

که له شیره کانی بهره به بیان

که له شیره کانی بهره به بیان

رؤمانی چیرۆکی دوورگه (۳)

یه شار که مال

وهرگی پرائی

ریباز مستهفا

خانه‌ی موکریانی بو چاپ و بلاوکردنه‌وه

● کله‌شیره‌کانی به‌ره‌به‌یان (رۆمانی چیرۆکی دوورگه) (۳)

● نویسنی: یه‌شار که‌مال

● وه‌رگیچی فارسی: عه‌لی ره‌زا سه‌یفه‌دینی

● وه‌رگیچانی بو کوردی: ریناز مسته‌فا

● نه‌خشه‌سازی ناوه‌وه: گوران جه‌مال رواندزی

● به‌رگ: هوگر سدیق

● نرخ: ۵۰۰۰ دینار

● چاپی یه‌که‌م ۲۰۱۳

● تیراژ: ۱۰۰۰ دانه

● چاپخانه: چاپخانه‌ی موکریانی (هه‌ولیر)

● له به‌ریوبه‌رایه‌تی گشتیی کتیبخانه گشتیه‌کان ژماره‌ی سپاردنی (۸۳۴) سالی (۲۰۱۳) ی پیتی دراوه.

زنجیره‌ی کتیب (۷۵۱)

هه‌موو مافیکی بو ده‌زگای موکریانی پارێزراره

مالپه‌ر: www.mukiryani.com

ئیمه‌یل: info@mukiryani.com

به شی یه کهم

زۆرماندوو بوو. چهندين رۆژبوو به سهولئيدان سهري له دوورگه کاني شه ناوه دابوو شه وهنده ماندوو بوو بوو که ئيدي تواناي جوولانندي دهسته کاني تيدا نه مابوو. دهيزاني پياوه که له کام دوورگه يه، به لام به له مه که ي به ره و دوورگه يه کي دي ليده خوړي. به دوورگه ي کارينجاي ده زاني و دهيزاني پياوه که له هه مان شه و دوورگه يه، له دوورگه که نزيك ده بووه و ليرپاده ما که له دووره و هرا له نيئو ته مدا به دي ده کرا. تا ده ریا سپي هه لده گه رپا ته مه ته نکه که نه ده ما، تاوا له وي ده وه ستاو پاشان به له مه که بۆ کوئي بردبو ده چوره شه وي. خواردنه کاني له که ميان دابوو. نه يده تواني بچيته دوورگه کاني ديکه، نه گه ر شه و پياوه ي بکوشتبوا، به ناساني ده ياندوزيه وه. تاتيستا شه و ده ریا يه دا روو به رووي که س نه بوو بووه وه، نه به له ميکي ماتورداري ماسيگران، نه که له کيک نه که شتيه ک. ده ریا چۆل چۆل بوو. لافاويکيش نه راسابوو تا بيگه يه نيته که نارتيک. ده ریا نارام و هيمن بوو. نزيك نيوه رۆ خۆي له که نارتيکي زۆر فراوان بينيه وه. که ميک له ولاتر، هه لديرگه يه کي پر له ده وه ني گه ز به ديده کرا. به له مه که ي راکيشايه سه ر لمي که نار ده ریا، که ميک له ولاتري ده وه نه گه زه کان روو باريک هه بووو ده رپا يه نيئو ده ریا وه. خواردنه که ي هه لگرت و چوه دهم ناوه که، چۆکي دايه وه و تير ناوي خوارده وه، ئينجا پشتي به پارده ي هه لديرگه که داو له ژير سي به ري ده وه نه گه زيکي پشت هه لديرگه که دانيشت، پيازيکي به مست پليقاندوه و به ناني وشک و په نير خواردي، پاشان گۆزه کاني پرکردن له تاوو بردنيه نيئو به له مه که داينان. پاشان ديسان هاته وه چۆکي داداو ناوي خوارده وه. سي به ري ده وه نه گه زه کان به سه ر چه وو لمي که نار که راکشا بوون. نيمده ره دريژوو کانه که ي له خوار هه لديرگه که راخست، کاتيک خه ريکبوو سه ري ده خسته سه ر خورجينه که. له کونيکي پارده ي هه لديرگه که مه له بارانيکي شينباو هاته ده ره و لم و هه لديرگه که و ده وه نه گه زه کاني شين هه لگه راندو به ره و لاي ده ریا دايه شه قه ي بال. خۆر به ره و تاوا بوون غلۆر بوو بووه وه. سليمان شه لائي ثاره قه بوو بوو. له خه و هه ستا، سه يريکي ده وره يه ري خۆي کرد، خورجينه که ي هه لگرت و به کۆلتي دادا. ده مانچه و فيشه که کاني له نيئو خورجينه که بوون. ده مانچه که ي له نيئو خورجين ده رهيئاو چاويکي پيدا خشانند، ده مانچه که نوي نوي بوو ده بريسکايه وه. له بهر خۆيه وه گوئي چهنده جوان

دهبريسكايهوه. سلیمان بریاری دابو تازووه کابرا گهجهکه بکوژیت، ئەو پیاوه گهجهی که دهستی بهخوینی کهس ئالوده نهبوو. کهسیکی بیتاوان که لهنیو تاریکی شهودا بهشاری تالان و برۆی نهکردبوو، بهسه‌ریشتی ئەسپه‌کهیهوه له‌دوور دووره‌وه راوه‌ستابوو، تهنانهت گوللهیه‌کی نه‌ته‌قاندبوو، خوینی کهسی نه‌پشتبوو، پاشان ئەسپه‌که‌ی به‌ره‌و تاوئی مالی ئەمیر تاودابوو و خۆی له‌نیو شه‌رو هه‌نگامه‌ قوتار کردبوو. ئەو گه‌نجیکی چه‌رکه‌سی دوورخرايه‌وه بوو، که‌سیکی دۆستانه. ئیمه‌ی چه‌رکه‌سه‌ دوورخراوه‌کان بوینه‌ بکوژ. ئیمه‌یان هه‌روه‌ک چۆن ده‌کوشتین دووریاغستینه‌وه، ئیستاش بریاره‌ کورپژگه‌یه‌کی چه‌رکه‌س به‌دهستی تۆ بکوژیت. تۆ له‌نیو شه‌پۆلی روشنایه‌کانی ئەم خۆره‌ شکۆداره‌، به‌گه‌شاوه‌بیه‌وه بوه‌سته. ده‌ریاکان له‌تۆ جوانتر ده‌دروشه‌ینه‌وه، به‌تایبه‌ت له‌به‌ره‌به‌یاندا. ده‌مانچه‌که‌ی به‌رز کرده‌وه‌و خستیه‌ نیو خورجینه‌که. مه‌گه‌ر کلکی ئەو ته‌وره‌ی دره‌خت ده‌بریتته‌وه له‌خودی دره‌خته‌که‌ نیه‌؟

ئەمیر سه‌لاح‌دین بۆچی تا ئەو راده‌یه‌ پشتیوانی له‌و که‌سه‌ کردبوو که‌ په‌نای بردبووه‌ به‌ر تاوئه‌که‌ی. بۆچی هه‌موو خه‌لکی گونده‌که‌یانی بردبووه‌ عاره‌بستان. ئەوانی له‌کوئی ئاکنجی کردبوون، که‌س نه‌یده‌زانی به‌لکو ره‌وانه‌ی قه‌ققازو داغستانیشی کردبوون. مه‌گه‌ر خانی ئەمیر سه‌لاح‌دین خۆیشی چه‌رکه‌س نه‌بوو، ژنانی چه‌رکه‌س جوانترین ژنی سه‌ر رووی زه‌وین. بۆچی پیاوه‌کانی ئەمیر به‌شێخیان گوتبوو سه‌ر کرده‌ی ئەوانه‌ی په‌لاماری ئەوانی دابوو و پیاوه‌کانیانی کوشتبوو که‌سیکی چه‌رکه‌سه. تازه‌، ئەوانه‌ی ئەمه‌شیان گوتبوو هه‌ر چه‌رکه‌س بوون. هه‌والی هاتنیشیان بۆ ئەم دوورگه‌یه‌ به‌کوره‌کانی خانی چه‌چهن دابوو. ده‌بی بزاینن ئایا ئەم قسانه‌ راستن؟

شێخ بۆچی ئەوی ره‌وانه‌ی ئیره‌ ده‌کرد، له‌کاتێکدا که‌ ده‌یزانی خودی عه‌باس چه‌رکه‌سه. ئایا ده‌بویست بزانی‌ت تاچ ئەندازه‌یه‌ک وابه‌سته‌ی ئەوه‌؟

ئەو چۆن ده‌یتوانی دوا‌ی ئەو هه‌موو ساڵه‌ که‌سێک بناسیتته‌وه‌ که‌ تهنه‌ا تارمایه‌که‌ی له‌نیوه‌ شه‌ویکی لیواری رووباری فورات له‌ژێر ریژنه‌ی گوللاندا بینیبوو. باشه‌ ئەگه‌ر شێخ ئەو راستیه‌ بزانی‌ت بۆچی ئەوی بۆ کوشتنی ناردووه‌، له‌به‌ر ئەوه‌یه‌ ئەو کورانه‌ی ره‌وانه‌ی کردبوون هه‌یجیان نه‌کرد تهنه‌ا ره‌وشه‌که‌یان ئالۆز کرد؟ ئایا له‌به‌ر ئەوه‌یه‌ تۆ به‌و هه‌موو تاقیکردنه‌وانه‌دا تیپه‌ریویت؟ له‌چاناک قه‌لا شه‌پت کردو له‌چه‌ندین نه‌به‌ردی خویناویدا گیانی خۆت قوتار کرد؟ یان به‌هۆی ئەو شوینانه‌و خه‌لکی ئەو ناوچانه‌ وه‌ک له‌پی ده‌ستی خۆت شاره‌زایت و

دهیاناسیت؟ یان له بهر شهویه که چهرکهس زور خوازیاری کوشتنی چهرکه سینکی دیکهیه؟
ثیستا ده بینیت، داخو چهرکه سینک خوازیاری کوشتنی چهرکه سینکی دیکهیه یان ویستویه شه
هه لبرگیت و بیبته لای شه میر سه لاهه دین که به مزووانه ده بیته پاشا.

چوه نیو گونده که، سه بریکرد خانووه کان له خانووی گوند ناچن دوو نهومی بوون.
دارودره ختی باخچه ی خانووه کان دره ختی میوه ی جیاجیا بوون. دار زهیتونه کان له نیو
ته میکی شینباودا به دی ده کران. له کاتی کدا سه بری خانووه کان و باخچه کانی ده کرد به ره و لای
چناری ناو گوند رویش، له چایخانه ی ژیر دارچناره که، دیهاتیه کان، زن و پیاو دانیشتبوون،
شویینان بو نیشانکرد، گوتیان: "فرموو دانیشه، به خیرهاتی."

سلیمان گوتی:

"سویاستان ده کهم."

بانگی چایان بو کرد. پرسیان: "له کوپوه دییت، ده چیته کو؟" و هلامی دانه وه: "ده چه نیو
ده ریا. له چاناک قه لا سه ریاز بووم."

گوتیان: "دور بیت له به لا، نازاریشیت بینیه؟"

گوتی: "به لا، له هه ردوو رانم بریندار بووم. نیستاش گولله یان تیدایه. دکتوره کان گوتیان
واباشتره هه له شوینی خو یان بن. منیش پیمگوتن با هه له وئ بن. چاناک قه لا شه وه ی وه ک
دیاری پیبه خشیوم."

چایه که ی خوارده وه، هه ستا چوه دوو کانه که ی شه و بهر. له دوو کانه که نانی تیری ده فرؤشرا
که ژنانی کوچه ری له ته نووره بچوکه کانیا ن دروستیان ده کرد. نان تازه له ته نوور ده رهنندرابوو.
نان و په نرو زهیتوون و هه لوی کپی، شه وه نده ی کپی که لایه کی خورجینه که ی پرپوو، گوتی
خو ا hafiz براده رینه، من ده چه نیو ده ریا. "که وته پری."

له دوایه وه گوتیان به خیرچی!

به سه ره چه وه که دا تیپه ری و خو ی که یانده به له مه که ی، خورجینه که ی دانایه لای سه ره وه ی
به له م، به له می راکیش بوناو ئاوه که بر دو خو ی هه لدا یه ناوی و دانیشیت و دهستی
به سه ولیدان کرد.

دی، دی یونانیه کان بوو که دوی رویشتنیان درابوو ئاواره کانی شه نه دؤل.

ئەوان دوورخراوه نەبوون. خانوویان دابوونى. دوورخراوه کان چەرکەسیه کان بوون. ئەوان نەخانوویان دابوونى و نەکیلگە و دووریاغستبوونە وە بۆ نۆبو چیاکانى ئەنەدۆل و بیابانەکانى عارەبستان و پێیانگوتیبوون بۆن بۆ خۆتان چارەیهک بدۆزنەو. ئەوانیش رویشتبوون و بووبوونە پاسەوانى میرو پیاوہ شەرکەرەکانى عارەبان. ئەوانەیش کە کارێکیان دەست نەکەوتبوو لەبرسان مردبوون.

سلیمان نەخیرا نەئارام، سەولئى لیئەدان. خۆرى سوور لە دەمە دەمى روژئاوا بووندا ئارام ئارام شوڤ دەبوو وە تا زیاتر لە دەریا نزیك دەبوو، سوورترو گەورەتر دەبوو.

سلیمان سەولئەکانى زۆر بەخیرایی بەرزو نزم دەکردنەو و ئاوا دەریای تەى دەکرد، بیئەوہى سەرنج بەدانە ئەو لایەو ئەو روپەرەى پێیدا دەرویشت. بەھەر حال ئەو دەچوو تا کورە چەرکەسیك بکوژیت. ئەمە کارێكى بەردەوامى بوو؟ سلیمان شەرمى لە خۆى دەکردەو. مروڤکوژى قیژەوتربینی ھەموو رفتارەکانە. ئەركى ئەویش کوشتنى مروڤەکان بوو. عارەبەکانیش بەردەوام یەکیدیان دەکوشت.

سلیمان کە لەسەولئیدان و بیرکردنەو لەیەك کاتدا ماندوو بووبوو سەولئەکانى لەنۆبو ئاوەکەدا بەردانەو.

لەنۆبو راستى دەریای مەنددا بیئەوہى ئاگای لەخۆى بیئ مابوو وە. سەیری چەپ و راستى خۆى دەکرد، سەیری خۆر، ئاویئەبوونى رەنگە نارنجى، سەوز، وەنەوشەیی، زەردو شینەکانى دەورو بەرى خۆرى دەم ئاوا بوون و ھەلبەزو دابەزى رەنگەکان و دەریای کە ھیشتا لەملاو ئەولا ھەندىك جینگای دەدرەوشانەو دەکردو رووہو تارىكى دەچوو. رووناکى ئەستیرەکان لەدەریای روولەتارىكبوونى دەدا. لەو حالەتەى کە خەرىکبوو دەھاتەدەر، ھەستایەو و چوہ لایەكى دیکە دانیشت و پشتى بەتەختەکانى بەشى لای سەرەوہى بەلەمەکەدا. سەرى ھەلپرى و سەیری ئەستیرەکانى کرد. ئاسمان پر لەئەستیرە بوو. ئەستیرەگەلینک کە تۆزقالتىک نەدەجوولان و ھېچ نەیزەکیك رانەدەخشى. لەکاتێکدا لەئاسمانى سەرفورات ھەر نەیزەك دواى نەیزەك بەرەو زەوى رادەخشین، تێکھەلدەنگوتن، بلاو دەبوون و ھەریەك وەك گولئىكى گەورەى روشنایى دەینواند.

سلیمان نەیدەتوانى چاو لەسەر ئاسمان و ئەستیران ھەلبگریت. تا ئیستا ئاوا ئەو ھەموو تۆپەلئە ئەستیرەى پێکەوہ نەبینیبوون. تەنانەت لەئاسمانى فوراتیش. لەبیابان، ئەستیرەکان گەورەتر، درەوشاوترو پرچوولئە جوولتربوون. ھەمووشتیکی فرامۆش کردبوو و تەنئى بیرى

لهئەستېرە ئارامگرتووه كان ده كرده وه. تازياتر سه يري ده كردن زياتر سه رسام ده بوو، كه كاتيكدا له شوينه كانى ديكه بهردوام نه يزه كه به دواى نه يزه كه بهر وه زهوى راده كشان وتيكده ئالان. وه كه شه وه وابوو شهستېرە كان به ئاسمانى ئەم دەريايه شهتهك درابن. ده يويست تا شه وه ده مهى كه نه يزه كيك له ئاسمانه وه سه ره و ژير بيته وه هه ره له وى مينيته وه و له ئاسمان رامينيته. به هيمنى و به ويه پرى هه وه سه له وه چاوى پريپوونه ئاسمان و رۆچووبوووه چاوه پروانى داكشانى نه يزه كيك. تا نيوه شه و ئاوا له ويدا چاوه پروانى كرد. ئاسمان كشمات بوو. خهريكبوو له بيره خه و رابجيت كه له پى نه يزه كيكى بچوك راخسى، سليمان خوشحال بوو. دواى شه وه دانه يه كى ديكه ش له لاي رۆژه لائى ده ريا داكشا، ريپه ويكى كه وان يى ته يكدو كه وته لاي رۆژئاواى ده ريا وه. سليمان گوتى واى، تانيستا نه يزه كيكى ئاوا كه وان سازم نه بينيوه.

سه رى سوپمابوو، يه كسه ر سه وه كانى خسته وه كار. سه ول هه ر جاريك به ئاوه كه ده كه وتن ئاوى ده ريا بريسه كى ليته لده ستا. زۆر ده رياى بينيبونن به لام ئاوى هيج كام له وانه روشنايى و دره وشاوه ييه كى ئاوايان نه بوو. هه ستى ماندويى و رده و رده لانه ما.

تايستا نه يزه كى بچوك و گه وه به دواى يه كدا، ليروه له وى ئاسمان به ره وه زهوى راده خشين. سليمان له وهى ده بينى ترس داى گرت، خيرا خيرا سه ولئى ليدان. نه يده توانى چا وه له سه ر شهستېرە كان بتروكينيته، له وه ده ترسا هه ر تايستا نا تايستا نه يزه كه كان تيكه له بنگون.

نه رمه بايه كى فينك هات، رهنگى ده ريا سپى هه لگه را، سليمان سه وه له كانى هه ر ئاوا به ردا نه وه نيو ئاوه كه وته ته ماشا كردنى ده ور به ر. له ولاتر، له پشت ته مى سپيدا، دوورگه يه كه ده رده كه وت و ون ده بوو، سليمان له دلئى خويدا گوتى نه كا شه مه هه مان دوورگه بيت. دوورگه به رده وه ام ده رده كه وت و ون ده بوو. سليمان كه وته سه رى بگه رپيته وه. ده زانم عه باس له م دوورگه يه يه، شه گه ر يه كدى بينين يان شه وه من ده كوژيت يان من شه وه ده كوژم. خافلگيرى ناكه م. من شه گه ر له چانك قه لا له نيو جوگه لهى خوين ده ربا زبووم و له نيو هه زارو يه كه به لا گيانى خوم قوتار كرد بيت، شه ويش له وه مه حشه رهى چانك قه لا به سه لامه تى ليى ده رچوه.

كه سينك ده توانيت شه وسپه رهى كه ته نها له نيو تاريكى نيوه شه ودا بينيويه له رۆژى رووناكيشدا بناسيته وه؟ خۆزگه ده كرا بگه رابوامه وه يه كسه ر بچوبوامه لاي شه مير سه لاحه دين و پيمگوتبا تيمه خو له تو زياتر كه سينكى ديكه مان نيه. شيخ شوينه كهى دۆزپوه ته وه و منى ره وانى ده ورگه كر دووه كه بيكوژم. من تارماييه كه يم بينيوه، به لام هه رگيز له كاتى رووناكى

و رۆژى رۆشندا نەمىينىوہ. تازە ئەو پەنای ھىنابووہ بەر تۆ من چۆن دەتوانم كەسىك بكوژم كە پەنای ھىنايىتتە بەر تۆ. ئەگەر نەشىكوژم و لەدوورگەكەى ئەو بەگىرسىمەوہ، تۆ ئامادە دەيىت من و مندالەكامم لەدەستى ئەو دەرباز بەكەيت و لای خۆت بمانپاريزىت؟ من چۆن دەتوانم كەسىك بكوژم كەپەنای ھىناوہتە بەرتۆ؟ ئەمىر سەلاخەدين ويستويە لە شويىنى پادشاكانى عوسمانى بچىتتە سەرتەخت و بىتتە پادشا. نازلى سولتان، خاتونى ئەمىر، چەركەسە، منىش چەركەسم، عەباسىش چەركەسە. مەگەر بەھۆى ئەو كەوتنەگىيانى يەكديوہ نەبوو كە چەركەسەكان بەوھال و رۆژگارە گەيشتن؟ من يەكسەر دەچمە لای ئەمىر سەلاخەدين پىيدەلئىم تۆ گەورەترىن و رەسەنترىن مىرى ھەموو عارەبستانىت، پەنام ھىناوہتە بەرتۆ، گىيانى من و مندالەكامم رزگار بەكە، من چەركەسم و لەچاناک قەلا گىيانى خۆم لەمردن قوتاركد، چدەلئىت ئەگەر پىيدەلئىم شايستەى دەرگاوانى كۆشكى پادشام؟ سلىمان بەلەمەكەى بۆ دواوہ وەسوورانو بەرەولای ئەستىرەكانى لىخورى. سەولەكان وابەخىرايى بەرزو نزم دەبوونەوہ كە سلىمان كەوتە ھەناسەبركى. لەدلى خۆيدا گوتى پياوى گەمژە، ئاوارەى دەربەدەر، تۆ لەكوپى و ئەمىر سەلاخەدين لەكوپى؟ پىشتەر شىخى گەورە بەو رىشە سپىيەى خۆيەوہ چوو بووہ مالى سەلاخەدين و سى شەوو سى رۆژ لەوئى پارابووہ، بەلام ئەمىر رىگەى پىنەدابوو. ئىستا تۆكىيت گەمژە، بەگەرپۆوہ برۆ بىكوژە، مەگەر جگە لەوہ رىنگاچارەيەكى دىكەت ھەيە؟ ئەگەر ئەويپاوہ نەكوژى و بەگەرپۆيەوہ، پىتوايە شىخ دەھىلئىت زىندوو بىت، بەھۆى نەكوشتنى كەسىك كە مايەى پشتىوانىكردنى ئەمىرە سەرت لەجەستەت جىناناكاتەوہ؟ سەرت بەشمشىر دەپەرئىت و مندالەكانت دەبات و فرىيان دەداتە نىو رووسەكان، بەگەرپۆوہ.

گەرپاىوہ، بەلەمەكەى لەكەنار ئەسكەلە راکىتشاىە سەرلەكە. لەو تىپروانىنەى كە ئىرە دوورگەى كارىنجايە خۆشحال بوو. پىيانگوتىبوو سى درەختى گەورەى رووہو خۆرى لىن، وابوو. ئاوى كانىيەكە بەشورپە شورپە دىتتەخوار، ئەمەش وابوو. نەيدەتوانى چاو لەسەر دەريا بترۆكىنئىت. ماوہيەك ئاوا سەيرى كرد. پاشان لەپەر ھەستا، گوتى دەريا، دەرياش ئاوايە كە گوتيان، دەريا شەپۆلى دەدان. ھەوا كەم كەم خەرىك بوو رووناك دەبووہوہ. ئەگەر دوو ئاش و دارھەرمىيەكى گەورەش ببىنم ئىدى تەواوہ، تىدەگەم كە ئىرە ھەمان ئەو شويىنەيە. دووبارە چوو لەسەر يەكئىك لەتەختەكان دانىشت، پاشان ديسان ھەستا، بەرەو پشت خانوہكان چوو، دارھەرمىيە گەورەكە بەرامبەرى بوو. كاتىك كە ھەوا كەمىك زياتر رووناكى كرد ئاشەكانىشى ببىنى.

په روانه‌ی دانه‌یه کیان ده‌خولایه‌وه. گه‌رایه‌وه چوو له‌روځ کانیه‌که دانیشته. پاشان هه‌ستاو چوو ښاوی خوارده‌وه، ده‌موچاوی شت، دووباره هات له‌سه‌ر جیځگای خۆی دانیشته، هیښده ماندوو بوو که توانای رۆیشتنی نه‌مابوو. هیچ که‌سیش له‌ده‌ووروبه‌ری کانیه‌که به‌دی نه‌ده‌کرا. ده‌ستی له‌سه‌ر خورجینه‌که‌ی ته‌نیشتی‌ه‌وه‌بوو. ښارام ښارام ده‌چووه خه‌وه‌وه، بیلبله‌کانی ده‌که‌وتنه‌ه سهریه‌ک، پاشان له‌هی‌کړا چاوه‌کانی ده‌کردنه‌وه، دیسان جارێکی دیکه چاوه‌کانی ده‌که‌وتنه‌وه سهریه‌ک، ده‌یکرده‌وه، دووباره یه‌کسه‌ر ده‌که‌وتنه‌وه سهریه‌ک و خه‌و ده‌ییرده‌وه. قاسیلی هاته‌ه سهر کانیه‌که، سلیمان سهری که‌وتبووه سهرسنگی و له‌خه‌ویکی قوولدا رۆچوو‌بوو. به‌له‌مه‌که‌شی له‌ولاتر له‌سه‌ر له‌که‌بوو. قاسیلی چووه لای به‌له‌مه‌که‌و به‌وردی ناو به‌له‌مه‌که‌ه گه‌را. ناو به‌له‌م دوو‌گردی‌کی چنراو و خورجینه‌کی له‌مافور چنراو هه‌بوو و له‌نیو خورجینه‌که‌دا ده‌سته‌ه جلیکی نویی شینباو هه‌بوو. چهند ژیر کراسیک، کلاوگۆزییه‌ک، چهند دانه کراسیکی بییاخه، عه‌گالیک، سی سهرپیچ به‌ره‌نگی جیا‌جیا. چهند توره‌گه‌یه‌ک، حاشیه‌ی یه‌کینک له‌توره‌گه‌کان زیودۆزی کرابوو و سی خه‌نجهری چه‌رکه‌سی. به‌وپه‌ری کونجکۆلیه‌وه زارکی توره‌گه‌یه‌کی دیکه‌ی کرده‌وه: سی پارچه قوماشی به‌جوانی ده‌فکراوی تیا‌بوو و داندرا‌بوونه سهریه‌ک. قاسیلی پارچه‌کانی وه‌ک خۆی به‌وردی ده‌فکردنه‌وه، له‌کاتی‌کدا نیو توره‌گه‌که‌ه ده‌گه‌راو زارکی توره‌گه‌کانی گری ده‌دانه‌وه هۆشی هه‌رلای سلیمان بوو.

سلیمان که‌خورجینه‌که‌ی له‌ژیر ده‌ست بوو، بۆلای خۆی راکیشا. قاسیلی به‌خیرایی زارکی توره‌گه‌کانی داخست، له‌به‌له‌مه‌که‌ه دوورکه‌وته‌وه و چووه‌وه لای کانیه‌که. سلیمان هیشتا له‌خه‌ویکی قوول دا‌بوو. به‌کپی بۆلای پۆیراز چوو. لێنا زۆر ده‌میک بوو له‌خه‌و هه‌ستا‌بوو و کتریه‌که‌ی دانا‌بووه سهر ښاگر.

قاسیلی به‌نه‌رمی له‌لینای پرسى: "هیشتا هه‌لنه‌ستاوه؟"

لینا گوتى: "نیشتا هه‌لده‌ستیت."

قاسیلی دانیشته سهر کورسیه‌ک.

"چیبوه، چیه قاسیلی؟"

به‌یۆنانی ده‌دوان.

"پیاویک له‌سه‌ر کانیه‌که‌ه نوستوهه."

"کینه‌ه؟"

"پیموایه له وانه."

"مه به ستت کامانه یه؟"

"نه وانه ی بۆ کوشتنی پۆیراز هاتوبون."

"لینیا گوتی: "هیچت لینه کرد؟"

"خه وتوو، ماریش له که سیك نزیك نابیتته وه که خه وتییت. منیش خۆم تینه گه یاند.

به له مه که ی راکیتشاوه و بردویه تیه سه رملی قه راخه که و تهخت لییخه وتوو."

له م کاته دا پۆیراز به خه به رها ت و پرسى: "دایکه نه وه چیه، له گهل کى قسان ده که ییت.

له گهل فاسیلی؟"

"لینیا گوتی: "فاسیلی لییره یه."

پۆیراز بیته وه ی جله کانی بیوشییت له ژورره که هاته دهر.

"چیبوو فاسیلی، شتیك بووه؟"

فاسیلی گوتی: "شتیك نه بووه. پیاویك هاتوو له سه رته ختی ژیر چناره کان خه وتوو.

به له مه که شی راکیتشاوه ته سه رمله که. به من وابییت له وانه."

"چۆنت زانی که سیك که خه وتوه له وانه؟"

"سه یری ناو به له مه که یم کرد."

"نه مه ی له نیو به له مه که ی نووسیوو؟"

"به لى، دروست له ناوه راستی به له مه که ی نووسیوو ی. دوو گردیكى کلیمی، سى دانه

توره گه گش هه بوون که زارکی دوو له توره گه کانم کرده وه. له نیو یه کیکیان سى دانه خه نجه یری

دهسکزیویی چه رکه سی و له نیو نه وه ی دووه میشدا عه گالیک و سى دانه سه ریچی رهنگا وره نگ

هه بوون. نیستا تیگه یشته هم پیاوه به و تاریکه شه وه له کوپوه هاتوو؟"

پۆیراز گوتی: "تیگه یشته له کوپ هاتوو." به پیکه نینه وه نه مه ی بۆ زیاد کرد: "باش باش

تیگه یشته. ده مانچه شی به نیکه وه بوو؟"

"خۆت سه یری توره گه ی سییه م ده که ییت. من به ده ستپاچه یی ته نها دووانم کردنه وه. سه یری

دهسته کانیشم کرد. له خه ودا، نه نگوستی شاده ی به شیویه ک بوو وک نه وه ی داینا بیته سه ر

په له پیته که. نه وانه ی که هه میشه ناماده ی ته قه کردنن له خه ویشدا نه نگوستیان به و شیویه یه."

"ئەمەم نەدەزانی. نەمدەزانی دواى ئەو ھەموو سالە ئەنگوستم لەپەلەپیتکە جیا نەبۆتەو، ئەم ئەنگوستەم رەنگە ئاشکرام بکات."

"ئێستا کە چوونە سەرکانى خۆت ئەنگوستەکانى ئەو پیاو دەبینیت و تێدەگەیت کە ئەو ئەنگوستانە جگە لەداگرتنى پەلەپیتکە کارىكى دیکەیان نەکردووە."
"بابچینە سەرەو بەرچایی بخۆین. دایکە، بەرچایی ئامادەیه؟"
"ئامادەیه کورم."

بەخیرایی بەرچاییان خوارد، چوونە خوارەو، خۆیان گەیانە ژێر چنارەکان، کابرا سەرى بۆ دواوە لار کردبوو و خەوتبوو. لەوئ رانەوستان و یەكسەر چوونە لای بەلمەكە.
"ئەو توورەگەیهى سەیرت نەکردووە كامەیانە؟"

قاسیلی یەكێك لەتوورەگەکانى ھەلگرت و داھ دەستی پۆیراز. پۆیراز یەكسەر چووە ئەسكەلە و لەژێر فامیشەکان زاركى توورەگەكەى كردهو، لەنیو توورەگەكە قورئانیک، سى نوشتەى چاووزار و نامەیهك ھەبوون، پۆیراز نامەكەى خویندەو. ئەمە نامەى ریزلینانە. ناویشى سلیمانە. ئەفسەرى بەشە وەكو من. بەم ریزنامەیه دەردەكەوئت كەلە چاناک قەلا قارەمانییتی گەورەى نواندووە و ئەم ریزنامەشیان ھەر لەپای ئەو پێداو. جگە لەمانە ھەندیک خرت و پریتی دیکەش لەنیو توورەگەكە ھەبوون، تاخنیكى سەرتاشى، تیسمازیكى تیزکردنەوێ چەقۆ، فلچەیهك و سابوونىكى بۆندار. ئەو شتانەى بەدەستیانەو بوون خستیانەو نیو توورەگەكەو بەخیرایی چوونەو لای بەلمەكە، توورەگەكەیان دانایەو شوئینی خۆى و بايانداپەو لای چنارەکان.

لەم كاتەدا موسا كازم ئاغا كە ئەوانەى لەپەنجەرە رابینیبوو ھاتبوو خوارو خەريك بوو دەھاتە لایان. قاسیلی چووە پێشى و بەئەسپایی پێیگوت:

"خەوتوو."

موسا ئاغا ھیواشتر لەو، لیبپرسی:

"كی خەوتوو؟"

قاسیلی گوتی: "سلیمان، ئەفسەرى بەشە، یەكێكە لەقارەمانانى جەنگى چاناک قەلا، بەلگەنامەى ریزلینانى ھەیه. خەوتوو."

پۆيراز ههستاو بهرهو لای ئهوان چوو. موسا ئاغا هات و چوو له پشت سهري كابراكه وهستا. ماوهيهك ئاوا سهيري كرد كه دهههه بهشكردبووهوه سهري بۆ لای دواوه لاربووبوهوهو خهوتبوو، پاشان بۆ لای قاميشه لانه كه چوو، ئهوانی ديكهش كهوتنه دواي. كه له قاميشه لانه كه رهتبوو و گهيشته ئيو دهههه گهزه كان، راوهستاو رووی خۆی بۆ دواوه وهرگيپا: "ئهوپياوه چۆن دهناسن؟"

قاسیلی گوتی: "ئيمه نایناسين."

پۆيراز گوتی: "ئيمه ههركيز نایناسين."

موسا ئاغا گوتی: "ئهگه وایه كۆ ناوه كهی به ئيوه گوتوه؟" ئينجا راوهستا. ئهوانيش هاتن له بهرامبهري راوهستان. قاسیلی گوتی: "بهیانی زوو له خهوههستام؟ هاتمه سهركانی، بينيم پياویك له سهه تهخته كان خهوتوو، سهري به سهه سنگی شوپكردۆتهوه و له خهويكي قوول دایه. به له مه كهيشم له سهه لمی لئواردا بينی."

هه موو شتيكي بهوردی بۆ باسكرد.

"من گومانم لئكرد."

"كه وابوو، سليتمان ئه فسهري به شه، له دايكبووی كوئيه؟"

"له ريزنامه كهيدا موسل نوسراوه"

"كه وایه بۆچی هاتۆته ئيره، له سهه تهخته كانيش ليخهوتوو، ئاشكرايه نهيوستوه به دزيهوه بيت."

قاسیلی گوتی: "ناكریت ئه وانه بناسیت."

گه پانهوه، به دههه قسه كردنهوه چونه ژيتردار هه رمييه كهو له وئ له سهه رچيمه نه كان بهرامبهه يهك دانيشتن و بهوردی كهوتنه راويژو شيكردنهوهی پرسه كه.

پۆيراز گوتی: "باشتر وایه له گهلا خۆشی بدوين. ئاژه له كان به بۆن و مروقه كانيش به يه كدی دواندن دهتوانن تيكبگههن."

ههستان و بۆ لای دارچناره كان رويشتن. كه گهيشتنه ئه وئ سهيريانكرد سليتمان هيشتا ههه خهوتوه، ليبيگه پان و هه لئانه ستاند. سهيري يه كديانكرد، ئه مجاره بۆ لای دۆلی دارزه يتوونه كان رويشتن، ئه گهه ئاوا بروات له وه نه بوو سليتمان به خه بهر بيتتهوه. خه وه كهی هيبنده قوول بوو كه

ئەگەر تۆپت لەبن گۆیى بىتەقاندبا بەخەبەر نەدەهات. بۆلای كانیەكە چوون، بېئەوہى دانیشن گەرانەوہ، چوونە ژیر دارچنارەكان. سلیمان ھەروا خەوتبوو.

موسا ئاغا گوتى: "چى بكەين؟"

"بايچينە مالى ئيمە ئاغا، داىكە لينا چامان بۆ ليدەنييت."

موسا ئاغا گوتى: "ناييت، ئەگەر ئەو كابرابە لەخەو ھەستيت، سواری بەلەمەكەى بييت

پروات چىبكهين؟"

"ناروات ئاغا. بەرلەوہى ئيمە بيينييت ناروات."

"بۆچى ناروات، ئەو كابرابە تەنانەت ئەگەر خەلكى موسليش بييت، بەلكو وەكو دكتورەكان

دواى شەر ئيرەى پىخۆش بوو بييت و ھاتبيتتە ئيرە."

"لەنيو بەكيت لەو تورەگانە سى دانە خەنجەرى دەسكزيوى چەركەسى ھەيە. تەنھا

چەركەسەكان ئەو خەنجەرە گرانبەھايانەيان ھەن."

"يانى ئەو پياوہ چەركەسە، ھا؟"

"بەلى ئاغا، چەركەسە."

پۆيراز گوتى: "تەنھا وەستا چەركەسيەكان دەتوانن ئەو جۆرە خەنجەرەنە دروست بكەن و

تەنھا چەركەسەكان ئەو خەنجەرەنە بەكار دىنن."

"بەچى ديارە ئەمە لەعارەبستانەوہ ھاتوہ؟"

"ئاغا، لەنيو ئەو تورەگەيەش سى دانە سەريپچ و عەگاليتك ھەيە. خەلكى عارەبستان

سەريپچ و عەگال بەكار دىنن."

"كەوايە بايچين چايە بۆندارەكەى لينا بچۆينەوہ."

ھەر لەگەل ئەوہى خەريكبوون بەرئى بكەون دەنگيتك لەدوايانەوہ ھات، ئاورپان داپەوہو

سەيريان كرد سلیمان لەتەختەكە كەوتۆتە خوار. سلیمان بەدەنگيتكى زۆر نزم كە بەئاستەم

دەبيسترا بەعارەبى ھەنديك شتى گوت و پاشان بە توركى گوتى: "من نەخۆشم، خەريكم

دەمرم."

پۆيراز بەفاسيلى گوت: "بۆ ھەليستينە، لەسەر تەختەكە دريژى بكە، من دەچم بانگى

دكتورەكان دەكەم."

كەمىنك دواتر لەگەڵ دكتۆره كان هاتەووە. دكتۆره كان بەوردی سلیمانیان پشكنی، پاشان بە پۆریازیان گوت: "ئەمە شتیكى نیه، نەخۆش نیه. زۆر بەبرسیتی ماوەتەووە هەرۆا تینووش بوو. ئەگەر چەند رۆژێك بەباشی چاودێری بكریت و سى رۆژ لەنیوجیڤدا پشودات دیتەووە سەر خۆی."

سەلمان سامى دەستی سلیمانى گرت و هەلستاندەووە:

"لەپى دەستەكانى بىینە، ئاوساون، پۆرگیان دەرداوە، ئاوا هاتۆتە ئیتره؟"

پۆریاز ئەو بەلەمەى نیشان دا كە لەسەرلەكە راگیرابوو:

"شەو بەمە هاتوووە. قاسیلی بەرەبەیان هاتۆتە ئیتره بىنیویە لەسەر تەختەكە خەوتوووە."
پۆریاز ناوی هینتاو گوتى: "چەركەسیەو خەلكى موسڵە. لەچاناک قەلا جەنگاوە، ریزنامەشى وەرگرتوووە."

"كەوايە هەلببگەرە و ببەرە مالى خۆتان. ئەو سلیمانە، ئەفسەرى بەشە، رۆژانێكى زۆر سەولێ لیداوە. برسى و تینوو ماوەتەووە. هیچ كێشەى دىكەى نیه. ئەگەر باش چاودێرى بكەیت و هەموو رۆژى ماسى بدەیتى، چاك دەبیتەووە."

پۆریاز گوتى: "قاسیلی، ئەم پیاووە هەلگەرە و ببەرە مالهووە، یەكەمجار جوان و خاوین بېشو ئىنجا جىگای بۆ راخەو بىخەوینە، هەر رابكیشیت یەكسەر خەو دەبیاتەووە."

بە لىنا بلێ خواردنى بەتام و خۆشى بۆ دروست بكات، كە لەخەو هەستا وەكو گورگ پەلامارى خواردن دەدات. خورجین و توورەگەكانىشى بە لای خۆى دایانبى تاكو ئەودەمەى لەخەو هەستا ناچار نەبیت بۆیان بگەریت."

قاسیلی گوتى: "باشە."

پیاووە لەرو لاوازەكەى خستە سەركۆلى و بردیەووە مالى و لەسەر تەخت درێژى كرد. بەیۆنانى گوتى: "دایە لىنا، مەنجەلێك پڕ ئاو بكەو دایبى سەر ئاگر، دەمەویت ئەو پیاووە بشۆم: دەمەوێ هەموو گیانى بەسابوونى بۆندار بشۆم و ئىنجا بىخەوینم، كاتێك لەخەو هەلدەستیت دلتىام داواى خواردنى خۆش خۆش دەكات، دەبیت تاتیر دەبیت ماسى و ساوارى دەرخوارد بەدەین تاكو دیتەووە سەرخۆى، باچاك بىتەووە تاچارەى ئەو پۆریازە بكات، ئەویش بەچى بەدەمانچە حەوتخۆرەكەى، ئىنجا چەدەبیت باببیت."

"بەو نېوۋەشەوۋە بۇ ھاتتۆتە ئەم دوورگەيە. ئەو ھەموو ماوۋەيە سەوئى لىداون، لەيپى دەستى ھەلاۋساون، ئەوۋەندە سەوئى لىداون كە دەستەكانى بونەتە پۆرگ و كىم و زووخوايان ھەلئىناوۋە."

لىنا لەقاسىلى نىك بووۋە، سەرى نىكى گوتى ئەو كىرە بەھىۋاشى بەيۋانى گوتى: "بەرلەوۋى ئەو تۆبكوژىت، تۆ ھەر ئىستا بىخنىكىنە. ئەو نەخۆشە، خۆت دەزانىت، تۆ كەسىكى عاقلىت، ھەمووان لەو دوورگەيە رايانكرد، تەنھا تۆ نەيىت. تۆ عاقلىت، تۆ سەيرت كىرە پۆيراز كەسىكى باشە، خۆت فرى دايە نىو ئا و رزگار كىرە. ئىستا باش بىشۋو خاۋىنى بىكەرۋە تائەو بىچارەيە بەو سەرو وەزە پىس و پۆخلەيەوۋە نەچىتە دۆزەخ."

"پۆيراز دەلئىت ئەو كەسەي لەخەودايە تەنانەت ماريش پىيوۋى نادات."

"كەوايە ئىستا دەچمە دەرۋە، تۆ دەست لەھەوۋى بىنى، فشاربىدە. تازە، خۆگىانى لەبەردا نىە... سەيرى روخسارى بىكە، رەنگى مردوانى لىنىشتوۋە."

"دايكە تۆش ھەردەم ھەربىكۆژە بىكۆژەتە... ئەو چەركەسە كى نالئىت نامۆزاي پۆيراز نىە.

تۆ جارى ئاۋەكە گەرم بىكە."

لىنا گوتى: "ئىنشاللا ئەو ئىيوۋە دەكوژىت." بەتوۋرەيىوۋە لەسەر كورسىيەك دانىشت. تا ئاۋەكە گەرم دەيىت چاۋەكانى دانانە سەريەك، كەوتە بىر كىرەنەوۋە. لەسەريەك دوۋپاتى دەكرەوۋە، ئەو پىاۋە بىكۆژە، ئەمجارە بى ئەملاۋ ئەولا پۆيراز دەكوژىت. نايىت بىھىلئىن بەساغى لىرە بچىتەدەر. ھەر ئىستا، ھەر ئىستا دەيىت بىكۆژم. لەئىر لىوۋە خەرىكە بەزمانى عارەبى شىتەك دەلئىت، چى دەلئىت، نەكابلىت دەيەوۋىت ھەموومان بىكۆژىت."

ئەنگۈستى خىستە نىو ئەو ئاۋەي خەرىك بوو گەرم دادەھات، ئاۋەكە گەرم بوو بوو. مەنچەلەكەي برە گەرمادەكە، جەلكانى سلىمانى ھەروا كە خەوالوۋ بوو داكەندن، لەسەر كورسىيەك دانىشت، جوان و خاۋىن بەسابوون شۆردى. پاشان بەخاۋلى وشكى كىرەوۋە، جەلكانى پۆيرازى كىرەنە بەرو برىيە نىو ئەو جىگايەي كە لىنا ئامادەي كىرەبوو و بۆنى قەزوانى لىدەھات، خەواندى. سلىمان ھەر سەرى گەيشتە سەربالىفەكە خەوى لىكەوت.

پۆيراز ھات و پرسى: "چىتانكرد؟"

قاسىلى گوتى: "خەوتوۋە."

"ئان و ئاۋى نەخوارد؟"

"هەر له خەویش هەلنەستا تا داواى ئاوو نان بەكات."

سلیمان رۆژى دواتر نزیكەى نیوهرۆ له خەو هەستا، هەر له گەڵ هەستانى پۆیرازیش هاته ژوورهوه. سلیمان چاوه کانی هەلینا، سهیری دهوروبهری خۆی کرد، بتهوێت یان نا بزهیەك كهوتە سه‌رلیوانی، له کاتی کدا له نیو جیگا دهاته ده‌ر پرسى: "تۆ عه‌باسیت؟" چوو پۆیرازی گرتە باوه‌ش.

"نکوۆلى مه‌كه عه‌باس، تۆم ناسی، تۆ هه‌مان ئه‌و كه‌سه‌یت، تۆ عه‌باسیت." له‌په‌ر تییینی کرد كه ناوی عه‌باسی هیناو وه‌ك ئه‌وه‌ی گولله‌یه‌كى پێكه‌وتیبێت هه‌موو گیانی له‌رزى، ده‌ست و پێی شل بوون، گه‌رپاوه‌یه‌وه نیو جیگا، سه‌ری خۆی گرتە نیو ده‌سته‌کانی و خۆی گرمۆله‌کرد. پۆیراز چووه‌وه. قاسیلی بینى.

قاسیلی گوتی: "بیستم."

"چېبكه‌ین باشه؟ له‌ده‌مى دهرچوو گوتی عه‌باس."

قاسیلی گوتی: "ه‌ی وړینه‌ی خه‌وه، ئیستا ده‌بیت چی بکه‌ین؟ بریا به‌دکتۆره‌ کامان نه‌گوتبا بیته‌ ئیتره. مانگامان زا، ئیستا چۆن بتوانین بیکوژین؟"

"جاری ده‌بێ سه‌بر بگرین. هەر چۆنیک بێت ریگایه‌ك ده‌دۆزینه‌وه بۆ كوشتنى سلیمان. ئیستا ده‌بیت به‌هیمنى بیر بکه‌ینه‌وه، ئه‌گه‌ر نه‌مان توانی شتیك بکه‌ین، ده‌یده‌ینه‌ ده‌ستی وه‌لى نیشانه‌چى. وه‌لى نیشانه‌چى مسۆگه‌ر ریگایه‌ك بۆ دهربازبوون له‌ده‌ستی په‌یدا ده‌كات."

قاسیلی گوتی: "په‌یدا ده‌كات."

"ئه‌و چه‌رکه‌سه، به‌لكو بشه‌هاتیبێت شتیكم بپیلێت. ئه‌گه‌ر وانیه‌ چ مرۆفێكى عاقل دیت به‌سه‌ر كه‌سێك دا هاوار ده‌كات كه ده‌یه‌وێت بیکوژیت و پێبیلێت تۆعه‌باسیت، ناسیتم؟ ئه‌و جگه‌ له‌ خه‌نجه‌رى چه‌رکه‌سیه‌كان چه‌كیشی پێیه‌؟"

قاسیلی گوتی: "نازائم، خورجینه‌كه‌یم نه‌کرده‌وه كه."

"ياللا باچین سه‌یریكى بکه‌ین."

قاسیلی گوتی: "كه‌میك بوه‌سته با سه‌یریكى ژووره‌كه‌ی بکه‌ین." چوو سه‌یری کرد گه‌رپاوه‌یه‌وه و گوتی: "ته‌خت لیخه‌وتوه، باپروین."

ئه‌و خورجینه‌ی كه سلیمان له‌ژێر دارچناره‌كه‌ له‌بن ده‌ستی بوو، هه‌لیانگرت و کردیانه‌وه. له‌لایه‌كى خورجینه‌كه‌ جانتایه‌كى بچوك، جووته‌ پیلایه‌كى نوێ، چه‌ند دانه‌ كراسیكى نوێ،

ئىلگىرىكى شىنى چىل و يەك قۆپچەيى كاردەستى ھەلەب، كالاۋىكى ئەرخەوانى گولئىنگەدار و چەندىن خرت و پرتى دىكە ھەبوو، بەلام لاي دىكەى خورجىنەكە قوفل درابوو. قاسىلى كە لەكردنەوہى قوفلدا شارەزايىەكى باشى ھەبوو لە چاوتروكانىكدا قوفلەكەى كرددەوہ، بەچەشنىك كە ئەگەر كلىلىشت پىبوايە ئاوا بەخىرايى نەتدەكردەوہ.

لەنىو خورجىندا سى نان، كەمىك زەيتوون و كەمىك ھەلوا ھەبوو. لەبنەخورجىنەكەدا پرتەقالىكى سەوزى وشكبووہوہى دۆزىوہ، پاشان قاسىلى كىسەيەكى مەخمەلى سەنگىنى لەنىو خورجىنەكە دەرھىنا، قەيتانى زاركى كىسەكەى راكىشاو دەمانچەيەكى نوي نويى لىھىنايەدەر كە پىدەچوو دەستى لىنەدرايىت. دەمانچەكە كە كەوتە بەرتىشكى خور بىقايەوہ، قاسىلى جگە لەوہ كىسەيەكى كەتانى گەرەترىشى لەنىو خورجىنەكە دۆزىوہ كە پىبوو لەفېشەك.

پۆيراز گوتى: "واى، ھاۋلاتى خۆمە، قارەمانى چانك قەلايە، دەلىتى جبەخانەى پىيە. وەك ئەوہى نەك بۆ كوشتنى كەسەك ھاتبىت بەلكو بىوئىت بچىتە شەرى ئىنگىلەزەكان لەئان فارتا. با ئەو كىسانە بىبەين دايانبىنىنە ژىرزەمىنەكەى مالى و بەلەمەكەى رابكىشىن بىبەينە نىو دەوہنە گەزەكان."

دە رۆژ تىپەرىن، رەوشى سلىمان كەمىك باشتربوو، ھاتەوہ سەرخۆى، پەيوەندىكى لەگەل دكتورەكان و پۆيرازو نىشانچى و موسا ئاغا دروست كرد. لەوہتەى ھاتبووہ دورگە تەنھا يەك دوژمنى ھەبوو، ئەوئىش لىنا بوو. رۆژىك كە لىنا بەتەنى لەمالەوہ بوو چوہ لاي و پىگوت: "لىنا وەرە لىرە دابنىشە با ھەموو رووداۋەكەت بۆباس بگەم، پاشان ئەگەر وىستت بكوژە."

لىنا گوتى: "باشە، من كەسەكى بەئەزمونم، راستىەكەيم پىبلى."

سلىمان گوتى: "باشە، من راستىەكەيت پىدەلىم."

سلىمان دەستى بەقسان كرد. لىنا تا ئاخىر، پىدەنگ وكشومات، گوتى لەقسەكان گرت.

"رات چىە لىنا خانم؟"

"بىر لەوہ دەكەمەوہ كاك سلىمان. تۆ زۆر لەكوشتن دەترسىت؟"

"نازانم لىناخانم. ئەگەر من بكوژىم، بۆ كورەكەت خراپ دەبىت. ئەو كەسەكى زۆر باشە،

لەجىماۋەكانى سارى قامىشە، بەلام مرۆقبوونى خۆى لە دەست نەداۋە."

لینا گوتی: "ئەو مەرۆفە. ئەو قسانەى بە منت گوتن بە ئەویشیان دەلئیت؟"

"هەموویانى پێدەلئیم لئنا خانم."

"بجولئ، کات بە فەرۆمە دەه."

"ئەمەرۆ، سبەى."

سلیمان لەو رۆژە بەدواوە، لەبارەى بەلەم خورجین و توورەگەکان هیچی لە پۆیراز و قاسیلی نەپرسیبوو و پێینەگوتبوون لە کوئیان داناون. وەك ئەوێ هیچ رووی نەدایت پێدەكەنى و گالتهى لەگەل ئەوانیدی دەکرد و رۆژى دەكرده شهو. وەك ئەوێ بۆ میواندارى چووئیتە مالى كورپى خۆى.

دكتۆره كان دۆسته كانى سەرده مى سەربازى خۆى بوون. ئەوان كەسانىكى بئوئینە بوون.

هەموو خەلكى دوورگە شایستهى ژيانئىكى باش بوون لەو شوئینە بەهەشتیه.

سلیمان بە دەم پێكەنینهوه دەستى خسته سەرشانى پۆیراز و گوتى:

"ئىستا سەبرى من بكە عەباس، ئەمە دوايىن جارە پێتبلئیم عەباس. ئىدى تاماوم ئەمە نالئیمهوه. پۆیراز دۆستى من، دۆستى من، تكاىه كم لئت هەيه، سبەى زوو لەگەل مندا وەرە بچینه لئوى ئەو كانیه بەدرئۆى قسان لەگەل يە كدا دەكەين، رازيت؟"

"رازيم. قسان پێكەوه دەكەين، بەلام تۆ تەنانهت جارئىكئيش لەبارەى بەلەم و خورجین و

توورەگەكانت پرسیارت لئنه كردين."

"جا چ كئشه يەك هەيه كە پرسىارم نەكردوه؟"

"يان گۆتم، بەلكو... سبەى زوو."

سلیمان گوتى: "سبەى زوو."

بەيانى زوو يەكراست چوونه سەركانىه كە، بئدەنگ گەيشتنە لئوارى كانیه كە. يەكئىك

لەملاو يەكئىكئيش لەولای كانیه كە بەرامبەرى يەكدى دانئشتن و چاويان برپه ئەو زیندەوەرانهى

كە لەسەر ئاوه كە خوليان دەخوارد. يەكەجار پۆیراز دەستى بەقسان كرد:

"هەر چاوت كردهوه و گوتت عەباس، چۆنت زانى من عەباسم؟"

"لەوهوه زانيم لەئىو كەسانئىك بووم كە بەدواته وەن. من يەكەمىن كەس بووم كە روخسارى

تۆ بەرلەوهى بچئتە ئىو ژوورى ئەمير ببينم. قەدو قىافەت هەر وەك ئەو كاتە كە ببينم. لئرهش

هەر لەگەل ئەوێ چاوم كردهوه، ديارە هەر بە دەم و رپئنهوه ناوتم هئناوه. بەهەر حال رهوشه كە

ئەو دەيە. پاشان لە يەك كۆنەك لە پياووە كانی ئەمیرم بیست كە چەر كەس بوو ئەو گوتی تۆش چەر كەسی و وەكو ئیتمە دووریاختستیتەو. جگە لەو ئەو دەشم بیست كە خاتوونی ئەمیریش لە خزم كەسە كانی تۆیە."

"ئەمدە زانی كە خاتوون لە خزمە كانی ئیتمە یە."

"ئەگەر خزمی تۆ نەبا چۆن بە گوندە كە ی ئیو ی دە زانی؟"

"چۆن پێیدە زانی؟"

"ئەمیر ئەمە ی زانیو و شەو یك هەموو خەلكی گوندە كە تانی بار كردوو و بردوونیە تە عارەبستان لە جیگایە كی نادیار نیشته جیی كردوون. ئەگەر ئەمیر ئەو ی نە كردبا، شیخ كە بەدواتەو بوو دەچوو هەموو خەلكی گوندە كە تانی دەكوشت و هەموو جیگایە كی دەسووتاند."

"خاتوون هەندێك دیاری وای داومەتی كە هیچكەس نایداتە كەس، من لەكو بزائم ئەو لە خزم و خویشە كانی ئیتمە یە."

"ئەیدە زانی باشە، عوسمانی لە ترسی ئەو ی نەبادا ئیتمە لە یەك جیگا كۆبیینەو بەچەشنێك پەراگەندە ی كردین كە برا نەتوانیت برا بدۆزیتەو. هاتووم تۆ بكوژم، بەلام تۆم كەوتۆتە بەردل، بەلكو من و تۆ خزمی یە كدیش بین. عوسمانی ناوا لێكی كردووین و پەرش و بلاوی كردووین. قەققاز لەكو ی و عارەبستان لەكو ی!"

"هاتی من بكوژیت، بەلام چما یە كسەر هاتیتە ئەم دوورگە یەو خۆت خستە نیوچنگی منەو؟"

"هیچكەس نازانیت تۆ لەم دوورگە یەیت. رەسە نزا دەكان زۆریان هاتوونە تە ئیبرە، هیچكامیان نەبازانیو تۆ عەباسی. ئیستا كەس بە شوینی تۆ نازانیت. هیچكەس جگە لەمن تۆی نەبیینو. من و تۆ لەبەردەم دەرگای مائی ئەمیر رووبەر ووی یە كدی بوینەو."

"بوچی لەو ی لە بەردەم دەرگا منت نەكوشت؟"

"هیچكەس ناتوانیت لەبەردەم مائی ئەمیر كەس بكوژیت. هەر كەس ئەو بەكات رەگ و ریشە ی لەبەنەو دەكیشیت. تەنھا كەسیك كە شوینی تۆ پێبزانیت منم، ئەگەر بچم جیگا كە تیان پێبلیم دین لەنیو كونی ماریش بیت دەتدۆزنەو و دەتكورن. ئەگەر قسە ی من وەردەگرت پێتدەلیم هەر ئیستا دەمانچە كەت دەرینەو من بكوژە. من ئەگەر هەروا بگەر پێمەو، ئەوا تۆ و بزائە لەنیو گۆردایت. پێمبلی، دەتەویت من بكوژیت؟ ئەگەر ئەو دەمە ی

تۆم ناسییه وه ناوتم نه هیئابا، ئه وه پشیله کهت نیشان ده دام و ده تگوت ئه مه ئه وه عه باسه یه که به دوا یه وه یت، پیمبلێ، تۆ نووکه ده ته ویت من بکوژیت؟

ده مانچه و خه نجه ره کان و هه موو شته کاتم لای تۆن. ئه گهر من نه کوژیت مه ردی. ئیستا چیده ئییت، ده ته ویت من بکوژیت؟"

پۆیراز سه ری له به رخۆی نایه وه و ماوه یه ک ئاوا که وته بهر کردنه وه.

"پیمبلێ، ده ته ویت من بکوژیت؟ هیه چکهس نازانیت من لیڤه م. ئیمه جیگای خۆمان به کهس نالیین. پیمبلێ، ده ته ویت من بکوژیت؟"

پۆیراز سه ری هه لیری و گوتی: "نازاتم، نازاتم."

"رای خۆت بلێ."

"نازاتم."

"لانیکه م بلێ ده تکوژم تا به لکو لیتبیاریمه وه، به لکو ریگایه کت پینیشان بده م که به عه قلت دانایه ت، ئه وسا تیده گه یت که منیش تۆناکوژم."

"نازاتم."

"من متمانه به تۆ ده که م. تۆش متمانه به من بکه. ره وش و بارودۆخی ئیمه ناوای لیته ت، زۆری نه ما بوو بتکوژم. خاتوونی ئه میریش گوایه له خزم و کهس و کاره کانی ئیمه یه. ئه گهر لیپورد بیته وه ده بینیت هه موو چهرکه سه دوور خراوه کانی ئیمه خزم و کهس و کاری یه کدین. له داغستانی بچوک که دانیشته وانه که ی له ملیۆن و نیویک زیاتر نیه چل زمان هیه. (پیکه نی،) یانی بیری لیپکه ره وه هه ر چهرکه سیك بۆخۆی زمانیکه ی هیه. بۆیه ئه میر به هۆی خاتوونه وه له خزم و کهس و کاره کانی ئیمه یه. به و پیه تۆش یه کیکیت له خزمه راسته قینه کانی من، ئیستا باش تیگه یشیت؟"

پۆیرازیش پیکه نی:

"باش تیگه یشتم، ئیستا ده مه ویت شتیکت لیپیرسم."

"پیرسه، بزاتم."

"تۆ که ی له کوشتنی من په شیمان بوو یته وه؟"

"چه ند شه ویک بهر له ئیستا، بهرله وه ی بیمه ئیره. ئه وه نده م سه ول لیڤا بوون برستم لیپیربوو، له پی ده ستم پۆرگیان ده ردابوو، ده سته کاتم بهرز نه ده بوونه وه، وه کو مردوواتم لیته اتبوو. داماننا

ئەمە داخوای شیخیکى خۆئىنمژە، من چۆن دەمتوانى گىيانى گەنجىك لەنىو بىەم. لەپىناوى شیخ گىيانى زۆرانم لەنىو برد. تەنانەت سى جارائىش ناردىمىان ئەمىر سەلاخەدىن بكوژم. ھەر سى جارەكەش نەمانتوانى.

ھوت كەس بووین كە تەلەمان بۆ ئەمىر دانایەو، ھەوا نیوہ رۆشن بوو. لە بیابان بەسواری ئەسپەوہ لەتەك خاتونەكەپەوہ دەرویشت. وادیار بوو خاتوون بۆنى ئىمەى كوردبوو كە قۆلى ئەمىرى گرت و لە ئەسپ ھىناپە خواریو پاشان خۆى ھەلداپە سەر، لە پى پاسەوانەكانى ئىمەیان داپە بەر رىژنەى گوللان. شەش كەس لە ئىمە كوژران، تەنھا من بەزىندوویى دەریاز بووم.

"پاشان، جارى دووہم و سىيەم."

"جارى دووہم ھەموومان توائىمان خۆمان رزگار بكەین. ئەمىر لە بەرزایىپەكانى لالاش خەرىكى راو بوو، لەگەل تەقاندنى يەكەم گوللەدا ئەمىر خۆى لەسەر پىشتى ئەسپ فرىداپە خواری. يەكەمجار خۆى و ئىنجا پاسەوانەكانى دەستیان بەتەقەكردن كرد، خۆمان گەياندە نیو بەردەلانەكان و توائىمان دەریاز بىین، پانزەدە كەس بووین. ئەمجارەش ھەموومان ھەر چەرکەس بووین. جارى سىيەم من بەتەنىابووم. دامگرتە بەر رىژنەى گوللان. ئەمىر بەرامبەرم بوو، دەستریژ بەدوای دەستریژ دامگرت، تەنگەكەم بەشىلكە تەقەى دەكرد، ئەمجارەش ھىچ گوللەپەك ئەمىرى نەھەنگاوت."

"تۆ لەمنداڵپەوہ پاسەوانىت؟"

"لەمنداڵپەوہ... بەلى. ئەگەر نەتوانى چاوى بالندە لە ئاسمانرا بىپىكىت ناتكەنە پاسەوانى

شىخ."

"كاتىك نەتوانى ئەمىر بىپىكى، چى لەگەلدا كردىت؟"

"ھىچ كاریكى نەكرد. ئەگەر منداڵىكى دەسالەش با لەجىگای من دەیتوانى ئەمىر

بىپىكىت."

"چۆن؟"

"ئەمىر خەرىك بوو بەنىو تاشە بەردە رك و نووكتىژەكان رەت دەبوو. پاسەوانەكان لەپىش و پاشىپەوہ بوون، ئەمىر دروست ئەو دەمەى خەرىك بوو بەبەردەمدا رەت بوو، سىرەم لىنگرت و ھەر پىنج فىشەكەكانى تەنگەكەم پىوہ نان. كاتىك سەرى ھەلپى و سەرىم كرد بىنىم وا

ئەمىر دەستى ھەلدەتە كېنىت و فەرمان بەپاسەوانەكان دەدات تەقە بگەن، من ديسان تەقەم لېكردەۋە، دەستى ئەمىر بەھەۋاۋە بو. بە بەردەمدا رەت بوون و رۆيشتن."

"چى روويدا؟"

"دەلېن گوللە كار لە ئەمىر ناكەن."

پۇيراز قاقا پېنكەنى.

"رەنگبېت ئەۋىش گوللە كارى تېبكات، بەلام ھەر لەدايك بوۋە داىكى لاي گەۋرەترىن

جادوۋگەرى عارەبستان جادوۋى بۇ كرديت."

پۇيراز گوتى: "تېگەيشتەم. باشە ئەگەر تۆ نەتتوانى ئەمىر بكوژىت، ھىچكەس ناتوانىت

ئەو كارەبكات."

"دواى ئەۋە بوۋ كە شېخ دەستى لە كوشتنى ئەمىر ھەلگرت."

"بۇچى؟"

"ترسا. تېگەيشت كە گوللە كارى تېناكات."

"منىش پېمگوت. ھەموۋان دەيانزانى ئەو گوللانەى پېدەكەون ھەلدەۋەرپىن و دەكەونە

سەر زەۋى. منىش ئەۋەم بەچاۋى خۆم بېنى. بۇيە بە شېخم گوت شېخ وا پېدەچوۋ بېبارى

دابوۋىت ھەم تۆ بكوژىت و ھەم ئەمىرىش. شوپىپىيان ھەلگرتىت و تۆيان دۆزىەۋە. دواجار

رۆژنىك بۇى روون دەبېتتەۋە كە عەباس تۆيت و ئىنجا رېگايەك ھەم بۇ كوشتنى تۆ و ھەم بۇ

كوشتنى ئەمىر دەدۆزىتتەۋە."

"چۇن؟"

"ئەۋانە لەۋەتەى ھاتونەتە دنيا، ۋەستاي كوشتنى دوژمنەكانى خۇيانن. ئەو دواجار

بەرلەۋەى بېرىت رېگايەك ھەر دەدۆزىتتەۋە بۇ كوشتى ئەمىر، كوشتنى تۆى ھەر بەلاۋە

ئاۋخواردنەۋەيە، بە شەش مانگان ناتكوژىت دەزانىت تۆ عەباسى، بكوژان رادەسپىرىت و

دەتكورن. ئىستاش دەزانى ناوت پۇيراز نىە و ئەۋە ناۋىكى ساختەيە."

"كەۋايە من دەبى چىبكەم، لېرە دەتوام بچمە كۆى. گىيانى خۆمان رزگار كردو خۆم

گەياندە ئەم دوورگە چۆلە، ھاتن و ۋەك ئەۋەى ئىۋە خۇتان منتان لېرە دانا بېت دۆزىتتەۋە.

پېمبلى من دەبى چىبكەم؟ ئەم كچە بېمە و بچمە كۆى، بچمە قەققاز يان داغستان؟"

"تۆ وازم لیدینیت یان فریم ددهیتته نیو دهریا تاماسیه کان بمخون؟ ئەو کەسە عاقلە کە شەوئیک لە خەودا دەست بنیتتە بینا قاقام و بمخنکیئیت و بەردیکی گەورەم بە قاچەو بەستتتەو فریمداتە ژیر دەرپایەکی دوور."

"زیگایەکی باشت نیشان دام. من نازام مرۆف بکوژم. لە ساری قامیشیش کەسم نەکوشت، بەلام لێرە کەسانیککی زۆر هەن کە دەتوانن تۆ بکوژن. ئەو هوسمەنە کە شەش کچی هەن، دەتوانیت نەک لە خەو بەلکو هەر ئاوا زەق و زەق سەیرت بکات و بتکوژیت، پاشان لاشە کەت هەلبگریت و فریتبdatە بەردەم نەهەنگەکانی دەرپا. مرۆف ئاوا بکوژن زۆر باشتەر. تۆ وادەزانی وازت لیدینم؟"

سلیمان رەنگی زەرد هەلگەرا. جارێک وەک ئەوێ بیهوئیت قسەبکات دەمی جوولاندو لێوکانی داخستەو، نەیتوانی قسەبکات. هەستا یەک دوو هەنگاو چوو پێش، پۆیرازیش بەخیرایی هەستا بەدەربریئیککی زۆر راشکاوو لێراوانە گوتی:

"بوەستە، لەو شوئینە لێت بوەستە، دەنا تەقەت لیدەکەم. دەمانچەکە دەرهینابوو. بگەرێو وەرە لە شوئینی خۆت دا بنیشە، دەتووست بۆ کوئ تیبته قینیت؟"

سلیمان گەرپایەو هات لە جیگای خۆی دانیشتەو، روخساری تیکچوو بوو:

"دەچووم خورجینە کەم بێنم."

"خورجینە کەتمان نەخواردوو، توورەگەکان و بەلەمە کەشت لە شوئینی خۆیانن. ئەوانیش لەگەڵ خۆتدا دەنیرینەو هەمان ئەو شوئینە کە لێهاتوویت."

هەستا، فاسیلی خەریکبوو بۆ لای ئەوان دەهات

"فاسیلی برۆ لای تاکوو بۆی دەرەچوو، منیش دەچم توورەگەکانی بۆدینم. خورجینیکیشی بێیە، وانیه؟"

"بێیەتی."

پۆیراز بەخیرایی روئیش و تاوئیک دواتر توورەگە بە دەست و خورجین بەسەر شانهو گەرپایەو، وردهوالله کانی بۆ دانانە سەر بەردیك.

فاسیلی گوتی: "من دەچم، ئێو لێرە بن، سەعاتیکم پیدەچیت."

پۆیراز ماوێهە کە لە روخساری زەرد هەلگەراو شیواوی سلیمان راما، پاشان دەستی بۆخورجینە کە درێژکرد و یەکەجار وردکەنانه کان و پاشانیش وردهوالله کانی ناو خورجینە کە

سەیرکردن، پاشان فېشەكدانئىكى لەنىپو خورجىنەكە دەرهیتنا. لەنىپو توورەگە مەخمەلپەكە دەمانچەى هینایەدەرۆ لەكاتئىكدا لەبەر تىشكى خۆر دەبرىسكایەووە بۆلاى سلیمانى رادان، خەرىكىبو سەیری چاوەکانى سلیمانى دەکرد کە گوتى: "دەمانچەكە پرفېشەكە."

سلیمان بەدەرپرېنىكى دلنیاپانەووە گوتى: "دەزامم."

سلیمان دەمانچەكەى وەرگرت ماوہیەكى دريژ سەیری ئەملاو ئەولای کرد، بیری کردەو، پاشان بەهیمنى لەولای دانا.

سەریان نایەووە بەرخۆى و ئاوا بېدەنگ بوون. سەرەنجام سلیمان سەرى هەلپرى و گوتى: "دەمزانى ئەمە دەكەیت."

پۆيراز لەوہلامدا گوتى: "منیش بەجۆرىكى دیکە بېرم دەکردەوہ."

"چۆن؟"

"تۆ بەر لەوہى لە شىخ جیا ببیتەوہ دەتزانى کە ناتوانى من بکوژیت."

"تۆ ئەمە چۆن دەزانیت؟"

"بەوہى کە دەتزانى ناتوانى ئەمىریش بکوژیت."

سلیمان بەبزهیەكەوہ گوتى:

"ئىستاش دەزانیت کە دەمەوئىت شىخ بکوژم؟"

پۆيراز بېدەنگ بوو..

"ئەگەر خۆم ئەىکوژم، دەتوانم وابكەم وەكو ئاو خواردەنەوہ بىکوژن. ئەوسا دنيا لەدەستى بکوژتک کە دەستەکانى تا هەنىشكى نوقمى خوینن دەرباز دەبیت، ئەو خۆى بە هەموو لایەكدا دەكات و ئەمپرۆ يان سەبەى بۆ كوشتنت پەيدا دەبیت. ئەو ئەمىر سەلاخەدینیش دەکوژیت، من ئىستا دەمەوئىت لېرە برۆم و یەكسەر بچمە لای ئەمىر سەلاخەدین. دەمەوئىت هەموو شتىكى پېبلىم. ئەویش سى و دووى لىناكات و بەخزمەتى شىخ دەكات. بگرە ئەم دەمانچەو ئەو خەنجەرانە با یادگارىی من بن لای تۆ."

"تۆ ناتوانیت بەبى دەمانچە هېچ بکەیت، بادەمانچەكەت لەلابیت، خەنجەرەکان بدە بەمن، خەنجەرەکان بۆمن یادگارىی باپیرانم"

"هەلىانبگرە، ئىستا دەتوانم سواری بەلەمەكەمم بم و برۆم؟"

"واته وهكو ټو رۆژهي كه هاتپته نيو بهلمهكهت له ماندوووتيان و لهبرسان بمریت و پاشان شپخیش پیاوهكانی بنیریت بۆ كوشتنی من، ها؟"

"ئهمیر سهلاحهدين منی بینی. دهلین ټو ټهگهر كهسپك تهناهت ساتپك چیه بینیت ئیدی لهبیری ناکات. ټهگهر بیویستبا دهیتوانی ههركاتیك من بكوژیت، بۆچی نهیکوشتم، له دهرهاندیش دهیتوانی بكوژیت، بۆچی فهرمانی بهپاسهوانهكانی خۆی دا نهكوژن، ټهگهر فهرمانی ټو نهبوا پیاوهكانی له چاوچواندنپكدا دهیانكوشتم."

"چۆن بوو تۆ ټو ټهوت نهكوشت؟"

"یانی تۆ بۆیه ئیزم دهدهیت برۆم كه نهكوشتیت؟"

"نا، لهبهر ټهوهی تۆ خزمپكی نزیکی خۆمی. ئیستا دهمهویت به بهلمهكهی پزیشکی ئاژهلان بتهبهمه شارۆچكه. لهو وادهكهه بهئاسانی بگهپته لای ئهمیر سهلاحهدين."

سلیمان كه ټهبرۆكانی تپكنابوون گوتی: "كارپكی باش دهكهیت."

"سوپاس فهرمانده."

"ئیسنا باش گویم لیبگره كوره. بهمزوانه ئهمیر سهلاحهدين له مهكهو مهدينه پاشایهتی رادهگهیهیت، بهههرحال ټهمرۆیان سبهی. شپخ بهر لهوهی ټو ببپته شا دهكوژیت. شپخ ټهوه دهزانیت ههر كه ئهمیر ببپته شا دهكوژیت و پیاوهكانی رهوانه دهكات تاسهری لهجهستهی جیابكهنهوه."

پزیشکی ئاژهلان ماتۆری بهلمهكهی داگیرساندبوو و چاوهروانی ټهوانی دهکرد، لهنیو ټو كهسانهی هاتبوون بۆ بهرپكردنی موسا ئاغا، مهلهك خانم، دكتورهكان، عهلی دهنگبیژو ټهوانی دپكهش بهدی دهكران.

سلیمان دواي ټهوهی دهستی یهكه یهكهیانی گوشی، سواری بهلمه بوو. پۆریاز و سلیمان لهتهك یهكدی دانپشتن، قسهی زۆریان ههبوون بیكهن و لهوه دهترسان زوو بگهنه شارۆچكه. ههندیكجار پۆریاز سووكانی بهلمهكهی وهردهگرت و جهمیلی پزیشکی ئاژهلان لهتهنپشت سلیمان دادهنپشت.

زوو گهپشتنه شارۆچكه، ههر لهگهلا ټهوهی دابهزین، چوونه دووكانیکی بهرگدروو. دهستهجلپكی شینی پارچهی ئینگلیزیان بۆ سلیمان كړی.

هەرۆه‌ها کراس، چه‌کمه‌و پیتلاو. جلکه‌که به‌ئەندازە‌ی سلیمان بوو. سلیمان لەوێ‌ی که پۆ‌یراز جلی بۆ‌ کرپیوو زۆر خۆش‌حال بوو. جگه‌ له‌وه‌ باولیکیشیان کړی که به‌راستی جوان بوو، هه‌رچی کرپیوویان خستیانه‌ نیو باوله‌که، خورجین و تووره‌گه‌کانیش هه‌روا به‌ده‌ست سلیمان‌وه‌ بوون. نه‌یده‌هیش‌ت که‌س شه‌که‌کانی هه‌لب‌گری‌ت. دواجار پزیشکی ئاژه‌لان به‌خورتی خورجین و باوله‌که‌ی لیوه‌رگرت.

چوونه‌ خواردنگه‌، نانیا‌ن خوارد. پۆ‌یراز سات و کاتی به‌رپیکه‌وتنی که‌شتیه‌ بچوکه‌که‌ی بۆ‌ ئەسته‌نبۆ‌لا ده‌زانی. که‌شتی هات و که‌می‌ک دوورتر له‌وان له‌نگه‌ری گرت. به‌له‌مه‌کان سه‌رنشینه‌کانیا‌ن له‌که‌شتی گواسته‌وه‌ و هی‌تایانن، سلیمان به‌چاری فرمی‌سک تیزاوه‌ گوتی:

"پۆ‌یرازه‌که‌م، خۆزگه‌ هه‌موو مرۆ‌قه‌کان وه‌کو یه‌ک بووان. مرۆ‌قه‌ ده‌توانی‌ت گیا‌ن و هه‌ست و نه‌ستی خۆی به‌تۆ‌ بسپی‌ری‌ت."

پۆ‌یراز گوتی: "تۆ‌ه، به‌له‌مه‌که‌تمان له‌بیرکرد."

سلیمان گوتی: "بی‌ده‌ به‌که‌سی‌کی دیکه‌."

یه‌کدیا‌ن گرتە‌ نامیزو له‌یه‌ک جیا‌بوونه‌وه‌.

ئه‌مجاره‌ با هه‌وری هی‌تان و دوورگه‌ نومی نیو تاریکی بوو، به‌جۆ‌ری‌ک که‌ چاو چاوی نه‌ده‌بینی. شنه‌بایه‌کی نه‌رم له‌ ده‌وربه‌ر هه‌لب‌کرد، دواتر دلۆ‌په‌ بارانی گه‌وره‌ و په‌راگه‌نده‌ دایانکرد. بۆ‌نی خه‌ستی خا‌ک ئە‌و ناوه‌ی داگرت، بۆ‌نی‌ک که‌ له‌کاتی بارانباریندا بلاو ده‌بی‌تته‌وه‌، من ده‌لێ‌م ره‌نگی‌ت ته‌نها بۆ‌نی‌ک بی‌ت که‌ مرۆ‌قه‌ ده‌خاته‌ خولانه‌وه‌، به‌هه‌شتی‌کی هه‌زار سا‌له‌، هه‌رچه‌ند بۆ‌ ساتی‌کی کورتیش بی‌ت، ده‌خاته‌ نیو دلۆ‌په‌ مرۆ‌قه‌وه‌، مرۆ‌قه‌ هه‌لده‌گرێ‌ و ده‌بی‌اته‌ نیو به‌خته‌وه‌ری و جیهانی‌کی ره‌نگاوه‌رنگی ده‌ستلێ‌نه‌دراو و نه‌بی‌ندراو.

ئە‌و ده‌مه‌ی دلۆ‌په‌ بارانی گه‌وره‌ گه‌وره‌ لی‌ره‌ له‌وێ‌ به‌ته‌په‌ ته‌په‌وه‌ بی‌ره‌ به‌وێ‌ ده‌که‌وتن، پۆ‌یراز موسا له‌ کاتی‌کدا ئاگای له‌ خۆی پرابوو هاته‌ خوار، خۆی هه‌لدا‌یه‌ ده‌ره‌وه‌، خۆی گه‌یا‌نده‌ نیو بۆ‌نی خا‌که‌که‌، تا قامیشه‌لانه‌که‌ چوو، گه‌راپه‌وه‌، دوا‌ی ئە‌وه‌ی که‌ که‌می‌ک راوه‌ستاو بی‌ری‌کرده‌وه‌، هات و له‌به‌رده‌م ده‌رگای ما‌لی زه‌هرا راوه‌ستا.

له‌و ده‌مه‌ی خه‌ریکبوو پێ‌ی ده‌نایه‌ سه‌ری‌لی‌کانه‌کان گه‌راپه‌وه‌وه‌ رووه‌و لی‌وار بایدایه‌وه‌. تیشکی خۆر خرابووه‌ نیو دلێ‌ه‌وه‌. له‌رۆ‌شنیا‌ن بریسه‌کی ده‌هات.

لهو تاریکیه دا ئهو له نیو نوورو رووناکیدا مه لهی ده کرد، قاچی له زهوی بووبونه وه. تا ئه وکاتهی که باران شیتانه دایده کرد ئاوا نوقمی نیو رووشنایی و شادی و بهخته وه ری و مهستبوون ریگای ده بری.

ههور له ئاسمانان تیگده قوژان و تاده هات ههوا تاریکتر ده بوو. له ناکاو، ههوره تریشقه یه که شریقاندی و دوورگهی له زاندا. ده وره بهر هه ندیک جار تاریک ده بوو، هه ندیک جار ئه وهنده رووناک، که چاوی له بهر هه ئنه ده هات، پاشان دووباره تاریک ده بووه و چاوی نه ده دی ماوه یه که دواتر باران له گه ل بروسکه و ههوره تریشقه دهستی پیکرد.

پۆیراز ههر له گه ل هه لکردنی باران وه که ئه وهی که وتبیتته نیو ده ریا، ئاو له هه موو گیانی ده چۆرایه وه. له لایه که گرمه گرمی ئاسمان، له لایه کی دی بروسکه ی په یاپه ی، له لایه که بارانی به خوړو له لایه کی دیکه دوورگه له حالته تی هه ژانه سه ریه که وه که لانکه...

پۆیراز، چه ند جارێک به ده وری خۆیدا خولایه وه، پاشان قاچه کانی هه لیا نگرته و به ره و لای پلیکانه کانی به رده رگای مالتی زه هرایان برد. ده رگا که کراوه بوو، یه که دوو پلیکانه ش به سه رکه وت، دلێ که وته ته په ته پ، هیتزی له ئه ژنۆیان برا، گه رایه وه، چوه لیوار، به ره و لای سه ره وه رویشته. بارانی سه ره به قه پوچه که له راست و چه پ، له پیش و پاش ده یان کوتا، شه پۆله کان راسابوون و هینده ی به ژنی مرۆقینک به رز بووبونه وه، پۆیراز هه رچی هه ولێ ددها خۆی بگه یه نیتته لیوار، شه پۆله کانی ده ریا هه ر جارێک به لیواریان ده کیشا ئاو تا ئه ژنۆکانی ده هات.

زه هرا ئه و ده مه ی بارانی سه ر به قه پوچه که دایکردبوو پۆیراز بیینی که بۆنی خاگ - له کریتیش باران هه مان ئه و بۆنه ی هه بوو - سه ری خستبووه خولانه وه، به خیرایی چوه ده ره وه، وه کو که سیکی مه ست به لاکه لاک له پلیکانه که نزیک بووه وه و یه که سه ر وه کو کاره با لیبیدات گه رایه وه، دیسان له گه ل خیرابوونی بارانبارینه که به پشتی کووره وه به ره و لای پلیکانه که رایکرد، چوار پلیکانه به سه رکه وت و له وێ راوه ستا. هه م خۆش حال ده بوو، هه م له نیگه رانیدا خه ریکبوو شیت بیت. باران هه روا دایده بیژا، زه هرا به راکردن له به رده م ده رگا بۆ پشت په نجه ره و له پشت په نجه ره بۆ به رده رگا ده هات و ده چوو.

"چیبووه زه هرا، چیبووه کچم؟"

"ئاسمان ھەلۋەشاھىيە ۋە بابە، ئاسمان كۈن بۈيۈك. سىتلاۋ لەئاسمانەۋە راساۋە. باران ۋەك گۆسكەى سەرنىخون دەبارىت."

تارىكىيەكى ئەنگۈستە چاۋ دورگەى گرتبۈۋە خۆ. بەردەۋام بروسكە ۋە ھەۋرەترىشكە زىم و شىرقەشلىقىيان بوۋ ۋە ھەرجارىك لەگەل ئەۋ ھەۋرەترىشكە ۋە بروسكانە ئاسمان پارچە پارچە دەبوۋ ۋە ھەر پارچەيەكى ۋەكو تۆپەللىكى شىنباۋ دادەرشاھىيە نىۋ دەريا ۋە پاشان تىرپىزى شىن لەسەر ئاۋى دەريا دەخزىن ۋە بۆ دور دور دەپۆيشتن ۋە دەريا دەيھاراند ۋە دورگە رادەھەزايە سەريەك. پۆيراز سەرى ناۋەتەۋە نىۋلاكى ۋە لەنىۋخۆيدا گرمۆلە بوۋبوۋەۋە تا ئەزىنۆ رۆچوبوۋە نىۋ ئاۋى دەرياۋە، بەرە زىرىك كە رەگى زەردى تىدابوۋ دەپۆيشت، ھەنگاۋىكى دەما بگاتە زىنارەكە دەگەرايەۋە لەكاتى گەپانەۋەدا سەرى ھەلدەپرى ۋە سەرى دەرگاي مالى زەھراى دەكرد. لەكاتىكدا دروست ئەۋكاتەى دەگەيشتە بەردەم دەرگاي مالى زەھرا، ساتىك دەۋەستا، سەرى ھەلدەپرى، يەكەمجار سەرى دەرگاۋ پاشان سەرى پەنجەرى دەكرد، تارمايى زەھراى دەبىنى كە دروست لەنىۋەراستى رۆشنىيەكى زەرد بەدى دەكرا، لەسەر ھاتوچۆكەى بەردەۋام دەبوۋ، دەنگى باران، دەنگى ھاژەى دەريا ۋە ئاسمان ئاۋىتتەى يەك دەبون، دورگە ۋەكو كەشتىيىكى بىكەشتىيان بەملاۋ بەۋلادا دادەكەوت.

موسا ئاغا گوتى: "بەۋستە زەھرا، مەترسە زەھرا ئەم دورگەيە ژىر ئاۋ ناكەۋىت. دورگە بچوكە، بەلام مەترسە. تائىستا نەزاندراۋە دورگەيەك بکەۋىتتە ژىر ئاۋەۋە. مەترسە كچەكەم، ۋەرە لای من دابنىشە."

زەھرا بىتتەۋەى ئاگاي لەخۆى بىت چوۋە لای باۋكى دانىشت، سەرى خستە نىۋ شانەكانى. روخسارى سوور سوور ھەلگەراپوۋ شەلالى ئارەقە بوۋبوۋ. ئەگەر دىنيا رووناك بوۋبايەۋە ۋە موسا ئاغا روخسارى پەشۆكاۋى كچەكەى بىنباۋ، زەندەقى دەچوۋ ۋە وايدەزانى بەلايەك بەسەر كچەكەى ھاتوۋە. سوپاس بۆخوا كە لەبەر رووناكى لامپاكە نەيدەتوانى سىماى كچەكەى باش بىنىت. دلى زەھرا لە روخسارىشى پەشۆكاۋتر بوۋ. دەيگوت دەمرىت، دەمرىت، لەبەر خاترى من دەمرىت. ئەگەر ئەۋ مېرىت من چۆن دەتوانم بژىم، ھەتا رۆژىكىش چىە ناتوانم، لەپىش باۋكى نەيدەتوانى بچىتتە بەردەم پەنجەرەكە، نەيدەتوانى بچىتتە بەردەم دەرگا. ئىستا دەبىت ھەستىت ۋە بچىتتە بەرباران. ژىر ئەۋ ھەۋرەترىشكە ۋە شەرە بروسكەيە، ژىر ئەۋ ئاسمانەى كە پارچە پارچە دەبىت ۋە دادەپۆيشتە نىۋ دەرياۋە، ژىر باۋ بۆران، ھەركى دەيەۋى چى بلىت بابلىت،

ئەو رۇشنايىيەدا دەھات و دەچوو. وەكو مندالتيك بچوك بووبوۋە. ھات و لاي باوكى دانىشت. وەك ئەۋەى دوايىن ھەناسەكانى بدات. روخسارى دابزگۇرابوو و لىتوۋەكانى دەلەرزىن. "مەترسە كچەكەم، شتېك نى، دوورگە ھىچى لىتايەت. ئەگەر بزانم ھەروا دەترسى لىرە دەرۆين و دەچىنە شارتيك. دەرۆين و دەچىن لەباشترىن شارو خۇشترىن شويىنى ئەم دىبايە دەژىن."

زەھرا لە نىۋ ترسدا بەخىرايى گوتى:

"نەخىر بابە، ئىمە خەلكى دوورگەين. مەگەر دوورگەى ئىمەش بەو گەۋرەيىيەۋە ھەر دوورگە نەبوو؟ من لىرە ناترسم." دەنگى وەكو دەنگى گريان وابوو. "باران دەبارىت بابە، بارانتيك كە تائىستا نەباريو. وەكو لافاو و سىلاو لەئاسمانەۋە دادەرژىتتە خوار. باوكە ئاسمان ھەموو دەبىتتە يەك پارچە ئاوو بەسەر سەرماندا دىتتە خوار. لەلافاي نوحىشدا بارانتيكى ئاوا بارى، وانىە باوكە؟"

موسا ئاغا گوتى: "بارى، بەلام ئەۋھا نەبوو، رووبارەكان و دەرياكان راسان و ھەموو دىبايان داپوشى. ئەم بارانە بەزوويى لىدەكاتەۋە. بارانى ھاويىنانە، بەخۇر دەبارىت و لەپر لىدەكاتەۋە."

"لىناكاتەۋە باوكە، پىنناچىت لىنكاتەۋە. من ئىستا چىبەكەم باوكە؟" لەۋەى كە گوتبوۋى من ئىستا چىبەكەم نىگەران بوو، لەسەر كورسىيىكى نەرمدا گرمۇلە بوو، سەرى دانەۋاند.

موسا ئاغا پىنكەنى، دەستى درىژ كىردو قۇي كچەكەى لاۋاندەۋە:

"لە مندالتيشدا تۆ ھەرئاۋا بوويت. لەباران دەترساي، كاتىك ھەۋرەترىشقى و باران دەھات لە ترسى گرمە ھارەى ئاسمان گۇناكانت سوور ھەلدەگەران و بە سەرو قۇي تىكتاللاۋتەۋە دەھاتىت و خۇت بە ئامىزى من دادەدا."

"ناترسم باوكە."

"بابچىن بنووين ئىدى."

زەھرا بە كىپى ھەستا، ئەۋەندە خۇشحال بوو كە خەرىكبوو دللى لەقەفەسەى سنگى ھەلبىقپىت.

موسا ئاغا دەستەپاچوو بوو. لەدللى خۇيدا گوتى ئەم كچانەم چيان بەسەرھاتوۋە. ھەموۋى تەنھا بارانتيكە و بەس.

زەهرا گوتی: "زوو دەخەوم و لەبەر خۆمی دەبەمەوه باوکە."

موسا ئاغا کەمێک هەلۆهستەیهکی کرد، پاشان بەخێراییی بەرەو ژوورەکە ی چوو، دەرگای داخست. زەهراش رویشت پەنجەرە ی کردەوه، باران هێشتا دەباری. هەندێ سەیری کردو سەیری کرد نەیتوانی لە نیۆ تاریکیدا کەس ببینیت. باران بەخوڕ خۆی بەنیۆ پەنجەرەدا دەکرد، زەهرا بیجیوولە لەشوینی خۆیدا راوهستابوو. لەنیۆ تاریکیدا شەپۆلەکانی دەریا بەدی دەکران کە تا ژێرچنارەکان دەهاتن، تەنانەت نەیاندههیشت چنارەکان ببینیت. لەدوورەوه ئاسمان چەخماخەیهکی دا، کەمێک دواتر گرمەیهک ئاسمانی شەق کردو هات لەسەر دوورگەدا نەما. ئا لەودەمەدا زەهرا وای هەست کرد کە پۆیرازی بینی. ئاسمان گرماندی، چەخماخی دا، هەوا وەکو نوێژی نیوهرۆ رووناک بوو. زەهرا پۆیرازی بینی. پۆیراز تا ئەژنۆکانی لەنیۆ دەریا بوو، خڕبوووهو نیۆ خۆی و هەولێ دەدا هەنگاو هەلینیت. زەهرا بە نەسیبە ی گوت کە لەتەنیشتیەوه بوو: "دەمریت."

نەسیبە پرسى: "چیبکەین باشە؟"

"من دەرۆم. بەبێدەنگی. لامپاکە بکوژینەوه. بالیف بخرێ لێفەکەم ئەگەر ئەو بریت، منیش ئیدی ناتوانم بزیم."

نەسیبە گوتی: "دەزانم. زوو برۆ."

کاتیەک کپ و بێدەنگ لەپلیکانەکان دەچوووه خوار، نەسیبە لەبەر خۆیهوه دەیگوت ئەگەر باوکم ئەم شتانه بیستیت ئەویش دەمریت.

باوکم دەتوانیت کچەکە ی لە غەریبایەتی بەجیبیلنیت و بگەریتەوه کریت؟ ئەگەر ئەو پیاوه بریت، زەهراش دەمریت. نەسیبە چوو لەسەر تەختەکە دانیشت. لەنیۆ تاریکیدا خەریک بوو بیری لەدایکی دەکردهوه. گوتی زەهرا بەدایکم دەچی بەنیگایەک عاشقی باوکم بوو ئیدی هیچ کات نەببینیەوه. جوانترین کچی کریت بووه، باوکیشی یەکیک لەخاوەن کێلگەکان بووه، روژنیک بوخچەکە ی هەلدهکریت بەریگای نەینی بەسێ روژان خۆی دەگەیهنیتە مائی ئیمە، لەسەر پلیکانی سەرەوه دادەنیشیت، باوکم دەبینیت و دەچیت لە تەنیشتی دادەنیشیت، پێدەلنیت: (باشە بەخێر هاتی) ئەویش دەلنیت (سوپاس.. ساوار بۆ باوکم بنێرە تابین و بمەدن بەتۆ). هەلدهستیت، باوکیشم هەلدهستیت. دایکم وایکردوو، زەهرا دەیهویت چیبکات!

زەھرا لە نۆیۆ تاریکیدا هێواش هێواش چووێ لێوار. لەوێ راوہستا. گوتیی راکرت، دئی کەوتبووہ لێدان. چاوەرێ بوو تا لە لایەک چرپە ی پێہەک دێت. جگە لە دەنگی باران و شەپۆلە ھەلچووہ کان ھیچ دەنگیکێ دیکە ی نە دەہیست. لە بەر خۆیەوہ گوتی ئاھ ئەگەر بروسکە لێیدات. دروست لە بان سەریەوہ ئاسمان شەق بوو، گرماندی، دنیا وای لێھات کە چا و چاوی نە دەہینی.

پاشان چەخماخە ی دا، دارچنارە کان نوقمی نیو رۆشنایی بوون. لەوێ پۆیرازی بەدینە کرد، گەرایەوہ دواوہ، لە چەخماخە و بروسکە ی سییەم تارماییەکی تیبینی کرد کە ھەولێ دەدا پروات، رایکردو باوہشی بە تارماییە کە دا کرد. پۆیراز دە لەرزی، ددانەکانی قرچە قرچیان بوو. لە سەر وردە بەردە کان بە شیوہیەک وەک بلیی بفریت ئەوی دۆزیوہو گرتی، ئاسمان لێکلیکە چەخماخە ی دەدا، دە یگرماند، دەریا دەیلوران، پۆیرازی ھینایەوہ مائی خۆیان. چۆن توانی پۆیراز تا ئەوێ ببنیت، چۆن لە پلیکانە کان بە سەرکەوتن، زەھرا ئەمانە ی نە دەزانی، تەنھا شتیک کە بۆی روون بوو ئەوہ بوو کە لێنا بە فانۆسیکی مە لەوانیەوہ لە سەر پلیکانە کان بە دەرکەوت.

زەھرا گوتی: "دایکە لێنا، خەریکە دەمریت، خەریکە دەمریت. "خۆی لە تەنیشتیەوہ بەردایەوہ سەرکوریەک.

لێنا پۆیرازی گرت، بردیە ژووری نووستنە کە ی، جلەکانی لە بەردا کە ناناند، بە خاوی بە تەواوی وشکی کردەوہ، لە سەر تەخت خەواندی و دایپۆشی.

پۆیراز ھیشتا ھەر دە لەرزی و ددانەکانی بە یەک دە کەوتنەوہ. لێنا چای لە دیم نا، شیرێ خستە سەر ئاگر، لە سەر یەک چا و شیرێ دەرخواردی پۆیرازدا. لەرزین و بەریە ککەوتنی ددانەکانی پۆیراز کە مێک ئارام بوونەوہ.

زەھرا چووہ ژوورەوہ، ھات و لە لای خوارەوہ ی پۆیراز راوہستا و چاوی برینە ناو چاوە داخراوەکانی پۆیراز. کە مێک دواتر داھاتەوہ، دەستی خستە سەر نیو چاوانی ئەوہوہ.

پاشان دەستی ئارام ئارام چووہ نیو مووکانیەوہ، لاواندیەوہ. پۆیراز چاوی ھەلێنان. ساتیک تاساو لە ھیچ نەگەیشت، سەیری کرد ئەو کەسە ی مووہکانی دە لاوینتەوہ لە زەھرا دەچیت، باوہری نە کرد. نیگاکانیان تیکە لنگوتن، زەھرا خۆی پینەگیرا، دەستی خۆی کیشایەوہ، وەرسووړا و لە ژوورە کە چووہ دەر، بەرەو پلیکانە کان چوو، نە یزانی چۆن دەرگای دۆزیوہو چۆن

لهپلیکانه‌کان چوه خوار. باران ههروهك خۆی ده‌باری. گه‌رایه‌وه مائی خۆیان، نه‌سیبه، فانۆس به‌ده‌ست، له به‌رده‌م ده‌رگا چاوه‌پۆی بوو. له‌و رینگایه به‌و ماوه كورته وهك ئه‌وه وابوو له‌به‌ر ئاویان هه‌لئینابیت. ره‌وشی نه‌سیبه‌ش له‌هی ئه‌و باشتر نه‌بوو. له‌مه‌ودای نیوان مائی خۆیان و مائی پۆیراز هاتبوو و چوو بوو. باش بوو باوکیان هه‌ر سه‌ری خستبووه سه‌ر بالیف خه‌وی لی‌که‌وتبوو.

زه‌هرا ده‌می برده‌بن گوئی نه‌سیبه و به‌ده‌نگی‌ك كه به‌ ئاسته‌م ده‌بیسترا گوئی:
"نه‌مرد." نه‌سیبه گوئی: "زوبه با‌جینه‌وه ژوره‌که‌مان. با‌به خه‌وتوه. واخه‌وتوه تۆیی له‌بن گویدا بته‌قی‌ت به‌ئاگا ناهیتته‌وه."

چوونه‌وه ژوره‌که‌یان، جله‌کانیان گۆزی، به‌دوو خاویان جوان خۆیان وشك کرده‌وه. پاشان جلی خه‌وتیان پۆشی و له‌سه‌ر ته‌خته‌که و به‌رامبه‌ر یه‌کدی دانیشتن.

زه‌هرا به‌وردی گپ‌رایه‌وه كه له‌نیوتاریکیدا یه‌که‌بجار ئه‌وه‌که‌سه‌ی له‌ژێر باراندا ده‌رپۆشت نه‌یتوانیوه ببینی‌ت و پاشان هه‌رچه‌ند گویشی راگرتوه که‌چی ده‌نگی پێیه‌که‌ی نه‌بیستوه و ته‌نها ئه‌و ده‌مه‌ی چه‌ندی‌ن بروسکه‌و چه‌خماخه یه‌ك دوا‌ی یه‌ك ئه‌و ناوه‌یان رۆشن کردۆته‌وه ئه‌وسا بینییوه. له‌خۆش‌حالیان خه‌نی بووبوو.

پاشان سه‌باره‌ت به‌باوکیان قسه‌یان کرد، ئه‌وه ئاشکرا‌بوو كه ئه‌و به‌هه‌ر جوړی‌ك بی‌ت لی‌ره گیرنا‌بیت و نامینی‌تته‌وه، له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا، دوورگه‌ی هه‌لبژاردبوو له‌شاره جوان و گه‌وره‌کان دوورکه‌وتبووه‌وه. هاتبوو لی‌ره کینلگه‌شی کریبوو، ئه‌ویش بۆ به‌خێوکردنی ئه‌سپی ره‌سه‌ن. پارهی‌ه‌کی باشی بۆ ئه‌مه خه‌رج کردبوو. کاتی‌کیش قه‌باله‌ی کینلگه‌که‌ی وه‌رگرتبوو ئه‌وه‌نده خۆش‌حال بووبوو كه له‌مائی چووبوو ده‌رو تابه‌یانی پیاسه‌ی کردبوو. له‌لایه‌کی دیکه ده‌یه‌ویست ئیسماعیل بکاته سه‌رکاری خۆی.

به‌یانی داها‌ت، له‌خه‌و هه‌ستان. موسا ئاغاش له‌خه‌و هه‌ستا بوو و له‌به‌رده‌م په‌نجه‌ره دانیشتبوو و له‌و سه‌ره‌وه ده‌ریای راسا‌وی له‌پشت بارانی په‌رده‌ئاسا به‌شێوه‌یه‌کی خه‌یال‌ا‌وی ده‌بینی.

کچه‌کان هه‌ستان، هه‌مامیان کرد، ئاگردانیان داگیرساند، کتری و شیریان خسته سه‌رئاگر، چوونه لای باوکیان، گوتیان: "به‌یانیت باش با‌که." موسا ئا‌غا له‌کاتی‌کدا سه‌یری کچه‌کانی ده‌کرد گوئی:

"لهدویننی شهوهه تائیسستا هر باران و باران. من لهه موو ته مه غذا بارانیکی وام نه بیینیوه. شهونده هه وره تریشقه و بروسکه چه خماخه ی داوه که ئاسمان یه کپارچه بووه به ئاگر، پاشان پارچه پارچه بووه. وامده زانی هه موو پارچه کانی ئاسمان که وتبنه سه رزه وی. ده متوانی چیبکه م، نووستم."

"تو ئاوا ده خه وی باوکه، کاتیکیش هه وائی دوورخستنه وه یان پیداین ئاوا سی شه وو سی روژان خه وتیت، له نیو نویندا نه هاتیته ده ر."

"مه گهر گویتان له دهنگی لیمشتان نیه؟ شه و تاویک بیدار بوومه وه، دهنگی گرمی ئاسمان و هه وره تریشقه و شه و بروسکانه ی داده که وتن و هه روا دهنگی باران ئاوتیه ی یه کدی بوو بوون، وامزانی دوورگه یان له جیتی خوی هه لگرتوو و خه ریکن ده بیهن. رامکردو چومه ژووهره که ی ئیوه، گویم له دهنگی هه ناسه کانتان گرت، وه کو سه رده می مندالیئتان به خه یالی ئاسوده وه خه وتبوون."

له ده رگا درا. کونجکۆل و نیگه ران بوو که به م به ره به یانه زوو ده بییت کی بیت. زه هرا به خیرایی چوو و ده رگای کرده وه. دایکه لینا راجله کی. رهنگی روانی زه رد هه لگه را، سه ری سوورا، شه گهر دهستی به ده رگا که وه نه گرتبا ده که وت. ویستی پرسیت. پویراز شتیکی به سه رهاتوو، به لام له دۆخیکی وانه بوو بتوانیت پرسیت. لینا که شه مه ی ده بینی و بوی روون بوو بووه وه به خه نده وه پرسی "باوکت له خه وه سه تاوه کچم؟ پویراز موسا بو چیشتی به یانی بانگی کرده وه."

زه هرا هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشایه وه، هه سه تاوه: "گوتی، فه رموو دایکه، باوکم خه ریکه سهیری ده ره وه ده کات، ده لیبت له هه موو ته مه غذا بارانی وام نه بیینیوه."
لینا به چرپه وه پیبگوت:

"زور ترسام، وامزانی خه ریکه ده مریت. شه گهر تو نه بایت ده مرد. هیچکه س نهیده توانی بیهینیته ژووهره وه. که ی دهیتوانی تیبگات وا له بهر باران به نیوده ریادا ده روات. کورپژگه پیبخۆشه له بهر باران و له به رده م مائی ئیوه دا و به نیو ده ریادا بیت و بجیت. شه گهر تو نه تهینابوایه ژوویری ده که وته نیو ده ریا و ده ریا له گه ل خۆیدا ده یرد. نه مانده توانی ته رمه که یشی بدۆزینه وه. ماسی ده یاخوارد، ته نانه ت نه مانده توانی ئیسقانه که یشی بدۆزینه وه."

به خیرایی له پللیکانه کان چووه خوار، بهراکردن و هه ناسه برکینه خوئی گه یانده ماله وه، بهر له وهی بچیتته سه ره وه به هاوارکردنیکه وه گوئی:

"کچه کان، کچه کان، زووبن وهرن، رهنگبیت به مزوانه بگه پینیه وه کریت."

کچه کان شه وهدنه به خیرایی له پللیکانه کان دابه زین که له چاووچانیکیدا خویمان لای باوکیان

بینیه وه.

"ده چیتته شه نقره، لای بالیۆزی یۆنان. خوا خیری بنووسیت پۆیرازی کورم، عهلی پشت و په نای بیت. شه مه بیرۆکه ی شه بوو. من قسه له گه ل بالیۆزی یۆنان ده که م. یۆنانه که ی من دلای بالیۆز به ردیش بیت نه رم ده کات. رهنگبیت ناوشی بیستم. هه ره که سیک به سه رهاتی ئیمه له زمانی منه وه بیستیت دلای شه گه ر ئاسنیش بیت ده تویتته وه. ئاده میزاد ده توانیت شه به لای نه هاهمه تیانه ی به سه ر ئیمه هاتوون قبول بکات؟ مال و حال و مه زارگه ی باو باپیرانت جیبتله و له وه سه ر عومرده ا برۆ ولاتیک که نازانی کوئییه و له ژیر فشارو سه ختیدا بژی. خوا شه مه قبول ده کات، ویتدانی مرۆف ده توانیت له به رامبه ر شه کاره سات و به لایانه ی به سه رمان هاتوون به رگه بگریت؟ راسته من تورکم، موسلمانم، جگه له وه چ گوناھنیکم هه یه؟ من چ خراپه یه کم له گه ل یۆناندا کردوه؟ له پای چی وه کو به چکه پشیله پشت ملیان گرتم و له کریتته وه وه فریاندانه ئیره؟ من جگه له به خیرکردنی شه سپگه لی ره سه ن چی دیکه م بۆ یۆنان کردوه، بۆ تورکه کان، جگه له وه ی وه ک تورک و موسلمان ماومه ته وه چیم کردوه، چ خراپه یه کم ده ره قیان کردوه؟ کئی شه به لایه ی به سه رمان هینا؟ ئیمه له گه ل یۆنانه کان له گه ل شه وه شدا جار جاریک تیکه له چوونیکمان ده کرد، زۆرباش ده ژیاين؟ ئیژن سه به بکاری شه وه هاهمه تیه مسته فا که مال پاشا و قینیزلوس بووه. نا، نا، درۆیه، درۆیه. سه به بکاری شه مه شارستانیه تی شه وروپا بووه. هه موو شه وروپا له کۆنفرانسی لۆزان شه به لایه یان به سه رمان هینا. دلای شه وروپا له به ردو ئاسن دروستکراوه. هه موو ولاتانی شه وروپا ده نگیان له سه ردا، ئیمه یان له سه ر مال و حال و ژیايمان ده ره ده رو ئاواره کرد. هه ر بژی لینا که رایکردو گه راپه وه دورگه ی خوئی. ئیستا به ئاسوده بی له دورگه که ی خویدا ده مریت و سه سه رته تی ئاواره بی ناخوات. شه زیش ده گه رپیمه وه کریت و شه سه سه رته له گه ل خویدا نابه مه گۆزه وه."

تائیستا پینشینه ی نه بوو موسا ئاغا ئاوا به رز به رزو خیرا خیرا قسان بکات. که س له مالتی نه مابوو، هه مووان چووبونه ژیرچناره کان، به پیتوه وه ستابوون، روویان کردبووه موسا ئاغا که

به‌هاوارکردن و دهمی که فکر دووه قسه‌ی ده‌کرد، کەس مته‌قی له‌ده‌مه‌وه نه‌ده‌هاته‌ده‌ر، ده‌تگوت هه‌ناسه‌ش هه‌لناکێشن. لێنا له‌به‌رده‌م خه‌لکه‌که‌ دانیشتیبوو ده‌سته‌کانی به‌ئێژنۆکانی داده‌دان و ده‌گریا، موسا ئاغا به‌بینینی لێنا یه‌کسه‌ر بێده‌نگ بوو، چوو ده‌ستی گرت و هه‌لێستانده‌وه، گوتی: "وه‌ر لێنا وه‌ر به‌بچینه‌ مائی ئیمه‌. تۆ، له‌ولاتی خۆتی، هه‌سه‌رت له‌چی ده‌خۆیت. تۆ له‌زیدی خۆتدا به‌خاک ده‌سپێرن."

موسا ئاغا ئەم قسانە‌ی به‌یۆنانی کردن.

لێنا دوا‌ی ئەوه‌ی خاچی له‌سه‌ر سنگی خۆی کێشا، به‌یۆنانی گوتی: "خوا تۆ به‌زویی بۆ نیشتمان، بۆ کرێتی جوان ده‌گێرته‌وه‌."

موسا ئاغا هه‌ر له‌گه‌ڵ ئەوه‌ی پشتی خۆی وه‌رسووراندا، پۆیرازی بینی. پۆیراز زه‌رد زه‌رد هه‌لگه‌را‌بوو. ئەو ره‌شه‌ی پۆیراز له‌به‌رچاوی موسا ئاغا شاره‌وه‌ نه‌بوو. به‌ده‌م پێکه‌نینه‌وه‌ گوتی: "نێستا به‌بچینه‌وه‌ مالم. زۆر خۆش‌حال بووم، ئومیدیکی گه‌وره‌یه‌. زۆرم قسه‌کرد لێ چیبکه‌م، ده‌زانیت کورم، ئەم تاراوگه‌ ترسناکه‌، گه‌وره‌ترین تاراوگه‌ی میژووه‌. له‌و دوو ملیۆن که‌سه‌ی دووریاغستنه‌وه‌ له‌ هیچکامیان نه‌پرسی ده‌ته‌وێت بچیت یان نا. ئەم دوورخستنه‌وه‌یه‌ تاییه‌ت به‌ شارستانیته‌تی ئەوروپایه‌. هه‌رچی بوو، بوو. خۆمان له‌ ناو ئاگردا. به‌لام هیچمان پێنه‌کرا. یاسا‌کانی ئەروپا به‌هێزن، مه‌گه‌ر گازی ژه‌هراویش هه‌ر ئەوان دروستیان نه‌کرد؟ سوپاسی تۆ ده‌که‌م کورپه‌که‌م. تۆ بووینته‌ مایه‌ی ئەوه‌ی ئارام ببه‌مه‌وه‌."

له‌سه‌ر مۆیلان دانیشتن و قسه‌یان کرد. موسا ئاغا که‌م که‌م ئارام بووه‌وه‌. قسه‌ی باش و جوان و ئومیده‌وارانه‌یان کردن. باسی به‌خێوکردنی ئەسپگه‌لی ره‌سه‌ن له‌ کێلگه‌شیان له‌بیر نه‌کرد. که‌ سه‌یری ده‌ره‌وه‌یان کرد بینیان باران وه‌ستاوه‌.

موسا ئاغا گوتی: "هه‌ر ئێستا با بچینه‌ ده‌ره‌وه‌."

"هه‌موو جیگایه‌ک قورو چلپاوه‌، ناتوانین به‌ریگادا برۆین."

موسا ئاغا گوتی: "باشه‌، به‌لام ته‌خته‌کان ته‌رن، بانگی کچه‌کان بکه‌م بێن پاکیان بکه‌نه‌وه‌." "من ده‌چم بانگیان ده‌که‌م ئاغا." به‌راکردن رو‌یشت و له‌ ده‌ره‌وه‌ به‌ده‌نگیکی به‌رز بانگی کردن: "زه‌هرا خانم، نه‌سیبه‌ خانم، مام ئاغا کاری پێتانه‌."

زه‌هرا هه‌ر که‌ گوێی له‌ده‌نگی بوو هاته‌ بالکۆنه‌که‌. پێکه‌نینی له‌سه‌ر لیوان بوو. تا زیاتر بێده‌که‌نی گۆناکانی زیاتر جوان ده‌بوون و له‌قوولدا ده‌چوون.

زەھرا چوۋە خوارەو، دواى ئەوھى كە ماۋەيەك بەرامبەر پۆيراز راۋەستا، بەرەو لاي چنارەكان رايكرد.

"كارىكت ھەبوو باوكە."

"سەيركە كچم ئىروكانە تەرە، لەبەر ئەو قورەش ناتوانىن پىياسە بكەين، ئەگەر پارچە پەرۆيەك ھەيىت..."

"ھەر ئىستا باوكە."

بە راكردنەو چوۋە مال، پۆيراز لە دواۋە سەيرى كرد، لە بەر خۆيەو گوتى، ئەى خواى گەرە. زەھرا لە چاوتروكانىكدا بە خاۋليەكەو ھاتەو. تەختەكانى پاككردەو، بە پۆيرازى گوت:

"فەرموون بەرپۆير. رۆيشت."

جاريكى ديكە لە بارەى كرئەو قسەيان كرد، خەلكى كرئە، چياكان و دەشتەكانى، بەتايىبەتى ئەسپەكانى... ھىچ كەس لەوى نەبوو. پۆيرازيش لە بارەى تورۆسيەكان، ئۆزۆن يايلا، چوكورۆقاۋ دەرياي مېديتەرانە قسەى كرد.

"كەوايە تۆش خەلكى مېديتەرانەيت؟"

"خەلكى بىن بوغام. ئىمە بەچياكانى تورۆس ئىژين بىن بوغا، ئاغا."

"واتە تۆش خەلكى مېديتەرانەيىت؟"

ئاۋاش دەكرئە بلىين. چياكانى ئىمە وەكو ھىلالىنكن بە دەورى چوكورۆقاۋ مېديتەرانە، واتە وەكو مانگى تازە..."

"دەرياي مېديتەرانە دوو دوورگەى ئىمەيشى گرتوون." موسا ئاغا چاۋى بىرپەنە نېو چاۋى پۆيراز. پۆيراز چاۋەكانى بۆ ئەملاو ئەولا وەردەگېران، تاۋىك بۆ پىشەو، بۆ دەستەكانى موسا ئاغا، بۆ ئەو ئاۋەى كە لە سەروچاۋەى كانىكە ھەلدەقولاۋ شۆر دەبوۋەو، پاشان ديسان سەيرى موسا ئاغاى دەكردەو. نىگاي موسا ئاغا كە جىگېر مابوۋەو، لە نىگاكانى ئەو ھەلدەنگوت. ھەرچى دەيكرد سەيرى ھەر لايەكى دەكرد نەيدەتوانى خۆى لە دەستى ئەو چاۋە سەوزە پۆلاينىيانە دەرياز بكات كە دروست لە چاۋەكانى ئەو رامابوون. ھەر جاريك نىگاكانىيان تىكەئالا، پۆيراز وەكو ئەوانەى جادرويان لىدەكرئە ئاۋا لەشۋىنى خۆى مات دەبوو.

بىدەستى خۆى گوتى: "فەرموو ئاغا."

"تۆش بە میدیتەرانەیی دەژمیردرییت. ئەگەر کارەکه مان جیبەجی بییت تۆش لەگەڵ ئیمەدا دیت و لە کێلگەکه مان دەمیتیتەوه. وەك من ئاگادار بچەرکەسەکانی قەققاز باشتەین سوارچاک و بەخێوکەری ئەسپان بوونە. ئەوان لەهەموو خەلکی دنیا زیاتر ئەسپان خۆشویستووە. هەموو چەرکەسەکانی ئەنەدۆل و عارەبستانیش دوورخراوەکانی قەققاز بوونە."

"بەلێ ئاغا، دوورخراوەین ئاغا."

"بۆنی میدیتەرانە لە هەموو جیگایەك هەریەك بوونە. لەکریت، چوگورۆقا، تورۆس، یۆنان، فەرەنسای ئیسپانیا. مەبەستم ئەوەیە كە ئەگەر رینگایان بە ئیمەدا بچینەوه کریت تۆش لە گەلماندا دیت، مەگەرنا؟"

موسا ئاغا دووبارە چاوی برینە نیوچاوی پۆیراز، ئاوا تیکرمان. پۆیراز نیگای وەرگێرا. هەموو گیانی بووبوو نارهقە.

"لەکریت نەك شیخەکانی عارەب شاو میرەکانی عارەبانیش ناتوانن بتدۆزنەوه. لەبیرنەکەیت، کریت دوورگەیه کە لە نیو دەریای میدیتەرانە.

ئەمە باوەر بکە پۆیراز کوپم، کوپم نیە، کاتیک تۆم بینی دلّم گەرم داھات، کوپم نەبوو، خواوەند تۆی لە جیاتی کوپ بۆمن ناردە ئەم دوورگەیه. تۆم لە کوپری خۆم خۆشتر دەویت و نامەوێت کوپرەکەم بەگوللەیی عارەبیک بکوژریت."

"ھەر بژیت مام ئاغا، منیش تۆم وەکو باوکم خۆش دەویت."

خۆیان بۆ سەفەر ئامادە کرد چەند رۆژ دواتر بەرەو ئەنقەرە وەرئ کەوتن. پۆیراز قەت نەچوو بوو ئەنقەرە، تەنھا برادەرێکی ملازمی ھەبوو کە کاتی خۆی پیکەووە لە رحا دژی فەرەنسەکان جەنگابوون. ھەرکە گەیشتە ئەنقەرە سۆراغی ملازمیان گرت و چوونە لای. ملازم باشتەین میوانخانەیی ئەنقەرەیی بۆ دۆزینەووە. میوانخانەکە بەرامبەر ئەنجومەنی گەرەیی تورکیا بوو. دوای ئەوەی کە لە میوانخانەکە جیگیر بوون، ملازم بردنیە باشتەین خواردنگەیی ئەنقەرە، دووھم رۆژیش ھاتە میوانخانە، ئەوان ھیشتا لە خەو ھەلنەستا بوون، چاوەرێی کردن، فراوینیان پیکەووە خوارد. ملازم ژوانی بۆ لە فەرماندەیی کاتی خۆیان وەرگرتبوون، خۆشحال بوون. ملازم گوتی:

"عەباس، فەرماندە تۆی ھەر بەبیرە. گوتی، کوپرە ئازاکەیی من باشە. ئەوەی پێویست بوو پیمگوت. بە منیشی گوت ھەر کاتیک مەدالیای سەرەخۆییت بە بەرۆکەووە دەبینم شانازی دەکەم. فەرماندە لەکەسە پلە یەکەمەکانی مستەفا کەمال پاشایە."

ملازم جلویه‌رگیکی نوئی و ئوتوکرایی کردبووه بهرو مه‌دالیای سه‌ربه‌خۆییشی به‌به‌رۆکه‌وه ده‌دره‌وشایه‌وه.

برپاریان کاتژمیر پازده بوو له ئه‌نجومه‌ن. شه‌لواره‌که‌ی موسا ئاغا که پارچه‌که‌ی ئینگلیزی بوو هه‌شتا ده‌قی نه‌شکابوو. کراواتیکی خالدا‌ری به‌ خالی شین و سپی له سه‌ر کراسه‌ سپیه‌که‌ی به‌ستبوو و پینا‌لویکی بیه‌هیتانی نوئی کردبووه پێ. کلاوه‌ گوفکه‌داره‌که‌شی مۆریکی تۆخ بوو. ریشه‌ ماش و برنجیه‌که‌ی شانه‌ کردبوو و سمیله‌کانی کشت کردبوون. به‌و قه‌دو قامه‌ته‌ شل و باریک و توندو به‌نده‌یه‌وه هه‌ستی ریزگرتنی به‌رامبه‌ره‌کانی ده‌جوولاند. پۆیرازیش زۆر ریک و پیک ده‌ینواند. جلویه‌رگی ته‌ویش له‌ هی موسا ئاغا که‌متر نه‌بوو. ملازم مه‌دالیاکه‌ی به‌سه‌ر سنگی چاکه‌ته‌ شینه‌که‌یه‌وه ده‌دره‌وشایه‌وه.

دروست سه‌ری سه‌عاتی یازده، له‌ ئه‌نجومه‌ن، له‌به‌ر ده‌رگای ژووری فه‌رمانده‌ بوون، ملازم له‌ ده‌رگای دا. له‌ ژووره‌وه‌ ده‌نگی فه‌رمانده‌ بیسترا، گوتی وه‌ره‌ ژوور. یه‌که‌مجار موسا ئاغا و دواتر ملازم و دوا‌ی ته‌وانیش پۆیراز چوونه‌ ژوور. فه‌رمانده‌ هه‌ر له‌گه‌ڵ بینه‌ینی پۆیراز به‌قه‌دو قه‌لافه‌تی گه‌وره‌ و ورگی به‌رزبوویه‌وه له‌پشت میزه‌که‌یه‌وه هه‌ستا، دوو هه‌نگاو هاته‌ پێشه‌وه. پۆیراز یه‌که‌سه‌ر چو و ده‌ستی گرت و ماچی کرد. موسا کازم ئاغاش له‌ فه‌رمانده‌ نزیك بووه‌وه ده‌ستی گرت و گوشتی. فه‌رمانده‌ گه‌رایه‌وه پشت میزه‌که‌ی، شوینی نیشان‌دان و دانیشتن.

"ئێ، عه‌باس بیژه‌ بزائم دوا‌ی جه‌نگ چوویته‌ کوئی؟"

پۆیراز بۆی باس کرد که دوا‌ی جه‌نگ چی‌کردوه‌ و چۆته‌ کوئی و دواتر چۆن له‌ دوورگه‌ جینگیر

بووه.

فه‌رمانده‌ پرسی: "تۆ بلیت خه‌لکی گوند کوئیوه‌ چوین؟"

پۆیراز گوتی: "نازائم فه‌رمانده‌."

"بۆچی ناوی خۆت کردۆته‌ پۆیراز؟"

"ئه‌مه‌یان خۆت ده‌یزانی فه‌رمانده‌. ئه‌و کاته‌ی له‌گه‌ڵ فه‌ره‌نسیه‌کان شه‌رمان ده‌کرد هه‌موومان

نازاناوی‌کمان هه‌بوو. ئه‌و نازاناوه‌ی پۆیرازیشیان دانا‌یه‌ سه‌ر من."

"ده‌زائم ناوی تۆ پۆیرازه‌ کو‌رم. پیمواییت من ناوم نایت پۆیراز. مه‌دالیاکه‌شت له‌ پای ئه‌مه‌وه

وه‌رگرت، هه‌روه‌ها له‌پای چالاکیه‌ قاره‌مانه‌کانی دیکه‌ت."

"سوپاست ده‌که‌م فه‌رمانده‌، ده‌سته‌کانت ماچ ده‌که‌م."

"بۆچى وازت له سەربازى ھىنا؟"

"بەھۆى كەمئەندامبوون خانەنشینیان كردم. له شانى راستمەوہ بریندار بووم. پەراسووەكانیشم له دەست دان. من نەمدەوېست، بەلام خانەنشینیان كردم."

"خانەنشین دەكەن كورم، لەگەڵ شىخى عارەبان چیتانكرد؟"

"ئەو ھۆزە كۆچەرپە لایەنى فەرەنسیەكانى دەگرت. زۆریان لىكوشتىن، بە تايبەت ھىزەكانى بەرگرى مېللى."

"ئەمە دەزانم."

"ئىمەش شەوێك ھىرشىكمان بۆ كردن، شەپىكى بىتامان روويدا. ئىمە زۆرمان شەھىد دان، لە كۆچەرەكانیش زۆر كۆزرا. پىكدادان تا بەرەبەیان بەردەوام بوو. كۆچەرەكان من و ھاوپىكانىمان ناسى."

"دەزانم، ئىوہش بەزەھمەت توانىتان خۆتان دەرباز بكەن."

"بەلى وايە فەرماندە."

"پاشان تۆش ون بوويت."

"شىخ ھىشتا بەدوامەوہیە."

"تۆش چوویت خۆت لە دوورگە پەنادا، مەگەر نا؟"

"دوورگە زۆر جوانە. ئەم بەرپۆزە خەلكى دوورگەى كرىتتە، لەوانەى كە گۆردراونەتەوہ. دوو دكتورىش ھاتوونەتە دوورگە. لە چانك قەلا، لەشەرى سەربەخۆیدا بەشداریان كردبوو. لەدوورگە نەخۆشخانەى كىان دروست كردبوو، بە بریندارەكانى چانك قەلا رادەگەيشتن. ملازمىكى دووى پزىشكى ئازەلانىش لەوێتە. ھەموویان بە ھۆى كەمئەندامبوونیانەوہ خانەنشین كراون."

"زۆر باشە، زۆر باشە، ھاوسەرگىريت كردووە؟"

"پۆيراز بە شەرمەوہ:

"ھىشتا نەمكردووە."

دىسان كەمىك لەو بابەتە قسەيان كرد. فەرماندە كەمىك بېرى كردەوہ و ئىنجا سەرى ھەلپىرى

پرسى:

"داواكارىيكتان ھەيە؟"

"تكاىە كمان ھەيە فەرماندە. واتە موسا كازم ئاغا داواكارىيەكى ھەيە."

موسا ئاغا لەكاتىڭدا لەپى دەستەكانى لىڭكەدەخشاندىن گوتى:

"داخوآزىيەكم هەيە رىژدار. يۆنانىيەكان ئىمەيان لەسەر خاك و ئاومان دەركرد. دەمەوئىت ئەمەت عەرز بەكم كە ئەوان هېچ لەئىمەيان نەپرسى داخو دەمانەوئىت بېرۆين يان نەپرۆين. من لەكرىت كىڭلەگەيەكى گەورەم هەبوو. لەو كىڭلەگەيە سەد سال، بەلكو سىئەد سالەيەماندا هەميشە هەر ئەسپى رەسەمان بە خىوكرودون. ئەسپە رەسەنەكانى ئىمە هەرەك چۆن لە يۆنان بە ناوبانگن ئاواش لەئەوروپا ناوبانگيان هەيە. فەرماندەى بەرپىز، هەموو دارونەدارى من لەوييە. مەزارگەى باو و باپىرانىشمان لەوييە. باوك و مامەكانمان لە كرىت جەنگاون و مردن. ئەو نىشتمانى ئىمەيە. خوئىنىكى زۆرمان لە پىناو كرىتدا داو. يۆنانىيەكان كاتىك بان بەلايەك و باگردان بەلايەكدا كەوت و جەنگ كۆتايى هات، گوئىيان گرتىن و فرپىيان داينە دەرەو. ئايا رەوايە ئەو رەفتارەمان لەگەلدا بىكەن؟"

فەرماندە بە ئەدايەكى توندو توورەو گوتى:

"مەگەر ئىرە نىشتمانى ئىو نىە؟"

"هەلبەت ئىرە نىشتمانى منە. من خوئىندى بالام لە ئىستەنبۆل تەواو كردوو. ئىمە سەدان سال ساتىك چيە نىشتمانى خۆمان لەبىر نەكرد. نە زامان و نە دىن و توركبونمان لەبىر نەكردوو، لى، فەرماندەى بەرپىز، ئىمە ئەمجارە بەيئەيچ جەنگىك شكستمان خوارد. ئەمە هەرگىز بۆ ئىمە بەرگە ناگىرئىت. ئىمەيان وەكو سەگان راونا."

"نەخىر ئىوئىيان راونەنا." دەنگى فەرماندە ئەمجارە لىپراوترو توورەتر بوو. "ئىمە ئىوئىمان بە بەهاى خوئىن لە يۆنانىيەكان وەرگرتەو و هيناماننەو ئىرە، نىشتمانى خۆتان."
"دەريانكردىن فەرماندە."

فەرماندە نەراندى گوتى: "نا" و هاوكات مستى لە مېزى بەردەمى داو بەورگى دەپەپريوئەو هەستا. "ئىمە بەهيز ئىوئىمان لە يۆنانىيەكان وەرگرتەو، چونكە نەماندەويست لەوئى رووت و رەجال و ئاوارە بن، سووكايەتيتان پىبىكەن، بتانپلشىننەو. لەكۆنفرانسى لۆزان لەگەل هەموو ئەوروپا، لەگەل هەموو زهپىزەكان دەرگىر بووين تا توانيمان ئىو بۆ نىشتمانى ئەسلى خۆتان بگىرپىنەو. دەولەتى ئىمە بەو هەژارى و فەلاكەتەشەيەو جىڭاى بۆ داين كردن، ورگى تىر كردن. دۆستى هىژا ئەگەر رازى نىت بۆ، بۆ هەر جىڭايەك دەتەوئىت بۆ بۆ، بۆ كرىت يان ئەو دىوى دنيا. ئەو ولاتە هېچ پىويستى بە كەسانى وەك ئىو نىە. كاتىك ژن و مندالى ئەو كەسانەى لەپىناو ئەم نىشتمانە

گیانیان بهخت دهکرد، رووت و برسی بوون، له گوندو شارو شاروچکه کانی که له لایهن یونانییه کانه وه سوتیترا بوون تاوا رووت و قووت دهمردن ئیتمه به هانایانه وه چووین و له برسیتی رزگارمان کردن، جلو بهرگمان بو دابین کردن، باخ و باخچه مان دا پییان، کینگه مان دانج. ئیوه، ئیوه، ئیوه، ئیوه ئیدی نیشتمان هه کتان په سند ناکهن، ده تانه ویت نوکهری یونان بن.

فرمانده به توور په ییه وه له جیتی خوئی دانیشته وه، کورسیه که به توندی سوورا و جیره ی لیوه هات. روخساری موسا ناغا وه ک کاغز سپی هه لگه پرابوو و هه موو گیانی له بهر ئاره قه هه لاتبوو و چاوه شینه کانی بچوک بچوک بوو بوونه وه.

"که واته ده ته ویت خاکی خوئی، نیشتمانی وه کو به هه شتی خوئی به جیبیلت، بجیته وه لای برا یونانییه کانت، ها؟"

"هه ر وایه فرمانده، من له وئی له دایک بوومه فرمانده. مه زاری باوو باپیرانم له ویتییه."

"که واته ده ته ویت ته سپی ره سه ن بو یونانییه کان به خوو بکه ییت؟"

"وایه فرمانده، به لأم خووم پیر بووم. کاتی که ده هاتین ژنه که شم له نیوو که شتییدا مرد، ته رمه که یم فری دایه نیو ده ریا تا ببیته خووراک ماسیان."

"مه گهر چما هه ر ژنی تو له و جه ننگه دا مردوو، ژنی زور که س مرد. ژنان و کچان و مندالاتیان له مرگه وتان و له مالان خر ده کردنه وه ده دیانسووتاندن، هه مان نهو برا یونانیانه ی تو." "نهو یونانیانه برای من نین."

"ته ی بوچی بو کوئی ده چیت؟"

ته دای که می که نه رمتر بوو بوو، روخساری توورهی وه ک بلتی که می که ئارامتر بوو بووه وه.

"بو زیدی خووم، بولای دراوسی کاتم، دۆسته کاتم."

له پیر حاله تی ده م و چاوی فرمانده گورا، دیسان به مست به میزه که ی داکیشا:

"بو زیده که ت؟"

"بو زیده که م"

"لای دۆسته یونانییه کانت؟ هه مان نهو دۆستانه ی که ماله کانیان سووتاندن و ژیانی خه لکه که بیان تال کرد؟"

موسا ناغا هیشتا ئارام و له سه رخو بوو، نیگای هه مان حاله تی میهره بان و سوزدارانه ی بیشتری هه بوو.

"بەلئى فەرماندە، ئەوان دراوس و دۆستانى منن. باوو باپىرانى من لەگەڵ باوو باپىرانى ئەوان شەرىيان کرد، بېبەزىيانە يەكديان كوشت، شەرىكان كۆتاييان هات و ئاشتى و برايه تيمان كهوته نيوان."

"تۆ ئىدى بىدەنگ بە، قسە مەكە، قسە كانت شىتەم دەكەن."

ئەمجارە روويكرده پۇيراز:

"هەستە ئەفسەرى بىكەلك."

پۇيراز يەكسەر هەستاو چوو لە بەردەم فەرماندە ئامادە راوہستا.

"ئەفسەرى سووك و چروك، تۆ سەرباز نیت، بە جىماويكى بىكەلك و هيچ لەدەستەنە هاتوويت، تۆ شەرمەزاريت بۆ سەربازى. محابن بۆ ئەو مەداليايەى بەسەر سنگتەوہيە. ئەفسەرى نزم و ئەمەكنەناس، ئەو مەداليايەى بەبەرۆكتەوہيە تەنانت زۆر لەو فەرماندانەيش كە چوونەتە جەنگ نيانە. من ئەو مەداليايەم لەپاي نازايەتتە كاتتان پىندەدان، دەمدايە ئەوانەى لە ژىر فەرمانى مندا كاربان دەکرد." فەرماندە تا دەيتوانى دەنگى خۆى زياتر بەرز كردهوہ:

"ئەو مەداليايەم چۆن پىدايت، دەشزانم لىتوہر بگرمەوہ. ئەوانەى هيچيان لە بارا نيەو ئەو مافەيان نيە، ناتوانن ئەو مەداليايەيان هەبىت." تا هيژى تىدا بوو نەراندى: "تاتوانن، ناتوانن!" لەم ماوہيەدا كاتىك فەرماندە قسەى لەگەڵ پۇيراز دەکرد، موسا ئاغا بە ئارامى دەرگاي نيوہ كراوہى كردهوہو لەژوورەكە چوودەرو چوو لەو لاي خۆلەكە راوہستا.

"تۆ ھەر ئىستا بەھۆى ھىنانى ئەو سەگەى يۇنان، ئەو شىت و شەيدايەى يۇنان، ئەو بىتەسل و نەسەبەى كە نۆكەرايەتى يۇنانى پى لە نىشتمانى خۆى خۆشترە، دەرەكەم. سەير بکە ھاوړپكەت بۆى دەرچوہ.. " لە كاتىكدا كە بە دەنگەكەيەوہ ھەموو ئەو ناوہى ھىنابوہ لەرزىن، پەنجەى شايبەتمانى بۆلای دەرگا كراوہكە درىژ كړد:

"ون بە، خائىن. بۆ دەرەوہەەە."

پۇيراز لە كاتىكدا قاچەكانى تىكەدەئالان لە ژوورەكە چوودەرو. سەيرى كرد موسا ئاغا لەو سەرى ھۆلەكە راوہستاوہ. لە كاتىكدا قاچەكانى تىكەدەئالان لە موسا ئاغا نزيك بووہو. نەيتوانى سەيرى موسا ئاغا بكات. بىتەوہى قسەيەك بكەن بۆلای ميواخانەكە رۆيشتن. كاتىك لەسەر مۆبلەكانى ميواخانە دانىشتن، دەتگوت چەندىن رۆژە قوركارى دەكەن.

داوی ماوهیهک پۆیراز سهیری خۆی به زهحمەت ههڵبێی، بهلام ئەمجارەش نەیتوانی سهیری ئاغا بکات. گوتی: "بمبوره گه‌وره‌م" سه‌ری خۆی نه‌وی کرده‌وه.

"دلگراڤ مهبه‌ کوڤم، ئەمانه‌ وه‌هان. فه‌رمانده‌که‌ت پله‌که‌ی چیه‌؟"
"سه‌رگورد بوو، ئاغا."

"دلگراڤ مهبه‌، من خۆم سه‌به‌ی به‌ته‌نێ ده‌چمه‌ باڵیۆزخانه‌ی یۆنان و قسه‌یان له‌گه‌ڵدا ده‌که‌م. به‌لکو هه‌م..."

پۆیراز گوتی: "ئینشاللا."

"من تۆم زۆر نیگه‌ران کرد کوڤه‌که‌م. ده‌توانن مه‌دالیاکه‌ت لیوه‌ریگرنه‌وه‌؟"

"ناتوانن، به‌لام ئەگه‌ر ویستیان وه‌ریبگرنه‌وه‌ با وه‌ریبگرنه‌وه‌، وه‌ریبگرنه‌وه‌ چ ده‌بیته‌؟. من خۆ خۆینم له‌بری مه‌دالیا نه‌داوه‌."

بێده‌نگ بوون. پۆیراز نه‌یده‌توانی سه‌یری رووی موسا ئاغا بکات، نیگه‌ران بوو. کاریکی چهند هه‌له‌ی کردبوو که به‌ موسا ئاغای گوتبوو بچیتته‌ ئەنقه‌ره‌، هینابووی و خستبوویه‌ ئەو بارودۆخه‌ ناهه‌مواره‌. خۆزگه‌ زه‌وی شه‌ق ده‌بوو و ئەوی قوت ده‌دا. مردن زۆر له‌و شه‌رمه‌زاریه‌ باشتره‌. چۆن ده‌یتوانی سه‌یری زه‌هرا بکات؟ موسا ئاغا که‌سیکی پینگه‌یشتوو بوو، ده‌یتوانی به‌ه‌خشیته‌. هه‌ر جاره‌ی به‌ژێره‌کی سه‌یری موسا ئاغای ده‌کرد، هه‌رجاریک ئەو روخساره‌ په‌شوکاوه‌، که ته‌واو پیرو تۆراو بووبوو له‌ هه‌موو دنیا، ئازار چنگی له‌جه‌رگی گیر ده‌کرد. ئیستا ده‌بوا چیکردبوو، چۆن ده‌بوا قسه‌ی له‌گه‌ڵ خه‌لک و زه‌هرا کردبوو؟ به‌لام زیاتر له‌ موسا ئاغا سوکایه‌تی به‌و کردبوو. موسا ئاغا زیاتر له‌به‌ر من هه‌راسان و دلگراڤه‌ تا خۆی.

پۆیراز ئاوا خۆی ده‌خواره‌وه‌ که له‌په‌ر ملازم به‌ حاله‌تیکێ ناومی‌دانه‌و شه‌که‌ت له‌چوار چیه‌ی ده‌رگاکه‌ به‌ده‌رکه‌وت، هه‌ردووکیان هه‌ستان، تۆقه‌یان له‌گه‌ڵدا کرد، فه‌رموویان لێکرد دابنیشیت.

"خۆزگه‌ ئیوه‌م نه‌برده‌بوايه‌ته‌ لای ئەو. کاتیک فه‌رمانده‌ ده‌می کرده‌وه‌، وه‌ک ئەوه‌ وابوو ئاوی کولۆم به‌سه‌ردا بکه‌ن، سه‌یرمکرد ره‌نگیته‌ هه‌له‌یه‌ک بکه‌م، به‌رگه‌م نه‌گرت، بیرمکرده‌وه‌، ئیوه‌م خسته‌ چ کیشه‌یه‌کی ناخۆش، له‌وئ رامکردو هاتمه‌ ئیڤه‌، نه‌متوانی چاوه‌رێتان بکه‌م. بېمپێوه‌نا له‌وئیه‌ بۆ ئیڤه‌ بۆ ویستگه‌وه‌ له‌ وێشه‌وه‌ بۆ میواخانه‌ چووم و هاتم. تکا ده‌که‌م من ببورن."

موسا ئاغا به‌ نارامی سه‌ری هه‌ڵبێی و گوتی: "ملازم، کوڤم، پێویسته‌ ناکات داوی لیبوردن بکه‌یت، لیببگه‌رێ با ئەو نه‌هامه‌تیانه‌ی به‌سه‌رم هاتوون بۆت نه‌گێرمه‌وه‌."

تا گه‌شستینه دوورگه ئەم دووچاوه‌ی من تۆ بلی چیان نه‌بینی و ئەم گوئیانه چیان نه‌بیست، به‌سه‌ختی توانیم خۆم بگه‌یه‌مه‌ دوورگه. کاتیك بینیم دوورگه ده‌لێی به‌هه‌شته‌و خه‌لكه‌كه‌ی هه‌ریه‌كه‌یان فریشته‌یه‌كه‌ بۆ خۆی، سه‌رم سوورما، به‌لام زیدی مرۆف‌شتیكی دیکه‌یه. وه‌كو ئەوه‌ وایه‌ كه‌ دلێ مرۆقیان له‌ شوینی خۆی هێنایینه‌ دهر. هه‌یچكاته‌ کریتم له‌ هزره‌ خه‌یاڵ ده‌رناچیت. له‌وکاته‌ی خۆم راده‌ستی ئەوه‌ کردوه‌ كه‌ مینمه‌وه‌ شه‌وو رۆژ هه‌ر بیر له‌ خاك و زادگای خۆم ده‌که‌مه‌وه‌. به‌یانی کاتیك له‌خه‌وه‌ هه‌لده‌ستم واهه‌ست ده‌که‌م له‌کریت له‌ماله‌كه‌ی خۆم، به‌لام دواتر ده‌بینم له‌شوینیکی دیکه‌م له‌غه‌ریابیه‌تیم. به‌یانیان كه‌ له‌وه‌ دوورگه‌یه‌ له‌خه‌وه‌ هه‌لده‌ستم، له‌وه‌ هه‌سته‌ی ته‌نیایی كه‌ سواری مالم ده‌ییت ده‌ترسم. وه‌ك ئەوه‌ی خو به‌ دوورگه‌وه‌ بگرم و زادگای خۆم له‌بیر بکه‌م. له‌ خوگرتن و له‌بیرکردنه‌كه‌ی خۆم ده‌ترسم.

ببورن رۆله‌ خۆشه‌ویسته‌کانم، ئیوه‌م زۆر نیگه‌ران کرد، به‌لام چیبکه‌م دل‌م ده‌یه‌ویت بچمه‌وه‌ کریت و له‌وئێ‌رم، من داوای لێ‌بوردن له‌ هه‌ردووکتان ده‌که‌م."

موسا ئاغا هه‌روه‌ك خه‌ریک بوو قسه‌ی ده‌کرد، پۆیراز هێدی هێدی هاته‌وه‌ سه‌رخۆی كه‌ بتوانییت قسه‌ بکات.

"من داوای لێ‌بوردتان لێ‌ده‌که‌م، هه‌زار جار داوای لێ‌بوردن، له‌جه‌نابی نه‌قیبیش هه‌روا..."

نه‌قیب گوتی: "راسته‌ كه‌ فه‌رمانده‌ی ئیمه‌ هه‌میشه‌ كه‌سیکی وشك و ره‌قه‌کاربووه‌، به‌لام تا ئەم راده‌یه‌، قه‌ت ئاوام نه‌بینیوه‌ قسه‌ی ناشیرین به‌سه‌ربازیک بلیت، یان ئاوا بی‌پێژی به‌که‌سیك بکات. تۆ بلیت پیاو كه‌ بووه‌ نوێنه‌ری ئه‌نجومه‌ن ده‌ییت بیته‌ ئه‌وه‌ جوژه‌ پیاوه‌و مرۆفایه‌تی له‌بیر بکات؟"

"ئاده‌میزاده‌ کوپم، هه‌ندیک له‌مرۆقه‌کان ئه‌مرۆ جوړیکن سه‌ی جوړیکی دیکه‌ن. نیگه‌ران مه‌بن هه‌شتا گه‌نج، شتی زۆر زیاتر ده‌بینن. من تا بلیتی ئه‌وشتانه‌م بینبون، بۆیه‌ خوا شاهیده‌ ئه‌وه‌ ره‌فتاره‌ی فه‌رمانده‌که‌تان ئه‌وه‌نده‌ کاری تینه‌کردم. به‌سه‌ ئیوه‌ نیگه‌ران مه‌بن."

حاله‌تی سه‌رو سیمای پۆیراز وه‌كو هی منداڵانی لێ‌هاتبوو، فرمیسك له‌چاوه‌کانی قه‌تیس مابوون، ئه‌برۆ پره‌کانی ته‌ریویوون.

"ئاغا، باوکم له‌سه‌رووی نه‌وه‌د سالیه‌وه‌ بوو كه‌ مرد، من ئه‌وه‌نده‌ی بزاتم، باوکم له‌ ناوچه‌ی قه‌فقازه‌وه‌ بۆ هه‌ریمی توڕۆس کۆچی کردبوو، هه‌ریمی توڕۆسیش به‌هه‌شتیک بوو، باوکم تا ئه‌وه‌ ده‌مه‌ی مردیش، وه‌ك ئەوه‌ی چیرۆکه‌مان بۆ بکات باسی قه‌فقاز، ئه‌سپه‌کانی قه‌فقاز، کانیاه‌وه‌کانی، خه‌لكه‌كه‌ی، گوڵ و گوڵیکه‌کانی، بالنده‌کانی، جوامیری خه‌لكه‌كه‌ی به‌ تاییه‌ت باسی گوڵه‌

کینویله کانی رۆخ کانیاوان و سیمورغ، شای بالئندان، که له کپوه کان کۆشکینکی ههیه، ده کردو گۆرانی داغستانی ده چرین. تا ده می سه رمه رگیش ده یگوت ئاااه قه فقا ز ئاااه داغستان.

پۆریاز کاتیک قسه ی ده کرد لۆجه کانی دهم و چاوی موسا ئاغا ده کرانه وه و چاوه کانی ده بریسکانه وه به هه موو هه سته کانی گوپی دابوه قسه کانی. که قسه کانی ته واو بوون، واهه ست ده کرا بزه یه که وه تیبته سه ر لیوانی. ئا له و ساته دا، ملازم که که میک پیتشر به توورپیه وه له میوانخانه ده رچوو یوو به شکوو هه ییه تیکی سه یره وه هاته ژوور. هه ستان، دوویاره ته وه یان له گه ل یه کدا کرد. روخساری ملازم هیشتا هه ر ترش و نیگه ران بوو.

ئه و به ر له وه ی له سه ر کورسی دابنیشیت که بۆیان دیاری کرد گوتی:

"له وه ی که ئیوه م برده لای ئه و پیاوه داوای لیبوردن ده که م، مام ئاغا ده ستان ماچ ده که م، من

ببووره."

"تکات لیده که م کورم، تو ته قسیریکت نیه، ئیمه تو مان نیگه ران کرد."

"هه ر وه ک پیتشر گوتم ئه و پیاوه پیتشر ئاوا نه بوو، عه باسی براشم ئه وه ده زانیت. له و نه به رانه ی رووبه روومان ده بوونه وه ئه و به دل و به گیان دا کوکی لیده کردین و هه میشه خۆی له پیتش هه مووانه وه بوو. ئیستا که بۆته نوینه ری ئه نجومه ن گۆراوه. نازام چیبلیم، چیبکه م. کاتیک گویم له قسه ناشیره کانی بوو، به رله وه ی تووشی کاردانه وه یه کی خراب بسم له وئ هه لاتم تا کو به لایه کتان به سه ر نه هیت. چ مامه لیه کی باشی له گه لدا کردین! ئیوه م ئازاردا، مبورن."

"ئیستا ئیمه چۆن بالیۆزخانه ی یۆنان بدۆزینه وه، با بچین بزاین له کوئییه."

ملازم گوتی: "ده چین به زوویی ده یدۆزینه وه."

چوونه ده ره وه.

ملازم نزیکه ی هه موو ئه نقه ره ی که وه کو شارۆچکه یه کی گه وه و ابوو پیده زانی. به هه ورازینکدا هه لگه ران، به بازارینکی کۆندا تیپه رین، به سه ره و ژیرینکدا شوپیان کرده وه و له به رده م باله خانه یه کی له ته خته دروستکراوا راوه ستان.

نه قیب گوتی: "عه باس تو لیره بوه سته، من ده چم ناویشانی بالیۆزخانه ی یۆنان ده پرسم و

ده گه رپیمه وه، تو هه ر لیره چاوه رپ به."

چوه نیو باله خانه که که میک دواتر گه رایه وه:

"هیشتا بالیۆزخانه ی یۆنان نه گوازاوه ته وه ئه نقه ره له ئه سته نبۆله."

به نینگه رانیه وه گه رانه وه لای موسا ئاغا. موسا ئاغا به نیوچاوانی لۆچتیکه وتوو و حاله تیکی نائارام هیشتا له شوینی پیشوو دانیشتبوو.

"بۆ دانایشن، دابنیشن کورپنه."

دانیشتن، سهیری به کدیان کرد.

پۆیراز به دهنگیکی نیوه گپراوه گوتی:

"ئاغا، بالیۆزخانهی یۆنان له ئهسته نبۆل نه گوازاوه ته وه ئه نقه ره. ده ته ویت بجیته ئهسته نبۆل..."

پۆیراز هیشتا قسه کهی خۆی ته و او نه کرد بوو موسا ئاغا به خو شحالیه وه گوتی: "باشه، باشه،

زۆر باشه، ئیمه..."

"ئیمه به شه مه ندۆفه ر..."

"هه لبه ت، هه لبه ت. هیشتا هه ر له بیر مه ویتسگه ی شه مه ندۆفه ری حه یده ریاشا. چ رۆژانیکی

خۆش بوو. ئه و کاته ی له ئهسته نبۆل ده محویند دۆستانیکم هه بوون، هه ر چۆنیک بیت به کینکیان...

ناوی سه عید ره حمی بوو که باشترین دۆستم بوو. ماله که یان له کوزقوجوک بوو. کورپکی وریا و

زیره ک بوو. ئیستاش ته نانه ت به چاوبه سترای ماله که یان ده دۆزمه وه. ئه مرۆ ئه گه ر شه مه ندۆفه ر

هه بیت به کسه ر به رپده که وین. پلیته که چۆن وه ربگرین؟"

ملازم گوتی:

"پییوست ناکات تۆ زه حمه ت بکیشیت، من و عه باس ده چین و پلیته کان ده کرین و دیننه وه. تۆ

هه ر له میواخانه چاوه رپیمان به. ویتسگه که لیتره نزیکه، هه ر له ته نیشتمانه."

حاله تی روخساری موسا ئاغا له پر گۆرا، به دهم پیکه نینه وه تا ده می ده رگا به رپی کردن. "هه ر

بژیت کوره کان. خوا خیرتان بنوسییت. ئه گه ر له ئهسته نبۆل دۆسته کامم بدۆزمه وه. زۆر باش ده بیت.

سه عید ره حمی کوری فه رمانده یه کی گه وره یه. من لیتره چاوه رپیمان ده که م."

ملازم و پۆیراز تا گه یشتنه ویتسگه هه ر باسی فه رمانده یان کرد. تووره بوون، نینگه ران بوون.

سه ر سوپماو بوون. مرۆف چۆن ده توانییت له ماوه یه کی وا کورتدا ئاوا بگۆرپیت و ئاوا مرۆقبوون له بیر

بکات؟

ملازم به رپۆه به ری ویتسگه ی دناسی. به رپۆه به ر به باشی پیشوازی لیکردن. ئه وانی له سه ر

کورسیه ده سترکه ده کانی مه راکش دانیشاندا، دوا ی چاک و چۆنی گوتی:

"ئۆيۈمۈن لېرە داڭنىش، من دەچمە دواي پەيدا كىردنى پىلىت."

پۆيراز گوتى: "پله يەك بن."

بەريۆەبەر نرخی پلەيەكى پىنگوتن و پۆيراز پارەكەي داينى. بەريۆەبەر رۆيشت، بە پىلىتەوہ گەپرايەوہ گوتى: "پله يەكە. دوو دانە پىلىت ماڭوون كە ئەوانىشم بۆ ئۆيۈمۈن كىرپن."

"سوپاست دەكەين بەريۆەبەر."

كە سواری شەمەندۆفەر بوون، خۆر خەريك بوو ئاوا دەبوو. موسا ئاغا كاتزىمىرە زىرەكەي لەگىرفانى ئىلگەكەي هېتايەدەر تەماشايەكى كرد. گوتى: "هېشتا پازدە خولەكى ماوہ بەريۆ بىكەويت." بەلەز سوار بوون، بەرامبەرى يەكلى دانىشتن. ھەر لەگەل ئەوہى شەمەندۆفەر كەوتەپرى، موسا ئاغا چاوەكانى دانانە سەريەك و خەوى لىكەوت، بەلام پۆيراز نەيدەتوانى بىخەويت. موسا ئاغاي باش ناسىبوو. حال و ەزعى ەك پىشان نەبوو. پىاوتىك بوو سەخت ەكو شاخ. فەرماندە تازياتر دەينەراند، روخسارى موسا ئاغا زياتر مكوم دەبوو و وا تەماشاي فەرماندەي دەكرد كە ەك بلىنى تەماشاي مېشىك دەكات، تا زياتر فەرماندە دەينەراند، رەوش و سەروسىماي ئەویش زياتر سووكايەتى بە فەرماندە دەكرد، فەرماندەش كە ئەو رەفتارەي ئەوى بىنى چاوەكانى زياتر گەورە دەبوون و رەفتارى دىندانەتر دەبوو. ھەر چەند ئەو خۆي ھەلدەزاند دەينەراند كەچى موسا ئاغا دەنگى نەدەكرد و ەك ئەوہى كە ھىچ شتىك رووى نەدايتت و بە ھىمنى و سەرسامىەوہ سەيرى روخسارى ئەوى كرد و ئاوا درىژەي بە بىدەنگى خۆي دەدا و ئەو رەوشە فەرماندەي شىت و ھار دەكرد. ئەو پىاوە تەمەنىكى زۆر دەكات و ھىچ كاتىش بىرى گەرانەوہ بۆ كرىت لەمىشكى دەرناكات. كچەكانىش عاشقى باوكىيان بوون، تا مردن، بەلكو دواي مردنىش باولەكانى خۆيانىيان نەدەكردەوہ. تا بىرى لەموسا ئاغا، ئەو پارچە شاخە دەكردەوہ، خۆي ئاومىدو بەتال ھەست بىدەكردو ھەر جارىك بەبىر كىردنەوہ لەوہى كە لەگەل ئەوان بچىتتە كرىت دلى رۆشن دادەھات.

كاتىك خۆر لەناو فارگۆنەكەي دا، موسا ئاغا لەخەوہەستا، چوہ ئاودەست، گەپرايەوہ، لەجىگاي خۆي دانىشت، چارى پرىنە روخسارى پۆيراز. لۆچ كەوتبۇنە سىماي گەنجانە، چاوەكانى درەوشانەوہى جارىيان نەماڭوون، ەك ئەوانەي لىھاتىبوو كە دەلىن بە شەوتىك مووى سىپى بوون و پىر

بوو.

ئەمە چ ئازارنىكە كە كەسىك وا لىدەكات بە شەويك بکەويته ئەو حال و رەوشەو؟ شەكەت و پىستىلپىراو و رۆشنايى چاوەکانى لەنيۆ چوويو. دلئى بە پۆيراز سوتا. پۆيراز بۆ ئەوئى خۆي لەدەست نىگاكانى ئەو رزگار بکات گوتى:

"ئا بەيانى نەمتوانى بنووم. بايچم ئاويك بەدەم و چاومدا بکەم كەمىك بيمەو سەرخۆم. بىكوژن لەنيۆ شەمەندۆفەر ناتوانم بنووم. ئەگەرچى دەتوانم بلىم قەت سوارى شەمەندۆفەر نەبوومە."
هەرچەند چو دەم و چاويشى شوش و هاتەو كەچى روخسارى هەرەك خۆي بوو هيچ گۆپانى بەسەردا نەهات. موسا ئاغا لەدلئى خۆيدا گوتى، چيمان بەسەر ئەو كورە هيئا. دلئى پيسوتوئا لەبىنينى حال و سەر و روخسارى نىگەران بوو.

"ئەگەر سەعيد رەجمى بدۆزمەو، هەموو شتىك بە ئاسانى چارەسەر دەبيت. باوكى فەرماندەيەكى گەرە بوو، بىستوومە لەشەرى نىشتمانيشدا بەشدارى كردە. مسۆگەر يەكىك بوو لەگەرە گەرەكان كە ناويم تەنانهت لەكرىتيش بىستوو. ئىستا با بگەينه ئەستەنبۆل."
"بە ئومىدى خودا ئاغا، دەگەين ئاغا."

ئىدى هيچ قەسەيان نەكرد. پۆيراز لەكاتىكدا بىرى لەزەهرا دەكردەو خەوى لىكەوت. موسا ئاغاش لەپەنجەرەكەو خەرىكى سەيرکردنى دەردەو بوو. پۆيراز نيوەخەوتوو نيوەهۆشيار بوو، لەخەيالائى خۆيدا زەهراي دەبينى. لەبەرامبەر دوورگە كەشتىيەك رەت بوو كە چراكانى داگىرسابوون. كەشتى هات و هات تا گەيشتە ئەسكەلەو لەويئ لەنگەرى گرت. بەتەواوى رۆچوو نيو رۆشنايى. دوورگە وا رووناك بوو كە هەموو شتىكى تىدا دەبيندرا، بالئە، پەپوولە، زەردەوالە، بالە درەوشاوەكانى مېشەهەنگان، تەونى جالجالۆكەكان و هەمووشتىك و هەمووشتىك. ئەو تۆيلە رۆشنايى كە لەئەسكەلە لەنگەرى گرتبوو لەناكاو كوژرايەو و هەموولايەك رۆچوو نيو تارىكيەكى خەست و ئەنگوستەچاو. تارىكيەكە ئەوئەندەي نەبرد دواي ئەو كەشتىيە كە ون بوو يەكىكى دىكە بە دوايداها و گەيشت كە هەموو ئەوناوئى نوقىمى نيو رۆشنايى كرد، كەمىك دواتر ئەويش ون بوو. دواي ئەويش كەشتىيەكى دىكە ديسان دانەيەكى دىكەو بەدواي ئەودا يەكىكى دىكە. كەشتىيەكان يەك دواي يەك ريز بوويوون، وەكو كىوى رۆشنايى بەدەورى دوورگەدا دەسورپانەو. پۆيراز دەستى زەهراي گرتبوو لەگەل ئەو رۆشنايىيانەدا دەخولايەو. ئەوان لەنيۆ كەشتى بوون، دوورگە بە دەورى كەشتىيەكاندا دەخولايەو. ئەو دوانە دەستيان خستبوو نيو دەستى يەكدى، لەدەست دوورگەي رووناكداهاوتوو و لەدەست كەشتىيەكان رايانەكرد. زەهرا لەجىنگايەكى

زۆر بەرزەوہ کەوتە نێو دەریا، ئەویش ھەروا، زەھرا شۆری نێو قوولایی دەریا بوو، پۆیراز ھەروا ماویدیەك چوونە خوارو ھاتنەوہ سەر، سواری شەپۆلیکی کەفاوی بوون، خۆیان لەسەر لمەکان و لەژێر درەختیکی گەورە بینییەوہ. قەدو پۆپی درەختە گەورەكە بە گۆلی رەنگاو رەنگی جیا جیا داپۆشرا بوون. ھەرگۆلیك بۆنیکی تاییەتی دەدا. سەریان کاس بوو. چاوی بە زارکی ئەشکەوتیك کەوت لەلای خواروہی ھەلڈیرگەكە، خۆیان گەیاندە ئەو، سەریان بردە نێو ئامبزی یە کدیەوہ. دەترسان، تازیاتر دەترسان زیاتر خۆیان بەیەكەوہ دەچەسپاند و تازیاتر خۆیان بەیەكدیەوہ دەچەسپاند زیاتر دەلەرزین. پۆیراز بە دەم لەرزینەوہ لەخەو ھەستا، سەیری دەوروہەری خۆی کرد، زەھرا لەو ئێبوو، موسا ئاغا لەکاتیكدا پشتی خۆی دەخوړاند سەیری دەکردو پێدەکەنی. "کۆرپم چەند زوو خەبەرت بوو، خەون دەستیان لێھەلنەگرتی."

پۆیراز پێکەنی:

"تەواوکردنی خزمەتی سەربازیە ئاغا، خەونی پچرپچر. پیموایە بەدریژایی شەو خەوتوم، چەند جاریکیش بە گرمی تۆیان و حیلەئەسپان بە ناگا دەھاتم."

"ئێستا دیسان بنوو. لێرە نە دەنگی تۆیان دیت و نە حیلەئەسپان."

"ئیدی ناتوانم بخەوم. تەقە تەقی ریلی شەمەندۆفەر لە دەنگی تۆیان ناخۆشترە."

کە لە شەمەندۆفەر پیاو دەبوون، ھەردووکیان شەكەت و ماندوو بوون. زۆری نەبرد کەشتییەك ھات، چوونە قەرەکۆی. تەكسیکیان بینی کەمێك لەپێشتەر لەوان راوہستابوو، لە پەرپووتیەكە ی زانیان تەكسیە. رەنگی ئوتومبیل رەش بوو، بوو، وە مێچەكە ی ژەنگی ھەلینابوو. شوفیرەكە پیاویکی بە تەمەن بوو گوتی:

"فەرموو بەرێژینە، سوارین."

سواریبوون.

"بۆ کۆی بەرێژان؟"

موسا ئاغا و پۆیراز سەیری یە کدیان کرد.

موسا ئاغا بە ئەدایەکی فەرماندەرانە گوتی: "پێرا پالاس."

کەمێك دواتر تەكسیەكە لەبەردەم پێرا پالاس راوہستا. کابرای شوفیر ھەر لەئەسكەلەوہ تا پێرا پالاس ھەر بە ماشینیەكە ی خۆی ھەلگوت.

موسا ئاغا گوتی: "پارەكەت چەندە؟"

شوفیتر که خه ریکبوو باسی ماشینه که ی ده کرد، دواى ئه وهى موسا ئاغا چهند جار ئیک دوویاتی کرده وه، شوفیتر کریه که ی وەرگرت. موسا ئاغا زۆر ئه و شوفیتره ی که وتبووه به ردل. به خششیکی باشی دایی.

"هه ر کاتیگ ئه مریکتان هه بوو من له ئه سکه له م. له میواخانه هه مووان من ده ناسن. له خزمه تم، به پیزان."

دوو خزمه تکار له به رده م ده رگای میواخانه بیسوازیان لی کردن، جانتا کانیان لیوه رگرتن. دوو ژووریان داوا کرد، ژووریان هه بوو، چوونه سه ره وه. ژووره کان به راستی جوان و ریگ و پیگ بوون. موسا ئاغا به خششیکی باشی دایه ئه و دوو خزمه تکارانه ی که جانتا کانیان لیوه رگرتبوون. هه ریه که بیان چووه ژووره که ی خۆی. ئاویکیان به خۆیان دا کرد، چوونه خواره وه، قاوه یان خواره وه. موسا ئاغا قاوه ی وا خۆشی مه گه ر له دوو کانه که ی خه یری ئه فهندی ده نا نه خواره دبووه وه. بوئی خه سستی قاوه ئه و ناوه ی داگرتبوو.

موسا ئاغا گوتی: "با تا مهیدانی ته قسیم به پیزان برۆین. قاوه خانه یه کی لیبوو که ته مه نی گه نجیم له گه ل براده کانه م له وئ بردۆته سه ر."

له شه قامی سه ره کی به ره و لای مهیدانی ته قسیم که وتنه رۆی، گه رانه وه هاتن چوونه ناو قاوه خانه که و دانیشتن. موسا ئاغا گوتی:

"بیگ ئوغلو هه یچ نه گوپاره. له وساره تا ئیستا ته نانه ت به ردیگی لی لانه دراوه و لیشی دانه ندراوه."

له کاتیگدا که خه ریکی بیسه بوون و سه یری دوو کانه کانیان ده کرد، هاتنه وه میواخانه. ماندوو بووبوون. دواى که میگ دانیشتن، دیسان هه ستان، برسیان بووبوو، له میواخانه دا نانیان خوارد.

"با زوو بجه وین تا زوو له خه و هه ستین. باله خانه ی سه عید ره جمی ئه مه یه له لای ئه نه دۆلی بوغاز. ده بی سبه نی زوو بچین تا کو به رله وه ی ده رده چی ت بیبینین."

به یانی زوو له خه و هه ستان، چوونه چاپخانه یه که جارن قۆنای موسا ئاغا بوو، به رچاییه کی تیروته سه لیان خوارد، پاشان به پیاده یی چوونه ئه سکه له و له وئ سۆراگی که شتی بیچوکی کوزقونجویان گرت. موسا ئاغا به شانازییه که وه گوتی: "ئه م که شتی سه رده می ئیمه ش ده چووه کوزقونجو. به ره و لای پلیتفرۆشی چوو، پلیتی کپی، سواری که شتی بوون، دواى ماوه یه که چاوه پروانی وەرپیکه وت.

"سەردەمى ئىمەش ھەروا بەكاوھۆ و بە تاخىرىەو و دەرىدەكەوت."

موسا ئاغا تا گەيشتنە ئەسكەلەي كوزقونجو لەبارەي سەعيد رەھمى قسەي كرد. ئەويش ھەزى لە ئەسپ و بە خىو كوردنى ئەسپان ھەبوو. لەنزىك ئەستەنبۆل كىلگەيەكيان ھەبوو. كاتىك كەشتى لە ئەسكەلە لەنگەرى گرت، بەخۆشكەو گوتى: "ئەسكەلە ھىچ نەگۆراو ھەبوو." پۆيراز لەدلى خۇيدا گوتى، ئەو كە ئەوئەندە ئەستەنبۆلى پىخۆشە بۆچى نايت لىرە بۆيت. ئەگەر بىھويت لەدوورگەيەك بۆچى نايت لەدوورگەيەك لەدوورگەكە كانى ئەستەنبۆل نىشتەجى بىت؟ لەئەسكەلە ھاتەدەر و چوونە نىو شەقامىك. بەبەردەم كەنىشتىك و كلىسايەك و مزگەوتىكدا تىپەپىن كە لە رىزى يەك بوون. لە لىوار كۆشك و تەلارى جوان جوان ھەبوون. لەسەرەتاي رىگايەكى سەرەوژور راولەستان. موسا ئاغا گوتى: "ئەم كۆلانەيە" چوونە سەرەو ھەبەردەم دەرگايەكى نەخشىندراو راولەستان، موسا ئاغا لەدەرگاي دا. خزمەتكارىكى رەشپىستى شىكىپۆش دەرگاي كەدەوھ.

"سەعيد رەھمى بەگ لەمالە، برۆ پىي بلى موسا كازم ئاغاي دۆستە كرىتتەكەت ھاتوھ." كابرى خزمەتكار گوتى: "سەرچاوا ئاغا." بەراگردن رۆيشت و لەبالەخانەيەكى سىپى بەسەرەكەوت. لەچاوقچانىكدا سەعيد رەھمى ھاتەدەر، يەكديان گرتە باوھش. سەعيد رەھمى دەستى پۆيرازى گوشى.

"بەخىر ھاتى ئاغاي من، سەفات ھىنا گەورەي من. دەمزانى دىتتە توركىيا، بەلام دەمگوت باشە بۆ نايتە لاي من. دەترسام بەلایەك بەسەر ھاتىت." دەستى لەقۆلى موسا ئاغا ھەلكىشا، بەرەو لاي مالەو رۆيشتن. بەرپارەويكى مەرمەردا تىپەپىن و گەيشتنە ھۆلىكى درىژ. ژمارەيەكى زۆر مۆلى مەراكشى، كورسى، مېزىكى گەورە...

موسا ئاغا سەرى ھەلپى سەبرى بنمىچە زىرچەكەي كرد. بنمىچە زىرچەكە دوست وەكو جاران بوو. چوونە ژوورەو، ديسان مۆلى سەوزى مەراكشى، مېزىكى سادە كە پرى سەرى قەلەم بوون. تۆپىكى كرىستان، ژىرچەكەيەك، پەيكەرۆكەيەكى لەبرۆنز دوستكاراي ئاسكىك، دانىشتنە سەر مۆلەكان و تىياندا نەقون بوون. لەنىو ژوورەكە ھەموو شتىك وەكو جاران وابوو.

موسا ئاغا گوتى: "ژوورەكەت ھىچ نەگۆراو سەعيد."

ناچار بووم مېزەكە بگۆرم، برادەرىك زۆرى پىجوان بوو. دامە ئەو، بەلام پاشان نە لەئەستەنبۆل نە لەپارىس نەمتوانى لەشىوھى ئەو مېزە بدۆزمەوھ. ئەم مېزەشم لەدوای چەندىن سال

له كۆنه فرۆشيهك دۆزیهوه و کریم. ئیستا تۆ بلی موسا له وکاتهی هاتوویته تورکیا چ کاربکت کردووه؟ هەر له بیری تۆ دابووم. هەر ده مگوت ئه مرۆ دیت سبهی دیت، که هیچ هه والیکیشته نه بوو ترسام به لایه کت به سههر هاتیبت. ئه گهر بته ویت رهوشی ئیمه بزانیته، باوکم له جهنگی سه ره به خۆیی به شداری کرد، له گه ل یۆنانیه کان شه ری کرد، ئیستا له ئه نقه ره یه، نوینه ری ئه نجومه نه. منیش ماوه یه ک له کینلگه دا کارم کرد، رهنگیبت سالیکی دیکه بیه نوینه ری ئه نجومه نه. باوکم ئیدی ده یه ویت وازیبت و چیدی که نوینه رایه تی ناکات. شه رو نه به رده کان زۆریان ماندوو کردووه. من له جیاتی ئه و ده یه نوینه ر. پاشا بانگی کردووم. له چاناک قه لآ هه موو ئه فسه رانی یه ده ک شه هید بوون. که سانیکی به په نجی ده ست بژمی ر دین ماون که به لگه نامه ی به رزی خویندنیان هه یبت. تۆیژه، بیژه تا ئیستا چیت کردووه، ئه م چهند ساله له کوئ بوویت؟"

پاشان داماو سهیری موسا کازم ئاغای کرد:

"ئیه نانی به یانیستان خواردووه؟"

موسا ئاغای گوتی: "واز له ناخواردن بینی، تۆ خواردووته؟"

"ئازه ریشم تاشیبوو و جله کاتم پۆشین که له ده رگا درا، که ئیه دم بینی، به رچایم له بیر چوو.

زووین بابچین نان بخۆین. بمبورون که مێک دواکه وتین."

هه ستان:

"ژووری ناخواردن پنده زانیته، پێشمان بکه وه نیشانمان بده."

موسا کازم ئاغای وه پێش کهوت بر دنیه ژووری ناخواردن.

"فه رموون."

"ئیه بفه رموون."

"ئیه بفه رموون. تۆ جارانیس هه ر واتده کرد. بفه رموو بۆ ژووره وه ئاغای. که س باری تۆ نابات،

به سه لیمه گه ری برسیه تی بکیشم."

موسا ئاغای گوتی: "باوا یبت." قوئی پۆیرازی گرت و چوونه ژووره وه. سه عید ره همیش به دوای

ئه واندا چوو ژوور، له دوولای میزی ناخواردندا دوو کچی گه نجی سپیلکه له راوه ستابوون، هه ر له گه ل

ئهو ی ئه وان دانیشتن، کچه کان چایان کرده نیو پیاله زێرچنه کان، سه عید ره همیش شه کردانه

کریستاله کانی بۆلای ئه وان راگرت و فه رمووی لیکردن.

موسا کازم ئاغای گوتی: "ئکا ده که م."

"گورە رىشت سىپى بوۋە، بەلام ھېشتا دەستت لە نەرىتە كۆنەكەى خۆم ھەلنەگرتوۋە." بە ناخواردنەۋە خەرىك بوون و بەدەم باسكردنى رۇژگارى رابردوۋ نانىان خوارد، پاشان چوونە ژوورەكەى سەعبىد رەھمى.

سەعبىد رەھمى گوتى: "گۆرپنەۋە."

"ترسناكە."

"دەزائم رەۋشىكى ترسناكە. دەزائم، ئىمە لەقبولكردنى گۆرپنەۋە ھەلئەكەى گەۋرەمان كرد. يۆنانىيەكان جگە لەچەند كەسىكى ۋەكو تۆ، تەنھا ئەۋ دىھاتىيانەيان بۆ ناردىن كە نەخوئىندەۋاربوون. يۆنانىيەكانى ئىمە كەسە ھەرە خوئىندەۋارەكانى ۋلاتى عوسمانى بوون. پىشەسازى سەرتانسەرى تەنەدۆل لەدەستى ئەۋان بوو. زۆر لەدكتۆرەكان، ئەندازىارەكان، كەسانى پلەدارى بالا لەۋانە بوون. زۆر لەبىناسازەكان لەۋان بوون. دۋاى رۆيشتنى ئەۋان دەتۋانم بلېم لەنەنەدۆل ھىچ ۋەستاكارو ئاسنگەر و پىئالودروۋىك نەما. يۆنانىيەكان لەسەدەى رابردوۋ لەئزمىرو تەرابزون تەنەت چەندىن كۆنسەۋ سازيان پىكھاتبوو. ھەموو ئەۋشتانەى كە ئىمە داھىئەنرەۋ گەشەپىدەرى بوۋىن ئەۋان كرىدانە ھى خۇيان و برديان. دەتۋانم بە دلئىيايىيەۋە ئەۋە بلېم كە ئەۋ يۆنانىيانەى لەنەنەدۆلئەۋە رۆيشتن يۆنان دەگۆرن و دەبنە مايەى پىشخستنى. ھۆكارو بنەرەتى شكست و ھەستكردن بەكەمبوۋفان دىسان ھەر ئەۋ (ئىتىھادو تەرەقى)يانەن، ۋەكو ئەۋجارەى كە ئەنۋەر پاشا توۋشى شكست و سووكايەتى كرىدىن.

لەۋە بگەرپىن، ئىستا تۆ باسى دوورخستىنەۋەكەتان بگە. ئىمە لەۋەش زىاتر لەدەست ئەۋ ئىتىھادو تەرەقىيە زەرەمەند دەپىن، مەگەر ئەۋرۋپا نەبوۋ كە جەنگى يەكەمى جىھانى ھەلگىرساند و ئەۋ ھەموو مەۋقائەى بەكوشت دا؟ ناۋى دەنن جەنگى جىھانى و خەلكى پى فرىۋ دەدەن. ئەمە جەنگى جىھانى نىيە، درۆيە، يەكەمىن كۆمەلكوژى گەۋرەى مېژوۋە. دەزانى كە برپارى گۆرپنەۋەش ھەر ئەۋرۋپايىيەكان لەكۆنفرانسى لۇزان دايانھېئىناۋ برپارىيان لە سەردا."

موسا كازم ئاغا سەرى قسانى گرتە دەست، سەرەتا باسى ژيانى خۆى كرد، زۆر بەۋردى، پاشان باسى ئەۋەى كرد كە چۆن ئاخىياننە ئەۋ كەشتىيە بچوك و كۆنانە، لەنېۋ كەشتى چۆن لە ھەموۋى زىاتر بەدەست تىنۋىتتى سەختى و ئازارىيان كىشا، لەبەر بۆن و پىسايى نەياندەتۋانى سەر بە دەستشۋرىيەكان دابگرن، يان چۆن كەشتىيە كۆنەكان بەردەۋام تاسەيان دەبرد و لەگەل بچوكترىن شەپۆلدا كە لىبەدەن بە چەپ و راستدا دەكەۋتن و بىپسانەۋە سەرنشېنەكان دەرپشانەۋە، بە

شېۋەيەك كە لەماوەی دوو رۆژدا كەشتى بۆنكى تاقەتپروكيني واى گرت كە نيەى سەرنشېنەكانيان دواى چەندىن رۆژ بەرگەى ئەو بۆنە گەنيەيان نەگرت و ئىدى نەخۆش دەكەوتن، ژمارەيەكى زۆر لە مندالان لەنيوچوون. مردووەكانيان نيشانى كەس نەدەدا بۆيە تەرمەكان لەريگا بۆيان گرت و بە ناچارى فرپيان دەدانه نيو دەريا. كەشتى وايلىهات كە ئومىدى باشبوون مەحالى بوو. كاتىك گەيشتنە بەندەرى ئزمير هيمدادگەران لەبەر ئەو بۆنە نەيانتوانى بچنە نيو كەشتى و بەناچارى كەپوو لووتى خۆيان دەمامك دا و نەخۆش و مندال و باربەرەكانى كەشتيان دابەزاندن و ئەو كەسانەى كە مردووەكانى خۆيانيان شارذبووە بەسەرسەرى تەرمى ئازىزەكانيانەوہ راوەستابوون...

دواى بەتالكردى كەشتى، ژمارەيەكى زۆر لە كۆچبەرەكان، كە شەكەت و هيتز لەبەربراو و ھەر ئيسكو و پيست بوون، لەكەشتى دانەبەزين و لەبەرامبەر پۆليس و جەندرمەكان بەرگرىيەكى چاوەرواننەكراويان نيشان دا. پۆليس و جەندرمەكان بە زەبرو زۆر ئەو خەلكە لەرو لاوازەى كە ھەر ھيئەدى كۆتريكيان ليھاتبوو بەراكيش راکيش لەنيو كەشتى ھينانيانە خوار. ئەوانى دى بە دادو ھاوار بەرگريان كرد. دواچار داوايان لەمن كرد كە بچم و رازيان بكەم دابەزن. كە سواری كەشتى بووم بۆنكى وام بۆھات دەتگوت شەپازللەيەك بوو بە بناگويم كەوت، لەرزيم خەريك بووم بكەوم كە دوو پۆليس گەيشتن و بناليان گرتم و گەياندميانە لای ئەو دوو كەسەى لەژورەوہ بە ھيچ شېۋەيەك ئامادە نەبوون دابەزن، كە لييان نزيك بوومەوہ، يەكيكيان وەك بلېي وىستى ھەنگاويم لى بېتەپيش، بەلام نەيتوانى. راھەژاو پشتاويشت بە عەرزى كەوت، سەيرمانكرد مردبوو. ئەوانى ديكەش نەيانتوانى لەشوينى خۆيان بچوولين. يەكيكيان كاتىك كە منى بينى ئەو بەتانيانەى لەپيشمان بوون بە زەھمەت توانى بەرز بكاتەوہ، ژير پەتۆكان پەيوو لە تەرم. ئەو پياوہى كە پەتۆكەى بەرزكردبووہوہ، دەتگوت ئەسكليتە. گوتى ئاغا برۆ بەوانە بلې ئيمە تەرمى مردووەكانى خۆمان چەندىن رۆژ شارذۆتەوہ و فرپيمان نەداونەتە دەريا، چونكە بەدواى دۆزينەوہى چەنگە خاكىك بووين تاكو بياننيزين.

"بە يارمەتى پۆليسەكان ھاھمەدەر. لەدەرەوہ بارانىك دەبارى دەتگوت لافاوە. بارانەكە دە رۆژان دريژەى كيشا. لەبەندەرەكەش نيەى ئەوانمان لەدەست دا كە تا ئەوكات مابوون. پاشان ئيمەيان ناردە ئەنەدۆل. لەوہش بە دواوہ ھەرچى باسى بكەم ھەم تۆ نازار دەدەم ھەم خۆم."

سەئید رەحمی بەگ گوتی: "هی باوەرکردن نیه، ئەم جەنگەو ئەم ئەوروپایەو ئەم عوسمانیە... ئیستا هەستەن باجینە ناو شار، بجینە پێرا پالاس." موسا کازم گوتی: "ئیمەش لە پێراپالاس شوینمان گرتوو. خواردنەکانی ئەوئ زۆر بەتام و چیژن، جیگایەکی ئارام و ئاسوودەشە. جگە لەوە بە ئاسانیش دەتوانین سەر لە بالیۆزخانە یۆنان بدەین."

چوونە پێرا پالاس، داوای قاوەی سادەیان کرد. بەرپۆبەری میواخانە کە هات، گوتی: "بەخێریین بەرپۆزان. ئەمریک، فەرمانیکتان نیه؟" لەبەرەمبەر سەئید رەحمی چەمایەو. "داوایە کم هەیه، زەرفیک و کاغەزیکم بۆ بێنە." "سەرچاوان قوربان." کۆرە گەنجیک هات و پاکەت و نامەکە ی دایە دەست. "کەمیک لیڤە دادەنیشیت؟"

"قەلەم زۆرە کە ی لەگێرفانی دەرھینا، نامە یەکی نووسی، پاکەتە کە ی دایەو دەست کۆرە کە: "ئەمە ببە بۆ بالیۆزخانە یۆنان، بچۆ سەرەو، بیدە بە خودی بالیۆز، سلای منی پێرا بگەینەو هەر لەوئ چاوەروان بکە."

کۆرە گەنجە کە زۆری نەبرد بەنامە یە کە گەرایەو. بالیۆز چاوەرپێی سەئید رەحمی بوو. "بالیۆز لەدۆستە باشەکانی خۆمە، فەرەنسی وەکو زمانی دایکی خۆی دەزانیت. لەبەر خاتری تۆ هەر کاریکی لە دەست بێت دەیکات. بەلکو شەویش پێکەو دەنیشین و شتیکی بچۆینەو. زووبن با هەستین و بچین."

چوونە بالیۆزخانە. پاسەوانە کە سەئید رەحمی دەناسی، "یە کە دەقیقە بەرپۆز، بالیۆز ئاگادار بکەینەو." ئاگاداریان کردەو، بالیۆز هاتە دەرەو، دەستی خستە نێو قۆلێ سەئید رەحمی، چوونە ژووری بالیۆز. شتەکانی ژووری بالیۆز بە شیوازیکێ زۆر جوان دانرابوون سەئید رەحمی یە کە محار موسا کازم و پاشان پۆراز موسای ناساند. قاوەیان هیئا، تارپکی باش خەریکی هەواپرسی و چاک و چۆنی بوون. موسا کازم لەنێو قسەکانیدا ئەو رووداو و کارەساتانە ی کە بەسەری هاتبوون دەگێرێنەو و باسی دەکردن. بە یۆنانی قسە ی دەکرد، سەئید رەحمی وەکو زۆربە ی دانیشتیوانی دیکە ی ئەستەنبۆل یۆنانی دەزانی. موسا کازم ئە محارە بەسەرھاتی خۆی وردتر و باشتەر لە جارانی

دیکه باس کرد. باسه که زیاتر له کاتزمیریک دریزه کیشا. هم بالیوزو هم سه عید ره جی تابلتیت کهوتیوونه ژیر گاریگه ریه وه. فرمیستک له چاوه کانیان قه تیس مابوون و تا موسا کازم قسه کانی ته او کرد نه یانتوانی سهیری روخساری یه کدی بکن، به لام پویراز، بیدهستی خوی نوقمی نه وهسته خه مگین و تووره و ناچاریهی موسا کازم ناغا بووبوو.

بالیوزی گهنج و سه عید ره جی ماوهیهک چاویان بریه نیوچاوی یه کدی. بالیوز به دهنگیککی وهک نالاندن گوتی:

"نهم جهنگه مرۆقاهیهتی له مرۆقهکان سهند. ئایا به دریزایی میژوو وها دورخستنه وهیهک روویداوه؟" تووره بوو. "چون بیریان له وه کرده وه که وها دورخستنه وهیهک بهرنامه ریزی بکن و جبه جیتی بکن؟"

سه عید ره جی نهم قسانه ی بالیوزی که به فهره نسی ده ریرین بۆ موسا کازمی وهرگپران. موسا کازم گوتی:

"کاتیك باسیان له گۆرینه وه که کرد، نه تورکهکان باوه ریان کردو نه یونانیهکان. هه موومان پیکنین و به هه ندمان وه رنه گرت. دواي چهند رۆژیک، نهو به لایه ترسانکه کهوته واری جبه جیکردنه وه. دیسانیش گوتمان هه لبهت روویداوه، پیاوانی ژيرو خاوهن نه زمونی تورک و یونان گوتیان به مسوگه ری هه لیه که هیه. کهسانی وه کو ئیمه تا رۆژی ناخیر ته نانهت ده رزیه کیشمان نه فرۆشت. من نه سپه کاتم و کینگه و باخچه کاتم به دراوسی کاتم سپارد و هاتم. هه مووان گوتیان ده چیه تورکیا و ده گه رپیه وه. کهچهکان به ئومیدی نه وهی نه مرۆ سبهی ده گه رپینه وه ته نانهت باوله کانیان نه کردۆته وه. هیشتا چاوه پروانن. سوپاس بۆ خوا که نهو دوروگه یه مان ده ست کهوت و له گه ل که سیکی وه کو کاکه پویراز ناشنا بووین. پویراز بووه هه توانی هه موو نازاره کاغمان."

"من نامهیهک سه بارهت به ئیوه بۆ وهزارهتی ده ره وه ده نووسم. له وی هه ندیک براده ری وام هه ن که له براش هیژاترن بۆم، خزم و کس و کار و براده ری زۆریشم هه ن له ناو حکومهت که پله و پایه و پۆستی به رز به رزیان هه یه. ته نه ا گرفت نه وه یه که نهم ماوه یه بارودوخ زۆر ئالۆز بووه، پیاو نازانیته داخۆ بۆ نهم کاره ده توانن چی بکن و چ هه نگاوێک هه لئینن. به ریه ستی زۆر گه وه هه ن. خه ریکن له گه ل تورکیا په یمانی دۆستایه تی واژۆ ده کهن. نه گه ر که سیکی وه کو موسا کازم ناغا که له یونان که سیکی زۆر ناسراوه، بگه رپینینه وه ته نانهت بۆی هه یه نیوانمان تیکبجیت. ته نانهت نه گه ر نیوانیشمان تیکبجیت، کاربه دهسته کان له و کاره ده ترسن. ترسیش برا گه وریه. سه عیدهگ، به رای

تۆ جگه له مستهفا كه مال پاشا هيچ كەس دەتوانیت كەسێكى یۆنانی ناسراوی دانیشتیوی تورکیا بگەرێنیتەوه یۆنان؟"
"زەحمەتە."

"بەلام من بۆ چارهسەرکردنی ئەو كێشەیهی موسا كازم ئاغا تا دەتوانم هەولێ خۆم دەدەم. تەنانهت بیر لەوهش دەكەمەوه كە لەبەر خاتری موسا كازم ئاغا یاسایەکی تایبەت پێشنياز بكەم."
"من و موسا كازم ئاغا هەردووكمان سوپاست دەكەین."
موسا كازم ئاغاش بە یۆنانی سوپاسی بالیۆزی كرد.
بالیۆز دەستی خۆی درێژكردو دەستی سەعید رەحیمی گرت و بە پێكەنینەوه گوتی:
"زۆر نابات خۆت دەبیتە بالیۆز، دەچیتە یۆنان و ئەم پرسەش دەنگ دەداتەوه و چارهسەر دەكریت."

"راستیهكەى ئەگەر لەبەر خاتری موسا كازم ئاغاش بێت ئەسینا هەڵدەبێتێرم. ئەگەر دوو بالیۆز یەكدهنگ بن، دەتوانن تەنانهت لە پێناو كەسێك، حوكمی گەمژانەو درپدانەى كۆنفرانسی لۆزان هەلبۆهشێننهوه."

بالیۆز گوتی: "نیوەرۆ میوانی ئێمەن. دەتەوێت بتانبەمە رێستۆرانتێكى نمونەبێ. دیسان قسە دەكەین. دەترسم ئەو هاوڕێیهتیەى لەنیوانمان هەیه درێژه نەكێشیت."
"ئەگەر ئەو دۆستایهتیه مكموم و پایهداربیت، نیمچه دوورگەى بالكانىش رزگار دەبیت، وهلسی منیش دەترسم."

"كی ئەم جەنگ و شەرو شوڕانەى دەوێت؟"

"كی دەیهوێت؟"

ژ

بەشى دووھم

بەلەمىكى ماتۆردارى رەنگ شىرى كە لەكەشتىكى گەشتىارى دەچوو، پىنج پىاوى سەراپا رەشپۆشى لىدابه زىن. ھەر پىنج پىاوەكە سىلرەشى قەترانى، لووتى گەورەى ھەلۆى، گۆناى قۇپا، رەنگى روخسارىان بۆر و چاوانى رەشى زۆر گەورەيان ھەبوو. ھەموويان بالابەرزو ھاوقەد بوون، نە تۆزقالتىك كورتر نە درىژتر لەيەك. دەمانچەشيان پىبوو كە لەنىو كىفى تايىبەت دابوون و بەنىكىاندا شۆر بووبوونەو. زىجىرى زىپرى كاتۆمىرەكانىشيان لەگىرفانى راستيان بۆ گىرفانى چەپى ئىلەگەكانيان درىژ بووبوونەو. چەكەمەى رەشى ئاوەزىنەدار و كلاوى گۆلىنگەدارى ئەرخەوانيان لەسەر بوو. دەتگوت ھەموويان لەيەك قالبدا دروست كراون. ھەر سى پىاوەكە لەئەسكەلە بەرەولای خانووى چورباچىەكان رۆىشتن، بەتەك يەكديەو دەرۆىشتن، كە گەىشتنە خانووى چۆرباچىەكان، بلاوبوون و ماويەك لەو دەورەبەردا گەران. پاشان لەلىوار دەريا گەىشتنەو يەك، بەتەنىشت يەكەو روو دەريا راوہستان، سەيرى دەريايان كرد، پاشان دووبارە بەتەك يەكديەو كەوتنەو، بۆ پشت دوورگە رۆىشتن و خۇيان گەياندە زاركى ئەشكەوتەكە، نەچونە نىو ئەشكەوت، رىگاگەيان گۆرى، چونە سەرووى ئەشكەوتەكە، لەئەشكەوت تىپەرىن و چونەو لىوار دەريا، لەدۆلى دارەنجىرەكان چونەو، لەوتو چوونە نىو دارەنارەكان. لەسەر گەردەكە بەرىز لەتەنىشت يەكديەو دانىشتن و چاويان برىە خۆر. نزيك بەخۆرئاو ابوون، لەپر لەژىر دارچنارەكان دەرکەوتنەو، خەلكى دوورگە يەك يەك و دوو دوو لەمالەكانيان ھاتنەدەر و چوونە لای ئەوان.

ھوسمەن گوتى: "بەخىرىين، بەخىرىين، فەرموون دانىشن."

ھەر پىنج پىاوەكە يەك دەنگ گوتيان "سوپاست دەكەين" دانىشتن دەنگى ئەو پىنج پىاوە وەكو يەك دەنگ و ابوو. دوورگەبىەكان لەبىستنى ئەو دەنگە زۆر سەريان سوپما. لەبەر خۇيانەو گوتيان، چەند سەيرە دەمى ھەر پىنج پىاوەكە كە پىكەو گوتيان سوپاستان دەكەين لەيەك كاتدا بەسترا، دەنگ دەتگوت تەواو يەك دەنگ بوو.

ھوسمەن پەيتا پەيتا دەيگوت سەيرە، سەيرە، سەرى رادەوہشانەد. ھەر دەيگوت و سەرى رادەوہشانەد سەيرى دەوروبەرى دەکرد، بىدەنگ دەبوو و ئەوانىدیکەش بە ھەمان شىوہ

سەرسوپمان بەروخساریانەو دەیاربوو. بۆلای راست وەردەسوپرا، سەیری ئەم و ئەوی دەکرد، نەیدەزانی چی بلیت. هوسمەن دواى ئەوەی هیژیکى دایەو بەرخۆی، سەیری چاوی یەكەیه کەیانى کرد. دروست لەم کاتەدا، دکتۆرەکان هاتن، هەمووان لەبەریان هەستان، بەلام میوانەکان هەرخۆشیان نەجوولاند. دکتۆرەکان لەسەر تەختەکان بەرامبەر میوانە رەشتالەکان دانیشتن. تاویکی باش ئاوا سەیریان کرد، هیچ شتیك لەنیازو مەرامەکانیان تینەگەیشتن، ئەوان قسەیان نەکرد، نیگا تیژەکانى خۆیان بریبوو دەریا، سەیری ئەولایان کردبوو و ملیان بەرزکردبوو وەك بلیتی چاوەرپێ کەسێك بکەن کە لەدەرپاوه دیت.

ماوەیهکی درێژ بەبێدەنگی تێپەری، ئەوان بێدەنگ بوون، دکتۆرەکان بێدەنگ بوون، دانیشتوانی دوورگە بێدەنگ بوون، هوسمەنیش بێدەنگ بوو، تا ئەودەمەى دکتۆر سەلمان سامى چیدیكە خۆی پینەگیرا و ئەو بێدەنگیەى شکاندو پرسى:

"بەریزان، ئیوه لەکوێوه دین و دەتانهوێت بچنە کوێ؟ بەدواى کەسێکدا دەگەرین نەکا هاتین لەدوورگە بەهەشتیه کەى ئیمە بێننەوه."

یەكەمین کەسیان گوتی:

"لە رۆژەلاتەوه هاتووین و دەچینە رۆژئاوا، بەدواى کەسێکدا دەگەرین ناوی عەباسە. نا لە راستیدا مەبەستمان نیە لەدوورگە بەهەشتیه کەى ئیوه بێننەوه."

بەرلەوهی دکتۆر وەلام بەداتەوه پزیشکی ئاژەلان گوتی:

"لێرە کەسێك هەیه بەناوی عەباس."

کەسى یەكەم بەدەنگیكى وەكو زیكەى مار گوتی:

"کەسێكى چۆنە، دەتوانین بپینن؟"

یەكەمجار دکتۆر سەلمان سامى و دواى ئەویش هەموو ئەوانى دیکە بزەیه کیان بۆ کرد. پیاوه رەشتالەكە لەو پێكەنینهی ئەوان دلگران بوو و بەدەنگیكى لێپراوانە و فەرماندانە گوتی: "یەكسەر ئەوكەسە بەینە ئێرە" دەستی هەر پینج کەسەكە بۆ سەر دەمانچەکانیان چوو. قاسیلی یەكسەر بۆمالەوه رایکرد، بەدەستێك ئیپەك و بەدەستەكەى دیکەى عەباس گەراپاوه و هیئای لەبەردەم یەكەم کەس کە دەستی دانابوو سەر دەمانچەكەى راوەستار گوتی: "نەمە عەباس، ئەمەش ئیپەك، بووكە تازه کەى."

پیاوه رهشتاله که یه که مجار پیکه نی، ئەوانی دیکهش هاوکات له گهلا ئەودا پیکه نین. ده تگوت ئەو پینج که سه نین پیده که نن به لکو یه که سه. یه که م که سه هەر له گهلا ئەوهی پیکه نینه که ی راگرت، یه که سه ئەوانی دیکهش رایانگرت.

پشیله کان، عه باس و ئیپهک، به دوای یه کدا رویشتن و قاچی هەر پینج که سه کانیاں بۆنکرد، پاشان ههلتووته کان و سهیریاں کردن، یه که م پیاوه رهشتاله که کاتی که سهیری کرد پشیله کان له بهرده میان دانیشتون و تییانه وه راماون، نیگه ران بوو، سهراپای که وته له رزین، هاوکات له گهلا ئەودا ئەوانی دیکهش له رزین.

به ده ننگه مارتاسا که ی گوتی: "کی ناوی له و پشیله ناوه عه باس؟" پشیله کان به بیستنی دهنگه مارتاسا که ی ئەو پیاوه له جیبی خۆیاں ههستانه وه به ره و لای ئەسکه له رویشتن، هه رکه گه یشتنه لای پنجه بیه ره کتویله که یه که راوهستان و خۆیاں لیسته وه.

"من نام ناوه."

"ئهم ناوه ناوی باپرته؟"

"نه."

"ناوی مامه ته، باو کته، هی خۆته؟" دهنگ، نیگا تیژه که ی بریه ناوچاوی پزیشکی ناژه لان. پزیشکی ناژه لان گوتی: "ناوی هاوړپیه کی سه رده می سه ربا زیمه که له گیانی خۆم زیاتم خۆش ده و یت، خه لکی ئەرزه درۆمه."

ئەو پیاوه ی که وه کو به ردیک بیجووله له و ناوه وه ستابوو گیانی کی هاته وه بهر، ته نانه ت دهسته کانی له سه ر ئەژنۆکانی کردنه وه جوولاندنی. پیاوه رهشتاله کانی دیکهش وایانکرد.

"ئەو هاوړپیه ت له کوپیه؟"

"تیمه هه ردوو کمان به دیلی که وتبووینه ده ست رووسه کان." له م ساته دا دکتۆر سه لمان سامی له جیبی خۆی هه ستاو گوتی: "تییستا ناشکرایه که ئەم پیاوانه هاتوون لی کۆلینه وه له باره ی ره چه له کنامه ی پشیله که ی فاسیلیه وه بکه ن." پشتی تی کردن و یه که راست به ره و لای قامیشه لانه که رویشتن. دکتۆر خه لیل ره فعه تیش هه ستاو گوتی: "ناشکرا بوو" که وته پری.

یه که م پیاو که نه یزانی چیبکات، بیده نگیه لی کرد. پزیشکی ناژه لان گه یشته هانای:

"كاتيڭ شەر لهچانك قهلا بوو، ئەو كلىسا ويرانەيەى رووبەرروومان كرابوو نەخۆشخانەى سەربازەكان. دكتۆرەكان كە ھەستان و رۆيشتن، يەكەميان پلەكەى سەرگوردە، دووھەميان نەقەيبە. دواى ئەوھى خانەنشەين كران ھاتنە ئىرەو ئىرە نىشتەجى بوون. منىش پزىشكى ئاژەلانم، لەبەر كەمئەندانبوونمەوھە خانەنشەين كراوم. ھەموو توركييا گەرام، ھىچ جىگايەكەم ئەوھندەى ئىرە جوائم نەدۆزىھە، ھاتم و لىرە مامەوھە."

"عەباس جى لىھات، تەرمەكەيت بە چاوى خۆت بىنى؟"

"نەمىنى."

"ئىستا لەكوئىيە؟" دەنگى وەكو زىكەى مار وابوو "ئىستا دەبىت لەكوئى بىت؟"

"كەوتبووئىنە ژىر بەفرەوھە."

"چۆن دەربازت بوو؟"

"لەقەدپالى چىكانى ئەللاھوئەكەبەر، گشتمان لەژىر بەفردا مابووئىنەوھە ھەموو ئەوانەى لەسەر بەفرەكە مابووئىنەوھە رەقبوونەوھە بوونە پارچەيەك سەھۆل. ئەو قەدپالەى چىا يەكپارچە بوو جەنگىك لەمرۆفە بەسەھۆلئىبووھەكان."

"ئۆ چۆن دەربازت بوو، ئەمەم پىبلى؟"

"ئىمە؟، نازام. ئاگام لەھىچشتىك نىھ. سەربازانى رووس ئاوا ئىمەيان لەژىر بەفرەكان بەوھالەتە بەسەھۆلئىبووھەمان ھىنابووھەدەر. من لەنەخۆشخانە بەئاگا ھاتمەوھە. قاچىكم سەرما بردبووى. شانى راستم ھەلاھەلا بووبوو، يەكىك لەدكتۆرەكان تاتار بوو، ئاوا پىكەوھە دەرۆيشتىن، باش ئاگايان لىم بوو و پىمراگەيشتن، شانيان دەرمان كردم، دەستىكم كورت بوو. قاچيان دەرمانكردم. تا بەھار داھات لەنەخۆشخانە بووم. سەرگوردە تاتارەكە منى بردە لای عەباس، يەكديمان گرتە باوھش، گريايىن. دواى ئەوھى كە لەعەباس جىا بوومەوھە سەرگوردە تاتارەكە گوتى، ئەگەر دەتەوئىت لىرە رابكە، ئەگەرنا بئىبەنە رووسيا رەنگىت چەند سالى پىبىچىت تابتىگىرئەوھە، ئەوھش ديار نىھ. گوتم من چۆن بتوانم عەباس بەجىبىلم گوتى تۆ خۆت قوتاربكە، ديارنىھ جى بەسەر عەباس دىت، ئەو ھەموو گىيانى برىنە و سەرما بردووئىتە، چوومە لای عەباس و ھاوارم كرد، دواچار چاوەكانى كردنەوھە، سەيرى كردم و بزەيەكە كەوتە سەرلىوانى لەپەر ھالەتى دەم وچاوى گۆرا، رەنگ لەبەر رووانى نەمابوو، نەمتوانى سەيرى بكەم. بەدەنگىكى كزو مردەنى گوتم، دەلئىن ھەموو سويا سەرما لىبداوھە بووھتە سەھۆل،

قەدپاللى ئەو چىايە لەو سەربازە بەسەھۆلبووانە بۆتە جەنگەلستانىك. گوتى واى چاۋەكانى داخستىنەو. منىش لەعەباس جىبابومەو، دەستى سەرگوردە تاتارەكەم ماچ كرد. پىنىگوتىم، خواحافىزىت بىت براىم. ھاتمە ئەم دورگەيە. ئەم پشیلەيەم دۆزىەو. لەو دورگەدا ھىچ شتىكەم نەبىنى جگە لەبالندەو مارو مېروولەو پەپوولەكان. ئەم پشیلەيە بوو ھاوپى گىانى بە گىانىم."

"عەباس ئەگەر چاك بېيتەو ەو بگەرپتەو ەو بۆشارەكەى دەتوانىت تۆ لەم دورگەيە بدۆزىتەو؟"

"دەتوانىت بىدۆزىتەو."

"چۆن چۆنى؟"

"لەنىو مزگەوتى شارى وان دەروپشيك ھەيە، ئەگەر عەباس بتوانىت خۆى دەرباز بكات، بۆ دۆزىنەو ەى من يەكراست دەچىتە وان. لەوان لە ھەركەسىك بېرسىت من دەناسىت، ھەلبەتە لەوئى تەنھا دوو كەس ماون كە يەكىكىان سۆفەو لەمزگەوتى گەرەيە. ئەگەر نەمردبىت ئەو دىتە سۆزاغى من. دوو ميان گرىگۆزى ماسىگرە كە لەدورگە دەژىت و لەدنیا بىخەبەرە."

"ئەم عەباسە نەمردو، زىندو ە."

پزىشكى ئاژەلان پرسى گوتى: "لەكۆيە؟"

"لەيەكىك لەم دورگانەيە."

"لەھەر جىگايەك بىت من دەيدۆزمەو، دەيدۆزمەو، دەيھىنم بۆلاى ئىو. دەتانەوئىت چى

لېبەن؟"

"ئەگەر بىدۆزىەو، ھەردوكتان لەبەر زىر ھەلدەكىشم."

"دەيدۆزمەو ئەگەر لەم دەوروبەرانە بىت."

ھەستا، ئەوانى دىكەش ھەمانكات ھەستان.

"زۆرباشە، ئىو بەچىەو دەزانن كە عەباس لەيەكىك لەم دورگانەيە؟"

يەكەمىن پىاو ە رەشتالەكان، قۆلى خستە نىو قۆلى پزىشكى ئاژەلان، يەكراست بۆلاى

قامىشەلانەكە رۆيشتن.

"لەئەستەنبۆل دەزانىن. لە شای چەچەنى كە لىرەيە."

"عوزىرخان. ئەو چۆن دەزانىت؟"

"ئەو شاچەچەنىيە لەئەستەنبۆل دوو كورپى ھەن. ھاورپى كورەكانى ئەومان بىنى. ئەو پياوھ كاتى خۆى شابووه، بەلام ئىستا كارمەندى دايرەى نفوسە. ئەو گوتويە كە بۆ كورەكانى خۆى باسى كردووه، قارەمانىكى گەورەيە بەناوى عەباس ھاتۆتە دوورگە. ئىمە عەباسمان لەدوورگەى ئىوھ دۆزىووه، بەلام ئەوھيان پشیلەيە، بۆيە ئەو عەباسەى ئىمە بەدوايدا دەگەرپىن بەم ناوچەيدا تىپەپىوھ."

"لەخانى چەچەنتان پىرسى."

"پىسىمان. سى شەو و سى رۆژ سەيرى تۆمارەكانى دائىرەى نفوسى كرد و گوتى كەسىك بەو ناوھ لىرە نيە..."

"ئەگەر سەرى لەم ناوچەيدا دابىت، تەننەت ئەگەر بەسەر ئاوى دەرياشدا تىپەپىت، من شوپىن پىتى دەدۆزمەو، دەيدۆزمەو دەيھىنمە لای ئىوھ، ئەگەر لەماوھى مانگىدا نەمتوانى بىدۆزمەو، ماناى وايە يان مردووه يان نەھاتۆتە ئەم دەرووبەرەنە. لەجىنگاى دىكەدا بۆى بگەرپىن، كاتىكىش دۆزىتەوھە ناگادارم بگەنەوھ. ئەو ھەم برامەو ھەم قارەمانىكە. سەرى گوندەكەيتان دا؟ خەلكى گوندى (تۆرسۆرى) سەر بە شارۆچكەى (خىنىزى) ئەرزەدۆمە. ھىچ ئەو ناوچانەى بۆ گەراون؟"

"مەگەر دەكرىت نەگەرابىن، پىنج جارن چووينە ئەو، ھەر پىنج جارىش گوندەكە چۆل بوو. تەننەت پشیلەيەكيشيان لەو گوندە نەھىشتىبوو. گەرابوونەوھ زىدى ئەسلى خۆيان، قەققاز."

"ئەگەر عەباس بتوانىت چاك بىتتەوھ ئەوھ دەگەرپتەوھ گوندەكەى خۆى، كاتىكىش بچىت و بىنىت گوند چۆلە..."

"كەواتە تۆ دەلىت چووبىتتەوھ قەققاز؟"

"ئەو ناچىتە قەققاز"

"تۆ دەلىت بچىن لە گوندەكەيان چاوەرپى بگەين؟"

"بەلى، ئەو كىو كانياوھ پىر گول و گولزارەكانى زۆر خۆش دەويست. ھەرۆھە ئەستەنبۆلىش، عاشقى ئەستەنبۆل بوو. وەك چۆن مرقىك شەيداو دلدادەى كچىكى جوان دەبىت ئەويش ئاوا عاشق و شەيداى ئەستەنبۆل بووبوو."
ھوسمەن بەرلەوھى ئەوان قسەكانيان تەواو بگەن گوتى:

"هۆی براده رینه، ئەگەر ئەو عەباسەى كە ئیوه باسى دەكەن پشیلەكەى ئیمە نەبیت و كەسێك بێت ئیوه بۆچی ئاوا بە رشتى بەدوایدا دەگەرین؟"

یەكەم پیاوێه رەشتالەكە مات و مالمماو مایهوهو ئەوانى دیکەش بە هەمانشێوه. یەكەم پیاو سەیرى لای راستى كرد، پیاوێه رەشتالەكانى دیکەش وەك ئەو سەیرى لای راستیان كرد و ئینجا سەیرى لای چەپیان كرد. پیاوێه رەشتالەكە ماوهیهك بیدەنگ بوو و هیچ وشەیهكى بۆ گوتن نەدۆزیهوه.

هوسمەن سوودی لەو بیدەنگیەى پیاوێه رەشتالەكە وەرگرت و گوتى:

"ئێوه هەموو شتیك دەزانن. سەرتاپا رەشتان پۆشیوه، كلاًرى رەشتان ناوێه سەر، چەكەمى ناوێه زینەدارى رەشتان كردۆتە پیتان، هاتوونەتە ئێره و خەریكن وەكو كێو دەنەرینن. هەركەسێك بتانبینیت زەندەقى دەچیت. عەباس چ نزیكایەتى و خزمایەتییكى لەگەڵتاندا هەیە، چ كارێكتان پێ هەیە، ئەو عەباسە چ كارەیه، كەسێكە لە خزمەكانتان یان دۆزمنەكانتان؟"

پیاوێه رەشتالەكە كاتێك نەیتوانى وەلامى هوسمەن بداتەوه بەدەنگە مارتاناسایەكەى فیشكاندى و گوتى:

"تۆ ئیدی كییت، بۆچی هاتوویتە ئێره، لەكوێوه هاتوویت؟"

پیاوێه رەشپۆشەكانى دیکەش بە چاوانى زەقیانەوه لەحالتێكدا كە رەگى ملیان رەپ بووبوو، بەیهك دەنگ هاواریان كردو نەراندیان و هەمان ئەو رستەیان دووپات كردەوه.

كاتێك ئەوان بەو هەموو سەرسورمان و تاساویهوه هاواریان كرد، هوسمەن زیاتر هیترى دایە بەرخۆى:

"ئێوه كە هەموو شتیك دەزانن و بە هەموو هیترتان دەنەرینن، بۆچی ناتوانن گوندەكەى عەباس بدۆزنەوه؟ دۆزینەوهى كەسێك زەحمەتە، بەلام دۆزینەوهى گوندێك زەحمەت نیە، ئیوه گوندێكى ئاوا گەورەتان بۆ نەدۆزراوتەوه."

"تۆ لەكوێوه هاتوویت، كارت چیه؟"

پیاوێه رەشتالەكە دەنگى خۆى نزم كردبووهوه. پیاوێهكانى دیکە ئیدی قسەكانى ئەویان دووبارە نەكردەوه، بیدەنگ بوون، ملیان راكیشابوو و چاوه‌روان بوون.

"من له یۆنانه وه هاتوم، دووریاغستوممه ته وه، چیدی که تان ده ویت، دووریان خستوممه ته وه. مسته فا که مال پاشا ناردنیه ئەم دوورگه یه. لیڤه خانوویک، ژنیک و شهش دانه مندالی وه که دهسته گولم هه ن. نه تانتوانی گوندیکی به و گه ره ییه بدۆزنه وه، به دوا ی که سیکی ونبوودا ده گه پرتین، دین پشیله که ی دوورگه ی ئیمه بدۆزنه وه. فیل نابینن، به دوا ی می شولهدا ده گه پرتین. بیژن بزائم، ئیوه کین، له کو یوه هاتون، ده چنه کو ی؟ ئە گه ر بتوانم گونده که بدۆزمه وه پیتانی نیشان ده ده م."

پیاوه ره شتالە که گوتی: "ئیمه گونده که پیده زانین."

"ئێ که وایه بچی ناچن بو ئە وئ و له وئ به دوا ی عه باسدا بگه پرتین؟"

"به ره له وه ی ئیمه بچینه گونده که، پیاوه کانی ئە میر سه لاهه دین چون دیتیه کانیان هه لگرت و بردیانن. ئیستا بر دوویانه ته کو ی نه مانتوانی شوینه که یان بدۆزینه وه. ته نانه ت ئە گه ر بشیان دۆزینه وه ناتوانین توخنیان بکه وین، پیاویک هه ر هیچ ته نانه ت ناتوانین سه گیکیش بگرین. ئە وان له ژیر چاودیری و پشتیوانی ئە میر سه لاهه دین دان."

پزیشکی نازەلان پرسی: "خۆیه تی. ناکریت لێی نزیک ببینه وه، ئە و شای جیهانه. ئە گه ر عه باس په نای نه بر دوویا ته به ر کۆشکی ئە و، ئیستا هه وت کفنی پۆشیبوون."
هه مووان پینکه وه هه ستان، به ره ولای ئە سکه له رویشتن، یه که م که سیان له سه ر ئە سکه له راوه ستا و ئاوری دایه وه:

"کابرای دوورخراوه، هۆی کابرای دوورخراوه له گه ل تۆمه، دواجارت بیت ریگا پیشانی خه لگ به دیت و ئە دای که سیکی عاقل ده برپیت، پیتوانه بیت هه مووان وه کو ئیمه عه قل له سه ریاندا هه بیت. ره نگه لیڤه ش دوورت خه نه وه بو ئە و دنیا."

هوسمن چوه ئە سکه له و رووبه رووی کابرا ره شتالە که راوه ستا:

"ببینه برا که م، من هه یچ مه به ستیکی خراپم نه بوو، ویستم چاکه ت له گه لدا بکه م. ئیستا به هه رحال لیم تووره بوویت، وادیاره زۆریش تووره بوویت. ئە گه ر هه له یه کمان کردیت تو بانبوو ره. ئیستا ئە گه ر عه باس له م ناوانه ببینی چۆن ئاگادارت بکه مه وه؟"

پیاوه ره شتالە که نه رم بوو، هات دهستی دانایه سه رشانی هوسمن، ده می له گو یی هوسمن نزیک کرده وه و گوتی:

"ئەگەر بىنەت بە بىدەنگى بىرۆ بە رەمىزى كاۋلا كزادە بلى، ۋەكو قاروون دەۋلە مەندت دەكەم." سواری بەلەم بوو، پىاۋەكانى دىكەش لەدوای ئەو سواربوون. بەلەم دواى بىرىنى چەند سەد مەترىك راۋەستا، لەنگەرى گرت و ئاۋا چاۋەرپى ما. لەگەل تارىكبوونى ھەوا چراكانى داگىرساندن، گۆرا بۆ تۆپەلنىك رۆشنايى. ئاسمان پىرپو لەئەستىران. يەكپىز نەيزەك لەئاسمانەۋە دادەكشانه دەريا.

كەشتىكى بىچوك لەدوورەۋە، لەدەۋرەبەرى دوورگەى كاپا لەنىۋ تارىكىدا دەركەوت، ھەموو چراكانى داگىرساندبوو. بەلەم لەنگەرى گرت، لەدوورگە نىزىك بوۋەۋە، دەستىكرد بەخولانەۋە بەدەۋرى دوورگەدا. بەلەم كاتىك خەرىك بوو بەدەۋرى دوورگەدا دەخولايەۋە بوۋبوۋە يەكپارچە رووناكى. كەشتىە بچوۋكەكەش كەۋتەبوۋە دواى و دوورگەى نوقمى نىۋ نوور رۆشنايى كىردبوو.

بەلەمەكەۋ كەشتىە بچوۋكەكە تا بەيانى داھات بىراۋەستان بەدەۋرى دوورگەدا خولانەۋە لەگەل رووناكبوونەۋە ناسۆ لەگەل ھەۋاى نىۋە تارىك و رووندا تىكەل بوون و ون بوون.

كە خۆرھەلات ھەۋرىكى شىنباۋى توخى پەپولان لەچارلاۋە بە لەرزە لەرزو لەرانەۋە ھات و ئاسمانى دوورگەى داپۆشى. سىبەرى شىنباۋى پەپولەكان ھەموو دوورگەى داپۆشى و خانوۋەكان، لم و چەۋەكان، دەرختەكان، مەرۆقەكان، دەرياۋ ھەموو شتىك شىن ھەلگەرا. تا خۆرئاۋابوون ھەموو دوورگە لەنىۋ ئەو رەنگە شىنباۋە تۆخەدا شەپۆلى دا. پەپولەكان دەۋرەبەرى نىۋەرۆى رۆژى دووم بەملاۋ ئەۋلادا بلاۋەيان كىرد و رۆشتن.

بەلەمەكەۋ كەشتىە بچوۋكەكە بىچان بەدەۋرى دوورگەدا دەخولانەۋە، ئەۋكاتەى كە دوورگە نوقمى نىۋ رۆشنايى بوۋبوو، دوورگەبىيەكان نەچوونە نىۋ خانوۋەكانىان، كاتىك بەلەمەكەۋ كەشتىە بچوۋكەكە بۆ ئەۋلاى دوورگە رۆشتن و رۆشنايى كە نەماۋ تارىكى گرتنىە خۆ، دوورگەبىيەكان لە شوينى خۆيان نەجولان، بىدەنگ و كىرۋك چاۋەرپى گوللە تۆپەكان بوون. كاتىكىش بەلەمەكەۋ كەشتىە بچوۋكەكە تىكەلى تارىك و روون بوون و لەنىۋ تەم و مژى سەر دەريا ون بوون، ئەۋان ئەۋەيان بە شتىكى ئاسايى ۋەرگرت و ھىچ قسەيەكىان لەبارەى نەگوت. ئەۋ كاتەيش كە پەپولەكان رەنگە شىنباۋەكىان بەدەۋرەبەردا پەرش و بلاۋكردەۋە و ۋەكو گەۋالەى ھەۋر رىۋى خۆيان گرت و ئاسمانى دوورگەيان داپۆشى. يەكەمجار خۆشحال بوون، پاشان ئەۋكاتەى ئاسمانى دوورگە بەتەۋاۋى داپۆشراۋ پەپولەكان ۋەكو كانىەكى

به خوربان لیتھات سهریان سورماو نه یانزانی چیبکهن. کاتیك هه موو شوینیک، روخساره کان و دهسته کان و ددانه کانیاں به رهنگی شین هه لگه پراو سهریان هه لپری و ئیدی نه یان توانی چاو له سهر ئه و په پوولانه، ئه و کانیه به خوږه هه وور ئاسایه ی په پوولان هه لگرن. په پووله کان که رویشتن ئاسمان چۆل و هۆل بوو، وایان به زهین داهاک که ئاسمانیش له گه ل په پووله کاندا رویشتیبت. دواى رویشتنی په پووله کان هیچ قسه و یاسیک له نیوانیاندا نه کرا. چونه وه ماله کانیاں و تا هاتنه وه ی موسا ئاغاو پویراز له ماله کانیاں نه هاتنه دهر.

به ره بهری به یانی موسا ئاغاو پویراز له به له مه که ی قه دریی به له موان دابه زین و پییان نایه سهر ئه سکه له. ئه وانیه که ئه وانیاں بینى یان هه والی هاتنه وه ی ئه وانیاں بیست له چاوتروکانیکدا له ژیر دارچناره کان کوپونه وه. قه دریی به له موان گونیه کان و تووره گه له سهریه کدانراوه کانیه له به له م هه لگرتن و دایانه سهر میزه کان. زه هراو نه سیبه ش به پراکردنه وه هاتن و باوه شیان به باوکیانه وه کردو پاشانیش ته و قه یان له گه ل پویراز کرد. سیمای زه هرا دیسان سوور هه لگه پراوو و دهسته کانیه ده له رزین. کچه کان کاتیك رووخساری نارام و چاوه پر له به زه کانیه باوکیان بینى، یه که بحار تاسان، به لآم دواتر به پیکه نینه وه گوتیان:

"به خیریینه وه."

"سوپاستان ده که یین."

شادمانی له ده نگی موسا ئاغا شه پۆلی ددها.

"منداله کان هه موویان لیره ن؟"

گوتیان: "لیره ن."

منداله کان له چاوقوچانیکدا ده وریان دان.

"وهرن بیینم."

موسا ئاغا به ره و میزه که چوو، منداله کانیش به دواى داچوون... گونیکی بچوکی به رده می هه لگرت، تاویک به کردنه وه ی زارکی گونیه که وه خه ریک بوو، قه دریی به له موان داوه که ی کرده وه.

موسا ئاغا گوتی: "گونیه که له سهر میزه هه لپریزه بیینم."

له نیو گونیه که قووتوی بچوک بچوک هاتنه دهر. "به له موان به سهر منداله کاندا دابه شیان

بکه؟"

به‌له‌موان یه‌کسه‌ر قووتوه‌کانی دابه‌ش کرد. مندالّه‌کان به‌و قووتوانه‌ی به‌ ده‌ستیانه‌وه بوون
ئاوا مانه‌وه.

موسا ئاغا یه‌کیتک له‌قووتوه‌کانی دیکه‌شی هه‌لگرت و دایه به‌له‌موان:
"ته‌مه‌شیان بکه‌ره‌وه؟"

به‌له‌موان قووتوه‌که‌ی کرده‌وه، مندالّه‌کان له‌ده‌سته‌کانی ئه‌و نزیك بووبونه‌وه.
"یه‌کیتک له‌وانه هه‌لگه‌ره و بیخه‌ره ده‌مه‌ته‌وه."

به‌له‌موان زارکی قووتوه‌که‌ی کرده‌وه، نوکلی په‌مه‌یی په‌مه‌یی له‌ته‌ک یه‌کدا هه‌لچنرابوون،
مندالّه‌کان که تاسابوون، هاوکات له‌گه‌ل به‌له‌موان ئه‌و قووتوه بجووکانه‌یان کردنه‌وه که له‌نیئو
ده‌ستیان بوون و له موسا ئاغا رامابوون. موسا ئاغا له‌قووتوه‌که‌ی به‌له‌موان به‌سه‌ر
په‌نجه‌کانیه‌وه دانه‌یه‌ک له‌و نوقلانه‌ی هه‌لگرت، گه‌ردی شه‌کری نوقله‌که به‌ په‌نجه‌کانیه‌وه نوسا،
نوقله‌که‌ی خسته ده‌میه‌وه، په‌نجه‌کانی لسته‌نه‌وه، مندالّه‌کانیش ته‌واو ئه‌وه‌یان کرد، قه‌دریی
به‌له‌موانیش هه‌روای کرد. مندالّه‌کان که تامی تیکه‌ل به‌ بونی گولیان له‌نیئو ده‌میان هه‌ست
پیکردبوو وروژان و به‌سه‌رو سه‌داوه به‌ خوار قامیشه‌لانه‌که‌دا به‌ره‌و ده‌ریا شوپریان کرده‌وه، به‌ر
له‌وه‌ی که بگه‌نه خوار دارزه‌یتوونه‌کان چوونه سه‌رووی هه‌لدیگره‌که و قاچیان به‌ هه‌لدیگره‌که‌دا
شوژ کرده‌وه، له‌کاتیکدا سه‌یری یه‌کدیان ده‌کرد، نوقله‌کانیان به‌ کاوه‌خۆو به‌ مژینه‌وه خوارد.

موسا ئاغا به‌ ئه‌دایه‌کی فه‌رمانده‌رانه‌ گوتی:

"کیسه‌کانی دیکه‌ش بکه‌نه‌وه."

کیسه‌کانیان کردنه‌وه. مه‌رپکی که‌ولکراویشیان کریبوو.

"خامه‌کان، ئه‌م مه‌ره‌تان چۆن پیناشه‌ وای لیبینن، به‌پیی مه‌یلی خۆتان." کچه‌کان به‌
سه‌رسامیه‌وه سه‌یری باوکیان ده‌کرد. شیوه‌ی وه‌ستان و رویشتن و ته‌کاندانی ده‌ست و سه‌یرکردن
و هه‌موو شتیکی باوکیان گۆرابوو. ده‌تگوت ئه‌مه هه‌مان ئه‌و که‌سه نه‌بوو که ده‌سته‌کانی
داده‌نانه سه‌ر سنگی، قسه‌کردنی له‌بیر چووبوه‌وه و خۆی فه‌رامۆش کریبوو و وه‌ک خه‌والۆان
ده‌ژیا. مه‌له‌ک خامیش ئه‌و گۆرانه‌ی هه‌ست کردبوو و ده‌ترسا. ئایا بریار وایه سه‌به‌ی زوو
بگه‌رپته‌وه کریت؟

زه‌هرا نه‌یده‌توانی ساتینک چیه‌ چاو له‌سه‌ر باوکی هه‌لگرت. باوکی گه‌نج بووبوه‌وه،
لۆچه‌کانی روخساری کرابوونه‌وه و قسه‌کردنی وه‌کو جاران حاله‌تی فه‌رمانده‌رانه‌ی به‌خۆی

گرتېبوو و تا بلېی بوو بووه مرؤفېکی متمانېبه خو که وه کو جاران کاتیک خو شحال دهبوو ټو خو شحالېه ده گواسته وه که سانی ده وروبه ری.

زه هرا دواچار نه یتوانی خو ی بگریټ، چو قوئی باوکی گرت و پیکه وه تا قامیشه لانه که رویشتن. قوئی باوکی گرت و ناچاری کرد بوه ستیت، که وتنه روو به رووی یهک، گوتی: "بلې باوکه، چی روویدا، چی لهو شوینانه روویدا که بو ی چوویت؟"

"شتگه لیک ی زور کچم، شتگه لیک ی زور. ئیستا ناتوانم هه موو شتیکت بو باس بکه م. دواپی یه که یه که هه مووتان بو باس ده که م."

له م ساته دا نه سیبه شیان هاته لا، دوا ی ټو ویش مه له ک خانم. موسا ئاغا به ده میانه وه پیکه نی. "منیش ده مه ویست ئاکامی کاره کان بو زه هرا باس بکه م." نه سیبه و مه له ک خانم که میټک زیاتر لی ی نزیک بوونه وه. "له نه نقه ره له کابرایه ک،" به ده م پیکه نینه وه، "له کابرایه ک که خو ی به مرؤف دادنا ره فتاریکی سووک و نامه ردانه م بینی. که له نه نقه ره زانیم بالیوزخانه ی یونان له نه سته نبو له چووینه ټو ی. سه عید ره همی هاوړېم دوزیه وه. له هه موو شوینه کان ریوانی کردین. بالیوزی یونان هاوړی بوو، بالیوز واته ده ولته تی ولاتیک. گفتی پیداین، گوتی زور زوو ده تانگیز مه وه کریټ، لای ټه سپ و خو شه ویسته کانتان. کاتیک ټو هی گوت، پیمانگوت باشه. شتیک ی چند چاکتان کرد که باوله کانی خو تان نه کردنه وه کچه کام." به ره و لای چناره کان رویشتن. نه سیبه ش به دوایدا رویشتن، زه هرا و مه له ک خانم له هه مان شوین وشک هه لاتن، نه یانتوانی نه قسه یه ک بکه ن نه سه یری روخساری یه کدی بکه ن.

که میټک دواتر مه له ک خانم هاته وه سه رخو ی و گوتی:

"دیارنیه کچم، تو هیچ خو ت نیگه ران مه که، هه رگیز دوور خراوه کان قبول ناکه نه وه، به له موان پییگوتم. قه دریی به له موانی من زور ژیره، هه ستان و دانیشتنی له گه ل پاشاو به گه کانداهه یه، ټو که سانه ی که دوور ده خرینه وه، ئیدی هه رگیز ناتوانن بگه رپنه وه." ده نگی خو ی به رزکرده وه: "هه رگیز."

"ده ترسم خاتوون، تو باوکم ده ناسیت، ټو هه ر چو نیک بیټ دواچار ده گه رپته وه بو کریټ، ټو هه ر بریاریک بیټ جیبه جیټ ده کات."

مه له ک خانم بیده نگ بوو، چاوی برپه نیو چاوه کانی زه هرا. پاشان گوتی:

"تو چند جوانی کچه که م. له به نده هه لېژ یردراوه کانی خواوه ندی. محابن نیه بو تو؟"

زهرا گوتی: "تۆش زۆر جوانی مهلهك خانم، محابن نيه بۆتۆش؟"
"نيگهران مهبه كچه كهم، نيگهران مهبه، -شه و ئاوسه بزانیڻ سپیڤده چ دهزیت-، ئیوهش
لهوئ لهو ئیدۆمانه تان هه؟"

"هه مانه."

"بینه كچه كهم، لهوئ هه ر گهت و به ئینیکی به باوكتیان داییت، مسته فا كه مال پاشا
له قسهی خۆی په شیمان نایته وه، باوكت ئیدی ناتوانیت پی بخته وه کریت. رهنگییت بلین لینا
چوه یۆنان و لهوئ رایکردو هاته وه دوورگی خۆی، به لام ته گه ر حكومهت ته مه بینهیت، لینا
یه كسه ر ده گه پینیتته وه لای یۆنانیه كان. تازه لینا له جهنگدا چوار جگه رگۆشه ی لای مسته فا
كه مال پاشا بوون. دوو له كوره كانی له لای مسته فا كه مال پاشا شه هید بوون. ئیستاش دوو
له كوره كانی لای ئه ون. پۆیراز ده لیت ته گه ر حكومهت پی بزانییت كه ئه و لیڤه یه، یه كسه ر
دووری ده خه نه وه بۆ ولاتی یۆنان. مه گه ر ده كریت ریڤه به ئیوه بدن بجه نه وه خاکی کریت؟
باوكت دلئی خۆی ته سكين ده دات. من له باوكت ده پرسم و تاوتویئ بابه ته كه ده ردینم."

"پرسه مه لهك خانم، پرسه تا من نه مرم."

"منیش نه مرم كچه كهم، منیش."

هوسمه ن سه ری له قه سه بیهیڻ ده رده چوو. مه رده كه ی له ته لهت كرد. گۆشته كانی هی كه باب،
نه رمك و سپه لاک و جه رگی له سه ر میڤه كه دانا.

شه ریفه خانم گوتی:

"ساجیكم بۆ بیڻن."

پزیشکی ئاژه لان پرسی: "ساج چیه، به كه لکی چی دیت؟"

"نانی له واشه ی له سه ر ده برژینن."

گوتی: "له شاره كه ی ئیمه دا نان له نیو ته نووردا ده برژینن، هه روا له واشه و ئه ستوور كیش، ..

ئا،، ته مه چه ند سا له كه نانی ته نوورم نه خوار دووه."

دیسان ئاخیکي قوولی هه لکیشا.

"دلّم بۆ بونی نانی ته نوور ته نگ بووه ئااه! بۆنه كه ی كاتیك كه له ته نوور دیتته ده ر ته واره

بۆنی خاکی لیڤیت، ئااه!"

"من به مزووانه نانی تهنوورت بۆ دهبرژینم. لهشاری ئیوهش نانی ساجی و قورمه‌ی ساجی دروست ده‌که‌ن. ساجه‌که سه‌راوژێر داده‌نینه سه‌ر ئاگر و ته‌نیه‌که‌ی پاك ده‌که‌نه‌وه و ناوه‌وه‌ی پرده‌که‌ن له‌گۆشتی قیমে‌کراو و پاشانیش ئاگری ده‌ده‌نه‌ بن."

پزیشکی ئاژه‌لان به‌ وروژانه‌وه‌ هاواری کرد: "تینگه‌یشتم."

پزیشکی به‌رپێژ، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر ساجیشمان ده‌ست نه‌که‌وت، به‌ هاوسه‌ره‌که‌م ده‌لێم تهنووریک دا‌برپێژیت، لێره‌ نانت بۆ ده‌برژینم، جا‌ چ نان! باران بباریت و دلۆپه‌ درشته‌کانی باران دا‌ببارنه‌ سه‌ر زه‌وی و بۆنی خاك به‌رزبێته‌وه‌ و مرۆڤ مه‌ست و شه‌یدا بکات و بۆنی نانی تازه‌ به‌داویدا. بۆنی خاك و نان پێکه‌وه‌ ده‌خۆین و له‌خۆشیان وه‌ک په‌رپێکت لێدیت و بال‌ ده‌گریت و ده‌چیته‌ ئاسمان."

"سو‌یاست شه‌ریفه‌ خانم."

له‌سه‌ر په‌نگران گۆشتیان برژاند، قاسیلی ده‌میک پێشتر بتله‌ شه‌رابه‌کانی هیتنا‌بوون و زارکیانی کرد‌بووه‌وه‌ و دا‌ینابوونه‌ سه‌ر میزه‌که‌. دوو بتلی نۆشاوه‌ی دارقه‌زوان و دوو بتلی راکی سه‌رمۆریش له‌پشت بتله‌ شه‌رابه‌کان دا‌ندرا‌بوون.

دوای ئه‌وه‌ی که‌ گۆشته‌که‌ دا‌ندرایه‌ نیو‌ قاپان، خواردنه‌وه‌ی شه‌راب ده‌ستی پێکرد. موسا ئاغا قومیک شه‌رابی خسته‌ ده‌می‌ه‌وه‌ و تاوینک له‌سه‌ر زمانی رایگرت، هینای و بردی، گوتی: "شه‌رابی وا نه‌ له‌کریت هه‌یه‌ و نه‌ له‌فه‌ره‌نسا، ئه‌و شه‌رابه‌ له‌کو‌پوه‌ دیت؟"

قاسیلی ئه‌و گرده‌ی نیشان دا‌ که‌ له‌پشت باخه‌ سه‌وزه‌کانه‌وه‌ بوو و پله‌ پله‌ هه‌لکشابوو: "ئاغا، ئه‌و شه‌رابه‌ له‌و باغانه‌ی ئه‌و گرده‌وه‌ دیت. تاناسی کارینجا ئازمه‌ز ئه‌م شه‌رابانه‌ی له‌ تری‌ی ئه‌و ره‌زانه‌ دروست کرد‌وه‌ه."

"به‌ خۆشی تاناسی کارینجا ئازمه‌ز!"

هاوکات له‌گه‌ڵ موسا ئاغا په‌رداخه‌کانیان به‌رزکرد‌وه‌ه:

"به‌ سه‌لامه‌تی تاناسی کارینجا ئازمه‌ز!."

"به‌ سه‌لامه‌تی ئه‌و، به‌ سه‌لامه‌تی ئه‌و."

که‌س نه‌یده‌زانی کێ ئه‌و ناوه‌ی کارینجا ئازمه‌زی له‌ تاناسی ناوه‌. دوای ئه‌وه‌ی په‌رداخ له‌سه‌ر په‌رداخ به‌ خۆشی تاناسی هه‌لدران و نۆشکران، ئه‌مجاره‌ به‌ خۆشی هه‌موو ئه‌وانه‌ی له‌وئ ئاماده‌بوون په‌رداخه‌کانیان هه‌لدا و خواردیان‌ه‌وه‌. کاتی‌ک خه‌ریک بوو خواردنه‌وه‌کان ته‌واو بن و

بتلەكان چۆريان تىبىكەويت، وا سەرمەست و خۆشحال بووبون كە ئىدى بە خۇشى ھەموو بوونەۋەرانى دىنا، درندەو بالئدەكان، زىندەۋەران، خشۆك و ماسىبەكانى نىو دەريايان بەرداخەكانيان ھەلدان و خوارديانەۋە.

زەھراو نەسىبە مات و مەبھوت مابون. باوكيان ھەرگىز تا ئەو رادەپە شادو خۆشحال نەبىنىبوو. ئەو ھەمىشە كەسىكى سەرگران بوو. رەفتارەكانى لەكاتى توورەبوون و شادمانىشدا ھەروابوو.

"بەسەلامەتى ئەو تاناسى كارىنجا ئازمەزەى كە ئەم باغانەى دروست كرددون و دارمىۋەكانى خزمەت كرددون و شەرايىكى وا بەتامى لەتربى ئەو رەزانە چىكردوو و ئەو راكيانەى كە بۇنى بنىشتى دارقەزوانيان لىدەت كرىو و بۇ ئىمەى داناون و خۇى رۆىشتووە." كچەكان ھەرگىز باوكيان، ھەرچەندەش بىخواردبايەۋە، ئاوا كە زمان لەدەمىدا نەدەگەپرا، نەبىنىبوو. موسا ئاغا كاتىك چۆرەى لە بتلە راكيەكە ھىنا بە جۆش و خرۆشىكى گەرمەۋە گوتى:

"كە گەرامەۋە كرەت يەكەمىن كارم، بەلئى يەكەمىن كارم، دۆزىنەۋەى تاناسى ئەزمەزە. دەيدۆزمەۋە و لەگەل خۇمدا دەبىبەم بۇ كىلگەكەم. باشتىن و بە پىت و بەرەكەتتىن زەۋىەكانى خۇمى دەدەمە دەست تاكو رەزى تىرئ دابنەت و شەراب دروست بكات. ئەسپى عارەبى دەدەمى. خۆىشم گوندەكانى يۇنان يەك بە يەك دەگەرېم و لەم رۆزگارەدا كە مرۆقايەتى نەماۋە، كەسىكى بىنگەردو عارفى وەك تاناسى بە خەلكەكە دەناسىم. بە رۆژنامەكان دەلېم. چاۋى ھەموو يۇنان لەسەرسامىدا مۆلەق دەپتت." ھەستا بەلاكەلاك بەرەۋولاي پۇيراز كە تا ئىستا بزەبەك لە سىمايدا دەرنەكەوتبوو ھەستاۋ قۆچپەى چاكەتەكەى داخست. موسا ئاغاى بالابەرز دەستەكانى خۇى دانانە سەرشانەكانى ئەو:

"دەزانن، ئەو كورە قارەمانە ئىستا رىگاي كرەتتى بۇ كرددومەتەۋە. ئەو من دەنېرئتە زىدى خۇم. ئەو لەپىناۋ مندا لەئەنقەرە بەرگەى رەفتارى نابەجىى گرت و قسەى نەكرد. ئەم قارەمانەى بەرەى رۆژھەلات، ئەو گەغجە قارەمانەى شەرى سەربەخۆبى، تەنھا لەبەر خاترى من، تەنھا لەبەر خاترى من لەگەل فەرماندەكەى، تەنھا لەبەر خاترى من شەرى كرددو ئايندەى خۇى پاىەمال كردد. منىش دەمەۋىت لەگەل خۇمدا ھەلېبىگرم و ببەمە كرەت. ئەگەر نەيەۋىت لەكرەت بژىت دەچم لە ئەسىنا خانوۋىكى بۇ دەكرم. ئەو شاىستەبىى ئەۋەى ھەيە كە كۆشك و

ئەسپى رەسەن و ئوتومبىلى ھەبن، كارىك دەكەم لەو بەلەيەى كە ھەرەشەى لىدەكات دەرباز بىتت. ئىستا سەيرىكەن چۆن دەربازى دەكەم. ھەر كەسەو لەژىر كراسى خۆيدا كەسىكە. ئەو تا زياتر قسەى دەكرد، زەھراو نەسىبە زياتر تەرىق دەبوونەو. پۆيراز چووبوو ژىر بالى موسا ئاغا و دەيردەو بە مائەوھيان، قاچەكانى موسا ئاغا تىكەدەئالان و بەملاو ئەولادا رادەھەژا. زەھرا يەكسەر ھات و ژىر بالى دىكەى گرت. بەزەھەت لەپلىكانەكان بەسەر كەوتن. موسا ئاغا لەسەر پلىكانەكان زۆرى نەمابوو بكەووت. پۆيراز بە زەھەت تەوانى رايىگرت و نەھىلەت بكەووت و بردىو بە ژوورەكەى. يەكسەر ھاتەو دەر، زەھراش تا سەر پلىكانەكان لەگەلى چوو و بەرپى كرد:

"بىر يارە سەبەنى بچە لاي شەرىفە خانم، تا عەسر لەوئ دەمىنمەو، جەمىكى چىو."

پۆيرازىش دانەوى و شتىكى چىرپاندە گوپى ئەو:

"سەبەنى قاسىلى دىتە مالى شەرىفە خانم، پىتدەئىت من لەناشەكە چاوەرپى دەكەم، بەنىو

دارزەيتوونەكاندا بچىتە سەرى، كەس ناتىبىت."

دلى ھەردووكان كەوتبوو لىدان. پۆيراز دەستى كچەكەى گرت و، دەستى ھەردووكان زۆر سەير دەلەرزىن. پۆيراز كاتىك خەرىك بوو لەپلىكانەكان دەچوو خوار، دەستى بە ئاسنەكانى ستارەكە گرت. قاچەكانى شل بووون. بەزەھەت تەوانى خۆى بگەيەنەتە ژىردارچنارەكان. سەيرى چەپ و راستى كرد، كەس لەوئ نەبوو. ھەر خەرىكى سەير كردن بوو كە دەنگى پىيەك لەلای قامىشەلانەكەو ھات. گوپى راگرت، دەنگىكى وەك دەنگى پىيە قاسىلى بوو.

"قاسىلى!"

"ئەو مەنم."

ھات لەتەك ئەودا دانىشت.

"شتىكت دەووت؟"

"چۆنت زانى؟"

"گرنگ نىە چۆم زانى، بىژە."

"تۆ قىلسازىكى شارەزائىت، وانىە؟"

"تۆ چىتدەووت، بىلى."

"سبەي بەر لەوەی ھەوا رووناك بېتتەو، قفلێك دینیت، دەچیت لەدەرگای ناشەكەي دەدەیت، پاشان كلیلهكەشی دەدەیتە من. من بەر لەوەی كە كارت تەواو بوو دیمە لات. پاشانیش دەچینە لای شەریفەخاتم، ئەو جاجمێكی چنیو، دەچیت دەیبینی. زەھراش وا بپارە بچیتتە ئەو، ھەر تۆ ببینیت بەسە."

قاسیلی ھەستا:

"یاللا ھەستە بڕام، ئەمڕۆ زۆر ماندوو بووم، سبەینی دەبیت زوو لەخەو ھەستیت. "تۆ چۆن دەزانیت من سبەینی دەبیت زوو لەخەو ھەستم؟"

"من نەزام دەبێ كێ بزانیت. مەگەر ئەوێ قفلی دەرگا كە تۆ پیتتەگوتم، مەگەر ناتەوێت كلیلهكەیت بدەم؟"

"نەمە تەواو، سبەینی قسە دەكەین."

ھاتنە مائی پۆیراز، قۆل لەنیو قۆلی یەكدی بەپلیكانەكاندا سەرکەوتن، دایكە لێنا ھات. چوونە ژووری نووستن، قاسیلی و لێنا جلەكانیان لەبەر داكەندو جلی نووستنیان كردەبەری، پۆیراز ھەر كە سەری گەیان دە سەر بالیف خەوی لێكەوت.

بەیانێ زوو لەخەو ھەستا. یەكئەفەس خەوتبوو. لەنیو جێ ھاتەدەر، چوو ئاوێكی بە خۆیداكرد، بەجوانی ریشی تاشی، لێنا قاوەلتي نامادەكردبوو، بۆنی چا ھەموو خانووھەكەي گرتبوو خۆی. پۆیراز بەخیرایی لەسەر سفەرەكە دانیشت. لێناش بەھەمان خیرایی كتریە ھەلماویەكەي ھەلگرت و دوو كەوچك شەكری رووكردە نیو پەرداخەووە چای بۆ تێكرد. پۆیراز وا بەخیرایی قاوەلتي دەخوارد كە دەتوانین بلیین دەستەكانی نەدەیبیندران. ھەر لەگەڵ ئەوێ قاوەلتيەكەي تەواو كرد، لەكاتێكدا دواين پارووی ھەر لەنیو دەم بوو خۆی گەیان دە پلیكانەكان. نەیزانی چۆن لەپلیكانەكان چووە خوار. خۆی لەبەردەم ناشەكەي بینێو. كلیلهكەي لەنیو دەست بوو. كلیلی خستە نیو قفلەكە، دەرگا كە كرایەو، نەیزانی چۆن لەبەیتوونەكە بەسەرکەوت، خۆی لەبەردەم سەكۆی پەنجەرەكە بینێو، ھەر لەویدا دانیشت، پشتی دایە دیوارە ئەستورەكەو ئەژنۆكانی خڕ كردنەو. ھەوا خەريك بوو كەم كەم رووناك دەبوو. ئەو تەمەي كە سەر دەریاكەي پۆشیبوو لەكاتێكدا كە ئارام ئارام لەنیو تاريك و رووندا دەھاتەدەر بۆ ئاسمان بەرز دەبوو. ھە.

پۆيراز له پېر چاوى كهوته بهرامبهره كهى، له ولاتر كهشتييك تپده پېرى كه چراكانى داگيرساندبوون. كه لاي دارسپينداريكي بهرز ده له رانه وه، جگه له دهنكي باله فېرهى بالنده يه كه له ده وه نجاړه كهى لاي خواره وه ده هات، هيچ دهنكيكي ديكه، ته نانه ت دهنكي شنهى باش له دوورگه كه نه ده هات. نيگاي كهوته سهر مالى زه هرا. بۆ ماوه يه كه تاوا مايه وه، پاشان له پېردا كهوته رۆيشتن، له پليكانه كان چووه لاي سه ره وه. له بنميچه كه هيلانهى چوربه يه كي بينى. له گۆشه يى دواوه بته ويئت يان نا، دهنكيكي كهوته بهرگوي، چوربه يه كه هيلانه يه كي ريك و پيكي له و گۆشه يه دا دروست كردبوو. له گۆشه يى سييه ميشدا ديسان هيلانه يه كي ديكه يى چوربه يه كه هه بوو پۆيراز له بهر خۆيه وه گوتى سى دانه. چوربه يه كه وه كو گولله له په نجه ره وه هاته ژوور، له هه ر سى هيلانه كه هاوكات دهنكي جيكه جيكى زه رنه قووته يى چوربه كه بهرزبووه وه. چوربه داكانه كه هات و له هيلانه كهى بهرامبهر نيشته وه. كه ميك دواتر يش چوربه يى سييه م...

پۆيراز له كاتيكا قادرمه له ژير پيدا ده له رزى هاته خواره وه، چووه ده ره وه، خۆى له ليوار ده ريا بينيه وه. له دهنكي ده ريا بترازيئت دهنكيكي ديكه نه ده هات. رووى ده ريا بوو بووه پارچه يه كه پوله كه. له بهر خۆيه وه گوتى، ئيستا كهى وه ختى پياسه كردنه. ناسۆ خه ريكه رووناك داديت. ده رگاي مالى زه هرا نه ده كرايه وه. رووى ده ريش كاتيكا بروسكه يى ده دا ورده شه پۆل به دى ده كران. گه رايه وه به ره ولایى ناشه كه چوو، كليله كهى به ده سته وه بوو، خسته يه وه نيو قفله كه، قفل كرايه وه بوو، قفله كهى پيوه داو كرديه وه. دووباره كرديه وه و دايجسته وه. ماوه يه كه تاوا كرديه وه و دايجسته وه. به ده ستى به كليله وه به ره و لاي قاميشه لانه كه رايكرد، چووه نيو قاميشه لانه كه. نيرگزه جاريكي زۆر له و ده وروبه ره چرمسى بوون، هاوين هاتبوو، نزيكه يى هه موو گوله كان ژاكابوون. ماوه يه كي زۆر به سه ر ژاكانى وه نه وشه كان تپه ريبوو. وه نه وشه يه كه مين گول بوو كه له بهر چاودا پشكوتبوو و پشكوتنى خۆى نيشانى كه س نه دا بوو. له نيو قاميشه لانه كه بيته وهى كه س بتوانيئت بيينيئت به باشى ده يتوانى ده رگاي مالى زه هرا بيينيئت. ده رگا وه كه توه وابوو هه رنه كرپته وه. ده رگا نه كرايه وه، وه لى زه هرا به به ژنى به رز، چاوانى درشتى ناسمانى، قزى بۆرى كه تا شانه كانى شوپروبووه و هه روا به و دووچاله يى گۇناكانى بهرامبهرى راوه ستابوو. چاوه كانى داخست، كاتيكا كرديه وه زه هرا له بهر چاوانى ون بوو بوو. به و خه ياله يى كه ره نكيبت زه هرا چووبيته ناشه كه و توه لوى له وى نه بيينيئيئت، به ره و لاي ناشه كه رايكرد، به خيراى له پليكانه كه به سه ركه وت، له په نجه ره كه هه لوه سته يه كي كرد

چا که ته که ی دا که ندو چاویکی به ماله کانی نه ولادا گیږا. لهو ههوا تاریک و روونه دا نهیده توانی بچوکه ترین سیبه ریش به دی بکات. خه ریکبوو کاسه ی سه ری پر دهبوو، چووه ده خوار. سی سیبه ری بچوک به خیرایی له په نجه ردا هاتنه ژور. دهنگی جیکه جیکه له نا کاوی زهره قووته کان له لای سه ره وه ترساندیان، هاوکات سی بالنده پیکه وه چوونه دهره وه. پویراز سهیری لای سه ره وه ی کرد، په کسه ر له پلپیکانه کان دابه زی و به خیرایی دهرگای کرده وه به ره ولای دارزه یتوونه کان رایکرد. چوو له ژیر پیرترین دارزه یتوون راوه ستا. دهریا تاریک تاریک ده هاته بهرچاو. له نیو ده وه نه کان سی بالنده به شلپ شلپه وه له شه قه ی بالیان دا. به ره ولای هه مان شه ده وه نانه چوو. ههستی لای چرپه ی پی بو، هه مه مه مه ی ده یانی بیست. به هیمنی به ره ولای ناشه که چوو له سه ر به رداشی ناشه که دانیش ت. له دهره وه، په روانه ی ناشه که به غیژه غیژه وه ده خولایه وه. له سه ر به رداشه که هه روا به سه ری له بهر خنراوه مایه وه. رو شناییه ک له شوینی ناشه که ی دا. له سه ره وه دهنگی چوره یه ک به رزبووه وه. نه یتوانی له شوینی خو ی بچوولیت. که میک دواتر هه ستا، دهرگای کرده وه، سهیری دارزه یتوونه کانی به رامبه ری خو ی کرد. گه لای دارزه یتوونه کان دهبریسکانه وه. سی په پوله ی گه وره له کاتی کدا لیکنزیک دهبوونه وه و په کسه ر لیکندور ده که وتنه وه و به حالته ی زیگزاک هه لده فرین، رووه خواره وه به ره ولای فرین و دووباره له بهر چاوان ون بوون. له سه ر لکه ده وه نیکی به رزی لای راست په پوله یه کی رهنگ وه نه وشه یی هه لنیشتبوو، له سه ر باله کانی بازنه ی بچوک بچوکی نارنجی و رهش و سپی به دی دهرکان، باله کانی داگرتبوون و خه وی لیکه وتبوو. پویراز تاویکی باش سهیری په پوله که ی کرد. سی په پوله له لای دهریاوه گه رانه وه. له کاتی کدا به زیگزاک ده فرین و لیکنزیک و دوور ده که وتنه وه په کراست به ره ولای کرده که چوون. پویراز سی په پوله که ی کاتی ک به به رده می تیبه فرین وه که شه ی نه ییبنین بایه خی پینه دان، نیگای له سه ر شه و په پوله وه نه وشه ییه بوو که له سه ر لکی باریک و هه لکشوی ده وه نه که که به شنه ی نارامی با به هیمنی ده له رایه وه خه وتبوو. به شه سپایی تا نزیک ده وه نه که چووه پیش و راوه ستا، لکه ده وه نه که به شنه ی نهرمه بایه که به ملاو شه ولادا ده هه ژاو په پوله که وه که شه ی له سه ر گه لای شه لکه ده وه نه وشک بوویته وه ته کانی نه ده خوارد. پویراز بو شه ی په پوله که له خه و هه لنه ستیت، به نارامی و به کپی جاریک به ده وری ده وه نه که خولایه وه، پاشان که میک خیرایی خو ی زیاد کرد، له هه ر خولانه وه یه کدا به ده وری ده وه نه که خیراییه که ی زیاتر دهبوو، قاچه کانی

بەزەوی دادەكيشان، دەيكرده تەپە تەپىك نەبىتتەو، ھاوارى دەكردو نىگای لەسەر ئەو پەپوولەيە كە ھىندەي چۆلەكەيەك دەبوو ھەلنەگرت، بەلام پەپوولەكە ھىچ بايەخ و كاردانەو ھەيەكى نەبوو.

پۆيراز ماو ھەيەكى درىژ بەدەورى دەو ھەنەكە سوورپا ھەو، پاشان ماندوو بوو و دانىشت، كەمىك دواتر بەخىرايى ھەستا، چوو ھاش و لەسەر بەرداشەكە دانىشت، نىگای كەوتە سەر دەنكە گەمەكانى سەر بەرداشەكە، بىرىكردەو، لەشويى خۆيانن. لەلای سەر ھەو دەنگى وزەوزى زەردەواللەي بىست، ھەستا، سەيرى دەوربەرى خۆى كرد، لەگۆشەيەك، لەپىش ھىلانەي چۆرەكە، زەردەواللەيەكى گەورە بالەفركەي بوو، زەندەقى چوو، ئەگەر ئەم زەردەواللەيە بەزەندەقوتەي چۆرەكانەو ھەدات ئەوا يەكجى دەيانكوژىت. نەك ھەر چۆرە تەنانەت ئەو بەمرۆقىشەو ھەبەن، بەمرۆقى بەھىزىشەو ھەبەن، دەيانكوژىت. بەرەو دەروە رايكرد، پەپوولەكە لەسەر لكە بەرزەكە چۆن ھەلنىشتبوو لەجىي خۆى بوو. بەخىرايى خولىكى بە دەورى دەو ھەنەكە لىدا. لەكاتى خولانەو چاوى لەسەر پەپوولەكە ھەلنەگرت. بەرەولای دەو ھەنەكى سەر ھەتر چوو، لكىكى درىژو پان و پرگەلای لەدەو ھەنەكە كەردەو. زەردەواللەكە بە وزەوزىكى ترسناك لەو سەر ھەو دەھات و دەچوو، بەخىرايى لەپلىكانەكان بەسەر كەوت، ھەر لەگەڵ بەسەر كەوت، لەھەر سى ھىلانەكە زەندەقوتەي چۆرە. بەسەرولى روتيان ملە بارىكەكەيان درىژكردو لەكاتىكدا دەنووكە گەورەكانيان كەردبوونەو. دەستيانكرد بە جىكەجىكە نەبىتتەو. چاوى پۆيراز لەسەر زەردەواللەكە بوو، ئەو لكە دەو ھەنەي بەدەستى ھەو بوو بەرزى كەردەو، خۆى بەسەر نووكى بەنجەكانى بەرزكردەو، لكە دەو ھەنەكەي بەزەردەواللەكە داكيشا، زەردەواللەكە بۆى دەچوو لەگۆشەيەكى دىكە بە وزەوزىكى زياتر لەپيشان دەستى بە خولانەو كەرد. پۆيراز ديسان لكەكەي راوھشانە زەردەواللەكە. زەردەواللە ئەمجارەش بۆى دەرچوو، دواى ئەو پەلامارو ھەلاتن دەستى پىكرد. چەند جارىكيش زەردەواللەكە ھەلمەتى بۆ نىو چاوان و مل و گەردنى پۆيراز ھىنا. سوپاس بۆ خوا پۆيراز تاگای لەخۆى بوو بە لكە دەو ھەنە پرگەلاكەو بەرگرى لەخۆى كرد، دەنا ئەگەر ئەو زەردەواللە گەورە سوورە كە لەپىريان رەنگى بەسەر شىنيدا دەپروانى پىيەو دەداو دەيكوشت، تەنانەت ئەگەر نەشىكوشتا، دەبىخستە نىو جىئە. پەنجە گەورەكە تەواو كراو بوو. پۆيراز زەردەواللەكەي لەم لا بۆ ئەولا راودەنا، زەردەواللە لەپەنجەرەكە نىك دەبوو ھەو، كاتىك كەمىك لەپەنجەرەكە دەچوو دەروە دووبارە دەگەرايەو،

دهچوه خوارهوه، تا دهچوو لای بهرداشه که دهخولایهوه، پویراز دهگه‌بسته سه‌ری، به همه‌موو هیژییهوه لکه دهوه‌نه‌که‌ی راده‌وشانده زرده‌واله‌که، دیسان زرده‌واله‌ بۆی دهرده‌چوو و دهچوه پشته هیلاننه چوره‌که و دهسوراپیه‌وه.

پویراز نه‌ونده به‌دوای زرده‌واله‌که که‌وتبوو همه‌موو گیانی له‌بهر ناره‌قه هه‌لاتبوو، پییه‌کانی ناگری لیته‌لده‌ستا، چوو له‌سه‌ر به‌رداشه‌که دانیشته، زه‌ه‌رای که‌وته‌وه یاد، پییه‌کانی که‌وته‌ سه‌ر لیوانی. زرده‌واله‌که به‌توره‌بی و به‌وزه‌وزه‌وه به‌نیو‌تاشه‌که‌دا دهسوراپیه‌وه، پویراز شیته ده‌کات، کاتیک لکه دهوه‌نه‌که هه‌لده‌گریته، له‌ده‌روه ده‌نگی پییه‌که دیت، پویراز گوتی هه‌لده‌خات، ده‌نگی پ دیت و تابه‌ر دهرگا له‌وئ نامینیت، پویراز بازیک ددات و دهرگا‌که ده‌کاته‌وه، ده‌ستی زه‌ه‌را ده‌گریته، ده‌لیت: "وره!" و ده‌بیاته ژوره‌وه، به‌رداشه‌که‌ی نیشان ددات، زه‌ه‌را له‌سه‌ر به‌رداشه‌که‌ داد‌نیشیت، پییده‌لیت: "سه‌یر له‌بهر ناره‌قه هه‌لاتبویت."

"سه‌یر له‌بهر ناره‌قه هه‌لاتبویت چیه، له‌وته‌ی دنیا رووناک بوته‌وه له‌گه‌ل نه‌وه‌فره‌تیه دهرگیرم، دهرگیرم چیه، خه‌ریکم شه‌ر ده‌کم، نه‌ونده‌ی لکه دهوه‌نه‌که رابوه‌شیتم نه‌لکه‌که گه‌لای پیوه ماون نه‌من شه‌نگم له‌بهر‌ماوه. شه‌ریکی مه‌رگبارمان کرد ته‌واو وه‌کو شه‌ری ساری قامیش. نه‌م‌توانی له‌په‌نجه‌ره فری بدمه‌ ده‌روه، نه‌ویش چهند جار هه‌لمه‌تی خو‌کوژانه‌ی پی‌کردم، منیش همه‌موو جاریک هه‌لمه‌ته‌کاتم به‌و په‌ری سه‌ختیه‌وه پووجه‌ل کردنه‌وه و خو‌مم له‌ده‌ستی دهر‌باز ده‌کرد، ده‌نا نه‌و پیره زه‌نگه سووره شینباوه، ده‌بینیت که چ زه‌ه‌وزیک ده‌کات، منی یه‌کجی کوشتبوو."

پویراز ده‌یگوت ته‌گه‌ر روژیک بگه‌مه زه‌ه‌را و دیداری له‌گه‌لدا بکه‌م، هه‌ر له‌گه‌ل بینینی نه‌و، هه‌ر له‌گه‌ل گرتنی ده‌ستی نه‌و، رو‌حم له‌جه‌ستم جیاده‌بیته‌وه، به‌لام نیستا نارام بوو، دل‌ی شاد شاد بوو، عیشق رو‌چوو‌بووه همه‌موو گیانیه‌وه. به‌ده‌م پییه‌کانیه‌وه ده‌ستی زه‌ه‌رای گرت، گوتی: "سه‌یر بکه، نه‌و به‌لایه پیره بیینه! بیینه چۆن له‌توره‌بیان هاریبوه، واخه‌ریکه ده‌مریت، شیته بووه، وزه‌وز ده‌کات. داویه‌تیه منجری و ناچیتته ده‌روه، ده‌با هه‌ر نه‌چیتته ده‌روه، به‌من چی، به‌لام له‌و سه‌روه سئ دانه هیلاننه‌ی چوره‌هه‌ن، زه‌رنه‌قوته‌کانیش همه‌موویان دهن‌دوکی گه‌وره‌ی زه‌ردیان هه‌یه، ده‌میان وا لی‌ک‌کردۆته‌وه و جیکه‌جیکه‌کیانه که هه‌ست ده‌که‌یت دوورگه خه‌ریکه ده‌له‌رزیت."

زه‌رده‌واله‌ چی لی‌ک‌ردیت؟

پۆيراز ئه برۆکانى تىڭنان:

"چى لىڭکردم، چى لىڭکردم؟ ئه زهرده واله دوژمنى زهرنه قووتهى چورهن."

"ئى باشه، چى لىڭکردىت؟"

"زهنگه سوره كان دوژمنى چورهن. به جوو جگه كانيان وهده دهن و دهيان كوژن. ماره كانيش ههروا. چوره كان زياتر له ماران ده ترسن. مار ده توانيت بهم ديواره سافه دا ههلبگه پريت و زهرنه قووته كان قوت بدات. بويه هيلانه كانيان له مالان دروست ده كهن. "ههستا، گوتى:

ياللا بابچينه سه ره وه. "زه نه قووته كان كردiane سه رو سه دا.

پۆيراز پشتى خوى راست كرده وه و گوتى:

"داكانه كيان خواردنى بۆ هيناون، ههسته بابچينه سه ره وه."

سى زهرنه قووتهى چوره دنووكه كانيان تا توانيويان لىڭكردبووه وه، مى بى پهبان شهونده هينابووه پيشه وه كه كه مابوو ههلبچريت و چاوه پرى بوون كه داكيان خواردنه كيان بجاته ده مه وه. خواردنه كان له ده مى زهردى زهرنه قووته بيشۆقره كان ده چوو و ده هات. سى چوره هه ره له گه ل شه وى كاريان ته واره بوو، وه كو بروسكه و با له په نجه ره وه چونه ده رو زهرنه قووته كانيش تارام بوونه وه و له سه روسه دا كه وتن.

زهرده واله كه هيشتا به و پهبى توورپه بى و وزه وزه وه ده خولايه وه. پۆيراز لكه ده وه نه كه ي هه لگرت، له نپو ده ستى خۇيدا رايوه شانده تاقىكرده وه و رايوه شانده زهرده واله كه كه له سه ره وه ده خولايه وه. زهرده واله يه كسه ر نه نگاوترا و مرد و كه وته پاى ديواره كه.

پۆيراز به پىڤكه نينه وه گوتى:

"زه نه قووتهى چوره ت له مردن قوتار كردن."

له سه ر به رداشه كه دانىشت.

پۆيراز گوتى: "ده مه وىت ئه م ئاشه بجه مه كار."

په روانه ي ئاشه كه هه ره له خويانه وه ده خولانه وه هه موو وه ستاكاره كانى ئاش ره وانه ي يونان كرابوون، ره نگىت ته گه ر ژماره ي دانىشتوانى دورگه زياد بكات وه ستاكارى كيش پهيدا بىت كه ئاشه كه بجاته وه كار.

"تهم زهرده واله خورمايىبانه حه ز له پيوه دانى زهرنه قوتان ده كهن. تا زهرده واله يه كه له روژنىكدا ده توانيت به سه د دانه زهرنه قووته وه بدات. به مروقانىش وه ده دهن. به مندالان

وهبدن دهیانکوژن. ئەگەر بەتەمەنەکان وەبدات تووشی ئاوسان و ئازاریکی زۆریان دەکات، بەلام نایانکوژی. کوشتنیشیان هێندە ئاسان نیە. ئەگەر بەچکەکانیان ئازار بەدیت توورە دەبن و پەلاماری مالان دەدەن، هەر کەسیکیان وەگیر بکەوێت پێیو دەدەن. جاری وا هەبێ تەنانتە مرۆڤە بەتەمەنەکانیش بەو درێژوو کە ژەهراویانەیان دەکوژن. من لێرە فەرەخە زەردە و والەیهکی زۆرم بینین. زەنگە سوورەکان دەتوانم بلێم لەهەموو کون و دەرزێ دیوارەکان لانیان هەبێ. من هەرکاتیەک ئەو دەرزو کونە دیوارانە دەبینم رادەکەم و دەچمە لێوار، ئەوان پەلاماری گوندو شاروچکەکانیش دەدەن، یان کاتیەک کە زەردە و والە توورە دەبن دادەگژی تێنە گوندو شاروچکەکان، خەلک دەرگا و پەنجەرەکانیان دادەخەن و لەنیو مالهەکانیاندا خۆیان قایم دەکەن و تا هەوا تارێک دادیت لەمالێ ناھێنەدەر. ئەو زەردە و والانە توێکی کالی کالێک و شووتیشیان حەز لیبێ. من کە مندال بووم، شەوو روژ، بەتاقی تەنیا پاسەوانیم لە بیستانی شووتیەکانمان دەکرد.

بیستانی شووتیەکان لە دەم رووبار بوو. کە پێرێکمان لەسەر چوار ئەستوندەکان دروستکردبوو. سەر کە پەرە کەمان بە گەلای دارکاژ داپۆشیبوو، نوێنە کەم لەسەر کە پەرە کە راخستبوو، شەوان کاتی خەوتن، قادر مەم بە کە پەرە کە هەلەدناو بەسەر دەکەوتم و ئینجا قادر مەم کە شەم هەلەدە کیشایە سەر وە لەتە ک جی جی خۆم درێژم دەکرد. لەشەوانی مانگە شەو دا، تا بەیانی سەیری رووبارە کەم دەکرد کە بە هاشە هاشەو رێگای تەمی دەکردو ماسیەکان لە ئاو قەلەمبازیان دەدا، کە بەیانی دادەهات قادر مەم کەم بە کە پەرە کە هەلەدناو پێیدا دەهاتمە خوار و لە روخ ناوێ کە قاوێ لێم دەکرد و ماسیەکانی بن ئاو کەم کە لەتە ک یە کیدیا بە خێرایەکی تەواو مەلەیان دەکرد، تەماشای دەکردن. سێبەری ماسیەکان بەسەر و دە بەردە کاندایە لەرەنە و دەتگوت بەلە فرەیانە. جگە لەو زۆرمان میوان دەهاتن، لەو شووتیانەم بۆ دینان کە بە ئاوی ساردی رووبار ساردمان دەکردنەو. ئەوان شووتی سارد ساردیان دەخوارد و توێکەلەکانیان فری دەدایە دەرووبەری کە پەرە کە. پاشان زەنگە سوورەکانیش دەهاتن و دادەگژی تەوێکەلەکان و تا شەو دەهات نیو ئەو توێکەلە هەر زەردە و والە و زەنگە سوورە بوو هەلەدە نیشت و هەلەدە فری.

منیش هەندێ کجار دەهاتم شووتیەکی گەرەم ئاوا قاش دەکرد و ئاوا دامدەنایە بەر هەتاو و زەردە و والەکان دەهاتن و لەسەر شووتیە کە هەلەدە نیشتن و بەلە ناسکەکانیان وەکو پوولە کە لەبەر تیشکی هەتاو دەبریسکانەو. ناو قەدی سووری توخ، کلکی درێژ و هەلە زەردە کانی کلکیان، درێژوو کە شینباو پۆلایینیەکانیان. هەنگەکان ئەگەر بە مرۆڤەو بەدەن درێژوو کەکانیان لە پێستی

ئەو كەسەى پىيەو دە دەن بە جى دەمىت. ھەنگە كان كە درىژوو كەيان ئەما دەمرن. پىئەدانى سەدان ھەنگ رەنگە نەتوانىت كەسىك بكوژىت، بەلام پىئەدانى زەنگەسوورە بوى ھەيە كەسەكە بكوژىت. بەمترەزە، ئەگەر چەندىن زەنگەسوورە پىئەو بەكەسىكەو بەدەن رەنگە بىتتە ماىەى مەرگى كەسەكە. زەنگەسوورە كان زۆر توورەن. ھەنگە كان و زەردەوالئە وردىلە كان زۆر لەزەردەوالئە كانى دىكە شارە زەردەوالئە كان ھەن و زىاتر ئەو شارە زەردەوالئە كان لە نىئو گەلامى دەوەن و قاپۇرى درەختە كان دروست دەكەن. شارە زەنگەسوورە كان لە نىئو درزى بەرد و دىوارە كان دان. ئەوەى كە ئەو زەنگەسوورانە شىت و ھار دەكات ئەوەيە كە دار لە كونە كانىيان وەر بەدەت كە دارىيان تىئوردا ئىدى بەوپەرى توورەبىيەو لە شارە كانىيان دىئەدەر و ھەر كەسىكىيان بىئە سەر رىگا پەلامارى دەدەن، بەلام ئەگەر ھىچ كارت پىئان نەبىت نازار بەكەس ناگەيەنن، دىن و لەسەر توپكىلىك و قاشى سوورى شووتىە كان ھەلدەنىشن و تا شەو دادىت لەوئ دەمىتتەو. ھەر لەگەل ھاتنى شەو تاكە زەردەوالئەيكە چىە لەسەر شووتىە كان نامىتت. زەنگەسوورە كان ئەوەندەى لەتارىكى دەترسن لەھىچ شىتەكى دىكە ئەوەندە ناترسن. زەردەوالئە كان كاتىك كە ھەتاو ھەلات، دىن لەسەر قاش و توپكىلى شووتىە كان ھەلدەنىشن و تا دىنا تارىك دادىت لەوئ دەمىننەو. كە تارىكىش داھات ئىدى كرمە گۆلەستىرە كان لەبن دەوەنان رووناكى خۆيان بەو دەوروبەرە پەخش دەكەن. من تا ئەو دەمەى رووناكى ئەو گۆلەستىرە تەواو نەبووبا نەدەنووستم و ھەر سەىرم دەكردن. پاشان دەنووستم نرىكەى بەرەبەيان، بە دەنگى كوندەپەپۆكان كە لەكەنارە كانى سەرەو دەھاتن، بە ناگا دەھاتم. يەكسەر داىكم بەرچاىى بو دەھىئام، بەرامبەر يەكدى دادەنىشتىن و قاوەلتىمان دەكرد، پىئەو بە چەر كەسى دەئاخفتىن. ھەسرەتەك كە بو قەفقاز ھەيەتى لەباسكردن ناىەت. كانىە كان، ئاوە كان، ئەسپە كان، جوامىرە كان، جەنگە كانىيان لەگەل رووسان، مىشە ھەنگە كان، غەلىفەى ھەنگوینى سىپى، ئاغا چاوانە ترسە كانى قەفقاز، گۆلە كان، بۆنى گۆلە كانى ھىشتاش ھەر لەيادەمە. رەوشى باوكم لەو ھەش خراپتر بوو. بەردەوام دەىگوت لەخوا دەخوام لەخاكى قەفقاز بىئىزىم. سترانە كانمان چەر كەسى بوون، ھەمووشىيان لەبارەى قەفقازەو بوون. ھەموو رۆژىك، ھەموو رۆژىك، ھەموو رۆژىك دەىگوت دەمەوت بەگەرىمەو بو چىاكانى قەفقاز... باوكم كە پىرتەر بوو، بەيانى تا شەو دادەھات ھەرباسى قەفقازى دەكرد. پىرە كانى گوند ھەموو رۆژىك بەيانى زوو دەچوون گوئىيان لەسترانە مىللىە كانى عاشق ھەمزە دەگرت و دەگرىيان. عاشق

هەمەزەش پېریوو. ئەویش لەنیو ئاگری حەسرەتی قەققازدا دەسووتاو نەشیدەتوانی دەست لەدەنگیژی هەلبگریت. دەنگی دایکی منیش خۆش بوو، ئەویش سترانی قەققازی دەچرین و هەمووانی دەخستنه گریانەوه. لەهەمووی زیاتر حەزی لە خالخالۆکەکان دەکرد. هەرکاتیك بهاتبوا هەموو نیو بیستانەکە ی لیکدەدا کاتیك لەژێر بڕکە شووتیەك یان پەلکیك یان ژێر بڕکە پەتاتەیهك یان درکیتك خالخالۆکەیهکی دەبینی شیت دەبوو. جارێك بینی هەموو بیستانەکە پېریوو لەخالخالۆکەکان، دەیگرتن و لەسەر دەستی خۆی دادەناو نەوازشی دەکردن بەر لەوهی هەلبفېرن شتیکی بە گویدا دەچریاندن. ئەو خالخالۆکانە دروست بۆ ماوهی یەك هەفتە دەتگوت لەئاسمانەوه داباریون هەموو ئەو دەشتە سوورەهەلگەرا. هەفتەیهکیش دواتر تەنانەت یەك دانە خالخالۆکە لەو ناو نەما، ئیدی دایکیشم نەهاتەوه نیو بیستانەکە، خوشکە بچووکهکەم خواردنی بۆ دەهێنام. ئەو خالخالۆکانە ی کە لەسەر پەتاتەکان هەلدەنیشتن بۆنی پەتاتەیان دەگرت."

پاشان، باسی جەنگی دەکرد، باسی نەبەردی و تیکههه لچوونەکان، ترسەکانی، ئەزمونی رۆژانە ی مەرگ، ترسی لەرادەبەرە ی بەر لە دەستپێکردنی جەنگ و ئەوهی کە دوا ی رۆیشتن بۆ جەنگ ئیدی ئەو ترسە ی کە تا میشکی ئیسقانهکانی رۆدەچوو، وردە وردە نەدەما. ئینجا باسی ئەستێرەکانی ئاسمانی بیابان و فراوانی و کاکێ بەکاکیبوونی بیابان و کۆمەلکۆژیی ئیزدیەکانی کرد، بەلام کاتیك گەیشتنە سەر برینی مەمکی کچەکان و فېدانیان بۆ سەر لمی لێوارەکان لەناکاو بێدەنگ بوو. ئەو بێدەنگیە ماوهیهکی درێژ درێژە کیشا. پاشان چوونە دەرەوه. کچەکە بۆلای دار زەیتوونەکان چوو، پۆیرازیش هاتەوه مالهوه و خۆی فری دایە نیو جېگا، روخساری سوور هەلگەرا بوو و شەلالی ئارەقە بوو. لێنای ساردو گەرمی رۆژگارچەشتوو هیچ بەلایهوه سەیر نەبوو. ماوهیهك ئاوا راوہستاو سەیری پۆیرازی کرد کە لەسەر تەختەخەوهکە ی کەوتبوو و چاوهکانی داخستبوون، دواتر چوو ئاشخانەو ئاگری کردەوه و کتری دانایە سەر ئاگرەکە و زەیزەفۆنی دەم کرد. پاشان هاتە بان سەری پۆیراز کە هیشتا چاوهکانی داخستبوون راوہستا و گوتی: "هەستە کورم، زەیزەفۆنم بۆ دەم کردوویت، باشە بۆت، ئارەقەکەت وشک دەکاتەوه." دەستی گرت و هەلیستاندەوه. پۆیراز چاوهکانی کردنەوه، هەر کە لێنای بینی پیکەنی.

"هەستە لاوۆ."

پۆيراز ھەستا، بەلاکەلاک چوو لەسەر کورسی دانىشت. لىنا بە پەرداخىكى گەورەى لىوھ زىرکراو زەيزەفۆنى بۆ ھىنا. بۆنى زەيزەفۆن ژوررەکەى پىرکرد. پۆيراز کاتىک پەرداخە ھەلماوئەکەى ھەرگرت لەکاتىکدا بزەى بۆ دەکرد پەرداخەکەى بەرز کردەوھ و بۆنى پىداکرد، پاشان لەبەر رووناكى رابگرت، ئىنجا بە ئارامى دەستىکرد بەخواردنەوھى.

"تۆ ئەمەيان بۆرەوھ، کترىکە لەسەر ئاگرە، من ئىستا دەچم و يەکسەر دەگەپمەوھ. تانم دەگەپمەوھ تۆ بۆخۆى تىبکە و بىخۆرەوھ. باشە بۆت."

لەژوررەکە چوو دەدر، چووھ مالى زەھرا. زەھرا لەسەر کورسىەک دانىشتبوو، گرمۆلە بووبوو و چاوى برىبووھ ئەو مافوورەى بەردەمى، لەگەل بىنىنى لىنا ھەستا، چاوى برىبە نىو چاوى ئەو. لىنا بە بنى چاوى سەپىرکى کرد، سەپىرى دەوررەبەرەکەى کرد، نەسىبەى بىنى کە لەژوررەکەى بەرامبەرەوھ دەھات. نەسىبە خەرىک بوو پىدەکەنى.

"بەخىرھاتى داىکە لىنا، فەرموو دانىشە."

لىنا بە دەنگىکى تىژى شادمانىوھ گوئى: "سوپاست دەکەم کچم."
زەھرا لىناى گرتە باوھش.

"بەخىرھاتى داىکە لىنا، فەرموو دانىشە."

لىنا لەسەر کورسىەکەى بەرامبەر دانىشت، نەسىبەش دانىشت.
"موسا ئاغا ناىنم."

"ھەر پىشى تۆ بىت چووھ دەدر، رەنگە چووبىتتە ژىر چنارەکان."
"چاى دەخۆيتەوھ داىکە؟"

"ھەزرت لەقاوئە داىکە لىنا."

لىنا دلنىگەران بوو. دەبوو يەکسەر ھەستا بوو و چووبوايوھ مالى و قسەى لەگەل پۆيراز کردبوو. ساتىک چىھ نەيدەتوانى سەبر بگرت. کچەکان بە مېھرو سۆزەوھ دەورىان داوو. پەلەى بوو، چۆن دەيتوانى ئەمە لەکچە مېھرەبانەکان بگەيەنیت. لەناکاو ھەستايە پى:

"دەبىت پرۆم کچە خۆشەويستەکانم، کترى لەسەر ئاگردانەکەيە، مسۆگەر ئىستا ھەلچووھ و ئاگرەکەى کوژاندۆتەوھ. زەيزەفۆنم بۆ پۆيرازى کوپم دەم کردبوو. ئىوھش زەيزەفۆن دەم بکەن و بىخۆنەوھ، باشە، باشە بۆتان."

ئەمەي گوت و بەخېرايى گەرايەوہ . تەنانەت لەسەر پەليکانەکانيش دەيگوت: "باشە بۆتان، باشە بۆتان."

پۆيراز کاتيک بينى لينا دەستپاچە بووہ، ئەو پەرداخەي بە دەستپەوہ بوو دايانايە سەر مېزەکە و ھەستا . پرسى:

"چيت لېھاتوہ دايکە؟"

لينا گوتى: "ئامېزى ليدام، گرتمە ئامېز . زەھرا گرتمە ئامېز . موسا کازم ئاغا بە تەنيا لە ژير دارچنارەکان دانىشتوہ . دەفکران راجوہ . منى گرته ئامېز . ئىستا ئەويش خەريکە زەيزەفون دەخواتەوہ ."

"وہرە دايکە، وەرە دانىشە ئيرە . " کورسيەکەي بەرامبەرى نيشان دا .

"ئۆش زەيزەفون بھۆرەوہ ."

لەدلى خۇيدا دەيگوت دەبى لەناشەکە چى بەسەر پۆيراز ھاتبەت، پەروانەي ناشەکە فەرەفريان دەکرد .

بەسەر سەريەوہ گوللە تۆپەکان دەخشين . لە ژير ناگرى گوللە تۆپەکان، سەربازە رووت و قوتەکان وەکو ميروولان بە چيا ھەلدەگەران، لەوي دەمانەوہ و دەبوونە سەھۆن . لەپر پەرسەيلکەي کەوتە بير، ھەر جاريک کە لە پەنجەرەوہ دەھاتنە ژوورەوہ، بە کەللە سەرى لە جەستەيان گەورەترە، لە کاتيکدا دەنووکەکانيان تا ئاخير لىککردبووہ دەيانکردە سەرو سەدايەک ئەو سەرى ديار نەبەت . دەنگى جيکەجيکى ئەوان لىنەدەگەرا ھيچ دەنگىکى دیکە تەنانەت فەرەفري پەروانەي ناشەکەش بېستەت . دوو پەرسەيلکە لە بنمىچى مالەکەيان ھيلانەيان چىکردبوو . ھەموو روژتيک لانیکەم بېست جار، لەپەنجەرەوہ دەھاتنە ژوورو دەچوونە دەرەوہ و ھەموو جاريکيش، دەنوکی زەردى زەرنەقوتە بى پەروپالەکان تا ئاخير دەکرانەوہ و ئەو پشکە گۆشتانەي کە ھەر ھىندەي ئەنگوستيک دەبوون قيامەتتەيان دەنايەوہ نەبەتەوہ .

"لاوۆ بير لە چى دەکەيتەوہ؟"

پۆيراز گوتى: "بير لە زەرنەقوتەي پەرسەيلکە دەکەمەوہ ."

لينا پرسى: "لە کویت بينين؟"

"لە مالى خۆمان ."

"لە کام مالى خۆتان؟"

"مائی سەردەمی مندالیم، دایکە."

"بەھەر حالاً موسا ئاغا چاوەرێتە، لەسەر کانێکە دانیشتووە."

"لە ماندوویتییان خەریکە دەمرم دایکە، ھەموو گیانم دیشیت."

لینا بە نیگەرانیەوہ گوئی:

"بنوو لاوۆ بنوو، یە کسەر برۆ نیو جی و بنوو، من جە کانت دەگۆرم."

"نا دایکە، من خۆم جە کانت دەگۆرم، سوپاس، دەستە کانت ماچ دەکەم. ھەر کەسیکیش

ھات خەبەر مە کەوہ، قاسیلی بیٹ یان موسا کازم ئاغا.

ئیسقانە کانت زۆقەزۆقیانە. ھەر ئاگام لەخۆم نەماوہ، وەکو مردوو یم وایە."

لینا ئە برۆکانی ویکھێنەوہ و بە دەنگێکی بەرزوہ گوئی:

"منی گرتە نامیتر. تۆ ئاگات لەھیچ نیە، منی گرتە نامیتر. ئیستا تۆ بخەوہ."

لەژوورە کە چووہ دەروو چووہ چیشتخانەو دواي ئەوہی ماوہیەک لەوێ کارەکانی کرد، گەراوہ

لای پۆیراز، پۆیراز جە کانی دا کە ندبوون و بە جلدانە کە یەوہ ھەلواسیبوون و لە خەویکی

قوولدا بوو.

لینا دروست کاتی ناخواردن پۆیرازی لەخەو ھەستاند و ئەو خواردنە ی کە بە یارمەتی

زەھرای ئامادە کردبوون لەسەر خوانچە یەکی ئوہزێرکراو بۆ پۆیرازی بردن.

موسا ئاگاش دەوروبەری نیوہرۆ ھاتەوہ مال، حالی پۆیرازی پرسی، کاتیکیش لینا

دە یگوت خەوتوہ، لەبەر خۆیەوہ دە یگوت سەیرە سەیرە و دە یگوت "ئەم مندالە چی

بەسەرھاتووہ." و دە گەراپەوہ، وردە وردە کاسە ی سەبری پردەبوو و ئۆقرە و ئارامی لە دەست

دەدا. رۆژان ھاتن و چوون نە ھەوالێک لەئەسیناوە ھات نە لەئەستەنبۆل. ھەموو رۆژێک

دەچووہ مائی پۆیراز و لە حال و رەوشی پۆیرازی دە پرسی، لینا بە یۆنانی دە یگوت خەوتوہ

ئەو ی بۆ قاوہ خواردنەوہ بانگھێشتی مائە کە ی دە کرد و ئەویش قسە ی لینای نە دەشکاند. موسا

ئاغا دادە نیشتە سەر کورسی و لە گەل دانیشتییدا بە زمانی یۆنانی وشە ی ستایش نامیتری

دەردە پەرین:

"تۆ لای من زۆر بەرپزیت لینا. ھیچ کەس لەتۆ ئازاو بویرتر نیە، چونکە لە دەستی

جەندرمەو پۆلیسە کان راتکرد و ریگایەکی دوور و درپژت بری، برسێتیت کیشا. قاچە کانت

ئاوسان، لە نیو دەریاکان، لە نیو کەشتیە کان خۆت شار دەوہ و گەراپیتەوہ نیشتمانە کەت، گۆری

باوک و باپیرانت بینیه‌وه. بۆیه تۆ به‌هه‌شتیت. بۆنی نیشتمان و ده‌ریا و دوورگه‌ی خۆت شتیکی دیکه، وانیه؟"

"وايه موسا ئاغا، وایه. من خه‌ریک بوو ده‌مردم، کاتیک له‌دوورگه‌ نزیك ده‌بوومه‌وه، له‌دوورگه‌وه بۆنی دوورگه‌م بۆهات، به‌چه‌شنیک گیانم هاته‌ سه‌ری لووتم، کاتیک ته‌واو له‌دوورگه‌ نزیك بوومه‌وه، هه‌ستامه‌ سه‌ر پییان، دوورگه‌که‌مم بینی، باوه‌رم نه‌ده‌کرد. له‌په‌ر بۆنه‌که‌یم بۆ هات، له‌به‌ر خۆمه‌وه ده‌مگوت ته‌مه‌ خه‌ون و خه‌یاله، نوقورچه‌م له‌ پییه‌کانم گرت، زانیم ته‌مه‌ خه‌ون و خه‌یال نیه، له‌خودی دوورگه‌م. رامکرد و چوومه‌ لای داره‌رمییه‌که‌. دره‌خته‌که‌ به‌ گۆلیلکان داپۆش‌رابوو و به‌دی نه‌ده‌کرا، هه‌نگیش وزه‌وزیان بوو. بۆنی هه‌نگه‌کانم کرد. هه‌ر له‌ویدا دانیشتم، پشتم به‌ دره‌خته‌که‌وه دا. که‌س له‌وی نه‌بوو. ترس دایگرتم. گوتم ته‌م دوورگه‌ ویرانه‌یه‌ دوورگه‌ی من نیه، تا شه‌و داهاات هه‌روا چۆن پشتم به‌ دره‌خته‌که‌وه دابوو، مامه‌وه. به‌ خۆم گوت ره‌نگبیت ته‌و دوورگه‌یه‌ که‌ هیچ که‌سی تیدا نیه‌ دوورگه‌ی من نه‌بیت، له‌هاتنه‌وه‌م بۆ دوورگه‌ په‌شیمان بوومه‌وه، نه‌مده‌توانی بشگریم، له‌ولتر سیبه‌ری که‌سیکم به‌دی کرد، هه‌روا که‌ له‌به‌ر خۆمه‌وه ده‌مگوت تۆ بلتیت ته‌مه‌ مرۆفه‌ یان جنۆکه‌یه، خیرا له‌ جی خۆم هه‌ستام، له‌بیرمه‌ رامکرده‌ لای سیبه‌ره‌که‌ و گرته‌ نامیزمه‌وه. ده‌نگیکم له‌ سیبه‌ره‌که‌وه بیست، دایکه‌ ناوت چیه، من پیم گوت ئالینکس، پانایۆر، په‌ترۆس، کۆستاس، کورده‌که‌م تۆیت؟

گوته‌ نا دایکه‌. پاشانیش گوته‌، ئیستا. به‌خیر ببت بۆ دوورگه‌. گوتم ئیستا ته‌م دوورگه‌یه‌ هی تۆیه‌؟ گوته‌، ئیستا. گوايا کاتیک ویستومه‌ بیگرمه‌ نامیز بپه‌ۆش بوومه‌ و که‌وتومه‌. کاتیک چاوه‌کانم کرده‌وه‌ بینیم کورده‌لاویکی به‌رکه‌فتی و ریک و پیک و قه‌دوبالا به‌رز به‌سه‌ر سه‌رمه‌وه‌ وه‌ستاوه‌. دایکه‌ ناوت چیه‌؟ پیمده‌لین لینا، لاوۆ. من خه‌لکی ته‌م دوورگه‌یه‌م لاوۆ. منیان بۆ یۆنان دوورخستبووه‌وه، له‌چوار کورده‌کانم دوویان لای مسته‌فا که‌مال پاشان. منی برده‌وه‌ ماله‌که‌ی خۆی، زۆرباش خزمه‌تی کردم. من هه‌موو رۆژان به‌یانیان، که‌ خۆره‌لده‌هات ده‌چووم داده‌نیشتم و پشتم به‌ داره‌رمییه‌که‌وه ده‌دا. له‌لایه‌که‌ به‌ بۆنکردنی هه‌نگه‌کان، گوله‌کان و ده‌ریای خۆم و له‌لایه‌کی دیکه‌ به‌ خواردنی ته‌و خواردنه‌ به‌تام و بۆنانه‌ی که‌ پۆراز هه‌موو رۆژیک له‌کاتی نیوه‌رۆیان بۆی ده‌هینام و هه‌ره‌وه‌ها به‌ خواردنه‌وه‌ی ناوی ته‌و

کانیەى که پۆیراز بۆى دەههینام هاتمهوه سهرخۆم و چاک بوومهوه. ئەمه هه مان ئەو پۆیرازیه،
باشترین بنیادهم، تۆش باش ئاگات لیبیت.

"ئەو هەر دهنوویت، چی بووه؟"

"زۆر ماندوو، کەم کەم خەریکە دیتهوه سهرخۆی، تهنه ئهوکه سانهی که زۆر ماندوو دهین

ئاوا دهخهون و بهو ئاسانهش به ئاگا نایهن."

"کهواته زۆر ماندوو!"

موسا ئاغا کاتیک ئەوقسانهی ده کرد ئەدای دهنگه کهی سهیر بوو، لينا ئەمهى له دل گران

بوو، گوئی:

"موسا ئاغا، ئەوانهیش که کيو هه لده کهنن، یان سهول لیده هه، زهوی ده کینلن، ده جهنگن،

ماسی ده گرن و دلیان ئاگر ده گریت ماندوو دهین. ئەو که سانهی که دلیان ئاگر ده گریت

له هه مووان زیاتر ماندوو دهین."

قسه ی دلّی خۆی کرد. هه موو ئەو قسانه ی به یۆنانی کردن.

"که وابوو ئەو خه وهی پۆیرازی کورمان هی ماندوویتیه، ها؟"

"هی ماندوویتیه."

کاتیک قسه کانیا ن له باره ی پۆیراز ته واو بوو، له باره ی بابه تگه لی دیکه قسه یان کرد. موسا

ئاغا له زه تی له قسه کردن له گه ل ئەو ژنه زرنگه وه رده گرت. لينا ش ئەوی زۆر خۆش ده ویست.

چهند به باشیش به یۆنانی ده ئاخفت، دروست وه کو شای یۆنان.

موسا ئاغا ده ور به ری عه سر هه ستا، لينا تا ده می ده رگای ماله وه یان له گه لی چوو.

"سه ش دیسان سه رده ده مه وه."

"سو یاس موسا ئاغا، سه به یی هه ر له گه ل ئەوه ی کو په به ئاگا هات خه به رت ده ده می."

پۆیراز به یانی زوو به ئاگا هات، لينا به ر له وه ی ئەو له خه وه ستیت دوو ده به ی ئاوی گه رم

کرد بوون و دا ینا بوونه گه ر ما وه که. پۆیراز به بی نیی ئەو دوو ده به ئاوه گه رمه زۆر خۆش حال

بوو و یه کسه ر خۆی شوش، ریشی تاشی، نینۆکه کانی کردن، له ئاوی نه که سه یری خۆی کرد،

رو خساری په شو کابوو، لينا جله کانی بۆ هیتان که بۆنی بنیستی داره به نیان لیده هات و له سه ر

کورسی به رده م ده رگای گه ر ما وه که ی دانان. پۆیراز له کاتیکدا که خۆی به خا ولیه کی گه وره

وشک ده کرد وه له گه ر ما وه که هاته ده ر. لينا جله جوان و کراسه سپیه که شی بۆ هیتان، جله کانی

پۆشین، دووباره سەیری ئاویڻەى کرد، سەر و قژ و سمپلەکانى شانە کردن. پاشان چووه خوارەوه، بەرەو باخچەکە چوو. دەريا لەو خوارەوه سەپى دەينواند. بۆنى خەستى دەريای بۆ هات. لەو هەوا گۆرگەميشەدا هەموو شتێک جوان دەينواند. دەنگى بالندەيهک لە دوورەوه کەوتە بەرگۆی، دروست وەکو دەنگى هەمان بالندەى گۆزین بوو، ئەو بالندەيهى کە دەنگەکەى دەبيسترا بەلام خۆى نەدەبيندرا... لەشوينى خۆى رەقەهلات، ئەو سەرساميهى زوو رەويهوه. گۆيى بەرەو لای دەنگەکە هەلخست، ماويهک ئاوا چاوهپۆى ما. ههيج دەنگێک لەو دەوروبەرە نەدەبيسترا. لەدلى خۆيدا گوتى ئەم دەنگە نيشانەى خيڤرە. لەو هەواى گورگەميشەدا هەموو شتێک جوان دەهاتە بەرچاو. لەبەر خۆيهوه گوتى بچمە سەرکانى. تا ئەمکاتە کانیهکەى ئاوا بەر لەدەرکەوتنى خۆز کە دەريا بەسەر سەپى دەروانىت نەبينبوو. يەک دوو هەنگاوى بۆ لای کانیهکە هەلئینان و ئەوى بەبیرداهات کە موسا ئاغا بۆ قاوهلتى بانگهيتشت بکات. يەکسەر چووه مالى، پليکانەکانى دوودانە دوودانە برين و چووه سەرەوه، بە شلەژان و دەستپاچەبييهوه گوتى:

"دايکە لينا، دايکە لينا، هيتشتا نەچوويتە مالى زههرا و ئەوان؟"

لينا بە ئاراميهوه گوتى: "جاری سەبرت هەبیت، مەگەر نابینى وا مێزەکەم داناو، چای و شیر لەسەر ئاگرە، سەیری مێزەکە بکە، دەبینى چ خەيار و تەماتە و بيبەرم داناونەتە سەرمێز؟"

"تەمانەت لەکوێ پەيدا کردن دايکە؟"

"لەکوێم پەيداکردن؟ لەباخچەم لیکردوونەتەوه. بيبەر و خەيارەکانم لەو شوينەى کە ئاوى کانیهکەى پيدادهروات دۆزیونەتەوه. ئاوى کانى بەنيو باخچەدا تيدەپەپۆت. خەيار و بيبەريش لەوى راوان، لەکۆنەوه هەروا بووه."

"باشە ئەى ئەو تەماتە سوورانە هى کوين؟"

"تەوانيش هەر هى باخچەکەى خۆمانن."

"بەلام دايکە مەگەر باخچەکەمان وشک نەبوو بوو؟ من تەنھا دووجاران ئاوم داوه."

"تەنھا هەر باخچەى ئيمە نيە، لەهەندیک لەباخچەکانيش برکە وشکبوووهکان پرن لە تەماتەى سوور."

"تەى بۆچى من نەمبينيون؟"

"تۆ قەت سەیری بركە تەماتەكان ناكەيت. لە ھەر باخچەيەك لە نێو بركە وشكبووھەكانی تەماتە يەك دوودانە تەماتە ھەن كە ھێندەي ھێلكە مريشكێك دەبن، ئەو ھەندەش بەتامن كە ھەر ئاوا لێيانبەكەو و بیاخۆ."

"تۆم ھێنايە قسان دا بەكە، يەكسەر بڕۆ ئەوان لەخەو ھەستينە، سەير بکە، ھەموو شتێكت ئامادە کردوو، بۆچی وەستاويت؟"

"بۆ ھەستە، ئەو ھەندە بۆز مەبە، ھەوا ھێشتا رووناك نەبۆتەو. ئەوان دەبیت لەخەو ھەستن، ئاویك لەخۆيان بکەن، جلەكانيان بپوشن، كچەكان پرجيان شانە بکەن. من خۆم دەزام بچمە ئەوئ. تۆ ئاسوودەبە."

پۆرياز گوتی: "دەزانیت، باشە." لە پليكانەكان دا بەزی، بە خیرایی بەرەولای كانی رۆيشت و گەپرایەو. ماو ھەيەك ئاوا رۆيشت و گەپرایەو. ھەر جارێك كیش كە دەچوو و دەگەپرایەو چاویكی لە مائی زەھرا دەكرد. ھيچ جوولەيەك لە مائی زەھرا بەدی نەدەكرا. "ئەمانە چ جۆرە كەسانێكن، خۆز خەريكە ھەلديت، ھيشتا لەخەو ھەلنەستان. دویتشەو بۆ قاوھلتي ئەم بەيانیە بانگھيشتمان کردوون كەچی ھيشتا بەخەبەر نەھاتوون."

ھيواش ھيواش توورە دەبوو تا زیاتریش توورە دەبوو خیراییەكەي زیاتر دەبوو. لێناش ھەر نەدەھاتەدەر. لێنا لەدواو سەیری كرد، گوتی، كاتێك ئاگر بەردەبیتە ھەناوی كەسێك ئاوی لیدیت، زەردەخەنە كەوتە سەر لێوانی.

پۆرياز كاتێك دنیا كەمێك رووناك بوو ھەو ھەباخچەي پشت كانیەكە تارمايەكی مەیلەو سووری بینی، خەريك بوو بە خیرایی دەرۆيشت كە قاچەكانی ھەلپانگرت و بردیانە لای ئەو شتە سوورە، داھاتەو بۆ ئەو شوینەي كە بە سووریدا دەپروانی، تەماتەيەكی بینی و لێيكردەو. تا دنیا زیاتر رووناك دەبوو ھەو ژمارەي تەماتە سوورەكان زیاتر دەبوو. تەماتەكانی تورت و سوور سوور بوون. تەماتەي زەویە وشكەكان ئاوا سووری گەش دەردەچن. كاتێك كە خۆز ھەللات سەیركی ھەموو خانووەكانی كرد، لەگۆشەو كەناری ھەر باخچەيەكدا ئەو سووراییانە كە شەونمیان نیشتبوو سەر دەردەوشانەو. لەپەر بۆی دەرکەوت كە خۆز دەرکەوتەو. گوتی وای ئابروومان چوو، رایكرد. باخچە بە باخچە ھەر تەماتەي سوور تەماتەي سوورمان گوت و گەيشتینە كوئ. كاتێك ھاتەو مائی سەیری كرد میوانەكان ھاتبوون و لە دەوری مێژەكە دانیشتبوون و چاوەرپێ ئەویان دەكرد، يەكسەر لەسەر كورسی دانیشت:

"بمبورن ئاغا، زۆر زۆر داواى لىبوردن دەكەم. تەماتەكان لەباخچەكاندا وشك بوونەتەو. هەموو باخچەكان تەماتەيان هەن. ئاودىرى نەكراون و بركى تەماتەكان وشك بوونەتەو و تەماتەكان هەروا بە بركە وشكەكانەو ماون و هېشتا هەر سوور سوورن. سفت و بەتام و بۆ، جا چ تام و بۆيەك..."

تەماتەيەكى گەورەى لەگىرفانى دەرھىناو لەپېش موسا ئاغای دانا، لىنا هەستا، تەماتەكەى لەپېش موسا ئاغا ھەلگرت، بردى شوشتيەو و ھىناى داينايە نىو قاپەكەى و گوتى: "ئاغا بىخۆ، چ بۆنىكى خۆشيشى ھەيە." بەجۆرىك وەك ئەوەى بلىيت من دۆزىمەتەو. موسا ئاغا بەدەم زەردەخەنەو تەماتەكەى گرتە دەست و لەگەل پەنبرى سپى رەودەندان خواردى و پرسى:

"تەم خەيارو بىبەرەنە ھى كوین؟"

"بىبەر و خەيارەكانىشم لە رۆخ ئەو ئاوەى كە لەكانىەكە بەنىو باخچەدا دىت لىكردوونەتەو، لە رۆخ ئەو ئاوەيش كە لەكانىەكەو دەرژىتە دەريا جۆرەھا پونگەم كۆز كەوتەو. ھەنگ و زەردەوالە لەسەر گولئىكى ئەو بركە پونگانە كە تا ناوقەدى مەوژ بەرز دەبنەو ھەلنىشتىبون. لكى ئەو پونگانە لەبەر ئەوئەوئە زەردەوالە و ھەنگيان لەسەر نىشتىبون شوپر بووونەو سەريان گەيشتبوو سەر زەوئەكە. ئەمسالىش ھەنگوئەكەمان بۆنى پونگە دەدات. ئىمەش ئەو ھەنگوئە دەخۆين و بۆنى پونگەمان لىدەيت."

قاوئەلئەكە بەتەماتە دەستپىكرد و بە تەماتەش كۆتايى ھات. موسا ئاغا وا باسى پونگەى كرىتى كرد كە ھەموويان ھەپەسابون. سەرتاسەرى دەريای مەيدىتەرانە بە بەرد و خاكەكەيەو بۆنى پونگە دەدات. بزەكان، مەرەكان، گەوئەكان، شوورەكان، كەوئەكان، مەلە ھەنخەرخۆرەكان و قەرقالەكان ھەموويان بۆنى پونگەيان لىدەيت.

پۆيزاز ئىدى نەيدەتوانى بەرگە بگريت، ھەسەرتى ئوزون يايلا و چياكانى بىن بوغا وەكو بەردىك گرانايبان خستىبوو سەر دلى.

"ھەنگوئەى ئىمەيش بۆنى گياگزك دەدات گزك دەوئەنىكى بچووكە بە گولئىكى شىنباوئە. گزك ئەوئەندە گول دەدات كە دەوئەكە يەكپارچە دەبيتە گولئى شىنباو. ھەنگەكانىشمان لەسەر ئەو گولئەكانە دەنیشنەو. ئەوئەندە دەنیشنەو كە ئىدى دەوئە گولئەكان نايندريئەن. زاركى غەلئەكانى ئىمە بكەيتەو بۆنى گياگزك مەست و وپ و كاست دەكات."

پۆیراز دەبویست بلیت، چیاکان و کانی و دارزەرکه بالابەرزه کانی ئیمه.. بەلام قسه کهی خۆی نه کرد تاکو موسا ئاغا دلگران نه کات. له کاتی کدا که پینده چوو ئه ویش هه رگیز نه توانیت بۆ گونده کهی و چیاکانی تورۆسی هه زارکانی بگه پرتته وه. رهنگیبت موسا ئاغا بتوانیت بگه پرتته وه کریتته کهی خۆی، بهلام ئه وه نهیده توانی بچیتته وه گونده کهی خۆیان، چونکه ئیدی گوندیک له گۆری نه مابوو.

سه ری قسانیان به ته ماته دهستی پکردبوو و ده بوا به ته ماته ته واو بکریت، بهلام پۆیراز نهیده توانی پیتی به خۆی بگریت و گوتی:

"پونگه و گولاله ی کانیه کانی ئیمه." بیدهنگ بوو. موسا ئاغا قاوه لتی کردبوو و تازه خه ریکبوو دهستی به قسان ده کرد که قه دریی به له موان هاته ژوو و نامه یه کی که به دهستی وه بوو بۆلای پۆیازی راگرت و گوتی:

"ره مزی کاو لا کزاده سلای هه بوو و گوتی هه رچۆنی ک بیت موسا کازم ئاغا بینیتته شارۆچکه. زۆر کهس له وئ چاوه پروانی به پزییانن. گوايه ژماره یه ک له غاز داغیه کانی ش ده یانه ویت ببینن. گوتی با ته شریف بینن."

پۆیراز گوتی: "وه ره دانی شه." به له موان گوتی: "دایکم چاوه پیمه." و رویشت. پۆیراز نامه کهی بۆلای موسا ئاغا دریت کرد ئه ویش خۆیندی وه:

"خه لکی چیا ی ئیدا من له کوئ ده ناسن." ئه مه ی گوت و نامه کهی دایه وه پۆیراز. "کین ئه وان ه له شارۆچکه چاوه پروانی منن؟ رای تو چیه پۆیراز کورم؟ دکتۆره به پزیه کانی ش بانگه یشت کراون. با له گه له ئه وان له ژیر دارچناره کان کۆبینه وه بزانی ئه وان چیده لێن. له وه ی که هه موومان بانگه یشت کراوین، واتا که ی ئه وه یه که خه ریکه ریکه خراوه یه ک ریک ده خریت."

پۆیراز گوتی: "ئاوه که ی پارتی گه لی کۆمار یخوازه."

"که وایه، ده یانه ویت ئه و کابرایه بکه نه سکر تی ری گشتیی پارت ته که."

پۆیراز گوتی: "راسته. من هه ر ئیستا ده چم دکتۆره کان دینمه ژیر دارچناره کان."

موسا ئاغا گوتی: "من وا ده چمه ئه وئ." هه ستا و گوتی: "خوا مالتان ئاوه دان و خواتان به زیاد بکات."

پۆیراز یه که به جار سه ری مالی دکتۆره کانی دا، له وئ نه بوون. ئه وان هه ردووکیان چوو بوون له دوو کانه که ی لیوار له ده وری میزیک ی دریت دانیشت بوون و به دهنگی به رز قسه یان ده کرد.

سەلمان سامى گوتى: "فەرموو كاك پۆيراز. وەرە دانىشە. لە دەست ئەو پىاوه دەهرى بووم. هەر دەلەت سەرکەوتنى چاناک قەلا. سەرکەوتنى چاناک قەلا. ئەگەر سەرکەوتنىك هەبوو، ئەى كەشتىەكانى دوزمن لەئەستەنبول چىاندەکرد؟ لەچاناک قەلا هەزاران سەرباز لەئىتو چوون، ئەگەر ئەو نەبوا كەشتىەكانى دوزمن چۆن دەيانتوانى بچنە بوغار و لە دولماباخچە لەنگەر بگرن؟"

دكتور خەليل رەفەت گوتى: "بەلەى سەرکەوتن، ئەویش سەرکەوتنىكى شكوّمەندانە."
"پەنا بەخوا، ئەو پىاوه خەرىكە شىتم دەكات!" رەنگى سەلمان سامى زەرد هەلگەپابوو و دەستەكانىشى دەلەرزىن "سەرکەوتن. خۆيشى بە مسوگەرى قارەمانى قارەمانانە."
خەليل رەفەت هېشتا وەلامى ئەوى نەدابوو، ئەو كە پۆيراز نامەكەى داىە دەستى سەلمان سامى.

"نەمە چىە؟"

"بانگهيشتنامەيەكە لە رەمزی كاوالا كزادە."

سەلمان سامى بەگ گوتى: "هۆووبى!" نامەكەى خويندەو و داىە خەليل رەفەت بەگ، ئەویش خويندەو و گوتى: "هۆووبى!"

"بۆتە يەكێك لەسەر كردهكانى پارتى گەلى كۆمارىغواز." سەلمان سامى لەكاتىكدا چاوى بپىووه ناوچاوى خەليل رەفەت، گوتى:

"سەرکەوتن. مەگەر وانىە كاك پۆيراز، سەرکەوتنى چاناک قەلا!"

"سەرکەوتن."

"مەگەر ئەو سەربازى راكردوو نىە؟"

"وادەلەين."

"سەرکەوتن!"

"هەم لەسەربازى رايكردوو... دكتور بەر لەوئەى قسەكەى تەواو بكات، قەدرى بەلەموان و ئەفەخەنجەرلى هاتنە ژوورەو. خەنجەرلى بە دەنگە گەورەكەيەو سلاوى كرد، شووشەى دەرگای پەنجەرەكان وە جرينگە جرينگ كەوتن. پۆيراز بە بينىنى ئەفەخەنجەرلى زۆر خوشحال بوو، هەستا. ئەوانى دىكەش بىدەستى خۆيان هەستان.
"فەرموو ئەفەخەنجەرلى. بەخىرەتەى. منىش چاوەرەت بووم."

"نهوا هاتم ئیدی."

ئەفە هیشتا لەسەر شیوہ و شیوازی ئەفەکان بوو. بەخۆی و ئیلهگە شینە قۆلکورتە زیوچنەکەییەو، کراسی ئاوریشمی خەت خەتی بییاخە، پوزەوانە، شەلوارێ نەخش و نیگاردارێ کە تا ئەژنۆ دەهات، کلاوی و نەوشەیی بە گۆلی رەنگا و رەنگ نەخشیندرا و خەنجەری دوو سەرە ی لەبەر پشتینی سوور ترا و دەتگوت ئەفەبەک بوو کە هەر دوینی لەچیا دابەزییەت. تەنھا هەر گۆرانیکی بچوکی بەسەرداھاتبوو، جلەکانی نوێ نوێ بوون و چەکمەکانی دەبیریسکانەو.

"گوتتان هەم لەسەربازی رایکردوو هەم چی؟"

"هەم هونەری دیکەشی هەن."

"ئەفە خەنجەرلی گوتی: "کئی؟"

پۆیراز گوتی: "رەمزی کاوالاکزادە."

ئەفە خەنجەرلی لەکاتی کدا سەری خۆی رادەوێشاندا گوتی: "ئەو کابرایە چ سەگێکی هیچ و پوچ و بێناپرو و خائینە. سەربازی راکردووش کیشە نیە نورعەلی، نورعەلییش سەربازی راکردووبوو، تاقمیکێ لەدەوری خۆی کۆ کردنەو و چوو یۆنان. لەگەڵ دار و دەستەکەیدا شەوان لەچیاکان دادەبەزی و دیھاتیەکانی رووت دەکردەو ئاگری بەردەدایە مائەکانیان. زۆری کوشتن. کاتیکیش مستەفا کەمال پاشا سەرکەوت، لەچیا ھاتەخوار، ئالای سووری ھەلدا و گوتی ئیمە لەگەڵ مستەفا کەمال پاشا یۆنانیەکانمان لەنزمیر نوقمی نیودەریا کردن و ئیستا وا لەوێ دینەو.

خەلکی شارۆچکە ئەویان خستە سەر شانیان و سێ شەو و سێ رۆژ ئاھەنگیان گێرا. من ھاوارم کرد و نارەزاییم دەبرێ. سوپاس بۆ خوا کە هیچکەس قسەکانی منی نەبیست دنا هەر لەوێ پێستیان لەجەستەم دادەمائی، من ئیستا دەبیت برۆم. لەنیو بەلەمدا چاوەرێم دەکەن. دواي ئەوێ کە نیشته جێ بووم زۆر قسەم ھەن لەگەڵ تۆ، زۆر."

ھەستا و گوتی: "خوا حافیز." خەریکبوو دەچوو دەروە کەچی گەرایەو و گوتی:

"ئەگەر سەرگورد تۆپال نەبا نەک ھەر نەدەھاتمە ئەم دوورگەییە بەلکو لەنزیکیشی

تینەدەپەریم، تازە خانووئیکیشی داوەمتی و ھاوکاریشی کردم." و رویشت.

پۆیراز بە قەدریی بەلەموانی گوت: "قاسیلی بدۆزەرەو بە بچیت خانووەکە ی پێ نیشان

بدات. ھوسەن و ئوسو و شیخموس ئاگاش ئاگادار بکەو، با یارمەتیت بدن. پاشان برۆ

مالی ئیمه و به لینا بللی با روون و برنج و ساوار و نانتان بداتی. خۆشت له باخچه کان ته ماته و بیهه لیبیکه وه و که موکوپیه کانی مالی خۆشتان له مالی ئیمه بیه.

ئهفه به دهستپاچه بیه وه گوتی:

"هه مه، هه مه، خۆراکیکی زۆرم هه یه، سه به ته سه به ته، گونی گونی."

چونه ده ره وه.

"موسا کازم ئاغا له ژیر چناره کان چاوه پروانی ئیمه یه."

که گه یشتنه ژیر چناره کان زانیان که موسا ئاغا ده میک بوو له وێ چاوه پڕیانه، داوای لیبوردنیان خواست. له گه ل دانیشتیان دهستیان به قسان کرد. به برۆای ئهفه کاره کانی ره مزى هیچ و پوچ و بیهه ره فانه بوون. ئه و دوورو نا به لکو هه زار روو بوو. باسه که درێژه ی کیشا. خه لیل ره فعت له و برۆایه دا بوو که دانیشتوانی شارۆچکه شه و روژ، ته نانه ت له خه ونه کانیشیاندا درۆیان ده کرد، کار و ژیانیان درۆزیه.

سه لمان سامی به تووره بیه وه هه ستا: "واته ئهفه خه نجه رلیش خه ربیکه درۆیان ده کات؟ ئه فه کان که سانیکی ره سه نن، دۆست و لایه نگری هه ژاران، سامانی ده وه مه ندان له نیوان هه ژاران دا به ش ده کهن."

پۆیراز له لایه ک و خه لیل ره فعت له لایه کی دیکه به نه رمکردنی سه لمان سامی دلێ ئه ویان بۆلای خۆیان را کیشا. سه ره نجام دکتۆریان که میک نه رمکرد.

موسا کازم ئاغا گوتی:

"ئیسئا که مسته فا که مال پاشای قاره مان ئه وی بۆ سه رۆکی گشتی پارته که به که سیکی شیاو بینه وه، که وایه خودی مسته فا که مال پاشا پارته که ی دروست کرد وه. ئه ویش به ناردنی نامه ئیمه ی بانگه یشت کرد وه، ئیمه ییش له به رخاتری مسته فا که مالی دلیر و روخسار وه کو گول ناچارین له ریوره سمی کردنه وه ی پارته که به شداری بکه یین."

بریاریاندا بچه ئه وێ، له بهر خاتری موباره کی ئه و پیاوه گه وریه هه ستیان به ئاسوده بیی کرد. له لایه کی دیکه ش ده می موسا ئاغا له خۆشیان پیکنه ده که وته وه. پۆیراز له بهر خۆیه وه گوتی بیچاره موسا ئاغا چیبکات، داوای یارمه تی له چۆله که ی ئه سمایش ده کات. که هه والێک له ئهسته نبول و ئه سینا نه هات وا به خه فعت و غه مگینه وه سه یری چاوه کانی پۆیرازی ده کرد که دلێ مرۆقی ده هینایه هه ژان. ده بوو به باشی هه لسوکه وتی له گه ل به ریز ره مزى کاو لاکزاده

کردبوا، خانووه کان و ژماره یه کی زۆر کلینسا و کینلگه ی سی دوورگانی ویران کردووه، دهست بهسه ر به پیتزترین زهوی و زاری دپهاته کانی لیوار ده ریا داگرتووه و دار و درهخت و جهنگه له کانی برپونه ته وه.

ئه گهر ئه و نه بوا کئ دهیتوانی بو ژمیریه کان له بواری ئاوه دانکردنه وهی ژمیری سووتاو تهخته و دار و کاریته دابین بکات. ئه و ره مزی کاو لاکزاده یه که دۆستیکی گیانی به گیانی مسته فا که مال پاشا بوو و مسته فا که مال پاشاش سکرتری گشتی پارتی گه لی کۆماربخوازه زۆر کاری له دهست دیت. هه رچی ده لئین با بلین، کاتیک رهنگبیت چاو هه لئینیت و خۆت له کریت ببینیوه. پۆیراز بو ئه وهی ئه و که شه خه ماویه بگۆریت، به که میک گورجوگۆلیه وه پرسی:

"دکتۆره به پرتزه کان، ئیوه له و ژنانه ی بۆم ناردن رازین؟ له دهسته وا، له جلشۆرین و مالخوا ئینکردنه وه یان؟"

سه لمان سامی گوتی: "تۆ چیده لئیت، چیده لئیت، ژنانی ئه وا نازا له کاره کانیان ته نانه ت له ئه سته نبۆلئیش ده ست ناکه ون. مۆرغی هوما نیشته ته سه رم."

پۆیراز سه یری خه لیل ره فعه تی کرد.

"له سه ر منیش مۆرغی هوما نیشته ته وه. ته نها ئه وه نده غه مگین، ئه وه نده ترساو، ئه وه نده بیتمانه ن که تۆ ده لئیت ته مه نیکه پینه که نیون، ته مه نیک ترساندوویانن، ته مه نیک نازار و ئه شکه نه یان داون."

سه لمان سامی گوتی: "ئیتستا با ماوه یه کی پیچیت ئه وسا ده بینین مه له ک خام ده یانه پیتته وه سه ره خۆ و هه وه قیان دینیت یان مندالته کان؟"

سه لمان سامی گوتی: "ئه وهی لای من هه ر هیه قسان ناکات. به یانیان ده چیتته لیوار، له سه ر به رزاییه که داده نیشیت، قاچه کانی شۆر ده کاته وه، له ده ریا نز ده بیته وه، چه ند جاریک به سه رو سه داوه ئامیزم لیدا، به لام نه ییست، ته نانه ت نه شجوولا. که خۆر ئاوا ده بیته ده گهر پیتته وه مال، دایکی خواردنی ده داتی، ده چیتته ژووریک، به هیواشی نانه که ی ده خوات و قاپه که ی ده شوات."

خەلیل رەفەعت بەسەر سوپمانەوہ گوتی: "ئەوہی منیش لەھەمان رەوش داہە. پاشان پێکەوہ دەگەرپێتتەوہ و دێینەوہ مان. منداڵی سەیرن. بۆچی لەبەرزایی پێکەوہ دادەنیشن؟ تاک و تەنیا..."

"مەلەك خام بەزوویی سەروینی مەسەلەكە ئاشکرا دەكات."

دکتۆر سەلمان سامی پرسى: "رێو رەسمەكە چ رۆژتیکە؟"

پۆیراز نامەكەى كردهوہ و خویندیەوہ:

"رۆژی ھەینی. نیوہرۆی رۆژی ھەینی دەبیّت لەوئەین."

سەلمان سامی گوتی: "دەچین. لەبەر خاتری مستەفا كەمال پاشا، مەگەرنا؟"

ھەموان یەك دەنگ گوتیان، ھەروایە.

"بەرپێزان پێمگوتیبون، قسە لەگەڵ ھەسەنى راكردوو دەكەن؟"

سەلمان سامی گوتی: "ناھ تەواو لە بیرمان كرد، ئەو لە كویتیە؟"

"لەنیو بەلەمەكەیتى، ئەگەر نەچووپیته دەریا، ھەر ئیستا بۆتانى دەدۆزمەوہ." ھەستا،

بەرەو لای ئەسكەلە چوو. بەلەمەكەى ھەسەن لەشوینى خۆى بوو. بەلەمیكى ماتۆردارى جوان

بوو بە رەنگىكى خۆلەمیشى. بەلەمە رەنگ خۆلەمیشىبەھەكان بەتاسانى لەنیو دەریا

نابیندرین. بە ھاواركردنەوہ گوتى:

"ھەسەن!"

دەنگى ھەسەن لەنیو بەلەمەكەوہ ھات: "فەرموو سەرۆك پۆیراز."

"زوو وەرە ئیترە!"

ھەسەن بەو كەلەكەى كە بە بەلەمەكەیتەوہ بەستبوو بە سەولگێدان خۆى گەیان دەلیوار.

كەلەكەكەى بەسەر چەوولمەكەد راكیشا و بەرەولای پۆیراز رایكرد:

"فەرموو!"

"دەمەویت بچمە لای دکتۆرەكان. دەبیّت قسەیان لەگەڵدا بكەیت." ھەسەن بیدەنگ بوو،

سەرى لەبەر خۆى نا، دواى ئەوہى كە كەمێك بیری كردهوہ چاوى برپە نیو چاوى پۆیراز:

"ئەو دکتۆرانە یەكێكیان سەرگوردە، یەكێكیشیان نەقیبە، وانیه؟"

"ئەوان دکتۆرن."

"نەمبەن رادەستى سوپام بىكەنەوۋە و ئەوانىش لەسەيدارەم بەدەن، جاران گۈللەبارانىيان دەكردن، ئەوۋە باش بوو، ھەلۋاسىن زۆر ناخۆشە. سەرۆك من نامەوئەت لەسەيدارەم بەدەرئەم، مەمبەرە لای ئەوان. مەگەر ئەوان ئەفسەر نەين، لەسەيدارەم نادەن؟ ھەر راكردوويك بىيىنن، دەيگرن، رادەستى سوپاي دەكەنەوۋە، سوپاش يەكسەر مرۆ لە سەيدارە دەدات. رەھم پەيىكە براكەم. من بەلئەدەيەكى بچكۆلەم لەنيو دەوۋەنيكى گەورە، پەنام ھىناوۋەتە بەر تۆ. دكتۆرەكان ھەر لەگەل ئەوۋەي مەن... رەيگەم پەيدە سواري بەلەمەكەم بىم و بپرۆم."

"ھىيى ھەسەن، ئەزىش ئەفسەرەم، ھىچ نازارەيكم داوئەت؟" دەنگى ھەلپرى:

"ئەگەر لەگەل مندا نەچىتە لاي دكتۆرەكان، ھەر ئىستا دەستەكانت دەبەستەم، بە ھۆسمەن دەلەيم بەياني بتبات و رادەستى سوپات بكات."

"سەرۆك، بەھىلە بپرۆم، بەزەيىت بەمن دايتتەوۋە، چۆن ھاتووم، ئاوا رەيى خۆم دەگرم و دەپرۆم. دەمانچەكەت ھەلگىشە و لەناوچاوانم بەدە، لىيگەپرئ با بە نابرووۋە بمرم. ھەر ئەوۋەندە بەسە رادەستى سوپام نەكەيت كە لەسەيدارەم بەدەن."

"ئىستا باش گوى لەقسەكانم بگرە، يان پەيىكەوۋە بچىنە لاي دكتۆرەكان."

"ئەو دكتۆرانە كەسانىكى باشن؟"

"كەسانىكى باشن."

"تا ئىستا كەسيان لەبەر چاوان لەسەيدارە داون؟"

"زۆريان لەبەر چاوى ئەوان لەسەيدارە داون. ئەوان دكتۆرن. ئەوان خەلگانىكى زۆريان

لەكاتى گياندان و مردن و گۈللەبارانكردندا ديون."

"تۆ راستىم پەندەلەيت، ئەوان رادەستەم ناكەنەوۋە؟"

"قسەم لەگەلدا كرددوون، لەبەر خاترى تۆ قسەم لەگەلدا كرددوون. ئەوان كەسانى

دەسترۆيشتووى حكومەتن. قارەمانن. لەچاناك قەلا و لەم دوورگەيە سەربازى زۆريان لەمردن دەرياز كرددوون."

ھەلۋاسىنى كەسيان بە چاوى خويان بىنيوۋە؟

پۆيراز نەراندى: "چەندىن جار."

"پرۆ لىيان پەرسەو وەرەوۋە."

پۆيراز بە تورەيىوۋە:

"راکردووی نەفرەتی، باوەرپم پێناکەیت؟ ترسنۆکی نەفرەتی، لە مێروولەو پەپوولانیشت دەترسی، پرۆ وێ با لەسێدارەت بدەن، باشتر. قاچەکانت ئاوێزان بکەن. تۆ لەبەر ئەو ترسەت لەسەربازی راتکردووە. هەموو ئەو شتانەیی پیشتر گوتت درۆ و هەلبەستراون."

حەسەن پشیتی خۆی راستکردووە و گوتی: "هەرگیز، هەرگیز، من ترسنۆک نییم. ئەگەر ترسنۆک بوم ئیستا لێرە نەدەبووم. سەرۆک، ئیستا تۆ باش گوی لەقسەکانی من بگرە، تۆ ناتوانیت بەمن بیژی ترسنۆک. ئەو مافەت نیە. دووهم، تۆ بە چ هەقیك دەتەوێت من لەم دوورگەییە و دەربەنییەت؟ من ئیستا دەچمە لای دکتۆرەکان، ئەوانیش من دەبەن و لەسێدارەم بدەن. کاتیکیش لەسێدارە درام، ئەوسا تۆش تا پێتخۆشە خەنی ببە. ماندوو بووم."

وەرسووڕا بەرەولای دکتۆرەکان رۆیشت، وەکو نێرکە پیاز لەبەردەم دکتۆرەکان ئامادە راوەستا و سلای کرد.

"منم حەسەنی راکردوو، سەرۆک پۆیراز بە من دەلێت کە..."

لەم کاتەدا پۆیرازیش هات، لەتەنیشت دکتۆرەکان لەسەر تەختە کە دانیشت.

سەلمان سامی گوتی: "بۆچی لەوئ وشکەهەلاتوویت حەسەن، دانیشە."

"ناتوانم دابنیشم، ناتوانم دابنیشم و لێبگەڕی بمرگن، مەبەنە بازاری شارۆچکە کە و لەسێدارەم بدەن، تا ئیستا کەستان بێنیووە کە بەرچاوی خۆتانەووە لەسێدارە بدرییت؟"

سەلمان سامی بە دەربەنیکی نەرم و باوکانه گوتی:

"بۆ ئەمە دەپرسیت حەسەن؟"

"ئێوە وەلامی من بدەنەو، بێنیوتانە یان نا؟"

سەلمان سامی گوتی: "نەمانیینیووە."

بە توورەییەووە سەیری پۆیرازی کرد و گوتی: "بێنییت پێمگوتییت؟ خۆزگە دەتبینی، ئەوکات ئاوا منت نەدەهێنا لە سێدارەم بدەن."

سەلمان سامی گوتی: "جاری تۆ دانیشە." دەنگی ئەوەندە میهرەبان، نەرم و دلۆسۆزانە بوو کە حەسەن لەناخەووە هەستی بە ئومێدەواری کرد.

"حەسەن، تۆ تا ئیستا لەسێدارەدانی کەست بێنیووە؟"

"زۆرم بێنیووە زۆر. لەبەرەو رووسەکان سەربازانی راکردوویمان دەگرتنەووە و یەکسەر لەسێدارەیان دەدان، ئەویش بە کەدو لکی بەسەهۆلبووی درەختەکانی جەنگەل لەژێر بەفر و

بهسته له كدا سپى سپى بوون. به چاوانى خۆم ده ميبينين. من شتيك ده ئيم و تو شتيك ده بيبستى. زمانى هه موويان بستيک راکيشابوو، نووکی پييه كان له شه رزه كه ده خشا، ئيدى له وه زياتر ناتوانم هيچ بليم. شه گهر من راده ستى سويا بکه نه وه، تکیان لي بکه نه له سيدارم نه دن، پييانبلين گولله بارانم بکه نه. شه وه راسته كه مهرگ ههر چوڻ بيت ههر مهرگه، وه لي گولله بارانکردن کاريکی پا که. باشتر نيه راده ستم نه که نه وه، بو بکوژريم؟

سه لمان سامى گوتى: "باشتره."

حه سه نه به واقورماوى و که ميک به ناباوهرى و دوو دليه وه پرسى: "باشتره؟"

"تو دانیشه، باشتره."

دهنگى سه لمان سامى شه وهنده ليپراو و دلنيا که رانه بوو که حه سه نه دانیشه. به ده ست

پويزازى نيشان دا:

"نه م سه رۆک پويزازه به منى گوت ترسنۆک. شه گهر ترسنۆک بوم، ده هاتم له نيوان سى شه فسه ر داده نيشتم؟ شه گهر له سيداره دانى يه ک که س ته نها يه ک که ستان بينيبوا، دلان نه ده هات لي بگه رين له سيداره بدريم."

"له سيداره دانى که سمان نه بينيوه، به لام له گه ل شه وه شدا نيازي شه وه مان نيه راده ست بکه ين، ده مه وي کارتى خزمه تکردنى سه ربازيت بو وه ربگرم، وا ده کم له ناسنامه که شت بنووسن. ئيسحاق به گى شه له، سه رۆکى هۆبه ي سه ربازى شارۆچکه يه کيکه له دۆسته كانى سه رده مى سه ربازيم له جهنگى چاناک قه لا. قاچه كانى خراب بريندار بووون و ئيسقانه كانى وردوخاش بووون، چه ندين رۆژ و چه ندين هه فته چاو ديريم کرد و ئاگاداريم لي کرد تا کو چاک بووه وه. قاچيکى باش باش بووه وه، قاچه که ي ديه کى که ميک ده شه لييت. شه گهر من و خه ليل رفعت به گ نه بوين، ئيستا نه يده توانى به ريگادا پروات و وه کو ئيمه له به ر که مئه ندامى خانه نشين ده کرا. ئيستا شه که سه ي من تو ي ده به مه کن، ده تبات تا له سيداره ت بدن يان تير باران بکه نه؟"

حه سه نه که چاوه كانى وه کو ژير پيال هيه ک گه وه بووون له ده مى دکتور رامابوو و واقى ورمابوو نه يده توانى وشه يه ک چيه بيژيت. هه زى لي بوو شتيک بليت، به لام نه يده توانى. ده تگوت زمان له زاريدا ئاوسا بيت. زۆرى له خۆى کرد تا دوا جار توانى قسه بکات:

"ئەگەر تۆزۈقلىك مەزۇقايەتى لەدلىدا مايتت، نە لەسىدارەم دەدات، نە گوللەبارانم دەكات... بەلام ئەگەر مەزۇقايەتى نەمايتت... " دەنگى دەلەرزى. "ئەوانە ھەم لە سىدارەم دەدەن و ھەم گوللە بارانىشم دەكەن، فېشەك و پەتېشىيان دەست نەكەوېت، دەمدەنە دەست دوو سەربازو بە سېرمەى چى دەمخىكىنن."

يەكەيەكى گەورەى سويا لە بنارى چيا كە دايكوتا. ھەوا ئەوئەندە ساردە، ئەوئەندە ساردە كە تف ھەلاوېت ھەر لەھەواو دەيەستتت، بنار چياكە يەكپارچە سەھۆلبەندانە، دەگەنە شوپىنىك كە كاتىك سەربازەكان قاچيان لەسەر سەھۆلەكە دادەنپن ھەلئەزەلن و تا خوارەوە غلۇر دەبنەو، ژمارەيەك لەسەربازەكان بەسەر چۆكانەو و ژمارەيەكى دىكەشىيان ھەر بە پىتو ھەرەق بوونەو و بوونە پارچەيەك سەھۆل. ئەوانەى كە ھىزىكىيان تىدامابو بۇ بە ھەورازەكە ھەلگەپان جارىكى دىكە ئاوپريان لەدواو دەدایەو و سەيرىكى پىشتە خۇيان دەکرد و ئىدى نەياندەتوانى خۇيان ھەرسووپىننەو و ئاوا ھەرەق دەبوونەو. دەچوونە ئەو جىگايانەى كە ھەمووى كەنارى سەخت سەختى سەھۆلبەندان بوون. ئەوانەى لەو ھەلئەزەكە سەھۆلبەنديانە نزيك دەبوونەو، دەستە دەستە و بەسەر يەكدا بۇ خەرەندە ھەزار بە ھەزارىەكان غلۇر دەبوونەو. ئىمە كە ئەو دىمەنانە دەيىنن چىدەكەين؟ تا دەتوانن لەھەلئەزەكەكان نزيك نابىنەو. دەگەينە ئەو جىگايانە كە ھەكو دىوار لەبەردەمان قىت بوونەتەو و پىدا ھەلگەپانان كارىكى مەھالە. ئىمە چ كارىك دەكەين؟ لەگەل گروپى ھاوكارى سەھۆلەكان دەشكىنن و قادرمەيان لىدروست دەكەين. بەمشىو، بەچياكەدا ھەلئەزەكەپىن. ئەوانەى توانى سەيرکردنى خوارەويان ھەيە، ھەر جارىك كە سەير دەكەن، يەكسەر رووى خۇيان ھەردەگىپن. لەو يەكە سەربازىە گەورەيە تەنھا مستىك سەربازى ماونەتەو. ھەندىكىيان لەھالەتى راوستاندا ھەرەق بوونەتەو، ھەندىكىيان لەھەلئەزەكەكان پەرتى خوارەو بوونە، ھەندىكى دىكەيان كەوتونەتە سەرعەرزەكە. لەبەردەلانە سەھۆلبەندانىك بەسەر كەوتىن، سەيرى دەوروبەرەكەمان كرد بىنيمان ژمارەيەك سەرباز ھەروا بە پىتو ھەرەق بوونەتەو بوونەتە پارچەيەك سەھۆل. سەربازەكان كاتىك دەستيان گەيانە يەك دووانىكىيان لەوان ھەكو قالىبەبەر كەوتنە سەرعەرزەكە. گەيشتنە جىگايەك كە ئەوئەندە تەرمى سەربازان لەوناو كەوتبوو كە زويەكە لەبەر تەرمان بەدى نەدەكرا، ئىمە چى دەكەين؟ سى شەو و سى رۇژ بىتەوئى شتىك بخۇين ئاوا بە چياكە ھەلئەزەكەپىن، ئەوانەى لەسەر بەر و سەھۆلەكە دادەنىشن تا پىشووئىك بەدن خەويان لىدەكەوېت

و ئىدى ھەلئاستنەۋە و رەق دەبنەۋە. ئەوانەى بەدەست لولەى تەنەنگە كانيان دەگرن ھەر مەپرسە، دەستيان بە لولەى تەنەنگە كانيانەۋە دەچەسپىت و ئاۋا دەمىنەۋە. ئىمە چى دەكەين؟ بەرلەۋەى بە چىاكەدا ھەلبەگەرپىن، دە پازدە رۆژ نىۋە برسى بە جلوبەرگىكى ھاۋىنە و كالەكى چەرمىيەۋە بەنىۋ بەفر و سەھۆلدا دىين و دەچىن و پلىكانە لەسەھۆل دروست دەكەين و بە گردەكاندا ھەلئەگەرپىن. كاتى بە ھەۋرازەكەدا ھەلئەگەرپىن برسى دەبىن و ئازوقەش لەدواۋە ناپەت. ئىمە چى دەكەين؟ لەبەر برسىتى و ماندوۋىتى لەو ناۋسەھۆلەى بنارەكە پەرش و بلاۋ دەبىنەۋە. ئەوانى دىكەمان بەرەو لوتكەى چىاكە بەرپىدەكەۋىن. مردەنىيەكان دەمرن و زىندەنىيەكان درىزە بەرپىگەى خۆيان دەدەن. لەو نىۋەدا ئەفسەرەكان چىدەكەن؟ ئەوانىش رەق دەبنەۋە، ھەلبەتە ژمارەى مردوۋەكانيان كەمە. ژمارەىيەكان ھەر ئاۋا كە سەبرى لوتكەى چىايەكە دەكەن رەق دەبنەۋە. ئەفسەرەكان چىدەكەن؟ ھەر يەكەن رەق بوۋەۋە بە گوللە دەبىيىكن. ئەوانەى كە دەكەون لەجىاتى ئەۋەى دەنگى مرۆقىيان لىۋەبىت، دەنگى كەۋتنى قاپۇرى درەختيان لىۋەدەھات. ھەروا كە تەلەفاتمان دەدا، دەۋرۋەرى نىۋەرۆ گەيشتىنە شوپىنىكى ھەموارى رۆژ فراۋان. ئەۋى جىۋارگەى كوستانى كوردەكان بوۋ كە ھاۋىنان دەچۈنە ئەۋى رەشماليان ھەلئەدەن، ھەۋارگەكە جىگايەكى ھەموار و پان و بەرىن بوۋ.

فەرماندەكان برىارىندا لىرە خۋاردنى گەرم دەخۆين، كەمىك پشۋو دەدەين، پاشان بەرەو خۋار، بەرەو لای سارى قامىش بەرپىدەكەۋىن، پاشەكشە بە سوپاى رۋوس دەكەين، لەۋى جەمە خۋاردنىكى لە تىرى دەخۆين، جلى گەرم دەپۆشىن، چەكەمى پىستى بزن دەكەينە پى و پالتۆى خۋورى... بەباشى دەنوۋىن، سى رۆژ و سى شەۋ. لە يەكەك، تەنھا يەك لەسەر چۋارى سەرباز، لەسەر چىك..

كاتىك لە ئەرزەرۆم بەرپىكەۋتم چىمكرد؟ باۋكم چىپىگوتم، كاتىك بوۋمە سەرباز و گەرامەۋە... لەۋى لەۋەرزى زستاندا شەرمان كرد. لە لەشكرەكەى ئىمە ھىچ كەس نەگەراپەۋە. رەنگبىت تەنبا يەك دوو شەل و كۆي و ھوت ھەشت دىل گەراپەۋە. باۋكم پىيگوتم ئامۆزگاربىكت دەكەم كورم، ئەم پارەيەت دەدەمى، بىگرە و برۆ بە داىكت بلن كىسەيەكى مەشەمات بۆ بدورپت، پارەكان بخرە نىۋ كىسەكە، ھىچ شتىك مەكرە، پىنج كىلۆ شەكرى نەبات بكرە، ئەمە لەبىر نەكەيت. ئەگەر جەنگ نىۋەى بەرەو لای سەھۆلەكان كشاندا، ھەمووتان لەسەرمان رەق دەبنەۋە. تەنەت ئەگەر لەدەشت و شوپنە ھەموارەكانىش بن دىسان

هەر لهسەرمان رەق دەبنەوه، پێستی سمۆرەشتان لهبەر بێت هێشتا سەرما وهکو موس
 دەتانپریت و به هیلاك دهچن. نهكەیت قسهكەم لهبیركەیت. پیمگوت مهگەر دهكریت
 قسهكانت لهبیر بكەم. كاتێك خەریك بووین بهرەو چیاكه دهڕۆشیتین به شارۆچكهیهكدا رەت
 بووین. من چووم له دووكانێكدا كه مەر بهندیكەم كړی، نهباتهكەم خسته نیو كه مەر بهندهكه،
 لهپشتی خۆم بهست. پالتۆیهکی شپو شهپڕیویشیان دامی، گیرفانه كانی پالتۆكەم لێكردنهوه و
 هەندێك نهباتهكەم خسته گیرفانه كانی پالتۆكه، هه موو گیرفانهكەم پڕی نهبات كردن، لهو
 شوینانهی كه پێیست نهبوا، لهدهشتهكان و شوینه هه موارهكان نهباتهكەم نهدهخوارد، بهلام
 كاتێك به كیوی سهختی ئهلاهوتهكبهردا هه لدهگهراين، جار جار یهك دوو دانه نهباتم دهخسته
 ده ممهوه، لهكاتی بهسەر كهوتن به هه رازه كه دا ژمارهیهکی زۆر سه ربا زمان لهسەر به فره كه
 ده كهوتن، عه ریفه كان، ئه فسهره كان و نه قیبه كان بهو خه یاله ی نه وه كه ئه و سه ربا زمانه ی كه
 لهسەر به فره كه ده كهوتن هێشتا نه مردبن ئه وانیا ن به گولله یه كه ده پێكا. خوین له كه لله سه ری
 سه ربا زه كان به سه ر به فره كه دا فیچقه ی ده كرد و هه ر له چاوترووكانی كدا رەق ده بو نه وه. له كاتی
 به سه ر كه وتندا ژماره یه كی زۆریشمان رەق بو نه وه، فه رمانده كان به سوونگیه كان زه بریكیا ن
 ده گه یانده سه ربا زه به پێوه رەق هه لاتوو ه كان و سه ربا زه ره قه ه لاتوو ه كان راده قه نان و ده كه وتنه
 سه ر به فره كه. قه دپاله به به فرو سه هۆل داپۆشراوه كه كه لوتكه كه ی دیا ر نه بو له خواروه تا
 سه ره وه ره ش ره ش ده یواند. ئیمه له ئه رزه رۆمه وه یه كنه فەس بو ئه وئ چوو بووین، بێمه وه ی
 پشوویێك به دین یا ن پارووه نا ئێك بچۆین. بریارو ابو به به رزایی چیا كه دا رەت بین و بچینه
 سا ری قامیش و شارۆچكه كه له روosan وه برگیرنه وه. كاتێك خەریك بووین به سه ر به رزایی
 چیا كه دا ده رۆشیتین له لای راسته وه له لایه ن سوپای رووسه وه وه كو باران گووله مان به سه ردا
 بارین.

چی به ئیوه بلیم، من شتیك ده لیم و ئیوه شتیکی دیکه ده بیستن، سه رتان نه یه شینم،
 گه یشتینه لوتكه ی چیاكه. ئه وئ زۆزان و جیوارگه ی كوردان بو. كه گه یشتینه ئه وئ
 كاله كه كامان درابوون و به بیخاوسی مابووینه وه، پێیه كامان زامدار و وه كو ده ف ئاوسا بوون،
 ماوه یه كی زۆر بو كه پاروێك نا ن چیه نه چوو بووه هه ناومان. جله هاوینییه كامان زیویر زیویر
 بوو بوون و چه ندین رۆژ له سه ریه ك ئاوا ریگامان بریبوو، هه موومان درێژاو درێژ له سه ر
 به فره كه راكشاین. برستی رویشتن و جووله مان تیدا نه مابوو، ته نانەت نه مانده توانی

ئەنگۈستەكانىشمان بىجولئىن. خۇر سوورھەلگەراپوو و خەرىك بوو ئاوا دەبوو. لەھەر پىنج سەرباز يەككىيان لەئىتو چوو بوو و ئەوانەى ماشبوون خەرىك بوو لەسەر چىاي ئەللاھوئەكبەر لەبرسان دەمردن. ئىمە بە فرمانى فرماندەى گشتى برپاربوو بەدەم شەركردنەو لىرەوہ برۆين و خۆمان بگەيەننە سارى قامىش و يەكىنەكانى لەشكرى رووس لە شارۆچكەكە و دەرنىن، نان بۆين و پشوو بدەين. فرماندەكەشمان لەخۆبايىانە خۆى فش بكاتەوہ و سەرسنگى بە ميداليای زىر پرازىتەوہ.

سەلمان سامى بە دەنگىكى لىپراوانە گوتى: ((وەرە لای من دانىشە.)) حەسەن ھات لای سەرگورد دانىشت. ((گوئى بگرە بزائە چى دەلئىم، ئىمەش لە يەكەم گوللەوہ تا دوا ساتەكانى نەبەردى چاناک قەلامان بىنيوہ و بەشداريمان تىدا كر دوو، تۆ ئەوہم پىبلى چۆن دەرباز بوويت حەسەن؟)).

ئىمە لەسەر بەفرەكە كەوتبووين، ھىشتا ھەناسەيەكمان تازە نەكردبووہو كە لەلای راستمانەوہ دابىترائىنە بەر گوللان. ئىمەش ھەر لەو شوئەى لىپراکشابووين دەستمان بە تەقەكرد، ماوئەيەك ئاوا تاك و تووك لەملاو ئەولا تەقە بەردەوام بوو. پاشانىش تەقەمان راگرت. راماننەگرتبوا چىمان كرتبوا، ئەوانىش بە مسۆگەرى رەق بووبوونەوہ كە تەقەمان راگرتبوو. خۆر لەئاوابوون دابوو، لەو ئان و ساتەدا، باوئۆرائىكى وا ھەلىكرد خوا بە نسيى كەسى نەكات، دنىامان بەسەردا وئىران بوو. لە لەشكرىكى بەو گەورەبيەوہ مستىك سەربازى برىندار و برسى ماوونەوہ كە يەكسەر بەھەر جۆرىك بوو ھەستايىن، چونكە ئەگەر ھەروا بە راكشاوى بباوئىنەوہ بەفر و باوئۆزان دايدەپۆشەين. باوئۆزانەكە ئەوئەندە بەھىز بوو كە ھەر كەس لەجىي خۆى ھەلئەستا بە عەرزى دادەدايەوہ. دەستمان كرد بە سنگە خشكە. باوئۆزان و رەھىلەكە تىكىوہ پىچاين و رايمالين و بردنى بۆ خوار خوارەوہ و بەملاو ئەولای دەكىتساين. خۆمان لەدەشتەكە و سەر لىواری ھەلئىرەكە و گەليەكان بىنيوہ. من بە سنگە خشكەو بە چەنگەرنە خۆم كىتسايەوہو لە نىو زنارەكاندا زەندۆلئىكم دۆزىوہ، دەستم درىژ كرد سەيرمكرد دەستم گەيشتە خۆل. دواى چەندىن مانگ بوو كە ئەمە يەكەمجارم بوو دەستم بگاتە خاك و خۆل. بە تەواوى خاكم لەبىركردبوو. ئەگەر تا بەياني زىندوو ماوام و خۆرھەلاتبوا منىش دەمتوانى بە چاوى خۆم جارىكى دىكە خاك بىنمەوہ. بە سىنە خشكە خۆم نزيك كر دووہ لە خاكەكە. ئەوئى لەچاو دەروہ كە ناسمان و زەوى يەكپارچە سەھۆل بوو گەرم بوو، گوتم ئەگەر

ئەمەشەو بھوم لەسەرمان دەمرم. دانەيەك نەباتم لە كیسەكەم دەرهیناو خستە دەمەو تا بەیانی دا ھەروا نەباتم دەخواردو كە خەویش دەبویست بە سەرما زال بیت، بە مست لە سەری خۆم دەدا و پیلەقەم بە خاك و خۆلی زەندۆلی زارەكە دەكیشا و قاچ و سەرو دەستەكام ئەوئەندە دەئیشان كە تەنانت خەوم ھەر بە بیردا نەدەھات. بەو شێوەیە ئەو شەو دەم رۆژكردەو، لە درزی زەندۆلەكەو تیشكیكى رووناكى دەھاتە ناو زەندۆلەكەو، كاتێك چاوم بە خاك كەوت، دەتگوت دنیایان داومەتی. دل و دەروونم گەشانەو. چوومە لای ئەولاتری زەندۆلەكە سەیرم كرد پینج ئەفسەر بەسەر یەكدا كەوتوون و لە سەرمان رەق بوونەتەو. ھەر پینجیانم یەك بە یەك بردنە دەروە تاكو تەرماكانیان ببینن و ھەلیانبگرن و بیانبەنە خوارەو لەو سەر چیاھە نەبنە خۆراكی گیانداران. كاتێك بەنیو تەرمی مردواندا دەرۆیشتم ھیچ چارەم نەبوو جگە لەوێ بەسەر تەرمەكاندا رەت بێم. سەربازەكان لەكاتێكدا ئامیریان بە یەكدا كەردبوو ناوا مردبوون. ھەموو لایەكی ئەو چیاو رووبار و دۆل و دەشت و داوینەكان پەر بوو لەتەرمی سەربازان. لەو لەشكەرە بەو گەورەییە خۆیەو لە ئیمە بەولاولە ئیدی ھیچ كەس زیندوو نەمابوو.

سەلمان سامی گوتی:

((لەو كێوانە نەو دەھزار كەس لەسەرما و لەبەر نەخۆشی و برسێتی مردن. داخۆ چەند كەس لەو لەشكەرە گەورەییە كەمەندام بوون دیار نییە. ئەوێ كە جەنگ چەند ترسناكە و دوورە لەشان و شكۆی مرۆف و ھەموو مرۆفایەتی سۆزی مرۆف لەنیو دەبات تەنھا ئەو كەسانە ئەو دەزانن كە لەجەنگدا بەشداریان كەردبیت. دەمەوێت بڵێم ئەنەر پاشا فەرماندەیی گشتی بوو. ئەو بوو كە لەشكەری برسی و روت و پایەتی بەر لەھاتنی وەرزی بەھار رەوانەیی چیاكانی ئەللاھوئەكبەر كرد، ئەو لە راستیدا ئەو لەشكەری بۆ جەنگ نا بەلكو بۆ مردن و لەنیوچوون ناردە ئەوێ. ئەوان كە بە ئازایەتی ناویانگیان دەركردبوو ترسنۆكترین كەس بوون. من لە ترسناكترین جەنگەكاندا بەشداریم كەردووە. ملەستووری زۆر زۆرم بینیوون. خۆم بینوومن و دەزانم چەند ترسنۆك و بوودەلەن. دەبیت ئەوانەیی پرپار لەسەر ھەلگەرساندنی جەنگ دەدەن بێنیت و بیاخەیتە بەردەستی سەربازەكان و پینانبلیت فەرموو ھاوڕێیان، پاشان بكوژیت و بكوژیت، ئەوسا دەبینیت كە ئایا جەنگێك ھەلدەگیرسیت یان نا؟ دەبیت لەجەنگەكاندا فەرماندەكان لەگەڵ شەركەرەكان رووبەرۆو بكەیتەو، ئەوسا دەبینیت كە داخۆ كەس لەبارەیی

جەنگ دەم ھەلدەبېت يان نا. من فەرماندەيەكى خزمى خۆم ھەبوو، فەرماندەى دەستەيەك بوو، سەبارەت بە جەنگى سارى قاميش زۆر قسەمان لەگەل يەكدا كەردبوو. ئەنوەر پاشا فەرماندەى گشتى، كەسپكى نەشیاو بوو. سوپا ھەر ھىچ نەيدەتوانى فەرماندەيى يەكینەيەكيش بکات. فەرماندەى خزمەكەم دەيگوت ئەنوەر پاشا چاچنۆكەيەكەى چەندىن بەرامبەرى كيش و عەقلەكەى بوو، ئەوئەندە كە شىتتى دەكرد. ئەوكات لەسنوورەكانى رۆژھەلات سارى قاميش شارۆچكەيەكى رووسى بوو. ھىچكەس نەيدەزانى لەوئ چەند سەربازى رووس كوژراون. ھەندىك دەيانگوت دوو لەشكر، ھەندىكى دىكە دەيانگوت سى لەشكر و ھەشبوون دەيانگوت پىنج لەشكر. سوپاى رووس زياتر لەبەرى دژى ئەلمانىا سەرقال بوو. فەرماندەكانى سوپا، لەچلەى زستاندا، تەنانت بەبى جەنگيش نەياندەتوانى بگەنە سارى قاميش. سەربازەكان نە جلو بەرگىكى گونجاويان ھەبوو و نە خواردن و خۆراك. زۆربەى دەبۆكانى ئەرزەرۆم بەتال و حەتال بوون. كۆمەلنىكيان لەعيراقو ھەيتنابوو كە جلو بەرگى ھاوينەيان لەبەر بوو و پاپەتى بوون. سوپا چەكى پىويستيشى نەبوو. واتە رەوشەكە بە شىوئەك بوو كە نەدەكرا بەو چلەى زستانە پەلامارى سارى قاميش بەن. سوپاى رووس كە ھەموو ھىز و شىانى خۆى خستبوو بەرى ئەلمانىا نەيدەتوانى بەو زستانە دژوارو سەختە ھىرش بکات. ئەگەر تا بەھار راوئستا بوين ئەو كوشت و كوشتارە گەورەو ئەو شكستە رووى نەدەدا. ئەمە بەھۆى بىعەقلىيەكانى ئەنوەر پاشاوە بوو. لەو ناوئراستەى زستانەدا لەسارى قاميش دەيەويست چىبكات، خوا دەزانىت. سەربازانى برسى، تىنوو، پىخاوس و رووت و بى جلو بەرگى گونجاويان لەو مانگە كانونەدا راكيشايە نىو ئەو دۆزەخە سەھۆلەبەندانە سەختە كە درىزايىيەكەى لەچىاى ئارارات تا دەرياي سىى درىژ دەيىتەو، زۆربەى ئەو سەربازانەى كە لەچانك قەلا لەنىوچوو بوون، لەچىكان لەسەرمان رەق بووونەو، جگە لەوانەى كە بەھۆى تىفۆشەو ھەردبوون. كە بەھار داھات سوپاى رووسيا دەستى بە جوولە كرد، لەكاتىكدا كە لەلايەنى بەرامبەر واتە لەبەرى ئىمەو سەربازىك نەمابوو كە بەرگرى بکات، چوونە چىكان، بەرزايىيەكانى سارى قاميشدا بۆ مېزۆرىوتامىا و لەويشەو تا تەرابزۆن چوونە پىش.

((حەسەن دەلىت كە لەشكر بەر لەوئ بتوانىت خۆى بگەيەنئتە سەر چىاكە و شەر بکات نەوئ ھەزار كەسيان لەسەرمان رەق بوونەو. بەرلەوئ دەست بە شەر بكرىت، سەرجم سەربازەكانى لەشكرىك لەنىوئدەچن. درۆيە، درۆيەكى گەورە، لەشكرىكى گەورە، لەشكرەكان

له نیتوچوون، بهر له وهی بچنه نیو شه روه. مردووه کان خو کورې سولتان و پادشا نه بوون. نه وه د ههزار کهس چیه، سهد ههزار، دووسد ههزار بهر له وهی شه د دستپېښکات له برسان و له بهر نه خوڅی تیښ و سرما مردن، ته وانهی دیکه شیان له ده رگریه بچو که کانی نیره وه ته وی به دهستی رووسه کان و به تاوانی راگردن له خزمه تی سه ربازی به فرمانی نه نوهر پاشاوه کوژان. نه نوهر بهری گنده لپی دهسه لاتی عوسمانی بو. ساری قامیشمان بگرتبا چی ده بو، نه مانگرتبا چیده بو. هیچ کهس ناگاداری رهوشی سه ربازانی ساری قامیش نه بو. ته نانهت هیچ کهس نه یده زانی رووسه کان له پشت چیاکان بنکه و باره گایان هه یه یان نا. رووسه کان به هه موو هیژ و بیړه جمانه و بیته مان له بهری دژی ته لمانییه کان ده جهنگان.

((له عیراق کوژه لیکیان هی نابوو که نیمچه روت، به جلوه رگی هاوینه، پیلای کاله که چهرینه له پی، له پرو لاواز و هه ر نیسک و پیست و ماندوو لیبرار که هه موویان له مانگی کانوون لهو هه و ساردو بهر باو بوژان و به فر و سه هو لبه ندانه، که هه لوش رهق ده کاته وه، ره وانهی چیاکان کرابوون)).

((درۆیه، درۆیه کی گوره، ده لئین نه وه د ههزار کهس له چیاکان رهق بوونه وه مردن، ته مه درۆیه، درۆیه کی گوره، له شکرکی گوره له چیاکان له نیتوچوو، له نیتوچوو. بهر له وهی که ته نانهت فیشه کی کش بته قین)).

نه وه د ههزار چیه، سهدو په نجا ههزار کهس لهو له شکره گوره یه، نزیکه ی هه موو تهو له شکره گوره یه، بهر له وهی شه د دست پېښکات، له بهر برسیتی و سرماو تینووی له نیتوچوو. پاشانیش سوپای رووس کاتیک بینی سه ربازیك چیه له بهرامبهری نیسه له ساری قامیشه وه هاته میزویوتامیا و نه نه دۆلی ناوه راست و تا ناوه راسته کانی دریا ی رهش پیشره وی کرد.

له چیاکه هاتمه خوار، گه شتمه پیده شتیکی هه موار، ته نانهت لهو پیده شته ش به فر تا ناو قدم دهات. له پیشمه وه دره ختیکی گوره ی سپیم به دی کرد، که سیك له ژیر دره خته که دانیشته بو، لیئینزیک بوومه وه، پشتی به دره خته که وه دابوو، چاوه کانی داخستبوون و سهری به سهر شانی لای راستی دا که وتبوو. پیمگوت دۆستو، تو مردوویت یان زیندوو؟ ته گه زیندوویت چاوه کانت بکه وه. تا توانیم هاوارم کرد، ده ترسام دهستی لیبدهم، ده ترسام مردبیت. له دلئ خۆمدا گوتم، باشه با مردبیت، ته م کیو و دهشت و دۆل و قه دپالانه پر بووه له مردوان،

مهگەر کهس ماوه نه مردبیت، دامنا شهوشیان مردبیت. قۆم گرت و سهرم بهرزکردهوه، چاوهکانی کردنهوه پیمگوت تۆ چۆن نه مردوویت و ماویت؟ نهیده توانی قسه بکات. رامتهکاند و بهرزم کردهوه. ههر که بهرزم کردهوه گوتی: وازملیبینه وازملیبینه، مه مکوژه، من هیچ نازام، واخه ریکه له برسان ده مرم. گوتم سه برت هه بیت من چاکت ده که مه وه. ویستی شتیك بلیت، لیوهکانی جوولاند، راقه ناو که وته وه خوار، چاوهکانی داخران، گوتم هه موو هیژو برستی به دهنه شه ونده بوو. نه راندم به سه ریدا و پیمگوت چاوه کانت هه لیبینه کورپه، ببینه ده مه ویت چیت پیبدهم، دبیته وه سه رخۆت، که گوپی له رسته ی دبیته وه سه رخۆت بوو، چاوهکانی کردنه وه، سه ریریکی کردم، سی دانه نه باتم خستنه ده میه وه. چاوهکانی داخستنه وه، تا شه ده مه ی نه باته که له نیوده می نه توایه وه چه ناگه ی نه جوولاند، ته نها سی جار ئاوی ده می قووت دایه وه، چاوهکانی کردنه وه گوتی، شه گهر سی دانه نه باتی دیکه م بده یتی ته واو دیمه وه سه رخۆم. من له سالی دوایی خویندنگه ی سه ربازی بووم که بردیام بۆ سه ربازی، من عه ریفم. ده توام کاری زۆر باشت بۆ بکه م. سی دانه نه باتی دیکه شم داپی، ته واویك هاته وه سه رخۆی، که وته وه سه ر پی و چو خولیکی به ده وری دره خته که لیداو گه رایه وه شوینی خۆی. چۆنه لیڤه ماویت؟ یه کینه و فه وجه که ت له کوپیه؟ نازام. چۆن نازانی؟ شه وان هه موویان مردن. من نانی فه رمانده ی فه وج و سه رگوردو نه قییم له گیرفانی پالتوکانیان ده رهینا. مردوو ناتوانن نان بخۆن. نازام له وئ رامکرد یان نا. نازام شه دره خته مان له دواوه بوو یان جینگایه کی دیکه. هاتم دانیشتمه بن شه دره خته، هه موو نانه کاتم خوارد، پاشانیش مردم، دوا ی شه وهش تۆ هاتیت.

سه لمان سامی تا ده هات تۆقره و ئارامی خۆی له ده ست ددها.

((ئیدی به سه تۆ چۆن راتکرد، شه مه مان بۆ باس بکه.))

((باشه جه نابی سه رگورد.))

((پاشان چی روویدا، باس بکه.))

((پیمگوت، ئیستا چیده بیت، تۆ سه ربازی را کردوویت. زۆر بیری کرده وه، پاشان گوتی، واته من سه ربازی را کردووم، تۆ بلی. من نازام. منت له خه وه هه ستاند. گوتی له تاریکیدا بووم، مردبووم. ئیمه ئاوا له گه ل یه کدا خه ریکی قسه کردن بووین، له ولا چه ند سواریک ده هاتن. سه ربازه که سوارهکانی ژمارد، گوتی ریك خه ریکن بۆ لای ئیمه دین. پیمگوت، بۆچی

سوارەكانت ژمارد؟ گوتى ئەوەى لەپېشەوہى ھەموويانە ئەوہ سەرفەرماندەيە. ئەوان ھەوت كەسن ئەوانەى بەدواى ئەوہوہەن ئەوہ فەرماندەكانى ئەون. سىخ لەو فەرماندانە ئەلمانين. سەرفەرماندە ھەركە سەربازيكي راکردوى بينى ناچارى دەكات دەمى بكاتەوہ، ئينجا لولەى تەفەنگەكەى دەخاتە نيۆدەمى و دەيتەقینيت. پيىمگوت وەرە با رابكەين و خۆمان بگەيەينە نيۆ ئەو دارستانەى لای خوارەوہ. گوتى من چەندين جار ئەوم بينيووہ دوورينى بە ملبەوہ ھەلئواسيوہ، زۆر دەميكە ئيمەى بينيووہ. تا ئيمە خۆمان دەگەيەينە ناو دارستانەكە دەكاتە سەرمان و بى لام و جيم ناو دەمان پىر دەكات لەگوللە. دەبيت ھەر ليژە بوەستين تاكو ديت. كاتيكيش ھات ھەستين و ئامادەباش قاچەكانمان جووت بكەين و سلاوى ليىبكەين و خۆمان بناسينين بەلكو بتوانين خۆمان دەرباز بكەين. پاشان بە بيدەنگى چاوەرپيمان كرد. من گوتم ئيدى كارمان تەواو، ئەوئيش گوتى تەواو دەربازبوومان نيبە. ئەوئندە نزاو پارانەوانەى دەمانزانى كردمان. كەميك دواتر سوارەكان گەيشتن و ھاتن دروست رووبەروومان راوہستان. ئيمە دەميك بوو خەبەردار راوہستابووین. ئيمە خۆمان ناساند. ئەنوەر پاشاى فەرماندەى گشتى، گوتى ئەى سەربازانى ھەلاتوو! ھەموو سەربازەكان خەريكن دەمرن ئيوەش رادەكەن، ھا؟ دەمانچەكەى دەرھينا، گوتى دەمتان بكەنەوہ)) ئيمە چبکەين دەمان تا بناگويمان ليىككردەوہ، پاشا ئەنگوستى لەسەر پەلایيتكەى تەفەنگ بوو، پاشان كەميك بىرى كردەوہ، ئاوپرى لەپاشاكانى دواى خۆى داياوہ. پىرسى سەربازى راکردوو گوللەباران دەكریت، ئەمە ياسايە، مەگەرنە؟ فەرماندەكان يەكدەنگ گوتيان، ياسايە. تەنانەت فەرماندە ئەلمانىيەكانيش وایانگوت. ئەنوەر پاشا گوتى لەنيۆ ھەموو لەشكر تاكە فيشەكين نەماوہ، فيشەكەكانى ناو خورجینەكەى منيش تەواو بوونە. ئيوەش فيشەكى كەمتان پيماوہ. ئيمە لەجياتى گوللەباران دەبيت لەنيۆ دارستاندا لەداریان بدەين. من نابيت ئيدى فيشەكەكانم بە ھەدەر بدەم، ئەگەرنا چۆن دەتوانين سارى قاميش لە رووسەكان وەرېگرينەوہ؟ بىرمكردەوہ، لەدلى خۆمدا گوتم، لەشكرىك ئيدى نەماوہ، تۆ دەتەويت سارى قاميش بە سەربازانى مردوو لە رووسان وەرېگریتەوہ؟ ئەو تاك و تووكە سەربازەى كە ماوئيشن و ئيوە دەتانەويت لە داریان بدەن، تۆ بە تاقي تەنى دەتەويت بچيت سارى قاميش وەرېگریتەوہ؟ بىرم لەو شتانە كردەوہ، بەلام نەمتوانى ئەمانە بە ئەنوەر پاشا بليتم، ترسام. كورە، تۆ كە مردوويت، قسە بكە، ترسام. لەبەر

خاتری ساتیکى ژيانى زیاتر. کوره، تو هەرچەند ساتیکى دیکه دەمریت، وادیاره تا گیان لهجسته ماییت، بنیادهم نائومید نابیت. زۆر ترسام.))

ئەنوەر پاشا بانگی نەقیبیکى گەنجی کرد که له دواوەی هەمووان بوو و پێیگوت ئەمانە بەدوای ئیمەدا بینه. پاشاکان هەموویان روژشتن. نەقیبەکه گوتی یاللا وەرپێکهون. قاچەکانی من وەکو کۆتەل گۆد بووبوون و هەلئاوسابوون، هیچ هەستم بە ئیش و نازار نەدەکرد. من حالم تەواو باش بوو. هاورپێکهەم حالی ئەوەندە خراب بوو کاتیەک چەند هەنگاوێکی خوارو خێچی بو پێشەوه هەلینا کەوت و لەو گۆرە راکشا. نەقیبەکه گوتی راستی بکهوه. بەرزمکردەوه. نەقیبەکه بو دواوه کشایهوه پێلهقهیهکی وای بە پشتی هاورپێکهەمدا کیشا که هاورپێکهەم بەربووهوه سەر عەرزەکه. نەقیبەکه گوتی بەرزی بکهوه، بەرزم کردەوه، لەسەر پێیان بەملاو ئەولادا دەکەوت، دیسان کەوتە سەر بەفرەکه. هاورپێ ژێر درەخت دانیشتوووه کەى من، که تەمەنى حەقده هەژده سالیك دەبوو و هەر ئیسک و پێستی مابوو و گۆناکانی قوول بووبوون و چاوه شینە گەورەکانی دەقوولدا چووبوون و لەبرسان و لەماندووتیان هەر هیندەى مندالیکی لیمابووهوه، سەربازی دەولەتى عوسمانی و ئەنوەر پاشا بوو. نەقیبەکه نەراندى ئەمە بخه بان کۆلتەوه. مەگەر کیشی چەندە ئەم سەربازە؟ سەربازەکه دەکەمه کۆلم، ئەگەر تو ئەسپەکەت خیرا لیبخوویت، منیش بە دواتدا خیرا خیرا برۆم، لەسەر بەفرەکه قاچم بخلیسکیت، سەربازەکه لەسەر پشتم دەمریت، ئەوسا چی بە ئەنوەر پاشا دەلێیت. هەم من له سیداره دەدات و هەم تویش. نەقیبەکه گوتی ریک وایه، گوتی لەسیداره مان دەدات. هێواش هێواش دەروژشتین.

((من له رینگا چوارجار کهوتم. ئیدی هەناسەم خەریک بوو بوەستیت که نەقیبەکه چادرێکی نیشاندا که نزیکى دارستانیک بوو. روه ئەسپیک لەبەردەم چادرەکه دیاربوون. بەو سەربازەى که بە کۆلمهوه بوو چوینە ناو چادرەکه. لەنیو چادرەکه، ئەنوەر پاشا لەسەر کورسیه که لهگوندیکى چۆلی ئەرمەنیان دۆزیبوویانەوه دانیشتوو، قاچی خستبووه بان قاچی و پالی دابوووه. فەرماندەکان که لەرو لاوز بووبوون لهگەل پاشا ئەلمانیهەکان بە پێوه وەستا بوون. ئەنوەر پاشا قسەى دەکرد. من هیشتا لەبەر دەرگا که بووم که نەقیبەکه لەئەسپ دابەزی و هات پالی بە منەوه ناو بو ئەولا چوو لەبەردەم ئەنوەر پاشا ئاماده راوەستاو گوتی: ((حەزرەتى پاشا، راکردوو هیناوه.)) ئیمە خەریک بووین لەزارکی چادرەکهوه دەچوینە

ژوروهه که ئیمه‌ی نیشاندا. من سه‌بازه‌که‌م له‌سه‌ر پشتم داگرت و دامنایه‌ عه‌رز و یه‌کسه‌ر ئاماده‌ راوه‌ستام و سلای سهربازیم کردو خۆم ناساند. گوتی تۆ تا ئیستا چوویته‌ کویتستانی سه‌ر چیا‌ی ئه‌للاهۆته‌که‌به‌ر؟ گوتم چومه‌. بۆم باسکرد. له‌په‌ر به‌توو‌ره‌یه‌وه‌ له‌شوینی خۆی هه‌ستا، پیاویکی به‌و وردیله‌یه‌وه‌، بووه‌ دێویک. نه‌راندی، گوتی چیتگوت؟ چیتگوت؟ له‌ده‌سته‌یه‌کی گه‌وره‌ ته‌نها تۆ ماویت؟ ئه‌و ئه‌فسه‌رانه‌ت بینی که‌ له‌به‌رده‌م زه‌ندۆله‌که‌ به‌سه‌ریه‌کدا که‌وتبوون و ره‌ق بووبونه‌وه‌؟ سه‌گی خائین؟ ئه‌و مردووی که‌ خه‌وتوو‌ه‌ ده‌بیته‌ یه‌کسه‌ر له‌داری بده‌ن تا بیته‌ په‌ند. من گوتم ئه‌گه‌ر له‌سه‌ر چیا‌یه‌که‌ باوبۆران ده‌ستی پیته‌کردبو که‌ چاو چاوی نه‌ده‌بینی و جگه‌ له‌وه‌، له‌لای راستیشه‌وه‌ وه‌کو باران له‌لایه‌ن رووسه‌کانه‌وه‌ گولله‌مان به‌سه‌ردا نه‌باریبوان و گولله‌ تۆپان به‌سه‌ر سه‌ردا نه‌ته‌قیبوانه‌وه‌ ئیستا له‌ ساری قامیش بووم. ئه‌نوه‌ر پاشا گوئی له‌ قسه‌کانم گرت، پاشان له‌شوینی خۆی دانیشه‌وه‌. له‌دلی خۆمدا گوتم باشت قسه‌ کرد هاوړی. من خه‌ریک بووم له‌گه‌ل خۆمدا ده‌وام که‌ دیسان قوتیله‌ له‌ شوینی خۆی هه‌ستا وه‌کو دیو خۆی فش کرده‌وه‌و نه‌راندی و گوتی له‌ماوه‌ی یه‌ک دوو رۆژ ده‌چمه‌ نیو ساری قامیش. رووی کرده‌ پاشاکان که‌ به‌ پیته‌ وه‌ستاوون، ئه‌مانه‌ گولله‌باران مه‌که‌، فیشه‌کمان نه‌ماون. ئه‌مانه‌ سه‌رباز نین، خائینگه‌لی ترسنۆکن که‌ ده‌بیته‌ به‌داره‌وه‌ بکری‌ن. سه‌ربازانی شه‌رافه‌مه‌ند ده‌بیته‌ گولله‌باران بکری‌ن. دوا‌ی گرتنه‌وه‌ی ساری قامیش چه‌ندی بانه‌و‌یت ده‌توانن ته‌قه‌ بکه‌ن و گولله‌باران بکه‌ن، ده‌توانن هی‌نده‌ی ده‌سته‌یه‌کی راکردوو خه‌لگ گولله‌باران بکه‌ن، به‌لام ئیستا راکردوو‌ه‌کان ده‌بیته‌ له‌دار بده‌ن. قاچه‌کانم شل بوون، پاشا چوه‌ ده‌ره‌وه‌، منیش به‌ دوا‌یدا رۆیشتم... جه‌نابی ئه‌نوه‌ر پاشا، لیمه‌گه‌رێ له‌دارم بده‌ن، من راکردوو نیم، ده‌مویست بلیم جه‌نگاوه‌رم، پاشا سوار بوو، هیشتا پاشاکانی دیکه‌ سواری ئه‌سپه‌کانیان نه‌بووبوون که‌ له‌ رووبه‌روومانه‌وه‌ ریژنه‌ی گولله‌مان به‌سه‌ردا باری. ئه‌نوه‌ر پاشا خۆی له‌سه‌ر ئه‌سپه‌که‌ی خه‌واند و خیرا خیرا ئه‌سپه‌که‌ی دایه‌ به‌ر قه‌مچیان و ره‌تانندی. ده‌سته‌ی پاسه‌وانانی باره‌گای فه‌رمانده‌یی وه‌لامی ده‌ست‌ریژه‌یه‌که‌یان دایه‌وه‌. رووسه‌کان بۆ دوا‌وه‌ کشانه‌وه‌. زۆریه‌ی پاشاکان له‌نیو چاد‌ره‌کاندا ما‌بوونه‌وه‌. پاشایه‌کیان که‌ سیملیکی ته‌ستووری هه‌بوو و به‌ که‌سیکی باش دیار بوو، گوتی جارێکی دیکه‌ ئه‌و زه‌ندۆله‌ی که‌ باس‌تکرد بۆم باس بکه‌و... بۆم باسکرد، پییگوتم ئه‌و شتانه‌ی باسیان ده‌که‌یت راست؟ پیتمگوت بۆ راستی قسه‌کانم شاهید و ده‌لیلیم هه‌یه‌. سه‌یری سه‌رو سیمام بکه‌، له‌زۆریه‌ی ئه‌شکه‌وت و زه‌ندۆله‌کاندا خۆلیکی

سوورباو هه‌یه که له دهنکه گهنم ده‌چیت. چووم له‌پیتشی راوه‌ستام، سه‌ریکی جله‌کام بکه، جله‌کام هه‌موو خۆلاوین بهو خۆله سووره یان نا؟ سه‌یر بکه ببینه گه‌رفانه‌کام نه‌باتیان تیدایه یان نا، ده‌ستم رۆکرده گه‌رفانم چه‌نگینک نه‌باتم هینایه‌ده‌ر، هه‌ر که نه‌باته‌کانی بینی چاوه‌کانی پاشای سمیلزل وه‌کو ژیر پیااله گه‌وره بوون، ده‌ستی دریزکرد، ئەو نه‌باته‌م بده‌ری، رووی کرده پاشاکانی دیکه، سه‌یر بکه‌ن نه‌بات، ئیستا چایه‌ک ده‌خۆینه‌وه، چاش به نه‌باته‌وه. ئاو‌ری له‌من دایه‌وه، هیش‌تاش ئەو نه‌باتانه‌ت پین؟ چه‌نگینکی دیکه‌م له‌گه‌رفانم ده‌ره‌ینا، پاشا رووگرزه‌کان روخساریان کرایه‌وه. سمیلزل یه‌کسه‌ر بانگی ئەفسه‌ریکی کرد، لپیرسی، چای هه‌یه، مه‌گه‌ر نه‌ کورم؟ که‌میک ماوه، له‌بن کیسه‌که‌یه، به ئەندازه‌ی سی چوار جار ده‌مکردن. ده‌ی زوو چایه‌که لپینن و په‌رداخیکیش بۆ خۆت هه‌لبگره. سه‌یر بکه، نه‌بات هه‌یه، نه‌بات؟ پاشای روخسار کراوه‌گوتی ئەمه هه‌ستینه‌وه، ده‌لیبت پیتشر له‌شوینیک بینوومه، راوه‌سته، ئیستا به‌ بیرم دیته‌وه. سه‌ربازه‌که‌م که ملی وه‌کو لاسکه هه‌رمی باریک و روخساری له‌ترسان زه‌رد هه‌لگه‌رابوو، به‌رزکرده‌وه. پاشاکه‌گوتی ئەم سه‌ربازه ناتوانیت به‌پپوه بوه‌ستیت، ئەگه‌ر هه‌چ نه‌بات پین ماوه دانیه‌کی بده‌ری با که‌میک بیته‌وه سه‌رخۆی. ژیربالی بگره‌ با نه‌که‌ویت. منیش یه‌کسه‌ر دانیه‌که نه‌باتم له‌گه‌رفانم ده‌ره‌یناو خسته‌م ناو ده‌میه‌وه. سه‌رباز مۆتی و مۆتی و ته‌واوی کرد. ئیستا چایه‌کیش بخواته‌وه به‌ ته‌واوی دیته‌ سه‌رخۆی. نیگای پاشا هه‌ر له‌سه‌ر ده‌ستی من بوو، ئەو ده‌سته‌ی که بۆ سه‌ربازه‌که نه‌باتم له‌گه‌رفانم ده‌ره‌ینابوو. نیگاکه‌ی تکاکارانه بوو، وه‌ک ئەوه‌ی بلیت دیسانیش نه‌بات له‌گه‌رفانه‌کانت هه‌یه؟ به‌لام خۆی هه‌چی نه‌ده‌گوت. پاشا سمیلزل و به‌قه‌لافه‌ته‌که، رووی کرده پاشاکان و گوتی که‌وايه له‌و له‌شکره سه‌دو بیست هه‌زار که‌سییه‌ ته‌نها هه‌ر ئەم سه‌ربازه ماوه که ده‌مانه‌ویت له‌داری بده‌ین. ئیمه له‌جیاتی ئەوه‌ی ئەو سه‌ربازه که له‌ده‌ستی ئەسپ و سه‌رما خۆی پاراسته‌وه و زیندوو ماوه‌ته‌وه له‌سیداره بده‌ین ده‌بیت مه‌دالیای قاره‌مانیتی پیدیه‌ین. پاشا دوا‌ی ئەم قسانه دلگران بوو، چاوه‌کانی پر بوون له‌ئاو، لۆچ که‌وتنه نیوچاوانی. حاله‌تیکي پر له‌نازار له‌سیمایدا ده‌رکه‌وت. به‌منی گوت ئەم منداله‌ی که به‌کۆلته‌وه هینات له‌کوئیه بینیت؟ گوتم له‌ژیر ئەو دره‌خته‌ی که جه‌نابی ئەنوه پاشای لیبوو. کاتیک گه‌یشتمه ئەوئ وامزانی ئەم سه‌ربازه‌ش وه‌کو ئەوانی دیکه‌ مردوو. له‌ته‌نیشتی‌هوه دانیشتم، سه‌یرم کرد بینیم وا به‌زه‌جمه‌ت هه‌ناسه ده‌دات. ئامیزم لیدا، گوتم گه‌رمی بکه‌مه‌وه، بینیم خۆیشم وه‌کو قالبیک سه‌هۆل وام. گرته‌ ئامیز، نه‌مزانی چه‌ندی

پیچوو. منیش هاتمهوه سهرخۆم. لهپر به بیرم هاتهوه که نهبات ده‌ریازمان ده‌کات. جهسته‌ی شه‌ویش گهرم بوو بووه‌وه. نهبات به‌دوای نه‌باتمان خوارد. پاشای سمیژل ناوړی له‌پاشاکانی دیکه دایه‌وه و گوتی، شه‌گهر شه‌نوه‌ر پاشا عه‌قلی هه‌بوو شه‌و له‌شکره گه‌وره‌یه‌ی نه‌ده‌هینا بو ئیژه به‌برسیه‌تی و رووت و ماندوو و شه‌که‌ت له‌م چله‌ی زستانه‌دا له‌و کیوانه و له‌نیو شه‌و باو‌پو‌رانه به‌ره‌للا بکات تا‌کو ئاوا له‌نیو بجیت و هه‌موویان بمرن، چاوه‌روانی به‌هاری ده‌کرد. پاشاکان یه‌که‌ده‌نگ گوتیان مه‌گهر هه‌موومان به‌ شه‌نوه‌ر پاشامان نه‌گوت؟ پیمان نه‌گوت له‌شکرمان به‌و به‌فره که ئاسمان و ده‌شت و چیاکانی ئیژه هه‌موو سه‌هۆلبه‌ندانه، له‌سه‌رمان ره‌ق ده‌بیته‌وه‌و له‌نیو ده‌جیت، هه‌موومان ده‌مرین، مه‌گهر پیماننه‌گوت؟ مه‌گهر شه‌نوه‌ر پاشا نه‌بوو فه‌رمانده‌یی له‌حه‌سه‌ن عزه‌ت پاشا سه‌نده‌وه که ده‌یگوت هی‌رش نه‌که‌ین و چاوه‌رپی به‌هار بکه‌ین و له‌شکری به‌ره‌و شه‌و چیا سه‌خت و هه‌له‌مووتانه نه‌کشاند؟ ئیستا خه‌ریکه رک و تووره‌یه‌که‌ی به‌و مندالانه ده‌رپیتیت. به‌سه‌ر شه‌و مندالانه‌ی که خۆیان خه‌ریکه گیان ده‌ده‌ن. وه‌ک شه‌وه‌ی هه‌موو له‌شکر رای‌کردی‌ت و هی‌چ سه‌ریازیک نه‌ماییت.

سه‌ره‌ه‌نگه سمیژله‌که گوتی را‌کردوو جارێکی دیکه خۆت بنا‌سینه. مندالیکی حه‌فته ده‌ژده سالانه بوو، خۆی ناساند. سه‌ره‌ه‌نگ شه‌و مندالی ناسی‌بووه‌وه، شه‌و سالی ناخیری خۆیندی سه‌ریازی بوو که بر‌دبوویانه سه‌ریازی، له‌جه‌نگدا بوو‌بووه فه‌رمانده‌ی ده‌سته و له‌نه‌به‌رده‌کان نازایه‌تی له‌خۆی نیشاندابوو.

سه‌ره‌ه‌نگ گوتی، بیژه کورم، من تۆم ناسیه‌وه. پاشان چی روویدا، شه‌و کاتی‌ک قسه‌ی ده‌کرد هه‌موو گیانی ده‌له‌رزی، له‌(چه‌رکه‌س کوی)یه‌وه هی‌رشان کرد. فه‌وجه‌که‌ی ئی‌مه زیانیکی زۆریدا. له‌ده‌سته‌که‌ی مندا ته‌نها سی که‌سمان مان. به‌و خه‌یالی‌ی که فه‌رمانده‌ی له‌شکره‌که‌مان نه‌مردی‌ت به‌ دوایدا گه‌رام و ماندوو بووم، گوتم له‌ژیر دره‌خته‌که دابنیشم، دابنیشتم. ئاگام له‌خۆم نه‌بوو خه‌و بر‌دبوومیه‌وه، گوتم پینج ده‌قه‌ی دیکه به‌ ئاگا دیمه‌وه. خه‌وه‌که شه‌وه‌نده شیرین بوو که هه‌رچه‌نده‌ی هه‌ولمدا هه‌ستمه‌وه نه‌متوانی. پاشان هه‌ستم کرد مردووم. له‌خه‌ودا خۆم له‌به‌هه‌شتدا بینی. دوای شه‌وه‌ش شه‌م سه‌ریازه هات و هه‌لیستاندم، منی له‌ده‌ست مه‌رگ ده‌رهینا، نه‌باتی دامی، نه‌باتی دامی و پاشانیش شه‌نوه‌ر پاشا هات.

پاشان زۆر له‌گه‌ل یه‌کدا قسه‌یان کرد، گوتیان با شه‌و مندالانه له‌سی‌داره نه‌ده‌ین، گولله‌بارانی‌شیان نه‌که‌ین. شه‌و دارستانه‌ی خواره‌وه پره‌ له‌و سه‌ریازانه‌ی که یان له‌سی‌داره‌یان داوون

يان گوللەبارانيان كر دوون. ئەنەر پاشا ھەر جارىك دەچوۋە ھىلەكانى پىشەۋەى شەر، پەنجا شەست، سەد، سەدو پەنجا سەربازى بەقەولى خۆى راكر دووى كە دەمىان پر گوللە نەكر دوون دەدا بە پىش خۆى و دەپىنەنە پرارىگەو دەيدانە دەست كە گوللەبارانيان بكەن. كاتىكىش لەشكر داغان بوو، دەستىكر دە لەسىدارەدانىان.

چاپەكان ھاتن، خواردىانەو، پاشاكان دەمىك بوو چاپان بە شىرىناپەتى نەخواردبووۋە. سەلمان سامى گوتى: "مروڧ لەو سەرماپە بەرگەى ھىچى نەدەكرت و خەوى لىدەكەوت، زۆرەى كەسەكان لەگەل ئەوۋەشدا كە دەشزانن دەمرن بو پىنج خولەكىش بىت دەخەون، بەلام ئىدى ھالى خۇيان تىناگەن. ئەو خەوۋە مەستكەرە. لەماۋەپەكى كەمىشدا رەق دەبنەو. لەسارى قامىش سەدو بىست ھەزار سەرباز لە لەشكرەكە بەو شىۋەپە مردن. ھەزاران سەربازى دىكەش يان بوونە خۇراكى ئەسپى يان بە نەخۆشى تىفۇ لەنىۋچوون... گەورەترىن كارەسات بەدرىۋاپى مېژووى جەنگەكانى دنيا."

"كەواتە ئەو شتانەت پىخۇش بوون كە باسكردن، دكتور سەرگورد؟" سەلمان سامى لەبىستنى ئەو پرسىارە ئەوۋەندە توورە بوو كە ۋەكو شىتان دەرپەرى و نەراندى و گوتى: "ياللا ھەستەو لىرە برۆ گۆرت گوم بكە سەگباب. دەبىت كام قسەى تۆم پىخۇش بووبىت، ھەى توولەسەگ، برۆ دەنا ھەر ئىستا دەتكۆرم." بەرەو لای ھەسەن چوو، ھەسەن بەخىراپى رايكردو سوارى بەلەم بوو. كاتىك سەلمان سامى خەرىك بوو دادەنىشتەوۋە دەستەكانى دەلەرزىن، رەگى مىلى ھەلدەفىبوون.

خەلىل رەفەت:

"توورە مەبە قوربان، برىا قسەكانى خۆى تەوا كرىبان"

"منىش بىتۆقرەو كونجكۆل بووم بزائم ئەمە چ جۆرە جانەۋەرىكە، گەورەترىن تراژىدىيى مېژووى ژيانى خۆى ئاوا بە پىكەنن و گالئەتامىزانە باس دەكات. منىش كونجكۆل بووم، ۋەلى نەمتوانى پىش بەخۆم بگرم، بەرگەم نەكرت. ئەگەر بە سەرىدا ھاوارم نەكردبوا دەمردم."

"نەۋىش بۆى دەرچوو. بۆى دەرچوو، بەلام بو كوى دەچىت، كەمىكى دىكە دەگەرپىتەو. ئەۋىش خۆى دەكوشت كە بەسەرھاتەكەى تا تەۋا دەبىت بگىرپىتەو. ئەو جۆرە كەسانە كە كارەساتى ئاۋايان بەسەر ھاتوۋە تىيانپەراندوۋە، ھەرۋەھا ئەۋانەى بەرگەى تەنىياپان كرتوۋە

ئەگەر كەسىڭىڭ بىدۆزنىڭ دەۋىگە كەلسەڭ، گۆيىيان لىيىگىرىت، چىل شەۋانە رۇژ بەيخ ماندوۋوبون قىسە دەكەن. ئەو ترساۋ ھەللات، ئەگەر نا بىشتكوشتبوا قىسەكانى خۇي نەدەبىرى، گەرەم. "

"ئىستا زوۋبە بىچۇ بانگى بگەۋە. وايزانى منىش ئەنۋەر پاشام، چوۋ خۇي فېددايە نىۋ دەريا. بىرۇ پىيىلى توۋرەبوۋنەكەي دىكتور دامرگاۋەتەۋە. "

خەلىل رەفەت ھەستا، بۇ لاي دەريا راىكرد. ھەسەنى راكردوۋ سواری بەلەمەكەي بوۋبوۋ و بە نىگەرانى و دەستانى لەرزۇكەۋە ھندى ماتۇرى بەلەمەكەي رادەكىشا. "

"ھەسەن، ھەسەن، دىكتور لەتۇ توۋرە نەبوۋ، توۋرەبوۋنەكەي بەھۇي پاشاكانەۋە بوۋ. پىيىگوم كە پىتېلىم بىتتەۋە، گوتى زۇر ھەپەساۋ و كوئىكۆل بوم بزانم دوا بەسەرھاتەكە چى لىدەت. گوتى نەك ھەر لەسىدارى نادەم تەنانەت سىخورمەيەكىشى لىنادەم. "

ھەسەن لەجىي خۇي ھەستا، ئاۋرى لەلاي خەلىل رەفەت داىەۋە، ماۋەيەكى باش لەسەرتاپاي وردبوۋەۋە، پاشان لەناكاۋ داھاتەۋەۋە جارپىكى دىكە ھندەرەكەي راكىشا. ماتۇرەكە كەۋتە كار، بەلەمى بەرەۋ لاي رۇژھەللات ۋەرسوۋراند. ئەو دەيەۋىت ئەمن لەسىدارە بدات. چاۋەكانى رىك ۋەكو چاۋى ئەنۋەر پاشان. تۇش متمانەي پىمەكە. تۇش لەسىدارە دەدات. لەكاتىكدا كە بەرەۋ دوورگەي كبا كەۋتبوۋە رى سەخت كەۋتبوۋە نىۋ بىرو خەيالان. ناي دىكتور سەرگورد رادەستى دەكا كە لەسىدارەي بدەن؟ چەندىش بە وردى گوتى لەقسەكام گرتىبوۋ. چاۋەكانى ھىچ لەچاۋى ئەنۋەر پاشا نەدەچوۋن. تەنھا ھەندىكجار چاۋەكانى پردەبوۋن لەكىنەۋ نەفەت، دروست ۋەكو چاۋەكانى ئەنۋەر پاشا. لەلايەكى دىكەش گوتى دەگرت. كاتىك بەسەرھاتى دۆزىنەۋەي مندالە مردوۋەكەم گىراپەۋە چاۋى پىروۋن لەئاۋ و كە بىنىشى مندالەكە نەمرد و ھاتەۋە سەرخۇي چەند خۇشحال بوۋ و كاتىكىش ئەنۋەر گوتى بىرۇن لەسىدارەيان بدەن توۋرە بوۋ و دواچارىش ۋەك ئەۋەي ئەو بىت بىبەنە پاى سىدارە گرمۇلە بوۋە نىۋ خۇي و قاچەكانى شل بوۋن و روخسارى زەرد زەرد ھەلگەرا. كەسىكى ئاۋا دەيتوانى لەسىدارەم بدات؟ دەيتوانى. چۈنكە چاۋى پىروۋبوۋن لەرك و نەفەت ۋەك ئەۋەي تۇلەي ئەو شكىستە لە ئاسمان و زەۋى بكاتەۋە. لەكوتى دنيا، لەكام جەنگدا بىندراۋە كەسىك ۋەك ئەنۋەر پاشا ھەلېكىشىتە دەمانچەكەي و لەنىۋ دەمى سەربازەكاندا خالى بكات و ھەر كەسىكى لەسەر رىگايدا بىنىت بكوژىت؟ لەكوتى؟ لەكوتى؟ دواي شكىست لەھەر جىگايەك سەربازىكى بدىبوۋا جگە لەدەمت بكەرەۋە شىكىكى دىكەي نەگوتوۋە.

چاۋەكانى سەرگورد لەچاۋەكانى ئەو دەچوون؟ لەچاۋەكانى ئەو دەچوون، مەگەر كاتىك بەسەرى دانەراندەم و بۆ لام ھات رىك وەك ئەنەر پاشا نەبوو؟. ئەنەر چاۋانى پەر كىنە و شىتەنەى ھەبوون. دكتور لەو جۆرە مەرقانەىە كە لەپەر ھەلدەچن و يەكسەرىش ئارام دەبنەو، لەدلى ئەو جۆرە مەرقانە خراپە ناتوانىت چەكەرە بكات.

بەلەم ھات لەبەرەمبەر دوورگەى كاپا راوەستا، ھەسەن لەنگەرى گرت، سواری كەلەكى دواوہ بوو و بەرەو وشكانى رۆيشت، چوو لەدەم كانىەكە دانىشت، سەيرى بەلەمەكەى كرد، لەجىگايەكى زۆر نزيكى بەستبوو، ئايا مەبەستى ئەوہبوو كە رىبواران بىيىنن و بچن بە پۆيراز و دكتور بلين؟ پىكەنىنى بەخۆى ھات، گوتى كۆ بەلەمى من دەناسىت؟ چۆكى دادان، مستىك ئاوى كانىەكەى خواردەوہ لە رۆخ كانىەكە راكشا. تا بەيانى ھەرچى كردى نەيتوانى بچەويت، ئۆقرەو ئارامى لىھەلگىرابوو. لەدووشەممەوہ تا پىنجشەممە لەدوورگەكە ماىەوہو نەچوہ ھىچ شوينىك. بەيانى رۆزى پىنجشەممە لەكانىەكە ئاوى خواردەوہ، دەست و دەم و چاوى شووشت، سواری كەلەكە بچوكەكەى بوو و خۆى گەياندەوہ بەلەم و ماتۆرەكەى خستەكار. چوہوہ دوورگەى كارىنجا، ماوہىەك لەنىو دەريا لەپشت دارەنارەكان چاۋەرچى ما. پاشان لەپەر ھندى راکيشا، ماتۆرەكەى دوو سى جاراز چەرخاند و كەوتە كار. بەلەمەكە ماوہىەك بە ئارامى چوہ پىتش. ھەسەن بەردەوام ئاۋرى دەداىەوہ سەيرى دوورگەى دەكرد. پاشان لەپەر پىي لەسەر بەنزينەكە داگرت و ھەموو بەنزينى داىە ماتۆرەكە. بەلەم خەرىك بوو دەفرى. بەلەمى تا دوورگەى كاپا لىخورى. چوہ كەنداۋە بچوكەكەى پشت زنارەكان، لەنگەرى داگرت، بە بەلەمە بچوكەكەى لە ئاۋ ھاتەدەرى. چوہ رۆخ كانىەكە، لەتە نانىكى خستە دەمىەوہ، ئاوى خواردەوہ، قولابى لەنىو كەلەك دەرهىنا و يەك دوو دانە كلۆماسى گرتن، بە قولابەكەىەوہ كردن، لە ماوہىەكى كورتدا سى ماسىي گەوردى گرتن، لە بەردەكە دابەزى، چەقۆى لەنىو كەلەكەكە ھىنا، ماسىەكانى پاككردنەوہ، خويى لىدان و لەسەر تاتە بەردىك لەبەر ھەتاۋ داينان. نىوەرۆ بە چىلكەى وشكى زەيتوون ئاگرىكى كردەوہ، ماسىەكانى برژاندن و خواردنى، پشتى بە بەردى پشت كانىەكەوہدا و خەوى لىكەوت. نزيكەى رۆژئاۋا بوون بوو كە خەبەرى بووہو، لەبەر عارەقە ھەلاتبوو. دەم و چاوى شووشتن، ھەر كە سەيرىكى دەوروبەرى خۆى كرد بزنە شىن و كارىلەكانى پىر خدر دەورىان دابوو، نىرىكى گەورەيان لە پىشەوہ بوو بە بۆنىكى تىزەوہ. كەوابوو نىرىەكانى پىر خدرىش وەكو نىرىەكانى دىكە بۆيان

لیدیت. کاریله کان چەند جوانن، خۆزگە بیتوانیبوا ئەو کاریلانە بلاوینیتتەو دەستیکیان بەسەردا بینیت، مووە شینەکیان چەند جوانە. یانی دەتواندریت دەست لە کاریلەکانی پیر خدر بدریت؟ پیاو ئەگەر دەستیان لیدات چ روو دەدات؟ یان خدر لەجیاتى یەك کاریلەى خۆى مرۆف ناباتە سەر دوندى ئەو زنارەو فرپى ناداتە خوارەو و پاشان ناچیتتە خوارەو بە تامەزرۆییەو سەیری مردووە کە بکات؟ ئەگەر ماسیگرێکی ناشارەزای دەریای مەدیتەرانیە ریگای بکەویتتە ئەم دوورگەییە - مەدیتەرانیەییەکان زۆر حەز لەگۆشتى بزى دەکەن - باویرۆنیك هەلبکات و هەفتەیکە درێژە بکیشیت، ئەویش لەم دوورگەییە مینیتتەو، یەکیك لەو کاریلانە سەر برپیت و بیخوات، خدر دیت و هەلیدەگریت و دەبیات لەسەر ئەو زنارە فرپى دەداتە خوارەو؟ ئەگەر فرپى بداتە خوارەو ناهەقى نەکردوو؟ ئایا ئەمە لەخدرى خاوەن ئەسپە پۆز دەوشیتتەو؟ مەگەر هەر ئەو نییە بە هانای کەشتیەکانەو دەچیت و لەنوقمبون دەریایان دەکات؟ ئەو کە بە سواری ئەسپەو وەکو با لەهەموو دەریاکان... ئەسپە پۆز وەکو با بەسەر هەموو دەریاکاندا دەخشیت، خوا ئاوی نافرانوو. بالیشی نییە، بەلام باشترە بلیین دەفریت. ماسیگر لەدەریا نوقم بوو، بەمە دەلێین دەریای رەش، نەتیدەگات بەلەم چیبە، نە کەشتى، شەپۆل دەدات و مرۆف دەبات و هەلیدەداتە ئەو ژێرانە. خوا دەزانیت لە یەكەم رۆژەو چەند کەس لەبەر خدر پاراونەتەو و داویان لیکردوو وەرەو قوتارمان بکە. نەیتوانیو هەچ کەسیش قوتار بکات. خدر حەزى لیبیت دیت و حەزى لینهبیت نایەت. کەسیش تا ئیستا نەیبینیو کە ئەو حەزى لیبوو بێت بەیت. خدر چ پەيوەندیەکی لەگەڵ خوا هەبە، کورە خالیەتى؟ هەچ کەس نازانیت. یۆنانییەکانى دەریای رەش دەلێن عیسا کورى خوايە. خدر چى خوايە؟ ئەویش رزگارکەر یەتى؟ تەنھا وەلى و عارفى دەریاکان نییە، بەلکو وەلى و عارفى کبو و دەشت و بیابانەکان و سەرتاسەرى رووى زەویە. ئەگەر لەماسیگرەکانى دەریای رەش، دەریای مەدیتەرانیە، دەریای ئیژە، دەریای مەرمەرە بپرسین ئایا کەسیك هەبە کە خدر دەریای کردبیت چیدەلێن؟ دەلێن نە، نییە. مەگەر سەرتشینەکانى کە لە چاناک قەلا نوقمى ژیر ئاو دەکەوتن هاوریان نەدەکرد ئەى خدر قوتارمان بکە، پاشان هەموویان کەوتنە بنى بنى دەریا؟ ئەوان موسلمان نەبوون؟ خدر تەنھا موسلمانەکان دەریای دەکات؟ خدریش سلاوى خواى لیبیت کارەکانى سەیرن، بۆچى بزەکانى هیناو تە ئەم دوورگە چۆلە؟ بۆچى ئەو داوئى بۆ خەلکی بیچارە ناو تەو؟ داماننا کەسیكى هەزار هاتە ئەم دوورگەییە، دەریا کەوتە شەپۆل و باویرۆن دەستپیکرد و ئەو هەزارە

ناچار بوو ده پازده روژ لهم دوورگه‌یه مایه‌وه، ده‌بیټ له‌برسان بمریت؟ داماننا نه‌شیزانی بزنه‌کان هی پیر خدرن، ته‌گهر بزنه‌کانی سه‌ربرین و خواردنی، ته‌وه ره‌وایه که خدر ته‌وه‌ژاره به‌ده‌خته فری بداته بنی ده‌ریاوه؟ له‌کوئی بزانیټ ته‌م بزناڼه بزنی پیر خدرن سلاوی خوی لیټت. ئایا نابیټ له‌و دوورگه چولا و هولا بزنه‌کان شوانیان هه‌بیټ؟ خدر شوانیک که بتوانیټ له‌م دوورگه‌یه بمینټته‌وه له‌ کوئی په‌یدا بکات؟ باشه که ناتوانیټ کهس بو شوانیی بزانه‌کانی په‌یدا بکات بچی ته‌گهر که‌سیک سه‌ری بزنیکی بپریت و بیخوات فری ده‌داته بن ده‌ریا؟ ته‌مه کاریکی مروقانه‌یه؟ به‌لکو چاوه‌کانی خدریش وه‌کو چاوی ته‌نور بن. چاوه‌کانی سه‌رگوردیش... کاتیټک سه‌رگوردی به‌بیره‌اته‌وه، له‌دلی خویدا گوتی قورتارمان بوو و خوشحال بوو. ته‌وه‌فسه‌ره له‌سیټاره‌ی ده‌دام. زوو یان دره‌نگ ته‌وه‌کاره‌ی ده‌کرد. به‌ناخیری گیانی دکټوره! هه! فریوم ده‌دات. له‌سیټاره‌م ده‌دن و هه‌موویان له‌مه‌یدانه‌که کوده‌بنه‌وه و سه‌یرم ده‌که‌ن و چیژ وهرده‌گرن. له‌راستی‌دا جه‌ژنی ره‌مزی کاولاکزاده‌یه. له‌بهر خویه‌وه گوتی ته‌رمی هه‌لواسراویشم سی شه‌وه و سی روژ له‌مه‌یدانی شاروچکه‌که ته‌وه‌جه‌ژنه‌یان ده‌پازینیټته‌وه. کاتیټک بی‌ری له‌مانه ده‌کرده‌وه مووی جه‌سته‌ی راست بوونه‌وه، له‌رزی، ناو قاچی چه‌پی گزه‌گری ده‌کرد.

ته‌گهر لی‌ره که‌سیک من ببینیټ و بمدوژنه‌وه، وه‌رگیرم بی‌ن، به‌زمیکی هی‌ند خوش بو شاروچکه په‌یدا ده‌بیټ که هه‌موو شاروچکه شه‌ش مانگان هه‌ر باسی من ده‌کات. هه‌ندیکیان ده‌لین محابن، محابن، هه‌ندیکیشیان ده‌لین باش بوو، باش بوو، سه‌ریازی راکردوو. چو‌ن ده‌کریت لی‌ره خو‌م ده‌ریاز بکه‌م، خو‌ ده‌ریازکردن ئاسانه، به‌لام به‌نزی‌نم که‌م ماوه. جگه له‌شاروچکه له‌هیچ جی‌گایه‌کی دی‌که به‌نزی‌ن نی‌یه که...

بزنه‌کان هی‌شتا به‌ ده‌وریه‌وه بوون، ده‌ستی بو سه‌ری به‌کیټک له‌کاریله‌کان دریژکرد، به‌لام هه‌ر به‌کسه‌ر کی‌شایه‌وه، خه‌ریک بوو ده‌له‌رزی. هه‌ر له‌وه‌ی که‌م بوو ده‌ست بداته کاریله‌کانی پیر خدریش. تووره‌بوو، ته‌گهر ته‌مانه بزنی وه‌لی و عارفیک بن، لی‌ره لای که‌سیک چ ده‌که‌ن، ته‌وه بنیاده‌مه، زه‌وقی ناچیتی کاریله‌یه‌کی شین بگریټ و سه‌ری بپریت بیخوات؟ گو‌شته‌که‌ی له‌سه‌ر په‌نگری داری گزه‌وه چیلکه‌ی وشکی دارزه‌یتوون له‌شیش بدات و بی‌کاته که‌باب؟ بو‌نی گو‌شتی کاریله‌که بگریټه که‌باب مروق مه‌ست ناکات؟ ده‌ستی به‌هات و هاوار کرد، یاللا، یاللا برژن ون بن. کی به‌ئی‌وه‌ی گوتوو به‌ینه‌ئی‌ره؟ مردین، مردین. ته‌مه‌نی‌که ته‌وه‌نده‌ی ماسیان بخوین

ورگمان هه‌لمساوه، ئینجا کاریله‌کانی پیر خدرت بینه به‌رده‌م، جا ئه‌ویش چ کاریله‌گه‌لێنک، شین، خروپ و تیربه‌ز، نه‌توانیت بیاخۆیت، نه‌توانیت ده‌ستیان لێبده‌یت، ته‌نانه‌ت نه‌توانیت شیریشیان بخۆیته‌وه. ئه‌گه‌ر بشخۆیته‌وه، ده‌تگریت و ده‌باته‌ سه‌ر دوندی زنا‌ره‌کان تێته‌له‌ده‌اته‌ خواره‌وه، له‌و خواره‌وه به‌عه‌رزى ده‌که‌ویت و پارچه‌ پارچه‌ ده‌بیت و ده‌مریت. کوره‌ تۆ که له‌سێداره‌ت ده‌ده‌ن، ماتۆره‌که‌شت به‌نزینى نه‌ماوه که بتوانیت رابکه‌یت. ئه‌گه‌ر بچمه‌ شارۆچکه به‌نزین بکړم به‌کسه‌ر ده‌مگرن. ئه‌گه‌ر ده‌ست له‌بزنه‌کانی بده‌م، خدر ده‌چیتته‌ دلێ فه‌رمانده و ئاگاداری ده‌کاته‌وه، ئه‌میش له‌گه‌ل ده‌سته‌یه‌ک جه‌نده‌مه‌ دیت و دوورگه‌ گه‌مارۆ ده‌دات، ده‌مگرن. به‌ لکی دارچناره‌که‌ی مه‌یدانی شارۆچکه‌ هه‌لمده‌واسن. ئاهه‌نگیکى و له‌شارۆچکه‌ ده‌گیژن که ده‌ شه‌و و ده‌ رۆژ درێژه‌ بکیشیت و به‌ سالانیش باسی نه‌بریته‌وه. یاللا، بزنه‌ نه‌فره‌تیه‌کانی خدر یاللا. له‌وه‌ی که به‌بزنه‌کانی خدری گوتبوو بزنه‌ نه‌فره‌تیه‌کان نیگه‌ران بوو. ورده‌ ورده‌ش ترس دایگرت. ئه‌گه‌ر خدر بیستبیتى؟ سواری ئه‌سپه‌ بۆزه‌ خالداره‌که‌ی بییت و وه‌کو برووسکه‌ و با ده‌ریاکان ته‌ی بکات و بییت من له‌و سه‌ر زنا‌ره‌ تێته‌له‌داته‌ خواری، تێمه‌له‌داته‌ خواری، ئاوا مایه‌وه‌و به‌ریکرده‌وه‌و گوتی ئه‌وه‌ باشتره‌ له‌ له‌سێداره‌دان. له‌کاریله‌یه‌ک نزیك بووه‌وه‌و ویستی بیگریت، ده‌ستی بۆ درێژکرد، ترسا، کیشایه‌وه. به‌ تووره‌یه‌وه‌ به‌ره‌و لای بزنه‌کان بازیدا، بزنه‌کان هه‌ر گوییان پینه‌دا، زۆر هه‌وه‌سی چوه‌ گوشتی کاریلان، ئه‌گه‌ر کاریله‌ بخوات، خدریش دیت له‌سه‌ر دوندی زنا‌ره‌که‌وه‌ فێپێ... لانیکه‌م به‌ زگی تیری که‌بابی گوشتی کاریله‌ ئه‌م دنیا‌یه‌ به‌جێداییت. زۆر تووره‌ بوو، بزنه‌کانی ده‌ووربه‌ری سه‌ریان به‌رزکردبووه‌و بیباکانه‌ سه‌ریان ده‌کرد. سه‌یری چیده‌که‌ن گه‌مژه‌ینه‌، وه‌ک دیاره‌ ده‌تانه‌ویت بلێن بزانه‌کانی پیر خدرین. چه‌ند به‌خۆتان ده‌نازن، ئه‌گه‌ر لێره‌ نه‌بوان و له‌جی‌گایه‌کی دیکه‌ ده‌بون، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر بزنی پیغه‌مبه‌ریش بوان، زۆر له‌میژ بوو خواردبوونیان. بڕۆن سوپاس بکه‌ن که له‌دوورگه‌ی کابان، هه‌یچکه‌س ناهیتته‌ ئێره‌. جگه‌ له‌دزان و سه‌ربازانی راکردوو. واته‌ پۆیراز له‌به‌ر خاتری باوکی دیته‌ ئێره‌؟ ئه‌ویش له‌شتیک ده‌ترسیت، ره‌نگبیت له‌ترسی گیانی خۆی بییت، له‌م دوورگه‌یه‌ کۆ دیته‌ سۆراغت. ئه‌ی ئه‌گه‌ر من مانگیک لێره‌ بمینمه‌وه‌؟ خۆ مرۆڤ هه‌ر به‌ خواردنی ماسی ناتوانیت به‌رده‌وام بییت، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر نه‌زرکرده‌ش بییت. منیش یه‌که‌مجار ئه‌م کاریله‌ جوانانه‌تان یه‌ک یه‌ک سه‌رده‌بړم و ده‌یاخۆم. شیریشیان ده‌دۆشم و ده‌بخۆمه‌وه. دووباره‌ ده‌ستی بۆ کاریله‌یه‌ک که وه‌کو جنۆکه‌ سه‌یری ده‌کرد،

دریژ کرد، دوباره خیرا کیشایه دواوه، کهوته له‌رزه، باش نه‌بوو دهستی لیته‌دا، خدر خراب لیکیده‌داته‌وه، ره‌نگه شیفلجیشت بکات، ده‌ست و بیت بیته‌ست ده‌بن، ناتوانیت له‌جیی خۆت بچوونیییت، ناتوانیت ماسیان بگریت، ته‌نانه‌ت ناتوانیت خۆت دایینه‌وه‌وه له‌و ناوی کانیه‌ ناو بخۆیتته‌وه، وای، وای! له‌بهر خۆیه‌وه گوتی به‌لکو شه‌مانه هه‌موویشی هه‌ر درۆ بن. نایا شه‌وکاته‌ی که خه‌ریک بووین به‌ چیبای شه‌لا‌هوشه‌که‌به‌ردا هه‌لده‌گه‌پراین، هه‌موو سه‌ربازه‌کان له‌ ناخی دل‌ه‌وه هاواریان نه‌ده‌کرد، نه‌ده‌پاران‌ه‌وه، شه‌ی خدری زینده وه‌هانامان وه‌ره، شه‌ی خدر وا ده‌مرین؟ بوچی بو ده‌ربازکردنیان نه‌هات؟ خدر مردبوو؟ شه‌سپه‌که‌ی تاسمه‌ی بردبوو و که‌وتبووه بنی ده‌ریاو مردبوو؟ شه‌وه‌نده‌مان هاوارکرد که‌چی به‌ هانامانه‌وه نه‌هات و نه‌هات. واته هه‌موو شه‌و مرۆفانه گونا‌ه‌کار بوون؟ واته له‌نیو تيمه‌دا که‌سیک نه‌بوو که بیگونا‌ه بیتت. سه‌ربازی چوارده‌ سا‌له ده‌توانیت چ گونا‌ه‌تکی هه‌بیتت؟ شه‌ی بزنه‌کان، لی‌ره برۆن، دین و تیمان له‌مرۆف مه‌ستینن، روژتیک به‌رگه ده‌گرم، دوو روژ به‌رگه ده‌گرم، دوا‌جار یه‌کیک له‌و خړو خړین و تی‌ر گوشتانه‌تان هه‌لده‌بژیرم و له‌سه‌ر په‌نگران ده‌یکه‌مه که‌باب و به‌ چیر و نیشتی‌او ده‌بخۆم. فریدان له‌و سه‌روه به‌ ده‌ستی پیر خدر باشتر نییه که له‌سیداره‌م بده‌ن؟ له‌توره‌بیان نه‌یزانی چیبکات. به‌یه‌که‌جاری خافلگیر کرابوو. شه‌وان کاتیک له‌شارۆچکه گه‌رانه‌وه به‌ دوامدا ده‌گه‌رینن، خوا ده‌زانیت به‌ چهند جه‌ندرمه‌ی تینوو به‌خوینم به‌ دوامدا دین، پۆیرازیش ده‌زانیت که من تیره پیده‌زام، نه‌کا بین و زۆر ئاسان لی‌ره بم‌دۆزنه‌وه؟ رای‌کرده لای دارزه‌یتونه‌کان، داریکی وشکی ده‌ست دایین، به‌خیرایی گه‌رپایه‌وه بو لای بزنه‌کان رای‌کرد، داره‌که‌ی به‌سه‌ر بزنه‌کاندا راوه‌شاند، بزنه‌کان هه‌ر گو‌ییان نه‌دایین. هه‌رچی له‌ده‌می ده‌رهات به‌ بزنه‌کانی گوت. پاشان په‌شیمان بووه‌وه، له‌سه‌ر یه‌ک له‌سه‌ر یه‌ک دووپاته‌ی ده‌کرده‌وه تۆبه، هه‌زار جار، هه‌زار جار تۆبه. چ ناماقولیه‌که‌مان کرد و جینیومان به‌ پیر خدر سل‌وی خوای لی‌بیتت، دان. تۆبه! چوو سواری که‌له‌ک بوو و به‌ره‌و لای به‌له‌مه‌که‌ی چوو. سواری به‌له‌م بوو، که‌له‌که‌که‌ی به‌دواوه‌ی به‌له‌م به‌سته‌وه. هندری ماتۆره‌که‌ی گرت و به‌ تووره‌پیه‌وه رای‌کیشاو سووراندی، هه‌ر رای‌کیشا و رای‌کیشا، به‌لام ماتۆر نه‌ده‌که‌وته کار، هه‌ستا، شه‌لالی ئاره‌قه بووبوو، سه‌یری بزنه‌کانی کرد، له‌ده‌وری کانیه‌که مۆل بووبوون و خه‌ریک بوون ئاویان ده‌خواردوه، چهند سه‌ر نی‌ری‌کیش که مووه دریژه‌کانیان گه‌شیتبووه عه‌رز، له‌پیش بزنه‌کان وه‌ستا‌بوون و سه‌یری شه‌ویان ده‌کرد. سه‌یر بکه‌ن، سه‌یر بکه‌ن، شه‌گه‌ر شه‌م ماتۆره‌ دانه‌گیرسیت، شه‌وسا ده‌بینن چیتان لی‌ده‌که‌م. با خدریش شه‌م قسانه‌م

ببیسیت، ئەگەر قاچی ئەسپەكەى نەخلیسكاییت و نەكەوتبیتتە بن دەریا. لەجیاتى ئەوئى لەبرسان بمرم هەر رۆژە كاريلەیهك و هەر دوو سى رۆژ جارێك یهكێكتان بە خەيالى ئاسووده سەردەبپرم و دەبچۆم. ئەگەر خدر نەكەوتتۆتە ژیر دەریا، بابەیت، بەیت رینگایهك بدۆزیتتەو و من لێره دەرباز بكات، ئینجا منیش دەست لە خواردنى ئیوه هەلدهگرم و لەدەست گوناھ و ئیغلیجیوون دەرباز دەم، ئەگەرنا خۆتان دەزانن و با خدریش بزانیت كە من وا بیانووھكانتان دەبپرم. بزەكان بەپرز لە دواى نیریەكە بۆ سەرەو دەچوون. ئیوه بپۆنە سەرەو، بپۆنە سەرەو، سەر گردهكە هەر هیچ نییه، ئەگەر من لەم دوورگەیه بێنمەو، بشچنە ئاسمان، دیم و هەمووتان دەگرم و دەتاخۆم. دەست نادەمە بزە شیردەرەكان، تەنھا شیرەكەیان دەخۆمەو. ئەو بزناھى كە شیریان تیدا نەماو گۆشتەكەیان دەخۆم. با خدریش سلاوى خاى لیبیت گۆتیهكانى خۆى بكاتەو و قسەكانم ببیسیت. ئیستا خەرىكم هندر رادەكیشم. ئەگەر ماتۆرەكە هەلنەبوو چیبكەم. كەیفى خۆتانە ئەگەر خدر گۆتتان نەداتى من چیبكەم؟ دەبیت بموورن. من لەو رۆژە هەمیشە نەباتم هەریببوو.

بە توورەبیەو هەندرهكەى گرت و سى جار رایكیشا، ماتۆرەكە كەوتە كار بە یهكجارى نوقمى شادمانى بوو، بە نارامى دەستىكرد بە خولانەو بە دەورى دورگە. بە دواى جینگایهكى گونجاو دادەگەرا بۆ مانەو و شاردنەو بەلەمەكەى. ئەشكەوتىكى دۆزیهو، ئەشكەوتىكى درێژ بوو، بەلام بەلەمەكە جیبى تیدا نەدەبوو. بەلەم، دینگەیهكى درێژى هەبوو و چارۆگەى نەبوو. ئەو دینگە درێژەش بە كەلكى هیچ نەدەهات. ئاھ، خۆزگە دەیتوانى بەلەمىكى چارۆكەدارى شیرى یان شینى بكربووا. مرۆفە خۆ چارەنووسى خۆى نازانىت، بەلام كەسێك كە ئەو هەموو سالە، وەكو راكردووەكان بەنیو دەریاكاندا گەراو دەبوو بیزانیبوا كە چارۆكە چەند پیبویستە. سویندى خوارد كە ئەگەر ئەمجارەش لەدەست جەلادەكان قوتارى بێت و بە سەلامەتى بۆى دەریچیت چارۆكەیهك بۆ بەلەمەكەى بكریت. پۆیرازیش سەربازى راكردو بوو، دەبیت ناچارى بكات كە ئەویش بۆ خۆى چارۆكەیهك بكریت. لەلای رۆژھەلاتى دوورگە، لەدامینی زناڕەكانى كە وەكو دیوار پالیان و یكدابوو و سەریان لەئاسمان دەخشا، دەشتیكى گەورەو كاكى بە كاكى درێژ هەبوو. دەشتەكە لەبەر هەبوونى ئەو هەموو دەوونە گەزانە زۆر دیارنەبوو. ئەگەر حەسەن تا ناو دەوونەكان نەچوو، ئەویش ئەو دەشتە فراوانەى بۆ بەدەرەدەكەوت. لەنیوہراستى دەشتەكەشدا سى ساختمانى رووخا هەبوون كە دیوارەكانیان بە تەواو

نەرمابوون. ديارە ليرەش كەسانىك ژياون، بە سالانىش ژياون. لەلای رۆژھەلاتيشەوہ كەنداویكى بچووكى دريژبووہەى بينى كە دەكرا بەلەمىكى چوار پىنج مەترى تىدا جىبىكەيتەوہ. بە خەيالنىكى ئاسوودەوہ گەرايەوہ شوئى پىشسوى. نانى كەم پىمابوو، بەلام گوتى قەى ناكات، ماسى، بزى، شير. ويستى بلىت گۆشتى بزى، بەلام قسەكەى خۆى قووت داپەوہ. مەگەر ھەر پىر خدر نەبوو سلاوى خواى لىبىت ئەو ماتۆرەى كە ھەلنەدەبوو بۆى ھەلكرد؟ ھىشتاش ھەر لە چاوەكانى سەرگورد كە لە چاوەكانى ئەنەر پاشا دەچوون دەترسا. چاوەكانى نەقىب پرن لە نەرموونيانى و مېھر و چاكە. نىگاكانى سەرگورد تال، توورە و ركاوى و كەمىكىش شىتانە و لە دنيا تۆراو و ترساو بوون.

عەسر داھات و خۆر ئاوا بوو، حەسەن نانى خوارد، ئاوى خواردەوہ، چوہ نىو بەلەمەكەى و ويستى سەرخەويك بشكىتت، نزيك بە بەيانى ماندوو بوو، خەوى لىكەوت.

سپىدە زوو بەخەبەر ھات، ترسىك چنگى لەھەناوى گيركردبوو. سواری كەلەك بوو، چوہ لىوار، لەناوى ئەو كانىبە كە وردە بەردى سپى لە بنىدا دەلەرىنەوہ دەست و دەم و چاوى خۆى شووشت. تىشووہكەى كەردەوہ، تەماتەيەكى سوورى كە لە بركە وشكەكانى باخچەى مالانى دوورگەى لىكردبوو، لەگەل پەنبرى رەوەندان كە ناوہەى نەرم نەرم بوو تىكەل كەرد و خستىبە سەر نانىك و ھەكو بەرچاى خواردى. بزەكان چووبوونە سەر زناھە تىژەكان و بەرىز راوہستابوون و گەردەنيان ھەلكيشابوو و تەماشای ئەويان دەكرد. ئەوئەندە ماسىبى خواردبوون رەنگى ماسيانى گرتبوو و لىيان بىزار بووبوو. خوا دەزانىت ئەم بزناھە چەند سالە لىرەن. لىرە دەكرىت پىنج تا دە خانوو دروست بكرىت. خدر بزەكانى خۆى لىرە داناون، ئىمە بزى بزى و مانگاكانمان نەھىنە ئىرە. گەم و جۆ و چەوئەندەر نەچىنەن، زەيتوون موترىبە نەكەين و سەوزە نەروئىنەن؟ لەم دوورگەيەدا دەتواندريت دىبەكى بچووك دروست بكرىت، دىبەك كە ئىدى ھەموو رۆژنىك جەندرمە نەتوانن بەسەرى داڤەن. دارتەبگ و سەرو و چنارى بەرز بەرزى جوان و بوغۆش دەچىنەن و دار ھەرمىبەكىش لەگۆرەپانەكەى دواوہ، بەردەم كاوئەكان دەچىنەن كە دواتر ھەكو دارچنارەكان بەرز و پان و پۆر بن و زەردەوالە لەسەر گەلاكانيان بنىشەوہ، ئەوئەندە ھەلبنىش كە لەبەر گرانايبان لكە بە گول داپۆشاوہكانيان سەر لەعەرزى بنىن. پاشان بزىنىك دەكوژىنەوہ، بۆنى كەبابى گۆشتى ئەو بزە كە لەسەر پەنگران دەپىرژىنەن ھەموو دوورگە دەگرىتە خۆى. ھەموو رۆژنىك گۆشتى ناسك و شىرى بزنان دەخۆين و دەخۆينەوہ، ماست و

نقیشك له شیره که دروست ده کهین. ماسیانیش ده گرین. ماسیه کان ده بهینه شاره گه وره کان و ده یانفرۆشین. ئەم ده ریایه پرە له ماسی. بزنه کانی پیر خدریش ئەوان که تاریکی داها ت ده گرین و له جیاتی بزنه کانی خۆمان ده کوژینه وه ئەگەر خدر لێره له جیگایه کی ئاوا سهخت و بهرده لانی ئەوهنده بزنه ی ههبن، خوا ده زانی ت له نیو ئەو بهرده لانه ی ئەولاتر چند بزنی دیکه ی هه ن. ئەگەر خدر رازی بی ت، ئیمه شی خۆش بویت، لێره ئیمه چند له بزنه کانی بخۆین، له ولا کاریله له دایک ده بن، بۆ له دایک نه بن، ئیمه ئاگامان له بزنه کانی ده بی ت، شوانه تیان ده کهین. خوا ده زانی ت، چهن دیان بزنی لێخواردوون، ئەگه رنا، ئەم دوورگه یه ی به م گه وره یه یه بزنه کان هه ر ئەوهنده بوونه ؟ کاتی ک هیچکس دهستی لینه دابن، دوورگه پر نه ده بوون له بزنه شینه کان؟

ئێستا دکتۆره کان کلۆم بچه نه سه ر چیبلی م، مه گه ر ئەوان ئەفسه ر نین؟ به خوینی مرۆڤ تینوو نین. ته نانه ت ئەگه ر تینووش نه بن، ئەرکی ک له که له یاندا جیگه ر بووه. ئەو دکتۆره گه نجه، نه قیبه چییه، پێده چیت پیاویکی به بهزه یی بی ت، به لکو لێشنه گه رین له سی داره م بدن. به لکو موسا کازم ناغاش- کچی چند جوانی هه ن، خوی گه وره ئەوانی چند به جوانی ئافران دووه- بتوانی ت چاکه یه ک بکات. به مرۆڤیک ده چیت که به گوپی بکه ن. یان خودی پۆیرایش پیموایه ره گیتی چاکه ی تیدایه، به لام ده بی ت له به جیمه وه کانی ساری قامیش بترسیت. ئەوان بایه خ به فرمی سکی دایک و باوک و مندال و که سه خۆشه ویسته کانی شیان ناده ن. خوا هه رچی چاکه و سۆز و عه شق و میه ره بانیه ک هه یه هه لێگرتوه به هه وایدا بلاو کر دۆته وه. ئەو سه رگورده چهن دیش لیم تووره بوو.

دهسته پاچه بوو، ماتۆره که کوژایه وه، به له م رۆشیت و لموزی دای له لیواری ده ریا، رایگرت، حه سه ن ئاگای له وه هه ر نه بوو. به په له په ل هاتم ئەو دیوی دنیا. لێره ده بی ت بچه کوئ، رهنگی ت ئیستا هۆسمه ن بۆ ئەوه ی له سی داره م نه ده ن خه ریک بی ت پاره بداته حکومه ت. خۆی ده یگوت سکه ی ئالتوونی مه سیحیی گرانبه های هه ن. له نا کاو له هه مووان ئاومید ده بوو و پاشان به بی هۆ ئومیدی بۆ ده گه راپه وه. له پریکی شدا ترسی ک دایده گرت نه بی ته وه، بیری ده کر ده وه به شی ئەوهنده به زینی پینه ماوه بیگه یه نی ته لیواری، زۆر نیگه ران بوو. پاشان به هیتانه به رچاری ئەوکاته ی که ده یبه نه ژیر داری سی داره و پاشان به شادمانیه وه پێیده لێن خوالیی خۆش بی ت، جیگا و مه کانی به هه شت بی ت، نو قمی نیو شادمانی ده بوو. دنیا پرە له کهسانی باش و جوان.

سەرگورد و نهقیب جلی فەرمی سەربازیان پۆشیوه، چه که کانیان وا لی کردوون دەبریقینهوه و کلاویان ناوه ته سەریان و هاتونته ته ئەسکه له و بە دەم گفتوگۆوه چاوه پروانی ئەوانی دیکه بوون. پۆریاز و فاسیلی لەوانی دیکه زووتر هاتن. فاسیلی جله شینه که ی پۆشیبوو، کلاوه مۆره گۆلینگه داره که شی نابوو سەری. پۆریاز جلی فەرمیی سەربازی کردبوو بهر و مه دالیای سەربه خۆیشی به بهرۆکه وه کردبوو. پزیشکی ئازهلانیش جلیکی شینباوی پۆشیبوو. جلوه رگه کانی هوسمه ن هه لگلوچاو و لوچاوی بوون. دواي هه مووان موسا کازم ئاغا هات، جلوه رگیکي زۆر ریک و پیکي پۆشیبوو. کلاویکی له سەرنابوو، کراواتیکي شینی پنگ پنگی سپی به سەر کراسه سپیه که یه وه گری دابوو که له گه ل مۆدی ئەو رۆژگاره دهاته وه. جله کانی رهش و پیتلاوه که شی ده بریقایه وه. سمیله کانی کشت کردبوون و ریشه ماش و برنجیه که ی شانە کردبوو. چاوه شینه جوانه کانی نیگایه کی هیمنیان هه بوو. به جۆریک سەیری ده رووبه ره که ی ده کرد وه ئەوه ی به دواي شتی کدا بگه ریت. نیگای هات و که وته سەر پۆریاز، ئەو گه نجه لیها ته وه، خۆشپووو خۆشخوو له نیو جلوه رگه فەرمیه که یدا گه نخت ده ی نواند. له وه ی که ئەو له و جهنگه بیته مانه دا توانیبوو گیانی خۆی قوتار بکات پیتی سەیر بوو. قه دربی به له مه وان به له مه ماتۆرداره که ی خۆی له ئەسکه له راگرتبوو. یه که عجار ژیر بالی موسا کازم ئاغایان گرتن و سواریان کرد. شان و شکۆی پیاوانه ی لیده باری. ده تگوت خه ریکه له نیو ئەسپه کان، مه هته ره کان، ده رو دراوسی و دۆسته کانی سەیری ئەسپه ره سه نه کانی خۆی ده کات. به له مووان ماتۆره که ی خسته کار، که میک دواتر هه موو به نزیی دای. له هه موو جاران زووتر گه یشتنه شارۆچکه، ره مزی کاوا لکزاده به گ، جلوه رگه شینه کانی پۆشیبوون و کلاوه پیستیه که شی نابوو سەری و له گه ل پیاوه کانی له چاوه پروانی خه لکی دوورگه ی کارینجا بوو. به رپۆه به ری ناحیه، سەرۆکی هۆبه ی سەربازی، عوزیر خانی کارمه ندی دایره ی نفوس، عه بدلو هه اب، خه یری ئەفه ندی جه عفه ر، ئیسماعیل و ریشسپانی شارۆچکه بو پیشوا یکردنی ئەوان هاتبوون. هه ر له گه ل ئەوه ی هاتنه ناو شارۆچکه، له پر ده هۆل و زورپناکان وه کارکه وتن. ده هۆل و زورپناکان له پیشه وه و میوانه کان و پیشوا یکه ران به دواي ئەواندا ده رپیشتن و تا ده هات ژماره ی خه لکه که زیادی ده کرد. ئالاکان به رپزیکي درپژ ده له رانه وه. به دەم سه رو سه دایه کی زۆره وه گه یشتنه نیو شارۆچکه و گه یشتنه باله خانه گه وره که ی ره مزی

بهگ، لهچهنډ پليکانه يهك بهسره كه وتن و له نهڅمى يه كه م چوونه نيو هۆليكى گهوره و له سه ر مۆبله كان كه به ريز له تهك يه كديه وه داندرابوون دانىشتن و رۆچوونه نيو مۆبله كان. دكتور سه مان سامى ناوړيكي له خه يري ته فه ندى دا يه وه كه له ته نى شته يه وه دانى شته بو و چرپانديه گوټي:

"من له ته مه غدا نه مۆبلى وامبينيوه نه له سه ريان دانى شته وم." خه يري ته فه ندى گوټي: "ته م كوڅكه هى له فه ته ريس فراسټو غلوه"^(۱). له فه ته ريس ده وله مه ندرين كه سى ته م ناچه يه بو، كي لگه ي هه بوون و هه روه ها كه شتي گه ليك كه بو هه موو لايه كي دنيا ده چوون. خانوويكي ديكه ي وه كو ته مه شى له ترمير هه بوو. ره مزى كا ولاك به ئالا يه كوه كه نه مانگه كه ي له مانگ ده چو و نه ته سټيره كه ي له ته سټيره، له كا تي كا ده سهرى شو ر بو بو وه سه ر زه وى گه يشته نيو شاروچكه. جلى فه رمى سه ر بازي له به ر بو. هه موو پيا وه كانى جلى (زيبك)^(۲) ه كانيان پو شيو بو. خه نجه ره دريژه كانيان له به ر پشتينه نه ور يشمه كانيان را كر دبو، تفه نگه ماوزه ره كانيشيان كه قونداغيان نه خشيندرا بو، به رانپيل دا بو. فيشه كدانه زيويه كانيشيان راست و چه پ تا سه ر نيكيان له خو دا بوون. هه ريه كه يان كلاويكي گولدارى له سه ر نابوو. ته مانه هه مووى هه روه ها شه لوا ره پر نه خش و نيگار ه كانيان كه ناويستيريان تا نه ژنو كانيان ده ات و ئيله گه قو لگور ته كانيان، شكو و هه يبه ته له شكري ته فه كانيان به پيا وه كانى كا ولاكزاده به خشيو بو.

سه مان سامى گوټي: "بو هسه!" به م قسه يه خه يري ته فه ندى بيده نك كرد و پاشان دريژه ي پيدا: "تيمه بچى ئاوا لي ره دانى شته وي، با بچينه ده روه كه ميك بگه رين. كا كه پو يراز تو ش وه ره."

هه سته، هه رسيكيان پي كه وه له پليكانه ي ناوه راستى هۆله كه چوونه خو ار، به ره و ليوار رو يشتن، له وى له سه ر له كانى ليوار پيا سه يان كرد.

"هاتنه مه يدانى شاروچكه، له مه يدانى شاروچكه تريونيكيان دانابو، كه س تيبيني نه كر دبو كي ته م كار هى كر دوه. خه لك به بينيني هاتنى ره مزى كا ولاك به و ئالا يه گه وره يه و له گه ل ده سته ته فه يبه كه ي، دوا ي ته وه ده هۆلژهن و زور ناژهن و كه سانتيك كه زيبيكانه سه ما يان

(1) Lefeerisfaraegla. □

(2) زيبك = دلاوه رانى ته نه دۆلى رۆژ تا وا.

ده کرد مهیدانیان پر کردبوو. لهو مهیدانه بهو گه وره ییبه چینگای دهرزی هه لباو ییت نه مابوو. رهمزی به راکردنیکه وه خۆی گه یانده پشت تریبوونه که و سلاوی سهربازی له خه لکه که کرد، گوتی ئیمه دوژمنه کامان نوقمی دهریا کرد و وا لهوئ دینه وه. من له گه ل ئه فه کام فه وجی یۆنانیه کامان ته فرو توونا کرد، نیوه مان کوشتن و نیوهی دیکه شمان له ئزمیر رشتنه نیو دهریا. نه راندی و گوتی هه ر تورکینک هه زار یۆنانی و هه ر ئه فه یه که سه د هه زار یۆنانی دینیت. پاشان ئه و یۆنانیهی نیشاندا که له ساری قامیش هاوکاری ئه ویان کردبوو و به چاری خۆیان خویتر پزیهی کانی ئه ویان بینیبوو. سی شه و سی روژ ئاههنگی گپرا و میوانداری ریکخست. هه زار و نه داران له سه ر هه سیره کانی که له حه وشه دا راخرا بوون دانیشتن و نانیا ن خوارد، له کوشکی ناوبرا و پیتشوازی له ریشسپییانی شارۆچکه کرا. کۆشکه که سی روژ و سی شه و جهی هات و هه ر دهسته یه که دههاتن و دهسته یه که دهچوون. منیش ده زانم و هه موو خه لکی شارۆچکه ش ده زانیت، ئه و سهربازی راکردوو. ئه و ئه فانهی که له گه ل ئه ودا هاتبوون به راستی له جهنگی یۆناندا به شداریان کردبوو. ئه فه کان هه ر له گه ل دهسته یکردنی جهنگی سه ربه خۆی له چیاکانی دابه زیبوون و به شداری جهنگیان کردبوو. ئیستاش بۆ چه ند روژیک و له پیناوی پاره وه کو سه رباز ره گه لی که وتبوون. ئه و کابرایه هیچ و پووچه، سهربازی راکردوو و خاتین به نیشتمانه.

سه لمان سامی هه ر له گه ل ئه وهی وشه ی سهربازی راکردوو بیست، رووی کرده پۆیراز، ئه و هه سه نه راکردوو له کو ییه؟ چیلپهات خۆ ده یویست له گه ل ئیمه بیت، بچین کارتی کۆتایی خزمهتی له سه رگورد ئیسحاق، سه روژی هۆبه ی سهربازی وه ربگرین؟

پۆیراز گوتی: "له و روژه وه به دوایدا ده گه رپین که چی نایدۆزینه وه. رایکردوو قوربان." سه لمان سامی سه ری خسته نیو له پی دهسته کانی و تاویک ئاوا بیری کرده وه. پاشان گوتی: "ترسا. کاتیک قسه مان ده کرد و قسه هاته سه ر له سیداره دان و پاشانیش به تووره ییه وه قسه م له گه ل کرد له ترسی ئه وهی که رهنگییت رادهستی بکه ینه وه رایکرد. زۆر نیگه ران بووم." خهیری ئه فه ندی گوتی: "ئه وه کییه باسی ده که ن؟"

له لایه ک پۆیراز له لایه کی دیکه ش سه لمان سامی باس و به سه رهاتی هه سه نی راکردوویان بۆ باسکرد. چاوه کانی خهیری ئه فه ندی پر بوون له فرمیسک، کوله گری له قورگی مابوو، به دهنگیکی له رزانه وه گوتی:

"خۆزگه كۆپه كانى منيش رايانكردبوا، چانك قه لا چ دهرديكى بۇ دهرمان كردين، زربيوشه كانى دوژمن هاتنه بوغاز و له بهردهم دولما باغچه له ننگه ريان گرت."

سهلمان سامى قوئى پؤيرازى گرت و گوتى: "خۆزگه هه موو له شكرى سارى قاميش ده بوونه سه ربازى راكردوو. به كو مەلا مردن و رهقبوونه وهى شهوان چ دهرديكى دهرمان كرد، خۆزگه له شهفسه ره وه بگره تا سه رباز هه موويان رايانده كرد. شه وه من بووم له به رامبه ر هه سه نى راكردوو بهد رهفتاريم كرد. پؤيرازم، براكه م، كۆپه كه م، تو بلئيت هه سه نى راكردوو بۇ كوى رايكردبيت؟ من خراپه م له گه لا كرد. شه و يش منى تووره كرد."

به هاوار كردنه وه گوتى: "خۆزگه شه وهى نه ده كرد، خۆزگه ناوا قسه ي نه كردبوا. ناتوانين بيدززينه وه؟ شه گه ر بماندو زيبوايه وه كارى خزمه تى سه ربازيم له ئيسحاق به گ بۇ وه رده گرت."

"له دورگه نيبه، هه موو چيگايه ك گه رايين نه ماندو زيبه وه، نه بوو. سه ر له نيواره سوارى به له مه كه ي بووه، هه لاتووه، به لام ناتوانيت زور دوور بكه ويته وه، زور بروات هه ر تا دوورگه ي كبا ده توانيت بروات، به نزيىنى پى نيبه."

سهلمان سامى پرسى: "قه درى به له موان ليته يه؟"

"به به له موانمان گوتبوو بيته نيته، با بچينه شه سه كه له به لكو له وي بيت له چايخانه كه بيت."

ماويه كه بيدنه نگ بوون، پاشان له كاتيكا گوييان بۇ قسه كانى خه يرى شه فه ندى راكرتبوو به نارامى به ره وه شه سه كه له روشتن.

چؤرباچيه كان باسى گوپينه وه يان به ر له وهى كه فه رمانه كه له لوزان دهر بچيت زانيبوو. هه موو مال و دارايى خويان به نرخى هه رزان هه رزان ده فرؤشت و ده روشتن. له فته ريس و ره مزى براده رى نزيكى يه كدى بوون، له فته ريس كاتيكا ده روشت كينگه كه ي كه زور له پينچ هه زار مه ترى چوار گوشه ده بيت، هه ره ها باخه كان و خانووه كه شى كه ئيستا ره مزى تيبدا دانيشتووه، فرؤشته ره مزى. بريار وابوو كه شه گه ر بگه رپيته وه، له ره ميزان وه ريگريته وه. له فته ريس له هه موو روويكه وه متمانه ي به ره مزى ده كرد. ره مزى براده رى كورپ يه كيكا له بنه ماله ره سه نه كانى شارچكه كه بوو. ده وله مه ند بوو. بۇ شه وهى دژى يونانيه كان نه جه نكييت و ناچار نه بيت شه وان بكوژيت له سه ربازى رايكردبوو. شه گه ر نه شگه رابوايه وه هه موو شه مال و سامان و داراييه حه لالي ره مزى براى ده بوو.

خەرىك بوون لەئەسكەلە نزيك دەبوونەووە كە قەدرىي بەلەموانيان پىنگەيشتەووەو پىنكەووە
چوونە چايخانەكە. چايخانە جەمى دەهات لەخەلك، ھەموويان پىنكەووە لەبەريان ھەستان، چاو
قاوھيان بۆ ھىنان. ھەمووان بەخىرھاتنيان كردن.

"ھىشتا ھەسەنت نەدۆزىيەووە قەدرى، نە؟"

قەدرىي بەلەموان گوتى: "نەماندۆزىيەووە. ئەو شەوھى كە ھاتە لاي من، گوتى لەسەدارەم
دەدەن. ناتوانم لىرە بىتمەووە. سەرگورد لەسەدارەم دەدات. سەھى دووسەھى جەندرمە دىن،
دەبەن. من دەبىت ئەمشەو بڕۆم، بەلام تانكى بەنزىنى بەلەمەكەم بەتالە، گوتى ئەگەر
بەنزىنم بەھىتى، پارەھەكى زياترت دەدەمى. پىمگوت بمبورو ھەسەن من ھەر ئەوئەندەم بەنزىم
ھەھە كە خۆم بگەھەنەم شارۆچكە. سەرۆك پۆيرازيش داواى لىكردووم بچمە شارۆچكە، لەگەل
ئەوئەشدا كىسەھەكى مەخەلى گەورەى لەباخەلى دەھىنا، گوتى ئەم پارەھە بگرە، بڕۆ سى
دەبە بەنزىنم بۆ بگرە، بۆ كرىي ھىنانەوھەش پارەھەكى زياترت دەدەمى."

پۆيراز گوتى: "تۆ بڕۆ دوورگە، شىخموس و ئوسو لەگەل خۆت ھەلبگرە، پىنكەووە بڕۆنە
دوورگەى كابا، ھەسەن بدۆزنەووەو بىھىنن. كاك دكتور گوتى دەھەوت كارتى كۆتايى خزمەتى
سەربازى بۆ لەسەرگوردى ھۆبەى سەربازى، كە برادەرى خۆبەتى، وەرېگرىت. ئەگەر نەھىست
بىت بە ھەر چەشنىك بوو رازى بگەن. ئەگەر تۆ بۆت رازى نەكرا، بە شىخموس بىزە با ئەو بۆ
ئوسوى وەرېگرىت. ئوسو پىبىلەت كەمن دەھە زەمانەتى گيانى. با ئوسو رازى بكات. كە
گەيشتنە دوورگەش مەھىلن دەستى بە بەنزىن بگات، دەنا بەنزىنەكە دەبات و بۆى
دەردەچىت. گوناھە بەدەختە، ئىستا ھەر ساتىك دەمرىت و زىندوو دەبىتەووە. ياللا زوو بن
بەپىكەون بڕۆنە دوورگە."

سەلمان سامى گوتى: "بەلەموان كورم. سلاوى من بە ھەسەن بگەھەنە، پىبىلەى با
نەترسىت، تاكو من زىندووم ناهىلەم ھىچى بەسەر بىت و ھىچكەس ئەزىتەتى بدات، با بىتەووە
وھكو برا لەدوورگە بەھەشتىكەمان بە خەيالى ئاسوودە بژىت."

دواى ئەوھى كە قەدرىي بەلەموانيان بەرپىكرد گەرانەوھە شارۆچكە. لە نيوان ريگا پياوھەكانى
رەمزى بەگ پىشوازيان لىكردن: "واى بەرپىزان، چەند نوینەرىكى ئەنجومەن لەئەنقەرەوھە ھاتوون
و لەبالەخانەكە چاوەرپىتان دەكەن."

ئەو نوپىنەرانەى كە لەئەنقەرەوہ ھاتبوون ژمارەيەكى زۆریش ئالايان ھېنابوو. رەمزى كاواك بەگ گوتىبوى دوو دانە لەئالا گەورەكان لەسەر دوو دارئەسپىندارى بەرزى ھەردوو لای ھەوشەكە ئاويژان بکەن. ئالاکانى دیکەش لەسەر دیواری بەرز و نیتوان دیوارەکانى ھەوشە بەرپز داندرا بوون. ئالاکان دەشەكانەوہ. لەناو ھەوشە دەھۆل و زورناكان لیدەدران و زىیکەكان ئەژنۆيان لەزەوى گیر دەکرد و ھەلئەبزینەوہو سەمای زىیکیان دەکرد. جلوپەرگە پەر نەخش و نىگارەکانى زىیکەكان دەبرىقانەوہ. زىیکەكان نەك ھەر لەناوەرەستى ھەوشە بەلگو لەگۆشە و چوار لای ھەوشەكەش سەمایان دەکرد. كاتیک ئەوان ھاتنە ناو تەلارەكە، ھەمووان ھەستان. جلوپەرگى شىنى ھەموو نوپنەرەكان دەتگوت كاری دەستى يەك بەرگدروى شارەزايە. پىاويكى بالابەرز، قیت و قۆز لەنیتو نوپنەرەكاندا وەستابوو كە ملىكى دىژى ھەبوو. دەستمالىكى سپى لەبەرگى سەر سنگى چاكەتەكەى نابوو و كراواتىكى سوورى بەستبوو. مەدالىاي سەربەخۆيى بەسەر سنگیەوہ دەدرەوشايەوہ. كاتیک پۆيراز ھاتە ژوورئ نوپنەرە بالابەرزەكە ھاتە لای ئەو و خۆى ناساندو گوتى كە ئەو لە گەلى بۆلۆ، دوای جەنگى سەربەخۆيى بەشدارى کردوہ.

پۆيراز دەستپاچە بووبوو و نەيدەزانى چىبلىت.

"ئەى ئیوہ؟"

"من قوربان... من... يەكەمجار لەچىاي ئەللاھوتەكبەر و سارى قامىش، پاشان بەرەى ئورفا لەبەرەمبەر ھىژە فەرەنسىەكان..."

"بەختەوہەرم كورم. كەوابوو تۆش يەكئەك لەو چەند دانە سەربازانەى كە لەسارى قامىش قوتارىيان بوو. تووشى شەپرىش بوويت؟"

"تووش بووم، بەلام نەك بەو شىوہيەش. بەر لەوہى شەر دەستپىبكات ھەموو سەربازەكانمان مردن، ھەموويان كوشتن."

"ئىمەش لەگەلى بۆلۆ شەرمان كرد. زىانى زۆرىشماندا. سەربازەكانى ئیوہ ئەسپى لىيدان و لەسەرمان رەق بوونەوہ، سەربازەكانى ئىمەش بە گوللە و سەرەنيزان مردن. ئىمپراتۆرياي گەرەش لەگەل ئىمەدا مرد. سوپاس بۆ ئەمپەرمان، لەھىلەكەى قەقنوس، كۆمار و مىللەتى رەسەن و شكۆمەند و پاكى تورك سەرى دەرھىنا."

"سوپاس بۆ خوا، ھاتىنەدەر."

"عوسمانی هەوتسەد ساڵ دەوامی کرد، کۆمار تا هەتایە دەمیڤیت."

"هەر دەمیڤیت قوربان. زۆر زیاتر."

ئەو سەربازە دێرینانەیی خاوەن مەدالیای کاتێک خەریک بوون لە گەڵ یە کدا دەدوان یە کێک لە نوێنەرەکان هاتە لایان و گوتی: "جەنابی سەرھەنگ ئیڤمە هەموومان وا دەچینە مەیدانی شارۆچکە. لەوێ بریار وایە بۆ خەلکە کە روونی بکەینەووە کە ئەم نیشتمانمان چۆن دروست کرد، دلی هەمووان بە قسە کاغمان بکەینە خوین و چاویان پڕ بکەین لە فرمیڤسک."

سەرھەنگ دەستی خستە نیو دەستی پۆیراز و گوتی:

"با تازە بچینە مەیدان، قسە کردن لە مەیدانەکان بە نسیبی هەموو کەس ناییت. دۆزینەووی

مەیدانێک بۆ ئەو و تاری تێدا بەدیت لە سەرکەوتن لە مەیدانی جەنگ سەختەرە."

قۆل لە نیو قۆل، زۆر هیمنانە لە پلێکانەکان چوونە خوار، لە داوای ناپۆرە کە تێپەڕین. زبیکەکان لە پێش هەمووان، بە داوی ئەواندا دەهۆلکوت و زورنارنەنەکان بە دەنگێکی کەرکەر و بە داوی ئەوانیشدا نوینەر و دانیشتووانی شارۆچکە و ریشسپییەکانی شارۆچکە و دیهاتەکانی دەورووبەر و لە داوی هەمووانیشەووە مندالان و پیرو گەنجان... رەزمی کاولاکزادە هەر کە سەرھەنگ و پۆیراز ناوا قۆل لە نیو قۆلی یە کدی بینی ترساو ئەو ترسەیی کە هەیبوو زۆر زیاتر بوو. لە بەر خۆیەووە گوتی، تێگەیشتم تێگەیشتم ئەم پۆیرازە چ کارەییە. کاتێک سەیری چاوەکانیم کرد زانیم دەبیت کاریکی نەینی و گەورەیی هەبیت. ئەو وەلی نیشانچییەش بە چاوە سەوزە کە لاتاساییەکانی کە دووجار دووجار دەیکوتان کە بینیم زانیم چ کارەییە. ئەو دکتۆرانەیی کە دواتر هاتن؟ پاشان ئەو پیاوێش کە ناوی پزیشکی ئازەلانە؟ چۆن دەکریت کە سێک ناوی پزیشکی ئازەلان بێت؟ ئەو دەبیت یە کێک بێت لەو تەشکیلاتە تاییەتە، دەبیت نازناویشی پزیشکی ئازەلان بێت. سەیری ئەمە بکە، جوجەلە بیینە چۆن قۆلی لە قۆلی ئەو سەرھەنگ بە پزێرە هەلکێشاووە بە نیو خەلکە کە دا دەرواوت و لە نیو خەلکدا بە هیواشی قسەیی لە گەلدا دەکات. سەیرکە سەیرکە، ئەوان لە گەل یە قسە دەکەن، وەکو کورپو باوک، برا گەورە و برا بچووک و وەکو دۆستی هەزار سالە، ئەمانە بە دوو قسان پیاو دەبەنە بن داری سیدارە. ناتوانی چرکە یە کە سەیری چاوەکانی ئەو سەرھەنگە بکەیت، نیگای کار لە ناخی مرۆف دەکات. لە نیو ئەمانەدا هەم دیسان پۆیراز لە هەمووان جوامیترەرە. کلیسای دوورگە کە ئێشمان تێکدا. دەبوا کلیسامان نۆژەن بکردبوایەووە منارەییەکی سپی بەرزیشمان بۆ دروست بکردبوو،

بەرپراستی پېیوست بوو ئەو خانووه جوانانەى چىشتلینەرەکان تىکبىدەین؟ ئەو پیاو، ئەو وەلیه بەرازه، نىگاگانى دەتگوت نىگای شەیتانن، ئەگەر پۆیراز بەگى بەرپىز، قارەمانى خاوەن مەدالیای ئورفا نەبوا، لىبىدەدام. ئەوەندە بە بکوژان دەچىت کە ئەودەمەى سەیرى کەسىک دەکات مەرۆف سەرى سوور دەمىنیت چۆن گىانى دەرنایىت. مەرۆف دەبىت رەفتارى لەگەڵ ئەو پۆیرازە، ئەو مەرۆفە خۆش خولق و خووه رەفتارىکى باش بىت. دەتوانىت مەرۆف لەدەردو بەلاکان پىاریزىت وەك چۆن پىشتر پاراستوویە. ئاوپى لەدواو دەپىو، خۆى لەپۆیراز و سەرەنگ نزیك کردو، بە حالەتیکى ساختەکارانە خەبەردار راوەستا، دەستەکانى تەواو بە تەنیشتەکانى خۆى جووت کردبوو، سەرى برذبوو نىو شانەکانى و شانەکانى بەرزکردبوونەو.

"قوربان نىو قسە دەکەن، وایە؟"

سەرەنگ پشتمى راستکردو، قۆلى لەقۆلى پۆیراز هینایەدەر.

"هەلبەت من قسە دەکەم."

"پایەدار و راوەستاو بىت قوربان، دەستە موبارەکە کانت ماچ دەکەم."

سەرەنگ ئىدى سەیرى رەمزى نەکرد، دووبارە قۆلى لەقۆلى پۆیراز هەلیناو بەدەم قسەکردنەو ئارام ئارام کەوتنەو، کە گەیشتن خەلکە کە رىبى بۆ کردنەو، سەرەنگ سلاوى لە ئامادەبووانى راست و چەپى خۆى کردو تا نزیك تریبونە کە چوو. هەر لەگەڵ ئەوئى ئەوان لە تریبونە کە نزیك بوونەو، یەكەمجار نۆینەرەکانى گەل و رىشسپىەکانى شارۆچکە و شارۆچکەکانى دەورووبەر، ئىنجا دىهاتىبەکان چەپلەیان لىدا، دەهۆل و زورناکان دەنگیان نەما، مەشقیان بە هەموویان کردبوو و دىهاتىبەکان راھىنانىکى باشى سەربازیان پىکرابوو. چەپلەرپىزان ماوئىەكى باش درىژەى کىشا. سەرەنگ لەکاتى چەپلە لىدانەکان سەیرى بەرامبەر خۆى کرد، پاشان لەناکاوئىک سەرى هەلپى و بەرەو تریبون هەنگاوى هەلینا. سى پلىکانە بەسەرکەوت، سەیرىکى چەپ و راستى خەلکە کەى کرد، چەپلە لىدانەکان خىراتر بوون. سەرەنگ دەستەکانى هەلپى، لەپى دەستى روو لەخەلکە کە بوو. لەناکاوئىک چەپلە لىدانە کە وەستا و سەرەنگ دەستى بە قسان کرد:

"ئەى خەلکى من، ئەى ئەو خەلکەى دوژمنتان لە ساکاریا، ئىنونو و ئافیون و دەدەرنا و دوورتان خستەو، ئەى ئەو خەلکەى لەمەیدانى جەنگى دوملوپىنار دەشتەکەتان بە خوینى

سەربازانى دوژمن ئاودا، ئەي خەلكى قارەمانى من، كە دولوپىنارتان پېر كەرد لەلاشەي دوژمنان، ئەي خەلكى بەرزو بەرپىزى من، ئىپو بوون كە پاشاۋەي دوژمنان لە ئىمىر لەدەريا كەرد، ئەي خەلكى شايستە، ئەي مىللەتى قارەمان، ئىپو بوون كە ۋەكو لافاۋىكى گەورە لەئاسيا راسان و بە پىكەيتان و دروستكردنى دەۋلەتى جياجيا خۇتان گەيانە ئەنەدۆل، مەگەر ئىپو نەبوون چۆكتان بە رۆم و بىزانستان دادا؟ مەگەر ئىپو نەبوون كە نۆسەد سال بەسەر ئەم دىنا گەورەيەدا حوكمپانېتان كەرد؟ مەگەر ئىپو نەبوون كە ئاتىلا و چەنگىزخان و تەمپورتان كەردنە فەرمانپەرەي جىهان و بە تىروكەوان و نىزەكانتان دىنا و چىاو دەريا و بىبانەكانتان هېنايە لەرزە؟ ئەم مىللەتە، قەقنوسە. قەقنوس شاي ھەموو بالئدانە كە ھەزار سال تەمەن دەكات، پاشان ئاگرېك لەناخى دېتەدەر و قەقنوس بەو ئاگرە دەبېتە خۇلەمېش، لەو خۇلەمېشە ھىلكەيەك دېتەدەر و لەو ھىلكە گەرمە جووجەلەيەك و ئەو جووجەلەيە لەماۋەي ھەوت رۆژدا گەورە دەبېت و دەبېتە شاي بالئداران. قەقنوس ئا بەمشىپەيە، بە شكۆ و بالادەستىەو تا رۆژى قىامەت دەژىن. نەژاد و رەچەلەكى ئىمەش لەئىپو ئادەمىزادەكاندا ۋەكو قەقنوس وايە. ئىمەش ۋەكو ھىلكەيەك كە ھەر ھەزار سال جارېك لەئىپو ئاگرە دېبىنەدەر، ۋەكو قەقنوس تا قىامەت لەخۇلەمېشى خۇمان دروست دەبىنەو. نەژاد و كۆمارەكەمان لەژىر سېبەرى مستەفا كەمال پاشا تا دىنا دىنايە زىندو دەمىنېتەو. ئەي، خەلكى قارەمانى من، ئىمە ئەمپۆ ھاتووينەتە ئىرە تاكو پارتى گەلى كۆمارىخووزى خۇمان پىكېنېن. ئەو رىكخستىنە كە لەباۋەشى مىللەتەكەمان و لەئىپو دلئى مىللەتەكەمان لەدايك دەبېت ئىمە بەرز دەكاتەو ۋە لەبەرزايى چىكانى ئالپەو دەمانگەيەنېتە لوتكەي شارستانىتېبى ئەورۇپا. ئەي مىللەتى من، لەبىر نەكەن كە ئىمە لەخۇلەمېشى ھەزار سالەمان لەدايك بووين، لەخۇلەمېشەكان، لەخۇلەمېشەكان لەدايك بووين. ھەزار سالى دىكە دووبارە لەخۇلەمېشەكانمان لەدايك دەبىنەو.

سەرھەنگ زىاتر وروژا، قورگى خۇي ساف كەردەو، دەنگە گەورەكەي تا توانى زىاتر ھەلپى: "بەلئ، دە ھەزار سال، سەد ھەزار سال، تا دىنا دىنايە، تا دىنا دىنايە، لەگەل كۆمارەكەي خۇمان و لەگەل رىبەرى خۇمان مستەفا كەمال پاشا، بەگەل رىكخستىنى گەلى كۆمارىخووزى خۇمان ھەر ھەزار سال جارېك ئىمە لەخۇلەمېشى خۇمان لەدايك دەبىن و دەبىنە

حوکمپرائی جیھان. بژی کۆمار، بژی پارتەکه مان، بژی قەقنوس، بژی حوکمپرائیکردن بەسەر جیھان، بژی، بژی، بژی."

بریار وابوو تا رەمزی کاولاک ئەو ئالایەیی بە دەستیەوه بوو زیاتر بەرز بکاتەوه دەنگی چەپلەرپیزانی ئامادەبووان زیاتر و زیاتر بییت و لە راستیدا هەروا بوو، دەنگی چەپلەرپیزانی خەلکەکە ئەو ناوەی هینابوو هەژان. بەر لەهاتنی کۆمار، لەهیچ جیگایەکی ئەنەدۆلدا چەپلەلیدان باونەبوو. چەپلەلیدان و هاندان لەئەنقەرەوه هات و بە هەموو جیگاکانی دیکەدا بلاوبوو. رەمزی کاولاکیش دواي هاموشۆ و پەییوەندیەکانی لەگەڵ ئەنقەرە، چەپلەلیدان و چەند شتیکی نوێی دیکەیی هینابوو شارۆچکە. چەپلەلیدان و هاندانیش هەر لەئەنقەرە فیربوو. کاتیکیش بوو یەکیەکە لەسەرانی پارتی گەلی کۆماربخواز، چەپلەلیدانی لە رپۆرەسمی کردنەوهی لقی پارتەکەیی فیری خەلکی شارۆچکەو دواتریش خۆی دیهاتەکان یەک بە یەک گەرابوو، کەردبوو. ئەو، لەراستیدا، نەک بۆ فیرکردنی چەپلەلیدان و هاندان و بەلکو گیانبازی بۆ نیشتمان دەکرد.

چەپلەرپیزان دەستی پینکرد وەکو گرمەیی هەوری ئاسمان، هەر نەشەدەبرایەوه. سەرھەنگ دەستی دەهەژاند، دەست و مەچەک و پەنجەکانی دەکردنەوهو لیکیدەدان و دەییەستن، سوپاسی خەلکەکەیی دەکرد و چەپلەلیدانەکە تەواو نەدەبوو و نەدەبوو. هەموو ئەوانەیی چەپلەیان لیدەدا و روژابوون، لەپی دەستەکانیان وا پینکدادەدا دەتگوت دەنگی تەقینەوه لەو ناو هەلەدەستیت. سەرھەنگ هەرچی هەولیدا، چەپلەلیدان دانەمرکایەوه، سەرەنجام لەپشت تریبۆنەکە هاتە خوار، بەلام لەشوینی پینشوی نەوہستا، بەخیرای هەنگاوی هەلیناو رویشت. لەو نیوہ، کاولاکزادەش بە بەردەوامی ئالاکەیی رادەوہشان و بەرز و نرمی دەکردەوه، بەلام خەلکەکە پینگۆیدانە ئەو هەروا بەویەری جۆش و خرۆشەوه چەپلەیان لیدەدا. رەمزی هەرچەند خەلکی شارۆچکەیی لەسەر چەپلەلیدان راھینابوو، ئەوہی لەبیر کەردبوو کە دەستەلگرتیان لەچەپلەلیدان فیر بکات. هیچ رینگایەکی بۆ بیدەنگکردنی ئەو خەلکە بەمیشک دانەدەهات. بەدەستپاچەییەوه چوہ پشت تریبۆنەکە و بەھەموو هیژی تییدا بوو نەپاندی و گوتی: "ھاوړپیان دەستەلگرن، دەستەلگرن." ئەو هەرچەندەیی هەولیدەدا ئەوانە بیدەنگ بکات، دەنگی چەپلەرپیزان زیاتر و زیاتر دەبوو. ئەویش لەپشت تریبۆنەکە دەست و پینی خۆی ون کەردبوو. سەیری کرد ناتوانیت بیدەنگیان بکات، لەپشت تریبۆنەکە هاتە خوار، قاچی

تیکنالان و کهوت، دهنگی چهپله پریزان دیسان زیاتر بوو. سلمان سامی که له دست نهو چهپله لیډانه خریک بوو شیت دهبوو خیرا خوی گه یانده پشت تریبونو که، ده مانچه که ی دهرینا، سی گولله ی به هوا وه نان، خه لکه که وروکاس مان، ژماره یه کیان بیده نگ بوون، ژماره یه کیشیان هه روا له سهر چهپله لیډانه کیان به رده وام بوون.

"به سه ئیدی چهپله لیمه دهن، نه مه فرمانه."

دهنگی چهپله لیډان له پیر راگیرا، بیده نگیه کی ته واهاته هه نارا. ره مزی کاواک که هاتبووه و هه رخی به شهله شهل چوه وه پشت تریبونو که و هاواری کرد:

"لیره به داوه ناییت چهپله لیډه ن." جله شینه که ی خولاوی بووبوو، خوی نه مه ی نه ده زانی.

"نیستا هه موومان پیکه وه ده چینه نووسینگه ی پارت، برپاره له وری سهرهنگ داوه سووره که بریت. چهپله پریزان بوه ستیت. له مه ودا چهپله لیډان بوه ستیت."

سهرهنگ له پیش هه موویان و نه وان و خه لکه که به دوا ی نه ودا، بو کردنه وه ی نووسینگه ی پارت بو باله خانه ی یونانی به ریکه وتن. خه لکه که دوری باله خانه که یاندا، دهنگ له بهر که سیان دهنه ده هات. ته ناهت ته پل و زورناش لینه ده دران. سهرتاسه ری باله خانه که به نالاکان راژیندرابووه وه. سهرهنگی ره شدا که پراو و لاواز و قه دبلند به ره وه دهرگا که بوو، دهرگا کراوه بوو، سهرهنگ به رام بهر دهرگا که راوه ستا. کچوله یه کی گهنج که ناوه لدامه نیکی چین چینی پویشیوو و گهرده نبه ندیکی به ملیه وه کردبوو به سینیکی ژیرین که مه قه سیکی له سهر بوو له سهرهنگ نریک بووه وه و مه قه سه که ی بو لای سهرهنگ راگرت. سهرهنگ بهر له هه لگرتنی مه قه سه که سهریکی روخساره جوانکیله که ی کچه که ی کرد. دهسته کانی کچه که به ته ویت یان نا ده له رزین. روخساری له بهر عاره قه هه لاتبوو. سهرهنگ مه قه سه که ی هه لگرت. سهریکی کرد. داوه سوور و سپیه که له لایه کی باله خانه که بو لاکه ی دیکه ی راکیشرا بوو. سهرهنگ وه که نه وه ی له په رستگه یه ک بیت دهستی چه پی به هیمنی بو لای داوه که دریت کرد، به دهستی راستی که مه قه سه که ی گرتبوو هات و به نارامی داوه که ی بری، ناوری له خه لکه که دایه وه. به دهنگه گهره که یه وه گوتی: "پیروزه! پایه دار بیت پارت و نیشتمانان..." سهری کرد خه لکه که تیکنقزقا، یه کسه ر بیده نگ بوو. نه گهر نه مجاره دیسان دهستیان به چهپله لیډان بگردبوا یه وه، ئیدی که س نه یده توانی کرپان بکاته وه. به له ز له باله خانه که چوه ژوره وه. له پلی کانه کان سهرکهوت، میوانه کانیش به دوا ی نه ودا به سهرکهوتن. که لویه له کانی ناو باله خانه ی پارت به

شېوازىكى جوان دائىرلاردا بولۇپ، مۆبلەكان، كورسىيەكان، تەختەكان و ئەو مېزائەنى لەۋى بولۇپ ئەسەستە ئېۋل و ئەنقەرەش نەبولۇپ. دانىشتن، بەرياندايە قسان. ئەو كەسانەنى كە جىگايە كيان بۇ دانىشتن پەيدا نە كەردى، ھەروا بە پىۋە ۋەستا بولۇپ بە كەيف و زەۋقەۋە گويىيان بۇ قەسەكانيان راگرتىبولۇپ. ئىسحاق بەگ، سەرگوردى تۆپخانە ۋە ھۆبەنى سەربازىش كە درەنگ كەشتىبولۇپ لەۋانە بولۇپ بە پىۋە ۋەستا بولۇپ. دكتور سەلمان سامى ۋە ئەۋانى دى لەسەر تەختەكانى تەنەشت دەركاى تەلارەكە دانىشتىبولۇپ. دكتور ھەر كە سەرگوردە شەلەكەنى لەبەرامبەر خۇدا بىنى لەسەر تەختەكە ھەستا ۋە بە ھىۋاشى چۈۋە دەردەۋە ئامازى ھارپىكانىدا ئەۋانىش بە ھىۋاشى بە دواى ئەۋدا چۈۋە دەردەۋە. ئەۋانەنى لە رۇخ دەركاگە بولۇپ لەگەل رۆيشتىنى ئەۋان، يەكسەر دانىشتىنە سەر جىگايە ئەۋان. ھەندىك كە سەرگەرمى قەسەكەردن بولۇپ بە جۇش ۋە خۇشچىكەۋە باسى ئەۋەيان دەكرد كە ۋلات دەگەيەننە ئاستى ئەۋروپا ۋە بەرزىترىن تروپىكى ئەۋ پىشكەۋەتنەنى كە ھەيە. بە شانازىيەۋە باسى ئەۋەيان دەكرد كە چۇن تۋانىۋىيەنە لەۋ عوسمانىيە بۇگەن ۋە رىۋە ئەۋ چلە سەۋز ۋە كەشاۋەيە بەرھەم بىتىن ۋە بە گوتىنى ئەۋەنى كە چلە، چلە، چلەكەمان بەرھەمەيىنا ۋە رۇزانە كەيان كەشتىنە ئەۋەپەرى.

"تا زوۋە بابچىنە ھۆبەنى سەربازى."

دكتور سەلمان سامى گوتى: "با بچىن."

ھۆبەنى سەربازى نىزىك بولۇپ، لە كاتىكدا كە قەربالغىيە كەيان دەسىمى دەچۈنە پىشەۋە، كەشتىنە بالەخانەيەكى لە تەختە دروستكراۋى زۇر جوان. كەمىك لەۋى راۋەستان، "سەرگورد ئىسحان، بالەخانەكەنى نۇ بالەخانە نىيە، كۆشكە."

"ئەمە خانۋى چىشتىلەنەرىك بولۇپ، بارەگاي فەرمانگەكەمان ۋەكو كولانەنى مرىشك ۋابولۇپ، ھاتم ئەم بالەخانەيەم بىنى، كەۋتە بەر دلم. سەيرىم كەرد كابرەيەكى پىكەنيناۋى بە جلو پىلاۋەۋە لەسەر دۆشەكى پەرى مەل لىپراكشاۋە ۋە خەۋتوۋە. ھەر كە منى بىنى يەك پى ھەستا، خەبەردار ھەستايە سەرىپ، پىرسىم ئەم خانۋە ھى كىيە؟ گوتى ھى خۆمە. لەباۋكتەۋە بۇت ماۋەتەۋە؟ گوتى ھى چىشتىلەنەرىك بولۇپ. منىش پاسەۋانى كىلگەكەنى بولۇپ، كاتىك دەيۋىست بچىتەۋە شارەكەنى خۇى، داي بەمن، بۇ دەپرسىت؟ ۋاى ئىدى، بۇ ئەۋەنى حكومەت لەدەستى دەرنەھىنىت ۋە لىيىنەستىيىت. تۇش لىتۋەرگرت، ۋانىيە؟ منىش... كىلەكانىش لاي تۇن؟ بەلى. بەدە بىيىنم كىلەكان. يەكسەر كىلەكانى دامى. مىلى كەچ كەرد، منىش بە خەيالى

ئەو دەي بومە خاوەنى ئەم خانووە خۆشحال بوم. ديسانیش خۆشحال دەم، دوای دە رۆژی دیکە وەرە لام، خانووئەکت بۆ پەیدا دەکەم. کەوابوو پێیانبلێ ئەو باغەى کە بۆیان دانام لیمەستیننەو. هەندیک کاغەزى لەگەرفانى دەرھینا و نیشانى دام، ئەم بالەخانە و باغەیان فرۆشتبوو ئەو پیاوہ گەنجە. تۆ دوای دە رۆژی دیکە وەرە لای من، ئەگەر خانووئەکی جوامم بۆ پەیدا نەکردى کە بە دلێ خۆت بێت خانووەکەى خۆمت دەدەم. تۆ باغەکەت بە دە من، ئەوکات حکومەت ناتوانیت لیمبەستەیت، من چى لەم خانووە گەرەبە بکەم. تۆ ھەر ئەوئەندە بکە باغەکە نەکریت. خانووئەکت بۆ دەکرم نەبیتەو. گوتى سوپاس. بەرپەکتەوت و رۆشیت.

چوونە ناو بالەخانەکە، ناو بالەخانەکە زۆر پاک و خاوین بوو، مۆیل و تەختە و کورسبەکانیان لە ئیتالیاوہ ھینابوو.

دکتۆر سەلمان سامى لەبارەى پیاوہ گەنجەکە پرسىاری لەسەر گورد کرد:

"پیاوہ گەنجەکە دوای دە رۆژ ھاتەوہ. من خانووئەکی بچووکم بۆ پەیدا کردبوو. قەبالەى باغەکەشم وەرگرتبوو، قەبالەکانم دانج. ھاواری کردو گوتى ھاى زیندوو بوومەوہ، زیندوو بوومەوہ. وەکو بالئەدان بە فرین فری و رۆشیت. لەدوور دوورە دەنگى دەھات و دەیگوت، ھاوسەرگبرى دەکەم، ھاوسەرگبرى دەکەم."

"ئێستا ئێمە کارێکمان پێت ھەيە. با یەکەمجار کاک پۆپاز باسى ھەسەنى راکردووت بۆ بکات، ئینجا من باسى دەکەم."

یەکەمجار پۆپاز یەک بە یەک ئەو قسە و باس و خواسەى بۆ گێراپاوە کە راکردو بۆى باس کردبوو و پاشان سەلمان سامى دەستی پێکرد. سەرگورد ئیسحاق بەگ دلگران بووو فرمیسک لەچاوەکانى قەتیس مان و دەتگوت ھەموو گيانى دەلەرزی:

"تەواوہ، ئەوہ روویدا. سارى قامیش گەرەترين دژرانى مێژووێ ئیمەيە. ئەنوەر پاشا فونوہى شیتتیکى لەخۆرازیە. لە راستیدا، مەرگى لەشکرێكى گەرەبە کە بەر لەوہى بچنە شەرەوہ رەق دەبنەوہو دەبنە خۆراکى ئەسپێیان. ئێژن نەوہ ھەزار کەس مردوون، نە نەوہ ھەزار، نە سەد ھەزار و نە سەدو پەنج ھەزار کەس. ژمارەى تەلەفاتى سارى قامیش ھەرگیز کەس پیمان نالیت. تەریق دەبنەوہ، دەترسن بلین لەشکرێک بە فەرمانى شیتتیکى دلرەق بەر لەوہى بچنە نێو شەر لەسەرمان رەق بووہوہو بووہ خۆراکى ئەسپێیان و بە نەخۆشى تیفوس لەنیوچوو."

سەرگوردی شەلە لە قسانی گەرم کردبوو و هەموو رووداوەکانی ساری قامیشی بە تالی و نەهامەتییەکانیەوه باس دەکرد.

دکتۆر سەلمان سامی بە بەردەوامی دەیگوت: "زێی تیناچیت. زێی تیناچیت. زێی تیناچیت. هیچکامان هیچشتیک لەبارە ساری قامیشەوه نازانین، مخابنە. بۆچی هیچشتیک نالین؟"

"نالین دکتۆری هیژا. هیچ قسەیهک لەبارە ئێو لەشکرە ناکەن کە شەری نەبینی و هەمووشی کوژرا، ئێو سێ فەوجە لە تەکیان بوو، هەرەها باسی هیژە پشتگیرییەکانی چەرکەس و هاوڵاتیانی دەریای رەش، هەرەها باسی فەوجی سوارە نیزامیەکانی کورد ناکەن، چۆن دەتوانن روونی بکەنەوه جەنابی دکتۆری هیژا، چۆن دەتوانن شەرم لەخۆیان نەکەنەوه، چۆن؟"

سەرگورد شەلالی عارەقە بووبوو، رەگی گەردەنی رەق راوەستابوون و چاوە شینە گەورەکانی لە قەپیلکی چاویەوه دەرھاتبوون. قاچی چەپی بۆ لای ئێوان درێژ کرد و دەلینگی شەلواریەکی هەلکرد: "سەیری قاچم بکەن، نە قاچم و نە هیچشونینکی دیکەم نیشانە ی برینی پێوە نییە. خەریک بووین بە چیاکەدا هەلدەگەراین کە باو بۆرانیککی وا هەلیکرد سێ بەشی ئێو فەوجە کە بەشەکی دیکە ی پێشتر رەق بووبوووه بۆ داوای گەرایەوه، هاتینە پێدەشت، تا ناوکمان رۆچووینە ئێو بەفرەوه، نەماندەتوانی لە جیبی خۆمان بچوولین. ئێوەی دیکەشم لەبەر نییە. کاتیک چاوم هەلینان، خۆم لەمالی گوندییک بینیهوه. دوو کەسی دیکەشم لەکن بوون. هەردووکیان ملازم بوون، پرسیم چیمان بەسەر هاتوو، هاورپێکانی دیکەمان لەکوین؟ هەردووکیان لەشوینی خۆیان کەمێک هەستانهوه و گوتیان کاتیک ئێو گوندیانە دۆزیمانەوه، سەیری هاورپێ سەربازەکانی خۆمانمان کرد کە کەوتبوونە سەر بەفرە کە یەک یەک سەیرمانکردن بینیمان هەموویان رەق بووبووونەوه. گۆتم من هەردوو قاچم لەدەستداوه. ملازمەکی دیکەش گۆتی منیش قاچم نەماوه. بەخۆم گۆت دەبا قاچەکانم بچوولینم، نەتوانی مەرامی گوندە کە قاچیککی بۆ دەرمان کردم. هەر بەو تاکە قاچەم، خۆبەخشانه بەشداریم لەجەنگی سەربەخۆیدا کرد. هیشتا مەدالیای سەربەخۆیان بۆ نەناردووم. وابزانم لە بیران کردووم."

"ناییت، ناییت، ناییت."

"دەبىت دكتورى ھېژا، دەبىت تۆھسەنى راكردو بەھىنە لاي من چۆن توانىويە خۆي لەدەستى ئەنوەر پاشا دەرباز بکات، سەرم سوورماو، زوو بیدۆزنەو و بەھىنەن تا خېرا لەدارى بەدەين! ھىچکەس نەيتوانى لەسەربازى رابکات، ئەنوەر پاشا ھەر سەربازىك ئەگەر لەسەرمانىش رەق نەبوايەو نەبوايە بە خۆراكى ئەسپىيان و بەدواي فەوج و لىواکەي خۆيدا بگەرپاوا دەبگرت و لوولەي دەمانچەکەي دەخستە نىو دەمى و پلى پىدادەھىنا. ئەنوەر پاشا ئەگەر ئىمەي بۆ دەگىرا، ئەگەر لەو گوندەي پەنامان بردبوو بەر وەگىرى دەھىنانىن، دەينەپرانو دەيگوت دەمتان بکەنەو و پاشان پلى بە دەمانچەکەيەو دەناو بەدەم تریقانەو ي پىکەين رىگاي خۆي دەگرت و دەپۆيشت. خېرا پۆن حەسەنى راكردو بۆدۆزنەو و بەھىنەن لاي من تا ھەم کارتى تەواو بوونى خزمەتى سەربازى پىدەم و ھەم مەداليايەكى قارەمانىتى لە پای نازايەتەکانى لەسارى قامىش. ھىچ ترس و دلەپراو کىيەکتان نەبىت کە حەسەن ناسنامەيەكى نىيە. ئىمە لىرە خانىکمان ھەيە، خانىكى راستەقینە، لەو خانە ساختە و دروستکراوانە نىيە، خانىكى راستەقینەي چەچە نىيە."

"عوزىر خان ئىمەي بۆ ئەم شەو بانگەپىشت کردووە. خان موژدەي ئەو شەي دا کە جەنابى پايبەرزىشتانى بانگەپىشت کردووە. وەلسى ئىمە نەمانتوانى تا شەو چاوەرپى بىن ھاتىنە لاي ئىوہ."

"بەخىر بىن، سەفاتان ھىنا. خۆشحالم کە دەبىت کارەکانى حەسەن ئەنجام بەدەم. لەوەي کە دەتوام يارمەتى بەدەم فرە خۆشحالم. ھەم کارتى تەواو بوونى خزمەتى پىدەدەم و ھەم کارتىكى رىزلىتان لە پای ئەو قارەمانىيەتيانەي لە جەنگدا ئەنجامى داوون و لە پای ئەو شەي کە تاکە کەسە کە لە فەوجەکەي خۆيدا توانىويە بە ساغى پىتەوہ."

ھەمويان پىکەوہ ھەسەتان و بۆ ناخواردن چوونە بالەخانەکەي رەمزى کاواک. رەمزى کاواک بەگ، دکتۆر سەلمان سامى لە تەنىشت سەرھەنگ دانىشان، پۆيرازى لە تەنىشت دکتۆر و خەلکى دوورگەي کارىنجاو ميوانەکانى دىکەي لە تەنىشت پۆيرازوہ تا لاي خواروہ بەرپۆز دانان. ئەو کارە برىتى بوو لە رىزان لە خەلکى دوورگەي کارىنجا. نوینەرەکانى ئەنجومەن و سەرەک ھۆزى لە تەنىشت سەرھەنگ دانابوون جىي سەرھەنگ ئىسحاقىشى لە تەك سەرۆك ھۆز کردبووہ، چونکە رادەي پەيوەندىي نىوان پۆيراز و سەرگوردى لە نزىکەوہ بىنىبوو. ئەگەر ئەو پىاوپىكى گرنگ نەبىت پۆيراز ئاوا بەرپۆزەو رەفتارى لەگەلدا دەکات؟ ئەو

بهیئیت و بیبهیت سەرگوردیکی شەلەیه و چی دیکەنا، لەکاتیکیدا پۆیراز قارەمانیک بوو
خاوەنی مەدالیای سەرەخۆیی، کێ دەلێت بەلکو سەرگوردیش مەدالیای سەرەخۆیی هەبێت و
لەبەر کاری نھێنی بەخۆیەوه نەکردبێت.

جۆرەها خواردنەووت لەسەر مێزی میوانداریه که دەبینی، هەمووان دەباخواردەوه. گالتهیان
دەکرد، وتاریان دەدا، بێپسانەوه باسی ئەو تیرانەیان دەکرد که لەچیاى ئالتای دەهاوێشتران و
رۆدەچونە ورگی چیاکانی ئالپەوه. نەژادە هەلبژاردە که مان بپاریار بوو وەکو جەنگیز خان،
لەچیاکانی ئالتای را بهیته ئەنەدۆل و لەوئ گشت هۆز و تیرەکان یە کبگرن و دەست بەسەر
هەموو جیھاندا بگرن. ئیمە وەکو رۆلەکانی خۆر سەرزەویمان بە شکۆی خۆمان رازاندەوه، دواى
ئەو ش بە شەرەفی خۆمان دەپرازینینەوه. خویین لەشمشیرە کامان دەچۆرتەوه، خەلکی لەئیمە
دەترسین و ملمان بۆ کهچ دەکەن.

ناخواردن بە وتار و قسە ستایشنامیزەکانی سەرھەنگەوه دەستپیکراو، بە هەمانشیوەش
کۆتایی هات.

شەمەندۆفەر چاوەڕپێ ئەو میوانانە بوو که لە ئەنقەرەوه هاتبوون، بەر لە نانی ئیوارە
سواری شەمەندۆفەر بوون که بە گول و لکی دارمۆرتک رازاندراو بوەوه. رەمزی که هونەری
چەپلەلێدان و هاندانی فێری گوندیەکان کردبوو، لەبیری نەکردبوو کاتی بەرپێکردنیشیان بە
جۆش و خرۆش و جانانە چەپلە لێبدەن، بە جۆرتیک که دەنگی چەپکەکانیان وەکو هەوری
ئاسمانان بگرمینیت. ماوہیەک بەدەم هۆرا هۆرا ئەو خەلکەى هان دەدا چەپلە لێبدەن، بەلام
هیچ دەنگیک لەو خەلکە نەبیسترا که ویستگە که بیان پێ کردبوو. دەنگی دەهۆل و زورناش
ماوہیەک بەر لە بەرپیکەوتنی شەمەندۆفەرەکه نەمابوو. شەمەندۆفەرەکه بەرپیکەوت و هەلم و
دوو کەلێکی زۆری بەو ناوہدا بلاو دەکردەوه، دروست ئا لەم کاتەدا دەنگی دەهۆل و زورناکان
دنیايان هینایە لەرزین. خەلکە بێدەنگە که تا ئەو دەمەى شەمەندەفەرەکه لەبەر چاوان ون بوو
لە جیی خۆیان نەجوولان. دواى رویشتنی شەمەندەفەر سەمای زیبک و هەلەلەکان... بەدەم
سەماوہ گەرانەوه بالەخانەکه و تا بەرەبیان سەمای زیبکی و هەلەلەکان بەردەوام بوون.
رەمزی، هەر لەگەڵ ئەوہی دەستەپیک و سەماکەر دەستیان لە سەماو هەلپەڕین
هەلدەگرت، دەستەپیکەکی دیکەى دەھیتا.

خه لگی دورگه ی کارینجا نه گهرچی لهو به زم و هه رایه ماندووش بوو بوون، به دل و گیان پیشوازیان له عوزیر خان کرد. موسا کازم ژیر بالی خانی گرت، له پللیکانه کان چونه سهره وه. موسا ناغا شادو گورج و گوژ بوو، به کسه له دهوری میژ دانیشن. پاشانیش خاتون هات، به خیر هیئانی هه مووانی کرد میژ رازیندرابووه وه. دوو کچوله ی تازه پیگه یشتوو خزمه تیان ده کرد. تا دره نگانگی شه و به نارامی باسیان له سهره ننگ، پارتی گه لی کو ماربخواز، میوانه تاییه ته کانی پارت، والیه کان، ره مزی کاولاک و دانانی به سهره رشتیکاری پارت و جهنگی نازادی کرد. له هیچکامیان بچوو کترین نیشانه ی مه ستبون به دی نه ده کرا عوزیر خان و سهرگورد نه وانیان تا شه سکه له بهر پیکرد. کاتیک نه وان سواری به له مه ماتورداره که بوون، سهرگورد نیسحاق له کاتیکدا دهستی ته کان ددها گوتی:

"حه سه نتان له بیر نه چیت، حه سن. ئینشاللا دهیدوزنه وه دهییه ننه لای من، نه و هاورپیهم. به هه رحال، له دهست تووره یی نه نوهر پاشا خوی درباز کردوه، دلّم بو نه و هاورپی سهربازمه تنگ بووه."

پویراز له وه لامدا گوتی: "ئینشاللا دهیدوزینه وه. سوپاست ده کم جه نابی سهرگورد. ئیوه که سیکی عاقل و باش و هیژا رزگار ده کهن."

دکتور سه مان سامی له وه ی که خراب هه لسوکه وتی له گه ل حه سه ن کردبوو و بوو بووه خوی هه لاتنی نیگه ران بوو و له سه ر یه ک ده پیرسی ده توانین حه سه ن بدوزینه وه. پویرازیش نه گهرچی نه یه ده توانی وه لامیکی ته و او دلنیا که رانه ی بداته وه ده یگوت نه و ناتوانیت دورر بکه ویتته وه، به نزینی پینه بوو، داوای له قه دربی به له موان کردبوو به نزینی بداتی نه ویش پییگوتبوو هه ر نه وه ندهم به نزین هه یه که ئیمه ی پییگه یه نیته شاروچکه. نیشانچی گوتی نه گه ر نه چوو پیته شاروچکه چون ده توانیت به نزین په یدا بکات. دکتور سه مان سامی له بیستنی نه م قسه یه زور خوشحال بوو بوو. به دبه خته ی له ترسان زنده قی رژابوو، ترس چه ندین سال بوو رچوو بووه موخی ئیسقانه کانی، ترس له وه ی هه ر روژتیک رهنگییت بیگرن و بیکوژن... ترسه که ی هیئنده به خوینساردی و بیبایه خانه و وه که نه وه ی ترسی خوی نا هی که سیکی دیکه بیت باس ده کرد که... ته نها نه و له گه ل ترس و هه راسدا ده ژین. له کاتیکدا که هه ندیکیان بیده ننگ بوون و بیریان ده کرده وه هه ندیکیان له باره ی حه سه نه وه ده وان نزیکه ی نیوه رۆ گه یشتنه وه دورگه. به

دوودلی و گومانهوه چونهوه نیو دورگه. له نسهکهله چاوه پیتی قه دریی به له موان بوون، له ساته دا مه له ك خانمیان بیینی که خه ریک بوو ده هاته خوار، مه له ك خانم بۆ لای کانی که چوو، له وی راوه ستا، چاوه پیتی کردن، گوتی: "به خیر بینه وه".
گوتیان: "سویاس". دانیشن.

"قه دریی به له موان، دوینی نهو را کردوهی دۆزیه وه و هی نایه وه. به به له موامم گوت کورم، نهو که سیکی را کردوه. بیهینه وه مالی، با له گه ل ئیمه نان بخوات. پیتشمگوت به نینیش له بهر ده ست دامه نئ نهو كه شه و ده بیات و دیسان راده کات. به له موان گوتی دایکه، به نین و سه وله کاتم هه لگرتون، ته نانه ت سه ولی به له مه که ی نه ویشم هه لگرتون و هه موویامم بردونه ته نیو به له میك و شار دو منه ته وه. پاشان له گه ل را کردو هاتنه ماله وه. روخساری را کردو وه کو روخساری مردوان سپی هه لگه رابوو، نور له چاوانی نه مابوو و لیوی شین و مؤر بو بوون. پاروویکی خسته ده میه وه، هه ر جووی و جووی، به لام نه یوانی قوتی بدات. گوتم چته حه سه ن کورم. گوتی هیچ مه پرسه دایکه باشه که م. هه موو گیانی ده له رزی. لیم مه پرسه مه له ك خانم، دایکه باش و جوان و ره سه نه که م، لیم مه پرسه. من هه لاتم، چووم خۆم له دوورگی کابا شارده وه. بزنه کانی خدر دهوریان دام پیمگوتن من بۆ نه وه نه هاتوومه ته تیره که نیوه برژینم و بتاخۆم. سویاس بۆ خوا له سه ر قوه ت و تاقه تم. نانیس نه بیته ماسیان ده گرم و ورگی خۆم تیر ده که م. له وی ته نانه ت هه گه ر مانگیك یان دوو مانگ یان ته نانه ت سی مانگانیش بمینمه وه ده تاوم ئیداره بکه م. له ماوه ی سی مانگدا، هه رچۆنیک بیته، به له میکی ماتۆردار و به ویدا هه ر رته ده بیته، ده تاوم هه ندیک به نینیی لیوه رگرم و خۆم بگه به نمه لیواریک، خۆم ده گه به نمه شارۆچکه، تانکی به نینیی به له مه که م پر ده که م و چوار ده بانیش هه لده گرم و خۆم قورتار ده که م. کاتیک له دووره وه به له می نهوم بیینی زۆر خۆش حال بووم، تا گه یشته دوورگه هه ر دهستم بۆ هه لته کاند، منی بیینی، سووکانی وه رسوواند بۆ لای دوورگه. که زیاتر نیک بووه وه و زانیم به له م به له مه که ی قه دریی به له موانه، گوتم هه موو شتیک برایه وه، گوتم بچه سه ر ته پۆلکه که و له وی خۆم فری بده مه خواره وه. گوتم پارچه پارچه بوون و مردن زۆر له وه باشتره له سیداره بدریم. مرۆ کاتیک پارچه پارچه بیته و بکه ویته نیو ده ریا گیانی شیرین به خوئی و سویرایی ناوی ده ریا ده زووریتته وه، ناوی سویر گیانی مرۆق سه ر ده زووریتته وه، خوین ته نانه ت په نجه یه کی برناریش ده زووریتته وه و ده یه شینیتته. ئینجا وای له جه سته یه کی پارچه پارچه

کراو! مووی به دهنم راست بوونه وه. لهو بیرو خه یالانه دا بووم که نهو گه یشت، له شوینی خۆم رهق هه لانتبووم، مردبووم و ناگام له خۆم نه بوو. هه لیانگرتن و دایاننامه نیو به له م و هینامیانه وه دورگه. پاشان نووستم ههستم کرد مردووم. تاویک دواتر سهیرمکرد زیندوو بوومه ته وه. نهوان هه روا خه ریک بوون قسه یان ده کرد. له نیویاندا قه دریی به له موام بینی، گوتم په نام وه بهر خوا، مرۆقایه تی له م دنیا په دا له نیو نه چوه. له دلّی خۆمدا گوتم نه م به له موانه کورپی مه له ک خانم. باوکیشی له جهنگی چاناک قه لا بووه گه ردو وه کو هه ور چوه ناسمان، نه وهنده بهرزبووه وه به شیوه یه ک تا گه یشته لای فریشته کان، فریشته کان دووباره نهویان گه رانده وه سه ر حاله تی مرۆق و بردیانه به ههشت و به په ریه کانی به ههشتیان سپارد. له م دنیا په دا هیه چکه سه هیه دوا ی مردنی یه کسه ر بچیته به ههشت؟ ته نانهت عارف و پیار چاکه کانیسه یه کسه ر دوا ی مردنیان ناچنه به ههشت. ته نانهت خدریش سلاوی خوی لیبت ناتوانیت بچیته. کوره که ی مه له ک خانمیش من ناباته ژیر داری سیداره. مه له ک خانمیش که ژنه شه هیده راده سنی حکومه تم ناکات. گوتم نه گه ر گوی له قسه کانی نهویش نه گرن، ده مگرن و ده مبهن گولله بارانم ده کن. من تا توانیم قسه م له گه ل کرد، گوتم ناتوانن هیه چشتیکت لیبکه ن. پیمگوت، گوتم، و ایزانم رازی بووه. خۆشحال بووم، نهویش خۆشحال بوو، ته نانهت قاقا پیکنی. خواردم بۆ هینا، وه کو برسی سالی گرانی په لاماری خواردنی دا. ده ستو دهم و چاوی خۆی شوشته. بینیم به گوژیانه که ی قه دری ردینشی تاشی. له جارن گه نچترم هاته بهرچاو. که نهوم وه کو به له موانه که ی خۆم ناوا جوان و جاحیل بینی هه ناوم هاتنه خوار، نه گه ر نه گریابوام، ده خنکام، پیشم به خۆم گرت، دهن وایده زانی خه ریکم بۆ حال و رهوشی نهو ده گریم و تا به یانی خه وی لینه ده که وت. نوینیکی پاک و خاویم بۆ راخست تا لانیکه م روژتیک له نیو نوینیکی ناسووده دا بتوانیت بجهویت. منیش ده چه لای عملی چاوش تو پال تاکو نه م کوره که هه موو هزررو بیر ی له سه ر گیانی خۆیه له سیداره ی نه دهن و گولله بارانی نه کن. پاشانیش نه م کوریزگه شه هید ده بیت و بیته وه ی بیته گه رد ده روات و ده گاته ته به قه ی فریشته کان و له بهر نه وه ی نه بوته گه رد و توژ ناسووده تر ده توانیت بچیته به ههشت، نه گه رنا له سیداره ی بدهن یه کراست ده چیته دۆزه خ.

"شهو یه ک دووجار هه ستامه وهو چووم سهیری نوینه کهیم کرد، بینیم وه کو فریشتان خه وتووه. به یانی زوو له خه وه هه ستام تاکو شو ربا و چای بجه مه سه ر ناگردان که چووم بینیم

له نېټو جینگادا نه ماوه. بده ننگی بهرز بانگم کرد قه دربی به له موان ههسته. گوتم، به له موان، به له موان، به له موان، راکردوه که رایکردوه. به له موان به کپی ههستا، جله کانی پوښن، بهر له وهی دهست و دهم و چاوی بشوات و شتیک بخوات به دواى داچوو، ئیدی هه والیکیان نیسه.

موسا ناغا گوټی: "به له موان تا نه یدوزیتته وه ناگه ریټته وه."

پوټیراز گوټی: "ناگه ریټته وه."

مه له ک خانم گوټی: "ناگه ریټته وه."

له م کهین و بهینه زهرا هات، له پیشیان راوهستا، پیکه نی و گوناکانی قول بوون بیته وهی کهس تیینی بکات به چاو ناماژیه کی بو پوټیراز کرد و تیگیه یاند که: "به چایی تاماده یه، ته شریف بیتن بو مالی ئیمه." گه رایه وه، سه تلی له ئای کانیه که پر کرد، خیرا خیرا به ره و مال گه رایه وه. ئهوانی دیکهش ههستان. ناخواردنی به یانی زور درټه ی کیشا. دکټور سه لمان سامی نارام و ئوقره ی نه بوو:

"زویه ههسته بابجینه ژیر دارچناره کان، له وئ بوهستین تا قه دربی به له موان ده گه ریټته وه." پوټیراز گوټی: "نیگه ران مه به جه نابی سه رگورد، قه دربی به له موان ده یدوزیتته وه و ده یه نیټته وه، ئیوه خوټان نیگه ران مه کهن."

مه له ک خانمیش له کاتیکدا رهنگ به رووانیه وه نه ما بوو، به راکردن هاته ژیر دارچناره کان، گوټی: "بینمن، وا خه ریکه دین، ئه وانم له لای داره غیره که بینی. پیموایت یه کیکیان به له موانه که ی خوټم بوو، به ته وای نه متوانی ده ستنیشانیان بکه م. ئه وه که ی دیکهش ده بیټ ئه و راکردوه بیټ. ئه م پزیشکه ی ناژه لان گه نجه ده بیټ بینایی چاوه کانی زور باش بیټ." پزیشکی ناژه لان یه کسه ر ههستا و گوټی:

"چاوم باشن، ئه وه نده ته نانه ت له چاوه کانی نیشانچیش باشتر، من ده توانم له تاریکیی شه ویکى باراناویدا میرووله ی رهش له سه ر به ردی رهش بینم. هه ر ئیستا ده چم ته وائتان بو دینم."

له چاو قوچانیټکدا روټیشت و له پشت خانوه کان ون بوو. ئه وانى دیکه، ملیان راکیشابوو و روویانکردبووه ئه و شوینه ی که پزیشکی ناژه لان تییدا له بهرچاوان ون بوو و ئاوا چاوه رټ مانه وه. هیچ قسه یان له گه ل یه کدا نه ده کرد. دکټور سه لمان سامی ههستا، به دواى پزیشکی ناژه لاندن چوو، ئه ویش له ویدیو خانوه کان له بهر چاوان ون بوو.

دوای ماوهیهک چاوه پروانی، سهلمان سامی له پیتشه وه و ئهوانی دی به دوایدا له رۆخ خانووه کان هاتنه دهر. روخساری دکتۆر توورپه دیاربوو، ئه وهنده توورپه که چیاوی نه ما بوو بته قیت. هات له تهک موسا کازم ئاغا دانیشته. له م سهرویه ندهدا، زه هرا به سینییکی زیوین و فنجانی زارکراوه که خهتی سووریان تیدا بوو قاوهی سهه به کهفی بو هیئان، بۆنی خۆشی قاوه ئه م ناوهی پر کرد.

پزیشکی ئازهلان ئه و فنجانهی که زه هرا بۆی راگرت وهر نه گرت: "من ده بیته برۆم. ده مه بیته بچمه ماسیان، رهنگه بو ناخواردنی نیوه رۆ که میک دوایبکم. ئیوه بوخۆتان سه لاتهی به ته ماتان دروست بکهن، دارو پهردووش ئاماده بکهن. من رۆیشتم، خواحافیز."
مه لهک خانم گوته: "تا چهز بکهیت ته ماته و پیاز و بیبهه زۆره. هه موو باخچه که پرپه تهی. ته نانهت به شی سالیئکمان ده کات. داریش ئاماده ن. ئه ویش داری وشکی دار زهیتوون. ماسی باشمان بو بگره."

پزیشکی ئازهلان گوته: "دهیانگرم. لوفه ده گرم، لوفه نه بیته چیپۆرا، ئه ویش نه بیته لیووریک، ئه ویش نه بیته..."

پۆیراز گوته: "تینگه یشتین، خیرا بگه پۆیه و لیئمه گه ری له برسان بمرین. هه رچیت گرت بیهینه، قبوله."

"ته نانهت ئه گهه پالاموت بیته؟"

پۆیراز به پیکه نینه وه گوته: "هه رچیت بو گیرا، با به چکه نه ههنگ بیته."

"بو سه لاته سه رکهی هه نار، لی مۆندوزی..."

زه هرا گوته: "سه رکهی هه نارمان هه یه." به به له موان و سه سه نی گوته: "بابچم قاوه تان بو بیتم."

زه هرا له کاتی کدا سینی به تالی به ده سه ته وه بوو هه ستا و رۆیشته. که میک دواتر به سی فینجان قاوهی سهه به کهف گه راپه وه. قاوه کهی دایه ئه وان. پۆیراز ئه مجاره ش نه ییتوانی سهیری بکات. زه هرا فنجانه به تاله کانی برده وه مالی. فنجانی قاوه هه روا له دهستی سه سه ندا بوو.

سهلمان سامی به ئه دایه کی فه رمانده رانه وه گوته: "خیرا قاوه کهت بخۆره وه. هه والی خۆشم هه یه بۆت. سه سه ن مه گهه تۆ سه ربازی را کردوو نیت؟ نه تۆ ئه مه ده زانی و نه منیش. ئه مه سه رۆکی هۆبهی سه ربازی پییگوتین. وادیاره، سه رگورد ئیسه حاقیش یه کی که له پاشماوانه ی

كوشتاره كەي چىيى ئەللاھو ئەكبەر. "بىدەنگ بوو. ھەسەنىش ئەو قاۋەيەي بەدەستىيەۋە بوو بەيەك فر خوارديەۋە.

دوای سەرگورد، موسا كازم ئاغا سەرى قسانى گرتە دەست، قسەكانى جەنابى سەرگورد ئىسحاقى دووپاتە كرنەۋە، گوتى بەزۋوى كارتى كۆتايى خزمەتى سەربازىت پىدەدات. ئەو زۆر راشكاۋانە، وردو بەشپەيەكى دۇنياكەرانە و متمانەۋە قسەي دەكرد. "كاك سەلمان سامى ھىژا تۆي بە جەنابى كاك ئىسحاق، سەرۆكى ھۆبەي سەربازى، ناساند. دكتور و ايناساندى كە ھەموۋان تۆيان كەۋتە بەر دل، ھەموو ئەۋانەي بىستىيان دلگران بوون. زۆرى نەمابوۋ بەدەنە پرمەي گريان. ئەۋىش ۋەكو تۆ لە سارى قامىش لەگەل رووسان جەنگاۋەو برىندار بوۋە. قاچىكى پر لە ساچمەيە. ئىستا، ھەسەن گيان، كورەكەم، كاك سەلمان سامى بەو شپەيە تۆي لە راكردن دەرباز كرد. لەمەدوۋا تا ماۋىت دەتوانىت بە ئاسوودەيى بۆيت. جەنابى دكتورى ھىژا بەو زمانە شىرىن و پىنگە مەزنىەي خۆيەۋە منىش دەگەرپىنئىتەۋە بۆ زىد و مال و ھالى خۆم. ئاھ ئەگەر ئىستا بەرپۆز ۋەلى نىشانچى لىرە دەبوو، ماچبارانى دەكردىت، دەبىردىتە لاي كاك ئىسحاق، كارتى كۆتايى خزمەتى سەربازى بۆ ۋەردەگرتىت و دەيدايەۋە دەستت."

دوای ئەو پۆراز لىيۋەرگرتەۋە:

"لەمپۆ بە دواۋە دەبىت و ايدابنىت كە كارتى كۆتايى خزمەتت ھەيە. تۆ دۆست و ھاۋرپى دىناۋ قىيامەتمانى. ئىمە تۆمان ۋەك چۆن ھەيت ۋاقبول كردوۋە. زىندوۋ ماۋەكانى سارى قامىش بە راكردوۋ داناندرين. من خۆيشم لەپاشماۋەكانى سارى قامىشم. چەند باش بوو كاتىك منيان لەژىر بەفرەكاندا ھىنايەدەر روۋبەرۋوى ئەنۋەر پاشا نەبوۋمەۋە، دەنا منىشى ۋەكو سەربازانى دىكە بەناۋى سەربازىكى خائىن و ترسنۆك كە خۆي لەژىر بەفردا شارۆدتەۋە دەگرت و دەمى پر دەكردم لەگوللە. جەناب سەرگورد ئىسحاقىش، بەھەرھال ئەۋىش لەپاشماۋەكانى سارى قامىشە. بۆيە ھال و رەۋشى تۆي دەك كرد. سەرگورد دكتورى ھىژاش بەسەرھاتى تۆي بە شپەيەك باس كرد كە ھىچكەس ناتوانىت بەرگەي ئەو قسانە بگرتت" بە ئەدايەكى شادەۋە درىژەي داين:

"ھەركاتىك وىستت پىكەۋە دەچىنە شارۆچكە و كارتى كۆتايى خزمەتە سەربازىيەكەت ۋەردەگرين و دىينەۋە. جەناب سەرگورد ئىسحاق بتىننىت زۆر خۆشھال دەبىت."

ھەسەن كە لەتەك قەدرىي بەلەموۋان بەرامبەر ئەۋان دانىشتبوو، ھەر لە سەرەتاي باسەكەۋە خۆي كرمۆلە كردبوو و دەستەكانى لەنىۋ قاچەكانى شاردبوۋەۋە تا ئەۋان زياتر قسەيان دەكرد

ئەو زياتر لە نىپو خۆيدا گرمۆلە دەبوو و دەچوو دە نىپو خۆى. ھەر كە پۆيراز لە قسە كانى بوو دە، سەلمان سامى لىيە رەگرتەو، ھەر بەو شىۋە يەى كە لە گەل ئىسحاق گەرم و گورپانە قسەى كەرد بوو، ئەمجارەش وشە و رستەى ھىند پەر سۆز و كاريگەرانەى دەردە پەرين كە لە قوولايى دليەو سەرچاوەيان دەگرت. جا تۆ بلئى چى نەگوت، بەلام ھىچىك لەو قسانەى ئەوان كە مەترين كارتى كەردنيان لەسەر حال و رەوشى ھەسەن چىنە دەھىشت و ئەو ھەروا وەكو بەرد دانشتبوو. دكتور ھەستى بە داماوى كەرد و بىدەنگ بوو. دواى ئەو موسا كازم ئاغا دەستى بە قسان كەرد. ئەويش پىدەچوو باشتەين ئەو قسانەى كە لە تەمەنى خۆيدا بتوانىت دەريان پەيت دەريپەين، ھەسەن ئەمجارەش كاردانەو يەى كى تىدا بەدى نەكرا. موسا ئاغا زۆر لەمە دلگران بوو، لەناخى دلەو ئاخىكى ھەلكىشاو گوتى، ئاخ مەفتەن، ئاخ نىشتەن، ئاخ كرىت، ئەگەر لەوئ دەبووم و ئەم قسانەم نەك بۆ كە سىك بەلكو بۆ بەردى كىش بىكەرد بوان، بەردەكە و دەنگ دەھات.

پۆيراز دلئى بە حالئى موسا ئاغا سووتا. دلئى بە حالئى سووتا كە لە كرىت قسە لە قسەى نەدەكرا، قسە كانيان بە دل و بە گيان وەردەگرت، تەنانەت ئەسپ و بالندەو گەوزن و گول و دارو درەخت و ئاغاكان و پاشاكانىش گوييان بۆ قسە كانى ئەو رادەگرت، ئىستا ئەم ھەسەنە بايە خىك بە قسە كانى ئەو نادات و تادىت زياتر لە نىپو خۆيدا گرمۆلە دەبىت. يان ئەو بەلاو نەھامە تىانەى كە بەسەر دكتور سەلمان سامى ھاتبوون، زۆرى نەما بوو بتە قىتەو دەو دۆ و دۆشاو لىكەدا، وا لە ھەسەن ورد بوو بوو دەو نەيدەتوانى چاوى لەسەر ھەلبەگرىت. پۆيراز لە دلئى خۆيدا گوتى، باشتەرە جارىكى دىكەش قسەى لە گەل بەكەمەو. خۆى ئامادە كەردو دەستى بە قسان كەردەو:

"چدە لىيت ھەسەن كاكى خۆم، تۆ ئىدى ھەسەنى راکردو نىت. ئەو ھەموو خەلكە وا بە لىنت پىدەدەن. ھەم سەرگورد دكتور، ھەم نەقىب دكتور، ھەم موسا كازم ئاغا، ئاغاي مەزنى كرىت." دواجار قسە كانى پۆيراز گۆران بۆ لايلايەى دابكانە. زۆر قسەى كەرد، لى ھەسەن ھەروا لە شويئى خۆى بوو و ھىچ كاردانەو يەى كى لە خۆى نىشان نەدەدا.

موسا كازم، جارىكى دىكە، بە شادەين ئەدا، دەستى بە قسە كەردەو، رەوش ھەروەك خۆى بوو و گۆرانىكى بەسەردا نەھات. موسا ئاغا بە ئاشكرا لەبەر ھەسەن پاراپەو. پىياوىكى وا مەزن لەپاي مەرقەد رستى خۆيەو خەرىك بوو خۆى و پەران دەكەرد. ئەو كاپرايە پووت و دەغەلە كە پولىكى قەلپىش نەھىت، بوو بوو بەلاى سەريان.

دكتور جارىكى دىكە خۆى تاقى كەردەو، دەنگ لە دارو بەردەو بىت، لە ھەسەن نەھات.

دکتۆر به تووردهییهوه به بهله موانی گوت:

"تهوهی له ته نیشته وهیه رایهه ژئینه، نه وه کا مرد بیته."

به له موان توند حه سه نی راهه ژاند:

"نا، نا جه ناب سه رگورد، زیندوه، زیندوه، سهیری بکه جه ناب سه رگورد، هه ناسه ش

هه لده کیشیت. سهیری بکه سنگی بهرز و نزم ده بیته وه. گ

دکتۆر له کووره ده رچوو:

"ته مشه وه ته وه ویت بۆی ده ریجیت، بلن! نه یلیت، بهم ده ستانه ی خۆم له دارت ده دم.

لاشه شت هه لده گرم و فپیی ده ده مه بهر سه گه لی ته وه دیهاتانه ی لیوار ده ریا. با لاشه خۆر و

سه گه ل به تخۆن. ته گهر ده ته ویت رابکه ییت، ههر ئیستا ریگه ت پیده ده م پرۆیت."

ماوهیه ک تییه وه پرما. حه سه ن ته مجاره ش بچوو کترین کاردانه وه ی نیشان نه دا. دکتۆر به خیرایی

و توورده ییه وه هه ستا، به لام یه کسه ر له جیی خۆی دانیشته وه وه گوتی: "تاه نه نوهر پاشا، له

کویتی، وه ره گولله کانی خۆت له ناو ده می ته م کابرایه به تال بکه وه. ته گهر گولله کانت بۆ

گرته وه ی ساری قامیش هه لگرتوون، فه رمان بده با ته مه ههر به م داره ره رمییه وه هه لباوسین."

حه سه ن کاتیک گوپی له رسته ی له سیداره دان بوو، زۆر خیرا ئاوری له داره ره رمییه که دایه وه،

گیانی به شپوهیه که رچه کی که هه مووان تییینیان کرد.

پزیراز زۆر دلّی به حالّی حه سه ن سووتا.

مه له که خانم که تا ته وان زیاتر قسه یان ده کرد ته وه زیاتر له نیو خۆی گرمۆله ده بوو، سه ره نجم

هاته قسه:

"ته م به سته زمانه که وتۆته چ بارودۆخیک، ترس و مه رگ له سه رتاپای ده باریت."

تا له م کاته دا به له مه که ی پزیشکی ئازه لان له ته سه که له له نگره ری گرت. شپخموس، ئوسۆی

ده نگبیژ و هوسمه ن بۆ پيشوازیکردن له پزیشکی ئازه لان و ههروه ها بۆ هیئانی ماسییه کان چوونه

ته سه که له. پزیشکی ئازه لان هاته ژیر دارچناره کان، به لام که س مه ته قی له بهر نه هاته دهر. به

بیدهنگی له ته نیشتیان دانیشته. ره وشیکی سهیر بالی به سه ره ته ویدا کیشابوو. سهیری روخساری

یه که به یه کیانی ده کرد، به لام شتیکی ده ست نه ده که وت. ناوا که به حه په ساوی و واقورماویه وه

سهیری ده کردن دکتۆری بینی که به روخساریکی سوور هه لگه پراو، ده ماره کانی ملی ره پ

راوه ستاو و شه لالی عاره قه به خیرایی هه ستاو په نجهی بۆ لای حه سه ن دریتژ کرد:

"بەلەمىك و ئەگەر ھەيىت دوو دەبەي بەنزىن بەدەنە ئەو كابرەيە. بەنزىن و سووتەمەنى نىيە، ھەرچى سووتەمەنىتان ھەيە بىدەنى، پارەكەي چەندە من دىدەم، ئەو كابرەيم لەبەر چاوان دوور بىخەنەو. ئىدى نامەوئىت لىرە بىبىنم. ھەر كوئىيەكى دەيوئىت ھەلىبىگرن و بىبەنە ئەوئى."

مەلەك خانم ئاماژەي بۆ قەدرىي بەلەموان كورد كە ھەلىبىگرن و بىبەن، بەلەموان ھەستا ژئىر بالى ھەسەنى گرت، ژئىر بالى دىكەيشى پزىشكى ئاژەلان گرتى.

پزىشكى ئاژەلان گوتى: "بىبەينە مالى ئىمە. ھالى باش نىيە. ھىشتا نەيتوانىو تەرس لەجەنگ و بەلاو مەرگ لەخۆي دوور بىكاتەو. بەداخەو، لەمالى من چاوەرئى بە تاكو ماسىتان بۆ دىنم. دەتەوئىت تۆ بۆ، من لىرە لاي ھەسەن دەمىنمەو."

قەدرىي بەلەموان گوتى: "من دەرۆم."

پزىشكى ئاژەلان گوتى: "باشە. دواي ناخواردينش... زووبە بەلەموان تۆ زوو بچۆ و بگەرئىرەو. با لە برسان نەمرىن."

ھەسەن لەسەر كورسىيەك كە پزىشكى ئاژەلان لەجەغفەرى كرىبوو دانىشتىبوو و خۆي خرى كوردبوو.

پزىشكى ئاژەلان گوتى قسەكردن لەگەل ئەو پىاوە ھىچ سوودى نىيە، قسەي نەكرد. چوو لەچىشتخانەكە چەند قاپ و چەنگالى ھىتان و داینانە سەر مېزى ناخواردن. دۆلكەي لە ئاوي سەتلەكە پر كرد، جامە ئاويكىشى بۆ ھەسەن ھىنا:

"نەمە بچۆرەو!"

ھەسەن سەرى ھەلپى، شادىيەكى ھەستىيەنەكراو لەسىمايدا دەرکەوت، ئاوەكەي وەرگرت، يەكنەفەس خواردىيەو.

"جامىكى دىكەش بىنم؟"

جامە ئاويكى دىكەي ھىنا، ھەسەن ئەويشى خواردەو.

((دانەيەكى دىكە؟))

ھەسەن ئەويشى ئارام ئارام خواردەو، ئەگەرچى لەنيو خۆيدا گرمۆلە بووبوو، روخسارى ھالەتيكى ھىمن و نەرمى بەخۆو گرت. وەك بلىيىت خەرىكە باشتر دەبيت. پزىشك خۆشحال

بوو.

پزیشکی ئاژەلان ئیدی نەچووە لای، سەتلیکی بەتالی هەلگرت و چووە دەرەوہ. هەر لەگەڵ ئەوہی قاچی لە ژورەکە بردە دەر، بۆنی کەبابی ماسی بۆ هات، گوتی خراب برسیمانە. خوا دەزانیت ئەو بیچارەییە لە کەسێکەوہ هیچی نەخواردووہ.

ماسییەکان خەریک بوون دەبرژان. پزیشکی ئاژەلان، دواى پرکردنی سەتلی ئاوەکە، لە لیوی کانییەکە دانیشت.

پۆیراز پرسى: "چۆنە؟"

"سێ جام ئاوی خواردووہ. ئیستاش هاتووم هیشتا ئاوی بۆ ببەم، بەلکو بتوانیت ماسیش بخوات."

پزیشکی ئاژەلان سەتڵەکەى لەبەردەم خۆی هەلگرت و هەستا.

بەلەموان گوتى: "تۆ برۆ، من هەر لەگەڵ ئەوہی ماسییەکان برژان خۆم بۆتیاں دیتم." موسا ئاغا پرسى: "بەلەموان، تۆ گوتت ئەوت لەنیو دارهەنجیرەکان، لەسەر درەختییکی گەرە بینووہ؟"

"هەموو شوینیکی دوورگە گەرام. رەنگبیت دە جار بەنیو دارهەنجیرەکان رەت بووم، پیاو چ بیر لەوہ بکاتووہ سەیری سەرەوہ بکات. بێتومید بووبووم، پیموانەبوو ئیدی بیدۆزمەوہ، خەریک بووم هەروا بەویدا دەرۆشتم کە لەسەرەوہ دەنگینکم بیست، وامزانی بالندەییە کە لەسەر درەخت هەلنیشتووہ. یەک دوو هەنگاو چوووبوو پێش کە هەستم کرد وەک بلایت لکێک شکا. ئاوێم دایەوہو سەیریکی درەختەکەم کرد. سەیرمکرد بینیم تاکە پیناوتیک لەنیو گەلاکانی درەختەکە کەوتووہ. پاشان بینیم دوو تاکە پیناوت. چووومە ژێر درەختەکە و بانگیم کرد، لەوێ وەرە خوار. ئەگەر یەکسەر نەهێتە خوار لیتدەدەم و لەوێت دینمە خوار. من ئەم قسانەم دەکرد کە لەپر سەیرمکرد حەسەن لەو سەرەوہ کەوتە خوار لەنیو چەمەنەکە و لەبەر دەمدا خربووہو نیو خۆی. بەسەر سەریوہ چاوەرێم کرد. بە سەختی سەری خۆی بەرزکردووہ، بە دەنگییکی نزم و نووزەئاساوہ گوتی، تۆ بۆچی دەتەوێت من بگریت و بمەیت لە سیدارەم بدن قەدری بەلەموان، چۆن دلت دیت ئەو کارەم لەگەڵدا بکەیت، ئەگەر بزانیت گیانی خۆم چۆن دەربازکردووہ، یەکسەر وازمیلیدییت، دەبەییەک بەنزینیشم دەدەیت، منیش هەموو پارەکانی خۆم دەدەم. پارەییەکی زۆرم هەییە. تۆش دەوڵەمەند دەبیت و هەم گیانی کەسیکیش لە مردن رزگار دەکەیت. پێمگوت بریار نییە لەسیدارەت بدن، ئەو سەرگوردەى کە لەشارۆچکەییە بریارە کارتێ کۆتایی خزمەتی

سەربازیت بداتی. ئیستا هەستە. ژیر بەلم گرت و هەلمستاند. لە ریگا تا توانیم قسەم بۆ کرد، بێمگوت کاک دکتۆر بەلێنی لە سەرگورد وەرگرتوو. لەسەر حەوت کانی ئاوم پێداو خواردیەو. چاوەکانی بە تەواوی رەش و سپی بوویون. جەستە ی گەرم نەبوو. قسەکانی نەدەبیست من مردووێکم هیناوەتەو هە ئیتره."

سەلمان سامی گوتی: "دەترسم دوا جار خۆی خۆی بە دارەو هەلبواسیت."

بەلەموان ئەو ماسیانە ی که لەسەر پەنگران برژابوون و دوو کەلیان لێهەلدهستا هەلگرتن و داینانە نیو قاپیکی گەورەو بۆ پزیشکی ئازەلان ی بردن. حەسەن هەر که بۆنی ماسیان ی بۆ هات چاوەکانی کردنەو لە ماسیەکانی که بەلەموان لە ناوەراستی میژدە که داینابوون راماو دەمی پر بوو لە ناو. تا ئەودەمە ی پزیشکی ئازەلان لە چیشتخانە که نەگەرایەو چاوی لەسەر ماسیەکان هەلگرت. پزیشکی ئازەلان نان بەدەستەو بۆ لای میژدە که گەرایەو، سەبەتە ی نانی داینا نیوەراستی میژدە، چوو حەسەنی که هەروا چاوی لە ماسیەکان نز کردبوونەو، هەلگرت و لەسەر کورسیە کە داینا، لە قاپە کە ی خۆی ماسی داینا، سەبەتە ی نانە کە ی لەبەردەم دانا. سوراحیە بە گولێ رەنگاو رەنگ نەخشیندراو هە کە ی لە ناوی پاک ی سەتله که پر کرد.

حەسەن لە پر داگزایە ماسیەکان. پزیشکی ئازەلان هیشتا نیو ی ماسیەکانی خۆی نەخواردبوو که ئەو بەشە کە ی خۆی تەواو کردن و بە حالەتیک ی پارانەو نامیژ سەیری پزیشکی ئازەلان ی کرد. پزیشکی ئازەلان هەم ماسیەکانی نیو قاپە کە ی خۆی و هەم ئەوانە ی ناو سینییە کە ی دانانە بەردەم حەسەن. حەسەنی را کردو ئەمجارەش بە تەردەستی دەستی کرد بە خواردنی ماسیەکان بە نان و ئاوی بەسەردا کرد. بەلەموان یە کسەر سینییە کە ی سەر میژی رفاند، گوتی: "ماسی زۆرە، ماسی زۆرە، هەر ئیستا دەچم دەیاننیم." رایکرد و چوو سینییکی پر ماسی برژاوی هینا. حەسەن، دیسان پەلاماری بۆ بردن، ئەو نەندە تییر بوویو که جوولە ی لەبەر پرابوو. هیشتا ماسیەکی زۆر لە نیو سینییە که مابوون. ئەوانیش پزیشکی ئازەلان خواردنی.

حەسەن نەیدەتوانی لە جیبی خۆی هەستیت، بە چاوانی دا کە وتویەو سەیری ئەملاو ئەولای

دەکرد.

پزیشکی ئازەلان گوتی: "بەلەموان، نویتیک لەم ژورە راجەین، حەسەن هەر خەریکە لەخەوان

دەمریت، با بێخەوینین. بخەویت دیتەو سەر خۆی."

یەكسەر نوێنەكەى ئامادەكرد، حەسەنیان بردە ژوورەكە، جەلكانیان لەبەر كردهوهو خستیانه نیو جیگا. حەسەن ھەر سەرى دانایە سەر بالیف خەوى لێكەوت و رۆژى دواتر نزیكەى نیوهرۆ لەخەو ھەستا. مات و حەپەساو بە چاوانى تژی ترس سەیری دەرووبەرى كرد. لێفەكەى لەسەر خۆى ھەلگرت و بەرزى كردهوه، وەك ئەوەى بپیشكنیّت. لەپەنجەرەو تیشكى خۆر بە ئەندازەى سینىەك لەلێفە پر لەنەخش و نیگارە گوڵە وەنەوشەبىیەكان كەوت. ھەر لەگەڵ بیستنى دەنگى پى پزیشكى ئازەلان كە ھاتە ژوورەو، چاوى لەسەر تیشكى خۆرەكە مالتق مان.

"ياللا ھەستە بەرچایى ئامادەىە."

"من لەكویم؟ تۆ كییت؟"

"من پزیشكى ئازەلانم، تۆ لەمالى منى. زووبە ھەستە، بە ئەندازەى دوو سەتل و مەسینەىەك ئاومان ھەىە، خۆت بشۆ. دواى ناخواردن من ریشت دەتاشم."

حەسەن ھەرچى ھەولیدا نەیتوانى ھەستىت. پزیشكى ئازەلان باوەشى لىداو ھەلگرت و بردیە حەمام. ئاوى یەكێك لەسەتلەكان گەرم بوو، پزیشكى ئازەلان ئەوى لەسەر كورسیەكى بچوك دانا، پاشان بە سابوونىكى بۆندار، سەرو قۆو بەدەنى حەسەنى جوان و خاوین شووشت، جەلكانى كرددەو بەر و ژیر بالى گرت و بردى لەسەر میزەكە داینیشاند. چاوەكانى حەسەن بە بىینى ئەو خواردنەى سەر میز زەق بوونەووە لەناكاو وەكو دوینى شەو پەلامارى سفەرەكەى دا. كاتێك سفەرە ھىچى لەسەر نەما، سەیری پزیشكى ئازەلانى كردو گوتى:

"منیان لەسیدارە نەدا، وانىیە؟" بە لاکەلاک یەكراست چووەو لەى جیگاگەى، لێفەكەى كردهوهو خۆى خستە ژیری و راکشا.

پزیشكى ئازەلان رایكردو یەكراست بەرەو ئەسكەلە چوو، سواری بەلەمەكەى خۆى بوو و رۆیشت بۆ ماسیگرتن. تا شەو داھات ھەر خەرىكى ماسیگرتن بوو. كە ھەردوو لەگەنى تابیەتى ماسیان پر بوون لەماسى، گەراپەووە دوورگە. بەر لەوەى ماسیەكان لە لەگەنەكە دەریییت چووەو مائەو، لێفەى لەسەر حەسەن لادا، حەسەن خەوى لێكەوتبوو و لەخەودا لیوہەكانى لێكدەسووین، بە بىینى ئەو خۆشحال بوو. دوو دانە سەتلى لەحەمام ھەلگرتن، چەند دانە لەماسیەكانى نیو لەگەنەكەى جیاكردنەووە داینانە نیو سەتلەكە. یەكەجار چووە لەى پۆیراز، لىنا ھاتە پىشوازیكردنى.

"لە دەریا ماسى لەرەلەریان بوو. زۆرمگرتوون، چەندى دەتەوین لەسەتلەكە ھەلیانگەرە."

لینا یه کسه ر سه تلیکی هیئا:

"چهند باشه، چهند باشه، هیشتا ههر جووله جوولیانه."

"ههر نیستا له له گهن هیئا و منته ده ر. که ده شگه پرامه وه بهرده وام ناوه که م لیده گۆرپین. به له م به لیوی ئه سکه له ی کیشاو چهند دانیه کیان که وتنه سهر ته خته که. له سهر ته خته که ههر هه لده به زینه وه. تا خۆم گه یاندنی که هه لیان بگره وه له په لویۆ که وتبوون."

کاتیکی لینا ماسیه کانی هه لده بژاردن و هه لیده گرتن، ماسیه زیندوو ده کان له نیو دهستی ده خلیسکان و خیرا کۆی ده کردنه وه.

پزیشکی ئاژهلان یهک به یهک به ماله کاندایا گهراو ماسیه کانی نیو له گهنه که ی له نیوان مه له ک خانم، موسا ئاغایا، دکتوره کان و ئوسوی دهنگبیژ دابهش کرد. ئه و ماسیانه ی که ماشبوون بهر له وه ی بیاباته وه ماله وه، له لیوار ده ریا پاکی کردنه وه. که هاته وه ماله سهری کرد حه سه ن هیشتا ههر خه وتوه. لیفه ی بهر زکرده وه سه یرتیکی کرد، روخساری حه سه ن حاله تیکی نارامی هه بوو و ته وای دیاربوو که ته ویان له نیو دارستانی خه ونه کانیدا هه لئه واسی بوو به خۆش حالیه وه به ره و لای دوکانه کان چوو، هه مووان له ژوره وه دانیشته بوون. له گه ل بۆنی خه سته ی ده ریا له ده رگا که چوه ژوو ر. دکتور سه لمان سامی به راویژتیکی گالته ئامیزه وه گوتی:

"له کوئی بوویت بهرپز پزیشکی ئاژهلان."

"چوو بوومه راوه ماسی، قوریان."

دکتور به پیکه نینه وه گوتی: "تاشکرایه. بۆنی هه موو ده ریا کانیشته کۆ کردۆته وه له گه ل"

خۆتدا هیئاوته. ماسیشت گرتوون؟"

"گرتوومن، قوریان."

"که وایه ئه مپۆ میوانداری ماسی خوار دغان هه یه."

"هه مانه قوریان هه مانه. ماسی زۆره، هه ردوو له گهنه کانه پر کردوون. ههر لیکیلیکهش ئاوم"

لیده گۆرپین تا کو ماسیه کان نه مرن. کاتیکی خه ریک بووم ماسیه کانه دابهش ده کردن، له سه تله کان"

هه لده به زین و خۆیان فری ده دایه ده ره وه."

"بۆ ئیمه شته بردن؟"

"بردتم قوریان."

"خزمه تکاره که ی مالی ئیمه ماسی لینان ده زانیته؟"

"ژنه کانی مائی ئیوه خه لکی ناوچهی ده ریای ره شن، ئه وان له خوار دنی ماسی بترازیت هیچ خوار دنی دیکه نازانن. بۆ نمونه ماسی کۆلی به هه زار شیوه لیده نین."

"ئینگه یشتم، کاک جه میلی پزیشکی ماسیگر."

"ئه وه شم به ژنه کانی مائی ئیوه گوت که بچن له باخچه کان له نیو برکه ته ماته وشکبووه کان ته ماتهی سوور جیا بکه نه وه و بیبه ری سهوز و که ره وزیش بینن. له هه ردوولای کانیه که تا ئاورپژگهی ده ریای گیای پونگه که پینده گوتریت نه عناع هه یه، پیمگوتن ئه ویش بینن. گوتم، ئه گهر له مائی سرکه ی هه نارتان نییه، به لینا بلین با بتانداتن، پیازی تازه ش له باخچه دا هه ن، ئه گهر نه شبورن ده توانین پیازی وشک به کار بینن."

موسا ناغا گوتی: "ئیمه سرکه ی هه نارمان له مائی هه یه، زۆرمان کرپوه، ته نانته ئه گهر له مائی ئیمه ش نه بوو، له مائی تاناسی پیاوچاک هه ر ده بیته."

"هه ریژی پزیشکی ئاژهلان، کورم. هه سه ن حالئ چۆنه؟"

"خه وتووه. نانی به یانیم دا بچ، هینده به مگیزه وه خوار دی که هیچی له سه ر سفره نه هیشته وه، فراوینیش هه روا، خیرا خیرا خوار دنه کان ده خوات و ته وایان ده کات، پاشان خیرا ده ورات و خۆی ده گه یه نیته نیو جیگا و یه کسه ر ده خه ویت."

"ده یه ویت هه روا بجه ویت؟"

"نا، یه ک دوو رۆژی دیکه هه لده ستیتته وه. هه ر هه لیشستیتته وه دیتته لای من."

"واته رانا کات؟"

"بۆ هیچ جیه ک ناروات. ته نانته هه لیبگرین و فرپی بدهینه ئه وه به ری ده ریاش ده گه رپتته وه و دیتته وه ئیره، ئه گهر ترسه که ی رژی بیته. دکتور، تۆ خۆت ده تگوت مرۆقه کان کاتیک که وتنه ره وشیکێ نا هه موار و تاقه تپروکین ترسی خۆیان سه رکوت ده که ن و به سه ری دا زال ده بن."

پزیشکی ئاژهلان له و رۆژه به دوا وه بۆ ما وه یه ک خۆی ده رنه خست، به خیرایی ده پۆشسته را وه ماسی و ده گه راپیه وه. هه موو رۆژی هه لده ستا، به رچایی له گه ل هه سه ن ده کرده وه. هه سه ن له گه ل ته واکردنی به رچایی ده چوه وه نیوجیگا و خه وی لیده که وت. پزیشکی ئاژهلان هه ر جاریک که له را وه ماسی ده گه راپیه وه ده بیینی هه سه ن خه وتووه. کاتی فراوین و ئیواران مه له ک خانم و لینا ماست و خوار دنی خۆش خۆشیا ن که بۆ هه سه ن دروست ده کرد، بۆیان ده هیئا.

حەسەن رۆژی سێیەم، بەرلەوێ بەرلەوێ کە لە شێری بەرەبەیان بھۆینیت لەخەو هەستا، بۆ ئەوێ پزیشکی ئازەلان لەخەو هەلنەستینیت بە ئەسپایی چووێ گەرماو، بە هێواشی دەرگای گەرماو کە ی پێویدا، وەکو پشیلە لە پلێکانەکان چووێ خوار. چووێ سەر کانی، سەتڵەکانی پێ ئاورد. دووبارە بە بێدەنگی لە پلێکانەکان بەسەر کەوتەو، دووبارە بە ئارامی چووێوێ گەرماو کە، دەرگاکە بە هێواشی داخست، جە کانی داکنە، بیری کردەوێ بپۆست ناکات ئاوی گەرم بکات، شلەتێن بوو، بەسابوونە بۆندارە کە پزیشکی ئازەلان جوان و خاوین خۆی شوست، بە خاوینە گەرماو ناریجیە کە پزیشکی ئازەلان خۆی وشک کردەو، تەنھا شەلوارە کە کردەوێ بەر. چووێ لەنیو بەلەم جە کانی ژێرەو و جە خاوین و تازە کانی هەلگرت، دەبوو چە کە ئاوی زینەدار و بیری دارە کانیشی کردبوونە پێی، کراسە یاخەدارە نوێ نوێیە کەشی دەبوو هینابو. گۆزانی ریشتاشینە کە لەناو بەلەم بوو، ئەگەر ریشی بتاشیبو درەنگ دادەهات، پزیشکی ئازەلان هەلنەستا وایدەزانی رایکردووە. گۆزان و جە کانی هەلگرتن، گەرماو، بە بێدەنگی بە پلێکانەکاندا بەسەرکەوت، سەیری کرد پزیشک هیشتا لە پرخە پرخە خەودایە، خۆشحال بوو، یە کەسەر چوو ریشی بتاشیت، هات لەسەر مۆبیلیکی نەرم دانیشت، چووێ نیو فکرو خەیاڵان، دواجار لەخۆی دەهیری و توورە بوو، گۆتی، کە لەلەرەقی نەفرەتی، سەروان و سەرگورد پیتدەلێن جەنگ تەواو بوو، جەنگ تەواو بیت سەرباز لەسیدارە دەدەن؟ خراب کەوتبوو بێرکەنەو، لەناکاو هەستا، گۆتی: "دەبا هەر لەسیدارەم بدەن، با بیکەن، کورە، چەندجار مردیت و زیندوو بوویتەو؟ چەند جار، چەند جار، مردیت و زیندوو بوویتەو؟ بەسە. جارێک دەمەرم و هەموو شتیەک تەواو دەبیت."

"حەسەن هەستاویت؟"

"هەلبەتە کە هەستاوم، تەنانەت بەر لەوێ خۆر هەلبیت، خۆم شووشتو، پاک بوومەتەو، ریشیشم تاشیو، چوویم جە کاتم لەنیو بەلەم هینان، پاشانیش بووژامەو." پزیشکی ئازەلان لەدالی خۆیدا گۆتی دەبیت چی روویدابیت کە راویژی ئاوا پیرە لەشادمانی. چی روویداو، ئەم ماستە موویکی تێدایە. پزیشکی ئازەلان لەهەمانکاتدا خۆشحال بوو، نیگەرانییش بوو. یە کەسەر چوو سەیریکی دەمانچە کە کرد، دەمانچە لەشوینی خۆی بوو. لەبەر خۆیەو گۆتی پیاو لەو کارانە ی ئەو کابرایە کردوونی ترساو.

کاتیڭک پزیشکی ئاژەلان خەریکی ئامادەکردنی قاوەلتی بوو ھەسەنیش یارمەتیدا. دوای دانانی خواردنەکە لەسەر مێز، ھەسەن بە ئەدایەکی گەرم و نەرم گوتی: "من ئیستا دەچم لەکانی ئاو دینم."

"زوو وەرەوہ."

ھەسەن سەتڵەکانی ھەلگرت، بەخێراییی رۆیشت، کەمێک دواتریش بە سەتلی پر لەئاوہوہ گەپایەوہ، دۆلکەیی پر کرد لەئاو. سەری لەچای سەر ئاگردانەکەدا، پەنگرەکانی تیکوہردان، گپەکە کتێبەکەیی گرتەخۆ، ئاوہکە ھاتە جۆش. پزیشکی ئاژەلان لەپشت مێزەکە دانیشتبوو و سەیری شێوہی چالینانەکەیی ھەسەنی دەکرد تەواو ھەپەسابوو.

ھەسەن چایەکی وەکو خۆینی کۆتری لەنیو پیالەیی کەمەباریک ھینا. تا تەواوکردنی بەرچایی ھیچکامیان مەتەقی نەکرد.

ھەسەن پیالەو کەلوپەلەکانی کۆکردنەوہ، قاپەکانی شووشتن. لەبەرانبەری یەکدی لەسەر کورسیەکان دانیشتن.

ناسۆگە رووناک داھات کەمێک دواتر خۆرھەلات، بۆنی ئارامبەخشی دەریا لەگەڵ شەنەبای بەرەبەیاندا ھات.

ھەسەن گوتی:

"گواپە لەو سەرەوہ کانیک ھەپە کە بنی کانیکە ھەموو وردە بەردی سپی تێدایە."

پزیشکی ئاژەلان گوتی: "واپە."

"دەتەوێت سەریک لەوێ بەدەین، تا خۆر بە تەواوی ھەلدێت دەگەرپینەوہ."

پزیشکی ئاژەلان گوتی: "باشە، دەچین."

بەنیو داززەیتوونەکاندا بۆ لای سەرەوہ رۆیشتن، ھەموو لایەک بۆنی پوونگەیی لێدەھات. پوونگەکان تا ئەژنۆ ھاتبوون و گۆلە بچووکە شینەکانیان پشکووتبوون. بەدریژایی رێپووی ئاوی کانیکە لەسەرەوہ بۆ خوارئ دوو رێچکەیی شینباو درێژبووبوونەوہو ئاویکی زوڵال و شینیان بەنیویدا دەرژایە خوارەوہ. چون، یەکیکیان لەملاو ئەوہی دی لەولا دانیشتن. بێتەوہی سەریان ھەلبێرن رۆخ کانیکە و وردە بەردەکانیان سەیر کرد. ھێچ قسەییەکیان نەکرد. ئەوکاتەیی کە تیشکی خۆر لەئاوی کانیکەیی دا و ئاوہکە لەسەر بەردیکی ساف کە رەگی سوورباوی تێدابوون لەریەوہ، ھەستان، بە رێپووی داززەیتوونەکان و رێپووی ئاوی کانیکە، لە کاتیگدا کە قاچیان

"به‌چیه‌وه، به‌چیه‌وه ده‌یزانی سه‌ربازی راگردووه، باوكم گوتی كوره‌كهم ئیدی مه‌چووه چیا. ته‌نانه‌ت پیاوه‌کانی چیانشین که ردنییان تا ئەژنۆیان درێژ بووبووه‌وه بۆ ئەوهی ناوی سه‌ربازی راگردوویان له‌سه‌ر هه‌لب‌گیریت له‌چیا ده‌هینه‌ خواره‌وه، ده‌هینه‌ ده‌شت و ده‌ریا. هیچم به‌ باوكم نه‌گوت. باوكم پاره‌ی دامی، گوتی برۆ خۆت به‌ سوپا بناسینه. چووم، له‌گوندیک که سێ گوند له‌ولاتری گونده‌که‌ی ئیمه‌وه بوو، به‌له‌میکی ماتۆردارم کړی که له‌یۆنانیه‌کانه‌وه به‌جیمابوو، له‌و یۆنانیه‌کانی که به‌ده‌ستی عوسمان تۆپال کۆژرابوون. سه‌یرمکرد بینیم نزیکه‌ی هه‌موو دێهاته‌کان ده‌شلن، قاچی یه‌کدیکه‌یان پیکابوو و هه‌موویان شهل بووبوون. نه‌ده‌چوونه سه‌ربازی، به‌لام له‌جیاتی ئەوه له‌شه‌لبوون بترازیت چاره‌یه‌کی دیکه‌یان نه‌بوو. له‌و رۆژه به‌داوه منیش خۆم کرده شهل، تا ئەو رۆژی هاتمه ئیره هه‌ر به‌شەلی به‌ رینگادا ده‌رۆیشتم، ئەوه‌نده خوم به‌ شه‌لبوونه‌وه گرت که دواجار هه‌ر به‌راستی شه‌لنه‌بووم له‌بیرچووبووه‌وه. تا ئەو رۆژی هاتمه ئیره..."

"چۆن هاتیته ئیره؟ ئەم دوورگه‌یه‌ت چۆن دۆزیه‌وه؟"

"دوای ئەوه‌ی که به‌له‌مه ماتۆرداره‌كهم له‌و گونده کړی. من به‌ر له‌وه‌ش بچمه سه‌ربازی ماسیگر بووم، تا ناوچه‌کانی خواره‌وه ده‌چووم و خه‌ریکی ماسیگرتن و پاره کۆکردنه‌وه ده‌بووم. چوومه شاری گه‌وره‌و بینیم ئەسکه‌له‌ پره له‌ به‌له‌می ماتۆردار. سه‌یرمکرد پیاویکی ریشدرێژ که سیمایه‌کی نوورانی هه‌بوو ده‌یانفرۆشیت، خاوه‌نه‌کانی ئەو به‌له‌مه ماتۆردارانه‌ش عوسمان تۆپال کوشتبوونی. له‌و کابرایه‌ی که به‌له‌مه‌کانی ده‌فرۆشت پرسیم بۆچی ئەوانه‌ی کوشتووه، کابرایه‌که گوتی من به‌ چاوی خۆم بینیم، له‌سه‌ر ئەو شه‌قامه‌ درێژه‌ی ئەم شارۆچکه‌یه هه‌موویانی تا دوا‌ین کهس به‌ داره‌وه کرد، بۆچی له‌سێداره‌ی دان، مه‌گه‌ر سه‌ربازی راگردوو بوون؟ پیاوه ریشداره‌که گوتی، ن.ه.ه.، یۆنانی بوون سه‌ربازی راگردوو گولله‌باران ده‌که‌ن، گۆتم که‌وايه، له‌وه‌ته‌ی من به‌له‌مم کړیوه، له‌ده‌ریا به‌دوای سه‌ربازی راگردوودا ناگه‌رین. یه‌ك دوو رۆژ هه‌موو به‌له‌مه‌کاتم یه‌ك به‌ یه‌ك سه‌یرکردن، به‌له‌میکم دۆزیه‌وه که تازه رهنگ کرابوو و بۆنی بۆیاخی لێده‌هات. ماتۆره‌که‌ی تازه کرابووه‌وه. له‌گه‌ل کابرای ریشدار له‌سه‌ر نرخه‌که‌ی زۆر به‌ به‌ریه‌ك هه‌لچووین، ئەوه‌نده به‌ به‌ریه‌ك هه‌لچووین که پیره‌می‌رد رۆحی هاتبووه سه‌ری که‌پووی، به‌له‌مه ماتۆرداره‌كهم به‌ نرخیکی هه‌رزان لێکړی. منیش به‌له‌مه‌که‌ی خۆم دا‌یه ئەو، پیتمگوت براکه‌م ئەمه‌ش با بۆتۆ بیت، بیفرۆشه. ده‌توانم بلێم له‌دێهاته‌کان نه‌مامه‌وه، دوای ئەوه‌ی ماسیه‌کاتم فرۆشت، که‌نداویکم دۆزیه‌وه. به‌له‌مه‌که‌مم برده ئەو، گۆتم ئیستا که ده‌ریا نارام و بێده‌رده‌سه‌ریه‌هه‌ر با‌یچم بۆخۆم

دوورگه يهك بدؤزمه وه، هه روا كه به ريگاوه ماسيم دهگرتن و ماسيم دهفرؤشتن له دهرياي رهش رهن بووم و په نام هينايه ئهم دوورگه يه، ليتره به شهله شهله خهريكبووم به ريگاوا دهپريشتم كه خهديجهم بيني. له دلي خؤمدا گوتم خواوهند ئهم هه موو جوانيه ي چون ئافراندوه و به كسه ر رويشتنه كه ي خؤم ئاسايي كرده وه و ازم له شهله يي هينا. له هه مانكاتدا بوو كه پؤيراز مني بيني، ئيدي نه مده تواني خؤم به شهله نيشان بدهم، كه خهديجهم بيني، گوتم ليتره ده مينمه وه، متمانه م به كاك پؤيراز كرد، وه كو گه مژه كان بابته ي راكرده كه مم به پؤيراز گوت. ئه وه ي ديكهش خؤت ده زانيت و ئاگات لييه، ده يانه ويئت چيم له گه لدا بكن؟ ئاه گه مژه ي كه لله پووك پؤيراز زيان ي خستمه مه ترسييه وه.

"ليتره له وه كه سانه ي كه جگه له كوشتن و له سي داره دان كاريكي ديكه نازانن هه واليئك نييه، من هه موو شتيك م بو باس كرديت."

حه سهن چه ناگه ي خسته سهر سنگي و داما، له وده مه دا موسا كازم ئاغاش هاته لايان، به بيكه نينه وه:

"واي، باش بوو تو م بيني هه سهن، نه چوويته لاي دكتور سه لمان سامي؟ به دواتدا ده گه ريت."
روخساري هه سهن وه كو كاغه ز سپي سپي هه لگه را.
"مه ترسه هه سهن، كاك سه لمان بويه به دواتدا ده گه ريت يارمه تيت بدات. ياللا با بته م لاي ئه و."

حه سهن بيدهنگ بوو بوو.

"بابچين مام ئاغا، با له گه ل كاك پؤيراز موسا بچين. من دهچم له ماله وه بانگي ده كه م و له گه ل خؤمدا ده يهينم."

تا ئه وده مه ي كه پؤيراز و پزيشكي ئازه لان له ماله وه هاتنه دهر، راوه ستان و چاوه رپيان كرد، پاشان هه موويان بيكه وه به ره و لاي دوكانه كان به رپي كه وتن دكتور سه لمان سامي و دكتور خهليل ره فعه ت له سهر كورسييئك به ئارامي دانيشتبوون و له كاتيئكدا ده سته كانيان ده جوولاند سه رگه رمي قسه كردن بوون.

"فه رموون قوربان، به خيريئين، سه فاتان هينا، فه رموون."

له سهر كورسييه كان دانيشتن، هه سهن به پئوه مايه وه. كورسييئكي به تال له به رامبه ري بوو، سه ري دانه وانده بوو و ئه وه ي جووله يه له روخساري به دي نه ده كراو ئاوا راوه ستابوو، كهس به

حەسەنی نەگوت دابنیشیت. لەگەڵ یەكدا دەربارەى رۆپۆرەسى رەمزی كاواك قسەیان كرد. لەلایەك پێدەكەن، لەلایەكى دیکە هەموویان پێکەوه جنتویان بە رەمزی كاواك دەدا. دکتۆر سەلمان سامی لاسایی كاواکی دەکردهوه، لاسایی دەنگەکەى دەکردهوه بە هەمان دەنگ و راویژەوه لاسایی وتارخویندەکەى ئەوى دەکردهوه، ئەو کەسانەى دەستدریژیان کردە سەر ئەم نیشتمانە، هەر لەم نیشتمانەدا نوقمى نێو خوینی خۆیانمان کردن. دەیگوت لاشەکانیان بەسەر یەكدا کەڵەکە بووبوو و بۆنى گەنیوی لاشەکانیان دنیای پر کردبوو. پاشەملەى كاواکی دەکرد و لە هەمانکاتیشدا سەیری حەسەنى دەکرد کە بەپێوه وەستابوو. لەپرێکدا قسەکانى برى، بە دەرپرینیکی ساردو جیددی بە حەسەنى گوت: "چما ئاوا سەرت وەکو مندالی بى داك و باب کەچ کردوو لەوئى وەستائیت، وەرە دانیشە!"

حەسەن بە هیمنی هەنگاوێک چوو پێش، لەسەر کورسییەکە دانیشت و لەنێو خۆیدا خڕبووه سەرێک.

"هەر ئیستا دەچینه شارۆچکە یان بەیانى؟"

"ئەمڕۆ بچین باشە، دکتۆر، سبەیش دەچین جەنابى سەرگورد ئیسحاق و وەهاب بەگ و عوزیرخان و بەرپرسي بەلگەنامەو تاپۆ دەبینین، شەویش دەگەرێنەوه. جەناب سەرگورد ئیوه فەرمايشیكتان نییه؟"

"بۆچی، منیش لەگەڵتاندا دیم."

پۆیراز دەستە پاچه بوو:

"تەشریف بێنن جەنابى دکتۆر، تەشریف بێنن، تەشریف بێنن، سەرچاو و سەرسەرمان، بەهاتنى ئیوه کارەکەمان ئاسانتر دەبیت."

"بەلام ئەو کابرایە كاواکە، جاواکە چیه، لەمائی ئەو نامینینەوه و سلاویشی لێناکەین، ئەو سەریازە راکردووی کە هەموو دوورگەى تالان کردوو، خانووەکانى سووتاندون و هەموو درەختەکانى بریوونەتەوه. پیمخۆشە عوزیر خانیش ببینم، ئەو پیاوێ رەسەن و نەجیبزادەیه."

"دەچینه لای عوزیرخان و لەمائی ئەودا دەمینینەوه."

"چوار کەس بێن زۆرە، نیوهمان دەچینه مائی خەیری ئەفەندى. بەلکو عوزیرخانیش بانگهێشتى ئەوئى بکەین."

"عوزیرخان قبول ناکات، قوربان."

"ئەگەر ئابو دوو كەسمان دەچىنە لاي غوزبىرخان و دووانىشمان دەچىنە مالى خەيرى ئەفەندى، ئەگەر ھەموومان بچىنە لاي خەيرى ئەفەندى زۆر خۇشھال دەبىت." سوارى بەلمەكەي پىزىشكى ئاژەلان بوون، دەوروبەرى عەسر گەيشتنە شارۆچكە، چوونە دووكانى خەيرى ئەفەندى.

خەيرى ئەفەندى گوتى: "جەغفەر بەيىانى قاودى ھىناو، قاودى كى تفت پىكەو دەخۆينەو." كەيفى ساز بووبو.

"كورم، با قاوكان سەربەكەف بن."

پەنگرەكانى نىو مەقەرەكە ھىشتا نەبووبوونە خۆلەمىش، گەنجەكە بە سىنىپكى زىوين قاو سەربەكەفەكانى ھىنا، نىو دووكان پى بو لەبۆنى قاو. دكتۆر سەلمان سامى:

"دەزان مەرۆق بۆچى ئەوئەندە ھەز لەقاو دەكات، لەبەر بۆنەكەيەتى، بەلام تەنھا ھەستايەكى ۋەكو ئەم گەنجە دەتوانىت ئاوا قاودى بۆندارى سەر بە كەف دروست بكات، ئاوا قاودىەك..."

"دكتۆرى ھىژاۋ نورى چاۋەكانى من، ئەو بەو ئاسانىيە نەبۆتە ھەستا، دروستكردنى قاودى باش و سەربەكەف و بۆنخۆش كارتىكى ئاسان نىيە. يەكەنجار قاو كە دەبىت باش ھەلبىشپوت، ئىنجا لەنىو ھاۋەندا بىھارپت. زۆر زۆر ھەستايى دەۋىت."

باسەكەيان زۆر بە كوتى بۆ خەيرى ئەفەندى باس كرد. خەيرى ئەفەندى گوتى: "منىشتان لەگەل دىم." ھەستان، بەرەو ھۆبەي سەربازى كەوتنەپرى. سەرگورد ئىسحاق بە خۇشھالەو پىشۋازى لىكردن، شوپنى بۆ نىشان كردن، دانىشتن، تەنھا ھەسەن بە پىۋە ھەستا. ئامادەباش راۋەستاۋو. چاۋى بىرپىۋە ناۋچاۋى سەرگورد ئىسحاق و ئاوا ماۋوۋەو.

"تۆش دانىشە كورەكەم."

ھەسەن لە جىپى خۆى تەكانى نەخوارد.

"دانىشە كورەكەم، تۆش دانىشە."

ھەسەن زياتر خۆى راست كردهو دەستەكانى توند بەسەر ئەرتنۆكانىيەو چەسپاندن.

"كورم، پىمگوتى دانىشە."

"سەرگورد، لىبىگەرپرى، ئەو سەربازە. بىنگومان لەبەرامبەر تۆدا دەبىت ئاوا ئامادەباش

راۋەستىت، ئەو ناچارە بە ھالەتى ئامادە بوەستىت."

سه‌رگورد ئيسحاق گوتى: "زۆر باشه، بوه‌سته."
هه‌مووان پيڤكه‌وه پيڤكه‌نين.

"سه‌رباز، له سارى قاميش بوويت، وانيبه؟"
حه‌سه‌ن وشك و جىدى گوتى:

"له سارى قاميش بووم، فه‌رمانده."

"كه‌وايه ئارام ئارام تاييه‌تمه‌ندييه‌كانى خۆت بلئى، ده‌مه‌ويت بياننووسم."
حه‌سه‌ن يه‌كسه‌ر و بيپچران تاييه‌تمه‌ندييه‌كانى خۆى گوت و سه‌رگورديش ده‌ينووسين.
"جاريكى ديكه."

"سه‌رچاو، قوربان."

حه‌سه‌ن ئه‌بجاره تاييه‌تمه‌ندييه‌كانى هيمن هيمن دووباره كردنه‌وه.
"نووسيم كورم."

روخسارى هه‌سه‌ن بۆ تاويك له‌خۆشيان گه‌شايه‌وه.

"چوويته سه‌ر چياكانى ئه‌للاهو ئه‌كبهر، مه‌گه‌رنا؟"

"چووم فه‌رمانده. رۆژى يه‌كه‌م به ريكه‌وتين بۆ لاي دونده هه‌ره به‌رزه‌كه‌ى زۆر له‌سه‌ربازه‌كانمان
له ريكادا له‌سه‌رمان ره‌ق بوونه‌وه." بيده‌نگ بوو، كه‌ميك بيريكرده‌وه: "پاشان، له‌سه‌ر چياكه
باوبۆرانيك هه‌ليكرد نه‌بيته‌وه، هه‌وا تاريك داهايت كه باوبۆرانه‌كه هه‌موومانى راپيچ كردو بردنى
بۆ خوار خواره‌وه، ناو دۆله‌كان. له‌ويتش ئه‌وانه‌ى كه تا ئه‌وده‌م زيندوو مابوون ره‌ق بوونه‌وه. له
له‌شكره‌كه‌ى ئيمه‌ هيج كه‌س به زيندوويى نه‌مايه‌وه."

"تۆ چۆن ده‌رباز بوويت؟"

حه‌سه‌ن چيرۆكى نه‌باته‌كانى به‌دریژى بۆ گيپرانه‌وه. له‌ راوه‌ستان ماندوو بوووه‌ هه‌ر راده‌هه‌ژايه
سه‌ريه‌ك.

فه‌رمانده به‌ ده‌نگى بلند گوتى: "سه‌رباز ئاماده‌ راوه‌سته."

حه‌سه‌ن هاته‌وه سه‌رخۆى، خۆى كۆكرده‌وه.

"سه‌رچاو فه‌رمانده."

"ئه‌مه فه‌رمانه."

"سه‌رچاو، فه‌رمانده."

"یہ کسہر دانیشته سہر کورسییہ کہ."

حہسەن سلاوی سہربازی کردو چوو لەسەر کورسی دانیشته.

"پاشان تۆ چوویت و هاوړی قوتاربووہ کانی خۆت دۆزینہوہ، وایہ؟"

"نہ متوانی بیان دۆزمہوہ فەرماندہ، ہہ موویان لەسەرمان رەق بوو بوونہوہ."

"چوویتہوہ بۆ فہوجہ کہت، وایہ؟"

"نہ متوانی بیان دۆزمہوہ فەرماندہ، ہہ موویان رەق بوو بوونہوہ."

"بۆ سربہ کہت؟"

"نہ متوانی بیان دۆزمہوہ، ہہ موویان رەق بوو بوونہوہ."

"بۆ دەستہ کہت؟"

"نہ وانیش ہہ موویان رەق بوو بوونہوہ، لەشکریش..."

"باشہ، چۆن کہوتیتہ دەستی رووسہ کان؟"

حہسەن نہیتوانی ہیچ بلیت، سہری نایہوہ بەرخۆی، ماویہ کی دریت داما.

ئیسحاق تاقہتی چوو:

"ہا چی بوو؟ بیر لەچی دەکہیتہوہ؟"

"ہیچ مہپرسہ فەرماندہ، چۆن دەتوانم بلیم بوومہ دیلی رووسہ کافرہ کان. چۆن دەشیت

سہربازیکی تورک ببیتہ دیلی رووسہ کافرہ کان؟ لەشەرمان تا ئیستا نہ متوانیوہ ئەمہ بہ کہس

بلیم، کاتیک بہ بیرم دیتہوہ لەشەرمان دەبمہ دلۆپیک ئاو."

"تۆیان بەدیل گرت."

"من چومہ دەشتیک. زہوی و ئاسمان یہ کپارچہ سہہۆل بوو. جینگاہ کی زۆر دوور، پشت

تہ متومان، درہختیکم بینی کہ وەکو سیپەر وابوو، بۆ لای درہختہ کہ چوم، شتیکی وەکو

تارمایی لەبن درہختہ کہ بوو کہ تا لیئیزیکتەر دەبوومہوہ باشتر دردہ کہوت. کہ گہیشتم بینیم

سہربازیکہو خہریکہ دەمریت. گوتم بوہستہ ئیستا زیندووت دەکہمہوہ. سی دانہ نہ باتم لەگیرفانم

دەرہینان، خستم نہ نیو لیوہ کانی، سہرباز ہەر کہ نہ باتہ کانی خوارد، چاوہ کانی ہەلینان، حالی

کہمیک ہاتوہ سہرخۆی."

"پاشان؟"

"هەر ئىمەيان بىنى، لولەى چەكەكانيان تىكردىن، من يەكسەر ھەستامەو، دەستەكانم ھەلپىن. سەيرمىرد ھاورپى روو لە مردنەكەشم ھەستاوتەو ھە دەستەكانى بەرزكردۆتەو. رووسەكان ھاتن، بەرزىان كەردىنەو، كەوتىن، بەرزىانكەردىنەو ھەو كەوتىن، ئىمەيان بىردە سارى قامىش لەنەخۆشخانە ھەواندىانن. دواى ئەو ھەى لەنەخۆشخانە دەرچوون، ئىمەيان بىردە سىپىريا، سىپىريا ئەوئەندە سارد بوو كە رىوئەكانى ئەو مسىيان دەرى. زۆر خراپتر لەئەللاھو ئەكەبەر ھەموو رىوئەكان!"

"پاشان؟"

"پاشان، چوون بىنىمان ھەموو ئەو سەربازانەمان كە لە سەرمان رەق بووئەوئەو لەوئى بوون. بۆ بىنگارى بردمانيان. چەند پاشا و فەرماندەشمان لەگەل بوون. چەند سال لەوئى بوون، نازانم. شەو و رۆژ لەوئى ديار نىبە كە بزائم چەند سالمان پىچوو."

"پاشان؟"

"پىنج ھاورپى پىكەو ھەرامانكرد. ئەفسەرىكى گەنجىشمان لەگەلدا بوو كە باش شارەزای رىگاو خۆ دەربازكردن بوو. ھەركە گەيشتىنەو ۆلات يەكسەر بەدواى فەوجەكەماندا گەرام، بەلام نەخۆى دياربوو نە ناوى. منىش دەستمكرد بە ماسىگرتن و لەوسەرى دەرياي رەشەو ھاتم و خۆم گەيانە ئىرە، لەم دوورگەيەماندا پەنام گرت."

جەنابى سەرگورد ئىسحاق گوتى:

"بەخىرھاتى!" چووە پشت مېزەكەى دانىشت، كاغەزىكى دانايە بن دەستى و قەلەمى خستە نىو ھېرەكە و ھىنايەدەر و كاغەزەكەى پىر كەردەو، ئىنجا لەنىو چەكەزەكە مۆرى دەرھىناو لای خوارەو ھەى كاغەزە نووسراو ھەى مۆر كەرد:

"بىگرە ئەمە كارتى كۆتايىھاتنى خزمەتى سەربازى تۆيە، ئىستا دەبىت لەتۆمارى گشتىشدا تۆمارى بكەم تاكو لەپۆلا مكموتر بىت. كاتىكىش كە ناسنامەكەتت وەرگرت بىھىنە با لەسەر ناسنامەكەشت ئامازەى پىبەدەم و كارەكەى لەسەر تۆمار بكەم."

ھەسەن ھەستايە سەر پىن، سلاوى سەربازى كەرد، ئامادە راوئەستا. ئىسحاق كارتى كۆتايىھاتنى خزمەتى سەربازى بۆ درىژكرد، ھەسەن بەدەستانى لەرزانەو ھەى كارەكەى وەرگرت.

پزىشكى ئازەلان گوتى:

"ئىۋە ھەر لىرە دابىشەن، مەن لەگەل ھەسەن دەچەم ناسنامەى بۆ دەردىنەن و دەپھەنەن."
خەيرى ئەفەندى گوتى: "مەن دەپپەت لەگەل ھەسەن بەچەم، مەن دەپپەت بۆ مالىۋە بانگەپپەشتى
بەكەم."

پزىشكى ئاژەلان گوتى: ((ناپپەت، دەپپەنە ماپەى زەھمەتتەن. مەن لەگەل دەچەم و ناسنامەكەى
و ەردەگرىن و دىپپەنەۋە."

"تۆ بىپپەنەۋە پزىشكى بەپزىز، ئەۋ خانە، ھەم دەچەن كارەكەى ھەسەن جىپپە جى دەكەين، ھەم
بانگەپپەشتى مالىۋە دەكەين. چۈنكە ئەۋ خانە، مەن دەپپەت ئەۋ پىپاۋە بۆ كۈلبە دەروپپەشەكەم
بانگەپپەشتى بەكەم. دروست نىپە كەسپكى دىكە بىپپەت. لەۋپپەشەۋە دەپپەت بىچىنە لاي ۋەھاب بەگ
و بەرپرسى بەلگەنامەكان. دەپپەت سەرىكەش لەبەپپەشەۋە بەرى ناچىيە بەدەين. ئەگەر بتانەۋپپەت
دەتوانن بچەنە مالى ئىمە. مەن مالىۋە ئاگادار دەكەمەۋە، لەماۋەى نىۋ سەعات مپزى ئىۋە
ئامادە دەكەن."

عوزپز خان لەبەر دەرگا پىپپەشۋازى لىكردن.

"دەزائەم، دەزائەم، دەزائەم دۆستەكانى ئىمە ھاتوون. فەرموون، فەرموون ۋەرن دابىشەن."

"جەنابى خان بەپزىزتان دەفەرموونە مالى ئىمە، ھاتوون ئەمەتان عەرز بەكەين."

"زەھمەتتەن كىشە، زەھمەتتەن كىشە."

"تەكا دەكەين، جەنابى خان."

"ئىنشاللا كاولاك..."

"ناشپەت، ناشپەت، لە مەجلىسپەك كە ئىۋە حوزورتان ھەپپەت، كەسانى ئاۋا ناتوانن بىپن..."

خەيرى ئەفەندى كارتى كۆتاپپەھاتنى خزمەتى سەربازى ھەسەنى بۆ لاي عوزپز خان درپز

كرد، عوزپز خان ۋەرىگرت و خۆپپەندىۋە.

"تەم سەرگورد ئىسحاقەش مەۋپپەكى چەندە باشە."

ھەسەن رىك راۋەستابوو و لەھالەتى ئامادەپپەدا بوو.

"دانىشە كورم."

"ناتوانم دابىشەم جەنابى خان."

"بۆچى؟"

"تۆ پاشاپت."

عوزیر خان له کاتیکدا سمپله کانی ده جوولان له ناخی دلوه پیکه نی، گوتی: "تهوه سهرده می خوی بوو هسه ن کوږم." بانگی کاتبه که ی کرد. کاتب یه کسه ر هات. "تهمه بگره له گهله هسه ندا بچو ژووره که ت، پیناسه ی هسه ن پر بگره وه و بیهینه وه بو من، له تواماری گشتیشدا بینوسه."

تهوان یه کسه ر ده ستیان کرد به ره خنه و عهیب و عار گرتن له مه راسیمه شکو داره که، باسیان له سهره ننگ و کاواک کرد، بابه ته که ته وه نده سهیر و سه مه ره بوو نه بریته وه. کاتب و هسه ن هاتنه وه. عوزیر خان پیناسه که ی مؤر کرد، گوتی: "پیرۆزت بیت!" پیناسه که ی بو لای هسه ن که ناماده راوه ستابوو راگرت. ههستان، خه ریک بوون ده چوونه لای وه هاب به گ. عوزیر خان گوتی: "تیوه برۆن، سلاو له وه هاب به گ بکه ن و پینیلین خانوویکی باش بداته هسه ن."

وه هاب به گ به گهرمی پیشوازی لیکردن.

"ده زانم، کوره که مان هسه ن، دلاوه ریکی زور زه همه تکیشه. نیستا خانوویکی زور جوانی دده ده می. نانوسم کامه خانوو. کاک جه میلی پزیشک و هاوړیکانی جوانترین خانویان هه لیزاردوه." پیکه نی.

"با هسه نیش تهو خانووه هه لیزیریت که به دلای خویه تی. نیستا قه باله که ی... هسه ن له حاله تی ناماده یی چووه ده ر، کیسه که ی که تا زارکی پر بوو له گیرفانی ده رهینا، سی دانه سکه ی له سه ر میزی به رده م وه هاب به گ دانان، وه هاب به گ به بیده نگی پاره که ی هه لگرت و خسته یه نیو چه که چه که وه.

چوونه لای به رپرسی تاپو و به لگه نامه کان.

براده ران نه چووونه مالی خهیری نه فهندی، هیشتا له هزیبه ی سه ربازی هه ر خه ریکبوون له باره ی کاواکزاده قسه یان ده کرد. له سیره وه تا پیاز باسی ژیانی تهو کابرایه یان کردبوو و هیشتاش هه ر خه ریکبوون باسیان ده کرد. له پرپیکدا هه ستان و به ره و مالی خهیری نه فهندی که وتنه پری. له نیوه راستی ته لاره گه وره که ی مالی خهیری نه فهنیدا میزیکی گه وره که روو میزیکی وه نه وشه یی پر نه خش و نیگاری له سه ر راخوابوو، داندرابوو، هه موو شتیک له سه ر میزه که هه بوو، له شیری مامره وه بگره تا گیانی ناده میزاد. هه مووان شادو خوشحال بوون. خهیری نه فهندی شوینی بو هه مووان دیاری کرد، هسه ن، ته مجاره ش به حاله تی ناماده یی راوه ستا.

خەيرى ئەفەندى لەشۈينى خۇي ھەستا، ژيەر بالى ھەسەنى گرت و لە رۆخ مېزەكە داينيشاند.
ھەسەن، ديسان لەنيۆ خۇيدا گرمۆلە بوو و ئاوا مايەوہ.

بەيانى زوو، بەر لەخۆرھەلاتن ھەستان و يەكسەر نانى بەيانيان خواردو چوونە بازار.
دووكانەكان گەران و ھەر كەم و كورتىيەكيان ھەبوو كريان. ھەسەن شتومەكەكانى دكتور سەلمان
سامى بە پشتى خۇي ھېنان و خستنيە نيۆ بەلەمەوہ، گوتى: "منيش ئىستا دەچم لەشارۆچكە
ھەندىك پىداويستى بۆ خۆم دەكړم."

گوتيان: "باشە."

قەدرى بەلەموان گوتى: "منيش ديم."

ھەسەن خۇشحال بوو و گوتى:

"تۆش وەرە، ئەوہ باشتر كە تۆش بەھيت."

پىكەوہ چوون، پزىشكى ئازەلان يەكجى ئەوانى بردە لای جەعفەر. جەعفەر بە جۆش و
خۆشنىكى لە رادەبەدەر پىشوازي لىكردن.

پزىشكى ئازەلان گوتى:

"چىتدەويت ھەسەن؟"

ھەسەن بەرەو لای كورسى و تەختەكانەوہ چوو: "وہرنە ئېرە با بۆ مائەكەم مۆبل و تەختە
ھەلپزيرين."

"باشە ھەسەن، ھەليان دەبژيرين."

لەلايەك قەدرى، لەلايەكى ديكە پزىشكى ئازەلان دەستيانكرد بە ھەلپزاردنى تەخت و
مۆبلەكان، پاشانيش برياريان لەسەر كرينى ئەو شتانەدا كە ھەسەن پەسندى كردن.
جەعفەر گوتى:

"ئەم مۆبلانە دروستكراوى فەرەنسان، بەلام من بە ھەرزانى دەتائفروشمى، بە نرخىكى
ھەرزان. دواى رۆيشتنى يونانييەكان كەس ئەمانە ناكړيت. لەوساوہ تەنھا خەيرى ئەفەندى و دوو
كەسى ديكە لەمانەى كړيون. دواى ئەوان ھىچكەس... ھىچكەس سەيريشى نەكردوون."

جگە لەمۆبلەكان، نوين، تەختەخەوى فلزى، قاپ و ھىربار، كورسى ديسان دروستكراوى
فەرەنسا، مافورتيكى گورەى چندراوى سپارتا و سى مۆمدانى بچوك و ئەوہى بۆ مالىك
پيوست بيت كريان.

جەعغەر گوتی: "هەربژێ کاکە حسەن! من لەمنداڵیڤه‌وه ئەم کارە دەکەم، وەلێ کەمتر کەسێکم بینیوه وەکو کاک حسەن بیت، جوانترین شتی هەلبژارد." پزیشکی ئازەلان گوتی: "بیینە حسەن، لەشەو و رۆژێکدا ناتوانیت هەموو شتێک بۆ ماڵ داوین بکەیت، شتەکانی دیکە هەر کاتیەک پێویستیان کرد دەیانکڕیت. کاکە جەعغەر خۆ راناکات، هەر لێرەیه."

حەسەن لەبەرەمبەر ئاویڤنەیه‌ک وەستا، بە وردی تێبەوه رامابوو و هەر سات ناساتیکیش سەیریکێ دەوربەری خۆی دەکرد.

"ئەم ئاویڤنەیه گرانترین شتی نیو ئەم دووکانەیه. چێشتلیڤنەرە یۆنانییەکان بەر لەو‌دی ئەم ئاویڤنەیه بکڕن لەسەر ئەم مۆبلە دادەنێشتن - مۆبلی پێش میزی نیشاندا - دەستەکانی دادەنایە سەر هەردوو لاجانگی سەری و بێریدەکردەوه."

حەسەن گوتی: "با ئەمەش بکڕین." بە پارێنەوه سەیری چاوه‌کانی پزیشکی ئازەلانی کرد.

"با بیکڕین، حسەن."

"مەترسە حسەن ئەم ئاویڤنەیه‌ت بە نرخێکی زۆر هەرزان دەدەم، دەلییت بۆچی، چونکە خەلکی ئێمە حەزیان لەو جۆرە ئاویڤنە نییه."

هێشتاش هەندیک شتی دیکەیان هەلبژارد. پزیشکی ئازەلان لەبەر خۆیه‌وه گوتی ئەم حسەنە راکردوو هەند پارەشی هیه.

حەسەن نیگایەکی تژی ریز و خۆشەویستی لە پزیشکی ئازەلان کرد! "من سالەهای سال لەو سەری دەریای رەش تا ئەمسەری گەرام ماسیم گرتن و پاشان هاتمە ئێرە. دەریای ئێوه پڕە لە ماسی. بزنی شینەکانی پڕ خدریشم بینین. دواي ئەو‌دی کە یۆنانییەکان ئێرەیان بەجێهێشت، لێرە ئیدی ماسیگری وەکو دەریای رەشمان بۆ نەماوەتەوه. من بەر لە چوونە سەربازیم، لەگەڵ ماسیگریکی یۆنانی بە هاوبەشی کارم دەکرد. ئەو ماسیگریکی شارەزاو سەزۆکی ماسیگرەکان بوو. منیش وەکو ئەو بەو پارەیه‌ی دەستم دەکەوت زێرم دەکړی. سەیر بکە، نیو پشتوێڤنە کەم پڕە لەکیسه‌ی زێر. گەورەترین ترسم ئەوه بوو کە پارەکانم ببێنە هی ئەنەر پاشا." لەلایەک لەگەڵ پزیشکی ئازەلان لەمسەری دووکان دەچوو ئەو سەر و دەگەراپه‌وه لەلایەکی دیکە سەیری ئەو شتومەکانە‌ی دەکرد کە دەیه‌ویست بیانکڕیت و لەلایەکی دیکەش وەک ئەو‌دی بیه‌ویت تۆلە‌ی ئەو هەموو بێدەنگییە‌ی خۆی بکاتەوه لێکلیڤکەو بێناوېر قسه‌ی دەکرد.

داهاته‌وهو چرپانديه گوتی پزیشکی ئازهلان: "ته‌گهر سه‌رگورد ئیسه‌حاق لیره بروات و که‌سیکی دیکه بهیته شوینی ته‌و خو له‌سیداره‌م نادات، له‌سیداره‌م نادات وانیه‌؟"
"له‌سیداره‌ت نادات. تو ئیستا کارتێ کوتاییهاتنی خزمه‌تی سه‌ربازیت پییه، جگه له‌وه بو
ته‌وه‌ی بابه‌ته‌که فه‌رمی و ته‌واو بیته له‌پیناسه‌که‌شتدا نووسراوه، ته‌نانه‌ت گولله‌تۆپیش کار له‌و
کارته‌ی تو ناکات."

جه‌عفه‌ر له‌کاتی‌کدا بو لای ته‌وان ده‌هات پرسى: "هه‌موو ته‌و شتانه‌ی پیوستت بوو کریت؟"
حه‌سه‌ن به‌ حاله‌تیکی له‌خوباییانه‌وه گوتی: "کاک جه‌عفه‌ر، که‌لوپه‌لی مالى سه‌رۆکیکی
ماسیگرانی وه‌کو من به‌ روژیک چۆن ده‌کردی. من جه‌نگاوه‌ریشم."
جه‌عفه‌ر گوتی: "راسته، من ده‌ ساڵه‌ خیزاندارم، هیشتا نه‌متوانیوه شتومه‌کی ماله‌که‌م
هه‌موو ته‌واو بکه‌م. هاوسه‌ره‌که‌شم یۆنانییه."

"نیوه‌ برۆن سواری به‌له‌مه‌که‌تان بن، من شتومه‌که‌کانتان بو دینم و ده‌یاخه‌مه‌ نیو سه‌ندوق و
گونییه و ده‌یانپێچمه‌وه و بو‌تانی ده‌نی‌رم. خه‌یری ته‌فه‌ندیش سنوقی به‌ناوبانگی پر له‌نه‌خش و
نیگاری دروستکراوی ته‌دینه‌و مه‌راشی هه‌ن که له‌ دارى سنۆبه‌ر و گوێز دروست کراون، له‌و
جۆره‌ سنوقانه‌ی که‌ مرو‌ف له‌بینینیان تیر ناییت. خه‌یری ته‌فه‌ندی ته‌و سنوقانه‌مان به‌ هه‌رزان
ده‌دات. من له‌ماله‌وه‌ سێ دانه‌ له‌و سنوقانه‌م هه‌ن، له‌هه‌ره‌ جوانه‌کانیان. برۆ چه‌ندت ویستت
له‌ویان بکه‌ره. من ئیستا شته‌کانتان لیکده‌ده‌مه‌وه بزاتم بای چه‌ند شه‌مه‌کتان کرپوه. پاره‌که‌یش یان
ئیستا بیده‌ن یان با بو دواى ته‌وه‌ بیته که‌ بو‌تایمان ناردن."

حه‌سه‌ن سه‌یریکی پزیشکی ئازهلانی کرد، پزیشکی ئازهلان گوتی: "هه‌ر ئیستا پاره‌که‌ت
ده‌دینی، ته‌مه‌ چ قسه‌یه‌که‌ تو یه‌کیکی له‌باشترین براده‌ره‌کانی ئییه."
جه‌عفه‌ر له‌پشت می‌زه‌که‌ی دانیشته. دوو شاگردی دوو‌کانه‌که‌ شه‌مه‌که‌کانیان هه‌لده‌گرت،
نیشانی جه‌عفه‌ریان ده‌دان و جه‌عفه‌ریش نرخه‌که‌یانی ده‌نوسین.

جه‌عفه‌ر که‌ شه‌لالی عاره‌قه‌ بووبوو کاری ژمی‌یاری ته‌واو کردو ته‌نجامی نرخى هه‌موو
شه‌مه‌که‌کانی به‌ ته‌وان راگه‌یاندا. پزیشکی ئازهلان له‌و ته‌نجامه‌ خو‌ش‌حال بوو. حه‌سه‌نیش به‌ بینینی
ته‌و خو‌ش‌حالییه‌ی پزیشکی ئازهلان به‌ هه‌مانشیوه‌ خو‌ش‌حال بوو، ده‌ستی برده‌ ژیر پشته‌یه‌که‌ی،
له‌نیو کیفی ده‌مانچه‌که‌ی کیسه‌یه‌کی گه‌وره‌ی ده‌ره‌ینا، سکه‌ زی‌ه‌کانی ژماردا، داینانه‌ سه‌ر له‌پی
ده‌ستی جه‌عفه‌ر، پاشان به‌ په‌له‌ چوه‌ لای خه‌یری ته‌فه‌ندی. پزیشکی ئازهلان هه‌رچه‌نده‌ زۆرجار

چووبووه لای خهیری ئەفەندی، سەندوقەکانی نەیینیبوو. لەسەر سامبووندا لە شوێنی خۆی رەق
هەلاتیبوو، گوتی:

"با سەندوقەکان هەلبگرین."

کە گەشتنەووه دوورگە، هەموو خەلکە کە لە ئەسکە لە چاوەرێتی ئەوانیان دەکرد. بە بینی
سەندوقەکان واقیان وەرما.

پۆیراز گوتی: "فاسیلی لە گەڵ ئیمەدا وەرە بابچین خانووێکی جوان بۆ حەسەن پەیدا بکەین."
پزیشکی ئازەلان گوتی: "منیش دیم."
"تۆش وەرە."

حەسەن بە پۆیرازی گوت: "با نزیك مائی ئیوه بیّت."

پۆیراز گوتی: "پەیدای دەکەین."

مەلەك خانم گوتی: "منیش دیم." لە کاتی کدا نەوازشکارانە دەستی بە سەندوقەکاندا دەهینا،
رووی کردە قەدریی بەلەموان و گوتی: "بەلەموان، سبەهی کەللەهی سەحەر بەرپێدە کەویت و دەچیتە
لای خەیری، سێ دانە لەو سەندوقانە دەکریت و دەیانەهێنیتەوه. زۆر پێویستمان پێیان دەبیّت."
بەرەو لای خانووکان رۆیشتن، زۆر خانووێان بینی، خانووێکیان هەلبژارد کە هەم حەسەن
پەسندی کرد، هەم ئەوانی دیکە، جگە لەوه، خانووێکە نزیك مائی پۆیرازیش بوو. رووکاری
خانووێکەش مەسی بوو.

حەسەن گوتی: "من دەچم ماسی دەگرم." لەخۆشیان ئەیدەزانی چیبکات. بە پزیشکی
ئازەلانی گوت: "تۆش ئەگەر بتەوێت لەگەڵ مندا وەرە برا، واباشتر دەبیّت. هەموومان بە پیتی
پێویست ماسیان دەگرین، ئەمڕۆ بۆ من رۆژێکە وەک ئەوهی تازە لەدایک بووم، دەلیی لەمردن
هەستاومەتەوه."

دەستی قەدریی بەلەموانیش هەر خۆش بیّت، تانکی بەنزینی بەلەمە کەهی حەسەن بە تەواوی
پر بەنزینی بوو.

بەخێرایی بەرەو دوورگە کابا وەرپێکەوتن.

حەسەن گوتی: "جەنابی پزیشک، ئەگەر ئیستا وەلی نیشانچیمان لەگەڵ بوایه، سەیری ئەم
ئاوانەهی دەکردو دەیزانی کێندەر ماسی لێهەن، وانیه؟"

"دەیزانی."

"من هیچکەسی وەهام نەیینیووە."

"بە زوویی دەبیینی. ئەو ئیستا لەگەڵ ئەحمەد خەریکە ماسیان دەگرێت."

"گێژ بوومە، ئەگەر تۆ ئاوا باسی نیشانچیت نەکردبوا باوەرێم نەدەکرد. ئاخۆ ئەو چ جوهر بنیادەمیكە، چ بنیادەمیکی سەیره!"

"دەزانی حەسەن، شەیتان کچیکی هەبوو کە لەگەڵ باوکی نیشانچی هاوسەرگیری کردوووە و لەو کچەیی شەیتانیش کورپێک هاتۆتە دنیا کە ناویان ناوە وەلی، ئەو وەلیەش چۆتە یەمەن، بۆ سەربازی. لەیەمەن لەژێر خۆرەتاو، هیلکەیی مریشک لە گەرمان دەکوێت. لە ماوەی پینج سەد سالددا کە لیروە سەرباز رەوانەیی یەمەن و عەرەبستان کران دەتوانم بلێم هیچکامیان نەگەرآونەتەو تەنھا وەلی نیشانچی نەبیت."

حەسەن گوتی: "سەیره، سەیره، کەسیکی چەند سەیره ئەم وەلی نیشانچییه!"

"ئەو سەربازیی واکردوووە. لەیەمەن، لەناو دۆزەخ، تا دەریای رەش، تا بناری چیا ی گوندەکەیی خۆیان بەپێی پیاو هاتوو، لەیەمەنەو."

"ئەگەر بیبینم لییدەپرسم ئەو خدرە بۆچی بزنەکانی خۆی هیئانەتە دوورگەیی کابا، بۆچی کەشتیی ئەوانەیی بزنەکانی دەبەن نوقمی ژێر دەریا دەکات، ئەو گۆشتیش دەخوات؟ خدر بۆچی بزنەکانی بردوونەتە دوورگەیی کابا؟ ویستویە چ لە بزنە شینەکانی بکات، ئەو کە مرۆقە؟"
"ئەو لە توخمی ئادەمیزادە، بەلام عومری جاویدانی هەیه."

"ئەگەر لەتوخمی ئادەمیزادە چۆن دەتوانیت مرۆقینک، ژمارەیهک مرۆقە لەبەر خاتری بزنیك نوقمی ژێر دەریا بکات؟ یانی ئەو بزنە شینانە تەلە نین بۆ مرۆقە داندرابنەو؟ یان ئەگەر مرۆقەکان هەوەسی خواردنی گۆشتی کاریلەیان کرد؟ نیشانچی هەموو ئەم شتانه دەزانیت؟"

"مەگەر دەشیت نەیانزانیت، چیمان بەتۆ گوت؟ مەگەر پیمنه گوتی نیشانچی لەکچی شەیتان بەدنیا هاتوو، مەگەر نەمگوت ئەو کەسیکی زۆر بە ئەزمونە؟ پیمنه گوتی داری وشکی درەختی گیللاس لە عەرزە دەچەقینیت، دارە وشکە کە شین دەبیت، پاشانیش گیللاسی سوور سوور کوو دەکاتەو بە سەلامەتی دەیانخوات؟ و زۆر هونەری دیکە، زۆر هونەری دیکە! بیستی دەمت بەش دەبیت. دەبیت لەو کابرایە کە نەوێ خودی شەیتانە بترسیت، لە هەمانکاتدا، پیاوی وەکو ئەو باش پەیدا نابیت."

پاشان بێدەنگ بوون، ئینجا حەسەن گوتی:

"باقولابەكان ھەلدەينە ناو ئاو. لىرە بۆنى ماسىبى لوفەرم بۆ دىت." قولابە تايبەتەكانى گرتنى لوفەريان ھەلدانە ناو ئاو و ھەر يەكسەر ھەريەكەو لوفەرىكيان لە ئاو راكىشاىە دەر. "نیشانچى بە چاوەكانى و تۆش بە لووتت... تۆش كورى كچەكەى ديكەى شەيتانیت؟" بەر لە خۆرئاوايون، ھەسەن و پزىشكى ئاژەلان لەگەنەكانى ماسيانيان پركردن لە لوفەر و گەرانەوہ بۆ دوورگە. قاسىلى بە دارزەيتوون ئاگرىكى كردبووہوہو لەو ناوہ گردىك لەپەنگرى سوور سوور خپرأبوونەوہ سەر يەك. قاسىلى و ھەسەن، سەبيحە و كچەكان، لەگەنە پىر لە لوفەرەكانيان ھەلگرتن و بردنيانە ليوار دەرياو ھەر زوو خاوپنيان كردنەوہ. خواردنەوہش ھيندرا، ھەمووان كەم و زۆر خوارديانەوہ، موسا ئاغا خۆى لەسەر پييان رانەدەگرت، پۆيراز ژير بالى گرت و بە زەھمەت لەپليكانەكانى وەسەر خست، بەرلەوہى جەلەكانى بگۆرپت خستىە نيو جيگا و خواندى. كچەكان بە دواياندا ھاتبوون. پۆيراز لەو رۆژوہ لەشەرمان نەيدەتوانى سەيرى روخسارى زەھرا بكات و خۆى لى دوور دەخستەوہ. كاتىك لەپليكانەكان دەچووہ خوار، گوتى:

"كچينە، جەلەكانى باوكتان بگۆرپن و باش بيخەوينن. ئەو ئەمپۆ كەمىك نىگەران بوو. زۆرى نەخواردۆتەوہ، نىگەران مەبن. ھەر زوو لەگەل دكتورەكان دەيبەين بۆ كىلگە. كىلگەكە ببينت شادمان دەيبت. شەوتان شاد."

ھەسەن قەت مەشرووبى نەخواردبووہوہ. ئەمەشەويش ھەرچەند زۆريان پىداگرى كرد كەچى دەمى لىنەدا، لەخۆشحالتيان ئوقرەو ئارامى نەبوو، نەيدەزانى چيىكات. بەيئەوہى بەسەرخۆى بەيئەيت، لەسەر مېزەكە ھەستاو خۆى خزانە نيو تاريكى، چووہ نيو بەلەمەكەى و لەنيو نوينەكەيدا راكشا، تا بەيانيش داھات نەيتوانى بخەويت. سى جارن لەسەربازى رايكردبوو. نەيدەتوانى بەرگەى كوژرانى مرۆقەكان بگريت. جارىك لەشەرىكى دەستەو يەخە بەشدارى كردبوو، بە ببينى ئەو سەربازانەى بە سەرە نيژە وركى يەكديكەيان ھەلدەدرى و يەكديان دەكوشت، رشابووہو پشتاويشت بەرئوبووہوہ، كە بەخۆ ھاتبووہوہ سەيرى دەورويەرى خۆى كردبوو ببينبووى ئەو ناوہ ھەموو پرە لەتەرمى غەلتانى خوين، لەسەر پشت چاوى پرييوہ ئاسمان و تا خۆر ئاوا بووبوو، تا ئەو دەمەى ئاسمان پىر بووبوو لە ئەستىرە ئاوا لەسەر پشت راكشابوو. لەكاتى رۆيشتن ساتمەى بردبوو و لە تەرمەكان ھەلنگوتبوو، خوا دەزانيت تا ئەوكاتەى مەيدانى شەرەكەى بەجيئەيشتبوو قاچى لەچەند تەرم ھەلنگوتبوو و ساتمەى بردبوو و كەوتبوو.

دواى نەبەردى دەستەويەخە، ئىدى نەيتوانىبوو بگەرپتەوۋە فەوجەكەى خۆى، دابوويە چىياو دواجار گىرابوۋە. گىرابوۋە، دووجارى دىكە لەشەرى دەستەويەخە بە سەلامەتى دەربازى بووبو، دووجار دابوويە چىياو ھەردووجارىش دەستگىر كرابوۋە. سەربازە راكردوۋەكان وەك ئەۋەى لەدنيادا ھىچ جىگايەك بۆ خۆشاردەنەۋە نەبىت تەنھا چىيا نەبىت، ھەر كە رايندەكرد خۇيان دەگەياندە چىياكان، لەچىياش زوو يان درەنگ دەستگىر دەكرانەۋەۋە گوللەباران دەكران. ھەسەن ھەر جارىك گىرابوۋە تۋانىبوۋى گىيانى خۆى قوتار بكات. وەك چۆن چارەنۋوسى لە شەپە دەستەويەخەكان دەربازبوون بوو لە راكردنەكانىشدا ھەروا بوو و بە سەلامەتى لىدەردەچو، دووجاران ھىۋاي نەمابوۋ گوللەبارانى بكنە كە قوتار بوو بوو.

ھەسەن لە دللى خۇيدا دەيگوت پىاۋانى ھەركەسىك بە چىياۋە بىيىنن وادەزانن سەربازى راكردوۋە، دەيگوت، گوتى دەگرن و دەيبەنە مەيدانى شارۆچكە و گوللەبارانى دەكەن. ھەسەن گوتى چىياو ودمى نىيە. ھەسەن گوتى رۇژتىك چوومە سەر دوندى چىيايەكى بلند، سى شەۋ و سى رۇژ لەۋى بىرمكردەۋە. ھەسەن گوتى ئىمە لەناۋچەكەى خۇمان دەريامان ھەيە، منىش رادەكەم و دەچمە دەريا. ھەسەن گوتى خوى بە چىياۋە گرتوۋە، لەۋى باۋكى خۆى بىيىت، نىرەكتىك بىيىت وادەزانىت سەربازى راكردوۋە، دەيبات و يەكسەر گوللەبارانى دەكات. ھەسەن گوتى منىش رادەكەم و دەچمە دەريا. ھەسەن گوتى چوومەۋە مال، بابەتەكەم بۆ باۋكم روون كردهۋە. باۋكم گوتى بۆ ھىچ شوئىنك مەچۆ، لىرە لە عەمبارى مالى خۇ بشارەۋە، ئەگەر ويستت بچىيە ئادەستىش، تەنھا شەۋان دىتەدەر، ئەگەر بتگرن و بىانەۋىت گوللەبارانت بكنە، منىش لەگەل تۇدا گوللەباران دەكەن. سى رۇژ لە عەمبار چاۋەپى باۋكم بووم. باۋكم بە بەلەمىكى نۆى نۆيۋە ھاتەۋە. چوار دانە سەۋلى لەنئو بەلەمەكە دانابوون كە دوانيان يەدەگ بوون. ھەسەن گوتى چوومە دەريا، كەسىك لىيىنەپرسىم داخۇ سەربازى راكردووم يان لە كۆى دىت و دەچىتە كۆى. ھەر كاتىك تۋانىبىتتم گوتوومە سەربازى راكردووم، بەلام كەس پىي باۋەر نەكردووم. دەيانگوت مەگەر رىي تىدەچىت لەنئو دەرياش سەربازى راكردوۋە ھەبىت. گوتم بەخۋا، بە پىر، بە پىغەمبەر سەربازى راكردووم، باۋەريان نەكرد، پىمپىكەنن. من ھاتمە ئەم دوورگەيە. بە كاك پۇيرازم گوت من سەربازى راكردووم، ئەۋ باۋەرى كرد. پىمگوت...

ھەستاۋ لەجىگا ھاتەدەر و چوۋە لىۋار، لەۋى راۋەستاۋ سەيرى بنى دەرياي كرد. بن دەرياكە رۇشن رۇشن بوو. تىشكى خۇر تا ئەۋ دىو ژىر دەرياي رووناك كرىبوۋە. قوۋلايى ئاۋەكە لەبەر

رووناكايى تيشكى خۆر دەبريسكايەو، ماسيە رەنگاوپرەنگەكان، بەخىرايى رىچكەيان دەبەست لەنىو ئاوەكە بەرەو لىتوار دەكەوتنە دواى يەك و لەولاتر لەنىو تاريكىدا ون دەبون، كەمىك دواتر، دووبارە دەگەرپانەو بە لاي لىتوار و وەك ئەوئە قەوزەى لىتوارەكان بۆن بگەن، لەكاتىكدا كلكيان دەجوولانند و ئاوەكەيان شەق دەکرد دواتر وەك ئەوئە بەردىكيان بەنىودا بەدەن بەخىرايى لەو نىو ئاوە بلاودەبونەوئەو ھەريەكە و بۆ لايەك دەچوو. ھەسەن ھەميشە خەريكى ماسىگرتن بووئە كاتى ماسىگرتن لە لىتوار يان رۆخ بەلەمەكەى سەيرى بن دەرياي كوردبوو، بەلام ئەو سىبەرە بەدواى يەكدا رىزبووئە سەر وردە بەردەكانى كە بەخىرايى دەردەكەوتن و نەدەمان و ديسان دەردەكەوتنەو، نەتوانىبوو ببينىت. لە ئەسكەلەو تەكو خانووى چىشتلىتەنەرەكان نەتوانىبوو چا و لەسەر بنى دەرياكە ھەلبگرىت. ماسيە ھەلبەزىوئەكان دەبريسكائەو، بنى دەرياكە خۆرى پىدەكەوت دەبريسكايەو. چەندىن سال لەسەر دەرياي رەش بەو خوو بەو ھەموو شەپۆل و لافا و باوبۆرانانەيەو كارى كوردبوو، بەلام ئەوئا نەبوو. دەرياي نەبىنىبوو، چ نەپىنىيەك لەم كارەدا ھەبوو.

دواى ئەوئە، ھەسەن رىك بۆ ماوئە سى رۆژ، بەر لە خويىندى كە لەشپىر بەيانيان دەچوو لىتوار، لە بنى دەرياو ماسيەكان رادەماو دەگەرپا بىتەوئە كە گوئى بەداتە دووربى مەوداى دوورگە، دواى خۆرتاوا دەبوو دەگەرپايەو مائەوئە ھەر كە يەك دوو پاروئە نانى دەخوارد لەنىو خۆيدا گرمۆلە دەبوو و خەوئى لىدەكەوت.

رۆژى سىبەم، ئەو پىوئىستى و كەلوپەلانەى كە لە جەغفەرى كرىبوون گەيشت، ئەمجارەش مەلەك خاتم، شەرىفە خاتم، زەھرا، نەسبە و پىاوئەكان لەدابەزاندن و رىكخستنى كەلوپەلەكاندا يارمەتيا دا. شەرىفە خاتم لە ھەر چىگايەك شتىكى دادەنا، ھەمووان پەسەنديان دەکرد.

ھەسەن دواى ئەوئە كەلوپەلەكانى مالىيان بۆ دانا و رىكياخست نەتوانى بچىتەدەر لەمال، چەندىن كاتژمىر لەبەرامبەر ھەريەك لە شەمەكەكان رادەوئەستا، سەيرى دەکرد، ھەرەك چۆن سەيرى تۆپەلە ماسىبە درەوشاوەكانى ژىر دەرياي دەکرد. جگە لەو دەتگوت ئەو تابلۆيەى كە بە ديوارى ھۆلى خانووەكەيدا ھەلوئاسرابوو دەپەرستىت، نەيدەتوانى لىيدوور بگەوئەتەو. لەلای خوارەوئە تابلۆكە باخىكى پەر لەگول و گولزار، زەردەوالئە، خالخالۆكە، لەلای سەرەوئەش مراويە ئاويلەكە بە دەنووكى جوانيان و لەھالەتى ھەلقىن، رەشۆلە، مەلى خەغىر خۆر و بالئەدى چكۆلەى رەنگاوپرەنگى دىكە. زەردەوالئەكان رووناكيان بە دەورى خۆياندا پەخش دەکرد. ھەسەن لەخواردن

دابرابوو، کاتیک دراوسییه کان خواردنیان بۆ دههینا، که یهك دوو پارووی دهخوارد تیر دهبوو. تنانهت که خواردنیشیان بۆ دههینا عهقلی پیدا نهدهشکا بیخوات. ههسهن گوتی ئهی خوی من، ئهمه چ کاریکه، چ حالیکه، دهريا بگهڕییت و سهرتاپای بۆنی دهريات لیبیت، بۆنی دهريا رۆبچیتته ههموو گیانت، کهچی دهريا نهبینیت. تا ئهوهدهمهی پۆیراز دهگهڕیتهوه مال ئهمه حال و رهوشی ههسهنه.

"ههسهن ئهه خانوو مائته یا گۆرته؟ لهوهتهی قاچت ناوهته ئهه خانوو نهچوویتته دهروه."

ههسهن به سهری دانهویهوه گوتی:

"من ههرگیز مائیکم نهبووه که..."

پۆیراز گوتی: "ئیتستا ههته."

"داوایهکی دیکه لهتۆ ههیه براکهه."

"بیژه ههسهن."

"دهمهویت جاریکي دیکه لهگهڵ تۆدا بیمه شارۆچکه."

ههه کاتیک پیتخۆش بوو، من بهخیلی بهتۆ دهبهه، تۆ له ئیمه ههمووان زیاتر بهدل و جهرگتر و نازاتری. لهنیو ئهه ههموو کهسانهی که چوونه جهنگ کهمتر کهسیان ههبوو که ویراییت نهچیتته جهنگ، تهنیا کهسانی وهکو تۆ بوون که ئهه نازایهتییه بنوین. ههموومان، به ملیۆنان کهسمان وهکو میگهلی مهزان کهوتینه پیش شوانه کاغان و بهرهو مههگ و رهقبوونهوه و مردن ملی ریگامان گرت."

"دهیانویست منیش لهسیداره بدن، ئهگهه ئهه دهریایانه و ههروهها نیوه نهوان، ئیتستا

قاچهکانم به ههواوه دهههژانهوه."

"تۆ بهرامبهه مههگ و ههگهسینههانی کوشت و بر راوهستایت."

"تۆ تا ئیتستا جهنگهلیکت بینوووه که ههموو سپی و یه کپارچه سههۆلبهاندان بیت؟"

"نه مبینوووه."

"من بینووومه. جهنابی سههگورد ئیسحاقیش بینووویه، چونکه بینووویه بویه منی لهسیداره نهه، ئهگهه بهتوویت راستیت پیتیم، من بههۆی نازایهتی و پیاوهتی خۆم رامنهکرد، لهمردن و سیداره ترسام. ئهه ههموو ساله لهگهڵ هههکهسیک لهچیاو ساری قامیش قسهمکردوه ههموویان زهندهقیان لهمردن چوووو."

"راسته، هه موویان ده ترسان، به لām ئیوه راتانکرد."
"چیبا ئیم، ئیمه راما نکرد چونکه خۆمان له هه مووان ترسنۆکتر ده زانی. تو به یانی له گه ل مندا
دییته شارۆچکه؟"

پۆیراز له کاتی کیدا که له پیکه نینان زاری تا بناگوێی به شکردبووه گوئی: "دیم، هاوړی
ترسنۆکه که م."

"بوچی ده بیته شتی که خوا دهیزانیته من له بهنده ی خۆی بیشارمه وه."
له گه ل سه وادی به یانی وه پیکه وتن، قه دریی به له موانی شیان له گه ل بوو.
ماتۆره که ی هه سه ن باش ده پۆیشته، قه دریی به له مووان سه ری سوور مابوو، بیر کرده وه،
که وابوو به له میکی له به له می منیش با شتر په یدا ده بیته.

"هه رکه گه یشتینه شارۆچکه مه پیک ده دۆزینه وه، پاشان گونیه برنجیک ده کړین، دوای
ئه وه ش، هه نگوینی ناماده کراوم له دوو کانی کیدا بیینی، هه نگوینی ش ده کړین. من هه نگوینی باش
و بیخه وش ده ناسم. باو کم زۆر غه لئغه ی می شه هه نگان ی هه بوون. خواردنه وه یه کی مشه ش
ده کړین، له راکی بنیشتی یۆنانی، راکی سپی خۆمان، شه رابی ئزمیر، خواردنه وه یه کی زۆر
ده کړین، هه ر ده گه رپین تا هه ره باشه که ی ده دۆزینه وه. ده چن نانی تازه ش له نانه واخانه ده کړین،
ئه گه ر نه شبوو له شارۆچکه ده میینه وه که له له ی سه حه ر ده چینه نانه واخانه، نانی تازه ده کړین،
له و جوړه نانه ی که بۆنه که ی مرۆقه مه ست ده کات."
پۆیراز گوئی:

"منیش هه م بۆنی خا کم ئه وده مه ی باران لییده دا زۆر پیخۆشه، هه م بۆنی نان که تازه له
ته نوور ده ردیته. مه ترسه هه سه ن، ئیمه شته کا مان ده کړین، پاشان ده چینه نانه واخانه یه ک، نانی
تازه و بوخۆش به رادان ده ده یین و ده یخه یه نیو گونییک و به باشی ده یکه یه نه نوردی و شه وی
میوانداریه که، ده ریاندیین. خۆشان یه کی یه ک دانه هه لده گریین، به لām هه ر ئاوا به بی چیشته
ده یاخۆین. هیچ خواردنییک تام و بۆنی نان نادات."

هه سه ن به خۆش حالیه وه گوئی: "نادات."

قه دریی به له مووان گوئی: "نایدات. ئه و نانه ی که دای کم له ته نوور ده رییده هیئا مرۆقی ته وار
مه ست ده کرد. مرۆقه هه رگیز له تام و بۆنی نانی تازه له ته نوور ده رهاتوو تییر نایته. به تاییه ت

ئەگەر نەنەگە ھەروا بە وشكى بھۆيت. تەنانەت نقيشك و ھەنگوينيش ناتوانيت بۆن و تامى نانى وشك لەنيۆ بېھن."

ھەسەن گوتى: "گە لېرە گەراپنەو تەنورتيك بۆ مەلەك خانم دروست دەكەين گە ھەموو دنيا باسى بکات."

لەھەموو جارەن زووتر گەيشتنە شارۆچكە. قەدرى بەلەموان لەدلى خۆيدا نېگەرەن بوو، بەلام بەسەرخۆيدا نەھينا. ھەرەكو جارەن لەگەل ھەسەن ھەلسوكەوتى كرد. ئەگەر ماتۆرەكەى ھەسەن نەبوو ھى ھەر كەسيكى ديكە بوایە و ئاوا بەخيزايى رۆيشتبوا دلى گەردى دەگرت. بەلەموان ھەر زوو باشترين مەرى ھەلبارد و پەسندى كرد. چوونە دووكانى ھەنگوينفرۆشى، بۆنى ھەنگوين مەستى كردن. پاشان ھەموو بازارەكە گەرەن و زۆر خواردنى بەتاميان كە بە بېريان داھاتبيت كرين. ھەسەن ھەر جارتك خواردنيتكى تازەى دەدۆزىھە لەخۆشيان شاگەشكە دەبوو. كېسەكەى دەردەھينا، چەنگيك پارەى دەخستە سەر لەپى دەستى دووكاندارەكە و پيئيدەگوت: "ھەرچەندەى دەتەويت ھەلبيگرە!"

پاشان چوونە نەنەواخانەيەك، پۆيراز چوو لەگەل كابرەى نەنەوا قسەى كرد. نەنەوا گوتى: "سەرچاوان قوربان، ھەويرى تامادەمان ھەيە و تەنوريش گەرمە. ئيستا چەند دارگزرەيەكى ديكەشى دەخەمە ناو. ناو تەنورەكە سوور دەبېتەو. تەنورەكە ئيستا ھەر تەواو، بەلام ئەگەر ئيوە واتان پېباشترە وايلىدەكەين."

زاركى تەنورەكەى ھەلدايەو ھەسەريكى كرد:

"پيويست بە دارى ديكە ناكات، ئيستا نانى پيوە دەدەين، زۆرى پېناچيت."

دوو كەس گوتتەكانيان لەسەر بيلۆكەكان پان كردنەو ھەريشى ناو تەنورەكەيان كرد، كەميك دواتر نانى برژاويان ھيناپەدەر، ھەرسيكيان پيئەو ھەسەن نانى تازەيان ھەلمژى.

نەنەوا گوتى: "دەتەنەويت پەنيرت بۆ بېنم، بەنانى تازە زۆر خۆش دەييت."

پۆيراز گوتى: "سوپاست دەكەم، نانى تازە، ھەر ئاوا بە ھيشكيش باشە، تامەكەى ئاوا باشترە."

ئەوان ھيشتا نانى نيۆدەستيان تەواو نەكردبوو كە بۆ جارى سيپەم ئەو نانانەى خرابوونە نيۆ تەنور دەرھيندران.

نەنەوا پرسى: "ميوانداریەكە سبەى شەويئە؟"

پۆیراز گوتی: "سبهی شهوئیه."

"نانه کانتان وا بۆ قهده ده کهم که تا سێ رۆژان وه کو تازه بن ناوا بمیننهوه."
حهسهن گونیه نانه کهی خسته سهر کوئێ و هاتنه وه ئهسکه له، ئهوه مهپهه ی که له لای سهره وه بهستبوویانه وه، ههشتا ئهوه گیایه سه وه ی له به ریاندا نا بو ته وای نه کرد بوو.
که گه به شتنه وه دوورگه سه بیران کرد مندال و پیرو لاو و ژن و بیوا له ئهسکه له راوه ستاون و چاره پێی ئهوان ده کهن. یه که هجار مه په که یان دابه زانده، ئینجا خوار دهنه کان و خوار دهنه وه کان. چوونه ژیر چناره کان، له سه ر نیوته خته کان دانیشن. ئهوانه ی که چاره پێی ئهوانیان ده کرد ئاگرێکیان به وشکه دارزه ی توه نه کان کرد بووه وه، ههشتا ئاگره که نه بوو بووه په نگر.

پۆیراز پرسى: "جناب سهرگورد، میوانداریه که ئه مشه وه یان سبه ی شه و؟"
دکتور سه لمان سامی گوتی: "ئاشکرایه که ئه مشه وه، ئیمه ده مازانی زوو ده گه پێنه وه، بۆیه ئاگرمان کرده وه و چاره پیمان کردن، ئاشکرایه که ئه مشه وه. ئه م مه په به شی سێ رۆژانمان ده کات.
"باشه که ئه مشه وه. له نانه واخانه نانی تازه مان کړی و وه پێکه وتین. نانه کان ههشتا بونی خۆشیان هه ر لیدیت."

سهرگورد پرسى: "کێ مه په که بکوژیته وه؟"
هوسمه ن گوتی: "من. ئیمه له مه مله که ته ی خۆمان، واته له یۆنان، میگه لی مه رانمان هه بوو، بۆیه من لینه ده زانم، من ده یکوژمه وه."

"که وایه ئه م مه په هه لېگره و بیبه دوورتر، له ژیر دارزه ی توه نیک، له وێ بیکوژه وه، شه ق و په قی بکه، پارچه کانی بخره نیو له گه نیک و بیانیه نه وه ئیره. شیخموس، حه سه ن، ئیوه ش یارمه ته ی هوسمه ن بده ن." رووی له ژنه کان کرد: "خانمه کان، له ماله کانتاندا هه رچی قاپ و چه نگال و کیرد و په رداختان هه یه بیانیه نین. سه رمیژه کانیش به گولان پرا زینه نه وه."

"ساخ بیت، هه ر بژیته مه له ک خانم"
"منداله کاتم به ته نی نه ناردن، زه هراشیان له گه ل بوو."
پۆیراز به بیستنی ناوی زه هرا، هه ستی به موچرکێک کرد له ناو دلێه وه، کاتیک خه ریک بوون له ئهسکه له نزیک ده بوونه وه زه هرا ی له نیو قه ره بالغی خه لکه که بینی، به لام ته نانه ت بۆ جاریکیش نه یه توانی سه ری هه لېریت و سه یری بکات.

یەكەمجار خواردنهوهكانیان لهسەر میژ ریزکردن، دکتۆر سهلمان سامی به بیینی سی بتل ماستیکا له خۆشیان هورای کیشاو گوتی:

"چەندین ساڵه ماستیکام دەست نهکهوتوهوه نهخواردۆتهوه." روخساره خه ماویه که ی له پڕیکدا گۆرا، رووی کرده پۆیراز: "سهیرکه، لهسەر میژی دواویه، شهراپ، راکی. گۆشته که چیلیهات؟" "وادهیهینن قوربان. که گۆشت هات نانهکانیش دهکریتهوه، تازه تازه، نانی تازهی بۆخۆش، ههروهها گۆلهکان، شهراپهکان، راکیهکان."

دکتۆر خهلیل رهفعت بهگ گوتی: "کهوتینه ناوی!"

"ههسهنی راکردوو لهمهجهل گهراپهوه."

"ههموو ترسنۆکهکان، کاتیك ترسی خۆیان جلهوکرد دهبه کهسانی بویر و نهترس."

موسا ناغا گوتی: "وايه وايه." بهوردی و لهسەر خۆی به نمونه هیتانهوه باسی ترسنۆکی و بویری کرد. "تۆ راست دهکهیت دکتۆر، ترسنۆکترین کهس دهتوانیت ببیتته نازترین کهس."

لهگه نه گۆشتهکان هاتن، گۆشته لهشیشدراوه کهش بهسەر پۆلوانهوه چه چزی بوو و بۆن و دووکهلی گۆشتی برژاو نهو ناوهی پڕکردبوو. زههرا بریکی باش گۆشتی برژاوی برده سهرمیژی نهوانهی که دهیاخواردوه. پاشان گۆشتی سهراگره که ی برد له پیش ژن و مندالهکانی دانا.

موسا ناغا ئههجارهش زۆر مهست بوو. نهوهنده گهش و خۆشحال بوو که ههمووان واقیان ورمما. موسا ناغا بیناوپر باسی کریتی دهکرد. کریت لهسەر زاری نهو چیرۆکی ههسرهت و خودی نهویش چیرۆکیبێژیکی کۆن بوو. ورده ورده دهنگه که ی بۆ نووزهو لاوانهوه گۆرا. دهنگ وهکو لیمشتی ناویکی بهخوڕ لهدهمهیهوه دهردهچوو. کاتیك بهسەر تهنیشتی راستی داکهوت، پۆیراز که حازر و ئاماده راوهستاوو گرتی، ههلیستاندهوه، ژیر پیلی گرت و ویستی بیباتهوه مالی که کچهکانیش ههستان، بهدوای نهواندا رویشتن. به سهختی لهپلیکانهکان بهسهرکهوتن. پۆیراز کاتیك موسا ناغای لهسەر جیگا که ی درێژ دهکرد و دهبخهواند دهستی بهدهستی زههرا کهوت، بۆ ساتیک نیگیان تیکتالا، پۆیراز نیگای خۆی دزیهوه.

میوانداریه که دوو شهوی دیکهش درێژی کیشا، بهلام موسا ناغا تا سهوادی بهیانی لهسەر میژی خواردنهوه دادهنیشت، به ئارامی گۆشتی دهخوارد، به نهدایهکی شکۆمهندانه دم نا دهمیك قسهی دهکرد و لهماوهی نهو دوو روژ دهمی لهخواردنهوه نهدا.

حەسەن ھەستی بە بەختەوهری دەکرد، ھەموو رۆژێك دەچوو ھاوھەمەسی، بە نۆرە ماسی لەنیو مائەكان و بەگوێرەى ژمارەى كەسەكان دا بەش دەکردن، ئەوێ دەشمانەو دەبیردەنە شارۆچكە و دەیفروشتن. جەناب سەرگورد ئیسحاقى لەبیر نەدەكرد، بەتامترین ماسى بۆ ئەو دەبردن. لێقەرەك، چىپۆرا، لۆفەر، ماسىبە چكۆلەى پەريان. شلەى ماسىبە چكۆلەى پەريان بەتامترین شلەىبە. كاتێك ئەو شلەىبە دەخۆیت بۆنى دەريا لە ھەموو بەدەنت دەگەرێت.

حەسەن لەشارۆچكە بووبوو دەوشت و برادەرى ھەمووان. ھەركەسىك كارێكى ھەبا بەدواى ئەودا دەگەرە، ھەركەسىك كىشەىبەكى ھەبا گوێى لەو دەگرت، بەدواى رىگاچارەبەكدا دەگەرە و دواچار چارەبەكى بۆ كىشەكەى دەدۆزىبەو. دكتۆرەكان، بەتایبەت سەلمان سامى، خۆشەدەوىست. كاتىكىش ئەوان پرسیاریان لەبارەى سارى قامىش و رووداوەكانى ئەو سەردەمى كە راكردو بوو لێدەكرد وەللامى دەدانەو ھەو بۆى باسەكردن. دكتۆر سەلمان سامى ھەر جارێك ئەو پرسیارەى لێدەكرد كە چۆن بىرت لەو ھەو ھەو ھەو لە چىكان بەییتە خوارو دەرياكان ھەلبىتێت؟ ئەویش ھەموو جارێك ئەو پرسیارەى ناوا وەلام دەداىبەو: زۆرەى ئەوانەى داووبوانە چىكان گىرابوونەو، بەلام لەدەريا كەس نەگىرابوونەو. حەسەن دەىگوت ھىچكەس عەقلى بۆ ئەو نەدەچوو كە كەسىكى راكردو لەنیو دەريادا بژیت. لەنیو دەريا كەس نەىدەپرسى تۆ لە كوێ دىیت و بۆ كوێ دەچیت. حەسەن كاتێك قاچى دەناىبە سەر وشكانى لەجەستەىبەو بۆنى دەريای بەو ناویدا بلاو دەكردەو.

لەوێ كە ھەموو سەربووردەى خۆى بۆ دكتۆرەكان بگىتێتەو دەترسا تۆ بلىت ئەو دكتۆرە شىتە، دىسان توورە نەبىت و بەلایەكى دىكەى بەسەر نەھىت؟ لەگەل ئەو ھەو ھەو نەىدەتوانى پىش بەخۆى بگىت، نەىدەتوانى ئەو بەسەرھاتەى بەسەرى ھاتبوو بۆ دكتۆرەكان باس نەكات. ئەنەر پاشا لەپىشى پىشەوێ فەرماندەكانى ستادى جەنگى، كە دووانیان ژەنەرال و سەرگوردىكى ئەلمانى بوون، ھاتە بارەگای فەرماندەى سويا، ئەفسەرەكان یەكسەر لەچارەكانیان ھاتنەدەر، نامادە ھاوھەستان، سلاوى سەربازیان كرد.

ئەنەر پاشا لەكاتىكدا قىتاو قىت بەسەر پىشى ئەسپەكەىبەو بوو بە دەنگى گەرەو گوتى: "ئەفسەر نىبە!" لەبەر ئەوێ قەدو بالایەكى كورتىلەو دەنگىكى كزى ھەبوو بۆى دەنگى خۆى گىر و قەلەو دەكرد. "ئەفسەرانى ھىژا، ئەو ناپاكانەى كە یەكەم رۆژ و دوپىنى ھىتامن لە دارتان دان یان نا؟"

"هیشتا له دارمان نه داو، هزره تی پاشا."

"چون ده بیټ، بوچی فه رمانی من جیبه جی ناکهن. واتای جیبه جینه کردنی فه رمان ده زانن. شه مانه یه کسه ر ده بن و له نیو دارستانه که له داریان ده دن. بوچی فه رمانتان جیبه جی نه کردووم؟" "هزره تی پاشا بریارماندا بو شه مانه ره وانه ی دیوانی جهنگ بکه ین." شه نوهر پاشا تووره بوو تا هه بیهت و شکوی دوو به رامبه ر ده ریکه ویت. شه گهر شه رهوش و شیوه یه ی خوی له تاوینه دا هابینا بو له خوشحالیان بالی ده گرت. دهنگی له گه ل ورگه زله که ی ریگ هاتبووه وه:

"ته مه واتای چیه به پریان، فه رمانده هیژاکان، یانی چی، دادگای سه ربازی یانی چی؟" دهنگی خوی زیاتر هه لپری، "مه گهر شه من فه رمانم پینه کردن؟ دادگای سه ربازی چیه؟ مه گهر پینه گوتن، شه ناپاکانه گولله باران بکه ن و له داریان بدن؟ مه گهر نه مگوت سه ربازانی راکردو سه رباز نین، مرؤف نین؟ مه گهر نه مگوت شه مانه گولله باران نه کهن و فیشه کیان لی خه سار مه کهن، به مزروانه هیژش ده که ینه سه ر ساری قامیش و له ماوه ی چهند روژیکدا نالا که مان له وی ده شه کینینه وه؟ به لای منه وه ته نانهت تاکه فیشه کیک ده سه رباز دینیت. هه ر نیستا بیانبه ن و به داریانه وه بکه ن، شه مه فه رمانه. نامه ویت شه و راکردووه ناپاکانه، شه و چه په لانه ببینم."

بالا به زترین شه فسه ر به ده ربړینی شه دای ریژگرتنی سه ربازییه وه چهند هه نگاویک به ره و لای شه سپه که ی شه نوهر پاشا چوو، گوتی: "هزره تی پاشا!" شه فه رمانده قه له وه ی سوپا، شکومه ندانه، به خوینساردی و به راویتیکی نهرم دریژه ی دایه قسه کانی: "لکی هه ر داریک بگریت ده سه ربازی پیداهه لواسراوه. راکردووه گه لیک ی زورمان له دار داوون."

"فه رمانده هیژاکان، نیوه هاتنه ئیره به ئاسووده یی ده خوون و چای گهرم ده خوئنه وه و گزروه کوته لی داران ده خه نه نیو ئاورگه و گهرم دادین. سوپاکه تان، له شکره که تان، فه و جه که تان له کوئیه، چییان به سه ر هاتووه، هه موویان رایانکرد، شه وانتان گرته وه به دارانتان هه لواسین؟" شه نوهر پاشا به سه ر پشتی شه سپه که یه وه به فیزیکی زیاتره وه چاوه پتی وه لایمی کرد، که سیان وه لایمان نه دایه وه. که فه رمانده کان دهنگیان نه کرد، به هه موو هیژییه وه نه راندی و شه سپه که ی یه ک دوو هه نگاو بو پیشه وه هاژوت.

"قسه بکه ن فه رمانده ینه، سه ربازه کانتان له کوپین؟"

شه نوهر پاشا به سه ر پشتی شه سپه وه وه کو شیتان هاواری ده کردو هه لده به زییه وه:

"فرمانده‌کان، فرمانده‌کان، سربازه‌کانتان له‌کوئین؟ سربازه‌کانتان، له‌شکره‌که‌تان، سوپاکه‌تان، فه‌وجه‌که‌تان له‌کوئین؟ چیتان لیکردن؟ بوچی ئیستا ئیوه له‌لای ئەوان نین؟ چ وه‌لامیکتان بو گهل هه‌یه بیده‌نه‌وه؟ له‌م چهند رۆژه په‌لاماری ساری قامیش ده‌ده‌ین. سربازه‌کانتان کوپکه‌نه‌وه وه‌پیش بکه‌ون. ئەمه فرمانه. سه‌پینیش دینیه‌وه. ده‌بیست ئەوانه به زووترین کات له‌دار بده‌ن. ئەمه فرمانه."

ئەسپه‌که‌ی به‌ره‌و لای دارستان تاودا، دارستان به‌ته‌واوی سپی بو. له‌سه‌ر هه‌ر دره‌ختیک بچووکترین په‌له نده‌بیندرا. پاشان هه‌ر که له‌دارستانه‌که نزیک بووه‌وه، هه‌وساری ئەسپه‌که‌ی راکیشا، له‌مسهر تا ئەوسهر هه‌ر سهرباز بوو به‌دره‌خته‌کانه‌وه هه‌ل‌واسرابوو. بۆیه دره‌خته‌کان له دره‌خت نده‌چوون. ئەنهر پاشا جله‌وی ئەسپه‌که‌ی راکیشا، که‌میک راوه‌ستا، ددان قروچه‌یه‌کی بو کرد، به‌ده‌نگیکی وه‌کو فیکه‌ی مار گوتی "ئاوااا." ئەسپه‌که‌ی به‌ره‌و لای چپای ئەللاهوه‌که‌به‌ر تاودا.

فرمانده‌بالا به‌رزه‌که که بالای له‌وانی دیکه به‌رزتربوو پرسی:

"بیراره هیرش بکه‌ینه سه‌ر ساری قامیش؟"

فرمانده‌کان به‌کده‌نگ گوتیان: "بو سه‌ر ساری قامیش."

سه‌رتیبیک له‌نیو ئەو فرماندانه هه‌ستا له‌کاتی‌کدا که قایشه پشته‌که‌ی ریک‌خسته‌وه‌وه

هاته‌ده‌ر، پرسی: "بو سه‌ر ساری قامیش؟"

فرمانده‌کان به‌کده‌نگ گوتیان: "بو سه‌ر ساری قامیش."

سه‌رتیبه‌که له دره‌وه راوه‌ستا، سه‌یریکی ناو دارستانی کرد، سه‌یریکی لای چپای

ئەللاهوه‌که‌به‌ر و ئینجا ئاسمانی کرد که ته‌واو سپی بوو و به‌فر ده‌باری، به‌ره‌و لای تاچه‌داری

پشت چادره‌کان چوو و له‌ژێر دره‌خته‌که راوه‌ستا.

ده‌نگی ته‌قه‌یه‌که له دره‌وه هات، فرمانده‌کان له‌چادره‌کان هاتنه‌ده‌ر و چونه ژێر دره‌خته‌که،

هاورپیه‌که‌یان درێژاو درێژ له‌سه‌ر به‌فره‌که راکشابوو، چاره‌کانی زه‌ق بووونه‌وه. سیمای له‌سه‌ر

سه‌هۆله‌کان غه‌لثانی خوین بوو.

ماوه‌یه‌که به‌بیده‌نگی، بیته‌وه‌ی که سه‌یری یه‌کدی بکه‌ن چاویان برپیوه فرمانده له‌سه‌ر

عه‌رد راکشاهه‌که. هه‌رکه یه‌کێک له‌وان گوتی: "ئیس‌تا که پاشا لی‌ره نه‌ماوه به‌پیش سهربازه‌کان

کهوتوووه بهرهو ساری قامیش دهرات. "فرمانده قهلهو و توندوتۆله که گوتی: "مردووہ کان خهون نابینن، فرمانده."

بالا بهرزترین فرمانده گوتی: "بهلام نهنوه پاشا خهون دهبینیت. گهراڻهوه نیو چادره که، له بزبان نهدهزوت. فرمانده توندو تۆله که گوتی:

"بانگی نهو سهروانه بکهن با چایهک بخۆینهوه. سهروانه که هات:

"چاتان ههیه سهروان؟"

"چا ههیه، وهلی شه کر نییه."

"نهنوه پاشا چند سهربازی راکردوی گرتوون و هیتانوی؟"

"تۆزده سهرباز، فرمانده."

"تهوانه دیوایی دوو میردمندال بوون، نهو دووانه که یه کیان زهرد و ریوهلهیهک بوو و نهوهی دیکهش چاوهکانی وهکو چاوی جنۆکان بوون، له کویتن؟"

"لهنیو چادرهکانن، فرمانده."

"سهروان، هه موو راکردووہکان هه لښگره و له گهله عهریفیک، به ملازم عومهریش بللی، دیسان ههر ده بیت نهو راکردووہکان له دار بدات. نهو دوو سهرباز ههش بیته تیره."

"سهرچاو فرمانده."

که میک دواتر سهروان، حهسن و هاوړپیه کهیشی هیتا.

"میردمندالکان، تیمه ویستمان دهربازتان بکهین، بهلام نهکرا. نهنوه فرمانیدا بهداخهوه.

تیمه دهزاین گوناھتان نییه."

حهسن و هاوړپیه کهی بیدهنگ بوون. حهسن له دللی خۆیدا گوتی تهواو، کارمان تهواوه، دهیانه ویت بمانکوژن. مه گهر بریار نه بوو بماننیرنه دادگا؟ که میک خۆی کوکردهوه، به ئاستهم

دهنگی له بهر دههاته دهر:

"مه گهر بریار نه بوو له سیداره مان نه دن، بماننیرنه دادگا؟"

"هه موومان، فه مانده كان گشتيان بريارماندا بوو بتاننيرينه دادگاي سهربازي. هه موومان ده مانويست ده ربا زتان بکهين، نه نوهر پاشا هات، گوتي به داربانه وه بکهين. فه رمانی پيکردين. فه رمان ئاسنیش ده برپيت کوپم، فه رمان ئاسن ده برپيت."

فه مانده يه که بيته ندازه لاوازو ربه له بوو مليکي دريژي هه بوو و نزيک ناگردانه که دانيشتبوو و دهسته کاني به ره و ناگره که دريژ کردبوو، هه ستاو به ملوو و نه ولادا هه ژا:

"زورمان پيناخوش بوو کوپه کاني من، زور نيگه ران بووين وه لسي نه مانتواني کاریک بکهين." فه مانده قه له و و توندوتول له که هه ستا:

"حه سهن، کوپم، نافيز، روله که م، خواتان له گه لا کوپه کانم، خوا ره حمتان پيبکات، خوا به هه شتتان به نه سيب بکات. چيبکهين کوپينه. يه کيتک له فه مانده مه زنه کانيشمان که ميک بهر له نيستا خوي کوشت. جيگاي نه ويش به هه شت بيت."

فه مانده ي توندوتول بيري له نه باته که ده کرده وه، به لام نه يده تواني نه مه به حه سهن بلتت. نه و ملازمه ش که دواي له دارداني حه سهن نه باته کاني له گيرفاني نه و ده دوزيته وه به که سي نيشان نه ده دان. بيري له وه کرده وه که فه مانده ي له شکره، به لام نه ي تواني پيش به خوي بگريت:

"حه سهن، کوپم، زور له ميژه چامان به شکر نه خواردوته وه. له سايه ي توزه بوو که چاي شيرينمان خواردوه." ته ريق بووه وه، له شه رمان بووه تنوکه ناويک، له پر پله و پسته سهربازيه که ي خوي هاته وه بير، به ترس و نيگه رانيه وه هاواري کرد: "سهرباز، ئاماده به!" حه سهن ئاماده راوه ستا.

"هه رچي نه بات له گيرفانه کانتدا هه يه ده ريانبه ينه و داينبني سهر نه م ميژه. له وه ي به دواوه نه بات به چ که لکي تو ديت. زور دلگران بووين کوپم، کوپم، زور دلگران بووين، به لام هيچمان پينه کرا. نه نوهر پاشا فه رمانی دا، ئيمه ده مانتواني چي بکهين. هه موومان دلگران بووين. کوپم، حه سهن، ياللا، تو تا ده ميکي ديه که ... ياللا. ده ستت له گيرفانه کانت بگيره ... له مه ودوا نه بات به چ ده ردی تو ده خوات. خوا ره حمتان پيبکات منداله کان، هه زار ره حمت."

حه سهن له کاتيکدا قاچه کاني تیکه ئالان، تا ميژي ناوه راست چوه پيش، به ده ستاني له رزانه وه نه باته کاني گيرفاني لاي چه پي ده رهيئان و هه لپشته سهرميژه که. حه سهن بو ساتيک ويستی نه باته کاني که له نيو پشتين و گيرفاني سهر سنگي قايي کردبوون ده ربه يئيت و نه وانيش بدات، زور ده ترساو ده له رزي. زوري نه مابوو له هوش خوي بچيت. جاريکي ديه که ش بيري کرده وه

ئەگەر ئەو نەباتانەش لەسەر مېزەكە دابىيەت چ روودەدات، بەلام دەستی بۆ لای گېرفانى سەر سنگى نەچوو. حەسەن لەكاتىكدا بەويەرى دلەراوكتۆه لەنزىك مېزەكە وەستابوو، ملازمەكە هاتە ژوور:

"فەرمايشىكتان ھەيە فەرماندە؟"

"ئەمانە ھەلبەرگەو بىيانبە. "دەنگى وەكو نالە وابوو. "بىيانبە بۆ ناو دارستان. كندرتان ھەيە؟"
"ھەيە، قوربان."

فەرماندە توندو تۆلەكە ھاواری كرد بەشىوھەيەك كە رەگى گەردنى رەپ بوون:

"ھەيە يانى چى، ملازم؟"

"جەنابى ئەنوەر پاشا، زۆر كندرى بۆ ھىتابوو، جا چ كندرىك كە چەور كرابوون تايبەت بۆ لەسیدارەدانى سەربازان ئامادە كرابوون، تىمەيش ئەوئەندەمان سەربازى راكردوو پىئوھەيەكە تەنھا بەشى چوار پىنج سەرباز كندرمەن لا ماوہ."
"ئىنجا؟"

"ئىنجا ئەوانەي كە ماون بەو كندرانەي كە رامانچاندون دەيانبەستىنەوہو لەسەر عەرزى درىتيان دەكەين و ئاوا دەياغنىكتىن، فەرماندە."

فەرماندە توندو تۆلەكە بە دەنگىكى بەرزتر نەراندى و گوتى: "ئەم فەرمانە لە كوئوھاتوہ؟" لەگەل نەراندى ئەو فەرماندەيە، فەرماندەكانى دىكە كە نزيك ئاورگەكە خۆيان گەرم دەكردەوہ لە شوئى خۆيان راچلەكين:

"لە جىبى خۆتان دانىشن فەرماندە، بۆچى توورە دەبن؟ لەسیدارەدان و خنكاندن بە كندر چ جياوازيەكى ھەيە. مەگەر زۆرەي فەرماندەو شازادەكانى عوسمانى بە كندر نەخنىكتىنراون؟ مەگەر حەزرتى ئەنوەر پاشاش زاواي سولتان نىيە؟"

"تۆ راست دەكەيت فەرماندە، ئەو چەند سەربازىكى دىكەمان بۆ دىنيەت كە لەسیدارەدان بەدەين، ئەو جەلادە خوينمژە. ھەرچەندە سەربازمان دەست بكەون بىانگريين و بىياغنىكتىن، بىياغنىكتىن، بەلام ھەرچەندە لەسیدارەدان بەدەين يان بىياغنىكتىن ھىشتاش ناتوانين ئەو پىاوہ رازى بكەين، دلئى بە ھىچ ئاوا ناخواتوہ."

سەربازە راكردوہكانيان دانە پىشەخۆ و بردياننە ناو دارستان. دارستانەكە سىپى سىپى بوو، نە قاپۆرى درەختىك بەدى دەكرا، نە پەلك و گەلایەك. تا چاوبرى دەكرد ھەر سەربازى بەدارەوہكراو

بوون به قاچه کانیانوهه که نووکی پینان لهزهوی دهخشا، ملی ههنديکيان وهکو کندر راکشابوو. ههنديکيان رووت و قووت بوون و ههنديکيشيان لهنيو جلی دراو تيتر تيتر.

بايهک ههلیده کرد بهرگهت نهدهگرت، سهريازهکان لهسهرما توانای نهوهشيان نهبوو پهغه دانبينه سهر پهلاپيتکهی تفهنگه کانيان، تهنانهت نهيناندهتوانی پهغه کانيان بيزتون.

راکردوووه کانيان ريزکردن، سهريازتيک کنديکی لهتهستورترين لکی درهختيک گریدا. يهکه مين راکردويان که يهکيکی به ههیکهل بوو برده بن درهختهکه، راکردوووه که بهرگری نه کرد و ههلقهی کنده که يان خسته ملی، شهخته کانی ژير قاچيان رامالين، سهره پهغه کانی له عهرزی دهخشان و وهکو فرپرؤک به دهوری خويدا دهخولايهوه. زمانه دريژه کهيشی له زاری هاتبوووه در. ورده ودره روخساری شين هه لگه پرا. راکردووی دووهم و سييه ميان برد، بههه مان شيوه به داريانهوه کردن. ژير بالی راکردووی چواره مينيان گرت، کابرای چوارهم به ته کانيک ههر دوو سهريازه کهی خسته سهر عهرز. هيشتا نهو دوو سهريازه هه لئه ستابوونهوه که سهريازه کانی ديکه په لامارياندا. راکردوو که که سيکی بههيژ و چوار شانه بوو به چهند ته کانيک نهوانيشی لهسهر شهخته کاندا تهخت کردن. نزیکهی هه موو سهريازه کان وهرگژانه سهري و دهسته کانيان له دواوه بهستن، لهسهر پشت لهنيو بهفر دريژيان کرد. نهو کندهی که شهوی پيشتر رونيان ليدابوو، له ميليان ئالاند، سهريکی کنده که دوو له سهريازه کان گرتيان و سهره کهی ديکهش دوو سهريازی ديکه. کنده که شهوی پيشتر جاريکی ديکه چهور کرابوو، مولازمه که به نه رانندهوه فهريمانيدا:

"به هه موو هيژتانهوه کنده که رابکيشن نه مه فهريمانه."

يه که محار چاوه کانی سهريازی راکردوو له قوئتی چاوی دهرپه رين و زوری نه مابوو به تهواوی دهرپچن. پاشان هه موو جهستهی ويکهاتهوه، ئينجا شل بوو، گرژ بوو، بهرز بوو، نهوی بوو، پاشان له رزی، ئينجا ئارامتر بووهوه، ماوه يهک نهو له رزه سستانه بهردهوام بوون. پاشان، ئاوا به هه لئواسراوی له جوولّه کهوت.

ملازم گوتی:

"به مشيوهيه ئاسانتره. هه موويان ئاوا ... پيمواييت ئیدی نهوانی ديکه زه جهتيان ناکهن. نه مه هه موو له بهر چاوی خويان روويداو بينيان. بهرگری ناکهن، ياللا، يه کيکيان بينن، لي ره دريژی بکهن. نهو کنده تان له کوئ پهيدا کرد؟"

"فەرماندە، عەریف عوسمان ئەم كەندەرى تا بەیانى چەور كەردو ئامادەى كەرد. عەریف عوسمان دەلەيت بەو كەندە دەلەين كەندى پاشاكوژ."

راكردووه كانيان بە نۆره لەسەر شەختە كە دريژ دەكەرد. كەندە چەوركراوه كەيان لەمەل دەئالاندن و بېتەوهى زۆر زەحمەت بكيشن، ساتيكي كەم تەكانيان دەخواردو دەلەرزىن و پاشان لەسەر شەختە و بەفرەكە بېدەنگ دەبوون و لەجوولە دەكەوتن.

لەماوهيهكى كورتدا ژمارەى راكردووه كان بەنيوه بوو. تا خۆرئاوا بوون دەبوا هەموويان بجنكاندبوون.

نۆره گەيشتە سەر رۆستەم پالەوان. ئەو ويپراى هەموو شتەكانى ديكە، بەهيژ دياربوو. كاتيک كە خەريكى ئەوه بوون لەسەر عەرزەكەى دريژ بكەن، بەرگرى كەرد، ئەوانەى كە قۆليان گرتبوو لەسەر شەختەكە تەختى كەردن. ئەو كەسانەى بۆ لای دەهاتن بەلای راست و چەپدا فریى دەدان. ريك لەو ساتەدا، حەسەن كە كەسى يەكەمى ئەو ريزەبوو، دەستى هاوپيەكەى خۆى گرت و بەرهو ناو دارستان رايكەرد. ناو دارستانەكە بەفر تا ناوقەديان دەهات. چەند كەسيك كە رۆستەم پالەوانيان لەسەر عەرزەكە دريژكەردبوو و هەلئەى كەندەكەيان لەمەلى ئالاندبوو، حەسەن و هاوپيەكەيان لەكاتى راكەردن بيىنى، ملازم فەرمانى دا و سەربازەكان لولەى چەكەكانيان كەردە حەسەن و برادەرەكەى و چاوەرپيى فەرمانى ((تەقە بكەن!))ى ملازم بوون. حەسەن ئاورى دايەوهو سەيرى دواوهى كەرد بيىنى وا سەربازەكان دەستيان لەسەر پەلاپيتەكەى تەفەنگەكانيانە و چاوەرپيى فەرمانى ملازمەكە دەكەن. هاوپيەكەشى ئاورى دايەوهو سەيرى كەرد... خۆيان فری دايە پشت قاپۆرى درەختيكي گەورهى كەميك ئەولاترو تا چەناگەيان لەبەفرەكە ختم بوو. كەميك ئاوا لەنيو بەفرەكە مانەوه، كاتيک سەريان هەلپرى و ئاوريان دايەوه هيشتا سەربازەكان لولەى تەفەنگەكانيان لەوان كەردبوون و ئامادەى تەقەكەردن بوون. ئەگەر لەو مەودايە كەمەدا تەقەيان كەردبو، تەنانت سەربازيكي نەشارەزاش دەيتوانى هەردووكيان بەهنگيوت. هيج كاميان خۆيان نەدەجوولاند و هەموويان دەست لەسەر پەلاپيتەكەى تەفەنگ چاويان برييووه چاوەكانى ملازم. بەدەم كوتەكشكاندەوه سەد هەنگاويك چوونە پيش، لەپشت قاپۆرى درەختەكە دەريەپريبوون. ديسان ئاوريان دايەوه، نياگان لەنيگای ملازمەكە گير بوو. چاوەكانى ملازم ئاگريان ليدهبارى. يەكسەر لەسەر بەفرەكە راکشان، بە سنگەخشكە رۆيشتن و تا قاپۆريكي ئەستورى درەختيكي

دیکه یان نەدۆزیهوه هەلنەستانه سەر پیتۆه. دوا جار که ئاورپان دایهوه بینیان وا رۆسته م پالەوان لەبەر پیتی ملازم قاچەکانی خێرکردوونەتەوهو گرمۆله بووهو ئاوا لەو گۆرە تخیل بووه.

ئیدی ئاورپان لەدوای خۆیان نەدایهوهو لەکاتی کدا یەک دوای یەک نەباتەکانیان که حەسەن لەگێرفانی سەر سنگی شار دبووینەوه، دەرھینان و خستنیانە دەمیان، لەدارستانەکه دەرچوون. لەوه بەدواوه دەشت بوو. کەوتنەری. هاوڕی ئیسک و پیتستەکە ی حەسەن گیانی هاتوووەبەر و دەتوانین بڵین وەکو حەسەن دەرپشت. لەپیش خۆیدا چاریان بە دوو کەلێک کەوت، بەرەو لای دوو کەلەکه رۆیشتن. که نزیك بوونەوه سەیریان کرد هیچ دوو کەلێک لەوی بەدی ناکریت. ئەدی ئەگەر دوو کەل نەبوویت چیبوو، کەمێک لەولاتر دیسان دوو کەلێک لەعەرزەکه بەرزبوووەوه. دوو کەل، باریک و درێژ بۆ ئاسمان دەرچوو. ئەجارە لەچەپ و راستی خۆیاندا دوو کەلی دیکەیان بینی که لەعەرز بەرز دەرچوونەوه. دوو کەلەکان تا دەهات زیاتر دەرچوون، راست بۆ ئاسمان هەلنەکشان.

"دەبیّت گوندیک لێرە هەبیّت. هەیه، بەلام لەکوئیە؟"

هاوڕیکە ی گوتی: "دەبیّت لەم دەورو بەرە بیّت، لەو شوینانە ی دوو کەلیان لێهەلنەستیت." حەسەن گوتی: "دۆزیمەوه." سێ پیلپیکە ی هەلکە ندرای بەردەم خۆیان نیشاندا. دەرگایەکی هەلکە ندرایشیان بەرامبەر دیاربوو. لەدەرگاکە یاندا، چاوەرپیان کرد. دەنگی ژن و مندال و دەنگی پیاوان و دەنگی دیکەش دەهات. چاوەرپیان کرد، دەنگەکه نەما، دووبارە لەدەرگایان دایهوه، دووبارە دەنگەکان...

گوتیان: "میوانی خواین. دەرگامان لێبکەنەوه. ئیمە پیاو خراپ نین."

پەرەمبەردیک دەرگای کردەوه.

"ئیمە دوینی بەیانی لەمردن هەلاتووین. مەترسن، ئیمە سەریازی راکردووین."

"فەرموون وەرئە ژوورنە."

چوونە ژوورئ، لەلای دەستە چەپ دەرگای چوونە ژوورەوه بوو و لەوی بۆنیکی توندی سەرگینی ئاژەلان دەهات.

"ئێوه جاری یەکەمە که دینە ئەم خانووە ژیر زەمینیانە؟"

"جاری یەکەمە."

"لێرە، لەسەر زەوی بە زستانان بەرگە ی ئەو سەرماو سۆلە و بەفر و تۆفانە ناگیریت."

لبدای گولچن لهسەر عهرزه که راخوابوون که مرۆقیان سه‌رسام ده‌کرد، لهسەر لبداده‌کان بالیفیان به دیواره سپیکارییه‌کان هه‌لنابوون، له‌پیش بالیفه‌کانیش دۆشه‌کی ته‌له‌سیان راخستبوون. پیره‌مێرد به‌خێرهاتنی کردن و خولقی کردن که لهسەر دۆشه‌که‌کان دابنیشن. پیتاوه‌کانیان دوورتر دا‌که‌ندبوون و لهسەر دۆشه‌که‌کان دابنیشن و پالیان وه‌بالیفه‌کانه‌وه دا.

"بوورن میوانانی خوا، ئیره‌ جی‌گایه‌کی شایسته‌ نیه‌ بۆ میوان. یه‌که‌م نامان نیه‌، هه‌مووی سه‌ربازه‌کان بردیان، دووم ساوار، سییهم قاوه‌شمان نیه‌. به‌ر له‌جنگ کاتی‌ک میوانی‌ک ده‌هاته‌ ئه‌م ماله‌، به‌ دوو ئاونان قاوه‌ ده‌کو‌ترا. به‌ شه‌و و رۆژ بۆنی قاوه‌ له‌م ماله‌ ده‌هات. ئیستا چا هه‌یه‌، به‌لام شه‌کر نییه‌. نایش نیه‌. نه‌ ئارد و گه‌م و ساوارمان هه‌یه‌، نه‌... هه‌رچی هه‌مانبوو سه‌ربازه‌کان بردیان. ته‌نها مه‌رو مانگا‌کامان ماون، ئه‌وانیش وا ورده‌ ورده‌ سه‌رده‌برین و ده‌یاغۆین. هه‌موو گوند وه‌کو ئیتمه‌یه‌. ده‌یان هه‌زار گوند وه‌کو ئیتمه‌ ده‌ژین. له‌م گوندانه‌ پیاوی‌ک نه‌ماوه‌ته‌وه‌، ئه‌وانه‌ی رۆیشتن نه‌گه‌رانه‌وه‌. له‌م ماله‌شدا پینچ کوره‌ گه‌نج رۆیشتن، کارتێ کوژرانی هه‌ر پینج‌شیا‌ن هاتۆته‌وه‌. دیاره‌ نه‌یان‌توانیوه‌ رابکه‌ن."

حه‌سه‌ن و هاو‌پێکه‌ی سێ رۆژان له‌مالی پیره‌مێرده‌که‌ مانه‌وه‌. رۆژی دووم بوو که پیره‌مێرد مه‌ریکی کوشته‌وه‌. به‌بی‌ نان، که‌بابی تاوه‌یان به‌ ماست خوارد.

"هیچ‌کام له‌وانه‌ی له‌و ژێر زه‌مینانه‌ ده‌ژین نانیا‌ن نیه‌، مه‌ره‌کانیا‌ن ده‌کوژنه‌وه‌و گوشتیا‌ن ده‌خۆن. ئه‌گه‌ر مه‌ره‌کان ته‌واو بوون مانگا‌کان ده‌کوژنه‌وه‌و ده‌یاغۆن. هه‌والی ناخۆش له‌به‌ره‌کانی جه‌نگ دین، ده‌لێن سه‌ربازه‌کان له‌برسان له‌نیو ده‌چن. هه‌رکه‌ بینیتان هاتن و مه‌رو مانگا‌کانیشیا‌ن بردین."

کاتی‌ک ئه‌وی‌یان جیه‌بشت پیره‌مێرد په‌نیری پێسته‌ی دانێ.

"له‌نیو به‌فر و سه‌رمادا ئه‌مه‌ بخۆن، به‌لکو‌ بتانپاریزیت و له‌سه‌رمان ره‌ق نه‌بنه‌وه‌."

ئاوا دێ به‌دێ رۆیشتن تا گه‌یشتنه‌ نزیک ئه‌رزه‌رۆم.

هاو‌پێکه‌ی حه‌سه‌ن گوتی: "هاو‌پێم، من ده‌چمه‌ ئه‌رزه‌رۆم به‌لکو‌ یه‌کینه‌که‌ی خۆم بدۆزمه‌وه‌.

باش بوو که نه‌یان‌توانی بمخنکی‌تن، ده‌نا ئیستا به‌ سه‌ربازی را‌کردوو له‌قه‌له‌م درا‌بووم."

یه‌کدیا‌ن گرت‌ه‌ باوه‌ش و خوا حافیزیان له‌یه‌کدی کرد. هاو‌پێکه‌ی حه‌سه‌ن به‌ره‌و ئه‌رزه‌رۆم ملی ری‌گای گرت. حه‌سه‌نیش ری‌گایه‌کی دیکه‌ی گرت‌ه‌به‌ر و ئه‌سپ و خو‌رجینی بۆ خۆی کرین. تا چیا‌کانی ده‌ریای ره‌ش رۆیشتن، چیا‌کان پر‌بووون له‌سه‌ربازی را‌کردوو و زۆریه‌یان بوو‌بوونه‌ ری‌گر.

له گونده كاندا تهنها پياوانی زۆر پيرو ميڙدمندالی خوار پانزده سالی مابون. حهسهن چوه گونديك كه كهوتبووه دۆليكي پر دارو درهخت و خانووه له تهخته دروستكراوه كانيان رهنگاوپهنگ و سهريان به خۆلي سوور سواخ درابون و دارگويزي گوره گوره دهوري گوندهكهيان دابو. ژنانيكي بيني كه له ژير دار بهرووييكي گوره خوربان دهپساو كريان دهچني، سلاوي ليكردن، ژنهكان له بهري ههستان و وهلامی سلاوهكهيان دابهوه و گوتيان: "بهخير هاتي!" حهسن، له ولاتر پيره ميڙديكي بيني كه ردينيكي دريژي ههبوو پشتي كۆم بووبوهوه، چو له سهرايهكي نيوتهختيكي تهخته رهنگ رويشتوي شكاو و رزيو كه پيره ميڙده كه له سهري دانيشتبوو، دانيشت. پيره ميڙده كه كه بيني ميوانيك له تهنيشتهوه دانيشت، خوشحال بوو. يه كسهر سهري قسانيان كردهوه.

حهسن گوتي:

"له چياي نه لاهو نه كه بهروه ديم."

"مه گهر له وي هه مووان رهق نه بوونهوه؟"

"رهق بوونهوه."

"تۆ چۆن قوتار بوويت؟"

"من به خواردني نه بات خۆم گهيانده سهرا چيا، به خواردني نه باتيشهوه هاتمهوه خوار."

"مرۆڤ نه گهر نه بات بخوات رهق نايتهوه؟"

"رهق نايتهوه. باوكم ماوهي سهرازيه كه ي لهو ناوچانه بووه، من كه دهچومه سهرازي

پيگوتم، واي كوربه كه نه كه يت پالتوي خوري بيوشيت، گيرفانه كانت پر بكه له نه بات."

"باوكيكي ژيرت هه بووه، نه بات ليئاگه پيت مرۆڤ سهراي بييت. تۆ ئيستا سهرازي

راكردوويت؟ چياكان پر نه سهرازي راكردوو."

"من سهرازي راكردوو نيم. له وهته ي له چيا هاتومه ته خوار، به دواي فهوجه كه مدا ده گه پيم،

به لام تا ئيستا نه مدوزيوه ته وه. نه گهر لهم ناوهش نه يدوزمه وه نازام ده بيت چيبكه م."

"تۆ نه مشه و له مالي ئيمه بينه وه. دلم زور ته ننگ بووه. له گوندي ئيمه دا تاكه پياويك چيه

نه ماوه ته وه. زور دلم ته ننگ ده بيت له نيو نه م ژنانه. ههنديكيان چاو له پي كوربه كانيان،

به شيكيان چاو پي هاوسه ره كانيان، ههنديكي ديكه هي دهستگيرانه كانيان، ههنديكي شيان

چاو رواني گه نجيك ده كه ن كه بيت و هاوسه گريان له گه لدا بكات. هيچ قسه يه كي ديكه يان نيه

لەو ە بترازیت. خەریکم لەخەمان دلم شەق دەبات، خۆزگە بمردبوام، ھەموو رۆژتیک دەمرم و زیندوو دەیمەوہ."

ئەو شەوہ لەمالی مام حوسین مایەوہ، پیاویکی دنیا دیدە و بە ئەزمون بوو. ھەسەنی کەوتە بەر دل. پییگوت ھەرچەندی بیەویت دەتوانیت لەوی بیتیئەوہ. ھەسەن دە رۆژان لەمالی ئەو مایەوہ. نەیدەتوانی زیاتر بیتیئەوہ، مائەکە قەرەباغ بوو، پینج بووک لەمالیدا بوون. بووکەکان چاوەرپی ھاوسەرەکانیان بوون کە کارتێ کوژرانیشیان ھاتبووہوہ. مندالەکانیان سەرك و بنک بوون. خواردنیان گەنمە شامی و گوێز بوو. گەنمە شامییەکەش وردە وردە لەتەواو بووندا بوو و تەنھا ھەر گوێز مابوون. ھەسەن لەمالی مام حوسین رۆیشت و چووہ مالا دونە کە بە تاقی تەنیا دەژیا. دونە لەبەر ئەوہی ھەر خۆی بوو گەنمە شامی زیاتری ھەبوو. درەختەکانیشی زیاتر بوون. ھەسەن بریاری دا لەو گوندە بیتیئەوہ. لە مائە گەرەو دوو نھیمیەکە ی دونە نیشتەجی بوو. براکان، ھاوسەر، خزم و کورەکانی دونەش چوو بوونە بەرە ی شەر و نەگەر ابوونەوہ. کەس لەمالی چاوەرپیان نەبوو، بووکەکان چوو بوونەوہ مائە باوانیان. ھەسەن و دونە وەکو دایک و کور وابوون. ھەسەن پیاویکی لیھاتوو بوو، قژیکی ئالتوونی، قەدو بالا یەکی بەرزو چاوەکانی شین بوون. لە کاتی قسەکردندا بە بەردەوامی پیدەکەنی. ھەموو رۆژتیک لە رووبارەکە ی لای خواری ماسی دەگرتن. مندالەکانی گوندیشی فیری ماسیگرتن کردبوون. رووبار ئەوہندە ی ماسی تیدا بوون کە لەرەلەری بوو لە ماسیان، ھەموان ھەسەنی تاکە پیاوی گوندیان خۆشەوہیست. ھەسەن سەرسام بوو، مەزقەگەلینکی ئاوا باشی وەك ئەم گورجیانە ی ھەرگیز نەبینیوو. خوا دەزانیت، ئەوانە ی کە چوونەتە سەربازی و نەگەر او نەتەوہ کورە گەنجی چەند لیھاتوو و قۆز بوونە. ھەسەن ھەموو رۆژتیک وەك چۆن ماسی بۆ مائی خۆی دەھینانەوہ ئاواش بۆ مائی مام حوسینی دەبردن. وەك چۆن دارگوێزەکانی پووہ دونە ی دادەوہ شانندن و تویکلی دەکردن، ھاوکاری ژنەکانی دیکەیشی دەکرد. ھەسەن لەماوہ ی چەند مانگی کدا بووہ دەمرستی ئاوا یی. ئیدی دەبوا لەو گوندە ی بیتیئەوہ. تاکە پیاوی گوندیکی بەو گەرەبیە خۆ ناتوانن بنیژنە سەربازی. لە کاتی ھاتنی لەھەموو دیھاتەکانی سەر ریگا جگە لەیەك دوو پیاوی زۆر پیر بترازیت پیاویکی دیکە نەما بوو... فاتیمە، کچە دراوسی کەیان، جوانترین کچی گوندە کە بوو. ژنانی گورجی لەو ژنانە نەبوون کە لەبەر پیاوان رابکەن و خۆیان لیبشارنەوہ. فاتیمە رۆژتیک ھاتە لای دونە و پییگوت:

"پووره دوونه، من بۆ حەسەنی کورپ داخوازی بکه. کورە کەت یە کینکی لە من باشتری لە کوێ دەست دەکەوێت؟"

دوونە گوتی: "تۆ کچینکی جوانیت، راوەستە با بە حەسەنی بلێم، با بزایم دەیهوێت لێرە مینتتەوێت یان دەگەرێتتەوێت مەملە کەتێ خۆیان."

فاتیمە گوتی: "پیرسە. ئەو بچیتتە هەر جییکە منیشی لە گەڵ دەچم."

لە ماوەی چەند رۆژێکدا شیرینیان خورایەو، مام حوسین ئەلقەیی دەستگیرانیە کە یانی کردنە پەنجە. لەو بارەیهوێت قەسە و قەسە لۆکیکی زۆر لە گونددا کەوتە سەر زمانان: مرۆڤ چۆن دەتوانێت بچیتتە دەستگیرانی کە سیکێ ئاوا، دیار نیە لە کوێ هاتوو، دەچیتتە کوێ، کێیە و دەیهوێت چ کارێک بکات. ئایا خەتەنە کراوە، نە کراوە، کە سیکە بینوویە، فاتیمە ئەمەیی بینوویە؟ و ئەو جوێرە قەسە و قەسە لۆک و پرسیار و باس و خواسانە ئاوا زار بە زار دەگەران.

حەسەن نەیدەتوانی بەنیۆ دێ یان بە نزیک کانیە کەدا تیببەرێت. گرانیی سەدان نیگیی لە سەر خۆی هەست پێدەکرد. دواجار، نەیتوانی بەرگە بگرێت، مام حوسینی بانگ کردو پێکەوێت چوونە لێوی کانیە کە. رۆژی یە کەم ژنەکان تاسان و نەیتوانی تەماشایان بکەن. هەفتەیه کە دواتر، ئاسایی بوونەوێت تەنانتەت یە کە دوو پیرە ژن سەیری حەسەنیشیان کردو بە رویدا گرژینەوێت.

گوێزەکان کاتی داوێشانندیان هات. حەسەن دارگوێزەکانی خۆیان داوێشاندا، گوێزەکانی کۆکردنەو، توێکڵە سەوزە کە یانی لێکردنەو، کردنیە نیۆ گونیه. پاشان یارمەتی مام حوسینی دا کە دارگوێزی زۆری هەبوون، گوێزی بەرزترین لک و قەدەکانی دارگوێزەکانی داوێشاندن و بە گوێزەوێشینی درێژ لکە هەر بەرزەکانی تەکاندان و هەموو گوێزەکانی لێکردنەوێت کۆتەرەیی کردن. ژنەکان بە ئاسانی توێکڵەکانیان لێدەکردنەو. مێردمنداڵ و مندالە گەورەترەکان بە لکە بەرزەکاندا هەلگەران و گوێزیان کۆدەکردەو. سێ کچۆلەیی گەنج و پینچ مندالە لە دارگوێزەکان کەوتن. باوکی حەسەن بەیتال بوو. مام حوسینیش هەندیک سەری لە شکستەیی دەردەچوو، پێکەوێت بەسەر شکستەکاندا راگەشت و هەلیانەستەوێت. ژنەکان گوێزیان بە سەوان کۆکردنەوێت بۆ فرۆشتن هەر بە سەوان بردنیان بۆ شارۆچکەیی لێوار. لە ماوەی هەفتەیه کەدا هەموو ئەو گوێزانەیی کە بۆ فرۆشتنیان جیاکردبوونەو فرۆشتنیان. فاتیمەش بەشیک لەو گوێزانەیی کە حەسەن کۆیکردبوونەو توێکڵیان کردبوون، هەلیگرتن و بردنیە شارۆچکە. حەسەن بەمە دڵگران بوو. ئەگەر بیتوانیبوا بچیتتە شارۆچکە، مەحال بوو لێبگەرێت فاتیمە ئەو بارە قورسە بە کۆل

ههلبگریت و بیباته شارۆچکه، بهلام ئهو نهیدهتوانی بچیتته شارۆچکه ژنهکان زانیان که بۆچی ههسه ناتوانیت بچیتته شارۆچکه. ئەمهیان تهنها لهنیو خۆدا باسکردو غهیهتیشیان کرد.

رۆژتیک ههسهن کاتیك خهريك بوو لهپهنجهرهرا سهیری دهرهوهی دهکرد، جهندرمه یهین، ویستی لهپهنجهرهوه دهریپهپریت و رابکات لهوکاتهدا یهکیك له دواوه باوهشی پینداکرد، که ئاوری دایهوه سهیریکرد جهندرمه یهک بوو له لای چهپیهوه بوو و لهگهڵ ئهو جهندرمه یه ی که له پشتهوهرا گرتبووی دهستهکانیان بهستن و بردیان دهرهوه. فاتیمه که لهژیر دارگوێزه که ی بهرامبه رارهوستابوو، زهرد زهرد ههنگهراو لهجیی خۆی وشک ههلاتبوو. ههسهن ئهو دهدهمه ی به بهردهم فاتیمه دا رته دهبوو، گوتی: "چاوه رپم به فاتیمه، زوو یان درهنگ دیمه وه لات." ئەم قسانه ی هیند به دلنیا یه وه دهرپرین که فاتیمه له رزی، دهویست هه ندیک شت به ههسهن بلیت، بهلام نهیتوان ده می ههلبهریت. کاتیك ههسهن لهگهڵ جهندرمه کان له بهر چاوان ون بوو، فاتیمه ئه وسایه توانی بلیت: "تا ناخیری ژیا م."

ئهو دهده می له چیا که داده به زین ههسهن سهیری جهندرمه کانی کرد بینی هه ر ئیسک و پینستن و قاچیان تیکده نالیت. که میك دهرۆیشتن و ماندوو دهبوون و لییانده براو له پهنا به ردیک خۆیان خرده کرده وه سه ریه ک و داده نیشتن. له قسه کانی شیان بۆی روون بووه وه که تفهنگه کانی شیان خالین. جهندرمه کان له بهر ئه وه ی هه ر دهرۆیشتن و داده نیشتن و به زهمه ت رینگاکه یان دهری ههسهن خۆی دوا ده خست. جهندرمه کان له هه سه نیان پرس ی بۆچی باش ناتوانیت برۆیت، هه سه ن ده یگوت: "دهسته کام به سترون، ئه دی ئیوه بۆ ناتوان برۆن."

چیاکان پرپوون له سه ر یازی را کردوو. هه ندیک یان رینگ یان ده کرد، هه ندیک ی دیکه یان له ئه شکه وته کاندای خۆیان دهشارده وه. زۆریه ی هه ر زۆریشیان په نای ده برده به ر ئهو دپهاتانه ی که ته نها پیر و په ککه وته و بیوه ژن و کچانی جحیل و مندالیان تیدا مابوون. هه وائی زۆر له و دپهاتانه وه دههاتن و جهندرمه ش هه موو رۆژتیک بۆ راوکردنی ئهو سه ر یازانه به سه ر ئهو دپهاته شاخاویانه یان داده دا که یان رینگ یان نه بوو یان رینگاکه یان به رده لان و سه خت بوو. هه ندیک جاریش له گهڵ سه ر یازه را کردوو رینگه کان دهرگیر دهبوون، ده یان کوشتن و ده کوژران، ئهو جهندرمه نه ی نه یانده توانی ئهو گوشار و سه ختیانه به رگه بگرن، تفهنگه کانیان هه لده گرت و ته قلی ئهو دهسته و گروپه را کردوو رینگانه دهبوون، هه ندیکیشیان بۆ شاره کانی خۆیان ده گه رانه وه له و ی یه کسه ر ده ستگیر ده کران و ره وانه ی دادگای سه ر یازی ده کران.

"تهوانه‌ی ره‌وانه‌ی دادگای سهربازی ده‌کران، له‌نیو دارستاندا له‌دار ده‌دران؟"
سهرده‌سته به‌توورهبیه‌وه‌گوتی: "هه‌لبه‌ته‌که‌له‌داریان‌ده‌دان. ده‌ته‌ویت‌چیان‌لی‌کردبوان،
خزمه‌تیان‌کردبوان‌و‌دایانه‌ستبوان؟‌جاران‌گولله‌بارانیان‌ده‌کردن. گولله‌نه‌مان‌گولله‌بارانیان
بکه‌ن، ئیستا‌هه‌موویان‌له‌دار‌ده‌دن."

حه‌سه‌ن‌قه‌ده‌می‌شکان‌و‌نه‌یتوانی‌به‌ریگادا‌بروات.

"هه‌سته‌حه‌سه‌ن،‌ئه‌گه‌ر‌گولله‌مان‌پی‌بوان‌هه‌ر‌ئیستا‌له‌کۆلمان‌ده‌کردیه‌وه. زۆر‌را‌کردوی
وه‌کو‌تۆم‌له‌سه‌ر‌ئه‌و‌چیا‌نه‌گولله‌باران‌کردون. ئه‌گه‌ر‌کن‌درم‌پی‌بوا‌بهم‌دار‌گو‌یزه‌مه‌وه
هه‌ل‌ده‌واسیت‌و‌ته‌رمه‌که‌شتم‌فری‌ده‌دایه‌ئه‌و‌دۆله‌ی‌خواره‌وه. زۆر‌ته‌رمی‌خائینانی‌وه‌کو‌تۆم‌له‌و
هه‌ل‌دی‌رگایانه‌فری‌دا‌وانته‌خواری‌و‌بو‌ونه‌ته‌خۆراکی‌نازه‌لانی‌کیوی،‌هه‌سته‌وه‌ریک‌ه‌وه!"

"ده‌ستم‌به‌ستراون‌ناتوانم‌برۆم. من‌را‌کردو‌نیم‌سهرده‌سته،‌من‌به‌دوای‌فه‌وجه‌که‌ی‌خۆمدا
ده‌گه‌ریم،‌به‌دوای‌فه‌وجه‌که‌مدا‌ده‌گه‌پام‌که‌هاتم‌و‌گه‌یشتمه‌نی‌ره،‌به‌لام‌نه‌مدۆزیه‌وه."
"فه‌وجه‌که‌ت‌چیلته‌هات؟"

"وا‌به‌دوایدا‌ده‌گه‌ریم‌سهرده‌سته. فه‌وجه‌که‌م‌بو‌ته‌دلۆپیک‌ئاو‌و‌به‌عه‌رزیدا‌رۆچوه‌و. ناخ‌من
چۆن‌ده‌توانم‌خیانه‌ت‌له‌نیشتمانه‌که‌م‌بکه‌م. تۆ‌له‌جیی‌من‌بو‌ایت‌به‌دوای‌فه‌وجه‌که‌تدا
نه‌ده‌گه‌رایت. ئه‌گه‌ر‌فه‌وجه‌که‌م‌بدۆزمه‌وه‌کارتی‌کۆتاییهاتنی‌خزمه‌تی‌سهربازیم‌وه‌رده‌گرم."
حه‌سه‌ن‌هه‌موو‌هی‌زو‌توانی‌خۆی‌کۆکرده‌وه‌و‌ده‌ستیکرد‌به‌رازی‌کردنی‌سهرده‌سته،‌به‌لام‌هه‌ر
نه‌یتوانی‌دلی‌وه‌که‌به‌رد‌ره‌قی‌سهرده‌سته‌نهرم‌بکات. تووربه‌بوو:

"سه‌یرکه‌سهرده‌سته،‌تۆ‌به‌ردی‌کی‌له‌خۆت‌گه‌وره‌ترت‌هه‌ل‌گرتوه‌و. ده‌زانی‌من‌کیم. ئه‌من
ئه‌نوه‌ر‌پاشا‌خۆی...‌تۆ‌ئه‌نوه‌ر‌پاشا‌ده‌ناسیت؟"

"ده‌یناسم،‌کی‌هه‌یه‌ئه‌و‌نه‌ناسیت."

"به‌لی،‌رۆژیک‌ئه‌نوه‌ر‌پاشا‌بانگی‌کردم‌و‌گوتی‌کورم،‌وه‌ره‌ئهم‌کاغه‌زه‌وه‌ریگره‌و‌بیخه‌ره
گیرفانت،‌برۆ‌فه‌وجه‌که‌ت‌له‌هه‌ر‌جی‌گایه‌که‌بیدۆزه‌روه‌و،‌ئیستا‌کاغه‌زه‌که‌م‌پی‌یه،‌ده‌سته‌کانم
بکه‌روه‌و‌با‌پیشانت‌بده‌م. ئه‌گه‌ر‌پاشا‌بزانی‌ت‌منتان‌که‌به‌دوای‌فه‌وجه‌که‌مدا‌ده‌گه‌ریم‌له‌سی‌داره
داوه‌فه‌رمان‌ده‌رده‌کات‌تۆ‌به‌هه‌موو‌یه‌کینه‌که‌ته‌وه‌له‌سی‌داره‌بدن. ئه‌و‌له‌هه‌موو‌جی‌گایه‌که‌چار
و‌گو‌یی‌هه‌ن." حه‌سه‌ن‌بی‌ده‌نگ‌بوو،‌خۆی‌ساف‌و‌ریک‌خسته‌وه،‌به‌راوی‌تی‌کی‌فه‌رمانده‌رانه

گوتی: "تاماده، ئەمە فەرمانە، یە کسەر دەستە کاتم بکەرەو. پاشانیش ئەگەر لە ئەنوەر پاشا ناترسیت هەر چیگایەکی پیتخۆشە بۆ ئەویم ببە."
سەردەستە لە کاتی کدا رەنگی بە رووانەو نە مابوو هات دەستە کانی حەسەنی کردنەو.
حەسەن گوتی:

"من دەگەرپیمە گوند، لە گوند دەستگیرام هەبە. بینیت کاتیک کە دەهاتین لە بن دارگوێزە کە راوەستابوو و دەگریا. بگرە ئەم کاغەزە ی ئەنوەر پاشا ببەو ببە بە فەرماندە کەت. ئەمە فەرمانە، یە کسەر دەبیت ببەیت. دوا ی سێ رۆژی دیکە من خۆم دیمە شارۆچکە، کاغەزە کەم لەسەر وان وەر دەگرمەو."

گەراییەو کەوتە پڕ. دوا ی ماوەیە کە رۆیشتن ناو پری دایەو سەیرییکی دواو ی خۆی کرد، جەندرمە کان راوەستابوو و سەیری ئەویان کردبوو. بە باریکە رینگایەکی پینچاوپینچ پینچی کردەو بۆ پشت زنارە کان، لە جیاتی بچیتە دۆلە کە ملی چیا ی گرت. بە نیتو درەختە کاندای مل بە ملی جۆگە لە ناویکی باریک کە لە کانیه کەو سەرچاوە ی گرتبوو دەرپۆیشت، خۆی گەیانده سەر کانیه کە، لەو ی ناوی خوار دەو. لە نزیک کانیه کە چەند دارگوێزیک هەبوون، ژمارە یە کە گوێزی خڕ و نازای بۆ خۆ لیکردنەو. لە گیا درکاو یە کانی ئەو ی سەبەتە یە کە دروست کرد و گوێزە کانی کردنە ناو سەبەتە کە. لە رۆخ کانیه کە دانیشت کە دەوروبەرە کە ی هەموو پونگە بوو، پونگە کە گوئی وردیلە ی دابوون. کاکلە گوێزە سپی و تازە کانی خواردن، خەوێک بەسەر چاوانی داها ت و لێینووست.

بەشى سېيەم

بەلەمىڭ لە ئەسكەلە لەنگەرى گرت. يەكەمجار مندالەكان، دواى ئەوان گەورەكان چۈنە پېشوايى مېوانەكە. بەر لە ھەموويان پزىشكى ئاژەلەن، پاشان ئەوانى دېكە بە مېوانەكەيان گوت: "بەخېر بېن!" مېوانەكە بە دەمى بەبزەوہ گوتى: "من ناوم وەستا ئارسۆنە. من ماوہيەكى زۆر لەم دوورگەيە ماومەتەوہ. بريندار بووم." ئورپى لەلای كلىسا داہوہو بەدەست بېنايە رووخىندراوہكەي كلىساي نیشاندا: "لەكاتى شەرەكە ئەو كلىسايەيان كەربوہ نەخۆشخانە. خوا خېريان بنوسىت. دكتورەكان لېرە برينەكانيان تيمار كەردم من لە سەربازى، تەفەنگساز بووم، واتە ئەو تەفەنگانەم چاك دەكەردنەوہ كە تىككەدەچوون. خەلكى چياكانى توررۆسم. كە چاك بوومەوہ، چوومەوہ شارۆچكەي خۆمان، كەس و كارەكانم كەسيان نەمايوون. دراوسىڭان ھەفتەيەك مېوانداريان كەردم. ھېشتا جلى سەربازىم لەبەر بوو. شەويك دراوسىيەكم بەردمىيە وىستگەي شەمەندۆفەر، سوارى شەمەندۆفەرى ئەستەنبۆل بووم. لەوى خزم ھەبوو، دۆزىمەنەوہ، ئىمە لە شارۆچكەكەمان پىشتا و پىشت ئاسنگەر بووين، خزمەكانم دووكانىكى ئاسنگەريان بۆ كەردمەوہ، منىش لە دووكانەكەمدا تا توانىم قولاب و نىزەم دروست كەردن، ئەو كات لە ئەستەنبۆل بازاى فرۆشتنى ماسى ھەرمىنىكى زۆرى ھەبوو، لەكارى ئاسنگەريدا بە فرۆشتنى قولابە جۆراوجۆرەكانى كە دروستم دەكەردن، پارەيەكى باشم دەستكەوت، بەردەوام بېرم لە دوورگە دەكەردەوہ، پەرسىارم كەرد، زانىم كە دوورگە چۆلە. دواتر ھەوائىم بېست كە پر بوو لە خەلك، ھەستام و ھاتم."

پزىشكى ئاژەلەن دووبارە گوتى: "بەخېر بېت!" ئەوانى دېكەش گوتيان: "بەخېر بېت، بەخېر بېت!" نیشانچى دەستى درىژكەرد، دەستى ئارسۆنى گرت و راىكىشايە لاي ئەسكەلە.

نیشانچى، ھەر كە وەستاي گەياندە سەر ئەسكەلە لىپىرسى:

"خانوت ھەيە؟ خانوت كەپوہ؟"

وہستا ئارسۆن بە خۆشھالىيەوہ گوتى: "كەپوہمە." دەستى بىردە گىرفانى و چەند پارچە

كاغەزىكى دەرھىنان. "بگرە سەريان بگە!"

نیشانچی گوتی: "من خوینده واریم نییه." کاغزه کانی دایه دهستی پزیشکی ناژه لآن. پزیشکی ناژه لآن سه یزکی کاغزه کانی کردن، پاشان چاویکی به ده وره ریه داگیپا. که زانی قاسیلی دیار نییه، هاواری کرد: "قاسیلی له کوئییه؟" له لای داره رمی گه وره که ده نگینک هات: "چییه پزیشکی ناژه لآن، من لیتره م."

"زویه وهره ئیره، کارت بۆ پهیدا بوو."

قاسیلی به هله داوان هاته ئه سکه له، کاغزه کانی له پزیشکی ناژه لآن وهرگرت، خویندنییه وه، گوتی: "زۆر باشه، له گه ل مندا وهره با خانووه کهت نیشان بدهم. خانووه کهت له م نزیکانه یه، زوو ده گه رپینه وه که لویه له کانت ده بینه نیو خانووه کهت. به خیره اتیت!"

وهستا ئارسون گوتی: "زۆر سوپاس، هاواری."

قاسیلی ههر زوو خانووه کهی دۆزیه وه.

"له قه باله که نووسراوه ناوت ئارسون زهرکانه، وایه؟"

گویه. باوکیشم هم ئاسنگه ر بوو، هم دارتاش. هیچ وه ستایه که وه کو باوکم شارده زای دارستانه چره کان نه بووه. له سه رده می کۆندا هیچ دارستانیک هینده ی دارستانی دره ختی زهرک چر نه بووه. له وان سه رده ماندا هه موو به له مه گه وره کان له ته خته ی دارزهرکی ئه و دارستانه چرانه دروست ده کران. بۆیه، له باپر مه وه به دواوه به ئیمه ده لئین بنه ماله ی زهرکان.

"ئاوا، ئیستا با بچین به له مه کهت به تال بکه یین. ده بیته دوو کانی کیشته بۆ پهیدا بکه یین. تو هاتوو یته ئیره که ئاسنگه ری بکه یته؟"

"تا ئه وه نده ی به بیرم بیته ئیره چهنده دوو کانی که هه بوون."

قاسیلی گوتی: "ههن، هه مووشیان، پۆیراز کاتی خۆی بۆ ئه وه ی ره مزی کاو لاک تیکیان

نه دات کرینی. پۆیراز برای سویند خواردوی منه."

قاسیلی تا گه یشتنه ئه سکه له، له و ماوه یه ی به رپوه بوون، ههر باسی ره مزی کاو لاک زاده ی بۆ کرد و باسی ئه وه ی بۆ کرد که چۆن کلئساو کۆشکی چیشتلینه رانی تیکدان و چه ندیش له نیشانچی ده ترسیته.

له ئه سکه له نیشانچی و هه موو دانیشتووانی دورگه پيشوازیان لی کرد. به یارمه تی یه کدی که لویه له کانی وهستا ئارسونیان هیئاو له سه ر ئه سکه له که له که یان کرد. که لویه لیکی زۆر له به له م بارکرا بوو. باول و سندوقی دارگۆیزی نه خش و نیگار داری دروستکراوی مه راش، سندوقی

له دارسنۆبەر دروستکراوی ئەدیرنه، گونیهی پڕ، نوین، مافوور، جاجم، قاپ و هیربار و نزیکهی هه موو ئەو شتانهی که بۆ مالتیک پێویستن. دیسان به یارمهتی یه کدی هه موو شتومهک و که لویه له کانیان برده نیو خانووه که.

وهستا ئارسۆن خۆشحال بوو. چهند باش بوو که ئەم دوورگه یه هه لێژاردبوو وهستا ئارسۆن هه روا که نوومی نیو شادمانی بووبوو، پۆیراز هاته ژووره وه. قاسیلی گوتی: "ئه مهش کاک پۆیراز موسای برام.. ئەو ههروه ها یه که مین که سیشه که هاتۆته ئەم دوورگه یه و لیره نیشته جی بووه."

"به خیرییت وهستا. به خیرییت بۆ دوورگه که مان برا."

"سوپاستان ده کهم، سوپاستان ده کهم، به لام هاتووینه ته نیره زه جههتتان بدهینه بهر."

"به سه فاو زه جهه ته که ته وه سه سه سه و سه سه چاومان هاتی. هه م زه جهه ته که ته بیژه وه هه م

سه فات."

"له زه جهه ته کاتم پیرسن، له راستیدا ئامرازه کانی ئاسنگه ری و کووره وه ره ژوو و چهند شتیکی دیکه شی له میژ و کورسی و مۆبله وه بگره تاکو نیژه کاتم له شارۆچکه به جیماون. ههروه ها خواردنه کاتم. ده بیته بچین بیانیه یین."

دوای ئەوهی شمه که کانیان له شوینی خۆیان دانان، چوونه سه سه سه که له. له و ماوه یه دا موسا کازم ئاغا و کچه کانی شی هاتبوونه ئەسه که له، پۆیراز به بینینی زه هرا رهنگی هه لێژرکاو هاوسهنگی خۆی له ده ستدا، به لام هه ره زوو هاته وه سه ره خۆی.

وهستا ئارسۆن گوتی: "من ده بیته بچم ئامیره کاتم بینم، دوو کانه کهم بکه مه وه."

پۆیراز گوتی: "ئه وه نده په له مه که، جارێ تا دوورگه پڕ نه بیته له خه لگ کارێکی ئەوتۆ نییه

که ئەنجامی بدهیت. ئەگه ره زۆر جهزت له کارکردنه، کارێک هه یه."

وهستا ئارسۆن چاوه کانی بریسکانه وه:

"زۆر جهزم له کارکردنه، کاک پۆیراز، برا کهم."

پۆیراز دهستی بۆ لای ئاشه که ی لای سه ره وه درێژ کرد: "ئه و ئاشه ده بینیت؟"

"ده بینم."

"په روانه کانی ده خولینه وه، ده بینیت؟"

"ده بینم."

"پەروانەكانى دەخولپىنەۋە، بەلام بەرداشەكەى ناسووپىت، دەتوانىت بەرداشەكە بخەيتە كار و بتوانىن گەنى لىبىكەين؟"

"بەرداشەكە دەخەمەكار. ئاردىكى واى لىدەكەم بۆتان كە دنيا پىي سەرسام بىت. تەنوورپىكشت بۆ دروست دەكەم كە بۆنى نانەكەى ھەموو لەدوورگەدا بگەپىت و ھەر كەسىك بۆنەكەى بكات، برسى بىت."

"تۆ بەم بەلەمەت لانىكەم بە دوو رۆژان دەتوانىت بچىت و بگەپىتەۋە." قەدرى بەلەموان لە دواپەۋە بوو، رووى لەو كرد: "دوو كەسىش لەگەل خۆت ببەو لەگەل ۋەستا ئارسۇن بچنە شارۆچكە و بگەپىتەۋە."

"ياللا مندالىنە، فەرموو ۋەستا ئارسۇن، ماتۆرەكەى من خىرايىەكەى بىۋىنەيە، بابروين." ۋەستا ئارسۇن سواری بەلەمەكەى قەدرى بەلەموان بوو، بەدواى ئەۋىشدا كۆرەكانى دىكە سوار بوون. بەلەم بۆنى خەستى دەرياي لىدەھات.

قەدرى بەلەموان يەكسەر ماتۆرى بەلەمەكەى خەستەكار، دواى كەمىك بەنزىنى داىچ، بەلەم كەۋتە خىرايى. دەم بە دەم زياتر بەنزىنى دەدايى.

ۋەستا ئارسۇن بە سەرسوورمانەۋە گوتى: "ماتۆرەكەت ماتۆرىكى زۆر نوپىيە. بەلەمەكەشت زۆر جوانە."

"ۋەستاكەم ھەموو شەش مانگ بەر لە رۆشىتنى كرىپووى."

تا گەيشتە شارۆچكە بە ھەستىكى تۆ رىزو خۆشەۋىستىيەۋە باسى ۋەستاكەى كرد.

"ۋەستا ئارسۇن، بەراى تۆ ۋەستاكەم دەگەپىتەۋە؟ ئىنشاللا دەگەپىتەۋە، بەلام ناتوانن بگەپىتەۋە."

"بەلام ئەو لەجەنگى چاناک قەلا عەرىفى تۆپخانە بوۋە."

"ھەرچىيەك بوۋىت ناتوانىت بگەپىتەۋە."

"موسا كازم ئاغا دەتوانىت بگەپىتەۋە؟"

"ئەو كىيە؟"

"ئەۋەى كە رىشى نىريانى ھەيە. خەلكى كرىتە. كىلگەدار بوو، ئەسپى رەسەنى بۆ پاشا بەگەكان بەخىۋكردوۋە. زۆر دەۋلەمەند بوۋە. ئەۋىشيان بۆ دوورگەى ئىمە دوورخستۆتەۋە."

ئەويش دەيەويت بېچىتەوہ بۆ كرېت. گوايا مستەفا كەمال پاشا دەيەويت بېنېرېتتەوہ بۆ كرېت،
دەينېرېتتەوہ؟"

"ناينېرېتتەوہ."

"كى تۆى ناردىتتە ئېرە؟"

"من خۆم ھاتم."

"بۆچى ھاتىت؟"

"من خەرىك بوم دەمردم، منيان ھېنايە ئېرە بۆ نەخۆشخانە. كاتىك چاوم كىردنەوہ
سەيرمىكرد لەو كلىسا وئىرانەيەم. ئەوكات وئىرانىان نەكردبوو."

"ئەوئ رەمزى كاواك وئىرانى كىرد گوايە گۆزەيەكى پىر زېر لەزېر كلىساكە ھەبوو،
كاواكزادە دەريھېتتاوہو بردوويە. ھەندىك لەزېرەكانى داوہتە ئەنقەرەيەكان و ئەوانىش ئەويان
كردۆتە سەرۆكى خۆيان. ئىستا ئەو سەرۆكى ھەموو ئەم ناوچەيە. تەنانەت لە زوبېرخان، خانى
چەچەنىش گەورەترە."

لەكاتى خۆى زووتر گەيشتنە شارۆچكەكە، كەلوپەلەكانى وەستا ئارسۆنىان لە قاوہخانە
بچووكەكەوہ گواستەوہ سەر ئەسكەلە و خۆر ھېشتا ئاوا نەبووبوو گەرانەوہ دوورگە. كە
گەيشتنەوہ دوورگە، خۆر تازە ئاوا بووبوو. سەر رووى دەريا ھېشتا لەو شوپىنەى كە خۆرى
لېتتاو بووبوو تىشكى وەنەوشەيى لەسەر دەسوورا.

قەدرى بەلەموان كە بەلەمى لەسەر ئەسكەلە راگرتبوو گوتى: "وہستا ئارسۆن، ئىستا
كاتەكە درەنگە، ئەمشەو لەمالى ئىمەدا بىنەرەوہ. ئىمە نوپىنى زىادمان ھەن. داىكىشم بە
مىوانان دلخۆش دەيىت. سەيىن بەلەمەكە دادەگرين و شتومەكەكان دەبەينە مالەكەت و
داياندەنپىن و رىكىياندەخەين. داىكىشم يارمەتىمان دەدات."

وہستا ئارسۆن دەستى دانايە سەر شانى ئەو ھاوپرېيانەى كە بە پىوہ وەستابوون و گوتى:
"ھەريژين كورەكان. زۆر يارمەتيتان دام. بەيانى زوو ديسان دېنەوہ؟"

ئەوہيان كە كالوى لەسەر بوو گوتى: "دېينەوہ."

ئەوى كە سەرى خۆى سفر كىردبوو گوتى: "باشە."

وہستا ئارسۆن گوتى: "منىش ديارى زۆر باشتان دەدەمى."

كوردەكان تەرىق بونەووە سەريان لەبەر خۆيان نایەووە بە خیرایی لەوی رۆشتن. دایکیان چاودەرییان بوو، پێش ئەوەی نان بچۆن بە وردی باسی سەفەرەکیان کرد بۆ دایکیان و دایکیان خۆشحال بوو.

پۆریاز و فاسیلی بەیانی زوو وەستا ئارسۆنیان لەمالی مەلەك خانم هەلگرت و بردیانە دووكانەكە. دكتۆرەكان هیشتا دەرگای نۆرینگەیان نەکردبوووە.

وەستا هەر كە زانی دكتۆرەكان لەوین، پرسی: "بۆچی هاتوونەتە ئێرە؟" پاشان گوتی: "ئێرە دكتۆر و بریندارێکی زۆری لیبوون. ئەم دوورگەیه پڕ بوو لەبریندار. لێرە دكتۆر و بریندارێکی زۆریش مردن. ئەم دكتۆرانە بەچ نیازێك هاتوونەتە ئێرە؟ هەموو ئەو دكتۆرانە ی كە دەهاتنە ئێرە بریندار و نەخۆش بوون."

وەستا ئارسۆن دووكانی یەكەمی پەسند کرد و گوتی: "دەنگی چەكوش هیچ كەس لێرە نازار نادات."

"دەنگی چەكوش هیچ كاتێك كەس نازار نادات، دەنگی چەكوش..."

"سوپاست دەكەم كاك پۆریازی هێژا."

فاسیلی دەرگای دووكانەكە ی كردهووە كلیلەكانی دانە وەستا ئارسۆن.

وەستا ئارسۆن پرسی: "دووكانەكان گشتیان كلیلی خۆیان هەیه؟"

فاسیلی گوتی: "كلیلیان هەیه، كلیلی دووكانەكانیان خستبوو سەر دەرگاكان."

"كلیلی خانووەكانیشیان؟"

"كلیلی خانووەكانیشیان."

"كەسانێکی باش بوون، زۆر یارمەتییان داين. هەر كەسێك خاك و دەریای خۆشبووێت

مروۆقەكانیشی خۆش دەوین."

پۆریاز گوتی: "راستە."

"منیش لەخۆشەویستی خاك و دەریا هاتوومەتە ئێرە. بە دلنیاپیهووە دكتۆرەكانیش هەر

بەم هۆیهووە هاتوون."

"دكتۆرەكان دوا ی تاولێکی دیکە هەلدهستن و دین، نۆرینگەکیان دەكەنەو، دەپرشینن و

گەسکی لێدەدەن. كورسیهەكانیان لەتەنیشت یەك دادەنن، ئەگەر هیچ كەسیان نەچووێت،

ئاوا بە بێدەنگی دادەنیشن، كە خۆریش ئاوابوو دەگەڕێنەووە بۆ مالهەكانیان."

"ئەگەر كەسىڭىيان بچىتتە لا قسان دەكەن؟"

"قسان دەكەن، جا چۆن قسە كىردىڭ. ئەگەر يەككىش بچىتتە لايان زۆر خۇشحال دەبن. ئەو كاتانەش كە ھىچكەس ناچىتتە لايان بەرامبەر يەككى دادەنىشتەن و چاۋ دەپرنە دەرگاۋ باۋىشك دەدەن. كاتىك كەسىڭ دەچىتتە لايان، چ ئاشناۋ چ ئاشنا، نوقمى نىۋو شادمانى دەبن و قسەيان بۆ دەكەن و گوۋىيان لىدەگرن."

تا نىۋەرۆ ھەموو شتەكان گواسترانەۋە بۆ دوۋكانەكە، سندوقەكان رىكخران، كرانەۋە، سندوقەكان پىر بوون لە قولاب و تۆر و داۋ و گلۆلە بەن، ۋەلى نىشانچى بە بىننى ئەم شتەنە چاۋەكانى ۋەكو ژىرپىيالە كرانەۋە، چوۋ بە دەستانى لەرزۆكە دەستى ۋەستا ئارسۇنى گرت و پىرسى: "ھەموو ئەم قولابەت بەخۆت دروست كىردوون؟"

ۋەستا ئارسۇن گوتى: "زۆرتىشىيان ھەر خۆم دروست كىردن. ھەندىكىشم لەو قولاب و خىزانە ناردن لە ئەۋرۇپا بۆيان ھىناۋم. ئەم دەريايە تا بلىيت ماسى تىدايە، ماسى جۇراۋجۇر، لەم سندوقانە بۆ ھەموو جۆرە ماسىيەك قولابى تايىبەت ھەن." قولاب و نىزەكانى ناۋ سندوقەكان دەبرىسكانەۋە، ۋەلى نىشانچى ئاگاي لە خۆى نەمابوۋ بە روخسارىكى نوقمى نىۋو شادى چاۋى بىرپىۋە سندوقەكان.

"لىرە بۆ ھەموو جۆرە ماسىيەك قولاب ھەيە؟"

"ھەيە."

"تەننەت بۆ زەردەماسىش؟"

"ھەيە."

"بۆ كۆسە ماسى؟"

"ھەيە."

"بۆ مار ماسى؟"

"بۆ گرتنى مارماسى پىۋىستمان بە قولاب نىە."

نىشانچى ناۋى زۆر جۆرە ماسىيانى دەزانى. ناۋى ھەموويانى ھىنا. قولابى زۆرتى ھەموو جۆرە ماسىيەك و ھەموو جۆرە نىزەيەك بۆ ئەو ماسىيانەى بەنىزە راۋ دەكران لەناۋ سندوقەكانى ۋەستا ئارسۇندا ھەبوون.

نیشانچی دەستی خۆی بەرز کردەووە دایناپە سەر شانی وەستا ئارسۆن و گوتی: "خواتۆی بۆ ناردینە ئیترە. کاتیەک دوورگە پر بوو لەخەلک بوارت نابێت سەرت بخورینیت. دەزانیت ماتۆریش نۆژەن بکەیتەووە؟"

"دەزانم. لە ئەستەنبۆل لای وەستا حوسپین ناویک کارم دەکرد کە هەموو چۆرە ماتۆرپێکی نۆژەن دەکردهووە. لە ئەستەنبۆل وەستای دیکە نەبوون. هەموو مانگیك سێ چوار جار لە ئەنقەرەووە بۆ چاککردنەووەی ماتۆرپی پاشاکان داوایان دەکردو دەیانبرد."

پۆیراز پرسى: "ناشە کە کەمى دەخەیتە کار؟"

"لە ماوەی دوو سێ رۆژ لە کاروباری خانووەکەم و دووکانەکەم دەبەووە دواى ئەوە کاری ناشە کە دەست پێدەکەم. چونکە پەروانەکانی دەخولینەووە، ئەوە دیارە کە تا داوین رۆژەکان هەر کاری کردووە. خستنهووە کاری شتێکی ناسانە. تۆ هەر ئەوئەندە بکەیت بەسە کە گونیهێک نارد پەیدا بکەیت."

پۆیراز گوتی: "پەیدای دەکەم." لەوێ کە بریار وابوو ناشە کە بکەوێتە گەرۆ گەمى لیبکریت، خۆشحال بوو. لەپر زەهرای کەوتەووە بیر، دلێ کەوتە لیدان. لە ناشە کە بۆنى ناردی بۆ هات، گوتی: "خودی ناشە کە وەکو بۆنى ئاردهکە وایە. لە دنیا دا چ بۆنىک لەو بۆنە خۆشت هەیه؟"

وەستا ئارسۆن گوتی: "گولیش بۆنى ئەوئەندە خۆش نییە. هەموو کەس ئەمە نازانیت." چوونە ناشە کە، وەژوورکەوتن، وەستا ئارسۆن دواى ئەوێ هەموو کونج و کەلەبەرەکانی ناشی پشکنین، پەروانەکانی راگرتن.

"با پەروانە کە رابگرین، یەکیکیان کۆن بوو، هێ تازەى بۆ دادەنێن. بەرداشە کە هێشتا نۆیە. من هەم ئەم ناشە دەخەمەووە کار و هەم ناشەوانیکی گەنج دێنم و دەبجەمە سەر ناشە کە. ئەوسا دەبینن بۆنى ئارد تا نیو ماله کان دەروات."

پۆیراز دەستی دایناپە سەر شانی وەستا ئارسۆن، لە ناشە کە چوونە دەر. پۆیراز ئورپی دایەووە گوتی:

"وەستا ئارسۆن، لیبگەرپ با پەروانەکان بخولینەووە. پەروانەى خولاوو دوورگە بە زیندوویى نیشان دەدەن."

وەستا یەكسەر گەراپەووە، پەروانەکانی خستنهووە کار، هاتەووە لای پۆیراز، پۆیراز گوتی:

"ئەھا، ئاوا. ھەر پەروانەكان كەوتنەوہ خولانەوہ، چوونہ سەر كانیپەكە و لەسەر نیوتەختەكان دانیشتن.

"شانى چەپم پینكراوہ، بەلام ھېشتاش كارى خۆى دەكات. كاتى سەولئیدان وەژان دەكەوئیت، بەلام بەھەر جوړنك بیت لەگەلئى دەپۆین. نازانم چیبووہ، بەلام پیموایە ساچمەى گوللە تۆپە كە كاتى خۆى دكتورەكانى ئیترە لەو كلیئسایە دەرمانیان كرد.

پۆیراز بە وروژانەوہ گوئى: "دەزانیت، دوو لەو دكتورانە ئیستا لیڕەن."

"دەزانم، بەلام نەمتوانى بیانناسمەوہ."

"یەكینك ناوى سەلمان سامیە، ئەوہى دیکەشیان خەلیل رەفەعت. یاللا ھەستە بابچینە لای

ئەوان، ئیستا لە نۆرینگەن."

ھەستان و بەرەو لای نۆرینگەكە چوون. دكتورەكان بە بینینى ئەوان لە شوئینى خۆیان

ھەستان و بو پېشوازیكردنیان تا بەردەرگا ھاتن و گوئیان: "بەخیرین، وەرن دانیشتن."

جینگایان نیشاندان.

"لیترە دەرمان كرایت، وانیبە وەستا ئارسۆن؟"

"بەلئى وایە كاك دكتور."

"لە كوئى بریندار بوویت؟"

"لەلامى ئاناوارزا. لیترە لە كلیئساکەى سەرەوہ چاوم ھەلئیان. لیترە منتان دەرمان كرد و

چاكتان كردمەوہ."

"لە سەربازى چ كارە بوویت؟"

"سەربازى ئاسایی بووم، بەلام تەفەنگسازى سربەكەشمان بووم. ئیسكى شانى چەپم وردو

خاش بوو، دكتورەكانى ئیترە دەرمانیان كردم، خوا خیریان بنوسیت."

ئەو رۆژە دكتورەكان وەستا ئارسۆن و پۆیرازیان بو ناخواردن بانگھېشتى مالى خۆیان كرد،

ھەم نیوہرۆ و ھەم نانى ئیوارەیان لەمالئى دكتور سەلمان سامى پیکەوہ خوارد. دوو ژن

خواردنیكى خۆشیان بو لینابوون. لە بەیانپەوہ تا شەو داھات ھەر لەبارەى نەبەردەكانى

گەلیبۆلۆ و سارى قامیش قسەیان كرد. باسکردنى ئەو نەبەردە ترسناك و خوتناویانە تەواو

دەپوروزاندن و سەریان دەگێژەوہ دەچوو. ھەرسیکیان ھاتبوونە ئەم دوورگە جوانە و ناو ئەم

سروشته دلفیننه تاكو رۆحى خۆيان بشۆنهوه و ئهو كارهسات و رووداوه ناخۆش و ترسناكانه له بىر خۆيان بيهنهوه.

وهستا ئارسۆن، خهلكى شارۆچكهيهكى دهورو بهرى توورۆس بوو. له نه بهرده كانى بالكان چووبوه مهيدانه كانى جهنگ و بهر له وهى ماوهى خزمهتى سهربازى تهواو ببيت جهنگى يه كه مى جيهانى هه لگير سا بوو. دواى ئه وهى كه بريندار بو بوو، گه رابوو وه شارۆچكه كه يان، به لّام شارۆچكه كه چۆل و هۆل و خالى بوو و هيچ كهسى لینه ما بوو. له شارۆچكه كه نه ئه رمه نيه كه ما بوو نه توركمانيك و نه كورد يك، كه ئه ويى ئاوا بينيبوو خۆى گه يان دبووه نيۆ دارستانه كان و له ويى خۆى شار دبووه، سوپاس بۆ خوا كه هيشتا جلى سهربازى هه ر له بهر بوو، له چياكانه وه دابه زبووه پي ده شته كان و خۆى گه يان دبووه ويستگه يه كى شه مه نده فه ر كه پي ده زانى و خۆى گه يان دبووه ئه سته نبۆل. له ئه سته نبۆل چووبوو لاي وه ستايه ك كه قولابى ماسى و نيزه و پي داويستيه كانى به له مى دروست ده كردن و ماتۆرى نۆژن ده كردنه وه. خۆى له ته مه نى هه شت ساليه وه ناسنگه رى كرد بوو. له سه ربازيشدا بووبوو تفه نگساز. تا ئه و رۆژه ي بريندار بو بوو ئه و تفه نگ و تۆپ و چهك و چۆلانه ي چاك ده كردنه وه كه له كار ده كه وتن. له م كلّيسايه دا دكتۆره كان و يو نانييه كانى خهلكى ئه م دوورگه يه و ژنانى ديها ته كانى ئه م ليوارانه به باشى چاوديريان كرد بوون و پي يانرا گه يشتبوون. خۆيان خستبووه گوشاريكى زۆره وه تاكو ئه وان چاك بكه نه وه و پي يانرا بگهن. وهستا ئارسۆن له و كاته وه به لّيني له گه لّ خۆى دا بوو كه ئه گه ر چاك بو وه، به يته ئه م دوورگه يه و لي ره دا بمي يته وه.

هه موو كه لويه ل و پي داويستيه كانى دي كه ي له شارۆچكه ما بوون هي ندران. به يارمه تى هه مووان باركران، مه له ك خانم به يبي سه ليقه ي خۆى ماله كه ي بۆ ري كخست و شته كانى دانان. وهستا ئارسۆن به بينينى ماله كه ي واقبووما. له بهر خۆيه وه گو تى خوا ده زاني ت ئه و كه سه ي ئه م خانو وه ي دروست كر دووه كاتي ك چو وه له دووره وه ته ماشايه كى كر دووه چه ند دلّى پي خۆش بو وه.

پاشان نۆره هاته سه ر دووكانه كه. سندوقه قورسه كان و ئاميره گه و ره كانى كو ره ي ناسنگه رى گوا سترانه وه ئه وي. وه لى نيشانچى له ري كخستن و دانانى شه كه كان يارمه تيدان و هاو كارى كردن. هوسه م و قاسيلى و كو ره كانيشى له گه لّ خوي دا برد بوون. به چاوديريى وه ستا ئارسۆن هه موو پي داويستى و كه لويه له كان له جي ي خۆيان جي گير كر ان. كو ره يان دانا، ئاميري

ئاسنگەريان جىنگىر كىرد. پاشان پىريان كىرد لە خەلۋوز و دايانگىرساند. ھەموو دانىشتوانى دوورگە بۆ بىننىنى شېۋەى كاركردىنى كوورەى ئاسنگەرى و ئەو ئاگرەى كە بەھۆيەھە كارى دەكرد، ھاتبۇون و دووكانەكەيان پىر كىردبوو. ۋەستا ئارسۇن، خەلۋوزى ھەلدانە نىۋو كوورەكە. ۋەلى نىشانچى ھەنبانەى كوورەكەى راکىشا. ماۋەيەك دواتر پەنگرەكان گەشانەۋە. پىروشكەى ئاگر لە كوورە بۆ ئەملاو ئەولا پەرت بوون. ۋەستا ئارسۇن، تا پىروشكەكان زىاتر بەرزدەبوونەۋە زىاتر خەلۋوزى دادەنانە نىۋو كوورەكە، ۋەلى نىشانچى بە ۋەستايىيەۋە ھەنبانەكەى رادەكىشاۋ دەيىردەۋە پىش و كوورەكەى پىچ گەرم دەكردو پەنگرەكانى پىچ گەش دەكردەۋە. دواچار گوتى: "ماندوو بووم." دەستى لە دەسكى ھەنبانەكە ھەلگرت، بۆ لاي سندوقەكان چوو. ھەر سندوقىكى دەكردەۋە نامراز و پىداۋىستىكى جىجىيى لىدەردەھىنا. يەكىك لەو سندوقانەى كىردبووۋە كە پىر بوو لە قولابى ماسىگرتن. سندوقەكەى تەنىشتىشى پىر بوو لە نىزە بە ئەندازى گەۋرە بچووك. چاۋەكانى نىشانچى لەسەرساميان ھىندەى ژىر پىيالەيەكىان لىھاتبوو. لە ھەمووى زىاتر بە بىننىنى قولابەكان سەرسام بووبوو.

"ئارسۇن، لەم سندوقەدا بۆ ھەر جۆرە ماسىيەك قولابىك ھەيە؟"

"بۆ ھەر جۆرە ماسىيەك قولابىك ھەيە. منىش گفتم داۋە تا ماوم لىرە بىنمەۋە."

"كارىكى باش دەكەيت. من ئىستا دەچمەۋە گوند تاكو ژنەكەم لەگەل خۇمدا بىنم ئەو ئىستا تاكو تەنيا لەگوند ماۋەتەۋە چاۋەپىي كوپەكانى دەكات كە لە سارى قامىش بگەپىنەۋە. پۆياز دەلەت تەنھا چەند سەربازىك كە بە پەنجەى دەست دەژمىردران لەسارى قامىش توانيان بە زىندوۋى دەرىچن. زۆرەشيان سەربازى راكردوون. من زوو دەگەپىمەۋەۋە يارمەت دەدەم. سەرم لە كارى ئاسنگەرى دەرنانچىت، بەلام لە ماسىگرىدا شارەزام." بىدەنگ بوو، داماو بىرىكردەۋە، لە روخسار و چاۋەكانى ئارسۇن رامما، ماۋەيەك ئاۋا سەيرى كىرد. نىۋوچاۋانە پانەكەى ۋەستا ئارسۇن گنجى تىكەوتىبون. ئەبرۆى رەش و پەيوەست و چاۋاننى گەۋرە قاۋەيى بوون. كە سەيرى دەكرد، زەل زەل رادەما، ۋەك ئەۋەى سەيرى قوللايى بكات، بە چەشنىك ۋەك بلىت بىرى بەرامبەرەكەى بخوئىتتەۋە. لەلای راستى روخسارىدا، لە گۆناۋە تا چەناگەى، شوپىنى برىنىك ھەبوو كە حالەتتىكى تەلخى بە روخسارى دەدا.

"ۋەستا ئارسۇن، برا، لىرە ھەموو شتىك زۆر باشە، بەلام كى دەزانىت دا خۇ تۆ چەندت پارە بەم خانوۋە داۋە. كى دەزانىت چەند پارە بۆ كوورەى ئاسنگەرى و سندان و شتەكانى دىكە

خەرج كراوه، چەند بۆ نوپىن، قاپ و قاچاغەكان، سندوقە نەخش و نىگاردارەكان، مافوورەكان، جامەكان. باشترین جامى دىنا كى راياندهچنىت و دروستيان دەكات، وەستا ئارسۆن؟" شەرىفە خانم دەيانچنىت كلىم و جامەكانى ئەو بىنىت سام دەتگرىت، ناتوانىت سەرىيان بگەيت، ئەفسوون دەبىت، ئىنجا دەبىت كەسك بىت و بە ئاگات بىنىتەو. بە ھەر حال بەمزوانە جامەكان دەبىنىت. ئىستا ئەوئى گەرەكمە بىتتەبىت ئەوئى كە زۆر زۆر پارەت خەرج كەردو، چ پارەت لەگىرفاندا نەماو. من زۆر ماسىم گرتوون، پارەيەكى باشم خەركەدۆتەو. دەستى بردە گىرفانى. "چەندت پىويستە با بىدەم، ھەركاتىك ھەتبوو دەيدەيتەو. " وەستا ئارسۆن بە دەستپاچەبىيەو گوتى: "ھەمە. ھەمە. پارەم لەگىرفاندايە. ئىستا تۆ بچۆ و بگەرپرەو، ئەوسا قسەى لىئە دەكەين."

نیشانچى گوتى: "باشە، ئىستا وا دەرۆم."

نیشانچى ئەو شەو نەيتوانى بگەوتىت. بەيانى زوو لە دەرگای مالى پۇيرازىدا. پۇيراز بە نىگەرانى دەرگای كەردەو:

"چىە نیشانچى؟ چ قەوماو؟"

"زۆر شت، خوا ئىمەى زۆر خۆشەوئىت كە وەستا ئارسۆنى مەسىحى بۆ ناردووين. ھەر پەنجەيەكى سەد ھونەرى لىدەبارئىت. ئىستا تۆ جەكانت دەپۆشيت و لەگەل ئىمە دىتە شارۆچكە. چونكە، (بەخەى گرت و رايكىشا) بەم جلانە ناتوانم بچمەو گوند و سولتان كە لەوئى چاوەرپى كورەكانىتە لەسارى قامىش بگەرپىنەو، بىنمەو. دەبىت بچىنە شارۆچكە و دەستە جلىكم بۆ بگىرئىت كە تەننەت پاشاكانى رۆمىش نەتوانن لەبەرى بگەن. زووبە ئامادەبە."

"تۆ برۆ لە ژوورەو دانىشە. بە لىنا بىژە زوو بەرچايى ئامادە بگات."

نیشانچى گوتى: "ھەر ئىستا. لىنا زووبە، بەرچايى ئامادە بگە، راوہستە با يارمەتت بەدەم."

لىنا گوتى: "تۆ خۆت لە كارى ژنان ھەلمەقورتىنە. برۆ لەسەر كورسى دانىشە، من خۆم ھەر ئىستا ئامادەى دەكەم. سەيركە، ئاوەكە ھاتە جۆش. شىرى تازەى بزنىشمان ھەيە، ئىدى چىتدەوئىت؟"

"ھىچم ناوئىت."

چو له سهر كورسيهك دانښت.

له و ماوهی كه لینا خهريكی دانانی میزه كه بوو، پویراز دوشیكي گرت، ریشی تاشی، كۆلونیای لیدا، هاته سهر سفره كه دانښت. یه كسهر دهستیان به ناخواردن كردو به خپرابی به ره و نه سكه له روښتن. قه دربی به له موان له نیوه شه و هوه ناماده بوو و چاوه پری نه وانی ده كرد، سواری به له م بوون، كه و تنه قسان، نه یانزانی چندی پیچوو تا گه یشتنه شاروچكه، خویان گه یانده دووكانه كه ی جعفره. جعفره نه وانی برده لای سامی، به ناوبانگترین شاگردی بهرگدروویكي یونانی شاروچكه كه. نه و پارچه و قات و جلو بهرگانه ی بهرگدرووه یونانیه كه بو تاغا و بهرگه كان دووری بوونی بو نه و مابوونه وه. پویراز و نیشانچی و جعفره له دووكانی شاگرده كه وه ژور كه و تن و یه كسهر كه و تنه هه لېبژار دنی جلو بهرگ بو نیشانچی. دوی ماوه یه كه توانیان دهسته جلكیكي به دلی نیشانچی هه لېبژیرن. نیشانچی جله كه ی پویشی، چو له بهر ده دم ناوینیه كي یه كه به به ژن راوه ستا، جله كه ده تگوت بو نه و دووراوه. نیشانچی ماوه یه كه له نیو دووكانه كه هاتوچوو و له ناوینیه كه دا ته ماشای نه ملارو نه ولای خوی كرد. پاشان جاریكي ديكه هاتوچوو و ویستی دیسان جاریكي ديكه ش له ناوینیه كه سهیری خوی بكات، به لام شهرمی كرد، نه گهر كه س له وئ نه بو پیتیپبكه نیت، چهند جاریكي ديكه ش له ناوینیه كه له خوی راده ما.

به بهر ده دم ناوینیه كه رت ده بوو، هیواشو كه سهیریكي خوی ده كرد.

نیشانچی له كاتیكدا دهیگوت: "زور جوانه." دیسان چو له پیش ناوینیه راوه ستا، یاخه ی چاكه ته كه ی ریکخست، دهستیكي له دوگمه كان وهدا، به دوو نهنگوست دهستی به خه تی ئوتوكراوی شه لواره كه ی داکیشا.

بیته وه ی چاو له سهر ناوینیه كه هه لېبگرت گوتی: "زور جوانه، زور جوانه. نیستا كراسیكیشم پیویسته، یاخه دار بی، واته به بییاخه ناییت."

شاگردی بهرگدرووه كه گوتی: "له و جورانه شمان هه ن. وه ستاكه م كراسیشی ده دووری، نه ویش كراسی نیئالیایی. هه روه ها جلو بهرگی وا كه خاوه ن كه شتیبه كان ده یانپویشی."

له نیو قه فزه كه چه كمه چه یه كي ده رهیناو داینایه سهر میز، زاركه كه ی كرده وه، گوتی: "به لام نه مانه زور گران. ته نانه تهم كراسانه تاغا و پاشاو پولداره كانیش ناتوان بیانكرن. دوی روښتنی یونانیبه كان، توانیومه ته نها یه كه دانیه ان لیفروشم، نه ویش ره می كاوا كزاده به نیوه قیমে ت لیكریم."

نیشانچی دەستی درێژ کرد و کراسیکی شینی له نیو کسوه که دهرهینا. "دەبیت ئەمەم بە چاره‌گێکی نرخه‌که‌ی خۆی پێبدهیت، دهننا شارۆچکه و رهگ و رهچه‌له‌کت ده‌سووتینم، دلنیا به ئەم کاره ده‌که‌م. به منیش ده‌لێن نیشانچی."

شاگردی به‌رگدروده که پێکه‌نی:

"ئه‌گەر تۆ وه‌لی نیشانچی بیت، منیش هه‌رچی لێره هه‌لێبگریت، به‌م قاته‌ی له‌به‌رتشتدایه به چاره‌گێکی نرخه‌که‌یان بۆت حساب ده‌که‌م."

نرخه‌کانی گوت.

کراسیکی یاخه‌دار ته‌نانه‌ت له‌ کراسیکی بیاخه‌ش هه‌رزانه‌تر بوو.

"سێ دانه له‌م کراسانه ده‌کۆم."

شاگردی به‌رگدروده که گوتی: "باشه، سێ دانه‌یان بکۆه."

نیشانچی کیسه‌که‌ی دهرهینا، سکه‌یه‌کی زی‌ری دانایه به‌رده‌م شاگردی به‌رگدروده‌که. شاگردی به‌رگدروده‌که گوتی: "نیشانچی، وه‌لی نیشانچی، ته‌نها ئەو قاته‌ی پۆشيوته نرخه‌که‌ی له‌سکه‌یه‌کی زی‌ر زیاتره، به‌لام قه‌یدی ناکات با واییت."

ئەو سکه‌یه‌ی له‌به‌رده‌می بوو هه‌لێبگرت و داینایه نیو کسوه‌که و له‌ کاتی‌کدا کراسه‌کانی ده‌پێچایه‌وه گوتی: "پیرۆزت بن."

نیشانچی گوتی: "سه‌به‌رت هه‌بیت." خۆی درێژ کرد و کراسه شینه‌که‌ی که له‌ نیو دەستی شاگردی به‌رگدروده‌که بوو وه‌رگرت و له‌سه‌ر می‌زه‌که‌ی دانا، کراسه بیاخه‌ خه‌ت سووره‌که‌ی که له‌به‌ری بوو له‌به‌ری کرده‌وه و کراسه شینه‌که‌ی کرده‌به‌ر، چوو له‌به‌رده‌م ئاوینه‌که راوه‌ستا، ماوه‌یه‌ک سه‌یری خۆی کرد و پاشان چاکه‌ته‌که‌ی کرده‌به‌ر، چاوی بریه پۆیراز. سه‌یری‌کی ئاوینه‌ی ده‌کرد و سه‌یری‌کی پۆیراز. جارێک سه‌یری ئاوینه و جارێک سه‌یری پۆیراز.

پۆیراز، سه‌یری چاوه‌کانی ئەو ده‌کرد که له‌نیوان خۆی و ئاوینه‌که له‌جوله‌دا بوون. گوتی: "خۆمانه‌ین، تۆش قه‌دو قیافه‌یه‌کی جوانت هه‌یه وه‌لی نیشانچی. هه‌ر که‌سی‌ک بتبینیت واده‌زانیت شای ئینگلستانێ نه‌ک ماسیگر."

سامی گوتی: "ماشه‌للا، ماشه‌للا، خوا له‌ چاوی به‌د بتپارێزیت."

نیشانچی له‌خۆشیان ئۆقره‌ی لێهه‌لگیرابوو: "سوپاستان ده‌که‌م دۆستان، براده‌ران، هه‌ره‌بژین. ئیستا ده‌بیت چه‌که‌یه‌کی ئاو‌ه‌زینه‌داریشم بۆ بدۆزیه‌وه."

جەغفەر گوتى: "دەيدۆزىنەو. زەرد بىت يان رەش؟"

نیشانچى گوتى: "با رەش بىت."

شاگردى بەرگدرۈۈە كە گوتى: "ئەۋىشم ھەيە. گىمانان بە قوربانى نیشانچى. ناو و ناوبانگى ئەو لەم گوند و شارانە دەنگى داۋەتەو. ھەرچى لەم دوۋكانەى بىرپىت بە يەك لەسەر چواری نىرخەكەى بۆى دادەنىين."

چوۋ لەپىشتەو تۈرۈگەيەكى ھىناو جووتە چەكمەيەكى ئاۋەزىنەدارى لىدەرھىناو گوتى: "زىك بۆ پىيى تۆ دەبىت."

نیشانچى لەسەر كورسى دانىشت، خىرا خىرا پۆتىنەكانى داكەندن، چەكمەكانى كە شاگردى بەرگدرۈۈە كە بۆ لاي راگرتبۈۈ ۋەرگرتن و بە ھىمنى كرنىيە پىيى، ھەستا، گوتى: "زىك بۆ پىيى من دروست كراۋە." چوۋە پىيش ئاۋىنە.

شاگردى بەرگدرۈۈە كە بە چەپەساۋىيەو گوتى: "ھاي ماشەللا، ماشەللا."

پۆيرازىش گوتى: "ھاي ماشەللا."

جەغفەرىش گوتى: "خا لەچاۋى پىس بتپارنىزىت و بەزۈۋىيى بتگەيەنىتەو نازىزەكەت." شادو خۆشحال گەرانەو شارۆچكە. نیشانچى بەو شىۋەو شىۋازەيەو سى رۆژان بەنىۋ دورگەدا گەرا. لەلای دىكتۆرەكانەو بۆ لاي شەرىفە خانم و سەيركردنى جامەكانى چوۋ، گوتى: "ھاي ماشەللا، ماشەللا. ھەر جامىك باخىكى بەھەشتە بۆ خۆى. ھاي ماشەللا، ماشەللا!" زۆر كەيفى بەو "ھاي ماشەللا" يە ھاتبۈۋ. بۆ ھەرلایەك دەچوۋ "ھاي ماشەللا" لى لەسەر زار بوۋ. چوۋە لاي موسا كازم ئاغا، "ھاي ماشەللا، ماشەللا، خواۋەند ئەم كچانەى چەند جوان ئافراندون، ھاي ماشەللا." لەلای موسا ئاغاۋە چوۋە لاي پۆيراز... ھەر مائەۋ چەند جار سەرى لىدا، "ھاي ماشەللا، ماشەللا!"

پاشان جلوبەرگە نۆيىەكانى داكەندن، خىستىنە ناو بوخچەيەك كە لە مەلەك خانمى ۋەرگرتبۈۈن. چەكمەكانىشى داكەندن و خىستىنە نىۋ تۈرۈگەيەك. جەلكانى پىشۋى كرنەۋەبەر، پۆتىنەكانى پۆشىن، بەرەو گوند ۋەرىكەوت.

لەشارۆچكە سواری بەلەم بوۋ كە بۆ ئەستەنبۆل دەچوۋ. لە ئەستەنبۆل ھەفتەيەك لە سىركىجى لە ميوغانەيەكى ھەرزان مايەۋەو چاۋەرپىيى كىرد، پاشان سواری كەشتىيىكى بچوۋك بوۋ كە دەچوۋە لاي گوندەكەيان. ھەفتەيەك لەسەر كەشتىيەكە لەنىۋ كەسانىكى ھەزار و

بېنەواو كەنەفت مايەوہ. لەنبوہى رینگا ئازووقەى ھەژارەكان تەواو بوو، ئەو خواردەمەنبىكى باشى لەگەل خۆى ھەلگرتبوو. گونىہى پىر لە نان و پەنير و زەيتوونى لەنبو رىبوارەكاندا دابەش كرد. لەبەكەمىن بەندەر كە كەشتىبەكەى لەنگەرى لىنگرت، سەبرى كرد نان و زەيتوون و پەنيرەكە بەشى رىنگاكە ناكات، لەگەل چەند كەسك چوہ لىوار و بەر لەوہى كەشتىبەكە بەرپىكەوئتەوہ بە خۆراك و ئازووقەبەكەى باشەوہ كە بە كۆل ھەلىانگرتبوو و گۆزەى پىر لە ئاوہوہ خۆيان گەياندەوہ نبو كەشتىبەكە.

لە شارۆچكەكە، بەر لەوہى بگاتە بازار تووشى بوو بە تووشى چەند كەس لە برادەرەكانى خۆى، ھەمويان پىكەوہ بەرەو بازار كەوتنەپىر، ھەركەسك كە ئەوى دەبىنى دەىگرتە باوہش و بەگەل ئەو خەلكە دەكەوت كە ھاورپىتەيان دەكرد. ھەمويان چوونە قاوہخانەبەك، لە تەك بەك و رووبەرووى بەكدا دانىشتن. نزىكەى ھەموو پىاوہكانى شارۆچكەكە كەسانى نامۆ بوون. لەبەر ئەوہى كە زۆربەى زەوبىبەكانى دەوروبەرى دەرياي رەش زەوى بىبەرھەم و بىپىت نزىكەى ھەموو پىاوہكانى ئەوى نامۆ و كەسانى ھەژار و بېنەوا بوون. دواى جەنگ لە ناوچە دوورەكانىش خەلك كارى بۆ پەيدا نەدەبوو. زۆربەى خەلكە ھەژارەكەى دەرياي رەش دەچوونە ھەر جىگايەك نانەواىبى و ماسىگرى و ھەر كارتىكى دەستيان بكەوتبواىبە دەيانكرد. دواى رۆشىتنى يۆنانىبەكان كەس نەمابوو ماسىگرى بكات. لە سەر سىمايانەوہ ديار بوو كە ھەمويان بە زگىك تىر و بەدوان برسین. ژمارەبەك لە دانىشتوانى شارۆچكەكە بۆ گوندە بە پىتەكانى يۆنانيان كۆچيان كرددبوو، بەلام حكومەتیش لە زۆربەى شوئىنەكاندا ئەو توركانەى ئاكنجى كرددبوون كە لە يۆنانەوہ ھاتبوون.

ئەو شەوہ نىشانچى چوہ مالى عەلى دەورانى برادەرە گيانى بە گيانىبەكەى خۆى، بەلام پەشىمان بووہوہ. مالى عەلى دەوران كلكى مشكى لى بە ئارد نەدەبوو. لە مالىدا نە نان ھەبوو نە ھىچ خواردينىكى دىكە نزىكەى عەسر بوو لە مالىكە چوہ دەر. لەنانەواخانەبەك دوو سى نانى رەشى پەيدا كردن كە ديار نەبوو ئاردەكەيان لەگەل چ تىكەل كرددبوو و نانەكەيان بىژابوو. نان ئەوئەندە گران بوو كە كەم كەس تواناى كرىنى ھەبوو. نىشانچى نانەكانى كرىن. پاشان بەنبو دووكانەكاندا گەراو ئاردى گەنمە شامى، نزىكەى نبو كىلو لوببا، نوك، نىسك و كەمىكەش دونگى پەيدا كرد و گەراپەوہ مالى عەلى دەوران و ئەو شتانەى بۆ ئەوان برد. مالىكە بە بىنبىنى ئەو خواردەمەنبانە ئەوئەندە خۆشحال بوون... نىشانچى خۆشحالى

کەسەکانی لەزەماوەندی بووکگواستنەوهو جەژن و شادییەکاندا بینیبوو، بەلام ئەو جۆرە خۆشحالییە هەرگیز نەبینیبوو. منداڵەکان هەر ئێسک و پێست بوون. ئەو کورتەکە ی که ژنەکە ی عەلی لەبەری بوو ریشال ریشال بووبوو. چاوەکانی عەلی دەوران دەقوولدا چووبوون، ملی باریک بووبوو و گۆناکانی پێکداقۆیابوون. کە بە رینگادا دەڕۆیشت بەملاو ئەولادا دەکەوت. پیاووەکانی شارۆچکە، هەموویان کەم و زۆر لە رەوشیکی ئاوهەا داوون.

نیشانچی لەمالی عەلی دەوران تەنھا توانی لەسەر حەسیر بخەوێت. دۆست و ناسیاووەکانی دیکە ی کاتیک بیستیان نیشانچی میوانی عەلی دەورانەو خواردن و خۆراکی بۆ بردوون، ئەوانیش بانگهێشتیان کرد و هەولێکی زۆریاندا کە بشیچێتە مالی ئەوان. نیشانچی نەیتوانی بانگهێشتی هەندیک لەدۆستەکانی رەت بکاتەوه، بەبێتەوه ی بیهوێت چووە مالیان. لەمالی هیچکامیان تەننەت لەتە نانیکیش نەبوو. نیشانچی بۆ هەر مالیک بچووبوا بەر لەوه ی بچیت دەچووە بازار و دووکانەکان دەگەرێو خواردن و خۆراکی بۆ دەکرین ئینجا دەچووە مالیان. دەچووە هەر مالیکیش زۆر بە گەرمی پێشوازی لێدەکرا.

ئیدی نەیدەتوانی شارۆچکە کە بەجییالیت و بچیتە گوند، بەلام ئەدی ئەگەر سولتان بە دوا ی منداڵەکانیدا تا ساری قامیش چووێت و لەوێ لە سەرمان رەق بووبیتەوه... یان بەو خەیاڵی کە ئەگەر بۆ پەیداکردنی خواردن و هینانی ئازووقە بچمەوه گوند و لەو ماوہیەشدا منداڵەکان بێتەوه و نەماندۆزنەوه هەر لەوێ ماییتەوه و مردییت. لەو بیرو دالغانەدا بوو، دواجار توانی خۆی کۆبکاتەوه و بێتەوه سەرخۆی، هیچ چارەیه کی نەبوو جگە لەچوونی بۆ گوند. کەوتەری، بەلام هەر جارێک رینگای گوندی دەگرتەبەر، دەگەرێو شەرۆچکە، ماوہیه کی درێژ سەیری ئەوێ دەکرد و هەر جارێک سەیری دوو کەلکیشی خانووەکانی دەکرد دەیبینی کەمترین دوو کەلیان لێهەلناسیت. خەلکی بێچارە ی شارۆچکە لەبرسان دەمرن، ناتوانن خواردنێک بۆ خۆیان بکرن و داوین بکەن، دەتوانن چی بکرن تا ئاگر بکەنەوه، بێگومان ناییت دوو کەل لە ئاگردانەکانیان بێتەدەر. بەو حال و رەوشەیه وه چەند رۆژ دواتر بۆ گوندێک چوو. خەلکی ئەو گوندە ی دەناسین، گوندە کە لەودیو قەدپالی چیاوہ بوو. دەچوو لەمالی دۆستەکانی دەمایه وه. دەیزانی ئەوانیش هیچیان نییه، ئەوانیش نیازمەندی پاروہناتیک بوون، بەلام هەرچۆتیک بیت ئەوێ گوند بوو، مەرۆف دەیتوانی شتیک بۆ خواردن پەیدا بکات. لەگەل ئەوہشدا هەندیک شتی لەشارۆچکە کرێ و لەگەل خۆیدا بردی و بەرەو گوندە کە بەرێکەوت. لەو گوندەشدا نزیکە ی

كەسى لىنە مابوو، مال بە مالى گونده كه گەرا، دەرگای ھەموو مالەكان كراوھبون، لە ھىچ مالىكدا بنیادەمىك بەدى نەكرا، خۆشحال بوو، لەولاتر، لە پىدەشتەكە، لەسەر ووى كانیاو پىكدا سى مال بەدى دەرگان، لە ھەر سى مالەكەشدا كەسانىكى دەولەمەند و خاوەن بزەگەل دەژيان. ئەوان بە باشى پىشوازيان لەنیشانچى كرد. ئەو شەو، شلە ساواريان بۆ لىنا، كاريلەيان كوشتەو، دۆشەكى نەرم و نىانيان بۆ راخست، بەيانى زوو توونى گەرم اويايان بۆ گەرم كرد، سابوونى گولبۆيان وىدا.

نیشانچى مەترسىيە پىشبينكراوھكانى قبولكردن و لەبارەى گونەكەى خۆيان پرسیارى لىكردن. بۆى باسكردن كە ژنەكەى چۆن بۆ ئەوئى مندالەكانى بىنييت ئەودەمەى ئەوان نووستبون بەجىيھىشتوون و چۆتەو گوند. ئەوئى پرسی كە نایا كەسيان لەو گوندانە ديوھ چاوھرپى مندالەكانى بكات.

سالىخ ناغای ماخۆى مىگەلە بزەكە و سى كانىيەكە گوتى: "ژنانىكى زۆر گەراونەتەوھ گونەكانيان، ئەوان چاوھرپى مندالە شەھىدەكانيان كە كارتى شەھىد بوونەكەيان ھاتۆتەوھ. لەبارەى ئەوئى داخۆ لە گونەكەى ئىوھشدا داىكانى وا ھەبن يان نا، ئەمن لەو بارەيەوھ ھىچم نەبىستوھ. ھەوالى ھاتنەوئى ھاوسەرەكەى تۆشم نەبىستوھ، تۆ چوويتەوھ گوند؟" "نەمتوانى بچم. لەوئەتى ھاتوومەتە ئەم دەقەرانە ئاوا خەرىكم بە دەورى گوندا دەخولیمەوھ، بەلام ناتوانم بچمە نىو گوند."

"تۆ جارئ چەند رۆژىك لىرە، لەمالى ئىمەدا بىتەروھ تا دواتر رىگايەك دەدۆزىنەوھ دەتەپىنە گوند."

وئى نىشانچى بە ئاومىدبىيەوھ گوتى: "ئىنشاللا."

نیشانچى چەند رۆژ كە ھىچ چەند كاتژمىریش نەيدەتوانى لە جىگايەك ئۆقرە بگرىت، ھەموو رۆژىك تا نزىك گونەكەيان دەچوو، لەوئى لەسەر بەردىك دادەنىشت، دەبىھتايە بەرچاوى خۆى وا سولتان لەنىو دەرگای مالىدا درىزاو درىژ كەوتوھ و مشك گويچكەكانى قرتاندون و مىروولە چاويان كۆليوھ و جەستەى ھەلمساوھ. ھەندىكجارىش بىرى دەكردوھ كە گوند چۆل و ھۆل بىت، لەوئى لەو گونە چۆلە نازانىت چىبكات، ھەلدەستاو وەك ئەوئى غلۆر بىتەوھ بە ھەناسە بركىوھ لە چىاكە دەھاتەوھ خوار، دەھاتەوھ خوار و رىگاي گوندىكى نا ناشناى دەگرەتەبەر، بە بىنىنى گوندى چۆل و ھۆل زەندەقى دەچوو، چاوھكانى دادەخستن، پاشان

به چاوانی نیوه داخراو له گونده که ده چووه دهر، تا هه ناسه ی له بهردا ده بوو رایده کرد. شه لالی عاره قه ده بوو و داده نیشته، هه ناسه یه کی هه لده کیتشایه وه، ده گه رایه وه شاروچکه، هه ندیک شتی له دووکانی بی کپاره کان ده کپی و ده چووه یه کیتک له ماله کان و ده بووه میوانی نه وان. هه مووان به باشی پیشوازیان لیده کرد. هه کاتیکیش نه یانینیبیوا وایانده زانی چۆته گونده که یان، زۆربه یان له باره ی ژن و منداله کانیه وه پرسیاریان ده کرد. خویشی له وانه ی ده یینین پرسیار ی ژنه که ی ده کرد، هیچ کهس نه ویان نه یینیبوو. نه و کاتی خۆی زۆر جار ان له گه ل ژنه که ی چووبوه شاروچکه و خه لکه که ژنه که یان ده ناسی. نه دی نه گه ر؟

نه گه ر نیشانچی غیره تی نه وه ی هه بوو بچووبو گوند و ژنه که ی و ژنه کان ی دیکه ی له گوندا ده یینین که و خۆیان ریک خستۆته وه ژیانیک ی نارامیان بو خۆیان ده سته بهر کردوه، نه وده م له خۆشیان شاگه شکه ده بوو. به داخه وه له ترسان نه یده توانی بچیته وه گوندو به ده ورو به ریدا ده خولایه وه.

به یانی دا، ژنه کان هه موویان له خه و رابوون و چوونه کۆزی بزنه کان و بزنه کان یان دۆشی، هه موویان پیکه وه هاتنه وه، شیر ی بزنه کان یان رۆ کرده مه نجه لیک ی بچووک، بو لینانی برنج به شیر مه نجه لیان خستنه سه ر ئاوردان، ناییک ی زۆر ئاردی گه مه شامیان دروست کردبوو، بهرچاییان بیده نگ و پیکه وه خوارد، پاشانیش چوونه ژیر دارگو پزه کان، نه و شتانه ی له سه ر که وه کاندانا پانیان کردبوونه وه له سه ر پشتیه کان یان دایاننان، بریار بوو زه ریفه خه ونی دویتنی شه ویان بو بگپیته وه.

"خه ونم دیوه، خیر بیت، خیر به ره که ت یینیت."

ژنه کان هه موویان به یه ک ده نگ گو تیان "خیر به ره که ت یینیت."

قوولایی ده ریا به تیشکی خۆره که روونک بووه وه. سیبه ری چیا به به فر داپوشراوه کان که وته بن ده ریا، سیبه ری چیا به فرینه کان... کانیه کان ته قینه وه، که فاوی بوون، به سه ر به رده کاندانا هاتنه خوار، به رده شینباوه کان که وته ژیر که فه سپیه کان، چیاکان که فاوی بوون، ئاسمان که فاوی بوو، خۆر که فاوی بوو. قه دپاله کان له ژیر تیشکی خۆر دره وشانه وه، به فر بریسکایه وه. سه ره فره که ئارام ئارام له سه ریبه ک خړپوه وه. خړپوه نه وه ی به فر قه دپاله کان ی داپۆشی. هه روه ک چۆن گو له سه هۆلیه کان ئارام ئارام و بته ویت یان نا سه ر له ژیر به فر دهر دینن، که لله سه ری سه ربازه کان له ژیر به فر هاتنه دهر. یه که محار که لله سه ر و لووله ی تفه نکه کان یان به

دهرکهوتن، پاشان شان و مل و ئینجا لای سهرهوهی جهستهیان، دواتریش له ئەژنۆ به سهرهوهیان، رانهکانیان، قاچهکانیان... رووت و قووت بوون. تیشکی خۆر لێیدهدان. پاشان خوین بهسهر بهفرهکهدا هاتهخوار. زهوی و ناسمان سوور هه‌لگه‌را. پاشان تیشکی سوورباو به هه‌موو لایه‌کدا بلا‌بووه‌وه. له‌نیوه‌راستدا رووناکییه‌کی سوورباو دره‌وشایه‌وه، بایه‌که هه‌لێکرد، با‌بوۆران نه‌راندی، رووناکییه‌ سوورباوه‌که دیار نه‌ما. هه‌موو ئەو مرۆقه‌ رووت و قووتانه سه‌ربازانی ره‌قبووه‌وه، به‌فر، با‌بوۆران، گێژه‌لووکه جارێکی دیکه هه‌لێکرده‌وه، هه‌موو لایه‌که تاریک داها، تاریکی ره‌ویه‌وه. سه‌ربه‌فره‌که وه‌کو جه‌نگه‌ل‌ و‌ابوو، جه‌نگه‌لی سه‌ربازانی ره‌قبووه‌وه. له‌خه‌ومدا بینیم، خوا به‌خیری بگێرێت، من و سێ که‌س له‌جه‌نگه‌لی سه‌ربازانی ره‌قبووه‌وه له‌ رۆخ کانیه‌که‌ی خواره‌وه بووین، له‌ ته‌که‌مه‌وه کچانیکی شوخ و شه‌نگ هه‌بوون به‌ جلوه‌رگی ئالووالا، هه‌ر یه‌کتیکیان وه‌کو په‌ری سپی بوو. سێ سه‌رباز، چه‌که له‌ شان، له‌نیو به‌فره‌که رابوون و هاتن. هه‌رسێکیشیان بنیاده‌م بوون، هاتن و ده‌ستی په‌ریه‌کانیان گرت، له‌ نیوه‌راسته‌وه رووناکییه‌که که له‌ قوولایی ده‌ریای دابوو، که‌شتیه‌کی سپی به‌سهر که‌وته‌وه سه‌ر ده‌ریاکه. سێبه‌ری که‌شتیه‌ سپیه‌که له‌ژێری ژێره‌وه‌ی ده‌ریاکه‌ی ده‌دا، سێ کوپه‌کانی سوولتان سێ په‌ریان سواری که‌شتیه‌که کرد. که‌شتی وه‌رێکه‌وت، هاته‌ ئەم خواره، ده‌ریا ته‌واو بوو، که‌شتی لێواره‌که‌ی بری، تا ئەم خواره، تا زنا‌ره‌کان هاته‌ پێش. هات و هات و چووه‌ سه‌ر زنا‌ره‌کان. له‌وێ له‌سه‌ر زنا‌ره‌کان وه‌ستا. سێ کوپه‌کانی سوولتان له‌گه‌ل سێ په‌ری. سوولتان کاتی‌ک ئەوانی بینی با‌وه‌ری نه‌کرد، له‌بن دارگوێژه‌که پالی به‌ قاپۆری دره‌خته‌که‌وه‌دا، له‌وێ وشک داها. که‌شتی له‌وێ، له‌سه‌ر به‌رده‌کان که‌وتبوو، سوولتانیش له‌نیو که‌شتیه‌که بوو. نه‌یانه‌توانی له‌شوینی خۆیان ته‌کان بخۆن. که‌شتیه‌که که به‌سه‌ر رۆشنا‌ییه‌وه بوو له‌په‌رێکدا وه‌رێکه‌وت و رێک به‌ره‌و گوند هات. که‌مێک دواتر رۆشنا‌ییه‌که که‌فی کرد. که‌فه‌کانی رۆشنا‌یی تا ده‌هات زیادیان ده‌کرد، بلا‌بوونه‌وه، به‌سه‌ر دارگوێژه‌کاندا ره‌ت بوون، که‌شتیه‌ سپیه‌که دوو پالی ده‌رکرد، که‌فه‌کانی شه‌فکرد و کاتی‌ک له‌سه‌ر دارگوێژه‌کاندا ده‌هاته‌ خوار، وه‌لی نیشانچی و سوولتان له‌ژێر ده‌ریاکه هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌و به‌سه‌رکه‌وتن و چون له‌سه‌ر که‌شتیه‌ بالداره‌که که خه‌ریک بوو ده‌فری دانیشتن، مندا‌له‌کانیان گرته‌ نامێژ. تاریکییه‌کی ئەنگوسته‌ چاو هه‌موو لایه‌کی دا‌پۆشی، پاشان له‌ په‌رێکدا به‌خه‌به‌ر هاتم. له‌و ده‌مه‌ی که به‌خه‌به‌ر ده‌هاتم که‌شتیه‌ رۆشنا‌ییه‌که‌م بینی که‌وته‌ سه‌ر ده‌ریاکه، چو له‌بن ده‌ریاکه نیشته‌وه. واتا‌که‌ی ئەوه‌یه

که بلیم سى رۆژ، سى ههفته، سى مانگ، سى سالى دیکه له ژیر دهرياکه، ئاوى دهرياکان، کهشتییه سپییه که، هاتنه دهروهى سهريازانى به سههۆل بوو، وهکو گوله بهفرینهى نيو بهفرهکان، پاشانىش یه کسه رهقبوونه وه کهوتنیا، مانه وهیان له قه دپالى چیاکه وهکو جهنگه لیک، دوور کهوتنه وهى سى کوره لاوى دهست له ناو دهستی یه کدى به جلو بهرگی سپیانه وه له جهنگه له به سههۆل بووه دا، له وى مانه وهى شهوانه ی که رهقبوونه وه، ئەم خهونه ی شهوانه نیشانه ی شهویه که سى کوره کهى سولتان شهید نه بوونه، نه بوونه ته دیلى رووسان، بلیم سى رۆژى دیکه، سى مانگی دیکه ده گهرینه وه لای دایکیان.

ئه وه خهونه میشکی سولتانی زۆر ناشوفته کردبوو، به لام دروست ده رچوو. منداله کانی نه مردبوون، نه کهوتبوونه بهردهستی رووسه کان، له سه ره مان رهق نه بوو بوونه وه. زه ریفه شه گهرچی خهونه کهى به تیکه ل و پیکه لیه وه ده گیرایه وه، رووی دهرياکه رووناکی دایده گرت. بالی ددانه کهشتییه که و هه لیده فراند، کهشتی زناره کانی شهق ده کردن و تا گوند دهات، به لى، بریار شهویه که رۆژیک کوره کانی ده گهرینه وه. شهویش له خهونیدا بینیبوی که کوره کانی به جلو بهرگی جوانه وه گهراونه ته وه یه که باوهشی پیداده کن، به لام په ریه جوانه کانی له گه لدا نه بینیبوون. رهنگبیت منداله کانی شهرمیان کردبیت شهوان پیشانی دایکیان بدن.

زه ریفه له و رۆژه به دوا وه هه موو شه ویک خهونی ده بینى و دهات خهونه کهى خۆى بو ژنه کان ده گیرایه وه. سولتان، فاتیمه و نامینه به یانیان له گه ل سه وادی ددا له خه وه لدهستان، چیشتیان داده نایه سه ر ناگردان، مه ره کانیان ده دۆشى و به شهوق و زه وقیکى زۆروه چاوه رپى زه ریفه یان ده کرد که درهنگ له خه وه لدهستا. سولتان له و رۆژه وهى هاتبووه وه گوند ته نها جاریک خهونی به کوره کانییه وه بینیبوو، شهوان دريژاو دريژ به سه ره به فره کاند راکشاپوون به روخسارى زهرد هه لگه راویانه وه. پاشان هه ستا بوونه وه، له کاتیکدا شوینیبیان به سه ره به فره که دا به جیده ما، چوارپه لى به سه ره به فره که رۆیشتبوون، پاشان، له کۆتابى گه لیه کی قول و تهنگه بهردا به سه ره پشتدا کهوتبوون، له و تانه دا سى سه گى زه به لاهى شوانان له وى پهیدا بوو بوون و دهستیان کردبوو به لستنه وهى خوینى به ستورى شهوان.

خهونه کانی فاتیمه و نامینه شه وهنده ئومیده وار کهر و شادییه خش نه بوون. کوره برینداره کهى فاتیمه له کاتیکدا به سه ره به فره که خوینى له بهر رۆیشتبووه چو بووه نيو چادره کهى. فاتیمه هه ره شه وهنده ده زانیت ناگای له هپچى دیکه نیه. نه یوانیه بچیته نيو چادره که، بۆیه

نه‌یزانیوه چی به‌سەر کورپه‌که‌ی هاتووه، هەر له‌وێ له‌به‌رده‌م چادره‌که چاوهرپێی کردووه، پاشان به‌ده‌م گریان‌ه‌وه خه‌به‌ری بۆته‌وه.

به‌لام نامینه له‌خه‌ونه‌کانیدا بینیبوی که کورپه‌که‌ی مه‌دالیایه‌کی گه‌وره‌ی به‌سەر سنگه‌ویه، سواری ته‌سپێکی سوور بووه به‌ریکابی زی‌پینه‌وه، به‌جلوبه‌رگی ته‌فسه‌ریه‌وه، چه‌کمه‌ی بریقه‌دار، سنگی داوه‌ته‌ پێش‌خۆی، ته‌سپه‌که‌ی تاوداوه، وه‌کو بروسکه له‌سه‌ره‌وه‌ی گوند، بێته‌وه‌ی پێی ته‌سپه‌که‌ی به‌عه‌ززی بکه‌ون، ده‌چپته‌ ده‌شته‌که‌ی ته‌و سه‌ره‌وه‌ی زنا‌ره‌ سپیه‌کانی به‌رامبه‌ر، تا سه‌وا‌دی به‌یانی ته‌سپ به‌حیلانده‌وه له‌و نیوه‌ ده‌رواوه‌ ده‌گه‌رپته‌وه، نامینه سه‌ری سوورماوه، ته‌ویش سواری ته‌سپێک بووه، کلکی ته‌سپێ کورپه‌که‌ی گرتووه، ته‌سپ جووته‌یه‌کی هاویشتووه نامینه‌ی تیغه‌ده‌اوه سوپاس بۆ خوا که‌وتۆته‌ نیو‌کانیه‌که و ده‌ربازی بووه، ته‌گه‌ر بکه‌وتبایه‌ته سه‌به‌ردێک پارچه‌ پارچه‌ ده‌بوو. نامینه ته‌سپه‌که‌ی به‌ره‌للا نه‌کردووه، ته‌و ده‌مه‌ی که به‌ره‌و ترۆپکی چیاکان فریوه له‌خه‌و هه‌ستاوه.

خه‌وتم پێوه بینیبوه، خه‌ونه‌که‌ی، خێر ده‌بیت ئینشاللا، خێر ده‌بیت. زه‌ریفه ته‌مه‌رۆ زۆر دره‌نگ له‌خه‌و هه‌ستا، کراسه‌ نوێیه به‌گۆله‌ سوورمه‌یی و نارنجیه‌که‌ی کرده‌به‌ر، پیتلاوه بریقه‌داره‌کانی کردنه‌ پێ، ملوانکه‌ سوورمه‌یه‌که‌ی به‌مله‌وه کرد، ره‌فته ناو‌ریشمیه نارنجیه‌که‌ی که‌ دروستکراوی حه‌له‌ب بوو هه‌ل‌دایه سه‌ر سه‌ریه‌وه. ئاقتاوه‌ی پر کرد له‌ ناو، بێته‌وه‌ی به‌ که‌س بلێت، چوو له‌ په‌نا به‌رده ته‌ستیه‌که، بۆ قه‌زای حاجه‌ت... سو‌لتان، نامینه و فاتیمه به‌ بینینی ته‌و حال و ره‌وشه‌ی زه‌ریفه بێته‌ندازه‌ خۆش‌حال بووبوون. زه‌ریفه هه‌رجاریک خه‌وینکی گرنگی بینیبوا ده‌که‌وته ته‌و حال و هه‌وايه. ده‌ستی ده‌دایه مه‌سینه، به‌راکردن ده‌چووه پشت مالان، خێرا خێرا ئاوینیه‌ی به‌ قاپۆری دارگۆیزه‌که‌وه ده‌کرد، بێته‌وه‌ی چاو له‌سه‌ر ئاوینه‌که هه‌ل‌گریت پرچی شانه‌ ده‌کرد، سابوونه سه‌وزه بۆنده‌ره‌که‌ی له‌سو‌لتان ده‌خواستوه، نامینه به‌ هه‌له‌داوان ده‌هات، ئاوی به‌ ده‌ستان داده‌کرد، ته‌ویش له‌کاتی‌دا ده‌ست و ده‌م و چاوی خۆی ده‌شوشت، تا ته‌وده‌مه‌ی روومه‌ته‌کانی په‌مه‌یی هه‌ل‌ده‌گه‌ران ئاوا روومه‌ته‌کانی هه‌ل‌ده‌پشانده‌.

خه‌وتم پێوه دیوه، خه‌ون، گوتم خێر ده‌بیت، خێر.

ته‌و رۆژه زه‌ریفه زوو له‌خه‌و هه‌ستا، ته‌وانی دیکه‌شی هه‌ستانده‌. هه‌موویان به‌ نیگه‌رانیه‌وه له‌نیو جێ هاتنه‌ده‌ر، هه‌موویان پێکه‌وه به‌یه‌که‌ ده‌نگ گوتیان، چی بووه زه‌ریفه چی بووه؟

"ئىستا دەست و چاوتان بشۇن، وەرنەوھ سەرخۇتان، خەونىكى سەيرم ديوە، تا ئىستا خەونى وام نەبىنىووه، ئىپوھش خەونى واتان نەبىستووه، زووبىن."
ژنەكان دەست و برديان كرد، هاتنە ژير دارگويزەكان دانىشتن و پالپان بە قاپۇرى دارگويزەكانەوھدا.

تارىكى وەكو ديواريك وابوو ھەر چوار لای گرتىوو. قالپى بەفر ھەر چوارلايان پركردبوو، دارو درەخت و ئاو و تارىكى و ھەموو شتىك بووبوو سەھۆلبەندان. ھىچشتىك تەكانى نەدەخوارد. لەھىچ لایەكەوھ دەنگىك نەدەھات، دەنگەكان بەستبوويان و بووبوونە سەھۆل. رۆژتىك يان سى رۆژ، پىنج رۆژ يان دە رۆژ لەنىو ھەو تارىكىيەدا چاوەرپى مانەوھ؟ لە پرىپىكا تارىكىيەكە شىقاندى و لە نىوہراستەوھ شەق بوو، رۆشنايىەكى وا ھەو ناوہى داگرت كە ئاوى لەچاوان دەھىنا. لەبەر تيشكى رۆشنايىەكە چاوەرپى چاوى نەدەبىنى. ماوہىەكى درىژ كەس نەيتوانى ھىچ جىگايەك بىنىت. پاشان دەوروبەرەكە وردە وردە روون بووہوھ بەدياركەوت. ستوونىك لە رەنگى ھەرخەوانى لە زەويەوھ تا ئاسمان تەنانتە تا ئاسمانەكانى سەرەوہترىش ھەلگشا، ستوونە ھەرخەوانىيەكە كە پروشكى رۆشنايى بە دەوروبەرى خۇيدا پەخش دەكرد دواى ماوہىەك كەوتە جوولە. ھەروا كە دەجوولە بازنەيەكى بە ئەندازەى خۇى بە دەورى ترۆپكى بەرزى چياكەدا دروست كرد. خەلكەكە لەلای خوارەوہى بازنەكە دەستيان بە ھەلگەران بەرەو ترۆپكى چياكە كرد، ستوونە ھەرخەوانىيەكە بۆ ئەولای ئاسمان ھەلگشا بوو. ئەو سەربازانەى كە بە ستوونە ھەرخەوانىيەكەدا ھەلدەگەران وەكو مېروولان وابوون. لەھەمانكات، لەو مېشەھەنگانەش دەچوون كە لە دەورى ھەنگەلانەكان كۆ دەبنەوھ. قەدپالەكان لە ئاپۆرەى خەلكەكە رەش دەچووەوھ. ستوونە ھەرخەوانىيەكە كە لە ترۆپكى چياكە تا ئاسمان، تا تەبەقەى ھەوتەمى ئاسمان درىژ بووبووہوھ، دەستى كرد بە جوولان، چياكەش لەگەل ستوونە ھەرخەوانىيەكە جوولە. بە دوايدا تۆفانىك ھەلپىكرد كە ئاوتتەيەك بوو لە نوور و بەفر و باو بۆران و كرىپوھ، زەوى وەكو لانكە ھەژايە سەريەك، بە چەشنىك كە دەتگوت چياكە لە زەوى ھەلكەندرايىت. لەپرىپىكا ھەموو لايەك تاريك داھات، يەكسەرىش روونك بووہوھ، خۆر لەقەدپالەكانى چياى دا. ئەوہى رەشايەتییە لەو دەوروبەرە ديار نەما. سولتان، تۆ، فاتىمە، ئامىنە، تۆ و من پىكەوھ لەوئ دەستمان خستبووہ نىو دەستى يەكدى و لە تەك يەكدیدا راوہستابووين، لەژير ستوونە ھەرخەوانىيەكە. وەك ئەوہى سەيرى قەدپالەكانى چيا بەكىن،

سەيرى بەفرى قەدپالەكان، كە با ھەلئىدەگرت و بەسەرو چاومانى دادەكرد. ستونە ئەرخەوانىيەكە لەتروپكى چىاكە دادەبەزىت و دىت لەدەورى ئىمەدا بازنە دەبەستىت و بە دەورى ئىمەدا دەخولتتەوہ. بە دەورماندا دەخولتتەوہ دەخولتتەوہ پاشان دەگوزپىت بو رەنگىكى زۆر سوور، ئىمەيش دەچىن و بە ھەپسەساوى لەژىر ستونە ئەرخەوانىيەكە رادەوہستىن، لە رۆخى ئەولاي ستونە سوورەكە كۆمەلە سوارىك بە دەردەكەون، سەرشانىان دەبرىسكىتتەوہو كەسانىكى توورپەن. ژمارەيەكيش پياوى كورتىلە بەخۆيان و چەند سەر مەرى مردوو لە پىش ئەو كەسە توورپانەون. دىن لە پىشمان رادەوہستىن، پياوہ كورته بنەكە، لە سولتان دەپرستىت، تۆ ژنى وەلى نىشانچى نىت، ئەو سەربازەى كە لە يەمەن رايكرد؟ سولتان دەلەيت چىت لىبشارمەوہ، مەن ژنى ئەوم، تۆ داىكى ئەو سى كورە نىت كە لە سارى قامىش و چىاكانى ئەللأھو ئەكبەر رايانكرد؟ چىتلىبشارمەوہ، داىكىنام. كەوايە دەمت بکەرەوہ! بە توورپەيەوہ نەپاندى، لوولەى دەمانچەكەى خستە ناودەمى سولتان و رىك ئەودەمەى دەويست پەلاپىتەكەى دەمانچەكەى دابگرىت، لەژىر بەفرەكاندا سى دەنگ لە سى شوپى جىادا بەرزبوونەوہ، ئەنوەر پاشا، ئەنوەر پاشا، ئەو ژنە داىكى ئىمەيە، دەمانچەكەت فرىدە، دەنا بە سى گوللە دەتكوزىن. يەكسەر فرىدە نەفرەتى. ئەنوەر پاشا دەمانچەكەى فرى داىە سەر زەوى، سەرى ئەسپەكەى وەرسووران، ئەوانى لەگەلشى بوون جلەوى ئەسپەكانيان وەرسووران و رايانكرد، لەگەل راکردنى ئەوان مندالەكانى ئىمە ھەر پىنجىيان لە پىنج لاوہ لەژىر بەفرەكان ھاتنەدەر و باوہشيان بە ئىمەدا كرد. لەخۆشحاليان شىت بووبوم لەودەمەدا لە خەو ھەستام. سەرىم گرتبووہ باوہش و توند دەمگوشى، ئىستا باش گوئى لە قسەكەم بگرن، ناتواندىت ئەو جۆرە خەوانە نە بەخىر نە بە شەر تەعبىريان لىبەدەينەوہ، چونكە ئەو جۆرە خەوانە راستىن. مندالەكانى ئىمە نە لەسەر بەفرەكان رەق بوونەتەوہ، نە لەژىر بەفرەكاندا ماونەتەوہ خەونەكەم ئەوہ نىشان دەدات كە ئەوان لەژىر بەفرەكان ماونەتەوہ، دواتر ھاتوونەتە دەر، ژىر بەفر گەرمە. ئەگەر لەسەر بەفرەكە مابانەوہ رەق دەبوونەوہ، چەند باشە كە چاوہرپىيانىن. ئەگەر چاوہرپىيان نەبووبواین، دەھاتنەوہ گوند و ئىمەيان نەدەدۆزىوہ، چى روويدەدا، چىاندەكرد، دەھاتن نەياندەدۆزىوہ، گوندىشيان چۆل و ھۆل دەبينى، لىماندەتۆران، دەچوونە جىگايەكى دىكە. تا ئىستا خەونىكى وا راستەقىنەم بو ئىوہ گىراوہتەوہ؟ لەسەر ئەو كىوہ ناوى ئەنوەر پاشام لەكوئى دەزانى؟ ژنەكان سەردوولكەيان بو ئەنوەر پاشا ھۆنىبووہوہ، رەنگە بلەين ئەو

سەردوولكانە تا ئىرۆكانە ھاتوون و من بىستوومن، سەردوولكەكان مەنەش بىستوومن، ئەگەر ئەو عاشقە دەنگبىژەي كە لەعەلى يوسف ھاتبوو ئەو سەردوولكانەي گوتن، من چۆنم زانیووە ئەنەر پاشا سەربازەكانى ئىمەي كوشتووە. خەونى راستەقەنەش ھەيە. پىيوست بە تەعەبەلەيدان ناكات.

كاتىك زەرىفە گوتى تەعەبەلەيدان پىيوست ناكات، ژنەكان ھەموويان دايانە قاقاي پىكەنەن، پاشانىش ھەستان، دەستى بەكديان گرت و تىيانھەلكردە گۆرانيان و سەمايان كرد، وەكو جەژن و زەماوەندان.

سوئتان گوتى: "مەندالەكان خەرىكن دىنەو، ئىمە تا ھەنووكە نە خەونىكى وامان بىنيووە نە لە كەسمان بىستووە."

زەرىفە گوتى: "نیشانەيەكى وەكو ستوونە ئەرخەوانىەكەمان كە تا ئاسمانى ھوتەم پروات تا ئىستا نەبىنيووە نە شتىكمان لەبارەو بىستووە، ئەو نیشانە چىە، نیشانەكە ئەوہيە كە لەچىاي تۆفانىدا، ئەو سەربازانە تەنەت ئەگەر چوار، پىنج كەسەش بن، رەق بوونەتەوہ."

فاتىمە گوتى: "مەندالەكانمان دىنەوہ."

نامىنە گوتى: "دىنەوہ."

زەرىفە گوتى: "سوپاس بۆ خوا. ئەو رۆژەي كە مەندالەكانمان دىنەو جوت جوت مەريان بۆ دەكەينە قوربانى. ئاھەنگ دەگىرەن."

ئەو شەو بە دلخۆشەيەو نووستن و بەيانەش بە دلخۆشەيەو لەخەو ھەستان، چوونە سەركانى ئاويان ھىنا، چايان لىناو بەرچايبان خوارد. زەرىفە بە شادمانىيەو خەونى ئەو شەوہي بۆ گىرەنەوہ.

وہلى نىشانچى ھىشتا بە دەورى خۆيدا دەخولايەوہ. دەچوہ شارۆچكە، دەبوہ ميوانى برادەرە كۆنەكانى، ھىچ قسەي نەدەكرد. وەلى نىشانچى ئىدى وەلى نىشانچى جارەن نەبوو.

رۆژىك، جارىكى دىكە، ئەوكاتەي خەرىك بوو لە شارۆچكەكە دەگەرپايەو دەپەنى مردنى سوئتانى لە نىو دەرگا ھاتەو بەرچاوان، لەبەرخۆيەو گوتى ئىدى ھەرگىز ناتاوم بەگەرپىمەو بۆ گوند. مەيشكى ئالۆز بوو بەوہي ئەدى ئەگەر سوئتان نەمردبەت. ھەر جارىك دەگەيشتە نىو شارۆچكە لەبەر خۆيەو دەيگوت ئەگەر نەمردبەت. ئىدى نەدەچوہ ئەو جىگايانەي كاتى خۆي كە لە گوند بوو دەچوہ ئەوئ، چاوەرپى كەشتى بوو كە برپاربوو بەيتە شارۆچكە. لەلایەكى

دیکه زۆر له دهستی سولتان توورە بوو. ئاخرا تکرد که چیبکهیت، بچیتە گوندو له نیو درگای مالیدا بمریت و ببیتە خۆرامی ئازەلان! مه گەر تهنها کارتێ کردنی کورەکانی تو هاتهوه، یانی کارتێ ئەو هه موو خه لکه نه هاتهوه؟ ئەو هه موو خه لکه مه گەر گونده کانیا ن چۆل نه کردو نه چوونه ئەو گوندانه ی پیدهشت که له وئ بژین؟

له ئاسمانه وه سیسارکه که چه ل به چاوانی گه وره یان به دوای یه کدا به وشه وشه وه شوپیان کرده وه، نزیکێ درگای مالە که ده بوون، په لاماری ته رمی سولتانیان ددها، کراسه که یان به دهنوک و چرنوکان پارچه پارچه ده کرد، داده گزانه سه ر جهسته ی روت و قوتی و هه موو جارێک تیکه یه کیان لیده کرده وه. هه ندیک جارێش جهسته ی له ت و په تکرار و ئیسقانه کانی سولتان له نیو سیسارکه که چه له کان ده مایه وه، نیشانچی هه رچه ندی هه ولیده دا نه یده توانی ئیسقانه کانی سولتان ببینیت. خوین له چرنوکی سیسارکه کان ده چۆرایه وه. نیشانچی بو رزگار بوون له و شوینە و گه رانه وه بو دوورگه چاوه رپی که شتی ده کرد، له سه ر وشکانی دانیشتبو و قاچه کانی به پارده ی هه لدی رگه که دا شو ر کرد بوونه وه و سه یری ده ریای ده کرد و نه یده توانی چا و له سه ر ده ریا هه ل بگریت.

زه ریغه گوتی: "که سیکم بینی. له سه ره وه، له نیو زنا ره کان. تارماییه ک. له سه ر زنا ریک به رامبه ر گوند دانیشتبو و، نه ده جو لا."

"له خه ودا بینیت؟"

"نه، له بیداری."

"ئه دی بچی به ئیمه ت نه گوت؟"

"من چۆن بزاتم، به لکو وامزانی بیت خه ونیشه."

سولتان گوتی: "منیش ئەو تارماییه م بینی."

تأمینه گوتی: "منیش بینیم."

فاتیمه گوتی: "من ئەو تارماییه م له و کاته دا بینی که له م به رد بازی دده ایه ئەو به رد."

زه ریغه گوتی: "سه یری ئەو سه ره وه بکه ن، له و دووره، له په نا به رده که تارماییه ک خه ریکه

دیت."

سولتان گوتی: "وادیت. مرۆڤه، جنۆکه یه، چیه. زۆر ده می که که س نه هاتۆته ئەم ناوه."

هه موویان ههستان، ته ماشای تارماییه که بیان کرد، به نارامی بۆ لای ئەوان دههات. تا ئەوکاتە تارماییه که به ته‌واوی لیئاننزیك بووه‌وه له جیبی خۆیان نه‌جوولان و چاوه‌پێیان کرد. کاتی که هات له‌به‌رده‌میاندا وه‌ستا که مێک جوولان، به‌لام بێده‌نگ مان. ریبواره که جلی سه‌ربازی له‌به‌ریبوو، ریشیکی درێژ، تۆزای و ره‌نگی چلکن و قریژاویشی هه‌بوو. هیچ نیشانی نه‌ده‌دا که ریشه‌که‌ی ره‌ش ره‌ش بێت. یه‌کی له‌ چاوه‌کانی ده‌ریه‌پییوو و برینیکی سوور تا سه‌رگۆنای درێژبوویوه‌وه. ده‌ستی چه‌پی له‌شانپرا برابووه‌وه، قاچی راستیشی وه‌کو که‌وان که‌چ بووبوو. جله‌کانی دراو و سینگه‌ پرمووه‌که‌ی به‌ ته‌واوی به‌ده‌ره‌وه‌ بوو و شه‌لواره‌ دراوه‌که‌شی به‌ قاچه‌کانیه‌وه‌ ناویزان بوو. ئەو که هه‌ر ئیسک و پێست بوو فووت لیکردبوو ده‌که‌وت. ملی باریک بووبوو، وه‌ک ئەوه‌ی هه‌ر ئیستا بپسێت.

سوڵتان هاواری کرد: "ئەوه‌ تۆیت عوسمان؟ ئەوه‌ تۆیت؟ به‌راست ئەوه‌ تۆیت؟" عوسمان هیچ وه‌لامی سوڵتانی نه‌دایه‌وه‌، له‌کاتی که‌دا ده‌یگوت: "دایکه‌، دایکه‌، دایکه‌!" به‌ راکردنی که‌وه‌ رووه‌ لای خواره‌وه‌ رایده‌کرد، دوا‌ی ئەوه‌ی چه‌ند هه‌نگاوێک هاته‌پێش، گۆچانه‌که‌ی ده‌ستی سوور و ده‌ماو ده‌م که‌وته‌ سه‌ر عه‌زه‌که‌، به‌ زه‌حمه‌ت هه‌ستایه‌وه‌. پاشان به‌ لاکه‌لاک چووه‌ مالی خۆیان، ده‌رگا کراوه‌بوو، چووه‌ ژوور، هاته‌وه‌ده‌ر. مال چۆل بوو به‌ ده‌نگێک که هه‌ر ئەوه‌تا ده‌ببسترا و نه‌ده‌ببسترا گوتی: "دایکه‌، دایکه‌، له‌ کویت دایکه‌؟" له‌نیوه‌ ده‌رگا که‌ دانیش. ژنه‌کان رایانکرده‌ لای، هه‌لیانستانده‌وه‌، ژیر بالیان گرت و هینایانه‌ مالی سوڵتان، نیوده‌ریکیان بۆ داناو دایانیشاند، دایاننا که‌ پال وه‌قاپوری دارگۆیزه‌که‌وه‌ بدات. عوسمان که‌ مێک هه‌ناسه‌ی تازه‌ کرده‌وه‌. وه‌ک ئەوه‌ی که‌ مێک هاته‌بێته‌وه‌ سه‌رخۆی. گوتی: "له‌ برسان مرده‌م. ئەگه‌ر که‌ مێک ساواریتان هه‌بێت شله‌ ساواریکم بۆ لیبینن. زۆر له‌میژه‌ پاروه‌نانێک و مراکه‌ شله‌ ساواریکم نه‌خواردوه‌وه‌."

سوڵتان گوتی: "هه‌ر ئیستا. ده‌بێت ساواریکت بۆ لیبینم که‌ میر و به‌گانیشت نه‌یاغخواردبێت."

هه‌ستا، ئاگردانه‌که‌ی ده‌ره‌وی داگیرساند، قابله‌مه‌ی دانیه‌ سه‌ر سێپاکه‌. له‌به‌ر ئەوه‌ی ساوار زوو لێده‌نریت قابله‌مه‌که‌ی له‌سه‌ر ئاگره‌که‌ هه‌لگرت، بریکی باش رۆنه‌که‌ره‌ی خسته‌ ناو مه‌قلیه‌ک، بۆنی مگیژه‌هینه‌ری رۆنی قرچاوه‌ ئەو ژیر دارگۆیزه‌ی داگرت. ده‌نگی چه‌چه‌زی ئەو رۆنه‌که‌ره‌یه‌ی که‌ به‌سه‌ر ساواره‌که‌ داده‌کرا عوسمانی خسته‌ هه‌له‌که‌سه‌ما.

"ساوارده‌کهم زوو بۆ بێنن، دهنه ههر ئیستا شیت دەم." قاپیکی پر ساواریان دانایه به‌ردهم عوسمان. عوسمان به کهوچکیکی له‌دار دوستکراوی نوێ به‌لاماری ساوارده‌کهی دا. پاشان خۆی لیککیشایه‌وه‌و چوه‌و پستی به‌ قاپۆری دارگۆزه‌که‌وه‌دا و خه‌وی لیکه‌وت.

سوڵتان گوتی: "به‌سته‌زمانه‌ی، باچم له‌ژوره‌که‌ی وه‌لی جینگایه‌کی بۆ راجهم و بجه‌وێت." یه‌کسه‌ر هه‌ستان، بیکه‌وه‌ جینگایه‌کیان بۆ راجه‌ست، عوسمانیان که‌ خه‌وی لیکه‌وتبوو هه‌لگرت و بره‌یانه‌ سه‌ر جینگا پاک و خاوینه‌که‌ و دره‌ژیان کرد، نه‌گه‌رچی بۆنی له‌شی عوسمان نازاری ده‌دان، به‌لام به‌سه‌رخۆیان نه‌هینا.

له‌ده‌وری سه‌فره‌که‌ دانیشتن، ده‌ستیان به‌ خواردنی شه‌و ساواره‌ کرد که‌ بۆ عوسمانیان لیتابوو. "لینگه‌رین با بنوویت، با بیه‌وه‌ سه‌رخۆی، سه‌به‌ی پرسیری منداڵه‌کانی لیده‌که‌ین." سوڵتان پرسی: "مه‌گه‌ر کارتی کوژرانی عوسمانیش نه‌هاتبووه‌وه‌؟ مه‌گه‌ر دایکی به‌ گریان و لاواندنه‌وه‌کانی ناگری به‌رنه‌داینه‌ هه‌ناوان؟ نه‌گه‌ر عوسمان هاتۆته‌وه‌، نه‌گه‌ر ستوونه‌ نه‌رخه‌وانییه‌که‌ تا نه‌ودیبوی ئاسمانه‌کان دره‌ژ بووبوه‌وه‌، واتاکه‌ی شه‌وه‌یه‌ که‌ منداڵه‌کانی ئیمه‌ش به‌ رینگاوه‌ن."

فاتیمه‌ ناخپکی هه‌لکیشا و گوتی: "نه‌گه‌ر بریار وابیت منداڵه‌کانی ئیمه‌ش وه‌کو شه‌و بیه‌وه‌ واباشتره‌ ههر نه‌هینه‌وه‌."

زه‌ریفه‌ هاواری کرد: "ته‌مه‌ چ قسه‌یه‌که‌ ده‌یکه‌یت؟" سوڵتان گوتی: "منداڵه‌کانی من هه‌رچۆنیک دینه‌وه‌ با بینه‌وه‌، ته‌نها شه‌وه‌نده‌م ده‌وێت هه‌ناسه‌ بده‌ن، ههر شه‌وه‌نده‌م به‌سه‌ بۆنیان بکه‌م." ئامینه‌ وه‌کو شیتان به‌ رقه‌وه‌ سه‌یریککی فاتیمه‌ی کرد.

"من ئاماده‌م ههر منداڵه‌کام بینه‌وه‌ با دوو ده‌ست و دوو قاچ و چاویکیان پیوه‌ نه‌ماییت. ته‌نها شه‌وه‌نده‌م ده‌وێت هه‌ناسه‌یان له‌به‌ر ماییت. یا نه‌توانن قسه‌ش بکه‌ن ته‌نها شه‌ونده‌ به‌سه‌ بینه‌وه‌، بۆنیان بکه‌م."

فاتیمه‌ به‌ حاله‌تیک که‌ له‌قسه‌که‌ی خۆی په‌شیمان بووبوه‌وه‌ گوتی: "بینه‌وه‌، با بینه‌وه‌ هه‌رچۆنیک دینه‌وه‌ به‌س بابینه‌وه‌."

عوسمان دهوروبه‌ری نیوهرپړوی روژئی دواتر له‌خه و هه‌ستا. هر له‌گه‌ل له‌خه و هه‌ستان سه‌یری لای چه‌پ و راستی خوئی کرد، نیگای که‌وته سه‌ر ناوینه‌ی قه‌دی دیواره‌که، به‌خترایی بو لای ناوینه‌که چوو، هر که خوئی له‌ناوینه‌که بینیه‌وه، ناوینه‌ی هه‌لگرت، دووباره سه‌یری کرده‌وه، به هه‌موو هیژی‌وه به‌دیواره‌که‌ی به‌رامبه‌ریدا داکیتشا. پارچه‌کانی ناوینه‌ی جرینگ‌جرینگ که‌وته سه‌ر عهرز. ژنه‌کان به‌تاساوی رایانکرد و هاتنه ژوروه‌وه.

سولتان گۆچانه‌که‌ی عوسمانی هه‌لگرت دایه دهستی و پییگوت: "هیچ نییه عوسمان گیان. ناوینه‌که له‌دیوار به‌ربۆته‌وه و شکاوه. ناوینه‌که کۆن بوو. دهی بابجینه‌ی دهره‌وه، ناو گهرم بووه، با جوان و خاوین بتشوین."

عوسمانیان برده سه‌ر سه‌رشۆکه‌که، جله‌کانیان داکه‌ندن، عوسمان به‌شپوهیه‌کی چاوه‌پروان نه‌کراو خوئی راپسکاند، گوتی:

"پیویست ناکات. مه‌مشۆن، نامه‌ویت، برسیمه. ناوینه‌که‌ش شکا. زۆرم برسیمه. مردم له‌برسان.."

"وه‌ه ژیر دارگوژی‌ه‌که دابنیشه. ترخینه‌ت بو لی‌ده‌نیین. ئه‌ویش به‌پونگه. بیننه، له‌سه‌ه گۆرکه‌که‌یه، هه‌ست به‌بۆنه‌که‌ی ناکه‌یت؟" عوسمان هه‌واکه‌ی بۆن کرد.

"گوتم عوسمان هه‌زی چۆته ترخینه، ترخینه‌ی پار زستانمان مابوو، چه‌ند باش بوو که ترخینه‌مان مابوو. بۆنی بکه، بۆنی بکه، سه‌یر بکه چ بۆنیکی هه‌یه، بۆنی ترخینه‌ی بۆنیکی جیاوازه."

ئه‌و هه‌رچی زیاتر ده‌یگوت، بۆنی بکه، بۆنی بکه، عوسمان زیاتر بۆنی ترخینه‌ی هه‌لده‌مشت و سییه‌کانی خوئی پر ده‌کرد له‌بۆنه‌که.

"بۆنی بکه، بۆنی بکه. بۆنی بکه عوسمان بۆنی بکه. سه‌ربازه‌کان زۆر مگیژیان له ترخینه‌یه. بۆنی بکه عوسمان بۆنی بکه."

سولتان بو ماوه‌یه‌که دهستی له‌گوتنی بۆنی بکه بۆنی بکه هه‌لگرت، چوو قابله‌مه‌ی ترخینه‌ی له‌سه‌ه ناگردانه‌که هه‌لگرت. له‌و ماوه‌یه‌دا فاتیمه‌ی سفره‌ی له‌به‌رده‌م عوسمان دانابوو و نانی گه‌مه‌ی شامی که ئه‌و به‌یانیه‌ی پژانده‌بوویان له‌به‌رده‌م عوسمان دانابوو. سولتانیش به‌کاسه‌ی گه‌وره‌ی درێژ ترخینه‌ی که هه‌لمی لی‌هه‌لده‌ستا هیتا. عوسمان به‌که‌وچکی دارین که

"ئەدى مندالەكانى ئىمەيان لەژىر بەفرەكاندا ھىنايەدەر؟"

"ھىچكەس."

"ئەى چوونە كوئى؟"

"ئەچوونە ھىچ لايەك، ئەوان لەھەمان جىگا لەبنارى چىاكە بەر لەوھى كە تەنانەت بشكەون ھەر بە پىوھ رەق بوونەوھ. ھەزاران سەرباز لەو قەدپالەى چىادا بە ھەمان شىوھ بە پىوھ رەق بوونەوھ ئاوامانەوھ، وھكو دارستانىك. منىش ئەو دارستانەم بىنى."

سولتان پرسى: "بەچاوى خۆت بىنى؟ بىنىت مندالەكانى ئىمە رەق بىنەوھ و بىرن؟"

"ئەمىنىن."

"ئەگەر نەتبىنىون چۆن دەزانىت كۆرەكانى ئىمە رەق بوونەتەوھ؟"

"گویت لىنىە لەبەيانىيەوھ دەلىم ھەموو لەشكرەكە رەق بووھوھ مردن، واپىتدەلىم زۆربەيان بوونە خۆراكى ئەسپىيان، مەگەر نەمگوت، نەتانىست؟ ھەموويان مردن، ھەموويان

مردن، ھەموويان مردن. وادەزانىت من زىندووم، منىش مردووم، منىش مردووم، مردووم."

بە توورەپىيەوھ بە كۆمەكى گۆچانەكە دەستى بە قاپۆرى دارگويزەكەوھ گرت و ھەستايەوھ، كەمىك چووه پىش، پاشان راوھستاو ناوړى دايەوھ، چاوتىكى لە بن تا سەر لكى دارەكان كرد، پىشتى خۆى وەرسووراند و لەكاتىكدا ھەر دايكە دايكەى بوو بەرەو خوارەوھ سەر و ژىر بوو، گەيشتە دەرگای مالىكەيان، دەرگای كردەوھ، چووه ژوورەوھ، بە دەنگىكە كە لەنووزانەوھ دەچوو گوتى دايكە، دايكە، دايكە لەكويتت؟ چوويتە كوئى؟ ھەموو ژنەكان چاوپىي كۆرە مردووهكانىن، تۆ دايكە، دايكە، دايكە تۆ لەكويتت؟ لەمالى ھاتەدەر. دەنگى گۆچانەكەى دەستى كە بە بەردەكان دەكەوت و دايكە دايكە كردنەكانى لەنىو ئەو زارانە دەنگى دەدایەوھ.

نیشانچىش كە تا نزيك گوند ھاتبوو ئەو دەنگەى دەبىست. نیشانچى لەدلى خۆيدا گوتى ئەم دەنگە دەبىت نىشانەى شتگەلىكى باش بىت. گوند چۆل نىيە. سولتانىش رەنگبىت لەگەل گوندىيەكان بە تىروتەسەلى و رىك و پىك بژىت. ھەستىكى ئومىدبەخشانە كەوتە دلىيەوھ، قاجەكانى ھەلىانگرت و بەرەو لای سەرەوھى گوندەكەيان برد. شادى و ئومىدىك گرتىە خۆى كە لەنىو ئەو رىگا سەخت و بەردەلانە دەستى كرد بە غاردان. لەسەرىك دەكەوت و يەكسەر ھەلدەستايەوھ، كەمىك دواتر دىسان دەكەوت. بەدەستى رووشاو و خوتىناوى خۆى گەياندەوھ مالى خۆيان.

یه که مجار سولتان تهوی بینی، ته ژنوی شل بوون، هه ره لهو جینگایه دانیشته که لییبوو. ژنه کانی دیکهش به راگردنوه هاتن و گوتیان: "چیتلیهات سولتان؟" سولتان هه رچی هه ولیدا دهنگی دهرنه ده چوو.

"سولتان چیتلیهاتوه؟"

زه ریفه رایکرد و جامه ئاوکی بو هیئا. سولتان که دهسته کانی دهلهرزین نهیتوانی جامه که بگریته، زه ریفه جامه ئاوه که ی بهسه ره ده میه وه کرد، سولتانیش به لیوه لهرزوکه کانیوه له کاتیکدا نیوهی ئاوه که ی رشت که میک ئاوی خواره وه، دهسته لهرزوکه کانی دوا ی ته وهی چنه جاریک تاقیکردنوه نهیتوانی بهرزیان بکاته وه، بهره و لای ریگاکه ی رادان، ژنه کان سهیری ریگاکه یان کرد، زه ریفه گوتی: "وای، وای ژنینه، ته وهی دیت وهلی نیشانچی نییه؟"

سولتان که که میک هیور بو بووه وه به دهنگیکی لهرزوکه وه گوتی: "ته وهی دیت وهلیه، له دهنگی پییه وه ئاشکرایه که وهلییه. ته وهلیه وهلی."

تا وهلی نزیکر ده بووه وه سولتان زیاتر ده هاته وه سه رخوی. "وهلیه وهلی، ته وهی دیت، وهلیه وهلی."

دهستی دانه به رخوی و هه ستایه وه.

"ته وهی دیت وهلیه وهلی."

یه کسه ره بهره و لای وهلی رایکرد و ده که وت و هه لده ستایه وه. بهسه ره بهرده کاندایه سه ره که وت. وهلیش به بینینی ته و له سه ره وه را رایکرده خواری، یه کیدیان گرتنه باوهش. به وشپویه هاتنه ژیر دارگویره کان. سولتان هه ناسه پرکیپی بوو، سنگی بهرزو نزم ده بووه وه. ژنه کانیس که میک له ولاتر وه ستا بوون و سهیری ته وانیان ده کرد.

"وهلیه وهلی."

ژنه کان کاتیک به خوهاتنوه یه کسه ره چونه وه مال و گونیه و جامیان هیئا و له ژیر دارگویره کان رایاخشتن. یه که مجار دهستی نیشانچیان گرت و دایانیشانده سه ره نیمده ریته، ئینجا هاتن به رامبهریان دانیشتن. ماوه یه کی باش مته قیان نه کرد، ته نانهت سهیری روخساری یه کدی که شیان نه کرد.

"ته وهی به رامبه رمان هات وهلی بوو وهلی."

یەكەمجار سولتان هاتەو سەرخۆی، بە لیوانی بەبزهوه گوتی: "بەخێر هاتی، وەلی." پاشان ژنەکانی دیکەش بەخێر هاتنیان کرد. وەلی گوتی: "سوپاستان دەكەم."

زەریفە هەستا، جامیکی مسینی هەلگرت، لەکوئیکیکی ئاو خواردنەو ئاوی بۆ وەلی هینا، وەلی ئاوی جامە گەورەکەیی لەکاتی کدا قورته قورتی دەکرد خواردەو. دواي ماوەیهك بیدەنگ باسی دوورگەیی بۆ کردن، لەبارەیی راکردنی سولتان هیچی نەگوت. باسی دوورگەیی کردو باسی ئەو هی کرد که چۆن ئەوییان دۆزیو، کۆی ئاوی دوورگەیی پینگوتون، که گەیشتنە دوورگە چۆن چۆنی پیشوازیان لیکراوه، لەوئ خانوویکی وەکو کۆشکیان داوئەتی و باسی ئەو هی بۆ کردن که دوورگە دەلیتی بەهەشتی خوایه. ژنەکان لە دەمە دەمی عەسر ساواری بە رۆنەکەرەیان بۆ لیئا، دۆشیان هینایە سەر سفرە که لەماستی بزنان دروستیان کردبوو. پاشان هەریەکیان بۆ لایەك چوو و لیبخەوتن. هەموو بەیانی زوو لەخەو هەستان. بیئەو هی قسەیهك بکەن ناشی بەیانیان خوارد، سولتان بۆ خێرکردنەو هی بوخچەکانی چوووه مالتی، ژنەکانی دیکەش بەدوایدا چوون. ماوەیهك دواتر بە بوخچەیی گریدراووه هاتنەدەر. وەلی نیشانچی پارچە کاغەزیکیی لەگرفانی دەرھیناوا دایە زەریفە، "ئەگەر مندالەکانی ئیمە هاتنەو ئەم پارچە کاغەزیان بەدەرئ. پێیانلی نوسخەیهکی دیکەیی ئەم پارچە کاغەزە لە شارۆچکەیه لای حاجی تۆپال. حاجی دەیاننیریتە لای ئیمە. قسەکاتم لە بیرنەکەیت."

"زەریفە گوتی لە بیرم ناچن کاک وەلی."

نیشانچی کیسەکانی بەرییی بەکندریک توند گریدان و بە شانی دادان. سولتانیش بوخچەکانی هەلگرتن.

نیشانچی گوتی: "ئەم گویزانە با بۆ ئیو بن. من ئیدی بۆ وەشاندن و کۆکردنەووه فرۆشتنی گویزەکان ناهیمەو. هەمووتان کۆکردنەو هی گویز شارەزان، کۆیان بکەنەووه بیانفرۆشن، وەکو ئاغای ئەم دێیه لیڕە دەژین و چاوەروانی مندالەکانتان دەکەن. هەموو گویزی ئەم گوندە هی خۆتانن. کۆی دیت بۆ گویز لیئتان دەپرسیئەو؟ هیچکەس لیڕە نەماوه، ئەوانەیی ماویشن وەکو من رۆیشتون و جیگایەکیان بۆ خۆیان دۆزیوئەو. چیان لەو سەر چیایه دایە. باشە ئیدی، لە کەم و کورپیەکانمان ببورن." کەوتەرئ، سولتانیش بە دوایدا، فرمیسک لە چاوکانیدا قەتیس

مابوو و ناخی هه‌لده‌کیشان. گوتی: "گه‌رده‌مان نازاد بکه‌ن." به‌لاکه لاک که‌وته دواى نیشان‌چیه‌وه.

"له‌سه‌ر خێر، له‌سه‌ر خێر، له‌سه‌ر خێر. هه‌ر مندا‌له‌کان بگه‌ن ده‌یان‌نێ‌رینه‌وه لاتان، به‌هه‌ی‌چ‌شێ‌وه‌به‌ک نینگه‌ران مه‌بن. یانی ئێ‌وه پێ‌تان‌وايه‌ شه‌و خوايه‌ی که‌ عوسمانی کورپی سه‌فیه‌ی نارده‌وه کورپه‌کانی ئێ‌مه‌ نانی‌رێ‌ته‌وه لامان؟ له‌سه‌ر خێر."

ژنه‌کان تا شه‌وده‌مه‌ی که‌ شه‌و دوانه‌ له‌ده‌ریه‌نده‌که‌ پێ‌چیان‌دايه‌وه‌وه له‌به‌رچاوان ون بوون هه‌روا وه‌کو به‌رد له‌ شوینی خۆیان مانه‌وه‌وه سه‌یریان کردن.

سو‌لتان و نیشان‌چی ئارام ئارام و به‌ده‌م قسه‌کردنه‌وه ده‌رپۆش‌تن. نیشان‌چی باسی دوورگه‌ی ده‌کرد، باسی نه‌وه‌کانی، شه‌وه‌ی که‌ مه‌له‌ک خانم و لێ‌ناو زه‌ه‌راو سه‌بیه‌چه‌ند به‌ باشی ناگایان لێ‌یانه‌، هه‌رجاریک که‌ له‌ ماسی‌گرتن ده‌گه‌رپێ‌ته‌وه‌وه وا هه‌ست ده‌کات مندا‌له‌کان که‌میکی دیکه‌ گه‌وره‌ بوونه‌و بالایان کردوه‌وه، له‌هه‌مان‌کاتدا باسی دانیش‌توانی دوورگه‌ی ده‌کرد و باسی سروشتی شه‌وه‌ی موو به‌ موو بۆ سو‌لتان باس ده‌کرد. نیشان‌چی هه‌رجاریک که‌ باسی نه‌وه‌کانی ده‌کرد چاوه‌کانی سو‌لتان ده‌بریس‌کانه‌وه، بۆیه‌ نیشان‌چیش به‌رده‌وام هه‌ر باسی نه‌وه‌کانی ده‌کرد. دواجار، سو‌لتان شه‌وده‌مه‌ی که‌ له‌چیاکه‌ به‌ره‌و ده‌شت داده‌به‌زین له‌سه‌ر به‌ردیک دانیش‌ت، "واى نه‌وه به‌دبه‌خته‌کانی خۆم که‌ که‌ بێ‌ دایک و باوک گه‌وره‌ ده‌بن. واى." دایه‌ پرمه‌ی گریان. نیشان‌چی چوو له‌ پێ‌ش سو‌لتان راوه‌ستا به‌ ده‌نگی‌کی لێ‌راوانه‌ گوتی: "مه‌گری، مه‌گری، مه‌گه‌ر نه‌وه‌کانت له‌ چیان که‌مه‌. ژنه‌کانی دوورگه‌ وه‌کو گولۆ پێ‌یان‌راده‌گه‌ن و ناگایان لێ‌یانه‌، له‌من و تو‌ باشتر، مه‌گری."

ده‌ستی سو‌لتانی گرت و هه‌لێ‌ستانده‌وه، ده‌ستی به‌ هێ‌منی له‌سه‌ر شانی دانا:

"بۆم باس بکه‌، باسی خه‌ونه‌کانی زه‌ریفه‌م بۆ بکه‌، هه‌موو شه‌ویک دنیايه‌ک خه‌ونی ده‌بینی؟"

"به‌یانیان زوو ده‌ستی پێ‌ده‌کرد و هه‌ندیک رۆژان تا نیوه‌شه‌وه هه‌موو شه‌و خه‌ونانه‌ی دی‌بوونی ده‌یگێ‌رانه‌وه. ئێ‌مه‌ ده‌رپۆین، به‌لام مندا‌له‌کافان دێ‌نه‌وه. زه‌ریفه‌ زۆر به‌ روون و ئاشکرا‌یی له‌خه‌ونه‌کانیدا بینییوه‌یه‌ که‌ مندا‌له‌کانی ئێ‌مه‌ نه‌مردوون و وه‌کو عوسمانی کورپی سه‌فیه‌ ده‌گه‌رپێ‌ته‌وه‌وه."

وهلى نيشانچى له جېي خۆي ره قهه لآت، نه برۆكانى تېكنان و ره گى نېوچاوانى بهرزبونوه و
 گوتى: "سولتان، سولتان، سولتان، منداله كانى ئيمه شه گهر وه كو شه و حال و ره وشه عوسمان
 بگه پرينه باشره كه ههر نه گه پرينه وه، با ههر له لاي رووسه كان مېننه وه، تېنگه يشتى؟"
 سولتان به راويژيكي نه رم، بيتووره بوون و له هه مانكاتدا دلنيايانه گوتى: "بو شه ونده تووره
 ده بيت، به تووره بى قسان ده كه يت، نازانيت چيده لييت. خه ونه كانى زه ريفه، ده ليين كه
 منداله كانى ئيمه ش وه كو عوسمان ده گه پرينه وه، ده ليين ساخ و سه لامهت وه كو چۆن لي ره رويشتن
 ئاوا ده گه پرينه وه. شه تو چيده لييت وهلى نيشانچى. زه ريفه رۆژان و مانگان خه ونى بينين،
 هه موو خه ونه كانيشى وهك خۆي بو ده گيپراينه وه. له نيو شه وانى كه برپاره بگه پرينه وه
 هيچكاميان وه كو عوسمان نه بوون. شه هه موو شتيكي ده گوت تهنه شه نه بيت كه رۆژيان
 مانگ يان سالى گه رانه ويانى نه ده گوت. ره نگييت خه ونه كانيشى نه يانزانيبيت شه وان كه
 ده گه پرينه وه، له و ماويه دا شايه ريك له ئارتويينه وه هات، شايه رى بيانى، سه ردوولكه و ستزاني
 چرين. له باره ي كه سيكي شه ژديهانا ساشه وه هه نديك شتى چرى، ناوه كه شى گوايه شه نوهر پاشا
 بووه كه مى سهر بازه كانى ده خسته بهر ده مى تبغ. ژنه كانى شوينيكي شه وديوى يه مهن،
 سه بارهت به شه نوهر پاشاى بكوژى سهر بازان سه ردوولكه ي نه فوره تنه نگيزيان هونيه وه. شه بوى
 خويندين و ئيمه ش گريابن. عاشقى ريبوار كه سيكي ليتهاتوو بوو، كاتيڪ خه ريك بوو
 گونده كه مانى چيده هيتلا زه ريفه شى كه وته دوا و له گه ليدا رويشت، ئيمه ئاوا بى زه ريفه
 ماينه وه، به بى خه ونه كانى، زۆرى نه ما بوو شيت بين، سوپاس بو خوا زه ريفه زوو گه رايه وه و
 ديسان خه ونه كانى خۆي بو گيپراينه وه."

نيشانچى گوتى: "زه ريفه كارىكى باشى كر دووه گه راوه ته وه لاتان. مرؤف كاتيڪ چاوه رپى
 سه ر بازه كه يه تى چۆن ده توانيت بكه ويته دواى عاشقيك، تهنانهت با شه عاشقه ي عاشقى
 حه قيش بيت و پروات؟"

سولتان گوتى: "به هه حال، دواى شه زه ريفه خه ونى واى ده بينين كه بوى ده گيپراينه وه
 كوره كامان ده هاتنه بهر چاومان، به روخسارى بزه داريانه وه."

نيشانچى ژير بالى سولتاني گرت، پيده كهنى.

"له دوروگه گه ليه كه هه يه كه له ليوى ده رياوه ده ست پيده كات تا شه وسه رى دوروگه دريژ
 ده بيتنه وه. گه ليه كه پره له داره هنجير. داره هنجيره كان كورته بالان، گه لاكانيان پاك و لك و

كەدەكانيان چۈرۈپ. دارهەنجىرەكانى ئەوئى وانىن وەكو ئەم دارگويزانە بەرزىن، ھەر ھەنجىرەكيشيان يەك بە لەپى دەستىن. ھەنجىرە كە پىدەگەن شىلەھان لەبەر دەروات. ئىستا دەبىت بە تەواوى پىگەشىتىن. ئەگەر ئىمە تازوۋە نەگەينەۋە دوورگە، ئىدى ھەنجىرە بە كەلك نامىتىن، بالئدە ھەموويان دەخۇن. ئىنشاللا كەشتىيەك لەم ناوانە پەيدا دەبىت.

بەدەم باسكردنى ھەنجىرەۋە گەشىتنە نىۋو شارۆچكە. دواى ئەۋەى كە لەبازار ھەندىك كەلۈپەليان كرى، چۈنە مالى يەككە لەدۆستەكانيان. دۆستەكانيان بە بىنىنى سولتان زۆر خۇشحال بوون.

ۋەلى نىشانچى ھىشتا لەبەر دەرگا بوو كە پرسىارى كەشتى كىرد. دۆستەكەى گوتى: "سبەى كەشتى دىت، دەۋرۋبەرى عەسرىش دەچىتتە ئەستەنبۇل."

ۋەلى نىشانچى، ھەربىرى لە ھەنجىرە گەبىۋەكان دەكردەۋە. ھەنجىرە گەبىۋەكان زۆر زۆرن كە ئەگەر بفرۆشرىن پارەيەكى باشيان لا بەدەست دىنىن. ئايا كەسىك لەنىۋو دوورگە دەست دەكەۋىت كە عەقلى بەۋە دابكشىت ھەنجىرە گەبىۋەكان كۆپكەتەۋە؟ دارهەنجىرە ناسكە، لكەكانى بەرگەى بەرى زۆر ناگرن، بە كەمترىن قورسايى دەشكىن. بۆ لىكردنەۋەى ھەنجىرە مىردمنداۋانى دە دوازده سالەى گوند بەسەر دارهەنجىرەكان دەنىن. نىشانچى ھەر بىرى لەھەنجىرەكان دەكردەۋە. ئايا عەقلىان پىدادەشكىت ھەنجىرەكان كۆپكەتەۋە؟ لەنىۋياندا كەسانىك ھەبوون ھەزىيان لە ھەنجىرە ھەبوۋىت؟ كاك موسا كازم ئاغا، ئەو خەلكى كرىت بوو، لەۋئى ھەنجىرە دەروىن. قاسىلى و پۆيراز، ھەردووكيان ئاشنايىان لەگەل دارهەنجىرەكاندا ھەيە. پۆيراز خەلكى بەرزايىەكانى دەشتىكى پان و بەرىنە بەناۋى چوكوراۋا. چوكوراۋا، شوئىنىكى گەرمەسىرە، ھەنجىرەش مىۋەيەكى گەرمەسىرە. پۆيراز لە چوكوراۋا چۆتە سەر دارهەنجىرەكەى باغچەى ئاشەكە، ھەنجىرى خواردوۋە، زكى پەئىۋەۋە قاچى خستۆتە سەر لكە ھەنجىرىكى بارىك و لەگەل شكانى لكە بارىكەكە خۆى بە لكىكى ئەستورتر گرتۆتەۋە. رەنگبىت ئەۋان پىيانگوتەن ھەنجىرەكان كۆپكەتەۋە. كە كاتى لىكردنەۋەى ھەنجىرەكان لكەكانيان دەشكىتىن و لەو سەرۋە دەكەۋنە خورائى، خوانەخواستە لەو بەرزايىە ئەگەر بەسەر بەردىك بەكون، تەنانەت بۆى ھەيە بشمرن.

دۆستەكەى گوتى:

"دە ئىۋە جارى دابنىشن، دابنىشن پشوۋىك بەدن!"

دۆسته که ی بوخچه کانی سەر پشتی وه لی وه رگرتن و ژنه که شی بوخچه که ی سولتانی
وه رگرت و دایاننانه لایهک، پاشان نه و خواردنانه شیان لیوه رگرتن که له گه ل خۆیاندا هیتابووین
و بردیانه ناندینه که.

دوای ناخواردن له باره ی جهنگه وه قسه بیان کرد. "تهنها به په نجه ی دهست بژمیروی خه لکی
له جهنگ گه پرانه وه. بیشتەر گه نجیکی عاشق له ئارتوینه وه هات، چاویکی کویر بوو، قاچیکیشی
شه ل، به دهم گریانه وه ستران و سهر دوولکه ی له باره ی جهنگه وه دهچرین و بیسه ره کانیشی
دهخستنه گریان. بهر له وه ی بریندار بیته زور له و سهر یازانه ی بینیبوو که له سهرمان ره ق
بوویونه وه و بوویونه سه هۆل، له قه دپالی چیاکاندا جهنگه لیک له سهر یازی به سه هۆلبوو
دروست بوویوو. عاشقی گۆزین سی شه و سی رۆژ خه لکی گریانده بوو. بیپسانه وه لاواندنه وه ی
(غهریبی دایه ی چریبوو، دلای بیسه ره کانی ده کرده خوین. نیمه نه وده مه ی که سهر یازبووین،
که سهر یاز نه مان هاتن و منداله وردکه ی پازده شازده ساله یان راپیچی سهر یازی کرد،
منداله کانیش له کاتی به ریکه وتندا یه کدهنگ و پیکه وه هاواریان کردبوو وای دایه غهریبی
دایه و دابووینه پر مه ی گریان."

خاتوونی ماله که ده میک بوو کاتیک نه وان خه ریکی گتوگو بوون جیی بو راخستبوون.
دوای ناخواردن و بهر چایی خاوهن ماله گوتی: "فهرموون، وه لی، هزی له دووسه رینه. فهرموون"
و ههستا.

ژنه که مهسینه به دهست هات و گوتی: "نه گهر پیویستت به سه ر پيشاوئ هه یه، هۆ له وئیه
و فانۆسیکی دایه دهسته که ی دیکه، به دهست نیشانی دا، سولتان چوو ده ری، وه لی له رۆخ
جیگا که چاوه رپی سولتانی کرد.

ههر سهر یان خسته سهر بالیف خه ویان لیکه وت.

له گه ل سه وادی به یانی دا له خه و ههستان، نیشانچی مهسینه ی پر ئاری هه لگرت و خۆی
گه یانده ئاوده ستخانه ی نیو باخچه. پارچه کۆنه جاجیک به ده رگای ئاوده ستخانه که دا
هه لئواسرابوو. نیشانچی دوای خۆ خالی کردنه وه به و ئاوه ی مهسینه که خۆی شوشت، بیجامه و
شه لواره که ی هه لکیشایه و دۆخینه که ی توند کرده وه، له ده رگای هه وشه یه کیک له کچه کانی
ماله که مهسینه که ی لیوه رگرت، نیشانچی دانیشته، کچه که سابوونیک دایه دهست، ئاری
له دهسته کراوه کانی کرد. نیشانچی قهت دهست و ده موچای به تاییهت ریشی تیکچرژاوی به

سابوونینکی ئاوا بۆندار نه شووشتبوو. دواى ئه وهى شووشتن و خۆپاگژکردنه وه که ته و او بوو، سابوونه کهى دانايه سه ر ته خته کهى ته نيشتیه وه وه هه ستا. کچه که خاويلیه کی شینی که له سه ر شانی بوو هه لگرت و بۆ لای ئه وى دريژ کرد، وه لى ده ست و ده م و چاوى وشک کردنه وه و گوتی: "سوپاس کچه که م." رووى کرده ده ریا، به خیرایی هه نگاوى نان، دۆسته کهى له دوايه وه بانگی کردو پيیگوت: "وه لى، ئه وه بۆ کوئ ده چیت؟ برنجبه شیر ناماده یه."

"تا برنجبه شیره که له سه ر ئاگردان داده گرن، من گه راومه ته وه سه ر سفره."

به راکردن چووه ئه سه که له، کيوشکی پليته په که هيشتا نه کرا بو وه. که س له و ناوه نه بوو، خیراتر له وهى رویشتبوو گه راپايه وه، قابله مه ی برنجبه شیره که هيشتا له سه ر ئاگر بوو، هینایانه خوار، خیرا خیرا قابله مه که یان به تالکرد و هه موویان خوارد، نيشانچی هه ر له گه ل هه ستان چووه ئه سه که له و گه راپايه وه، ئه برۆی تیکنا بوون: "ئه مجاره ش که س له وئ نه بوو. پليته په و قاوه خانه ی ئه سه که له ش نه کرا بوونه وه."

"نیستا وهره دانیشه که مینک قسان بکه یین. که و ابوو دوورگه ی تۆ دوورگه یه کی ئاوايه و نیدى به ته ما نیت بگه رپیتته وه ئه م ناوه؟"

نیشانچی گوتی: "ئاگه رپیمه وه، بگه رپیمه وه چیبکه م، گۆری دایک و باو کم لیره ن، با هه ر لیره بن، خۆ ئه وان نان و ئاوم لى داوا ناکه ن. خۆزگه تۆش دوورگه ت ده بیینی، به هه شتی خوايه له سه ر ئه م زه ویه. ده لئی به هه شته، خانوویکیان داومه تی ده لئی کۆشکه. دوو نهۆمه، میچه که شی نه خشی ده ریايه. له سه ره وه ی نه خشی ده ریا که شدا گوئی وا هه ن که تۆ ده لئی له به هه شتیکی نه ناسراو هیندراون. به یانیان که له خه وه هه لده ستم گوئه کان ده بییم. ده ریا بۆ نالئی، ئه وه نده هیمنه، ئه وه نده هیمنه باو شه پۆل و تۆفانه کانی له وانیه ده ریاى ره ش ده چن، وه کو ده ریا کانی دیکه شی ت و شه ویت ناییت، هه روه ک ماسیگره کان ده لئین، ده ریايه کی زۆر ئارامه. زۆریه ی کاته کان ئه وه نده ئارامه که میرووله کان ده توانن ئاوی لیخۆنه وه. ماسیه کانی، ماسیه کانی، پر ماسیه پر، هه ر قولاب هه لده و ماسیان بگه ر، هه لده و بیانگه ر، ئاوا. ئاو خوار دهنه وه میرووله... باپیرانمان گوتوویانه چیگا باشه کان خه لکه که شی باش ده بییت، ئه مه قسه یه کی راسته، ته نانه ت دیهاتیه تورکه نه کانی لیواری ده ریاى ئیمه ش ماسی ده خۆن. ئه گه ر چه ند مانگیك له نیو ده ریا خۆشخولقه که ی خۆمان ماسی بگرم، به شی چه ند سالیئیکمان ده کات."

دۆستەكەي پىنكەنى:

"ھىيى وەلى، تۆكە لىرەش بوويت ھەروا بوويت. مەگەر ئەوكاتە ماسىھەكان ھەر كە دەيانىنىت لە دەورى بەلەمەكەتدا خرنەدەبوونەو؟"

زۆر چاودەپىي ئەو كەشتىيەي كە بپيار بوو بىت نەمانەو. بەيانىي زوو كەشتىي ئەستەنبۆل لەنگەرى گرت. نىشانچى دەستپاچە بووبوو، سولتان لە كويىيە. ئارام ئارام بە دايدا دەرۆشت، سولتان زۆر منجىر بوو، كاتىك بپيارى بدابوا كارىك بكات، بە مسۆگەرى ئەنجامى دەدا. چەند شەو بوو نەخەوتبوو، چەند رۆژ بوو تۆقرەو ئارامى نەبوو. وايلپھاتبوو كە ھەر ئىستا ناىستا ون بىت و بچىتە ئەو دىيايەي يەكەي بوو يەكەي نەبوو. ئاشكراپوو كە ئەو تا ماو ھەر چاودەپىي كوپەكانى دەكات و ھەموو شەو رۆژىك خەونىان پىو دەبىنىت و كاتىكىش دىنەو سەمايەكى وا بۆ نىشانچى دەكات كە ھەموو دىيا سەرسام بكات.

كەشتى لەنگەرى گرتبوو و چاودەپىي بوو رىبوارەكان سوار بن. نىشانچى ئەگەرجى حارز و نامادە بوو، بەلام ترس و دلەراوكىي تا دەھات زياتر دەبوو، چاوى لەسەر ھەلنەدەگرت، سولتانىش بەبىھىچ جولەيەك، وەكو وەلى نىشانچى بەبىسەبرى چاودەپىي بەرىكەوتنى كەشتىيەكە بوو. لەنىو قاوہخانەكە دانىشتبوو و چاوى بپىبوو كەشتىيەكە، لەكاتىكدا نىشانچى كوئىكۆل بوو بزانىت لە دوا ساتەكاندا چ بەلەيەكى بەسەر دەھىنىت.

ئەو، وەكو ئەو ۋابوو بە كەرامەت و جادوو ھەر ساتىك بۆي ھەبوو لەبەر چاوان ون بىت. ئەو كەشتىيەش ھەر بەرپى ناكەوت. دواچار چوو لە تەنىشت سولتان دانىشت، بە توندى دەستەكانى گرت، سولتان دەستى خۆي نەكىشاىە دواو. سەيرە، ئەم سولتانە چى بەسەر ھاتوو؟.

چەند بەلەمىك بۆ گواستەو ھى رىبوارەكان بۆ سەر كەشتى ھاتن، نىشانچى ھەستاو سولتانىشى ھەستا. لەكاتى ھەستا دا دەست و پىيەكانى سولتان بە توندى دەلەرزىن. لەگەل چەند ژن و پياوى دىكە سواری بەلەم بوون. سولتان ھىشتا ھەر دەلەرزى. گەشىتنە كەشتىيەكە، لەپەيژەكان بە سەر كەوتن. پىاويك قۆلى كراسەكەي ھەلكرەبوو، جلىكى لۆچاويى شىنى لەبەر بوو، چاوانى شىن، سىلنىكى سوور، لووتىكى بارىكى ھەبوو، كابينەكەي نىشاندان. سولتان گوتى: "تۆووى، تەختى دانىشتنىشى ھەيە. دەلپى ژوروى پاشايانە."

ئەو پىاۋەي كە لووتچىكى بارىكى ھەبوو گوتى: "ۋايە. كەشتىيەكەي ئىمە نوپىيە. دروستكراۋى ئىنگلستانە، زۆرباشە."

سولتان لەپى دەستى خۆي لەنىو دەستى نىشانچى كىشايە دواۋە، بە خىرايى لەكايىنەكە چۈرە دەر. بەترسەۋە لەسەر سەكۆي كەشتىيەكە راۋەستاۋ چاۋى بىرپىنە چىكانى گوندىكەيان. نىشانچىش ھات لەتەكپەۋە راۋەستا، دەستى سولتانى كە توند بە مىلەكانى ستارەي سەكۆكە چەسپىبوون گرت، ھەرچى ھەولنى دا نەيتوانى دەستى سولتان لە مىلە ئاسنەكان بىكاتەۋە. دەستى خۆي خستە سەر دەستى ئەو، بە ئارامى گوتى: "دەمەۋىت دەستت بگرم." دەنگى نەرم و نىيان بوو، نىشانچى كەغىجەر و دەنگەكەي گەرمەر و كارىگەر و راۋىژى دەرپرېنى ۋەكو ھى سەرەتاي عاشقەبونى لەگەل سولتان لىھاتبۇو، دەستى سولتان لەمىلە ئاسنەكە بوۋەۋە ھات لەسەر دەستى نىشانچى داندىرا، كە دللى ۋەكو دللى كۆتر خىرا خىرا لىيىدەدا. بزەيەكى ئارامىش كەۋتە سەرلىۋانى، ئەمەش لەبەر چاۋى نىشانچى شاراۋە نەبوو. تا رۆژئاۋا بوو ناۋا لەۋى مانەۋە بەبىئەۋەي چاۋ لەسەر چىكانى گوندىكەيان ھەلبىگرن.

كاتى ئاۋابونى خۆر زەنگى كەشتىيەكە لىدىرا، نىشانچى بىئەۋەي دەستى خۆي لەسەر دەستى سولتان ھەلبىگىت گوتى: "ئەمە زەنگى ناخواردەنە، ياللا بابچنە خواردنگەكەۋ خواردنىكى باش بۆيىن."

لەو ميانەدا پىاۋە لووت بارىكەكە ھات:

"ھۆلنى خواردنەكەمان نوپى نوپىيە. ئەو خواردنە خۆشانەي ئىمە ھەمانە تەنانەت لە رىستورانتەكانى ئەستەنبۆلىش نىن. قومرەكان، مەن ئىۋە دەناسم. ئەمە سەرۆك ۋەلى نىشانچىيە. ئەو كاتىك دەچۈرە دەريا ھەموو ماسىيەكانى نىۋ دەريا دەھاتن و لەدەۋرى بەلەمەكەيدا بازەنەيان دەبەست. مەگەر نەتانىنى ئەۋدەمەي ئىۋە لەۋى دانىشتىبون و لەنىۋ خۇتاندا گىرمۆلە بوۋوبون ھەموو خەلكى شارۋچكەكە بۆ بەرپىكرىدنتان ھاتبۇون. مەن ئەۋە چەندىن سالە كەشتىم ھەيە لە ھىچ جىگايەك بەرپىكرىدنىكى ئاۋام نەبىنىۋە. خەلكى ئىۋەيان زۆر خۆش دەۋىت قومرەكان."

ۋەپىشيان كەۋت، ئەۋانى بىردنە ھۆلەكە، مېزى نىشاندىن، كورسى راكىشان و داينىشاندىن. ھەندىك شتى چىرپاندى گوبى پىشخزمەتەكە، پاشان گوتى: "نۆشى گىانتان بىت و رۆيشت. نىشانچى گوتى:

"سەيركە سولتان، ئەمانە وەكو ئىمە نان ناخۇن. من شىۋازى ناخۇاردنى ئەمانە لەلەي پاشا فېر بووم، شىتىكى ئاسان نىيە. تۆ ئەگەر بىتەۋىت دەبىت سەيرى من بىكەيت و وەكو من بىخۇيت، ئەگەر ناشتەۋىت دەتوانىت ھەروەكو لەگوندى دەتخوارد ئاۋا بىخۇيت. بە كەمىك گالتەۋە گوتى: "بە جەھەنەم ھەرچۇنى دەيانەۋىت بىخۇن با ۋاى بىخۇن."

لەۋكاتەدا ھەشت نۆ دە ژن و پىياۋ ھاتنە نىۋ ھۆلەكە. وەكو ئەستەنبۆلئەكان جلوبەرگىيان پۆشيبوو. يەككە لە ژنەكان ئەۋروپايى بوو و ئەۋانى دىكەش زۆر شىك و رازاۋە بوون. نىشانچىش ھىچى لەۋان كەمتر نەبوو، تەنانت لەۋانىش شىكتر بوو. سولتان لەنىۋ خۇيدا گرمۆلە بووبوو، لەكاتىكدا خەرىك بوو بەشىۋازى خۇيان نانى دەخوارد، دەم دەمەش سەرى ھەلدەبىرى و لەگەل نىشانچى پىدەكەنى و يەكسەرىش سەرى نەۋى دەكردەۋە. لەنىۋ كەشتىدا، رۆژى دواتر زمانى سولتان ۋا كرايەۋە كە تا گەشىتنە ئەستەنبۆل ھەر خەۋن لەسەر خەۋنى زەرىفەۋ دەگىرئەۋە. سولتان خەۋنەكانى زەرىفەۋ ھىند بە جۆش و خروش و گەرم و گورانە دەگىرئەۋە كە نىشانچى سەرسام دەبوو و ئەۋىش وەكو سولتان باۋەرى دەھىنا كە كورەكانى دەگىرئەۋە. دەيگوت: "بەلكو بەر لەۋەش كە ئىمە بگەينە دوورگە ئەۋان گەشىتنە دوورگە.

سولتان دەيگوت: "بەلكو گەشىتنە."

نىشانچى دەيگوت: "بەلكو گەشىتنە."

"بەھەرچان، ئەگەر كارتى ديارنەمانى مندالەكانىشمان ھاتتەۋە، خۆ كارتى مردن يان شەھىد بوونيان نىيە. ئىستا ئەۋان لە روسيا دەژىن. دەلئىن لەم رۆژانە شوپرىشىكى گەۋرە لە روسيا دروست بوو، روسيا سەراۋىن بوو، لەبەر ئەۋەدە روسيا نەبويستوۋە مندالەكانان ئازاد بىكات. ئەگەر بەباشى خەۋنەكانى زەرىفە لىكبەدەيتەۋە راستە راست. تازە لەنىۋ ئەۋ خەۋنانە خەۋنىك ھەيە كە ھەلۋىەكى شىنباۋ دېت و دەۋرات بۆ نىۋ ھەۋرەكان بەرزەبىتەۋە، بەسەر دەرياي شىنىدا ھەلدەفرىت و دەۋرات تا دەگاتە سەر زىنارە شىناۋەكانى بەرامبەر گوند ھەلدەنىشىت."

ھەرسى ھەلۋەكە لەسەر زىنارەكان ھەلئىشتىبون، بالەكانيان دەكردەۋە دايدانەخست. ھەرچارىك بالەكانى خۇيان دەكردەۋە دايدانەخستەۋە پروشكىيان بە دەۋرى خۇياندا پەخش دەكرد، پروشكەكان لە سى لاۋە وەكو تافىگە تا بن دارگوپزەكان دەھاتن و بەسەر ئىمەدا دەپزان. پروشكەكانى ھەلۋەكان دارزان و دارزان تا ۋايلپھات بن دارگوپزەكان وەكو لىۋارى

دەريايەكى شىنى لىنھات. رەنگە شىنباوئەكەى بە چەشنىك بوو كە ھەموو جىڭايەك رەنگى شىن ھەلگەرا. لەنىو نوورى سەر ئەو دەريا شىنەدا سى لاوى شىنباو دەرکەوتن. ھەرسىكىشىيان لەبەردەم ئەو تاقگەى پرۆشە سى لايەنە ھاتبوون و لەژىر دارگوئزەكان وەستابوون. سولتانىش لەنىو ئەو نوورە شىنەى تاقگەىدەدا مابووە، ھەر لەگەل بىنىنى مندالەكان، ھەرسىكىيانى گرتىووە باوئەش. سولتانىش وەكو ھەلۆكان بالى لىپروا بوون. ھەر چوارىيان لەپرىكدا قۆليان لەقۆلى يەكدى ھەلگىشابوو، بالەكانىيان كوردبووە، مندالەكانىش... ھەرچوارىيان لە كاتىكدا كە لە چوارلاوہ بۆ ئاسمان ھەلئەدەفرىن، ھاوارىيان دەكرد، زوو دەگەپىنەو، زوو زوو. لە لىواری دەرياي نوورەو لەژىر دارگوئزەكاندا لەناو دەرياي شىندا كەشتىك ھاتبووەدەر، لىرەو تا ئەوئ، سەر كەشتىيەكە ھەرچوار دەورى رازىندرابووە، سى بنىادەمى رووت و قووت، لەنىو ئەوانىشدا ژنى رووت و قووت، ھەرچوارىشىيان رەنگى شىنىيان بەخۆو گرتىو، نوور و رۆشنايشىيان لەخۆ پەخش دەكرد، پرۆشكەى شىنباو ھەروا بەو ناوئەدا پەخش دەبوون. كەشتى كە ھەموولايەكى نوقمى نىو نوور و رۆشناى بووبوو لە پرىكدا لەژىر دارگوئزەكاندا چوووەو ژىر ئاوەو. لەبن دارگوئزەكاندا تەنھا چوار مرۆقى رووت مابوونەو، سى سەرباز و ژنىك. ژنەكە لە پرىكدا ھەرسى كۆرەكانى پىكەو گرتىووە باوئەش.

سولتان گوتى: "بەزووبى دەگەپىنەو" و تا گەيشتنەو شارۆچكە خەونەكانى زەرىفەى باس كردن. كاتىك گەيشتنەو شارۆچكە، يەكسەر چوونە دووكانەكەى خەيرى ئەفەندى. نىشانچى گوتى:

"خەيرى ئەفەندى، ئەم خانە، سولتانەكەى خۆمە."

خەيرى ئەفەندى گوتى: "بەخىرىن!" دەيزانى كە نىشانچى بۆ ھىنانەوئەى سولتان چووبووەو گوندەكەيان.

"سوپاست دەكەم، بەلام ئەم ھاوسەرەى من ھەموو دارو نەدارى خۆى داىە ئەو چوار ژنەى كە لە گوند چاوەرپى كۆرەكانىيان. مائەكەى، بزەكانى، مامرەكانى، تەنانەت دارگوئزەكانىشى. ئىستا ئاوا بەدەستى بەتال ھاتۆتەو ئىرە."

"ھاتووە، بابىت، بەخىر بىت، سەفای ھىنا. منىش چاوەرپى كۆرەكانى خۆم كە كارتى شەھىدبوونىيان ھاتۆتەو. ھەموو رۆژىك وا ھەستدەكەم وا لە چاناک قەلاوہ خەرىكن دىنەو بۆ ئىرە."

تورکه کان نابنه دیل، سه ربازه ونبووه کانیان به شههید دانه قه لهم و کارتیی شههید بونویان بۆ که سوکاره کانیان نارده وه.

خهیری ئەفهندی که له نیۆ خۆیدا گرمۆله بووبوو پشتی خۆی راستکرده وه، چاوه کانی بروسکه یاندا، له ناخی دلّه وه گوتی: "ئینشاللا واده بیئت، ئینشاللا واده بیئت."

"رۆژیک ده بینیت مندالّه کانی تۆش لهم باخچه یه دهرده که ون و به ره وه دهرگای مائی دین."

"ئه وکات له خۆشیان ده مرم. خۆزیا ئەوان بهاتبوانه وه و با من له خۆشیان بمرم."

"ناتوانین هیچ بلین. منیش که یه که محار خهونه کاتم بیست، وه کو تۆ، خهیری ئەفهندی، خۆزیا ئەو رۆژه بینم، به لأم کاتیك ئەوهم بیست مندالّه کافمان روت و قوت له سه ره پشتی که شتیکی شینباو له نیۆ نور و رۆشنایدا راهستان که چپای شه قکردبوو و تا گوند کشابوو، باوه رپم کرد که مندالّه کافمان به دیلی که وتوونه ته دهستی رووسان و بهم زووانه ده گهرینه وه."

"ئه وه که شتی شینباوه جاریکی دیکه بۆ بگهره وه تا کو منیش جاریک لیکبده مه وه."

نیشانچی گوتی: "با من نه یگهرمه وه، با سولتان بیگهرینه وه. ئەو باشر ده یگهرینه وه. خهونه که زه ریفه بۆی گهره وه، سولتانیش به روون و ئاشکرایی مندالّه کافمانی له سه ره ئەو که شتییه ی که رهنگیکی شینباوی ورشه داری په خش ده کرد بینون. ئەه گهر لهم چهند رۆژه دا مندالّه کافمانت لهم ده وره به بینین پیت سهیر نه بیئت. ئەم خهونه خهونیکه به مسوگه ری دیته دی. له راستی راسته. ناویشانی دوورگه شم داونه تی و نووسیوانه، ههم ناوی شارۆچکه که و ههم ناوی تۆش به دهرگای ماله وه مان هه لواسیون، داومه ته ژنه کانی گوندیش. ناویشانه کهم له وی داوه ته دۆست و براده ره کانیشم."

خهیری ئەفهندی گوتی: "ههر مندالّه کان هاتنه لای من یه کسه ره ده یاننیرمه وه لای ئیوه، هیچ نیگه ران مه به." هیشتا خهونه شینباوه که ی له زمانی سولتان وه نه بیستبوو.

به وردی گوئی بۆ ئەو خهونه راگرت که سولتان گهره یه وه. رهنگی شینباو تا مۆخی ئیسقانه کانی رۆجووبوو.

خهیری ئەفهندی و هاوسه ره که ی ئەوانیان تا ئەسکه له به دره قه کرد. ئەو خهیری ئەفهندی ره شتیبوو، و له شوینیدا ئەم خهیری ئەفهندی هاتبوو، له خۆشیان په رپو بالی دهرکردبوون و خهریک بوو ده فری، له کویش له چاناک قه لا... له لایه ک باوه رپ ده کرد و له خۆشیان بالی

لیده‌پروان و شاگه‌شکه ده‌بوو، پاشان بیریده‌کرده‌وه که ئەمه خه‌ونه، چی رووده‌دات، باله‌کانی هه‌لده‌وه‌رین و له ده‌ستی ده‌دان و سه‌رتاپای شل و خاو ده‌بووه‌وه. دواجاریش به‌خۆی ده‌گوت ئەگه‌ر منداله‌کان به‌پۆه‌بن، ئەمجاره‌ش سه‌رتاپای نۆمی نیو شادی ده‌بووه‌وه.

خه‌یری ئەفه‌ندی و خانمه‌که‌ی به‌یانی زوو له خه‌و هه‌ستان، سفه‌یه‌کی تژیان بۆ ئاماده‌کرا‌بوو، به‌بی‌ده‌نگی به‌رچاییان کرد. پاشان یه‌کسه‌ر له ماله‌که‌یان هاتنه‌ خوار و به‌ره‌و لای ئەسکه‌له‌ چوون. قه‌دریی به‌له‌موان به‌له‌مه‌ ماتۆرداره‌که‌ی له ئەسکه‌له‌ راگرتبوو و چاو‌پرسی ئەوانی ده‌کرد. خه‌یری ئەفه‌ندی نیشانه‌چی و خانمه‌که‌شی سولتانی گرتە ئامیز.

خه‌یری ئەفه‌ندی گوتی: "ئیمه هه‌میشه له مالی خۆماندا چاو‌پرتانین. ئیوه دلشادتان کردین، ئومید‌ه‌وارتان کردین، له‌مۆ به‌دواوه به ئومید‌ه‌وه چاو‌پروان ده‌بین. خه‌ونه‌کانی زه‌ریفه راست درده‌چن. خواحافیز، خواحافیز!"

به‌له‌مه‌که‌ی قه‌دریی به‌له‌موان له ئەسکه‌له‌ جیا‌بووه‌وه له‌کاتی‌دا ناوه‌که‌ی که‌فاوی کرد به‌پۆکه‌وت. خه‌یری ئەفه‌ندی و خانمه‌که‌ی له‌شوینی خۆیان وه‌ستابوون و نه‌یاندە‌توانی چاو له‌سه‌ر ئەو به‌له‌مه‌ هه‌لب‌گرن که ناوه‌که‌ی شه‌ق ده‌کردو دوور ده‌که‌وته‌وه. تا ئەوده‌مه‌ی به‌له‌م له‌به‌رچاوان ون بوو ژن و می‌رده‌که‌ له‌جیی خۆیان نه‌جوولان.

که ده‌گه‌رانه‌وه خه‌یری ئەفه‌ندی قۆلی هاوسه‌ره‌که‌ی خۆی گرت و چاوی بریه‌ دوور چاوی: "ئیمه سه‌ربازانیکی زۆرمان بینین و له‌باره‌یانه‌وه بیستوومانه که دوا‌ی هه‌فته‌یه‌ک یان ده‌ پازده‌ سال‌ که کارتی شه‌هیدبوونی‌شمان هات‌بووه‌وه که‌چی له‌ دیلیی گه‌رانه‌وه، مه‌گه‌ر وانیه‌؟ به‌لام بزچی عه‌قلمان پیدا نه‌شکاو ئەو ماتهم و عه‌زارداریه‌مان بۆ منداله‌کامان کرد و خۆمان ئاوا نابووت و وێران کرد؟"

خانمه‌که‌ی به‌ بزوه‌ گوتی: "دروسته." گوتی: "بریا...". خه‌یری ئەفه‌ندیش له‌ کاتی‌دا چاو‌کانی ده‌بریس‌کانه‌وه، به‌ ماندووبوونیکی زۆره‌وه به‌ بزیه‌ک وه‌لامی خانمه‌ی دایه‌وه. له‌وکاته‌وه‌ی کارتی کوژرانی کوره‌کانیان هات‌بووه‌وه ئەمه یه‌که‌م زه‌رده‌خه‌نه‌ی ئەوان بوو.

بەشى چوارەم

قەدرىي بەلەموان نوقمى نىۋ شادمانى بوو، لەو كاتەۋەي ئەۋانى بىنىيوو لە خۆشيان زارى ويككەنەكە وتبوۋە. ھەر كەسىكىش ۋەكو ئەو خولىيى دۆستايەتى بوو، كە نىشانچى دۋاي ئەو ماۋە دريژە دەبىنى لە ناخى دلەۋە خۆشحال دەبوو و بەھەمان ئەندازە رىزى لە نىشانچى دەناۋ بە بىنىنى ئەو دەكەۋتە نىۋ سىحرى مېھرو شادمانىيەۋە.

"ھەر كە ھەۋالى ھاتنەۋەي نىۋم لەخەيرى ئەفەندى پىگەيشت بەلەم بەرەۋ دورگە تاۋدا. نىستاش نازام چۆن گەيشتەۋە دورگە، چۆن ھاۋارم كرد، چۆن ھەموو خەلكى دورگە بە بالئندە پشپىلەكانىيەۋە رزانە سەر ئەسكەلە. جارىكى دىكە ھەۋالى ھاتنەۋەي نىۋم پىگوتن. ئەۋان لىيانپرسىم نىشانچى لەگەل سولتان خام ھاتۆتەۋە يان بە تەنيا. منىش ھەرەك لەخەيرى ئەفەندىم بىستبوو بۆم باسكردن كە پىكەۋە ھاتوونەتەۋە. وايندايە چەپلەلەيدان ۋ ھۆراكىشان كە پشپىلەكان ۋ تەنانەت مەلانى دەرياش لەجىي خۇيان راجلەكىن ۋ رەۋىنەۋە. دورگە نوقمى نىۋ شادمانى بوو. پەرەسىلكەكان، ھەرچى پەرەسىلكەى دورگە ھەيە، تىژ ۋەكو شمشىر ھاتن ۋ بەسەر سەرمان رەت بوون. شادمانى ھىشتاش لە دورگە دريژەي ھەيە. ئەۋكاتەي كە خەريك بووم لەدورگە بۆ بىنىنى نىۋ دەھاتم ھەموو دورگە دەتگوت خۇي بۆ ئاھەنگى بووگواستەۋە نامادە دەكات."

نىشانچى كە لەخۆشحالپان شاگەشكە بووبوۋ چاۋى بىرپنە نىۋ چاۋى ژنەكەي ۋ گوتى:
"قەدرىي بەلەموان... سوپاس ھەزارجار سوپاس بۆ خوا كە دۆست ۋ برادەرى زۆر خۆشەۋىستمان ھەن، نىكىتر لەبرا."

"قورىانت بىم ۋەلى، كى ھەيە تۆي خۆش نەۋىت، تۆش ھەموۋانت خۆشەۋىت، لە مېروۋەي سەر زەۋىيەۋە بگرە تا بالئندەي ئاسمانان."

قەدرىي بەلەموان گوتى:

"بالئندەي ئاسمانان. پىيدەلپن ۋەلى نىشانچى بەلەموان، سەرۆك ۋەلى."
كە نىك بوونەۋە لە دورگە قەدرىي ھەستايە سەرىپى: "سەيرى ئەسكەلە بكن، ھەموو خەلكى دورگە لەۋى كۆبوونەتەۋە."

تاكو به له م لهوئ له ننگه رى گرت متهق له بهر كهس نه هاته دهر. دكتوره كان، موسا كازم
 ناغا، مه لك خانم، شه ريفه خاتون، پوزيراز، قاسيلى، هوسمن له پيش خه لكه كه و زهرا و
 نه سيبه و ده ننگيژ و پزيشكى ناژه لان و شيخ موس له پشت نه وانوه راوه ستابون.
 نيشانچى ده ستى سولتاني گرتبو و به ره و نه سكه لهى دهر د كه له پيشه وه ده ننگيك هات:
 "به خير بيته وه نيشانچى." به دواى نه و ده ننگه شه وه نه و خه لكه بيكه وه گوتيان: "به خير
 بيته وه، به خير بيته وه!"

نيشانچى خرپو بو وه نيوخوى و به ده ننگيكي شه زمانه وه گوتى: "مه منونم، مه منونم،
 نه بو، نه بو." له پر پشتى خوى راست كرده وه، به ده ننگيكي به رزه وه گوتى: "مه منونم،
 مه منونم، هه ريزين، له گه ل ئيه بوون چه ند له زه تبه خشه."

چوونه ژير چناره كان و له سهر نيوته خته كانا دانيشتن. زهرا و نه سيبه شه ربه تيان
 دروست كردبو. شه ربه تيان به سهر نه وانهى له ژير دارچناره كان دانيشتبون دابهش كرد. تا
 نه و ده مهى خور له پشت ته پۆلكه ي نه و به ره وه ناوابوو و له بهر چاوان نه ما، هه ر بيكه وه قسه يان
 كرد. له راستيدا سولتان قسه ي كرد و نه وان گوتيان لينگرت. سولتان، يه كه مجار باسى
 خه ونه كانى زه ريفه ي كرد و پاشان باسى دارگويزه كان و كشتكارى له نيو خاكى به توره كان
 هيندراو و دوا جار هاته سهر نه و سه ربازه زور كزو لاوازه ي كه به گوچان بيكه وه هاتبو وه گوند و
 به ده ننگيكي به رز و ليكدا ليكدا هه ر دايكه دايكه ده كرد. هه مووان بو سه ربازه كه گريان،
 سولتانيش.

دواى نه وهى خور ناوابوو فانۆسه كانيان پيكردن و به لكى چناره كانيان هه لواسين. هه ر دواى
 هه لكردنى فانۆسه كان دارزه يتوونى وشكى نيو ناگردانه كان گردران و بلنسه يان لي به رز بو وه وه.
 قاسيلى هه ر كه هه وائى هاتنه وهى نيشانچى و هاوسه ره كه ي بيست گوتى من وا ده رۆم
 هه نديك ماسى بگرم. تا من له ماسيگرتن دي مه وه، هه ركيستان كام خواردنى خوشتان به زه ين
 داديت دروستى بكهن، بو نانى ئيواره هونه رى خوستان بنوينن. من ده چمه لاي يه كيك له و
 نيشانانه ي كه نيشانچى كاتى خوى پي نيشانداوم. ده بينن كه به به له ميكي پر ماسى
 ده گه ريمه وه.

قاسيلى كه گه رايه وه به له مه كه ي پر ماسى نه بو، دوو له گه نى تايه تى پر كردبوون له
 ماسى، تا گه يشتبوه وه ليكدا ليكدا ناوه كه يانى گو رپوو، به شيويه كه ماسييه كانى

گه یاندبووه و دورگه هیتشتا هر هه لده به زینه وه. ژنه کان و کچه کان له گه نه ماسیه کانیاں برده لیوار، ماسیه کانیاں پاک کرده وه و هینانیا نه وه ژیر چناره کان.

داره کان گریان گرتبوو، په نگره کان سوور بوو بونه وه، قاسیلی و هوسمن خویان دهستیان لیپه لکرد، ماسیه کانیاں دانانه سهر په نگران، دوو که لیکی چر له په نگره کان به زبووه وه، نه و ناوه پر بوو له بونی خۆشی گوشتی ماسی. سترا نییژه کهش هاته یارمه تیدانیاں. کچه کان و ژنه کان ماسیه سووربووه و هه کانی سوور وه که رهنگی هه ناریان به سنیان بردن و دایانانه سهر میزه کان. خواردنی دیکه ش له سهر میزان داندرا بون، خواردنه وهی جورا و جوریش له سهر میزه کان ده بیندران.

په رداخیان له پیس نیشانچی دانابوو. موسا کازم ناغا خواردنه وهی بو تی کرد. نیشانچی تا نه و کاته له هه موو ته مه نی خویدا لیوی له خواردنه وهی مهی نه دابوو. کی زاتی نه وهی ده کرد دهستی که سیکی مه زنی وه کو موسا ناغا بگی پیته وه؟ و نیشانچی به رداخه مهیه که ی رت نه کرده وه، ته نانه ت نه گهر ژه هریش بوا ده بخوارده وه. نه ویش له گه ل نه وانی دیکه په رداخه که ی هه لدا، واپیده چوو که هه مووان خه ری کب سهری شیوازی خواردنه وه که ی بکن. له گه ل نه وانی دیکه په رداخه که ی خوی خوارده وه، به لام به روخساریکی تی کتالاو. له دلای خویدا گوتی وه که نه وهی ده لین هینده ش تال نیه. بینگومان موسا کازم ناغا له و به ته مه تریبوو، په رداخه که ی خوی پر ده کرد و وه کو چۆن ناو ده خواته وه ناوا ده بخوارده وه.

له لایه که دلایه کی دیکه زه لاته ی په لپینه، له لایه که ماسی ده هات و له لایه که خواردنی ده خوارد و له لایه که دیکه مهی ده نوشی. هه مووان ده بانگوت به سه لامه تی و په رداخه کانیاں هه لده دا.

زه هرا دهستی له سهر دلای بوو، باوکی لی کلیکه ههر پیاله دوا ی پیاله ی پر ده کرد و هه لیده دا، تا ده هات لوی نیو چاوان و روخساری زیاتر ده بوون و شین هه لده گه را. حالته تی ته لخی روخساری به چه شنیک بوو که کول و کو قانه کانی ناخیان ده رده خست. نه گهر وه کو جاره که ی دیکه ی لی بیت ئا بروویان ده چیت. له مندالییه وه باوکی ناوا نه بینیبوو. هه همیشه نه و کاته ی ده بخوارده وه، له کو تاییدا، به سه نگی نی و شکومه ندی و پر له میهر و خۆشه ویستی له سهر میزه که هه لده ستا. زه هرا له وه ده ترسا دوا ی که میکی دیکه رو داویکی ناهه موار روو بدات. نیوه شه و دا هات و نه وهی که نه ده بوو روو بدات روویدا. موسا کازم ناغا له کاتیکدا

که دهسته کانی دهله زین پیالهی پر له راکی بهرز کرده وه سه ییریکی کرد، پاشان هه لیداو چۆری لپیری، ئینجا پیالهی بهتالی به رهو لای دهریا تیهه لدا، سه ییری ئه ولای کرد، پیاله که که وته سه ر ورده بهرده کان و شکاو دهنگی شکانه که ی له وه بیده نگیه ی شه ودا دهنگی دایه وه:

"هاوسه ره که م له نیو که شتیدا کۆچی دواپی کرد، له ناوه راستی دهریای مه دپته رانه. کاتیک مرد، منیش بوومه مردوو پکی جووله دار. تهرمه که پمان فریدایه نیو دهریا، گواپه یاسای دهریاوانی بهو شیویه. کاتیک هاوسه ره که میان هه لداپه نیو دهریا، دهریا ده تگوت منیشی راکیشاپه نیو خۆی. له دلای خۆمدا گۆم منیش خۆم فریده ده مه نیو دهریا، له دلای خۆمدا گۆم منیش له گه ل ژنه که مدا بچم و تا هه تایه له گه ل ژه ودا له ژیر دهریای مه زندا بچوم. سه یرم کرد شه گهر شه وه بکه م دوو منداله که م که سیان نابیت ناگای لییان بیت. من و ژنه که م ده چینه نیو دهریاو ده بینه خۆراکی ماسیان و شه م دوو کچه ده بنه خۆراکی کی؟ تا شه وکاته ی گه یشتینه تورکیاو قاچمان ناپه سه ر وشکانی، ناوی دهریا منی بو خۆی راده کیشا، ریک شه وده مه ی ده مه ویست خۆم تیفری بدوم کچه کامم ده هاتنه بهرچاوم، یاخه یان ده گرتم و ده یانگوت، ئیمه، ئیمه، ئیمه چبیکه ین بابه. دواچار نه متوانی بهرگری بکه م. گۆم، وه کو خه والۆیک خۆم هه لده مه نیو دهریا، له وه ش ترسام. گۆم که له کاتی بیداریدا نه توانم له کاتی خه ودا خۆم فریده ده مه نیو دهریا، شه مجاره له خه وتن ده ترسام. دوا ی شه وه، هه رچی کردم نه متوانی بچوم."

مه له ک خاتم گۆتی: "کارپکی باشت کرد. زۆر کارپکی باشت کرد. ده نا له بینینی روخساری جوانی تو بیبهش ده بووین سولتانی من."

"کارپکی باشم نه کرد مه له ک، هیچ کارپکی باشم نه کرد. شه وان رۆژان ئومیده وار بووم. ده مگوت رۆژیک ده گه ریمه وه زیدی خۆم. واده زانیت ئیستا من زیندروم، نه ئیستا له مردووش خراپتم، مردوو پکم که به تال بۆته وه. زۆریه ی هه ره زۆری براده ره کامم، شه وانی که متمانه م بیده کردن و گیانی خۆی ده کردنه قوربان مردوون. وامده زانی من دووباره ده نیرنه وه زیدی باو و باپیراتم، حکومه تی یۆنان داوا ی لیبووردنم لیده کات. دۆسته کامم ته نانه ت نامه یه کیان به پولی یۆنانی بو نه نارووم. ئیوه هیچ که سی دیکه جگه له قه دریی به له موان شه وه نازانیت. من له وکاته وه ی هاتومه ته ئیره هه موو رۆژیک نامه بو براده ره کامم دهنوسم، ناوینشانی خه یری شه فه ندیم داونه تی، قه دریی به له موان هه موو رۆژیک ده چوو و ده بووه مایه ی زمه ت بو خه یری شه فه ندی و منیش ناوینشانی ئیره، دوورگه ی کارینجام دان، به لام شه وه چهند له میژه چاوه رپیم

كەچى دېرېك چىنە نەھاتورە، پاشان لەگەل كورە كەمان كاكە پۆيراز چووينە لای فەرماندە كەى ئەو. فەرماندە، بووبووە نوینەرېكى گەورە، سووكايەتى پىنكردين و دەرىكردىنە دەرەو. وەك ئەوئى كەسىنك ئەگەر بىهۆيت بىجىتتە پىشھاتى خۆى تاوان دەكات. پاشان چووينە ئەستەنبۆل، ھاوپۆلەكانمان دۆزىهەو، كورى گەورەترىن جەنەرال. كورى ئەو جەنەرالە ھىندە بەرېز و رووخۆشى و مەردانە پىشوازى لىكردين گوتم پىاو لەجىاتى باوك و داىك و برا دۆستىكى ئاواى ھەبىت بەسە. پۆيرازى كورم شاىدە دە بۆ ئەوئىش چەندم نامە نووسىن، ئەوئىش مردووە، ھىچ ھەواىلكى نىە. بەتەنىاى تەنىا ماومەتەو لەو ناوەرەستى دنياىە.

"مەگەر ئىمەت لەگەل نىن سولتانى من، ئىمە ھەموومان تۆمان لەگىانى خۆشان خۆشتر دەوئىت، خۆشەوئىستى ئىمە راستەقىنەىە."

موسا كازم ئاغا گوتى: "ئااە، كرئت، ئااە نىشتمانەكەم، ئااە ئەو نىشتمانەى كە بۆنى بەھەشتت لىدئىت، نەمتوانى عىشق و گىانى خۆمت تىدا بنىزىم، ئەوم فرېداىە نىو نامىزى دەرياي گەورەى مەدىتەرانە. خۆزگەم بە خۆزگەداران لە خاكى باو و باپرانم دەست لەنىو دەستى يەك پىنكەو رادەژاىن، لەژىر كەپرېكى و نەوشان. ئەى ى ى مەلەك خانم."

بە لاكەلاك ھەستايەو، بەرەو دەريا بۆ نىو تارىكى ھەنگاوى ھەلىنان. ھەموان وپوكاس بووبوون، نەياندەزانى چىبەكەن، زەھرا لەو شوئىنەى لىيدانىشتىبو دەزىرىكاند و دەىگوت: "بابە، بابە، چىدەكەىت؟ دەچىبە كۆى؟ و نەىدەتوانى لەجىبى خۆى ھەلبستىت. لەو ئانەدا پۆيراز خۆى كۆكردەووە بەدواى موسا ئاغا خزىە نىو تارىكىەكە، دەنگى شلپەشلپى دەريا ھات. پۆيراز خىرا خۆى گەياندە شوئىنى شلپە شلپەكە، بەرەو لای تارماىەكەى نىو دەرىاكە رايكرد، ئاوى دەريا تا ناوقەدى ھاتبوو، لەپشتەو تارماىەكەى گرتە باوئش و لەنىو ئا و دەرىھىنا، بىتەوئى ئازارى بەدات، ژىر بائى گرت. لەو ئانەدا فاسىلى و ھوسمەنىش ھاتن، موسا ئاغاىان لەدەستى پۆيراز وەرگرت، ژىر بائىان گرت، كچەكان لەپىش و ئەوان بەدواياندا بەرەو مائەوە چوون، بەزەجەت لە پلىكانەكان بەسەر كەوتن. لامپاى ھۆلەكە ھەر بە داگىرساوى ھىشتراپوونەو، زەھرا بردنىەو زوورەكەى خۆى و لەسەر تەپلەىەكە داىنان، لامپاى ژوورى نووستنەكەشى پىكرد. كاتىك كچەكان خەرىك بوون جەلكانى باوكىان دەگۆرپى ئەوانى دى چوونە دەرەو.

موسا ئاغا سى رۆژان نەىتوانى لەنىو نوئىن بەىتتەدەر. مەلەك خانم بىتەوئى چا و لىكبىنىت، رووسەرىكى رەشى لەنىو چاوانى بەستىبوو، لەسەر بالىنگانى موسا ئاغا دانىشتىبوو. رۆزى

یەكەم دكتورەكان بەجیانیانە هیشت، رۆژی دووهم بەدەم پینکەنینەوه گوتیان: "موسا کازم ئاغا هیچ کیشەیهکی نییه، تەنها زۆر خەمگینە." نیوهرۆی رۆژی سێیەم موسا کازم ئاغا لەکاتیگدا سەیری چاوهکانی مەلەک خانمی دەکرد گوتی: "خەزم چۆتە سرکە ی هەنار و دۆلمە ی گۆلە کدو." "سبە ی سەر لەبە یانی زوو دۆلمە یهکی گۆلە کدو بۆ سولتانی خۆم لێدەنیم هەر خەز بەکەیت بیهۆیت. کینگە یهکی بەر دەم خانوویکم دۆزیو تەوه که کدو هەکانی پرن له گۆل. دۆلمە یهکی گۆلە کدو لێدەنیم که ئەنگوستە کانتی له گەل بۆیت."

مەلەک خانم بەر لەهەلاتنی خۆر هەستا، چوو هەو و باخچە یه ی که لەبەر دەم خانووه کدو بوو، کدو هەکان لەبن گۆلە کدوان زەرد دەچوونەوه، گۆلەکان تەوار پشکوتبوون. ئەگەر گۆلەکان بەرلهوه ی هەتاویان لێدات لێنەکرینەوه ناتوانیت دۆلمە یان لێدروست بەکەیت، هەر تیشکی خۆریان پینکەوت گۆلەکان ویکدینەوه، ئەگەر بشتهو ی لێکیان بەکەیتەوه له نیو دەستدا هەلدهوهرین و تیکدەچن.

ئەو رۆژه، نیوهرۆ، موسا ئاغا له گەل پۆیراز که بەتایبەت بانگهێشتی کردبوو دۆلمە ی گۆلە کدویان بە سرکە ی هەنار خوارد. کچەکان و مەلەک خانمیش له دەوری میزە که بوون. له کاتی ناخواردندا موسا ئاغا سی جار له پۆیرازی پرسی: "دۆلمە ی مەلەک خانم چۆنە؟" پۆیراز له وهلامدا دهیگوت: "زۆر بەتامه، زۆر بەتامه." دوا ی ناخواردن موسا ئاغا و پۆیراز بەرامبەر یه کدی دانیشتن و له کاتیگدا که قاوه ی تازه له هاوهن کوتراویان ده خواردوه موسا ئاغا له ناکاو سەری هەلپری و گوتی: "سبە ی پینکەوه دهچینه ئەستەنبۆل. هەم ئەو سەعید رهحمی که سیکی به دەرد نەخۆر بوو، هەم ئەو بالیۆزه ی یۆنانیش."

"سەرچاو ئاغا."

"دۆلمە ی کدو هەت پینچۆن بوو؟ ئەم دۆلمە ی گۆلە کدو هەتەنها و تەنها خەلکی کریت دەزانن لێبینین. دۆلمە ی گۆلە کدو له کریتەوه چۆتە دەریای مەدیتەرانه."

"ئیمە ناشنایمان له گەل دۆلمە ی گۆلە کدو نییه."

"مەلەک خانمیش لهو کریتیانه ی بۆ ئیتره کۆچیان کردوه فیڕی لێنانی بووه. سبە یه ی دهچینه ئەستەنبۆل. باچین بزاین کاره که مان گهیشتۆته کوئ."

چوونه ئەستەنبۆل و هەر زووش گەرانهوه. سەعید رهحمی وهک بالیۆزی گهوره چوو بووه ولاتیکی دوور، بەلام هیچکام له ئەندامانی خیزانه که ی نه یانده زانی چۆتە کوئ. کەس ناگای

لەباوکیشی نەبوو. بەلکو کەسیش نەبوو سەبارەت بە چارەنووسی ئەو هیچشتیک بەدرکینیت.

کە لەئەستەنبۆڵ گەرانەوه موسا ئاغا وایلیتەتیبوو کە کچەکانی بە زەحمەت ناسیانەوه. کۆناکانی قۆبابوون، گنج و لۆچەکانی نیوچاوانی زیاتر قوول بووبوون، بریسکە و درەوشانەوهی چاوەکانی نەمابوو، سەر و ریشی زیاتر سپی بووبوو، ھەرۆھا لیبوی لە لیوی نەدەکردەوه. ھیچ وەلامیککی نامەکانی کە بۆ دۆستە ئەسینایی و کریتیپەکانی نووسیبوون پینەدەگەشت. ئەگەر تاکە دیرپیکیشیان بنوسیوا، ھەر تەنھا دیریک با جینو بو، رەنگ بوو موسا ئاغان شاد بکردبو، چۆن دەبیت بنیادەم بەرامبەر بە بنیادەم، دۆست بەرامبەر بە دۆست ئاوا خیانتە بکات؟ ئەویش دۆستانیک کە جووت جووت ئەسپی ئینگلیزی بەدیاری دابوون... دۆستانیک کە بەرامبەریان... ئەک ھەر لە باسکردن بەلکو تەنانت لەبیرکردنەوش لەبارەیان تەریق دەبوو.

"باشتر وایە نامەیک، یان باشترە چەند نامەیک بۆ دۆستە دیرینەکانم بنوسم، بۆ دۆستە لە برا نزیکتەرەکانم، ئەگەر دیسانیش وەلامیان نەبوو، ئەوسا دەلێن دیارە ئەم دنیا، ئەو مەرفانە ئاویان لیتاتوو ھەموو شتیک روون دەبیتەوه."

دانیشت، بەوپەری ھەسرەت و ئارەزوو ھەمە کە ماوەی ھەفتەیکەدا نامەکانی نووسی، پاشان بانگی پۆیرازی کرد، پیکەو ھەمە چوونە شارۆچکە، نامەکانیان بەدەستی خۆیان خستە نیو سەندوقی پۆستە، دۆست و دراوسی و برادەرەکانی جەنەرال ئەگەر بەریش بوون بە نامانە بە بیگومان وەلامیان دەدایەوه. پۆیراز دوا چەندین رۆژی یەک لە دوا یەک سەیری کرد موسا ئاغا روخساری شاد و خەندان و کەمەری راست و قەدو قیافەیی شووش و ریک پۆتەوه. موسا ئاغا بپرادە خوشحال بوو و پیبوایو نامەکانی بیوئەلام نابن. پۆیراز لەو دەترسا کە رەنگی پۆتەوه ھیچ وەلامیک وەرنەگرت.

حالتی راست رۆشتن، قسەکردن، و تەواو جوولەو رەفتارەکانی موسا ئاغا گۆرابوون و بووبوو کەسیکی دیکە. خوا دەزانیت ئەگەر کچەکان باوکیان بەو شێوەیە ببینیوا چەند خوشحال دەبوون.

دوا ئەو پۆیراز ھەر دوو سە رۆژ جارێک سەری لەپۆستخانە دەدا. رۆژ دەھاتن و تیدەپەرین کەچی نامەیک بۆ موسا کازم نەھات. ھەر جارێک پۆیراز لە شارۆچکە دەھاتەوه

لەدەنگی پینەکانییەو دەیزانی هیچ نامەیهکی لە پۆستخانەکە بۆ نەهێناوەو دەهنگوت:
"نیگەران مەبە پۆیراز، کورم، دواجار رۆژتیک هەر دیت یەکتیک لە دۆستەکانم نامەیهکی باش
یان خرابم بۆ دەنیریت، دلنیام. ناکریت و ریی تیناجیت هەموو دۆست و هاوڕێکانم
مرۆقاییەتیان لەبیر چووینتەو. هەرچۆنیک بیت نامەیهکم بۆ دەنیرن، ئەویش نامەیهک بە تام و
بۆی کریتەو."

"دەزانم دەنیرن، بەلام کە؟ منیش زۆر کونجکۆلم ئەمە بزاتم."
"کاتەکە یان نازاتم، بەلام لەنیو ئەو هەموو دۆست و برادر و ئاشنایانە بیتگومان یەک
دوانیکیان نامەم بۆ دەنوسن. خۆ هەموو کریت و یۆنان مرۆقوبوونیان لەبیر نەکردووە، من
دنیا یەک نامەم بۆ کەسانی جیا جیا نووسیوە، هیچ نەبیت یەکتیک لەوان لەبەر ئەو نان و نمەکە
پێکەووەمان کردووە چەند خەت نامەم بۆ دەنوسیت."

جەعفەر پێگوتبوون کاغەزی هێندە گەورەتان بۆ دەنیرم بە گەورە ی کاغەزی نەخشەکان،
و هەک دیاری بۆتانی دەنیرم. هەرچەندە یەتانهویت. چەند رۆژ دواتر بە قەدری بەلەموان زیاتر
لەو برە ی کە داویان کردبوو و زۆر گەورەتر لەو ئەندازەییە گوتبوویان کاغەزی بۆ ناردن.
موسا ئاغا بە خۆشحالییەو گوتی:

"زۆلە پۆیراز، کاکە پۆیراز، پیتخۆشە پێکەو بەچینە کێلگە؟"

"هەلبەتە ئاغا، بەسەرچاوا ئاغا، ئەمەر دەفەر موویت ئاغا."

دوای ئەو رۆژە ی کە یەکدیاری بینی، پۆیراز هەر جارێک رووبەرۆی زەهرا دەبوووە دەست و
پێی خۆی لێ ون دەبوون و نەیدەتوانی سەری بەرزبکاتەووە سەیری سیمای زەهرا بکات. هەر
جارێک ئەو دەبینی ئەو ئیزدیانی دەهاتەووە بێر کە لە لیواری دەریا بینیوونی و خۆی بەهۆی
ئەو ی کە لەو ئازاوەیەدا بەشدار ی کردبوو نەدەبەخشی. هەلۆکان دەگۆ یەکدا دەچوون. پۆیراز
هەندیکجار خەونی دەبینی. خەیاڵی کۆمەلکۆژیی ژنەکان ساتتیک چیه ئۆقرەو ئارامیان بۆ
نەهێشتبوووە. ئەو هەمیشە زەهرا ی لە هزر و خەیاڵدا بوو. نەیدەزانی ئەو ی دەبینی خەیاڵە،
خەونە، یان راستیە، هەموو شتیکی تێکەل بەیەک دەکرد. زەهرا بە جەستەیهکی خۆتیناری لە
کاتی کدا خۆی بۆ لای هەلۆیەک کە پەلاماری مەمکەکانی دەدا هەلەدا، بالەکانی هەلۆی کە
سنگی ئەو ی گرتبوو نیو چر نوو کە تیژەکانی خۆی رادەوێشاندا... پۆیرازیش لە تەک زەهرا
پەلاماری هەلۆکانی دەدا.

هەرچی هەولتی دەدا نەیدەتوانی بێر لە زەهرا نەکاتەوه، لە توانای دانەبوو. هەندیکجار دەهاته سەر ئەوهی دوورگە بەجیببێت، زەهراو هەموو شتیکی و مەمکە لەرزانه کانی لەبیر بکات، بۆ نمونە بچیتە چیاکانی قەفقاز و زیدی باو و باپیران، لێپراوانە بریاری دەدا، بەلام کەمیک دواتر پەشیمان دەبوووهو دووبارە بیری لە قەفقاز دەکردهوه، لێ شارەزای قەفقاز نەبوو... تەنانەت بچیتە ئەویش هەر بیری لای زەهرا دەبیت، شەو و رۆژ. بچیتە هەر جیگایەک و هەر کاریک بکات زەهرا و یادی زەهرا لە مێشک دەرناییت.

پۆیراز بە زەهرا بووبوو ئەم پۆیرازە تەواوە. ئەگەر ساتیک بیری لەو نەکردبوایهوه، شەرمی لەخۆی دەکردهوه. دەیتوانی بێر لە دەست و قاچی خۆی نەکاتەوه، بەلام نەیدەتوانی زەهرا فەرامۆش بکات. ماوهیەک تاگای لەو رووداوانە نەدەما کە لە دەورووبەریدا روویانەدا، وەک خەوالوان بۆ ئەملاو ئەولا دەڕۆشت، بۆ بینینی زەهرا بیانویکی دروست دەکرد. لە دوورگە کەس نەمابوو حال و باری ئەو پێنەزانیت. پۆیراز چی بەسەر هاتبوو؟ سوپاس بۆ خوا، لێنا هۆشی تەواو بوو و هەموو بیرو تییینییەکانی لەگەڵ پۆیراز باس دەکردن.

"ئەم دوورگیە بەجیببێلە، نازام دەردو خەمت چیبە، بەلام دەزانم کە دەردو خەمیکی گەورەیه. ئەو دەردە دەتکوژیت. بێر لەمن مەکەرەوه، دواي رۆشیتنی تۆ، من دەچمە ئەستەنبۆل لەوئێ کەسوکاری خۆم هەن. دەشچمە ئەنقەرە. لەویش مستەفا کەمال پاشام هەیه، دەچمە لای ئەو، کورەکانم دەمگەن. هەر ئەوەندە بەسە تۆ خۆت لەو دەردو نازارە رزگار بکەیت، تورکەکان چیدەلێن، دەلێن -پیت لە رینگای پیس دامەن- تۆش ئەو مەکە. ئەم دوورگیە جیگایەکی باش نەبوو بۆ تۆ. ئەو دەردو نازارە لەدلندا هەیه دەتکوژیت، عارەبەکانیش جیگاکەتیان دۆزیووتەوه. ئەگەر ئەو دەردەش نەتکوژیت، ئەوان دەتدۆزنەوهو دەتکوژن."

"بچمە کوئ دایکە لێنا؟ خۆت دەزانیت کە من ناتوانم بچمە هیچشوینیک"

"تۆش پرۆ لای مستەفا کەمال پاشا. ئەو خۆشیدەوییت، ئەو مەدالیای گەورەدی زییری پێتداوه. تۆش ئەوت خۆشەوییت. ئەو لێناگەریت کەس پەنجەت بۆ درێژ بکات. بە منداڵەکانی منیش دەلێت منیش کورپی لێنام. دواي ئەو ئیدی تۆ کارت بەسەر هیچەوه نەبیت. ئەوان موسا تاغا دەنیرنەوه کریت، وادەکەن زەهراش هەر لێرە بمییتەوه. تۆ دەزانیت من چیدەلێم؟"

بازووی گرت و رایکیشا:

دوای ئەوێ که چەندجار قۆلی گرت و رایکیشا و قسەکانی خۆی دووبارە کردنەو، پۆیراز گوتی:

"تینگەیشتم دایکە، تینگەیشتم دایکە جوانەکم."

"زوبە برۆ، ئەوئەندە فکر و دالغان لیمەدە، تۆ کورپکی باشیت، حالت باش دەبیت."

"سوپاست دەکم دایکە."

پۆیراز ئەوئەندەمێ لە پلیکانەکان دەچوو خوار، لێنا لە دوایەوێ خاچی بۆ کیشا.

لێنا نوقمی نیو شادی بوو، چونکە پۆیراز گویێ لە قسەکانی گرتبوو و دەچوو ئەنقەرە.

قەدری بەلەموان هیشتا کە دەریا سپی بوو زوو لەخەو هەستا بوو هاتبوو ئەسکەلە و

چاوەرپێ ئەوان بوو. پۆیرازیش لەسەر گردۆلکە نزمەکە ی نزیك دارزەیتوونەکان راوەستابوو و

سەیری دەریای دەکرد و بیری لە یەکەمین رۆژی هاتنی بۆ دوورگە و سیبەری شکۆفە ی

دارخۆخەکان کە لە ئاوەکەیان دابوو دەکردەو، بیری لەو رۆژە ی کە چوو بوو مائی زەهراو ئەوی

بینیبوو دەکردەو. زەهرا وەکو ئیستا لەبەر چاوانی بوو. شمشیرە تیژ و خەنجەرەکان

دەبریسکانهوێ جەستە ی بچوک، روت، خویناوی بیپسانەوێ فرێدەدرانە نیو فورانەو. پۆیراز

نەیتوانی خۆی بگریت، سەری گێژی خوارد، قاچەکانی نەیتوانی بە پێوێ رابگرن، دانیشتە

سەر عەرزەکە. رێک لەم ساتەدا لەبەردەم پلیکانە ی ماله کەیدا موسا ئاغای بینی، هەستایەو،

سەرگێژی و تاسانەکە ی کەمێک باش بوو، وای بەدی کرد کە زەهراش بەدوای موسا ئاغا لە

پلیکانەکان دیتتە خوار. بە بینی کچکەش وەک ئەوێ هیچشتیکی ئاناسایی رووینەداییت

سەیری بەخۆی هات. نە فوراتی خویناوی و توورە، نە کچۆلە ی پارچەلە ی تیهەلدراو بۆ نیو

ئاوی فوران، هیچکام لەمانە نەما بوون. موسا ئاغا سواری بەلەم بوو، زەهرا لەنیوێراستی

ئەسکەلە وەستابوو. پۆیراز نەدەبوو چیدی کە موسا ئاغا لە چاوەرپوانی بهیلتیەو، بە راکردنەو

خۆی گەیانە ئەسکەلە، ئەوئەندەمێ بە تەنیشت زەهرا دا تیدەپەری، وەکو هەمیشە بۆ ئەوی

نیگاکانیان تیکهەلنەنگویت ئەجارەش سەری لەبەر خۆی نابوو. زەهرا بە هیمنی گوتی:

"دەبیت قسەت لەگەلدا بکەم. کە گەرپایتەو لە ئاشە کە چاوەرپیم."

پۆیراز بە دەنگی بەرزەو گوتی: "بەیانیت باش، بەیانیت باش زەهرا خانم، مام ئاغا دین؟"

زەهرا گوتی: "سواری بەلەم بوو، چاوەرپێ ئیوێه."

"دەرەنگ کەوتم؟"

"نه ئېمەش ھەر كەمىكە ھاتووين."

پۇيراز سوارى بەلەم بوو.

موسا ئاغا كاتىك دەستى ئەوى دەگوشى گوتى:

"تۆ دەتگوت دەريا لەم كاتەى رۇژدا سېى دەبىت، بەلام من باوهرم نەدەكرد. سەيرىكە

دەريا سېى سېى ھەلگەراوہ. چەند جوانە." ھەناسەيەكى قوللى ھەلكىشا. "چەند جوانە!"

تاويكى دىكە دەريا دەكەوتتە شەپۆلان، ماسىيەكانىش لەگەل شەپۆلاندا بەرز دەبنەوہ سەر

ئاوہكە. ئەودەم جوانى دەريا و بۆنەكەى لەو بەرەبەيانەدا ھەست پىدەكەين. ئەم دىنايە ھەر

كويىەكى بگريت و ھەر كاتىكى سەير بەكەيت بەھاي ژيانى ھەيە."

"سوپاس كورم، ھىژم و بەردىنيت. تۆ تەنەت دواى ئەزمون و كارەساتەكانى سارى

قاميشيش دەتوانيت واپىر بەكەيتەوہ، ئاوا قسە بەكەيت. مرؤقبونى مرؤقا واتە ئەمە. تا زياتر

مردوان ببىنيت زياتر بە ژيانەوہ دەچەسپيت و پابەندى دەبىت. ئەودەم لەدلى مرؤقادا شتىك

بەناوى ترس لەمردن بوونى نامىنيت. تۆ لەوى، لە سارى قاميش بوويت وەنبيە؟"

"لەوى بووم."

"دەچىنە كىلگە، دەبىت چىبەكەين؟"

"دەبىت كىلگەكە بۆتىنەوہ. لەم رەوشە شىواوہدا تەنەت ئەگەر لە دۆستىكەوہ

ھەوالىكىش بىت ھەوالىكى خۆش نايىت. زۆرم بىر كرددەوہ، لەم رۇژگارەدا رەوشى يۇنان ھىندە

خراب و ناھەموارە كە ھەموو دۆستەكانى تەنھا لە ھىز و خەمى ئىش و ئازارەكانى خۇيان

دان. ئىنشاللا ئەم رۇژە سەختانەى توركيا و يۇنان زوو تىدەپەرن و ھەم گۆرپىنەوہ و ھەم ئەو

نەھامەتە ترسانك و نامرؤقانەيەش زوو بە زوو لەبىر دەكرىت ئىنشاللا. ئىمە لىرە ئەسپ و

كىلگەكەمان دەفرۆشپن و كىلگەيەكى باشتەر دەكرىن. نايىت نىگەرەن بىن، ئەسپە باشەكانمان

نافرۆشپن، دەيانەينەوہ بۆ كرىت."

پۇيراز گوتى: "رەوش ھەر وەك ئىستا نامىنيتەوہ."

موسا ئاغا بە چاوانى تۆى لە مېھرو خۆشەويستى و لە ھەمانكاتدا ئەشكتىزاو سەيرى

پۇيرازى كرد:

"تۆ لاويكى عاقل و خاوەن ويژدان و وردبىنيت كورم، وەسپەتى من بۆتۆ ئەوہيە كە

تەرمەكەم بەيەتە كرىت، لە تەنىشت گۆرى باوكمەوہ بىنيتىت، گفتم دەدەيتى؟"

"گفتت ددهم" ئاغا، بەلام تەمەن بەدەستی خوايە. ئەگەر لەتۆ زیاتر تەمەنم کرد گەفت ددهم ئەمە بەگەم."

"ئەستە دەتوانم پرسیاریکت لیبگەم؟"

"فەرموو ئاغا."

"وەستا ئارسۆنت ناسی؟"

"یە کدیما ناسی."

"ئاسنگەرە؟"

"وەستا ئاسنگەرە، ئاغا."

"رەنگبیت بۆ چێکردنی کێلگە بە کەلکمان بیت. دەتوانین ئیستا لەگەڵ خۆماندا بێبەینە کێلگە؟"

"ئەستە بانگی دەگەم."

زەهرا لەسەر ئەسکەله چاوەڕێی بەرێکەوتنی بەلەم بوو. پۆیراز ئەوکاتەى خەریک بوو بە بەردەمی تێدەپەری دیسان نەیتوانی سەیری روخساری بکات.

زەهرا گوتی:

"دەچیتە کوئ؟"

پۆیراز بێتەوهی سەری بلند بکات گوتی:

"دەچم وەستا ئارسۆنی ئاسنگەر بێنم. مام ئاغا کاری پێی هەیە. دوای ئەوهی کە گەرامەوه لە بەیانییەوه تا شەو دادیت لەگەڵ پەرەسێلکەکان لە ئاشە کە دەم، وەرە ئەوئ، دەمەوێت قسەت لەگەڵدا بەگەم." بە ئاستەم دەنگی دەبیسترا، بە سرتە قسەى دەکرد، بەلام زەهرا ئەمەى بیست، هەموو گیانی لەرزى، بە خێرایى بەرەو لای کارگەى وەستا ئارسۆن رویشت، لە دەرەوهی کارگە کە بەدەنگی بەرز بانگی کرد: "وەستا ئارسۆن، وەستا ئارسۆن، مام موسا ئاغا کاری پیت هەیە. دەچینە کێلگە، گوتی کەلویە لە پێویستە کانت هەلبگرەو وەرە." وەستا ئارسۆن گوتی: "وەرە ژوورەوه. لیڤە دانیشە." کورسییکی نیشاندا.

"چ کێلگە یەك؟"

"کێلگەى ئەسپان. موسا ئاغا لە کریت ئەسپى رەسەن و باشى بەخێو کردوون، ئەسپى عارەبى. خاوەنە یۆنانیە کەى ئەم کێلگە یەش هەر ئەسپى بەخێو کردوون، ئەویش ئەسپى

رهسهن. موسا ئاغا ئەم كىلگەيەي لە دارايى كړيوه، دهيويت ليرهش ئەسپى رهسهن به خپو بکات.

ئارسون ژماره يهك ئاميرى خستنه نيو جانتايه كى نوئى كه له بهر دهستى بوو و ههستا:
"موسا ئاغا له كوئيه؟ له ماله وهيه؟ ئيمه دراوسپى يه كدين."
"ده زانم."

"بياويكى زور دهوله مهنده؟"

"خو ده زانيت."

"ههنديك لهو كهسانه ي گوڤدراونه ته وه نه وهنده دهوله مهنده و ساماندار بوون كه حكومت له جياتى تهو زهوى و زارو كىلگانه ي له يونان هه يانبوه ليره زهوى و زارويكى زورى پيداون كه رووبه ره كه يان ده گاته پازده بيست هيكتار، بهلكو موسا ئاغاش ئەم كىلگه يه ي ناوا به مشيوه يه كړيبت."

پۆيراز به شله ژاوييه وه گوتى: "نا، ناوا نيهه. نه، نه، موسا ئاغا له بهر چاوى خو مه وه سكه ي زيره كانى هه لپشتنه بهردهم بهرپوه بهرى دارايى."
"كه واته زور دهوله مهنده."

"زه نكيبت قه دري به له موان له ناو به له مه كه يدا چاوه ريمان بيت."
تا گه يشتنه به له م هيج قسه يان نه كرد. به له موان هه ركه ئەوانى بينى ماتوڤرى به له مه كه ي پيكرد، به له م به خپرايى كه وته پږى و ناوه كه ي كه فاوى كرد. موسا ئاغا ههستاو سلاو و هه والپرسى له گه لدا كردن.

وهستا ئارسون گوتى: "تكا ده كه م، تكا ده كه م هه لمه ستن، فه رموون دانيشن."
له كابينه كه به رامبه ر يه كدى دانيشتن.

"قه دري به له موان، قه دري به له موان، كابينى به له مه كه ت چند جوان دروست كردوه."
"سوپاس سه رۆك پۆيراز، به لوتفى ئيوه، له سايه ي تو. له ده ره وهش نيمده رى زور جوانم داناون. هه ركاتيگ ويستان ده توانن بچنه ده ره وه ي كابينه كه و له وئى به ئاسووده يى دانيشن."
"هه ربزيت قه دري به له موان."

نزيكه ي شهو داهاتبوو گه يشتنه گونده كه ي عه لى چاوه ش توپال و له ئەسكه له ي گونده كه راوهستان، ئەو گونديانه ي كه له ژير چناره كه كۆبوو بوونه وه ئەوانيان بينى و له پرينكدا هه ستانه

سەرپىي و بۇ پېشوازىي ئەوان ھاتنە سەر ئەسكەلە. عەلى چاۋەش، يەكەنجار بە جۆش و خرۆشەۋە، پۆيرازى گرتە باۋەش و پاشان موسا كازم ئاغا و دواى ئەۋىش ۋەستا ئارسۆن. گوندىيەكان يەكەدەنگ گوتيان: "بەخېرىيىن."

"سوپاس، سوپاس، سوپاس."

ئەۋانيان بۇ سەر مېزىك كە روومېزى لەسەر راخرابوۋ بانگ كرد. كەمىك دواتر چاى ۋەك خويىنى كۆتريان ھيىنا.

عەلى چاۋەش سەيرىكى ۋەستا ئارسۆنى كردو گوتى: ((پىموايە ئەمن پېشتەر لە جىگايەك تۆم بىنيورە.))

ۋەستا ئارسۆن گوتى: "دورر نىيە. تۆ قاچت لە چاناک قەلآ لە دەست داۋە، مەگەر نا؟ نىمە كە دەھاتىن كاك پۆيراز پىيىگوتم."

عەلى چاۋەش گوتى: "راستە، ئىنگلىزەكان قاچيان ۋەكو ديارىەك لىۋەرگرتم و برديان و دايانە پادشاكەيان، پىيانگوت خاۋەنشكۆ ئەمە قاچى عەلى چاۋەش تۆپالە. ئەمەت بىستورە؟"

"بىستورمە، دەبىت ئەمەنت لە شوپىتىك بىنيبىت لە لەشكرى چاناک قەلآ تەفەنگساز بووم. تۆپ و تەفەنگەكانم چاك دەكردنەۋە."

"زانىم تۆ كىيت."

"بىئە براىم كىم؟"

"فەۋجىك ھەبوۋ كە دەستى بە ھىرشىردن كرد، لەۋ فەۋجەدا تەنى سى كەس مابوۋنەۋە، يەككىيان تەفەنگسازەكەيان بوۋ، ئەۋ تەفەنگسازە تۆ بوويت؟"

"مەن بووم."

"تۆ چۆن قوتارت بو؟"

"نىمە ھىشتا دەستمان بە ھىرش نەكردبوۋ كە گوللەتۆپىك رىك لەبەردەمى منىدا. ھەموو خاك و خۆلى سەنگەرەكەم بەسەرداكەوت. ھالى خۆم نەدەزانى. كاتىك كە بەخۆم ھاتمەۋە سەيرمكرد ھەموو جىگايەك تارىكە و ھەموو گىياىم قور و خاك و خۆلە. درەختىكىشىم بەسەردا كەۋتەبوۋ، لك و كەدى درەختەكە بەچوار دەورمدا لە عەرزەكە چەقىبون. بە دەستەكانم خاك و خۆلەكەم لەسەر خۆم لاداۋ رۆشنايى خۆرم بىنى. لەگەل بىنىنى رۆشنايى دىسان لەھۆش خۆم

چووم. نەمزانی چەندە خەوتبووم. بەکورتی ئاواملیتھات. پاشان گوللەیهک تەرۆکی چەپی بێکام. گوللە لایمەسەب چوار دانە پەراسوی شکاندبووم. لە دلی خۆمدا گۆتم تەواو تازە مردم، بەلام هینامیانە نەخۆشخانە ی ئەم دوورگە یە، دوورگە ی کارینجا. دەمنا دەمیەک بەهۆش دەهاتمەو، هەر جارێک بەهۆش دەهاتمەو وامدەزانی مردووم. ئاوا مردم و زیندوو بوومەو. جارێک چاوم هەلێنان بینیم لە نیوەراستی بەهەشتیک دام. لەدلی خۆمدا گۆتم ئەگەر بە زیندوویی بێمەو بەهەر نرخیک بێت دەمەوێت لەم بەهەشتەدا بژیم. سەیر دەکەم ئەو دکتۆرانە ی ئیمەمانیان دەرمان دەکرد و گیانیان وەبەرناینەو بەر لە ئیمە هاتوونەتە ئەم بەهەشتە. من لەم دنیا یەدا لەم دوورگە یە بترازیت هیچ شتیەک نییە. ئەو دەمە ی من سەریاز بووم دایک و باوک و کەسوکارەکانیان کوشتبووم. لەم دنیا یەدا تەنھا لکیک بۆ ئەو دەستی پێو بگرم بۆم ماو تەو ئەویش ئەم دوورگە بەهەشتیە یە. لەمە زیاتر دەتوانم چی لە خوا داوا بکەم."

"داوا بکە. تەننەت ئەگەر داواش بکەیت، خوا بۆ کەسیکی بێشانسی وەکو تۆ زلکە شخارتە یە کیش رەوا نابینیت. دە ی هەستن تا ئەو ئاسننگەرە بێچارە یەش پاروێک دۆلمە ی گولە کدو و مەرجانە ماسیەک کە تازە لە دەریا هاتۆتە دەر تام بکات. دە ی هەستن. لە راستیدا سەرم لەو سۆرما کە ئەمڕۆ ئەم دۆلمە ی گولە کدو لێرە هە یە. قسەمە تی ئەو بوو."

کابانی ماڵ لەبەر دەرگا بە گەرمی پێشوازی لێکردن. دەنگی لە خۆشحالیان وەکو ئاواز وابوو:

"بەخێر بێن، بەخێر بێن. ئەمڕۆ دۆلمە ی گولە کدوشمان هە یە. بریا نیشانچیش لێرە بوایە. ئەو بۆ دۆلمە ی گولە کدو دەمریت. ئەجمە دی مە راو دەمسی لەو فێر بوو، هەموو رۆژێک ئەو ئەندی ماسیان دەگریت و ئیمە ئەو ئەندەمان ماسی خواردوون کە خۆشمالن بووینەتە ماسی. هەموو گەنجەکانی گوند حەزیان لێیە لای سەرۆک نیشانچی کار بکەن."

سفرە راخرا، یەکە محار ماسی، ئینجا دۆلمە ی کدو هات. دوا ی کەمیەک قسەکردن، چوونە سەر جیگا و زوو خەوتن، بەیانی زوو لەخەو هەستان، ئەو دەمە ی خەریک بوون بەرچاییان دەخوارد ئەو ئۆتۆمبیلە ی دوینی شەو داوایان کردبوو هات. بە پەلە بەرچاییان خوارد. ئەو ئۆتۆمبیلە ی کە سواری بوون تازە بۆیاخ کرابوو وەو بۆنی بۆیاخی لێدەهات. گوشنەکانی هەردوولای دانیشتنەکە نەرم و نۆل و پەقدار و لەسەر گولە و نەهوشە نەخشیندرا بوون تاکو

سەرنشینەکان بە ئاسوودەیی بتوانن تیایدا پال بەدەنەوه. کەوشەکانیان داکنەندن و قاجیان لێپراکێشان و پشتیان بە پشتیەکانەوهدا.

عەلی چاوەش گوتی: "ئیسماعیل لەو رۆژەوه کینگەیی بەجێنەهێشتوو. بە بەردە نەقارکراوەکانی کۆشکە وێرانکراوەکە خانووێکی بچووکی لە تەنیشت دارەگەورەکە بۆ خۆی دروستکردوو، خانووەکە بچووکه، بەلام تابلێت جوانە. لە دێهاتەکانی ئەو ناوێ تەختەیی بۆ نیو ژوورەکان و سوفالی بۆ سەربانی خانووەکەیی هێناوه. کاولاکزادە ئەگەرچی هەموو خانووەکانی تێکداوه، بەلام نەتوانیبوو تەختە و سوفالە بەجێماوەکانی زۆر لەخانووەکان ببات. ئەویش لە وێرانکردنی دێهاتەکان کەوهەری بووبوو. ئیسماعیل بۆ ئەسپەکەشی ئاخوورپێکی دروست کردبوو. هێندە باش پێپراگەیشتوو و ناگای لیبوو کە ئەگەر ئیستا ببینیت کەفەلی دەلیی ناویەنەیه دەبرقیقێتەوه، باخێکی دروستکردوو، بێستانی دروست کردوو. مامەر و مراوی لە قەفەسان کردوون. هەر چوار مانگاگان شیرینی زۆریان تێدايه. ئیسماعیل پێیانپراگەییوه، پاش کەمیکی دیکە کە بگەینە کینگە بە چاوی خۆتان دەیبینن..."

عەلی چاوەش بپێسانەوه باسی ئیسماعیلی دەکرد و قسەکانی تەواو نەدەبوون، "هەرکەسیک لە جێی ئەو بوايه تا ئیستا کاولاک ئوغلوی کوشتبوو. ئەو تەنانەت جارپیکیش باسی کاولاکی نەکردوو. ئەوانی دیکەش سەبارەت بە کاولاک قسەیان نەکردوو. رای من بپرسیت پێتدەلێم کە ئیسماعیلی تۆچی بە دواي دەرفەتێکی گونجاودا دەگەریت. ئەو ئەگەر هەمان ئەو ئیسماعیلە بێت کە من دەیناسم، چاوهروانە. کەسیکی ژیر و خۆگرە."

چونە هەوشەیی کۆشکە وێرانکراوەکە. ئیسماعیل بە شادی و شانازییهوه پێشوازی لێکردن و گوتی:

"بەخێر بێن، هاتوون ئەسپەکە ببینن؟ بۆ خۆم خانوو و بۆ ئەسپیش تەویڵەم دروستکردوو. ئەگەر ئەسپەکە ببینن نایانسانەوه."

رایکرد بۆ تەویڵەو بە ئەسپێکی جوان و گەشەوه هاتەوه دەر.

موسا ناغا بە سەنگینیهوه گوتی: "ئیسماعیل ئەمە هەمان ئەو ئەسپەیه کە ئیمە کڕیمان؟

چەندە باش ناگات لیبوو و پێپراگەیشتوو ئیسماعیل، هەربۆت."

"ئېمە كە ئەم ئەسپەمان كرى هيچ ئاگايان ئېنەبوويو، نەيانزانىبوو كە ئەم ئەسپە ئەسپى عارەبىيە. بە سى مانگان ئاواي لېھات. ئەوا بە خېرايى كە باوەر ناکرېت. زۆر زىرەكە. ئەو ھەموو ئەسپەم بەختوكردون، بەلام ئەسپى وام زۆر كەم بينىبون."

موسا ئاغا لە ئەسپەكە نزىك بوو، دەستىكى لە گەردنپەو تا كەفەلى كېشاو لاواندپەو. پاشان، دەمى لېككرەو، ددانە سپىيەكانى ئەسپ دەركەوتن.

موسا ئاغا دەمىكى باش سەيرى ددانەكانى ئەسپى كردن و پاشان دەستى لەسەر دەمى ھەلگرت و گوتى:

"ئىسماعىل تۆ سەيرى ددانەكانى ئەم ئەسپەت كروو؟ ئەم ئەسپە ھېشتا ھەر چوار سالىيە."

"سەيرمكروو ئاغا، ھېشتا چوار سالىيە."

"ئەسپىكى زۆر جوانە، لەئىو ئەسپە عارەبىيەكانىش لە ھەرە رەسەنەكانە. ئەمانە رەسەنترىن ئەسپى دىيان. ناسنامەيشى ھەيە؟"

"ئە، ئاغا، بەلام زوو وەریدەگرين. كى دەتوانىت ناسنامە نەداتە ئەسپىكى وا رەسەن، رەسەنايەتى ئەم ئەسپە لەئىو چاوانىيەو نووسراو."

ھەستى بەختەوھرى ئەم ساتە بارتهقاي ھەموو ئېش و ئازارەكانى داھاتوو دەبېت.

موسا ئاغا لەو ساتەوھرى ئەم ئەسپەى بينىبوو بۆ كەسپىكى جيا لە موسا ئاغاي پېشان گۆرابوو و تەننەت شىوھى بە رىگادارپېشتنى گۆرابوو. بەخېرايى بەرەو لای خانووە وېرانكراوھەكە رۆبېشت، ئەوانى دىكەش كەوتنە دوای. لە ئېو دەرگاي خانووەكە راوھستا، ماوھەكى درېژ سەيرى دەرووبەرى خۆى كرو پاشان گوتى: "ئەم پياوھ پياوھىكى ژىر بوو، خانووى لە باشترىن شوپىن دروست كروو. لەھەر لایەكەوھە سەير بكەيت دەريات لېدپارە، جگە لەو، وەك ئەوھى لە ھەر گۆشەيەكەوھە سەيرى بكەيت وادەزانىت سەيرى دەريايەكى دىكە دەكەيت. لە كرېتى ئېمەشدا شوپىنى وا ھەن كە لە ھەر گۆشەيەكەوھە سەير بكەيت دەريايەكى دىكەت دەكەوېتە بەرچاو. ئەم كەسانەى دەريا تەنھا بەيەك شىوھ دەبين، ناتوان وەكو پىويست چىژى لىوھەرگرن. لە دوورگەى ئېمەدا كەبراىەك ھەيە وەكو مندالتيكى بزۆز وايە، رەنگبېت ئىوھش بينىبتان، مەبەستم وەلى نىشانچىيە."

عەلى چاۋەش گوتى: "دەيناسىن، دەيناسىن ئاغا. ئەو زۆر دېتتە ئېرە، ھەر قاچى گەيشتە سەر ئەسكەلە ھاوار دەكات عەلى چاۋەش، عەلى چاۋەش، عەلى چاۋەش دۆلمەى كدو ئامادەپە؟ ھەرىسەى ترخىنە لەسەر ئاگردانە؟ خوشكەكەمان تەندروستى باشە؟"

"ئەو ۋەلى نىشانچىپە دەريا ھەموو رۆژىك، بەيانىان، نىكەى نىۋەرۇيان، نىۋەرۇيان، عەسران، شەوان، لەنىۋ رۆشناىى، لەژىر تريفەى ئەستېران، لە شەوانى مانگەشەو بەشىۋەى جۇراوجۆر دەبىنىت. ئەو تەنھا لەنىۋ دەرياپە كدا نازىت، بەلكو لەنىۋ دەرياگەلى جيا جيا دەژىت. دەريوانە تايپەتەكان ئاوا. ئەو كابرەى ئەم خانوۋەشى لېرە دروست كدوۋە بە ھەمان ئەو ئەندازەپە ئەسپەكانى خۆشويستوۋە، ئاۋاش دەرياي خۆشويستوۋە."

"ئەم خانوۋە باپىرەى چورباچى ئىمە دروستى كدوۋە."

موسا ئاغا گوتى: ((خو لىيخۆشېيت. پىاۋىكى باش بوو. تەنھا خۆشويستىنى ئەسپ و دەريا بەس نىپە، دەبىت بالندە و نازەل و مىروولە و ھەنگ و سەنگ و خاك و خۆل و باو نەيزەك و ھەموو شتىك، ھەموو شتىك، ھەموو ئەو شتانەى لە دىيادا ھەن خۆشتىۋىن، لە ناخى دلەۋە. نايىت لە لاۋاندنەۋەى دىيا ھەرگىز تىر بېيت."

موسا ئاغا بەرەو درەختىك كە كانىۋىكى لەژىردا ھەلدەقولئى ھەنگاۋى ھەلىنا. خۇى دابوۋە دەست لافاۋىك لە شادمانى و ئەوانى دىكەش ھەۋلىان دەدا بگەنە ئەو. موسا ئاغا لە رۆخ كانىۋەكە راۋەستا، داھاتەۋە، سەپىكى ئاۋەكەى كد، روخسارى خۇى لەنىۋ ئاۋدا بىنىپەۋە، روخسارى ۋەكو ھى سەردەمى گەنجىەتى ۋابو، ئارام و تژى بوو لە مېھەر و شادمانى. "ئىستا دىياى من ئەو دىياپەپە. دىياى من، كرىتتە، بە ھەموو شتىكىپەۋە لە كرىتتا بۆنى ھەموو شتىك، دار و درەخت و ئاۋ و خاك و بالندان جۆرىكى دىكە بوو. لە كرىتتا رۆژەكان و ھەموو شتىك جىاۋاز بوو. لېرەش ھەموو شت جۆرىكى دىكەپە، ۋەلى ھېشتا بە ھەموو دل و گىانم ھەستەم بېنە كدوۋە. ئەگەر رۆژىك لە ۋەلى نىشانچى بېرسىن تۆ چما ئەۋەندە خۆشحالېت، دەلېت، شادى و شادمانى رۆچۆتە مۆخى ئىسقانەكانم، ھەر ساتىك دېت و دەروات دلەم ئەقىنىك دەئافرىئېت."

لە پرىكدا روى كدە ئىسماعىل: "ئەم كانى و ئەم درەختە كەمىك گۆراۋن، وانىپە؟"

"ۋايە ئاغا، گۆرانىان بەسەرداھاتوۋە، كانىۋەكەم گەۋرەتر كدوۋە، دەۋرۋبەرەكەم ھەلكەند و گەياندمە نىك رىشالەكانى درەختەكە، ژىر درەختەكەم ھەلكەند، كانىۋەكە سى ئەۋەندەى

جارانی لیها تووه. ورده بهرده کانی ژیره وهی کهم بوون و بهشی کانیوا که میان نه ده کرد، گونی گونی ورده بهردم به کۆل بۆ له ده ریا را هینان و هه لمپرشته ژیره وهی. کاتیك کانیوا که له بن قاپۆری دره خته که نزیك بووه ناوه که زۆر زیادی کرد. ناوا بوو به ستیریکی بچووک که ژیره وهی به ورده بهردی رهنگاو رهنگ دا پو شراوه.

موسا ئاغا به راویژیکی لیپراوانه گوتی: گنیدی دهست لهم کانیبه مه ده ئیسماعیل. به تایبته چیدی که کارت به سه ره ئه م دره خته وه نه بیته. سروشت هه میسه له ئیبه مانان عاقلتره. خۆی له هه مووان باشر ده زانیت چی ده کات و ده یه ویت چیبکات. کاری ئاده میزاد، که ده لئین نافه ریده هه کی سهیره، ته نها بوته ویران کردن و له نیو بردن. ته نها بوته ویران کردن و له نیو بردن. ته نانه ت دلی خۆیشی له نیو بردوه.

"تیگه یستم ئاغا، ده ستیان لیناده م ئاغا، تیکیان ناده م ئاغا."

"ئه م ماسیانه له کوپوه هاتوونه ته ئیره، نیو ئه م کانیوا؟ پیشتیش هه بوون؟"

"ئه ئاغا، من ئه وانم هیئا ئاغا."

"کاریکی چه ند نابه جیت کردوه. تۆش وه کو گه مژه کان ویستووته سروشت جوانتر بکه یته. نه گه ر کانیبه که بیویستبوایه جوانترین ورده به رد و جوانترین ماسی ده هیئاو ده یهاو یشته نیو خۆیه وه. ئه و ماسیانه هه لبرگه و بیانه به ره وه بۆ ئه و جیگایه ی لیته یئاوان. ئیدی هه رگیز به کۆلت ورده به ردان بۆ کانیبه که مه هینه. ئه وه نده ی هیئاوتن به سه کاتیك ویستت ماسیبه کانیب بگوازیه وه ئاگاداره ئازاریان نه ده یته و له نیویان نه به یته."

سه رچاو ئاغا، له نیویان نابه م ئاغا.

وه ستا ئارسۆن به فووتیک زه وی خانووه که ی روویو کردو له ده فته ری کدا که به ده ستیبه وه بوو ده نیووسی. پۆیرایش یارمه تی ئه وی ده دا. کاتیك له گه ل ئیسماعیل و عه لی چاوه ش به ره و لای ئه و رووباره ده رۆیشت که زه ویی دازه ی توونه کانی کردبووه دوو به ش، رووی کرده وه ستا ئارسۆن و گوتی:

"وه ستا ئارسۆن، وه ستا ئارسۆن، وه ستا ئارسۆن، دوا ی ئه وه ی که نه خشه ی خانووه که ت ته واو کرد ته ویله کان و ئاخوری ئه سپه که ی من و باخچه ی گولان له بیر نه که یته. بۆ هه مووان نه خشه بکیشه، نه خشه ی هه موو ئه و شوینانه به ینه و بیانده به من. ته واوی کیلگه که به هه موو ورده کاریبه کانیبه وه ده بیته له ژیر ده ستی من دا بیته."

"خەمت نەبیت مام ئاغا، سەرمان لە نەخشەسازییەش دەردەچیت، کێلگە بە بەرد و دار و خاک و کانیو و رووبار و زەیتوونەکانییەو دەینم و دایدەنیم بەردەستت، بەلام ئەم کارە چەند رۆژێک درێژە دەکیشیت."

"تەگەر ویستت دەتوانیت لە مائی ئیسماعیل بمینێهە."

"وەستا ئارسۆن دەخەینە سەر سەر و سەرچاومان، ئەویش وەکو ئاغامان عەلی تۆپال قارەمانی چاناک قەلاو گەلیبۆلۆیە. ئەم وەستا ئارسۆنە هەمان ئەو وەستا ئارسۆنە نییە کە بەر لەوێ خۆی بەیتە ئیرە ناو و ناوبانگ و دەنگویاسی هاتبوو و بووبوو و وێدی سەر زاران، دەنگویاسی ئەو تۆپانە کە دۆژمنیان لەت و پەت دەکرد، هەر وەها چاککردنەوێ ئەو تەفەنگە کۆن و لەکارکەوتوانە کە نوێ نوێی دەکردنەو؟"

عەلی چاوەش تۆپال بە فیز و شانازی کردنی کەو قاجی بە عەرزداکیشا:

"خۆیەتی، ئەمە هەمان ئەو وەستا ئارسۆنە و قارەمانی چاناک قەلاو گەلیبۆلۆیە. ئەوانە لە نەبەردەکانی چاناک قەلاو گەلیبۆلۆ زیندوو ماونەتەو هەمیشە شانازی پێوە دەکەن و لەنیو هەموواندا کەسێک نابینیت ناو و ناوبانگی وەستا ئارسۆن نەبیستیت. تەفەنگ و تۆپی هەندیکیانی چاک کردۆتەو جگە لەو زۆر جار لە پشت رەشاشەکانیش دانیشتوو ئەو دۆژمنە کە وەکو رەوێ کلۆیان بەرەو رومان دەهات هەڵدەوێران و لەنیو دەبردن."

ئەم قسانە کردن و ئینجا ئەمە بۆ زیاد کرد: "ئارسۆن، خاک و دوورگە و ئیمەمانانی هەلبژاردوو و ئیمە هەموومان هەست بە سەر بەرزی و شانازی دەکەین."

موسا ئاغا و پێشکەوت و بە هەنگاوی پتەووە چوو پێش. بە چەشنێک کە پۆریاز و ئیسماعیل نەیان دەتوانی پێبگەن. گەیشتنە رووباریک کە وەکو نوور بەسەر و رده بەردە درەوشاوێکاندا رەوان بوو. رەنگدانەوێ رۆشنایی ئاوە کە دەکەوتە سەر دارزەیتوون و دەوێنە گەزەکان و چنارەکانی هەردوو لای رووبارە کە. رۆشنایی دیکەش جگە لە رۆشنایی هەتاو بەو دەورووبەرە دەکەوت و پۆلە ماسی بە پوولە کە درەوشاوێکانیان هەڵدەبەزینەو شوێر نیو ئاوە کە دەبوونەو.

موسا ئاغا لە رۆخی ئاوە کە لەسەر ئەژنۆ دانیشت. ماوێهێک ئاوا مایهوە، تا رۆژئاوایوون چاوی لەسەر ئاوە کە هەلنەگرت.

سې رۆژ له وې مایه وه. عهلی چاوهش که حال و باریکې باشی هه بوو زۆر به باشی پیشوازی لیکردن. خواردنی وای دهرخوارد دان، که قهت نه یاغخواردبوو، به درپژایی ئه و سې رۆژه موسا ئاغا کریت و ئه سپه کانی و ژنه که ی خۆی که فرپیان دابووه نیو دهریا و کچه کانی که رۆح و گیانی بوون و به کورتی هه موو شتیکی له بیر کردبوو، هه موو شتیکی له بیر کردبوو چونکه کیلگه، دهریا که له کیلگه را به هه زار شیوه ده بیندرا، ئاوه دهره وشاوه کانی رووبار، کانی اوه که وه کو تۆیه لیک رۆشنایی له ژیر دارچناره که ده لهرایه وه، عهلی چاوهش و هه موو ئه و که سانه ی دیکه ی ئه وې سهرمه ست و ئه فسوونیان کردبوو. موسا ئاغا ی ئه فسوونکراو له م دنیا به نه مابوو و چوو بووه دنیا به کی دیکه. له نیو خه ون و خه یالاتیکی به هه شتیانه وه کو مه ست و خه الوان باله فپه ی ده کرد و ده فپه ی.

دوای سواربوونی به له مه که ی قه دریی به له موان بوو که کچه کانی به بیر هاتنه وه و کاتیکی له لایه کیه وه پۆیراز و له لایه که ی دیکه ی وه ستا ئارسوئی بینیبوو هه ندیک به خۆی هاتبووه وه:

"ده گه رپیننه وه دوورگه که مان کوپینه، عهلی چاوهش و ئیسماعیل له کوئی مانه وه؟ ده مو یست که مینک: پاره بده مه ئیسماعیل، دامی؟"

پۆیراز گوئی: "داتی ئاغا."

موسا کازم ئاغا پشتی به پشتیبه که وه دا، چاوه کانی نووقاندن، ههر ده منداده مینک چاوه کانی ده کردنه وه وه به سهرسامیه وه سهیریکی ده ورو به ری ده کرد و ههر یه کسه ریش چاوه کانی داده نانه وه سه ریه ک. کاتیکی به له م گه یشته وه ئه سه که له موسا ئاغا پرسی:

"گه یشتین؟"

وه ستا ئارسوئن که ده ستی ئه و ی گرتبوو و هه لیده ستاند گوئی: "گه یشتین ئاغا" و پیکه وه له به له م دابه زین.

موسا ئاغا که له کیلگه تا دوورگه وه کو خه الوانی لیها تبوو، ئیستا ئه و موسا ئاغا یه ی چند ساتی پیشتر نه بوو، بوو بوو به موسا ئاغا ی بیته ندازه شاد، بیئۆقره و گه نج به چاوانی دهره وشاوه وه. به هه مان شیوه ی که که سینک له خۆشیان بالی لیده روپین، موسا ئاغا ش بالی لیروابوون. وا به خیرایی به ره و ماله وه ی ده رپیشته که پۆیراز تۆزیشی له دوو نه کرد. هیشتا قاچی نه نابوو ده رگای باخچه که گوئی:

"کچه کانم، کچه کانم، کچه نازیزه کانم، من هاتمه وه، من، من."

کچه کان هاواريانکرد: "به خیر بیتهوه باوکه!" له پليکانه کان بهره و باخچه دابه زین و باوکیان گرته باوهش. ئه و شادمانیهی باوکیان کاری له وانیش کرد. پۆیرایش له گهڵ ئه واندا نوقمی نیو ئه و شادمانیه خرۆشاوه بووبوو.

"وا له بهههشت دهگه ریمه وه کچه نازیه کام. له ته مه ندا بهههشتی ئاوام نه بینیه وه. هیچ که سیشم نه بینیه وه که تا کو ئیستا بهههشتیکی ئاوی بینیه. له هر لایه کی کینلگه ی ئیمه سهیری ده ریا بکهیت ده ریا ت به شیوهیه کی جیا دیتته بهرچا، به رننگ و روشناییه جیاوازه کان. هیچ جینگایه که به ده ریا ناگات. با هرچی زوهه بچینه وه مالی تا هه مووتان بو باس بکه م." دهستی خسته نیو قوئی کچه کانی و بهره و پليکانه کان وه رپیکه وتن. خه ریک بوون له پليکانه کان به سه ر ده که وتن، موسا ئاغا ده یگوت: "بوونه جادوو. ده رۆیت ده گه یته ئه وئ و سهیری ده ریا که که میک له ولاتره وه یه ده کهیت، کانیکی زولال له ژیر دره خته گه وره که و رووباری دره وشاوه زولال به نیوه راستی دارزه ی تونه کاند رت ده بیته، ده بینیت، له وئ شتیکی ئه فسوونت ده کات که له هه موو ته مه نتدا تا قیت نه کردۆته وه، جهسته ت، قاچه کانت له زه وئ جیا ده کاته وه، سه رت ده خاته خولانه وه و مه ست و هیران ده بیته. مرۆف نوقمی نیو شادی ده بیته، مه مله که تی شادیه کان و فرینه کان و جادوو ده کان له هوش خۆت ده به ن و مه ست و هیرانت ده که ن، ده چیه نیو دنیا یه که دنیا ی شته جاویدان و نه مره کانه و پیتخۆشه هه له وئ بمیته وه. ئیستا من له وه ها دنیا یه کی جاویدانه وه به ده وری خۆمدا خول ده خۆم. چهنده باش بو که هاتینه ئه م دوورگه یه و ئه م خه لکه باشه مان بین، ئه و کینلگه یه مان کری، خۆزگه ئیوه ش ده چوون و کینلگه که تان ده بین، له وئ شتگه لیک هیه که مرۆف ئه فسوون و سه رمه ست ده کات، ئه وئ، کینلگه که."

پۆیراز هه روا له سه ر پليکانه کان وه ستابوو. هه په سابوو، له لایه کی دیکه ش تا ده هات خه م و بازار زیاتر دلپان داده گرت. زه هرا، ئه و ده مه ی باوکی خه ریک بوو له پليکانه کان به سه ر ده که وت، ئه و ده مه ی له گه ل باوکی قسه ی ده کرد ئاو رپیکی دابوه وه و سه رپیکی ئه و ی کرد بوو، به لام نه ی توانی بوو سه ری به رزبکاته وه و ته ماشای زه هرا بکات. ئه ویش تاسا بوو، قاچه کانی ئه ویش له زه وئ بوو بوونه وه، ئه ویش پیده چوو خۆی له بیر چووبیته وه. ئیستا خۆزگه دایکه لینا به اتبوا یه، قوئی بگرتبوا و بیه ردبوا یه و مالی، ئه و خه م و نازاره ی روخساری داگرتوه هیه چکه س نه بینیت و زه هرا له و گرفته رزگار بکات. له کاتی کدا که ئه وان تژی بوون له شادی و

میهر و له خویشیان خەریک بوون بالّ بگرن، پۆیراز وەکو مندالینکی بیسەرپەرشت و تاک و تەنیا لە نێو پەرستی ئەم دوورگە یە مابوو. بەیانی بەهەر جوړیک بیت زوو لەخەو هەل دەستیت، دەچیتە ناشەکو تا روژتاوا دەبیت، تا تاریکی دادیت چاوەرپی ئەو دەکات، چ بیت و چ نەهیت. بەیانی ئەمە نەک جاریک دەیانجار و بە دنیاییەو بە فاسیلی دەلێت. پۆیراز گەراپەو مالهو.

زەهرا، فاسیلی لە ئەسکە لە بینەو، بریاربوو بچیتە راو ماسی. پێگوت: "بەستە فاسیلی، کارم پیتە."

فاسیلی لە هەمان جیگای لیبوو وەستا.

"بەو، بە پۆیراز بلێ، سبە لە بەیانیەو تا شەو دادیت لەناو ناشەکو چاوەرپیم." فاسیلی پرسی: "هەر ئیستا؟"

زەهرا گوتی: "هەر ئیستا، پێش ئەو ی بچیتە ماسیان."

فاسیلی چوو مالی پۆیراز، کەمیک دواتریش گەراپەو. زەهرا کە سوور سوور هەلگەرابوو گوتی: "چیگوت؟"

فاسیلی گوتی: "هیچی نەگوت. رەنگی زەرد هەلگەرابوو و شلەژاو دیاربوو. دەتگوت دەیهویت شتیک بلێت، بەلام نەیتوانی. من خولق و خووی ئەو شارەزام. ئەگەر بێدەنگ بیت و قسە یەک نەکات تەواو ئیدی نایکات. من بەو هەش لێنەگەرام و سەیریکی روخساریم کرد و لیمپرسی: "چی بە زەهرا بلیم؟ دیسان هیچی نەگوت. کەمیک لێو کانی جوولاندن. من دیسان چاوەرپیم کرد، دووبارە پرسیمەو، ئەو دیسان نەیتوانی هیچ بلێت."

سواری بە لەمە کە ی بوو، دەستی بە سەوللیدان کرد. لەو شوێنە ی وەستابوو و شکەلات و ماو یەک ئاوا مایەو، پاشان لە پەر خۆی کۆکردەو بە بۆلە بۆلەو گوتی، قسە ناکات با نیکات، ناھیتە ناشەکو با نەهیت، من خۆم بەیانی زوو دەچمە ناشەکو و چاوەرپی دەکەم. لەدلی خۆیدا گوتی باوکم بۆچی ئەو نەندە خو شحاله، بەلکو هەوالینکی لەبارە ی گەرانەو پێگە یشتیت... وەلسی ئەگەر وایە بۆچی کێلگە و دەریا و مەرۆقە تازەکان ئاوا ئەفسوونیان کردوو؟ چیوای نەماو دوو دانە بالّ لەژێر هەنگلی برۆین و لەشەقە ی بالان بدات و پروات بۆ کریت، لەوئ لەسەر دارەمیو کانی بەردەم دەرگا هەلبنیشیت. لە ئەسکە لەو بۆ لای دارچنارەکان چوو، لەسەر نیو تەختی کە نار کانیە کە دانیشت، گوتی، بەلکو لە جیگایە کە لەم

دەورو بەرانبەر رووبەرپرووی یە کدی ببینەو. چاوەرێ ما. تا زیاتر چاوەرپتی کرد، هیواو ئومیدی زیاتر بوو. بەو خەیاڵی کە کەمێکی دیکە بە دەردەکەوێت، کەمێکی دیکە بە دەردەکەوێت تا نزیکی نیوەرۆ هەر لەوئ مایەو. کەس نەدەهاتە سەرکانی. هیچ دەنگێک لە دوورگە نەدەبیسترا. نە دەنگی مەلێک، نە زەردەوالە، نە مرۆڤ و نە شەپۆلی... رێک لەم ساتەدا پشیلە عەباس و پشیلە مێینەکە کە تازە لە حەرەم هیندرابوو بە بەردەمیدا رەت بوون. پشیلەکان هەردووکیان مەست و سەرخۆش بوون. زەهرا چونکە پشیلەکانی خۆش دەوێست و لە منداڵییەو زۆر یاری لەگەڵدا کردبوون، نزیکی هەموو رەفتاری پشیلەکان شارەزا بوو. تەنانەت پێکەنینی پشیلانیشی بینیوو. خولق و خوری پشیلەکان وەکو خولق و خوری ئەو کەسانە لێدەهات کە بەختیان دەکردن. پشیلەکانیش کە بە بەردەمیدا تێپەریبوون نوقسی نیو شادمانی بوون. زەهرا بەخیلی بە پشیلەکان برد. خۆزگە ئیستا لێرە هەلەدەستا و دەچوو لە شەریفە خاتون وەکو هەمیشە جاجی لەگەڵ دەچنی. باوکی دەریای هەزار روخساری بینیوو، هەزار جۆر رۆشنایی، هەزار جۆرە گۆل، ئاسمانی بە هەزار شێوە بینیوو و مەست بووبوو، جادووی لێکراوو. ئەگەر تەنھا جاجی دەستچنی شەریفە خاتونی بینیوا ئەفسوون و مەست دەبوو، عەقڵی خۆی لەدەست دەدا. نایا ئادەمیزاد دەتوانێت شتیێک لەو بوونەوهرانە ی خواوەند ئافرانوونی بەتافرتینێت؟

هەستا، سەیری ئاوە درەوشاوەو زوڵالەکە ی کرد کە لەشیرەکە دەرژایە خوار. ئەگەر ئاوا سەیری بکەیت ئەم ئاوەش هەزار رۆشنایی و نووری تێدا بەدی دەکرێت. باوکی ئاواوو. خەریک بوو دەچوو لە شەریفە خاتون کە قاچەکانی بەرەو مالهەویان بردەو. باوکی خەریک بوو بە جۆش و وروژانەو قسە ی لەگەڵ نەسیبەدا دەکرد. هەر لەگەڵ بیستنی چرپە ی پیتی زەهرا ئاورپدا یەو و سەیری کرد و گوتی:

"زەهرا چەند باش بوو هاتی، وەرە لەی من دابنیشە، تۆش ببینە." کاغەزێکی پان و گەورە لەسەر مێزەکیان کرابوو. سەیر بکە کچم، ئێرە کێلگە کەمانە. ئێرە کۆشکێکی کۆنی لیبوو، هەرچەندە وەکو کۆشکەکە ی کریتی ئیمە نیبە، لێ بۆ خۆی خانوویکی زۆر جوان و بەرچاوە.

کۆشکەکە و ئەو ی کە لەجێی ئەو کۆشکە چۆن کۆشکێک دروست دەکات، ئەو درەختە ی کە کانیاویکی لەبندا هەبە و رووباریک بە ماسیەکانیەو لەنیو دارزەیتوونەکاندا هاشە هاش

دهکات و ده‌رژتته نیو ده‌ریا و به کورتی هه‌رچی له کیلگه‌که هه‌بوو به هه‌موو ورده‌کاریه‌کانیه‌وه له‌سه‌ر کاغه‌زه سپیه‌که نووسرابوون و وینه‌یان کیشرابوو. باسکردنی له کیلگه و مرۆقه خاکه‌پراکانی شه‌وی و هه‌ستی سه‌رسامبوونی به‌وی ته‌واو نه‌ده‌بوو. هه‌روه‌ها ناویانگی وه‌لی نیشانچی له‌وه‌ده‌ره‌هه‌بته‌ندازه بوو. به وردی و به‌وپه‌ری ریک و پیکیه‌وه باسی رووداوه‌که‌ی گوندی عه‌لی چاوه‌ش تۆپالی بۆ کردن و باسی شه‌و یۆنانیانه‌ی که له‌وی رۆشیتبوون و شه‌و که‌سانه‌ی هاتبوونه جیگای شه‌وان و له ماله‌کانیان نه‌ده‌هاتنه‌ده‌ر و شه‌وی که وه‌لی نیشانچی بووه له ماوه‌ی دوو رۆژدا شه‌وانی له‌ماله‌کانیان هینابوو‌ده‌ر و هه‌مووانی سه‌رسام و واقورپماو کردبوو، به چه‌شنيك که هه‌مووان وه‌کو زاهید و پیاو چاک سه‌یریان کردبوو. له ماوه‌ی دوو رۆژ شه‌و گوندیانه‌ی که له یۆنانه‌وه هاتبوون له سایه‌ی وه‌لی نیشانچی بوو‌بوونه دۆست و براده‌ری دل‌سۆزی یه‌کدی، وه‌لی نیشانچی به‌شيوه‌یه‌ک قسه‌ی له‌گه‌لدا کردبوون و خستبوونیه نیو بازنه‌ی جادووی خۆیه‌وه که شه‌و ناوارانه‌ی چه‌ندین مانگ بوو له‌ماله‌کانیان نه‌هاتبوونه‌ده‌ر و که‌س نه‌یده‌بینین، یه‌کسه‌ر له‌ماله‌کانیان هاتبوونه‌ده‌ر، هه‌موویان مندال و پیر و گه‌نج.

موسا ئاغا گه‌رم داها‌ت‌بوو، یه‌کرێز قسه‌ی ده‌کرد، له‌لایه‌کی دیکه‌ش باسی سه‌رسامی و شه‌فسوونبوونی خۆیشی ده‌کرد.

نه‌سیبه‌ خواردنیکی به‌ تامی کریتی لێنابوو، شه‌ویش به‌بی یارمه‌تی شه‌وانی دیکه‌. خواردنیش خواردنیکی تایبه‌تی کریتی بوو.

موسا ئاغا دوا‌ی نا‌خواردن دیسان به‌ شادی و گه‌رم و گو‌ریه‌وه‌ گوتی: "کچه‌کاتم، من ده‌چه‌ مائی پۆیرازی کو‌رم، زوو ده‌گه‌رپه‌مه‌وه ئینشاللا نا‌مه‌ مایه‌ی زه‌مه‌تی. له‌سه‌ر ریکای خۆم مه‌له‌ک خانیش له‌گه‌ل خۆمدا ده‌بم."

هه‌ستا، چوه‌ هه‌مامه‌که، سابوونییکی زه‌ردی بۆنداری هه‌لگرت، زه‌هرا به‌مه‌سینه‌ ناوی به‌ده‌ستان دا‌کرد. کچه‌که شه‌و خا‌ولیه‌ی که به‌سه‌ر شانیه‌وه بوو دایه‌ باوکی، موسا ئاغا ده‌سته‌کانی وشک کردنه‌وه.

موسا ئاغا نه‌خشه‌ی کیلگه‌ و ده‌وربه‌ره‌که‌ی له‌سه‌ر میژ هه‌لگرت، قه‌دی کرد، چوه‌ ده‌روه‌، له‌خواره‌وه بانگی مه‌له‌ک خانمی کرد، مه‌له‌ک خانم له‌گه‌ل بیستنی ده‌نگی شه‌و یه‌کسه‌ر دابه‌زیه‌ خواره‌وه.

"مەلەك، مەلەك، مەلەك خانم، وەرە بزانه دەمەوئیت باسی چیت بۆ بکەم و چیت نیشان بدەم، دەچینە مائى پۇيرازى كورم، ئەو، ئەو كىلگەيەى بۆ پەيدا كردم. ئەمجارە سى رۆژان لەوى ماینەو. منیش دانىشتەم و بىرم كردهو كىلگەكە چۆن دروست بکەم، بۆيە نەخشەم بۆ كىشا." ئەو كاغەزەى بەدەستىهە بوو نىشانيدا.

پۇيراز ھەر كە ئەوانى لەبەردەم دەرگادا بىنى يەكەمجار واقى ورم، پاشان يەكسەر شادى دلى داگرت:

"بەخىر بىن، سەفاتان ھىنا، سەرفرازتان كردين ئاغا. فەرموون خانم، فەرموون ئاغا. بەخىرھاتن." جىگای نىشاندان. لىنا گوتى:

"چاى ئامادەيە بەرپزەكەم." ماوہيەك بە زمانى يۇنانى پىكەو قسەيان كرد.

"چەندە باش بە يۇنانى قسان دەكەيت بەرپزەكەم."

"توركيەكەشيان زۆر باشە دايكە لىنا."

لىنا گوتى: "ھەموو شتىكىيان باشە."

بەخىرايى چوۋە ناندینەكە، يەكسەر چايەكە ھات، وەكو رەنگى خوينى كۆتر و لەنىو پيالەى كەمەرباريك و ھەلمى لىھەلدەستا.

موسا ئاغا بىتۆقرانە لەكاتىكدا كە پيالەكەى بەدەستەو ەرتىبوو، گوتى: "ئىمە سى شەو و سى رۆژ لەنىو بەھەشتىك بووين، زەوى و ئاسمان و ھەموو جىگايەك بۇنى بەھارى دەدا. دەتگوت لەئاسمانەو گول راون، لەسەرەو بۆن و بەرامەى خۆشمان بەسەردا دەبارين. لەدەرياو بۆنىكمان بۆ دەھات كە لەھىچ دەرياەكدا بۇنى وا پەيدا نايىت. بۆنىك بوو كە لەشى مرۆقى نەرم و نۆل دەكرد."

دواى ئەوہى ئەو قسەو باسانەى كە بۆ كچەكانى كرىبون بۆ ئەوانىشى دووبارەكردنەو، ھاتە سەر بابەتى دىكەى وەكو ئاو و ھەوا و ماسى و بالئندان. بەتام و چىزەو بەسى خەلكەكەى كرد. سولتان موسا ئاغا باسى شتگەلىكى كرد كە پۇيراز زۆر لەوانى نەبىنىبوو كەچى خولياو ئەفسونىيان بووبوو. سولتان موسا ئاغا باسەكانى ھىند جوان و وروژتەرانە بوون كە مرۆقىيان شەيدا دەكرد. ديارە ئەفسونىبون ئەمەيە. پۇيراز رۆچووبوۋە نىو قسەو وتە جوانەكانى موسا ئاغا و لە بەھەشتىكەو دەفرى بۆ بەھەشتىكى دىكە و دەرۆيشت و دەگەرپايەو. لەم ساتەدا دەرگاگە كرايەوۋە ئوسوى دەنگىبىژ ھاتە ژور:

"خەتای من نیه، بیره دا رەت دەبووم که قسەکانیم کهوتە بەر دل، لەسەر پلیکانەکان دانیشتم، ئەگەرچی هیچ یەک لە قسەکانی مام ئاغا تێنەگەیشتم، بەلام دیسان رۆچوونە نیو دلم. عەبدالی زینکی ئاوازخوینی ئیمەش ئاوابوو. ئەو سترانی بە زمانی کوردی دەچری، بەلام تورک و فارس و چەرکەس و گۆرجی و بە کورتی لە هەفتا و دوو میلیەت هەر کەسیک گویستیایان بوا دەیتوانی تییانگات. هەرکەسیک بێت دەتوانیت لە قسەکانی موسا ئاغا بگات. موسا ئاغا زمانەکی نییە قسە دەکات، دلێتی قسان دەکات. باشە، ئاوازخوینە مەزنەکان وان، زمانیان نا بەلکو دلێان لەگەڵ مرۆفدا قسان دەکات. ئەو قسانە هەفتا و دوو میلیەتیش تییانەگات."

لینا لە سینییکی زیوین پینچ پیالەێ که مەرباریکی چای هینان که بۆن و بەرامەکی ئەو ناو هۆلەێ پرکردبوو. موسا ئاغا لەلایەکەوێ چایەکی دەخواردووە، لەلایەکی دیکەش قسەێ دەکردن و رووداو و بەسەرھاتەکانی دەگێرانەوێ. پۆیرازیش لە تەنیشتیەوێ بوو. ئەوێ که موسا ئاغا دەگێرایەوێو باسی دەکرد بینیبووی، بەلام موسا ئاغا بەشیوێیەکی دیکە دەگێرانەوێو باسی دەکردن. بە چەشنیک که مرۆف شەیدا دەبوو و تامەزرۆی ئەوێ دەکرد تەمەنیک لەویدا بژیت، بەلام ئەگەر ئاواپ ئەوێ بۆچی ئەو دەپوێت تەنھا و تەنھا لە کریتدا بژیت و دلێ تەنھا هەر بۆ کریت لێدەدات و نایەوێت لە هیچشوێنیکی دیکە بێت.

موسا ئاغا دوای ماوێیەک قسەکردن، کاغەزیکی گەورەێ که لەسەر مێزەکە بوو کردووەو لەبەردەم خۆیدا پانی کردووەو گوتی که چۆن کۆشکێک لەنیو کێلگەکە دروست دەکات، چ جۆرە گۆلێک لەنیو باخچە و چ درەختیک لەناو باخەکیدا دەروپوینیت، لەنیو باخچەێ کۆشکەکەدا چۆن چیمەن دەروپوینیت، تۆوی چیمەنەکە لە ئینگلستاندا دینیت، بۆ دروستکردنی میچی کۆشکەکە لەکوێ وەستاکارو دارتاشان و بۆ نەخشاندن و رازاندنەوێ دیوارەکان خۆشنوسان لە ئێران و هیندستان و عارەبستان دینیت و کۆشکەکە وادروست دەکات کە بێتە وێردی سەر زاران. پاشان، باسی لەتەسپەکان کرد، باسی رەگەز و جۆری تەسپەکان. لە جینگایەکی وا جواندا دەپوینت تەسپی عارەبی و ئینگلیزی وا جوان و رەسەن بەخێو بکات کە هەموو بەخێوکرانی تەسپ بە بینیان لەسەر سامیان ئەنگوستیان بچنە دەمیانەوێ. دوای ئەو هەموو قسەو روونکردنەوانەشی گوتی تەسپەکان جوانترین بوونەوێ سەر رووی زەوین. ئەوێ بۆ زیاد کرد کە لە تەک هەر قارەمانیکدا تەسپێکی پیرۆز و پێبەخێریش هەبوو کە ئەوێ

پاراستووه و پشتیوانی لیکردووه. هیچکس ناتوانیت بوراقتی، ئەسپەکهی حەزرەتی محەمەد (درودی خوی لیبیت) که پیی چۆتە میعراج فرامۆش بکات. ئەسپەکانی ئەسکەندەر، حەزرەتی عەلی (سەلامی خوی لیبیت) و کویر ئۆغلو وەك خاوەنەکانیان بە جاویدی ماونەتەوه.

باسکردنی ئەسپەکان تا بەیانی بەردەوام بوو. موسا ئاغا ئەوەندە لە قسەکردن ماندوو بوویو بەشیوێهەك که هەندیک وشە بەنیوہ ناچلی لە دەم دەردەچوون. بێدەنگ دەبوو، هەناسە هەڵدەکیشاو درێژە بە قسان دەدایەوه، هەر که تیشکی خۆر دەرکەوت قسەکردنی ئەویش تەواو بوو... لە روخساری ماندوویدا شادی و ئازار و ترس بەدی دەرکرا... کاغەزە گەورەکە سەر میژەکە کۆکردەوه، هەستاو گوتی: "کاکە پۆیراز، کورم، ئینشاللا کاک جەمیلی پزیشکی ئازەلان لێرە، سبە دەبیت قسە لەگەڵدا بکەم، دەمەوێت ببینم و هەموو تەوێلە بەخێوکردنی ئەسپەکانی ئەنەدۆڵ بگەرێم و ئەسپەکانیان ببینم. وەك پزیشکی ئازەلان دەلیت جوانترین ئەسپ لەلایەن خەلکی چوکوراواوە بەخێو دەکرێن. پزیشکی ئازەلان ئەسپان باش دەناسیت. میژووی ئەسپەکانی ناسیای ناوەرەست و گەشەکردن و پەرەپێدانی کاری بەخێوکردنی ئەسپیش باش شارەزایە. ئەوکاتە ئاشوورییەکان چوکوراویان داگیر کردبوو نەداوای زێریان لە خەلکی ئەوێ کردبوو نە هیچشتیکی گرانبەهای دیکە، تەنھا سێ سەدو شەست سەر ئەسپی رەسەنیان لێداوا کردبوون. دەمەوێت بچمە چوکوراواو تەوێلەکانی ئەویش ببینم. لە رحاش لەسەلاحەدینی ئەیبیبیەوه بەدواوە ئەسپی رەسەنیان بەخێوکردووه. هەر وەك کاک جەمیلی پزیشکی ئازەلان بۆی باسکردووم سەلاحەدینی ئەیبیبی لە هەموو شوێنیک تەوێلە بەخێوکردنی ئەسپی هەبووه."

بەرەو پلێکانەکان رویشت، پۆیراز بە نیگەرانیەوه هەستایەوه، قۆلی موسا ئاغای که بەملاو ئەولادا دەرکەوت گرت، قۆل بەقۆل لەپلێکانەکان چوونە خوار. مەلەك خانم بەدوای ئەواندا دەهات. پێکەوه چوونە سەرەوه. کچەکان هێشتا نەخەوتبوون و چاوەرپی باوکیان بوون. هەرکە ئەوان گەیشتنە ژوورەوه کچەکان هەستان، ژێربالی باوکیان گرت، ئەویان بردەوه ژووری خەوتنەکە. یەكسەر جلەکانیان گۆزی و لەسەر تەختەوهکە درێژیان کردو هاتنە دەرەوه، ئەوانی دیکەش هەر و لەوێ راوەستابوون.

"نافەرموون، دانانیشن، ناتانەوێت بەرچایی لەگەڵ تێمەدا بکەن؟"

ئەمە نەسبە پرسی، زەھرا ھېچ دەنگى نەدەکرد. نىگای ھەر لەسەر پۆيراز بوو، بەلام پۆيراز ۋەك ھەمىشە سەرى دانەواندبوو و سەيرى ھېچ لايەكى نەدەکرد. مەلەك خانم گوتى: "سوپاس كچەكانى خۆم، من دەبىت بجمە ۋە مال. بەلەموانەكەم ئەگەر لەخە ھەستىت و بىنىت لەوئ نىم، نىگەرەن دەبىت، دەلئت رەنگىت شتىكم بەسەر ھاتىت. خوا حافىز."

لەگەل پۆيراز چوۋە دەرە، پۆيراز بە لىناى گوت: "دايكە چاى دەمى كىشاۋە ۋە بۇنەكەى ھەموو دوورگەى داگرتوۋە. من چايەكم دەوئت و بەرچايەك. پەلە بكە، دەمەوئت بجمە دەرە ۋە."

لىنا بەرچايەكەى خىرا خىرا نامادە كرد، چايشى ھىنا. پۆيراز بەرچايى زوو خواردو يەكسەرىش چوۋە دەرئ. بە راكردنەۋە خۆى گەياندە ئاشەكە، سى جار بە دەرۋى ئاشەكەدا سوورپايەۋە، بەلام تەناتەت جارئكىش نەيتوانى لەبەر دەرگای ئاشەكە رابوۋەستىت. ئەۋدەمەى لەئاشەكە بۇ نىو زەيتوونستانەكە دەگەرپايەۋە تىشكىكى بچووكى خۆر بە دەرەۋە بوو، سىبەرى دەرختەكان ئەۋەندە درئ بوۋبوۋەۋە كە تەناتەت بەردەلانەكەى پشت كانياۋەكەش لەنىو رۆشنايىدا بەدى دەكرا.

پۆيراز تا كانيەكە چوۋ، پاشان چوۋە سەر بەردەلانەكە، لەپىش بەردەننوسەكە دانىشت، پىشتى بە بەردەكەۋەدا، سەرى دانەواند، بۇ ماۋەيەك ئاۋا مايەۋە، پاشان لە پرىك ھەستا، بەرەۋ لاي ئاشەكە رايكرد، لەكاتىكدا دركى دەۋنە درۋەكان لە قاچەكانى رادەچوون چوۋ لەبەردەم ئاشەكە راۋەستا. ھەرچى كردى نەيتوانى لەدەرگای ئاشەكە نرىك بىتتەۋە، پاشان ھىزى دايە بەرخۆى و لە دەرگاكە نرىك بوۋەۋە، گوئى بەدەرگاكەۋە نا، بەلكو دەنگىك لەناۋ ئاشەكە بىستىت. ئاۋا چاۋەرئ ما، چاۋەرئ ما، بەلام ھېچ دەنگىك لە ژوورەۋە نەھات. دووبارە بەرەۋ زەيتوونستانە رايكرد، لەۋيۋە بۇ كانيەكە چوۋ، لە كانيەكەۋە بەرەۋ بەردەلانەكە، لە بەردەلانەكەۋە بەرەۋ بەردەننوسەكە و شانى بە بەردەننوسەكەۋەدا، پاشان يەكسەر كەوتتەۋەرئ، خۆى گەياندەۋە ئاشەكە. پاشان بىتتەۋەى لە ھېچ جىگايەك بوەستىت لە ئاشەكەۋە بەرەۋ لاي بەردەننوسەكەۋە چوۋ و گەرپايەۋە. نىگای كەوتتە سەر پەرەسىلكەيەك كە لە پەنجەرەى ئاشەكە ھاتەدەر و دووبارە گەرپايەۋە نىو ئاشەكە. پەرەسىلكە دەتگوت شىت بوۋە. بىرپاۋەستان لە پەنجەرەكە دەچوۋە ژوورئ و دەھاتەدەر. پۆيراز لەوئ لەبەردەم پەنجەرەكە ۋەستابوو و چاۋى

لهسەر په‌رەسپلکه‌که هه‌لنه‌ده‌گرت. تا ئیستا شتی وای نه‌بینیبوو. له ماله‌ گه‌وره‌که‌یان له ئوزون یایلا سێ هیلانه په‌رەسپلکه هه‌بوون. په‌رەسپلکه‌کان بالنده‌ی تیشبالی بوون، به‌لام هه‌رگیز په‌رەسپلکه‌ی ئاوا تیشبالی نه‌بینیبوون. په‌رەسپلکه‌که له‌وکاته‌ی که به‌وپه‌ری خه‌یراییه‌وه له په‌نجه‌ره‌که ده‌چوووه ژووڕ پویرازیشی به‌خه‌یراییه‌کی زۆره‌وه به‌ره‌و لای ده‌رگا‌که کیش کرد و ده‌رگا‌که له خۆیه‌وه کرایه‌وه، پویرازیش له‌گه‌ڵ په‌رەسپلکه‌که چوه ژووڕی. زه‌ه‌رای بینی که له‌سەر به‌رداشه‌که دانیشتوه، روخساری زه‌رد هه‌لگه‌را‌بوو. چاوه‌ شین و گه‌شه‌کانی کردبوونه‌وه به‌ شیوه‌یه‌که سه‌یری ده‌کرد وه‌ک ئه‌وه‌ی نه‌یناسیت. هه‌رجاریک په‌رەسپلکه‌که ده‌چوووه ژووڕی فخره‌ په‌رەسپلکه‌کان پینکه‌وه سه‌ریان له هیلانه‌که‌وه ده‌ره‌ینا، به‌ ملی درێژ و بێ په‌رو رووتیان و دنووکه زه‌رده ته‌واو کرایه‌وه‌کانیان هه‌رایه‌کیان دنایه‌وه ئه‌وسه‌ری دیارنه‌بیت.

"په‌رەسپلکه، په‌رەسپلکه‌ت بینی، سه‌یری فخره‌کان بکه، چ سه‌رو سه‌دایه‌کیان ناوه‌ته‌وه." پویراز ئاگای له قسه‌کانی خۆی نه‌بوو، چاوه‌په‌یی وه‌لامیش نه‌بوو. له ته‌ک زه‌ه‌را له‌سەر به‌رداشه‌که دانیشت، نه‌یتوانی ته‌نانه‌ت جاریکیش سه‌یری روخساری زه‌ه‌را بکات، سه‌ری نه‌وی کرد و ئیدی نه‌یتوانی به‌رزی بکاته‌وه. ماوه‌یه‌که ئاوا به‌ بیده‌نگی تپه‌په‌ری. زه‌ه‌را سه‌یری ده‌کرد، به‌لام روخساری پویراز بچووکتین گۆرانی به‌سه‌ر دانده‌هات.

وه‌کو هه‌میشه به‌ حاله‌تیکه‌ی خه‌یالای، شه‌رمنا‌نه و به‌ شیوه‌یه‌که که وه‌ک ئه‌وه‌ی نه‌زانیت چیبکات، له‌شوینی خۆی ره‌قه‌ه‌لاتبوو و هه‌روا سه‌یری ده‌کرد. ماوه‌یه‌کی کهم دواتر، زه‌ه‌را که‌میکه‌ خۆی جوولاند:

"من چیم لیکردوویت پویراز، من چیم لیکردوویت که سه‌یری روخسارم ناکه‌یت؟ نه‌کا گرفتیکه‌ی دبه‌که‌ت هه‌بیت؟ نه‌کا ژن یان ده‌ستگیرانیکت هه‌بیت، به‌من بیژه تا‌کو منیش بزائم چیبکه‌م، چاره‌نوسه‌ی خۆم تپه‌گه‌م. ئه‌گه‌ر بلیم ژنت هه‌یه دروست نیه، چونکه نه‌یان‌توانیوه کاتیک ته‌مه‌نت شازده سالان بووه له‌خویندنگه‌ی سه‌ربازی بوویت ژنت بۆ بینن، ئه‌گه‌ر ده‌ستگیرانت هه‌بوویت، تۆش وه‌کو پزیشکی ناژه‌لان به‌ هه‌مووانت ده‌گوت، ته‌نانه‌ت ئه‌گه‌ر به‌ که‌سیشت نه‌گوتبوا به‌ قاسیلی و دایکه‌ لی‌نات هه‌رده‌گوت، وه‌ک چۆن هه‌موو شتی‌کت پینگوتن. هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی به‌سه‌رت هاتوون، ئه‌وکارانه‌ی کردوونت، ئه‌وه‌ی که چۆن گیانی خۆت له‌ساری قامیش قوتار کردوه، له‌ رحا له‌گه‌ڵ فه‌ره‌نسیه‌کان جه‌نگاویت، چۆن مه‌دالیای زی‌ری قاره‌مانی مسته‌فا که‌مال پاشات وه‌رگرتوه، له‌ کۆمه‌لکوژی ئه‌و خه‌لکه‌ی که پیتانده‌لین

ئىزدى، ئەوانەي كە خۆرۇ ئەھرىمەن دەپەرستق، بەشدارىت كىردوۋە. پاشان پەلامارى ھۆزە كۆچەرپىيە كەت داۋە..."

زەھرا ھەر لەگەل ناۋھىنانى ئىزدىيەكان، سەيرىكىرد روخسارى پۆيراز كە تا ئەودەم ئاسايى بو لەپىر زەرد زەرد ھەلگەرا، پاشان سەرى خۆى ۋەرسوۋراند و سەيرىكى زەھراي كىرد، دەستە لەرزۆكە كانىشى لىك كىردنەۋە، نەيدەزانى دەستەكانى لە كوئى دابنىت و چىنانلىبكات. ماستەكە موۋىكى تىدابوو. لەوئى بە بەردەوامى ئىزدىيەكانىان كوشتوۋە، ئەوانىان دەكوشتن و پارە ھەرچى ھەيانبو دەيانبرد، رووت و قووتىان دەكردنەۋە، پارە سەعات و خشل و زىپ و جەواھىراتى ژنەكانىان دەبرد و ئىنجا دەيانكوشتن. ئەو قەل و دالانەي لەسەر تەرمى كوژراۋەكان دەنىشتنەۋە بەخوئىنى ئىزدىيەكان سوور سوور دەبون. تەرمى ئىزدىيەكانىان، فېدەدایە نىۋ رووبارىكى گەۋرەكە ناۋى رووبارى فوراتە! ھەرا بە بەردەوامى باسى لە ئىزدىيەكان دەكرد و پۆيراز ھەر جارىك گوئى لەناۋى ئىزدىيەكان دەبو ترس دايدەگرت و ھەمو جارىكىش بەدلەپراۋكىۋە سەيرى زەھراي دەكرد. زەھرا بېرى كىردەۋە، پىدەچىت پۆيراز سەرو كارىكى لەگەل ئىزدىيەكاندا ھەبىت، نایا كچىك لەنىۋ ئەواندا ھەبوۋە ئەو خۆشپوئىستىت و عاشقى بوۋىت، نایا ئىزدىيەكان ئەۋىان لەگەل خۇيان بردىتە چىا، يان لەبەر چاۋى پۆيرازدا رووتىان كىردىتەۋە كوشىتتىيان و فېتىان دايتتە نىۋ ئاۋاۋە؟ نایا دەبىت ھەمو شىتىكى بە باۋكى گوتىت تەنھا ئەم باسەي پىنەگوتىت؟ نایا فاسىلى ئەمانە دەزانىت؟ نەكا پۆيراز لەخۆشەۋىستى ئەو ماندوۋ بوۋىت؟ ئەدى ئەگەر واىە بۇچى شەۋان تا بەيانى لەژىر باران و لەنىۋ دەريا و بە بەردەمى مالى ئەواندا دەخولتتەۋە، ئەگەر ئەم عىشقە عىشقىكى ئاگرىن نەبىت دەبىت چىبىت، يارى بوۋىت؟ نایا لەبەر بوۋى مىدال بوۋىت؟

"ھەمو شىتەك دەزانم، تۆم خۆشەۋىت، ئەگەر تۆ نەبىت، منىش نامەۋىت بژىم، ئەگەر سەي ھەۋالمان بۆ بىت كە دەتوانىن بگەرپىنەۋە كرىت، تۆمان لەگەلدا نەھىت، منىش لىرە لەگەل تۆدا دەمىنەۋە، ئەگەر نەمىنەۋە دەمرم. پىمبلى، تۆ عاشقى كچە ئىزدىيەكەيت؟"

بىدەنگ بو، ماۋىيەكى درىژ سەيرى روخسارى ئەۋى كىرد، سىماي حالەتتىكى داماونە و بەزەبىنمىزى بەخۆۋە گرتبو.

"نەكا ۋاير بەكەيتەۋە كە ئەگەر مىدال بىت لە چوونەۋە بۆ كرىت ناۋمىد دەم و خۆم دەكوژم، باۋكم زۆر دەمىكە لە چوونەۋە بۆ كرىت پەشىمان بۆتەۋە. ۋا باسى كىلگەي

به خپوکردنی ته سپانی کرد که ده تگوت خوا تنها يه که به هه شتی نافراندووه، تهویش تهوويه، چهند باش بوو که تهوپی کړی. باوکم لهوئ وهک جادووی لیکرابیت وایه، دامنا جادووشی لیکرابیت و بشگه پرتتهوه کړیت، من له خویندنگه ی ټینگلیزه کاند ا دهرسم خویندووه. لهوئ به ټیمه یان... "ته ریق بووه وه، بیده نگ بوو، "لهوئ ټیمه یان فیری تهوه کرد که چوڼ پیش له مندالبوون بگرین. مه ترسه مندالمان نابیت. "عاره قه ی کرد، گوڼا کانی سوور سوور هه لگه پان، بیده نگ بوو، که میک دواتر دیسان که وتهوه قسان: "هیچ مه ترسه، که س له م دورگه یه سه بارت به په یوه ندی ټیمه هیچ به باوکم نالیت. ټیدی نابیت، تنانه ت ته گهر مندالی شمان بییت، باوکم ته مه نازانیت."

له م کاته دا له لای سهروهه جیکه جیکی فخرخه په په سیلکه کان به رزبووه وه، هیلانه که له گوښه ی لای سهروهه ی پلیکانه که بوو، هر پینچ فخرخه په په سیلکه کان سهریان له هیلانه که هینا بووه دهره به د نوو که کراوه که یان جیکه جیکیان ده کرد، پیستی ملی رووتیان... پویراز که هه ستابوو و سهیری فخرخه په په سیلکه کانی ده کرد به سه ر به ردا شه که دا کهوت. دنکه گه نفی زور دهمیک پیشتر هر له سه ر به ردا شه که به جیمابوون. پویراز به روخساریکی که دیار نه بوو تووره یه یان خه مگین یا خود عاشقه سهیری زه های کرد، زهرا به زه رده خه نه وه گوتی: "ټیردیه کان بو پاراستنی گیانیان په نایان بو چیاکان..."

پویراز هه ستایه وه، لیوو روخساری شین هه لگه پابوون. زه رده خه نه که ی زهرا له سه ر لیوانیه وه وشک بوو. پویراز ده تگوت دهوروبه ری خوئ نابینیت، به دهسته کانی به دوا ی دهرگای ناشه که ده گهرا، سه ره نجام دهرگای دوزیه وه، دهرگای کرده وه، به له تردان چوه دهره وه، زهرا هیژ و توانای جووله و هه ستانی نه بوو، تا هه وا تاریک داهات نه ی توانی له شوینی خوئ هه ستیت، تا ته وده مه ی که نه سیبه نیگه رانی بوو و به دوا ی داهات.

نه سیبه گوتی: "زوو ههسته زهرا، بابه له نیگه رانیان خه ریکه ده مریت، هر له ته و دهرسیت. منیش پیتمده گوت لای شه ریفه خاتو نه وه و پیکه وه جاجم ده چنن. به تووره ییه وه گوتی برؤ بیهینه وه، خو تا نیوه شه و ناکریت هر جاجم بچنن. منیش به له زه هاتم، چیبوو؟"

"هیچ، هیچ نه بوو. هر سهیری هیلانه ی تم په په سیلکه کانه ی ده کرد."

ریک له م ساته دا داکانه ی په په سیلکه کان له په نجه ره که وه هاته وه ژوور، له سهروهه جاک و جیکی فخرخه کان به رزبووه وه. نه سیبه سه ری هه لپری و سهیریکی هیلانه که ی کرد:

"دەنووکیان زەردو گەورەییە، ھەمووشیان دەنووکە گەورەکانیان کردۆتەو، دەنووکە زەردەکەیان. چ ھەرایەکیشیان ناوئەو. ملیان درێژ کردوو، ملی رووتیان، تیکە گۆشتییکی درێژووکانە."

نەسیبە بازووی زەھرای گرت، لەسەر بەردەکە بەرزى کردەو و پێیگوت: "سەیرکە زەھرا، دەنکە گەمەکانی سەر بەرداشەکە سەیرکە. خوا دەزانیت لە کەپەکەو لێرەن. پەروانەى ناشەکە دەخولیتتەو، لەگەڵ ئەویدا کە نیوێ کەتانی یەکیک لە پەروانەکانیش دراو، ھیتشاش دەخولیتتەو."

چوونە دەرەو. ھەوا خەریک بوو تاریک دادەھات. نەسیبە دەستی خستبوو قۆلی زەھرا. بە ھەنگاوی ھێمنانە ھاتنەو مائەو، موسا ئاغا بە جۆش و شادمانیەو کچەکانی گرتە نامیز: "زۆر کارت کرد کچەکەم؟ زۆر ماندوو بوویت؟"

نەسیبە کە تیگەیشتبوو. زەھرا ناتوانیت قسان بکات یان قسەکردن سەختە بۆی، گوتی: "بابا، بەزەھمەت لە پەنا دارتەو نەکەم دەرھێناو. مەلەک خانم بە دارتەو دەلێت دار مافوو. جاجم و کلیمی ھێندە جوان دەچنیت کە ھەر کەسێک بیانبینیت ناتوانیت دەستیان لێتەلبگریت. شەریفە خاتوون و زەھراشم ئەگەر ھەلنەستاندبوون نەیاندەتوانی لە شوینی خۆیان ھەست، ھەردووکیانم لە پشت دارتەو نەکە ھەستاندن. ئەگەر من نەچوو بام رەنگ بوو ھەروا لە پشت دار تەو نەکە وشک ھەلنابوون و نەیانتوانیبوا ھەستەو. لە جاجمە کە رامابوون کە چنێبوویان و نەدەجوولان. ھەم ماندوو بووبوون، ھەم جاجم و ھەم فەرخە پەرەسیلکە رووت و پێپەر و بالەکان جادوویمان لێکردبوون. ئیستا من، (پیکەنی) زەھرا و شەریفە خاتوونی جادوولێکراوم لەو شوینە ھەستاندن. ئیستا زەھرا دەبەمەو سەر جیگای خۆی، ئەوئەندە ماندوو کە بە پێو خەوی لێدەکەوێت. ھەر لەخەو ھەستا ئەوسا خواردنەکەى..."

"جاجمەکانی شەریفە خاتوون نەک ھەر زەھرا بەلکو من و تۆ و ھەموو کەسێک ئاوا سەرسام و ھیدمەگرتوو دەکەن. رەنگەکانیان ھێندە جوان کە مەرۆق دەتاسینن، وەک جادووت لێبکەن ئاوا. بێبە بیخەوینە، وەرەو نانەکەمان بچۆین."

پۆیراز کە بەلەتردان و سەرەنگری لە ناشەکە چووبوو دەر و فەرخە پەرەسیلکەکان گوییان کاس کردبوو و سەدان پەرەسیلکەش ھەراو جاک و جیکێکیان نابووو مەپرسە. پۆیراز نەیزانی چۆن لەنیو ئەو سەر و سەداو جاک و جیکەى پەرەسیلکەکان چۆتەو مائ و چۆن جەلەکانی گۆرین

و چۆتە نېو جىگاۋە. لېنا ھېچشېتىك لەو ھال و رەوشەى ئەو تېنەگەشىتېبو، لەنېو ئەو سەرر سەداو جاك و جىكەدا، لە بەرزايى دارئەسپىندارىك شەھىتېك بەسەر سەرى پۆيرازدا دەفرى و شاپەرەكانى تەواو لىككردبوونەو. كە پۆيراز گەشىتەو مالى و چوۋە ژوررەو شەھىنەكەش بەرەو سەررەو ھەر لەسەر ئاسمانى مالىدا درىژەى بە خولانەوۋە فرىنەكەيدا و سىنگىشى دايە ئەو بايە كە لە باشوررەو ھەلىكردبوو.

پۆيراز لەنېو جىدا دەمنادەمىك بەدەم ئالەو ھەو خۆى وەررەسورپاند، ھەلۆ سوررەكان بەدەم خشەخشكردنەو وەكو تۆپەلېك ئاگر دادەبەزىنە سەر لمى لىوار زىى گەرە، كە لەزەوى نزيك دەبوونەو ھەلە پان و پۆرەكانيان دەكردنەو ھەلەكەكان ھەلەبەزىنەو. ھەلۆى سورر تا سىوادى بەيانى لەسەر لمى لىوارەكانى فورات دەنىشتنەو ئەو بىبابانە بەھەلۆى سورر دادەپۆشرا. بلىسەى سورر بىپسانەو لەئاسمانرا دادەپژانە سەر بىبابان، خۆر ھەر لە شويىنى ھەمىشەبى خۆى بوو و تەكانى نەدەدایە خۆى. لەئاسمانەو لىكدا لىكدا ھەلۆى زەرد بە ورشە ورشەو شۆردەبوونەو پىكدا ھەلەپژان و وا بەدەنووك و چرنووكەكانيان پەلامارى يەكديان دەدا كە ھەندىكيان پەرو باليان دەردەھات و باليان بە تەرۆكەيانەو دادەكەوت و ھەندىكى دىكەيان چاويان دەردەھات، بەرەبەيان بوو پۆيراز بە ھاواركردنەو لەخەو راپەرى و بە چاوانى بىپەستىيەو لەدەررەبەرى خۆى رامما. لېنا تا بەيانى نەنووستبوو، كورسىيىكى لەتەك تەختەخەوى ئەو دانابوو و خۆى گرمۆلە كردبوو.

لېنا گوتى: "كۆرەكەم چىبوو؟" و ھەستايەو و چوۋە بان سەرى پۆيراز. پۆيراز شەلالى ئارەقە بوو.

پۆيراز ئەودەمەى سەرى دادەنايەو سەر بالىف، لېنا گوتى: "رۆلەگيان تۆ نەخۆشيت؟ بچم دكتورەكان بىنم؟ ھا، چىدەلېيت؟"

دەستى دانايە سەر نىوچاوانى ئارەقەداگرتووى پۆيراز:

"كۆرەكەم ھەموو گىانت ئارەقىيە، ھەموو گىانت تەر بوو. دەتەويت بچمە لاي دكتورەكان؟" لېنا ئەوئەندە ئەم قسانەى دووبارەو دووبارەكردنەو كە پۆيراز سەرى لەسەر بالىفەكە ھەلپى و گوتى:

"دايكە، من ھىچم نىيە، لىمبگەرى بابنووم. ھەلۆكان، ھەلۆ سوررەكان."

ئەو رۆژە بەيانی وەك ئەوہی ھېچشتىك رووينەدايىت زەھرا زوو لەخەو ھەستا، چوۋە گەرماوہكە، سەرۋ پرچى خۆى شانەكرد، ددانەكانى بە فلچە پاككردنەوہ، قسەى لەگەل نەسىبە كرد. باوكيان زۆر دەمىك بوو ھەستاو. لەسەر كورسى لەبەردەم پەنجەرەدا دانىشتبوو و سەيرى دەرياي شەپۆلھەلگرتووى دەكرد.

"سەيركە نەسىبە، ئىستا كاتى خۆيەتى، ماوہيەكە نە ھەوالىك لەئەستەنبۆلەوہ ھاتوۋە نە لەھىچ جىگايەكى دىكە، بابە نىگەرەن دەيىت. دوو رۆژ جاريك سى رۆژ جاريك بەستەزمانە قەدرى بەلەموان دىتە ئىرە، ھەر بەلەموان قاچى خستە ژوروى بابە لەجىيى خۆى ھەلدەستىت، بە وروژانەوہ دەليت ئىنشاللا ھەوالىكى خۆشت ھىناوہ قەدرى بەلەموان. قەدرى بە كەساسى و خەمناكيەوہ سەرى نەوى دەكات و دەليت نەخىر قوربان. بابە ئەبرۆى تىكەدەيىت و دەليت واتە ھېچشتىك؟ و ھالى تىكەدەچىت و لەسەر كورسى دادەنىشىت، دەمى دەكاتەوہ و دايدەخاتەوہ بە چەشنىك تۆ دەليى ھەوزىنگان دەكات و خەرىكە دەمىت. ئىستا دەمىكىشە قەدرى بەلەموان نەھاتوۋە. ئەم بەيانيەش تەواو تىكچوۋە، زۆرى نەماوہ بال بگريت و بفرىت. ئىستا كاتى خۆيەتى."

نەسىبە گوتى: "ئىستا كاتى خۆيەتى."

"بەلكو لىشبگەرپىت باولەكانمان بكەينەوہ."

نەسىبە گوتى: "لەدەگەرپىت، بۆ لىنەگەرپىت، خۆ تازە ئىدى ناگەرپىنەوہ كرىت. بابە ئىدى بىھىوا بوو، بۆيە تەنھا باسى كىلگەكەى ئىرە دەكات و ھېچشتىكى دىكە نالىت. باولەكانمان بكەينەوہ و جلويەرگە رىك و پىكەكانمان بكەينەبەر. ھەريەكەو دوو دەستە جلويەرگمان ھەن."

"ئەوانىش كۆن بوونە، وەكو قەرەجانمان لىھاتوۋە."

"بابە بەكردنەوہى باولەكانمان رازى دەيىت."

"دەزانم. تەنھا تۆ ئەمەى پىيلى."

"من ناتوانم پىيلىم زەھرا، تۆ خوشكى گەرەترىت، خۆت پىيلى."

"من پىيدەلىم، بەلام نايىت، كىشەى پۆيراز لە گۆرپىيە."

"بابە بەمە نازىت."

"ئەو ھەموو شتېك دەزانىت، بە چاوترووكاندىنېك ھەمو شتېك تېدەگات. ئەو لەھەنگاۋھەلېنان و شېۋە سەيركردن لە ھەموو شتېك دەگات. بەردەوام بەپۇيراز دەلېت دەبېت لەگەل ئېمە بېتە كرىت، مەگەر تۆ خۆت چەندجار لەدەمى خۆيت نەبېستووہ؟" نەسېبە گوتى: "بېستووہ. بېستووہ وەلى گوايە ئەگەر پۇيراز لېرە بېتەتەوہ دېن و دەيكوزن. لەكرېت كى دەتوانېت بېكوژېت؟"

"لەكرېت كەس ناتوانېت بېكوژېت بەلى بابە لەبەر ئەوہى كە خۆشيدەوېت و نايەوېت بكوژېت دەيەوېت لەگەل خۆيدا بېباتە كرىت." مەگەر ئېمە پېكەوہ نەبووين كە بابە ئەمەى گوت؟

"راستە، بېستەم، بەلام ئەو بە پەيوەندىي نېوان من و پۇيراز دەزانىت. من ناتوانم پېبېلېم. ئەگەر من ئەمەى پېبېلېم وايلىكەدەداتەوہ كە دەمەوېت لەگەل پۇيراز لېرە بېتەتەوہ. مەگەر دايكە ئەستەنبۇلېكەى ئېمەش كاتېك كەوتۆتە داوى ئەقېنى باوكمان كەسوكار و خېزانى خۇى جېنەھىلاۋە نەھاتۆتە كرىت؟ ئەگەر نەمردبوا لەگەل ئېمە نەدەگەرايەوہ كرىت؟" دەگەرايەوہ.

"كەوايە تۆ بە بابە بلى دەمانەوېت باولەكامان بكەينەوہ، پېبېلې، جلوبەرگمان نەماوہ. ئەو مشتومرە تا بەرەبەيان بەردەوام بوو، دواچار نەسېبە قېولى كرد بە باوكى بلىت. باوكيان ھېشتا لەھەمان حالەتى ھېدەمەو تاساندا بوو. بېتەندازەش نەرم و نېان بوو. ھېچكات باوكى خۇيان ئەوندە تۆى مېھرو خۆشەويستى نەبېنېبوو. ئەو بە چەشنىك بوو كە عەشق لەھەموو گېانى دادەچۆرا. دياربوو كە باولەكان دەكەنەوہو جوانترېن جلوبەرگەكانيان دەپۆشن. لەئەسېناش كچانى ئاوا شېكپۆش بەدى ناكړېن. ھەردوو كچەكە لەئەسېنا لەخوېندنگەى ئېنگلېزەكان دەرسېان خوېندبوو. ھەمېشە شارەزاترېن بەرگدرووى ئەسېنا جلوبەرگى بو دويرېبون، ئەگەر باوكيان بە كردنەوہى باولەكانيان رازى بېت، زەھرا جوانترېن جلوبەرگى خۇى دەپۆشېت و دەچېتە لای پۇيراز. نەسېبە ئەمەى دەزانى، بەلام باوكى خۇيشى دەناسى. باوكيان ھەرچەندەش رەفتارى نەرم و نېان بېت و ھەرچەند مېھرەبان و كەيلى سۆزو خۆشەويستى بېت، دواچار وەك ھەمېشە، باوكى ئەوانە.

موسا كازم ناغا لەسەر ئەو كورسېبە نەرم و نۆلە دانېشتبوو و سەيرى دەرياي دەكردو دەگژو فكران رۆچووبوو.

"باوکه!"

((چییە کچم.))

"باوکه، من و زهرا پیئکهوه قسهمان کرد، دهمانهویت باولهکان بکهینهوه. تو ئیڤهت زۆر پیئخۆشه. ئیڤه توی مهفتوون کردوه. لههیچ جیڠایه کیش نه ههوالیکت بۆ هاتوهوه نه نامهیهک. جلهکانی ئیمهش تهواو کۆن بوونه و رهنگیان پیوه نهماوه. نازانین چیبکهین، شهگه دهتهویت لیڤه بمینینهوه، ریڠه بدهن باولهکان بکهینهوه."

موسا ئاغا ماوهیهکی درێژ له بهرامبهر نهسیبه بیدهنگ بوو و لیوی لیکنه کردنهوه، بووبوه بهرد و چاوی له دریا نزرکدبووه نهوه.

"باوکه..."

درێژی به قسهکانیدا. ئیستا که دهیانهویست لیڤه بمیننهوه، دهباو کیلگه که له کیلگه کیڤت جوانتر بوایه. زهرا و خودی ئهویش خه لکی دوورگه که یان که وتبووه بهر دل، ئه دی چما ناییت باولهکان بکه نهوه.

"بابه، قسه بکه."

موسا ئاغا وه کو بهردی لیها تبهوو و نهیده توانی ده می لیکنه کاته وه.

"باوکه شتیڤک بلێ."

زهرا که له رۆخ ده رگا که له سهه کورسیهک دانیشتهبوو و له نیو خۆیدا خپ بووبوه وه گوتی:
"باوکه به قوربانته ب قسهیهک بکه. تو هه رچی بلاییت ئیمه به گویت ده کهین. ته نها قسهیهک بکه."

موسا ئاغا ئارام ئارام سه ری خۆی بۆ لای ههردووکیان وه رسوورانده:

"مهگه ر ئهوکاتهی دایکتان هیشتا زیندوو بوو ئیمه هه رچارمان به درێژی قسهمان نه کرد، مهگه ر نه مانگوت تا ئه و کاتهی نه گه ریڤینهوه کریت ناییت ئهم باولانه بکریڤهوه؟ شهگه ر خۆتان ده تانهویت، باولهکان بکه نهوه، یه که محار باوله کهی دایکتان بکه نهوه. هه رچی هه یه تهی و نییه تهی... قسهی من ئه مه یه. چۆنی پیئاخۆشه."

هه ستا، به ره و ده رگا رۆیشت. کچه کان چوون ریڠه یان لیڤگرت.

"ئیمه بیرمان کرده وه تو چونکه زۆر لیڤه خۆشت هاتوه..."

"من لیره نامینمه‌وه، نه‌گهر رۆژتیکم له‌ته‌مه‌ندا ماییت ریگایه‌ک ده‌دۆزمه‌وه‌وه ده‌گهرپیمه‌وه کریت. وه‌سیه‌تم بۆ ئیوه‌ نه‌مه‌یه‌ نه‌گهر لیره‌ مردم‌ ته‌رمه‌که‌م به‌نه‌وه‌ بۆ ولاتی خۆم، بۆ کریت. نه‌گهر ئیوه‌ نه‌تانتوانی له‌تورکیا برۆنه‌ده‌ر کاکه‌ پزیراز، کوره‌که‌مان نه‌فسه‌ره، نه‌ویش نه‌فسه‌ریکی خاوه‌ن مه‌دالیای سه‌ره‌خۆیی. با ته‌رمه‌که‌م هه‌لب‌گریت و بیباته‌ کینگه‌که‌مان، له‌وئ له‌ ته‌ک گۆری باوک و دایکه‌دا مینێژیت. پاره‌که‌شم هه‌موو لانییه، له‌ژیره‌وه‌ی باولی من و دایکه‌تانه. به‌نه‌وه‌ی باوله‌که‌ دوو به‌شه، زیره‌کان له‌نیوه‌ پهمۆکانی نیوان هه‌ردوو لای ته‌خته‌ی باوله‌که‌ن. له‌نیوه‌ باولی ئیوه‌شدا زیره‌ هه‌یه. هه‌موو ئەم قسانه‌تان بیستم و تیپه‌گه‌یشتن، به‌هه‌یچی‌ئیه‌که‌ دل‌گران مه‌بن که‌ ره‌نگه‌ لیره‌ بمرم. له‌ماوه‌ی چهند سالی داها‌تو‌دا ریگایه‌ک ده‌دۆزمه‌وه‌ که‌ بتوانم بگه‌رپیمه‌وه‌ کریت. به‌لکو سبه‌ی یان ئەم هه‌فته‌یه‌ی دادیت ده‌رویتک ببیته‌وه. ناماده‌بن ده‌مه‌و‌یت پیکه‌وه‌ بچینه‌ نه‌سته‌نبۆل. لای ناسراوترین به‌رگه‌رووی نه‌سته‌نبۆل، ده‌مه‌و‌یت جلوه‌یه‌گی تازه‌تان بۆ به‌ رادان بده‌م، پێویست ناکات باوله‌کانتان بکه‌نه‌وه."

کچه‌کان تاسا بوون. باوکیان نه‌ هاواری به‌سه‌ردا کهدبوون و نه‌ تووره‌ بووبوو. نارام و خوینسه‌رد بوو.

زه‌هرا گوتی: "زۆر باشه‌ بابه‌."

نه‌سیبه‌ گوتی: "زۆر باشه‌ بابه‌."

له‌ باوکیان دوورکه‌وتنه‌وه‌.

"ئیمه‌ تا ده‌م‌ری‌ن باوله‌کان ناکه‌ینه‌وه‌."

ئه‌وه‌ده‌مه‌ی له‌ پلی‌کانه‌کان ده‌چوونه‌ خوار باوکیان ئاو‌ری لێ‌دانه‌وه‌وه‌ گوتی:

"نه‌سته‌نبۆل شارێکی جوانه‌، چهند باشه‌ که‌ ئیمه‌ پیکه‌وه‌ پایته‌ختی عوسمانی و بیزانس و

رۆم ده‌بینین."

کچه‌کان هه‌ریه‌که‌وه‌ له‌ لایه‌ک گوتیان:

"چهند باشه‌ بابه‌، سوپاس بابه‌."

دوای رۆیشتنی باوکیان، کچه‌کان له‌سه‌ر کورسی به‌رامبه‌ر یه‌کدی دانیشتن.

نه‌سیبه‌ گوتی:

"بۆم باس بکه‌، دوینی شه‌وه‌که‌و مردوان بوویت، نه‌تده‌توانی له‌شوینی خۆت هه‌ستیه‌وه‌."

"ھېچشېتېك نىيە باسى بىكەم، دەزانىت كە من زۆر زوو چوومە شاشەكە، وامدەزانى ئەو زووتر لە من دېتە ئەوئ. گەيشتمە ئەوئ سەيرمكرد نەھاتووہ. لەسەر بەرداشەكە دانىشتم و چاودرېم كرد. ھەوا رووناك داھات، خۆر لەكەل ھاتەدەر، مەلانى نزيك نيوەرۆ تىيانچرىكاند. چاودرېم كرد، لە چاودرۋانىان خەرىك بووم دەمردم. وەكو كەوانىك و ابووم كە كشرابىت. لەپرېكدا دەرگاگە كراپەوہ، ئەو بە لەرزىنەوہ ھاتە ژوورەوہ، وەكو ھەمىشە سەيرى روخسارى نەدەكردم. لەتەنىشتما لەسەر بەرداشەكە دانىشت. چەند دەنكە گەئىك لەسەر بەرداشەكە بوون، ئاورى داپەوہ و سەيرى دەنكە گەغەكانى كردو ژماردىنى. فەرخە پەرەسىلكەكان كە داىكىان دەھاتەوہ دەيانكردە جاك و جىكىك ئەو سەرى ديار نەبوو، ئەوئش ئاورى لىدەدانەوہ و سەيرى دەكردن و ھەر جارېك كە سەيرى دەكردن روخسارى شىن دادەگەرآ. پاشانىش ھەستا، بە دەستكوتان دەرگاى ناشتى دۆزىوہ."

"ئەو كىشەيەكى دىكەى ھەيە كە پەيوەندىى بە تۆوہ نىيە مەترسە، رۆژىك بۆت روون دەكاتەوہ، دواى ئەوئ ئىدى ھەموو شىتېك تەواو دەبىت، تۆ نىگەران مەبە، تىگەيشىت؟ ئەو وەكو شىتان تۆى خۆشەدەوئت."

"بەرآستتە نەسەبە؟ كىشەكەى خۆى بە من دەلئت؟"

"چارەيەكى دىكەى نىيە. رۆژىك بۆت روون دەكاتەوہ، ئىنجا دواى ئەوہ ھەموو شىتېك چارەسەر دەبىت. بە پرواى من بابە دەردو كىشەى ئەو دەزانىت. ئەوئش ناتوانىت بە بابەو كەسانى دىكەش بلىت، دواجار ھەر بەتۆى دەلئت، دواى ئەوہ ھىچ كىشەيەك نامىبىت."

"منىش ھەمىشە لەخوا دەپارېمەوہ كە مۆلەتى گەرآنەوہ بە بابە بدەن و بگەرېنەوہ. پۆيرازىش خۆشحال دەبىت بەئتە كرئت."

بەشى پىنجەم

ئەفە خەنجەرلى لەيەككە لەخانووہ ھەرە جوانەكانى دوورگە نىشتەجئ بووبوو. ھىچ يەك لەخەلكى دوورگە لەدۆستايەتى و رىزگرتنى ئەو تەقسىريان نەدەكرد. ئەو لەچىاي خوارەوہ ھاتبوو، ژمارەيەك پىبارى چەكدارى لەدەورى خۆى كۆكردنەوہ، لەگەل دەستەكەيدا يەكەمىن كەس بوون كە رووبەرۋوى يۆنانىيەكان بوونەوہ وەكو ئەفە دەمىرچى نەبوو جىباوازى بە تاوانبار

و بیتاوان نه کات، که قسمی ده کرد هەر ئه و بیره وه ریانهی خۆی له بهاری چیاو خۆراگرتن له بهرامبهر یۆنانییه کان ده گۆرانه وه. له وه بترازیت هه میشه بیدهنگ بوو. که وه قسه ده هات هه موان پشیمان سهیر ده بوو. هه موان ده یانزانی که ئه و پۆیرازی خۆشده و بیست و له بهر خاتری ئه و متمانه بهی بهوی ههیه ژن و منداله کانی هینا وه ته دوورگه. هه ندێکجار ده یانینی به تفهنگه وه له دوری مائی پۆیراز ده سووریتته وه وه ده یه ویت پارێزگاری لیبکات. له جهنگی سه ربه خۆبیشدا، به هه مانشی وه، به خاکه رایی و به بیتهیج خۆنواندنیك دژی یۆنانییه کان جهنگابوو و له کۆتایی جهنگیشدا خۆی دهرنه خستبوو. سه ره نجام، ئه م دورگه یه ی دۆزیبو وه وه له گه ل پۆیراز و موسا ناشنا بو بوو و بیری کرد بو وه وه دورگه که بچو و که و له رووی ئه منیه وه شوینی گونجاو نییه، به لام هه رچۆنیك بو وه رۆژنیك ژن و منداله کانی هه لده گریت و گه را وه ته وه دورگه. هیشتا گه نج بوو، هیچ کاریکی نه ده زانی نه ماسیگری ده زانی و نه کینگه داری. سه ری له هونه رو پیشه یه کیش دهرنه ده چوو. له گه ل ئه وه شدا هه ندیک پاشه که وتی کرد بوو و به و بړه پاشه که وتی، فاسیلی خانوویکی بۆ په یدا کرد بوو به مافور، جاجم، کورسی و مۆبلی به مه خمه ل روو پۆشکراو و رازیندرا بو وه. جلوه رگی جوان و پاک و خاوتنی بۆ ژن و منداله کانی دا یین ده کردو ده یکردنه بهریان. که خانووه که ی کرپیوو داوای له پۆیراز کرد بوو یارمه تی بدات، به لام کیسه ی پاره ی پۆیرازی به ده ستی چه پ کشاند بو وه پش پۆیراز و پاره ی له کیسه که ی خۆی دهره ینا بوو و دا ینا بو وه به رده م وه هاب به گ. ئه فه خه نجهرلی نه یده زانی داوای ئه مه ده بیته چیبکات، نه خۆی ده یزانی و نه هیه چه که سی دیکه ش. دکتۆره کان بریار یاندا بوو ئه و خۆیندنگه یه که له پاش یۆنانییه کان به جیمابوو بجه نه وه کار و بیکه نه وه. له ئیستا وه سه ردانی والیگه ریان له ئه نقه ره کرد بوو، ناشنا کانی خۆیان ئه وانه ی گه لیبۆلۆ و ئه فسه رانی دیرین که هاوړپی سه رده می جهنگیان بوون و ئیستا بوو بوونه نوینه ری ئه نجمو مهن بۆ یارمه تیدانیان بانگه یشتی دورگه یان کرد بوون و نه خشه و چۆنیه تی دروستکردن و خستنه وه گه ری خۆیندنگه که یان بۆ روون کرد بوونه وه. بریار یان ئه وه بوو که به یارمه تی ئه وان منداله کان قۆناعه بالاکانی خۆیندن بېرن. ئه فه خه نجهرلیش بریاری دا بوو که منداله کانی خۆی بنیۆرته ئه و خۆیندنگه یه.

ئه فه کاریکیشی بۆ خۆی له بهرچا و گرتبوو. نیازی وا بوو له و زهویه هه مواردی که له بن گرده که وه تا دۆلی دارزه ی توونه کان درێژ بوو بو وه وه کشتوکال بکات. له جۆخینه کانرا دیار بوو

یۆنانییه‌کان لهو شوینه کشتوکالیان کردوه. ههندیک به‌روبومی دروینه‌کراو لهو گۆره به‌جیمابوو و هه‌لنه‌گیرابوه‌وهو له‌نیو باقه‌بین و مه‌لۆی پهرش و بلا‌بووه‌وه په‌له‌ په‌له‌ی سه‌وزایی به‌دی ده‌کران. نو دانه جۆخین لهو زه‌ویه هه‌موار و ته‌ختانییه هه‌بوون. ئەفه خه‌نجهرلی ده‌یتوانی لهو زه‌ویه کاکێ به‌ کاکیییه پارچه زه‌ویتیک له‌ده‌وه‌لت بکپیت. هه‌روه‌ها لهو زه‌ویانه‌ی که پر بوون له دارزه‌یتوون، زه‌ویتیک که هی یۆنانییه‌کان بوو و زۆرتین دارزه‌یتوونی تیدابوون بکپیت. ئەگه‌ر دارزه‌یتوونه‌کانی یه‌ک که‌س به‌شی نه‌کردبوون ده‌یتوانی دارزه‌یتوونی پینج که‌سان بکپیت. داماننا به‌خپوکردن و به‌ره‌مه‌پێنانی زه‌یتوون کاریککی سه‌خت بیت، ئەدی باخی هه‌نجیران، هه‌نجیری زه‌رد چی؟... ئەگه‌ر ده‌ پازده هه‌زار مه‌تری چوارگۆشهی لهو باغانه بکریبوا به‌ ئاسانی ده‌یتوانی مال و مندالی خۆی به‌خپو بکات. یان بۆ نمونه ئەگه‌ر باخی هه‌نارانێ بکریبوا، یان هی خۆخان، یان باخی هه‌نجیری زه‌رد و یه‌ک به‌ له‌پی ده‌ستی که شیله و ره‌واجیان له قوونکی دیته‌ده‌ر.

ئەفه خه‌نجهرلی له‌دۆلی هه‌نجیرانه‌وه ده‌چوه نیو باخی خۆخان. داره‌هه‌نجیره‌کانی دۆله‌که له داره‌هه‌نجیری جینگا‌کانی دیکه ره‌گاژۆتر و قایمتر و هه‌نجیریشیان گه‌وره‌تر بوون. هه‌نجیری جۆراوجۆر بوون. داره‌هه‌نجیری وا گه‌وره به‌ ده‌گمه‌ن له جینگا‌کانی دیکه هه‌بوون. هه‌نجیره‌کان به‌ ده‌ رۆژان ده‌گه‌یین و شیله‌یان لیده‌چۆرا. له‌ دلێ خۆیدا گوتی تۆ بلتیت خه‌لکی دوورگه‌ی ئیمه‌ چیبکه‌ن، ئەگه‌ر هه‌نجیره‌کان ئاوا پینگه‌یشتوون که‌واته خۆخه‌کانیش ده‌بیت ماوه‌یه‌ک پێش ئیستا گه‌یشتن. ئۆقره‌ی لیه‌ه‌لگیرا. به‌ده‌م بۆله‌ بۆله‌وه له‌به‌رخۆیه‌وه گوتی ئەمانه هه‌چشتیک نازانن و به‌ره‌و لای دارخۆخه‌کان رۆشیت، سه‌یری کرد خۆخه‌کان پینگه‌یوون. گوتی، وای، وای باش نه‌بوو هاتمه‌ باخچه، ده‌بیت یه‌کسه‌ر ئەو خۆخانه کۆبکه‌مه‌وه. له‌م رۆژانه ده‌توانم پارده‌یه‌کی باشیان په‌یدا بکه‌م. به‌ هه‌مان خیرایی بۆ لای پۆیراز چوو و گوتی:

"پۆیراز، برا، ده‌زانیت ئیستا من له‌کۆیه‌وه دیم؟"

"له‌کۆیه‌وه دیت؟"

"له‌نیو باخی خۆخان، خۆخه‌کان پینگه‌یوون، هه‌فته‌یه‌ک نابات هه‌لده‌وه‌رن و ئیدی به‌ که‌لک

نامینن. ده‌بیت له‌ماوه‌ی دوو رۆژان کۆیان بکه‌ینه‌وه، که‌س هه‌یه کۆیان بکاته‌وه؟"

پۆیراز گوتی: "نازانم."

"ژن و مندالەکانی من هەن، تۆ هەیت، من هەم، موسا ئاغا و کچەکانی هەن، دکتۆرەکانیش هەن. باخەکان گەورەن، بەلام ئیمەش ژمارەمان زۆرە. دەتوانین پارەیهکی باش بە فرۆشتنی خۆخان پەیدا بکەین. یان خۆمان کۆیان دەکەینەووە یان دەباندەینە دەلالان ئەوان کۆیان دەکەنەووە هەڵبەندەگرن و دەیانەن. ئەگەر خۆمان کۆیان بکەینەووە دوو بەرامبەر پارەمان دەست دەکەوێت. ئەگەر ئیمە پێرانەگەین ئەو کارە بکەین، دەچم لەشارۆچکە و دێپاتەکان کریکاران دینم. ئیمە خۆمان دەیانەین دەیانفرۆشینە دەلالەکان چیدەلییت؟"

پۆیراز تاویک بیری کردەو، ئینجا گوتی:

"بابچین لە دکتۆرەکان پیرسین. بە وەلی نیشانچی و حیسام و هەسەنی راگردووش بلیین با بیین. بە مەلەک خاتم و موسا ئاغاش..."

"هەفتەیهکی دیکەش هەنجیرەکان پێدەگەن، دواتریش هەنارەکان، ئینجا تری. دوورگەیهکی چەند دەوڵەمەندە ئەم دوورگەیهی ئیمە."

پۆیراز موسا گوتی: "دەوڵەمەندە. یۆنانییەکان هەر جیگایەک هەلببۆتێرن لیببۆتێرن خاکیکی بە پیت و بەرەکەت دەبێت. هەستە با بچینە لای دکتۆرەکان نایبێت کات بەفیرۆ بەدەین."

ئەفە گوتی: "راستە." هەستە بە چاوترووکانیگە گەیشتنە لای دکتۆرەکان، دکتۆرەکان خەریکی مشتومۆر بوون. لەگەڵ بینینی ئەوان بێدەنگ بوون و گوتیان: "فەرموون دانیشن."

دایکە لێنا کەمێک دواتر ئەو کەسانە هێنان کە بۆ دانیشتنە کە بانگهێشت کرابوون. هەر کەسەو جیگایەکی بۆ خۆی پەیدا کرد و دانیشت. پۆیراز باسی خۆخەکانی لەسەری تا بنی بۆ باس کردن: "ئێستا گەرەکمە لە ئیو پیرسم، خۆمان خۆخەکان لیبکەینەووە کۆیان بکەینەووە یان هەروا بە دارەووە بیانفرۆشینە دەلالەکان؟ ئیمە سەرمان لەکاری خۆخچین دەرناییت. ئەفە خەنجەرلی برامان پیبگۆتم کە خۆخەکان پیبگەیشتون. لە راستیدا کاتی لیکردنەووەیان خەریکە تیدەپەریت. لە راستیدا من نەمدەزانی خۆخ چۆن پێدەگەن و کەمی کاتی لیکردنەووە کۆکردنەوویانە."

دکتۆر سەلمان سامی گوتی: "با ئەفە بە ئیمەش بلیت بەکۆ دەلین دەلال و هەر بە دارەووە فرۆشتن چۆن چۆنیە تاکو ئیمەش فییری بین." ئەفە خەنجەرلی گوتی: "بەلێ قوربان، بەلێ، عەرزێ بە خرووری گەورە خۆم بیت، ئیمە ئاگاداری ئەوانە دەکەینەووە کە لە شارۆچکە سەوزەو میووە کۆدەکەنەووە، ئەوان دین سەیری باخەکان دەکەن، نرخیک بۆ هەموو بەرەکە دیاری دەکەن."

ئىمەش يان ئەو نرخە قىبول دەكەين يان قىبولى ناكەين. ئەگەر قىبولمان كرد پارەكەى لەپىشدا وەردەگرين، ئەگەر قىبولىشمان نەكرد دەچىنە لاي دەلالىكى دىكە و لەسەر نرخىك لەگەلىدا رىكدەكەوين، كابراى دەلال لەگەل كرىكارەكانى خۇى دىت خۇخەكان كۆدەكاتەو و دەيابنات. سىدوقانىان دەكات و بىتەو دە تەنانت يەك دانە خۇخىشمان بداتى ھەلىاندەگرىت و دەيابنات. مىدالەكانىش بە بىنىنى خۇخى گەيشتوو ئاويان لە زارى دىت.

"ئىدى؟"

"ئىدى ئەو دەتوانىن خۇخان بفرۆشىن، خۇمان كۆيان بکەينەو، بىاخەينە نىو سەبەتە و سەندوقان، بىانبەينە شارۆچكە، لەوئ دىسان بىاندەينە دەلالەكان و تەنانت بە گرانترىشيان بفرۆشىن. خۇخى دورگەى كارىنجا زۆر بەناوبانگن، تا بلىت يەك و دوو ھەموويان دەكرن." "كۆردنەو دەى خۇخ كارى ئىمە نىبە، لەكاتى كۆردنەو ھىان ناتوانىن پىش بە خۇمان بگرين، نىوھىان دەخۇين و توشى سىچوونىش دەبىن."

"سىچوون چىبە، سىچوون؟"

"سىچوون واتە وەبەخۇ رانەگەيشتن، واتە رەوانى."

ئەفە گوتى: "تىگەيشتم، راستە."

"ھەموو بەروبوومەكە بفرۆشىن. خەيرى ئەفەندى دەلالىكى ئابرومەندمان بۆ دەدۆزىتەو.

تازە مەگەر ناتوانىن رىگايەك پەيدا بکەين ئاوى دەمى مىدالەكانمان نەرژىت؟"

ئەفە خەنجەرلى بە دەنگىكى گر و تژى لە شادمانىەو گوتى: "پەيداي دەكەين، پەيداي دەكەين، دە پازدە دارخۇخىكى باش لەگۆشەيەك دەدۆزىنەو بەرەكەيان دەخەينە لاو و نايفرۆشىن. ئىنجا عەرزىم بە حزوورى جەنابت بىت، نە ئاوى دەمى مىدالەكانمان دەرژىت و نە ھى خۇمان."

دىكتۆر سەلمان سامى گوتى: "نە ھى خۇمان با يەكىكمان بچىت و بە خەيرى ئەفەندى بلىت

دەلالىكى ئابرومەندمان بۆ بدۆزىتەو دەشىدۆزىتەو."

پزىشكى ئازەلان گوتى: "من دەچم، ئىمە لە وان زۆر دارگويزمان ھەبوون، باخىشمان

ھەبوو. ئىمەش گۆيزەكانمان ھەر ئاوا بە دارەو دەفرۆشتن."

گوتيان: "كەواتە تۆ خۆت پرۆ. بەلەمىشت ھەيە، جا چ بەلەمىك، پزىشكى ئازەلان، دواى

ئەم قسانە يەكسەر چووە دەر، ھەر زوو خۇى گەياندە ئەسكەلە. بەلەمەكەى بە ئەسكەلە

به سترابووه، كندرده كهي كرده وه، سر كيتي به نريني تا ناخيري داگرت. به له م ده فري. كه گيسته ئه سكه له ي شاروچكه، خوژ خهريك بوو ئاوا ده بوو، يه كراست چووه مالي خهيري ئه فهندي. خهيري ئه فهندي له ماله وه بوو، به گه رمي پيشوازي ليكرد: "ئه مشه وه له مالي ئيمه ده ميئيتته وه، پشوو ده ده يت."

"سوياست ده كه م قوربان." تا كاتي ناخواردن له بالكونه كه دانيشتن و قسه يان كرد. خهيري ئه فهندي بيپسانه وه له باره ي به ره ي رووسه كان پرسيازي ده كرد و ئه ويش به ده نكيكي خه مگين و چاواني ئه شكيتتزاو، باسي كوومه لكوژيبه كه ي ساري قاميشي ده كرد.

"كه وايه به ره ي رووسان له چانك قه لاش ترسناكتر بووه."

خهيري ئه فهندي تووره بووبوو و ده سته كاني ده له رزين:

"هه موو شه رو شوو جه نكه كان په له ي ره شي مرؤفايه تين. هه موو شه رو شوو جه نكه كان رابردوو و ئه وان ي داهاتووش روو ره شين."

"له لاي پويراز ناتوانين له باره ي جه نكه وه قسان بكه ين، ره نكي هه لده بزر كيت، ليوه كاني شين داده گه رين، ده شله ژيت. بويه ئيمه ش قهت له لاي وي باسي شه ر ناكه ين. زور گه نج بووه، ته مه ني هه ر شازده حه قده سال بووه كه بژ شه ر چوته ساري قاميش. وه ئه وه ي لينا، ئه و ژنه ي كه له لايه تي ده ليت شه وان هه ميشه موته كه ي ساري قاميش سوازي سه ر سنجي ده بيت و له به ر خو يه وه وريته ده كات."

خهيري ئه فهندي ئه برؤكاني تيكنان، ماويه ك ئاوا ده گژ فكران راچوو: "تو چينده گوت، ده تگوت خو خه كان پيگه يشتون؟"

"پيگه يشتون قوربان. ئه گه ر كزيان نه كه ينه وه هه فته يه كه ده رؤژي ديكه نابات هه مويان هه لده ورن و له نيو ده چن. له نيو ئيمه دا كه سانك هه ن كه ته نانه ت خو خيان هه ر نه بينه وه. ته نانه ت ئه گه ر كو شيان بكه ينه وه نازانين چونيان بفرو شين. خه لكي دوورگه بويه منيان نار دوته لاي تو كه كه سيك بدؤزيه وه هه ر ئاوا به داره وه خو خه كانمان لي بكر يت. منيش يه كسه ر هاتمه لاي تو."

"كار يكي باشت كر دوه هاتوويته لاي من. يه كي ك هه يه ناوي شو كرى ئه فهنديه. خزمايه تيكي دووريشمان له گه ل يه كدا هه يه. ئه و كاته ي يونانيه كان لي ره بوون شو كرى ئه فهندي فرو شياري سه وزه و ميوه ي هه ري مي ئيمه و ئزمير بوو، به لام شتتيك هه يه كه نابيت لاي

ئەو باسى چاناک قەلار گەلبۆلۆو جەنگ بکەیت، چونکە سى براو سى ئاموزاي لە چاناک قەلار نەگەرپانەو، ھەموو ھاوشاریەکانیشی لە چاناک قەلار کوژران و نەگەرپانەو. ژنانی گەنجی گوند ھەموویان بوونە بیوژن. لەو رۆژەو تا ھەنووکە شەو و رۆژ ھاوارو گریان و نووزانەو لەم گوندە نەپراوئەو. دەبیئت کەسیکی عاقل لەگەل دەلالان قسە بکات. شوکری ئەفەندیش پیاویکی سەر راست و تەواو، دواى تاویکی دیکە دەلیم بچن پییلین سبەى سەر لەبەیانى زوو لەگەل کریکارەکانى بەیئە دووکان، بەلام نەچن باسى جەنگ و ئەو شتانەى بۆ بکەن، ئەو شتانە باس بکەن یە کسەر دوورگە بەجیدنیئت و بە بۆلە بۆل دەگەرپتەو.

"باشە قوربان، بەسەرچاو، ھیچکەس باسى جەنگ و چاناک قەلار گەلبۆلۆی بۆ ناکات..."

"کەسیکی دلبریندارە. ئەو نیستا لەم دنیا بەدا تاكو تەنیایە."

"بەلێ، بەلام قوربان نیئە داواکارییکیشمان لەجەنابتان ھەیە. لەنیو نیئەدا کەسانیکى واھەن کە ھەرگیز خۆخیان نەبینیون، توپلینی شوکری بەگ نەتوانیئت یەکتە لەباخچەکان کە لەھەموویان بچووکتەر بیئت بۆ خۆمان لیبگەرپت و پارەى کە مەترمان بەداتى؟ منداڵەکان ئاو لەدەمیان دیتەخوار، ھەر وھا ئەوانەیش کە خۆخیان نەبینیو."

"باش بوو ئەمەت پینگۆتم. من ئەمە بەشوگری ئەفەندى دەلیم، ئەو دەپپەژرینیئت نیگەران

مەبە."

"بەیانى کەى زوو، شوکری ئەفەندى لەگەل چەند کەسى دیکە ھاتە مالى خەیری ئەفەندى.

خەیری ئەفەندى باسەکەى لەگەل شوکری ئەفەندى کردەو.

شوکری ئەفەندى گوتى: "باشە. خۆخەکانى دوورگەى کارینجا لە خۆخى ھەموو ئەو ناچەییە باشترن. ھەنجیر و ھەنار و تریکەشى ھەر وایە. خاکەکەى زۆر باشە. لە پیدەشتەکانیش بەر و بووم ھیندە زۆر کە پلنگ بەجیتە ناوی لییدەناچیت. من ھەموو میوئەو بەر و بوومە کە بیان ھەلدەگرمەو و وادەکەم کە پارەییەکی باشیان پیپریت."

پزیشکی ئازەلان لەدلى خۆیدا گوتى شوکری ئەفەندى مرۆقیکی ھیمنە، شارەزا، نەرمونیان، خاکەرپایە، کە بە ھیمنى قسە دەکات، دەنگى بەرز ناکاتەو و مرۆقە دلنیا دەکاتەو. خەیری ئەفەندى دوو کچی جوانى ھەبوون کە میزى ناخواردنى بەیانیان رازاندبووئەو. شوکری ئەفەندى تەنانتە جاریکیش سەرى ھەلنەبرى سەیر بکات. پیاویکی شەرمەن بوو. روبرارى ھیمن و مرۆقى بیدەنگ ھەردووکیان ترسانکن، نەکا شوکری ئەفەندى

لهو جوړه مروځانه بېت؟ ده شلېت بهرهمه کان هېنده زورن نه گهر پلنگيان بچيټه ناو ناتوانيت بهيټه دهر. نه مه رهنکه وه نه بېت. نه م قسانه هه لېهت له باره ي بهرهمه کاني دوورگه زيادن. شوکري نه فه نديش نه مه ي کردو ته بنېشته خو شه ي سهر زاري. پېنج شه ش جار له نيو قسه کانيدا دووباره ي کردنه وه.

"من له کارينجا گه غيکي زورم کړيوه، له ناشدا هارپيومه و کردوومه ته نارد و بردوومه ته وه شاروچکه. لهو دوورگه يه بهر بووم هېنده باش بو که به قه د به ژني مروځ بهر ز دېووه وه. پلنگ بچيټه ناويه وه ناتوانيت بهيټه دهر."

دواي بهرچايي پيکه وه چوونه دووکانه کي خه يري نه فه ندي. شوکري نه فه ندي زور له دووکانه که نه مایه وه، له کاتي روښتنندا گوتي: "سبه ي نا دووسبه ي ديمه دوورگه، سلوم بگه يه نه برادران، دکتور."

"سهرچاو شوکري نه فه ندي."

"با نيگه ران نه بن، باغچه يه کي جوانيان بژ جيا ده که مه وه که هم نه وانهي خوځيان نه بيبيوه بياغون هم منداله کان. پاره ي نهو باغچه يه ش دده م، به خيري گوري باوکم، با نه ونده خوځان بخون تا زگتان ره پ ده بېت."

ههر که نهو له دووکانه که درچوو، پزېشکي ناژه لانېش هه ستاو گوتي:

"زور سوپاست ده که م خه يري نه فه ندي که نه م پياوهد به نيمه ناساند. نه م پياوه فرت و فيغ نازانيت."

"توش بريت کاکه جه ميل. ته نه لاي نهو نا بېت باسي شهرو چاناک قه لآو گه ليبولو بکه ن. واز له کاره کي دېنېت و ده گه رېته وه بو شاروچکه. خوځه کاني نيوه ش به دارانه وه ده ميننه وه و له نيو ده چن. نه بادا، نه بادا، نه بادا. به هه مووان بلې، ناگايان لي بېت باسي شهرو نهو شتانه نه که ن."

"خوا حافيز."

"خوا حافيز، به خير چيت" شوکري نه فه نديش کاره کي سه خته، نيوي زياتري قسه کاني له باره ي جهنگ و چاناک قه لآو گه ليبولو بوون. به تايبهت نهو سالانه ي که تازه جهنگ ته واور بووبو ههر ته نه باسي جهنگ و چاناک قه لآو گه ليبولو ده کرد. شوکري نه فه ندي يان له مالي

نەدەھاتەدەر يان ئەگەر بەھاتبوایە دەری شیت دەبوو و دەگەرپایەو مالى و ماوەیەکی زۆر لە ژووری نەدەھاتەدەر.

پزیشکی ناژەلان تا گەیشتەو دەورگە ھەر بیری لەو بەلاو نەھامەتیانە کردەوہ کہ بەسەر شوکری ئەفەندی ھاتبوون. ئازار دلێ گرتبوو. ئەو خۆیشی چەند سال پيش ئیستا کہ وشەى جەنگی دەبیست شیت دەبوو. چی بەسەر باوک و دایک و دەستگیران و براکانی ھاتبوو، بۆ کوئی چووبوون؟ یان شارەکەى کہ چۆل و ھۆل بووبوو، چی لەشاریکى چۆل ترسناکترە، کش و مات، بیئەوہى بنیادەمیکی لیبت، لە دنیاىەکی بیماناو خالى، ئەگەر لە ناوہراستی شاردا سۆفى نەدەبینى لە خەمان دیقى دەکرد.

بەو داغە و بیرکردنەوانە ھاتەوہ دەورگە، بەلەمەکەى لە ئەسکەلە بەستەوہ، ھات لەژێر چنارەکان دانیشت. سەیری ئەملاو ئەولای کرد، کەس لەو دەوروہەرە نەبوو. لەھەموو جینگاگانى روانى، فاسیلیش دیار نەبوو. ھەستاو چووە لای دکتۆرەکان، دەرگای نۆزینگە داخراوو. کارگەى وەستا ئارسۆن سى دووکان لەولاتر بوو، سەریکی لەویدا، دەرگای کارگەى ئەویش داخراوو. پاشان یەك بە یەکی خانووەکان گەرا، خانووەکانیش چۆل بوون. سەیرە، چی بەسەر ئەم خەلکە ھاتووە؟ ئەو رۆژەش کہ بەنیو واندا دەگەرا لەویش ئاوا تاك و تەنیا لەنیو دنیاىەکی چۆل و ھۆل و خالیدا مابووہوہ. بەخیرایى بەرەو دۆلى دارزەیتوونەکان چوو، لەکاتیکدا بەسەر درەخت و دەوہنەکاندا ھەلدەنگوت بە ھەناسە برکى چووہ سەر تەپۆلکەکە. چوو لە رۆخ بەردەنووسەکە راوہستا، سەیری دەوروہەرەکەى کرد، ھیچکەس لەو ناوہ نەبوو. لە دەوری بەردە نووسەکە یەكەمجار رووی کردە لای رۆژئاوا، پاشان بەرەو رۆژھەلات، ئینجا باشوور و باکووری تەماشاکرد، ھیچ کەسى نەبینى نەییىن، بەلام ناویمیدیش نەبوو.

زۆر بە وردى لەسەر تەماشاکردن و پشکنینى ھەموو شوینە نزمەکان بەردەوام بوو. ھیچ زیروچیک لە دەورگە نەبوو. لە بەردەم بەردەنووسەکە دانیشت، پشتى بە بەردەکەوہداو کەوتە بیرکردنەوہ. دەبیست ئەمانە چوینە کوئی. ھەموو ئەگەرەکانى لیكدانەوہ، بیری لە باخەکان، لە دۆلى دارھەنجیرەکان، شوینی غەلیفەى ھەنگان کردەوہ، لە دەورگە زۆر جینگا ھەبوون کہ لەسەر ئەم تەپۆلکەى نەدیو بوون. لەپر بە زەینى داھات کہ لە کوئی بن، بەلەز ھەستا، لە تەپۆلکەکە سەرەوژێر بووہوہ، لەکاتیکدا رك و رك لە داران ھەلدەنگوت بەرەو لای باخى خۆخان رۆیشت. چووہ دۆلى دارھەنجیران. لە باخى ھەناران وایھاتە بەرچاو کہ جوولەجوولیک بەدى

بكریت. ئەودەمەى بۆ لای باخى خۆخان دەچو لەناكاو راوەستا، ئا لەو ساتەدا چاوى بە كۆمەلە خەلكىك كەوت كە لەوپەرى بەردەلانەكە، لە رۆخ باخى خۆخان راوەستا بوون. لە ماندووتیان دەمرد. هەموو خەلكى گوند لەوى بوون. دواى ئەو پشووئىكى دا، هەستاو وەرپەكەوت، ئەوان يەكسەر ئەويان بينى و بە شادىەو پيشوازيان لێكرد: "پزىشك، پزىشك هاتەو". پزىشكى ئازەلان توانا و برستى راوەستانى نەمابوو، لەسەر بەردىك دانىشت، يەكسەر لە دەورى كۆبوونەو.

"بوەستن با يەكەمجار من لە ئىو بەرسەم، خەرىك بوو لە نىگەرانىيان دەمردم، ئىو لىرە چ دەكەن؟"

وئەلى نىشانچى لە ئىو خەلكەكە هاتەدەر:

"لىرە؟"

"لىرە."

"ئىمە لەو كاتەوئى تۆ چووئىتە شارۆچكە هاتوئىنەتە ئىرە."

"هاتوون كە چىبەكەن؟"

"هەچشتىك."

"ئەمە يانى چى؟"

"هەر ئاوا."

"نەكا خۆخەكان گەيشتن و هەمووتان خواردبن؟"

"چما كەس هەيە بتوانىت دەست بۆ ئەم خۆخانە ببات؟"

"ئەى كەوايە بۆچى هاتوونەتە ئىرە؟"

"هەچ. سەير دەكەين."

"يانى دانەيەكىشتان نەخواردوو بەزانن چ تامىكىيان هەيە؟"

"بۆچى؟"

لەم ساتەدا، پۆرياز، كە كاسەى سەبرى پەر بووبوو، هاتە پيش و گوتى: پزىشك، براكەم، لىرە هەچكەس، نەك هەر دەستى لە خۆخىكىش نەداو بەلكو تەنانەت پەلكى دارەكانىشيان بۆن نەكردوو. لەو كاتەى تۆ چووئىتە شارۆچكە، ئىمە ئاوا لە خۆخە گەيشتووەكان نەبوونەتەوئە ئا و چىە لە دەمان نەماو. ئەم وئەلى نىشانچىە هات و گوتى دەست لە خۆخان

نادەن، چونكە دەمانەوېت ھەموويان ئاوا بدەينە دەست كېرپار. كېرپارەكە ئەگەر ھات و بەرى دارخۇخەكان كەم بو، يان لە كېرپان پەشيمان دەبېتەوہ يان پارەيەكى وامان ناداتی، بۆيە ئېمەيش تەنانتە تاكە خۇخېكمان لېنەكردۆتەوہ، ھېچ نەبېت بۆنى بکەين. لەگەل سىوادى بەيانى دەھاتېن و تا رۆژئاوا دەبوو ئاوا سەيرى خۇخەكانمان دەکردو دەگەراينەوہ. تۆ ئەگەر مانگېكېش لەوى مابوايتەوہو ديسان ئېمە دەھاتېن و بېتەوہى خۇخېكېش چيپە بۆن بکەين دەگەراينەوہو دەرۆشتينەوہ، تۆ ئېستا لە شارۆچكە چیت بۆ كړدين، چیت بە خەيرى ئەفەندى گوت و خەيرى ئەفەندى چى پېنگوتى؟"

پزېشكى ئازەلان ھەرەك لەسەر بەردەكە دانېشتبوو، ھەرچى لەوى بېستبووى و دېتبووى بەوردى بۆى باسكردن. باسى شوكرى ئەفەندى و خولق و خوو و گوند و ترسەكانى كړد. خۇخ و ھەنار و ھەنجېر و ھەموو بەروبوومەكانى ئېمە لەنيو ناوچەكانى دەوروبەر باشتين و پەسندترينيانن، ئەو بەرھەمەكانى ئېمە بە نرخېكى باش دەكړيت و بە نرخى باشيش دەيفرۆشيت.

"جگە لەوہش بەرى باشتين باخى خۇخان لەبەر خاترى ئەوانەى كە بە تەمەنى خۇيان خۇخيان نەبېنيوہو نەيانچەشتوہ، ھەرۋەھا لەبەر خاترى مندالەكان ناكړيت، بەلام پارەى ئەو بەرھەمانەش دەداتە خەلكى دوورگە. وەك چۆن خەيرى ئەفەندى دەيگوت شوكرى ئەفەندى لەو جۆرە كەسانەيە كە خاوەنى قسەى خۇيانن، تا ئېستا كەس نەبېنيوہ لە قسەى خۇى پەشيمان بېتەوہ."

"واتە دواى ئەم جەنگەش كەسانى ئاوا ھېشتا لەم دنيايەدا ھەن؟"

وہلى نېشانچى گوتى: "ھەن، ئادەمیزادە ئەمە، ھەلبەتە ئادەمیزادە، ھەلبەت لەم دنيايەدا كەسانى باشيش ھەن."

پۆيرازا گوتى: "دەبېت ھەين. مرۆقەكان رەنگاو رەنگن و زەوى رەگ رەگ. كەسانى ئاوا لەنيو ئېمەشدا دەبن. ديسان ھەر ئادەمیزاديشە كە كۆتايى بەم جەنگە دېنيت. ئەگەر كەسانى ئاوا نەبن چۆن دەكړيت كۆتايى بە جەنگ بەھيندريت؟"

"كېن جەنگ تەواو دەكەن، ئەم مرۆقانە؟ كى؟"

پزېشكى ئازەلان گوتى:

"سەبەرتان ھەببەت، ھېشتا قسەكائەم تەواو نەكردوون. چەند وشەيەك ھەيە شوكرى ئەفەندى بيانىستىت شىت دەببەت، سەبىرى ئەو كەسەش ناكات كە ئەو وشانەي بەزاردا بېن، لەوانەش دلگران دەببەت كە ئەو وشانە بېستەن و خۇيان لىبىدەنگ بەكەن، كە ئەو قسانەي بېست دەچىتەو ھەو ماوئەك قاقى لە ژوورى ناھىتتەدەر، گوايا بەمشىوئە ئەو نیشان دەدات كە لە دنيا تۆراوہ."

نیشانچى گوتى:

"بىژە جەنابى پزىشكى ئاژەلان، سوزگمان دەكەيت، بىژە ئەو وشانە چىن، بىژە با دەمان كلۆم بەكەين و ئاگامان لە قسەكائەم بىت."

"ئۆش سەرزەشتەمان مەكە سەرۆك نیشانچى، زارمان كرزۆتەو كە ھەموو شتىك روون بەكەينەوہ."

ئەوانى لەوى بوون گوتيان: "بىژە، بىژە."

"ئەوہك ھەلئەيەك بەكەين و خۆخەكائەم بە درەختەكانەوہ بېرن و لەنىو بچن. زوو بۆمان باس بەكە تا ئاگامان لە قسەكائەم ھەببەت."

پزىشكى ئاژەلان گوتى:

"يەكەم، وشەي جەنگ نايبەت لە دەمى ھىچكەس دەرىچىت. كاتىك لاي ئەو دەبن تەناتە لەنىو دلئى خۆشتان نايبەت ئەو وشەيە بلين. دووہم، گوايە كاتىك باسى چانك قەلا دەبىستىت شىت دەببەت، ھەروەھا وشەي گەلبۆلۆش."

مەلەك خانم، بە روخسارىكى سوور سوورەوہ چەند ھەنگاويك بۆ پىشەوہ چوو، دەست و قاقى دەلەرزىن:

"شوكرى ئەفەندى ھەقىقەتى، زۆرىش ھەقىقەتى. منىش كە گويم لەم وشانە دەببەت مووى تەنم وەكو شىش راست دەبنەوہ. واى شوكرى ئەفەندى واى! دوو دانە برا، سى دانە كورە مام، ھىچكام لە دىھاتىيەكانى گوندەكەيان نەگەراونەتەوہ، واى شوكرى ئەفەندى واى!"

يەكسەر بەرەو گوند گەرايەوہ، نىوچاوانى لۆچاوى بوويو، فرمىسك لە چاوانى قەتيس مابوو. ئاپۆرەي خەلكەكەي سى، وەك لەدەست گورگىك رابكات، خىرا خىراو بە نىگەرانى، بە راکردن و لەتەردنەوہ دەرۆبىشت. خەلكەكەش بەدواي ئەودا لەكاتىكدا بە دەنگى بەرز قسەيان لەگەل يەكدىدا دەكرد، وەرپىكەوتن. ھەر كە گەيشتنە ژىر دارچنارەكان ھەموويان لەسەر تەخت

و نیوتەختەکان دانیشتن، لەبارەى جەنگ و چاناک قەلاو سارى قامیش کەوتنە قسان. لەنێو
هەموویاندا کەسێک نەبوو لەگەڵ ئەو جەنگەدا نەژیابیت، یان لانیكەم یەکیک لە کەسە
نزیكەکانی لە جەنگ نەکوژاییت. هەموویان شوکری ئەفەندیان لەسەر هەق دەزانی، بەلام
دەیاننوانی چیبکەن، بەزەحمەت بەرگەى ئەمەیان دەگرت.

شەو داھات، خۆر لەکەل ئاوابوو، وەکو ئەوانەى دەتۆزین بلاوەیان کرد و چوونەو
مالەکانیان. لەسەر کانییەکە تەنھا دەنگیژەکە مابوو، ئەواندە نیگەرەن بووبوو کە نەیدەتوانی
لەجیبی خۆى هەستیت. کاتزمیڕێک لەشەو تێپەریبوو، مانگ بەرەو لای خۆرئاوا سەرەوژیر
بوو، دەنگیژ بە زەحمەت توانی هەستیت، قاچەکانی بە دواى خۆیاندا بردیان و گەیاندىانە
سەر تەپۆلکەکە، لەژێر تریفەى مانگدا چاوی بە بەردە نووسەکە کەوت، یەکەجار
لاواندەوێهەکی سەبارەت بە جەنگ لەبەرخوایە زەمزمە کرد، پاشان دەنگی زیاتر هەلپى،
لاواندەوێهە گۆرا بۆ لاوک، دەنگیژ نارام و ئۆقرەى لەدەست داوو. لەودویو دنیاوێهاتین، لە
قوتتاری پر گولە وەنەوشەى چیاى جودى، مەرۆفەکان شادو بەختەوێهەر بوون، بالئەدەکانى ناسمان،
میروولەکانى سەر زەوى بەختەوێهەر بوون، بەختەوێهەر بوون، مەرۆفەکان بەختەوێهەر بوون، لە ناخى
دلەوێهەر پێدەکەنین، تۆ ئادەمیزادیت، تۆ عاقل بوویت، ویژدانەت هەبوو، دلەت پر بوو لەمێهەر
خۆشەوێستى، جەنگت هەلگێرساند، بریا ئەوەت نەکردبوو. ئادەمیزاد لە راستیدا لەو رۆژى
لەدايک بووبوو، مردبوو. دەيگوت ئەمە یەکەمین و دواجار نییە دیمە سەر دنیا، مەرۆف لە رۆژى
ئەزەلەوێهەر هاتووێهەر رۆژشتووێهەر هەر بەو ئاواتەوێهەر بوو کە تەمەنیك لەنێو ئاشتى و شادمانیدا
بباتە سەر و بە هەر نرخیک بیئەریژیت، بۆچى بەدەستى خۆى کۆتایی بەو شادى و
بەختەوێهەر دینیت؟ دەيگوت ئایا کە یەکیکی دیکە دەکوژیت ئەمە بە واتای خۆکوشتن
نایەت، کاتیک دەبیته مایەى برسیبوونى کەسانى دیکە و گور و تینی ژیانیان لە ناخەوێهەر
هەلئەدەکنى، هاوکات گوروتینی ژیانی خۆشت لە دلدا هەلئەدەکەنیت؟ تۆش دەترانى، دەترانى
ئەو مەرۆفەى کە دەيکوژیت لە رۆژى ئەزەل تا ئەبەد تەنھا جاریک دیتە سەر دنیا، تەنھا
یەکجار دەتوانیت بگاتە شادمانى ژیان، بەختەوێهەر بیئەت، دواى چێژوێهەرگرتن لە ژیان و تامى
خۆشى ئەم دنیاىە پرات، بۆچى، بۆچى، بۆچى ئەو، ئەو ئادەمیزادەى کە بە چاوانى کراو، تیر
نەبوو لە خۆشییەکانى ژیان و عەشق و شادمانى، واتە خۆت لەنیوێهەریت و دەیخەیتە ژیر
گلەو، ئەو دەبیتهوێهەر بە خاک، ئیدی هەرگیز، هەرگیز چاوی بەم دنیاىە ناکەوێتهوێهەر، ئایا ئەم

عەقل و دڵە تژیەیی عەشقی بۆ کوشتن بەتۆ بەخشییو؟ دەیگوت ئەی ئادەمیزاد ئەمە شایانی تۆیە کە بەر لەووی لە عەشق و دنیا تێر ببیت خۆت بدەیتە دەست مەرگەو؟ دوای، دوای جەنگ لە کێو و دەشتانرا هاتین، کوشتمان، هەستی میهر و خۆشویستمان کوشت. ئەم دنیا بە لێوانلیو بوو لە گۆل، رۆشنایی خۆرەتاو و هەزار رەنگ، ئەم دنیا بە پر بوو لە هەزاران تیشک، پەرەندە، دەنگ، بۆن، عەشق و هەزاران بەزەیی و دڵنەوایی، ئوسوی دەنگبێژ دەیگوت ئایا ئیتمە هەموو ئەمانەمان نەکوشت؟ خاکی باو و باپیرانمان، ئاسمانی بان سەرمان، هەوری سپی ئاسمانەکان، پۆلە بالندەیی رێچکە بەستوو لە ئاسمانەو بە سەر زووی و هەرچی شتیک کە دنیای پێدەزایووە کوشتمان. مامزۆ گەوێزە چارەشە جوانەکانی دنیاشمان کوشتن. خۆزی بە خۆزیداران نەهاتبوینەتە دنیاو نە ئاوا خۆمان بکوشتبوو نە نوور و ئاسمان و مامزۆکان. دەیگوت ئایا دنیا هەر بۆخۆی جوانتر نەبوو؟ لێرە دەنگی دەبوو دوو بەش، دەیگوت دنیای بێمروژ و عەشق بە چ دەردیک دەخوات؟ دنیای بێرۆشنایی بە دەردی چی دەخوات؟ تۆ چیتکرد ئەی ئادەمیزاد، چیتکرد، چیتکرد کە دنیای لێکوشتین، نوور و گۆر و تینت لێخامۆش کردین، لەجیاتی جوانترکردنی دنیا، هیرو توانای خۆت لە جەنگ و وێرانکاری بەخەرجدا. چ دەبوو ئەگەر توانای خۆت لە رینگای عەشق و خۆشویستندا دەخستە کار، ئەی ئادەمیزاد لە ناخی تۆدا هەستی کوشتن نییە، تا مۆخی ئیسقانه کانت پر بێت لە عەشق و میهرەبانی. ئایا ترسان لە مەرگە تۆی خستۆتە ئەم حال و رۆژگارە؟ ئەی ئادەمیزاد، ئەگەر مەرفایەتیت لەبیر نەدەکرد، ترس لە مەرگ نەیدەتوانی ئەوەندە داتووشییت و خۆی بخزینییتە دڵنەووە و هیلانەیی تێدا بکات و بتخاتە حال و رەوشیک کە ئاوا ببیتە دۆژمنی خۆت و ببیتە نزمترین بوونەووەری ئەم دنیا بە. تۆ ئەم کارەت کرد، تۆ ئەم کارەت لەگەڵ خۆتدا کرد. تۆ بوویت کە ئەو کەسانەیی لە هەموان زیاتر مەرفایان کوشت وەک قارەمان ناوژەدەت کردن. ئایا ئەو کەسانەیی کە لە هەموان زیاتر مەرفایان کوشت و خویینی مەرفەکانیان خوارد بەختەوەر بوون. تۆ ئەوانت کردە قارەمان و تاجی سەرت، ئایا بەختەوەر بوویت؟ دەیگوت بکوژە کانت وەک سەر مەشق نیشانی ئادەمیزاد دا. خۆت و سەرت بچوات ئەو سەر مەشقە.

کاتیەک ئەم دەنگە نزمە گۆراو بوو ستران یەکەجار دکتۆرەکان بێداربوونەو، هەستان جەلەکانیان پۆشی، دەنگ رۆدەچوو قوولایی دلیانەو، دەنگە کە وردە وردە زیاتر دەخروشا و

تورپەرتر دهبوو. پزیشکی ئاژەلانیس وابوو، پۆیرازی که له خوارهوه بوو بانگ کرد، پینکهوه چوونه لای موسا ئاغا. موسا ئاغا له گەڵ کچه کانی چوو بووه نیو باخچه.

"دهمانه ویت بچینه لیتی کانیه که ی سه رێ، له وێ کپ دابنیشین. له سه ره وه ناتوانیت ئیمه بینیت، ده توانین به بیته وه ی پینزانیته گویی بدهینی."

له ماوه یه کی کورتدا نزیکه ی هه موو خه لکی دوورگه به رینگه ی دارزه ی تونه کان که رینگاکه زۆر باش شاره زا بوون، به هیمنی و بیدهنگی گه یشتنه رۆخ کانیه که و هه روا به بیدهنگی له بن به رده که ریزیان به ست. موسا ئاغا گوتی: "ئه گه ر جگه ره یه ک دابگیرسینین ئوسوی دهنگیژ ده مانبینیت؟ هه ر به راست بۆچی ئاوا خۆمان ده شارینه وه؟" پزیشکی ئاژەلان گوتی:

"دهنگیژەکان له نیو خه لکدا جۆریک ده خوینن و به ته نیایی جۆریکی دیکه. من زۆر گویم له دهنگی ئوسوی دهنگیژ گرتوه، لێ هیچکات دهنگ و سه داو وشه کانی به م جۆره نه بوونه، دلێ مرۆقه له سینه ده ردینیت."

دکتۆر سه لمان سامی له پزیشکی ئاژەلانی پرسی: "کاک جه میل، ده توانیت له سه ره تاوه بۆمان وه ربگیژیت؟"

"بیگومان قوربان، کاتیک دهنگیژ دهستی به خویندنی لاوکه که کرد، من کتیبم ده خوینده وه، هه ر که گویم له دهنگی ئه و بوو کتیبه که م دانا ئه و لاو گویم له ناوه رۆک و وشه کانی گرت. یه که مچار لاوکیکی چری که باسی له سه ربازیک ده کرد له جهنگدا کوژرابوو و جه رگی دایکی سووتا بوو. دهنگی که له گه ل دهنگی ده ریا تیکه ل بوو ده مبیست و له وشه کانی حالی ده بووم. دواتر که داستانه که ی ده ست پیکرد، دهنگی هه لپری، پاشان دهنگه که ی گرت و قه به تر کرد. ده تانه ویت وشه کانی هه ر له سه ره تاوه که دهستی پیکرد بۆتان وه ربگیژیم؟"

سه لمان سامی گوتی: "له مهش به دواوه ی، تاثیریه ی کورت بکه ره وه، پاشاوه که شی..."

جه میلی پزیشکی ئاژەلان دهستی به وه رگیژانی ناوه رۆکی لاوکه که کرد.

داستانه که، که میک پیش به ره به یان کۆتایی هات. هه ر له گه ل ته و او بوونی لاوکه که، دهنگیژ ئه مچاره دهستی به نه یژه نی کرد. تا ئه وده م که مترین دهنگ له به ر هیچ کامیان نه هاتبووه در، هه ره ها هیچ یه ک له منداله کانیس که هاتبوونه سه رکانی نه خه وتبوون.

هېشتا خۆز له سه‌رانی نه‌دابوو که ده‌نگی نه‌ی ورده ورده دوور و دووتر که‌وته‌وه و ئیدی نه‌ما. ده‌نگی‌تۆ نه‌یه‌که‌ی خسته‌وه ئیو کیفی، به‌زه‌مه‌ت له‌ شوینی خۆی هه‌ستایه‌وه، قاچه‌کانی گۆد بووبوون، چوه‌وه دۆلی دارزه‌یتونه‌کان، هاته‌ ژیر دارچناره‌کان، له‌سه‌ر یه‌کینک له‌ نیوته‌خته‌کاندا دانیش. گویی بۆ شوپه‌ شوری ئه‌وه‌ ئاوه‌ راگرت که‌ له‌ شیره‌که‌ ده‌رژا. هه‌یج ده‌نگینک له‌ ده‌وریه‌ نه‌ده‌هات. ئاوی له‌ کانیه‌که‌ خواره‌وه، دووباره‌ هات له‌سه‌ر شوینی خۆی دانیشه‌وه. له‌په‌ر که‌سوکاره‌کانی خۆی که‌وته‌وه‌ پیر. ئه‌گه‌ر ئه‌وه‌ لاوکه‌ی که‌ تازه‌ی دانا‌بوو له‌ شاره‌که‌ی خۆی بیگوتبوا هه‌را به‌ریا ده‌بوو، ئه‌وانه‌ی که‌ مندا‌له‌کانیان له‌ چاناک قه‌لا‌و ساری قامیش و جه‌نگی دژی یۆنان کوژرابوو فرمیسیکیان هه‌لده‌پرشت، ده‌نگی‌تۆ گه‌نجه‌کان لاوکه‌که‌یان له‌به‌ر ده‌کرد و دیار به‌ دیار ده‌گه‌ران و بۆ هه‌موو خه‌لکی ده‌یانگوته‌وه...

شادیه‌که‌ له‌ پای دانانی ئه‌م لاوکه‌ تازه‌یه‌ له‌نیو دلی ئوسوی ده‌نگی‌تۆ تا به‌یانی شه‌پۆلی دا. هه‌ر ده‌نگی‌تۆ ئه‌م لاوکه‌ له‌به‌ر بکات، له‌ هه‌ر جی‌گایه‌کی دیکه‌ بیخوینی‌ت، شتگه‌لی تازه‌ی بۆ زیاد ده‌کات، جگه‌ له‌وه‌ بیسه‌رانیش شتی دیکه‌ی ده‌خه‌نه‌ سه‌ر. هه‌رجاریک لاوک و سترانه‌ کۆنه‌کانی له‌ به‌رامبه‌ر ئه‌وه‌ بیسه‌رانه‌ که‌ به‌ دل و گیان گوئیان بۆ راده‌دێرا، ده‌خویند لای ئه‌وه‌ سترانه‌که‌ جوانتر ده‌بوو و ده‌قه‌ر به‌ ده‌قه‌ر و دیار به‌ دیار ده‌گه‌را و بۆ هه‌ر جی‌گایه‌ک بچوو‌بوا دووباره‌وه‌ دووباره‌ تازه‌تری ده‌کرده‌وه‌وه‌ جوانتری ده‌کرد و سه‌ره‌نجام لاوکه‌که‌ له‌ پێشتر جوانتر ده‌بوو. به‌ دانانی ئه‌م لاوکه‌ سه‌ره‌تنامه‌یز و تووره‌یه‌ی دلی هه‌م تۆی ده‌بوو له‌ عه‌شق و به‌خته‌وه‌ری و هه‌م ده‌شبووه‌ کووره‌ی ئاگر و وه‌کو دۆزه‌خ هه‌لده‌قرا. ئه‌گه‌ر هه‌لنه‌قرا‌بوا چیکردبوا، ریی تینه‌ده‌چوو بیسه‌رانی ئاوا بباته‌ دنیا‌یه‌کی دیکه‌. ده‌بوا تا زوه‌ ئه‌م دوورگه‌یه‌ی جی‌هێلا‌بوا و په‌رێکه‌وتبوا بۆ شاره‌که‌ی خۆیان و لاوکه‌که‌ی بۆ هه‌موو خه‌لکی ده‌قه‌ره‌که‌ی خۆیان بخویندبوا... له‌وه‌ به‌ره‌به‌یانه‌دا ئاگرێکی وای به‌ریبووبوه‌ هه‌ناوان که‌ له‌م دنیا گه‌وره‌به‌دا تا‌ک و ته‌نها ما‌بووه‌وه‌. ده‌بوا گۆره‌پانی‌ک هه‌بوا، گۆره‌پانی‌کی گه‌وره‌، پراوپر له‌ خه‌لک، تا‌کو لاوکه‌ تازه‌که‌ی بۆ گوتبوان، پاشانیش ده‌بوا نه‌ی بۆ لیدابوان. خه‌لکه‌که‌ بی‌جوله‌، ته‌نانه‌ت کۆکه‌یه‌کیش بکه‌ن گوئیان بۆ راده‌گرت، کاتی‌ک که‌ شه‌به‌ی به‌یانی هه‌لی‌کرد، له‌په‌ر گورو جۆش و خرۆشێک دلی داگرت، کاری له‌ مۆخی ئیسقانه‌کانی کرد، ئه‌وه‌ دۆزه‌خه‌ی له‌ دلی هه‌لگیرسابوو نه‌ما. کاتی‌ک خۆزه‌ه‌لا‌ت شادمانیه‌که‌ هه‌شتا زیاتر دلی داگرت. لاوکه‌که‌ی بۆ گیانداران، په‌رهنده‌و زینده‌وه‌ر و چرو‌جانه‌وه‌ر و شه‌و و ده‌ریا و تریفه‌ی مانگ و باو گولان خویندبوو.

رۆژتېكىش بۇ خەلگە كەي ھەر دەخوئىنىت و خەلگە كە لەو بەدواو، بە ئەندازەي كە خودى ئەو ئەمشەو ھەستى بە بەختەو ھەرى كىردبوو ھەست بە خۇشى و بەختەو ھەرى دەكەن.

ئاسۆ روون بوو، دەريا ئەودەمەي بەسەر سىپىدا روانى كەوتە شەپۇلان. كەس لەو نىپو نەبوو. كەسىش بۇ بردنى ئا و نەدەھاتە سەركانى. ھىچ دەنگىك نەدەبىسترا. نە پەنجەرەيەك دەكرایەو، نە دەرگایەك چىرەچىرپى دەكرد و نە دەنگىك دەھات، ئەگەر دەنگى دەرياش نەبو... ھەستا، بەرەو لای مالى شەرىفە خاتون كەوتەرى، دەرگایان كراو بو، بە دەنگى بەرزەو گوتى، شەرىفە خاتون، شەرىفە خاتون، لە كوئىن؟ ھىچ دەنگىك نەھات، چوۋە ژوروى، كەس لەوى نەبوو، چوۋە سەرەو، لەوئىش ھىچكەس نەبوو. بە پەلە باي دایەو لای پۇيراز، تەنانت دایكە لىناش لەوى نەبوو. سەرى لە موسا ئاغو دكتۇرەكان و پزىشكى ئاژەلانىشدا، لەنىو گوند تەنانت يەك كەسىش ديارنەبوو. چوۋ لە ژىر دارچنارەكان دانىشت. خەلگى دوورگە بۇ كوئى چوۋبوون؟ بەلەم و كەلەكەكانى سەر ئەسكەلەي بەسەر كىردنەو، ھەمويان لە شوئىنى خۇيان بوون. دەبىت چوۋبەنە كوئى؟ تادەھات زياتر سەرى سوور دەما. سەرى نىكەي لە ھەمو مالىەكاندا بوو، بەلام مالى خۇيانى لەبىر كىردبوو. لە ئەسكەلەو بە ھەناسە سوارىيەو خۇي گەياندەو مالى خۇيان، پلىكانەكانى سى دانە سى دانە برىن، بانگى ژنەكەي كىرد، سەرى بە ژوروى داگرت. شەمچەي لە گىرفان دەرھىناو لامپاكەي داگىرساند، مال چۆل و ھۆل بوو. بۇ چۆلبوونى مالىەكان و بە بىمىزن رۇشىتنى ژنەكەي نەيدەتوانى ھۆكارىك بدۇزىتتەو، چەند جارىكى دىكە سەرى بە ژورەكاندا گرت، نەيدەزانى چىبكات.

كەمىك زياتر لەنىو مالىەكاندا ئەملاو ئەولاي كىرد، دووبارە ھات لە لىوى كانىيەكە لەسەر تەختەكان دانىشت. لەلای سەرەو بەتەوئىت نەتەوئىت گوبى لە دەنگە دەنگىك بوو، گوبى خەواند، ھەستا، دەنگىكى بىست، دەنگ تا نىكتەر دەبوو ھەستا زياتر دەبوو. ماوئەيەك ئاوا بە پىئو چاۋەرى ما. دەنگەكان وردە وردە نىكتەر دەبوونەو. لەنىو دەنگەكاندا يەكەمجار دەنگى دكتۇر سەلمان سامى، پاشان دەنگى پزىشكى ئاژەلان، دواي ئەوئىش دەنگى مەلەك خانمى ناسىيەو. بۇ دەركەوت كەسانىك لەوئىن. نەكا دەنگى ئەويان لەوى بىستىت و چوۋبەنە رۇخ كانىيەكە و گوبىيان لىگرتىت؟ لە پەنا دەوئىكە كە خۇي تىدا شار دىبوو ھەستا، بەخۇ كوۋر كىردنەو بەنىو دەوئەكاندا چوۋە باخى ھەناران. خۇر دەركەوت، تەمىكى تەنك رووى دەرياي داپۇشى، جالجالۇكەيەك لە دەوئىكەو بۇ دەوئىكى دىكە تەوئىكى راجاندبوو و خۇي لەلای ھەرە

سهره‌وهی ته‌ونه‌که موچراندبوو و وهك بلیت سهری ئه‌و چند می‌شانه‌ی ده‌کرد که به ته‌ونه‌که‌وه بووبوون.

ده‌نگی خه‌لکه‌که ماوه‌یه‌کی زۆر دوی ئه‌وه‌ی گه‌یشتنه‌وه نیو گوند نه‌ما. ده‌نگی‌ژ له‌به‌رخ‌یه‌وه گوتی ته‌واوه، هاتبوون گوی له‌ئاوازی من بگرن، بریا چوو‌بومه نیو قامیشه‌کان و گویم له‌ قسه‌کانیان راگرتبوو تا بزائم سه‌بارته به‌و لاوکه‌ی ئه‌مشه‌و گوتم چ ده‌لین. تا نیوه‌ژ له‌نیو باخی هه‌نار مایه‌وه، هه‌سه‌تیکی له‌به‌رگه‌گرتنه‌هاتووی له‌ دلدا بوو که ئازاری ده‌دا. شه‌و ئه‌و کاته‌ی سه‌رگه‌رمی دانانی لاوکه‌ تازه‌که‌ی بوو، ئه‌و هه‌سه‌ته‌ی له‌ ناخی دل‌ه‌وه هه‌ست پیکردبوو. دیسان له‌نیو ده‌وه‌نه‌کان به‌ ئارامی و نه‌ینیه‌وه چوو‌وه ماله‌وه. ژنه‌که‌ی به‌ میهر و محبه‌تیکی زۆره‌وه پیشوازی لیکرد و گرتیه‌ نامیژ، تا ئیستا ئه‌وی ئاوا عاشقانه له‌ نامیژ نه‌گرتبوو.

"که گویان له‌ ده‌نگت بوو، که‌س خۆی پینه‌گیرا، دوی ئه‌وه‌ی که‌میک لیره گویمان لیگرتی، پاشان به‌لای دارزه‌یتوونه‌کاندا به‌ بیده‌نگی تا ئه‌وی چووین، تۆ به‌ کوردی ده‌تچری و پزیشکی ئاژه‌لان بۆی ده‌کردنه‌ تورکی. منداله‌کان و هه‌موومان یه‌که‌به‌ر دامانه‌ پرمه‌ی گریان. خۆت له‌ کوئی شارده‌بووه‌وه، خواردنی خۆش خۆشم بۆ لینا‌وایت. دکتۆره‌کان گۆشتی به‌رخیان بۆ ناردین. دکتۆره به‌ ته‌مه‌ن‌ره‌که له‌ هه‌موان زیاتر گریا."

سفره له‌سه‌ر عه‌رز راخرا‌بوو. ژنه‌که هه‌ندی بلیت یه‌ک و دوو خواردنه‌کانی هینان و داینانه سه‌ر سفره، به‌رامبه‌ر یه‌کدی دانیشتن، به‌ بیده‌نگی نانه‌که‌یان خوارد، له‌نیو کوردان و تورکان و له‌ زۆربه‌ی ناوچه‌کانی ئه‌نه‌دۆلدا کاتی ناخواردن که‌س قسه‌ی نه‌ده‌کرد. دوی ناخواردن ژنه‌که‌ی ئوسوی ده‌نگی‌ژ جی‌گای راخست، ئوسو جله‌کانی دا‌که‌ند و چوو هه‌ر جی‌گا، ماوه‌یه‌کی درێژ ئه‌م ته‌نیشته‌ و ئه‌و ته‌نیشته‌ی کرد، نیوه شه‌و بوو به‌ ئاگا هات و رۆشنایی خۆری به‌دی کرد و وایزانی به‌یانی داوه، له‌ ژنه‌که‌ی پرسی: "شه‌و چیلپهات؟"

ژنه‌که‌ی گوتی: ((منداله‌کان و هه‌موان گریان.)) بیده‌نگ بوو، ئیدی هیچ قسه‌ی نه‌کرد.

"هه‌موان گریان؟"

"هه‌م هه‌ردوو دکتۆره‌که، هه‌م مام ئاغا، ئه‌ویش به‌و سه‌رو که‌له‌ گه‌وره‌یه‌وه، هه‌م مه‌له‌ک خانم، هه‌م شه‌ریفه‌ خاتوون... فرمی‌سکه‌کانی شه‌ریفه‌ خاتوون هه‌ر وشک نه‌ده‌بوونه‌وه، هه‌م گشت منداله‌کان... ئه‌وان کاتی‌ک تۆ نه‌ییت ده‌ژنه‌ی زۆر زۆر گریان."

"ئەمە باشتىن ھەۋال بو پىتدام. كەۋاتە، مندالەكان، چلميان ھەلدە كىتشا يەۋە دە گريان." "بەلى ئاۋايە، لەكاتىكدا چلميان دەسپىكەۋە لە دەستپىكەۋە تا كۆتايى فرمىسكىيان ھەلپشت."

"ئەمە ماناي وايە ئەم لاۋكەي كە دامناۋە ناۋبانگ دەردەكات. دەنگىپژان تا رۇژى قىيامەت شار بە شار و دى بەدى دەگەرپىن و دەيلىنەۋە. ئاۋازىك كە لە دلى من سەرچاۋە بگرىت ھەر دەنگىپژىك ھەر جارىك كە بىلپتەۋە جوانكارىيەكى تازەي دەخاتە سەر. ئىدى جەنگىك رووناداتەۋە. كەسانىك كە گوپيان لەۋ لاۋكەي من دەبىت تەنانەت لە بىر كەردنەۋە لە جەنگىش بەسەر خۇياندا تەرىق دەبنەۋە. مندالەكان بەرلەۋەي بچەۋن لاۋكەكەي منيان بىست، گەۋرەترىن پىۋەرى دەنگىپژان ئەمەيە. تورك قسەيەكى ھەيە دەلىت - ھەۋال لە مندال ۋەرىگەرە - .

كوردىش مەسەلەيەكى ھەيە دەلىن - زارۇك عاقلتن - . من زور متمانەم بە مندالان ھەيە. ناگرىكى ھەسەت نامىز بەرپۆتە دلم خەرىكە دلم شەق بكات. "دلى منىش."

"منىش، ئىمە ناتوانىن لىرە بىنپىنەۋە. ئەگەر دەنگىپژىكى تورك ئەم سترانەي من بلىتەۋە خوا دەزانىت چۆنى دەلىتەۋە، چۆن دەيەۋىت جوانكارى زياترى تىدا بكات. ئەگەر ئەۋەندە ئەم لاۋكەي منيان كە لەدەمى پزىشكى ئازەلانەۋە بىستۋە پىخۆش بوۋە، كى دەزانىت ئەگەر لە دەمى دەنگىپژىكى توركەۋە گوپىستى بن چەندىان پىخۆش دەبىت. دەنگىپژانى تورك بە زوۋبى... زارۇك عاقلن. من لە عەقل و دله پاك و بىنگەردەكانى مندالان دلىنام. لەمە بەدراۋە ھەموان لەبارەي جەنگەۋە سترانان دەلىن، دەنگىپژانى ھەفتاۋ دوو مىللەت. خەلكى ھەفتاۋ دوو مىللەت بىش گوى لە سترانەكانىان دەگرن و ئەۋ كەسانەي كە دەيانەۋىت جەنگ ھەلبىگىرسىن بە ئادەمىزادىان دانانىن، ھىچكەس تەنانەت تەفشىيان لىناكات. كەسىك نالىت كە ھەر چوار كىبىي ئاسمانى كوشتنى مرۇقكوژانىان بە ۋاجب داناۋە، لەبەر ئەۋەي مرۇقىيان كوشتۋە، لەبەر ھەرچىەك بىت، تەنانەت بە ھزرىشىيان داناھىت. بەمشىۋەيە مرۇق دەبىتە مرۇق."

ژنه گوتی: "ئەم شوپنە بە دەردی ئیمە نایەت. سازه کەت هەلبگره برۆ بو ئیتران، توران، برۆ تیکه‌لی حەفتاو دوو میللەت ببه، ئیستا بیری لیدە کە مەو هەمشەو کە گویم لیتبوو، ئەگەر لیره بمینینەوه، دلی منیش دەتەقیەت. برۆ بو حەفتاو دوو میللەت بخوینە."

ژن و میرد تا بەتریکی شەو راشکا پیکه‌وه قسەیان کرد. بەیانی بەویەری شادمانیەوه لەخە و هەستان. چەندین ساڵ بوو بەیانیکی وا شادییەخشیان نەبینیبوو. چون لەژێر دارچنارەکان دانیشتن. ئەو کەسانە ئوانیان ئاوا دەبینی کە ئاوا گۆرانیان بەسەردا هاتوو و روخساریان لەشادمانیان دەبرقیته‌وه نەیان دەزانن چیلین. لەلایەکی دیکە، مندالان، یەک یەک دەهاتنە ژێر چنارەکان و بە چاوانی گەش و کراوەیانەوه بەسەر سامی لە ئوسوی دەنگبیژ رادەمان و زەردەخەنیان دەکوتە سەر لیوان. لەو ساتەدا سی بەلەمی ماتۆردار، یەک بە دوای یەک دەرکەوتن و لە ئەسکەلە لەنگەریان گرت، لە بەلەمی یەکەم شوکری ئەفەندی دابەزی. پزیشکی ئازەلان ئەوی بەوانە بوو پیشوازی هاتبوونە ئەسکەلە ناساند، هەمان چوونە ژێر چنارەکان. ئوسوی دەنگبیژ هەستا، دەستی شوکری ئەفەندی گرت و ویستی ماچی بکات، بەلام شوکری ئەفەندی بەخیرایی دەستی خۆی کیشایەوه نەیهیشت ماچی بکات. ئوسوی دەنگبیژ دلگران بوو، دەبوو ئەو دەستە پەرۆزانە ماچ بکردبوو. ئایا دەستی کەسیک کە نەیدەویست وشە جەنگ بیستیەت هی ئەو نییە ماچ بکری؟ ئوسوی دەنگبیژ بەلایەوه سەیر بوو. کەمیک لەژێر چنارەکان دانیشتن. قاوەکانیان خواردووه. بەلەمەکان خالی بووبوون و کریکارەکان دابەزیبوون. شوکری هەستایە سەری، لە پزیشکی ئازەلانی پرسی: "لیره لەبارە ی باخچە کە دەتوانم لەگەڵ کێ قسە بکەم؟"

پزیشکی ئازەلان، پۆیراز و نیشانچی و هوسەن و ئەفە خەنجەرلی نیشاندا. شوکری ئەفەندی گوتی: "بابچینە نیو بەلەمە کە ی ئیمە و لەوی قسە بکەین."

پۆیراز گوتی: "بابچینە مائی ئیمە."

شوگری ئەفەندی گوتی: "باشە، بابچینە مائی ئیوه."

چوونە مائی پۆیراز، لەسەر مۆبلە جوانەکان دانیشتن. شوکری ئەفەندی چاوەری نەدەکرد لە دوورگە یەکی وادا مالتیکی ئاوا بینیت.

پزیشکی ئازەلان ئەم سەرسامیە شوکری ئەفەندی لە چاوانیەوه تینگەشت و گوتی: "کاک پۆیراز ئەفسەرە شوکری ئەفەندی. ئەو یەکیکە لەو چەند سەربازە ی کە لە ساری قامیش لە

دهست تهسپي و سهرما و سوله و رهقبونوه به زيندوويي ماوهتهوه. جگه لهوه
قارهمانتيكيشه كه مهداليباي سهربهخويي ههيه."

نهنگوت مهداليباي جهنگي سهربهخويي. نهيوست به گوتني وشه ي جهنگ رهوشي
تيكيدات. لهگه له تهوهشدا ديسان شوكرى تهفهندي تهبروي گرژكردن و ويكيهپيانهوه.

پويراز گوتي: "باخچه ي خو خان له ملایه يه."

"من نيزن دهخوالم بچم باخچه كان بگه پریم، دهمه ويت ليكيبيدهمهوه بزائم خو خه كان بابي
چهند دهبن، باخچه كه يه كيش ديارى بكهم بو تهوانه ي خو خيان نه خواردوه و پيتاني نيشان بدهم.
ثم دهورو زهمانه مرؤقه كان سهريان ليها توره، نه خو ش بوونه، مرؤقبووني خو يان له دهست
داوه."

پويراز له دلي خويدا گوتي شوكرى تهفهنديش وهكو نوسوي دهنگبيژ قسان دهكات.
دهنگبيژ ويستی دهستی تهو ماچ بكات چونكه تهو وشه ي جهنگ به كار ناهييتت. پويراز
ههروا لهو هرزو ليكدانهوانه دابوو كه شوكرى تهفهندي گه يشتبوه نيئو باخچه كان و به تهنيا
سهيري خو خه كان و بهري دارخوخه كانى دهكرد. پويرازو تهوانى ديكه ههر به تهنها لهوي
راوهستانو سهيري تهويان كردو پاشان بهرهو لاي بهرده لانه كه ي تهولا رويشتن و لهوي لهسه
تاته بهرده كان دانيشتن. ماوه يهك دواتر شوكرى تهفهندي گه راپيهوه، كه يفي سازى ساز بوو.
پويراز و تهوانى ديكه كاتيك بينيان وا شوكرى تهفهندي بهرهو لاي تهوان ديت له بهرده كان
هاتنه خو ارو به پيريهوه چوون.

شوكرى تهفهندي گوتي:

"زور باشه، زور باشه، خو خه كان باشن، پيگه بيون، بو تهوانه ي كه تا ئيستا خو خيان چ
خوارد بيت و چ نه خو ارد بيت ههروه ها بو منداله كانيش باخچه يه كي باشم ديارى كردوه. جاريكى
ديكesh پيتان بليم، هه موو دنيا بگه رين خو خي لهم جو ره كه م دهست ده كه ويت. قه درى
خو خه كانتان بزائن."

چوونه وه لاي بهرده لانه كه، ههر كه شوكرى تهفهندي تهو نرخه ي كه بو بهرهمه كه ي دانابوو
پيگوتن پويراز زمانى گيرا. نرخيك بوو زور دور له چاوه پروانى. نرخيكى زور بهرز بوو.

"كريكاره كان ههر له ئيستاوه دهست به كو كرده وه ي خو خان ده كه ن. به دوو روژان تهواوى
ده كه ن، پاره كه ي ده بيت بدهينه كي؟"

"كاك پۆيراز."

"كاك پۆيراز دەتوانىت لەجياتى ئەو پارەيهى لەمنى وەردەگرىت نووسراوئىكم بەدەيتى؟"
"بىنگومان دەيدەم. سەرچاۋ. بابچىنەو نىۋو گوند، لە نۆرىنگەى دكتورەكان ھەم كاغەز
ھەيه و ھەم قەلەم."

چونە لای دكتورەكان، دكتورەكان لەسەر كورسيان لەبەرامبەر يەكدى دانىشتىبون و
قسەيان دەکرد. ھەر كە ئەوان گەيشتنە لايان ھەستان، گوتيان: "بەخىر بىن!" و جيگايان
نیشانان.

"دەمەويت لەبرى پارەى خۆخەكان نووسراوئىك بەدەمە شوكرى ئەفەندى."

"فەرموو بۇ پىشت مېژ، ھەم كاغەز ھەيه، ھەم قەلەم. فەرمون."
دكتور خەليل رەفەت ھەستا، كورسى بۇ پۆيراز دانا. پۆيراز لەسەر كورسيەكە دانىشت،
بىرى ئەو پارەيهى كە لە شوكرى ئەفەندى وەريگرتبوو لە كاغەزئىك نووسى، نووسىنەكەشى
خوئىندەو.

دكتور سەلمان سامى پىكەنى: "ھەموو باخچەكانى دوورگەت بەم پارەيه كرىون؟"

"تەخىر قوربان، تەنھا بەرى درەختەكانى ئەمسالم كرىو."

"پارەيهكى چەند زۆرە!"

"خۆخەكان لە جۆرىكى زۆر باش و بەنرخن. جۆرىكى زۆر بەتام. ھەر كەسى دانەيەك لەم
خۆخانە بخوات ھەموو جەستەى بۆنى خۆشى ئەو خۆخانە دەگرىت. ئىنجا وەكو دارخۆخىكى
گولگرتووى لىدئىت. قوربان من بچم بە كرىكارەكان بلىم دەست بە لىكردنەو ھى خۆخان بەكەن.
دەبىت ئەو ھەشيان پىبلىم دەست لە خۆخى ئەو باخچەيهى كە بۇ مندالان و خۆخ نەخواردوو ھەكام
داناو نەدەن. بە مندالەكانىش بلىم با زۆران نەخۆن، ھەموو دوورگە بۆنى خۆخ دەگرىت، جگە
لەو سەكچوونىش دەگرن، بەجۆرىك كە دكتورەكان ناتوانن كارتىك بەكەن. خەلكى ئەم ناو
وشەى سەكچوون نازانن. لە ناوچەى ئىمە پىدەلئىن رەوانبوون. رەوانبوونى خۆخان ھەزارجار لە
رەوانبوونى تىرئ خراپترە."

پىكەو چونە ئەسكەلە. كرىكارەكان لەسەر نىوتەخت و تەختەكان و لەو گۆرە راکشابوون
و دانىشتىبون و چاۋەرپى شوكرى ئەفەندىيان دەکرد. لەگەل بىنىنى ئەو يەكپى ھەستانەو.
شوكرى ئەفەندى دەستورىدا:

"سندوقه كانى ميوه و سه به ته و تريانه كانى ئەسكە له هەلبەگرن باجپينه نيۆ باخى خۆخان و لێكردنەوه و كۆكردنەوه يان دەست پيێكهين." كرىكارەكان بەخيارى سەبەته و سەندوقەكانى كە لە بەلەم دايانبەزاندبوون هەلگرتن و چوونە نيۆ باخەكان و يەكسەر دەستيان بە لێردنەوه و كۆكردنەوهى خۆخان كرد. كرىكارە بالابەرزەكان خۆخيان لە درەختان دەكردنەوه و دەياخستنه نيۆ تريانه كان كە بە دەستيانەوه بوون و دەياندانە كرىكارە هاوړپكانيان، كرىكارە بەر دەستەكانيش خۆخى تريانه بچووكەكانيان وەر دەگرتن و دەياخستنه نيۆ سەبەته و تريانى گەورەتر و سەندوقەكان. كرىكارەكان بە شارەزاييهوه خۆخيان لە لكى دارخۆخەكان دەكردنەوه.

لە پيێكدا لە باخچە كەى ئەولاتر دەنگى زاك و زىكى مندالان و ژنان بەرزبوووه. هەموو خەلكى دوورگە كيسە و مەنجەل و تەنەكە و هەرچى لەبەر دەستيان بوو هەلگرتبوو هاتبوونه نيۆ باخچەى خۆخان. ژمارەيهك مندال بەسەر درەختەكانەوه بوون، هەندىكيان لەژێر درەختەكان بەشيتكى ديكەيان خەرىكبوون بە قەدى دارەكان هەلئەگەرپان. ژنان ئەو لكانەيان شۆر كۆرڤووهوه كە خۆخيان پيۆه بوون، هەندىكيان بە دارقاميشەكان خۆخەكانيان هەلئەوه رانندن. ئەو هەراو هورپايە تا رۆژ ناوابوو بەر دەوام بوو. كرىكارەكان نيۆى باخچەكانيان رىبوو و كۆيان كۆرڤوونهوه و ئىستا لەسەر تاتە بەر دەكان دانىشتبوون و خەرىكى پشوو دان بوون. بېرياريان وابوو دواى تاويكى ديكە ئەو خوار دانەى هينابوويان بخۆن، هەر لەو گۆرە رابكشيين و بنوون و بەيانى زووش لەخەو هەستن.

شوكرى ئەفەندى لەگەل دكتۆرەكان، موسا ئاغا، نيشانچى، پزىشكى ئاژەلان، ئەوانى ديكە، لە پيێش هەموويان مەلەك خانم، ژنەكانى ديكە، بە تەنەش كرىكارەكان، بەرەو سەرەوه، بۆ نيۆ ئەو باخچەيهى خۆخان دەچوون كە بۆ خەلكى دوورگە جياكرايووهوه و دەنگە دەنگ و زاك و زىكى ژنان و مندالان ئەو ناوهى داگرتبوو. كە لە باخچەكە نزيك بوونهوه سەبيريان كۆرڤووهوه، نە گەلاو لكى درەختيەك، دەتگوت باخچە كەوتۆتە بەر هيرش و پەلامارەوه.

دكتۆر سەلمان سامى بە حالەتيكى دلگرانە سەرى راوهشان، دەم و چاوى گرژ داهاتن و

گوته:

"سوپای چەنگیزخان بەنیۆ ئەم باخچەییەدا رەت بوو. سەیرکەن ئەو باخچەییەى که کریکارەکان کاریان تێدا کردوو تەنانەت گەلایەکیش هەلنەوەرپوو، ئەمەش باخچەى ئەمانە..."

ژن و مندالان بە پشتی داھاتوووەو بە سەبەتە و گونپە و تەنەکەى پڕ لە خۆخ بە تەنیشتیاندا تێدەپەڕین.

دکتۆر سەلمان سامى گوتى:

سەیری ئەمانە بکەن، دەلێى سەربازى چەنگیزخان. باخچەى خۆخان وێران دەکەن، بەزویى دەبیینن. چیدەگوت بەو سوپایەى چەنگیزخان؟ پێدەگوت سکرەوان. "رەوان دەبن، رەوان."

دکتۆر زۆر لە وشەى سکرەوان خۆشى ھاتبوو.

"راستە سەبەى دەبنە ھۆى ئەوێ ھەموو دوورگە بۆن بگریت. خەریکە چ بەلایە کمان بەسەر دیت!"

چوونە ژێر دارچنارەکان.

موسا ئاغا گوتى:

"ئەمشەو تەشریف ناھێننە مالى ئیمە؟ دەتوانن ئەمشەو لە مالى ئیمە بمیننەو. ئیمە ژوروى میواننیشمان ھەبە. کاکە پۆیراز، دکتۆرە ھێژاکان، کاکى پزیشكى ئازەلان، ئیوہ تەشریف ناھێنن؟"

گوتیان: "سەرچاو."

موسا ئاغا خۆشحال بوو.

"نیشانچى تۆش، ئەفە تۆش."

"ئیمە کارمان ھەبە قوربان."

شوکرى ئەفەندى گوتى:

"ئیمە ببورە قوربان، من تەنھا لەنیۆ کابینى بەلەمەکەى خۆمدا دەتوانم بنووم." بۆ ناخواردن بانگھێشتى مالى موسا ئاغا کران و چوونە ئەوێ. ئەفە خەنجەرلى دەستى نیشانچى گرت، دانەوى و چرپاندیە گویى:

"ئەووم بینى. ئەو پیاوہ."

"ئەو دەۋى بەدۋاى غەباسدا دەگەپرا؟"

"شىۋە لەو دەچوۋ." "

"بۆ كۆى چوۋ؟"

"لەنىۋ كرىكارەكان بوۋ." "

"ئەوانە ھەر دىن ۋ دەچن. ھەر جارىكيش كە دىن بەدۋاى غەباسدا دەگەپتىن. غەباس

كىتە؟"

"نازىم، بەلام ھەموو ئەوانەى دەھاتنە ئىرە، لەيەك دەچوۋن، ۋەك ئەو دەى لە كارخانەيەك دروستكرابن. جارىك پىنج يان شەش يان ھوت كەس ھاتن، ھەمووشيان رەشپۆش بوۋن، روخسارىكى بۆر ۋ چاۋ ۋ گۆى ۋ لوت ۋ موو ۋ سىمىل ۋ دەستيشيان ۋەكو يەك بوۋ. شىۋەى ناخوتن ۋ رۆيشتن ۋ پىكەنن ۋ ھەموو جوۋلەيان ۋەكو يەك بوۋ. ئەوانەى كە يەك يەكيش دەھاتن ھەر لە يەك دەچوۋن. موو ۋ سىمىل بۆر ۋ لووتى چەماۋە. پىموايە ھەمووشيان بىباننشىن بوۋن. بەدۋاى كەسىكى گىنگدا دەگەپان. مەگەر پۆيراز دۋاى سارى قاميش لە ئورفا دژى فەرەنسىيەكان نەجەنگاۋە؟"

"جەنگاۋە."

"مەدالىياى جەنگى سەر بەخۆبى لەوئى ۋەرنەگرتوۋە؟"

"لەوئى ۋەرگرتوۋە."

"كى ناۋى لە پشیلەكە ناۋە غەباس؟"

"پشیلە ھى غەباسە، بەرلەۋەى كە پۆيراز بىتتە دوورگە، ئەو پشیلەيە ۋ فاسىلى لە دوورگە بوۋنە، لىرە خۇيان شاردبوۋەۋە، لەنىۋ قامىشەلەنەكە. پۆيرازيش ھات ۋ ھەرسىكىان لىرە يەكدىان بىنيۋە، پشیلەكە ۋ فاسىلى ۋ پۆيراز بوۋنە برادەرى يەكدى." "

"ۋايە، ئەمە ئاشكرايە، پۆيراز بۆچى پەناى ھىناۋەتە بەر ئەم دوورگە چۆلە؟ پۆيراز كە ئەفسەر بوۋە، قارەمانىك بوۋە كە مەدالىياى سەر بەخۆبىشى ۋەرگرتوۋە دەيتوانى ھەر كۆبىەكى بىخۆش بىت بچىتتە ئەوئى ۋ لەۋىدا بژىت ۋ كار بكات. تازە، تەمەنىشى كەمە، بۆچى ھاتتوتە ئەم دوورگە چۆل ۋ ھۆلە؟"

لەسەر تەمەنى پۆيراز زۆر قسەيان كرد، سەرەنجام لەسەر بىست سالى رىككەۋتن.

بهره و باخی خۆخان بهرپیکه و تن. کریکاره کان له نیو باخه کان به یه پیری خیراییه وه سه رگه رمی کاری لی کردنه وه و کۆ کردنه وهی خۆخان بوون. خۆخه کانیاں ده خستنه نیو سه به ته و سه ندوقه کان و ده یانگواستنه وه نیو به له مه کان. چهند ساتیک له دهره وهی باخچه کان راوهستان، پاشان چوونه نیو کریکاره کان، یه که یه که سهیری کریکاره کانیاں کرد. ئه و که سه ی له و پیاوه ده چوو له نیو کریکاره کاندانه بوو. له باخه کان به ره و لای سه ره وه، بو ئه و باخچه ی که بو خه لکی دوورگه که تهرخان کرابوو که وتنه پری. هیشتا مندالان به سه ر دره خته کانه وه بوون. ئه گه ری ئه وه هه بوو که له دره خته کان بکه ونه خواری، ره نگبوو زیانیان پیبگات، به لام قهیدی ناکات، گرنه نه بوو. خیزانه کان خوا ده زانیت له هه ر جه نگی کدا چهند ته له فاتیاں دابوو. مندالیک که به سه ر دره ختیکی گه وره وه بوو خیرا خیرا خۆخی له لکی دره خته که ده کردنه وه، به هه مان خیرایی ده یخستنه نیو ده می و ناوکه که میشی دوور دوور تیبه لده دا. ماوه یه که هه ر له وئ مانه وه، به هه په ساویه وه سهیری منداله که یان کرد، ده ست و ده می منداله کان وه کو مه کینه کاری ده کرد. خه نجه رلی گوتی: "ئه م منداله حالی باش نییه. نیوهی شه وئ له خه وه له لده ستیت یه که راست ده چیته لیواری ده ریا."

نیشانچی گوتی: "لیواری بۆچی؟"

"بۆچی پیناویت، ئه م منداله تا عه سر دادیت خۆخیک چیه به دارخۆخه که وه ناهیلیت، هه موویان ناودیو ده کات و ده چیته وه مال، نیوه شه و ژانه سک و سه که وانی ده گریت، تا به یانی لیواری خۆت بگره هه ر ده چیت و ده گه ریته وه."

"بۆچی بو لیواری، خاوینکردنه وهی خۆی؟"

"نه گیانم، بو ئه وهی قوونی به به ردان پاک بکاته وه."

"بو چما به ناوی ده ریا خۆیاں ناشۆن؟"

له گوند که ناوی ره وان و جۆگه و رووباریش هه ن، ئه گه ر ته نانه ت به ردیشیاں ده ست نه که ویته به گیاو گۆل و په لکی دارو ده وه نان خۆیاں پاک ده که نه وه، ته نها ئه و پیره میردانه ی که ده ستنوێژ ده گرن به مه سینه ده چنه سه ر پيشاو."

له کاتی کدا به ده م پیکه نینه وه ده گه رانه وه نیو دی پیاویکیان بینی که له نیوان دوو به ردان دانیشتبوو، یه که سه ر به ره و لای چوون، کابرای که له بۆر شه وانی بینی، له گه ل ئه وه شدا که شه وان

چوون له سەر سەری راوستان که چی کابراکه چەناگە ی که له سەر ئەنۆکانی دانابوو، سەری بەرز نە کردەوہ .

"سەلامو عەلەیکوم."

"عەلەیکومە سەلام."

کابرا ھەر خۆیشی نەجوولاند، سەری ھەلنەبری.

ئەفە خەنجەرلی پرسی: "بەدوای کەسیکدا دەگەرئیت؟"

کابرا بیئەوہی وەلامبەداتەوہ ھەستایەوہ.

"تۆمان پێشتریش بینیبوو کہ ھاتبوویتە ئێرە، بەلام لیمان ون بووبوویت."

"من یەکەم جارمە دیمە ئێرە."

"منیش دووہم جارمە کہ دەتبینم. ئیستا کہ تۆ دەئیت یەکەمجارتە، باوایت."

ئەفە خەنجەرلی گوتی: "من کہ تۆم لەنیو کرێکارانی کہ خۆخیان کۆدە کردەوہ بینی

پێمابوو سەر گروپی کرێکارنیت."

کابرا لە ئەفە خەنجەرلی رامابوو و سەراپای ئەوی بە نیگاکانی دەپشکنی.

"تۆ بۆچی ھاتوویتە دوورگە ی ئیمە، ئەگەر پێویستیت بە شتیک ھە یە، بلی."

"ھەربێژین برادەران، بە ئێو نەئیم بەکی بلیم، من بە دوای ئەفسەرئیکدا دەگەرئیم."

"ھۆووی، تۆ بەدوای عەباسدا دەگەرئیت، ئەو پیاوہی جاری یەکەم ھات ھاوشیوہی تۆ بوو،

وہکو سێویک لەنیوہراستەوہ دوولەت کرابن، چ کارئیکت بە عەباسە؟"

پیاوہکە ماوہیەک بیدەنگ بوو، بیرکردەوہ، پاشان ھاتە قسە:

"عەباس لە دایک و باوکی زیز بوو، پاشان شارەکە ی جێھێلاوہ."

"تۆ چ خزمایەتیئیکت لەگەڵ ئەودا ھە یە؟"

کابرا ئامادە بوو یەکسەر وەلامی دایەوہ:

"ئامۆزای ئەوم."

"ئەو پیاوہی جاری پێشوو چی؟"

کابرا کہ نەیتوانی یەکسەر وەلامی ئەو پرسیارە بەداتەوہ، کہمیک بەدوو دلێیەوہ دام،

پاشان گوتی: "ئەویش، ئەویش." بیدەنگ بوو، بیرکردەوہ، "ئەویش، ئەو ناناسم، نازانم."

"دەتەوئیت عەباس بیئیت؟"

کابرا وروژا، خۆشحال بوو، نهیده ویست خۆشحال بوونه که ی دهر بخت:
"دهمه ویت." که مینک دواتر هاته وه سه رخۆی، "ته گهر بیدۆزمه وه باوک و دایک و براو
خوشکه کانی، به کورتی هه موان خۆشحال دهبن."
"یاللا با برۆین."

نیشانچی له پێشه وه و ئه وانی دیکه ش به دوایدا به ره و لای چناره کان رویشتن، فاسیلیان بینی
وا له لای کانیه که دانیشتوه. ههر که نزیک بوونه وه عه باسیشيان بینی وا خۆی له قاچه کانی ته و
هه لده سویت.

"فاسیلی، عه باس له کوپیه؟"
فاسیلی داها ته وه و عه باسی هه لگرته وه که خۆی له قاچه کانی ته و هه لده سوو و له باوه شی نا:
"بیگره نه مه ش عه باس. ته گهر ده ته ویت ژنی بو بینیت، دره نگه، عه باس زۆر ده میکه ژنی
خۆی هینا وه، ژنیک ههر ده لیتت ده سه گوله. به زوویش ده بیته خاوه ن مندالی خۆی. ته گهر
ده ته ویت یه کیکیشی ده ده مه ته و. چ کاریکت به عه باسه؟"
نیشانچی به ده ده ستی ته و پیاوه شیکپۆشه ی که سمیلی نووکتیژ و چاوانی سه وز و قه دو
بالایه کی به رزی هه بوو نیشاندا:

"ته م هاوړپیه کاری به عه باس هیه."
"چ کاریکی پیه هیه؟ ته م براده ره جاره که ی دیکه ش که ها ته بوو ده یه ویست له گه ل عه باس
ئاشنا بیت، منیش به یه کدیکه م ئاشنا کردن، ته ویش خۆشحال بوو و رویشتن."
"ته مه یان ته و نییه. ده بینیت چه ند له ها وه له که ی ده چیت؟"
ده ده ستی بو لای چاکه تی پیاوه که درێژکرد، لاچکی چاکه ته که ی گرت و هه لیدایه وه و گوته ی:
"سه یرکه ده مانچه که شی ته وا و وه کو ته وه که ی پێشووه."
فاسیلی گوته ی:

"کابرای جاری پێشوو پرسى کى ناوى لهم پشيله یه ناوه عه باس، ته مه شیان ته و پرسیاره ی
کرد؟"

"که واته منیش ئیستا ده پرسم." به جووله یه کی چاوه روانه کراو خۆی راست کرده وه، "ئیستا
ده پرسم، پشيله که هی کییه؟"
فاسیلی هه ستاو له پێش کابرا را وه ستاو گوته ی:

"بەتۆ چى من ناوم لەم پشیلەییە ناو، بەتۆ چى برا."
 حالەتى رەقراوەستان و ئامادەباشى كابرake نەما، دەنگەكەى نزم بوو وەو شانەكانى داكەوتن:
 "بىورە براكەم، ھەر لە كوئىكۆلى خۆمەو پرسیم."
 "كابراى پىشوش كە ھەر دەلئیت تۆ بوو ئەم پرسیارەى كرد"
 "ئەویش كە بىنبوویە ناوى مرۆڤیان لە پشیلەییەك ناو كوئىكۆل بوو. مەگەر كىشەییەكى
 تىدايە؟"

"ئەگەر تەنھا كوئىكۆلى بىت باشە پىتدەلئیم. كوئىكۆلى كوئىكۆلیە. بەو پیاوێى كە
 دەمانچەكەى رىك وەكو دەمانچەى تۆ بوو گوتم و بەتۆش دەلئیم، من ئەوكاتەى لە چاناک قەلا لە
 مەیدانەكانى جەنگ بووم، برادەرێكم ھەبوو زۆر یەكدیمان خۆش دەویست، رۆژێك من برىندار
 بووم، خەرىك بووم دەمردم، گوايە خۆینم لەبەر دەپۆشیت، ئەو لە كۆلى كردووم و گەیاندمیەتە
 نەخۆشخانەییەك كە زۆر دوور بوو. لە نەخۆشخانەكە خۆتێرێتیەكەیان راگرتووم و لە مردنیان
 رزگار كردووم، ناوى ئەو برادەرە ئەرزەرۆمىەشم چ بوو؟ ناوى ئەو پیاوێى كە لە مردن رزگارى
 كردم عەباس بوو، عەباس، تىگەیشیت؟ ناوى ئەم پشیلەییەش عەباسە. بۆ ئەوێى كە بەردەوام
 ناوەكەى بەیئیم ناوى پشیلەكەم ناو عەباس. ھەر جارێك كە پشیلەكە بە عەباس بانگ دەكەم،
 عەباسى برادەرەكەم بێردەكەوتتەو.

"تىگەیشتم برا، سوپاس برا."

"فەرموو دانیشە."

نیشانچى گوتى:

"ئێو دانیشن، با ئیمە بچین سەرێك لە باخى خۆخان بەدین و بگەرێننەو، بىنن بزانی
 مندالەكان چیان لەگەڵ باخەكانمان كردووە."

بەریكەوتن:

"بێژە ئەفە، ئەم پیاوێ رىك دەلئى ئەوێ پىشوو، بەلام ئەویش نىبە. ئەو كابراییە دەستمان
 لێھەئناگریت. بۆى ھەبە لە شوئىكۆلى پۆراز غافلگىر بكات و بە حسابى بگات. یان دیسان
 كەسانى ھاوئىوێ ئەمانە دەنێرن كە لە دەرفەتێكى گونجاودا دەستى لىبەشىن. ئەم پۆرازەش
 خۆ ھەموو شتێكى خۆى بە ھەموان دەلئیت، بەلام نالئیت ئەم پیاوانە كین، چ كارەن، ئەو پیاوێ

هاوشپۆرە شپۆشانە، ئەو پیاوھ بۆر و رەشتالانە دین و دەرۆن، ھەمووشیان دەمانچەیان پینە، ھەمووشیان سۆراغی عەباس دەگرن، ئەمە بۆچی، عەباس کیئە؟"

ئەفە خەنجەرلی ماویدیە کپ و بیدەنگ بوو، لەگەڵ پیاوھ بالابەرەزەکان بەرەو لای باخی خۆخان چوو، نیشانچی بەدوای ئەودا دەرۆیشت. کەمیک دواتر، ئەودەمە لە دار خۆخەکان نزیک دەبوونەو، ئەفە خەنجەرلی راوہستا، ئاوری لە داوھ دایەو: "ئەم بابەتە زۆر جیدیە، من دەزام، ئەمانە تینووی خوینی عەباسن. ئەوان بەر لەمنیش دەھاتنە ئیرە. تۆ ناوت عەباسە، زۆر لە گوینە کە ناوت عەباس بیت."

"من ناوم عەباس نییە، قەتیش عەباس نەبوومە."

"ئەم عەباسە کیئە، لەم دوورگە یە ھەست بە عەباس ناویک دەکەم."

"بەلکو ناوی یەکیک لە دکتۆرەکان بیت، ئەگەر ناوی ئەوان عەباس نییە، بۆچی ئەو دکتۆرانە

بەو گەرەبیەو ھاتوون لەم دوورگە یە کە ھەر ھیندە لەپی دەست دەبیت نیشتە جی دەبن؟"

"ئەوان لیرە کاری نوشاریان کردوو، ئیرەشیان زۆر پینخۆش بوو."

"شار و مەملەکتی خۆیان جینھیللۆ، تەنھا لەبەر خاتری ئەمە ھاتوونەتە ئیرە، ئەری؟"

"داخۆ بۆچی ھاتوونەتە ئیرە، ئەمەیان نازام."

"بابچینە لای ئەو بەردانە ئەولا، لەژێر ئەو درەختە دابنیشین و قسان بکەین."

بەرەو لای بەردەلانە کە چوون، دانیشتن، پشتیان بە بەردەکانەو ھەدا و کەوتنە قسان. وا

سەرگەرمی قسان بووون ھیچ ئاگیان لەکات نەمابوو.

ئەفە خەنجەرلی گوتی: "قبولە، قبولە، ئیستا دەچینە لای ئەو پیاوھ، دەبیەنە سەر کانێکە،

لەوێ داوای لیدەکەین بۆمان روون بکاتەو، ئینجا تیدەگەین ئەو پیاوانە چ کاریکیان لیرە

ھەبە."

نیشانچی گوتی: "باشە، قبولە. من دەیدوینم و داوای لیدەکەم بۆمان روون بکاتەو. ھەر زوو

وہقسە دیئم. بەبیلیدان و ئەشکەنجە و جینویدان، وادەکەم کە وەکو بولبول قسە بکات."

"چۆن چۆنی دەتەوێت بە قسە یینیت نیشانچی؟ وادەزانێ بە قسە ھینانی خەلک ھیندە

ئاسانە؟"

"من مرۆقەکان دەناسم. دەزام ئەو کەسە بەرامبەرەمە چۆن و بۆچی دەدوێت."

"تۆ ماسیناس و دەریاناسیشی نیشانچی. گوایه له گه‌ل ماسی و دەریا رووبه‌پروو داده‌نیشیت و قسان ده‌که‌یت. جا چ شتی‌ک له‌باره‌ی تۆ نالین. تازه، سولتان خاتوونی تۆ زۆر شتی به‌خامه‌که‌ی ئیمه‌ گوتوه، تۆ جادوگه‌ری، هه‌ر که‌سی‌کی بته‌و‌یت ته‌فسوونی ده‌که‌یت. مارو پلنگ و والی و پاشاو شاکان ته‌فسوون ده‌که‌یت، ته‌ویش هه‌روا لیده‌که‌یت. دکتۆره‌کانیشت چونکه‌ ته‌فسوون کردن لیره‌ مانه‌وه."

نیشانچی گوتی: "ته‌م قسانه‌ی که‌ ده‌یانکه‌یت راست نین. ته‌نها ته‌فسوونکردنی دەریا راسته‌ که‌ ماسیه‌کانی خۆیم بۆ ده‌نیریت."

"تازه، که‌ له‌ گه‌ل دەریاش ده‌و‌یت، دەریاش ته‌و شوینانه‌ت نیشان ده‌دات که‌ ماسیان زۆر لیه‌. تۆش ده‌چیت ده‌یانگریت، زۆر زیاتر له‌ خدر سلای خوی لیبیت، ته‌و عارفه‌ی دەریاکان، به‌له‌مه‌که‌ت پر ده‌که‌یت له‌ ماسی. وادیاره، دەریات به‌و هه‌موو گه‌وره‌یه‌وه‌ ته‌فسوون کردوه‌ ها؟"

"من ته‌فسوون ده‌که‌م، خدری عارفی دەریاکان ده‌ستی خۆی دایه‌ ده‌ستم و منیش دەریاکانم ته‌فسوون کردن."

"به‌هه، به‌هه، به‌هه، ئافه‌رین، خدر ته‌م هه‌یزه‌ی پیدایت، وایه‌؟"

"واده‌لین."

"به‌هه، به‌هه، به‌هه، ئافه‌رین بۆ تۆ."

"ئیس‌تا من ته‌و پیاوه‌ وه‌قسه‌ دینم، له‌ مه‌به‌سته‌که‌ی ده‌گه‌م."

"ئیس‌تا که‌ ده‌ستت که‌وتوه، ته‌م پۆیرازه‌ش به‌ قسه‌ بینه‌ با تیبگه‌ین ته‌و مه‌ترسیانه‌ چین هه‌ره‌شه‌ی لیده‌که‌ن."

"ته‌مه‌ هه‌ر زۆر ئاسانه‌."

"ده‌بیت یه‌کسه‌ر ته‌و پیاوه‌ له‌ گه‌ل خۆمان به‌ینه‌ سه‌رکانی."

ته‌فه‌ خه‌نجهرلی ته‌وار متمانه‌ی به‌ نیشانچی ده‌کرد و باوه‌ری و ابوو که‌ ته‌و پیاوه‌ مووبۆره‌ به‌ قسه‌ دینیت و به‌مشیه‌یه‌ راز و نیازه‌که‌ی تیده‌گه‌ن. به‌ په‌له‌ چوونه‌ ژیر دارچناره‌کان، پیاوه‌که‌ له‌وئ نه‌بوو. قاسیلیان که‌ له‌سه‌ر ته‌خته‌کان راکشابوو هه‌ستاند. ته‌فه‌ خه‌نجهرلی به‌ نه‌راندنیکه‌وه‌ پرسى:

"ته‌و پیاوه‌ کوپوه‌ چوو؟"

فاسیلی له کاتیکیدا چاوه کانی هه لده گلۆفی، به بیئاقه تیه وه گوتی: "لیره بوو."

"بۆ کوئی چوو؟"

"کی؟"

"هه مان ته وهی که سؤراغی پشیلهی ده گرت. خۆت پیتگوت عه باس ناوی پشیله که ته، ناوی دۆسته ئه ره زه رۆمیه که ت بووه که گیانی رزگار کردوویت. ئه مانه خۆینگه رمانه به دواوی عه باس ناویکیدا ده گه رپین، هه موو له گه ل پشیله عه باسی خوالوو رووبه پروو ده بنه وه. بۆ کوئی چوو؟"

"چه ند ساتیک بهر له نووکه لیره بوو، ده بیئت بۆ کوئی چوو بیئت؟ خۆ بالی لینه پروا ون. مه گه ر له گه ل ئه و کریکارانه نه هاتوه؟"

فاسیلی گوتی: "له گه ل وان هاتوو. من خۆم له ئه سکه له له نیو کریکاره کاندای بینیم، لام سه یر بوو، ئه مه له نیو ئه م کریکارانه چه ده کات. پاشان گوتم، ره نگ بیئت شه ریکی شوکری ئه فه ندی بیئت، شه ریکی شه ی نه بیئت مسۆگه ر خزمیه تی. ده بیئت له شوکری ئه فه ندی بپرسین. ده بیئت سه ریکیش له کریکاره کانی ناو باخان بده ین، ئه گه ر له وئێ نه بوو، ده بیئت له شوکری ئه فه ندی بپرسین. ده بیئت بۆ کوئی چوو بیئت، هه ر له م ناوه یه."

هه رسیکیان له گه ل پشیله که که ناوی عه باسه و به دوا یانه وه بوو، بۆ لای باخه کان رۆیشتن، له سئ لای جیاواز چوونه نیو کریکاره کان. خۆخه کان که لیده کرینه وه بۆن و به رامه یه کی خۆش ئه و ناوه پر ده کات. نه وه ک کابرا جله کانی گۆزی بیئت یه ک یه ک له کریکاره کان ورد بوونه وه. کریکاره کان به نابه دلیه وه سه یری ئه و سئ پیاوه یان ده کرد.

هه سیکیان به شله ژاویه وه له باخه کان چوونه دهر، کاتیک چوونه ژیر دار چناره کان، سه یریان کرد شوکری ئه فه ندی و دکتۆر سه لمان سامی له ته نیشته یه ک دیه وه دانیشتون، یه کسه ر سؤراغی کابراکه یان پرسی، شوکری ئه فه ندی گوتی که سیکی ئاوا ی نه یینیوه. کابراکه له گه ل ئه وان له یه کیک له به له مه کان دابه زیبوو، له عه باسی پرسیبوو، ئه وانیش پشیله که یان نیشان دا بوو. نیشانه کانی کابرایان له جلویه رگه وه بگه ره تا موو و سمیل و چاوه کانی باسکرد، شوکری ئه فه ندی که سیکی له و چه شنه ی هه رگیز نه یینیوو.

کاری لیکردنه وه و کۆکردنه وه ی خۆخه کان ته واو بوو. یه کیک له به له مه کان پر کرابوو له سه به ته و تریان و سه ندوقی میوه. ئه و به له مانه دهبوا چه ند جاریکه دیکه ش به اتبوانه وه بۆ دوورگه و ئه و خۆخانه ی مابوون بار بکه ن.

ئەو پىياوھ بۇ كۆي چووبوو؟ كەسنىكى وەكو ئەو دەبىت لە كۆيى دوورگە خۆي شارديتتەوھ؟ لە دوورگە ھەموو خەلكەكە، ژن و مندالەكان گشتيان دەستيان لە كاروبارەكانى خۆيان ھەلگرتبوو و بەنپۆ شوپنەكانى دىكەي دوورگەدا بلابووبوونەوھ. لىنگەپان سى رۆژ دريژەي كيشا. ئاشە ھەوايىيەكان، ژيىر دەوھنەكان، سەر درەختەكان، ئەشكەوتە بچوك و گەورەكان، ھەموو خانووە چۆلەكان و ھەموو كونج و كەلەبەرەكانى دوورگەيان پشكنى. وەك ئەوھى زەوى دەمى كرديتتەوھو پىياوھەي قوت دايت. ھەموو ئوميدىكيان بۇ دۆزىنەوھى كىراكە لەدەست دابوو، تەنئ ئەفە خەنجەرلى كەمىك ئوميدى مابوو. دواچار لە شوپنىك سەرۆكەللەي ھەر بەدەردەكەوئ. ھەموو رۆژئ بەيانيان زوو لە مال دەردەچوو، بە نىگاكانى ھەموو شوپنىكى دەپشكنى، گويقولاغ بوو، كاتىك بچوكترين دەنگى دەبيست، بە ھەلەداوان بەرە لاي دەنگەكە دەچوو.

ھەموان لە ژن و پىياو، پىرو گەنج، تەنانەت ژنىكى وەكو شەرىفە خاتونىش دەستى لە كارى چىنىنى جاجى موسا ناغا ھەلگرتبوو و بەدواي ئەو پىياوھ دادەگەرپان كە بۇ كوشتنى پۆيراز مووسا ھاتبوو و لە دوورگەدا ون بووبوو، ئەو واتەواتە كە پىياوھەكە لە دوورگەدا ون بوو بەسەر زارى ھەموو خەلكەوھ بوو، بەزويى ئەمە ئەم بابەتە لە سەرجم شارۆچكە و گوندەكانىشدا بلاودەبووھو و خەلكەكە چاوپروانى كوشتنى دەبوون، ھەندىكيان دلگران دەبوون و ھەندىكى دىكەيان خۆشحال، تەنھا پۆيراز لەو بابەتە نىگەرپان بوو. زەھراش دلئ بە دەريا دەداو ھەموو رۆژئ بەيانيان زوو بە روخسارىكى خەمبارانە لەگەل نەسىبەي خوشكى لە مالى دەردەچوو و تەنھا جارئك سەرى بەرزدەكردەوھو سەيرىكى مالىكەي ئەوانى دەكرد و پاشان يەكسەر سەرى نەوى دەكردەوھ. پۆيراز دەيزانى ئەم كچە بەو كارانە خەم دايدەگرئ و ئازار دەكىشئ. سوپاس بۇ خوا كە كارى دابەشكردنى پارەي خۆخەكان بووبوھ ماىەي ئەوھى پشكنين و بەدواداگەرپان بۇ دۆزىنەوھى كىراكە رۆژ بە رۆژ زياتر لەبىر بچئتەوھ.

لەسەر داواي پۆيراز، پىياوھەكانى دوورگە -تەنھا يەك ژنيان لەگەلدا بوو ئەويش مەلەك خانم بوو- لە نۆزىنگەي دكتورەكاندا لە دەورى يەك كۆبوونەوھ. لەو دانىشتنەدا ھىچ باسى كىراي و نىبوو نەھاتە گۆرئ. لە دانىشتنەكانى پئشتر بەردەوام باسى ئەو كىرايە دەكراو ھەريەكەو لەبارەي ئەوھى داخۇ دەبئت لەكۆي بئت و بۇ كۆي چووبئت، راي خۆيان دەردەبېرى.

يەكەم ھوسەمن قسەي كرد:

"ئەو پارەيەي كە لە شوكرى ئەفەندى وەرگىراوہ لەنيۆ خەلكى دوورگە دابەش دەكرىت، بەلام كىشەكە ئەوہە داخۆ ئەو دابەشكردنە بە چ شىوہەيە بىت. "ھوسمەن وا قسەي دەكرد كە پۆيراز فىرى كردبوو. "يەكەم دەبىت بىر لەوہ بگەينەوہ كە نايىت لەنيۆ تاك تاكى مرۆقەكان دابەش بكرىت، داماننا لە مالىكدا نۆ كەس دەژين، ئەگەر بەپىي ژمارەي كەسەكانى ئەو مالىە بىت دادگەرانە نايىت، چونكە وادەبىت لە مالىكدا كەسەك بۆيت و لە مالىكى دىكە دوو كەس. منيش پىنج سەر خىزانم ھەيە. بۆيە ناكرىت وابگەين. دەبىت چى بگەين؟"

باسەكە لە ماوہەيەكى كورتدا كۆتايى ھات، پرياردرا پارەكە لەسەر مالىەكاندا دابەش بكرىت، بەلام ھەسەنى راكردوو يەكەمىن كەس بوو دژى ئەو بريارە راوہستا، "لەم دوورگەيەدا خەلكى زۆر چاكەيان لەگەل مندا كردوہ. پشكى من بچەنە سەر ئەو برە پارەيەي كە بريارە لەنيۆ برادەرانداندا دابەش دەكرىت."

دكتۆرەكانيش گوتيان: "پشكى ئىمەش ھەروا لىبگەن."

موسا ناغا گوتى: "مالى ئىمە لە لىستەكە بسرپنەوہ."

مام شىخ موسيش گوتى: "ئىمەش بسرپنەوہ."

ھوسمەن گوتى: "ئاتوانين ئەمە قبول بگەين."

ئەوانى دىكەش يەكدەنگ گوتيان: "ئاتوانين ئەمە قبول بگەين."

مەلەك خانم گوتى: "ھىشتا جامەكان نەفرۆشراون، بەلام دەفرۆشرين."

دواى ئەو ھەموو مشتومرە شيرىنيان خوارد.

شوكرى ئەفەندى لەبەر ئەوہى دەيزانى ئەو پارەيەي دەيداتە خەلكەكە لەنيۆ ھەمواندا دابەش دەكرىت پارەي خوردهى دابوونى. ھوسمەن پارەكەي مالى بە مالى دابەش كرد.

ھەفتەيەك دواتر ھەنجەرەكانيش پىگەيشتن، شوكرى ئەفەندى ديسان بە سى دانە بەلەمەوہ لە دەريادا دەرگەوت. بەلەمەكان ھاتن و لە ئەسكەلە راوہستان. نيشانچى لەلاى دەستە راستى ئەسكەلە، ئەفە خەنجەرلى لە دەستە چەپ و قاسىلى لەو شوپنەي كە كرێكارەكان لە بەلەم دادەبەزين، راوہستا بوون. ئەو سى پياوہ بە چاوانى وەك چارى ھەلۆ ئومىدەوار بوون كە بتوانن پياوہ بۆرەكە دەمانچە بە كەمەرەوہ لەنيۆ كرێكارەكاندا ببينن. بەلەمەكان بەتال بوون، بەلام كابرەي گۆرين ديارنەبوو.

خه نجهرلی چوو له سهر نيوته خته كه ي روخ كاني دانښت، نيشانچي و قاسيليش چوونه لاي ټهو. ټهفه خه نجهرلی گوتی: "قاسيلي تو ټهو به له مه بگه پرئ، نيشانچي تو ش ټهو ويان." به له مه كاني به ده ست نيشان دان. "ده بيت هم مو كونج و كه له به ري به له مه كان بگه پرئ، رهنگه خزي لهو شوينانه شارد بيت هوه." هه رسپكيان له سئ لاي جياوه چوونه نيو به له مه كان، هيچ جيپه كه نه ما بو نيه گه پرئ. به ده ستي به تال و ده م و چاوي گرزه وه له به له مه كان هاتنه ده ر. كه س ليينه پرسين ټيوه له وي به دواي چيدا ده گه پرئ. كه وتنه پرئ و به دواي ټهو كريكارانه ي كه له پيش هوسمن ده روپيشتن به ره و ډولتي داره نجهرله كان روپيشتن. ټه مجاره زوره ي كريكاره كان ميرو مندالي ده پازده ساله ي زور لاوازون. كاتيگ گه يشتنه نيو داره نجهرله كان به خيرا ي به داره كان هه لگه پران و هه ر به كه يان به كسهر هه نجهرليكي گه وري زه ردي له داره نجهرله كان كرده وه و خوارديان. نيشانچي گوتی: "مسوگره ټه مه ش نه ريت و خوويكي كريكاره ميرو منداله كانه."

ميرو منداله كان خيرا خيرا هه نجهرله كانيان كوډه كرده وه، ده ياغخستنه نيو سه به ته كان، سه به ته كانيان به كنډر كه پيپانه وه به سستبون شوړي خواره وه ده كړډن، ټهو كريكارانه ي كه سه به ته كانيان و رده گرت ټهو هه نجهرانه ي له سهر زوي ده كه وتن هه ليانده گرتنه وه، چينيگ هه نجهر و چينيگ گه لايان له سه ندوقه كان داده نان و سهريان ده گرتن و به بزمار ته خته يان له زاركي سه ندوقه كان ده كوتاو ناوا زاركي سه ندوقه كانيان قايم ده كړډ.

خه نجهرلی له پيش و ټه واني دي به دوايدا، به خيرا ي چوونه سه ره وه، داره نجهرله كاني سه ره وه بو خه لكي دوورگه به جيپه ټلډرابوون، كاتيگ گه يشتنه ټه وي سه ريان كړډ هه مو مندالني گونډ كور و كچ به سهر داره نجهرله كانه وهن و هه مو ژناني گونډيش له بن داره نجهرله كان راوه ستاون. مه له ك خام و شه ريفه خاتو نيش له نيو ژنه كاندا بوون. مندالني دوورگه له م لك بو ټهو لك ي داره كان بازيان ده داو له لايه كه هه نجهريان ده خوارډن و له لايه كي ديكه سه به ته و ترپانه كانيان پر له هه نجهر ده كړډن. ژنه كانيش لك ي داره نجهرله كانيان به گوچانان تا ټهو راده يه ي ده ستيان بگاتي داده هينانه وه و به ناساني هه نجهريان ليډه كړډنه وه و ده ياغخوارډن.

نيشانچي گوتی:

"سه ر ي ټهو هه نجهرانه بكن، شيله يان ليډه چورپت، ميوه ي به هه شته. به لي ډه و دكتوره كان و پويراز و موسا كازم ناغاش بو و هه دوورگه يه كه به اتبوان، نه هاتبوان چيان كړډه و؟ ټهو

هه‌نجیرانه‌ی که شیله‌یان له قوونکی ده‌چۆریت، هه‌نجیری زهره‌ی، وه‌کو کاره‌با، نه‌هاتبوان چیانکردبوا؟"

نیشانچی له‌وکاته‌ی ئەم قسانه‌ی ده‌کرد ئاوی له ده‌می ده‌هات، چهنده‌ جارێکی ئاوی ده‌می قوت دابه‌وه، ئەمه‌ش له چاوانی قاسیلی و خه‌نجهرلی شاره‌وه نه‌بوو.

ئه‌فه خه‌نجهرلی گوتی: "نیشانچی، ده‌ی هونه‌ری خۆت بنۆینه‌ بیه‌نم، هه‌روه‌ک چۆن ده‌ریاو ماسیه‌کانت ئەفسوون ده‌کرد، ئەم دره‌ختانه‌ش والیبکه‌ با دابه‌نه‌وه‌و ئەو هه‌نجیرانه‌مان که شیله‌یان له‌به‌ر ده‌روات پێشکه‌ش بکه‌ن."

نیشانچی گوتی:

"باشه، بۆ که‌سیکی گۆلی وه‌کو تۆ نیشانچی هه‌موو شتی‌ک ده‌کات. سه‌یری بکه، ژنه‌کان سه‌یر بکه."

نیشانچی گوتی:

"دریژه‌ی مه‌ده‌ری، بیه‌نم. بجوولێ، ده‌مم وا پر بووه له ئاو، دوور نییه سیلاو دوورگه رامالیت. زهردی کاره‌بایی، میوه‌ی به‌هه‌شتی که له قوونکیه‌وه شیله و ره‌واق ده‌چۆریت وا نیستا به‌رامبه‌رمانه."

"ئه‌گه‌ر به‌رامبه‌رمانه‌ منیش ئەفسوونی خۆم له‌ده‌ست خۆمه، ئەو ژانه‌ نایینیت، خانمه‌که‌ی منیشیان له‌گه‌ڵ دابه‌، سه‌یرکه، سه‌یرکه، هه‌ر به‌که‌و سه‌به‌ته‌یه‌کی پێیه. برۆ یه‌کی‌ک له‌و سه‌به‌تانه‌یان لێوه‌ر بگه‌وه و ده‌روه."

خه‌نجهرلی چوه‌ لای ژنه‌کان و گوتی: "له‌ نیو ئیوه‌دا خاتوونیک هه‌یه که خاتوونی هه‌موو خاتوونان بیت و یه‌کی‌ک له‌و سه‌به‌تانه‌م پێیدات؟"

زه‌هرا گوتی: "هه‌یه، بیه‌گه‌ر، ئیمه‌ دوو دانه‌مان هه‌ن، سه‌یرکه، نه‌سه‌بیه‌ش پێیه‌تی."

ئه‌فه خه‌نجهرلی گوتی: "سوپاس، هه‌ریژیت کچه‌ گۆله‌که‌م. خوا به‌ مرازی دلێ خۆت بگه‌یه‌نیت."

زه‌هرا گوتی: "ئامین."

نیشانچی هه‌ر که سه‌به‌ته‌که‌ی له‌ ئه‌فه وهرگرت به‌ره‌و لای داره‌نجیرێکی که‌می‌ک ئەولاتر چوو که هه‌نجیره‌ درشته‌کانی لکی داره‌نجیریان داهینابوووه‌، نیشانچی وه‌کو سمۆره‌ به‌ داره‌نجیره‌که‌دا هه‌لگه‌را، له‌سه‌ر ئەستورترین لکی داره‌نجیره‌که‌ دانیشت، ده‌سته‌کانی وه‌کو مه‌کینه‌ که‌وتنه‌

کار، له ملارو نهولا هه نجیری لیکردنه وه، دووباره وه کو سموره به چوست و چالاکیه وه له داره نجیره که هاته خوار: "فهرمون. زوو بیانخون با دیسان بچمه وه سهر داره نجیره که".
خوی بو شو سه به ته یه ی که به ده ست خه نجهرلیه وه بوو دریتژ کرد. هه نجیریکه له نیو سه به ته که هه لگرت و بیته وه ی سپی بکات خستیه ده میبه وه و خواردی. نهوانی دی به واقورماویه وه سه بیریان کرد.

"خیرا هه نجیره کانی نیو سه به ته که ته واو بکه ن. سهیر بکه ن له خواره وه پیاوه کانی دوورگه هه موو وا خه ریکن بو تیره دینن. سه به ته که م بده نی، بابچم بو نهوانیش له وه نجیره کاره بایبانه که شیله یان هاتوته در، لییکه مه وه بیتم."

خه نجهرلی هه نجیره کانی نیو سه به ته ی له سه ر چیمه نه که روو کردن.

"سه به ته که هه لگره، برژ بو سه ر نهو داره نجیره ی که نه فسوونی کردوه."

نیشانچی سه به ته ی له خه نجهرلی وه رگرت، به ره و لای نهو داره نجیره ی که که میک بهر له نیستا لییه تابه وه خوار رویشت، وه کو پشیله یه کی زیته له له داره نجیره که به سه رکوت، له سه ر لکیکه له هه موان نه ستورتر ده ستی به لیکردنه وه ی هه نجیر کرد. هه ر له گه ل پرکردنی سه به ته که وه رسوراو به خیرایی هاته وه خوار، سه به ته که ی له سه ر هه نجیره کانی رووکارا هه لرتشت، دیسان به ره و داره نجیره که رایکرده وه. خه نجهرلی و قاسیلی له لایه ک سهیری نیشانچیان ده کرد له لایه کی دیکه وه کو برسی سالی گرانی هه نجیریان ده خوارد.

تا نهو ده مه ی خه لکی گوند گه یشتنه لای نهوان نیشانچی چهند جاریک له داره نجیره که به سه رکوت و هاته وه نیو چیمه نه که و له نیو چیمه نه که بو سه ر داره نجیره که گه رابووه وه. کو تمه ره یه ک هه نجیر له نیو چیمه نه که له سه ر یه ک هه لرتز رابوون. ژنان و مندالانیش وازیان له کاری خویان هی نابوو و له ده وری نهو داره نجیره نه فسوونکراوه راوه ستابوون و سهیری نیشانچیان ده کرد که سه به ته به ده ست له داره نجیره که بو نیو چیمه ن و له نیو چیمه نه که بو سه ر داره نجیره که ده هات و ده چوو. دیهاتیه کانیش که هاتبوون له دوا ی موسا کازم ناغا، دکتوره کان، پزیراز، پزیشکی ناژه لان و نهوانی دیکه له سه ر چیمه نه راوه ستابوون و چاویان له سه ر نیشانچی هه لته ده گرت.

دکتور سه مان سامی له نیو شو خه لکه ی که تازه گه یشتبوون، جیابووه وه پیتی له نیشانچی گرت که به سه به ته ی پر له هه نجیر له ملارو بو نهولا ده هات و ده چوو و گوتی:

((بوہستہ بہسہ، سہیر بکہ کۆتمہرہ یەك ھەنجیرت خێر کردوونہ تەوہ. کئی ئەو ھەموو ھەنجیرە بخوات، ئەگەر ھەمووشمان کۆ ببینەوہ ئەو ھەموو ھەنجیرانہ بخۆین گەدەو ھەناومان تێکھەڵدەچن.))

"نەکا ھەموومان سکرەوانی بگرین دکتۆر؟"

"دەبگرین، وەلی نیشانچی سکرەوانی دەگرین."

سەبەتەکە لە دەستی نیشانچی وەرگرت، بردی لەسەر کۆتمەرە ی ھەنجیرانی رووکرد، لەسەر چیمەنەکە دانیشت، ھەنجیریکی لەسەر کۆتمەرەکە ھەلگرت و خستییە دەمیوہ، گوتی: "وہرە ئیہرە، لای من دابنیشە نیشانچی." لەکاتیئەدا دەستی لە عەرزەکە دەدا، "ئیہرە دابنیشە" نیشانچیش چوو لە ھەمان جێگا دانیشت کە ئەو دەستی لە عەرزەکە داوو. دکتۆر ھەنجیریکی لەسەر کۆتمەرەکە ھەلگرت و بۆ لای نیشانچی راگرت. ئەوانی دیکەش لە دەوری کۆتمەرە ی ھەنجیرەکان دانیشتن و پاشان داگۆزانە ھەنجیر خواردن.

نیشانچی گوتی: "بخۆن دۆستان. یەك لە دە ی ھەنجیری ئەم دارھەنجیرانەم پێلینە کراونہ تەوہ."

ھەموان لەلایەك خەریکی ھەنجیر خواردن و لەلایەکی دیکە دەدوین.

نیشانچی گوتی: "بخۆن دۆستان، بخۆن زگتان پڕ بکەن، من بەم تەمەنە گەیشتووم، لە ھیچ جێگایەکی ئەم ئەنەدۆلە گەورە ی ھەنجیری وام نەبینیوہ. شیلەیان لەبەر دەروا. بێخۆن برادەرینە، نۆشی گیانتان."

ھەموان تاتوانیان ھەنجیریان خوارد. لەھەموان زیاتر دەست و دەمی شوکری ئەفەندی لە جوولەدا بوون. ھەر جارێك کە ھەنجیریکی بۆ دەمی دەبرد، دەبگوت: "ئۆوہ. لە ھیچ جێگایەکی دنیا ھەنجیری ئاوا پەیدا نابن. مرۆڤ چۆن دلێ دیت شتیکی ئاوا کە ھەموو لایەکی بۆتە ھەنگوین بفرۆشیت، بەلام ئیمە دیفرۆشین. محابن، محابن."

موسا ناغا گوتی: "محابن، تەنانەت ئیمەش لە کریت ھەنجیری ئاوا کە ھەنگوین، ھەنگوین، ھەنگوین... دەنگی دەلەرزێ، بەزۆردیش بێت دەبیوست بلیت "ھەنجیری ئاوا کە ھەنگوینیان لەبەر دەروات نین." نەیتوانی ئەمە بلیت.

نیشانچی گوتی: "لە ھیچ جێگایەکی دنیا نین."

موسا ناغا بە زەحمەت توانی بەر بەخری بگریت، لەبەر خۆیەوہ گوتی واباشترە سەبر بگریت. بە زمانی خۆی کەوتبووہ نیو تۆری نیشانچی یەوہ.

"ئىستا دوورگە بەھەشتىكەكى ئىمە ئوۋەيە، بەم چەشەنەيە. بە زوۋىي ھەنار و تىكەشى بىدەگەن. تىۋى و ھەنارەكەشى ئەك ھەر لە كرېت بەلكو لە دنيادا ھاوتايان نىيە."

موسا ئاغا دەيوست وەلامىكى واتوند بەو پىاۋە بىشەرمە بداتەۋە كە لە تاوان خۆي بە قاپۆرى درەختىكەۋەدا بدات. كورە ھەي بىتەدەب، ھاوتوۋىنە دوورگە، كورە ھەي جادوگەر، ھەي جادوگەر، سەربازى ھەلاتو، گەمژە، ھاوتوۋىتە دوورگەيەكى بەقەد لەپى دەست پىتوايە سولتان سلىمانىت؟ گەمژە تۆ كىيت؟ پىشكىلىك ناھىيتىت، سەربازى ئوۋە دىيت سووكايەتى بەمن دەكەيت و باسى كرېت دەكەيت. لىكدا لىكدا بەخۆي دەگوت سەبىت ھەييت، سەبىت ھەييت. موسا ئاغا ھىند توورە بوۋبوو كە ھەموان تىيىنيان كرەبوو.

ھەموان بىتەۋەي ھەنجىرەكان سىپى بىكەن ھەروا دەياغواردن، تەنھا موسا ئاغا نەييت، ئوۋ بە ئارامى ھەنجىرىكى لەسەر كۆتمەرەي ھەنجىرەكان ھەلدەگرت، بە وردى تويكەكەكى لىدەكرەۋە، دەيكرەدە دوو لەت و ئىنجا دەيغوارد. ھەركە وشەي كرېت لە دەمى نىشانچى دەرچوو ھالەتى روخسارى موسا ئاغا تىكچوو، ھەنجىر لەنىتو دەستىدا وشك بوو.

تا دەھات رەۋشەكە خراپتر دەبوو، ئەم نىشانچىەش ۋەختى زىدای ھەيە، كرېت چ پەيوەندىيىكى بەتۆۋە ھەيە گەمژە. لىكلىكە ھەر باسى كرېت و كرېت دەكەيت. چىتداۋە لە كرېت؟ نىشانچىش لەو رەۋشە گەيشتوبو، بەلام دەيتوانى چىبىكات؟ زۆردەمىك بوو كار لە كار ترازابوو، بە نىگايەكى پىر لە پارانەۋە سەيرى پىزىزى كرەد.

پىزىراز گوتى:

"دنيا زۆر گەۋرەيە، ئوۋەندە گەۋرە كە تەننەت دوورگەي ئىمە لەسەر نەخشەي توركىا ھەر ديار نىيە. دوورگەي كارىنجا دوورگەيەكى جوانە، بەھەشتە، ۋەلى دوورگەي كرېت لە دنيادا بىھاوتايە."

موسا ئاغا سەرى بەسەر سنگى خۆي شۆر كرەدبوۋەۋە بە روخسارى خەمبارانە و نىگەرانەۋە لە عەرزەكە رامابوو.

دكتۆر سەلمان سامى ھەر كە تىيىنى ئوۋ ئازارەي ئوۋى كرەد و دەستە رەقھەلاتوۋەكەي ئوۋى بىنى زۆر دللى پىسوتتا، زۆر نىگەران بوو بۇ ئوۋ كەسەي كە رەسەنايەتى لە ھەموو بوۋنىدا دەبارى: "تەمە لەبەر خاترى ئوۋە نالېم كە مام ئاغا خەلكى ئوۋىيە، لە راستىدا كرېت لەم دىنبايەدا لەگەل ھىچ پارچەيەكى دىكەي ئەم زەۋىدەدا بەراورد ناكىت، چونكە كرېت يەكىك لە گەۋرەتەين

شارستانییه تیه کانی جیهانی دروست کردوه، ئه ویش دوورگه یه که له ناوه رآستی ده ریای مه دیته رانه یه. ئه مه واته چی، واته خاکی کریت ئه وهنده به پیزه که ئه و خاکه توانویه به کینک له شارستانییه تیه ده گمه نه کانی جیهان پینکبه یینیت. ئیمه کاتی خوئی که له پاریس ده رسی پزیشکیمان ده خویند براده ره کریتییه کانمان و اباسیان له وئی ده کرد که ئیمه وه کو لال بین به بیده نگی تنه نا گویمان لیده گرتن. میوه جاتی بوخووشی ده شته به گویدا پوشرآوه کان، ئاو و هه وا و خه لکی ته مه ندریژ... بوچی شارستانییه تی میسر ئه وهنده گه وره یه، چونکه خاکی ئه ویش وه کو خاکی کریت وایه. هه موو شارستانییه تیه کانی که مرۆقیان وه ک مرۆق راهینآوه له سه ر خاکی به بیت و به ره که ت پینکها ترون. دۆستانی کریتی ئیمه ده یانگوت ئه و که سانه ی که له کریت له دایک دهن و له وئی گه وره دهن و ده ژین به زه سمه ت ده توانن له شوینه کانی دیکه دا بژین. کریت، له روانگه ی ئه وانه ی بینویانه و له ویدا ژیاون به هه شتی سه ر رووی زه ویه."

دوای دکتور سه مان سامی، پزیشکی ئاژه لآن سه ر رسته ی قسانی وه رگرت، وا له باره ی کریته وه قسه ی کرد که هه موان ئه و هه سته یان بو دروست بوو که ئه و بیان له نزیکه وه دیوه. له کاتی کدا ئه و شوینه ی که پزیشکی ئاژه لآن باسی لیوه ده کرد کریت نه بوو به لکو شاری وان بوو، ده ریای مه دیته رانه ش ده ریچه ی وان بوو. ئه و ئه وهنده به باشی باسی کریتی کرد که موسا ئاغاش سه ری سوورماو له ناخی دلّه وه هه سته ی کرد جاریکی دیکه چۆته وه کریت و له ویدا ژیاوه. دوای ئه و هوسمه ن ده سته ی به قسان کرد، سی جارن چوو بووه کریت. له یۆناندا هه یچ جیگایه ک وه ک کریت خوژ نه بوو. ئه وئی به هه شت بوو. دوورگه ی کارینه جای ئیمه هه زار به رامبه ر بکه، هه زار و پینج سه د به رامبه ری بکه، دوو هه زار و پینج سه د جار گه وره ی بکه، هه زاران هه زار جار به رامبه ری بکه یه ت کریت ئه وهنده ده بیت، جگه له به هه شت بوونه که ی. ئه م هوسمه نه، ئه م دپهاتیه نا قۆلایه، چه ند باش شاره زای کریته. هوسمه ن قسه کانی ته واو کردو چوو له به رامبه ر موسا ئاغا دانیشته که تا بهر له وئی ئه و قسه بکات سه ری به رزنه کرد بووه وه. هه ر که هوسمه ن ده سته ی به قسان کرد بوو، موسا ئاغا سه ری هه لپری و له رو خساری هوسمه ن رامابوو. هوسمه ن چیگوتبوو؟ گوتبووی سی جارن چومه ته کریت، ههنگوینی له ده می باریبوو. دواین قسه کان مه له ک خام کردنی که له نیو ژنه کانه وه هات بووه نیو پیاوان، باسی چیا یه کی کریتی کرد، چیا یه که یۆنانیه کان پینده لئین ئیدا و تورکه کانیش پینده لئین قازداغی. مه له ک خام چه ندین جار ئه م چیا یانه ی له خه ودا بینیبوون، موسا کازم ئاغاش له سه ر ئه و چیا یه بووه. له بهر جوانی، بۆن و به رامه، جوانیی مرۆقه کانی و چاکه و

باشییه که هیچکس دلّی نه ده هات تاوړ لهو چیا به بداته وه. مه لهك خانم چیا هی هزار کانی پر له بونی وه نه وشه و پونگه و مورتکی سهوز نهك له خه ودا به لگو به جوړیک باس ده کرد وهك بلّیت خاکه که هی بون کردیت. هه موو تهو که سانه ی گوئیان له قسه کانی تهو گرتبو وایان هه ست ده کرد کرئیان نهك له خهونی مه لهك خانم به لگو هه به راستی له نزدیکه وه بینیه و بیریان له وه ده کرده و تۆ بلّیت مه لهك خانم که هی چوویته وه کریت. دوی ته و او یونی قسه کان کهس له مه لهك خانمی نه پرسی که هی چوته وه کریت و چون گه راو ته وه. چیا به که هی کریتی به شیوه یه کی هیند راسته قینه باس کردبو که هه موان خه ونیونی قسه کانی تهویان له بیر کردبو. دوی هاتی موسا تاغا تا ئیستا ته مه یه که مجار بو که هوی لیکنزیکوونیان تی بگن. ته مانه له کریت یه کدیان ناسیوه. ته دی که وایه بوچی مه لهك خانم گوتبووی خهونی به کریته وه بینیه؟

هه موو تهو کوتمره هه غیروی که نیشانچی له سه ر چیمه نه سه وزه که کوی کردبو وه خوراو کوئیاتی هات. موسا تاغاش پیکه نیبوو. ژنان و مندالان سه به ته کانیا، ته وانه یش که سه به ته بیان نه بوو دامه نی کراسه کانیا و ههروه ها سه ندوقه کانی میوه یان که له شوکری ته فهدیان به لاهو نابوون پر کردبوون و به دم قسه کردن و پیکه نینه وه به ره و دی ده گه رانه وه.

دکتور سلمان سامی چووه لای موسا تاغا و گوتی:

"قوربان ته مشه و ناهه رموون بو مالی ئیمه؟ تهو ژنه ی له مالی ئیمه یه بو ته مشه و تهو چیشته نه ی ناوچه ی ده ریای ره شی بو لیناوین، خواردنه کانی ده ریای ره ش باش لیده نیّت، خواردنی وا که ئیمه نه ماغوار دوون. کاک پویراز و نوسوی ده نگیبیژیشم بانگ کردوون. جه نابی پزیشکی ناژه لان و هه سه نی را کردوو و هوسمه ن و مه لهك خانمیش دین و چهند که سیکی دیکه ش. خانم کاکم بانگ نه کردوون. ده مزانی بانگیشیان بکه م نایه ن. شوکری ته فهدیش دیت. کاک پویراز ده بگوت هه نارده کان و باخه کان و هه موو غه لیفه کانیشمان کریون. دوی ته وه ی به شیک له هه نگوینه که له نیبو خوماندا دابه ش ده که مین ته وه ی مایه وه ده یفرۆشین. ته م زستانه زور به باشی ده به یینه سه ر، هه موان پاره یان ده ست ده که ویت، تا هاونی داها توو کهس برسی ناییت."

"سو پاست ده که م ته گه ر بو نانی ئیواره وه لی نیشانچیش بانگه یشت بکه یت."

دکتور به سه یری ته ماشایه کی کرد.

"بانگه یشتی بکه، بانگه یشتی بکه تکایه."

"زور باشه قوربان."

"سوپاس دکتۆر، من له هه‌موو تهممه‌ندا که‌سیکی وا سه‌یرم نه‌بینیوه. هه‌رکاتیک ئه‌و پیاوه ده‌بینم دلم شاد ده‌بی‌ت."

دکتۆر سه‌لمان سامی نزیکه‌ی هه‌موو پیاوه‌کانی دوورگه‌ی بانگه‌یشت کردبوو. یه‌کینک له‌وانه‌ی پیش هه‌موان هاتبووه ماله‌که‌ی، وه‌لی نیشانچی بوو. هه‌ر له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی وه‌لی نیشانچی له‌ ده‌رگای مائی دکتۆر چوه‌ ژووری دکتۆر سه‌لمان سامی قۆلی گرت و برديه‌ گۆشه‌یه‌ک و داهاته‌وه‌و چرپانديه‌ گوی: "سه‌یره‌که، من تۆم له‌ سه‌ره‌وه‌ی لیستی بانگه‌یشت‌کراوان دانابوو، ئه‌وه‌مه‌ی ده‌مه‌ویست بانگه‌یشتی موسا کازم ئاغاش بکه‌م داوا‌ی لیکردم تۆش بانگه‌یشت بکه‌م. ئه‌و سه‌بارت به‌تۆ گوتی له‌ مرۆقه‌ ده‌گمه‌نه‌کانی سه‌ر رووی زه‌وییه. گوتی مرۆقیکی ته‌واوه، له‌گه‌ڵ درنده‌ و په‌رنده‌ و جرو‌ جانه‌وه‌رانی ئه‌م دنیایه‌ هاورپییه، گوتی له‌م جوژه‌ مرۆقه‌ ده‌گمه‌نانه‌یه‌ که‌ به‌رامبه‌ر بوونه‌وه‌ران دلێکی پر به‌زیی هه‌یه. گوتی هه‌رکاتیک ئه‌و مرۆقه‌ هه‌میشه‌ چالاک و پر هه‌میشه‌ ده‌بینم که‌ له‌ نیو تاریکی ئه‌نگوسته‌چاودا به‌ دلێ گه‌رم و پر میه‌ره‌بانی خۆیه‌وه‌ دنیا ده‌گرێته‌ باوه‌ش، دلم رۆشن ده‌بی‌ت. به‌ئێ موسا ئاغا له‌باره‌ی تۆوه‌ ناوا‌ی ده‌گوت. فه‌رموو بۆ ئه‌وی."

داینیشاندنه‌ سه‌ر کورسیه‌کی مه‌خه‌لی که‌ له‌ گۆشه‌ی ژووره‌که‌ داندرابوو. که‌میک دواتر موسا ئاغاش هاته‌ ژووره‌وه‌، ناماده‌بوان هه‌موو یه‌کپێ له‌به‌ری هه‌ستان موسا ئاغا یه‌کسه‌ر چوو له‌لای نیشانچی له‌سه‌ر کورسیه‌ک دانیش. دوا‌ی ئه‌وه‌ی که‌ هه‌موان هاتن نایان خوارد، ژنانی خه‌لکی ناوچه‌ی ده‌ریای ره‌ش خواردنی هیند خۆش و به‌تامیان لینابوو که‌ هه‌مووان چیتیان لینه‌دگرت. موسا ئاغا چاوی له‌سه‌ر نیشانچی هه‌لنه‌ده‌گرت که‌ له‌ ته‌نیشتییه‌وه‌ دانیشتبوو: ئه‌م پیاوه‌ هه‌یجشتیک ئه‌فسوون ناکات، ئه‌وه‌ هه‌ر شتیکی ده‌بینی‌ت ئه‌فسوونی ده‌کات، ئه‌م پیاوه‌ له‌و کاته‌ی له‌دایک بووه‌ ئه‌فسوون کراوه. ئه‌م پیاوه‌ هه‌موو رۆژیک له‌گه‌ڵ ده‌رکه‌وتنی تیشکی خۆر تا خۆرئاوا ده‌بی‌ت، له‌گه‌ڵ هه‌موو شتیکی ئه‌فسوون ده‌بی‌ت، کریتیش پارچه‌یه‌که‌ له‌م دنیایه‌، هه‌رچی له‌ هه‌ر جیگایه‌ک بی‌ت، هی ئه‌و جیگایه‌یه. گرفتێ سه‌ره‌کی په‌یوه‌سته‌ به‌ مرۆقه‌کان، به‌ بوونه‌وه‌کانی دیکه‌ و ژبان به‌گشتی که‌ شارستانیته‌ دیننه‌ ئارا. ئه‌گه‌ر له‌ سه‌رده‌می‌کدا له‌ سه‌ر خاکیک شارستانیته‌ تی‌ک هاتبیته‌ ئارا، ئه‌و سه‌رده‌مه‌ بۆ ئه‌و خاکه‌، بۆ ئه‌و مه‌مه‌له‌که‌ته‌، ساته‌وه‌ختی دره‌وشانه‌وه‌ی ئه‌ستیره‌که‌یه‌تی ئیستا بۆچی ئه‌و شارستانیته‌یه‌ له‌و پارچه‌یه‌ی خاکیکیه‌؟ ده‌نگی شوکری ئه‌فهن‌دی رشته‌ی ه‌زرو تیرامانه‌کانی بری.

"دوو وهستام رهوانه كردن باخه كانيان بهراورد كرد، گوتيان ئيمه تا ئيستا تربي وا جوانان نهينيوه. گوتيان سه زمان سوورما، قاشوي هم ميوانه يان له كوئ هيناون؟ پارهيه كي زور زور باشمان له رهزه پنده برپيت. ئيستا ناتوايم نرختك بو بهري نهو رهزه دباري بكهم. ئيستا هه رچي بليم رهنگه دروست نه ييت، منيش رهزه كه م بينيوه، منيش ساله هايه له نيو رهزائيم و تري ده كرم و ده فروشم، بهم ته مه نه گه يشتوم تا ئيستا رهزي وام له هيچ جيگايه ك نه بينيوه. له باره ي داره ه ناره كانيش ده ييت بليم جوانترين داره ه ناران و هاوتايان نيه. به مه يي، گه و ره، ده نكيپر وه كو دداني و شترن. كاكه پويرازي هيئا، دوورگه يه كي زور جوانت هه ليزاردوه. له هيچ دوورگه يه ك هه ناري ناوا نيه. خه لك ي دوورگه ي كارينجا نه مامي نهو داره ه ناران ه يان له كوئ هيناون؟ له باره ي هه نك و زه رده واله كانه وه ده ييت بلين گوله كان ي هم دوورگه يه ده توانن هم هه موو زه رده والانه له خو بگرن و تيريان بكهن؟ ناتوان، كه واته دوورگه كان ي نزيك... ژماره يه ك له هه نكه كان ده چنه دوورگه كان ي نزيك و له گولي نهو دوورگانه خوړاك و هه لاله ي پيوست ديتن و برپيكي باش هه نگوين دروست ده كهن. هم غه ليفانه ه ي كاك پويراز و كاك جه ميلي پزيشكي ناژه لانه، له دارايي كرپينيان ده يانه و يت هه ر مالتيك يه كيك له غه ليفه كانيان بده ني. هه نگويني غه ليفه يه كيش ده دهنه هه ر مالتيك. پاره ي هه نگويني نهو هه موو غه ليفانه. ته نانه ت هه موو ماله كانيش پر بن، به شي ساليكيان ده كات. جگه له هه نار و تري و هه نجير و خو خه كان."

"ئيمه ش قسه مان له گه ل بهرپير پزيشكي ناژه لان كرد، هه موو نهو پاره يه ي كه له هه نگوين جگه له وه ي به سه ر ماله كاندا دابه ش ده كريت، ديتته ده ستمان، ده يد هينه دكتوره بهرپيره كان بو دروست كردني خو يندنگه."

"كه ناوا، چوتنان زاني ئيمه ده مانه و يت ليره خو يندنگه دروست بكه ين؟"

پويراز به بيكه نينه وه گوتي:

"ئيمه ده زانين قوربان، (روفاعي)⁽³⁾ يه كان پيمانده ليين. ده تانه و يت خو يندنگه كونه كه نوژنه بكه نه وه، ته خته و نيوته ختي نيه قوربان، ته خته رهش و ميژي نيه قوربان، هه رچي مويل و كورسي له خو يندنگه دا هه بوون، ره مزي كاواك نوغلو سه رو كي لقي حزب هه مووي دزين و بردني قوربان."

(3) روفاعي: يه كيك له ته ريقه ته سؤفيه كانه كه له سه ده ي دوازه ي زاييني له سه ر ده ستي نه حمده روفاعي

دامه زريندراوه - و.

دکتۆر سەلمان سامی گوتی:

"سوپاسی ئیوه دەکەم بەرپێز. ئیمە سەبارەت بە کردنەوهی خۆیندنگە هیچمان بە کەس نەگوتوه."

"ئیمە ئاگادار بووینەوه قوربان."

"ئیمەش سەردانی بەرپۆه بەرایەتی ناحیەمان کرد بەرپێز. چووینە لای والیش، گۆتمان هەر لەگەڵ پرپوونی دوورگە دەمانەوێت خۆیندنگە بکەینەوه. داوای مامۆستا شمان کرد، بەرپێز خۆمان یارمەتی مامۆستا دەدەین بەرپێز. جارێ مامۆستایەك بەسە بۆ دوورگە."

"بەسە قوربان. وەلس ئایا دوورگە کەمان پێ دەبیێت؟"

"پێ دەبیێت، بەرپێز."

"جا کە دوورگەمان پێ بوو لە خەلک، دووبارە دەبیێتەوه دوورگە یەکی جوان و دیسان ئێرە دەبیێتەوه بە خاوەن باشترین خۆخ و هەنار و هەنجیر و ترپێ دنیا؟ جا کە دوورگەمان پێ بیێتەوه لە خەلک، هەر کەسیکی خراپ بیێتە ئێرە دەگۆرپێت و دەبیێتە کەسیکی باش. لە دوورگە ی ئیمەش وەکو خاکی بەپێزی ولاتانی شارستانی هەمیشە کەسانی شایستە پێدەگەن. هیچ شتیکی خراپ لەم دوورگە یە روونادات. ئیستا دکتۆرە بەرپێزەکان بە هاتنیان بۆ دوورگە کەمان گەرەو سەر بەرزیان کردین، بۆچی، چونکە ئەمانە هەر وەك چۆن لە گەلیبۆلۆ و نەخۆشخانە گەرۆکەکاندا بەسەر سەربازەکاندا دادەگەشتن، لێرەش، لەم دوورگە یەش، لەو کلێسایە ی کە بە دەستی رەمزی کاو لاک تێکدرا و تالان کرا گیانیان خستەوه بەر هەزاران بریندار و کاتیکیش بەهۆی کەمەندامبوونیانەوه خانەنشین کران هاتنە دوورگە کەمان و لێرە نیشته جێ بوون، لێرەش ئەرکیکی تازه یان خستە سەر شانی خۆیان و بریاریانداوه خۆیندنگە یەك بکەنەوه و کەسانی خۆیندەوار دروست بکەن و پێبگە یەنن."

هەردوو دکتۆر گوتیان: "تکا دەکەین، ئیمە قارەمان نین، کەسانێکین کە دەیانەوێت کارەکانیان بە باشی ئەنجام بدن. لەم دوورگە بەهەشتیە دابنیشیت و دەست بچەیتە سەر دەست گوناحە، کارکردن واتە زیان و بەر دەوامیدان بە زیان."

دکتۆر خەلیل رەفەعت گوتی:

"هەردوو کمان زۆر بە سەختی بریندار بووین و دەربازبووین و هاتینە ئەم دوورگە یە. ئیوه مرۆڤە باشەکانی ئەم دوورگە بەهەشتیە بوون، ئیمەتان گرتە نامپێزی کراوه ی خۆتان و دۆستانە و بە سنگی

فراوانهوه قبولتان کردین. ئیمه ههردوو کمان تا ماوین له تەك ئیوه دەبین. ئیمه له بهرامبەر ئهوه کەسه نزم و چهپه لانهی که له پیناو سی کورسی و کهمیک شووشه و یهك دوو دانه تابلۆ یادگار بیه له بیرنه کراوه کانی ئیمه بیان له نیۆبورد، لێره لای ئیوه دەمئینینهوه. تورکیاییه کی نوێ خهریکه پیکدیت، تهگه یارمهتی ئهوه ولاته نه ده بین که تازه خهریکه ده که ویتته سه ری ئهوه نان و ناوهی ده بخوین و ده بخوینه وه ئهوه ههوا بیهی که هه لیده مژین لیمان حه رام ده بیت. له م ولاته دا ئه م جوړه شوینانه زۆرن. ئه وده مهی که کلێسامان کردبووه نه خوشخانه، ههروه ها ره شماله کان له هه زاران سه رباز جهیان ده هات، پر ده بوون و خالی ده بوون، ژنانی ئه م دوورگه یه ش له گه ل کارمەند و خۆیه خشه کانی ئه م نه خوشخانه یه په یوه ست بوون. کاتیك ژنانی ئه م دوورگه یه نه یان توانی ده ره قه تی ئه وه هه موو برینداره بین، ژنانی گونده تورکمه نه کان هاتنه یارمه تیدانان. مرۆقه کانی ئیهره له نیو ئه م دۆزه خه، کاریکیان کرد که ئیمه هه ستمان کرد له نیو به هه شتدا ده ژین.

ئه وان هه ره وک خه ریک بوون دنا خاوتن و ده هاتن موسا ئاغا بیری له هاوسه ره له ده ستچوووه که ی ده کرده وه که چه ند تنۆکیك فرمیستک له چاوه کانی به سه ر گۆنایدا هاتبوونه خوار. شوکری ئه فه ندی که ئه مه ی بینى دلێ پر بوو، له دلێ خۆیدا گوئی خۆزگه دکتۆره کان ئه م قسانه بیان نه کردبو، هه ولیدا بابه ته که بگۆریت. ئه وه خۆشی به و رووداوانه ی که له رابردوودا روویاندا بوو خه مگین ده بوو و له ده ستی قاره مانه کان و که سه عاقل و جوامیره کان که ئه وه رۆژانه یان تیپه راندبوو و ولاتیان خستبووه ئه م رۆژه تووره ده بوو. دروسته ئیمه دواى هه زار سالی له هیلکه ی قه قنوس و له نیو ژیله مۆی ئاگردا له دایک بوو بووین. کاتیك له شارۆچکه یه کی ئاوا سه ره که لله ی سه ربازیکی هه لاتوو، تالانکه رتیک، سوو خۆرتیک، که سیکی خوانه ناس و باوه ربه هه یج نا، ده رده که ویت...

شوگری ئه فه ندی گوئی: "ته گه ره له شارۆچکه یه کی بچووک، کاواکیتک سه ره له لبدات و به یته بیته سه ره به رشتکاری ریک خستنی میله تیک که له خۆله میشی قه قنوس دروست بووه، ببینه و سه ره بکه له هه موو تورکیا چ باسه. با ئه وه لیبگه ریین، ئه مه باسیکی دوورو درێژه، ئیمه ده بیت ئیستا بیر له م دوورگه بچووه که مان بکه یه نه وه. ئیستا من ملکه چی فه رمان و بریاری دکتۆره به رپژه کانم. له باره ی کردنه وه ی خویندنگه هه رچی به فرمۆن به دل و به گیان له خزمه تدام و ئه مه به ئه رک ده زانم. ئه وه پاره یه ی که کاک پۆیراز له به شه هه نگوینه که ی خۆم پیداووم بۆ من وه ک سامان و پاشه که ویتیکه. دواى ئه وه ی که غه لیفه کان بردران هوه، هه نگوینه که یان ده به مه ئه سه نه بۆل و ئزمیر و ده یفرۆشم و هه رچی داها تی ئه وه هه نگوینه یه ده یه نیم و دوو ده ستی پیشکه شی به رپژان

دكتورەكانى دەكەم. باش دەزانم زەيتوونەكان و ھەموو باخچەكانى دوورگە ئاوەدان و چۆلەكانىش كړيڼ. لہبارەى خویندنگە ھەرچى لە دەستم بىت دريغى ناکەم، بەمزوانەش دەچمە لای والى و بۆ خویندنگەكە داواى مامۆستا دەكەم."

دكتور سەلمان سامى گوتى: "نە، نەكەيت داواى دوان بكەيت، دەنا ھەر ھىچ مامۆستامان نادەنى. بۆ ئەم سالانەى دەستپيڤك يەك مامۆستامان بەسە."

"زۆر باشە قوربان، چۆنى بەباش دەزانيت، با مۆستايەك بنيريت. تا ئيستا ھەر شتيكەم لە والى ويستبيت پييداوم. جەنابى والى خۆى سەرۆكى حزبى گەلى كۆماريخوازى ويلايەتەكەيە."

"سەرۆكى ويلايەتى حزبى گەلى كۆماريخواز راى لەسەر رەمزى كاواك چۆنە؟"

"ھەموو شتيك دەزانيت بە داواى ھەلدا دەگەرپت. دلئى ئەويش وەكو دلئى ھەموومان پڕ لە خوینە. گوايە لە شوپيڤك لە سەر وە لە ئەنقەرە پشتيوانى ليئدەكرپت."

"سوپاس كاك شوكرى. ئيمە دەمانەويت سەبەى شەو ميوانداریەك بۆ جەنابت ريكبەخەين. وەلى نيشانچى، ئەو جادووگەرەى دەرياكانيش دەنيرين ماسيمان بۆ بگرپت. دگمەنترين ماسى بۆ بەرپرتان دەگرپت."

ئەفە خەنجەرلى گوتى:

"منيشى لەگەلدا دەچم بزانم چۆن چۆنى دەريا ئەفسوون دەكات، دەريا چۆن چۆنى ئەو ئەفسوون دەكات؟"

حەسەنى راكردوو گوتى:

"منيش بە بەلەمەكەى خۆم لەگەل ئەواندا دەچم بۆ دەريا. بەو بەلەمەى كە لەوسەرى دەرياي رەش ھەروا بە ماسيگرتنەو ھاتم و گەيشتمە ئيرە. دەبيت بيينم ئەم دەريايەش وەكو دەرياي رەش بە روومدا پيئدەكەنيت و بە سەخاوتەو ھاووشم بۆ دەگرپتەو، يان نە."

"ئەم دەريايەى كە بە سەخاوتەو ھاووشى بۆ من كردۆتەو بۆ تويشى دەكاتەو. دەرياكەن خەلكى خويان لە چاويانەو دەناسن، حەسەنى راكردوو."

بەيانى زوو حەسەنى راكردوو چوو لای وەستا ئارسۆن. وەستا ئارسۆن چەند سەندوق قولابى ماسيگري ھەبوو.

"وەستا، من چەند دانە قولابى نويم پيويستن. تۆ ھەموو ماسيەكانى ئەم دەريايە دەناسيت."

"دەیاناسم. ئیستا سەبرنیک بگرە بە تییەپوونی کات فیڕ دەبیت کامە ماسی لە کام قوولایی دایە. ئەمە ئەوەندەش کاریکی سەخت نیە."

"گەمیک شارەزای ئەم دەریایە بوومە وەستا. وەستا، ئیستا قولابە کام بۆ دیاری بکە. بلی کامە ماسی لە چ شوینیکیەو لە چ قوولاییکیە. جارنیک پیمبلیت بەسە. لەبیر ناچیت. ئەگەر نەتوانم لە کەسیش فیڕبیم کام ماسی لە کام قوولایی بدۆزمەو، بە تییەپوونی کات خۆم فیڕ دەم. تا ئیستاش هەندیکی فیڕبوومە."

نارسۆن جۆرەها قولابی ماسیانی دەرھینا، لەلایەکی دیکەش دەیگوت کە کام قولاب هی کام ماسیە و ماسی لە چ قوولاییکدا دەژین و قولابەکانی دە دانە دە دانە دژماردن و دەیدانە حەسەنی راکردوو. کە کاری ژماردنی قولابەکان تەواو بوو، وەستا نارسۆن گوتی: "سەرۆک حەسەن، ئەگەر پارەت نیە، پاشان ببەدە."

حەسەن لە کاتیکیدا سەنگی دەریەپەڕاندبوو گوتی: "هەمە. من لەوسەری دەریای رەش، لە رۆژھەلاتەو تا گەیشتمە ئیڕە، حەسەنی راکردوو بە برای خۆی بلیت هەر ماسیم دەگرتن و دەمفرۆشتن و بە پارەئەو ماسیانە خۆم دەژیاندا."

کیسە بە ژەنگیانە دووراوەکە لە گیرفانی سەرسنگی دەرھینا. زارکی کیسەکە بە ژەنگیانە نارنجی چنرابوو و لە نیوەراستی ژەنگیانەکانیش دوویشکینک بە ژەنگیانە شین نەخشیندرابوو کە کلکی قیت راگرتبوو. نارسۆن ئەو کیسە بە ژەنگیانە چنراوانەیی زۆر باش دەناسین. لە دیھاتەکانی ناوچەیی توورۆس نزیکەیی هەموو کچە گەنجەکان لەو کیسانەیان دروست دەکرد و نەخش و نیگاری بەلندەو پەپوولە و نەخشی جۆراوجۆری دیکەیان لەسەر چێدەکردن. زیاتر تورکەنەکان و ئەرمەنیەکانی چیاکانی توورۆس ئەو جۆرە کیسانەیان بەکار دەھینا کە نەخشی دوویشکیان لەسەر دروست دەکرا.

وەستا نارسۆن ئاھییکی ھەلکیشا: "گەواتە، سەرۆک حەسەنی راکردوو، لە دەریای رەشی ئیوێش لەو کیسە بە ژەنگیانە چنراوانە دروست دەکرین، ها! لە چیاکانی توورۆسی ئیمەدا کچانی تورکەن و ئەرمەن لەو کیسە بە ژەنگیانە چنراوانەیان دروست دەکرد."

"وەستا، تۆش ئەو باھۆزە فریی داویتە ئەم ناو؟ تۆش وەکو ئیمە لە ماڵ و مەملەکەتی خۆت ئاوارە بوویت؟ نرخێ قولابەکان بلی وەستا. من لە دەریای رەش لە ولات و دەقەری خۆمدا ببینن لە سیدارەم دەدەن وەستا. وەستا، ئەم چاوە زەقەنەیی من لاوانیکی زۆری ببینیون کە لە نیو جەنگەلدا بە

دره‌خنده‌کانه‌وه هه‌لۆاسرابوون. ئەم چاوانه سەربازانئیکى راکردووی بینوون که چاویان له کاسه دەریه‌پییوو و زمانیان بستتیک راکشابوو. گوئنی ئاسانه، وەرەو له دلم پیرسه وهستا. من ئەو کەسه‌م که رامکرد تاکو نه‌توانن له سیدارەم بدەن."

وهستا ئارسۆن دەستی دایه‌شەو ده‌فته‌ره‌ی له‌سه‌ر میژی ته‌نیشتییه‌وه بوو و قه‌له‌می که له پشت گوئی بوو هیئایه‌ ده‌رو حسابی کرد، نرخى قولابه‌کانی پیگوت. حەسه‌نی راکردوو پارە‌کە‌ی به‌ هیمنی ژمارد، خستیه‌ سه‌ر له‌پى ده‌ستی وهستا ئارسۆن.

وهستا ئارسۆن به‌ نیشانه‌ی خوا به‌ره‌کەت بدات، ده‌ستی پر پارە‌ی خۆی به‌ دەوری سه‌ری خۆیدا وەر‌سووراند و به‌پیشی داهینا.

"سه‌رۆک حەسه‌ن، حەره‌کەت له‌تۆ و به‌ره‌کەت له‌ خوا." وهستا ئارسۆن چاوه‌ پر له‌ میهره‌کانی برپیوووه چاوه‌کانی حەسه‌ن و به‌ ده‌مه‌بزه‌وه سه‌یری ده‌کرد. حەسه‌ن، دواى ئەوه‌ی کیسه‌کە‌ی خسته‌وه‌ گیرفانی، ده‌ستی برده‌ نیو گیرفانه‌کە‌ی دیکە‌ی، کیسه‌یه‌کى به‌ ژه‌نگیانه‌ی شین چنراوی هیئایه‌‌ده‌ر، له‌سه‌ر کیسه‌که‌ نه‌خشی په‌پووله‌یه‌که‌ به‌ ژه‌نگیانه‌ی نارنجی دروست کرابوو به‌ بالی له‌رزانیه‌وه.

"بیگره‌ وهستا، پارە‌کانت بخه‌ره‌ نیو ئەم کیسه‌یه‌. به‌ره‌کەتیا‌ن بکه‌وتی." "

رێک له‌م کاته‌دا نیشانچی و خه‌نجەرلی له‌ دوو‌کانه‌که‌ وه‌ژوورکه‌وتن، نیشانچی به‌ بینینی قولابه‌کانی سه‌رمیژ گوئی: "ئوووه‌هووو، حەسه‌نی ئیئمه‌ بیننه، هه‌موو جو‌ره‌ ماسیه‌کانی ده‌ریای خۆمانی ژماردوون و بۆ هه‌ر کامیکیان قولابیکی سه‌ندوووه."

رووی کرده‌ وهستا ئارسۆن: "وهستا ئارسۆن قولابی نه‌هه‌نگیشت هه‌یه‌؟" و پیکه‌نی.

"نه، به‌لام دروستی ده‌که‌ین، سه‌رۆک نیشانچی."

"دواتر ئەمه‌ت لێداوا ده‌که‌م، ئیستا له‌و قولابانه‌ی دروستت کردوون بمانده‌ری."

نیشانچی ناوی ماسیه‌کانی ده‌گوت و وهستا ئارسۆنیش قولابی ئەو جو‌ره‌ ماسیه‌ی دادە‌نان. وهستا‌کان له‌ ماوه‌یه‌کی کورتدا کاره‌کە‌ی خۆیان ته‌واو کرد. حەسه‌نیش قولابه‌کانی خستبوونه‌ نیو گوینه‌ی مشه‌مایى.

"له‌و گویناهه‌ت هیشتا هه‌ن؟"

"هه‌مه‌."

له‌ گوینه‌کە‌ی ته‌نیشتییه‌وه چە‌ند دانە‌یه‌کی بچووکی ده‌ره‌ینان و بۆ لای نیشانچی رادان:

"فهرموو نیشانچی، قولابه کانتی بخره نیویهوه. ئەم گونیانه کابرایه کی یۆنانی کاتی رۆیشتن دابوونی به دێهاتییهک، منیش ماسیم دایه کابرای دێهاتی و ئەویش ئەم گونیانه و کۆتییکی مەشەمای دامی."

نیشانچی کاتیک قولابه کانی دەخستنه نیو گونیه که، گوتی:

"دیسان وەرە نیو بە لە مە کهی من، لەوئ پێکهوه ماسیان دەگرین."

حەسەنی راکردوو گوتی: "باشه، بەلام..."

"بەلام چی؟"

"بەلام من دەمەوێت لە دەوری دوورگە کابادا بگهڕێم، هەر وەها دەشمەوێت سەبارەت بە دوورگە کابا هەندیک شت لێبپرسم."

نیشانچی گوتی: "باشه پێکهوه دەچین لەوئ دەگهڕێن."

سواری بە لە مە کهی نیشانچی بوون و رۆی دوورگە کابایان گرتە بەر. بە لە مە کهی نیشانچی زۆر خێرا بوو، هەر زوو گەیشتنه دوورگە کابا، بە نارامی بە دەوری دوورگەدا سوورانهوه. حەسەنی راکردوو زەیتوونستانه که و خانوویک که هەر چوار دیواره کانی رمابوون و هەر وەها کەنداویکی بچووک که لە بە لە مە میک گەورەتر بوو لە دەروە بە ئاسانی بەدی نەدە کرا نیشانی نیشانچیدا. پاشان چوونه نیو دوورگە کهو بە لە پی دەستە کانیان ئاویان خواردوهوه. لەو ساتەدا بزە شینه کان سالدانه سالدانه لەسەر زناره کانهوه دابه زین و هاتن لە دەوری ئەوان هەلقەیان بەست، بە حاله تیکی ئاشناو خووگرتوانه سەیری ئەوانیان دەکرد.

حەسەنی راکردوو لە نیشانچی پرسی: "تۆ بزنی شینت بینیبون؟"

"هەندیکجار لە نیو میگه لێکی گەوره بزە شینیک بەدی دەکریت. من تا ئیستا نەمبینیبون."

"ئەمانه گشتیان شینن."

"حەسەنی راکردوو، کورە، نەتیستوه ئەمانه بزنی خدرن سلاوی خوای لیبیت؟ خو ناییت بزە کانی خدر سلاوی خوای لیبیت وەکو بزە کانی دیکه بن، مەگەر خدر سلاوی خوا لیبیت وەلی و عارفی دەریاکان نییه؟ ئەمر بە دەریا بکات بوسته، دەوستیت، ساف ساف بیتشەپۆل، بیکهف، بێچوو کترین لۆنگ. ئەو که شتیە گیر خواردوهوه کانی نیو لافاری دەریاکان دەریاز دەکات. هەندیک لە که شتیە کانییش دەریاز ناکات، هەموویان هەلده داته بنی بنهوهی دەریا. بە ئەسپه خالداره

خاکیه کهی خۆیهوه له رۆژههلاتهوه بۆ رۆژئاوا، له باکوورهوه بۆ باشوور دهگهڕیت و به چاو نابیندریت. هیچکات تهسهپه کهشی بهر ئاو ناکهویت و رۆنچیته نیو ئاوهوه.

"واته ههڕگیز له تهسهپه کهی پیاده ناییت له شوینیک دابنیشیت و خواردنیک، شتیك بخوات؟"

ئهفه خهنجهری تووره بوو:

"بنیادهمی گیل، نهزان، بنیادهمی گیل، چما پیاوانی خوا نان دهخۆن؟ نان بخۆن، له کوئی

بهههشت قهزای حاجهت بکهن؟"

"تهدی تهگهڕ نان ناخوات تهم بزنانهی بۆچی لیڤه داناون؟"

"تۆزیک عهقل به کاربینه پیاو، تهم بزنانه بۆچی ئاوا شینن، بۆچی، وهختی ههزرهتی خدر، پیری

دهریاکانه، بزنهکانی تهو چۆن دهکریت وهکو بزنهکانی خهڵکانی دیکه رهش بن؟"

"بزنی زهرد و سووریشی ههن."

"ههر خوا دهزانیت ههزرهتی خدر تهم بزنانهی بۆچی لهو دوورگه چۆل و هۆله داناون، نهکا تهم

بزنانه، بزنی نهبن و پهری بن و له شیوهی بزنی دهکرهوتبن. کی دهزانیت، بهلکو تهم بزنانه نهزرکردهبن.

تهگهڕ وانهبیت، تهم میللهته برسیه بهههر نرخیک بوا رۆزیک دههاتن و ههموویان سههر دهبرین و

دهیاخواردن، وانیه؟"

بزنهکان ههروا له دهوواندهوری تهوان وهستاوون و گوێیان دابوو تهو مشتومرهی تهوان.

نیشانچیش خراب کهوتبووه بیرکردنهوه نهیدهزانی چی بلیت.

"دهلین کابرایهکی یۆنانی ههفتاو پینج سالی رهبهق ههموو رۆژی شیری تهم بزنانهی دۆشیوهو

خواردوویهتیهوه، ههرویهش زیاتر له سههد سالی ژیاوه."

"پاشانیش ههزرهتی خدر، تهو کابرا یۆنانهی، تهودههمی لهسههر زنارهکان خهریکی دۆشینی

بزنهکان بووه قاچی ههڵخلیسکاندوهو یۆنانهی پیریش لهو سههرهوهی زناره نووکتیهکان غلۆر بوتهوهو

کهوتوته نیو دهریاو ئیدی سههر ئاو نهکهوتوتهوه. تهوکاتهی تهو له بنی دهریا به جهستهی خویناوی

و هارداراویهوه بوته خۆراکی ماسیان، دهریاش بهلهمه کهی نوقمی ژیر ئاوخستوه.

بهلهمه کهشی ئیدی سههر ئاوا نهکهوتوتهوه. ئیمه تهنانهت تههمه مان له چیاکانیش بیستوه.

ههزرهتی خدر دههرهق به بزنهکانی خۆی زۆر قهلسه. تهو کهسانهی دهست بۆ بزنهکانی درپژ بکهن

یان سهریان بپرن، خدر بیتهوهی گوئ به فرمیسهکهکانیان بدات، به بهلهم و گهمی و

کهشتیهکانیانهوه فریمان دهاته قوولایی دهریاو لهنیویان دهبات."

"ئەم خدرە عارفى دەرياكانە يان شوانى بزنان؟ ئەگەر من كارىلەيەكى خرىن و قەلئەوى ھاورپەنگى دەرياي ئەو سەربرېم، گۆشتەكەشى بەم دارزەيتونەو ھەلبواسم، ھەموو رۆژيەكيش بەدار و چىلكەى وشكى زەيتون ئاكرىك بەكەمەو، گۆشتى كارىلەكە دابنېمە سەر پەنگران و بېرژېنم و بېخۆم، خدر چىم لەگەلدا دەكات؟"

"بېدەنگ بە، بېدېنى بېتېمان، بېدەنگ بە."

دەستى بۆ لاي خەنجەرەكەى بەر پىشتىنى برد، نىشانچى يەكسەر چوو دەستى گرت.

"تۆ ئىستا ئەم خەنجەرە لە ورگى من رادەكەيت، پاشان دەچىت بە دەولەت دەلېيت، ئەو كابرەيە، ئەو ھەسەنە راكردو بېدېن و ئېمانە، بزنى خدرى سەربرېو ھەلبواسم و خدرىش خاوەنى ئەسپى خۆلەمىشى يەكسەر گەيشتۆتە سەرى و بە خەنجەرەكەى ورگ و رېخۆلەكانى ھەلبېرېون."

ئەفە ئەمجارەش دەستى بۆ خەنجەرەكەى بردو گوتى: "ئەى كافر." ھەسەنىش دەمانچەكەى دەرھىنا، "ياللا ۋەرە خدر ئاغا، شوانى بزنى شىنەكان، ۋەرە تەكلىفمان يەكلايى بەكەرەو، ئەى شوانى بزنان."

نىشانچى لەكاتىكدا ئەوان ئاوا بە بەر يەك ھەلدەچوون و مېستومېريان بوو، چوو لە نىوانيان راوھستا:

"دروست بوەستن، كەيفەم بەو جۆرە گالئانە ناھىت، تۆ دەستت لە خەنجەرەكەت ھەلبېرە، تۆش ئەو شتەى بەدەستتەو ھەبە بېرەو شۆينى خۆى! ئا، ئەو شۆيەيە. بەدەختىنە خوايە بزنىكانى پېر خدر چاۋەكانتەن كۆي بەكەن. ئەگەر پىاون، جوامېرن، لەجىياتى ئەو ھەبە بېرە بېرە گىيانى يەكەى، سەير بەكەن، ھاتونەتە تەنېشتان، دەستتان درېژ بەكەن دەتوانن بىيانگرن، ئەوئەندە لىتەنەو نىزىكن. يەكېك لە بزنىكان يان كارىلەكانى خدر يەكسەر بگرن و سەرى بېرن. ھەم دارى وشكى زەيتون ھەبە، ھەم نانى تەنوورى تازە. ياللا دەست ھەلبېرن بېينم. ئازان، زووبن. ئەم بزنى شىنەى خدر بگرن و سەرى بېرن بېينم. كوشتنى بزنى ئاسانترە لەو ھەبە يەكەى بەكۆرن."

ئەفە خەنجەرەلى گوتى:

"ھىچكەس ناتوانىت بزنىكانى پېر خدر سەر بېرېت، نە رۆستەمى زال، نە كۆيەر ئۆغلو و نە تەنەت ھەزرتى خدر خۆيشى."

"ئەگەر نەتوانىت سەريان بېرېت، ئەدى بۆچى بەخىويان دەكات، بۆ جوانى؟"

"خو دەزانىت، مەسۆگەر ھۆكارىكى ھەبە. ناكرىت دەست لە كارەكانيان ۋەربدرېت."

حهسهنى راكردوو گوتى: "خو ئيمه ي كه يه كدى ده كوژين بوچى ئافرانده؟ ئيمه ي سهيرو سهمه رى بوچى ئافرانده؟ بوچى ئافراندهونى، ئه و مرؤفانه ي كه ئازارى يه كدى ده دن، ئه و مرؤفانه ي كه يه كدى له سيداره ده دن، له سيداره ده دن و به تامه زرؤبى و له زه تېر دنه وه ده وستن و ته ماشايان ده كه ن؟"

"واز له و شتانه بينن، بابچين ماسيان بگريين، ئيوه چيتان به سه ر بزنه كانى خدره وه هه يه، به لكو هه زه تى خدر هيواش هيواش بزنه كانى بكوژته وه و بياخوات. به لكو عارفه كانيش به هيواشى خواردنى خويان بخۆن. چۆن ده زانن خدر خواردن ده خوات يان نا. كه گه راي نه وه دوور كه ده بيت ئه وه له دكتور سه لمان سامى شيت بپرسين تاكو باش راومان بنيت. ته نها له خو ي رابكات نه ك له دوور كه. واز بينن له و شتانه. هه ر كى ده يه ويت با چه قوكه ي هه ل بگري ت و بچيت بزني كى قه له و و تير گؤشتى خدر بگري ت و سه رى بپري ت و نوشى گيانى بكات. له جياتى ئه وى يه كدى بكوژن، بزنه كان لي ره ن خو."

نیشانچى به توورهبى و ههنگاوى گه وره و خيرا به ره و ليوار رو يشت، بزنه كانيش كه وتنه دواى. كه مي ك دواتر خه نجه رلى و هه سه نى راكردوش له كاتي كدا به نيو بزنه كاندا ره ت بوون گه يشتنه ليوار، سوارى كه له كه بچو كه كه بوون و خو يان گه يانده به له مه ماتؤر داره كه. هه سه ن به له مه كه ي لي ده خو رى. نيشانچى به ده ست شو يني كى نيشاندا و گوتى: "پيموايه ئه وى له ره له ريه تى له مه رجانه ماسى، بابچين سه يري كى بكه ين."

چوونه ئه و شو ينه ي نيشانچى ئاماژه ي بو كرد، قولابه كه ي نيشانچى ئاماده بوو، يه كسه ر هه لدايه نيو ده رىا. خه نجه رلى به ده ست ي ك دا و به ده سه ته كه ي دي كه ي قولابى گرتبوو چا وه كانى خيرا خيرا له نيو قولتى چا وه كانى ده سووران، نه يده زانى چ بكات. هه سه نى راكردوش قولابه كه ي خو ي هه لدايه نيو ئا و. چا وى بري بووه ده ستى و به رده وام ده ستى به رزو نزم ده كرد ده وه.

ئه فه خه نجه رلى گوتى: "لي ره له ده رىا، توورهبوون و موورهبوونان نيه هه سه ن ها، ئه و شته ي به ده سه ته وه يه بده به من، هه ر كه نوو كى لي دا راي ده كي تشم. بگره هه رچو ني ك بيتخوشه وا بيه سه ته وه." دا و و قولابى ني وده ستى بو لاي هه سه ن دري ژكردن. هه سه نى راكردو له ما وه يه كى كورتدا دا وه كه ي له قولاب گري دا، دانه خو رى به سه ر قولابه كه وه كردو گوتى: "بينيت دانه خو ره كه م چۆن به نوو كى قولابه وه كرد؟ سه ير بكه، دانه خو ره كان له نيو ئه م كاسه گلينه هه لده گري ت و به سه ر"

قولابه‌که‌یه‌وه ده‌که‌یت، ئیستا قولاب هه‌لده نیو ده‌ریا. هه‌رکاتیک ماسیه‌ک خۆی له قولاب داو جوولاندى، تۆش رایده‌کیشیه سه‌روهه." "ته‌مه‌یان ئیدی ده‌زام."

رێک له‌م کاته‌دا نیشانچی یه‌که‌مه‌ین ماسی گرت. بریقه‌ی پوله‌که‌کانی ماسی له‌ هه‌وادا په‌خش بوون. مه‌رجانیکی گه‌وره‌ بوو، به‌سه‌ر قولابه‌که‌وه بۆ ته‌ملاو ته‌ولا هه‌لبه‌ز هه‌لبه‌زی بوو. دواچار نیشانچی به‌ده‌سته‌ زه‌ره‌کانی گرتی، ماسی له‌نیو ده‌سته‌ به‌هێز و مقاشناسا‌کانی ته‌ودا هه‌ولتی ده‌دا. نیشانچی ماسیه‌که‌ی له‌ قولابه‌که‌ کرده‌وه خسته‌یه‌ نیو له‌گه‌نه‌ تابه‌ته‌یه‌که‌. ماسی که‌ که‌وته‌ نیو ئاوی له‌گه‌نه‌که‌ به‌هه‌موو هێزو توانایه‌وه ئاوه‌که‌ی به‌ملاو ته‌ولادا پڕژاند. که‌ ماسی ماندوو بوو و ئارامی گرت نیشانچی ئاوی له‌گه‌نه‌که‌ی نه‌گۆزی، به‌لام کاتیک ماسیه‌که‌ سست بوو ئینجا ئاوی له‌گه‌نه‌که‌ی به‌تال کرد و له‌ ئاوی ده‌ریا که‌ پری کرده‌وه. ماسی له‌نیو ئاوی تازه‌دا به‌ ئارامی که‌وته‌ مه‌له‌کردن. دواى ته‌وه هه‌رکاتیک ئاوه‌که‌ی ده‌گۆزی دیسان ماسی گیانی ده‌هاته‌وه به‌رو ته‌م ره‌وشه‌ تا پڕبوونی له‌گه‌نه‌که‌ به‌رده‌وام ده‌بوو.

دواى نیشانچی چه‌سه‌نیش مه‌رجانه‌ ماسی‌کی گه‌وره‌تری گرت و رایکیشایه‌ ده‌روهه. ماسی که‌ به‌سه‌ر قولابه‌که‌وه هه‌لده‌به‌یه‌وه سێ جار بریسکایه‌وه، سێ جار هیلکی باریک هه‌واى شه‌فکرد. پڕوشه‌ی سوورباو له‌ ماسیه‌که‌ که‌ له‌ هه‌ولدان و هه‌لبه‌زیندا بوو به‌و نیوه‌دا بلازبوونه‌وه.

ده‌ریا ته‌وه‌نده‌ی ماسی تیدا بوو، که‌ نیشانچی و چه‌سه‌نی را‌کردوو هه‌ر له‌گه‌ل ته‌وه‌ی قولاییان هه‌لده‌دایه‌ نیو ئاوی ماسی دواى ماسیان که‌ له‌ژێر تیشکی خۆز ده‌ده‌ره‌وشانه‌وه بریسکه‌ و پڕوشه‌ی سوور و شین و په‌مه‌یان به‌و نیوه‌دا په‌خش ده‌کرد راده‌کیشایه‌ده‌ر. ته‌وان تا زیاتر ماسیان ده‌گرت ته‌فه‌ خه‌نجهرلی زیاتر نیگه‌ران و دل‌گران ده‌بوو. نیشانچی و چه‌سه‌نیش به‌ بینینی ته‌و ره‌وشه‌ی ته‌و نیگه‌ران و دل‌گران ده‌بوون. به‌رده‌وام له‌ بنه‌وه سه‌یری قولابه‌که‌ی ته‌ویان ده‌کرد. سه‌ره‌نجام خه‌نجهرلیش مه‌رجانیکی گه‌وره‌ی گرت، ته‌و ده‌سته‌ی که‌ قولابه‌که‌ی گرتبوو بۆ سه‌روه‌ به‌رزبووه‌وه، ماسیه‌که‌ی که‌ ده‌جوولاو ده‌بریسکایه‌وه ماوه‌یه‌ک ئاوا به‌ده‌سته‌ی به‌رزه‌فتی کرد، له‌ خۆش‌حالیان له‌ پیستی خۆی جینه‌ده‌بووه‌وه، زاری تا بناگویی کرابوووه، نیشانچی و چه‌سه‌نیش خه‌ریکبوون پیپی‌ده‌که‌نین.

خه‌نجهرلی دواى ته‌وه لیک‌دالین‌کدا ماسی گرتن. له‌گه‌نه‌که‌ له‌ ماسیه‌ جووله‌داره‌کان پڕ بوو بوو. نیشانچی گوتی:

"ئەم لەگەنە پر بوو كورپنە، با ماسیە جۆر بەجۆرەكانی دیکە بۆئەگەنەكانی دیکە. ئیمە ئیستا سی ماسیگری كارامەین."

خەنجەرلی گوتی: "سویاست دەكەم سەرۆك نیشانچی. زۆر سوپاس. دەست بۆ ھەرچی بەیت لەنیو دەستتدا بییتە زێر. ئەگەر پێشتر پێیانگوتبوام رۆژتیک تۆ سەتلیکی پر ماسی دەگریت، تەنانتە ھەزرتی خدریش سالۆی خۆی لیبتت كە بەسەر ئاوەكاندا ئەسپ تاو دەدات، نەیدەتوانی واملیپكات باوەر بەوہ بیئم، ھەمان خدری كە شوانی ھەموو بزە شینەكانی دنیاہە."

راکردو دەستی بە ھەموو ھیزیوہ دانایە سەر شانەكانی و گوتی:

"ئەفە، ناشت بووینەوہ؟"

ئەفە خەنجەرلی بە پێكەنینەوہ سەیری كرد:

"ئیمە كە لە یەكدی توورە بووین؟"

"دروستە، كە تۆرە بووین؟ ئاگات لەو ماسیەش بیئت كە گرتوتە!"

بۆ خالیکی دوور كە نیشانچی نیشانی دابوو رۆیشتن و لەوی لەنگەریان گرت و قولابەكانیان ھەلدا. لێرە ماسیەکی زۆریان گرت. سەریان لە چەند شوپینکی دیکەدا، لەگەنەكان پراو پر بوون لە ماسی. شەیتانە دەریاییەكانی نیشانچیش ئەمڕۆ خەریکی ئەنجامدانی ئەركی خۆیان بوون. ھەر كە نیشانچی فەرمانی دەردەكرد، ھەموو ماسیەكانی دەریایان كۆدەكردنەوہ بەلەمەكانیان پر دەكردن.

دەرووبەری عەسر گەرانەوہ. نیشانچی لیكلیكە ئاوی لەگەنەكانی دەگۆزی، بۆیە تا گەیشتنە دوورگە ھیچ یەك لە ماسیەكان نەمردن.

ھەموو ژنان و كچانی دوورگە دەست بە چەقۆ لەسەر ئەسكەلە چاوەرپی ئەوان بوون. پۆریاز كە لەبەر ئەو میوانداریەمی بە شانازی شوكری ئەفەندی رێکیانخستبوو بە بەلەمەكە قەدریی بەلەموان چوووبوہ شارۆچكە و شتە پێویستیەكانی كریبوون و ھینابوونی.

ژنەكانی ماسیەكانیان كە لەسەر وردە بەرد و چەوہكە ھەلپشترابوون پاككردنەوہ، پەنگرە گەشاوہكان رێكخران، ماسیە لەشیشدراوہكان خزانە سەر پەنگران. راکی و ئۆزۆ و شەپاھەكان سەریان ھەلپچیتندرا. لەسەر سفەرەكە ھەرچی دلت دەبخواست داندرابوو.

ئوسوی دەنگبیژ بەخۆی و نەیەكەییوہ ھات. لەبەری ھەستان و بەوپەری ریز و شكۆمەندیوہ لەلای سەرەوہ جییان بۆ كردهوہ. خواردن دەستی پێكرد. لەگەل خواردندا راکی و ئۆزۆ و شەپاھیش

وهكو ئاو دهخورانهوه. موسا ئاغا داواى له ئوسوى دهنگبېژکرد نهى بژهنېت. ئوسوى دهنگبېژ دهميك بوو چاوهپېي داوايهكى ئاوايو، سههتا سى جار فوى ليكرد، پاشان دهستى به ژهنين كرد. يهكهم نهوا غهمگين و دلسووتينهر بوو، فرميسك له چاوى همموان تهلقهى بهستبوو. پاشان ئاوازهكه گوزاو حالتهتى سهما و ههلهپهركيى بهخۆوه گرت. زۆرى نهمايو ههمويان ههستن و دهست به سهما بکهن. لهم كاتدا، زههرا به ههنگارى نهرم و نيان وهكو سايه بهرامبهه به پويراز رهن بوو. جامى نيودهستى پويراز ههروا له ههوادا مايهوه.

پويراز جامهكهى نيودهستى دانايه سهه ميژ، لهنيو خويدا گرمۆله بوو. زۆرى نهمايو سههري به ميژدهكه بكهويت. فاسيلى به بيدهنگى لهجيى خوئى ههستاو چوو قوئى پويرازي گرت و راستيكردهوه. پويراز به ئاسانى ههستايهوه، هيچ كيئى نهبوو، تا كهيشتهوه مالى بهبيگرفت روئيشت، وهك هيچ رووينه دايت له پليكانه كانيشى بهسهركهوت، چوو زوورى خهوتنى، بيتهوهى پيوستى يارمهتيدان ههبيت جلهكانى داكهندن و جلى خهوى پوشين و چوو نيو جيگا، لينفى راكيشايه سهرخوئى و كهوته خهويكى قوولهوه.

نيوهشهو بوو كه ميواندريهكه كوتايى هات، بهلهمهكهى شوكرى تهفهندي لهنيو سپيتى دهريادا كهوته جووله. شوكرى تهفهندي بههؤى مهستى و سهرخوشيهوه تهو شهوه نهيتوانييو بخهويت، تاكه خوئيهكى تهم سالانهى داوبى تهم شهوه بوو. له ترسى تهوهى نهكات تهو خوئى و شادمانيهى لهدهست بچيت نهيتوانييو بخهويت. برياريو داوبى دوو رۆژى ديكه لهگهله موسا ئاغا بچنه تهستهنيول. ئاشنايى و هاوپييهتى تهو پياوه رهسهن و شكۆمهنده خوئى بهختهوهرى و شانازيهك بوو بو خوئى. داوبى مارويهكى دريژ بوو كهوا بهخت و ئيقبال جارېكى ديكه بهروويدا پيكهنيبوو.

بهشی شه شه م

کچه کان نهو دهسته جلهی که له ناو باوله کان نه بوو و هیشتا قهت نه یانپۆشیبوو خستیانه نیو جانتایه کی بچووک. پیلاوه زیاده کانیشیان که مه گهر به ده گمهن دهن له بییان نه کردبوو. پیلاوه کان باوکیان کاتی خۆی له ئیتالیا بۆ هیئابوون، هه روا به قالبی خۆیانوه دهستلیته دراو مابوونه وه. جانتا چه رمیه کانیشیان ده توانین بلین هه نوئ نوئ بوون. بریار بوو شه و رۆژهی ده گهنه شهسته نبۆلش بچنه ئاریشگا. قه دریی به له موان به له مه که ی سازو تاماده کردبوو و بالیقیکی نه رمی خستبووه پشت سه ری موسا ئاغا. بۆ کچه کانیش له ته ک شه ودا نیمده ری پان کردبوونه وه. موسا ئاغا که خۆی ری ک و شیک کردبوو، له گه ل کچه کان زۆر زوو چوو شه سه که له، قه دریی به له موان له شه سه که له چاوه رییان بوو. هه ر که سواری به له م بوون، ماتۆری به له مه که که وته کار و به له م وه ری که وت. به له م هیشتا دوور نه که وتبووه وه که پۆیراز بۆ به ری کردنیان به خیرایی خۆی گه یانده شه سه که له. دهستی بۆ ری قینگه کان که هیشتا له سه ر جینگای خۆیان دانه نیشتبوون، راوه شانده. ری قینگه کانیش دهستیان بۆ شه و راوه شانده. پۆیراز تا شه و ده مه ی شه وان دوور که وته شه و دهستی هه ر به هه واوه بوو. له گه ل شه و ده ی به له م له به رچاوان ون بوو، پۆیراز بیدهستی خۆی له سه ر ته خته کانی شه سه که له دانیشته و تا شه و ده مه ی قاسیلی هات سه ری له سه ر شه ژنوکانی هه لئه بری و ئاوا مابووه وه. قاسیلی ژیر بالی گرت و هه لیستانده وه بر دیه وه ماله وه. پۆیراز به ده نگه کی هه ر شه و ته ده بیسترا گوتی:

"ده مه ویت بجه وم قاسیلی." له سه ر ته خته خه وه که ی دانیشته. قاسیلی جله کانی له به ر کردنه وه، پیژامه که ی کرده به ری. پۆیراز، جگه له م پیژامه یه، دوو دانه ی دیکه شی کریبوو. دوکاندارێکی یۆنانی پیژامه کانی نیو دوو کانه که ی به نرخیکی زۆر هه رزان دا بوونه خهیری شه فهندی و رۆیشتبوو. پۆیراز هه ر سه ری خسته سه ر بالیف زۆری نه برد خهوی لی که وت، سی رۆژی ته واو له نیو جیگا نه هاته ده ر.

شوکرێ شه فهندی له شه سه که له ی شارۆچکه که چاوه ری موسا کازم ئاغا بوو، چوو پیشوازیان، شه وانی بر دهنه وه مالی خۆیان، شه و شه وه میوانداری کردن.

دوو رۆژ دواتر گه‌یشتنه ئەستەنبۆل، چوونه پیراپالاس. لەمیوانخانە کە موسا کازم ئاغان ناسی و زۆر بە باشی پێشوازیان لێکرد. باشترین ژورەکانی روو لە دەریایان بۆ دانان. بەیانی، دوای بەرچایی، چوونه لای سەعید رەحیمی بەگ، سەعید رەحیمی لە ئەوروپا گەرابوو، بە گەرمی پێشوازی لێکردن، بردنیه ژوروی کاری خۆی، لەسەر کورسیه‌که‌ی هه‌ستاو هات لە بەرامبەریان دانیش. قاوه هات، خواردیانەوه، موسا ئاغا لە کاتی‌کدا بە ئومێدە‌واریه‌وه سەیری چاوانی سەعید رەحیمی دەکرد، پرسى: "لە کارەکانی ئێمه چ هه‌وائێک؟ بالیۆزی یۆنان چیده‌ئیت؟ ئەنقەرە چیگوت؟"

سەعید رەحیمی گوتی: "مەپرسە، هیچشتێک مەپرسە، لەبارەى کارەکه‌ی تۆ لەگەڵ هەر که‌سێک قسەم کرد وەکو دۆژمن سەیری کردم. گوتیان، ئەمان ئەمان، گوتیان خەریکه‌ نێوانمان لەگەڵ یۆنانیه‌کان باش دەبیت، ئیدی باسی ئەم شتانه مەکه. گوتیان، تورکیک، تورکیکی راسته‌قینه، تورکیک لە یۆنان هاتۆته ئەم نیشتمانە بەهه‌شتناسیه، پێی خستبێته‌وه سەر ئەم نیشتمانە بۆچی دەیه‌وێت بگه‌رێته‌وه بۆ یۆنان. چپوای نەمابوو نوێنه‌ریک دەمانچه‌که‌ی هه‌لبکێشیت و بمکوژیت. باوکم زۆر بەتوندی نەراندى بە سەرمددا و گوتی ئەمەت جگه‌ لەمن بە که‌سى دیکه‌ش گوتوه؟ پێمگوت بە‌ئێ گوتوومه. گوتی ناینده‌ی خۆت لەنیو برد. جارێکی دیکه‌ بوون بە بالیۆزی گه‌وره ناتوانیت لە خه‌ونیشتا بینیت. لە کاتی‌کدا بە ئەژنۆکانی خۆیدا ده‌کێشا گوتی وای کورێ ساده‌ی خۆم وای. کاتێک بالیۆزی یۆنان هات، رۆژێک بەیانی بە روخساره‌ سووره‌که‌یه‌وه هاته ماله‌که‌م، گوتی لەبەر ئەو هاوڕێیه‌ت دوینی شوو نەمتوانیوه بخه‌وم. گوتی من ره‌وشی ئەوم بۆ ئەسینا نوسی، ئەوه‌نده لە پێش‌نیاژه‌که‌ی من تووره‌ بوون که‌ رهنگبیت من لێره‌ نه‌هێلن، نه‌شیان‌هێشت."

"تکا ده‌که‌م بمووریت سەعیدی هیژا. من چۆن بزائم دەمه‌ مایه‌ی ده‌رده‌سه‌ری بۆ تۆ، بمبوره. لە پای ئەمه‌ تۆ ده‌رفه‌تی بوون بە بالیۆزیشت لە ده‌ستا، من زۆر نیگه‌ران بووم. چیبکه‌م، ده‌زانیت، کاتی خۆی دۆست و براده‌ری زۆرم لە ده‌رویه‌ر بوون، بە‌لام تۆ جیاواز بوویت."

سەعید رەحیمی گوتی: "نیگه‌ران مەبه. من بە‌مزوانه‌ لە تراکیا کێلگه‌یه‌ک ده‌کرم، ده‌مه‌وێت لە کێلگه‌دا کار بکه‌م، لە پێده‌شتدا کێلگه‌یه‌که‌م دۆزیوه‌ته‌وه، لە بناری چپای ئیستراجا."

"منیش کینگه یه کم کریوه، جوانه، شوینیکی فراوانه، نریک ده ریایه، سه رکاری پیشوی کینگه که کاره کانی نه ویم بۆ هه لده سوورینیت. سه ربه رشتکاری لقی حزبی گه لی کۆماربخواری نه وی، خانوو و ته ویله ی نه سپانی کریوه و روو خانوونی. من ده مه ویت جاری ته ویله یه کی بچوک دروست بکه م و نه سپیک و ماینیک بکرم."

"نافه رین، که واته ده ته ویت لی ره بمینیتته وه کازم؟"

"نازائم."

سه عید ره جمی، تا بهرده رگا له گه ل موسا ئاغا و شوکری نه فهندی چوو و بهرپی کرد، کاتیک که خه ریکبوون له یه که جیاده بوونه وه و خواحافیزیان ده کرد، موسا ئاغا له وه ی که سه عید ره جمی شوینی نیشته جیبوونی نه وانی نه پرسی، تووره بوو و گوئی:

"دیسان له پیراپالاس ژوورمان گرتوه سه عید."

هاتنه وه هوتیل، کچه کان به شه و فقه وه چاوه روانیان بوون.

"نیگه ران مه بن مندالینه، سه عید نه مجارهش وه کو جاران پیشواری لیکردین، دۆستیکی دیرینه. له دهشتی تراکیا کینگه یه کی بۆ خۆی کریوه، ده یه ویت نه سپی ره سه ن به خیتو بکات، له و جۆره ژبانیه ی ئیستا بیزار بووه. منیش پیمگوت، منیش کینگه یه کم هه یه و هه ر بگه ریمه وه ده مه ویت جووتیک نه سپ و ماین بکرم، کاتیک خواحافیزیشان له یه کدی ده کرد، پیمگوت له پیراپالاس دابه زیوین، ئیستا بزاین چۆن ده بیت." رووی کرده شوکری نه فهندی، پرسی: "ناوی نه و خانمه بهرگدرووه چیبوو؟"

"مادام ئاتینا و ئیلینی، نه وانیش چاوه رپی ئیمه ن. نه وان له ئاشناکانی منن. هاوسه ری خاتوو ئاتینا ئزمیره. سالانه دیته لای ئیمه، له ویتوه ده چیته چیا قازداغی، له وی خزم و که سانیکی هه ن. تا دوندی چیا که ده روات، له وی له گه ل عه له وییه کان زیاره تگای ساری قیز له رۆژی نه لیباس زیاره ت ده کات. خاتوو ئاتینا و ئیلینی له باشترین بهرگدرووه کانی نه سه نه بۆلن."

له هوتیله که هاتنه ده ر، له کۆلانی مزگه وتی ئاسمالیه وه چونه نیو شه قامی (ئیسستقلال)، به بهرامبه ر خویندن گای گالاته سه رایدا تیپه رین، کاتیک خه ریکبوون رووه مه یدانی ته قسیم ده رۆیشتن، چونه پیاده رۆی ده سه چه پی شه قامه که، له ساختومانیکی گه وره ی ده رگا ئاسنین چونه ژوو و چونه نهومی دووه م. خاتوو ئاتینا نه وانی له کاتیکدا ده هاتن بینیبوو و ده رگای

بۆ کردبونهوهو چاوه‌رپیان بوو. شوکری ئەفەندی هەستی بە شانازی کرد. لە کاتی کدا که خاتوو ئاتینا لە پیش ئەوانەوه دەپۆشت بە هۆلێکدا تێپەڕین که ژمارەیهک کچ لەویدا کاریان دەکردو چونە ژووریکى گەوره که کورسى چهرمى سهوزى لێدانرابوون و گوتى: "فەرموون بە پێزینە، بە خێرین سەفاتان هێنا. حالتان چۆنە شوکری ئەفەندی بەگ، ئێوه چۆن قوربان؟"

کچیکی قژ بۆری جوان هات که بەروانکەى کردبوو بەر، پرسى چى دەخۆنەوه، موسا ئاغا گوتى قاوهى ساده، شوکرى ئەفەندیش هەر ئەوهى داواکرد. کچهکان داواى هیچیان نەکرد.

خاتوو ئیلینى هات، خاتوو ئاتینا ئەوانى بە یهکدی ناساند.

"چۆن دەکریت شوکری بەگ نەناسم، بە خێر بین، سەفاتان هێنا، لە خزمەتى ئێوه‌داين، ئەمر بەفەرموون. لە پاريسه‌وه جلی مۆدیلى نوێ هاتوه، داوین مۆدیلى. ماشه‌للا کچه‌کانیشتان زۆر جوانن، ئیمه داوین مۆدی پاريسیان ددهینى، بە دلێان دەبیت. فەرموون بابچین. قوربان ئێوه‌ش دەتانه‌وێت ببینن؟"

"نامانەوێت، ئەوان هەمیشە خۆیان جلۆبەرگی خۆیان هەلده‌بۆین."

کچه‌کان ماوه‌یه‌کى درێژ له ژووره‌وه مانه‌وه، پاشان ماندوو و شه‌کەت هاتنه‌ درى.

"چیتانکرد کچینه؟"

"زۆر ماندوو بووین بابە. لەو ژووره ئەوه‌نده‌مان جل گۆزین که ئیدی پرستمان لەبەر براوه."

خاتوو ئاتینا و خاتوو ئیلینى دەست بە جله‌وه هاتنه‌ ژووره‌که و گوتیان: "قوربان سه‌یر بکه‌ن کچه‌کانتان چه‌نده بە سه‌لیقه‌ن، جوانترین جلۆبەرگیان هەلێژاردوه. فەرموون سه‌یری بکه‌ن قوربان. پیرۆزیان بیت. ئەم جلۆبەرگه‌ چه‌ند رۆژێک به‌ر له ئیستا له پاريسه‌وه هاتوون. لە کاتی خۆی هاتن، ئەگەر که‌مێک دەرنگ‌تر به‌هاتبوان ئەم جلۆبەرگانه‌تان له‌دەست دەدات."

موسا ئاغا سه‌یریکى له جله‌کان کردو گوتى:

"بیانیچنه‌وه خاتوون."

"سه‌رچاو، گه‌وره‌م."

کچیکی هات که بەروانکەیه‌کى سپى به‌ستبوو، جله‌کانى له‌دەستی خاتوون وه‌رگرت، کچه‌کانیش به‌دواى ئەو له‌ ژووره‌که‌ چوونه‌دەر.

"جیا جیا بیانیچنه‌وه."

موسا ئاغا به‌ یۆنانى پرسى: "دەکاته‌ چه‌ند، خاتوون؟"

خاتوو ئاتیتنا نرخه کهی پینگوت. موسا ئاغا به هیمنی پاره کهی ژمارد و نرخى جله کانی به پاره ی کاغزه دایه خاتوو ئاتیتنا.

بۆ ماوه ی سێ رۆژ له پیراپالاس نه هاتنه ده ر، له کاتی کدا کچه کان هزیان لیبوو تهسته نبۆل بگه رین، به لام موسا ئاغا بیته وه ی ده ربهر پیت چاوه ری بوو سه عید ره حمی به دوایدا بیته. به یانی رۆژی سییه م ریشی تاشی، جله کانی پۆشین، چوه خواره وه، ئۆتۆمبیلیکی گرت و یه کراست چوه لای سه عید ره حمی، وه کو هه میشه ده رگاوانیکی یونیفورم له بهر ده رگای لیکرده وه و گوتی:

"قوریان، سه عید ره حمی چۆته کینگه که ی له تراکیا."

موسا کازم ده یزانی له گه ل تهو ره وشه رووبه روو ده بیته وه، به لام له گه ل تهو ه شدا ده تگوت ئاویکی ساردیان به سه ردا کردوه. له کاتی کدا له بهر خۆیه وه ده یگوت ده مزانی وایلیدیت، بۆچی هاتم، گه رایه وه هۆتیل. که میک به سه رخۆی زال بوو، چوه سه ره وه. کچه کان جله تازه کانیان پۆشیوو و چاوه روانی باوکیان بوون، به خۆشحالی و پیکه نینه وه هاتنه پیش. که موسا ئاغا کچه کانی ئاوا بینی، هه موو شتیکی له بیر کرد و تهویش شاد و خۆشحال بوو و هه موویان پیکه وه که وتنه پیکه نین. له م کاته دا شوکری ته فه ندی له ده رگایدا، کاتی ک موسا ئاغای که چه ند رۆژ بوو ده تگوت که وانیکی کشراره ئاوا بینی، خۆشحال بوو. شوکری ته فه ندی که ماوه ی سێ رۆژ بوو هه موو شوینیکی تهسته نبۆل گه رایوو و دۆست و براده ره کانی خۆی به سه ر کردبوونه وه به بینی شادمانی تهوان بپرا ده خۆشحال بوو. کچه کان بهو جله نو بیانه یان دلگه رتر ده یانواند. تهویش په یوه سته تهو شادمانیه ی تهوان بوو. به تاییه تی گۆرانی ره وش و حالی موسا ئاغا تهو ی خۆشحال کرد. که وتنه ری. له ریگادا موسا ئاغا تهو په شوکاو ی و خه مگینه ی پیشانی نه ما بوو.

هه ر که گه یشتنه شارۆچکه، موسا ئاغا کچه کانی له مائی شکر ی ته فه ندی دانا به هه له داوان چوه پۆسته خانه، به ریوه به ری پۆسته خانه به خۆشحالی وه پیشوازی لیکرد و گوتی:

"قوریان نامه ت بۆ هاته وه." پاکه تی نامه که ی دای. موسا ئاغا هه ر له گه ل تهو وه ی پاکه تی نامه که ی وه رگرت روخساری زه رد هه لگه را. ماوه یه ک له مۆری سه ر پاکه ته که راما، پاشان چه ند جار ی ک پاکه ته که ی هه لگه ی و وه رگه ی کرد، ته مدیو تهو دیوی خوینده وه، ئینجا به ده سته له رزۆکه وه پاکه ته که ی هه لپه چراند و نامه که ی خوینده وه، روخساری زه رد زه رد هه لگه را،

دووباره نامه‌کەى ئەمدىو و ئەودىو کرد، دووباره خویندیەوه، گیانی هەموو بوو ئەره‌قه. بەرپۆه‌به‌رى پۆستخانە ترسا لەوه‌ى رووداویکی خرابی بۆ هاتیبێتە پێش، گوتی با بچم ئاوتان بۆ بێم. چوو ژووری تەنیشیان، بە جامێک ئاوه‌وه گەرایه‌وه. موسا ئاغا هەموو ئاوه‌کەى یەکیبێن خوارده‌وه، ئینجا بێتەوه‌ى هیجشتیک بە بەرپۆه‌به‌ر بلیت، هەستاو بەره‌وه ئەسکەله رویشت. لەو رۆژەى ئەوان رویشتبون، پۆیراز پارەیه‌کی باشی خستبوو بەرده‌ستی قەدری بەله‌موان و ئەوى نارەبوو ئەسکەله‌ى شارۆچکە و پێیگوتبوو لەوى چاوه‌رێیان بە. بەله‌موان بە بێنی موسا ئاغا بەراکردنەوه بە پیریەوه چوو، دەستی موسا ئاغای گرت و ماچی کرد، موسا ئاغاش دەست بەسەری ئەو داھێنا: "زوبە بەله‌موان کورم، زوبە، کچەکانم لە مالى شوکری ئەفەندین، برۆ لەگەڵ خۆتدا بیانھێنە با بگەڕێنەوه بۆ دوورگە. مەلەک خانم چۆنە؟ پۆیراز چۆنە؟ تۆ خۆت چۆنیت؟"

"سوپاس مام ئاغا، هەموومان باشین مام ئاغا، لەو رۆژەوه‌ى ئێوه رویشتون من لێرە چاوه‌رێتاتم مام ئاغا."

"بە مالى شوکری ئەفەندی دەزانیت کورم؟"

"پێدەزانم مام ئاغا، نزیکە مام ئاغا. هەر ئیستا دەچم و دەیانھێنم مام ئاغا. بەخێرینەوه مام ئاغا."

قەدری بەله‌موان وەکو بروسکە و با رویشت و کەمێک دواتر لەگەڵ شوکری ئەفەندیدا گەرایه‌وه. موسا ئاغا، هەوالە ناخۆشەکەى نامەى لەبیر کرد، بە هاتنیان خۆشحال بوو، بە روویکی پیکەنیناوى رووبەرپوویان بووه‌وه، سوپاسی شوکری ئەفەندی کرد، دواى ئەوه‌ى گرتیە باوەش، دەستی خستە قۆلى کچەکانی و شادو خەندان سواری بەلەم بوون.

قەدری بەله‌موان جیگای ئەوانی لە بەشى لای سەرەوه ئامادەکردبوو. "فەرموون قوربان، جیگاگەتاتم وەکو هەمیشە ئامادەکردوو، سەرینى نەرم، بالیفی پەرى مامریشم داناون کە پشتی خۆتانى وێدەن. بۆ کچە خانمەکانیش لای خۆتان جیم بۆ داناون."

"سوپاست دەکەم کورم، بەله‌موان، زۆر سوپاس، بۆ ئەوه‌ى کە ئەو هەموو ماوه‌یه لێرە چاوه‌رێم بوویت..."

"منیش سوپاسی ئێوه دەکەم، هەربۆت قوربان، ئەودەستە موبارەکانەت ماچ دەکەم قوربان."

لهوان جيا بووه ووه چووه خواره وه، هندری ماتوره کهی تهنها سی جاران راکیشا، ماتوره که کهوته کار، به له م وهر سوورا و له کاتیکدا ناوی دهریای که فای ده کرد ریگی دورگی گرته پیش، وه کو سه عات کاری ده کرد. موسا کازم ناغا نامه کهی له گیران دهرهینا و دایه دهستی زهرا، زهرا به دهستی لهرزوکیه وه نامه کهی له نیو پاکه ته که دهرهینا، به دهستی لهرزوکیه وه خویندی وه، وایناند که نیگه ران بووه، نامه کهی دایه دهست باوکی، موسا ناغا نامه کهی دایه نه سیبه، نه سیبه نامه کهی وهرگرت، به دهستی لهرزوکیه وه له پاکه ته کهی دهرهینا و خویندی وه، باوکی له و ماوه یی که ئه و نامه کهی ده خوینده وه چاری له سهر هه لته گرت. سیمای نه سیبه هیچ ههست و کاردانه وه یه کی نیشان نه ده دا. موسا ناغا نامه کهی له نه سیبه وهرگرت و خستیه وه نیو گیرانی چاکه ته کهی. بیته وه ی رای کچه کان بپرستت که وته قسه کردنه وه:

"به لئی وایه کچه کانی خۆم، برادره کانی من ئه و جۆره برادرانه ن کچه کانی خۆم. پیاو ئه و جۆره دۆستانه ی هه بن ته نانه ت دور خستنه وه شی له بیر نابیت. ته نانه ت گرنگی به مه رگیش نادات. ده زانن، له جهنگی نه نه دۆلدا ته نانه ت گه وره ترین جه نه رال له شکسته خواد ووه کانیشیان خستنه زیندانه وه، ته نها نه یان توانی هیچ له گه ل برادره کهی من بکه ن که فه رمانده یه کی شکسته خواد ووش بوو، چونکه ئه و فه رمانده یه کی مه زن بوو. ئه گه ر فه رمانده ی گشتی سوپا بوایه نه ده چووه ئه و جه نگه وه. زیندانی کردنی ئه و کاریکی ئاسان نه بوو. ئه و هه قی بوو دژی ئه و جه نگه بیته و ئه مه هه موو یۆنان ده یزانیته و ئه مه گه وره ترین هۆکار بوو که کاریان به و نه بیته. ئه و جه نه رالانه ی که زیندانی کران یان خرا نه ژیر چاودیریه وه جه نه رالی ناشایسته بوون. بینستان کچه کانی خۆم، باوکتان دۆست و برادره ی ئاوا ی هه ن. له م دنیا یه دا مرۆف ئه گه ر هیچ شتیکی نه بیته، برسی بیته، روت و ره جال بیته، به لام دۆستی ئاوا ی هه بن، ئه مه بو ژیانیکی شه رافه تمه ندانه به سه. قهت بیرم له وه نه ده کرده وه رۆژیک ئه و نامه بو من بنوسیته. که سیک که زیندانی بکریت، چ جه نه رال بیته، چ سیاسه تمه دار، به هیچ شتی وه یه ک ریگی پیناده ن نامه بنوسیته. ئه و دۆسته ی ئیمه به هه ر حال دهر فه تیکی دۆزیوه ته وه و خۆی خستوته مه ترسی و ئه م نامه یه ی بو من نووسیوه، له گه ل ئه وه ییدا که زانیویه من له چ ره وشیکدام، نامه ی بو ناردووم. به خویندنه وه ی نامه که هه موو شتیکتان بو روون بووه وه رۆله کانی خۆم. ئیستا پیتانده لیم، متمانه تان به قسه کانی من هه بیته، ئه و دۆسته ی من به زویی له زیندان نازاد ده بیته، منیش ده گه ریمه وه کریت. ئیستا تیگه یشتن بۆچی لیته گه رام باوله کانتان بکه نه وه."

"باوکه ئىيمه باوله کاغان دهکه يينه وه، ناشچينه وه کریت، مه گهر نه؟ ئه و شتانه ی له ئهسته نيۆل کریمان زۆر جوان، وهلئى ئىيمه جله کانی نيۆ باوله کانیشمان دهپۆشین، وایه باوکه؟" ئه وههروا که قسه ی دهکرد، موسا ئاغا چاوه شینه کانی بریپوونه چاوه کانی ئه و و کپ و بیدهنگ سهیری ئه و ی کردبوو. له پیر له کووره ده رچوو و نه راندی، ته نانه ت قه دریی به له موانیش که له به شی خواره و ه ی به له مه که بوو به دهنگی ئه و راپه ری، یه کسه ر هاته سه ره وه و یه کسه ریش گه راپه وه. موسا ئاغا دهینه راند:

"مه گهر من پیمنه گوتن، جه نه رالی براده رم به زوویی له زیندان نازاد ده کریت، ئه وانه ی زیندانیان کردوه زیندانیان ده کات، ئه و رۆژهی دهسته لاتیشی گرتوه ده ست بانگه ییشتم ده کاته وه بۆ یۆنان، نه مگوت؟ ئیوه ئه گهر ده تانه ویت لی ره له م دوورگه یه بيمينه وه بيمينه وه و هاوسه رگیری بکن، مه گهر دایکتان چینه هیشتم، واده زانن من به ته نی ناتوانم بۆ ولاته که م بگه رپیمه وه، دووباره کینگه که م وه کار بجه مه وه ئه سپی ره سن بۆ ئه وروپا، بۆ هه موو لایه کی ئه وروپا به خیو بکه م و رابینم، وایر ده که نه وه ها؟"

کچه کان که له وه ته ی هه ن قه ت باوکیان له و حال و ره وشه دا نه بینیبوو، خۆیان خرکردبووه له شوینی خۆیان وشکه ه لاتبوون. ده ماره کانی ملی باوکیان هینده ی په نجه یه که هه لمسابوون. کچه کان ترس دایانگرتبوو، ده ترسان شتیکی به سه ر بی ت. قسه کانیشی له سه رخۆ نه ما بوون، کچه کان نه یانده زانی چیبکه ن، زیاتر خرپوونه وه ناوخۆیان. چاوه کانی باوکیان له کاسه ده رچوو بوون، له تووره ییان شه لالی ئاره قه بوو بوو.

کچه کان پیکه وه گوتیان: "باشه!" دهنگیان ئه وهنده نا ئومیدانه بوو که موسا ئاغا قسه ی خۆی بری و بیدهنگ بوو. جگه له و ره وری ماتۆره که و دهنگی شه پۆله کانی ده ریا هیچ دهنگیک له و ناوه نه ما. موسا ئاغا که میک دواتر له دلئى خۆیدا گوتی من چیم به م مندالانه کرد، به و منداله بیکه ش و ته نیایانه، وای غوربه ت گه یاندمیه ته ئه م حال و رۆژگاره. نه دهیتوانی سهیری زههرا بکات که له لای راستیه وه دانیشتبوو و نه سهیری نه سیبه که له لای چه پیبه وه بوو، کچه کانیش ههروا دانیشتبووون.

هیچ کامیان له شوینی خۆی ته کانی نه خوارد، تا ئه وه ده مه ی دوورگه به ده رکه وت نه قسه یه کیان کردو نه توانیان سهریان بهرز بکه نه وه و سهیری ئه ملا و ئه ولا بکن. ته نانه ت ده ریاشیان که به له مه که که فاوی ده کرد نه ده بیینی. هه ستیکی نازارده رانه ناخی موسا ئاغا ی

گرتبوهه خۆی، ئەو ههسته تا دههات زیاتر برستی لێدهبرێ. چوایینه مابوو دلی شەق ببات. وای کچه رنده کانی من، وای سیویه کانی من، من چیم له گهڵ ئیوه کرد، منی گه مژە، منی بیکه لک، دواي ئەوه، دواي ئەو کاره ی به سیویه کانی خۆم کردم تازه به که لکی چی ئەوان دیم. خۆزگه منیش له گهڵ دایکیان ده مردم، ده مردم و منیشیان، منیشیان فرێده دایه ده ریا تا ئەو رووه دزیوه من نشان نه دابوان. کچه کاتم کوشت، خۆیشم له گه لیا ندا کوشت، ئەوان و خۆشم. من له نیو چووم، چون ده توانم ئەوان زیندوو بکه مه وه. زه هرا کچم من بوچی ئەمهم کرد؟ له ناخی خۆیدا ده ستیکرد به ئاخوتن له گه ل کچه کانی. دواي مردنی دایکتان قهت کاریکم نه کردبوو دلشان بازار بدهم. من له ته مه نی خۆمدا، نه که به سه ر ئیوه دا، به لکو به سه ر هه یج که سدا ئاوا زالمانه هاوارم نه کردوو. ئەو کاره ی له گه ل ئیوه کرد تا ده مردم وه کو گری به سه ر دل مه وه ده مه ئیتته وه. چیبکه م تا کو بمبوورن؟ ئیوه چون ده توانن ئەمهم پیلین، چون ده توانن رینگاکه م نیشان بدهن؟ ئەگه ر پیتان بلیم هه ر که گه یشتنه وه دوورگه برۆن باوله کانتان بکه نه وه، واته ئیدی ناچینه وه کریت، به قسم ده که ن؟ چیبکه م که هه مان باوکی جارانتان بم؟ به و هزر و دا لغانه ی هه ولیده دا بازاره که ی هیتور بکاته وه. ریک له م ساته دا قه دریی به له موان به هه له داوان هات:

"سهیری، سهیری دوورگه بکه ن، پیم له به نزم نا، پیم له به نزم نا، هه ولما به رۆژی رووناک بتانگه یه مه وه دوورگه."

خۆی درێژکرد و دهستی موسا ئاغای گرت و به رزی کرده وه، کچه کانیش هه ستان.

"سهیری بکه ن، سهیری بکه ن، سهیری بکه ن، خه لکه که مان هه موو له سه ر نه سه که له ن. هه موویان هه ر به له مه که ی من ببینن ده یناسنه وه. ئەوه ش ده زانن که ئیوه به به له می من دینه وه، چونکه من له نه سه که له ی شارۆچکه چاوه رپیتان بووم."

موسا ئاغای کچه کان خۆش حال بوون. موسا ئاغای به دهستی راستی زه هرای گرت به باوه ش و به دهستی چه پيشی نه سیبه و گوتی: "من ببوورن کچه کاتم، ره فتارم خراب بووه له گه لئاندا. نازاتم چیبکه م تا کو بمبوورن. ئەم غه ربیایه تی و ئەو سه مکاریه وک بلیت مرۆقایه تی لیسه ندووم."

زه هرا گوتی:

"باوکه توخوا. سهیرکه باوکم به چیهوه نیگهران بووه. له شادترین روژی ژیانندا چیم له گهڙ کردیت، گومانی تیدا نیه که براده ره کهت له زیندان نازاد ده بیئت، بانگه پستی توش ده کاته وه بو کریت. کئی ههیه شه مه نه زانیئت. تو من ببوره باوکه، رهفتاره کهی من گه مژانه بوو."
نه سیههش گوتی:
"توخوا بابه!" قسه کانی زه هرای دووباره کردنه وه، باوکه که دیسان توند کچه کانی گرتنه وه باوهدش.

"سوپاستان ده کهم جوانه کانی خویم، سوپاستان ده کهم روچ و گیانی خویم. شه گهر جه نه پراڻ هه مان شه جه نه پراڻه بیئت که من له ته مه نی گه نجیه وه دهیناسم، به زویی له زیندان نازاد ده بیئت و یونان دینیتنه له رزه، یه که مین کاریش که ده یکات نیمه ده باته وه بو یونان. یه کیتک له خه سلته تی ربه ره مه زنه کان شه وه یه که له سه ره به لینی دۆستانه ی خویندا وه فادار ده میهنه وه و راستگۆن. گه وره ترین خه سلته تی شه براده ره ی منیش راستگۆ بوو، نیه تی پاک بوو له گهڙ براده ره کانی خوئی. ریبه ریټک، فه رمانده یه ک، کاتیک که دۆسته کانی له ده ست ده دات، به و واتایه دیت که هه موو شتیکی له ده ست دابیئت. دره خته گه وره کان به لک و پۆیه کانیانه وه چرو پر و گه وره ده بن." تا ده هات له دوورگه نزیك ده بوونه وه، خه لکی راوه ستاوی سه ره شه سه که له تا ده هات باشتر ده رده که وتن. به ره له وه ی به له م له شه سه که له له نگه ره بگریټ، موسا ئاغا هه ستایه وه، ده ستی راستی دانایه سه ره دیواره ی کابینه که. کچه کانیش هاوکات له گهڙ باوکیاندا هه ستا بوون و سه یری خه لکه که ی سه ره شه سه که له یان ده کرد. ماندووبوون به روخساریانه وه دیار بوو. زه هرا به نیگا کانی به درای پۆیرازدا ده گه پرا. که شه وه ی بینی، دلئی به خیرایی که وته تریه، کاتیک به له م له شه سه که له راوه ستا، زووتر له باوکی دابه زی، راست به ره و لای پۆیراز رویشت، نیگا کانیان تیکتالا، روخساری پۆیراز هه لبرکاو بوو، شه مه زه هرای زیاتر له وه ی باوکی دلئیشاوتر کردبوو، نیگهران بوو. بیری له وه کرده وه کاریک بکات که جاریکی دیکه بیینیته وه.

خه لکه که له ده وه ی له سه فه رگه پراوه کان کۆبوونه وه. چون له ژیر دارچناره کان دانیشتن. هه موان، ته نانه ت مندالانیش، به خیر هاتنه وه یان کردن. هاتنه وه ی موسا ئاغا له گهڙ کچه جوانه کانی زور خوشحالیان کردبوون.

سەلمان سامى گوتى: "ئىمە چاۋەرئىستان بوۋىن و ھەموومان پىمانوۋبو ئىپو شەو دەگەنەو، كاتىك بەلەمى قەدرى بەلەموغانا بىنى، بۆ بىنىنتان ھاتىنە ئەسكەلە."
"سوپاستان دەكەم، ھەر بۆيت جەنابى سەرگورد."
"مىنىش سوپاسى ئىپو دەكەم."

ماۋىيەك لەسەر كانىيەكە دانىشتن، يەكەمجار دكتورەكان لەبارەى ئەستەنبۆل پىسارىيان كرد. ئەمجارە دەتوانىن بلىين نەچوۋىونە ھىچ شۆينىكى ئەستەنبۆل. سى سال بوو كە كچەكان جلوبەرگىكى گونجاويان نەبوو. ھەر بۆ ئەمەش چوۋىونە ئەستەنبۆل، لەلايەن بەرگدرۋىكى ئاشناى شوكرى ئەفەندى جلوبەرگى تازەيان بۆ كچەكان كرىبوو. تەنانەت ئەوانەى كە قەت ئەستەنبۆلئىشيان نەبىنىبوو لە موسا ئاغايان دەپرسى كە ئەستەنبۆل چۆن شارىكە، ئەمىش تا ئەۋەندەى دەيزانى بۆى باس دەكردن و بۆى روون دەكردنەو. بەتايىبەت لەبارەى مزگەوتەكان قسەى بۆ كردن، سلىمانىيە، سولتان ئەجمەد، كىز كولىسى، خەلىج كۆپرى، مەيدانى ئەسپەكانىش لايەنىك بوو لە باس و گىرپانەۋەكانى.

دوای ئەۋەى كە ماۋەى كاتزمىرئىك موسا ئاغا و كچەكانى دانىشتن، دكتور سەلمان سامى ھەستا و گوتى: "رېۋارەكان ماندوون، ئىدى ھەستىن بچنەۋە بۆ مالىۋە."

موسا ئاغا لەگەل ئەم قسەيە يەكسەر ھەستا، كچەكانىش ھەستان. بەرەو مالىۋە رۆيشتن. بە دواشياندا قەدرى بەلەموان جانتاكانى بۆ بردنەۋە مال.

ئەو شەۋە لە دوورگە شادى و خۆشى بالادەست بوو. ئەوان كاتىك كە موسا ئاغا و كچەكانى دوورگەيان جىھىلاۋبو پىمانوۋبو ئىدى ناگەرپنەۋە بۆ دوورگە، ئەو بۆچوۋنەيان تەنانەت لە ناخۆشياندا باس نەكردبوو، بىئەۋەى لە مەلەك خام بېرسن چاۋەرپى سەرەنجاميان كىرېبوو. ئىستا بەو ئەنجامە رازى و خۆشحال بوون.

ئەوان لەۋكاتەى كە لەژىر دارچنارەكان لەگەل يەكدىدا سەرگەرمى گىتوگۆ بوون مەلەك خام و لىنا خىرا چوۋىونەۋە مال تاكو خواردن بۆ موسا ئاغا و كچەكانى لىبىن. لەو گۆشتە لەمەكىنەدراۋەى كە پزىشكى ئازەلان لە شارۆچكە ھىناۋى و ئەوان قىمەيان كىرېبوو و ئەو تەماتە و بىبەرەنەى كە لە باخچەكانىندا لىيانكردبوۋنەۋە دۆلمەيان بۆ دروست كىرېبون و دىانناۋو سەر ناگردان، ھەرۋەھا ناشى ماستى بە پونگەشيان دروست كىرېبوو. پۆيراز ديارنەبوو لە كۆپو چوار شوتى تارادەيەك گەۋرەى پەيدا كىرېبون و ھىناۋىيەۋە مال.

شووتیه‌کانی دابووه قەدریی بەلەموان تا بیانباتە ژێر دارچنارەکان. ئاوی کانیه‌که زۆر ساردبوو. نەتەدەتوانی دەست بڤه‌یتە نیو ئاوه‌که‌ی، دەستی سڤ دەکرد. قەدریی بەلەموان لە دلی خۆیدا گوتی شووتیه‌کان دەخەمە نیو ئاوی کانێ تا سارد بڤن و پیره‌ دایکم لەگەڵ کچه‌ جوانه‌کانی بیانخۆن. پاشان لە رۆخ کانیه‌که‌ دانیشت. ئەم پۆیرازە که‌سیکی چەند سەیره‌، ئەم دکتۆرانه‌ چەند دەولەمەند و پوولدارن. مرۆڤ تەنانەت بۆ شوینییکی دوو هەنگاو دووریش بنیڤرن چەنگێک پاره‌ی دەخەنە گیرفانیه‌وه‌. چەندیان پاره‌ هەیه‌. پۆیراز کاتیکی منی دەناردە شارۆچکه‌ گیرفانی پڤ دەکردم لە پاره‌. که‌ گەرامه‌وه‌ش گۆم پۆیراز پاره‌یه‌کی زۆری دامی، مام ئاغاش ئەو گیرفانه‌ی دیکه‌ی پڤ کردم لە پاره‌. دکتۆره‌کانیش هەروه‌ها. وه‌ستاکه‌شم که‌ ئەم بەلەمه‌ جوانه‌ی دامی، هەر چیت بکردبوو، ئەم دوورگه‌یه‌ت لە کۆڵ نابوو بتردبوو هیچشتییکی نەدەگوت.

خانمه‌کان پۆیرازایان ناردە لای موسا ئاغا.

پۆیراز گوتی: "مامه‌، زه‌جمه‌ت مه‌کیشه‌، مه‌له‌ک خانم و لینا خه‌ریکن چیشته‌تان بۆ دروست ده‌که‌ن، ئەو بۆتانی دینن."

موسا ئاغا به‌ پینکه‌نینه‌وه‌ گوتی: "بۆ نانی ئیواره‌ تۆش وه‌ره‌ کوڤم. سوپاسی ماندوووبووتنان ده‌که‌م."

"به‌ ئیزنی به‌رێژتان، ئیوه‌ش پشوو بدەن. منیش دیم قوربان."

چاوه‌ شینه‌ کاریگه‌ره‌کانی زه‌هرا لە کاتیکیدا بریسکه‌یان دەدا لە روخساری ئەو رامابوون. پۆیراز تینه‌گه‌یشت ئەو بریسکه‌نه‌ هی خەمن یان هی توورپه‌یی. به‌ره‌و لای باخی هەناران رۆیشت. لە کۆنه‌وه‌ ده‌یزانی کاتیکی هەناره‌کان گۆڵ ده‌گرن دنیا جوانتر ده‌بیت. نه‌ک تهنه‌ا چیاکانی توورۆس و چوکوراواو ئیدای هەزارکانی به‌لکو هەموو شوینییکی وایلیدیت. سووری گۆله‌ هەناره‌ بیکۆتاییه‌کانی چیاکانی توورۆس لەسه‌ر زناره‌کانی لیوار رهنگیان ده‌دایه‌وه‌، زناره‌کان سوور سوور ده‌بوون. ئیستاش هەناره‌کان خه‌ریکن ده‌گەن. رهنگی په‌مه‌یی هەناره‌ درشته‌کانی باخه‌ په‌مه‌یه‌کان لەسه‌ر زناره‌کان و لەسه‌ر ده‌ریای ئەو خواره‌وه‌ رهنگی ده‌دایه‌وه‌.

خیرا خیرا ده‌رپیشته‌، باخه‌ وێرانه‌کانی هەنارانێ له‌ دواي ئهرمه‌نیه‌کان به‌جیمابوون، که‌ له‌ سه‌رده‌می مندالی ئەوده‌مه‌ی ده‌چووه‌ خواره‌وه‌ بۆ ئۆزون یایلاو چوکوراوا ده‌یبینن وینای ده‌کردنه‌وه‌. به‌ چاوانی پڤ له‌ هه‌په‌سان و تاسانه‌وه‌ گه‌یشته‌ نیو باخی هەناران. هەر هەناریک

هيندهى شووتيه كى نهگهوره نه بچوك ده بون. هه ناره په مهيه كانيش هينده گوله سووره كانيان جوان بون. لكى داره ناره كان بهرگه كى بارى گراني هه ناره درشته كانيان نه بوو و هه نديك له لكه كان شه و هنده شوږ بوو بونه وه گه شت بونه سهر زهوى. پږياز كه نوقمى نيو فكر و دالغان بوو له كاتى روښتندا له دالغه و بير كرده وه يه كه ده چوه سهر دالغه و بير كرده وه يه كى ديكه، شه مارانه كى كه و توبوه بير كه له چوكوراوا ده هاتنه نيو باخه كان. ئيره له بهر شه وى دوورگه بوو ماره ره شه كان زور نه يانده توانى بيته ئيره. كاتى كه داره ناره كان گول ده گرن شه و كات ماره ره شه كان دينه ناو باخان، له ژير دره خته كاندا رهنگان ده گورپته سهر سوورپكى زور توخ و ليكده نالين.

دواى شه وى ماوه يه كى باش ناوا عيشق بازي خويان ده كهن، لهو گوږه دريژاو دريژ ليپرا ده كشين، رهنه كه يان هيواش هيواش له سوورپه وه ده گورپت و دووباره دينه سهر رهنه ره شه كى خويان، كه ميك پشوو ده دن و به ماندو و پتپه وه ده خزن و شه ناوه جيده هيلن. ناوا، لهو روژانه دا له چوكوراوا، رهنه گيبت له شوينه كانى ديكه شدا هه روا بيت، ديسان ره شماره كان له نيو باخي هه ناران كيه كانيان دابكه من. شه وشه كيه دا كه ندنه له هه موو جى گاكان نايان، شه وه واته ماره كه پيستي كى ته نك له بهر خوى داده كه نيته و له دواى خوى به جيده هيلت. كوشتنى ره شمار له چوكوراوا به گوناخى كى گه و ره ده ژمير دريژت. كه سينك له چوكوراوا ماري رهش بكورپت نه فرتى لينده كورپت. شه ماره ره شه كى كه دپته ژير دره خته كه يه كه مجار دوولا ده بيته وه ئينجا خوى ليكده كيشي ته وه دووباره خوى ويكديته وه. پاشان سى جارن به سهر خويدا لارده بيته وه ديسان ده كشيته و ويكديته وه. ئينجا وه كو توپ خر ده بيته وه سهريه ك، ده نكي كى وه كو فيكه و ناله نالى لينده ده چپت، خرده بيته وه، ليكده كشيته وه، گينگل ده دات، وهك توپ خر ده بيته وه، پان ده بيته وه، ده نكي سهير سهير و باوه رنه كراو دره ده پرپت. خر ده بيته وه، پان ده بيته وه، ماوه يه كى دريژ شه جوولانه ده كات. بوونه وه ريك چون ده توانيت شه هه موو دره دوزازارانه بهرگه بگريته، تيگه يشته له مه سه خته، بويه خه لكى چوكوراوا بهو گورپانكار به دره دناكه ده لين پيسته دا كه ندن. شه وده مه كى گينگل ده دات و ده نكي كى وهك زريكه و ناله ده درناك و گرياناسا دره ده دات، له پرپكدا بيده نك ده بيت، لهو گوږه پان ده بيته وه، وه كو مردوو به دريژاى خوى لهو گوږه راده كشيته، كه ميك دواتر بته ويته يان نا جهسته كى هه لده به زپته وه، به نارامى ده خزيته، كه ميك ناوا ده خزيته، دواى شه وى كه ميك ده ورات

دوهه سټیت، هر له ویدا خو دهیاته وه. له وکاته دا ده توانیت بچیت و سه ری، کلکی یان چیگانکی دیکه ی بگریت و بهرزی بکه یته وه، مار وه کو مردو بیجووله و بیگیانه، ناتوانیت هیچ کاریک بکات، که میک دواوهر له ماره که پیسته داکه ندراوه که ی به درپژایی خودی ماره که به جیماوه. پیسته که یان کیفه که روشن و بریقه داره، ماره که دوا ی ماوه یه که دیته وه سه رخی، دیسان بته ویت یان نا به نارامی ده خزیت و ده چیتته نیو گیاکان و ون ده بیت.

ئیستا کاری من و زه هراش له کیفدا که ندنی ره شمار سه ختتره. ئه و که سه ی که ناهیلیت کچه کان باوله کانیان بکه نه وه، جه نه پاله، مارشاله، ئه و که سه یه که ساله هایه له که سیک نامه ی بۆ نه چوره، له ئه نقره درکراوه، له هاورپیکه یه وه هه والیک نه بو... بهرده وام هر کریت کریتیه تی. مرۆیه کی له خۆ رازیه که خۆ ی به پادشای عوسمانی و کورپی فیرعه ونی میسر ده زانیت، پیره، عارفه، به پروای مه له ک خانم کورپی خودی خۆیه تی، له گه ل کچه به ده بخته جوانه کانیدا، وه که ئه وه ی له گه ل بوو که له ی مندالان یاری بکات. مرۆیه که که دلئ ژهنگ گرتوویه تی. کورپه تۆ ئه وه ندهش پیر نیت، ئه گهر نه هیلیت کچه کان باوله کانیان بکه نه وه، ئه و له مالیدا ده میننه وه و پیر ده بن و ته و او، خۆشت ده مریت و ئینجا تف ده که نه تهرمه که ت. کریت کریت ده که یته. ئیستا که لیتنه گه رپین بچیته وه کریت خۆت بکوژه، خۆت نا کوژیت لانیکه م به یته که کچه کانت باوله کانیان بکه نه وه با خواش به هه شتت به نسیب بکات.

مه له ک خانم و لیئا پیکه وه چیشتیان به قابله مه ی سه رداخراو بۆ موسا ئاغا برد. موسا ئاغا پیئگوتن: "ئیوهش بمیننه وه، با پیکه وه ئه م خواردنه به تامه تان بخۆین."
"ئیمه خواردنی خۆمان له مالئ داناوه ئینجا هاتووین. کاک پۆیرازیش بانگ کردوه. ئه ویش خه ربکبوو جله کانی ده گۆری و ده هات."

مه له ک خانم و لیئا ئه وکاته ی له پلیکانه کان ده چونه خوار، پۆیرازیان بینی که جوانترین بهرگی پۆشیبوو. پۆیراز که چوه ژوروه وه سه ریرکرد زه هرا و نه سیبه وا میزی ناخواردن ریگده خه ن. موسا ئاغا به پیوه پیئسوازی لیگرددو گوتی:

"فه رموو دانیشه کاکه پۆیراز کورم. کاک قاسیلیان له بیر کردوه. نه کا به تۆم نه گوتبیت که پیئیلیت بۆ ناخواردن به یته ئیره؟"

"له بیرم چو قوربان، مالیان نزیکه، من هر ئیستا ده چم و پییده لیم."

زه هرا گوتی: "ئه گهر ریگه م بدن من ده چم بانگی ده که م."

"کهواته تۆ بچۆ کچه کهم."

که مینک دوواتر زه هرا و فاسیلی هاتن. فاسیلی بتلینکی تۆز له سه ر نیشتهوی شه رابی سووری به ده ده سته وه بوو. بتله که ی بۆ لای زه هرا داگرت و گوتی: "ته مه م بۆ مام ئاغا هیناوه، له یه کیتک له کلێساکانی ئورگوپ بۆیان ناردووم. له ئه نه دۆل شه رابه کانی ئورگوپ له هه موان باشترن."

شه رابه که ی له ناوه راستی میزه که دانا. زه هرا به پارچه یه ک بتله که ی پاک کرده وه. فاسیلی نه یته وانی به زه هرا بلێت ناییت تۆزی سه ر بتلی شه راب پاک بکریته وه. خواردنه کان هاتن، له نیو بیده نگیدا نانیان خوارد. له ئه نه دۆلدا واپاوه که نان ده خۆن قسه ناکهن. بته ویت یان نه موسا ئاغاش ئه و نه ریتیه ی به جیده که یاند، به لām هه موو جاریکیش نا. ته مپۆ کاتی ناخواردن مته قی له به ر نه هات. هه ر له گه ل ئه وه ی نانیان خوارد زه هرا به خاویه که وه چوه ده ستشۆرگه که و به داویشیدا باوکی چوو. کچه که سابوونی له نیو سابووندا نه که هه لگرت و دایه باوکی، به مه سینه ئاوی له ده سته کانی باوکی کرد، موسا ئاغا که له سه ر چینه چکان بوو، دوا ی ئه وه ی که ده سته کانی به چاکی شۆرین و ناوده میشی شووشت و هه ستا. کچه که مه سینیه ی له و ی دانا و رۆیشت، خاویه کی دیکه ی هه لگرت و هیئای، ئاوی له ده سته کانی پۆریازیش که له سه ر چینه چکان دانیشتبوو کرد، پۆریاز به ترسه وه سه یری چه پ و راستی خۆی کردو به دهنگیک که ده بیستراو نه ده بیسترا گوتی: "به یانی زوو له ناشه که..." ئاوری دایه وه سه یری دواوه ی کرد، موسا ئاغا به یۆنانی قسه ی له گه ل فاسیلیدا ده کرد، ئه و قسانه ی به زه رای گوتبوو نه ییستبوون. دلنیا بوو، به روخساریکی به بزه وه چوو له سه ر جیگای خۆی دانیشت.

"باش گو ی بده قسه کانه کاکه پۆریاز کورم. تۆ تا گه یشتوویته ئه م ته مه نه ت کیشه و ده رده سه ری زۆرت به سه ره اتوون و تیتیه پراندوون. ئیوه له گه ل حه سه نی راکردوو له یه ک به ره، له چیاکانی ئه للاهوه که به ر له نیو ئه وانه نه بوون که بوونه خۆراکی ئه سپییان؟"

"له نیو ئه وان بووین."

"هه روا بیته وه یه کیتک له و حه وت هه شت که سانه بوویت که ده رباز بوون."

"که سانیک ی زۆر بوون قوربان."

"ئاخر به منیان گوتوه له سوپایه کی گه وره ته نه ا چه ند که سییک به زیندوویی گه رانه وه."

"دروسته قوربان."

"واته مه به ستم ئه وه یه که ناخۆشی و به لای زۆرت به سه ره اتوون."

"هزار به لا. ئيمه خو و شانيسى خو مان رزگارمان بوو."

"كهواته بهاى ژيان ده زانيت. ريزى يه كدى بزائن. له م دنيايه دا قاسيلىم له همومان خو شتر ده ویت، چونكه تو وه كو من مهرگت قبول كردو خاكه كهت به جينه هيشت. كاكه پويزى كوريشمان چياكانى تووروسى به جي هيشتن، چياكانى تووروس واته هموو توركيا، تووروس هموو چياكانى توركيايه. به لام شو ههر له سهر خاكى خويه تى."

"عهرزى جه نابتانم كرد قوربان، ديبه كهى من ون بوو، نه ما."

"ده مه ویت پيتان بيم كه زىدى مرؤ له نيشتمان و قوم و قيله و خزم و برا و خوشكانيشى به نرختره. روله پويزاز، به خيلى به دوستايه تى تو و قاسيلى ده بم. من له ودى كه بىرم كرده وه دوستيكم نيه خو م خوارده وه. سوپاس، هزار جار سوپاس كه تپروانينه كه م راست دهرنه چوو. ريك له و كاتهى له دلى خو م دا ده مگوت هموو دوسته كام، دوسته جه نه راله كه م منى له بىر بردوته وه و له م دنيايه دا تاك و تهنيا ماومه ته وه و تالوى تهنيايى وه كو شمشير روده چوو ده لئمه وه و له م دهرده و بازاره به سوييه بترازيت هيچم بو نه ما بو وه له لايهن دوسته جه نه راله كه م نامه يه كم بيگه هيشت."

نامه كهى بو لاي قاسيلى دريژ كرد:

"بيگره قاسيلى، به توركى بيخوينه وه كه پويزى كوريشم تيبگات. ده ویت ئه مه بزائن كه له م دنيايه دا جگه له دوست و برادره شتيكى ديكه نيه، ئيستا ئيدى له م دنيايه دا تهنيا نيم و دنيا ئيدى چول و به تال نيه. بيخوينه وه قاسيلى."

قاسيلى كه له حوجرهى راهيبه كانى دوورگهى هييه لى ده رسى خو ئيندبوو، به قسهى خو ي بيهو و له هه وه نته له وى دهر كرابوو، به جوانى نامه كهى وه رگي پرايه سهر زمانى توركى و شهك له چاوه كانى موسا ناغا به سهر گوناكانيدا غلوربوونه وه. كه خو ئيندنه وهى نامه كه ته واو بوو، موسا ناغا ناهيكي قوولى هه لكيشايه وه.

"بيينه جه نه رال له نامه كه دا چيده ليت، ده ليت ناكريت تو پشتگوى بخهين. له بهر شه ودى له جهنگى شه نه دولا شكستى خواردبوو زيندانيان كردبوو، له كاتيكا كه شه، شه دوسته من، كاتيك كرابوو فه رماندهى سوپا كه سهر بازه كان پاشه كشه يان كردبوو و شكستيان خواردبوو. شه له شكستى سوپا كه هيچ ته قسيريكي نه بوو. به زوويى له زيندان نازاد ده ویت، هه روه كه له

نامه‌که‌یدا نووسیوویه، ده‌کرتتیه‌وه فرمانده و هر له‌گه‌ل شه‌وی کرایه‌وه فرمانده بانگی من ده‌کاته‌وه. به‌لئ واده‌بیته، چونکه دۆسته‌که‌م هر تنه‌ها جه‌نه‌رال نیه، گلینه‌ی چاوی یۆنانه.

نامه‌که‌ی له ده‌ستی فاسیلی وهرگرت، خسته‌یه‌وه گه‌رفانی، به فاسیلی گوت: "فاسیلی سبه‌ینی وهره مائی ئیمه، کارم پیته."

رووی کرده زه‌هرا و پرسی:

"کچم قاوه‌ت دروست کردوه؟"

"دروستمان کرد و خواردتانه‌وه بابه."

"جاریکی دیکه‌ش دروستی بکه‌نه‌وه."

موسا ناغا تا مۆخی ئیسقانه‌کانی نومی نیو شادمانی بوو.

"من له به‌هه‌شتی ئەم دنیا‌یه‌م، ئیستا ئەو، ئەو کەسی که چاو و رووناکیی ولاتیکه له دۆزه‌خی زیندان دایه. ئەو منی به نووسینی نامه‌یه‌که خسته نیو به‌هه‌شته‌وه، خۆشی له دۆزه‌خی زیندان دایه. مندالینه ئەمه چ جۆره ده‌ورو زه‌مان و چ جۆره دنیا‌یه‌که؟"

میوانه‌کان زووتر له کاتی ناسایی هه‌ستان و رویشتن. موسا ناغا یه‌کسه‌ر دوا‌ی ئەوان چوه نیو جیگا‌و راکشا، نوینه‌که‌ی بۆنی پاکی و خا‌وینی لیده‌هات. تا سه‌واد‌ی به‌یانی دا له خۆشیان خه‌وی لینه‌که‌وت، به‌ر له‌وه‌ی تیشکی خۆر له دوورگه‌ بدات له نیوجی هاته‌ده‌ر، ماوه‌یه‌که له لیوار ده‌ریا پیاسه‌ی کرد، که خۆر له‌و ناوه‌یدا له‌نیو باخی هه‌ناران بوو. ره‌نگی په‌مه‌بی باخه‌که له چه‌ند جیگا‌وه له ده‌ریای ده‌دا. ره‌نگی هه‌ناره په‌مه‌بییه درشته‌کان له‌گه‌ل شه‌پۆله‌کانی ده‌ریا به‌ملاو ئەولادا ده‌رپویشتن. چوه‌وه لیوار، له‌سه‌ر به‌ردیک دانیشتن. شه‌پۆلی ده‌ریا به‌سه‌ر لمی لیواردا به‌رده‌وام تا نوکی پییه‌کانی ده‌هات و ده‌کشابه‌وه. ماوه‌یه‌که دواتر چوه‌وه مال. فاسیلی ئاماده‌و چاوه‌رپی ئەو بوو. کچه‌کان هه‌ر زوو به‌رچاییان ئاماده‌کرد. مه‌له‌که خانم ئەم‌رۆش شیری بزنی بۆ نارد‌بوون. موسا ناغا شیری خوارد‌وه‌وه فاسیلش چاو په‌نیری ره‌واندان، که موسا ناغا زۆر هه‌زی لیده‌کرد له‌سه‌ر سفره دان‌درا‌بوو. پویرازیش هه‌نگوینی سپی چپای قازداغی هیتنا‌بوو. به‌رچاییه‌کی خۆشیان خوارد. چوونه سه‌ر کانی، له‌سه‌ر نیوته‌خته‌کان به‌رامبه‌ر یه‌کدی دانیشتن. موسا ناغا یه‌کبێن پرسیاری له فاسیلی ده‌کرد، تا ئەوه‌ده‌مه‌ی دکتۆر خه‌لیل گه‌یشتن.

"فهرموو کاک دکتۆر خه‌لیل ره‌فعت، منیش ده‌مویست له‌گه‌ل کاک فاسیلی بیته لای

ئیه، کاک دکتۆر سه‌لمان سامی له‌کوئییه؟"

"ئەو زۆر زوو دەچىتتە نۆزىنگە. فەرموون باچىن. كاك دكتور سەلمان سامى بتانىيىت خۇشحال دەيىت. دەمىكى چاۋەرپى ھاتنى ئىۋەين. فەرموون."

دكتور سەلمان سامى ھەر ئەۋانى بىنى چۈۋە پىشۋازيان و گوتى:

"ئەۋە ئىۋە لە كوئى بوون، ترسايىن لە ئەستەنبۆل مېننەۋە قوربان فەرموون دانىش. ئەۋ ژنانەى لە مالى ئىمە كاردەكەن چاۋ قاۋەكەيان زۆر خۇشە. كاتىك پىياندەلېين چاۋ قاۋەكەتان خۇشە دەلېين ھەموو شتىك بە دارى وشكى زەيتوون ئاۋا خۇش دەيىت."

"ھەر بۇيت دكتور، ئىمە ھەر كەمىك بەر لە ئىستا بەرچايىمان كىردو ھاتىنە لاي جەنابت. مەن شەيداي دۆستايەتى ئىۋە ئەۋ دوو كەسەم قوربان. لە دىيادا شتىكى بەھادار ھەيە، شتىك كە لە زيان خۇشى بە بەھاترە، ئەۋيش دۆستايەتە. جەنەرالەكەشم كە لە يۇنانە، لەبارەى ئىۋەۋە بۆم نووسىبوو، نامەيەكى بۆ ناردووم، شەۋ ھات و رابرد لە خۇشيان خەۋ نەچۈۋە چاۋم."

"ئىۋەى بۆ يۇنان بانگھىشت كىردوۋە؟"

موسا ئاغا بەرلەۋەى ۋەلامى دكتور بداتەۋە، پاكەتى نامەكەى لە گىرفانى دەرھىنا، نامەكەى لە پاكەتەكە دەرھىنا، بۆ لاي قاسىلى درىژ كىرد و گوتى:

"زەھمەت نەيىت نامەكە بە توركى بۆ بەرپىزان بخوئىنەۋە."

رووى كىردە دكتورەكان، گوتى:

"قاسىلى لە ئەستەنبۆل لە مەكتەبى راھىيەكاندا دەرسى خوئىندوۋە، ئىستا دەبىنن كە چۇن نامەكە كە بە يۇنانى نووسراۋە ۋەك ئەۋەى بە توركى نووسرايىت بۇتان دەخوئىنەۋە."

قاسىلى دەستى بە خوئىندەۋەى نامە درىژەكەى جەنەرال كىرد. نامەكەى ۋادەخوئىندەۋە كە ۋەك توركى نووسرايىت. قاسىلى خۇشى دەنگەكەى كارتېكەرانە بوو. موسا ئاغا لە دېرەكانى كۆتايى نامەكە دىسان نەيتوانى بەرگە بگرىت و دوو تىۋك فرمىسك لە چاۋەكانى بەسەر كۆنكانىدا ھاتنە خوار و تا گەردەنى ھاتن. كە نامەكە تەۋار بوو رەۋش و حال و بارى لەۋەدانەبوو بتوانىت قسە بىكات.

"ھەقتە بەرپىم، لەم دىيائەدا مرۇڧ ھىچشتىكى نەيىت تەنئ دۆستىكى ۋاى ھەيىت. دۆستىكى ئاۋا بەرامبەرە لەگەل ھەموو تەمەنى مرۇڧ."

"ئەۋ، رووناكى و چاۋى گەشتى يۇنانە."

"كەۋاتە دۆستەكەتان لە جەنەرالەكانى جەنگى ئەنەدۆل، ۋاتە ھى جەنگى سەربەخۇيە."

"ئەو ھېشتا جەنگى ئەنەدۆل ھەلنەگېرسا بوو دژى جەنگە كە بوو. كاتىك سوپاي يۇنان لە چەند نەبەردىيە كدا شكستى خوارد ئەويان ناردە بەرەكانى جەنگ. ئەويش بەو شېۋەيە، بە بېدەستى خۆي، بەگەل جەنەرالە شكستخواردوۋەكان كەوت."

خو حافىزيان لە دكتورەكان كوردو رۆيشتن. شوكرى ئەفەندى بە سى بەلەمەۋە ھاتبوۋە ئەسكەلە و كرېكارەكان چوۋبوۋنە نيو باخى ھەناران. شوكرى ئەفەندىش لە ژيەر دارچنارەكان دانىشتىبوو. مەلەك خانم، شېخموس ئاغا، شەرىفە خاتون، ھوسەن، ئەفە خەنجەرلى، قەدرىي بەلەموان، سەبىحە و مندالەكانى، خزمەتكارە ژنەكانى مالى دكتورەكان كورپە دوازە سىزىدە سالانەكانىيان دانىشتىبوون و گوييان لە قسەكانى شوكرى ئەفەندى راگرتىبوو. ھەر كە بىنيان وا موسا ئاغا و قاسىلى خەرىكن دىن ھەموان بە كىپى لەبەريان ھەستان.

"تكتاتان لىدەكەم، فەرموون دانىشتن." خېرا خېرا چو لە تەك قەدرى بەلەموان دانىشت. جىنگايەك لە نيوتەختىكى ئەولاترى كانىيەكە بەتال بوو، بەدەستى ئەو شوپىنە بەتالەي بە قاسىلى نىشاندا، قاسىلى لەويى دانىشت. پاشان ئەوانى دىكەش ھەر كەسەو لە جىنگايى خۇيان دانىشت... دواي چاك و چۆنى ماۋەيەك بېدەنگ بوون. ھىچكاميان وشەيەكى بۆ كوردنەۋى باسېك نەدەدۆزىيەۋە. لەولاتر ھەسەنى راكردوۋ خەرىكبوۋ دەھات. كابرايەكى بە قسە بوو. لە جىنگايەكى بەتالى نيوتەختەكە دانىشت. موسا ئاغا چاۋى تىپرى، ئەويش نەيتوانى ھىچ قسەيەك بكات. ئەمجارە بە زەردەخەنەۋە سەپرىكى شوكرى ئەفەندى كرد، ئەويش بە زەردەخەنەيەك ۋەلامى موسا ئاغاي داىەۋە.

"باشە، مام ئاغا ئىنشاللا كەي دەرۆيتەۋە كرېت؟"

"رۆيشتنى چى كاك شوكرى، چىبوو كە ئەم پىرسىارەت كرد؟"

"ئاخر نامەيەكتان لە پۆستخانە بۆ ھاتبوۋ."

"(راستە، لەو نامەيەكى كە لەلایەن برادەرە جەنەرالەكەمەۋە بۆم ھات زۆر خۆشحال بووم، گوتىبووم ئەو برادەرەم كە لە براش لە پىشتەر بوو لەبىرى كوردووم، منى لىرە بە تەنيا جىھىلاۋە، لەكاتىكدا كە ئەو ھىچكات منى بە تەنيا جىنەھىلاۋە. ئىستا كە زانىوتانە داوا لە قاسىلى دەكەم با نامەكەتان بە توركى بۆ بھوتىتەۋە، ئەو نامەيەكى كە منى لەگەل ژيان ئاشتكردەۋە و تىيگەياندم كە لەم دنيايەدا تاك و تەنيا نىم."

نامەكەكى لە گىرفانى دەرھىناۋ داىە قاسىلى.

قاسىلى پاكتەكەي لىئوهرگرت، نامەكەي لەنيو پاكتەكە دەرهيتنا، بە كۆكەيەك قورگى پاكردهوه، دەستى بە خویندەنەوه كرد. دەنگى زۆر سەنجراكىش بوو. دەتگوت دەقيكى پىرۆز دەخوینتەوه. نامادەبوان لەنيو بیدەنگیدا گوڤيان لیگرتبوو. ھەر جارىك كە نامەكە دەخویندرايوه فرمیسك چاوەكانى موسا ئاغاڤان دەگرت. ھەر لەگەل تەواوبونى خویندەنەوى نامەكە شوكرى ئەفەندى بە توورەبىیەوه گوتى:

"ئەو بۆجى ھاتە ئەنەدۆل، ھات لەنيومان ببات، قون سۆر، ببورن، مەگەر لىيپارابوینەوهو نامەمان بۆ ناردبوو كە بەيئە ولاتەكەمان."

"تكات لیدەكەم كاك شوكرى، ھەموو یۆنان دەزانیت كە ئەو دۆستەى من دژى ھاتنى سوپای یۆنان بوو بۆ ئەنەدۆل. ئەودەمەى لەشكرى یۆنان خەريك بوو دەشكا، ئەوكات، ئەو دۆستەى منیان رەوانەى ئەنەدۆل كرد، دوايىش لەگەل جەنەرالە دۆراوھەكان ناخىیانە زىندان. دەمەوئیت پىتانبلىم دۆستەكەى من بەمزوانە لە زىندان نازاد دەكریت و دايدەنيئە پۆستە ھەرە بالاکان، توركيا و یۆنان ئاشت دەبنەوه، دەبنە براى يەك و ریزی يەكدى دەگرن. ئەمەش لەسەر دەستى دۆستە جەنەرالەكەى من دیتەدى، چونكە ئەو كەسىكى ناشتییخوازە و رووناكى و چاوى یۆنانە. دەيئە بىلبىلەى چاوان. منیش بەمزوانە دەگەریمەوهو دەچمەوه كریت. كاك شوكرى، براكەم، ھەر لەبەر گەرانەوھم ناتوانم ئاوا خۆشجالم، بال بگرم، لەم دنیايەدا دۆستىك كە خۆشى گرفتارى بەلاو دەردەسەرى خۆیەتى، لە پىناو مەرگ و ژيان دەجەنگیت، تەنانەت لە زىندانیشدا برادەرەكانى خۆى لەبىر ناكات، دۆستىك، ھاوڕیپەك ئاوا ژيان بە مرۆف دەبەخشیت و ھىزی ژيانت پیدەدات. دواى ئەم نامەيە ئىدى ھىچشتىك ناتوانیت چۆكم پىداڤادات. لە ھەر جىگايەك بم، لە ھەر كوئىەك بمرم ھەسەرت ناخۆم. لىم ھالى بوويت كاك شوكرى، براكەى خۆم."

"بىوورە كاك موسا كازم ئاغا، دۆستە گىيانى بە گىيانى كەتان ھەر دەبوا ئاوا بوايە."
"سوپاست دەكەم كاك شوكرى ھىژا، ریزت ھەيە. ئەمرۆكەش ھاتووئیت بۆ كۆكردنەوى ھەنار و برىنەوى غەلئىفەى مېشەھەنگەكان، وانىە؟"

"نەم دوورگەيە، پىشتریش چەند جارىك گوتوومە، بەھوى خاكەكەيەتى يان ئاوەكەيە يان ھەرچىەكى دىكە، ھەنجىر و تری و خۆخەكانى بىئۆپنەن و ھاوشیوھەيەيان لە ھىچ جىيەكى دىكە پەيدا ناییت. ھەنگوینەكەشى ھەروايە. بۆ غەلئىفەكان پىنج ھەنگەوانى شارەزام ناردن."

وہستاكان يەك بە يەكی غەلئیفەكانیان سەیر كرد، ھاتنەوہو پێیانگۆتم ھەنگوینی وا لە ھیچ جێگایەك دەست ناكەوێت. ھەر لەگەڵ كردنەوہی زاركی غەلئیفەكان بۆنی گۆل بە رووی مرۆفدا دەپۆتیت، بە چەشینیك كە مرۆف كاس دەبیت، گوتیان ئەم ھەنگوینە دەرمانی ھەموو دەردانە ئەوہی ئەوان گوتیان راست دەرچوو.

پزیشکی ئازەلان كەمێك پێشتر ئەو دەمەمی كە نامەكە دەخویندرايەوہ، بە ئارامی ھاتبوو لەلای خوارەوہ دانیشتبوو، ھەر كە شوكری ئەفەندی قسەكانی تەواو كرد، گوتی:

"شوكری ئەفەندی، دەزانیت، ئیمە دوو كەسمان ئەو غەلئیفانەمان لە داراییەوہ كریون. بۆیە، ئیمە لەگەڵ ئەو كەسانەمی كە تۆ ناردبوونت غەلئیفەكانمان كردنەوہ. ھەر بۆنی ھەنگوینیان بەر لووت كەوت مات و سەرسام بوون. ئیمەش كاتی خۆی لە وان غەلئیفەمان ھەبوون، لەنیو ھەنگاندا گەورە بووم. منیش ھەنگوینی وا و بۆن و بەرامەمی وام نەبیینیوہ نەبیستوہ. وەك دەلێن لە دوورگەكانی دیکەش گۆل و گۆلیلكی زۆر ھەن كە نەك تەنھا بەشی ئەم ژمارە غەلئیفەییە بەلكو بەشی ھەزار بەرامبەر ئەمانەش دەكەن. ھەنگەكان دەتوانن دە بەرامبەر ئەم ھەنگوینە خۆشبۆیە لەو بەرەوہ بێننەوہ ئێرە. خەلكی لەم دوورگانە ھەروا بێكاروبار لێیدانیشتوون."

كریكارەكان لە ماوہی سێ رۆژدا ھەنارەكانیان لێكردنەوہو خستیانە نیو سەبەتەكان، بردیاننە ئەسكەلەو بەشێكیان دانانە نیو بەلەم و رەوانەمی شارۆچكەیان كردن. بەلەمە پڕ لە سەبەتە ھەنارەكان سێ جار رەوانەمی شارۆچكە کران و گەرانەوہ. دەستیان لە بەشی لای سەرەوہی باخچەمی ھەناران نەدا. لەوئ ئەوئەندە ھەناری دەرشت و پەمەیی بەدرەختەكانەوہ مابوون كە وەلی نیشانچی لەبەر خۆیەوہ گوتی مرۆف چۆن دەتوانیت ھەناری وا جوان لێبكاتەوہ، مرۆف دلی ناھینیت لێیانبكاتەوہ چ بگات بەوہی بیەوێت بباغوات. خەلكی دوورگە بەر لەوہی سەبەتەمی پڕ لە ھەناری سەر ئەسكەلە رەوانەمی شارۆچكە بكرین خۆیان گەیانە نیو باخچەكە. زەھراو نەسیبەش بۆ چینی ھەناران ھاتبوون، مەلەك خام یارمەتی دان، سێ سەبەتەمی گەورەیان پڕ كردن لە ھەنار. قەدریی بەلەموان دوو سەبەتەمی گەورەمی پڕ كردبوون. نیشانچی لەگەڵ سولتانمی ژنی ھاتبوونە باخچە. سولتان وەستای كۆكردنەوہمی گویزی دارگویزی گەورە گەورە بوو. ھەنارەكانی وا بەخیرایی بێگۆپدانە درك و دالەكان كۆدەكردنەوہ كە ھەر كەس ببینیبوای سەیری پێدەھات. ئەوہكانیان لە سێ لای جیادا دوو خورجینیان

پيڭكەۋە پۈركۈن لە ھەنار، يەكپاست دەيانبردنەۋە مالىيە و پاشان دەگەراندەۋە لەو ميانەدا، ئەو ھەنارانەي كە سولتان و نيشانچى كۆيان كۈردبۈنەۋە، دەياڭخستنە نىۋو خورجىنەكان و دەيانبردنەۋە مالىيە. نيشانچى لەپەر بەخۆي ھاتەۋە سەيرى كۈرد ئەگەر ئاۋا بروت مالىيە پۈر دەيىت لە ھەنار و گوتى:

"منداينە ئەمەندە بۆ مالىيە خۆمان بەسە. لەمە بە دواۋە بيانبەن بۆ مالىيە مامە پۈيرازتان، تا ئەودەمەي خۆي پىتاندهلەيت بەسە. ئىنجا بيانبەن بۆ مالىيە شەرىفە خاتونى ۋەستاي چىنىنى جام. لىزە لەۋانە زياتر كەسمان نەبىنىۋە، دەي شىرەكانى خۆم." تا شەۋ داھات يەك ھەنار شى چى بە درەختەكانەۋە نەما، ئەۋانەي كە ھەنار يان زۆر كۆكۈردبۈنەۋە دايانە ئەۋانەي كەمىيان كۆكۈردبۈنەۋە بەو شىۋەيە ھاۋسەنگى لە نىۋان ھەموان دروست بو. كاتىكىش غەلىفەكان بۈراندەۋە كارى ھەنگەكان تەۋار بوو دىسان بەپىي پىۋىست ھەنگۈينى شانە سىي بۆ ھەر مالىيە داندا.

شادمانىيەك كە لە ناخى موسا ناغا دەجۆشا، ھەموو دوورگەي گرتبۈۋە خۆ. بالندەكان بەشىۋەيەكى دىكە تىيانچىرۋاندبو، دەريا بۆنىكى دىكەي ھەبوو و با بەجۆرۋىكى دىكە دەشنا.

زەھرا بىئەۋەي خۆي لە كەس دوور بگىرەيت و خۆي بشارىتتەۋە، نەك بە رىگاي زەيتونستانەكە بەلكو بە رىگايەكى ئاشكرادا بەرەۋ ئاشەكە رۆشت، بە لىۋانى بەزەۋە دەرگاي ئاشەكەي پالدا و كۈرەۋە. پۈيراز لەسەر بەرداشەكە دانىشتبۈۋ، يەكسەر لەبەرى ھەستا، كاتىك وىستى لەسەر بەرداشەكە دانىشت دەستى پۈيرازى گرت، بۆ لاي خۆي رايكىشاۋ لە تەنىشتىۋە دانىشت. بىئەۋەي بتوان سەيرى يەكدى بەكەن ماۋەيەك ئاۋا بىدەنگ مانەۋە. دەستى پۈيراز ھىشتا لەنىۋ دەستى زەھرا بو. دەستەكەي ھىۋاش ھىۋاش ۋەك ئاگر گەرم دادەھات و دايسا. زەھرا لە دلې خۆيدا دەيگوت قسەي خۆم دەكەم، ھەرچى دەيىت با بىيت. تەنانەت ئەگەر بزاتم سەيرىشم ناكات، تەنانەت ئەگەر بزاتم ۋا دەمەرم ھەر قسەكەم دەكەم. ھەر بەلەيەكەم بەسەر بىت دىسان دەيلىم. نامەيەك چۆن باۋكى گۆرى. مەن ھەرگىز باۋكى خۆم ۋا نەبىنىۋو. كاتىك مەۋق شادىيەكى ئاۋا روى تىدەكات گياندار و بىگيان لەو شادىيەدا بەشدار دەبن، دەريا بە شادى دەكەۋىتتە شەپۇلان. ھەموو ئەو كەسانى كە لە رۆزى يەكەمەۋە ھاتونەتە ئەم دوورگەيە پىنەكەنىۋون ئىستا گەشاۋنەتەۋە گشتيان شادمان.

تهنانهت روخساری ئەفه خەنجەرلێش، ئەو مرۆڤە منجەرەش خەندانە، تهنانهت پۆیراز که ماوهیهک شادبوو، له رۆژانی دوااییدا، تهنها ئەوه لهنیو خەلکی دوورگه پێکهینینی لهبیر کردوو. کاتیکی بیری لهم شتانه دهکردهوه دهستی پۆیرازی که له یهکهه ساتهوه له نیو دهستی بوو بهردا.

"پۆیراز موسا، من و تۆ لهم کاره دا گوناهیگمان نیه. تهنها تۆ کێشهیهکت ههیه که به کهست نهگوتوه، ئەمه شتیکی که دهبیته مایهی ئەوهی شهرم له خۆت بکهیت. ئایا تۆ کێشهیهکت ههیه که تهنانهت ناتوانیت به خوشتی بلێیت؟ له شهردا کهسانیکی زۆرت کوشتون؟ سهری زۆر مندالت برپوه؟ دهستدریژیت کردۆته سهز زۆر له کچان و ژنان و کوشتون؟ که دیت له باوهشم بنییت لیمدوور دهکهویهوه، شهرم لیدهکهیت؟ دهترسیت؟ دهیت ئەمه بهمن بلێیت. دهستدریژیت کردۆته سهز سهز کچ و پاشانیش ههر سهز کچهکهت لهتلهت کردوون و کوشتون، لهبهز ئەوهیه که شهرم دهکهیت؟! تۆ منی، منیش تۆم، پیمبلی تاکو ئەگهر شهرم دهکهیت پێکهوه شهرم بکهین. ئەگهر ئەو دهردهی که ههته لهبهزگرتن ناهیت با پێکهوه شانی بدهینهبهز. ئەگهر بهزگرتنی له توانای ههردووگمان بهدهره با پێکهوه بهزین. محابنه بۆ تۆ، محابنه بۆ منیش که ئەو دهرده به تهنیا بهزگه بگهین. زههرا به قوربان، پیمبلی چ دهردیکت ههیه پۆیراز. سهزیر بکه عهزیزم، کاتیکی دایکم مرد، که به بهزچاوی باوکمهوه تهرمهکهیان فریاده نیو دهریا، وامدهزانی باوکم بهزگهی ئەمه ناگریت و ناژیت. بهو کارساتهیه لهدهستدانی دایکم نیوه رۆح بووبوو، بهلام خۆی راگرت و مایهوه. پاشان چاوهڕپیی نامهی دۆستهکانی کرد. کاتیکی ههچ نامهیهکی بۆ نههات دهرده نازارهکهی ئەمجارهیه لهوهی دایکیشم بهلاوه سهختتر بوو. شهو و رۆژ بیرم دهکردهوه که ئەم دهرده باوکم له پهلوپۆ دهخات و دهیکوژیت. تۆش دهزانیت که ئەو دهستی بۆ ههر لکه دهرهختیهکهوه برد لهگهڵ دهستی هات. ئیدی توانای ژبانی نهسابوو که نامهی دۆسته زیندانهیهکی هات. باوکم باسی ئەو نامهیهی به ههموو خەلکی دوورگه راگهیاندا. نوقمی نیو شادی بوو. ئیستا تا مۆخی ئیسقانهکانی، تا قوولایی دلی، نوقمی شادمانیه. شادمانی ئەو دوورگهشی گرتۆتهخۆ. ههموان له خوشحالیان کاس بوونه. ههموان وهک ئەوهی کوتکی شادیان بهزگهوتبیت. بهههرحال، ئادهمیزاد ئەمهیه، بهززی و نزمی ههیه، ریک ئەودههمی خهزیکه دهمریت پشتی راست دهکاتهوه، ههلهدهستیه سهزپیی، وهکو باوکم. دهردی خۆتم پیمبلی عهزیزم، گیانهکم. لهم

دنيايەدا كە مرۆفەكان سستم له يەكدي دهكەن، ئەوێ كە ئيمە يەكديمان دۆزبۆتەووەو يەكديمان خۆشدهوێت شتێك نيه وا به ئاسانی بهدهست بێت. لهوێ كە له جەنگدا بهشداريت كردووە شەرم دهكەيت، ئەمە گوناھي تۆ نيه، گوناھي ئەوانهيه كە ئيوهيان نارده جەنگهوه. با ئەوان شەرم له خۆيان بکەن و تەریق ببهوه.

زەھرا ھەموو گیانی بووبووە ئارەقە و دەلەرزى. دەستی پۆیرازی گرت، دەستەكە ھێشتا دەسووتا. له پڕێكدا باوھشی پێداكرد و به ھەموو ھێزیوھە گۆشیه نیو ئامیزیهو، دەمی بو بردو ماچی كرد، ماچێكى ماوهدرێژ. ھاتەوھە سەرخۆی و به دەنگێكى ئارام گوتی:

"بلی گیانەكەم، ھەموو شتێكم پێبلی با پێكەوھە ئەو بارە ھەلبگرین."

پۆیراز لەكاتێكدا بیری لەوھە دەكردوھە چۆن سەری قسەى خۆى بكاتەوھە، چاوى پریبووھە دیواری رووبەرۆیان و ماوھیهك دواتر به ئارامى دەستى به قسە كرد. لەكاتى قسەكردندا ماوھە بێدەنگ دەبوو، بیری دەكردوھە، پاشان دیسان دەستى به قسان دەكردوھە. كە قسەكانى تەواو بوون لە تەوقى سەرى تا خواری لەبەر ئارەقە ھەلاتبوو. زەھرا ھیندەى ئەو ئارەقەى كردبوو.

"تۆ ھىچ ژن و پیاویكى ئێزدیت نەكوشت، وانیه؟"

"نەمكوشتن."

"دەستدرێژیت بو سەر ھىچ ژن و كچێك.؟"

"نەمكرد."

"باشە، ئەدى چدەلێیت؟"

"من بەشداریی ھىچشتێكم نەكرد، لە جیى خۆم وشك ھەلاتبووم."

"نەتدەتوانى رینگەیان لیبگریت؟"

"نەمدەتوانى. ئەوان ژمارەیان زۆر بوو، ئيمە تەنھا چەند كەسێك بووین. ئەمە بوو كە

نەمتوانیوھە لەبیری بكەم و خستوویمەتیه ئەو حال و بارە نالەبارە."

ھەردووکیان به ھیوایشی دەئاخاوتن تاكو كەس گوێی لە قسەكانیان نەبیت.

چاوەكانى زەھرا كە لەپەر فرمیسکیان تیزابوو، بریسكانەوھە:

"ھەمان ئەو قسانەى تۆ مانگێك پێش ئیستا شەریفە خاتوون بۆیکردم، خەریكى جاجم

چنین بووین، لەپەر دەستى لە چنن ھەلگرت و گوتى وەرن كچینە، روخسارى تەواو شتوا بوو.

گوتی ئەم چاوانەم چیان نەبینیو، دەبێت بۆتان باس بکەم کە ئەم چاوانەى من چیان بینیو. ئەم چاوانە چیان بینیو و من و شیخمووس لەو دیارە، لە دیارە کر رامنکرد. رامنکرد، نەماندەویست رابکەین وەلئ رامنکرد. ئیو بلین ئەم چاوانە چیان نەبینی. سەرەتاکانی جەنگ بو، هەریک بچووایەتە جەنگ ئیدی نەدەگەراییو. هەموان یەکدیان دەکوشت. لە گەرەگەمى ئیمەشدا یەکدیان کەلوکۆم دەکرد. ئەم چاوانەم چیان نەبینی! برا بووبوو دوژمنی براو دوژمنی دوژمنی دوژمنی. من کچیکی گەرە بووم، بەلام هیشتا هاوسەرگیریم نەکردبوو. من و شیخمووس تەنھا سەیری یەکدیان دەکرد. ئەم چاوانە کویر بووم چی نەبینی! لەگەرەگەکان ژنان و کچان و پیاوان و پیرو لوان و میرد مندالانیان دانە پێش خویان و بردیان و ئیمەش هیواشوکه بە دواياندا چوین. چوونە لیواری دیجلە. ئیمە لەنیو دەوونەکان خۆمان شارددو، لەنیو ژن و کچەکاندا دراوسیتی ئیمەش هەبوون، دوستانیک کە وەکو گیانی خۆمان خۆشماندەویستن. کە گەیشتنە لیواری دیجلە، پیاوان و میرد مندالەکانیان لە ژنەکان جیاکردنەو، ئەوانیان برده لای سەرەو. دەستی هەموانیان لە پشتهو بەستبوون، تەنانت دەستی مندالەکانیش. شەریفە خاتون گوتی هەمویانم نەدناسین، کەسانیکى وەکو خۆمان بوون، وەکو ئیمە قسەیان دەکرد، دوستی گیانی بە گیانی ئیمە بوون، زۆرەیان هی گەرەکی خۆمان بوون."

"قەل و دال و هەلۆکان هاتن و مردووکانی سەر لم و چەوی لیواریەکانیان هەلگرتن بردیان؟"
 "شەریفە خاتون هیچی نەگوت. تەنھا یەکریز دووبارەى دەکردهو دەیکوت ئەم چاوانە چیان کە نەبینی! جارێک پیموایە گوتی ئەوان کافر بوون."

"شەریفە خاتون ئەو هەشی نەگوت، گوتی ئیمە لەنیو دەوونەکان بەهیواشی و لەرزە لەرز و ترساو رامنکرد. پاشان هەموومان هاتینەو مالى گریاین. پازدە دانە کچ بوین. دراوسیکانیش هاتنە مالى ئیمە و گریان. پاشان سەرۆبەندی عەسر بو، پیاوکان بەسەر و گویلاکی خویناویانەو هاتنەو مالى. ئەوانیش لەگەل ئیمەدا گریان. پێیانگوتین ئیو لەنیو دەوونەکان چیتاندهکرد. گوتیان ئەگەر ئەو شتانەى بینوتانە بە بەکرێگراویک بیژن ئیو هە دەبەن و دەتانکوژن و تەرمەکاتان هەلدهنە نیو دیجلە. ئیمە دواى ئەو زۆر گریاین. بە مانگان خەومان نەهاتە چاوان. تاکو هاتین و گەیشتینە ئیو من ئەمەم بە هیچکەس نەگوتو. دواتر فرمیسک وەکو تەرزە لە چاوانەکانی دابارین. پاشان گوتی من ئەو شتانەى کە بینیوم تا

رۆشن رۆشن بوون. قسه كانى شەریفه خاتوون، پۆیرازیان له و باره ناله باره ی رزگار كردبوو. پوونگه وردیله كانى دهوروبه ی كانیه كه كه تا ئەژنۆ دههاتن، گۆیلکی شینباویان دابوون و ههوا بۆنی خهستی پوونگه ی لیدههات. زههرا به رینگا ئاویه كه ی كه له كانیه كه وه به نیتو بۆنی توندی پوونگه كان كه گۆلی شینباویان تا دهگه یشته وه ده ریا درێژ بووبوه وه، ده رۆیشت. ئاوه كه ش بۆنی پوونگه ی ددها. هه ر كه گه یشته وه مائۆ خۆی گه یانده به ر ئاویته. باوكی كه رۆچووبوه نیو مۆبلیك و رۆژنامه ی چهند رۆژ پێشتری ده خوینده وه ته نانه ت تیبینی هاتنه وه ی زههرا ی هه ر نه كرد. روخساری گه شتر له وه ی له نیتو ئاوی كانی بینیبوی به دی ده كرا. چاوه كانیشی درهوشانه وه. هه ر به بیریشی دانه دههات له غه ربیایه تی سیما و چاوه كانی ئاوا رۆشن و دلۆ ئاوا نارام بیت. باوكی سه ری له سه ر ئه و رۆژنامه یه كه به پیتی عاره بی نووسرابوو هه لگرت، بینى وا كچه كه ی به رامبه ر ئاویته نیو قه دیه كه وه ستاوه له كاتیكدا سهیری خۆی ده كات چۆته نیو خه یاله وه به بیدهنگی و هیمنیه وه به ته ماشای كچه كه یه وه دانیشته. به خۆی گوت قهت كچه كه مم به و شیویه نه بینیه، كچه كانی كه گرنگی نامه كاریگه ره كه ی دۆسته كه یان ده رك كردبوو تا ئه و راده یه خۆش حال نه بینیبوو. شادیی ناخی ته نانه ت دۆسته كانی دوورگه ییشی گرتبووه وه.

زههرا كاتیك ئاوی دایه وه، سهیری كرد وا باوكی به سه رسوورمانه وه سهیری ده كات، گوتی: "باوكه!" چو باوهشی پێدا كرد. "سوپاس بۆ خوا باوكه. حال و بارمان چهند باشه باوكه." موسا كازم ئاغا گوتی: "سوپاس بۆ خوا كچم، سوپاس بۆ خوا." ئه ویش باوهشی به كچه كه یدا كرد.

پۆیراز كه له ئاشه كه چوه ده ر، یه كراست چوه لای شەریفه خاتوون. شەریفه خاتوون له بهر دارته ونه كه خهریکی جاجمچین بوو. هه ر كه پۆیرازی بینى هه پكه كه ی داناو هه ستا و گوتی:

"به خیر هاتی كاك پۆیراز."

"سوپاس شەریفه خاتوون، شیخموس ئاغا له كوویه؟"

"نازانم، گوتی ده چمه لای هوسمه ن."

"فه رموو وه ره ژووری."

چوونه ژووره وه، پۆیراز هر له گه‌ل ئه‌وه‌ی چووه ژوورئ تاسا. ژووره وه ئه‌وه‌نده جوان بوو و ئه‌وه‌نده پاك و خاویڤ و ریکوپیك بوو كه ریز و شكۆمه‌ندی شه‌ریفه خاتوون و شیخمووس ئاغای له‌بهر چاوان دوو ئه‌وه‌نده بووه‌وه. جاجمیکى گه‌وره له ناوه‌پاستی هۆلی خانووه‌كه راخرابوو كه هه‌موو هۆله‌كه‌ی گرتبوو. له ناوچه‌كانی توورۆس جاجم و لبادی زۆری بینیبوون، به‌لام جاجمیکى وای كه نموونه‌یه‌ك بوو له به‌هه‌شت به هه‌موو ته‌مه‌نی خۆی نه‌یبینیوو. له‌سه‌ر كورسییكی نهرم كه شیخمووس ئاغا له شارۆچكه كریبووی دانیشته، به‌لام نه‌یده‌توانی چاو له‌سه‌ر جاجمه‌كه هه‌لبگریت. شه‌ریفه خاتوون هر له گه‌ل دانیشته‌نی ئه‌ودا له‌وئ نه‌مابوو، پۆیراز ته‌نانه‌ت تیبینی دهرچوونی ئه‌وی هر نه‌كردبوو، وا رۆچووبوو نیو ته‌ماشاكردی جاجمه‌كه هر ئاگای له‌ده‌روربه‌ر نه‌مابوو. به‌بۆنی خه‌ست و خۆشی قاوه سه‌ری به‌رزكردوه‌وه، شه‌ریفه خاتوون به‌سینییه‌کی زیوین و فنجانیک قاوه‌وه كه هه‌لمی لیته‌لده‌ستا له‌ولاوه ده‌هاته‌وه. پۆیراز كه فنجانی قاوه‌ی له‌سه‌ر سینییه‌كه هه‌لگرت، هیشتا نه‌یده‌توانی چاو له‌سه‌ر جاجمه‌كه هه‌لبگریت. ئاوا فنجانی قاوه‌ی به‌ده‌سته‌وه بوو.

"شه‌ریفه خاتوون، من له هه‌موو ته‌مه‌ندا جاجمیکى وا جوانم نه‌یبینیوه. ژنانی توركه‌من و كوردی چیاكانی ئیمه‌ش كلیم و جاجمی زۆر جوان ده‌چنن، وه‌لسی ئهم جاجمه له باخی به‌هه‌شتیش جوانتره. جاجمیکى وا كه له باخی به‌هه‌شتیش جوانتره شایسته‌ی دوورگه‌یه‌کی ئاوا به‌هه‌شتیه."

بیته‌وه‌ی چاوی له‌سه‌ر جاجمه‌كه لايدات قاوه‌كه‌ی ئارام ئارام خواردوه‌وه. شه‌ریفه خاتوون گوتی: "منیش له شاره‌كه‌ی خۆمان به‌چاوی خۆم ئه‌و كۆمه‌لكوژییه‌م بینی. زیرو داد و هاواری ژنان و كچان ده‌گه‌یشه‌كه‌شكه‌لانی ئاسمان، كاتیكیش خه‌نجهریان رۆده‌چوو نیو دل‌ه‌وه‌ دوولا ده‌بوونه‌وه‌وه ده‌كه‌وتنه سه‌ر له‌كان و پاشانیش سه‌ریان ده‌برین." شه‌ریفه خاتوون كاتی گپ‌رانه‌وه‌ی كاره‌ساته‌كه له‌رزى، فرمیسك له چاوه‌كانی خپوونه‌وه‌، بیده‌نگ بوو. كه‌میک دواتر دیسان ده‌ستی به‌قسان كردنه‌وه: "شیخمووسیش ئه‌و ژنانه‌ی كه به‌ خه‌نجهر له‌ت و په‌ت ده‌كران له‌ دوررا بینیبوون، به‌لام نه‌یتوانیبوو لییان نزیک بپیتته‌وه‌وه له‌وئ رایكردبوو و هه‌لاتبوو. له‌وه به‌دواوه ئیدی نه‌چووبوو لیواری دیجله و ژیر پردی دیجله." پۆیراز گوتی: "منیش، منیش نه‌مه‌ده‌توانی بچمه ئه‌و شویتانه، نه‌مه‌ده‌توانی پیم بچمه لیواری دیجله‌وه."

دەستیییکرد رووداوهکەى له هەوڵەوہ تا ئاخیر بۆ شەریفە خاتوون گێرایەوہ. شەریفە خاتوون بە چاوانی گریانایەوہ گوئی:

"واى کاکە پۆیراز، واى. دەردەکەت زۆر گەورەبە، ئیستا تینگەبیشتم. شێخمووس کاتیەک رەفتارى ئەو درندانەى لە دوورەوہرا بینیبوو رایکردبوو، تۆ نەتوانی رابکەیت؟"

"نەتوانی رابکەم."

"تەگەر راتکردبوو ئەو درندانە دەیانکوشتیت؟"

"ئەو دراندانە دەیانکوشتم."

پۆیراز موسا، دواتر چووە لای دکتۆرەکان. بەجۆریک سەرگوزەشتی خۆى بۆ ئەوانیش باسکرد. ئەوان گوییان لە قسەکانى گرت و گوییان لینگرت، دکتۆر سەلمان سامى گوئی:

"جەنگ مەژۆفەکان درندەتریش دەکات." دکتۆر خەلیل رەفەعت هیچ قەسەى نەکرد، تەقى دەمى قوت دایەوہو هەروا مالتق رامابوو.

لە ماوەى یەك هەفتەدا لە دوورگەدا كەسێك نەمابوو كە پۆیراز بەسەرھاتی خۆى بۆ باس نەکردبێت. تەنانەت شوكرى ئەفەندى گوئی: "من كە گوتبووم ئەو جەنگانە تا زیاتر درێژە بكیشتن و بەردەوام بن، مەژۆفەوونى مەژۆفەكان زیاتر لەنیو دەچیت، مەژۆفایەتى دەپووكیتەوہ، تەنانەت خراپتریش لە پووكانەوہ بۆگەنبوون، بۆگەن دەبیت. بەدرێژەكیشانى جەنگەكان مەژۆفە توانا و بڕستییكى بۆ نامیڤیتەوہ تاكو تەنانەت بە خۆیشى داڤیتەوہو شەرم لە خۆى بكات، كرمى دەبیت. واى، واى، واى كاكە پۆیراز واى! ئادەمیزاد چۆن دەتوانیت ئەو هەموو ستم و بێدادیە ببینیت و هیشتا درێژە بە ژیان بدات و مەژۆفەوونى خۆى بپاریزیت."

شوكرى ئەفەندى غەلڤەكانى بڕینەوہو هەنگوینەكەى لەنیو مالهكاندا دا بەش كرد. بڕپكى شایانى باسى بۆ بنیاتنانى خویندنگە دا بە دکتۆرەكان. تەنھا باخەكە ما بوو. بڕیدەكردەوہ، ئیدی داوى بیستنى بەسەرھاتەكەى پۆیراز، هەر جارێك بەیتە ئەم دوورگە یە گرفتارى دیوہزەمە دەبیت. تریى رەزەكانى دوورگە ترییەك بوو كە نەدەكرا دەستیان لێھەلڤگرت. ئەمە ئادەمیزادە، چاوچنۆك و بیعارە، هەر شتیك بە دەردى نەخوات پشنگوویی دەخات و لەبیری دەكات، نەك تەنھا ئەو كارەسات و بەسەرھاتە دیوہزەناسایەى كە بیستوویە، بەلكو تەنانەت ئەو رووداوەى كە بەسەر خۆیشى ھاتوہ و تا گەردەنى نوقمى خوین بوو لە بیر دەكات.

پۆيراز ئىدى خەيالى ئاسوودە بوو، بە ئاسوودەيى دەخەوت، ئىدى شەوان ھەلۆ و دالەكان بە بالە خشە خشكەرەكانيان دانەدەگزانە سەر لىتواری دىچلە و فورات و وەكو ھەورى رەش لەسەر ئاسمانى دىچلە و فورات كۆ نەدەبوونەو و لەو سەرەو و دانەدەبەزىنە خوارى. نەشدهاتنە دوورگە، ئىدى دەنگى شىوون و فيغانى كچان و ژنان و خشەخشى بالى ھەلۆكان شىتيان نەدەكرد. شەريفە كە لەنيو سيلاوى خويىن و سەرى براوى كچان و ژنان رايكردبوو، ئەو شتانەى كە بينىبونى بە ھىمنى، وەك ئەو ھى چىرۆك بن دەگىرپانەو و باسىدەكردن و ئەمە پۆيرازى لە ھەندىك لايەنەو خستبوو گومانەو كە شەريفە خاتوون ئەمانەى بيستوون يان ھەر بەراستى بەچاوى خۆى بينىبونى. ئەگەر وانىە ژنىك چۆن دەتوانىت كارەسات و بەسەرھاتىكى ئاوا بەو شىوہىە باس بكات و بگىرپتەو. بەھەرھال پۆيراز خۆشھال بوو، دەستەكانت خۆش شەريفە خاتوون. بەجىماوانى نەبەردەكانى گەلىيۆلۆ و چىكانى ئەللاھوتەكبەر، دواى ئەو رووداوانە چۆن دەژىن، دلپان ژەنگى ھەلئىناوہ يان لاپەرەى بىرەوہرىەكانيان بە خاك و خۆلەمىش داپۆشراوہ؟

پۆيراز ھەروا كە لە ھۆلەكە لەسەر نيوتەختىكدا راکشابوو و بىرو خەيالانى جىاجيا دەورىان دابوو، لە خوارەو گوتى لە دەنگى نىشانچى بوو:

"پۆيراز، پۆيراز، لە مالىت؟"

پۆيراز ھەستا، چووە بەر پەنجەرە، بايەكى توندى دەھات، كەرپەرەكانى بە پەنجەرەكەدا دەكيشان:

"فەرموو نىشانچى، شتىك بووہ؟"

"وہرە خوارەوہ."

پۆيراز ھەروا كە لە پلىكانەكان دادەبەزى لە نىشانچى پرسى:

"جىە، شتىك روويداوہ؟"

نىشانچى گوتى: "سەيرى ئەسكەلە بكە، چىواى نەماوہ دوورگە پىر بىت لە خەلك.

بەلەمىك مرۆف خەرىكن پىادە دەبن."

لە بەلەمىكى شىنباو كۆمەلە خەلكىك لەمنداڭ و پىر و لاوى بار بەكۆل دابەزىن.

چوونە ئەسكەلە، فاسىلى و ھۆسمەن بە بينىنى بەلەمىك كە نزيك دەبووہ بەخىرايى

چووبوونە سەر ئەسكەلە.

به‌لهم خیرا به‌تال بوو. ژماره‌یه‌کی زۆر وه‌ک شه‌وه‌ی چاوه‌رێیان ده‌کرد له‌و به‌لهمه‌ که له‌ شه‌سکه‌له‌ له‌نگه‌ری گرتبوو دانه‌به‌زین، به‌لام هه‌ر شه‌و ژماره‌ که‌سه‌ش بو‌ خۆی که‌م نه‌بوون. نزیکه‌ی هه‌موو پیاوه‌کان پیربوون و زۆریه‌ی ژنه‌کان گه‌نج. کو‌ر و کچۆله‌ی زۆریشیان له‌نیوان دا‌بوون.

به‌لهم که‌سی تێدا نه‌ما، وه‌رسوو‌رایه‌وه‌و رو‌یشت، تازه‌هاته‌وه‌کان هه‌روا له‌سه‌ر شه‌سکه‌له‌ مانه‌وه‌. سه‌یری ده‌رووبه‌ری خۆیان ده‌کرد و هه‌روا به‌ پێوه‌ وه‌ستا‌بوون. نیشانچی راست به‌ره‌و لایان چوو: "بو‌چی له‌وێ وه‌ستان، چیتانده‌وێت؟"

پیره‌ پیاوه‌کان جووله‌یه‌کیان تێکه‌وت. هه‌ر یه‌که‌یان کاغه‌زیکی به‌ده‌سته‌وه‌ بوو و کاغه‌زه‌که‌ی به‌رز کردبووه‌وه‌، پیره‌می‌ردێکی درێژ که‌ ریشه‌ سپیه‌ درێژه‌که‌ی تا سه‌ر سنگی هاته‌بوو و له‌ پێش هه‌موویان وه‌ستا‌بوو هاته‌ پێش، کاغه‌ز به‌ده‌سته‌کانی دیکه‌ش به‌ بینینی شه‌و هاته‌ پێش.

"نێمه‌ له‌به‌ر خاتری پۆیراز موسا شه‌م دوورگه‌یه‌مان هه‌لبژاردوو‌ه. له‌ کو‌ی ده‌توانین کاک پۆیراز موسا بدۆزینه‌وه‌؟"

پۆیراز موسا گو‌تی: "منم. به‌خه‌یرین، سه‌فاتان هه‌ینا."

پیاوه‌ بالابه‌رزه‌ ریشدرێژه‌که‌ی پێشه‌وه‌ بو‌ لای پۆیراز هات، له‌به‌رده‌م پۆیراز به‌ حاله‌تی ناماده‌ راوه‌ستا، شه‌و کاغه‌زه‌ی به‌ده‌سته‌یه‌وه‌ بوو بو‌ لای شه‌وی درێژ کرد، شه‌وانی دیکه‌ش هاتن به‌ حاله‌تی ناماده‌ راوه‌ستان، کاغه‌زه‌کانیان بو‌ لای پۆیراز درێژکرد. پۆیراز موسا گو‌تی: "قه‌باله‌ی خانوه‌کان." ناو‌ری دایه‌وه‌ "بگه‌ر قاسیلی، ده‌ستت ماچ ده‌که‌ن."

قاسیلی قه‌باله‌کانی له‌ پۆیراز وه‌رگرتن و گو‌تی:

"به‌ دوامدا وه‌رن با ماله‌کانتان نیشان بده‌م."

کاری نیشاندانی خانوه‌کان به‌ خاوه‌نه‌کانیان تا عه‌سر درێژی کێشا. تازه‌هاته‌وه‌کان که‌لوپه‌له‌کانیان به‌ یارمه‌تی هۆسه‌ن، قاسیلی، مندالی ژنه‌ خزمه‌تکاره‌کانی مالی دکتۆره‌کان و قه‌دری به‌له‌موان و زۆریه‌ی خه‌لکی دوورگه‌ به‌خه‌یرایی برده‌ ماله‌کانیان. نیشانچی و هه‌سه‌نی را‌کردوو یه‌کسه‌ر بو‌ ماسیگرتن چوون. شه‌و روژه‌ له‌ هه‌موو مالیک خواردن بو‌ تازه‌هاته‌وه‌کان لێندرا، خواردنه‌کانیان به‌ سینی و قابله‌مان برده‌ مالی شه‌و خه‌لکه‌ تازه‌هاته‌وه‌. شه‌مانه‌ که‌ له‌ هه‌موو کاره‌ساته‌ ناخۆشه‌کان توانیبوویان ده‌رباز بن و خۆیان بگه‌یه‌ننه‌ ئی‌ره‌و په‌نایان هه‌ینابوو‌ه

بەر ئەم دورگەيە، يەكەنجار بە بىننى ئەو خانووە كۆشكئاسايانە ھەپەسان. باوەريان نەدەکرد ئەو خانووانە درابنە ئەوان. نىگەرەن بوون بە زووبى ئاغايەك، بەگىك بەيەت و ھەموو ئەو خانووە جوانانەيان لىبستىنەت. دواى ئەوەى لە خانووەكانيان جىگربوون، لە ھەموو مائەكانەو ھەم خوارديان بۆ ھات. زۆر برسى بوون، خوارديان و تىربوون.

نیشانچى و ھەسەنى راكردو بە لەگەن و سەبەتەى پىر ماسىيەو ھەرانەو. ئاگرىك لەو ساكەگۆرەى ژىر دارچنارەكان كرابووەو، پەنگرى گەش لەو نىویدا ھەلپزابوون، ماسىيەكانيان بە يارمەتى يەكدى لە بەلەمەكان ھىنابوونە خوارو بردبوونيانە لىوار. كچان و ژنانى تازەھاتوكان لەگەل كچان و ژنانى دورگە لە لىوارى دەريا ماسىيەكانيان پاككردبوونەو، ديسان ھەموان ماسىيەكانيان بە شىشانەو ھەم كردن و لەسەر ئاگرەكە برژاندنيان، لەسەر مېژ داندان و يەكەم قاپى پىر ماسى داندرابە بەردەم تازەھاتوكان.

دووگەلى چەورى ماسيان بەسەر پەنگرانەو ئەو ناوئى داگرتبوو، مگىزى كەسانى برسى دوو بەرامبەر كىرەبوو. كشتكارەكان، كرىكارانى پەمۆ، كرىكارانى كۆكەرەو ھەنجىر، ھەنار، ترى و خۆخ، نىو بەرسى، رۆژىك كە ھاتبوونە ئىرە ناوا بە گۆشتى ماسيان ميوونيان بۆ رىكخرابوو و خۆيان لەنىو ئەو تام و بۆن و كەش و ھەوايەدا سەرسام بىنبوو. لەگەل دراوسى ميواندۆستەكاندا، بەشپوھەك وەك بلىت سائەھايە لە تەك يەكدا بە خۆشى دەژىن ناوا بووبوونە دۆست و دلۆزى يەكدى. ئامىنە، خزمەتكارەكەى دكتور سەلمان سامى و ئەسەمەر خزمەتكارى دكتور خەلىل رەفەتەتەش ھاتبوونە ئەو ئىوارە ميوونە. ئەوان منداڵەكانىشيان لەگەل خۆياندا ھىنابوون.

لە ميوونەكە كەس مەى نەخواردەو. لە ماوئى ناخوادنىشدا كەس قسەى نەكرد. لە ھەموان زياتر شەرىفە خاتوون بە شىوازى ناخواردنەكە سەرسام بووبو، چونكە لە گوندو شارو شارۆچكەكانى ئەنەدۆلى رۆژھەلات ھەرگىز ژنو پىاو لەسەر يەك سفرە پىكەو نە ناخۆن. چ پىويست دەكات، شەرىفە خاتوون قسەى نەكرد، گوتى ئەمەش داب و نەرىتى ئەمانەيە.

كاتىك ھەموان تىر بوون لە دەورى مېزەكە كشانەو ھەستان خۆشحال و بەگور بوون. لەنىو ئەوانە ھەمواندا تەنھا يەككىيان لەسەر كورسىيەكە دانىشتبوو و ھىشتا ھەر دەپخوارد، ئەويش عەزىز بوو، واتە ھەمان ئەو پىاو رىشسىيە بالا بەرزە. خەلكى گوندەكەى ئامىنە بوو. لە ماوئى ناخواردندا چاوى لەسەر ئامىنە ھەلنەگرت، بەلام ئامىنە نىگاكانى خۆى

لیدەشاردەوہ. ئامینە دەستی کۆرەکەى خۆى گرتىو و بەرەو ماڵ دەچوو، عەزىز بەدوايانەوہ بوو لىياننزىك بوو، لہ کاتىکدا دەستی بە ريشە سپىە کەيدا دەهینا گوتى:

"ئامینە، ئەمەن نانا سیتەوہ؟"

ئامینە خراپ ھەلەلەرزى. بە دەنگىكى گپراوہ گوتى:

"تۆ كىيت؟، نانا سەوہ."

"مەن عەزىز ئامینە، تۆ كچەكەى تەمەل نیت؟ مەگەر مێردەكەت لە سارى قامیش رەق

نەبوو، و كارتى مردنەكەيتان بۆ نەھاتەوہ؟"

"مەن ئەو ئامینە يە نىم."

"تۆ ھەمان ئامینەيت، بۆچى دەيشارىتەوہ، بە بىرتە مەن شاھىنەكەم ھەبوو و بەلندەم پىدەگرت و بۆتم دەھىنان؟ ئەوہى لای تۆيە، ئەسەيە، كچى كەل موستان ھى گوندى

يالىزكوى؟ مەگەر ئەوان دۆژمنى ئىوہ نەبوون؟ ئىوہ سەدو پەنجە سائە كە يەكدى..."

"مەن يەكەمجارمە كە تۆ دەبىنم، ھەر نانا سەم پىرەمێرد."

كۆرەكەى توند راکيشا، لە ئەسكەلە دووركەوتەوہ.

عەزىز لەھەمان جىگا لەكاتىکدا دەستی بەریشيدا دەھىنا ماىەوہ. كەمىك دواتر ھاتەوہ

لای ژن و بووك و نەوہكانى كە لە ژىر چنارەكان چاوەرپىيان دەکرد. ژنەكەى گوتى:

"باسى چیتدەكرد لەگەل ئامینەى كچى تەمەل، عەزىز؟"

"ئەو مەنى نەناسىوہ، گوتى يەكەمجارە دەتبىنم، سەيرە نامناسىتەوہ. مەنىش پىمگوت، بە

بىرت نىە ئەو بەلندانەم بۆ دەھىنايت كە بە شاھىنەكەى خۆم دەمگرتن و دەتخواردن، بۆچى مەن

ناناسىت، گۆتم مەگەر ئەو ئەسەيە كە لای خۆتە دۆژمنى سەدو پەنجە سائەتان نىە؟ مەگەر

ئىوہ نەبوون كە سەدو پەنجە سائە يەكديتان كۆشت؟ گۆتم مەگەر كارتى كۆژرانى ھاوسەرەكەت

لە سارى قامیشەوہ نەھاتەوہ؟ گوتى نەھاتۆتەوہ. گوتى مەن يەكەمجارە دەتبىنم و ھەر نانا سەم،

مەنىش پىمگوت باشتەر كە نامناسىت. گۆشتى ئەو بەلندانەت لىحەرام بىت كە شاھىنەكەى مەن

دەيگرتن و بۆم دەھىنايت، گۆتم ئەك بە حەرام!"

ژنەكەيشى گوتى: "ئەك بە حەرام!"

بووكەكانىش گوتيان: "خوايە ئەو بەلندانەى كە خواردونى حەرامى بن."

عەزیز كەسپىكى زۆربىلى بۇو. لە ماوەى سى رۆژ ھەموو خەلكى دوورگە بىئەمەكى ئامىنەى بىستىبوو. ئەسەش نەيدەناسى. گوندەكەى ئەسەش نزيك گوندى ئەوان بوو بە ناوى كاستال. ئەسەش وەكو ئامىنە لە خۆى بابى بوو، ئەوئش عەزیز ريشسپى نانسپتەووە تەنەنەت سەيريشى نەكردبوو. ئەمە لەكاتىكدا كە عەزیز دۆستىكى نزيكى باوكى بوو. عەزیز كاتىك دەچووە دىي كاستال دەچووە مالى ئەوان، باوكى ئەسەش كاتىك دەچووە گوندى يالنىزكوى دەچووە مالى ئەوان و لەوئ دەبوو. ئەم ژنانە كە عەزیزيان نەناسپووە، رەنگبوو تەنەنەت ئەگەر باوكى خۆشيان نەناسنەووە كەچى عەزیز، ئەوئش عەزیزى ريشسپى بالابەرز ھەر بناسنەووە. ئەمە ئەوئەندە بەلاى عەزیزووە گران كەوتبوو كە تەواو توورە بووبوو. ھەر كەسپىكى كە دىيىنى، دەيگوت: "واتە، واتە، بوون بە كارەكەرى دكتورەكان ئەوئەندە گرنگە كە وا لە خەلكى بكات كەسپىكى گوندەكەى خۆى نەناسپتەووە، ئەوئش دۆستىكى دلئسۆزى باوكى خۆى. ھەموو رۆژىك دەستى مامەى خۆى ماچ دەكرد و ئىستاش نانسپتەووە. ئەو دوو ژنە بىئاموسە قەت قسەيان لەگەل يەكدى نەدەكرد. ئەوان سەدو پەنجا ساللە رەگ و ريشالى يەكدى دەردەھيئن. ئەو مندالانە ھەرگىز لەيەك جيانابنەووە. ئەگەر رۆژىك پىبزانن كە دوژمنى يەكدين، يەكسەر يەكدى دەكوژن. ئەو قەچانە وەكو سەگ بۆ دكتورەكان كلك دەلەقینن و سەيرى روخسارى عەزیز ريشسپيش ناكەن. نيشانيان دەدەم. ئەگەر رۆژىك مندالەكان پىبزانن كىن، ئەوكات دەبينن چ قىامەتىك رادەبىت."

تادەھات عەزیز ريشسپى توورەتر دەبوو، خەلكى دوورگە بەشپوھەكى سەير سەيرى ئەو دوو ژنە و مندالە ژىكەلەكانيان دەكرد. ھەموان لەنىوان خۆياندا دەيانگوت، خوا بكات ژنەكان، ئامىنە و ئەسە، خوا بكات مندالەكان، جەمال و ھەمدى، ھىچكات بابەتى دوژمنايەتى و خوينداریى نىوان ھەردوو بەرەبابى خۆيان نەبىستت و پىينەزانن.

ئامىنە دەردەدلى لەگەل دكتور سەلمان سامى كردو گوتى: "من، ھەموو رۆژى ھەزارجار دەمرم و زىندوو دەبەووە، ئەگەر ئەم مندالانە بزائن كە دوژمنى يەكدين، عىل و عەشیرەتيان يەكدى دەكوژن و تۆلە لەيەكدى دەكەنەووە، يەكسەر يەكدى دەكوژن. پىاوانى ئەو دوو تايەھەى لەوئەتى دنيا ھەيە يەكدى دەكوژن."

دكتور سەلمان سامى پرسى:

بۆ"چى؟ بۆچى يەكدى دەكوژن؟"

ئامىنە گوتى: "نازىم. دەكوژن ئىدى، كەسش نازانىت بۆچى، دەكوژن ئىدى."
"كەس ناپرسىت بۆچى يەكدى دەكوژن؟"
"نازىم."

"كەس عەقلى پىدانا شكىت ئەم پىرسىارە بىكات؟"
"من عەقلم پىنەشكاو، نەمپىرسىو. كەسش عەقلى پىنەشكاو. ئەگەر مندالەكان بىستىن، بە عەقلى ئەوانىشدا ناشكىت پىرسن بۆچى دەبىت يەكدى بىكوژن، يەكدى دەكوژن. ئىستا نۆرەى جەمالە."
"نۆرەى چى؟"

"ئەو رۆژەى كە مامەى حەمدى لە سەربازى گەرايەو، مامەى جەمال لە ناوہ پراستى شارۆچكە رى پىنگرت و كوشتى. پاشان جەنگ ھەلگىرسا. ھىچ پىاوتىك لە مالى نەما، ھەمويان بردنە سەربازى. ھىچ كامىشيان لە سەربازى نەگەرانەو، ھەندىكىان لە گەلبۆلۆ، ھەندىكى دىكە لە كانال، ژمارەيەكىشيان لە سارى قامىش كوژران."
"ئۆ ئەمانەت لەكى بىستو؟"

"لە كەسم نەبىستو، من دەزىم. دەست و پات ماچ دەكەم جەنابى سەرگورد، مندالەكان نەبىستىن. ئەگەر مندالەكان لە دى مابوان، ھەرچۆنىك بوا مەسەلەى تۆلەكردنەويان دەكەوتە بەرگوڭ و يەكديان دەكوشت. پاشان مندالەكانى ئەمانىش دەيانىست و يەكديان دەكوشت و دەكەوتنە گيانى يەكدى، پاشانىش مندالى ئەوان و دواى ئەوانىش... ئىستا مندالەكان ھەموو شتىك فىردەبن و تىدەگەن. رەنگىت بشزانن، ئەو دىوہەزمە قالۆرە رىشدرىژە بىدىن و ئىمانە باسى ئىوہو مندالەكانى بۆ ھەموو خەلكى دوورگە كردو، تەنەت ئىمەش بىستوومانە. ئەگەر مندالەكان بىبن..."

"ئەگەر بىستىن بۆى ھەيە يەكدى نەكوژن."

"دەكوژن جەنابى سەرگورد، من و ئەسەم زۆر لەو بارەيەو قسەمان لەگەل يەكدى كردو، بە قەدرى بەلەموانىشمان گوتو، پىارە ئەمشەو بمانباتە شارۆچكە، دەچىنە شوتنىك كە دەستى ئەو ئەھرىمەنە درىژە رىشسپىيەمان نەگاتى و مندالەكانمان رزگار دەكەين. ئىمە نەماندەتوانى ئەم شتانە بە ئىوہ نەلئىن و لىبەدەين بۆين. جەنگ كە ھەلگىرسا ھاوسەر و براو دراوسىكانمان كوژران و نەگەرانەو. بىرمانكردوہە لانىكەم مندالەكانمان رزگار بىكەين. رىك لەم

ساته دا ئەم کافره سەرو کەللهی بەدەرکەوت. خواخێرتان بنووسیت کاک دکتۆر، خوا منداڵە کانتان بۆ بهیالیت. دلێ ئێمەتان نەشکاند، لە باوکمان باشتەر رەفتارتان لەگەڵ کردین. ئەگەر لەبەر خاتری منداڵە کافمان نەبوا بەجێمان دەهێشتن. من و ئەسمە لەبەر ئەوەی دەمانەوێت لێره بڕۆین دوو رۆژە یەکرێز فرمیسک دەپۆزین.

دکتۆر سەلمان سامی کە توورە بووبوو، گوتی:

"جاری سەبرێک بگرە کچم. دان بەخۆتدا بگرە، پێویست بکات سبەینی ئەو ریشسپیه درێژە لە دوورگە و دەدر دەنیم."

"کاک دکتۆر ئەگەر پێیابێت ئیدی دەمی نەکاتەوه. ئەو لە راستیدا کەسیکی خراپ نیه. ئەگەر دەری بکەیت و رەوانەیی هەر جێیهکی بکەیت دیسان خۆی دەگەیهنێتەوه ئێره هەموو شتێک بە منداڵە کافمان دەنێت."

دکتۆر سەری لەبەر خۆی نایهوه، نامینه چاوی تێپربوون، ماوهیهک ناوا بیری کردەوه، سەری بەرزکردەوه، چاوی برینه چاوی نامینه و گوتی:

"ببینه کچم، تا ئەوکاتەیی من زیندووم، تا ئەوکاتەیی پۆیرازی گەنج زیندووه، ناهیلین منداڵە کانتان ئەم شتانه بزانن، تا ماون وەکو دوو برا لە تەک یەکدا دەژین. من قسە لەگەڵ نیشانچی و پۆیراز و حەسەنی راکردوو و کابرای ریشدرێژ دەکەم، تۆ هەرگیز نیکەران مەبه."

دکتۆر سەلمان سامی، جەمالی ناردە داوی نیشانچی و بانگی کرد، کێشەکەیی بەدرێژی لەگەڵ ئەودا هینایه گۆزی.

نیشانچی گوتی:

"کاک دکتۆر، عەزیز بەمن بسپێره. ئەگەر جاریکی دیکە عەزیز بابەتی خۆینداریهکەیی باسکرد، ئەوا نامادەم بچمە سەر ئەو گردهو سی شەوان وەک سەگ بچم، پاشان دەچمە دوورگەیی کابا. دەچمە سەر دوندی ئەو، بە بەرچاوی بزەکانی خدر سلاوی خاوی لیبیت لەو بەرزاییهوه خۆم هەلدهدێرم و خۆم فرێدهدەمه دەریا. ها، سەبرت هەبیت کاک دکتۆر، بڕام، بەر لەوهی خۆم فرێدهدەمه نیو دەریای دوورگە کابا، پلاسیک دینم، عەزیزه درێژ دەبهمه نیو دارزەیتوونەکان بە کندرێک توند توند لە دارزەیتوونیکیی دەبەستمەوه پاشان بە پلاسیه کە یەک یەک مووی ریشە درێژەکەیی دەردینم تا دادو هاواری بچیتە ئاسمان. چی خراپه بەسەری دینم. ئیستارێگە بدە بۆم وا دەمی بە قور بگرم، کە فەلەک ئافەرینم بکات."

نیشانچی به پیکنه نینه وه ههستا:

"بوهسته نیشانچی، دانیشه."

نیشانچی دانیشته و گوتی:

"فهرموو."

"عهزیز بو تو هیچ نیه، دهتوانی به ئاسانی بیپچیته وه، تهنانهت شهگهر بتهوئیت دهتوانیت

بشیکوئیت."

نیشانچی به ئەدایه کی راشکاو و هیمانه گوتی: "من مرۆف ناکوژم دکتۆر. شهگهر چاره م

هه بوا ماسیشم نه ده کوشت. مرۆف ده بیته مرۆف بیته. مرۆف نابیته هیچ گیانداریکی ئافریندرای

خوا له نیو ببات، تهنانهت چرو جانه وه ره کانیشی. ئەو عهزیزه درێژه جاریکی دیکه باسی

خوینداریه که بکات ریشه درێژه که ی به موو کیش له بنه وه دردیتم، له گهل ژن و منداله کانی

ده نیرمه یه مهن، ئەو شوینه ی که به سه ربازی لیبی هه لاتم."

دکتۆر سه لمان سامی له پهر هه لچوو:

"بوچی له سه ربازی هه لاتیت؟"

"چونکه نه مده ویست مرۆف بکوژم."

"تو ئەو ده مەمی که له چاناک قه لآ و ساری قامیش هه موان خه ربیکبوون ده کوژران چۆن

توانیت رابکه یته؟"

"من که سیکی زۆر ترسنۆکم، تهنانهت له میرووله ش ده ترسم. له کوژران و کوشتنیش

ده ترسم. هه ربۆیه ش په نام هینا وه ته بهر نیره."

"یاللا برۆ، زوو ئەو کابرایه له گهل خۆت بیته بو نیره!"

"سه رچاو جه نابی سه رگورد، هه ر ئیستا ده چم و ده بهیتم."

نیشانچی که میک دواتر له کاتی کدا دهستی عهزیزی گرتبوو، هینای.

"لیره دانیشه عهزیز ئاغا، تۆش دانیشه وه لی نیشانچی."

له و شوینه دانیشته که سه رگورد نیشانی دابوون.

"ده زانیت، نامینه خانم له مالی ئیمه دا کار ده کات. وه ک دیاره تو خه لکی گونده که ی

ئه وانی و هه موو ورده کاریه کانی ژبانی ئه وان ده زانیت. گوايه گونده که ی شه مه ش که له مالی

دکتۆر خه لیلی هاوړیما کار ده کات پی ده زانیت."

دکتۆر سەلمان سامی نەرم بووبوو، هیندە نەرم و هیمنانە دەدوا دەتگوت هەنگوین لە لیبی دەباریت.

"لەبارەى ئەوانەوه داواى زانیاریت لێدەکەم، لەبەر ئەوەى ئەوانە لە مالى ئیমেدا کار دەکەن و هاتوونەتە نێو مالى و حەرەمى تايبەتى ئیমে، ئیমে دەبیت لەبارەیانەوه هەمووشتیك بزانی. ئەوه خوا تۆى بۆ ئیমে ناردووه."

نیشانچى نیگای بەسەر روخسارى دکتۆردا وشك بوو، لە دلای خۆیدا گوتى كۆرە ئەوه تۆ چیت.

"من ئەو دوو ژنە باش دەناسم. هاورسەرى هەردووکیان چوونە سەربازى و ئیدی نەگەرانهوه. کارتى كۆزراڤیشیان هاتەوه. ئەگەر جەنگ نەبواو ئەوان لە پیناو نیشتماندا نەكۆزراوان، یەكدیان دەكوشت، ئەوكات ئیدی شەهید نەدەبوون، بەهۆى مرۆفكۆزیشەوه دەچوونە دۆزەخ و لەنێو ناگردا دەسووتان. خوا بە هانایانەوه چوو، ئەنەر پاشا باوكایەتى لەبارەوه كردن، جەنگى هەلگیرساند، ئەوانیش شەهید بوون و یەكراست چوونە بەهەشت. ئەو شەهیدانە لەجیاتی ئەوهى كە بچنە دۆزەخ، هەموو عیلى و عەشیرەتیشیان لەگەل خۆیاندا دەبەنە بەهەشت. لێرە بیستوومە، ئامینە و ئەسمە بە هەموو خەلكیان گوتە. لە دوورگە هەموان ئەوه دەزانن كە ئەو دووانە لە رێگادا یەكدیان بینيوه. ئەو كاتەى سوپای روس هاتە ناوچەكانى ئیমে، ئیমে گشتمان مالى و حالى خۆمان جێهێلا و رامانکرد، پاشانىش پرسى گۆرینەوه هاتە گۆرێ و حكومەت بریاریدا گوندو شارۆچكەكانى كە لە یۆنانیەكان بەجێمان لە نێو ئیমেدا دابەش بكات، ئیمەش هاتینە ئەم دەورووبەرە. ئەوانیش واتە ئامینە و ئەسمەش بریاریاندا بوو، لەوێ رابكەن و بچنە شوێنێك كە كەس نەیاناسیتهوه، بۆ ئەوهى مندالەكانیان پینەزانن كە دۆژمنایەتى خۆینداریان لەگەل یەكدا هەیه، بۆ ئەوهى یەكدى نەكۆژن، لەوێ رابانكردووه و هاتوونەتە ئەم دوورگەیه. منیان كە بینى نەیاناسیمهوه دکتۆر. خۆیان وا نیشاندا كە نامناسنەوه. من حەوت پشتیشیان دەناسم، وایانزانیوه من رەگ و رەچەلەکیان باس دەكەم و مندالەكانیان تێدەگەن كێن و یەكدى دەكۆژن، بۆیه خۆیان وا نواند كە من مامە عەزیزە درێژى ریشسپیان نانس. من كاتیك بابەتەكەم زانى گۆتم وای، من چ كارێكم كرد، پاشان بیرمكردووه، باشە با ئەوانیش ببنە مرۆف و دەست لە گیانى یەكدى هەلبگرن. بابچنە سەربازى و شەهید بن و ئیدی دایكەكانیان بچنە سەركوئیلان و یەكراست بچنە بەهەشت."

"سەبر بگرە، كاك عەزىزە درىژ، سەبر بگرە! تۆش سەبر پىدا دەپۆيت. حەوت پشتى ئەمانە چىيانكردووه؟"

عەزىزە درىژ وروژا، لە دلئى خۇيدا گوتى چەند باش بوو دكتور ئەمەى لىپرسىم. ئەمانە دوو سەدو پەنجە ساڵە پشتا و پشت يەكدى دەكوژن، ھەموو دەرياي رەشيش ئەو خویندارى و دەرگىرەى ئەوان دەزانىت. زۆر بەرەباب و خزم و كەسوكارى وەكو ئەمانە لە لىواری دەرياي رەشدا ھەن كە ئاوا يەكدى دەكوژن."

عەزىزە درىژ تەواو ھاتبووه جۆش:

"ئىستا، بلىم كە جەنابى سەرگورد، كاك دكتور، باوكى ئەمە مامى ئەوھى كوشت، مامى ئەویش باوكى ئەمەيان، باپەرە گەرەى زۆر گەرەى ئەمەيان باپەرە گەرەى ئەويان. باپىرى باپىرى ئەويان باپىرى ئەمەيان. باپىرى ئەو دووھش يەكديان كوشتووه. ئەمانە بەر لەوھى تەمەنيان بگاتە وادەى سەربازيان يەكديان دەكوشت، بۆيەشە ھەموويان بوونەتە ئەھلى دۆزەخ. ئەمانە كەسانىكى ئازا و چاوەترسن. دەرياي رەش پىرەتتى لەو جۆرە كەسە ئازا و چاوەترسانە. ھەرۆھە كوردەكانىش وان. ئىنشاللا ئەم مندالانە كىشەى خویندارىەكە نازان و بۆ خۇيان دەچنە سەربازى و شەھىد..."

دكتور لەجىتى خۇى ھەستا و نەراندى:

"ھەستە ھەى گەوجى ناجسن، چەنەباز. ھەموو شتەكەت وىران كردووهو ئەو مندالانەت خستوونەتە سەر زارى ھەموو دوورگەبىھەكان، تازە دىيت نامۆژگارى منىش دەكەيت، سەگى ھار. منداڵەكان يەكدى بكوژن و ئەمە چىژ وەرگىرەيت بچىت خوینى منداڵەكان بلىسىتەوھە. نىشانچى ئەم سەگە بىھەرەو ھەرچىھەكت پى باش بوو لەگەلدا بکە. بىنە سەگى ناپرسەن، باپىتەبلىم، ئەگەر منداڵەكان بەھەر شىوھىەك بىت بۆنى ئەو خویندارىە بکەن، من خۆم لە ھەمانكاتدا دەتكوژم. ئەگەر ناچار بىم سەگىك بكوژم بۆى دلگران دەم، بەلام ئەگەر كرمىكى وەكو تۆ كە ھەزى لە مژىنى خوینە بكوژم خۆشحالم دەم و ئاھەنگ دەگىرم. ئاپرووى دكتورىەكەم دەخەمە ژىر پىم و شرىقەبەكى ژەھراويت لىدەدەم. نىشانچى بىبە و چىت پىخۆش بوو ئەمە بکە."

عەزىزە درىژ زەرد زەرد ھەلگەراپوو و لىوى لە ددانان رەق بووبوون. يەك دووجار وىستى قسە بکات، چەناگەى كەمىك جوولا، بەلام نەيتوانى ھىچ بلىت. ئەگەر نىشانچى ژىر بالئى

نه گرتبواو نه بېر د بوا د هره وه راده قه نايه بهر پيې دکتور. له دهره وه قاچه کاني تیکده تالان. نيشانچي به زه جهت له کاتيکدا هه ناسه سوار بوو يوو برديه نزيک شيره ي تاو، له سه ر نيوته ختنيک داينيشاند، چنه د جامه تاو يکي به سه ردا کرد و تاو يکي دايه، رهنگه لېزر کانه که ي پيره پياو نه ما، که ميکي دیکه تاو ي خوارده وه هاته وه سه ر خوي.

نيشانچي گوتي:

"هسته، تا سه ر کاني ده چين. سوياش بو خوا که حالت هاته وه سه ر خوي. ده ي هسته!"

"له وي نامکوژيت، مه گه نه؟"

نيشانچي گوتي: "ناتکوژم، ياللا هسته!، هه رگيز ناتکوژم."

نيشانچي تا گه يشته سه ر کاني ده مي ليکنه کرده وه. تا نه و زياتر بيدنگ ده بوو عه زيزه دريژ حالي خراپتر و ترسه که ي زياتر ده بوو. که گه يشتنه سه ر کاني، که وته نه گوږه. گوتي: "نه من مه کوژه کاک نيشانچي." دهنگي دهنگي که سيک بوو که هاو زينگ بدات. "منت بو کوشتن نه هيئانه وته تيره، وانيه؟ سه رگورد مني سپاره ده ستي تو که بمکوژيت، مه گه نه؟"

نيشانچي به دهر پرينيکي لي پروانه گوتي: "نه." و به هه مان دهر پرينه وه دريژه ي به قسه کانيدا. هه رچي زياتر نه و قسه ي ده کرد عه زيزه دريژ زياتر و زياتر سووره لده گه را. جاريکيش سي نوک فرميسک رژانه سه ر ريشه سپيه که ي. که ميک داو ي ته مه ش نيشانچي سه ري نايه وه بهر خوي. چاوي بريه سي به ري نه و ورده زينده ور و ته پويانه ي که به سه ر تاوه که به خيرا يي له م سه ر ده خزينه نه و سه رو سي به ره که يان له ژير تاوه که ده هات و ده چوو. نيشانچي ماوه يه ک تاوا مايه وه. عه زيزه دريژ ئيدي تواناي قسه کردني نه بوو. ماوه يه کي دريژ تاوا ده ستي به ريشه دريژه که به دا هينا. تا نه و کاته ي واي لي هات بتوانيت قسه بکات. به راويژيکي نارام گوتي:

"برام نيشانچي، مبه لاي سه رگورد."

نيشانچي يه کسه ر هه ستا، قولي عه زيزه دريژي گرت و هه ليستاند. نه وي به ريگاي تاو ي کانيه که ي خوار دارزه يتوونه کانه وه برده لاي دکتور سه لمان سامي. وه ک بيدده چوو دکتور سه لمان سامي چاوه رپي ته وان بوو. گوتي:

"فه رموون دانيشن."

یەكسەر لەسەر كورسیه كان دانیشتن و هەر كه دانیشتن عەزیزه درێژ گوتی: "جەنابی دكتۆر، جەنابی سەرگورد، تەواو هەق بەتۆیە. كاك نیشانچی هەموو شتیکی موو بە موو بۆ روون كردمەوه. ئیمە دواى ئەوهى زیدی خۆمان بەجێهێلا، بەلاو نەهامەتی زۆرمان بەسەر هاتوون، بەلاى زۆر، كه ئەگەر باسیان بكەم دلێ هێچكەسیك بەرگەیان ناگریت و شەق دەبیت. خەرج و بارى ژيان و بژیویمان زیاد بوو. سێ دانە لە كۆرەكام كارتى كۆژرانیان لە بەرەكانى جەنگ هاتەوه و من مامەوه و منداڵە یەتیمەكانیان، هەروەها هاوسەرەكانیان. ئەوهى ناوى پارهیە نەمانبوو. پێیانگوتین خاك و زیدی وشك و برینگ و بێپێز و هەروەها ماله كانتان كه سهگیش ناتوانیت تییاندا بژیت بەجیبێلن و وەرن خانووی وەكو كۆشك و زوى پر پیت و بەرەكەتتان بدەینى كه ئەگەر- مەزۆقى تیدا بچینی رێواس لەسەریدا برۆیت- ئیمەش گومان لەوه باشتر، لەوه باشتره كه بچین لە چیاكانى سارى قامیش لەسەرمان رەق ببەنەوه، رێگامان گرتەبەر. لەو سەرى دەریای رەشەوه تا ئێره، گەیشتیە هەر گوندیكى چۆلى یۆنانیەكان و هەر باخ و باخچەیهك و هەر زەویەكى بەرەمەهینن و هەر شارو شارۆچكەیهك دەریانكردین، ئەوهبوو كه دەیانگوت دەمانەویت كۆشكتانبدەینى. لێره لەوى كارمان كرد، شەكەت و برسى، تەنھا هەر گەداییمان نەكرد، زۆران گەداییشیان كرد. تا ئەوهى هاتیە ئێره، خوا خیرتان بنوسیت. بەشپۆیهك كه شایستەى مەزۆق بیت پیشوازیتان لێكردین، من لەجیاتى ئەوه چیمكرد؟ كاتێك بێنیم ئامینه ئینكاری ناسیایه كه مان دەكات، ئەم زمانه كه ئینشاللا بە برین بچیت چیکرد، ئەگەر ئیوه نەبوان دەبوومه هۆی بەكۆشتدانى دوو منداڵ. لەمه بەدواوه بە هەموان دەلێم كه..."

"وسس، تۆ كارت بەوهى دواوه نەبیت، تۆ تەنھا زمانت بگره."

"دەيگرم، تادەمى مەرگ پێشى دەگرم."

رووی كرده سەرگورد و بە پارانەوهوه سەیریكى كردو گوتی:

"چ دەبیت تۆش لیمەگەرێ من بكوژن، بێنە جەنابی سەرگورد، بێنە، من چەند سەر خێزانم بە ملەوهن، كێ دەیهویت چاوی لێیانبیت و گەورەیان بكات." ویستی بلێت: "بیا نێزیتە سەربازی تا شەهید بن"، بەلام پێشى بەخۆی گرت. گوتی: "ئەوان چۆن، چۆن، چۆن." نەیتوانی تەواوی بكات. "جەنابی سەرگورد من گوناھەكەم گەورەیه، تۆخوا، مەهیلە بكوژن. من

جووچکه بالئدهیه کم تۆ درهختیکی، لهدهستی بالئدهکانی ئیزرائیل ههلاتووم و په نام هیناوه ته بهر تۆ.

دکتۆر سه مان سامی پینکه نی، پینه وه دیاریبوو که دلنیا بۆته وه و گه یشتۆته ئارامی. پرسى: "ئیه خیزانه کهت چند سهر که سن؟" راویژی قسه کردنه که ی شیرین بوو. ترس و غایله کانی عهزیز ریشسپی پاک کردنه وه و نه هیشتن. عهزیزه دریژ دهستی کرد به ژماردنیا. به خوشحالیه وه گوتی: "سیژده کهس."

"دهبیت خانویکی دیکه شت بۆ بکړین. من نامه بۆ وه هاب به گ دنووسم تا له نزیك ماله کهتان خانویکی دیکه تان بداتى. تۆ رهنج و نه هاهمه تییکی زۆرت بینیه."

"دواچار له ژیر سایه مرۆفه باشه کاندازگارمان بوو. ئیستا گیرفانمان پاره یینی و ورگمان چیشتی گهرمی خوارد. ئەو خانووه ی که به ئیمه یان داوه تازه تازه یه، زۆریش گه وره یه، له خانووه که ی گوندیشمان گه وره تره. کهسانیکی بیماڵ و حال و بیخانوو لهو دهشت و دهر و بیابانانه زۆرن. ئەم دوورگه یه بهم زووانه پر دهبیت له خه لک. هه موان به دوا ی سه رپه نایه کدا ده گهرین که تیایدا بستری ن. سوپاست ده کم قوربان، راوه ستاو بیت سه رگوردی به رپیز، خوا ته مه ندریژت بکات، ده ست بۆ ههر شتیك ببهیت له نیو ده ستندا بیته ئالتوون."

گتۆش هه رپیزیت کاک عهزیز. ته نها ئه وه نده هه یه که ئه و قسانه ی کردوونت هه موو خه لکی دوورگه بیستوویانه. ئەگه ر منداله کان تا ئیستا نه یان بیستوه، له ماوه ی یه ک دوو رۆژی دیکه ده بیستن."

گتۆ هه یچ نیگه ران مه به، من ماڵ به ماڵ ده گه رپیم و ده لیم ئامینه م به که سینکی ده چواند، هه له بووم و امده زانی ئه و که سه یه، بابه ته که ده برپته وه."

نیشانچی گوتی: "نابیت، ئەگه ر تۆ ماڵ به ماڵ بگه رپیت بابه ته که خراپتر ده که ییت، هه موان به نیگه رانیه وه ده یکه نه مقۆ مقۆ، منداله کانیش تیده گهن، ده که ونه گومان. تۆ ئەم

کاره بۆ من لیبگه رپ، خۆم چاره سه ری ده کم."

دکتۆر گوتی: "نیشانچی چاره ی ده کات."

عهزیزه دریژ بۆ یه که محار پینکه نی و گوتی:

"نیشانچی برامان به هیمنی بابه ته که چاره ده کات."

هه رسیکیان پینکه وه پینکه نین.

نیشانچی و عهزیزه درئیژ پینکوهه چوونهدهر.

عهزیزه درئیژ به نیشانچی گوت:

"کاتیک به سهرگورد گوت من گه نجانیک پیده گه یه نم که شه هید بن تا دهستی ئیمه ی گوناکار بگرن و بمانه نه به ههشت، زۆر تووره بوو، ئه م قسه یه هیچشتیکه نابه جیی تیدایه که شه و ئاوا تووره بوو؟ مه گهر ئیمه نه هاتووینه ته دنیا تا کو شه هید بین؟"

"بابۆت باس بکه م سهرگورد بۆچی شه و نه ده تووره بوو که ده یه ویست بتکوژییت. شه له چاناک قه لآو گه لیبۆلۆ و ههروه ها له م دوور گه یه شدا کاری پزیشکی و بریپیچی کردوو و سه دان سه ربازی برینداری ده رمان کردوو و سه ربازانیکیش مردوون. خو شی به سه ختی بریندار بووه. شه و که سانه ی که جهنگیان بینویه، شه وانه ی که جهنگاون، هه موو شه و که سانه ی له ده و روبه ر و نزیکه ی جهنگ بوونه، شه وانه ی که جهنگ تاقیده که نه وه، دوا ی جهنگ، هه رچیه ک بییت، شه هید بوونیش بییت، ده بنه دوژمنی شه و که سه ی که ستایشی جهنگ بکات. شه و دکتۆره ی دیکه ش له جهنگی چاناک قه لآ بریندار بووه، به هۆی که مته ندامبوونیه وه خانه نشین کراوه، شه ویش وه کو سه لمان سامیه. دکتۆره کان له بهر شه وه ی له کلێسای شه م دوور گه یه به برینداره کان راگه یشتوون، شه م دوور گه یان که وتۆته بهر دل، دوا ی شه وه هاتوو نه ته ئیره و لیره نیشه جی بوونه. له لای شه وان ده بییت ته نها جنیو به جهنگ و لایه نگرانی جهنگ بده ییت. شوکری خوا بکه که دکتۆر به هه رحالۆ تۆی که وته بهر دل و لیتخۆش بوو. کوشتنی مرۆقه کانی پینخۆش نیه وه لسی پیموایه، له بهر هه رچیه ک بییت، دکتۆره کانی ئیمه شه و که سانه ی که ستایشی جهنگ و شه هید بوون ده که ن، هه تا شه گهر شه و که سه باوک و برایشان بییت ده یکوژن. منیشیان له بهر شه وه ی سه ربازی را کردووم خو ش ده ویت. شه وان سه سه نی را کردوویان چونکه له به ره ی جهنگ رای کردوو، له په تی سیداره قوتار کرد. به بیرت بییت هه رگیز لای شه و باسی شه نوهر پاشاو شه هید بوون نه که ییت. شه و شه هیدانیکی زۆری بینویه، سه ربازانیکی زۆریان له سه ر ده ستان شه هید بوونه. دلی بهر گه ی بیستنی وشه ی شه هید بوون ناگریت."

"تیدی لای شه و باسی شه نوهر پاشا و شه هید بوون ناکه م. تو شوینی منداله کانم نیشان بده،

هه ر ئیستا ده بییت بیان بینم."

"شویننه که یان پیده زانم، یه کسه ر برۆ بیان دۆزه ره وه، بیان دۆزه ره وه و قسه یان له گه لدا بکه. ته نها شه مه بزانه که عهزیزه درئیژ، ده توانیت راستی و درۆ وا ریکبخت و باس بکات که

باوهری پيښکهن. ئیستا که تو ده چیته لای مندالنه کان دل و دهر وونت به باشی پاک بکه ره وه. یه که بچار خوت باوهر به راستی قسه کانت بکه. وه ختیک دادیت که خوت تیده گهیت درو یه که ت راست بووه. سهیر که مندالنه کان له و خواره وه له سهیر زنا ره کان دانیشتون. نه گهر تا نه وده مهی ده گه یته لای نه وان خوت باوهر به و قسه یه ت که درو یه نه کهیت ئیستا مه چو لایان. هه موو قسه یه کی درو هه ر وایه، هه ر ناوایه که من ده یلیم."

گمن هه ر له ئیستا وه ناخی خوم پاک کردو ته وه. هه ر گیز درو له گه ل مندالنه کان ناکه م. نه مه مروقه، مندالیش بیته، یه کسه ر تیده گات."

"یاللا به خیر چیت، تو دته ویست نه مندالنه به کوشه ت بدیهت، ئیستا هه ر خوت دته ویته رزگاریان بکهیت. ناده میزاد بوونه وهر یکی سهیره چونکه نه و کاته ی ده که ویته ته نگانه درو ده کاته راستی."

به بر وابه خو بوونه وه گوته: "وایه." به ره و لای خواره وه، به ره و دهریا، بو لای مندالنه کان که له سهیر زنا ریکدا له ته که یه کدی دانیشتبوون وهر یکه وت.

وه ستا ئار سو ن دیته وه گوند و له و دوو کانه ی که له پویرازی وهر گرتوه کار ده کات، کووره که ی داده مه ز ریتیت، هه نبانه ی پیستی گامیشیک ی گه وری که کووره ی پیده ده فیت دانوه، سندانی له عه رزه که چیگیر کردوه. له ریکخستنی ئامیر و که لوپه له کانی دیکه ی ماسیگرتن و سه ندوقی وهر ده واله کان یار مه تیاند او ه. وه ستا زور سوپاسی مندالنه کانی کرد. پیش نیازی بو کردن پیکه وه کار بکه ن. مندالنه کانیش گوتیان دکتوره کان به ته مان خویندنگه کونه که ی یونانیه کان ریکبخه نه وه و بیکه نه وه نه وانیش له وئ دهرس ده خوینن. وه ستا ئار سو ن ویستی پار هیان بداتی، لیبانوه رنه گرت. وه ستا ئار سو ن گوته: "بوه ستن مندالینه، ئیوه لی ره زور بی تاقه ت ده بن، مه گهر نه؟"

گوتیان: "زور بی تاقه ت ده بین."

"که و ابو سه بریک بگرن، تا نه وده مه ی خویندنگه ده کریته وه کار یکتان بو ده دوز مه وه که که یف بکه ن."

نه و سه ندوقانه ی که مندالنه کان به ریز له بن دیواره که دایان نابوون یه که یه کرد نیه وه. هه ر سه ندوقی کی ده کرده وه ژماره یه که قولابی جو را و جو ری تید ابو که ده بریسکانه وه.

وهستا ئارسۆن ئەژنۆی راستی دانایه سەر سندوقی یه کهم، دوو دانه قولابی لیهینانه دهر، گوتی: "وهرنه ئیره لای من." قولابه کانی که به دهستیوه بوون بۆ لای مندا له کانی درێژکردن: گنهم قولابانه هی لۆفهرن. "باسی ماسیی لۆفهری بۆ مندا له کان کرد. پاشان باسی پلاموت، زارگانا، "زارگانا زیاتر له سهر ئاو ده خولینه وه، ئهوان وهک مارماسی، ماسی زۆر به تامن. ماسیه کانی دیکهش بۆ دانه خۆره و گرتنی ماسیان به کاردین، مهرجان، چپورا." به درێژی هه موو ماسیه کانی بۆ باسکردن و روونی کردنه وه. له یه کێک له سندوقه کانیش دوو قه میشی خه یزه رانی دهره ینا. قامیشه کانی پیکه وه چه سپاندن و قامیشیکی درێژی لی دروست کردن، له سندوقیکی دیکهش داوی دهره ینان، قولابه کان و دار په مۆکانی به داوه کان لیبه سته وه، داوه کانیشی له سهری قامیشه که وه گریدا، گوتی، بگرن، دروست بوو. پاشانیش: "ههر که ماسیه کان ده میان له قولابا، یه کسه ر رایانکیشن بۆ سه ره وه..."

ههر دووانیان له دوولای جیاوه گوتیان: "ئه مانه ده زانین."

وهستا ئارسۆن پرسی: "له کوی فیروونه؟"

"ئه وده مهی که حه سه نی راکردوو به به له م نه ده چوه دهریا، ده چوه سهر به رده کانی پشت ته پۆلکه که، له وی له سهر به ردیک داد نه یشت، قولابه که ی هه لده دایه دهریا، ههر که ماسیه ک نووکی له قولابه که ی ددها وهک بروسک رایده کیشایه سه ره وه، ماسیه که که به هه واوه هه لده به زیه وه و ده بریسکایه وه ده یگرت به رزی ده کرده وه ماوه یه ک ئاوا سه یری ده کرد، ئینجا له قولابی ده کرده وه هه لده دایه نیو قولته به ردیکی ته نیشت خۆیه وه."

گقولابیشی ده گۆری؟

حه مدی که تا ئه وده م قسه ی نه کردبوو گوتی:

گحه سه نی راکردوو به له بهرچا وگرتنی شوینه کان دوو سی جار قولابی ده گۆری، ئیمهش سه یرمان ده کرد. ئیمهش ئه و کارانه ی که حه سه ن ده یکردن ده زانین."

له و رۆژه به داوه نزیکه ی هه موو رۆژیک مندا له کان ده چونه راوه ماسی، هه ندیک رۆژ حه سه نی راکردووشیان ده چوه لا، ده چوه سهر به ردیک، ئهوان له ملاو حه سه ن له ولا خه ریکی ماسیگرتن ده بوون. دوا جار حه سه نیش چوه سهر ئه و به ردانه ی که ئه وانی له سهر دانیشتبوون، له گه ل ئه واندا ماسی گرتن. شتگه لیکی زۆر سه بارهت به دهریا، ماسیه کان، تاییه تمه ندیی ماسیه کان فیروون. ناھ ئه گه ر خۆیندنگه نه ده بوو ماسیگری باشیان لیده رده چوو، به هاوبه شی

به له میکی ماتۆرداریان ده کړی، ماسیان ده گرتن و ده یانفرۆشتن. دکتۆر سه رگورد ده یگوت دهوله مه ندیوون شتیکی گرنګ نیه، مرۆف ته گهر بیه ویت بیته مرۆف ده بیت درس بخوینیت و سه بارت به بارودوخ و رهوشی دنیا هوشیار بیت. مه گهر خراپ بوو نه و هه موو شته له باره ی ده ریاو ماسیه کان فیرووین؟

منداله کان له سه ر زنا ره کان دانیشتیوون داوی قولابه کانیان هه لدا بووه خواری، که میک ماسیان پیش ئیستا گرتیوون له نیو سه به ته کاند هه لده به زینه وه. له م ئانه دا ده نگیك له دوایانه وه هات:

"سلاوتان لیبتت." سه ریان بو داوه ورسوړاند، یه که م کهس جه مال گوتی: "سلاوت لیبتت." ئینجا همدی.

هه ستان.

جه مال به هیواشی گوتی:

"ده زانیت، گوایه نه و پیاوه خه لکی گونده که ی ئیمه یه، دایکم نه وی بینویه نه یناسیوه ته وه، ناوی عه زیزه دریتی ریشسپیه. هه سه نی راکردو هیچ خوشی لینایه ت. ده لیت که سیکی درۆزنه."

عه زیزه دریت گه یشته لایان که جه مال تازه قسه که ی ته واو کردبوو. قولابی منداله کان هیشتا له نیو ئاوه که بوو. له وه ی که عه زیزه دریت وه کو مندال نا وه کو پیاوان سلاوی لیکردبوون، پیانخوش بوو. "دانشن هاوړپیان، راوتان پر به ره که ت بیت، چون ده روا ته پیش؟" منداله کان دانیشتنه وه، ته ویش شوینیکی په یدا کرد و دانیشت.

همدی گوتی: گباش ده چته پیش، ته گهر واپروات شه و دایت سه به ته که پر ده که یین. "له م قسانه دابوو که ماسیه ک نوکی له قولابی جه مال و دانه یه کیش له قولابی خویدا، قولابه کانیان راکیتشا. دوو دانه مه رجانیه نه گه وره نه بچوک که ره نگی سوور و شینیان په خش ده کرد به قولابه کانه وه بوو بوون. یه که م جه مال و داوی ته ویش همدی ماسیه کانیان له قولابه کان کردنه وه.

"له ناوچه کانی ئیمه شدا له ده ریای ره ش مندالان ده چوونه راوه ماسی و ماسیان ده گرتن، منیش ده چووم سه یرم ده کردن. گونده که ی ئیمه له لیوار ده ریا نه بوو تا فیری ماسیگرتن بین. گونده که ی ئیمه، یالنیزکوی، گوندی باوک و باپیری جه ماله. گونده که ی دیکه، واته گوندی

نزیک گونده کھی ئیمه، گوندی باوک و باپیری حه مدیه. دایکه کانتان منیان نه ناسیه وه. جهنگ مرۆقه کان ده گۆریت. بهر له جهنگ چما من ئاوابوم، برسیه تی و نه داری خستیمه ته ئهم رۆژه. باشه با نه مناسنه وه، چ حال و باریکم بۆ نه ماوته که بمناسنه وه. ئه گهر باوک و باپیرتان مابان، شه هید نه بووبان، حال و کاروبارمان وای لینه ده هات. لهم دنیایه دا بوویه رو روودا و گه لیککی ناهه موار روو ده دن، باوک و باپیرانی ئیوه ئه وه نده دۆست و براده ری یه کدی بوون که من لیڤه ئیوه م بینی ئاوا ده ستان خستۆته نیو ده ستی یه کدی گوتم به وان چونه ته وه. یه ک دوو بریندار و په ککه وته له جهنگ گه رانه وه، ئه وان گو تیان که باوک کانتان شه هید بوون، له ساری قامیش له چیاکانی ئه للاهۆته کبه ر باوه شیان به یه کدا کردبوو و ئاوا شه هید بوو بوون. هارو پیکانتان ئه وان یان هه ر له وئ له ته ک یه کدی ناشتبوو.

عه زیزه درێژ چاوی برپیه چاوی منداله کان:

"ئیه ئه وه تان ده زانی که ئاوا بوونه ته براده ری گیانی به گیانی یه کدی؟"
جه مال گو تی:

"نه مانده زانی."

حه مدی گو تی: "نه مانده زانی."

عه زیزه درێژ گو تی: "ئیه ستا زانیتان."

حه سه نی راکردوو هاتبوو له پشت سه ریان وه ستابوو. ئه وان هیچ ئاگیان له وه نه بوو که س له پشت سه ریان وه ستاوه، ههروه ها ئاگیان له و ماسیانه ش نه مابوو که له لای خواره وه به قولابه کانیانه وه بوو بوون.

کاتی که بهر له هه موویان جه مال سه ری هه لپری چاوی به حه سه نی راکردوو که وت له پشت سه ریان وه ستاوه، گو تی:

"قه رموو مام حه سه ن. له کو یوه دیت؟ سه به ته ت پره."

"ئه وئ، له ده وری ئه و بهردانه ی پێش داره هه نجیره ره شه که له ره له ری ماسیانه، له چاو

قوچاندنی کدا سه به ته م پر بوو."

جه مال گو تی: "ئیه ره ش هه روایه، ئیه ره ش ئه مرۆ پره له ماسی."

قولابه‌که‌ی که له‌ناو ئاو له‌بیر کردبوو راکیشا. مهرجانیکی گه‌وره‌تر به قولابه‌وه بووبوو. مهرجانه‌که که وایده‌چوو مردییت، دوا‌ی ماوه‌یه‌کی دریژ یه‌ک دوو جار له‌رزى. حه‌مدیش قولابه‌که‌ی خۆی راکیشا. مهرجانیکی گه‌وره‌ش به قولابه‌که‌ی ئه‌وه‌وه بووبوو. عه‌زیزه دریژ هه‌ستاو گوتی:

"خواحافیز، ئینشالاً راوه‌که‌تان پر به‌ره‌که‌ت ده‌ییت، سه‌به‌ته‌کانتان پر بن." له‌گه‌ل حه‌سه‌ن یه‌که‌راست ری گوندیان گرته‌به‌ر. له‌ ریگا له‌باره‌ی منداله‌کانیش قسه‌یان کرد. عه‌زیزه دریژ راستیه‌که‌ی بو حه‌سه‌نیش روون کرده‌وه. بریاریدا‌بوو له‌مه‌ودوا ئه‌و قسانه‌ی پیشت ئه‌گه‌ر بشیکوژن دووباره نه‌کاته‌وه. ئه‌وانه‌ی که له‌ چیاکانی ساری قامیش له‌سه‌رمان ره‌ق بووبونه‌وه و مردبوون وه‌کو براکانی باوکه شه‌هیده‌کانی جه‌مال و حه‌مدی بوون. ئه‌وان له‌ چیاکانی ئه‌للاهوته‌که‌ر باوه‌شیان به‌یه‌کدا کردبوو ئاوا مردبوون. منداله‌کانیشیان لی‌ره بوونه‌ته براده‌ری یه‌کدی.

"سه‌یرکه حه‌سه‌نی برا، سه‌یرکه دۆستی من، ئه‌م مندالانه‌ش لی‌ره‌ن، له‌م دوورگه‌ چۆله له‌ برا باشت ره‌فتار له‌گه‌ل یه‌کدا ده‌که‌ن، هه‌ر لی‌کجیانا‌بنه‌وه. ئه‌گه‌ر ئه‌مانه بچنه سه‌ربازی، بو جه‌نگ دژی رووسه‌کان بچنه چیا‌ی ئه‌للاهوته‌که‌ر و له‌وی ره‌ق ببنه‌وه و برن باوه‌ش به‌یه‌کدا ده‌که‌ن ئینجا ده‌مرن."

حه‌سه‌نی راکردوو چاوی پر بوون له‌ ئاو، ده‌ست و پیی سست بوون، له‌ یه‌ک چرکه‌ساتادا هه‌موو شتیکی له‌به‌ر چاوان ویناکرد، ده‌ستی عه‌زیزه دریژی گرت، چوو له‌ پێشی راوه‌ستا، چاوه‌ بریه‌ دور چاوی، ماوه‌یه‌که‌ ئاوا سه‌یری کرد، پاشان به‌ ده‌نگیکی گرگن و له‌رزۆکه‌وه پرسى:

"واته دیسان له‌گه‌ل رووسان ده‌جه‌نگین؟"

عه‌زیزه دریژ به‌ پیکه‌نینه‌وه گوتی:

"ئینشالاً نا‌جه‌نگین."

"هیچ‌کس نا‌چیتته چیا‌ی ئه‌للاهوته‌که‌ر."

"ئینشالاً نا‌چیتت."

"نیوه‌ی له‌شکر ره‌ق ناییتته‌وه؟"

"ره‌ق ناییتته‌وه."

"نیوه‌شیان نا‌بنه‌ خۆراکی ئه‌سپییان؟"

"ناينه خۇراكى ئەسپىيان."

حەسەن گوتى: "ئوۋە، ئىنشاللا، ھەناسەيەكى قوللى ھەلكىشا، بە تەنىشت يەكدا دەپۇيشتن. كە خەرىك بوون لە گوند نزيك دەبوونەۋە حەسەنى راكردوۋ ديسان راۋەستاۋ گوتى: "بگرە ئەم سەبەتەيە، ھەموو ماسيەكانى ئەم سەبەتەيە بۇ تۆ. ھاوسەرەكەت دەزانىت ماسيان لىينىت؟"

"ھەلبەتە كە دەزانىت، ئىمە خەلكى ناۋچەى دەرياي رەشىن. دەۋرۋەرمان پىپوۋ لە دىھاتى يۇنانيان، دەرياشمان نزيك بوو. يۇنانيەكان بەردەۋام گۆشتى ماسى دەخۇن. ئىمەش لاسايى ئەۋانمان دەكردەۋە ماسيمان دەخواردن. با نيۋەيان بۇ تۆ و نيۋەشيان بۇ من بن."

"نايىت، ھەموويان بۇتۆ، من ئەۋەندەم گۆشتى ماسى خواردوۋە لىيىپىزار بوومە. تۆ زارۆك و مارۆكت ھەن. خوا دەزانىت تاكو گەيشتونەتە ئىرە چەندە دەردو بەلاۋ نەھامەتيتان ھاتۆتەرىئ."

"خوا ئەۋ دەربەدەريە نىسبى ھىچكەس نەكات. ھەروا ئەۋ جەنگە، ھىوادارم ئەۋ بەلايانەى بەسەر ئىمە ھاتن بەسەر كەس نەھىن. من دواى تەمەنىك مرۆقاھتەيم لىرە بىنيەۋە. بۇ يەكەجاريش لىرە توانيم ژەمە خواردنىكى تەۋاۋ بە دلئى خۆم بۆم. چاۋەكانىشم توانيان كەسانىكى باش بىينن."

حەسەنى راكردوۋ گوتى:

"منىش دواى تەمەنىك مرۆگەلىكى باش و ھەروەھا بەھەشتىكم لىرە بىينن. لە مائەۋە تاك و تەنيام. ئىپوۋ ژمارەتان لە مائەۋە زۆرە، ئەم سەبەتەيە بگرە، بىگرە بەيانىش ديسان. بەيانى بىرپارە بۇ دكتورەكان بچمە راۋەماسى. ھەفتەى يەك دووجاريش بۇ تۆيان دىنم. بگرە ئەم سەبەتەيە."

"بىدە."

"ئەم ماسيانە بەشى دوو رۆژانتان دەكەن."

"ئىمەش دوو رۆژ لە تىرى گۆشت ماسى دەخۇين. خوا خىرت بنوسىت." دواى ئەۋە، لەلايەك نىشانچى، لەلايەكى دى حەسەنى راكردوۋ، لەلايەكىشەۋە غەزىزە دىرئ بە ھەموو خەلكى دوورگەيان گوتوۋ ھەلبەتەك روويداۋە و غەزىز نامىنەى بە ھەلە بە كەسىكى دىكە شوبھاندبوو. ئىدى ھىچكەس لەبارەى ئەۋ ھەلبەتە ھىچ قسەيەكى نەكرد.

چەند روژتيك دواتر مندالەكان ماسيان كە خۇيان گرتبوونيان بۆ عەزیزە دريژ كە گوتبووی باوكيان دەناسیت بردبوون. عەزیزە دريژ ھەرگیز ئەوھى لە مندالەكان چاوەروان نەدەکرد. خۇشحال بوو.

"ھەريژين، پایەدار بن، تەمەندريژ بن. باوكەكانیشتان كە جینگايان لە بەھەشتە، ريك وەكو ئیوھ ئەو دوانەتان بوون. ئەگەر باوكەكانتان ئیستا لە بەھەشت نەبووان و لیڤرەبووان، ئەوانیش وەكو ئیوھ بۆ مامە عەزیزی خۇيان ماسيان دەھینان." ئەودەمەھى خەريك بوو نزاى بۆ مندالەكان دەکرد، نزاكەھى كورتكردەوھ، بانگی ژوورەوھى كرد وگوتى: "خام وەرە، وەرە ئیڤرە، سەيركە مندالەكان چەند زۆر، چەند زۆر." لەوكاتەدا ھاوسەرەكەھى دەرگای كردەوھ:

"ماسيان گرتوون و بۆيان ھیناوين!"

ژنەكە ھات و سەبەتەكەھى لە عەزیز وەرگرت و بردیە ژوورەوھ، كەميك دواتر سەبەتە بەتالەكەھى داپەوھ جەمال و رووی كردە ھاوسەرەكەھى و گوتى: "ئەمانە، مندالی ئەو شەھیدانە نین كە لە براش نزیكتر بوون بۆ یەكدی و لە نامیژی یەكدیدا مردبوون؟"

عەزیزە دريژ گوتى: "خۇيانن."

ژنەكە دواى ئەوھى دوعاى بۆ كردن، دەستى بە دەم و چاوى داھینان و گوتى:

"خوا بۆ دایكتان بەیلت. سلاوم بگەپەننە دایكتان."

دووبارە دەستى بۆ نزاكردن بەرزكردنەوھ.

مندالەكان لەوھى كە عەزیزە دريژ و ھاوسەرەكەھى ئاوا بە سۆزەوھ ھەلسوكەوتیان لەگەڵ ئەوان كردبوو تەریق بوویونەوھ، نەیاندەزانى چیان پېیلین.

جەمال گوتى:

"مام عەزیز، بیستومە تۆ خەلكى گوندەكەھى ئیمە نیت و باوكى منیش ناناسیت، ئیمە ھەر جاریک ماسى بگړین بۆ تۆیشى دەھینین."

حەمدى گوتى:

"ئەگەر سبەھى ماسى بگړین، سەبەتەكەھى ئاوا بۆ وەستا ئارسۆن دەبەین. دواى ئەویش دیسان بۆ تۆى دینین."

"سویاستان دەكەم."

مندالەكان دواى ئەوئى كه قسهيان كردبوو كه ميٽك دەم و پليان كرابووئەو، هەردوو كيان پيٽكهوه گوتيان:

"ئيمهش سوپاستان ده كه مين."

كاتيٽك چوونە دواوئى ماله كهو كه ميٽك دووركەوتنەو تا ئەسكەله رايانكرد. لەوئى كه هەم باوكە شههيدەكانيان و هەم عەزىزە دريژى ريشسپيان خۆشحال كردبوو دلپان نوقمى نيو شادوماني بووبوو. بەله ميٽكى ماتوردارى شينباوى تارادەيهك گەورە لە ئەسكەله لەنگەرى گرتبوو. لە ئەسكەله فاسيلى، هوسەن، شىخمووس ئاغا و چەند كەسيكى ديكەش وەستابوون، پياوان و ژنان و مندالى نامۆ و كەلويەلهكانيان لە بەلەم دادەگرت. زەهراش سەتلەكەى دابوو بەر شيرەى ئاوى كانيهكە و پر ئاوى دەكرد.

جەمال بە هەمدى گوت:

"ئەو كچه دەبينت، لە شوپيٽكى زۆر دوور لە گەل باوكى دوور خراوئەوئەو هاتۆتە ئيرە. ئەو خوشكيٽكىشى هەيه. باوكيشى ريشيٽكى ماش و برنجى بەسەر چەناگەو هيشتۆتەوئە. دايكەم بە دايكى تۆى دەگوت دايكى ئەم كچانە ئەو كاتەى بە كەشتيٽكى بچووكەو هاتوون لە ريگادا مردووئە، تەرمەكەيشيان هەلداوئە دەريا. لەنيو ئەو دەريايە گەورديه ماسيى گەورە گەورە هەن، ئەو ماسيانەش تەرمى ئەو ژنەيان يەكسەر هەلگوشيوئە."

جەمال گوتى: "دەزانم. دايكەم پيٽيگوتم. دايكيشم كاتيٽك دكتورەكان پيٽكهوه قسهيان كردبوو بيستبووى. ئەو كچهى كه ئاو لە كاني دەباتەوئە ئاوى زەهرايه."

جەمال گوتى: "دەزانم. هەموان دەلپن كچيٽكى وا جوان لە دنيا دا بيٽهاوتايە."
جەمال گوتى:

"بيٽهاوتايە. هەموان ئەمە دەزانن، هەموانيش دەبينن."

"بەلئى وايە. پۆيرازيش عاشقى زەهرا بوو. لە عەشقيدا دەمرپت. باوكيشى زەهرا ناداتە پۆيراز."

جەمال گوتى: "راستە. دوورخستنهوئەكەيان تەواو بيٽت باوكى كچهكەى دەباتەوئەو دەچنەوئە

ولآتى خۆيان، لەوئى بە ميٽردى دەدات."

"پۆيراز بە باوكى كچهكەى گوتوئە، بەلپنت پيٽدەدەم هەر كاتيٽك دوورخستنهوئەكەت تەواو

بوو منيش لە گەل تۆدا ديٽە ولآتى ئيوئە."

"باوکی قبوئی نه کردوه."

"کچه که و پۆیراز زۆر عاشقی یه کدیکه ن. ته گهر باوکی زهرا نه داته پۆیراز گوايه شه و یتک ههردووکیان پیکه وه دهیانه و یت بچنه نیو دارزه یتونه کان و هه ریه که و پیره دارزه یتو و یتک بدۆزنه وه و خۆیان به دره خته که هه لباوسن."

"پۆیراز بۆ خۆی قاره مانیکه."

"کچه که ش زۆر جوانه."

"تینشاللا باوکی رازی ده یتت."

"تینشاللا."

زهرا کاتیک سه تله که ی پر ئاو بوو، چووه وه مالتی، له دووه سه یریان کرد، پاشان له نه سه که له به ریکه و تن و چوون له پیتش قامیشه لانه که راوه ستان. پۆیراز هات، قاسیلی نه و کاغه زه ی دایه پۆیراز که پیره میرده تازه هاتوه که دابوو یی، پۆیراز دوای خویندنه وه ی کاغه زه که دایه وه دهستی قاسیلی و پیتیگوت: "جیگایان پینده. پاشان وه ره وه لای من."

پیاوه که له پۆیراز نزیك بووه وه پرسی: "تۆ کاک پۆیراز یت؟"

پۆیراز گوتی: "من پۆیرازم."

"وه هاب به گ پیتیگوتم سلای لیبکه، گوتی به مزوانه دوورگه که ی پر ده یتت له خه لک، با

خۆی ئاماده بکات."

"بیستت قاسیلی، نه مانه زۆر ماندوون، خه ریکه هه ر به پتوه خه و ده یانباته وه."

پیره میرده که گوتی: "زۆر ماندووین. چه ندین ساله له وه ته ی له دهستی سوپای دوژمن راما نکروده تا و یتک چیه ئارامیمان نه بووه. له هه ر جیگایه ک پاروه نانی کمان ده ست که و یتت وه کو کۆیله ی فیرعه ون کارمان کردوه. سه ر رۆژ به ر له نه مرپۆ کاره که مان ته وا و بوو. خاوه ن کینلگه ی په مۆ کابرایه کی زۆر باش بوو. چه ند کوپ و کوپه مام و ها وشاری گه نج هه بوون هه موویان له چاناک قه لآ و گه لیبۆلۆ شه هید بوون. نه وان شه هید بوون و رزگاریان بوو و ئیمه زه لیل و ریسوا له م دنیا یه دا ماینه وه. برستمان لیبرا وه. چه ندین ساله یه که به ند به رینگاوه یین، نه گه ر کاری کمان ده ست که و یتت کردو مانه. گیانمان ده ر هات. نه گه ر کاری شمان ده ست نه که و تبوا دزیان ده کرد. زۆر ماندووین زۆر. سه یری نه م مندا لانه بکه ن، ملیان وه کو لا چکی هه رمی باریکه هه ر ئیسک و پیستن. ئیمه پیتش جه نگ وه ها بووین؟ زۆر ماندوو بووین زۆر."

"ئىنشاللا لە دوورگەي ئىمەدا پشوو دەدەن."

"ئەم دوورگەيە گۆرستانى ھەيە؟"

پۆيراز كە بەم پرسىيارە سەرى سوورمابوو ماوھەيك بىدەنگ ما، پاشان خۆي كۆكردەوھە
گوتى:

"ھەيەتى. گۆرستانى شەھيدان."

"باشتر، ئىمەش لە گۆرستانى شەھيدان دەھەسىنەوھە."

"قاسىلى ئەم كاكەيە بەبە خانووەكەي خۆيان، با پشووئىك بدات. ئەگەر شتتەكيان كەم بوو
يەكسەر وەرەوھە پىمانبلى."

پۆيراز لە كاتتەكدا دەنگەكان لە گوئيدا دەزرنگانەوھە چوو لەسەر نيوتەختىكى نزيك شيرە
ئاوھەكە دانىشت و ئاوى خواردەوھە. بەھەرھال، ئەم خەلكە كە وەكو مردوان بە پىئوھە وەستابوون
ئەويان لە پەلويۆ خستبوو. ھەستا، چووھە لاي دكتورەكان، رەوشەكەي بۆ روونكردەنەوھە.
دكتورەكانىش زۆر نىگەران بوون. سەلمان سامى وەكۆكە ھات، زۆرى نەمابوو بىخىكىت، خەليل
رەفەعت جامىك ئاوى ھىنا، دكتور ئاوەكەي خواردەوھە، كۆكەكەي نەما. روخسارى دكتور
سوور سوور ھەلگەرا، دەتگوت لە ھەموو گيانى خويىن دادەچۆرئەت. خەليل رەفەعت زاركى
شووھەيەكى كرددەوھە، لەپيش لووتى ئەوى نزيك كرددەوھە، كۆكەكە ھىواش ھىواش تەواو بوو.
سەلمان سامى سەرتاپاي شەللى ئارھە بووبوو. سەرو قزو روخسارى ھەموو تەر بووبوو.
چاوھەكانى داخستبوون و پشتى بە كورسىكەوھە داوو.

كەمىك دواتر چاوھەكانى كرددەوھە گوتى:

"خەليل كەمىك ئاوم بدەرى. من بۆچى واملىھات؟"

خەليل ئاوى بۆ برد و گوتى:

"لەبەر ئەوھەيە كە زۆر نىگەران بوويت. لەو نەشتەرگەريانەش كە لىيان بىئومىد دەبوويت

ئاوا كۆكەت دەگرت قوربان."

ھەروا كە دكتور سەلمان سامى ئاوى دەخواردەوھە، پۆيراز كە كەمىك پيشتر چووبووھە دەرى

ھاتەوھە.

خەليل رەفەعت كورسى تەنىشتى نىشانداو گوتى:

"فەرموو دانىشە كاك پۆيراز."

پۇيراز كاتى دانىشتن گوتى:

"من ببورن دكتور، من كه ئەوانم بينى ئاوا سەرو دلّم تىكئالان قوربان، ببورن."

دكتور بەراۋىتىكى زۆر جىددى گوتى:

"كورم، مەگەر تۆ جەنگت ھەلگىرساند كه داۋاي لىبورن لەمن دەكەيت؟ لە ھەموو شەرىك ھەر تەنھا ئەوانەى دەجەنگن ناكوزرىن، ئەوانەى كه ناچەنگن زۆر زياتر دەكوزرىن. مندال و ژن و پىرەكانىش دەمرن. مرۆفە مرۆقبونى خۆى لەدەست دەدات. جەنگ ھەر جەنگىك بىت ھىچ خىر و چاكەيەكى بۆ مرۆفە تىدا نىه. ھەموو جوانىه كانى مرۆفە نابود دەكات. جەنگ، ئايندەى مرۆفەكانىش لەنىو دەبات. مرۆفى داۋى جەنگ، ئىدى ئەو مرۆفەى پىش جەنگ نىه. مرۆفەكان داۋى جەنگ برىنى واىان تىدەكەوېت كه ئىدى سارىژ نابن. بەھاي مرۆقبورن وا ون دەكەن كه ئىدى ھەرگىز ناگەپتتەوہ. ئەگەر ئەو نەفرەتەى كه پىتدەگوتىت جەنگ درىژە بكىشىت، مرۆفایەتىش لەنىودەچىت. دەلئىن بەدەستى خۆت مالى خۆت وىران بكەيت ئىمە چىبەكەين، ئەگەر مرۆفە بىهەوېت بەدەستى خۆى خۆى لەنىو ببات، باشە بابىكات، چۆنى پىخۆشە با وابكات، بەلام دىباش لەگەل خۇيدا وىران دەكات و لەنىو دەبات، ئەگەر مرۆفە دەھاتەوہ سەر عەقل و باش دەبوو، زۆر باشتر دەبوو. ئەگەر رۆژانە يەك تۆزقال دەبووہ مايەى جوانترکردنى دنيا چەند باش دەبوو. ئەم ئادەمىزادە بۆچى ھىندە دوژمنى خۆيەتى، بۆچى ئەوئندە دوژمنى جوانىه كانى دنيا، نەيزەكەكان و ھەموو شتىكى ئەم دنيا بە گوڭ و بۆنى وەنەوشە و رەنگى گولان و ئاۋازى مەلان و ھەلبەز و دابەز و قەلەمبازى كارمامزەكانە، بۆچى ھىندە دوژمنى ئەو تىشك و ورشە و رۆشنايىانەيە كه رۆژانە ھەزاران و ملىونانسان لىدەيىنن، ئەم ئادەمىزادە، ئايا لەبەر ئەوئەيە كه خۆى مىۋانى ئەم دنيايەيە و فانىە؟ لە كاتىكدا مرۆفە ئەگەر بىويستبوا تەنانەت دەيتۋانى جوانى بە مردنىش بىەخشىت. مرۆفە دوستكراۋە تاكو يەكەجار جوانى بەخۆى و ئىنجا بە ھەموو شتىكى دنيا بىەخشىت. واتە دەيتۋانى لەجياتى ئەوئەى كه ھەموو شتىك ئاۋا ناھەز و دزىو دەكات لە نويۋە جوانيان پىبەخشىت. دەيتۋانى كاتىك لىرە دەپۆشت ئاۋا نوقمى نىو خويىن و كۆيلەى ھەلقە لەگوئى نەروات. دەيتۋانى بە چەشتنى تام و چىژى دنياۋ مرۆفەكان و مېھەر و خۆشەويستى و جوانى و ھاۋرپىيەتى برۋات. ئەودەم مەگەر كەس لە مردن دەترسا، كەسىك كه بىۋچان لەگەل جوانىه كان دەبوو و بىۋچان داھىنانى دەكرد كاتى ئەوئەى نەدەبوو بىر لە مردن بكاتەوہ، تەنانەت ئەگەر كاتى ئەوئەشى

هه‌بوا ئه‌وه‌نده له مردن نه‌ده‌ترسا، تاك و ته‌نیا رووه‌و مه‌رگ ده‌چوو. بۆ‌خۆی به‌هه‌شت و دۆزه‌خی دروست نه‌ده‌کرد.

دکتۆر سه‌لمان سامی ده‌تگوت هه‌موو ئه‌وانه‌ی ده‌وربه‌ی له‌بیر کردوون و ته‌نها بۆ خۆی قسه‌ی ده‌کرد.

دریژه‌ی دا‌یی: "ناتوانم باوه‌ر به‌و روودا‌وانه‌ بکه‌م، ناتوانم به‌رگه‌ بگرم." بیده‌نگ بو، ده‌ستمالی له‌ گیرفانی ده‌ره‌ینا، نیو‌چاوان و سه‌رو قژی پاک‌کرده‌وه. قاسیلی که به‌ ره‌نگه‌ه‌لبزرکاویه‌وه هاتبووه ژوور گوتی: "قوربان ئه‌وانه هه‌موویان نه‌خۆشن، هه‌موو گیانیان دا‌رزاوه، هه‌موویان ده‌مرن. ته‌نها ئه‌و پیره‌ می‌رده به‌سه‌ر پی‌وه‌یه، ئه‌وانی دی توانای به‌سه‌ر پی‌وه‌ وه‌ستانیان نیه." پۆیراز به‌ ئاماژه‌ی چاو و ئه‌برۆ قاسیلی تی‌گه‌یاند قسه‌ نه‌کات، قاسیلی یه‌کسه‌ر بیده‌نگ بو. دکتۆر سه‌لمان سامی که ئه‌مه‌ی بینی به‌ راوی‌تێکی لی‌پرا‌وانه و فه‌رمانده‌رانه گوتی: "قسه‌ بکه‌ قاسیلی."

قاسیلی ده‌ستی به‌ قسه‌کردن کرد:

"ئه‌و پیره‌می‌رده گوتی که له‌ هه‌وشه‌ی باله‌خانه‌ی حکومه‌تی که‌سانێکی زۆر هه‌بوون. حالی هه‌مووشیان به‌ به‌راورد له‌گه‌ڵ ئه‌مانه‌ی هاتوونه‌ته‌ ئی‌ره‌ خراپ‌تره. وه‌هاب بریاربوو له‌وانه که‌سانێکی زۆر بنی‌رتیه‌ ئه‌م دوورگه‌یه، بریار بوو دوورگه‌که‌مان پ‌ر بک‌رێت له‌ خه‌لک. ده‌یانگوت له‌م دوورگه‌یه‌ی ئی‌مه‌دا دوو دکتۆری گه‌وره‌ هه‌ن، ئه‌و دکتۆرانه‌ نه‌ک ته‌نها نه‌خۆش به‌لکو مردووه‌کانیش زیندوو ده‌که‌نه‌وه."

سه‌لمان سامی گوتی: "ده‌بینین، هه‌م زیندوان، هه‌م مردوان مه‌گه‌ر کارێکی دی‌که‌شمان هه‌یه؟"

"هه‌ر کارێکی بتانه‌وی‌ت بیکه‌ن، سه‌ر سه‌رو سه‌رچا‌ومان."

دکتۆر سه‌لمان سامی که ئاره‌قه‌که‌ی وشک بووی‌وه‌وه، هاته‌وه سه‌رخۆی. هه‌ستی ده‌کرد بۆ هه‌رکارێک ئاماده‌یه. دکتۆره‌کان شه‌و که داها‌ت بۆ مائی تازه‌هاتوه‌کان چوون له‌ ماله‌کاندا جگه‌ له‌ کابرای پیره‌می‌رد هه‌موو ئه‌وانی دی‌که له‌سه‌ر به‌رپه‌و جاجی کۆن و نیمده‌رو ژێر لی‌فه‌ی پیس و چلکاوی و د‌راو خه‌وتبوون. سوپاس بۆ خوا که دکتۆره‌کان له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ره‌وشه‌که‌یان ده‌زانی داو ده‌رماتیکی زۆریان له‌گه‌ڵ خۆیان بردبوو. می‌وانه‌ تازه‌کان ناو خانووه‌کانیان به‌ بۆنی

گرخواوی خویان وا پر کردبوون که میسکی مرؤفیان دههژاند. له گهل پیره میرده که له مال هاتنه دهر.

سهلمان سامی له کاتی کدا که رووی ترش کردبوو گوتی: "ئه مه چ رهوشیکه؟ ئه مانه زۆر ده میکه مردوون که سینک نیه رۆحی به ئاگا هاتیته وه." پیره میرده که گوتی:

"راسته کاک دکتور، ئیمه مردووین و نه خۆمان ئاگامان لئییه و نه هیچکسی دیکه. خواخیرتان بنوو سیته. جهنگ ئیمه ی برسی و رووت و ره جالی تا ئیره هیناو به نیو ناوچه مه لاریا گرتوه کاندای دوروی خستینه وه. که سانیکی زۆر له ریگادا مردن. ریگاکان پر بوون له مردووی بیگۆر. له گهل هاتنی سهربازانی رووس ئیمهش رامانکرد." سهلمان سامی گوتی: "پۆیراز هاورپیم، ئه مجارهش چاودیری کردن و پپراگه یشتن به مانه به ئه ستۆ بگره. ئه مانه برسی و تیئوون. ده توانیت ئاشیان بۆ بنیتریت؟"

پۆیراز گوتی: "باشه ناشه که خهریکه ئاماده ده بیته." سهلمان سامی گوتی: "تۆ له گهل ئیمه وه ره با فاسیلی بچیت ناشه که بیته. دوورخراوه کانی ئه نه دۆل ههزار جار حالیان له دوورخراوه کانی یۆنان خراپتره. نازام ده بیته چیکه یین." و دهستی خسته سه ر شانی پۆیراز و دامای. "ئه گهر وه هاب به گ ئه وانیه دیکهش بنیتریت؟" "تۆ ده لئیت چیکه یین؟"

سهلمان سامی دوا ی ئه وه ی یه ک دوو ههنگاو بۆ لای پیره میرده که چوه پیش که له ته نیشتی بوو پرسی:

"ئا ئیستا له کوی بوون؟" "هه نجیرمان کۆده کردنه وه، هه نار، خۆخ، په مۆ، ئه و کارانه مان ده کرد، گوتیان ئیدی ناتوانین کارتای بده یین، ئیمهش چووینه لای حکومت، حکومتیش ئیمه ره وانیه ئه م دوورگه یه کرد. زۆر ماندوو بووین. خوا له ئیوه وه له وانیش رازی بیته."

سهلمان سامی به رووی فاسیلیدا پیکه نی: "تۆ گه نجتری فاسیلی، ئه گهر زۆر له به ره کانی جهنگ بوویت، گه نجیت، برۆ یارمه تی خه لیل ره فعه ت به گ بده با دهرمان بداته نه خۆشه کان، دهرزیان لئیدات."

"سەرچاۋ كاك دكتور."

"ئىمەش با بچىنە سەركانى كەمىك پىكەۋە قسە بەكەين."

پۆيراز گوتى: "بابچىنە مائەۋە قوربان، داىكە لىنا چايەكى بۇندارى دەم كروە. زۆرباش بوو كە ئىۋە لىرەن كاك دكتور، نازانم ئەگەر ئىۋە لىرە نەبوان ئىمە چىماندە كروە."
چونە مالى پۆيراز، دكتور سەلمان سامى مائەكەى زۆر بەدل بوو، گوتى:
"چەند جوانە، خانوۋەكانى ئىمەش جوانن، بەلام ئەمە جوانترە."

پۆيراز گوتى:

"خو دەزانىت ئەو كەسەى كە ئەم خانوۋى دروستكروە وايزانىۋە تا ماۋە لىرە دەمىنىتتەۋە، خو دەزانىت بە چ كەيف و سەفايەكەۋە ئەم خانوۋى وا دروست كروە. قاسىلى گوتى خاۋەنى ئەم خانوۋە تەنھا ھەر سالىك تىيدا مايەۋە. لىنا دەلىت كە بۇ يۇنان دەپۇشت نەيدەتوانى خانوۋەكەى بە جىيەئىلىت و دللى ھەر لەسەر خانوۋەكەى بوو. كە بەرەۋ بەلەمىش رايىدە كروە، لەنىۋەى رىنگا ھەر ناۋرى لە خانوۋەكەى دەدايەۋە تاۋىك ناۋا سەيرى دە كروە. كاتىكىش بەلەم وەرپىكەۋەت تا دۋا سات بە پىۋە بوو و چاۋى بربىۋە خانوۋەكە. ئىستا ئىمە ھاتىن لەسەر خانوۋى ئەوانمان داكوتاۋە."
ھەموان بۇ مېۋانەكان نان و ناۋيان برد. دكتورەكان بە نەخۇشەكانىان راگەيشتن ھەم ئەۋانەى يارمەتيان دەدا و ھەم ئەۋانەى يارمەتى دەدران ھەمۋە لايەك خۇشخالى بوون.

بۇ ماۋەى سى چۋار رۆژ چەندىن بەلەمى پىر سەرنشېن ھاتنە دوورگە، سەرنشېنەكانىان دادەبەزاندىن و دەپۇشتن، نىكەى ھەمۋە خانوۋەكانى دوورگە پىر بوۋبوون لە خەلك، تەنھا پازدە خانوۋ چۆل مابوون. رىقىنگە تازەھاتوۋەكان ماندوۋ بوون. ژماردەكەىان نەخۇش بوون، جلى شپو دراۋيان لەبەر بوو. ھەمۋەشيان بىرە پارەيەكى زۆر كەمىان پىبوو. پىش ئەۋەى بىنە ئىرە، ھەندىكەىان لە كارى كشتكارى و بەرھەمەلگرتنەۋەى خۇخ، ھەنار، ھەنجىر و پەمۆ كارىان كروبوو. دەستيان بە داھاتەكەيانەۋە گرتبوو و تۋانىبوۋيان كەمىك پارە پاشەكەۋەت بەكەن. لەنىۋە ئەو خىزانانەى ھاتبوون تەنھا رەۋشى پىنج خىزان باش بوو. ئەۋان چونكە گۆردراۋونەۋە حكومەت بىرە پارەيەكى نەختى پىدراۋبوون.

دۋاى ئەۋەى كە ئەۋان ھاتن و لە خانوۋەكاندا جىگىر بوون، شوكرى ئەفەندىش لەگەل ھەژدە كەس بۇ بىرېنەۋەى ھەنگەكان ھات. ھەركاتىك كاتى بىرېنەۋەى غەلىفەكان دادەھات شوكرى ئەفەندى ئەۋە و سەتايانەى بىرېنەۋەى ھەنگوۋىنى بۇ بىرېنەۋەى ئەۋە غەلىفانەى دەيكىرېن، دەبردن.

وہستاکان یہ کہ مجار سہریکیان بہ سہر غہ لئفہ کاندہ گرت و پاشان ہاتنہ وہ لای شوکری
تہ فہندی، گوتیان ئیمہ تا ئیستا غہ لئفہی وا پر ہہنگوینمان نہ بینیوہ۔ غہ لئفہی وا کہ بۆنی
ہہزار و یہک جۆرہ گولّ و کوریکان دہدہن۔ شوکری تہ فہندی زۆر خو شحالّ بوو و پۆیراز و موسا
کازم ناغا و فاسیلی و نیشانچی لہ گہلّ خو ہہ لگرتن و لہ گہلّ ہہنگوینفرۆشہ کان بۆ لای
غہ لئفہ کان چوون۔ موسا ناغاش شتگہ لیکی لہ بارہی ہہنگان دہزانی۔ تہویش لہ کیلگہ کہی
خویدا ہہندیک غہ لئفہی ہہ بوون۔ پزیشکی ناژہ لان کاتیک بیستی تہوان بۆ لای غہ لئفہ کان
رۆیشتون۔ بہدوایاندا رایکردو گوتی: "منیش لہو تہی بہ بیرمہ لہ ہیچ جیگایہک غہ لئفہی وا
پر ہہنگوین و ہہنگوینی وا سپی شانہ نہ بینیوہ۔ من لہ نیو ہہنگاندا گہورہ بوومہ۔"
پۆیراز گوتی:

"سہیری تہم دورگہ یہ بکہ، ہاوین وا رت دہبیت، ہیشتا دورگہ پر لہ گولہ۔ بۆنہ تہو
دورگہ بچوکانہی کہ تا ئیستا کہس پیی تینہ ناون سہیر بکہن، تہویش ناوا پر لہ گولن۔"
وہستای ہہنگوینفرۆش گوتی:

"تیناگہم یۆنانیہ کان بۆچی ہہنگی زیاتریان بہ خبو نہ کردوون، کاریکی دوستیان نہ کردوہ،
سہرم لہو کارہیان دہرناچیت۔ تہم دورگانہ پرن لہ گولّ، نہک تہنہا تہم غہ لئفانہ بہ لکو سہدان
غہ لئفہش پر دہبن لہ ہہنگوین۔"

پۆیراز گوتی: "خوا دہزانیّت، دلّیابہ ہۆکاریک ہہ یہ۔"
ہہموان پیکہوہ گوتیان: "ہەر خوا دہزانیّت۔" تہو غہ لئفانہی کردبوونیانہ وہ بۆن و
بہرامہ یہکی وایان دہدا مرۆیان مہست و کاس دہکرد و کہس نہیدہ ویست لہ بارہیانہ وہ قسہ
بکات۔

کاتیک خہریک بوون لہ شوینی ہہنگہ لانہ کان دہچوونہ خواری پۆیراز راوہستاو گوتی:
"شوگری تہ فہندی، دکتۆرہ بہ پزہ کان، وەرن کاریک بکہین۔" تہوانی دیکہش راوہستان، دکتۆر
سہلمان سامی پرسی: "چ کاریک؟"

پۆیراز کہوتہ وەرئ:
"لہو خواریہ دابنیشین و قسہ بکہین۔"

شوگری تہ فہندی گوتی: "لہوہ باشتہ نابیّت۔" پاشان پرسی: "نیوہ لہ گہلّ بہر پزیشکی
ناژہ لان تہم غہ لئفانہ تان لہ فہرمانگہی دارایی کرپون، وایہ؟"

پۆيراز گوتى: "بهلى."

دكتور سەلمان سامى پرسى: "ئىنە مووچە كەي خۇتان ھىناوھتە شارۆچكە؟"
پۆيراز لە دلى خۇيدا گوتى ئەم پياوھ بۇچى ئەو پرسىارەي كرد. بە پىكەننەوھ گوتى:
"ھىناوھه."

دكتور گوتى: "ئىمەش ھىناوھمانە. لىرە مووچەوھەرگرتن ئاسانە."

سەرەوژىر بوونەوھ، چوونە نۇرپىنگەي دكتورەكان.

لەگەل دانىشتن سەلمان سامى گوتى:

"دەزانن دەمەويست چى بە ئىوھ بلىم، چىتان لىپىرسم؟"

پزىشكى ئازەلان گوتى: "نازانىن."

"ئىستا لە شوكرى ئەفەندى دەپرسم، دەتوانىن چەند ھەنگووين لەو غەلىفانە بەدەست بىتىن؟"

شوكرى ئەفەندى گوتى: "زۆر."

"چەند خىزان ھاتوونەتە ئىرە؟"

فاسىلى گوتى: "زۆرن، نەمژماردون، وەلى تەنھا پازدە خانوو بە چۆلى ماونەتەوھ."

"تازەھاتوھكان زۆر پەرىشانن، نەخۇشن، ھەژارن، سەرە بەرىكى بىسەرە بەريان ھەيە، لىف و

دۆشەكيان نىە. ئەگەر يارمەتيان نەدەين ناتوانن ئەم زستانە بەرى بكن. دوورگە بەھەشتىەكەي

ئىمەش پىر دەبىت لە گۇرستان. ئەمانە، گوتم كە زۆر بىچارەو ھەژارن."

فاسىلى گوتى:

"جەنابى سەرگوردى بەرىز، ئەوان ئەوھندەش كە پىدەچن ھەژار نىن. ئەوان لەسەر كارەوھ دىن.

ژىر بالىفەكانيان نەك بۆ زستانىك بەلكو بۆ سالىكىش پارەيان تىدايە."

دكتور سەلمان سامى پىكەنى:

"ئەوان بالىفيان ھەر نىە كە ژىر بالىفيان ھەبىت. "ھەموان پىكەنىن. "راستە كە بالىفيان نىە،

لەناو ئەو كىسانەي كە بە شەمىي ھەنگووين بەژىر كورسىەكانەوھ چەسپاندوويانن پارەيان داناوھ.

ئەو برە پارانە نەك بۆ زستانىك بۆ سالىكىش زىاتر بەشيان دەكات."

سەرگورد گوتى: "بە يەككىيان بلىن بايىت قسەي لەگەلدا بكنەين بزائن حال و رەوشيان

چۆنە."

پۆرياز گوتى: "با لىيانپرسين. فاسىلى برۆ يەككىيان كە عاقل و ھوشيار بىت بانگ بگەو بىھىنە بۆ ئىرە."

فاسىلى گوتى: "يەككىيان پىندەچىت كەسىكى زۆر وريا بىت، عوسمان چاوش يەك قاچ، لە زىندوو ماوہ كانى سارى قامىشە."
سەرگورد گوتى:

"تۆ چى دەلىت فاسىلى؟ چى دەلىت؟ واتە ھەم كەسىكى زۆر گرنگە و ھەم قارەمانىشە، تەناتە قارەمانى قارەمانانە. يەككى لەو كەسانەى كە لەبەرەى سارى قامىش بەبىتەوہى بىتتە خۇراكى ئەسپىيان و لە چىادا رەق بىتتەوہو شەھىد بىت بە تەنھا يەك قاچەوہ خۆى دەرياز كىرەوہ. من لە ناخى دلەوہ ئەو كەسانەم خۇشەوئىن كە گىيانى خۇيان لە سارى قامىش و چاناک قەلا دەرياز كىرەوہ. ئەوان بەراستى كەسانىكى زۆر تايبەت و گرنگن. فاسىلى زوو بچۆ ئەو پىاواہ نمونەبىيەم بۆ بىنە تاكو روخسارى پىرۆزى بىينىن."

فاسىلى و عوسمان يەك قاچ لە چاوتروكانىكدا ھاتن.

دكتۆر سەلمان سامى گوتى: "فەرموون دانىشن. بەخىر بىن، سەفاتان ھىنا. عوسمان چاوش، بەرلەوہى خۆت بىت ناو و ناوبانگت گەشىتتەوہ ئىرە. بەخىر بىت بۆ دوورگە كەمان."

"سوپاست دەكەم جەنابى سەرگورد. ھەر بۆيت، بەلام ئىمە كەوتووينەتە دەردەسەريەوہ."
"چىبوہ؟"

"ئىكەى ھىچكەس نەچۆتە ناو خانوہەكان ھەر كەسىك چۆتە ژوورى، يەكسەر ھاتۆتەدەر.

نىمدەر و لىنە و قاب و ھىر بار و كەلۆپەلەكانى دىكەشىان ھىناونەتەدەر."

"بۆچى؟"

"ئىمە لەوہتەى ھاتووين، لە دەرەوہ دەخەوين."

"بۆچى؟"

"دەلىن حكومت ئەم خانوانە بە ئىمە نادات، بىيارە ھەر لەگەل ئەوہى گۆردراوہكان لە يۇنان

بىن حكومت ئىمە لە خانوہەكان وەدەر بىت و ئەوان بختە نىو خانوہكان."

سەلمان سامى كە دەستپاچە بوو بوو و ئارەقەى كىرەبوو گوتى:

"يانى چى؟ چۆن؟ چۆن؟ زۆرباشە، عوسمان چاوش تۆ پىتنەگوتن ئىدى گۆردراوہكان

ھەمويان ھاتوون؟ ئەوان ھەمويان نىشتەجى كراون. ئىدى كەس نەماوہ تاكو بھىت."

"گوتم. هه موو شتیکم پیگوتن، باوه پریان نه کرد. سی خیزانی گۆردراوه مان له گه لدا. زۆریه ی ئه و که سانه ی که لیره ئه وانه ن کاتیگ که گۆردراوه کان هاتن له گونده کانیان وه درنران."

دکتۆر سه مان سامی سه ری خۆی گرته نیو ههردوو دهستی و کهوته بیرکردنه وه: "ئێستا چیکه یین؟" دهسته کانی خۆی له سه ری کردنه وه. "بیژه عوسمان چاوه ش، ئێستا چیکه یین؟"

"ژنه کان ناچنه وه ژووری. منیشیان به زۆری هیئایه دره وه. ژنه که ی منیش له گه ل ئه وان دایه. ده لێن ته گه ر ته م زستانه وه درێمان بنین زه لیل و مالتویران و په ریشان ده بین، ده لێن له نیو ده شتی ئایدیندا بێمال و حال و بیسه ری نه ده مینینه وه. ده لێن هه ر ئێستا ته م دوورگه یه به جیهیلین و بچین بۆ خۆمان نه ک کۆشک به لکو سه ره نه یه ک له کوخی به قامیشان دروستکرا و په یدا بکه یین."

"باشه عوسمان چاوه ش ئیمه ئیستا ده بیته چیکه یین؟ ئیمه چه ند بیرۆکه ی باشمان بۆ ئیوه هه بوون. ئیستا ده توانین چیتان بۆ بکه یین، من ده توانم چیکه م؟"

"ده توانیت زۆر شت بکه ییت، ده توانیت بچیت قسه یان له گه لدا بکه ییت."
"چی؟"

"ده توانیت بچیت قسه یان له گه لدا بکه ییت."

"که واته، خیرا پێیانبلێ با هه موویان بینه ته سه که له، ژیر دارچناره کان."
فاسیلی گوتی: "پۆیست ناکات. زۆر له میژه به خۆیان و کۆله باره کانیانه وه چونه ته ته سه که له، له ژیر چناره کانیان."

"هه ستن با بچین. من قسه یان له گه لدا ده که م، رازیان ده که م. گوتت هیچ نالین؟"

فاسیلی گوتی: "ته م دیواره قسه بکات ته وان نایکه ن."

سه مان سامی گوتی: "ده بیته له خه لکی بیده نگ بترسیت، مرۆف کاتیگ بیده نگ بیت، ناتوانیت هیجشتیک بکه ییت."

عوسمان یه ک قاچ به دلنیا بیه وه گوتی: "ده توانیت."

"چۆن؟"

"سه رگورد جله کانت ده پۆشیت و به شیوه یه کی فه رمی قسه یان له گه لدا ده که ییت. کاراجا

ته لیف، سه ره ژنیکه و که میکی به سه روبه ره، رووبه روو قه سه ت له گه لدا ده کات، ژنیکی به زار و پل و به سه روبه ره. ته هه رچی پێیبلتیت ته و تووره ناییت، ده بیته به زمانیکی نه رم بیدوینیت و

تییگه یه نیت. ژنیکی میهره بانه. ته گهر بتوانیت رازی بکهیت، نهوکات ئیمه ش ئهم بهه شتهی خوا و ئهم مرۆقه نمونه بیانه به جینا هیلین.

"ئیه برۆنه ئهسکه له، من خیرا دهچم جله سه ربازییه فه رمییه کهم ده پۆشم و دیمه ئهوی. دلم بۆ یۆنیفورمه کهم تهنگ بووه. جله سه ربازییه خویناویه کهم نا پۆشم، ئهو جله م یادگار ییه. جلیک ده پۆشم که قهت نه میوشییت."

هاتنه سه ر ئهسکه له، هه موو خه لکی دوورگه، کۆنه کان و تازه هاتوه کان، مندا ل و پیر و گهنج له ئهسکه له له ژیر چناره کان بوون.

سه رگورد به یۆنیفورمی نوئ و چه که می بریقه داریه وه وشک و لیپراوانه هات له سه ر ئهسکه له راهه ستا، دهسته کانی خسته نه سه ر ته رۆکی، دوا ی ئه وه ی سه ری خو ی به نیو خه لکه که دا سوورا ندو سه یری ئه و خه لکه ی به رام به ر خو ی کرد، گو تی:

"هاتن به منیان گوت ئیه بوچی لیڤه کۆبوونه ته وه. بوچی نه هاتن کیشه که تان له گه ل مندا باس بکه ن، ده بو هات بو ان به من تان گوت بو، ده بو بتان گوت بو. چونکه ئیمه له جهنگی چاناک قه ل." دهستی بۆ لای کلێسای ویرانکراو درێژکرد، "ئیمه ئه و کلێسایه مان کرد بووه نه خو شخانه، کلێساکه ئه و کات ناوا ویران نه کرابوو، دوا ی رۆیشتنی یۆنانه کان، کافریک هات و ویرانی کرد. که رپووج و ته خته و وینه کانی هه زه ته ی عیسا و هه رچی له نیو کلێسادا هه بوو هه لیگرت و بردی فرۆشتی. ئیمه هه موو ئه و بریندارانه ی له چاناک قه لآوه ده یانه یینان ده رمانان ده کردن. ئیمه چواره دکتۆر بووین، به مانگان نه خه وتین. ژنه کانی ئهم دوورگه یه ش له گه ل ئیمه بوون و بیته وه ی که بخه ون شه و رۆژ کاریان ده کرد، چاودیری نه خو ش و برینداره کانیان ده کرد. ئیمه دوا ی ته وا بوونی جهنگ له گه ل هاوړیمان کاک دکتۆر خه لیل ره فعه ت هاتینه ئهم بهه شته ی که خو مان پیماخۆشه و نیشه جی بووین. ئیستا که ئیه یان نار دۆته ئیه، قه باله شتان پییه، هیچکه س ناتوانیت خانه جوانه کانتان لیستی پیته وه. سه یرکه ن، ئهم پیاوه، پۆریاز، له به ره ی ساری قامیش دژی رووسان، له به ره ی ئورفا دژی فه ره نسپییه کان جهنگا وه، بریندار بووه، ئه و به و ته مه نه گه نجیه یه وه به هو ی که مه نده مابو ونیه وه خانه نشین کراوه. قاره مانیکه که مه دالیای جهنگی سه ربه خو یی هیه. من و ئهم کاک دکتۆر خه لیل ره فعه ته له چاناک قه لآو له م دوورگه یه پیکه وه کارمان کردوه. ببینن لیڤه ژماره مان یه کجار زۆره، باوه ر به ئیمه بکه ن، هیچکه س ناتوانیت ئیه له م دوورگه یه بۆ جیگایه کی دیکه بنیڤیت. زووین یه کراست برۆنه وه ماله کانتان، برۆنه وه بۆ

ئەو خانوانەى كە ھاورپى ھىژامان كاك فاسىلى نىشانى داون، ھەمام بىكەن، پشوو بەدن. ھەموو خانوۋەكان گەرماوى خۇيان ھەيە. نەخۆشەكانىشتان ئىمە چاودىريان دەكەين. تەنەت ئەو شارۆچكەيەى كە ئىۋەى لىھاتوون دوو دىكتورى نىە. ئىمە لىرە ھەم نۆزدارى دەكەين و ھەم بۆ مىدالەكانتان خويىندىگە دەكەينەۋەو وادەكەين دەرس بخويىنن. ياللا برونەۋە بۆ مالىەكانتان."

"بىينە دىكتور، بەقوربات بىم، تۆ كەسىكى باشىت، قسەى باش دەكەيت، بەلام لىناگەرپىن ئىمە لەو خانوانەى كە ھەر يەكىكىان دەلىت كۆشكىكە دابىشىن. چلەى زستان دىن و دەلىن ئەى قەرەجىنە، ئىۋە شايستەيى ئەم خانوانەتان نىە، گۆرتان گوم بىكەن و برون. دەمانبەنە بنارى چىايەكى رەق و رووتەن و لەوى ئاكنجىمان دەكەن. تۆ دەزانىت ئاكنجىكردن واتە چى، دىكتورى مىھەبان؟"

سەلمان سامى ھەموو تواناى ناخاوتنى خۆى خستەكار و بۆ كاراجا ئەلىف و خەلكەكەى دىكە قسەى كرد.

كاراجا ئەلىف گوتى:

"تۆ نەتبىنىۋە ئاكنجىكردن چىە كاك دىكتور، ئەوان بىشمرن ناھىلن ئىمە لەم خانوانەدا نىشتەجى بىين. ئەۋەندە بەسە ئەو ھەۋالەيان بىكەۋىتە بەرگوى كە ئىمە لەم دوورگە جوانە لەنىۋ ئەم خانوانەى كە دەلىت كۆشكن نىشتەجىين، ھەر ئەۋە بزىنن يەكسەر دىن و دەدرماندەنىن و خانوۋەكانمان لىدەستىننەۋە، ھەر خواش دەزانىت بەو چلەى زستانە رەۋانەى كۆيمان بىكەن. كاك دىكتور، بەقوربات بىم، بەھىلە بەر لەۋەى زستانمان لىدايىت بۆ خۇمان بچىن بەو برە پارەيەى بە ھەزار كۆيرەۋەرى بەدەستمان ھىناۋە كۆلىتە قامىشنىك پەيدا بىكەين. تۆ مرۆقىكى باش و بىغەل و غەشى دىكتور، كارنىك مەكە كە لە ناۋەرەستى زستاندا لىرەمان دەرىكەن و بە كوشتمان بەدن. ئىمە كە ئىستاكەش نىۋە گىيانىن."

دىكتور لە كاتىكدا شەلالى نارەقە بوۋبوو و روخسارى سوور سوور ھەلگەرپابو قسەى دەكردو بىپراۋەستان دەستەكانى بۆ ئەملاۋ ئەۋلا تەكان دەدان و لەملاشەۋە كاراجا ئەلىف و ژنەكان و مىدالەكانى دىكە ۋەلامىيان دەدايەۋە:

"لىمانگەرپى با ئىمە برونىن."

"ئىمە ھەموومان نىۋە گىيانىن."

"بە چلەى زستانى لىرەمان دەردەكەن و ئىمەش دەمرىن."

"کي ئامادەيە ئەو جۆرە خانوانە بە ئىمە بدات؟"

"هەلەيان کردوہ."

"بە هەلە ئىمەيان..."

"ئىمە، لىئاگەرپىن ئىمە لەم خانوانە بىننەوہ."

"لىئاگەرپى با بۆزىن."

"بەلکو بەر لەوہى كە هەموومان بىرىن..."

"ئىمە بۆ خۆمان..."

"ئەوہى كە كەس ئىمە بۆ هيچ جىگايەك نايىرىت..."

"جىگايەك دەدۆزىنەوہ."

"ئەوہ چەندىن سالە بۆ ئەملاو ئەولامان تىھەلدەدەن."

"لىئمانبرا، مردىن."

"بەزەيىت پىئمان دايىتەوہ، دەست بە دامىنت."

"مەبە باعيسى مردئمان."

"باعيسى مردنى هەموومان..."

دكتۆر سەلمان سامى بىدەنگ بوو، چاوەکانى ئەوئەندە دەرپەرىبوون و سەيرى ئەو خەلکەى دەکرد كە دەپارانەوہ، دلئى پىبووبوو لە خوین. لە پىپىكدا گوتى:

"بلىم خوا چىتان لىبكات" پىشتى كرده خەلکەكە، يەكراست بەرەو لای نۆرىنگەكەى رۆيشت، لەبەرخۆيەوہ قسەى دەکرد: "هۆكارى هەموو شتىك هەر خۆتانن، بەهۆى گەجى و دەبەنگى خۆتان، بەهۆى ترسنۆكىتان كەوتوونەتە ئەم حال و رۆژگارە. بلىم خوا چىتان لىبكات."

دەرگاگەى كردهوہ، خۆى بەردايەوہ سەر كورسبەك. بەخىرايى بىرى دەكردهوہ، ئايا تەنھا ئىمە كەمتەرخەمىن؟ ئەوان هيچ تەقسىريان نىه؟ تا زياتر بىرى دەكردهوہ زياتر دەهاتەوہ سەرخۆى، ئارەقەكەى وشك بووہوہ.

دواى رۆيشتنى دكتۆر، نىشانچى هاتەپىش. ئەبرۆى تىكنابوون و نىچاوانى گرژبوو. تا ئەودەمەى ئەو خەلکە لە دەنگەدەنگ كەوتن سەيرى كردو چاوەرپى كرد. زۆرى نەبرد كە بىدەنگ بوون. نىشانچى بەدەست خانوہكانى نىشاندان:

"زوبین همموتان برۆنهوه ماله کانتان. ناییت هیچکەس لە دەرەوه بێنیتەوه، دەمهوێت
له گه‌لتان بدویم."

قاچی راستی به توندی له ته‌خته‌کانی ئەسکه‌له راکێشا. له‌و بێدەنگیهدا دەنگی پێداکێشانی
قاچی دەنگی دایه‌وه. به‌بێته‌وه‌ی سه‌یری که‌س بکات قیتاو قیت به‌ره‌و خواره‌وه چوو، به‌ره‌ولای
خانوه‌کان چوو. کاراجا ئەلیف له‌ دواوه سه‌یری کرد، ده‌ستیکی بۆ بووک و نه‌وه‌کان و می‌رده‌که‌ی
راوه‌شاند، رووه‌و ماله‌که‌ی رویشت، دوا‌ی ئەوه‌ی به‌ به‌رده‌م سی‌ خانوودا تیپه‌ری نیشانچی بینی
که‌ له‌به‌رده‌م مائی خۆیان راوه‌ستاوه. خه‌لکه‌که‌ش خه‌ریکبوون به‌ره‌و ماله‌کانیان ده‌رویشتن.
که‌می‌ک دواتر کارا ئەلیف سه‌یری کرد وا خه‌لکه‌که‌ به‌ویدا تیپه‌په‌رن و بووکەکان و نه‌وه‌و
هاوسه‌ره‌که‌ی شتومه‌که‌کانی دەرەوه‌ ده‌به‌نه ژووره‌وه. نیشانچیش له‌ گۆشه‌یه‌کی باخچه‌که
وه‌ستابوو و سه‌یری ئەوانی ده‌کرد شیوازی ره‌فتاری کارا ئەلیف و ره‌وشی نیشانچی له‌و ساته‌دا
به‌وه‌په‌ری خێرای له‌ سه‌رانسه‌ری گونددا بلا‌بووه‌وه. دکتۆر سه‌لمان سامیش که‌می‌ک دواتر
رووداوه‌که‌ی بیست. گو‌تی: "ئه‌و پیاوه‌ بره‌به‌ری ماری پییه." دوا‌ی ئەوه‌ی شه‌مه‌که‌کانیان برده
ژووره‌کان نیشانچیش چوه‌ ژوورئ. به‌پێژه‌وه‌ پێشوازیان لیکرد. پۆیاز ئەم هه‌واله‌شی به
دکتۆره‌کان راگه‌یاند. له‌لایه‌که‌وه‌ پۆیاز باسی نیشانچی ده‌کرد و له‌لایه‌کی دیکه‌ هه‌رسیکیان
پێکه‌وه‌ به‌ حال و ره‌وشی ئەو مرۆقه‌ی که‌ په‌رچووی دروست ده‌کرد پێده‌که‌نین.
له‌ ماوه‌ی سی‌ رۆژاندا نیشانچی له‌ گه‌ل تازه‌هاته‌وه‌کان بووه‌ دۆست و هاته‌ لای دکتۆره‌کان و
گو‌تی:

"کاره‌که‌ ته‌واوه، هه‌موان له‌ هه‌موو شتێک رازین. به‌ تۆپ و تفه‌نگیش به‌سه‌ریان دا‌به‌ین و
ماله‌کانیان وێرانیش بکه‌ین، که‌سیان قاچیان له‌ مائی خۆی ناباته‌ده‌ر. ته‌نها ئەوه‌ هه‌یه‌ که‌ نیوه
زیاتریان نه‌خۆشن. پێموايه‌ ئەمانه‌ له‌ برسان ئاوا نه‌خۆش که‌وتوون. هیچکه‌سی وایان له‌ گه‌لدا نیه
چاوه‌پێی مردنی لێبکه‌ین. تا ئیستا مرده‌نیه‌کان مردوون و ئەوانی دیکه‌ زیندوون."
دکتۆر سه‌لمان سامی گو‌تی: "تێگه‌یشتم چیده‌لێیت. باش له‌ زمانیان ده‌گه‌یت نیشانچی."
"تۆش زۆر باش تیپه‌گه‌یت دکتۆر. ئەگه‌ر به‌ر له‌من تۆ به‌ جله‌ فه‌رمیه‌که‌ت نه‌چووبوایته‌ ئەوئ،
ئەوان ته‌نانه‌ت سه‌یری روخساریشیان نه‌ده‌کردم. تانیستاش نه‌چووبونه‌وه‌ ماله‌کانیان و هه‌ر له‌سه‌ر
ئەسکه‌له‌ مابونه‌وه‌و پشتیان به‌ پشتی یه‌کدی ده‌دا. تا هاتنی به‌له‌م هه‌ر له‌وئ ده‌خه‌وتن و هه‌ر
له‌وئیش نانیان ده‌خوارد له‌وئیش..."

دكتور گوتى: "تىگەشىتم چىدەلىيت."

"من ئەۋەشىيان فيردەكەم كاك دكتور. مەبەستم جىي دەست بەئاۋگەياندەنە. دەلىم نىشانىدە دەم، ناتوانم رازيان بگەم. دوورگە بۆنى گرتوۋە."

"نەھاتتۇتە ئەم دەۋرۋىرەھە."

"تەگەر ئاۋا پروات، ئەۋانەى دىنە دوورگە، ھەر لىرە نىك بىنەۋە لەبەر بۆن بۆگەنىو گىژ دەبن."

"دەلىي چىبگەين؟"

"نازانم دەيىت چىبگەين. رەنگىيت دىسانىش يۆنىفۆرمى سەرگورد و ملازم و فەرماندە پىيويست بىكات، نازانم. پىموانىيە ۋاز لەناۋ باخچەكان بىين."

لەۋە بەدۋاۋە، لووتى دكتورەكان و پۇيراز و مەلەك خانم و موسا ئاغا و كچەكان ھەمىشە روو لە ھەۋا ئامادەبوو. لەۋ رۇژانە كاتىك بايەكى توند ھەلىكردبوۋا بۆنىكى ناخۇش بەۋ ناۋەدا بلاۋدەبوۋەھە.

شوكرى ئەفەندى ھەنگېرەكانى ھىنايە دوورگە. كارى بىينەۋەى غەلىفەكان زياتر لە ھەفتەيەكى درىژەكىشا. ئەۋ ھەنگانەى لە غەلىفەكان سەرپەر بوۋبون بەنىو گونديان ۋەركردبوو و ھەر كەسىكىان بگەۋتبۋايە پىش پىيانۋەدەدا. لەۋ دۋايىدە تەنانتە ھەندىك لە خەلكەكە نەدەۋىران لە مالىي بىينە دەرەۋە. ئەۋانەى دەشەتەنەدەر ھەرە ئازا و مندالەكان بوون. دەست و روومەتى زۆربەيان پىدرايوو. نىشانچى و ھەسەنى راكردوۋ بە روخسار و دەستى ھەلاۋساۋيانەۋە سوارى بەلەمەكانيان بوون بۆ نىو دەريا تىيانقوچاند. ھەنگۈينىكى زۆريان لە غەلىفەكان دەرھىناۋ خىستىانە نىو بۆشكە و دەبەى گەرە. شوكرى ئەفەندى شاگەشكە بوۋبوو. كاتىك ھەنگۈينەكەيان تامكرد، باۋەپريان نەدەكرد. شوكرى ئەفەندى لەبەر چاۋى دكتورەكانەۋە پارەكەى ژمارد و داىە دەستى پۇيراز و گوتى: "خواحافىز، من دەرپۆم. ھەفتەيەك پىناچىت دىمەۋە بۆ تامكردنى تىكانتان. ئەۋەندە باش بە رەزەكانتان راگەيشتون و خزمەتتان كرددون كە تىكەتان بىيۋىنەيە. ئەۋەندە تىر لەۋ رەزانە دەكەينەۋە كە سەرسام بىن. پارەيەكى زۆرتان پىدەپرېت و دەۋلمەند دەبن. تىرى رەزەكانى ئىۋە لەنىو باخى خۆمدا دادەنىم و وشكى دەكەمەۋە دەيكەمە مېۋژ و دەيبەمە ئزمير دەيفرۆشم."

لە كاتىكدا دەمى لە خۇشيان بەشبوۋبوۋە چۈۋە دەرەۋە، دكتورەكان و پۇيراز بۆ خواحافىزى لەگەلى چوون و بەرپىيان كرد. شوكرى ئەفەندى گوتى:

"ئەو ھەموو سالاھەت ئەو کارەدام نە غەلپفەي و ام بينيون كە ئەو بۆن و بەرامەيان ھەيىت نە باخى ئاوا كە واباش خزمەتتان كەردون. ئەمە چ دەورگەپەكە كە ئىمە ئاگامان لىيىنەبووھ. " سوارى بەلەمەكەي بوو، ئەوانى دىكەش سوار بوون. داواي لىنكردن لەسەر كورسىيەكان دانىشن، ئەو خۆيشى دانىشت، لە گەرفانىدا كىسەپەكە دەرهینا، پارەكانى ھەلپەشتە سەر مېژىك و گوتى:

"فەرموون ئەمە بۆ خۆپىندنگە كە."

دكتۆر سەلمان سامى گوتى:

"قەسەم لەگەڵ خەلىل رەفەت بەگدا كەردوھ، خۆپىندنگە ھەموو شتىكى ھەپە، ئىمە دەمانەويىت ئەو پارەپە بۆ تازەھاتوھەكان خەرج بەكەين، زۆرپەيان ھىچ پارەپەيان نىھ، نىزامەندى نانى شەون، لەجىياتى ئەوھى بەپەكسانى لەنىوانياندا دابەشى بەكەين، دەپدەپە ھەرە پىويستەكان. زستانى تىرە زۆر بەسەختى تىدەپەپەيت. دەلەين وەكو سىبىرياي لىدەيت، دەپەيت لە زستاندا چاودىريان لىبكرەيت. ئەوانە بەو جەلە شراپەيان ناتوان بەرگەي زستان بگرن، جلوبەرگيان پىويستە. بۆ ئەوانەي نەخۆش دەكەون دەرماتمان پىويستە، ئىمە لەبارەي داو و دەرماتەوھ يارمەتيان دەدەين، بەلام تا چەند دەتوانين ئەمە بەكەين. زۆر شتىان پىويستە. شتومەكىكى زۆرپە بۆ خۆپىندنگە و مندالەكان پىويستە. ئىوھ ئەو پارەپەي كە دابووتانە دارايى لەو پارەپە ھەلتانگرتەوھ؟"

"ھەلتانگرتەوھ قوربان. لەگەڵ پزىشكى ئاژەلان بىريارماندا وەرپەگرتەوھ. مووچەكەي خۆمان زىادىشە."

"ئىمەش كۆمەك دەكەين. ئىمەش مووچەكەي خۆمان گواستۆتەوھ تىرە. لەلەپەكەي دىكە، ئەگەر پارەي تىرەپەكانىش وەرپەگرتەين، ئىدى پىويست بەكۆمەكەي ئىمەش ناكات. كەوابوو لەم دنياپەدا كەسانىكى وەك شوكرى ئەفەندىش ھەن. بەلكو پارەپەكەي باشمان لە تىرەپەكە بۆ بىيىتتەوھ، ئەوسا كەس سەختى ناكىشەيت. رەزەكانىش ھەر خۆتان كرىوتان؟"

"نەخەير قوربان. رەزو باخەكان، خۆخ و ھەنار و ھەنجىرەكان ھى دەورگەن."

"بەخەير و خۆشى بىت. مامۆستايەك پىويستە بۆ خۆپىندنگەكە، دەتوانىت مەدالىاي سەرپەخۆپەكەت بە ملتەوھ بەكەيت و لەگەڵ ئىمەدا بەپەتتە بەرپەوھەراپەتەي ناھىە؟"

"بەسەرچا، دىم، بەلام مەدالىا بۆچى؟"

"بۆ ئەوھى، كە واتاكەي ئەمەپە جەنابى بەرپەوھەرى ناھىە، ئەوھ ئىمەين كە دەولەتقان بىتەھىناوھ، ئەم داخوازىيە بچووكەمان بۆ جىبەجى بەكە."

"ئىۋە راست دەكەن قوربان، مەدالىياكەم بە مەلمەۋە دەكەم. دەلىم ئەم دەۋلەتە ئىمە بىكمانھىتتاۋە، قوربان. بەرپۆۋەبەرى ناھىيەش ھەر كە مەدالىيا زىرە پەر ھەيىيەتەكەم بەسەر سىنگەۋە بىنىت، زەندەقى دەچىت. دەلىت كەسانى بچوۋكى ۋەكو ئىمە ناتوانن دەست لە كارى گەۋرە پىاۋانى ۋەكو ئىۋە ۋەردەن، كىشەى ئىۋە تەنھا ۋالى دەتوانىت چارەسەرى بكات و بە ئاسانى تواناي بەسەردا بشكىت. لەبەر ئەۋەى ۋالى ئەم ۋىلايەتە سەرۋكى تەشكىلاتى حىزى گەلى كۆمارىخۋازە. بەمىشپۆۋە بە بىنىنى مەدالىيا ئەم ئەفسەرە بچوۋكە، يەكپى سلاۋ دەكات و دەلىت مەلكەچم قوربان، ئىۋەش جەلە فەرمىەكە ۋەستىرەكانى سەر شانت لەبەر دەكەيت، قوربان؟"

"كامەيان دەلىت كاك پۆيراز، خوتىناۋىيەكەى يان تازەكەى كە خوتىنى پىۋە نىە؟"

"ئەمەيان ئىدى نازانم دكتور. ھەر كامەيان كارىگەرترە ئەۋىان پىۋەشە."

"خوتىناۋىيەكە كارىگەرە ۋەلى ئەمە ۋاتاكەى ئەۋىيە كە لە جەنگ و ئۆپەراسىۋنى زۇردا بەشدارىم كەردۋە، مەدالىيا سەربەخوتىيەكەم بەسە."

"كەى دەچىن؟"

"يەكەجار دەچىنە لای بەرپۆۋەبەرى ناھىيە، پاشانىش لای ۋالى، ھىشتا زۆرى ماۋە تا خوتىندىنگەكان بىرئىنەۋە. ئىمە ئىستا دەبىت بە ھالى تازەھاتۋەكاندا رابگەين."

چەند رۇتياك بە ھىمنى تىپەرىن، لەگەل ئەۋەشدا، ژنەكان و كچانى تازەھاتۋە كۆپۋەنەۋە سەتلە مسىيە بچوۋكەكان و گۆزەۋ ھىربارى دارىنيان بەدەستەۋە بوۋ، لەسەر ئاۋھىنيان لەگەل يەكدا كەۋتەنە پىشپىرەكى و پىكداھەلشاخان. لەكاتىكدا يەكديان پالدا ھەر كامەيان ھىترو توانى زياتر بوا سەتلە مسى و قاپ و لەگەنە دارىنەكەى خۆى زووتر پەر ئاۋ دەكرد. پاشان پىكداھەلشاخان و قۆى يەكديان راکىشاۋ دەستيان لە تىتكى يەكدى نا. ئەمجارەش ھوسمەن و پزىشىكى ئازەلان چۈنە نيۋانىان و رىكياغىستەنەۋە. بەتايىيەتى ئەۋ پىكەلشاخانەى ژنەكان بە چەكەمى ئاۋەزىنەدارى بىرقەدارى پزىشىكى ئازەلان دامرەكىندرايەۋەۋە ژنەكانيان خىستە رىزەۋە، ئەۋانەى درەنگەر ھاتىبون لە دۋاى رىزەكە راۋەستان. لەگەل ئەۋەشدا ژنانى بەھىتتر ھەۋلىاندا خۇيان رەپىش بىكەن و نۆرەپرى بىكەن، ماۋەيەكى كەم دواتر رىيان لەۋ كارەش گرت. پاشان كارى ئاۋكىشانەۋە رىكخرا، كەس ھەۋلى نەدەدا نۆرەى كەسىكى دىكە بىرپىت. خەلكە كۆنەكەى دورگە بەمە زۆر خۇشحال بوون.

قاسىلى و پۆيراز كاتىك لە نىۋ قامىشەلانەكە روۋە دەريا دانىشتىبون و پىكەۋە دەئاخفتن بىنيان بەلەمىكى ماتپۇردار لە دوروۋە بەرەۋ لای دورگە دەھات.

فاسیلی به پیکه نینه وه گوتی:

"کوپر و کاله کانی ئیمه خه ریکن له بازار دینه وه."

"به چی ده زانیت، به لکو ئه فه خه نجه رلی بیته به خۆی و دوو جووت گاو گسنیکه وه بیته وه. ده وره وه ری داوین زهویه کشتو کالیه که که یونانیه کان پینانده گوت باخ دروستیان کرد و رووه و لای باکوور دریت ده بیته وه..." به ده ست نیشانیدا، "سه رتاسه ری ئه و پیده شته ی به نرخیکی هه رزان کری و خه ریکه دیته وه. چند سالیکی دیکه نابات ئه فه خه نجه رلی به و کینگه یه ئه وه نده ده و له مه ند ده بیته که له جیاتی ئه فه خه نجه رلی پیده لاین خه نجه رلی ئاغا."

له و شوینه ی پیده شته که ده گاته وه ته پۆله که که ئاوئیک له زهوی دیته ده ر و به ره و خوار ده روات. له ئاوی کانیه که ی ئیمه زیاتره که متر نیه. کوپر و کاله کانی ئیمه بهر له وه ی برۆن ئاوی ئه و کانیه یان راکیشاو به ره و کینگه کانیا ن هینا، له وئ بیستانیا ن چاندبوو و به و ئاوه ئاودیریا ن ده کردن. کاله ک، شووتی، باینجان، ته ماته، بامیه و بیبه ری له وئ به ده ست ده هاتن له هیچ جینگه یه کی دیکه به ده ست نه ده هاتن. خۆزگه ئیمه کینگه یه کمان له وئ بکریبووا."

"به لکو هه موویشی نه کری بیته ئه و ریگره چه په له، سه به ی ده چم ئه وه ی ماوه خۆم ده یکریم، نیوهیشی به به لگه نامه ی نووسینگه وه ده فرۆشه وه به تۆ."

فاسیلی گوتی: "باشه. باوکم له ده ریا نقوم بوو. له وه ته ی هه م به ترسه وه ده چمه نیو ده ریا، ئه گه ر که مێک له و زه ویا نه بکریم، منیش بۆخۆم بیستانیک دروست ده کم و به ئاسووده یی ژیا ن و بژیوی خۆم هه لده سوورینم. هه ر ئیستا ئه م کاره ده که یته؟"

"ده یکه م، به لام ده مه ویته پرسباریکت لیبکه م."

"پرسه."

"ئه و کاته ی بۆ ده ربا زکردنی من هاتیت، شه پۆله کانی ده ریا شه پریان له گه ل ئاسمان ده کرد نه ترسایت؟"

"نازایم، ئه و کاته ته نانه ت ترسم به زه ینیشدا نه ده هات، بیرم له هیچشتیک نه ده کرده وه."

بیده نگ بوو، که وته بیرکردنه وه. پۆریاز چاوی بریبووه روخساری ئه وه وه. ماوه یه کی دریت

تیپه ری!

"کاتییک بینیم وا خه ریکه ده مریت هیچ هه ستم به ترس نه کرد. هه سستی برا، دایک، دۆست و هاوڕیپم نه بوو، ده تگوت ئیمه هه ردوو کمان یه ک که سین. وه ک ئه وه ی بووبینه یه ک که س. وه ک ئه وه ی

ئەو تۆ نەبوویت لە دەریا نەووم ببیت و بختکەیت، من بم. ئەو دەمەی هەولمەدا تۆ دەریاز بکەم وەک ئەو و ابوو خۆم دەریاز بکەم. بۆیە ئەو دەمەی خەریک بوویت دەمردیت خۆم بە دەریادا. چ بلیم بۆ هیچ نەدەترسام. نازام، بۆچی هیچ هەستم بە ترس نەدەکرد. رەنگبیت ئەو کەسە کە رووبەرۆوی مەرگ دەبیتتەو نەترسیت. چ بلیم، نازام."

ئەوان هەر وا کە سەرگەرمی قسان بوون ئەو بە لەمەی لە دوورەو بێنیویان لە دوورگە نزیک بووبوو. دووبارە دەستیان بە قسان کردەو، قسە قسە رادەکێشاو لە باسکردنی کەسێکەو دەچوونە سەر باسکردنی یەکیکی دیکە، لە هەموان زیاتر لەبارەى حەسەنى راکردو قسەیان کرد. ئەو تەنها لە مل بەپەتەو تەو کردن دەترسیت، سەریازانیکی زۆری بە زمانی راکشاو و لەسەرمان رەقبوو. بێنیبوون، هەمیشە خۆی لە شوینی ئەوان دانابوو. ئەو لە مردن ناترسیت. زۆر دەمیکە مردنی لەبیر کردوو. ئەو تەنها لە بەدارەو کردن زەندەقی چوو. ئیستا کارتێ کۆتاییهاتنی سەریازی تەواو کردوو. بەراستیش سەریازی راکردو نەبوو، خۆیشی ئەمە دەزانیت کەس ئەو بە دارەو ناکات، کەس ناتوانیت بچووکترین نازاری ئەو بدات، خۆیشی ئەمە باش دەزانیت، کەچی ئیستاش وەک جارێ نا، بەلام هێشتا هەر لە بەدارەو کردن دەترسیت. هەمیشە شەو و رۆژ، هەرکاتێک بە تەنیا دەمیتتەو لێکدا لێکدا بەخۆی دەلێت مەترسە حەسەن مەترسە برا، گیانی شیرینی خۆت لە داری سێدارە زگارکرد، ئیدی بریار نیه بە شیوەیک بمریت کە زمانت لە دەمتەو رابکشیت. چەند رۆژێک ئاوا بە شادی و خۆشحالیەو دەگوزەڕینیت، دیسان ترس، دارستانی بەفرداشیو، دەرەختانی بە سەهۆلبووی سپی سپی، سەریازانی بەدارەو هەلئاسراو، بە زمانی راکشاویانەو، پێ و پلێ پێخاوس، چاوانی لە کاسە دەرپەریو... یەکیک لەو دەرەختانە دیت، لەجباتی دارچنارەکەى ناوەراستی گۆرەپانی شارۆچکە شین دەبیت. حەسەن خۆی دەبینیت وا بەو دەرەختەو هەلئاسراو.

"حەسەن لەمە دەریازی دەبیت؟"

"ئەگەر کارتێ کۆتاییهاتنی سەریازی وەرنگرتبوا و راپکردبوا زووتر زگاری دەبوو. دواى ئەمە

ئیدی سوودی نیه."

بە لەمە کە هات لە ئەسکەله راووستا. کابرایەکی قەلەوی سەرتاس و چاوەکانی خێرا خێرا دەکوئا و شەلوارێکی فش و چاکەتییکی شینی لۆچاوی لەبەر بوو دابەزی، بە کابرای بە لەموانی گوت کە دواى ئەو هاتە سەر ئەسکەله:

"هەر لێره چاوه‌ڕێم به، خێرا کاره‌که‌م ته‌نجام ده‌ده‌م و ده‌رۆین." "سه‌رچاو." به‌له‌موانه‌که‌ چوووه‌ نێو به‌له‌م، به‌لام کابرای شه‌لوارفش به‌ره‌و لای پۆیراز و فاسیلی چوو:

"سلاوتان لێبیت، وه‌هاب به‌گی هیژا، منی نارده‌وته ئیژه. پێیگوتم برۆ دوروگه‌ی کارینجا، کاک پۆیراز بدۆزه‌ره‌وه. منیش هاتم ده‌توانن پێمبێن له‌کوێ ده‌توانم بپیینم؟"

پۆیراز هه‌ستایه‌ پێ:

"فه‌رموو قوربان، من پۆیرازم، به‌خێر بێت."

جیگایه‌کی له‌ ته‌ک خۆی نیشاندا. کابرا کاتی‌ک له‌ ته‌ک پۆیراز داده‌نیشت گوتی:

"من ناوم سالتحه."

"وه‌هاب به‌گ چۆنه، حالی باشه؟"

"زۆر زۆر سلاوی هه‌بوو بۆتان."

پۆیراز گوتی: "پایه‌دار بێت."

"قوربان چونکه‌ نامه‌وێت زۆر کاتتان بگرم، یه‌کسه‌ر دێمه‌ سه‌ر بابه‌تی سه‌ره‌کی، به‌خێرا بێ داوایه‌که‌م ده‌خه‌مه‌روو."

"فه‌رموو قوربان، بلێ، هەر کارێک له‌ ده‌ستی ئێمه‌ بێت درێخی ناکه‌ین."

"دوینی وه‌هاب به‌گ داوای کرد بچمه‌ لای. ده‌زانیت که‌ ته‌و یه‌کێکه‌ له‌ قاره‌مانه‌ گومناوه‌کانی جه‌نگی سه‌ربه‌خۆیی که‌ غه‌درێکی زۆری ده‌ره‌ق کراوه. ته‌و له‌و که‌سانه‌یه‌ که‌ ده‌زانیت منداڵه‌کانی من دیل کراون. ته‌وکاته‌ی منداڵه‌کانی من له‌ جه‌نگی ساکاریا دیل ده‌بن ته‌ویش له‌وێ بووه، منداڵه‌کانی من له‌ کاتی‌که‌دا قاره‌مانانه‌ شه‌ر ده‌که‌ن له‌لایه‌ن سه‌ربازانی دوژمن گه‌مارۆ ده‌درێن و دیل ده‌کری‌ن. که‌س نه‌یزانیوه‌ منداڵه‌کانی ئێمه‌ بۆ کوێ بردراون. ئێمه‌ش بێتاگاین. پار منداڵه‌کانمان له‌ به‌ندی دیلی راده‌که‌ن و دینه‌وه. وه‌هاب به‌گ له‌وه‌ی که‌ هاوڕێکانی سه‌رده‌می جه‌نگ له‌ دیلی رایانکردوه‌ هاتوونه‌ته‌وه‌ زۆر خۆشحال ده‌بیت. بۆ خۆشحال نه‌بیت، هاوڕێکانی له‌ زیندانه‌کانی یۆنان رایانکردوه. ته‌و ده‌زانیت راکردن له‌ زیندان و دیلی دوژمن زۆر سه‌ختتره‌ له‌ نه‌به‌ردی رووبه‌روو له‌ گه‌ل دوژمن. منیش له‌و ماوه‌یه‌ی که‌ جه‌نگ درێژه‌ی هه‌بوو ته‌وه‌نده‌م قه‌رز دا‌بووه‌ خه‌لک که‌ پارهی‌ه‌کم بۆ نه‌ما‌بووه‌وه. خه‌لکی له‌ جه‌نگدا ته‌وه‌نده‌ که‌وتبوونه‌ نێو هه‌زاری و ده‌ست‌کورتیه‌وه‌ که‌ من نه‌ستوانی داوای هیچ یه‌ک له‌ قه‌رزه‌کانم بکه‌مه‌وه، ناچار بووم دوو‌کانه‌ به‌قالبه‌که‌م دا‌بخه‌م. کاتی‌ک

مندالھ کان له دېلی گهړانه وه، مندالھ کانی من خویندن و نووسین ده زانن، ټه وائم له شاره گه وړه کان له بهر خویندن دانابون و دهرسیان خویندبوو، ههر دوو کیشیان ههر زوو له ټه نقه ره له پوستی بهرز کاریان وهرگرت. برېک له موچه که بیان بومن دنارد. برېکیشم له دوسته کام وهرگرت هوه، رېک له و کاته می ده مویست له شاروچکه دوو کانیک بکه موه، کاک و هاب بهگ ټه مه ده بیستیت. ټاخر من باوکی هاورپیکانی سهرده می سهریازی ټه وم و له چاناک قه لا په نجا هه زار له دهرچوانی هونه ره جوانه کان شهید بوون و تنه نا ټه و که سانه که خوینده وار بوون شهید نه بوو بوون. شوکر بو خوا که مندالھ کانی ټیمه شهید نه بوون و دیل کران... ټه گهر له ولاتیک و ټه موی عوسمانی تنه نا له شه ریکدا په نجا هه زار دهرچوی هونه ره جوانه کان شهید بن له ولات هدا مه گهر که سیکی خوینده وار ده مینیت هوه. و هاب رېک له و کاته دا هاته لای من، گوتی له دورگی کارینجا قاره مانیک ده ژیت که مه دالیای جهنگی سهر به خوپی هه یه، گوتی ټه و بو ههر دوو کانیک، کاش پاره ی زپری ژمارد و کرپنی، گوتی تو برؤ لای ټه و، با دوو کانیکت پیبدا، به بی دوا که وتن دوو کانه که ت بکه وه. گوتی ټه و ریگاو ورده کاریه کانت نیشانده دات. ټیستا من هاتوم ټه م داوایه ت لیبکه م، گوتی ټه گهر ده زانیت ټه مه ت به که لک دیت برؤ لای کاک پویراز. ټیستاش بو ټه مه هاتوم و بوومه ته مایه ی سهر ټیسه بو به ریزتان."

"من له گه ل به ریز پزیشکی ناژهلان پیکه وه دوو کانه کامان له فهرمانگی داراییه وه کرپون. ټیستا بانگی ده که م."

پویراز به فاسیلی گوتی:

"سهریکه پزیشکی ناژهلان وا له قامیشه لانه که وه دیت هوه."

فاسیلی گوتی: "خو ټه ی."

کاتیک پزیشکی ناژهلان له چناره کان نزیک بووه وه پویراز گوتی: "وهره ټیدی، چا وهر پی تو بووین. ټه م به ریزه هه ندیک داواکاری له ټیمه هه ن، به ریزیان ده یانه ویت دوو کانیک به قالی به کری بگریت و بیکاته وه."

پزیشکی ناژهلان له سهر نیوته ختیکی به رامبه ریان دانیش ت و گوتی: "به خو شحالیه وه داواکه بیان جیبه چی ده که م، به لام..."

"به لام چی؟ ټه م دوسته مان کاک سالح له لایه ن کاک و هاب به گه وه نیردراوه، هاتوه تا کو دوو کانیک به قالی لیتره بکاته وه."

"باشه، باشه، به لّام كاك سالف ليرّه دهيهوئيت چي بفرؤشيت و به كيئي بفرؤشيت؟"
كاك سالف گوتى:

"سوپاس بؤ خوا كهوا دوورگه كه تان پر بووه له خه لّك جه نايي پزيشكى ئاژه لّان. بهرله وهى بيؤنانيه كان برؤن، ئيره نك ههر يهك دوو دووكان به لّكو بازارپيكي هه بوو. ژماره ي خه لّكه كه ش ئه ودهم هيئده ي ئيستا نه ده بوو. دووكانداره كانى ئيره شتومه كيان له شاره كانى وهكو ئهسته نبول و ئه سينا و پارييس و له ندهن دههينا، خه لّكى شارؤچكه كان و ويلايه ته كانى نزيك بؤ كرپيني بيئاويستيه كانيان دههاتنه ئيره." "تيگه ي شتم كاك سالف، خه يري ئه فه ندى و جه عفر زؤريان سه بارهت به بازارگانى ئه و كاتى ئه م دوورگه يه بؤ باس كر دووم. ئيوه ئيستا دواى ئه وهى كه دووكانه كه ده كه نه وه ده تانه وئيت كالا له ك بكرن و به كيئي بفرؤشن؟"

"پيتمگوتن، دوورگه پر بووه له خه لّك، به و هه موو خه لّكه ي ئيستا له دوورگه دا نيشته جي بووه دووكانتيك هيچ ده دووكانيش ده تانن كارو كاسبى خؤيان هه بيتت."

پزيشكى ئاژه لّان به چه په ساويه وه پرسى: "ئه م پيئه تيانه ؟ ئه م رووت و ره جالانه ي كه وه هاب به گ بؤى ناردووين؟ ئيمه چؤن ده تانن زكى ئه مانه تير بكه ين، لانيكه م نيوه زياتريان ده مرن، بؤ ئه وهى ريگه له مردنيان بگرين كؤبوونه وه له دواى كؤبوونه وه مان ئه نجامدا وه لى تا هه نوو كه ريگه چاره يه كى گونجاومان بؤ نه دؤزراوه ته وه."
سالفه فه ندى ده ستى كرد به پيئكه ين:

"به مانه ده لّين رووت و ره جال، به مانه ده لّين برسى؟ ئيوه واپرده كه نه وه؟ ده زانن ئه مانه له كوئوه دين ئه مانه له دهشت، له نيؤ كيئلگه و بيستانان، له سه ر كارى دروئنه و شينايبان، له نيؤ كيئلگه كانى چينى په مو، له ليكردنه وهى خوخ و هه نجير و له كاركردى نيؤ باخى هه نارانه وه دين. چه ندين سالفه حكومهت شوئنيان بؤ ديارى ده كات و ئه وان په سنى ناكهن، مسؤگه ر ئه و وه هابه زؤريان خهريك بوو تا توانيوه بيانئيرئته ئيره. نازانن ئه مانه چه ند ده ستقاين، ئه مانه به پاره كانيان ده تانن من و توش بكرن."

پزيشكى ئاژه لّان زؤر خراپ له قسه كانى ئه و كؤنه به قاله تووره بووبوو، به لّام هه وئى ددا به سه رخؤى نه هيئيت:

"ئىستاكە ئەوان كەسانى ئەۋەندە دەست قايىن و دەتوانن ئىمە و ئىۋە بە بەر پارە ھەلبىكىش، تۆ دوۋكانە كانى ئىمە پىندە زانیت، دەتەۋىت مانگانە چەندەمان بدەتتې؟ لە شارۆچكە كرىي دوۋكانىك چەندە؟"

سالخە فەندى كرىي مانگانە و سالانەى دوۋكانە كانى شارۆچكەى پىگوتن. ئەۋى شارۆچكەى كى قەرەبالغ و پىر جوۋلە جوۋل بو، نەدە كرا لەگەل دوورگەى كى لاپەرگە بەراورد بىرىت. ئەۋ پىر پارەى كە لە ماۋەى مانگىك يان سالىك دەيتوانى بىانداتى پىگوتن. ئەۋان كرىي سالانەى پىباشتر بو، چونكە بىريان لەۋ دەكردەۋە بەر لەۋەى كە ھەموو تازەھاتو ىروت و برسەى كان بىرن ژمارەى كىيان تا بەھار دادىت لە مردن رزگار بىكەن. بۆىە كرىكەىيان سالانە و بە پىشنىنە داوا كىرد. سالخە فەندى كرىبەستى لەگەل خۆى ھىتابوو، خوتىندىۋەۋ واژۆيان كىرد. سالخە فەندى پارەكەى لەبەرچاۋى ئەۋانەۋە ژمارد و دايە پۆيراز و گوتى: "باشە بابچىن دوۋكانە كەمان بىنىن. ئەۋ كاتەى يۆنانىە كانىش لىرە بوون ئەم دوۋكانە ھەر ھى بەقالى بو." بەرەۋ دوۋكانە كە رۆىشتن. جاران بە ئىرەىيان دەگوت بازار. سالخە فەندى گوتى: "ئىنشاللا دىسان پىندە گوتىتتەۋە بازار. ئەۋ دوۋكانەى من بە كرىم گرتو ىبىمەىن دوۋكانى بازارە كەى، دوۋكانى بەقالى دەبىت لەۋ شوپانە بىت كە قەرەبالغى و ھاتن و چوونى زۆرى بەسەرەۋە بىت." فاسىلى دەركاى دوۋكانە كەى كىردەۋە، ناۋ دوۋكان زۆر تەرۋ تەمىز بو. رەفەكان، مىزۋ كورسىيە كان، تەرازو و سندوقە كان نۆى نۆى بوون.

سالخە فەندى گوتى: "گەسكدان و خاۋىن كىردنەۋەى پىناۋىت، لەگەل ئەۋەشدا شاگردە كەم ھىندە ۋەسۋاسە ھەر خاۋىنى دەكاتەۋە. خانووش با كاك فاسىلى بۆم ھەلبىزىرئىت. ۋەك بىستۋومە ۋەستای ئەم گۈندە كاك فاسىلىە."

فاسىلى پىرسى: "ھەلىدە بۆىرەم سالخە فەندى. دەتەۋىت بىكرىت يان بە كرىي بگرىت؟"

رووى كىردە پۆيراز:

"راى ئىۋە چىە؟"

فاسىلى گوتى: "گەۋرەم، ئارەزۋى خۆتە. باسوق و شىرنە مەنىش دىنىت؟"

"ھەموو شىتىك، ھەموو شىتىك لەم دوۋكانە دەست دەكەۋىت، تەنھا شىرى مامر نەبىت. ئاۋا."

پۆيراز گوتى: "پايە دار بىت، لەبارەى خانوۋە كەش پىتبلىم بۆچى دەتەۋىت بە كرىي بگرىت،

بىكەرەۋ بىرئىنەۋە، ئىستا خانوۋ زۆر ھەرزانە."

"دواتر به مسوگهري نرخيان بهرز دهبيتهوه. تو راست دهكهيت، ئيستا واباشه كه نرخه كه هينده
هرزانه بيكرم."

چوونه دهرهوه:

"دهرپاهي دووكانه كه داخه موه؟"

قاسيلي چوو دهرپاهي دووكانه كه يه به سهر و سه داوه هينايه خواري. سالح له پيش ههرسيكيان
راوه ستاو دواي نهوه ي سهر ي چاوي يه كه يه كه ياني كرد به ناراميه وه گوتي: "دهمه ويته شتگه ليك
ههيه پيتاني بيژم. رهنه به كه لكتان بيت، ده توانين بچينه جيگايه كي چول و بيددنگ؟"
پويراز گوتي: "جيگاي چول كه ميك دووره. توش ده بيت جيگاي چول و دورمان ببينيت.
كاتيك بهيته تيره و ليړه نيشته جي بيت، لانيكه م رزوي جاريك توش ده چيته نهو جيگا دوور و
خه لوته تانه و ده يانينيت."

"دهي كه واته وه پيشكه وه بابچينه نهوي."

پويراز گوتي: "بابچين" و وه پيشكه وت. به روخ جوگه يه كي باريك كه له كانيه كه دهاته خوار،
به نييو پوونگه جاريك كه گولي شينباويان دابوو و پنجه كانيان تا نه ژنو دهات، به نييو نهو بون و
به رامه يه دا وه نهوه ي مهست بووبن تپه رين و چوونه سهر كاني. له ليوي كانيه كه دانيشتن و
پشتيان به بهرديكه وه دا كه رهگي سوورباوي تيدا بوون.

"نهو قسانه ي كه دهمه ويته بيانكه م نه وهندهش شاراوه نين، وه لي رهنگي پيت لانيكه م بو يه كيك
له نيوه سووديان هه بيت. قسه كانم نه وهن كه نه م روژگار هه م دنياو هه م ولا تيش شيواوه.
كه سانيكي زور روويانكردو ته نه م دوورگه يه ي نيوه. له نييو نهو انه شدا هه م كه ساني باش هه ن و هه م
هي خراب. بويه ده بيت زياتر هو شيار بن و وردين بن. به بيري كي داده ات كه سيكي وه كو نه فه
خه خه رلي كه به سالان به چيكا نه وه بوو و تهنگي به يو نان هه لچنيو بو بهيت بو دوورگه يه كي
لاپه رگه و لهو سهره وه پارچه زه ويك و هريگريت و كيلگه يه ك دروست بكات... به هه ر حال،
خه خه رلي پياويكي باشه. نهو نه فه يه كه كه قهت نه يو يستوه نازار به كه س بگه يه نيته. له نييو نهو
كه سانه ي دين بو تيره پياوي واشيان له گه ل دان كه نه وهنده مايه ي ره زامه ندي و په سند نين،
له لايه كي ديكه كه سانيكي وان كه مرؤف شه يداي خو يان ده كهن. له م دنيا يه دا مرؤف نه وهنده ي
ده توانيت مرؤفيكي ديكه بناسيت هيج شتيكي ديكه ناوا ناسيت. له م دنيا يه دا هه رچي له هه موو
شتيك زياتر بناسيت، ديسان مرؤف هه زار به رامه ر بهو شته زياتر ده ناسيت. قسه كه ي من نه وه يه،

سەيرى دەۋرۈبەرى خۇتتان بىكەن، ئەگەر كەسنىڭ تىڭكەلى ئىۋە بوو كە چاۋى بىرپە گيان و مال و ناموسى ئىۋە بتوانن بىدۆزنەۋە. بەلكو بە تەنھا سەير كىردىنك بتوانن بىدۆزنەۋە. شتىنك كە من دەمەۋىت پىتئانى بلىم ئەۋەپە كە ھاۋرپىتەتى من بەرامبەر ئىۋە بەراستى ھاۋرپىتەتى و دۆستايەتپە، چونكە دەمەۋىت بىم بۆ ئىۋە لاي ئىۋە بژىم.

پۆيراز بە چۆشپكەۋە گوتى: "بەخپىر ھايتت، سەفات ھىنا."

نىشانچى لە دللى خۇيدا گوتى ھەر كە خەلكانىك بىنە ئىرە، كەسپىكىان لەنىودا دەپىت بە مەبەستى كوشتنى پۆيراز ھايتت، بۆپە چاۋى ھەر لەسەر ھەرەكات و سەكەنات و روخسارى ئەۋ كەسانە دەبوو كە لە بەلمە ماتۆردارەكان دادەبەزىن. پۆيراز و قاسىلىش بىريان لە ھەمان ئەۋ بابەتە دەكردەۋە. ئەۋانىش تازەھاتۋەكانيان خستبۈۋە ژپىر چاۋدپىرپەۋە. قاسىلى لەۋەش زىياتر پىتپەلپى و چوۋ لە بەرامبەر باخچەى مالى كورپە گەنجىكى ھەلكەۋتوۋ كە قۆپكى بۆر و قەدو بالاپەكى بەرزى ھەبوو و كەمىك پىشتر بىنىبوۋى دانىشت و چاۋدپىرپى كرد تا لە مال دپتەدەر. ئەۋ كورپە گەنجە كىژۆلەپەكىشى لەگەلدا بوو كە شىۋەى لە شىۋەى كورپە كە دەچوۋ و پىكەۋە لە بەلمە دابەزىبون. كچەكە زۆر لە گەنجەكە دەچوۋ، ھەم رەنگ بوو ھاۋسەرى بىت و ھەم بۆى ھەبوو خوشكى بىت. خوا دەزانىت بەلكو ھەمان ئەۋ گەنجە بىت كە كاتى خۇى بە بەلمە بچوۋكەكە ھاىبوۋە دوورگە، لە ماندوۋىتپان لە خوار بەردەلانەكەى لاي باخى ھەناران خەۋتپوۋ، لەگەل ئەۋەشدا مارە شىنەكە كە پىك پىكى سىپى تىدابوۋن بەسەر قاچەكانىدا خشىبوۋ ھىشتا بە ناگا نەھاىبوۋ، كە بە ناگاش ھاىبوۋەۋە لە ھەپەساۋيان شلەژابوۋ و بە ترس و ھاۋار كىردىكەۋە گوتىۋى:

"ئىۋە كپن؟"

قاسىلىش پىپىگوتىۋو: "ئىمە خەلكى ئىرەپىن، تۆ كىت؟"

"من نام كەرىمە."

"بۆ ئاۋا بە دزىۋە ھاىۋىتە ئىرە؟"

"لە لىۋار بەدۋاى كەسپىكدا دەگەرام كە مپىنپتە ئەم دوورگەپە، بەلام كەس ئامادە نەبوۋ

مپىنپت. من كۆنە بەلمەمىكم كرى و بەدەم سەۋللىدانەۋە خۆم گەياندە ئىرە."

"ھاىۋىت لىرە نىشتەجى ببىت؟"

"به دواى كه سيكدا هاتووم، به نهيني نه هاتووم، به دواى عه باسدا هاتووم، كه وتوتته كي شهوه. نه گهر بيدوزمهوه پييده ليم ليره نه مينيت، رابكات و بچيتهوه قه ققاز. نه گهر خوي له ژير بالي مهلى ئاسمانيش بشاريتهوه يان بچيته كوني ماريشه وه، سه ره نجام ههر دهيدوزنه وه و دهيكوژن."

هيچيان له باره ي شهوه ي كه تو عه باس چون دهناسيت، چ خزمابه تيبكت له گه ليدا هه يه كه تاوا به دوايدا ده گه ريبته، نه كات هاوړي سه رده مه سه ربا زيت بيت، پينه گوتبوو.

كاتيك هاتبووه شهسكه له پييانگوتبوو: "له م دوورگه يه ته نها يه ك عه باس هه يه، به لام شهويش به دردى تو ناخوات."

"كوير و شهل و پيريش بيت به منى نيشان بدن."

كاتيك گه يشتبوونه ژير دارچناره كان قاسيلى گوتبوو، عه باس وه ره، عه باس يه كسه ر به را كردن و مياوه مياوه وه هاتبوو و كه وتبووه خوتيه لسوون به قاچه كانى قاسيلى. قاسيلى گرتبوويه باوهش و دهستى به سه ر و پشتى داهيتابوو.

شه گه نجبه هه مان شهوه شه روژه يه، مه گهر نه؟ بيته وه ي له به له م دابه زيت يه كسه ر گه را بووه وه. نيشانچى وه كو جنوكه وايه، دهيزانى شه پياوه هه مان شهويه كه نيگاكانيان تيكه له نگوتبوو يان نا. نه وده م تيده گه يشت داخو خويه تى يان نا. ئينجا پويرا زيش خوي كوده كرده وه ئاشكرا ده بوو كه كي ده بيت بروتا وه بو قه ققاز و كي هه لبدريته ژير ده ربا وه.

له سه ر كانيه كه هاتنه خوار، له ژير دارچناره كان دانيشتن. "كوپينه شه چند روژانه وريا بن، كاولا كزاده زنده قى له ئيوه چوه، دوژمنى سه رسه ختى ئيوه شه. من شاره زاي شه شاروچكه يه م، هه موان دوژمنى يه كديكه ن و به خوئنى يه كدى تينون، جگه له خه يرى شه فهندى و جه عفر و ئيسماعيلى به خيوكه رى شه سپان نه بيت. شه وان كه سانيكى باش و سه ر راست و جواميرن. دووړوو نين."

پويراز هه ستا:

"نافه رين قاسيلى، نافه رين كاك صالح. خانومان ههر به بير نه بوو. ياللا هه ستن خانويك بو كاك صالح هه لبيژيرين دنا وه هاب به گ شه پوليكي ديكه ي خه لكمان بو دهنيريت و خانويك نامينيته وه بيديه نه شه مانه..."

"وه هاب به گ دواى شه مه ئيدى خانوو ناداته هيج كه س وه لى له گه ل شه وشدا ئيمه بچين خانوه كه مان هه لبيژيرين، وه ستا قاسيلى خوشمان له گه لدايه."

ههستان، يهك به يهكى به نيتو خانوه چۆله كاندا گه ران، هه موو خانوه كانيان به باشى سه رير كردن. سه ره نجام خانويكيان كه باخچه كه ي پر بوو له دارپرته قالا هه لئبارد. دارپرته قاله كان هينده به رياندا بوو كه گه لاكانيان ديار نه بوون.

سالحه فهندي هه مان روژ گه رايه وه شاروچكه، دواي چهند روژتيك به سي به له ممي ماتوژدار و پاژه كرئيكاري گه نجه وه هاته وه. يه كه مجار له گه ل تاپوي خانوه كه، قه باله ي پارچه زه ويئيكيشي بو دروست كردني كيئلگه له زه وييه كاني لاي سه ره وه ي گوند به پويراز و قاسيلي نيشانان.

هه موو نهو شتانه ي هينابووني به يارمه تي كرئيكاره گه نجه كان دايبه زانن و له دوو كاندا جيبي بو كردنه وه و ريئيكبخستن. هيچ جيئگايه ك له دوو كانه كه به به تالي نه مايه وه وه هيچ شتومه كيئيكيش له ده ره وه نه مايه وه.

سالحه فهندي له بن ئاره قه هه لا تبوو و كاتيئ هاته سه ر كاني جامه ئاويئكي پر كرد و يه كبين ده سه ري كرد.

روژي هه يني به ريوه به ري ناحيه، سه روئكي شاره واني، ره مزي كاواكزاده، سه روئكي هوئيه ي سه ربازي، عوزير خان، وه هاب به گ، به رپرسی نووسينگه ي زه وي زار، خه يري نه فهندي، جه عفر و چهند كه سايه تي ديكه ش له گه وه پياواني شاروچكه هاتن و له ريوه سمى كردنه وه ي دوو كانه كه به شداريان كرد. ميئيان له ژير دارچناره كان بو ميوانان رازانديبوونه وه. خواردنه وه ي جوژاو جوژ خورايه وه و شهو به به له ممه ماتوژداره كه ي قه دربي به له موان كه كورسي نهرم و هي ئاسايي ليداندرابوون گه رانه وه بو شاروچكه. خه لكي دوورگه ي كارينجا به وه ي كه هه موو گه وه پياواني شارچكه كه هاتبوونه دوورگه كه يان هه ستيان به سه ريلندي ده كرد، ته نانه ت تازه هاتوه كانيش... دوو كانه كه كه به به فه رمي كرابوه وه ده ستي به كاري خوئ كرد. سالحه فهندي سه ري له وه هه موو كرپيار و سه ردانيكه رانه سوورما. هيچكه س نازانيت ئيمان و پاره له لاي چ كه سيئ هه يه.

كه سه گرنگه كاني دوورگه ش له وه ي كه نهو هه موو پياوه ناودارو كه سايه تيبانه هاتبوونه دوورگه كه يان به خوئيان ده نازي. پويراز له گه ل نه وانه ي هاتبوونه دوورگه به به له ممه كه ي قه دربي چوه شاروچكه و له مالي عوزير خان مايه وه. به ياني زو پيئكه وه چونه بازار. له قاوه خانه يه كدا كه بو خواردنه وه ي پاوه چووبوونه نه وي له شوكرى نه فهندي راست هاتن، پويراز به شوكرى نه فهندي گوت:

"باش بو ئيوه م بيني، له راستيدا ده مه ويست بتانبينم."

"خير ده بيت."

"دەمەویست پیتبلیم دوورگە کهمان پر بووه له خەلك."
"دەزامم."

"دەمەویست پیتبلیم ئیدی پیویست ناکات لیرووه کریکار بینین بو دوورگە، هەموویان له دوورگە
خۆمانن. هەمووشیان چەند سال لەو دەشتانە ی نزیك کریکاریان کردوه."

"تەوان بە کەلگی کاری ئیمە نایەن."

"بۆ بە کەلگ نایەن؟ تەوان عەمەله نین؟"

"بە کەلگ نایەن، چونکە پیتشینەیان هەیه."

"چ جۆره پیتشینەیهک؟ ریگریان کردوه، خەلکیان رووت کردوه؟ دزیان کردوه؟"

"هیچکام لەمانەیان نەکردوه، چووبنە هەر باخیک ویرانیان کردوه، تری رەزەکانیان
فلیقاندۆتەوه، رستە ی میو و لک و کەدی درەختەکانیان شکاندوون، پیتیاننایتە هەر باخیک ئیدی
ئەو باخە گیاشی لیتنەرواوتەوه. لە ئزمیرەوه تا ئایدین، لە ئایدینەوه تا مانیسا، لەو پۆه تا
شارۆچکە و دیهاتی کۆچبەرەکانی ئەنەدۆل هیچ باخدارنیک ریگە ی پیتنەداون بچنە نیو باخەکە ی، لە
کاری رەزو باخەکاندا تەنێ کار بە کریکارە خۆجیبەکان دەکریت."

"ئەم کۆچبەرە ئەنەدۆلیانە لە باخەکاندا چیانکردوه که ئاوا باخەکان تەنانەت گیاشی
لیتەرویت؟"

"وەللا من نازام کاکە ئەو کۆچبەرە ئەنەدۆلیانە چیان بەو باخانە کردوه. من بۆ هیچ باخیک
کارم پیتنەکردوون، لەمەودواش کاریان پیتناکەم."

پۆیراز زۆر نیگەرەن بوو، بەلام بەسەر خۆیدا نەهینا. هەر کین گرنگ نیه، قەیدی ناکات با
باخەکان تیکویتیک بدن بەجۆرنیک که قەت پنجه گیایەکیان لیتشین نەبیت، ئەو که دەیبینی دوورگە
پر دەبیت لە خەلگ هەستی بە لە خۆباییبوون دەکرد، ئەگەرچی کەسبیک له نیو ئەوانەدا بۆ کوشتنی
ئەو هاتوه. پیویست بوو لەو بارەیهوه جاریکی دیکە بە وردی لەگەل نیشانچی قسە بکات.

شوکری ئەفەندی هەستاو گوتی: "لەماوهی هەفتەیهک دە رۆژدا لەگەل کریکارە خۆجیبەکاندا
دیمەوه بۆ دوورگە ی ئیوه. خۆتان دەیبینن، ئەو رەزانە ی من له دوورگە ی ئیوهدا بینبوومن تری و
دەدەن که هەموان سەرسام بن. لیتمبوورە برا، من ریگە بەو کەسە نادەم که له هەموو تەمەنی
خۆیدا رەزی ئاوا ی نەیبینوه تری وای نەخواردوه، پیت نیتتە ئەم رەزانە. خۆم لەبەرچاوی خەلگ و
خوا کەم ناکەمەوه."

نزیکه‌ی نیوهرۆ له‌گه‌ڵ قه‌دریی به‌له‌موان به‌ریکه‌وتن. نیشانچی و قاسیلی له‌سه‌ر ئه‌سکه‌له
پیشوازیان لیکردن. هه‌ردووکیان نیوچاوانیان تیکنابوو.

قاسیلی گوتی: "به‌خێر بین. بابجینه سه‌ره‌وه، لای کانی."

نیشانچیش گوتی: "به‌خێر بین، بابرۆین."

به‌رۆخ باریکه‌ جوگایه‌ کدا که له‌ کانیه‌که‌وه سه‌رچاوه‌ی گرتبوو بۆ لای سه‌ره‌وه‌ چوون، له‌ لیوی
کانیه‌که‌ له‌ نیو پوونگه‌کان دانیشتن. کاتی‌ک له‌نیو گوله‌شینه‌کان دانیشتن، بۆنیکی خۆش له‌ گوله‌
چرمسیندراوه‌کان به‌رزده‌بووه‌وه.

نیشانچی گوتی: "له‌گه‌ڵ قاسیلی باسی ئه‌وه‌مان کرد. ئه‌و کارایه‌ که له‌گه‌ڵ سه‌رنشینه‌کانی
دیکه‌ له‌ به‌له‌م دابه‌زی یان ئه‌وه‌تا به‌ریگایه‌کی دیکه‌ هاتۆته‌ دوورگه‌؟"

"چیتانگوت؟ له‌و باره‌یه‌وه قسه‌تان کرد؟ له‌گه‌ڵ سه‌رنشینه‌کان له‌ به‌له‌م دابه‌زی یان له‌ شوینیکی

دیکه‌وه هاته‌ دوورگه‌؟ له‌و باره‌یه‌وه قسه‌تان کرد؟"

"باسی زۆرشتان کرد، هه‌لبه‌ته‌ باسی ئه‌و بابته‌شان کرد."

"چیتانگوت؟"

"من گوتم قاسیلی ئه‌و پیاوه‌ی، ئه‌و کوره‌ قژ ره‌شه‌ی نه‌برده‌ مائی خۆیان؟ ئه‌ویش گوتی
پیموایت من بردمه‌ مائی ئه‌وان، به‌لام باش به‌بیرم نیه، ره‌نگبیت زۆر لیئورد نه‌بوومه‌وه. من
چوممه‌ مائی ئه‌وان. بۆ ئه‌وه‌ی بۆنی هیچ نه‌کات یه‌که‌مجار سه‌رم له‌ چهند ماله‌ دراوسێیاندا.
پاشانیش چوممه‌ مائی ئه‌وان. ئه‌و به‌رپێزه‌وه منی برده‌ ماله‌که‌ی. قاوه‌شیان له‌ ماله‌وه هه‌بوو، به
کورو کچیکی گوت قاوه‌ دروست بکه‌ن. کچه‌که‌ به‌ لیژانیه‌وه قاوه‌ی له‌ هاوه‌ن کوتا. نیمده‌ریکی بۆ
دانا، بالیفیکیشی دانا که پالی پێوه‌بده‌م. کوره‌که‌ش له‌ رۆخ من دانیشتن. کچه‌که‌ هه‌ر زوو ئاگری
کرده‌وه‌و دوو دانه‌ فنجانی قاوه‌ی هیئا. بۆنی قاوه‌ نیو مائی پر کرد. ته‌نها قاوه‌ی تازه‌ هاردراو و
کولێندراو ئه‌و جوړه‌ بۆنه‌ ده‌دات. پیمگوت خانمه‌که‌ت زۆر به‌ باشی قاوه‌ دروست ده‌کات. گوتی ئه‌و
هیشتا هاوسه‌ری من نیه، ئه‌و هیشتا بچووکه‌. له‌ ریگادا له‌گه‌ڵیدا ئاشنا بووم. گوتم، هاوه‌نه‌که‌
هی ئیره‌یه‌؟ هه‌ستا، چوو هاوه‌نیکی سووری هیئا که له‌ داری دره‌ختیکی تاییه‌ت دروستکراوو و
ته‌نها له‌ مائی به‌گ و سه‌رۆکه‌کان هاوتای په‌یدا ده‌بیت. پیمگوت باوکت فه‌رمانده‌ بوو؟ پیکه‌نی.
گوتم له‌ کوئی سه‌ربازبوویت؟ گوتی خوا نه‌یویست له‌ سه‌رمان ره‌ق ببینه‌وه. گوتم خه‌لکی کویت؟
گوتی ئه‌رزه‌ه‌رۆم. که‌ وایگوت یه‌کسه‌ر سه‌رم هه‌لپری و سه‌یری روخساریم کرد، شیوازی ناخاوتنی

هیچ به ئه‌رزهرۆمیان نه‌ده‌چوو. کاتیک سهرم هه‌لبری بینیم وا لیوه‌کانی ده‌له‌رزین، قسه‌کانی به پچری پچری و ناته‌واو له‌ده‌ده‌هاتن. گوتم چ کاریکت ده‌کرد؟ گوتمی باوکم کینگه‌ی هه‌بوو. پاشان نه‌یه‌یشت قسه‌ بکه‌م و یه‌کریز له‌ پرسیارانی گرتم. گوتمی کاتیک ئیمه‌یان نارده‌ ئهم دورگه‌یه‌ گوتمیان له‌ ههر کێ بیرسی، نیشانچی پێشانتان ده‌دات. پاشانیش باسی کرد که له‌ باره‌ی نیشانیه‌کان چه‌ندی شت بیستوه. ئاوا رایکردوه، ئهم کاره‌ی کردوه، ئهو کاره‌ی کردوه. له‌ یۆنانه‌وه شارۆچکه‌یه‌کی کۆچه‌ران هاتۆته‌ ئی‌ره‌، خه‌لکی ئیمه‌ سته‌میان ده‌ره‌ق کردوون، ئه‌وان نیوه‌یان زیاتر به‌هۆی نۆیه‌تیوه‌ له‌ نیوچوون، هیچ یه‌ک له‌ منداله‌کانیان نه‌ماوه، ئه‌وانیش گوتمی‌وانه‌ وا هه‌موو منداله‌کانمان به‌ نۆیه‌تیوه‌ مردن، ئیمه‌ لهم ولاته‌ نامینینه‌وه. ئیمه‌ ته‌گه‌ر ئهم ولاته‌ به‌جینه‌هیلین ده‌مرین و له‌ گه‌ل هه‌یچکس ده‌م لیکناکه‌ینه‌وه. ئه‌وانیان له‌ شارۆچکه‌یه‌کی یۆنانیان نیشه‌تی جێ کرد، ژماره‌یه‌ک تورکیش له‌و شارۆچکه‌یه‌ هه‌بووه، ئه‌وان له‌ گه‌ل ئهو تورکانه‌ به‌ هه‌یچشیوه‌یه‌ک نه‌دواون، ته‌نانه‌ت سه‌یریشیان نه‌کردوون. ته‌نانه‌ت به‌ مانگان، به‌ سالان له‌ گه‌ل پیاوانی حکومه‌تیش نه‌دواون. هه‌موویان که‌رو لال بووون. خدری زینده‌یه‌کیان لێ‌راست هاتوه‌ به‌ناوی نیشانچی که‌ ماسیگر بووه، ئه‌سپه‌ خالداره‌ بۆزه‌که‌ی، سه‌ی بزنی شینی، ده‌لێن لهم ده‌وربه‌رده‌ دا دورگه‌یه‌ک هه‌یه‌ به‌ناوی دورگه‌ی کابا، ئه‌وانی له‌وێ به‌ره‌للا کردوون، له‌ دورگه‌ چۆته‌ لای که‌رو لاله‌کان، سلاوی لیکردوون، پێیگوتوون له‌ ماله‌کانتان وه‌رنه‌ده‌ر، بڕۆنه‌ مائی دراوسێکانتان، پێکه‌وه‌ قسان بکه‌ن. ئه‌وانیش به‌ مندال و پيرو لاو و نه‌خۆش و ساخه‌کانیانه‌وه‌ هاتوونه‌ته‌ ده‌ری و چوونه‌ته‌ ئه‌سکه‌له‌ و مه‌یدانی شارۆچکه‌که‌، خه‌لکی شارۆچکه‌ به‌ بینینی ئه‌وان رژاونه‌ته‌ کوچه‌ و کۆلانه‌کان و هه‌موویان به‌ کدیان گرتۆته‌ باوه‌ش. ئهم نیشانچه‌ هه‌مان ئهو نیشانچه‌یه‌، وایه‌؟ گوتم من هه‌وم. ره‌وشه‌که‌ ئاوايه‌، چیده‌لێیت؟"

پۆیراز گوتمی: "چیلیم؟ دوای ئهو شتانه‌ی که‌ باست کردن ئیمه‌ ده‌توانین چی له‌ گه‌ل ئهو پیاوه‌ بکه‌ین؟"

قاسیلی گوتمی:

"ناتوانین بیکوژین، ناتوانین ده‌ری بکه‌ین، ته‌نها ده‌توانین له‌ که‌مینه‌دا بین و به‌رده‌وام چاودێری

بکه‌ین."

نیشانچی گوتی: "ئېنە ئەو بۆ من جېئېلن. ئەو وادەزانیئەت من خدری زیندەم. دەبیئەت تا ئەودەمە بەباشی دەیناسین کەمیک دەرفەتی بدەینی. ئینجا بریاری لیدەدەین، با ئیستا پۆیرازیش ئەو، کەرمە، ناوی چیه بېنیئەت و رای خۆمان لەبارەیهو پېئېلئەت. لئنا کەرمی بېنیوہ؟"
فاسیلی گوتی: "بېنیوہ."

"کەواتە، تەواوہ. ژنانی بە تەمەنداچو ئەگەر پیاویکی گەنج بېینن و بکەوئیتە بەردلیان شیوہ و قەدو قیافەکەمی لەبیر ناکەن. وئینەکیان لەودیوی چاوەکانیان دەمئیتەوہ. لئناش هیچکات لەبیری ناکات ژنی حەوت دەریاو چوار هەرمانە، هەمووشیان هەروان."

پۆیراز گوتی: "تەمپۆ من دەبیینم. فاسیلی، بە قەدری بەلەموان بیژە بابھیتە لای من."
فاسیلی گوتی: "بەسەرچاو."

کەمیک دواتر فاسیلی قەدری هیتا.

"وەرە قەدری بەلەموان، برۆ لەوئ پیاویکی گەنجی رەشتالە هەیه، فاسیلی ببە مائەکەیت نیشاندەدات، لەگەڵ خۆت بھیتە بۆ لای من."

فاسیلی و قەدری بەلەموان پیکەوہ بەرەو لای مائەکان چوون.

نیشانچی گوتی:

"کە هات باش سەیری دەستەکانی بکە، دەستەکانی دەستی کارنەکردەکانن، وەکو لۆکەن. دەستاتیک کە هەنجیر و هەنار و پەمۆ و ترێیان چنیبئەت مەگەر ریی تیدەچیت ئاوابن؟ پیمبلی."

پۆیراز گوتی: "ئەگەر وەک تۆ دەلئیت وایئەت، نا."

"ئەو کابرایە لیژە چ دەکات؟ تەننەت ئەگەر ئەو کەرمە بەدوای عەباسیشدا دەگەرئەت نەبیئەت، دیسان هەر کەرمە. تۆ دەزانیئەت کاواکزادە بۆچی ئەوئەندە لە تۆ دەترسئەت؟ هیچ بورت لەوہ کردۆتەوہ کاواکزادە کە خۆی بە شای ئەم ناوہ دەزانیئەت، پێشتر کە هات، بۆچی باوەشی بە تۆدا کردو زمانلووسی و مەرابی کرد؟ وایدەزانی تۆ لە ئەرکدارە نەینەکانی دەولەتیت، پیتوایە راستە، راست نیە. کاواک چۆن تۆ دەناسئەت لئیدەترسئەت. ئەو کورە رەشتالەیه بە هیچکام لەم بەلەمانە نەهاتۆتە ئیژە. من خۆم زۆر بەوردی لەم بابەتەم کۆلیوہتەوہ. لەپەر لەنیو خەلکە کە بەدیارکەوت. کئی ئەو خانوہی بۆ کپیوہ؟ ئەگەر ئەمە کاری کاواک نەبیئەت بەم ناوہ بانگم مەکە."

"ئەگەر ئاواپە چیبکەین، تۆ دەلئیت بەر لەوہی ئەو کاری خۆی بکات دژی ئیمە، ئیمە کاری ئەو یەکلایی بکەینەوہ؟"

"جاری سہر بگرہ، وادین."

ہاتن، گہنجہ رھشتالہ کہ سلاوی کرد و گوتیان: "سلاو لہ توش. فرموو وەرہ ئیرہ دانیشہ."
گہنجہ رھشتالہ کہ بہ ترسہوہ، دانیشت.

"ناوت چہہ؟"

"ناوم کہریمہ."

وہک ئاویکی ساردت بہسہردا کردبن وابوو. سہیری یہ کدیان کرد. پویراز یہ کسہر خوی
کو کردہوہ:

"پیشتریش ہاتبوویتہ ئەم دوورگہیہ، بہ بہ لہ میکی بچووک؟"

"بہ لی."

"بہ دوا ی عہباس ناویکدا دہگہ پرایت؟"

پینکھنی و گوتی:

"راستہ، نیوہش پیشیلہیہ کتان نیشاندام کہ ناوی عہباس بوو."

دیمان پینکھنی، فاسیلی نیشاندا:

"عہباس پیشیلہ کہی ئەم ہاورپیہمان بوو. پیشیلہیہ کی زور جوانیش بوو، ژنتان بو ہینا؟"

فاسیلی گوتی: "بۆمان ہینا. لہ شارۆچکە بووکیکی زور جوانکیلہ کان بو ہینا. بوو کہ کہ نیستا

ئاوسہ. بہ مزوانہ پینچ بہ چکە ہی جوانکیلہ دینیتتہ دنیا."

"جگہ لہ عہباسہ کہی نیئمہ ہیچ عہباسی دیکہت دۆزیہوہ؟ ئەو عہباسہی کہ بہ دوایدا

دہگہ پرایت، جگہ لہ عہباسہ کہی نیئمہ؟"

"دۆزیمانوہ، بہ لام ہاورپیکانی نیئمہ دلیان نہ ہات بیکوژن."

"بوچی دلیان نہ ہات؟"

"نہ مہیان نازام، تہ نہا خوا خوی دہزانیت."

دوا ی کہ مینک ناخاوتن کاتیک کہریم ہستا پروات، نیشانچی گوتی:

"چہند باش تورکی دہزانیت."

"دایکم ئەستہ نبۆلیہ."

"کہی یہ کہ مین ئاھہنگی بوو کگواستنہوہ لہ دوورگہ ئەنجام دہدریت؟"

"ہەر کاتیک خوا بیہویت. خوا حافیز."

که گه‌یشت‌هوه مالمی کچه‌که پرسى: "بۆچى ئەبرۆکانت تىکناوه؟"

که‌رىم گوتى:

"مەپرسە. ئەو کەسەى که بانگى کردم عەباس بوو. منى ناسیوه، ناوى پرسىم، من گوتم ناوم که‌رىمە. عەباس لىپپرسىم پىشتىرش هاتىووتتە ئەم دوورگەیه؟ گوتم هاتبووم. پرسى عەباست دۆزیه‌وه؟ گوتم هاوړیکانم دۆزیا‌نه‌وه، بە‌لام نه‌یان‌توانى بیکوژن. پرسى بۆ نه‌یان‌توانى؟ گوتم چونکه ئەو کەسەى که بۆ کوشتنى ناردا‌بوو داىكى چەرکەس بو‌وه کاتىک زانیویه عەباس چەرکەسە و کەسىكى هەلکەوتوو مېه‌ه‌بانە نه‌یتوانیوه بیکوژت، عەباسیش ئەمەى زانیوه دلى نه‌هاتوه بیکوژت و وازى لىه‌تاناوه."

"عەباس بە‌وهى زانى که تۆ هەمان ئەو کەسەى که ویستووتە بیکوژت، بە‌لام دل‌ت نه‌هاتوه." "ئەمەیان نازانم وەلى ئەو دی‌وه‌زمەیهى که پىدە‌گوتىت نیشانچى کەسىكى ترسانە. نیگایه‌كى هەیه که ناوه‌راستى دلى مرۆف دە‌سمیت. بە‌یه‌ک نیگا تیدە‌گات چى بە‌مىشک و دل‌تدا دە‌گوزە‌رىت. جارى یه‌که‌م که هاتم، تىگە‌شتم ئەم پۆ‌ریازە هەمان ئەو عەباسەیه و ئەوکات له‌ دوورگە نه‌بوو، دواتر هاتە دوورگە. ئەگەر ئەوکات له‌وى با هەر یه‌کسەر دە‌یکوشتم و دە‌بخستم نىو گونیه‌یه‌ک و بە‌ئەندازەى کىشى خۆشم بە‌ردى پى‌وه دە‌کردم و دى‌ردم فری‌دە‌دامە تەنگە‌به‌رى چاناک قە‌لا و منیان لى‌ره له‌ گۆ‌رىكى کوندا دە‌ناشت و کەس پى‌ینه‌دە‌زانىم. ئەو کارایه له‌وه بە‌دواوه منى ناسى و چاودى‌رى کردم. بە‌هە‌بوونى کەسىكى وا بە‌دی‌ار سە‌رمە‌وه، من لە‌م دوورگەیه ناتوانم بە‌ردى‌کىش له‌ چۆ‌له‌که‌یه‌ک بگرم تا بگات بە‌وهى کەسىكى وە‌کو پۆ‌ریاز بکوژم. ئەو کارایه تا دە‌مرم دە‌ستم لى‌هە‌لناگرىت. ئەو جۆ‌ره مرۆ‌فانە وا بە‌ئاسانى نامرن. بللى بزاتم، تىمه چۆن دە‌توانىن خۆمان له‌ دەستى ئەو کارایه دە‌رباز بکه‌ین؟ ئەگەر ئەوان بریار بە‌دن من بکوژن، بە‌رله‌وهى من عەباس بکوژم ئەوان هە‌ردوو‌کمان له‌ نىو دە‌بن. دواى کوشتنى من ئەگەر کاریان بە‌تۆ نه‌بیت ئەمە واتایه‌ مردنى ئەوانە. عەباس بۆ ما‌وه‌یه‌كى زۆر خۆى دە‌گرىت که من نه‌کوژت، وە‌لى دوا‌جار بە‌رگە ناگرىت. ئەو جە‌لادە عەباس دە‌پە‌رسىتت."

"دە‌لیم وەرە بالی‌ره رابکه‌ین، بە‌لام تىستا نابیت. چاوى ئەو جنۆ‌که‌یه‌مان لە‌سەرە. هەرچۆ‌نىک بیت دە‌بیت تىمه وریا بین و ئاگامان له‌خۆ بیت. ئەگەر بۆ ساتىک غافل بین و چاوى لە‌سەر هە‌لبگرىن، ئەوه بزانه که مردوین."

"پى‌موانە‌بوو ئاوا زوو بمانسە‌وه، وامدە‌زانى له‌بىریان کردووم."

کچه که گوتی: "وه کو روژی روون وایه که ئیمه بۆ کوشتنی عباس هاتووینه ته ئیره. ناییت کس پیزانیت که ده مانچه پیه. ده مانچه که له ژیر بالتهوه بشارهوه. منیش بهی ده مانچه ناچه هیچ جیگایه که تا کو له جیاتی کوشتن نه شکوژین."

"به زویی له گه له تازه هاتوه کان یه کدی ده ناسین و له گه له کسه به ته من و خاوهن نه زمونه کانیا ناشنا ده بین که هه زار نیشانچی ده خه نه گیرفانیان. که وتووینه ته گیزه نیک که ریگای ده راز بوونمان نیه. بۆ راو هاتووین وه لای خۆمان راو ده کرین."

"با جارئ سه بر بگرین ببینن چی رووده دات، نه وان هیشتا دوودلن، ناتوانن وا به ناسانی له نیومان بهن. تو چه ند فیشه که هه ن؟"

"زۆر."

"منیش زۆرم هه ن. نه و کيسه یه ش هیشتا پره؟"

"هیشتا پره."

"ده زانیت چیدی که یان ده گوت، گوتیان یه که مین ناههنگی بوو که گواستنوه که ی له دوورگه ده کریت؟ منیش گوتم هه ر کاتیک خوا بیه ویت. شتی که پیلیم، نه گه نه وان هینده نه ترسین، ناماده ن باوه شمان بۆ بکه نه وه."

"که واته له مه به دواوه ناییت له هیچ جیگایه که خۆمان شله ژاو و ترساو نیشان به دین."

"بچوو که ترس و شله ژان ده بیته مایه مردمان."

کچه که گوتی: "باشه، ته نانه ت نه گه که سیشمان له لا نه بیته و تاک و ته نه اش بین له جیاتی ترس و شله ژان ده بیته شاد بین و به جوړیک رهفتار بکه بین وه کو نه وهی که به هیچ شیوه یه که نامانه ویت دوورگه به جی پیلین، خۆمان به باخچه و گولان سه رقان ده که بین، له هه فته ی دوو جار ده ست ده خه نه نیو دهستی یه کدی و وه کو دوو عاشق و ماشوق به خه یالی ئاسوده به نیو دوورگه دا ده گه پرین، هه موو روژیک له دوو کانه که ی سالحه فهندی کرینی خۆمان ده که بین. روژیکیش سه ر له به یانی سواری به له مه ماتوژداره که ی قه دریی به له موان ده بین و ده چینه شاروچکه و خۆمان ون ده که بین."

"واده زانیت نیشانچی ده ستمان لیته لده گریته؟"

"هه ئانگریته، ده زانم. داخو کیمان به دوا دا ده نییته نازانم. له دوورگه نه ر که به مندالان

ده سپین."

"چۆن دەزانیت؟"

"دەزانم، چونكە ھەمیشە ئەو دەكەن، كەس گومان لە منداڵان ناكات."

"تۆ ئەمە چۆن دەزانیت؟"

"چونكە كاتىك كە منداڵ بووم، ئىمەيان بەدواى زۆر كەساندا دەنارد..."

كچەكە گوتى: "سەبرىك بگرە. پاشان دەچىنە ئەستەنبۆل، ئەوان وادەزانن رانمانكردوھ لە چۆكى خۆيان دەدەن و ئىمەش ديسان دەگەرتىنەوھ. ئەوكات ئەوان نەرم دەبن. دواى ماوھىەكى كورت سەرلەبەيانىەكى زوو بە بەلەمەكەى قەدرى بەلەموان دەچىنە شارۆچكە، شتومەكىكى زۆر دەكپىن و بەرلەوھى رۆژ ئاوا ببىت دەگەرتىنەوھ دوورگە. تەخت و دۆشەك و لىفەى ئاورىشمى و پەرى مريشك لە بەلەمى قەدرى بەلەموان دادەگرين. ھەموان دەبينن."

"لەو شارۆچكە بچووكە كوا لىفەى پەرى مريشك دەست دەكەوئت؟"

"لىفەى ئاورىشمى و پەرى مريشك، كورسى مەخمەلى، مافوورى گرانبەھا و قاپ و ھىرباران دادەگرين و داياندەنئىنە سەر ئەسكەلە، پاشان بە يارمەتى خەلكەكە دەيانبەينەوھ مائەوھ، دواترىش ھاوسەرگىرى دەكەين، زەماوەندىكى شكۆدار دەكەين. دواى ئەوھ ھىچكەس بە عەقلى داناھىت ئىمە دەمانەوئت كەسىك بكوژين."

"كەس بە عەقلى داناھىت."

لەوھ بەدواوھ نىشانچى، كەرىم و كچۆلەكەى بە وردى خستە ژىر چاودىرپەوھ. لەو مائەدا مئىش بالى لىكدابوا نىشانچى دەم و دەست دەيزانى.

كچەكانى ھوسمەن ھەولياندەدا درىژە بە يارىكردن بە ماران بكەن، لە ترسان خەرىكبوو زراويان پرژىت، بەلام لەبەر ئەوھى لە مارە شىنە خالخالىەكە بترازىت ماريكى دىكەيان نەبينبوو و لەگەل ئەمەشدا نەوھكانى نىشانچى لەو يارىكردنەدا بەشداريان كەردبوو چەندى دەيانوئست بترسن بۆيان نەدەكرا و ئەو يارىكردنە بە ماران وردە وردە جۆش و خروشى پيشانى نەدەما.

كاتىك منداڵانى تازەھاتوھكان دوورگەيان پر كەرد، خۆرى كچەكانى ھۆسمەنىش درەوشايەوھ. بەر لە گەورەكان منداڵان بوونە دۆست و ھاوپرپى يەكدى و دەستيان كەرد بە يارىكردن. چەند رۆژىك دواتر، سى كورپۆزگەى شەرمەن لەو منداڵانەى تازەھاتوھكان لە لىوار دەريا لەگەل كچەكانى ھۆسمەن ديداريان كەرد، قاچەكانيان بە رۆخى ھەلدىرگەكەدا شوپ كەردەوھو كەوتنە سەيركردنى دەريا، دەريا چۆل چۆل بوو، بچووكترين و جوولە و دەنگىكى لىوھ نەدەھات. سەيرىكى دەريايان دەكەرد و

سەيرىكى يەكدى، وەلسى بابەتتىكىيان نەدەدۆزىيەو بۆ پىكەوۋە ئاخاوتن. كچە گەورەكەى ھۆسمەن گوتى:

"ئىمە يارىپىك دەزاننن كە لەگەل ھەموو مندالانى دوورگە دەپكەين. يارىپىكى ھىندە خۇشە كە ئىمە بەردەوام ھەر ئەو يارىيە دەكەين. جگە لە مندالانى دوورگەى ئىمە مندالى ھىچكام لە دوورگەكان نايزانن. چۆن بيزانن، خۆ لە دوورگەى ئەوان ماری درىژى شىنى خالدارى خالسىپى نىيە تاكو يارىکردن بە مار بكنە."

كچىكى ھاوتەمەنى كچەكەى ھۆسمەن كە لە تەك ئەو دانىشتىبوو و قاچەكانى بە رۆخى ھەلدىرگەكە شۆر كىرەبوونەو گوتى: "ئەو يارىکردن بە مارە چ چۆرە يارىپىكە، نىشانى ئىمەشى بدە با فىرى بىين."

"يارىپىكى سەختە. يارىيە سەختەكان خۇشتەن."

"كاتىك دارھەنارەكان كروكەيان دان دەچىت لە بەرامبەر باخى ھەناراندا دەوہستىت، ئەوسا ماریكى شىنى درىژ، كە خالخالى سىپى پىوہن بە گىنگلدان لەژىر بەردى ئەولاولە دىتەخوار، دەچىتە لای مندالەكان، درىژووكە سوورە دووسەرىيەكەى بەرەو چاوە زەقبووەكان با دەدات... مندالەكان ھەر ئەو نىيە ھەترەشيان نارىژىت، ھەلدىن دەچنە نىو باخى ھەناران، مارەكەش بەلۇنگان بە دواياندا دىت. خۆيان بگەيەنىتە چەديان لىھەلدەستىنىت و دەيانكوژىت."

كچىكى دىكەى ھاوتەمەنى كچە بچووكەكەى ھۆسمەن كە لە تەنىشتىيەوۋە دانىشتىبوو، گوتى: "بۆر جانم، ئەمەش بوو يارى."

قاچەكانى ھەلگىشانەوۋە، ھەستا، ئەوانى دىكەش ھەستان، كچەكانى ھوسمەن بەرەو لای ئەسكەلە رۆيشتن، مندالەكانى دىكەش بەرەو لای خوارى، چوونە سەر لىئوارى دەريا. لىئوار ورددەبەردى رەنگاوپرەنگى ھەبوون، ئەو ورددە بەردانەيان فرىدەدانە نىو ئاۋ. ناشىرتىن مندالە تەنانەت كچەكانىش، ئەو ورددە بەردەى ھەلىياندەدا لانىكەم سى جار لە ئاۋەكە ھەلدەقۆزىيەوۋە بەرزدەبوو و دىسان بە ئاۋ دەكەوتەوۋە. پىشپىر كىيەكە درىژى كىشا، دواچار ئەوانىش بەرەو سەوزەزارى دامىن گردە بەرزەكەى بەرامبەريان رۆيشتن. ھاتنە سەوزەزارەكە و بىنيان لەوئى تا چاۋ دەبىت رەزى تىيە. مىوہكان ھىشووہ تىيى زەردىان شۆر بوو بوونەوۋە سەر زەوى و ھەر ھىشويك سەدان دنكە تىيى شىرىنى پىوہ بوو. زەرد و گەردگرتوو. مندالەكان بەرامبەر رەزەكان راوہستان و چاويان بىيە دنكە تىيەكان كە دەتگوت رەواقى ھەنگوينن. تا ئىستا ھەمىشە لە بەرامبەر رەزەكان وەستان و

چاویان بریووته هیئشه ترییه‌کان و ئاوی ده‌میان قووت داووته‌وه، به‌لام کەس ریگه‌ی پینه‌داون توخنی ناو رەزه‌کان بکەون. ئیستا له‌نیو رەزه‌که‌ بوون، هیئشووه‌کان هه‌لمیان گرتبوو. یه‌که‌مجار ئاوی ده‌میان قووت‌دایه‌وه، پاشان دیسان ده‌میان پر بووه‌وه له‌ ئاو، ده‌ترسان هه‌نگاوێکی دیکه‌ بچنه‌ پیش. پیشان کەسانی تهنه‌نگ به‌شان هه‌ر کەس تهنانه‌ت ته‌گه‌ر له‌ رەزه‌کان نزیکیش بووبوایه‌ وایان لێده‌دا بمرن. سه‌یری خواره‌ویان کرد، ده‌ریای گه‌وره‌ تا چاوپر بکات درێژ بووبووه‌وه، سه‌یری لای باکووریان کرد زه‌ویه‌ هه‌مواره‌که‌ وه‌کو کلکه‌ مراکێک راست به‌ره‌و ده‌ریا کشابوو، له‌لای باشووریش هه‌ل‌دیگره‌یه‌که‌ هه‌بوو سه‌رسوور‌ه‌یه‌نهر و به‌سه‌ر ده‌ریایدا ده‌پوانی. سه‌یری لای ده‌سته‌ راستیان کرد، سه‌یری لای ده‌سته‌ چه‌پیان کرد، نه‌کوئیتیک دیار بوو، نه‌ که‌پرێک، نه‌ په‌رژینیک و نه‌ چیله‌و دیوارێک. نیگا‌کانیان وه‌رسوور‌پایه‌وه‌ سه‌ر هیئشووه‌ هه‌لمگرتوه‌کانی ترییه‌که‌. دووباره‌و دووباره‌ ئاوی ده‌میان قووت‌دایه‌وه، زاریان وشک کرده‌وه. دووباره‌ به‌ وردی سه‌یری ده‌رووبه‌ری خۆیان کرد، کەس له‌و نیوه‌ دیار نه‌بوو، به‌ره‌و رەزه‌کان چوون. هه‌ر یه‌که‌ و له‌ رۆخ ره‌زێک دانیشت. له‌ ده‌ره‌وه‌ نه‌ده‌بینران. ده‌ستیان بۆ هه‌شیوه‌ ترییه‌کان ده‌برد و دانه‌ دانه‌ دنکه‌ تریی پشت سه‌ریان لێده‌کردنه‌وه‌ و هه‌ل‌یانده‌دانه‌ ده‌میان. ته‌وان هه‌ینده‌یان تری خوارد که‌ له‌ ماوه‌یه‌کی که‌مدا ورگیان ره‌پ بوو، ماوه‌یه‌که‌ نه‌یان‌توانی له‌ شوینی خۆیان بچوولێن. هه‌روا به‌ دانیشتنه‌وه‌ له‌ شوینی خۆیان مانه‌وه‌. خۆر خه‌ریک بوو ئاوا ده‌بوو ته‌وان هه‌یشتا نه‌یان‌ده‌توانی له‌ جیی خۆیان هه‌ستن.

یه‌کێک له‌ منداله‌کان گوتی:

"ته‌م رەزه‌ به‌ مسۆگه‌ری خاوه‌نی نه‌یه‌. سه‌یر بکەن هه‌چکەس لێره‌ نه‌یه‌."

مندالێکی دیکه‌ گوتی: "هه‌یه‌تی، مه‌گه‌ر ده‌کریت ره‌ز خاوه‌نی نه‌ییت."

"ده‌کریت، نا‌کریت؟ خاوه‌نه‌کانیان زیندانی کراون. خانوه‌کانیان و کیلگه‌ و ره‌زو باخ و باخچه‌کانیان و هه‌موو شتیکیان، ئاشه‌کانیشیان ئاوا ماونه‌ته‌وه‌. ئاشه‌کانی ته‌وان له‌جیاتی ئاو با هه‌ل‌یانده‌سوور‌پۆنیت. نه‌تان‌بینین وه‌کو بالی هه‌لو ده‌خولیتنه‌وه‌، ته‌مانه‌ په‌روانه‌ی ئاشه‌کان بوون. ته‌وانه‌ش که‌سیک کړیونی و گه‌م و گه‌مه‌ شامیان لێده‌کاته‌ ئارد."

"که‌وايه‌ ته‌م رەزه‌شيان کړیوه."

"مه‌گه‌ر ده‌کریت نه‌یان‌کړییت، سه‌یر بکەن چ ترییه‌کی شیرینه‌."

مندالێکی دیکه‌ گوتی: "من تا ئیستا ترییم نه‌خواردبوو."

مندالەکانی دیکە یەكسەدا گوتیان: "ئیمەش نە ماخواردبوو تەنانەت رینگەیان پینەدەداین بە رۆخ رەزەکانیشدا رەت بێن."

مشتومرپی ئەوەی داخۆ ئەم رەزە خاوەنی هەیه یان نیەتی درێژە کیشا، هێزی خۆیان زۆر لەمە بەهەدەردا. دیسان هەر یەكە و لەبەن دارمیۆیک دانیشتن، کەوتنەووە خواردنی ترئ، بەلام ئەمجارە زوو تێر بوون. بەر لەوەی لەوێ هەستن، لەبارە ی ئەوەی داخۆ ترئ لەگەڵ خۆیان بۆ مائەووە بێنەووە یان نا مشتومرپیکیان کرد، هەندیکیان دەیانگوت دەییەینەووە، بەلام کە شەو داها تەوسا دەییەین. بەشیکی دیکەیان دەیانگوت ئەگەر خاوەنەکە ی بمانینیت بۆ کوێ رابکەین، دەمانگرن و زیندانیمان دەکەن. بۆچی لەو رەزانە پەرژین و کەپر و چاداران دروست ناکەن، بۆچی؟

بچوو کترین مندال وەلامی ئەو پرسیارە ی دایەو:

"چونکە ئەم دوورگە یە جگە لە ئیمە کەسی تێدانیه."

بیریان کردەو، بیریان کردەو، پاشان گوتیان: "وايه."

"کەوايه، ئیمە ترئیی خۆمان خوارد و زگمان پریووەو هەلمساو، ئەوانە ی مائەووەش لە برسان مردن. لە ئیووە دەپرسم، ئەوان دەبیت بمرن؟ ئەوان ئەگەر لە جیی ئیمە بوان، بەر لە ئیمەش ئەم رەزانەیان بینیو، بەر لەوەی تەنانەت دنکە ترییە کیش بۆن هەموویان کۆنەدە کردەو نەیان دەهیتنا بۆ ئیمە؟"

هەموان بێکەووە گوتیان: "دەیان هیتنا."

"ئەویش بەر لەوە ی بەخۆیان تەنانەت دنکە ترییە کیشی بۆن."

مندالی یە کەم بپاریدا:

"ئەگەر وایە با کراسە کائمان دابکەین، یە کەسەر خۆمان رووت بکەین باشترە. سەردەست و یاخە ی

کراسە کائمان دەگرین، پریان دەکەین لە هیتشوە هەرە گەرەو هەرە شیرینە کائمان."

بالا بەر زترین کچیان گوتی:

"ئیمە هیچ کراسمان نیە کە دایکەنین. ئیمەش رۆیان دەکەینە دامەنی کراسە کائمان."

یەکیک لە کورپەکان گوتی:

"ئیمەش کراسمان نەبوو، ئیمەش وەکو ئیووە کراسە شوپمان لەبەر بوو، کە گەرە بووین کورتەک

و شەلواریان بۆ کرین. ئیمەش ئەگەر ئیستا هەر ئەو کراسە شوپمانمان لەبەر بوان، پیمان دەکردن،

ئەوئەندەمان پر دەکردن کە ئەوانە ی مائەووە ئەوئەندەیان ترئ خواردبوو ورگیان رەپ بوووا."

"ياللا ههستن درهنگه."

ههريهكهيان له كاتيكد فويان له لهپي دهستهكانيان دهكرد به زهجمهت توانيان ههستن. ئهجاره لهو سهري رهزيك دانيشتن و ههر يهكه و يهك دوو هيئشوويان ليكردهوه و خستيانه نيئو كراس و دامنهكانيان.

"ئيسئا دهبيت ئارام ئارام برؤين و بچينه دؤلي دارزهيتوونهكان و لهوي خؤمان بشارينهوه، تا خؤر ئاوا دهبيت و تاريك داديت لهوي دهمينينهوه، دواي ئهوهش ئيدي كيشه ناييت." بهنيئو دهوهنهكان به دؤلي دارزهيتووناندا چونه خوار، ئهوا ئهويان كه له كانيهكهوه سهراچاوهي گرتبوو بيئي، له ههردولاي جوگه ئاوهكه پوونگه به گوئه شينباوهكانيان روابوون كه رهنك و بؤن و بهرامهيان بهم نيئوهدا پهخش دهكرد. لهنيئو ئاوهكه له ههنديك جيگادا ورده بهردى وا ههبوون كه دهرهوشانهوهو ئاوي ئهوا جيگايانه دهلهريهوه.

"مندالينه ماندوو بووين. با ليئه كهميك ئاو بخؤينهوه و ئينجا دانيشين پشوويك بدهين." كورپهكان ههموويان روت بوون، كورتهكهكانيان لهژير درهختهكان راخستن و كچهكان ههراچي لهنيئو دامنهكانيان بوو ههليانرشت و داياننايه سهراچيمهنهكان، روويان دايه ئاوهكه و تا تيربوون ئاويان خواردوهو پاشانيش چوونه ئهوا شوينهوي كه درهخت و دهوهني كهمترى ليئبوون و لهوي لهسهراچيمهنهكان دانيشتن.

كچه بالابهزرهكه گوتي:

"ئهم ئاوه له كوئيه ديت، ئاويكي چهند سازگار، مرؤق وادهزانيت لهجياتي ئاو بوئي پوونگه دهخواتهوه."

كورپي يهكه م گوتي:

"من نازام ئهوا له كوئيه ديت، وهلي بيگومان لهلامى سهروهوه، لهژير زناريكهوه دهردهبيت و بهرهو خوارهوه ليئو دهبيتهوه. بهمزوانه من و تو سهراچاوهكه دهوؤزينهوه. ئاويكي بهو سازگاريه كه بوئي ههزار گول ديدات دياره لهنيئو زنارهكاندا سهراچاوه دهگرئت. كانيهكاني كوئستاني ئيمهش لهنيئو زنارهكاندا دهردهبن و كه دهبنه رووياريش ههمان ئهه بوئهيان ليئوهديت."

پشتيان به درهختهكانهوهدا، ههريهكهو چهند جاريك ئاوي خواردوهوه ههموويان پشوويان داو ههسانهوه، بهدهم ياري و پيكنهينهوه گهيشتنه نيئو دهوهنهكان و لهوي چارهپريان كرد تا ههوا تاريك داهات. له بيتؤقرهبيان خهريكبوون دهمردن. ئهگهر ههوا تاريك دادههات و ئهوان دهچوونهوه ماليئ

خو ده زانیت ته وانهی ماله وه کاردانه و هیان چ ده بوو؟ مندالیک که له پیش هم موویان بوو بهر له هم موآن گه یشتته وه مالی، ههر که ههوا تاریک داهات پینی به غاردانی کرد، به دواى تهویشدا منداله کانی دیکه... روخساری دایکی منداله که به بینینی هیشتوه ترییه کانی ناو کورته کی کوره که ی زهره زهره هه لگه پراو به ده نگیکی له رزؤ که وه گوتی:

"تهم ترییه تان له کامه رزدا دزیوه، مالویرانتان کردین. شه مجارهش به هزی دزینی تریوه لیړه درده کریښ، شه خانوه جوانه له دهست ده دین."

لیوه کانی باوکیشى له رزین. له تووره بیان ره گی ملی ره پ بوو بوون، له کاتیکدا ددانی له سه ریبه که ده گیرساندن، گوتی:

"به لای گیان، تهنه ته وه مان کهم بوو که شه به لایه مان به سه ر بینیت. تف له رووت." دهسته کانی به ته رؤکیدا که وتن، به ناچارى، "تیړه دوورگه یه، ههر چوارده وریشی ده ریایه و هیچ ریگایه که بو راکردن نیه. نیستا ده بیت نیمه چبکه یین؟"

بیده ننگ بوو، دهستی خستنه سه ر دهم و چاوی، دواى بیرکردنه وه وه بلیتی تووره ییه که ی که میک دامرکایه وه، به خوینسار دیه وه گوتی:

"یاللا شه ترییه هه لبرگه وه بیبه دروه بو شه شوینه ی لیته ییناوه!"

"بوهسته بابه، مه ترسه بابه، مه گهر من له دهشتی ثایدین گفتم پیته نه دا شیدی دزی نه کهم؟"

"گفتت دا، به لام شه مه چیه؟"

"تریم نه دزیوه."

"کی تریی دا ونه تی؟"

"کهس نه یداوه."

"کهس نه یداوه، شه دی شه مه چیه؟"

کوره که هه مووی بو باسکردن.

"گوتت خارونه نیه؟"

"له گهردی به یانیه وه تا شه و داهات له نیو ره زه که ماینه وه، شه ونده مان ترئ خوارد که زکمان باى کرد، دواى شه وهش کورته ک و نیله که کامان داکه نندن و پرمانکردن له ترئ. چاوه پیمان کرد تا شه و داهات، ناومان خوارده وه. بوهسته بابه زگم قوره قور ده کات." وه کو تیر له درگای ماله وه رایکرده دره وه، که میک دواتر به روخساریکی شینه ه لگه پراو گه پایه وه.

"ئەوندەت تری خواردووه زگچوونت گەشتووتی کورە؟"

"سگچوونم گرتوہ بابە."

"گوتت ئەم رەزە چیلە بەردو پەرژینیشی نیە؟"

"نیەتی بابە. لەو گەردە سەرەوہ تا دەگاتە دەریا ھەموو رەزو باخە."

"گوتت رەزە کە دیدەوان و کۆلیتی رەزەوانیشی لێنیە؟"

"کەسی لێنەبوو بابە."

"رەزو باخی ئەوانەن کە لێرە رۆشتوون. باشتانکرد کە ئەو رەزانەتان دۆزیەوہ."

"دۆزیمانەوہ بابە، ھەر کە بینیمان پەرژینیان نیە..."

"پێویست بە پەرژین ناکەن کورم، ھەرچوار دەوری تێرە دەریایە. کۆ دەتوانیت لە دەریارایا بەییت

و بچیتتە نیو ئەو رەزو باخانە."

لەو دەمەدا منداڵە کە رایکردە دەرەوہ، ھاوکات، ژمارەیکە ژن و پیاو بە دەستپاچەیی و

شلە ژاویەوہ وەرژوورکەوتن. پیاویک کە ریشیکی پری ھەبوو و لەپیش ھەموویان بوو گوتی:

"کورە کە تۆ تێمە لە ناو برد و مەحفی کردینەوہ."

"کورێ تێمە چیکردوہ، تێستا وەرن دانیشن."

دانیشن و پشتیان بە دیوارە کانیەوہدا و قاچیان راکیشان.

"کورە کە تۆ منداڵە کانی لە گەڵ خۆی بردوہ ھەموو رەزە کانیان پێکەوہ تالان کردوون. وەھاب

بەگ متمانەیی بە تێمە کرد و ناردینی بۆ تێرە کە دەلێی بەھەشتە، تێستا چیکەین؟"

"تێمە کە ھاتینە تێرە خەلکی تێرە وەکو سەربازانی پاشا پێشوازیان لیکردین."

"سبەیی ئەگەر پێمانبێت منداڵە کانی تێوہ رەزە کانی تێمەیان غارەت کردوہ چیانپێلین؟"

"ئەگەر لێرەش دەرمان بکەن..."

"دەبییت پەنا بۆ کوێ ببەین؟"

"تێمە چ گوناھێکمان کردوہ؟"

"سالەھایە بە ئاوارەیی..."

"وەکو سەگ جیگەییە کمان بۆ نەماوەتەوہ."

"جیگایە کمان بۆ خۆمان پەیدا کردبوو."

"ئەویش بەھۆی کورە کە تۆ..."

"ئىستا سەرى زستان بۆ كۆي بچىن، چىبكهين، ئەوئش بە تۆمەتى دزىهوه."

"دزىمان كرد كه كردمان..."

"برى بووين..."

"مرۆڤى برسى دزىش دهكات."

"هەتا ئەگەر پاشاش بىت."

"هەتا ئەگەر خودى وهاب بە گىش بىت."

"هەتا هەموو..."

"كۆرى تۆ برسى بوو كه دزى كرد؟"

"ئىنو بوو؟"

"بوو باعىسى ئەوهى مندالەكانى ئىمەش دزى بكەن.."

"لەمە بەدواوه بە چ رووئكهوه سەبرى روخسارىان بكەين؟"

"ئىمە سەبرىان دهكەين، بەلام ئەوان چى، سەبرى روخسارىشمان دهكەن؟"

"من كه گونيه ترییه کم له نيو دامەنى كراسى كچەم بىنى زراوم رزا. گوتم، كچى ئەو هەموو ترییهت له كۆي هینا؟ منە منى كرد. من ترییه كم هەلگرت و بردم و هەلمرشته نيو دەريا. ترییهكى چەند جوان بوو، زەرد زەرد وهكو كارەبا. هەر دنكه ترییهك دهتگوت شىلهى هەنگوینه، كه هەلمدەپشته نيو دەريا حالهتتىكى سەيرم بەسەرھات. مردم و زىندوو بومەوه. له ترسان نەمتوانى دنكىكى لىبكه مەوه و بىخەمە زارمەوه."

"داخ بۆ ئەمە دەخۆيت، يان بۆ ئەوهى كه دزىمان كردوه، ئاه له دەستى كۆرەكەى تۆ."

باوكى كۆرەكە هاواری كرد و گوتی: "بەسە ئىدى. بەسە، كۆرى من چىكردوه كه هەموومان بووين بەدز. مندالەكان هەموو پىكەوه چوونە رەزىكى بىخاوەنىان دۆزىوتەوه. رەزەكە ئەوهنده گەورەيه كه تا ئەو سەرەوهى گرده بەرزەكەى بەرامبەر درىژ بۆتەوه. نە دىدەوانى هەيه و نە پەرزىن. ئاگاتان لەخۆتان بىت و ئەوهنده مەلئىن كۆرى تۆ، كۆرى تۆ. مندالەكان كارىكى باشيان كردوه. رىگا بە ئىمە نیشان دەدەن. تا ئىستا كەس رىگەى پىداوین لە رەزىك، باخىك كار بكەين، رىگەيان پىداوین بە رۆخ باخىكدا تىببەپەرىن؟ دواى ئەو هەموو سألە توانیمان دنكه ترییهك بچەينه دەمانەوه، مەگەر ئەم دوورگە بەهشتیه و ئەو خانووە كۆشكناسايانە، خوا خىريان بنوسىت، لە يۆنانیه كانەوه

بۆمان نەماونەتەوہ؟ مەگەر ئەو تریبە کە ھەر دنکینکی دەلئیت ھەنگوینە ھی یۆنانیہ کان نیہ؟ خوا خیزیان بنووسیت.

بانگی کورہ کە ی کرد:

"کورم وەرە لیبرە دانیشە، رووداوہ کە بۆ خال و پوورە کانت باس بکە."

"من با جارئ بچمە دەرەوہ، ئینجا."

یە کسەر چووہ دەر.

"مندالەکانی ئیمەش لەو حالەدان، ھەر لە دەرەوہن." "کچە کە ی ئیمەش."

"ئەو نەدیان ترئ خوارووہ کە سکچوونیان گرتوہ."

"تریبە کە ھیندە شیرینە ناکریت نەبخۆیت."

مندالە کە لە کاتی کدا دۆخینی شەلوارە کە ی بە دەستەوہ بوو و گرتی دەدا ھاتەوہ ژوور، ھات و لە تەنیشت باوکیەوہ دانیشت، دەستی بە قسان کرد، ھەموان بە ھەپەساویەوہ سەیریان دەکرد کورپێگە کە بۆی باس دەکردن کە چۆن رەزە کە یان دۆزیوہتەوہ، ھیشوہ تریبە کان چۆن بوون و چۆن ترییان خوارووہو وریگان با ی کردووہ. لە ماوہی گێرانەوہی ئەم قسانە ی سێ جارن چووہ دەرئ و ھاتەوہ ژوورئ.

"سبەینیش ئیمە بچینە ناو رەزە کە."

"کاتی ک دەچن با خەلکی پێشتر نەمانبینن."

"با نەبینن، دیار نیہ چ دەبیت."

"بە دلئ خۆمان لەوئ ترئ دەخۆین، تریبە وا کە لەوہتە ی ھەین تامەزرۆی خواردنی ھەین."

"دەبخۆین دۆستان."

"ئەمەش بە سایی سەری مندالە کان."

"ئەگەر مندالە کان نەبووان تا دەمردین تامی تریمان نەدەزانی."

"تەنانەت بۆ لیکردنەوہی تریش لیئە دەگەرپان بچینە نیو رەزان، وایاندەزانی ھەموو تریبە کە یان دەخۆین و ھیچ بۆ ئەوان ناھیلینەوہ."

"باش بوو، رەزە تریبە کامان دۆزیوہ کە ھەم تریبە پندرو تازە دەخۆین و ھەم دۆشاو دروست دەکەین و ھەم شتی دیکە."

"بۆیت کورہ کە ی تۆ، ھەر بۆین مندالە کان."

"تەمەندىرىزىن، تەمەندىرىزىن مندالەكان، بەلام ئەگەر لەكاتى تىرىزىندا بمانگرن تەنانەت بەو سەرما و سۆلەيە و دەدرمان دەننن. پاشان ئىدى ئاوارەيى دواى ئاوارەيى."

كابرايەكى سەررووت گوتى: "بىكارى و ئاوارەيى، ئەگەر دەتانەوت بزانن ناوم چيە ناوم عەليە كەچەلە. بەھۆى سەرە تاسەكەم عەقل و ھۆشم زۆرە. بۆيە، ئەوكاتەى حكومەت بۆ سەربازىك دەچووە ئاسمان، منى نەبردو گوتى ئەمە بە دەرد ناخوات و نەيانەردمە سەربازى. نووسراوئىكىشىيان دامى كە تىيدا نووسرابوو ھۆى چيە نايانەوت ئەو كورە كەچەلە بىنە سەربازى. ئەگەر منيان بردبوايە بۆ سەربازى، ئەنوەر پاشا نەيدەتوانى ئەو ھەموو گولەيە بختە نىودەمى سەربازەكان. ئەگەر منيان بە سەرباز گرتبو ئەنوەر پاشا نەيدەتوانى ئەو ھەموو سەربازە كە خواش لەبىرى كردبوون بەپىي پەتى ھەلبگرىت و بيانباتە سەرچىاي سەخت و عاسىي ئەللاھوتەكبەر ھەموويان بە كوشتن بدات. ھەموويان لەوى رەق بىنەوہ. ئەگەر بيانزانيبوا لەناو ئەو كەللە تاس و كەچەلەكەى مندا چ عەقل و ھۆشيك ھەيە و دەيانەردمە سەربازى، ئەنوەر پاشا زاتى نەدەكرد لەشكرىكى وا مەزن بەو چلەى زستانە رەوانەى سەر دوندى چىاكان بكات و بيانكات بە خۆراكى ئەسپىيان و لەنىو بەفر و سەرما و سۆلەدا رەق بىنەوہ و بىنە يەكپارچە سەھۆل. ئىستا با عاقلانە بىرى لىبىكەينەوہ، ئىستا ئەو كەللەيەى من.. باوك و داىكى ئەو مندالانەى كە دوئىن ئەو رەزە گەورەيان دۆزىوہتەوہ لىرەن؟"

ھەموويان يەكدەنگ گوتيان: "لىرەن."

"كەواتە كاتى بانگى كەلەشىران، ھەر مندالە و سەبەتەيەك يان تىرانىكى بدەنە دەست و بيانىرە بن ئەو دارھەرمىيە گەورەيە، بەلام نايت كەس پىبزانىت. دارھەرمىيەكەتان بىنيوہ، شارەزاي ھەن؟"

ھەموان يەكدەنگ گوتيان: "پىدەزانن."

"مندالەكان لە چاوپروانى دامەننن، رىك كاتى بانگى كەلەشىران دەبىت سەبەتە بەدەست لەژىر دارھەرمىيەكە بن."

ھەموان يەكدەنگ گوتيان:

"كاتى بانگى كەلەشىران دەبىت لە بن دارھەرمىيەكە بن، دروستە؟"

عەليە كەچەل گوتى: "دروستە."

"رۆژی دواتریش هه موو ئهم كه سانهی كه لێره ن له گهڵ بانگی كه له شیران پێكهوه دهچینهوه ناو رهزه كه، به لām هه موومان پێكهوه. يهك كهس لهم ژمارهیهی ئیستا نابیت كه م بیته. ئه گه ره نه خۆشیکیشمان هه بوو به کۆل هه لیده گرین و دهیهینه ئهوی، لهوی ترئ لیده كهینهوه كه هاتینهوه دهیهینهوه مال. ئیستا كه خوا ئه و رهزه ی بۆ دیار بکردووین ده بیت كه لکی لیوه ر بگرین. واته درستان، ئومیده وارم به کامی دلئ خۆمان بیته و لیمان تال نه بیته. توانیم مه به سته که ی خۆم بگه یه نم؟"

هه موان یه کدهنگ گو تیان: "به باشی روونت کرده وه."

"جار بکی دیکه سبه ی من..."

"سبه ی کاتی كه له شیر ده خوتین له ژیر داره رمیبه گه وه كه..."

"به سه به ته ی گه وه چاوه ر پیم بن. ئه مه له لایهك. پاشان، ئه وان ه ی كه بۆ ترئ لیكردنه وه درهنگ دین..."

"هه موومان پێكه وه، بیته وه ی كه سمان كه م بیته دهچین بۆ لیكردنه وه ی ترئ و خواردنی و دروستکردنی دۆشاو و میوژ و باسوق..."

"تا ئیستا کاتی لیكردنه وه كۆكردنه وه ی میوه ته نانه ت لیته گه راون به ته نیشته ره ز و باخه کانی شدا تیبه پرین."

"ته نانه ت لیته ده گه را ن له ده ره وه ش سه بریان بکهین."

"ئیس تاش ئی مه ریگه به وان نادهین. ئه وانیش ته نانه ت بۆیان نیه له ده ره وه ش سه بری بکه ن."
گفتوگۆ که بیان ئاوا به خۆشی کۆتایی هات. هه ستان، هه روا كه له پلیکانه کان دهچونه خوار یه کینکیان گو تی:

"سه یینی مندالّه کان ببه ینه لای دکتۆره کان. ئه وهنده ی بچه ده ری و بچه سه برییان هه ر ئیسك و پیست ماونه ته وه. باخچه ی مالّه کانی ش پر بووه."

یه کیکی دیکه وه لāmی دایه وه:

"نه، ئه مه نابیت، دکتۆره کان تی ده گه ن ئه وه موو مندالّه بۆچی سکه چوونیان گرتوه، واته تیناگه ن هه موویان تریان خواردوه؟ مرۆف بۆچی توشی سکه چوون ده بیت، به خواردنی ترئ سکه چوون ناگریت؟ تۆ هه رچه ند بلتیت مندالّه کان ره وان بوونه دکتۆره کان تی ده گه ن ره وان بوون هه مان سکه چوونه و ئه گه ره زه کان خاوه نیان هه بیت هه ر زو وه والّه که یان پیژا ده گه یه نن و ئه وانیش

بەخۇيان و پاسەوان و تۆپ و تەنگەكانى كە لە چاناک قەلاو گەلپۆلۆ و سارى قامىشەو بەخۇيان بەجىماون دىن و پاسەوانى لە رەزو باخەكانيان دەكەن، دنكە تىببە كىشى نادەن، مەگەر تىببە خۇيان نىە و ھىندەى گيانى خۇيان دلىان پىشەو نىە؟ بۆيە تىببە دواى ئەوەى كارى لىكردنەوەى تىبمان تەواو كرد ئەوكات دەتوانىن مندالەكان بىبەنە لای دكتورەكان. دەتەنەو تىببە بىبانەبەن و بەپى و زمانى خۇمان خۇمان بىبەنە داوہو؟ ئەو باخدارانە ئەوئەندە دلرەقن كە ئەگەر كەسىكى نامۇيان لەنىو رەزو باخەكانيان بىنى، دەىگرن و تىروپ تىببەئەدەن. ياللا وەرپكەون، سبەى دەچىن بۆ تىر لىكردنەوە.

چەند رۆژىك تىببەرى، دوورگە وەكو رابردو رۆچووەو نىو كپى و بىدەنگىەو. لە كاتىكدا كە دوورگە تەنەت لەو رۆژانەش كە كۆچبەرە ئەنەدۆلئەكان تازە گەبىشتەون تەواو ئاوەدان بووبو و لە گۆشە و كەنارى دوورگە دەنگى گۆرانى و ھاوارو گریانى مندال و لانىكەم كەگمىكى وەكو سەردولكەى ژنان دەبىسترا. ھەموو دەنگەكان بە يەكجارى كپ بووبون و نەمايون. نىشانچى دەمىك بوو بە ناگا ھاتبوو و لە دەنگى دەريا بترازىت كە خووى پىوگرتبوو ھىچ دەنگىكى دىكەى نەدەبىست. ئەمە لەكاتىكدا كە دواى ھاتنى كۆچبەرە ئەنەدۆلئەكان ئەو بىدەنگىەى دوورگە شكابوو. تەنەت شەوانىش ھەندىكجار لەملاو ئەولا دەنگىك دەبىسترا. چەند رۆژبوو... نىشانچى لەنىوچى ھاتەدەر، سولتانى ھاوسەرى و نەوەكانى لە شىرىنە خەودا بوون، چو لەبەردەم پەنجەرە راوہستا، تىر بەسبەكانى ھەواى پاكى ھەلمژى. ھەوا وەكو ھەمىشە بۆنى دەريای دەدا، بەلام لەنىو ئەو بۆنەدا بۆنىكى ناخۇش ھات. نىشانچى لەبەرخۆيەو گوتى ئەم بۆنە بۆنى چىە. لەوئەتى ھاتۆتە دوورگە بۆنى واى بۆ نەھاتوہ. كونە لووتەكانى وەك تەفكى ئەسپىكى لە ھالەتى غاردان كرانەوہ و داخراوە، ئىدى ھەستى بە بۆنەكە نەدەكرد. ئەو لە ديارىكردنى بۇندا پىسپۆر بوو، بە زەبىندا گوزەرا، پىر بوومە؟ سەردەمىك لەكاتى تارىكىدا كە بەشوتىنىكدا تىدەپەرى دەيتوانى بۆنى گياكان، درەختەكان و بەروبوومەكانى ئەملاو ئەولای رىگا و ناو و جۆرى ئەو گياوگۆل و دارو درەخت و بەروبوومانە بەباشى ديارى بكات و لە يەكديان جيا بكاتەوہ. بە چاوبەستراوىش شارەكانى بە بۆيانەوہ دەناسبەوہ. چونكە ھەر شارىك بۆنى تايبەتى خۆى ھەيە. ھەرەھا ھەر بەرد و كانىاوتىك. كانىاوەكانى نىو دەشت و چياكان و نىوان زارەكان بۆنى جياجىيان ھەيە. نەيتوانى ئەو بۆنە ناخۇشەى كە لەگەل بۆنى دەريا دەھات دووبارە ھەست پىبكاتەوہ، ئەمەش لە غوروى و فیزەكەى دا. لە ناسۆگەى رەنگاوپەنگدا شەنى سپىدە دەھات و ئەو لەبەر خۆيەو گوتى خۆزگە بە ناگا

نەھاتبوامەوہ کہ لە ھەموو لایەکی دوورگەگە یە کدەنگ و پیکەوہ دەنگی خویندنی کەلەشیران بەرزبووہوہ. گوتی چەند باش بوو، دلێ وەکو جارێ تژی بووہوہ لە شادی و شاگەشکە بوو. شنە ی بەرەبەیان ھەلیکرد. نیشانچی لە خۆشیان نەیدەزانی چیبکات. لە خۆشحالیان جیتی لەنیو پیستی خۆی نەدەبووہوہ. قووڤە ی کەلەشیران تا دەھات زیاتر دەبوو، ئاسۆ خەریکیبوو رووناک دەبووہوہ، بە ھەلەداوان خۆی گەیانە لیواری دەریا، چوو لەسەر رۆخی ھەلڈیرگەگە دانیشت، قاچەکانی شۆرکردنەوہ. چاوی برینە ئەو ئاسۆیە ی کە خەریکیبوو رووناک دەبووہوہ، کە خۆر لە ئاسۆدا سەری دەرھینا کەلەشیرەکان ھەموویان کړو بیدەنگ بوون، ئەویش گەرایەوہ مائی. سولتان لە خەو ھەستا، چو جەکانی پۆشیبوون، کورسی لەبەردەم پەنجەرە دانابوو و چاوی بریوونە تیریزەکانی ئاسۆگە. ھەر لەگەڵ بیستنی دەنگی پی کە لە پلیکانەکانەوہ دەھات یە کسەر ھەستا و گوتی:

"وہلی، وەلیی خۆم." بەویەری شەوقەوہ پیدەکەنی: "لیرەش، لیرەش کەلەشیرەکان دەخوینن، بیستت؟"

"ئەدی بیستم، بیستم و لە خۆشیان بآلم گرت و فریم. نەمدەتوانی لەسەر جیتی خۆم بوەستم. نەمدەزانی چیبکەم، بە بالەکانەوہ کەوتە نیو دەریایەک لە شادمانی. ئەو دەمەش دەنگی کەلەشیران وەستا، ھەستام و ھاتمەوہ بۆ ئیرە لای تو."

ھەردووکیان ناوا نوقمی نیو شادمانی لە مائیدا بۆ سەرەوہ دەچوون و دەھاتنەوہ خوارێ.
"من لە گەرانەوہم بۆ دی زۆر پەشیمان بوومەتەوہ. کورەکانمان ساخ بن ئیستا گرنگ نیە لە ھەر جیگایەک بن. ئەوئەدە بەسە کە ساخ بن. ئەوان لە ھەر جیگایەک بن، بانگی کەلەشیرەکان دەبیستن، مەگەر نە؟ کەلەشیرەکانی ئەویش دەخوینن، مەگەر نە؟"

"دەبیستن، ھەلبەتە کە دەبیستن، مەگەر دەشیت کەلەشیرەکان نەخوینن؟"
"لە گوندەکە ی ئیمەدا ھیچ کەلەشیرێک نەمابوو. ئیمەش پەشیوحوال مابووینەوہ. سوپاس بۆ خوا، لەم دوورگە یە توانیمان دەنگی قووڤە ی کەلەشیران بیستین. ئینشاللا، کورەکانمان لە ھەر جیگایەکی ئەم دنیایە بن گوئیان لە بانگی کەلەشیرەکان بووہ. لە جیگاگانی دیکەش کاتیک ئاسۆ رووناک دەبیستەوہ کەلەشیرەکان وەکو ئیستا دەخوینن؟"

نیشانچی گوتی: "دەخوینن. یەمەن لەوسەری دنیایە. لە دەریەند و بیابان و ئەودیوی دنیاش بەر لە رووناکبوونەوہ ی ئاسۆ کەلەشیرەکان دەخوینن. ھەرەھا ریک سەرۆبەندی نیوہرۆ، نیوہشەوانیش دەخوینن."

سولتان ٺاهيڪي هه لکيشا.

"لهوسهري دنيا و هه موو لايهڪي دنيا هاوکات ده خوئينن، مه گهر نه؟ ٿيسٽا مندالاه کاني ٿيمه، به روناڪيون ٺاسو له خه هه ستاون و گوٽيان له و بانگهي که له شيران گرتوه، مه گهر نه؟"
"گوٽيان گرتوه."

"مندالاه کاني ٿيمه ٿه وده مه مي که شنه مي به ره به بيان هه ليده کرد، دوندي چيکان روناڪ ده بوون و نو قمي نيو شادمانی بوون باليان ليرواو هاتنه ٿيره و پاشانيش گه رانه وه، مه گهر نه؟"
نیشانچی گوٽي: "وايه."

ليناش دهنگي که له شيره کاني شنه فت، خيرا پوزيرازي بيدار کرده وه.

"بانگي که له شيران، دايکه، سوپاس بو خوا بانگي که له شيران، له کوٽوه ديت، دايکه؟"
"له کولانه مي تازه هاتوه کان. بهرله وهش، بهر له روڙيشٽني مندالاه کاني ٿيمه له م ديئيه ش که له شيره کان ده ياغونيند. که له شيره کاني ٿيمه که له شيري ده رايي بوون. له هه مائينکدا لانيکه م سي چوار دانه که له شيري ده رايي بان به خيو ده کرد. ده لئين که، له هيچ جيگايه کي دنيا ده ننگي له دهنگي که له شيري ده رايي جوانتر و خوشتر نيه. ٿه مرڙ کاتيک که له شيره کان ده ياغونيند دهنگي پينچ دانه له وه که له شيرانه مي ده راييش ده هات."

"کاتي خوئيندي که له شيره کان موسا ناغا بيدار بوو، له گهل بيستني بانگي که له شيره کان يه کسه به ره وه لاي په نجه ره رايکرد، سهيري چيکاني ده ور به ري کرد و زوري نه مابوو ٺاسو روناڪ بيٽه وه، وهک دياربوو له هه موو دنياو له هه مان چرک سات و هه مان سهعات و هه مان خولهک، هاوکات که له شيره کان ده ياغونيند. له بهر خزيه وه گوٽي چند سهيره.

حه سه ني راکردو گوٽي: "هيي، هيي، ٿه مانه هاتنه دوورگه مي ٿيمه، خيرو به ره که تيان هي نايه دوورگه. ده بيت له نيو ده راي گوٽ له دهنگي ٿه مانه بگريت، ٿه م دهنگه مرڙ خه ني ده کات، ده بجاته سهر باله کاني و ده بي اته به هه شت و له وي ده يگه رينيت، که ٺاسو روناڪ ده بي اته وه، کاتي ٽي په رين به نيو تيشک و روڙشايه کان. مرڙ وهک ٿه وه مي له حاله تيکي داموانه دايٽ ٺاگي له خو مي ده پر يت. زام و چي ٽيک که تا قولايي دل، تا موخي ٿيسقانه کاني رو ده چيٽ و ٿيدي له نيو ناچيٽ، هه رجاريک که به بيري ديت هه نو قمي نيو شادي و به خته وه ري ده بيت.

ٿه وان له کاتيکدا که به دهنگي که له شيره کان خه به ريان بوو بو وه وه هه ستيان به شادي و به خته وه ري ده کرد، تازه هاتوه کان به خه بهر هاتبوون و ده ست و دم و چاويان شوو شت بوو و

جلوبه‌رگیان پۆشیبوو، سەبەتە و تریان و گونیه‌کانیان هەلگر تیبوون، یەک یەک بە دۆلی دارزەیتوونکاندا، بێدەنگ و کش و مات بەرەو رەزەکان دەچوون. کە خۆرەهەلات هەموویان لە گۆرپانەکە ی ناوەرەستی رەزەکان لە دەوری یەکدی کۆبوو بوونەو، بێتەوهی لەگەڵ یەکدا بدوین چوونە نیو رەزەکان. ئەوانیش وەکو منداڵەکان هەریەکەو لە ناو رەزیکدا دانیشتن و بە هەشتایه‌وه کەوتنە تری خواردن. تا نیوەرۆ ئەوەندەیان تری خواردبوو کە بە زەحمەت دەیانتوانی لەجیی خۆیان هەستن.

تا عەسر لەنیو رەزەکان لەسەر ئەو خاکە داغبوو راکشان، کەمێک پشویان دا، پاشان دەستیان کرد بە پرکردنی سەبەتە و زەنبیل و توورەگە و گونیه‌کانیان. کارەکیان تا تاریک داهاات درێژە کێشا، دووبارە لە یەک جیا بوونەو زەنبیل بەدەست و سەبەتە بە کۆل و بە توورەگە و گونیه‌کانیانەو پەرتەیان لێکردو بە ئەسپایی و نهیئیی بێتەوهی هیچ رووداویکی ناخۆشیان بۆ بێتەپێش گەڕانەو نیو گوند. بریاربوو هەندیکیان بەو تریبەهی هینابوویانەو دۆشاو و هەندیکیشیان باسوق دروست بکەن و بەشیکیی دیکەشیان بە تەمابوون میوژان بکەن، ئەگەرچی لەنیویاندا هەندیکیان لەو کارانەدا تەواو شارەزا بوون، بەلام خاوەن باخەکان رینگەیان پینەدەدان کار لەنیو رەز و باخەکانیاندا بکەن و تەنانت لێنەدەگەڕان بە تەنیشت رەزو باخەکانیاندا تیشپەرن، بەلام ئیستا، دەیانتوانی ئەم زستانە بە ئاسودەیی بەرپیکەن.

کاری لێکردنەوهی تری تا هاتنی سی بەلەمی ماتۆردار و نزیکەیی سی کرێکار بەخۆیان و ژمارەکی زۆر زەنبیل و سەبەتە و شوکری ئەفەندی بەردەوام بوو. شوکری ئەفەندی، کرێکارەکان، موسا کازم ئاغا، مەلەک خانم، دکتۆر سەلمان سامی، نیشانچی، حەسەنی راکردوو و پزیشکی ئازەلان لەگەڵ پێریاز بەرەو لای رەزەکان بەرپیکەوتن. شوکری ئەفەندی بە جۆش و خۆشەوه بە پیش هەموان کەوتبوو، جار جار ئاوری دەدایه‌وه دەیگوت دەبینن کە رەزو باخی ئاوا باش و بەرگر لە هیچ جینگایه‌کی ئەم دنیا بەدەست ناکەون، ئەگەر ئەو باخدارانەیی کە کاریان لەو باخانە کردو و پێیان راکەیشتون لێرە بوان بەرپێزەوه نیوچاوانم ماچ دەکردن. تا زیاتر لە رەزو باخەکان نزیکتر دەبوونەو وروژانەکی زیادی دەکرد، خێرا خێرا و بەراکەردنەوه هەنگاوی دەنان و دەچوو پێش، رادەوهستا، ئاوری لە دواوە دەدایه‌وه، چاوەرپیی دەکرد تا ئەوانی دیکە دەگەیشتن، بەمشێوهیە گەیشتنە نیو رەزەکان.

شوکری ئەفەندی چووه نێو رەزەنیک، لە بن بەردنیک چاوەرێتی کرد تا ئەوانی دیکەش بگەنە ئەوی. کەمبیک دواتر ئەوانیش گەیشتن. لە نزیک دارتووینک لە دەوری یەکدی کۆبوونەوه. نزیکە یەنجا هەنگاوتیک نێوانیان لەگەڵ رەزەکان هەبوو، خەلکی دوورگە، خێراتر لە شوکری ئەفەندی ئەو مەودا یەنجا هەنگاوەبیبەیان تە ی کرد و چوونە نێو رەزەکان. کەمبیک دواتر شوکری ئەفەندی دیسان بەپێش هەموان کەوتبوو. بەخێرایبەکی زیاتر رینگاکە ی دەبێ، لە پێکدا راوەستا، هەندیک دەنگی نزم و نووزەئاسای لە قورگیهوه دەرجوو. ئەوانە ی دواوەتر پێیگەیشتنەوه، شوکری ئەفەندی تەنھا هەر توانی ئەوەندە بێت، پەنا بەخوا، پەنا بەخوا، پالی بە پۆیازەودا کە لە تەنیشتیەوه بوو.

"پەنا بەخوا، پەنا بەخوا، چیبووه؟ چیبووه؟"

پۆیازی بەجێهێشت، بە دەم ورتە ورت و بۆلە بۆلەوه بە راکردن چووه نێو رەزەکە، هەندیکجار رادەوهستاو دادەهاتەوه، سەیری ئەملاو ئەولای دەکرد. لەم ساتەدا پۆیاز لە پێشت و ئەوانی دیکەش بەدوای ئەودا دەڕۆیشتن. رەز پایەمال بووبوو و هیچی تێدا نەمابوو، رستە ی میوێکان پچراو و خۆلای و رەگی میوێکان هەلکەندراو... شوکری ئەفەندی بە بینینی ئەو دیمەنە پێبوو بوو لەوێ خراپتری بەسەر دیت و هەر ئیستا نا ئیستا لە هۆش خۆی دەچیت، بەلام هیچی لێنەهات، روخساری زەرد زەرد هەلگەرا، نێوچاوانی گنج گنج بوو، لێوێکانی شین هەلگەران، دەستەکانیشی دەلەرزین. دەینەراند و دەڕۆیشتن و دەیگوت: "پەنا بەخوا، پەنا بەخوا، هەموو رەزەکانیان هەلگۆشبون، کێ ئەم کارە ی کردووه؟" بەهەر لایەکدا دەڕۆیشتن لەلایەکی دیکە خراپتر بوو:

"پەنا بەخوا، پەنا بەخوا، خویە کێ ئەم کارە کردووه؟ کێ ئەم کارە کردووه."

نزیکە ی نیوێ رەزەکیان بەسەرکردبوو. تا زیاتر دەچوونە پێشەوه رەوشەکە خراپتر بوو. هێشووکان لەو گۆرە بەسەر یەکدا رۆکراوون و پێشیل کرابون. سێ کرێکار بە راکردنەوه رووبەرۆیان هاتن، هەناسەیان سوار بووبوو، لەبەردەم شوکری ئەفەندی راوەستان و گوتیان:

"ئیمە بە راکردن و خێرا خێرا هەموو رەزەکە گەراین. توخوا ئەو جیگایانە ی ئیمە چوونێ ئیوێ نەچنی، رەزەکە هیچی نەماوه، زۆریەشیان لە رەگ و ریشەوه دەرھیناوه. لەهیچ یەک لە رەزەکانیشدا هێشوو تری هیچ تەنەت دنکە تریبەکیش نەماوه. هەموویان زەقن کردووه. با بگەرێنەوه جەنابی شوکری ئەفەندی."

"بابگەرێنەوه کورپنە، راکەن راکەن بۆ خوارەوه، بەلەموان بدۆزنەوه، زەنبیل و سەبەتەکان هەلبگرن و بیانخەنە نێو بەلەمەکان، خێرا بن بابڕۆین."

شوکری ئەفەندی دووبارە کەوتەووە روژبەش، کەمێک دواتر گەیشتەووە کرێکارەکانی، لەگەڵ ئەوان پێی پێوەنا بۆ خوارێ، هەموو شتەکان داندرابوونەووە نیو بەلەمەکان، خۆشی سواری بەلەمێک بوو، ماوەیەک بیری کردەووە، لە بەلەم هاتەدەر، هات لەسەر تەختەکانی ژێر دارچنارەکان دانیش، سەری خستە نیو لەپێ دەستەکانی. کەمێک دواتر ئەوانی دیکەش هاتن، لە بەرامبەری دانیشتن.

شوکری ئەفەندی دەستەکانی لادان و گوتی:

"لەبەر ئەوەبوو لە هیچشوینێک رینگەیان پێنەدەدان توخنی رەزو باخەکان بکەون. لە هەموو جینگایەک هەر ئەو کارەیان کردووە. بێیۆزدانانە، خوانەناسانە، فریان بەسەر مروڤەووە نیو." "ئێمە ببوووە شوکری ئەفەندی، ئێمە ئاگامان لە هیچشتێک نەبوو."

دکتۆر سەلمان سامی گوتی:

"ئەو دەبێت کەتنی کی بێت شوکری ئەفەندی؟"

شوکری ئەفەندی گوتی:

"بۆچی لەمن دەپرسیت، ئەمە تۆڵەکردنەووەیە کاک دکتۆر، هەر سبەینێی یەكەم کەس تۆ تێدەگەیت کاری کۆ بوو. خواخافیز، ئومێدەوارم دارزەیتوونەکان بە دەردی ئەمانە نەبەن." هەمووان پێکەووە هەستان و تا سەر ئەسکەلە لەگەڵیان چوون و بەرپێیان کردن. دواى دوورکەوتنەووەی بەلەمەکان چوونە ژێر دارچنارەکان، هێشتا لەسەر تەختەکان دانەنیشتبوون کە دکتۆر سەلمان سامی گوتی:

"شوکری ئەفەندی، مەبەستی شوکری ئەفەندی لەوێ گوتی ئومێدەوارم دارزەیتوونەکانیش بە دەردی ئەم دارمێوانە نەبەن چیبوو؟ واتە ئێمە بووین ئەم رەزانه مان ئاوا لیکردوون؟ دەیه‌ویست چیلێت؟ بەمنی گوت یەكەم تۆ دەزانیت دزەکان کۆ بوونە، مەبەستی چیبوو؟ واتە دەیه‌ویست بلێت سەردەستەى دزەکان من بوومە؟"

پۆریاز گوتی: "هەرگیز کاک دکتۆری هێژا، هەرگیز قوریان، مەبەستی ئەو بوو کە کەسانی وەك ئێوەی ساردی و گەرمی چەشتوو دەتوانن بیاندۆزنەووە. رەنگبێت بشیویستبێت بلێت تۆ دەتوانیت یەكەجار ئەو گورگانه ئاشکرا بکەیت."

دکتۆر سەلمان سامی لە کاتی کدا دەناخاوت موسا ئاغا وەکو تۆپەکیک شادمانی هاتە نیو و

گوتی:

"باشه كه لېرهيت قاسيلى" پاكه تيكي به دهسته وه، دايه قاسيلى، "نامه كه دهريننه و بۆ هاورپيه زۆر بهرپزه كاتم بيخوينه وه. ئەوانه هه مېشه به مرۆقېوونيانه وه بونته هاوبه شي ئيش و نازاره كاني من. ئيستا واباشه ئەو شادي و خوشيهي من شادتان بكات."

قاسيلى له كاتېكدا نامه كهي بۆ توركي وهرده گېرا، بۆ ئاماده بواني خوئنده وه. نامه كهي پر سۆز و برايانهي هاورپي موسا ئاغا، واته جه نه رالّه زيندانيه كهي بوو. چيدي نه يانتواني له زيندنام بهيئنه وه و نازاديان كردم. ده پرسيت ئەو هه موو دۆست و ئاشنايه م هه بوون كه چي نه يانتواني ريگه له دوورخستنه وم بگرن، فلانه كه سيش، به هه مان كه سيش، ناوي ژماره به كهي ديكه شي هيئابوو، نووسيوي به زويي به كه مچار له كرئت و پاشان له ئەسينا به كدي ده بيننه وه. دواي ته واوبووني نامه كه ئەوانه ي له وي بوون هه موويان پيئده كەنين. پۆيرازيش ئەگه چي دلئ تزي بووبو له خەم و كۆقان ئەويش پيئكه ني. هه موويان به كه به دهستي موسا ئاغايان گوشي و پيرۆزبايان ليكرد. پۆيراز زياتر و به جۆشتر له هه مووان پيرۆزبايي ليكرد. پۆيراز له لايه كه وه دلئ پر بوو له خەم و گريان له ناخيدا سهري هه لدا بوو و له لايه كهي ديكه له خوشحاليان شيت بووبوو.

رۆزي دواتر، كاتي بانگي كه له شيران، ئەوده مەي شنه ي بهر به بيان هه لده كات نيشانچي هاته سه ر ئەسكه له. ئەحمەد له نيئو به له مەدا خه وتبوو. نيشانچي بانگي كرد، ئەحمەد گوتي: "لېره م وهستا."

"جله كانت پۆشيوون؟"

"هەر ئيستا ده يانپۆشم و ديم وهستا."

كه ميئك دواتر ئەحمەد به به له مە بچووكه كهي هات و گوتي:

"فهرموو قوربان."

"وه ره ئەحمەد، وهره سه ير بكه ئەمرۆ بۆنيكي ناخۆ له دوورگه ديت، وهره بزائم تۆش ئەم بۆنه ناخۆشه ده كهيت؟"

ئەحمەد گوتي: "ديت وهستا، ديت بۆنيكي گه نيو ديت."

"نه كا له ده رياوه بيت، ئەحمەد؟"

ئەحمەد روي كرده ده ريا، بايه كي نه رم له ده رياوه ده هات، كه پوي روي له ده ريا راگرت و

گوتي:

"نا وهستا، بۆني ده ريا خو شه."

ئەحمەد چەند جار ئېك بە دەۋرى خۇيدا ۋەرسورا:

"دەريا بۇنى خۇشە، دەريا بۇنى دەريا دەدات ، ۋەستا ئەم بۇنە ناخۇشە لە دوورگە دېت، ۋەستا."

نیشانچى بېتەۋەى ھېچ بلىت چو لە ژىر دارچنارەكان دانىشت. ئەحمەد بېش ھات لە تەك ئەۋدا دانىشت. بۇنەكە ھەندىكجار دەھات و ھەندىكجار نەدەھات. ئەحمەد ئەمپۇ ناچىنە راۋەماسى زانىم بۇنەكە لە كۆيۈە دېت. تۆ پىرۆ لە نىۋو بە لەم بنوو. كەلە شىرەكان دەنگيان نەما، زۆرى نەماۋە ئاسۆ رووناك بېتەۋە. منىش دەجمەۋە مالى. دەتەۋىت بچىنە مالى ئىمە پىكەۋە بەرچايىمان بچۆين."

"باشە ۋەستا."

چوۋنەۋە مال، سولتان بەيانى زوو لە خەۋ ھەستابوو و بەرچايى نامادە كىرېوو. ئاسۆ خەرىك بوو رووناك دەبوو. بۇنى چا مالى پىر كىرېوو، بەلام بۇنى گەنىۋىش لە دەروە دەھات.

"پىشتەر ھېچ بۇنىك لە دوورگە نەدەھات نیشانچى، ئىستا دوورگەكەت بۆ ۋاى لىتھاتو؟ ئەۋ بۇنە سەرو دلى مرۆف تىكەلدىن."

نیشانچى بە بىتاقەتتەۋە گوتى: "دوورگەيە بۇنى لىدېت ئىدى."

سولتان گوتى: "با بۇنى لىبېت. لە گوندى ئىمەدا، كاتىك با ھەلىدە كىرە لە ھەموو لايەكى گوند بۇن دەھات."

"دەزام، گوندى ئىمە بۇنى لىدەھات، بۇنى لىدەھات، ۋەلى بن ھەر بەردىك خەلەخانەيەك بوو. ھەموان قونيان بە پىلوۋكە بەردان دەسپىۋە. لىرە خەلەخانەكان لە نىۋو خانوۋەكان دان و مەسپىنەش لە بەردەستى ھەموان ھەيە."

"سوپاس بۆ خوا كە خانوۋەكان خەلەخانەيان تىدايە، ئاۋىش لە مەسپىنان، سوپاس بۆ خوا، سوپاس بۆ خوا، ھەزارجار سوپاس بۆ خوا."

بەرچايەكى تىرۋتەسەلىيان خوارد. لەسەر سفردا ھەنگۈنىش ھەبوو. نەك ھەنگۈنىنى دوورگە... لەۋكاتەۋەى سولتان و نەۋەكان ھاتبۇون ھەنگۈىن لەسەر سفردە نەپراۋو.

"ئەحمەد مەن دەجمە لاي پۇيراز. ھەلىشەستابىت بە نەپرىەك ھەلىدەستىم."

ئەحمەد گوتى: "منىش دەجم ماسيان دەگرم."

نیشانچى گوتى: "زۆر باش دەكەيت پىرۆ."

چووه لای پیراز، ئەوان زۆر دەمێک بوو لە خەو هەستابوون، فاسیلێش هاتبوو، دایکە لێنا لە دەوری مێژەکه بوو، دانیشتبوون و بەرچاییان دەخوارد.

"نۆشی گیان."

"تیمەش خواردوو مانە، فەرموون دانیشن." کورسیه که ی نیوه راستی نیشان دان. خۆشی له کورسیه که ی تەنیش تە نیشانچی دانیش ت.

نیشانچی گوتی:

"تاگاداری رووداوه کهیت؟"

پیراز پرسى: "چیبوو؟"

"لووتی تۆ هەست بە هیچ بۆنیک ناکات؟"

"با، جار بە جار بۆنیکى زۆر ناخۆش دیت، دیت، بەلام یە کەسەر نامییت. ئەو بۆنى چیه؟"

فاسیلی گوتی:

"من نێستا بۆنى وام لەم دوورگه یه نه کردوه. وامزانی بۆنى که لەشی مانگا یان هی ئەسپ یان هی و شترێکە که ئاو هینابیتیه لیوار، دوتنی له گەردی بەیانیه وه تا نێستا هەموو لیواری دوورگەم لیکداوه، بەلام هیچ که لەشیکم نەبینی. دیسان جارێکی دیکەش هەموو دوورگە دەگەرێم بزائم ئەو که لەشه له هەر جینگایه ک بیت دەیدۆزمه وه."

نیشانچی گوتی: "زەحمەت مەدە بەر خۆت کاکۆ، خۆت ماندوو مەکە. ئەوەندە ئەو لیوارانە گەراویت لیتپراوه فاسیلی. مرۆ ئەوەندەش ناتوانیت بە دواى بۆنیکدا بگەریت بزانییت له کوێوه دیت کاکى خۆم، محابن نیه بۆ تۆ؟ دواتر پینکەوه دەچین دەیدۆزینەوه. ئەو دکتۆرە شیتە دەمانچەى پێیه، ژەهرى کردۆته نيو بتلان؟"

"مانگامانزان، بەبیرتە شوکری ئەفەندى چيگوتبوو؟"

"چيگوتبوو؟"

"لەبارەى کۆچبەرە ئەنەدۆلەیه کان گوتبووی، خەلکی ئەو ناوچەیه نەک هەر نایانەوێت بۆ کارکردن بیانبەتە نيو باخەکانیان، بەلکو تەنانەت هەر بشیانینن. گوتبووی بچنە نيو هەر باخیک سێ بەرامبەر زیاتر ئەو میوهیه دەخۆن که کۆی دەکەنەوه."

"تەمەم بیستبوو."

"کەواتە بابچین کەلاکە بۆگەنیوه که بدۆزینەوه."

گوتیان: "بابچین."

نیشانچی به پیشکەوت و ئەوانی دیکەش کەوتنە دواى. نیشانچی هێندە بەخێراى دەروەشت
کە پۆیراز و قاسیلی بە زەحمەت دەیانتوانی پێبەگەن. دواى رەت بوون لە چەند خانوویک، نیشانچی
بەرامبەر دیواری باخچەى خانوویکی قاوہیی لەجیى خۆى رەقەهەلات. پۆیراز و قاسیلیش لە تەک
ئەو راوہستان، لە ھەموو لایەکی باخچەکە لەنیو پرکی تەماتە وشکبووہ کانەوہ بۆن دەھات. سەیری
یەکدیان کردو پۆیراز گوتی:

"بۆنیکی زۆر دیت."

قاسیلی لەکاتیئەدا گوتی: "زۆر."

نیشانچی گوتی: "رەوانی، رەوانیان گرتوہ. نەمدەزانى رەوانى ئەوہندە ئەو بۆنە پیسەى ھەبە."
قاسیلی گوتی:

"ھەناویان بۆنگرتووبووہ."

روخساری ھەرسێکیان کوریشکی کردبوو. لە پێش ئەو خانووەدا رەتبوون، گەیشتنە ھەندیك
خانووە بەرێز لە رۆخ یەکدیوہ ھەلکەوتبوون، بەرامبەر پەرژینی باخچەبەک راوہستان. لە ھەموو
لایەکەوہ بۆنیکی تاقەتپرووکین دەھات. ئەو بۆنەى کە لای پرکە تەماتە وشکەکان دەھات زۆر
ھەراسانى دەکردن. پۆیراز بە پیشکەوت. دەستمالەکەى دەرھینا بە بەردەم لووتیوہ گرت. بە
کەمبوونەوہى بۆنەکە ھەنگاوہکانى خێراتر کردن. تا لیوار دەریا چووہ پێش.
پۆیراز بە روویکی گژوہ گوتی:

"بابچینە لای دکتۆرەکان، نەوہک ئەم دۆخە ببیتە مایەى نەخۆشیەکی بەریلاو و لینگرتنەوہ. لە
مەیدانى جەنگى دوملوپینار، وەک دەیانگوت، لەو سەربازانە پریووبووە کە یان بەسەریەکدا
کەوتبوون یان پشتیان بەیەکەوہ داووبو. بۆنیکی وا لە تەرمى مردووہکان دەھات کە ھەرکەس
بۆنەکەى بکردبوو یەکجێ دەمرد."

قاسیلی گوتی:

"من لەوئ بووم، دەتزانى؟"

پۆیراز گوتی:

"منیش ئەو شتانەى بیستوومە باس دەکەم. تۆ لەوئ ھەندیك کارت دەکردن، وانیه؟"

"له فهوجى سەربازە كرىكارەكان بووم، تەرمى سەربازە يۆنانىيەكانمان ھەلدەگرتن و دەمانبردن فرېتمان دەدانە دۆلەتك. بۆنى ئەو تەرممانە وەكو تىزاب واپوو، جەرگى مەزقۇنى كون دەكرد. ئەگەر تەرمەكانمان فرېنەدابان و راماننەكردبووا سەرچياكان، لەبەر ئەو بۆنە گەنيوھ دەخنكاين و دەمردين. زۆرانم بينين كە لەبەر چاوى خۆم ئەو بۆنە قورگى گرتن و ھەناسەى راگرتن و خنكان و مردن."

"نەكا ئىمەش واما نلىبىتت و لە مەيدانى جەنگى دوورگەى كارينجا لەبەر ئەو بۆنە بخنكىين و بمرين؟"

فاسىلى بە ترسەوھ گوتى: "خوا ئەو رۆژە نەھىيتت."

ئاوا بە دەم قسەكردنەوھ چوونە لای دكتورەكان. دكتورەكان لە نۆرپىنگەكەيان بوون. نيشانچى كە جارئك كەمىك پىشتەر خۆى و نكردبوو لەبەر ئەو بۆنە و لەترسى ئەوھى بخنكىت گيانى خۆى قوتار بكردبوو و پەناى بردبووھ بەر دكتورەكان، ھىشتا نەيتوانىبوو ھىچ بلىت.

دكتور سەلمان سامى گوتى:

"فەرموون، فەرموون دانىشن." دكتورەكان ھەستان و جىگايان بۆ ئەوان كردهوھ. كورە گەنجىكى نامۆشيان لە گەلدا بوو:

"جەنابى والى مامۆستاي بۆ خوئىندنگەكەمان ناردوھ. ئىمەيش ھاوكارىي دەكەين، دەرس دەلئىنەوھ. كاك پۆيرازو كاك جەمىلش جار بە جار ھاوكار دەبن و دەبنە مامۆستا. فاسىلى دەتوانىت خوئىندنگە نيشانى كاك سودقى بەدەيت؟"

كاك سودقى و فاسىلى ھەستان و رۆيشتن.

پۆيراز دواى ئەوھى كە كەمىك ھاتەوھ سەرخۆى گوتى:

"بەپۆيران، دكتورىنە شتگەلئىك ھەبە دەمانەوئىت عەرزى بە خزمەتتان بكەين."

"چىھ؟"

پۆيراز و نيشانچى كىشەكەيان لە ھەوھل تا كۆتايى باسكرد.

دكتور گوتى:

"پىشتريش شتەكە تىگەيشتبووم، بەلام ئىستا باشتەر تىگەيشتم كە شوكرى ئەفەندى بۆچى دەيگوت لىناگەرپىن كۆچبەرە ئەنەدۆلئىيەكان نزيكى باخەكان بن.

دیاره، شهوده مهی که شوکری شهفندی لیره دهرویشته، دهیزانی کی باخ و رهزهکانی بهو دهرده بردوون. به بیرمه گوتی یه کم تۆ تیده گهیت. نیوه ههر دهلین رهوانبوون، رهوانبوون، رهوانبوون نیدی چیه؟"

نیشانچی سهری باسه کهی گرتوه دهست:

"نیوه دهلین سکچوون، نیمه دهلین رهوانبوون. شهمانه چۆن شه رهزانه یان بهو گهوره بییه به جاریک ههلوشین؟ به شیوه یه که په لاماریان بۆ بردوون که هه موو ترییه که یان خواردوه، ورگیان وه کو هه نبانهی لیتهاتوه. شه مه کاری روژیک و دوو روژان نه بووه. شهوانه به چند روژیک شهوه یان کردوه."
"نیمه شه له پشت بهردی کهر بووین و ناگامان له هیچ نه بووه."
"ههلوشین یانی چی؟"

"واته له رهگ و ریشه وه دهره یانانی دار و دره ختی دارستانیك، ته فرو توناکردنی که دو لك و په لکی داران. واته ههلکه نندی ته نانهت بن دارانیش، واته گوژینی دارستانیك و رهزو باخیک و کردنی به بیابان، واته هه موو شتیکیان بۆ سه رده می یه کیك بوو یه کیك نه بوو گه راندۆته وه."
"خوایه رهزهکانی دوورگی نیمه یان ههلوشین. نه کات شهمانه روژیک بیت شه دوورگه یه شه به یه کجاری ههلوشن. یاللا هه ستن بابچینه لای شه ههلوشکه رانه."

هه موان پیکه وه ههستان، سهلمان سامی به پیشکه وت و شهوانی دیکه شه کهوتنه دوی، سهلمان سامی تووربه بوو، ههر بۆله بۆلی بوو. هاتنه مال.
پۆراز گوتی:

"با لیره بوهستین قوریان. بۆن دیت." سهلمان سامی راوهستا. "بۆن دیت." کونه لووتیان دهکرایه وه و دهبه سترا. "بۆن دیت." رویشته نیستا خیراتر دهرویشته. "بۆنه که زیاتر بوو، زۆر زیاد." بهرامبهر په رژی نی باخچه یه که، بهرامبهر دیواری باخچه یه که راده وهستا، سهیریکی باخچه کهی دهکرد، بۆله بۆلی نه دهه ما، "بۆن دیت، بۆن دیت، بۆن تا که شهکه لانی ناسمان دهچیت. گه ده وهه ناوی شهمانه بۆنگرتوو بووه، بۆنی لاشه ی لی دیت." دیسان دهرویشته، که میك دواتر له بهردهم چیلهی باخچه یه که دهه ستا، بۆله بۆله کهی دهبری، دهیگوت: "ناو که پووم ده زوو ریته وه، ده زوو ریته وه." دیسان دهرویشته پیش. سه ره نجام گوتی: "شه بۆنه جهرگ و هه ناوم له دهه م دهردی تیت، هه موو گیانم بۆنگرتوو بوو، بۆنگرتوو بوو. له چاناک قه لآو لیره شه زۆر جار بۆنی پی له که لله ی داوم، هیچ بۆنیک وه کو شه بۆنه جهرگی هه لا هه لا نه کردووم. بۆن دیت، بۆن دیت." بۆ دواوه گه راپه وه.

بەراکردنەو دەپزۆشت و تاسمەپەکی برد، لەو کاتەدا پۆیراز دەستی گرت، گوتی: "کاک دکتۆر کەمبێک بوەستە، لەو شوپنەپەکی کە بۆنەکەپە لیدیت خەریکین دوور دەکەوینەو. کەمبێک دان بە خۆتاندا بگرن. کاک دکتۆر." تا دەهات لە چەقی بۆنەکە دوورتر دەکەوتنەو تا دوورتر دەکەوتنەو خیراییان کەمتر دەبوو.

کە گەپشتنە نۆپینگەپ دکتۆرەکان هیچ کامیان شەنگ و پرستی تیدا نەما بوو. دکتۆر سەلمان سامی هەر کە هاتەو زوورەو، یەکسەر بۆ لای رەفەپ دەرمانەکان چوو، یەک یەک سەپیری دەرمانەکانی کرد.

"نپە، لپرە بەپپپ پپپپست دەرمانی سکچوونمان نپە کە بتوانین ئەو هەموو خەلکە دەرمان بکەین، ئەگەر هەشبوا بە دەردی چپ دەخوارد."

بە دکتۆر خەلیل رەفەتەپ گوت: "با ئاو بکولپنن و بەردەوام ئاوی کولاو بچۆنەو، رات چپە؟"

"ئاوی کانپە کە زۆر پاکە، دەتوانن هەر ئاواش بپچۆنەو قوربان."

"چ پپشنپانپکی دپکەت هەپە خەلیل، بۆ وشکە پلاو رات چپە؟"

"نەمانە برنجپان نپە قوربان."

"ئاتوانپ بکپن؟ ئاتوانپ قەدرپ بەلەموان بپپپنە شارۆچکە؟"

"زەنگە نەتوانپ لە شارۆچکە برنج بۆ ئەو هەموو خەلکە فەراھەم بکەین."

"نەتوانپ؟"

پۆیراز گوتی:

"قوربان، دەپپت عەرزت بکەم کە لە ئەنەدۆل دەتوانم بپم هپچکەس برنج ناخوات."

"هەر ناچۆن؟"

"زۆرپەپان ناچۆن."

"شتپکی دپکەت بە مپشکدا ناھپت خەلیل؟"

"بەدی قوربان."

"چپ؟"

"پەتاتە قوربان. بەراورد بە برنج هەرزانترپشە."

"نەمدەزانی پەتاتە هپندە هەرزان بن."

نپشانچپ چوو نپو گفتوگۆپ دکتۆرەکان و گوتی:

"جەنابى دىكتور، مەن ئەۋدەمەي سەربازى راكردوو بووم چومە ئەمسەر تا ئەوسەرى ئەنەدۆل. چەندىن مانگ و سال بوو بە قاچاغى لە ئەنەدۆل دەسورپامەوه. خەلكى ئەنەدۆل گەر بزانن سەربازىك رايكردوه پەناي دەدەن و دەستى دەگرن. لە ھەندىك شویندا ۋەكو زاھید و پیاوچاك سەبىرى سەربازى راكردوو دەكەن. لە ھەندىك شوینی ئەنەدۆلئیش دەیانگرن و رادەستى حكومەتیان دەكەنەوه."

"ھا نیشانچى، تۆ مەگەر نەتدەويست سەبارەت بە برنج و پەتاتە شتىك بلئیت؟"
"مبوروە دىكتور، دەلئین پیاو كە پیر بوو زۆر بلئى دەكات. دەمەويست بیژم، لە ئەنەدۆل لە ھەر گوند و شارۆچكەيەك بە مەنچەلان پلاساوارى بە گوشت لیدەنئین، برنج تەنھا لە مالى دەولەمەند و ئاغا و بەگان لیدەندريت، ئەويش بە دەگمەن."

"ئىگەيشتم نیشانچى."
"سوياست دەكەم سەرگورد."
"ئىستا ئىمەش لە بودجەي دوورگە پارە بە قەدرى بەلەموان دەدەين باجپیتە شارۆچكە فەردە فەردە پەتاتە بكريت و بە بەلەمەكەي بيانھيئیتەوه. تۆ بلئى سەبەي تا دەمە دەمى نيودرۆ بتوانیت خۆي بگەيەنیتەوه ئيرە؟"

"ئەگەر بیهويت دەتوانیت."
"ئىستا، تازووہ پىيلئین با بيتە لای من."
"ھۆسمەن ھەستا، گوتى: "ھەر ئىستا كاك دىكتور." چووہ دەرەوہ، ھەر زوو گەرايەوہ: "وادئین، كاك دىكتور."
"كى دئین؟"

لەو دەمە ھۆسمەن دەچووہوہ دەرى بۆيە گوتى لە پرسبارەكەي دىكتور نەبوو.
نیشانچى گوتى: "دەتەويت كى بن، جگە لە رەوانیەكان، ئەو سەرو سەدانانەوہ لەوان بترازیت دەيیت ھى كى بيت."

كەمىك دواتر سەرو سەداكە زياتر بوو، پاشان تاويك بيەدەنگ بوون، دەنگى ھەندىك پیاو و ژن تا نيو نۆرپىنگەكە ھات، ئەوانەي كە لە ژورەوہ بوون، بەر لە ھەموويان دىكتور سەلمان سامى، ھەموويان چووہ دەرەوہ. پیاوان، ژنان، مندالان، مەوداي نيوان دەرياو نۆرپىنگەيان پىر كىرەبوو. نیشانچى كورسيىكى لە نۆرپىنگە ھەلگرت و بردیە دەرەوہوہ چوو لەسەر كورسيەكە راوہستا:

"دراوسییان، به خیریین، سه فاتان هیئایه دوورگه که مان، ده زانن جیتان سهر سهر و سهر چاوانه، چیبوه که هه مووتان پیکهوه و به یه کجاری هاتوونه ته ئیره، کیماسیهک، یان داخوایه کتان هه یه؟ ئه و پیاوهی که له رۆخ من راوه ستاوه ئه وه دکتۆر سهرگورد سهلمان سامیه، ئه م به پیره شه که له لای چه پمه وه یه دکتۆر خهلیل ره فعه ته. هه ردووکیان ئه وده مه ی که ئیمه له جهنگ بووین دژی ئینگلیزه کان، خه ریکی ده رمان کردنی نه خوۆش و برینداران بوون. پاشان که ئه وانیش بریندار بوون دکتۆره براده ره کانیاان ئه وانیاان ده رمان کرد. فه رمانده کانیاان ئه وانیاان نارده وته ئیره. ئه و شوینه گه وه یه ی که رماوه ئه وکاته ی ده هاتن بینیتان ئه وه کاتی خوۆی کلیسای ئه م دوورگه یه بوو. له بهر ئه وه ی ئیره له چاناک قه لاره نزیکه، سوپا ئه م کلیسایه ی کردبووه نه خوۆشخانه، برینداره کانیشی ده نارده ئیره. به کورتی، دکتۆره کان نه خوۆش و بریندارگه لیککی زۆریان لیره ده رمان کردن و نارديانه وه بۆ شاره کانی خوۆیان. ده لئین دکتۆره کانی ئیره شه و رۆژ بیوچان کاریان کردووه و هه زاران سه ربازیان چاره سه ر کرده. ژنان و پیاوانی دوورگه شه هاوکاری دکتۆره کانیاان کرده."

دکتۆر سهلمان سامی گوئی:

"به سه، کاکه، به سه نیشانچی. من و دکتۆر خهلیل ره فعه ت ئه وان رۆژان پیکهوه بریارماندا ئه گه ر زیندوو ماین بیینه ئه م دوورگه یه و تا ماوین لیره بژین، بۆیه هاتینه ئه م به هه شته. ئیوه شه به خیر بین. هه مووتان پیکهوه هاتوون، ئایا داخوایه کتان له ئیمه هه یه؟ یه کیکتان بیته ئیره لای من، داواکه تانمان پیلئیت."

ژنیکی بالابه رز به شالیکی لاهووریه وه له نیو خه لکه که هاته ده ر و تا نزیک دکتۆر هاته پیتش، له وئ راوه ستا، پرچی لاجانگه کانی سپی سپی بوو و خه زیمیککی ئه لقه داری نه خشیندراوی زۆر جوانی به په ره ی لووتیه وه بوو.

"ئیمه یان نارده ئیره ده ستیاان خوۆش بیته. ها، له بیرمکرد ناوی خوۆمتان پیلئیم، پیمده لئین کاراجا ئه لیف. ئیوه شه به باشی پیشوازیتان لیکردین. له و کاته وه ی له شاره کانمان، دوا ی ته فرو توونابوون و له نیوچوونی سه ربازه کانمان، رامانکرد، چه ندین سا له له هه چشوینیک وه کو مرۆف هه لسوکه وتیاان له گه لدا نه کردوون ته نه ا لیره نه بیته. ئیمه چیمان کردبوو که لینه ده گه ران له ره زو باخه کانیااندا کاربکه یین، لینه گه ران ته نانه ت به ته نیشته ئه و ره زو باخانه شدا تیپه پیرین، له و شوینانه ی که ته نانه ت دنکه ترئیه کیشمان نه خواردبوو، هوروزمان کرده سهر ئه و ره زانه ی که

مندالّه کافمان دۆزیویواننهوه، یه کببین و شهو و رۆژ تریمان خوارد، هه مووشمان تووشی رهوانی بووین و بووینه ته ئیستک و پیست.

له وده مهی هاتبوونه ئهوی لیکدا لیکدا پیاوان و میردمندالانی دۆخین به دهست و ژنان و کچۆلهی دامه نی کراسه کان به دهست نیو قه ره بالعی ئه و خه لکه بیان شهق ده کرد و رابانده کرده لیوار ده ریا و نیو ده وه نه گهزه کان و لهوی داده نیشتن. دهنگی سکچوونی هه ندیکیان تا ئهوی ده هات. ئه م رهوشه پسانه وهی نه بوو.

"ئیمه به چی بزانی رهزه کان هی دوورگه ن، ئیمه به چی بزانی رهزه کان هی ئیمه شن. وامانزانی بیخواه ن، شهو و رۆژ له نیو ئه و رهزانه له ترئ بترازیت هیچی دیکه مان نه خوارد. چیبکهین، تریبه که زۆر خوش بوو. خواردمان و خواردمان و ورگمان هه لمسا. ئیمه به چی بزانی، هه موومان تووشی رهوانبوون بووین. ئه گه ر فریامان نه که ون ئه و رهوانبوونه هه موومان ده کوژیت. گوتمان رهزیکی بیخواه مان دۆزیه وه، لهوی دامانکوتا.

ئیمه نه خۆشانی نیوه رۆح، رهوانیمان گرت. هه م تری دوورگه مان گشتی هه لگوشی، هه م هه موومان دۆخین به دهست راده کهین و راده کهین بۆ نیو ده وه نه گهزه کان و چاوه روانیشمان له نیوه ههیه که فریامان بکه ون. ئیستا کهوا خه ریکم له گه ل ئیوه دا قسه ده که م، به سه ختی پیش به خۆم ده گر م، قسه کانی ئیوه تهواو بن ده بیت هه موومان خیرا برۆین خۆمان بگه یه نینه ده وه نه گهزه کان، ئیوه شه له بهر ئه و بۆنه ناتوانن له دوورگه میننه وه. ده رمانان بده نی، ئیوه خوا دکتۆره به ریزه کان، ئه و سه ربازانهی که ئیوه ده رمانتان کردن و نه تانکردن ئیمه هیناومانه ته دنیا، ئیمه ئه وانمان گه وره کرد، ئیوه خوا ده رمانان بده نی."

دکتۆر سه لمان سامی به دهنگیکی ره ساوه گوتی:

"باش گوئی له قسه کاتم بگرن، که میك دان به خۆتان بگرن، پاشان که قسه کاتم کرد ده پۆن و هه رچه نده بتانه ویت بچه ده ره وه. ده چن له کانی ئا و ده به ن و ده یکو ئینن. ئاوی کانیه که ئه وه نده پاکه ته نانه ت ده توانن نه شیکو ئینن. له به یانیه وه تا شه و دادیت له شه ویشه وه تا به یانی دادیت به کرپز ئا و بچۆنه وه. هه ره ها په تاته ش بچۆن. ره نگه بلین په تاته له کوئی بینین، من له سالحه فن دیم پرسی، ئه و له دوو کانه کیدا ته نها یه ک فره ده په تاته ی هه یه. ئیستا قه دربی به له موان ده نیر مه شارۆچکه، پییده ئیم هه رچی په تاته له شارۆچکه هه یه بیان کرپت و بیاخاته نیو به له مه که ی و

بیانیه‌نیتته‌وه. تا سبه‌ینی پەتاتە‌کامان دە‌گە‌یه‌نیتتی، کورپیککی باشە، تا‌کو سبه‌ینی دە‌مه دە‌می نیو‌ه‌رۆ پەتاتە‌کان دینیت.

کاراجا ئە‌لیف پرسی: "ئە‌ی دە‌رمانە‌کان چی؟"

"باشترین دە‌رمان ئە‌وه‌یه‌ که شە‌و و رۆژ ئاو بخۆنە‌وه، هە‌روه‌ها پەتاتە. پەتاتە‌کان لە‌نیو ئاودا دە‌کولینن، خوینان پێ‌دا دە‌کە‌ن و دە‌یاخۆن. تا‌کو باش دە‌بن ئە‌وه دە‌کە‌ن. دە‌مه‌ویست بلی‌م برنجیش بێ‌نن، بە‌لام لە‌ شارۆ‌چکە‌ برنج بۆ ئە‌و هە‌موو خە‌لکە‌ کوا دە‌ست دە‌کە‌ویت. ئە‌گەر هە‌شبی‌ت زۆر گرانه، جگە‌ لە‌وه برنج بە‌بی زۆر بیتام دە‌بیت. بێ‌دە‌نگ بوو، پشوو‌یکیدا، گوتی: "تاویک سە‌بەر بگرن."

لە‌نیو خە‌لکە‌ که دە‌نگ بە‌رزبوو‌ه‌وه:

"تاتوانین سە‌بەر بگرن."

"شە‌لوارە‌ کامان پیس دە‌کە‌ین."

"هە‌موو گیامان پیس دە‌بیت."

"رینگە‌ بدە‌ برۆ‌ین."

"دە‌چین لە‌دە‌م لی‌واره‌ که دادە‌نیشین و شە‌پۆ‌له‌کان رای‌دە‌مالن و ئە‌م دوورگە‌ بە‌هە‌شتیە‌ش بۆ‌نگرتوو ناییت و چیدی‌که‌ که‌پووی ئی‌وه‌ش نازووریتە‌وه."

"برۆ‌ن و خێ‌را وەر‌نە‌وه. هێ‌شتا قسە‌م ما‌وه‌ لە‌گە‌لتان. خێ‌را، خێ‌را، خێ‌را برۆ‌ن و بگەرینە‌وه." لە‌ چاو‌تروکانیکدا بلا‌وه‌یان لی‌کرد. هەر زووش کاری خۆ‌یان ئە‌نجامدا لە‌کاتی‌کدا دۆ‌خینی شە‌لوارە‌کانیان بە‌دە‌سته‌وه بوو هاتنە‌وه و لە‌ بە‌ردە‌م سە‌لمان سامی را‌وه‌ستان.

دکتۆر سە‌لمان سامی ما‌وه‌یه‌ک ئا‌وا سە‌یری کردن، پاشان بە‌ راوی‌تیکی می‌هەر‌بانانە‌ گوتی: "هی‌چ‌کامتان نە‌تانپرسی لی‌ره ئا‌وده‌ست هە‌یه‌ یان نا. ئە‌گەرچی هە‌شبی‌ت دە‌بیت ریز بگرن و تا نۆ‌ری ئە‌وانی لە‌ دا‌وه‌ی ریزە‌که‌ بگات سێ رۆژ و سێ شە‌وی پێ‌دە‌چیت ئە‌ویش داخۆ نۆ‌ری دە‌گاتی یان نا. تا ئە‌ودە‌میش، رە‌نگی‌ت لانی‌کە‌م حە‌وت هە‌شت جار دامە‌ن و شە‌لوارە‌کانتان پیس بکە‌ن. خانووی هە‌مو‌وتان ئا‌وده‌ستخانە‌ی خۆ‌ی هە‌یه، قە‌ت چو‌نە‌تە‌ ئا‌وده‌ستی ما‌لە‌کانتان؟"

چە‌ند دە‌نگی‌ک پێ‌کە‌وه:

"چۆ‌ن دە‌بیت ئا‌وده‌ست لە‌نیو ما‌لدا هە‌بیت؟"

"ئە‌گەر هە‌شبی‌ت مە‌گەر نێ‌مه دە‌توانین لە‌وئ...؟"

"ناشیرین نیه؟"

"مرۆڤ چۆن دهتوانیټ له مالدیدا بریټ؟"

"تهویش له خانوێکی وا جوان که حکومهت پینداوین. ئیمه شهرم دهکهین."

"تهوه بکهین وا ههست دهکهین له نیو کۆشک و ژووری پاشاکانی عوسمانی دانیشتوین و خرابه کاری تیدا دهکهین."

"نه، نه، ئه مه ری تیناچیت. هیچکس ناتوانیټ له سهر تهختی زیڕینی پادشا کاری وا بکات."

بابجیته دهرهوه، لهوئ بری، ناشیرینه."

"یانی تهنازهت ناتوانیټ بشمیزیټ."

"ئیمه له زوقم و سهقه می زستانیشدا ئاماده نین له ئاودهستخانهی ماله کافماندا دابنیشین."

"زۆر باشه، تینگه ییستم، زۆر باشه، نه تانپرسی کی ده بیټ پاره ی ئه هه مو په تاتانه بدات؟"

کاراجا ئه لیف گوټی: "نه مانپرسی. وامانزانی به قهرز له سهرمان حساب دهکهین."

"له پاره ی دوورگه دامان، دوورگه پاره ی ههیه. بۆ نه خۆشان پاره ی داو دهرمان و بۆ برسیه کان

پاره ی خوارده مه نیمان به لاره ناوه."

پاشان بۆی باسکردن که ئه و پاره یان چۆن به دی هیناوه، ئه وه ی که شوکری ئه فهندی، ئه و مرۆڤه

چاکه، له بری به رو بوومی باخی هه نجیر و هه ناران، بره پاره یه کی چه ند زۆری پیداون و ئه و پارانه یان

بۆ رۆژیکی ئاوا داناهه. گوټی ئه گهر رهزه کانی تریش ئاوا پایه مال نه ده کران، ئیستا بره پاره که زۆر

له مه ی ههیه زیاتر ده بوو.

کاراجا ئه لیف گوټی:

"کاک دکتۆر، ئیستا که ئه و لوتفه تان دهره ق به ئیمه کردوه بلێ با چایمان بۆ بکرن. دوعا بۆ

هه مووتان ده کهین، سالی داها توو وه کو چاومان پاریزگاری رهزو باخه کان ده کهین."

دکتۆر گوټی: "باشه. ئه گهر قه دریی به له مووان تا ئیستا نه پزیشتیټ پاره ی ده ده می تا شه کر و

چاتان بۆ بکریت، جاری باشت وایه چای تال بۆ نه وه شه کری تینه کهن. کاتی ک چاک بوونه وه ئه وده م

ده توانن چای شیرین بۆ نه وه."

نیشانچی گوټی: "قه دریی به له مووان لی رهیه. چاوه ری تۆیه، کاک دکتۆر."

دکتۆر گوټی: "که میکی دیکه سه بر بگرن." پاشان رووی کرده خه لکه که:

"ببورون كە ئىپوھەمان بەۋ رەۋشە ناھەموارەۋە لىرە راگرتوون. ئەمسال بىئەۋەى پىبزانن كارىكى خراپتان كىردە، خۇتان سلاھەت بن. سالى داھاتوو ھەموومان پىنكەۋە چاۋدىرى رەزو باخەكانمان دەكەين و قەرەبوى ئەمسالىش دەكەينەۋە. سىكچوون دواى واھىنان لەترى خواردن خۇى چاك دەبىتەۋە. بۇ ئەۋەى زووتر چاك بىنەۋە دەبىت بەردەوام ئاۋ بۇنەۋە، ئەمە لەبىر نەكەن. ئەگەر تىتان بۇ مېۋزان ھىناۋە كە زستان بىانكەنە خۇشاۋ، قاسىلى برامان فىرتان دەكات چۆن مېۋز بىكەن. ئىستا پىۋن، خوا ئاگادارتان بىت، ئەۋ تىپەى كە خواردووشتانە لە گىانتان خۇش بىت. ھىوادارم زوو چاك بىنەۋە."

كاراجا ئەلىف گوتى: "سوپاس بۇ خوا كە خواردمان، سوپاس دىكتۆر بە زوى بە ئاۋى پاك و دىشلەمە و پەتاتەى كولاۋ دىنەۋە سەرخۇ و چاك دەبىنەۋە، بەلام تىمان خوارد نەك گەمە."
لە ماۋەى چەند رۇژدا ھەموويان چاك بوونەۋە. قاسىلى چۆنەتى دروستكردنى مېۋزى پىگوتن. تىتان لە ھەيوان و نىۋ باخچەكان لەسەر ئەۋ ھەسيرانە كە سالىھە فەندى ھىناۋونى رۇكرد و پانىان كىردەۋە. زستان، چ خراپ تىپەرىبوا و چ باش، ھەموان لە مالى خۇياندا مېۋزىيان ھەبوو. نىكەى پايز بوو شوكرى ئەفەندى لەگەل ژمارەيك لە ھاۋرىيانى خۇى ھاتە دوورگە، چو نىۋ دارزەيتوونەكان، پاشان ھاتە ژىر دارچنارەكان دانىشت. خەلكى دوورگە دەورىان لىدان.
"زەيتوونەكانتان ھىند باشن كە وىنەيان لەم نىۋە تەناتە لە تىمىر و ئىدرەمىت پەيدا نايتت. ئىنشاللا ئەۋ بەلايەى بەسەر رەزەكان ھات بەسەر زەيتوونەكان نەھىت."
كاراجا ئەلىف گوتى:

"ناھىت، زەيتوون بە چ دەردمان دەخوات؟"

"ئىۋە تا ئىستا زەيتوونتان كۆكردوونەتەۋە؟"

"بىگومان كىردوومانە، ئىمە تا گەشىتىنە ئىرە بەردەوام زەيتوونمان لىكردوونەتەۋەۋە كۆمانكردوونەتەۋە. ھەموومان تەناتە مىدالە كانىشمان شارەزاىيان لەۋ كارەدا ھەيە. ئەۋانەى كە رىگايان پىنەدەداىن بىچىنە نىۋ باخەكانيان و لىنەدەگەرەن بە رۇخ باخ و رەزەكانياندا رەت بىين بۇ لىكردەۋەۋە كۆكردەۋەى زەيتوونان ھەموو سەرە پايزان لە بەرمان دەپارەنەۋە."
"كەۋاتە، خۇتان زەيتوونەكانى خۇتان كۆبىكەنەۋە. سەبەتە و گۆچانە تايىتەكانى لىكردەۋەى زەيتوون و ھەرچى پىۋىستە نامادە بىكەن. لەبىرتان نەچى، ئەمجارە پىشكى خۇتان بەخۇتان كۆبىكەنەۋە، بەبىئەۋەى بەخەسارى بدەن."

"بەيئەتە دەست بەردەن."
شوکرى ئەفەندى چەند جارىكى دىكە ھات . خەلكى دورگەى كارىنجا دوا دوايىھەكانى پايىز لە
چاودەروانى ئەودا بوون. رۆژىكى ھەتاوى بەلمە ماتۆردارەكانى شوكرى ئەفەندى لە ئەسكەلە
لەنگەريان گرت. ھەموو خەلكى گوند ھاتنە سەر ئەسكەلە.

شوکرى ئەفەندى قاچى خستە سەر ئەسكەلە:
"ياللا بتانىبىنم زەيتوونكارەكان، زەنبىل و گۆچان و سەبەتە و گونىيە و تریانەكان لە بەلمەكان
بىئەدەر، پاشان وەرنە ئىرە لای من."

ھەموويان يەكسەر بۆ لای بەلمەكان رايانکرد، بەلمەكان بەتال كران، ئەو شتانەى كە لە
بەلمەكانيان دابەزاندىبوون ئەو شتانە بوون كە پىشتريش بەكاريان ھىنابوون. جگە لەو، قەپانىكى
نوئى نوئيشيان ھىتايە دەر. شوكرى ئەفەندى لەگەل پىنج پياو دابەزىبوو. دواى ئەوئى كە كارى
كرىكارانى خەلكى دورگە تەواو بوو، شوكرى ئەفەندى گوتى:

"وەرن بزانم." يەكسەر لە دەورى كۆبونەو، گەنجىكى كە لەلای دەستە راستىيەو وەستابوو
باسكى تا ھەنیشكى برابوووئە نیشاندا و گوتى:

"ئەمە سەركارگەرە. ئەو ھەر چەندەى كە كۆدەكرىنەو لە دەفتەر دەياننووسىت. لەبرى ھەر
كىلۆيەك و دووسەد گرامى زەيتوون كە كۆى دەكەنەو پارەتان دەدەمى. لەم ئىوئە ئەو رىسايە نيە،
ئەمە من خۆم بۆ ئىوئەم داھىناو."

كەسىكى نیشاندا كە لەلای دەستە چەپى بوو و گوتى:

"ئەمەشيان قەپاندار دەيىت."

كابراى قەپاندار شەلەيەك بوو كە دەرۆيشت بەملاو ئەولادا دەھات. ئەويش وەكو
سەركارگەرەكە يەكئىك لەو ژمارە كەمە سەربازانە بوو كە لە جەنگى چاناک قەلا بەزىندوويى
گەرابوونەو.

چاوى دوو كەس لەوانەى لە دواو وەستا بوون كۆيىر بوو، كەسى سىيەمىش دواى جەنگى چاناک
قەلا دەستگىر كرابوو و رەوانەى جەنگى سەربەخۆيى كرابوو، واتە قارەمانىكى نەتەوئەيى بوو كە لە
سى جەنگاندا بەشدارى كردبوو.

"ئەمانەش وەكو سەركارگەر بەديارتانەو دەبن. ئىوئە خۆتان خاوەنى بەرئوومەكەن، پىويست
ناكات سەركارگەرتان بە ديار بن، بەلام ئەمە ئىدى نەرىتيكە و بۆتە شتىكى باو."

"شوکری ئەفەندی، شوکری ئەفەندی، واز لەم نەریته بێنە، با کاراجا ئەلیف بێتە سەرکارگەر."
هەموان بێتەن.

کاراجا ئەلیف گوتی:

"خوێتان لێبەدەم تاکو بۆگەن نەکەن رەوانیەکان. ئیستا بوونەتە ئەو مەزقە گالتەمان بێتەن.
نەفرەتیەکان چما ئیوە کێن تاکو گالتە بە ئیمە بکەن. رەوانیەکان. دزانی تریی خوێتان..."
"دزیان کرد، راستە، هەق بە تۆیە، بەلام مەگەر خۆشت دزیت نەکرد، تۆش ترییەکەت
هەلگوشی..."

"وەکو ئەو ژنانەت لێنەهات کە تازە دووگیان دەبن؟"

"نەبوومە دزی مائی خۆم و نە تووشی رەوانبوونیش بووم."

"کاراجا ئەلیف دزی نەکرد."

"نەهاتە نیو رەزەکان."

"نەک هیئشوویک بەلکو گەلا میۆیکیشی لێنەکردەوه."

"چۆن دەکریت بێتە دزی مائی خۆی؟"

"ئەو بە خواردنی هی خۆی..."

"مەگەر دەکریت ورگی وەکو دەهۆل لێبیت و تووشی رەوانی بێت؟"

"ناکریت."

"ئەو نەخۆشە."

"خوا لەم رۆژانەدا ئەوی نەخۆش کرد تاکو نەبیتە دزی مائی خۆی."

"هەر کەسێک مائی خۆی بدزیت دەچیتە دۆزەخ."

شوگری ئەفەندی لەکاتیئێکدا سکی خۆی بەرز و نزم دەکردەوه هەستا.

"ئیستا کە خوێتان دەتانەوێت، منیش کاراجا ئەلیف دەکەمە سەرکارگەر. دەستەهەقی ئەمانە

چەند بێت هی کاراجا ئەلیفیش ئەوەندە دەبیت، بەدیارتانەوه دەوەستیت."

گوتیان: "بیستمان، بیستمان."

کاراجا ئەلیف گوتی: "ئەگەر بیستتان، ئەمەش بیستت. خوێتان لێدەدەم تاکو بۆگەن نەکەن."

"نەمەت لەکاتیئێکی چەند لەجیبی خۆیدا گوت کاراجا ئەلیف."

"هەلبەتە، لەمەزۆه سەرکارگەرتانم، چاوی بەخیل بتهقییت."

كچه كه ناوى پهرى بوو. كه ريم زور له مالى دهرنه ده چوو، به لام كچه كه خلكى دوورگه له كوئى بوان شه وپش له وئى ده بوو. ره زه كانى دوورگه يان پينكه وه هه لگوشيبوو، به لام له هيشووه ترپيه كى زياتر نه خوار دبوو. كاتيك خه لكه كه بو قه زاي حاجت ده چونه نيو ده وه نه گه زه كان، نه گهرچى نه و توشى ره وانى نه بوو بوو چوو له پشت ده وه نيك ميسى. كاتيك هاته وه مال هه موو روو داوه كه ي بو كه ريم گپرايه وه.

"هيجيان به وانه نه گوت كه ناوا ره زه كان يان هه لگوشى."

"هيجيان پينه گوتن. تازه، دكتوره گه وره كه، سه رگورده چيه، كلئساي هم دوورگه يه ي كر دبووه نه خو شخانه، هه موو زنه يونانيه كانى دوورگه شه په ره ستاريان له وه نه خو ش و بريندارانه ده كرد كه له گه لى بولؤ ده اتن. دكتوره كان هه ردووكيان چونكه تيره يان زور پيخوش بووه دواى داخستنى نه خو شخانه كه ليره ماونه ته وه."

له گه ل خه لكه كه چوو بووه لاي دكتوره كان و وه كو ره وان يه كان له نيو كرئكاره كاندا دانى شت بوو. هيج له خه لكه كه جيانه ده بووه وه.

"كاتيك هه موان شه وان يان گرته باوه شه كه باخ و ره زه كان يان ناوا پايه مال كر دبوو، كه سه تيبينى توى نه كرد؟"

"نه يان بينى. ته نها شه و تفه ننگ چيه يه كيه، نيشانچى، چاوى له سه ر من هه لئه ده دگرت. شه وه كه ي ديكه پويراز، عه باسه كيه، منى بينى وه لى هيج سه يرى نه كردم. پيموايه شه و كورته بالا يه چاوشينه كه چاره كانى ده لئيت قوچهن به ته مايه تو بكوژيت. بريارى خو داوه. لينا گه پريت منيش به زيندووبى مئمه وه. جوژيك سه يرى ده كردم ده تگوت به خوئيم تينه. شه و پياوه له و جوژه كه سان يه كه مرؤف وه كو ميش ده كوژن، پاشان هه لده ستن و ده چن ده ستنوژ ده گرن و دروست له پشت پيشنوژيكه ره ده وه ستن و نوژى مردوو بو كوژراوه كه ده كه ن."

"تو چيده لئيت، ده تانين ليره مئمينه وه؟"

"پيموايه كه م كه م خه ري كه نه رم ده بن. له نيشانچى ده ترسم، جه نه ي له ئيمه گرته. جار يك برؤ قسه ي له گه لدا بكه. له ساليكدا نه تكوژيت تيده گه يت سه باره ت به ئيمه چؤن بير ده كه نه وه."

"من ئيستاش ده زانم شه وان چؤن بير له ئيمه ده كه نه وه. نيشانچى بير كر دنه وه كانى له بيليله ي چاره كانيدا نووسراون، هيج كه سه نيه سه يرى چاره كانى بكات هه ر هزيكى له ميشكدا بيت له چاره كانيدا نه خوئنيته وه."

"له بېلبېلهی چاوه کانشیدا نووسرابوو که ئیمه ده کوژیت؟"

"نووسرابوو له یه کهم ده رفه تدا."

"ئیمه ش له یه کهمین ده رفه ت به یه کهم به له م که لیږه ده روات ده رۆین، ناتوان ریگامان لیږگرن. خانو ده کش نافرۆشین، قه باله کهی لامانه. ده بیټ گورگیکی پیر بهیته شوینی ئیمه.

ژماره یان زۆره. کهس گومانیان لیناکات."

"با جارئ من بجمه ده رۆ، میشک و ناخی عه باس و عه باسی پشيله و نیشانچی و قاسیلی ده خوینمه وه. پینشینان گوتوویانه، له م دنیا یه دا مرۆف تا که گیانداریکه که مرۆف دهیناسیت. مرۆف له رۆژئ به پړیوه هه میسه هه له گه ل مرۆفه کان بووه و زیاتر بیری له مرۆف کردۆته وه."

"دکتۆر داوای له قاسیلی کرد که ئه وانهی له گه ل ئیمه هاتن فیڤی دروستکردنی میوورژیان

بکات."

"بپیاره قاسیلی بهیته مالی ئیمه ش."

"پینبیلیم ئیمه تریمان نیه؟"

"هه رچی بکهین هه ر دیت. نه ک جاریکیش چه ند جار له دوای یه کدا. ئه و ده روات به دوای ئه ودا نیشانچی دیت، تا ئه و کیشه یه چاره سه ر ده کن. چاره سه رکردنی ئه و کیشه یه بو ئه وان ناسانه. پشيله که ناوی عه باسه وه لئج چونکه پیاوه کانی ئیمه هاتن و به وردی له عه باسیان پرسی، منیش هه روا پرسیم، ئه وکات کاره که مان خراب کرد. له مه وودوا هه رکه سیټک بهیته ئیږه له ژیر چاودیری داده بیټ. زه همه ته به ساغی لیږه ده ریچیت. با جارئ بجم هه ستیک رابگرم بزاتم چ باسه. به لکو ئه مانه عه باس و مه باس بن، به لکو ته نانه ت واش نه بیټ و ئه وه ی ئیمه بیری لیږه کهینه وه ئه وان بیری هه ر لینه که نه وه. کاریک نه کهین برۆین ده ست له ئه ژنۆان دریزۆتر بیینه گالته جار ی خه لگی. ئه وکات له م دنیا یه دا ئابروومان ده چیت. عه باس ناوی پیاوانه، ده شیت ناوی پشيله ش بیټ؟ ری بی تیناچیت نیشانچی که ده لپی جنۆکه یه ئه م شتانه نه زانیت، وانیه؟ ئه گه ر که سیټکی نامۆ له دوورگه یه کدا پشيله یه ک بیینیت و ناوی ئه و پشيله یه ش عه باس بیټ ئه و ناوه ش ناوی دۆستیټکی که سیټکی دیکه بیټ بۆچی ده بیټ به دوای عه باسیټکی دیکه دا بگه ریت؟ ئیستا بابجم سه ریریکیان بکه م. کاتمان زۆر له به رده مه."

که ریم هه موو رۆژیک له مالی ده رده چوو. سلاوی له هه موان ده کرد، له گه ل زۆربه شیان قسه ی نه ده کرد. پۆیراز، واته عه باس هه یچ بایه خی پینه ده دا، ئه و ی به که سیټک ده زانی که وه کو خۆی په نای

هينئاوتە بەر ئەو دوورگەيە. قسەى لەگەڵ دکتۆرەكان كرد. ئەم دكتۆرانەى جەنگى چانك قەلأ كەسانىكى باش، بە ئەزمون، بەخشندهو نەرم و نيان بوون. كاتىك لە كلئسای وئرانكراو، واتە نەخۆشخانەكەى جارن، قسە دەهاتە گۆرئ هەردووکیان ئاخیان هەلئەكئشا.

هەموان وەكو دۆستىكى دئرين رەفتاریان لەگەل دەکرد. نیشانچى ئىدى نەدەهات، بەلام هەر جارئك ئەوى بىنبىوا لئیدەپرسى، دەيگوت پەرى چۆنە، وەكو باوكئىكى دلسۆز و گەرم و گور بوو. كەسانئك كە هاتبونە دوورگە، لەگەل سەركارگەرەكانیان دەچونە نئو زەيتونستانەكە، زەيتونە لئكاراوەكانیان لەسەر حەسيران رۆدەکردن، رۆژى يەكەم، دووربەرى عەسر، سەركارگەرەكان شوكرى ئەفەندیان ئاگاداركردهو كە كرئكارەكان زۆر شارەزان. شوكرى لە بىستنى ئەم قسەيە زۆر خۆشحال بوو. لە ماوى يازدە رۆژان كارى لئكردنەو كۆكردنەوى زەيتونەكان كۆتايى هات. پريابوو لە دوو جئگای ديكەش كاربەكن، بەلام ئەمە گرنگ نەبوو. كارى هەر يەكئىيان چەند رۆژ درئۆهئ دەكئشا.

ئەو زەيتونانەى كە هەريەك لە ماللەكان كۆيانكردبونەو لەسەر حەسیرەكان رۆيانكردبوو، ئەمجارە رۆكرانەو نئو سەبەتەى گەورەو كئشان، كابراى كاتب پارەى زەيتونەكانى لەسەر بنەماى هەر كيلۆيەك و دووسەد گرام داىە كرئكارەكان.

كرئكارانى زەيتونە لەوئەتەى هاتبونە ئەم ناوچەيە، زۆر باخى زەيتونيان رىبون و زەيتونيان كۆكردبونەو، بەلام قەت ئەوئەندیان پارە پئنەدابوون. كاراجا ئەلئيفئش نوقمى شادى و خۆشحالئ بوو. ئەوئش لەماوى سالانى رابردو ئەوئەندە پارەى وەرنەگرتبوو. سەركارگەرەكانئش چ پارەيەكى باشيان پئپرابوو. هەمويان خەنى بووبوون. ئەگەر بەگويى قاسيليان كرديت ئئستا ترئیەكەيان وشك بووتەوئو زۆرى نەماوە بئتە مئوژ و گونى گونى مئوژان دابئئن. جگە لە هەقەستى كرئكارەكان شوكرى ئەفەندى كە ترئیەكەى كرئبوو كۆشە پارەيەكى پريشى داىە دوورگە. ئەو پارەيەش دانرابوو بۆ نەخۆش و ئەو كەسانەى پارەيان نئە و نئازمەندن.

وئستا ئارسۆئئش كە ماوئەيەكى باش بوو دەرئەدەكەوت ئئستا هاتبوئەدەر. بەيانيان زوو، ئەودەمەى خۆر دەرئەكەوت كوورەى وئستا ئارسۆئئش وەكاردەكەوت و هاوكات لەگەل دەنگى چەكۆچ كە بە سندانەكە دەكەوت دەنگى كوورە دەپراو ديسان دەهاتەو.

وئستا ئارسۆن لەوئەتەى هاتبوو بەردەوام كارى دەکرد. سوپاس بۆ خوا پارەيەكى باشى دەستكەوتبوو. نئشانچى لە هەر جۆرە قولابئكى ماسيان دوو دەرزەنى كرئبوو پارەيەكى زۆرى

هه‌لښتېبوه سهر سندانه پېرژه‌که. له دېهاته‌کانی خوارې لېوار دهریاش ماسیگرانېتکی زۆر هاتېبون و داوای قولاډ و نېزه‌یان کردېو. زۆریه‌یان که‌سوکار و ره‌چهلک و هارېشکه‌کانی ټو یۆنانیانه بوون که لېره رۆشیتېبون. ټوانه‌ی که نېزه‌یان به‌رادان دابو، یو راوی شمشیږ ماسی مانگی چوارو پینجی سالی ټاینده‌یان بو. وه‌ستا بهر له به‌راداندانی ټو نېزه‌نش نېزه‌ی دیکه‌ی دروست‌کردبوون و به دیواری دوو‌کانه‌که‌ی هه‌لواسیېبون. له‌کاتی راوی شمشیږ ماسیدا نېزه‌ فرۆشېتکی باشی هه‌بو. دواي رۆشیتنی یۆنانه‌کان هېچ ټاسنگه‌ریک له‌م نیوه نه‌ماېوه‌وه. دروست‌کردنی نېزه‌ کارېتکی سه‌خت بو. هه‌موو ټاسنگه‌ریک نه‌یده‌توانی نېزه‌ دروست بکات. ته‌نې ټاسنگه‌ره‌ شاره‌زاکان ده‌یانتوانی نېزه‌ی باش دروست بکه‌ن.

پۆریاز و وه‌ستا ټارسۆن، هه‌ر له‌و رۆژانه‌ی وه‌ستا هاتېبوه دوور‌گه له‌گه‌ل یه‌کدا ټاشنا بووبوون، ټهم دوو‌کانه‌شیان به‌بې به‌ریه‌که‌ه‌لچوون پېدا‌بو. له‌هه‌مان رۆژیشدا دۆستایه‌تی و هاورپېه‌تیه‌کی گه‌رم و گوریان که‌وتېبوه نیوان.

ټهو رۆژه پېکه‌وه چوونه‌وه مالی پۆریاز، دانیشتن، سه‌باره‌ت به‌ نۆژه‌نکردنه‌وه‌ی ټاشه‌که پېکه‌وه راویژیان کرد. قاوه‌ی سهر به‌ که‌فیان که لېنا لېنابو خوارده‌وه. پۆریاز هه‌ستاو چوه ژوره‌که‌ی و گه‌رایه‌وه پینج سکه‌ی زېری دانانه سهر له‌پې ده‌ستی وه‌ستا ټارسۆن.

وه‌ستا ټارسۆن گوتی: "ټهم هه‌موو پارهی زۆره."

"باقیه‌که‌ی بېنه‌وه وه‌ستا."

چوونه ده‌روه، چوونه ژېر دارچناره‌کان. وه‌ستا ټارسۆن چوه‌وه شوینی کارکردنی خۆی، پۆریازیش له‌سهر یه‌کېک له‌ ته‌خته‌کان دانیشتن، چاوی برپه‌ مالی موسا ټاغا، ده‌ستی دانایه سهر دلې تا ده‌رگا ده‌کرېته‌وه زه‌هرا له‌ پلیکانه‌کان دېته‌ خوار. ټارام بو، جار به‌جاریک سه‌یری ده‌ریای ده‌کرد، رووی ده‌ریا ساف وه‌کو ټاوینه‌ وابو، بېری کرده‌وه، باران ده‌باریت. له‌ کاته کۆتاییه‌کانی رۆژتکی ټاوا بو که رووی ده‌ریا ټاوا وه‌کو ټاوینه‌ی لېهاتېبو و دواتر باران و لافاو هه‌ستاو و پۆریاز له‌ژېر ټهو بارانه وه‌کو شېتان ملی لېنابو و خۆی به‌ ده‌ریادا دابو. ټیستا بېری له‌و رۆژه ده‌کرده‌وه، به‌لام به‌بېری نه‌ده‌هاته‌وه چۆن ده‌ریاز بووبو. قاسیلی له‌و باوه‌ره‌ بو که زه‌هرا ده‌ریازی کردېو. دوور نیه، دوور نیه. رهنگبیت ټه‌وده‌مه‌ی له‌ژېر ټهو ریژنه‌ باراندا هه‌نگاوی ده‌نا ټهو یینبیت، ټه‌وده‌مه‌ی خه‌ریک بووه خۆی به‌ ده‌ریادا بدات خۆی گه‌یاندبیتتې و ټامیژې لېداییت و ټاوا گه‌یاندبیتتیه‌وه مالی. که ده‌لېن عه‌شق، ټه‌مه‌یه. حال و هه‌وایه‌کی سه‌یر به‌سهر مرؤفدا زال ده‌بیت.

حال و ھەوايەكى سەيركە بەردەوام نوئ دەبىتتە ھەو رەگاژ دەبىت. دەرگاگە كرايەو، پۆيراز گوئى لە دەنگى پىي زەھراش بوو كە سەتلى بەدەستەو بوو و خىرا خىرا لە پلىكانەكان دەھاتە خواری. تەنانت ئەگەر دەنگى پىي راستەقىنەش نەبووئیت ئەو لە زەينى خۇيدا ئەو دەنگى دروست كەردبوو. زەھرا خەرىك بوو دەھات، دەستپاچە بوو. نەیدەزانى چىبكات. زەھرا ھات، سەتلهكەى خستە بەر شىرەى ئاوەكە. پۆيراز كاتىك تەوانى بە قسە بىت كە سەتلهكە پر بووبوو و زەھرا دەستى بۆ سەتلهكە بەردبوو ھەلبىگرت. پۆيراز گوئى:

"گوتومە ئاشەكە نۆژەن بكنەنەو، ھەستا ئارسۆن بەمزوانە دەستبەكار دەبىت پەروانەكان." بىدەنگ بوو، دەنگى دەلەرزى. "پىرپارە پەروانەكان شىن بكات، كاتىك با لىيان بدات ئەو رەنگە شىنە وەكو ئاسمان شىن دادىت." دوا وشەكانى خىرا خىرا دەرپرپن. "ئىمە جارىكى دىكەش پىكەو ھەسەر بەرداشەكە دادەنىشىن... پەرسەتلكەكان... ھىلانەكانيان... زاك و زىك دەنیتەو." زەھرا پىكەنى. پۆيراز خۇشحال بوو. لە خۇشيان خەرىك بوو بال دەربكات و بفرىت. "دەريا دەلئى ناوئىنەيە، باران بلیم وەكو چى دەبارىت. من بۆ دەريا... تۆش دىتتە ئاشەكە؟" زەھرا لە كاتىكدا سەتلى ھەلگرتبوو و دەروئىشت بە زەردەخەنەو سەرى خۆى بە نىشانەى بەلى دانەواند.

پۆيراز ھەستا، پەروانە نارنجى، سىپى و شىنە ئاسمانىە درەوشاوەكان بەسەر سەرىو دەخولانەو. رىگاگەى ون كەردبوو. ھەستا، نىگای كەوتە سەر ھىلانەى ئەو بالندانەى كە لەنپو لكى دارچنارەكە ھىلانەيان چىكەردبوو، سەرى لە خۇشيان دەخولایەو.

ھەلۆيەك كە مەمكىكى غەلتانى خوين و تىكەلەبوو بە لمى لىواری بە دنووكەو بوو بە وشە وشەو لە ئاسمانەو بەرەو لای ئەو دەھاتە خوار. چەند ھەنگاوتىك چوو پىش، پشتى بە قاپۆرى دارچنارىكەو، چاوەكانى داخستن. ھەزاران سەربازى بە سەھۆلبوو لە دەوروپەرىدا مابوونەو، خودى ئەو شىيان لەژىر بەفردا دەردەھىنا. ھاوكات لەگەل ئەمانە فەوجىك سەربازىش... ھىشتا وشە وش و زرىكەى گوئىكەركەرى ئەو ھەلۆيانەى لە گوئىدا دەزرنگانەو كە لە ئاسماندا خۆيان وشت كەردبوو ھەو بە شىوئەى تۆپىك خۆيان خەركەردبوو ھەو بەرەو زەوى دادەبەزىن.

ئاوا بەپىو تاپىك بىرى كەردەو، پاشان برىارىكىدا و بەرەو مالى كەرىم بەرىكەوت. لە مالى كەرىمدا مافوورى ئىسپارتا، كورسى مەخمەلى، مېزى لە دارگوئىز دروستكراو، وئىنە و دىمەنى سەر

دیواران و ههروهه گرامافونیککی شهپوردار ههبوون و ههر ئه و شتانهش مالهکهیان بۆ ژیان و
حهوانهوه گونجاو کردبوو. په‌ری و که‌ریم ئه‌ویان له په‌نجه‌روهه بی‌نی و له‌بهر ده‌رگا پیتشوازیان لێ‌کرد.

"مبوروون که ده‌نگ هاتم، ده‌با زووتر هاتبوام بۆ به‌خێرهاتنتان."

"قوربان، ئیستا که‌ش سه‌ر سه‌رو سه‌رچاومان هاتی."

که‌ریم به‌ترسه‌وه سه‌یری روخسارو چاوه‌کانی ئه‌وی ده‌کرد، یه‌که‌مێن که‌ریم ناویک که هاتبیته ئه‌م
دوورگه‌یه ئه‌م که‌ریمه بوو. هه‌مان ئه‌و که‌ریمه‌ی که سۆراغی عه‌باسی گرتبوو و له‌جیی ئه‌و له‌گه‌ڵ
پشیله‌یه‌ک رووبه‌روو بووبووه هه‌مان ئه‌و که‌ریمه بوو. ئه‌وکات ئه‌و که‌ریمی به‌خشیبوو کاتی‌ک بۆ
جاری دووهم هاتبوو له‌گه‌ڵ نیگا‌کانی نیشانچی رووبه‌روو بووبوو، بیته‌وه‌ی که له به‌له‌م دابه‌زیت
گه‌رابووه. که‌س نه‌یده‌زانی ئه‌و پینج که‌سه ره‌شپۆشه چیانده‌ویست. بۆچی به‌و سه‌رو بیچمه
سه‌یره‌وه هاتبوون، بۆچی ئاوا هه‌لسوکه‌وتیان کردبوو، بۆچی به‌و شیوازه خۆن‌اندنه‌یان رۆیشتبوون.
که‌ریم بۆچی له‌کاتی‌کدا باش ده‌زانیته ئه‌گه‌ر بناسریت به‌رله‌وه‌ی بتوانیت که‌س بکوژیت خۆی
ده‌کوژریت له‌گه‌ڵ کچیک هاتوه‌ته‌وه ئی‌ره؟ سه‌رو بیچمی هیچ له سه‌رو بیچمی که‌سیک نه‌ده‌چوو که
بیه‌ویته مرۆف بکوژیت، ئارام، له‌خۆ به متمانه، دوور له هه‌ر نیگه‌رانیه‌ک بوو. که‌سیک له‌و
ته‌مه‌نه‌دا که به ته‌ما بیته که‌سیک بکوژیت و هه‌مان ئه‌و که‌سه‌ش له‌په‌ر به‌رامبه‌ری ده‌ربکه‌ویته چۆن
ده‌توانیت ئاوا ره‌فتار بکات؟ هیچ نیشانه و ئاماژه‌یه‌ک له‌و شتانه به‌ رواله‌تی که‌ریمه‌وه به‌دی
نه‌ده‌کران. چاوه‌کانی کچه‌که جار جار ده‌بریسکانه‌وه هه‌ندیکجاریش خامۆش بوون، روخساری
حاله‌تیکی به‌خۆه ده‌گرت که داوای پارانه‌وه بکات. ئایا ژنان به‌و شیوه‌یه ناخی خۆیان ناشکرا
ده‌که‌ن؟ ژنه‌کان ئه‌گه‌ر بیانیوستیوا زۆر باشت له‌ پیاوان ده‌یان‌توانی نیاز و مه‌به‌ستی خۆیان
بشارنه‌وه. به‌ بی‌نیی ئه‌و روخساری گۆزابه‌و هه‌ر ره‌نگیکی هینابه‌و ره‌نگیکی بردبوو، یان پۆیراز
وای به‌ زه‌یندا هاتبوو. بۆنی قاوه‌ی کوتراو ماله‌که‌ی پر کردبوو. پۆیراز هه‌ولیده‌دا هزر و لێ‌کدانه‌وه‌ی
باش له‌ می‌شکی‌دا جێب‌کاته‌وه. قاوه‌که به‌یانی گه‌رم کرابوو و له‌ هاوه‌ندا کوترابوو. به‌ مسۆگه‌ری
چاوه‌روانی نیشانچی بوونه. یان که‌سیکی دیکه پریار بووه به‌یته؟

پۆیراز له‌ باره‌ی هه‌موو شتی‌ک گه‌توگۆی له‌گه‌ڵ کردن و ئه‌وانیش جگه له‌ کوشتنی ئه‌و باسی
هه‌موو شتیکیان بۆ کرد. به‌رله‌وه‌ی پۆیراز پرسیارتی‌ک بکات، ئه‌و گوتی که هاته دوورگه و سۆراغی
عه‌باس ناویکی گرتوه پشیله‌یه‌کیان نیشانداده‌وه ناوی عه‌باس بووه. گوتی خاوه‌نی پشیله‌که‌ش
که‌سیکی زۆر باشه. دووباره به‌رله‌وه‌ی پۆیراز پرسیار بکات، ئه‌و گوتی: "ئه‌وه‌مه‌ی که ده‌مه‌ویست

سواری بەلەمەئىكى ماتۆردار بىم كە بۆ ئىرە دەھات، سەيرىم كەرد مىندالەكان و نىزىكەى ھەموان لەسەر مىلى يەكدى سوار بووبون. لەبىرىش چوو بوو كە دوورگە ئەوئەندە نىزىكە. لە ئەسكەلە بەلەمەئىكم بەكرى گرت. دواى ئەوئەى ئەوان لەسەر ئەسكەلەى ئەم دوورگەيە راوئەستان، ئىتمەش بەلەمەكەى خۆمان لەوبەر راگرت. "پۆيراز دوودل بوو، لەلايەك ئەوئەى بە كەسىك كە بۆ مرۆفكوشتن ھاتبىت نەدەبىنى، لەلايەكى دىكە، نەيدەتوانى دلىباش بىت و بىر لەوئە نەكاتەو كە بۆ كوشتن نەھاتبىت. دەبىت لەو بارەيەو بە وردى قسە لەگەل نىشانچى بكات. ھەستا، كەرىم و پەرى تا دەرگای دەرەو لەگەلى چوون و بەرپىيان كەرد. شەو گوللەيان بە دوژمنەو ناو رۆژى دواترىش تابوتىيان ھەلگرت و بە گرىانەو بەردىانە گۆرستان ئەم بەرپىكەردن و بەدەرەقە كەردنە تا بەردەم دەرگای ھەوشە ئەو واتايەى ھەيە.

پۆيراز پەرىشان بووبوو، بە ھەلەداوان چوو لە نىشانچى، نىشانچى چوو بوو لە دىكتۆرەكان. ئەوئەى چوو لە دىكتۆرەكان، دىكتۆر سەلمان سامى بۆ پىشوازىكەردنى تا بەردەرگا ھات:

"نىشانچى لىرەيە، مامۆستاش، با يەكسەر بچىنە خويىندنگە كە. ئەو مامۆستايە كەسىكى زۆر بە توانا و سەرنجراكىشە، خويىندنگەى وابەباشى رىكخستەو كە باس نەكرىت، بە تابلۆئى ئەلفوئى، دەقتەرەكان، قەلەمەكان، نىوتەختە نوئىيەكان، كىتەبەكان، تەختە رەشەكان، تەباشىرەكان. ئەوئەى وەكو تۆ لە جەنگى سەربەخويىدا بەشدارى كەردە، ئەفسەرى يەدەك بوو. ياللا دۆستان، كاك پۆيرازىش ھات، بابچىن سەرىك لە خويىندنگە بەدەين."

بەئىو دەوئە گەزەكاندا تىپەرىن و گەيشتنە خويىندنگە. "ئەم دەوئە گەزانە دەبىت لە باخچەى خويىندنگە بىننەو. سەرىيان بکەن، دەوئەى وا جوانى وەك ئەم دەوئە گەزانەتان بىنىون؟ بەرىيان نىيە، ھىچشتىكەيان نىيە، تەنھا گولئى بچووك بچووكى پەمەبى و سىپى... خويىندنگە كەمان لە ماوئەى چەند سالىكدا ناوبانگ دەردەكات."

چوونە ناو خويىندنگە، پلىكانەكان و ھەموو جىگايەك شورابوو و تەپو تەمىز بوو. زۆرەي نىوتەختە كانىش نوئى نوئى بوون. بۆنى تەختەو دار ھەموو لايەكى پەردوبو.

مامۆستا گوتى:

"سەرەتاي ئەم مانگە ئىمە دەست بە دەرسەكانمان دەكەين، لە ھەموو جىيەكى توركيا ناوايە."

"من و كاك دىكتۆر، من و جەنابى مامۆستا، كاك پۆيراز و جەنابى پزىشكى ئاژەلان پىكەو ھەموو رۆژىك دىين لە تەك مىندالەكان لەسەر نىوتەختەكان دادەنىشين و گولئى لەوانەكان دەگرين."

نیشانچی گوتی: "منیش دیم." "دواتریش وردده وردده که کلاسهکان ریخهران، ئیمهش وانه به مندالان دهئیننهوهو یارمهتی ماموستا ددهیین."

"پزیشکی ئاژهلانیس دهیگوت دهیهوئیت لیبه وانه بلیتتهوه، تا ئهودههمی ماموستاکان خویان ریخدهخه و کاروبارهکانی خویندنگه بهباشی وهری دهخه."

دکتور سەلمان سامی به دەنگی بەرز گوتی: "پزیشکی ئاژهلان مانگای زا، واته گهرهکیه تا ماوه هەر ماموستا بیت و وانه بلیتتهوه. ریگ ئهودههمی دهمانگوت ماموستایهکمان دستکەوتوهو دهییت سوپاسی خوا بکهیین..."

"کهواته، ئەمە واتاکە ئهوهیه که ئیمهش چونکه بههوی که مئهندامبوونمان خانهنشین کراوین کاریکی باشمان دستکەوتوه. نا، نا." پویراز ناهیکی ههلهکیتشا: "تهگەر نیشانچی خویندهواری ههباوا خوا دهزانیت دهبوه چ ماموستایهک!"

دکتور سەلمان سامی گوتی: "خوا دهزانیت نیشانچی چ جۆره ماموستایهک دهبوو." "بهلکو باشتیشه که خویندهوار نیه. ئهویش وانهی ماسیگرتن فیتری مندالە گهورهتر و گههجان و تهنانهت پیرهکانیش دهکات، دوورگهمان دهبیته دوورگهی ماسیگران. ئهوههروا که چاوی بهسهر دهريادا دهگيريت دهئیت، لهوی لوفر، لهوی پالامونت، لهولاتر مهرجان ههیه، دهپرۆین ئهوه ماسیانهی ناوی هیتان دهگرین. نیشانچی تهنانهت جاریکیش ههلهی نهکردوه." "چۆن چۆنی ئەم کاره دهکات؟ له دوورهوه ژیر دهريا دهبینیت؟"

"بلیم چی بهلکو بههوی تهکانهکانی رووی دهريا، ههلم، رهنهگهکان، من چوزاتم... پیمگوت مهگه تۆ باشتیرین هاوړپیی من نیت، باشه دهمنیش فیتر بکه. گوتی گیانیشم له پیناوی تۆ دادهنیم، بهلام ناتواتم ئەمەت فیتر بکه، گوتی من خۆشم نازاتم چۆنه و چۆن لهو شتانه دهگهه جا چۆن تۆ فیتر بکه. ئهوه شوینهی که پیموايه ماسی لین سهیر دهکهم، بیر دهکهمهوه، وهلی لهوه دهترسم که ئهوه ماسیه لهوی نهبیته. کاتیک دهچم دهبینم لهوی ماسی ههشر دهکهن. ئەم کاره من پهیهندی به شارهزایی و کهرامهتهوه نیه. مرۆڤ لهنیو دلیدا ههندیك شت تهکانی ددهن، سهراپای ناخ و دهمارهکانی مرۆڤ پر دهبن له بۆن و رۆشنایی دهريا. من چوزاتم چی روودهات. ئەم شتانه چۆن دهکریت فیتری کهسیک بکرین؟ لهبارهی ئهوه شتانه زۆرمان قسه کردوه، تیگهیشتوووم ههگریز ناکریت ئەم هونهره فیتری هیهچکەس بکریت، بهلام لهگهلهوههدا ماسیگر دهتوانیت زۆر هونهر و

شاره‌زایی ماسیگرتن فیری ئەو کەسانە بکات کە دەیانەویت ببنە ماسیگر. لە ماوه‌ی چەند مانگی‌کدا ئەو ئەحمەدی برازای عەلیی چاوه‌شه‌شە لە‌وی وا لێ‌کرد و ماسیگریکی وای لێ‌دەرچوو کە تەنانه‌ت سەرۆکی ماسیگرە‌کانی یۆنانیش تۆزی لە‌ دوو بکەن.

پۆیراز بۆ ئە‌وه‌ی باسە‌کە بگۆریت لە‌ مامۆستای پرسى:

"تا ئیستا چەند مندال ناوی خۆیان نووسیوه، مامۆستا؟"

مامۆستا گوتى: "شەست و پینج مندال."

سەلمان سامى گوتى: "هیش‌تاش دە‌بن. هیش‌تا پازده بیست خانوو چۆ‌له. دواى ئە‌مه، تە‌نانه‌ت ئە‌گەر هێچ‌کە‌سى دیکە‌ش نە‌هیتە‌ دوورگە، ژمارە‌ی ئە‌و مندالانە‌ی لێ‌رەن لە‌ سە‌د مندالیش زیاتر دە‌بن، دە‌گە‌نە‌ سە‌د و پە‌نج. نە‌کات کچە‌کان حسیب نە‌کەن، جە‌نابی مامۆستا ناوی چە‌ند کچی‌کیش‌ت نووسیوه؟"

"ناوی هێچ کچی‌کم نە‌نووسیوه کاک دکتۆر."

"ئیمە کاتى خۆی کە لێ‌رە بووین ئە‌م شۆینە خۆیندنگە‌ی کچان بوو. خۆیندنگە‌ی کوران نزیکى کۆشکە تیک‌دراوه‌کە‌ی چیش‌تلی‌نە‌ران بوو. ئیمە هە‌موو کچە‌کانیش دینینە‌ ئێ‌رە."

مامۆستا گوتى:

"ناهی‌ل بیان‌هین کاک دکتۆر."

دکتۆر بە‌ هیمنى دە‌ناخفت لە‌پەر توورە‌ بوو: "هە‌دیان چیه‌ ناھی‌لن، ئە‌گەرنا دە‌بی‌ت لێ‌رە برۆ‌ن. ئیمە ناتوانین لە‌‌نیو ئە‌و خە‌لکە‌ خۆمان وە‌کو کەر بە‌ نە‌زانى به‌ئیلینە‌وه. یان دە‌بی‌ت لە‌‌نیو بچین یان وە‌کو ئە‌و‌رووبیە‌کان دە‌رس بخۆینین و شت فیر ببن. ئە‌م ولاتە‌ زۆر دواکە‌وتوه، زۆر."

پۆیراز گوتى: "کاک دکتۆر راست دە‌کات، کابرا ژنە‌کە‌ی نە‌خۆینیت و خۆی بخۆینیت بە‌ کە‌لک

ناهی‌ت. ولاتیک کە‌ ژنە‌کانى نە‌خۆیندە‌وار بن، پیاو‌ە‌کان هەرچە‌ندە‌ بخۆینن بە‌ هێچ ناگە‌ن."

دکتۆر بە‌ هە‌لچوونە‌وه گوتى: "ناگە‌ن. لێ‌رە بۆ ئە‌و ژن و پیاوانە‌ی خۆیندە‌واریان نیه‌ کلاسى فیربوونى خۆیندە‌وارى دە‌کە‌ینە‌وه. لە‌م سە‌رده‌مە‌ی ئیستادا، ئە‌گەر ولاتیک بیه‌وی‌ت بیه‌تە‌ ولات دە‌بی‌ت هە‌موو خە‌لکە‌کە‌ی خۆیندە‌وار بی‌ت، بە‌تایبە‌ت نایب‌ت هێچ ژنی‌کی نە‌خۆیندە‌وار بی‌ت."

کاک دکتۆر خە‌لیل رە‌فە‌عت گوتى: "هە‌وا خە‌ریکە‌ سارد دە‌بی‌ت، سبە‌ی دووسە‌هیش خۆیندنگە

دە‌کریتە‌وه چە‌ند سۆپایە‌کمان بۆ خۆیندنگە‌ پێ‌ویست. داریان دە‌بی‌ت لە‌‌کوی بۆ بک‌رین؟"

"پاره بۆ کرینی سۆپا ههیه. تازه، دهتوانین سۆپای چینی که له یۆنانیهکان ماونهتوه بدۆزینهوه. سهبارت به داریش، دایکه لینا و فاسیلی دهلین یۆنانیهکان سالانه بهر لهوهی زستان دایت به ئەندازی پتویست داری وشکیان لهنیو دارسنۆیهەر و دارزهیتوون و نیو باخهکانی ههئاران کۆدەکردنهوهو دهیانهیئانهوه مالهوه. ئیمهش دهتوانین بهپیتی پتویست دار له دوورگه کۆیکهینهوه، کیماسیشمان ههبوو، دهچین له دوورگه دهکرین."

دکتۆر گوتی: "باشه، کیشهیهکی دیکهشمان چارهسهکرد. زهیتوونستانه که وهکو جهنگهله وایه. ناو دارسنۆیهەر و ههئار و دهوهنه گهزهکانیش دهلیتی جهنگهلهستانه. دار و چیلکهی وشکی ئەم دوورگهیه نهک ههر بۆ خهلهکی ئەم دوورگهیه کهم نین بهلکو زیادیشن."

ههئاران له کۆکردنهوهی داران ئاگاداربوونهوه، خهلهکی دوورگه له ههوت سالیهوه تا ههفتا سالی، جگه له دکتۆرهکان و موسا ئاغا و کچهکانی و پزیشکی ئازهلان و پۆیاز و شیشموس ئاغا، ئەوانی دیکه گشتیان، بۆ کۆکردنهوهی داری وشک و چیلکان چوونه نیو زهیتوونستانه کهو نیو دارسنۆیهەر و باخهکان، نیشانچیش چوهو نیو دارههغیرهکان. به هاوسههه کهشی گوت:

"سهیره سولتان، هیچکس بۆ کۆکردنهوهی داران ناچیتته نیو دارههغیرهکان. ئەوان دهزانن، دهست بۆ ههر لکیک ببهن و قاچ دابنینه سههر ههر کهدیک دهیشکینن، بهلام شتیک ههیه نایزانن، ئەگه بشییبستن باوه ناگهن. ئەویش ئەوهیه دارههغیر که وشک بوو وهکو مههمهپری سپی قایم و پتهو دهییت، پهنگری ئەو دارهش له پهنگری دارهکانی دیکه خۆراگرتیه."

سولتان به ههپهساویهوه پرسی: "بهراستته؟ قهدهی دارههغیر گهندهله ناییت، نارزیت؟"

"لکی تهپری درهخت نهرم و شلکه، که وشک بوو سفت و قایم دهییت، له دارگۆیزیش قایمتر دهییت، وهکو بهردی مههمهپره پهنگریشی له دارزهیتوون و دارگۆیز و داری لیرهواران درهنگتر دادهمرکین."

"وای، ناییت ئەمه به کهس بلیم نیشانچی. وای به قوریانت بم نیشانچی، کهس با نهزانیت ئیمه دارههغیران کۆدەکهینهوه. ئیستا با من و تو و مندالهکان بهچینه ناو دارزهیتوونهکان لهوی داران کۆیکهینهوه. با ههئاران بمانبینن که دارزهیتوون و دارسنۆیهەر کۆدەکهینهوه."

"پتویست ناکات و خۆمان بنوینن، چلۆچیوو پووشووی دارسنۆیهەر بۆ ههموو زستان پتویستن، بۆ داگیرساندن و کردنهوهی ئاگر."

دو سى رۆژ لەسەر يەك دارسنۆيەر و دارگويزيان كۆكردنەوه، دارەكانيان كردنە پشتى و بەكۆل پشتى پشتى گواستيانەوه مالهوه، لەوتۆه گەرانەوه نيو دارهەنجيرەكان. بەر لەوهى تيشكى خۆر دەربكەويت، ئەودەمەى كەلەشيرانى بەرەبەيان دەخوينن دەچوون و دواى خۆرئاوايوون دەگەرانەوه نيو گوند.

دېهاتيه كان لە ماوهى هەفتهيه كدا هەموو وشكە دارەكانيان كۆكردنەوه. مامۆستاش لەگەڵ دېهاتيه كان بە تەنچ بۆ مالى خۆى دارى كۆكردنەوه.

پۆيراز گوتى: "نیشانچى دەلييت ئەمسال زستانىكى سەختمان لە پيشه. باشتره هەر لە ئيستاهه دارى وشك و گزره لە شارۆچكه بكرين، فاسيلى دەلييت لە زستاندا دارى پەنگران دەست ناكهون."

"تەگەر داوا لە قەدرى بەلەموان بكهين دەتوانيت دارمان بۆ بكرپت؟"

پۆيراز گوتى:

"دەكرپت، بەلام دەبيت فاسيلىشى لەگەڵ بنيرم. ئەو لييدەزانيت فاسيلى لە خەلكە رەسەنەكهى

دوورگهيه، وانیه؟"

"بيروكهيهكى زۆرباشه، زۆرباش."

پۆيراز لەويدا چووه لای موسا ئاغا، زههرا دەرگاى ليكردەوه:

"فەرموون بەرپز، بابە لە ژوورەويه." لە دەرگاكه كشيەوه، پۆيراز چووه ژوورەوه.

موسا ئاغا بە بيستنى دەنگى ئەو لە ژوورئ هاتەدەر.

"بەخيز بييت، فەرموون قوربان..."

"عەرزىكم ههيه."

"تكا دەكەم، تۆ جارئ فەرموو دانيشه."

بەرامبەر يەكدى دانيشتن.

"تيمه لەگەڵ دکتۆرەكان برپارمانداوه بۆ كرينى دارى سووتان فاسيلى و قەدرى بەلەموان

بنيرينه شارۆچكه. هاتبووم بزائم ئيوهش دەتانهويت پييانبليم دارتان بۆ بكرن؟"

"سوياست دەكەم. بەخيز بييت. من نازائم بۆ ئەم زستانه چەندمان دار پيوستن."

"منيش نازائم قوربان، بەلام وەك دايكە ليتاو فاسيلى دەليين زستانى تيرە سەخت و دژوارە،

هەندىك سالان بەفر تا بەهاريش داديت هەر دەمييتەوه."

"كچينه كيسهى پارەم بۆ بيتن."

"قوربان جارئ پٽويست ناکات. برپار وايه فاسيلى بؤ هه موومان وەك يەك بکړيټ. دواى ئەوہى که دارەکان گەيشت ئەوسا پارەکەى حساب دەکەين."

لە پرېکدا بۆنى خەستى قاوه نيو مالى پر کرد. بۆنى قاوهى تازه بوو که لە هاوهندا کوترابوو. نەسبە يەکەمجار قاوهى بؤ پۆيراز راگرت، پۆيراز هەلپهنگرت، نەسبە لەسەر پيداگرى پۆيراز قاوهى بؤ باوکى دانا، سيني قاوهکە ماوه يەک ئاوا لە نيوان پۆيراز و موسا ئاغا هاتوچوو تا دواجار موسا ئاغا ناچار بوو يەکەمجار قاوهکە هەلبگرټ. پۆيراز لەگەل تەواوکردنى قاوهکەى هەستا، موسا ئاغا تا بەردەرگا بەرپى کرد، زەهراش بە ليوانى بە بزوه دەرگای کردوه، پۆيراز لە پليکانهکان چووه خوار و لە دەرگای مالهکە چووه دەر، هەستى دەکرد دەررونى خالى بووه. چووه نزيك شيرەى ئاوهکە، دانيشت. هەستىکرد هۆيشى لە جيبى خۆى نيه، بؤ لای زەيتونستانەکە چوو، بە رۆخ جۆگەى ناوى کانيدا لە کاتيکدا ئەو پونگەيهى که گوڵه شينباوهکانيان پشکوتبوو دەپليشاندهوه چووه پيش و گەيشتە کانپهکە. هەستيدەکرد شتيكى ليکەم بۆتەوه، لە پرېکدا ئەوہى بە زەيندا هات که دواى بينينى زەهرا، دواى زەردەخەنەکەى زەهرا ئيدى مەمکە خويناويهکان و هەلؤ چرنوکتيژەکان هيرشيان بؤ هزر و يادەوهرييهکانى نەهينابوو. نوقمى نيو شادمانى بوو، بە راکردن بؤ لای خواروهه رايکرد. هەر وهک لە کاتى چوونيشدا هەستى بە بۆنى پونگە پليشاوهکە نەکرد بوو لە گەرانەوهشدا هەستى بە بۆنيان نەکرد، لووتى دەرگوت هەستى بۆنکردنى لە دەستداوه. قاچەکانى هەليانگرت و برديانە مالى موسا ئاغا. لەنيوشادى و خوڤشاليدا نوقم بووبوو. ئەو شادمانيهى که لە هەموو گيانى هەلدهقولا نەک تەنھا مرؤق بەلکو ميروولهى سەر زهوى و پەرەندەى ئاسمانانيش دەيانتوانى هەستى پيڤکەن. موسا ئاغا و زەهرا و نەسبەش هەستيان بەو شادى و سەر مەستبوونەى کرد.

موسا ئاغا، کاتيک پۆيراز دانيشت پرسى: "کورم، دەر تەويت کەميک بخويتهوه؟"

پۆيراز بەخيڤابى هەستا و گوتى: "دواتر ديمهوه قوربان، دواتر."

"نەميين، نەميين، ئەو هەلؤيانەش بە وشە وشهوه لە ئاسمان نەهاتنە خوار، هيچ شتيکيشيان

نەرفاند."

لە پليکانهکان چووه خوار. بە ورته شتگەليکى لەژير ليوهوه دەرگوت، بەلام ئايا هيچشتى بە موسا ئاغا گوتبوو، ئەگەر دەرگوت چيدەبوو، کى تيدەگەيشت داخۆ هەلؤ و مەمک و خوڤين و ترپه چين. ديسان زەهرا دەرگای کردبووهوه، ئەو بەدەمى تەواو کراويهوه پيڤدەکەنى. لە دلئى خوڤيدا گوتى

تېپەرى، ھەموو شت تېپەرى. چەند وشششش... ھەلۆكان ھەموو شتېكىيان قاپاند و برديان. ھېچ ھەلۆيكە لە دوورگە نەماوەتەوہ.

بە بيانوى جياحيا سى جار چووہ لای موسا ئاغا، ھەموو جارېكىش زەھرا دەرگای ليدەکردەوہ، لە ھېچ يەك لەو سەردانانەيدا ھېچ ھەلۆيكە لە ئاسمانەوہ دانەبەزىن و تىۆكېك خۆين لە دەنووكيان نەچكا. ئەو شەوہ ھەر لەگەل ئەوہى سەرى ناىە سەر باليف، خەوى ليكەوت. بەيانى زوو، لەگەل بانگى كەلەشىران بە ئاگا ھات. بۆ يەكەمىن جار بوو لە دوورگە گوپى لە بانگى كەلەشىران دەبوو. سەردەمى مندالىي خۆى كەوتەوہ ياد، دەتگوت چىاى ئەللاھوئەكبەرى نەبىنيوہ، بەھۆى سەرماوہ نەمردووہ، لە كۆمەلكوژىي تيزديەكاندا بەشدار نەبووہ، ئىستاش تۆلەستىنەكان بە دوايوہ نين. وەك بلييت ھىشتا كەسيكە ھېچ ئەزمونتيكى نىە و ساردى و گەرمى رۆژگارى نەچەشتوہ. دنيا دنيايەكى جوان و رۆشن رۆشن بوو. دەتگوت تازە لەدايك بووہ. پاك پاك. لە گەرد و گولى بەياندا لە ليوار دەريا بەسەر وردە بەردەكاندا دەپويشت، بەلام گوپى لە دەنگى وردە بەردەكانى ژير پيى نەدەبوو. كە ھەتاو ھەللات بە بەردەم مالى زەھرادا رەت بوو، تەننەت تىبىنى ئەوہى نەكرد. بە بىستنى دەنگى موسا ئاغا ھاتەوہ سەرخۆى، راوہستا، رووى بۆ لای دەنگەكە وەرگيتر، موسا ئاغا پەنجەرەى كەردبووہو بانگى ئەوى دەكرد:

"پۆيراز كورم، كچەكان بەرچاييان ئامادەكردووہ، فەرموو با پيئەكەوہ بەرچايى بخۆين."

لە پليكانەكان وەسەرکەوت و گەيشتە نيو ھۆلەكە، چاوەكانى موسا ئاغا بە بىنينى مۆلەق

مان:

"كورم پۆيراز، چيت لينھاتوہ، تۆم قەت ئاوا نەبىنيوہ، سيمات وەكو سيمای مندالان ساف و گەش و بريقەدارە. وەك ئەوہى تازە لەدايك بوويت، چىبووہ؟"

پۆيراز گوپى: "ھەلۆكان رويشتن، ھەلقرين و چوونە پشت چىاى ئاگرى و پشت چىاى قاف."

زەھراو نەسببەش وەكو باكيان بوون. زەھرا كاتېك پۆيراز لە پليكانەكان بەسەرکەوت، بە

بىنينى ئەو دلئى كەوتە ليدان، شنەيەكى شادبىبەخش لەنيو مالەكە ھەليكرد.

"دانيشە كورم ئىستا، چيتليھاتوہ؟ ھەوالئى خۆشت پيئەگەيشتون؟ ئىستا سيمات جوړيكي

ديكەيە، نوورى ليدەباريت. لە ھەموو تەمەمدا سيمايەكى ئوام كە شادى تيدا قولپ دەدا

نەبىنيوہ. بمبوروہ كورەكەم كە ئاوا لە پرسيارانم گرتويت، كونجكۆل بووم، بۆ واتليھاتوہ؟"

"شتيک بووه، به لأم نازام چيه. هه لۆکانيش رۆيشتن، دلشيم پاك بووهوه، منيش پاك و ته ميز بوومه ته وه."

نه سيبه چرپانديه گوئی زههرا، موسا ئاغا و پۆيراز پشتيان له وان بوو و ئاوا راوه ستابوون. "بيستت چي ده لیت، ده لیت من و دلّم پاك بووينه ته وه، مه به ستي چيه؟"
"مه به ستي نه وه يه كه ئیدی بۆته مروّقيکی دیکه."
"نه وه چي ده لیت؟"

گوئی: "كه نه وم بينی منيش بوومه كه سيکی دیکه. مه گهر بابته نه بينی، باوکيشم بۆته كه سيکی دیکه. ئیستا ده بينيت، نه مشه و باوکم به خه يالی ئاسورده ده خه ویت. له مه به دواوه باوکيشم ده بیته كه سيکی دیکه."
"كچه كان وهرنه سهر سفره."
"وا هاتم باوکم، چای وا دم ده کيشیت."

پياله کانی سهر سينيه زيويه كه پر کران له چای، چايه كه كه له نيو پياله کانا هه لمی ليه له ده ستا، بۆنيکی هیند خۆش له چايه كه ده هات كه هيج کاميان تا ئیستا بۆنيکی وا خۆشی چايان نه کردبوو.

به رچای ته واره بوو. له ماوه ی به رچایی خواردندا ههر سه يری يه کديان کردبوو و زه رده خه نه كه وتبووه سهر ليويان.
چه ندين سالّ بوو كه به رچايه کی وایان نه خواردبوو.

پۆيراز ئارام ئارام له پليکانه کان هاته خوار و به ره و ليوار، له ویش به سهر ورده به رده کانا چوه نه سه که له، له وئ ده ستیکرد به چونه سهرئ و هاتنه خواره وه. به درئايی ته مه نی هینده هه ستي به بارسوکی نه کردبوو. دواي كه ميک رۆيشتن، چونه سهر کانی و ده سته کانی کردنه کوئيله و ئاوی خواره وه. ئاوی کانيه که ش بۆنی پونگه ی لیده هات. دواي ئاوخواردنه وه خۆی له ليوار ده ریا بينيه وه، ده رياش بۆنيکی جياوازی لیده هات، هاته وه مال، لينا ده ستي کرده ملی. خه وی هات، به شيويه که كه خه ريك بوو به پيوه خه وی لیبکه ویت، چوه ده رئ، سه ريکی له شه ريفه خاتوندا. له کاتيکدا هاتبوو كه نۆزه ی ريس و ره نگرئییی نه ر جاجمانه ی دروستی ده کرد هاتبوو، له به رده م نه ر جاجمانه دانیشته كه به دارته ونه که هه لواسرابوون و له به يانيه وه تا شه و ههر سه يری جاجمه کانی

دەکرد. بە بێنیی پزیراز نیگەران بوو، بە هەڵەداوان چوووەو مال و کورسییەکی هێناو لە تەك کورسیەکەى ئەوى داناو گوتى:

"دانیشە برا، بە خێر بێیت."

پزیراز دانیشت، شەریفە خاتوونیش لە تەنیش ئەو لەسەر کورسیەکەى دانیشت، هەردووکیان چاویان برپە ئەو جاممانە کە بە دارتەونەکانەو هەلۆاسرابوون. تا شەو داھات چاویان لەسەر جاممانەکان لانیەرد. کاتیك هەوا تاریك داھات و ئیدی نەیانتوانی جاممانەکان بێنن دیسان هەروا لە شوینی خۆیان سەیری جاممانەکانیان دەکرد.

کە ھاتەو مال، لێنا گوتى:

"ئەو دکتۆرە بچووکە کە بە دواتدا دەگەرێ. گواھە بۆ ناخواردنی ئیوارە برپارە بچنە مالئ دکتۆرە گەرە، ماسی بۆ دروستکردیت."

"ماسیت لە کوئ هینا؟"

"ئیشانچى هینای. زۆر چاوەرپێ کردیت، کە دیتی ناھیییت رویشت. دەھەویست قسەت لەگەڵدا بکات."

"چیبکەم، واتە با من برۆم."

"خواحافیز کورەکەم. ئەو نامەھەى کە دەتەویست بۆ مستەفا کەمال پاشای بنووسیت، نووسیت؟"

"ئێستا دەچمە لای دکتۆرەکان، لەبارەى ئەو نامەھە کە برپارە بۆ مستەفا کەمال پاشای بنووسین راویژیان لەگەڵ دەکەم..."

"بۆ مستەفا کەمال پاشا بنووسن، پێبیلین، ئەگەر منداڵەکام بۆ دوو سێ روژیش نەتوانیت بنیژیتە ئێرە، فەرمان بەدات، تەنھا بۆ روژیک بیاننیزیتە لای من، تەنھا تیر بۆنیان بکەم، ھەر ئەوئەندە. بە مستەفا کەمال پاشا بلین کە لێنا بۆ بێنن و تەنھا یەكجار بۆنکردنی کورەکانی لە تاراوگەى یۆنانەوہ رایکردوہ و خۆى ھەلداوہتە نیو دەریا، پێبیلین ئەوئەمەى خەریك بوو لەنیو دەریادا نوقم بێیت و بجنکت، بەلەموانیکى لاز فریای کەوتوہ و قوتارى کردوہ و بردوویەتى بۆ دوورگەى خۆیان." لێنا جوولەھەكى دایە خۆى، دەنگى بەرزتر کردوہ، پزیراز یەكەمینجار بوو لێنا ئاوا بێنیت، لێنا وەکو پلنگ لە بەرامبەریدا وەستا بوو. "لێنا دەلێت کە، پێبیلین، ئەگەر من لە تاراوگەى یۆنان خۆم بە دەریا دادا و ھاتمەوہ ئەتقەرە، یاخەى کەمال پاشا دەگرم. پیاوی گەرەن،

ئەم قسانەم بنووسن. "يەكەمجار بە توركى دەدوا، پاشانىش بە يۆنانى. كاتىك بە يۆنانى دەئاخفت دەنگى كارىگەرانهتر بوو، مووى جەستەى پۆيرازى راست دەکردنەو. لينا لەو كاتەوئى هاتبوو بەردەوام دەيگوت كورەكانى لاي مستەفا كەمال پاشان، دېنەو، دېنەو، دېنەو، بەلام پۆيراز لە جيهانىكى دىكە بوو و ئەوئەندە لەسەر ئەو رستەيەى لينا هەلوئەستەى نەدەكرد. دەيانگوت ئەم قسانە بوونەتە وئىرد و ئومىدى دلى لينا.

پۆيراز بە حالەتىكى پەريشان چوو مالى دكتورەكان. دكتورەكان بەر لەوئى بەخىرەتەنى بكەن و پييلين كە دابىشيت، هەردووكيان گوتيان:
"ئەمە چ حال و بارىكە، چ حال و بارىكە؟"

پۆيراز لەسەر كورسىيك كە دكتورەكان نيشانىاندابوو دانىشت، خەريك بوو لەبارەى ليناو لە گەليان دەدوا كە نيشانچى هاتەزور. نيشانچى لە حالىكى سەير دابوو.
دكتور سەلمان سامى پرسى: "چىبوو نيشانچى، تۆ چتە؟"

"چووم پۆيراز ببىنم لينا گوتى چووئە لاي دكتورەكان. لە پرىكدا دەربووئە، گوتى بە مستەفا كەمال پاشا بلين ئەگەر كورەكانم بۆ نەئىرتتەو خۆم دەزانم چىلیدەكەم."
پۆيراز گوتى: "منىش خەريك بووم ئەوئەم باس دەكرد." هەموو بەسەرھاتەكەى راكردنى ليناى لە يۆنانەوئە هاتنەوئى بۆ دوورگە بە وردى گىراپەو. گوتى: "من لە تەمەندا هىچكەسم وەكو لينا نەبىنىو. ئەوم بە ئەندازەى داىكم خۆشەوئىت. پره لە مېھر و خۆشەوئىستى. لەگەل هەموان بە روخسارى گەش و سۆزەو رووئەروو دەبىتتەو. ئەمرو كاتىك خەريك بووم دەھاتمە ئىرە هاواری كرد و گوتى ئىلاوبىلا كورەكانم دەوئىن. نازانم چىبەكەم."

دكتور سەلمان سامى گوتى "سەختە."

دكتور خەليل رەفەت گوتى: "سەختە."

پۆيراز پرسى: "سەختە، بەلام هىچ رىگايەك نىه؟"

نیشانچى بە ئەدايەكى دلئىيانەوئە گوتى: "هەيە."

"چ رىگايەك؟"

"ئىو بۆ منى لىبگەرئىن. من لەگەل لينا قسە دەكەم."

"دەتەوئىت چۆن؟"

"ئەمەيان بۆ من لېبگەپىن. كاتىك دەھاتمە ئىرە ھەولمدا لىنا لەو رەوشە دەرىنم. لىنا زۆر باوېر بە مەرگى كۆرەكانى ناكات. ئەگەرنا ئاوا ياخەى مستەفا كەمال پاشا ناگرىت و پىيەوھ ناچەسپىت."

دكتور سەلمان سامى گوتى: "باشە. ئەم گىرقتە چارەسەر دەپىت. نىشانچى خۆى دەزائىت چۆن يارمەتى ئەو خاتونە بدات. با ئىستا ئىمە بچىنەوھ سەركارى خۆمان. ناو خويندنگە كەتان بىنى؟" پۇيراز گوتى: "بىننمان، جوانە. ئەو نىوتەختە دارگويزيانەتان لە كوئى پەيدا كردن؟ تەختەپەش، مېزەكان، مېزەكانى ژوروى مامۆستا و بەرپۆەبەر، كورسىەكان. كەلوپەلى ھەر پىنج پۆلە كاتتان رىكخستون. دەستتاغۆش."

"ئىوھ زەھمەتتىكى زۆرتان كىشاوھ. گوتان كارى خويندنگە كەش ئىمە بىكەين، ئەوھى كە ئىوھ پەسندى دەكەن نىشانەى ئەوھىە كە ئىمە سەر كەوتووين. ھەموو شتىك، قەلەم و دەفتەر، تەباشىر، پاك كەرەوھو ھەموو شتىك نامادەھى، تەنھا كىتپى ئەلفوبى كە مە."

"بە كچەكانىشەوھ ژمارەى خويندكارەكان لە سەدو پەنجاش تىدەپەرىت. تا ئىستا ژمارەيان ئەوھندەھى، رەنگە زىاترىش بىت. رەنگە ھەندىكىيان ناوى مندالەكانيان بۆيە نەنوسىبىت بۆ ئەوھى ئاگان لە كارىلە و بەرخەكانيان بىت."

"لە دوورگە بەرخ و كارىلە نىن كە ئەوان چاودىريان بكەن..."

"با نەبن، ئەمە عادەتە. سى پۇلمان دروست كردوون. لە يەكىكىيان مامۆستا وانە دەلئتەوھ، لە ھى دووھم خەلىل رەفەت و لە ھى سىيەمىش بەندە."

پۇيراز گوتى: "پىرۆزە."

"خولىكىش دەكەمەوھ بۆ ژنان و پىاوانى بەسالآچوو و لەم دوورگەبە ھىچكەس نامىبىت كە نەخويندەوار بىت."

"زۆر باشە، دواى ئەمە ئىدى بۆ من گرنگ نىە. تازە من ناتوانم فىرى خويندەوارى بىم." دكتور سەلمان سامى گوتى: "چى تىدايە دەتۆ يەكىك بە لەوانەى خويندەوارىيان نابىت. تۆ ھەوت مەملەكەت و چوار ئالى دنىات خستە ژىر دەستى خۆت، تۆ دەرياكان، دەشتەكان، چىاكان، دارستانەكان، دلئى ھەفتا و دوو مىللەتت داگىر كردوون، ئىدى چىتدەوئىت، ئەوھ نىە دنيا لە چەنگى خۆت داىە."

نیشانچی گوتی: "سویاست ده‌کەم. پایەدار بێت کاک دکتۆر، ئێمە چکارەین، بنیادەمیکی بێچارە، ئادەمیزادێک کە بە گەمژەیی هات و بە گەمژەیی دەروات."

پۆیراز گوتی: "بەو شیوەیەش نیه وەلی نیشانچی."

نیشانچی بە خاکەراییی و شەرمینەووە گوتی:

"ئەم دنیایە دنیایەکی هێند پڕە لە رەمزو راز، هێند پڕە لە رەمز و راز کە ئێمە تێیدا هیچ نین، ئێمە تەنانەت خۆشمان نانسین. ئەمرۆ هەین، ئەگەر بەراستی هەشبین، سبەیی نین، ئەویش ئەگەر بەراستی نەبین. سەرباری ئەوەش جەنگ هەلەدەگیرسین و یەکدی دەکوژین، وەک ئەوەی بریاربێت قەت نەمرین. تەمەنی مرۆفە هەر هێندە چاوترووکانێکە، مەگەر نە؟"

دکتۆر سەلمان سامی گوتی: "یونس ئەمرە وا دەلیت."

نیشانچی گوتی: "وايگوتە. بیلێتی چیدەبێت، نەیلێتی چی، وەک چاوترووکانێکە، هەمووی پووج."

دکتۆر سەلمان سامی بە هەلچوونەووە گوتی:

"راستە نیشانچی راستە، هەر وەک چاویلکناڵێکە، راستە، وەلسی لەگەڵ ئەوەشدا بێشتوانیە هەلەبەک لە کاردا هەبێت، برام نیشانچی؟ من لەنێو ناگر و دۆزەخ و خۆینەووە هاتم ئەم دوورگەیه. ئەو رۆژە کە هاتم ئێرە دەتگوت لە ناخەووە تێکشکاو و دارماوم. لەنێو تاریکی و زۆلمەتەو لە پڕێکدا کەوتمە نێو بەراستی رووناکای. ئەم دوورگەیه بۆنی بارووت و خۆینی لێندەهات، بۆنی وەنەوشەو پونگە و گۆلەکیویلکەیی لێندەهات. لەو سەرۆبەندەدا بەلەمی ماسیگران و کەشتیە بچووکەکان بریندارە خۆیناوی و کەلوکۆمبووەکانیان هێنان، دوورگە بۆنی خۆینی لێندەهات. هەرکەسێک کە لەوێ بوو بە پازدە دکتۆرەووە شوو و رۆژ دەستبەکاربووین و بە بریندارەکان رادەگەشتین. هیچکام لە بریندارەکان نەیان دەویست بمرن. چاو و دەست و هەموو گیانیان کون کون و داببێژابوو لەگەڵ ئەوەشدا هیچکامیان نەیان دەویست بمرن. تەنانەت ئەوانەش کە دەیانگوت ئێمە بکوژە ئەوانیش نەیان دەویست بمرن، بە هەموو هیژیانەووە هاواریان دەکرد ئێمەش رزگار بکەن دکتۆر، منیش رزگار بکەن. تەنانەت هەندیکیان لە دواستەکانی ژیاڵاندا کاتیەک هاوژینگیان دەدا دوا قسەیان - رزگارم بکەن - بوو. لەم دنیایەدا لە روانگەیی مرۆفەکان هیچشتێک پووج و بەتال نیه. لەم دنیایەدا مرۆفەکان وەک چۆن جینگای خالی دروست دەکەن، هەرواش پری دەکەنەووە. بۆیه، پڕکردنەووەی جینگا خالیەکان شادییەخشتەین ئافرانده. مرۆفە لەم دنیایەدا تەنها جارێک لە دایک

دەبىت. ھەمووشيان ئەمە دەزانن كە ئىدى لەدايك نابنەوہ. دەزانن كە ملىيونان ساڤ، ملىاران سالىش ئاوابوہ، دلپان پې دەكەن لە ھەستى بەختەوہرى. بەر لە ئىستا نەھاتبووين و دواى ئەمەش ھەرگىز ناھيەن. جارىك ھاتىن وەلسى خۆزگە نەدەھاتىن و ئەم نوور و ئەم دەرياو ئەم رووناكيەمان نەدەبىنى.

پۆيراز ھاوسەنگى خۆى لەدەستدا و گوتى: "ئەم عىشقەو."

"ئەم دلسۆزىەى مرۆقەكان، ئەو خۆشەويستىيە، ئەو ھاورپىيەتتییە، ئەو ئومىدە، ئەو تام و چىژەى ژيانە، ئەو ئاسۆيەى دەم كەلە، جوولە و چالاكى و فرىنى ئەو دەمانەى شنى بەرەبەيان ھەلپدەكرد، ئەمانەمان نەدەبىنى و پىماننەدەزانى. چەندە خۆشە كە ھاتووينتە ئەم دنيايە. ئەگەر جارىك نا ھەزار جار ھاتبووين ديسان ناخمان دەيەويست لە شىوہى مرۆقە بين. سوپاس بۆ خوا كە ھەر ئەم يەكجارە ھاتىن. ئەگەر بمانەوېت دەتوانىن تام و چىژى ھەزار جارى ژيان بكەين."

سەلمان سامى گوتى: "ئاتوانىن ئەم ئاتومىدى و رەشبينىە قبول بكەين. كاتىك تەنى جارىك ھاتووين و دەتوانىن بە ئەندازەى ھەزارجار چىژ لە ژيان وەرگىن ئىدى ئەم بەدبىنىە..."

دكتۆر خەليل رەفەعت گوتى: "ئەوان، ئەوان، ئەگەر تەنھا جارىك دەيانبىنى مرۆقەكان چۆن چەنگالىان لە ژيان گىردەكەن تىندەگەشتن ژيانى يانى چى."

"ئەگەر ئىمە جەنگى چاناک قەلاو ھەزاران كوژراو و برىندارمان نەدەبىنى، لەكوى دەماتوانى تىبگەين مرۆقەكان ئاوا دوو دەستى باوہش بە ژيان دادەكەن؟ پىاوانى گەنجى ناكام... مەگەر ئىمەش لەگەل ئەواندا بە دوو دەست ژيانمان نەگرتبوو؟"

"من سى كورم ناردنە جەنگ كە نەگەرەنەوہ. من رامكرد و گىانى خۆم دەربازكرد. من چونكە كەسىكى ئازاو بويم چىژ لە دنيا وەردەگرم. كورەكام ئەوئەندە ئازا نەبوون كە بتوانن بە ئەندازەى پىويست چىژ لە جىھانى خۆيان وەرگىن، لەبەر ئەوہ زۆريان تاسە دەكەم و دلەم بۆيان تەنگ دەبىت. من ژيان بەشتىكى وەك چاولىكنايتىك نازام. بىبەختترىن كەس، تەمەنى ھەرچەندە بىت، بەھەمان ئەندازە دەتوانىن بلىين، بەھەر حال، چىژ لە دنيا وەردەگرىت. فەرماندەكەى ئىمە لە يەمەن دەيگوت ژيان لە دنيادا لەژىر ھەر ھەلومەرج و بارودۆخىكىش داىت، وەك ئەوہ وايە كە مرۆقە ژيانىكى بىپايان تاقى بكاتەوہ. لەبەر ئەوہى فەرماندەكەى ئىمە كەسىكى زۆر ژىر بوو پادشا زەندەقى لىچووبوو، ئەوى كەردبووہ فەرماندەى گشتى سوپاي يەمەن. لە راستىدا بە جۆرىك دورى خستبووہوہ."

سهلمان سامی گوتی: "به‌ئۆ، ئەو راسته، راسته، هاتنه‌دنیا، تێپه‌راندن و گوزهراندنی ژيانتيكى بێپايانه. ئەو پادشايه‌ى كه فهرمانده‌كه‌ى تۆى بۆ يه‌مه‌ن و به‌ فهرمانده‌يى سوپا دوورخستبووه‌وه، واى بېرده‌كرده‌وه كه رهنگبێت بېتته به‌لايه‌ك بۆ گيانى ئەو."

دكتۆر خه‌ليل ره‌فه‌عت گوتى:

"به‌ئۆ هه‌روايه. جه‌مشيدى ئەرزه‌رۆمى، ئەو برينداره‌ى كه برينه‌كه‌ى قوول بوو و له‌ كلێسا تێكدراوه‌كه‌ خه‌ويندراوو و رۆژ به‌ رۆژ زياتر له‌ مردن نزيك ده‌بووه‌وه و ده‌يزانى له‌نيو داو و له‌فادا ده‌ژيوت و ئيمه‌ سات به‌ سات چاره‌پېرى مردنى بووين، بېجۆله‌ و بېده‌ست و پېچ و بېهه‌ناسه، به‌ چه‌شنيك تينوى ژيان و مانه‌وه‌ بوو كه كاتيک پيمانگوت له‌ مه‌رگ ده‌ربازبوويت و مه‌ترسيت له‌سه‌ر نه‌ماوه، گوتى ده‌مزانى، گوتى ده‌مزانى مه‌رگ بوونى نيه. ئەوكات بوو كه به‌ دل و گيان تينگه‌يشتين ژيان بۆ مرۆقه‌كان چ واتايه‌كى هه‌يه. ئەوانه‌ى كه باوه‌رپيكي پته‌ويان به‌ ژيانى بېكۆتابى و له‌ ته‌واوبوونته‌هاتوو نيه، ئەگه‌ر جه‌مشيد ئەرزه‌رۆميان بينيبوا نه‌ك له‌به‌ر ئەوه‌ى هاتوونه‌ته‌ دنيا كه له‌ ترسى مردن و ئەوه‌ى كه باش بوو دنيايان بينى يه‌كپرز و به‌رده‌وام له‌ خو‌شحاليان شاگه‌شكه‌ ده‌بوون.)

پۆيراز گوتى: "شاگه‌شكه‌ ده‌بوون."

سهلمان سامى گوتى: "هه‌موو خراپه‌كاريه‌كانى مرۆقه‌ له‌ پاى ئەو ترسه‌يه‌ له‌ مه‌رگ. تووره‌ بوو. پۆيراز گوتى: "چاكه‌كاريه‌كانيشيان هه‌ر له‌ پاى ئەو ترسه‌يه‌ له‌ مه‌رگ..."

سهلمان سامى به‌ هاواركردنێكه‌وه‌ گوتى: "بېده‌نگ به‌ پياوى ساده" و پۆيراز سه‌رى نايه‌وه به‌رخۆى.

"بمبوره‌ پۆيراز، چۆن ده‌شپت ترس له‌ مه‌رگ بېتته‌ مايه‌ى چاكه‌كارى، پۆيراز هه‌موو ئەو شپتايه‌تى و خراپه‌كارى و جه‌نگ و سووكايه‌تى و سته‌م و به‌رژه‌وه‌ندخوازيانه‌ به‌هۆى ترسانه‌ له‌مردن. مرۆقه‌ له‌ ناخ و زات و ئافرانديدا دۆستى و خو‌شه‌ويستى هه‌يه. مرۆقه‌ بوونه‌وه‌رپيكه‌ كه سه‌راپاى پره‌ له‌ هه‌ستى خو‌شويستن. ترس له‌ مردن زۆر سته‌مكارانه‌يه، ده‌نا جه‌نگ كه‌ گه‌وره‌ترين خراپه‌كاريه‌كانى مرۆقه‌، مه‌گه‌ر بۆ خو‌شويستن هاتۆته‌ ئاراوه‌؟ چۆن ده‌شپت مرۆقه‌ كه‌ پره‌ له‌ هه‌ستى خو‌شويستن و خو‌شه‌ويستى، بيه‌ويت دنياو مرۆقه‌كان له‌نيو ببات، پۆيراز، هاوپيى من؟"

"هه‌موو له‌پاى ئەو ترسه‌يه‌ له‌ مردن، هه‌روايه‌؟"

دکتۆر به ئارامی گوتی: "وايه، به داخهوه كهوايه پۆيراز، هاوړپى من. ئىستا ئيمه دهبيت دهست به دهرسه كان بکهين. لهوى دهبيت به منداله كان بلين مرؤفه كان تا زياتر يه کدى و تا زياتر دنيايان خوښوويت، به هه مان ئەندازه له جاويدانى نزيك دهنه وه. بمبوره پۆيراز، هاوړپى خوڻم، زۆر بلينيم کرد."

"تاوا مه ئى، قوربان."

"ئىستا هاوړپى، بۆ ئەو مندالانەى دهرينه بهر خویندن جلويه رگمان پيوسته. کچوله كان و کورده كان گشتيان پيخاوسن، دهبيت سالحه فەندى رابسيپرين جلويه رگ و پيلاو بۆ منداله كان بييت. هەر منداله و جووتيك پيلاو دهسته جلكيكي بدهيني. دهفتهر، قهله م ورده والهى ديكه، پاكه ره وه... من و خهليل رةفەت به گ بریک پاره ددهين، ئيوه؟"

"پيوست ناکات ئيوه پاره بدن كاك دکتۆر، ئيمه پارهى ههنگوينه كه مان لايه. شوکرى ئەفەندى بۆ ههنگوينه كه پارهيه كى باشى داينى. بهو پارهيه دهتوانين بۆ سه دو په نجا مندال جلويه رگ و پيلاو بكرين. پارهى زهيتوونه كانيش به مزوانه ديت و دهتوانين سوپاي چيني و دار و چيلكه ش بهو پارهيه داين بکهين."

"دهتوانين ئەم شتانه هه موو به سالحه فەندى بسپيرين؟"

"هه لبه ته، هه لبه ته قوربان. سالح له پارهى كرينى شته كان زياترمان ليوه رناگریت. به يارمه تى!..."

"خوا حافيز."

دکتۆره كانيش له گه ل ئەوان ههستان، تا قاميشه لانه كه له گه ليان چوون، تۆقه بان کردو گه رانه وه.

خویندنگه وه کو کورەى ههنگ کارى ده کرد، هه موان کچ و کورده كانى خوڻان ناردبوونه بهر خویندن، به لام هه موو منداله كان پيپه تى بوون، زۆريهى ژنانى تازه هاتوه كانيش پيپه تى بوون. پۆيراز ئەمهى به دکتۆر سامى راگه ياند.

سه لمان سامى گوتى:

"ده زانم، ده زانم. من ژنانى پيخاوسم بهر له وهوى ئەمانه ش بيينه ئيره بينيبوون. دوو له ژنه خزمه تکاره كانى ئيمه ش پيخاوس بوون. ژمارهى پيمانگرتن و کاتيك قه درى به له موان پيلاوى بۆ هيئان ئەوه نده خوڻحال بوون كه نه يانده زانى چيبکه ن و زمانيان له خوڻيان نه ده گه را.

مندالەکانیان دەیانگوت دایکیان لە خۆشحالیان شەو تا بەیانی نەخەوتووە. بە مندالەکانم گوت دەبیت پیتاڵو بۆ ئێوەش بکرم. بە هیچشێوەیەك قبۆلیان نەکرد. ئیستا بۆ یەکەجار خۆشحال دەبن. بۆ ژنەکان چیبکەین، پۆیراز؟

"جاری ناتوانین پیتاڵویان بۆ دابین بکەین."

"بۆ، لەبەر ئەوەی رانەهاتوون؟"

"نە، چونکە جلویەرگ و پیتاڵومان بۆ مندالەکانیان کپیون قبۆل ناکەن. کەم کەم پارە پەیدا دەکەن، یەکەجار کچەکان، پاشانیش پیرەکان پیتاڵو دەکەنە پیتان، ئیدی رادین."

"تێگەیشتم کارەکان باش دەچنە پێش. تۆ کەمی دەچیت بۆ وانەوتنەوه؟"

"هەر کاتیك تۆ بلێیت."

"کەواتە پزیشکی نازەلانیش لەگەڵ خۆتدا ببە. تۆ ئەو دەرسە بلێوه کە من پیتاندەلێم، پزیشکی نازەلانیش با هی خەلیل رفەعت بلێتەوه. دواي ئەوەی کە مندالەکان چوونە پۆلی دووهم هەموومان وانە دەلێنەوه."

مندالەکان جلویەرگە شینەکیان کردەبەر و یاخەیی سپیان کردە ملیان. دواي بانگی کەلەشیران، دەنگی زاک و زیکی منداڵان دوورگەیی پڕکرد. دوورگە گیانی هاتەوهبەر، شادو پڕ بوو لەسەفا.

دوورگە هەمیشە بای دەهات. پەروانەی ئاشەکان دەتوانم بلێم هیچکات رانەدەوهستان. بایەکی توند هەلێکرد. پەروانەی ئاشەکە هەندیکجار هیندە بەخیرایی دەخولانەوه کە بە چاوە دەبیندران، دەیانلوراند. لە باشوور و بەشی رۆژتاوا، بای باشوور و بای قیبلە هەلێدەکرد، لە باکوور بای باکوور و رەشەبا. رەشەباکان ئیدی گەڵا زەرد و سوورەکانیان پەراگەندە دەکرد. لە ماوەی چەند رۆژیکدا ئەو زەویە بە گەڵای زەرد و سوور داپۆشرا. دوورگەیی سەرسەوز زەرد زەرد هەلگەرا. کەندر و چالاوەکان، پەرژینەکان، بن دیوار و پەرژینەکان پڕ بوو لە کەرەنگر و گەڵای زەردو سووری درەختان. هەوری رەش ئاسمانی دوورگەیان داپۆشی، تۆف و باوبۆران هەلێکرد، شەپۆلەکانی دەریا هەلکشان، شەپۆلەکان تا بن دارچنارەکان هاتن. ئاو نیوەی ئەسکەلەیی داپۆشی. سەرمایەکی شیدار ئەو ناوەی گرتەوه، ئاگردانەکان داگیرسیندران. دوورگەلکیشی هەموو مالان دوورگەلیان لێهەلدەستا، بەلام دوورگەلکیشی مائی ئەوانەیی پێش ئیستا لە دوورگە ئاکنجی بووبوون وانەبوون، نیوەی دوورگەلەکیان دەدایەوه ژوورەوه. ئەو خەلکە چاویان دەزورایەوه و ئاویان لە چاوان رانەدەوهستا.

دکتۆره كان، خواخېريان بنووسېت، كهسانېكيان ناردېبوه ښو مالانه تاكو فېريان بكنه چۆن بچنه ښو دهسته كان.

شه پۆله كان چندين رۆژ ليواري دوورگه يان كوتا، بايه كان له چهپ و راسته وه هه لئانده كړدو لك و پېږي دره خته كان شكان، دواي بايه كان نمې باران ورده وردهو به پهرش و بلاوي و ښارام ښارام دابارين، پاشان بۆني مهستكهرې خاك و خۆلې بارانېپېكه و توتو سهرتاسهرې دوورگه ي داگرت. ښوانه ي هاتېبونه دوورگه بۆني خاكي بارانېپېكه و توتويان ده ناسيه وه، به لآم ښم خاكه بۆنيكي جياوازي هه بوو. تهنانهت ښوانه ي بهو بۆنه ي خاكه ښاناش بوون بهو بۆنه ي خاكه مهست بووبوون و له دلې خۆيان ده يانگوت خۆزگه ښو ونده ته مه نه ي ماويانه له م خاكه جوانه ي ببه نه سهر، پاشان ههر زوو په شيمان بووبونه وه.

دواي زرياني توروپه و ښو دلۆپه بارانانه ي كه كه ميټك پېشتر ليرهو له وږ به زه وي ده كه وتن، هه وره ره شه كان بارانېكيان به سهر دوورگه داباراند ښما باران، كلوه به فر و ريژنه ي باران له ههر چوار لاره دابارينه سهر دوورگه، هه وا كه ميټك زياتر تاريك داهات، ده تگوت شهو داهاتوه، سي شهو و سي رۆژ دهگ باران باري. هه چكه س نه ي تواني سهر له مالوه وده ريټ و هه موان ناچار بوون بيده ستي خۆيان بچنه ښو ده ستي مالوه. نزيكه ي هه موو ښو كه سانه ي له دوورگه بوون ده يانزاني بهو بارانه ي كه وه كو سيلاو دايده كړد چوونه نيو قور و ليته ي ده روه زور سهخت و دژواره. ښو خه لكه ي له مالوه كانياندا ښو ده ست و دوو كه لگيشيان هه بوو دوعايان بۆ دكتۆره كان، نيشانچي، هوسمن، پزيشكي ښاژهلان و ښو كه سانه ي كه ښم خانوانه يان دروست كړدوون ده كړد، به لآم باران واده باري و ښاسمان واده يگرماند كه وايان هه ست ده كړد ښم بارانه دوورگه له گه ل خۆيدا ده بات. ښاسمان ريك به سهر ښواندا ده يگرماند و بروسكه و چه ښماخه ي ددها، هه وره تريشقه زرمه ي لهو ناره هه لده ستاند و دوورگه ي به جاريك راده هه ژانده سهر يه ك.

بارانبارينه كه زوري ليكيشيايه وه. تهنانهت دكتۆر سه مان سامي كه بارانباريني زوري بيني بوو ليكدا ليكدا ده يگوت: "ښمه چه جوره بارانېكه، چه جوره بارانېكه." و هه چي ديكه ي نه ده گوت. تهنانهت پوزاريزش كه بارانبارينه كانې ماوه دريژه كانې چوكوراواي بيني بوون، له بينيني ښو بارانه مات و تاسابوو.

نیشانچی دەمە دەمی عەسری رۆژی دوو دەمی بارانبارینە کە ئەودە دەمی ئاسمان دەینە پێراند و
هەورە تریشقە و بروسکەمی دەدان، تا ئەودە دەمی خۆی گەیان دەو مائی خۆیان کە نزیک مائی پۆیراز
بوو هەموو هیژ و توانای لە دەست دابوو.

لینا کاتیک نیشانچی بینی و رۆدە چیتە نیو ئاو و دیتە و دەدر، گوتی: "وای وای کاک نیشان،
وای وای کاک نیشان."

یە کەسەر چاکە تە کەمی لە بەر کردەو، ئیله گ و کراسە کەیشی لیبەرگرت و یە کیک لە کراس و
ئیلە گە کانی پۆیرازی بۆ هیژنا، لە سەر کورسیە کە دای نیشاندا.

پۆیراز بە پیکە نینەو گوتی: "چ بارانیکە بەر پۆیر نیشانچی."

نیشانچی هیژنا هانکە هانکی بوو.

"لە ترسان خەریک بووم دەمەردم، دەمگوت ئەم بارانە دوورگە لە شوینی خۆی رادە مائیت."

بارانبارینە کە بە یانی کە خۆرە لەلات راوێستا. هەموو شتیک پاک و خاوین بوو بوو دەو. هەتا وێک
بوو دنیا دەبریسکایەو. هەموو خەلکی دوورگە لە ماله کانیان هاتبوونە دەر. مندا لانی خۆیندنگە،
لە ترسی ئەوێ پیللەو کانیان قوراوی بییت پیللەویان نە کردبوونە پێ. هەرکە لە مائی چوونە دەر،
گەرانیو ماله. تەنانەت تیبینی کەفی کۆلانە کان و رێرەو بە بەردە رەنگا و رەنگ
داپۆشراوە کانیان نە کردبوو. ئەو کەسانەش کە بەو بیان زانیبوو لە بیران چوو بوو. دوا
لیکردنەوێ باران پیللەو نوێیە کانیان کردنە پێ، لە کاتی رۆشیتندا سەیری پیللەو کانیان دەکرد، بەر
لە رۆشیتن بۆ خۆیندنگە لە مەیدانی گونددا چاویان بریبوو پیللەو کانیان و پیاسەیان دەکرد. دیمەنی
رۆشن و بیگەردی دوا بارانبارین جیاوازترین و جوانترین دیمەن بوو. مۆڤ هەموو شتیک لە بیر
دەکات تەنھا ئەو رۆشناویی دوا بارانبارین نە بییت. ئەمۆ دەریا بۆنیکێ دیکە لیدەهات و بەو
رۆشناویی پاک و بیگەردە رۆدە چوو مۆخی ئیسقانه کانی مۆڤ.

کەس لە مالهو نە مابوو، هەموان خۆیان دابوو دەست ئەو رۆشناویی دوا باران و بۆن و
بەرامە کان. لە هەموو لایە کە هەر دەنگی پیکە نین دەهات. دکتۆر سەلمان سامی بە موسا کازم
ئاغای گوت:

"کاک موسا کازم ئاغای بەر پۆیر، سەیری ئەو مۆڤقانه بکە، هیجیان نیە، لە نیو برسیتی و ستم و
مەرگەو دین، بەهۆی ئەو رۆشناوییەو ئاگیان لە خۆیان نە ماو، سەیری خۆشحالیە کە بیان بکە، هەر
یە کیکیان بۆتە پەیکەریکی شادی، سەیریان بکە چۆن قاقا پیدە کەن. ئەمانە لە نیو ئەو رۆشناویی

ئەو بۆن و بەرامانەدا ھەم سەتەم دەکوژن و ھەم مەرگ. ئەو شتەى كە دوینی بە ھاوړیپام دەگوت ئەو ەبوو. شادیی ئەوان بۆ ئیمەش دەگوازیتەو، ئیمەش دلمان شاد دەیت. مرۆقێك كە لە دۆزەخى چانك قەلاو ەریازی بوویت دەتوانیت شاد بیت، دەتوانیت. ئەم رۆشنایه تەواو، ئەم بۆن و بەرامە تازە و بیگەردە، ئەم مرۆقانهى نوقمى نیو بەختەوهرى، ئەك تەنھا مرۆقەكان، بەلكو میروولە و بالئەدەكانى ئاسمانیش شادمان دەكەن. بیینن چۆن ھەموو خەلكى دوورگە و زیندەوەر و گیاندار و بالئەدەكانیشى خستۆتە ھەلەكەسەماو نیو رۆشنایهو. "

بیدەنگ بوو، ھەناسەیهكى قوولئى ھەلكیتشا.

خەلكەكە تا خۆرئاواوو و شەوداھات نەچوونەو ە مائەكانیان و ھەر لەدەرەو ە مانەو.

تا چەند رۆژ دواتر بایهكى باشوور شەپۆلەكانى دەریایان بەرەو لای دوورگە پال دەنان و دواى ئەو ەش بایهكانى باكور ھەلیانكردو دواتریش بارانە چەند رۆژیەكان دایاندەكرد.

ئیدی نەتەتوانى ئاسمان بیینیت، ماوہیەك باران لیتكردەو. بەیانیهك لە خەو ھەستان و سەیریانكرد دوورگە ھەموو سپى ھەلگەراو. لكى درەختان، لیواری دەریا، سەر وردەبەردەكان وەك شیر سپى دەچوونەو. كلو ەبەر رەنگیان دەدایەو ە ئاسمان و دەریا. جارتكى ديكە باو زریانەكانى لای باشوور و باكور و رۆژھەلات و رۆژئاوا ھەلیانكرد و دەریایان خستە شەپۆل و لۆنگان. ھاوكات لەگەل ھەلكردنى بایهكان، بەفیش دەستی بە بارین كرد، بەلەمەكان نەیاندەتوانى بچنە نیو دەریا. ئەو میوژانەى كە پیتشتر كەردبوونیان لەو سەرمايهدا بە كەلكیان ھاتن. ئەو كاتەى دەھاتنە دوورگە لەو شوینانەى كاریان دەكرد خواردنى زستانەیان لەگەل خۆیان ھینابوو، لەو روو ە كیشەیان نەبوو. تا بەر زیاتر دەبارى سەرماو سۆلە و سەھۆلبەندانەكەش زیاتر دەبوو. خەلكى دوورگە چاوەرپى ئەو جۆرە سەرمايهیان نەدەكرد. فاسیلی ھەر كەسێكى دەبینى پیتدەگوت:

"ئەمە سەرماى توركيايه، توركيا ئەو ەندە سارده كە بالئەدە لە ئاسمانەو ە رەق دەكاتەو. "

سەرماى دوورگە رۆدەچوو ە سپەكانى مرۆق. ئەو دارانەى كە لە زەیتوونستانەكە، لەنیو دارسنۆبەرەكان، دەو ەنە گەزەكان، باغەكانى ھەناران و باغەكانى ديكە كۆیان كەردبوونەو لەو سەرمايه سەخت و تاقتە تپرووكیتنە سووتیتنەدران و تەواو بوون.

كە دارەكانیان تەواو بوون. ماوہیەك لەنیو نویتنەكانیان نەھاتنەدەر و خۆیان گنخانە. نانیان دەخوارد، ئاویان دەخواردەو ەو یەكسەر دەچوونەو ە نیو نویتنەكانیان.

ژماره‌یه‌کیان گوتیان باشه ئەو هه‌موو دارکاج و زه‌یتوون و ده‌وه‌نانه له‌و په‌نایه‌مان هه‌ن و ئیمه‌ش ئاوا له‌سه‌رمان هه‌لبه‌رزین.

حه‌سه‌نی راگردوو به‌نیو گوندا گه‌راو هه‌موانی له‌نیوجی هه‌نایه‌دەر. ده‌یگوت:

"من به‌چی بزاتم. من به‌ زه‌بری نوقل و نه‌باتان له‌ سه‌هۆلبه‌ندانی ساری قامیش قوتارم بوو، سه‌رمای ئهم دوورگه‌یه‌ له‌ سه‌رمای ساری قامیش سه‌ختره‌. ئه‌وده‌مه‌ی ده‌چومه‌ ساری قامیش باوکم پاره‌یه‌کی باشی دابوو من که نه‌بات بکرم. منیش هه‌موو گه‌رفان و جله‌کام پڕکردبوون له‌ نه‌بات و نوقل. له‌شکرێکی به‌و گه‌وره‌یه‌یه‌ له‌ بناری چیای ئه‌للاهۆته‌کبه‌ر له‌سه‌رمان ره‌ق بووه‌وه‌ و تێداچوو. ئه‌وانه‌یش که توانیویان تا دوندی چیاکه‌ بچن باویۆران و کرپۆه‌ له‌و سه‌ره‌وه‌ په‌رت و په‌لای خوارێی کردبوون ئه‌وانیش له‌ دامینی چیا له‌ سه‌رمان ره‌ق بوونه‌وه‌. من چوزاتم، منیش بۆ خۆم دوورگه‌یه‌ک و هه‌روه‌ها ژماره‌یه‌ک خه‌لکی باشم بۆ خۆم په‌یدا کردن و ئه‌وانیش منیان له‌ په‌تی سێداره‌ رزگارکرد و مال و خانوویان دامی. من چوزاتم، من هه‌رچه‌ندی نه‌باتیش بچۆم دیسان سه‌رمای ئیره‌ هه‌ر ده‌مکوژیت، ده‌زاتم. سه‌یری ده‌ریا بکه‌ن، نه‌ک هه‌ر ته‌نها به‌له‌مه‌کانی ئیمه‌ که ده‌لیی توێکله‌ گوژن، ته‌نانه‌ت که‌شتیه‌کانیش نوقم ده‌کات. من له‌ ده‌ریای ره‌شه‌وه‌ تانییره‌ خۆ به‌ مه‌له‌کردن نه‌هاتم، به‌ به‌له‌مه‌که‌مه‌وه‌ هاتم، ئه‌گه‌ر ئیستا به‌له‌م نا که‌شتیییکیشم بده‌نی ناتوام به‌سه‌ر ئه‌و شه‌پۆلانه‌دا بڕۆم. سه‌رما لیره‌ منی زیندانی کرد. توانیم له‌ ئه‌للاهۆته‌کبه‌ر خۆم ده‌ریاز بکه‌م، به‌لام لیره‌ مه‌حاله‌. ئەو هه‌موو دارو دره‌خته‌ له‌ دوورگه‌ هه‌ن و ئیمه‌ش ده‌بیته‌ له‌ سه‌رمان ره‌ق ببینه‌وه‌، ئیستا من که‌ ده‌ریا ئارام بووه‌وه‌ سواری به‌له‌مه‌که‌م ده‌م و به‌ لیواره‌کاندا بۆی ده‌رده‌چم و راده‌که‌م، ئیوه‌ ده‌تانه‌ویته‌ چیبکه‌ن، چی له‌ منداڵه‌کانتان بکه‌ن، ناتانه‌ویته‌ له‌نیو نوینه‌کانتان یینه‌دەر، منداڵه‌کانتان چیان لیدیت، له‌ خویندنه‌گه‌ له‌ سه‌رمان ره‌ق نابنه‌وه‌؟ دکتۆره‌کان و موسا ئاغا که‌سانی باشن، داره‌کانی پۆریاز و نیشانه‌چیش ته‌واو بوون. مانگیک ناباته‌ ئیمه‌ لیره‌ ره‌ق ده‌بینه‌وه‌ ده‌مرین. تا به‌هاریش که‌س به‌ دوا‌ی ته‌رمه‌کانیشماندا ناھیته‌. وای له‌و سه‌ره‌ پڕ دهرد و به‌لایه‌ی من، ئەو سه‌ره‌ پڕ له‌ به‌فر و بۆرانه‌ی من."

قه‌سه‌کانی حه‌سه‌نی راگردوو هه‌موانی خسته‌ ژیر کاریگه‌ریه‌وه‌. حه‌سه‌ن ئهم قسه‌نه‌ی نه‌ک هه‌ر به‌وانه‌ی له‌م دوا‌یه‌ هاتبوونه‌ دوورگه‌ به‌لکو به‌ دکتۆره‌کان، به‌ پۆریاز که‌ زۆر خۆشیده‌ویست، به‌ نیشانه‌چی که‌ عارفی هه‌موو عارفه‌کان بوو و دنیای به‌ باشی ده‌ناسی، ده‌گوت. هه‌موانی‌ش ئه‌گه‌ر ته‌نانه‌ت به‌ خۆشیان نه‌گوتبوا، که‌چی له‌ دل‌ه‌وه‌ ئه‌ویان به‌ راست و له‌سه‌ر هه‌ق ده‌زانی. به‌ر له‌وه‌ی

رهق بېنډه و بمرن دهبوا رېچاره يهك بدؤزنه وه. هه موو روژنيك كه ميكي ديكه به فر دهباري، كاتيک دهبيا تيكنالو تووره بوو دوو كهلكيشي هه نديك مالان دوو كهلي ليبه رز بووه وه. روژبه روژ ژماره ي دوو كهلكيشي هه و مالانه ي دوو كهليان ليبه رز دهبوه و زياتر دهبوو. دوو كهل له دوو كهلكيشي مالي هه سه نيش به رزبووه وه. هه سه ن بؤ ماوه يه كي باش به ديار نه كه وت.

هه چكه سه نه بده تواني به بيور بچيته نيو داركاجه كان. هه موان گوپيان له دهنكي بيور دهبوو. له يه كيك له ماله كان كونه دارپرنيكي پير هه بوو، مشاره كه ي له كهل خويدا هينابوو. دراوسيكان چونه لاي، ناماده نه بوو داركاجه كان به مشاره كه ي بپريته وه. دراوسيكان گوشاريان بؤ هينا، دارپري گوزين به هه چ كلجيك ناماده نه بوو بچيته ژيريان. سه رنجام هه ره شه يان ليكرد. گوتي: "من له راستيدا هه ر خوم مردوم. مرؤف له كهل هه شت نه وه ي چكوله چكوله هيشتا پييده ويته بمرته؟" داوايان ليكرد مشاره كه ي بفرؤشيت، هه رچه ندي پارهيان خسته به رده م، مشاره كه ي نه فرؤشت. تا بلييت له دكتوره هه سه ره كان، پؤيرازي هه سه ره و جه ميلي هه سه ره ده ترسا. له و سه رويه نده دا هه سه ن ي راكردو دهر كه وت، پرس ي: "مشاري هه و پياوه تان ده ويته؟" گوتيان: "ده مانه ويته."

"نیشانچی بدؤزنه وه و بهو بلين، بيپيرنه لاي كابر ي دارپر، وهك ناوخواردنه وه مشاره كه ي ليوره ده گريت و ده بيه پييت. هه گهر ويستتان داواي ليكه ن داره كانيشتان بؤ دهبپريته وه." چوار پياوي به سالآچوو بيگويدانه هه و قيامه ته ي به فر و باوبؤرانه چونه مالي نيشانچي، كيشه كه يان يهك به يهك به نؤره بؤ نيشانچي باسكرد. نيشانچي گوتي:

"زوبن دؤستان باچين بيپين دارپر بؤچي مشاره كه ي نادات، با بچين له خؤي پيرسين." چونه مالي كابر ي دارپر. چوون سه يريانكرد وا هه شت مندا، سي دانهيان گهنج، له كهل ژنيكي پير ليفه كانيان به سه ر خوياندا هه لكيشاون و له سه رمان هه لده له رزن. دارپريش پالتويه كي كوني تيتز تيتز و دراوي سه ر يازي به خويدا پيچاوه و له گوشه يه كدا گرمؤله بووه. هه ر له كهل بيپيني هه وان هه ستا: "فرموون به ريزينه، وهرن دانيشن، به خيريپين." نيشانچي گوتي: "سوپاست ده كه ين." چوو له و جيگايه دانيشت كه دارپر نيشاني دابوو، پشتيشي به باليفه وه دا. نيشانچي داوي هه وه ي هاوريكاني ناساند گوتي: "هه و مشاره مان بده ري. ده لين منجر يته كردوه و مشاره كه ناديه ته كه س."

"منجریم نه کردوه وه لسی نایدوم."

"سهیریکی بارودوخی خۆت بکه، ببینه ئەم مندالانە لە ژێر لینهدا هەڵدەلەرزن، سەیر بکه. ئەو
مشارەمان بەدەری، ئەمانە دارپرن، تۆش ئاگردانە کەت گەرم دەکەیت، ئەم مندالانە و خۆشت ئیدی
و هەکو سەگ هەلناله‌رزن، هال، چیمدەگوت، ئا ئەم مشارەمان پێدە. تا ئەو کاتە ی ئەم ئەفسەرانه
لێرەن، بیورمان بە کەلک ناهیت، چونکە هەرچەند بە سەبریش بیور لە کەدی درەختەکان بەدین تا
ئێرە دەنگی هەر دیت، ئەفسەرەکانیش بە دەست بە دەمانچە یە کسەر دەگەنە سەرمان. تاکو پۆیراز
لێرە بیت هەر وها ئەو دکتۆرە شیتتە، هەر لە گەل ئەو هی گوییان لە دەنگی بیور بوو بە دەمانچە و
دیتە وێرەمان، هەموومان لە نیو دەبەن و دەمانفەوتینن. ئەمانە لە بەرە ی چاناک قەلاو ساری قامیش
بوون، لە نیو خویندا راهاتوون، بە لای ئەوانە و کوشتنی مرۆفیک باشترە لە برینە ی درەختیک.
ئەگەر هەموو دارسنۆبەرەکانی لای سەر وە بە مشار بپر دین هیچکەس گوێی لە دەنگی مشارە کە
نابیت وه لسی دەنگی بیور لە هەموو لایە کە وە بلا و دەبیتە وە. کورە کانت لە جەنگدا کوزران، شەهید
بوون، ئەو کانیشت لە سەرما دەمرن، لە نیو دەچن. مشارە کەمان و پێدە."

"ئاتوانم ویتانبدەم."

"ئەو کانت دەمرن، لە نیو دەچن. تۆ و ژنە کەشت لە سەرمان لە خۆ دەچن."

"دەزاتم. ئەگەر ئەم زستانە ئاوا پروات وامان لێدیت کە گوتت."

"کەواتە مشارە کەت بە با لە جیاتی یە ک مرۆف هەزار دارستان لە نیو بچیت."

دارپر گوتی: "لە نیو بچیت لە نیو بچیت، بە لām کیشە کە ئەو نیه."

"بلی با ئیمەش بزاین کیشە چیه."

"دەیلیم. دەیلیم، بە لām دەبیت دواتر دەستم لێهە لڤگرن."

"بیلی، زۆر کونجکۆی بوومە."

"کاتی ک گەنج بووم، هاوڕێمە کم هەبوو، پیکە وە دارسەر و رمان لە دارستانیک چر کە دەریاوانەکان
داوایان لێدەکردین، دەبرینە وە، ئیمە خەریکی دارپرنە وە بووین کە پیرە پیاویک لە بەردەمان راست
بوو وە کە ریشیک سیی درێژ و قەدو بالایەکی زراو و چاوانی درەوشاوی هەبوون. گوتی دەست
هەلڤگرن، دەموپت دوو قسەتان لە گەل بکه‌م. دەستمان لە کار هەلگرت. پیر کەوتنە قسەکردن،
دەنگی رۆدەچوو دلی مرۆفە وە. گوتی گویم لڤگرن، درەختیش گیاندارە، ریک وەکو مرۆفە. دوا ی
وشک بوو ئەوکات بیپرنە وە. کەسیک کە درەختی تەر بپریت خیرو خۆشی لە خۆی نابینیت،

نەوەکانی دواى ئەویش خێر لە خۆیان نابینن. ئیستا ئیدی بۆن، خواتان لە گەل من ئەو شتەى که دەمەویست پیتانبلیم گوتم. سەیرمکرد، دەتگوت بالی لێپران و هەلقەرى و رویشت. دواى ئەوە من هەر لەسەر برینەوێ درەختان بەردەوام بووم، تا گەیشتمە ئەم تەمەنەم. براکاتم چوونە جەنگ و نەگەرانیو، کورەکاتم، برازاکاتم که نەگەرانیو، هیچکام لە کەسوکارەکانی خێزانەکەمان که چووونە جەنگ نەگەرانیو. هەموو گەنجەکانی گوندەکەمان چوونە سەربازی، تەنها سێ دانەیان گەرانیو. ئەوانیش شەل و کویر. هیچ کاریکیان پیناکریت. من ناتوانم مشارتان پێبەدم. ئەگەر بریار وایت نەوەکاتم بمرن باشترە لانیکەم لێرە لەبەرچاوی خۆم بمرن.

"مشارەکەمان پێبفرۆشە، چەندی دەتەوێت پارەت دەدەینی."

"ناتوانم بیفرۆشم. ناتوانم بیفرۆشم و نەوێ داھاتوو بە کوشتن بەدم. ئەم مشارە چەندین سالا بە پشتی خۆم دەیگوازموو چونکە نامەوێت هیچکەس درەختانی پێبپرێتەو." نیشانچی گوتی: "یاللا هەستن کورپنە بابروین: ئەو پیاوێ عەقلى خۆی لە دەست داو. هیچ چاکەیهک لەو پیاوێ چاوەڕێ ناکریت، بۆ ئەوێ زیان بە نەوێ داھاتوو نەگات دەیهوێت نەوەکانی بە کوشت بەدات، مشارەکەیمان ناداتی."

رووی کردە کابرای داربر:

"داربری، هەر کەسێکی، ئەگەر قەسەکانت راست بن، کە نەتەدەویست بە برینەوێ درەخت تووشی هیچ گوناھێک ببیت بۆچی مشارەکەت نەدایە کەسێک و لە کۆل خۆت نەکردو، ئەو بۆچی فریت نەدایە نیو دەریا؟ دامنا دەریات نەدۆزیو، بۆچی نەتشکاند و پارچە پارچەت نەکرد و تا ئێرەت هیناو وەکو شای ئێران لە کونجی ژوورەکەت دانا؟"

"ئەو خزمەتکاری منە. ئەمە نەدەدەمە کەس و نە فریشتی دەدەمە نیو دەریا، من ببوورە نیشانچی. پیاویکی باشیت وەلسێ تۆش گوناھی زۆرت کردوون. کێ دەزانیت چەندت ماسی لە دەریا گرتوون و کوشتوون. من چەندم درەخت بریونەتەو، تۆ زۆر زیاتر لەو ماسیت گرتوون، لەبەر ئەوێە منداڵەکانت..."

"ئێستاش دەیانگرم، هەم دەیاندەمە نەوەکاتم بیخۆن، هەم دەیانفرۆشم. بە پارەى فرۆشتنی ماسییەکانیش نوقل و نەبات و داری وشک دەکرم. ئەوان وەکو تۆ لە سەرمان ناکوژم. تیگەیشتی تارمایی پیر، تارمایی ستەمکار."

بە تورپەبی چوو دەو.

دوای ئەوێ له مائی دارپره که چوو دهر، له ژیر به فر، خۆی خرکردبووه و هو چوو ژیر دارچناره کان. به فر ده تگوت له سه ره دو بیژنگ ده دریت ئاوا ده باری و ده ریا شیت و هار بوو بو. نیشانچی گوتی: "هه مووان با کیشه کانیا ن به خۆیان چاره سه ر بکه ن. من ئیستا ده چمه لای وه ستا ئار سو ن. ئیستا که کابرای دار پر بیوری نیه، ده چمه لای وه ستا ئار سو ن پییده لیم با بیوری کم بو دروست بکات."

"بو ئیمه ش به رادانی بده نیشانچی، هه رچۆنیک بیت پاره کهیت روژیک ده دینه وه." نیشانچی گوتی: "باشه، چه ند بیوری ک ته وه نده گرن گ نیه، هه رکاتی ک پاره تان هه بوو دهیده نه وه. یاللا با هه موومان پیکه وه بهی نه لای وه ستا ئار سو ن، به لکو بیوری کی هه ر هه شبیت. وه ستا کارانی به ته زمونی وه که تهو به بی قولاب و بیور ناهینه دوور گه یه کی ئاوا. وه ستا ئار سو ن چه خما خساز بووه. تو پ و تفهنگی دروست ده کردن."

کاتی ک له مهیدان تیپه رین و گه یشتنه دووکانی ئاسنگه ری، هه موویان شیوهی مرۆژه به فرینه یان گرتبوو. نیشانچی پیشتر و ئەوانی دی به دوایه وه چوونه نیو دووکانی ئاسنگه ری. به ر له وهی سلاو و چاک و چۆنی بکه ن به فره که یان له خۆ داته کاند. وه ستا ئار سو ن به ده ستی ک هه نبانی کووره که ی راده کیشا و نیو دووکانه که ی پر ده بوو له پر وشکه ی ناگر، ئینجا هه نبانه که ی به ر ده دا و ئاسنی سوور بووه وه ی له نیو کووره که هه لده گرت و دایده نایه سه ر سندان و ده ی کوتا. که چاوی به وان کهوت، تهو ئاسنه ی که کوتابووی خسته ی وه نیو په نگران، ده ستگیری هه نبانی کووره ی به ر داو گوتی:

"فه رموون برادران، شتی کتان ده ویست؟"

نیشانچی گوتی: "شت گه لیکی زۆر مان ده ویت وه ستا ئار سو ن. بیورمان پیوستن." "بیور شتیکی هینده گرن گ نیه نیشانچی، له نیو سندوقدا زۆر بیور هه ن. ئاسنگه ری کی شاره زا هیچکات به بی بیور ناهیه ته ته م شوینانه." بو لای سندوقه که چوو و کردیه وه:

"چی زۆره بیور زۆره. ئەوکاته ی له تهسته نبۆل بووم تهو بیورانم به دله راوکیوه دروست کردبوون. له گه لی بۆلۆ بریندار بوو بووم، هیئا بوومیانه ئیره. که چاوم کردنه وه و چوممه دهر وه له ئاشه هه واییه که وه تا سه رکانی چوم. هه موومان ده زانین ئاشه که بۆنیکی هیند خو شی ده دا که هیشتا نه گه یشتبوومه کانیه که مه ست بووم. له دلی خو مدا گوتم ته گه ر مام و چاک بوومه وه دیمه

ئېرەو لېرە دەژىم. ئەم رۆژانە خەرىكم ئاشەكە نۆژەن دەكەمەو، پەروانەكانى لە ئەتلەسى شىن چىدەكەم. ئەمسال كاتىك دەغل و دان كۆكرايەو ئەشەكە دەكەوئىتە كار. بېرۆن لە سندوقەكە ھەريەكە و بېورىك بۆ خۆتان ھەلبىگرن. چەند دانە كلەكە بېورىشم ھىنابوون، دانەيەكيش بىت بەسە بۆ ئىو، دەتوانن بەو دانەيە زۆر كلەكە بېورى دىكە بېرن. سەير بکەن سى دانەشم دۆزىنەو. " لەم كاتە ھەيدەر بە دەرکەوت گوتى:

"يەكىك لەو كلەكە بېورانە بەدە من. من خەلكى چياكانى بىن بوغام. ئەودەمەى سەرباز بووم بە چياكانى بىن بوغايان دەگوت چياكانى توورۆس. لەو چيايانە بە ئىمەيان دەگوت دەروئىشەكانى درەخت، ئىستاش پىماندەلین تەختەچى ئىمە لەوئەتەى بە بىرمانە خەرىكى ئەو كارەين، تەختەو دار دەبىرن. كارو كاسبى باپىرانىشمان ھەر ئەو بوو. ئىو ھەر ئەوئەدە بېورىك وەمن بەدن، ئىدى كارتان بەسەرمەو نەبىت. ئەو داربەش بېورن، ئەو دەروئىشى راستەقىنەى درەخت نى، جۆرە بەردەستكارىكە. بەردەستكارەكان ھەر زوو لە كارەكەيان ماندوو دەبن، لە لايەكى دىكە پىرىكى رىشسپى بۆ خۆيان دروست دەكەن، دواى ئەو ھىچكات دەست بۆ ئەو كارەيان نابەن. دەروئىشەكانى درەخت كەسانىكن كە نەو دواى نەو ئەو كارە ئەنجام دەدەن.

چەكۆچىك و چەند دانە بزمارىكى ھەلبىگرتن و چوو دەروو، كلكى خستە سەر بېورەكە و ھاتەو:

"ئىدى ھەرچەند بەفر ببارىت با ببارىت، دەريا چەندى دەيەوئىت رىگە نەدات كەس بچىتە نىوئەو بە رىگە نەدات. تاكو ئەم درەختانە لەم دوورگەيە ھەبن و ئەم بېورەش بە دەستى منەو بىت، ئىدى لەھىچ مالىك كەس سەرمای نايىت. من دەبەرمەو و ئىو بۆ مالىەكانتان دەيگوازنەو. " وەلى ئەگەر دىكتۆرەكان و ئەفسەرەكانى دوورگە گويان لە دەنگى بېور بوو. "

"بېورى من دەنگى لىوئەناھىت. كە دەنگىشى نەھات نايىست. ئىستا من دەچمە نىو دارە كاجەكان، ھەر كەس دەيەوئىت با بەدوامدا بىت و داران كۆيكاتەو. "

وہستا ئارسۆن گوتى: "ئەفسەرەكان توانايەكەيان بۆ توورە بوون نەماو، دوو رۆژە خوئىندنگەش داخراو. دوو رۆژە كە دىكتۆرەكان لىويان لەسەر ددانان رەق بوو. تەنانت لە مالىو دار و چىلەكەيان بۆ چىشتلىنانش نەماو، گويان لە دەنگى بېور بىت لە خۆشيان ھەلدەپەرن، ھەيدەر

(٤) Tehteci: تەختەچى نازناوئىكە كە بە شىك لە عەلەويە تورەكانى ئەنەدۆن دەگوتىت كە كارى زۆربەيان تەختە برى يان دار برى بوو. و. ف.

بیور به دهست له دووکانی ناسنگه‌ری چووهدەر، چوووه ماله‌وه، جله‌کانی داکنه‌ند، جلی کاری کردنه‌بهر و پالتۆیه‌کی سه‌ربازیشی کرده‌بهر. حه‌یدهر پیاویکی ره‌شتاله‌ بوو به‌ئهرۆی پر و په‌یه‌ه‌ست، لووتیکی هه‌لۆیی، چاوانی به‌روویی، نیوچاوانیکی پان، چوار شانه، بالا‌به‌رز، بازنده‌ئه‌ستوو، دهستی گه‌وره. به‌ نیگایه‌ک ده‌کرا تیبه‌گه‌یت که پیاویکی به‌هیز و به‌ تاقه‌ته. یه‌که‌مین شت که له‌ روخساریدا ده‌که‌وته به‌رچاو سمیله‌ پره‌که‌ی بوو. نیشانچی‌ئهو له‌ کاته‌دا بیینی که بیور له‌سه‌ر شان بۆ نیو دارستانی دارکاجه‌کان ده‌چوو.

سه‌رله‌به‌یانی رۆژی دووهم دووکه‌ل له‌ دووکه‌لکیشی سی مالی رۆخ تاشه‌که به‌رزبووه‌وه. رۆژی سییهم ژماره‌ی ئه‌و دووکه‌لکیشانه‌ی که دووکه‌لیان لیبه‌رز ده‌بووه‌وه گه‌یشته‌ نۆ دانه. هه‌وا وشک و برینگ بوو، به‌و تیشکی خۆره‌ی که له‌ به‌فره‌که‌ی ده‌دا دوورگه‌ یه‌که‌پارچه‌ بوو بووه‌ رۆشنایی و ده‌بریسکایه‌وه. تا ده‌هات ژماره‌ی ئه‌و دووکه‌لکیشانه‌ زیاد ده‌بوو که دووکه‌لیان لیبه‌لده‌ستاو خه‌لکه‌که‌ که‌م که‌م له‌ مالان ده‌هاتنه‌ده‌ر. ستوونی دووکه‌لی شین له‌ هه‌وایه‌ ساردو وشکه‌دا بۆ تاسمان هه‌لده‌کشان. دوورگه‌ له‌م رۆژانه‌ نوقمی نیو شادی بوو. سه‌ره‌نجام له‌ دووکه‌لکیشی مالی دکتۆره‌کانیش دووکه‌ل به‌رز بووه‌وه. پۆیراز و نیشانچی به‌ بیینی ئه‌و دیمه‌ه‌ زۆر خۆشحال بوون. هه‌روه‌ها پزیشکی ئازهلانیش... خۆیندنگه‌ دووباره‌ کرایه‌وه. له‌ دووکه‌لکیشی خۆیندنگه‌ش دووکه‌ل به‌رزبووه‌وه. رێبه‌وه‌کانی ناو گوند و رینگای به‌ره‌و دارچناره‌کان ده‌چوو که به‌ خڕکه‌ به‌ردی رهنگاو رهنگ روپۆش کرابوو هه‌ر له‌ ژیر به‌فر دابوون. منداله‌کان له‌ ماله‌ گه‌رم و گوره‌کانیان ده‌رده‌چوون و به‌نیو ئه‌و به‌فره‌دا وه‌کو چۆله‌که‌ به‌ رینگادا ده‌رۆیشتن و به‌ده‌م یاری به‌فرینه‌ ده‌چوونه‌ خۆیندنگه‌. خه‌لکی دوورگه‌ له‌وه‌ته‌ی ئاوا ئاواره‌ بوویوون هه‌رگیز زستانیکی ئاوا ساردیان نه‌بینیوو و ژماره‌یه‌کی زۆریان له‌ رینگاو له‌نیو که‌لاه‌وه‌ روخیندراوه‌کاندا له‌سه‌رمان و له‌ برسان تێداچووون، به‌ دلێ تژی خه‌م و شه‌رمه‌وه‌ ده‌ستیان دابوو ده‌زیکردنه‌وه‌، ئه‌و شه‌رمه‌زاریه‌ بۆ زۆربه‌یان له‌ مردنیش خراپه‌تربوو. لیبه‌ دارستانیکی گه‌وره‌ی دار کاج و خانووی دوونه‌ومی وه‌کو کۆشکیان به‌ سه‌ربانی سواخه‌راو بۆ ماپوه‌وه‌ و تێیدا ئارامیان گرتبوو، خانوه‌کان وه‌کو کۆشک بوون، ئه‌ویش نه‌خشیندراو به‌ گه‌ولێ جۆراوجۆر، هه‌روه‌ها به‌ وینه‌ی ده‌ریا و چیاو بالنده‌ی جیاجیا. له‌لایه‌کی دیکه‌ نان و تری بۆ زستان و دکتۆریان هه‌بوون که هه‌ر مندالیک یان پیریک یان هه‌ر که‌سیکی دیکه‌ نه‌خۆش که‌وتبوو ده‌گه‌یشتنه‌ سه‌ری و ده‌رمانیان ده‌دا یه‌ و چاره‌سه‌ریان ده‌کرد. له‌م سالانه‌ی داوییدا، ته‌نانه‌ت له‌ زیند

و مهمله که تئى خۆشياندا که ده ربه ده ربووبون، تا ئه و راده يه ههستيان به ئاسووده يى و به خته وه رى نه کردبوو. هه رگيز به ميه ر و خۆشه و بيهستيه وه به کديان نه گرتبووه باوه ش.

هه و رى چر که له باکووره وه هاتبوون ئاسمانى دوورگه يان دا پۆشى. تروسکه ي به فره کان که ئاويان له چاوان ده هينا، نه ما، له هه ر چوارلا وه بايه کان هه ليان کرد. ئه و دووکه لانه ي که له دووکه لکيشى ماله کان راست به ره و ئاسمان به رزه بوونه وه، به و بايانه به ره و لاي باشوور و باکوور و رۆژئاوا و رۆژه لات په رش و په لا ده بوون، ليکجيا ده بوونه وه و تیکه ل ده بوونه وه، بلاو ده بوون، پاشان نه ده مان. به فر ديسان ده ستى پيکرده وه، هه واه که ميک گه رم دا هات. به راوه ستانى به فر بارينه که جاريکى ديه که بايه کان هه ليان کردوه. عا رد و به ردی ليکدا و ئه و ناوه يه کپارچه بووه سه هۆل به ندان. ديسان دووکه لکيشه کان وه ستان. ئه و هه واه ناخۆشه ي که دارکاجه کان ته واه بوون له دوورگه دنه گى دايه وه. خه لکه که جاريکى ديه که خۆيان خسته وه ژي ر ليه فه کان يان. هيج که س بيري له وه نه ده کردوه که دار کاجه کان ته واه ببن، يه که محار سهريان سو رما، پاشان باوهريان هات. هيج يه که له و خه لکه زاتى ئه وه ي نه ده کرد سه ريک له دارکاجه کان بدات. ته نانته نه يانده توانى سه ريشيان هه ل بېرن و سه بيري لاي دارکاجه کان بکه ن. کاتيک حه يدەر ته خته چى و بيور به ده سه ته کانى ديه که هاتن و به مى لى لار و ده م و چاوى دا که وتوو و ناوئوميدانه له سه ر نيوته خته کانى ژي ر دارچناره کان دانيشتن، ئه وانى هه واه لى هاتن و دانيشتنى ئه وانيان له ژي ر دارچناره کان بيست، ليه فه کان يان له سه ر خۆيان لادا و چوونه ژي ر دارچناره کان. هه واه ناخۆشه که به خيرا يى به نيو هه موو دوورگه دا بلاو بووه وه، له ماوه يه کى که مدا هه ر له ژي ر دارچناره کان تا ئه سه که له پر بوو له خه لک.

حەيدەر ته خته چى هه ستاو گو تى:

"براده ران، زستانى ئي ره زستانى کى سه خته. کى بيري له وه ده کردوه ئه م دوورگه يه زستانى کى واي هه بي ت، کى بيري ده کردوه دارستانى کى واه گه وه ي وه ک دارستانى دارکاجه کان ئاوا زوو ته واه بي ت. ئه م سه رمايه له تراکيا وه دي ت، سه رمای تراکيا له سه رمای ئه رزه رۆميش سه خته ره. سه رمای ئه م دوورگه يه له سه رمای تراکيا ش زيات ره. چي بکه ين، ئيمه ش تازه ناچارين تا به هار دادى ت له بن ليه فه گانمان نه هيينه ده ر، ئاوده ستى نيو مالان به که لکمان هات. هه ر کاتيک پيويست بکات له و ئاوده ستانه قه زای حاجه ت ده که ين. ده ستمان له پينج دارکاجى گه وه نه داوه، گو تمان ئه گه ر دارى ته رمان به کارهينان و ده ستمان که وتن به پووشووى ئه و دارکاجانه نه بي ت دارى ته ر

داناگیرسیټ. بؤ داگیرساندنی داری تهر دهبیت پووشووی دارکاجه‌کان داگیرسینین و بیانخه‌ینه ژیر داره تهره‌کان. هه‌روه‌ها داره وشکه‌کانیش. کاریکی دیکه‌مان له‌دهست ناهیت.

به‌سه‌ر په‌نجه‌ی پییه‌کانی هه‌ستاو چاویکی به‌خه‌لکه‌که داگیرا.

"گوئی بدنه‌ی بزائن چیتان پییده‌لیم. ئیستا لای خۆتان ده‌لین ئەم دارستانه‌ گه‌وره‌یه چۆن بوو ئاوا زوو ته‌واو بوو. من که باو و باپیرم پشتاو پشت ده‌رویشی ته‌خته و دارپرپوونه پیتانده‌لیم که ئاگری دارکاج زوو داده‌مرکیټ، زوو داده‌گیرسیټ و زووش داده‌مرکیټ و ده‌بیتته مشکی و خۆله‌میټش. له‌به‌ر ئەوه‌ی زستانه‌که زۆر سه‌خت بوو دارکاج زۆر به‌کاره‌یتدران بۆیه زوو ته‌واو بوون. ئەگه‌ر له‌جیاتی دارکاج ئەم دارستانه‌ دارستانی دره‌خته‌کانی دیکه‌ بوا، تا به‌هاریش دارمان سووتاندبووان، نیوه‌ی ئەم دارانه‌مان نه‌ده‌سووتاند."

پییده‌نگ بوو، سه‌ری نه‌وی کرد، ماوه‌یه‌ک داماو که‌وته بیرکردنه‌وه:

"من ده‌مه‌ویټ چهند ساتیک بچمه شوینیک، زوو ده‌گه‌ریمه‌وه."

به‌نیو خه‌لکه‌که‌دا تیپه‌ری، چووه ده‌روه، له‌ پشت قامیشه‌لانه‌که له‌به‌ر چاوان ون بوو، دکتۆره‌کان له‌به‌ری هه‌ستان، کورسیان بؤ دانا که‌ دا‌نبی‌شیت.

"به‌ریزان، دکتۆرینه، هاتووم قسه‌تان له‌گه‌لدا بکه‌م. ئاگادارن که‌ دارکاجه‌کان ته‌واو بوون، ته‌نها پینج دره‌ختمان هیشتوننه‌وه. ده‌بیت داری تهر په‌یدا بکه‌ین، داری تهر به‌ی پووشووی دارکاج داناگیرسیټ، به‌لام قسه‌که‌م له‌گه‌ل ئیوه‌دا ئەمه‌ نیه، ته‌نا‌هت ئەگه‌ر بشمکوژن نه‌خۆم ئەو دارکاجانه‌ ده‌برمه‌وه نه‌ لینه‌گه‌ریم که‌س بیانرپه‌ته‌وه، به‌لام قسه‌م له‌گه‌ل ئیوه‌دا ئەوه‌ نیه. دارکاجی تهر و ئاودار وه‌کو دارزه‌یتوونی تهر و ئاودار داده‌گیرسیټ و ده‌سووتیت. دارزه‌یتوونیش داریکی که‌تیره‌داره. دارزه‌یتوونی تهریش ده‌سووتیت و وه‌کو دارکاج په‌نگه‌کانی زوو ناکوژینه‌وه."

سه‌لمان سامی پرسى: "ئیدی چی؟"

"ئیدی ئەوه‌ کاک دکتۆر، ئیوه‌ ده‌زانن. هه‌موو خه‌لکه‌که له‌ ئەسکه‌له‌ چاوه‌رین. ئەگه‌ر ئاوا بچیتته‌ پیش ئیوه‌ تووشی زه‌مه‌تیکی زۆر ده‌بن. ساله‌های ساله‌ هه‌موان لاواز و بیپه‌یز بوونه، له‌مه‌ به‌دواوه‌ درد و مه‌رگیشمان رووتیده‌کات. به‌دبه‌ختانه‌ هه‌میشه‌ ده‌یانگوت هاتوونه‌ته‌ به‌هه‌شت و نیو که‌سانی پیاوچاک وریگان تیڤر ده‌که‌ن و پیکه‌نین که‌وتۆته‌ سه‌ر لیوه‌کانیان."

هه‌ردوو دکتۆر له‌پر سه‌یری روخساری هه‌یده‌ر ته‌خته‌چیان کرد:

دکتۆر سه‌لمان سامی پرسى: "به‌چی ده‌زانیت دارزه‌یتوونی تهر و وه‌کو دارکاجی تهر ده‌سووتیت؟"

"دارزەيتوون دارىكى زەيتدارە. ئەگەرچى پووشوۋەكەى ۋەكو ھى داركاج نىھ و ۋەكو پووشوۋى داركاج ناسوتىت، بەلام بە بەراورد لەگەل درەختەكانى دىكە باش دەسوتىت، ئىمە خەلكى ناۋچەكانى توورۆسىن. لەو بنارانەى كە بەسەر دەرياي مىدىتەرەنەدا دەپوانن دارزەيتوونى زۆر ھەن. ئەودەمەى دەچوۋىنە چوگوراۋا دارزەيتوونى تەرمان بۆ سووتاندن بەكاردەھىتتا. ئەو دارزەيتوونانە خۆرسكن، بەريان نىھ."

سەلمان سامى گوتى: "لېرە بوەستە ئىستا دەگەرپىنەۋە."

دكتۆرەكان ھەردووكيان چوونە دەرەۋە، دواى چەند ساتىك گەرپانەۋە، روخسارى ھەردووكيان رەش ھەلگەرپاۋو، ھەر كەس ئەو روخسارەى بىنىبوان يەكسەر دەيزانى ئەمانە زۆريان دەردو نازار چەشتە. ھەيدەرىش بە بىنىنى ئەوان نىگەرەن بو، بىرى كەدەۋە، بىرا بەو دۆستانەى نەگوتبوا دارزەيتوون دارىكى رۆندارە.

"نىگەرەن مەبن دىكتۆرە بەرپىرەكان، چىبەكەين. خەلگەكە لە دەوروبەرى چنارەكان چاۋەرپىن، ھىچم پىنەگوتن. پىمگوتن لېرە چاۋەرپىم بەكەن و ھاتمە لاي ئىۋە. ئەۋەندە خۆتان نازار مەدەن و نىگەرەن مەبن."

دكتۆرەكان دىسان چوونە دەرەۋە دواى تاۋىك گەرپانەۋە.

سەلمان سامى گوتى: "ۋەستا ھەيدەر. ئىدى ناۋى ھەيدەر بوۋە ۋەستا ھەيدەر، "ۋەستا ھەيدەر چارەيەكى دىكەمان نىھ. دەست بەدەنە بىورەكانتان و برۆنە نىۋو دارزەيتوونەكان، ئىدى چىبەكەين چارەنوسمان ئاۋايە."

"منىش دەزائم كاك دىكتۆر، زەيتوون مېۋەى بەھەشتە. ئەو درەختانەى كە ئىمە لەناۋچەى توورۆسى خۆمان دەمانپىنەۋە لەم درەختە نەبوون. خۆرسك بوون. خوا حافىز."

"يەكەمجار پووشوۋى داركاج و ئىنجا دارە باشەكان بۆ خوتىندنگە بىتن."

"سەرچاۋ كاك دىكتۆر."

دلى ۋەستا ھەيدەر پر بوۋبوۋ لەخوتىن، بەلام دەيتوانى چىبكات، ھىچ چارەيەكى دىكەيان نەبوۋ.

ھاتەۋە زىر دارچنارەكان، خەلگەكە كپ و بىدەنگ چاۋەرپى ئەو بوون. ئەويان بىنى، بەلام ھىچ نەجوۋلان. ھاتەۋە شوپىنى خۆى دانىشت، ھەستايە سەر پەنجەى پىيەكانى، دىسان چاۋپىكى بە

خەلکە که دا گێژا: "هەر کێشە یەك رینگاچارە یە کێ هەیه. ئێمەش دۆزیمانەوه. دارزەبیتوونیش که دارێکی رۆندارە لە گەڵ پووشووی دارکاج یە کسەر گر دەگریت."

دواتر گوتی پەنگری دارزەبیتوون لە هەموو درەختەکانی دیکە خۆراگرتەرە و هەموو ئەو شتانە ی بە دکتۆرەکانی گوتیبوو بۆ ئەوانی باسکرد:

"تەگەر نەمانزانیوا که دارزەبیتوون ئەو تاییە ئەندیهی هەیه نەماندەتوانی ئەم زستانە بەرێ بکەین، هەموومان نا، بەلکو زۆریەمان لەسەرمان تێدەچووین. یاللا یە کسەر برۆنەوه ژێر لێفە کانتان. یە که مین دوو کەل سەبەینی لە دوو کەلکێشی خۆبندنگە بەرز دەبیته. پاشان وەکو جارانی لیدیت. وەپیارە یە که مجار دار بەریتە ئەو مالانە ی که نەخۆش و پیر و پە ککەوتە یان هەیه."

خەلکە که سەرما یان بوو یە کسەر بلاو هیان لێکرد، تەنانەت یە که سیش لەوی نەما.

دوای ئەو ی خەلکە که بلاو هیان لێکرد رێک پازدە دارپری بیور بە دەست لەوی مابوون. هەموویان دارپری شارەزاو وەستا بوون لە کاری دارپری و تەختە کاریدا پسپۆر بوون. کاتی ک خەریک بوون بۆ دروستکردنی پووشووی دارکاج دەچوونە نیو دارکاجە کان فاسیلی بەراکردنەوه خۆی گەیانندی. وا بە رگ و دۆژمانانە سەیری کردن که زەندەقیان لێچوو.

"بەرێزان دکتۆرەکان کاریان پیتانە، پینج خولەک وەرن ئینجا بگەرێنەوه سەرکارە کەتان."

گەرانهوه لای دکتۆرەکان.

وەستا حەیدەر گوتی:

"بە درێژایی تەمەم دارم بریون، باو و باپیرانیشم داریان بریون. کاریان ئەوه بوو. کاری منیش هەر ئەوه بوو. کەس ناتوانیت ژمارە یان دیاری بکات. دەزام، هەر درەختێک گیانیکە لە نیو ئیویدا تا ئیستا کەس ئاگر کەوتنەوه ی دارستانی بینیه؟ درەختەکانیش کاتی ک دەسووتین وەکو مەرۆق دەزیرین. خەریکین دەچین یە کێک لە دارکاجە جوان و بەرچاوەکانی دوورگە دەپرنەوه وەلسی لە دلی خۆمدا دەلیم خۆزگە لە جیاتی برینەوه ی ئەو درەختە خوا منی دەکوشت."

هاتنە لای دکتۆرەکان. دکتۆر سەلمان سامی گوتی:

"درەختەکانی دارستانی کاجە کانتان برینەوه، تەگەر ئیو نەبووان تا ئیستا نیو ی ئەم خەلکە ی ئیرە مردبوون و نیو هشیان نەخۆش بوون. نەخۆشەکانیش چاک نەدەبوونەوه. ئیو لەبری ئەو کاری کردووانە هیچ پارەتان لە کەس وەرنەگرتووه؟"

وەستا حەیدەر بە دەنگێکی که هەر ئەوه تە دەبیسترا و نە دەبیسترا، گوتی:

"هيچمان له كەس وەرنە گرتوۋە."

دكتور سەلمان سامى يەككىنك لە پاكەتەكانى سەر مېزى بەردەمى ھەلگرت، بۆ لاي ھەيدەرى راگرت، ۋەستا ھەيدەر منگە منگىكى كرد، سەلمان سامى بەراۋىڭىكى فەرماندەرانە گوتى:

"ۋەريىگەر، ۋەريىگەر، مافى خۆتە. يەك لە دەى مافى خۆشت نېه، ۋەريىگەر!"
ۋەستا ھەيدەر بە دوودلېۋە ھەلگرت و ئەوانى ديكەش ھەلگرت.
ۋەستا ھەيدەر گوتى:

"من دلّم ناھيىتت ئەو داركاجە بېرمەۋە، ئېۋە بېرنەۋە."
ھەموان يەك دەنگ گوتيان:

"دەيىرېن ۋەستا ھەيدەر. ناتەۋىت لەگەل ئىمەدا بەيىت، بېر لاي دكتورەكان دابنىشە، دواى تاۋىكى ديكە دوو سى لكى داركاجەكەتان بۆ دەنيىن، ئېۋەش بيانسووتىن. لەو سەرمايەدا ناكريت دەست لە كار بكىشىنەۋە."

ۋەستا ھەيدەر ھاتەۋە لاي دكتورەكان، شتەكەى بۆ باسكردن، دكتور خەليل رەفەت گوتى:
"كەۋاتە بېرارە يەكەم دوو كەل لە دوو كەلگىشەكەى ئىمە بەرز بېتتەۋە."
ۋەستا ھەيدەر گوتى:

"يەكەم دوو كەل لە دوو كەلگىشى ئېۋە بەرز دەيىتتەۋە."
كەمىك دواتر دوو كەس ھەر يەكەو بەباۋەشېك دارەۋە ھاتن، چەند دارىكيان خستە سۇپاكە و كە دەپۇشتن ۋەستا ھەيدەر پېيگوتن:
"بەستن دەمەۋىت شتېكتان پېيلىم، لەنيو ئېۋەدا كەس ھەيە شېۋازى خۆشكردنى پووشو و بزائىت؟"

ئەۋەى كە بالاي بەرز بوو گوتى: "دەزانېن ۋەلى بلى."
"دواى بېرنەۋە پارچە پارچە كردنى دارەكان نۆردى خۆشكردنى پووشو دىت. درىزايى پووشوۋەكان نايت لە دوو قولانچ زياتر و ئەستوراىيەكەشيان يەك دوو پەنجە بيتت." بيوردارە بالابەرزەكە گوتى: "من ئەۋە دەزانم ۋەستا ھەيدەر. بايىتتېلىم بەر لەۋەى بچمە سەربازى كارم دروستكردن و خۆشكردنى پووشوۋى ئاگر كەرنەۋە بوو."
رۇيشتن.

سۇپاي دكتورەكان چىنيەكى شىنباۋ بوو، كە گەرم دەبوو بە ناسانى سارد نەدەبوۋەۋە.

دوای وهستا حهیدەر، پۆیراز هاته لای دکتۆرهکان. کهمێک دواتر قاسیلی و دوای ئهویش نیشانچی هاتن. نیشانچی که هات سهری سوورما، جیتی دکتۆرهکان گهرم گهرم بوو، له کاتیکدا ئهوه کهسانه ی له دهرهوه بوون دهستیان له سهرمان گۆد و لیویان شین هه لگهرا بوون.

دکتۆر سهلمان سامی گوتی:

"قاسیلی، دهتوایم داوات لیبیکهه بچیت بانگی مام ئاغا بکهیت بهیته ئییه، ئیستا له سهرمان هه لده له رزیت. زوو بچۆ بیهیته. پینیلێ سوپامان ورمه ورمیه تی."

"باشه کاک دکتۆر، ههر ئیستا دهچم دهییهنم. له سهرمان مردووه."

موسا ئاغا و قاسیلی هاتن. قسه له بهفر و سهرماو داری سووتاندن و چاناک قه لاور ساری قامیشهوه گهیشته سهه یۆنان. له گهرمه ی ناخوتن دابوون له پهر دهنگی بیورهکان که لهو ناوه دهنگی ده دایهوه برا.

"ئیستا که دهنگی بیورهکان برآوه، مسۆگهر کاری پووشووی دارکاجیان تهواو کردووه و چوونه ته ویزه ی دارزهیتوونهکان. دارزهیتوونه پیرهکان دیاری دهکهه و ئهوان ده برمهوه."

"پینیسیت بهوه ناکات، به ههرا حال، ئه گهر زستانه که ئاوا بروات ناچار ده بیت هه موویان بپینهوه."

"من دیسان دیاریان دهکهه و دهیان برمهوه، به لکو ههوا خۆش بکات و ناچار نه بین هه موو زهیتوونهکان بپینهوه. خوا حافیز."

له لای دارزهیتوونهکانهوه دهنگی بیور دههات، وهستا حهیدەر راسته و راست رووی کرده لای دهنگی بیورهکان، داربرهکان ههوت دارزهیتوونیان برپهونهوه و خستبوویانه ئهوه گۆره، لکهکانیان لیکردبوونهوه، لکهکانیان داده نانه سهه سوپا. دوای تهواو کردن و برپهوه ی لکهکان، کهه و قاپۆرهکانیان قهه ده کردن. وهستا حهیدهریش له سهه عهززه که دانیشته، بیوره که ی زۆرباش سووی و تیژی کردهوه، پاشان دهستی کرد به برپهوه ی دارزهیتوونیکه گه وره ی پیرو خوار و خپج. زۆری پینه چوو دارزهیتوونه پیره که لهو گۆره راکشابوو. حهیدەر به غه مباریهوه سهیریکه دارزهیتوونه کهوته که ی کرد، گوتی ته مهنت تهواو بوو دۆستی من، پیر بوویت، زهیتوونه کانت هه هینده ی دهنکه نۆکیک دهن، ئیدی به دهردی کهس ناخۆیت.

دوای ئەوه نه بهفر لێیکردەوهو نه دەنگی بیوران راوستاو نه دووکه‌لی دووکه‌لکیشەکان. به‌هار به‌ نوور و گول و بۆن و به‌رامه و بارانه گهرمه‌کان و ته‌واوی شکۆ و رازانه‌وه‌ی خۆی گه‌یشته دوورگه.

براده‌رایه‌تی نیوان هه‌سه‌نی راکردوو و نیشانه‌چی تا ده‌هات پته‌وتر ده‌بوو. کاتیك هه‌ردوو روژ جارێك ده‌چونه راهه‌م‌اسی سه‌رێكیشیان له‌ دوورگه‌ی كاپا ده‌دا، ئاویان له‌ كانیه‌كه‌ی ئەوی ده‌خوارد‌وه. ژماره‌ی دارزه‌یتونه‌ خو‌رسکه‌کان و دارچناره‌کانی ئەوییان بۆ زستانی داهاتوو ده‌ژمارد و لێکیان ده‌دانه‌وه داخۆ زستانی سالی داهاتوو به‌شی گونده‌که‌یان ده‌که‌ن یان نا. به‌ بۆچوونی ئەوان دره‌خته‌کانی ئەوی نه‌ك بۆ زستانیك به‌لكو به‌شی دوو زستانی‌شان ده‌کرد، وه‌ستا هه‌یدەر ئەوه‌نده له‌ داربرینه‌وه‌دا شاره‌زا بوو و هاوڕێکانیشی والیده‌کردن که‌ وا داربرنه‌وه‌ ته‌نانه‌ت یه‌ك بیور وه‌شاندنیش به‌ هه‌ده‌ر نه‌ده‌ن.

نیشانه‌چی گوتی: "باش کارده‌که‌ن، به‌لام له‌ شیوی دارزه‌یتوه‌کانه‌وه‌ بگره‌ تا بن گرده‌که‌ ته‌نها پازده‌ بیست دارزه‌یتوون ماون. له‌ نیو دارکاجه‌کانیش ته‌نها یه‌ك دارکاج ماوه. زستانی داهاتوو ریشه‌ی باخه‌کان..."

"زستانی داهاتوو هه‌یچ دره‌ختیک له‌ دوورگه‌ نامی‌نیت. ره‌گ و ریشالی باخه‌کان له‌ هاویندا بچڕێن تا زستان وشک ده‌بن."

له‌م کاته‌دا بزنه‌ شینه‌کان له‌سه‌ر زناره‌کان هاتنه‌ خوار و تا نزیک ئەوان هاتن. کاريله‌کانیشیان له‌گه‌ڵ بوون.

"سه‌یر بکه‌ن، هاوڕێکامان هاتن."

"به‌خێر بێن، سه‌فایان هه‌ینا. من جارێک پیمو‌ابوو بزنه‌کان که‌ دینه‌ ئێره‌ بۆ ئاوخواره‌وه‌ دین، مه‌لێ بۆ به‌خێرهاتنی ئیمه‌ ده‌هاتن. باشه‌ خدر سلاوی خوی لیبیت ئەم بزناهی بۆچی هه‌یناوه‌ و لێره‌ به‌ره‌لای کردوون؟"

"من ئەوه‌ نازانم. ته‌نها وه‌کو ئەوه‌ی که‌ باوک و باپیرانمان ده‌یانگوت خدر سلاوی خوی لیبیت بزنه‌کانی خۆی بردۆته‌ هه‌موو دوورگه‌کانی هه‌وت ده‌ریایان به‌ره‌لای کردوون."

هه‌سه‌نی راکردوو گوتی: "چه‌ند بزنی خو‌شویستوون ئەو هه‌زه‌تی خدره‌."

"ته‌وه‌یان نازانم وه‌لسی هه‌زه‌تی خدر له‌ هه‌موو دوورگه‌کان بزنگه‌لی به‌ ره‌نگی جیا‌جیای هه‌ن."

"سه‌یره، نیستا هه‌موو دوورگه‌کانی دنیا ده‌بی‌ت پڕ بن له‌ بز، وانیه‌؟"

"به لئی، هه موو دوورگه چۆله کانی دنیا پرن له بزنه کانی خدر. خدر دوورگه کانی پر کردوون له بزنی رهنگاو رهنگو جیاجیا. پیشینانی ئیمه وایانده گوت. سهوز، سوور، نارنجی، رهنگی بزنی ههر دوورگه یهک جیاوازه له هی دوورگه یهکی دیکه.

حهسه نی راکردوو حه په سابوو، گوتی:

"منیش بزنی قاوه ییم بینیوه، ههروه ها هی رهش، هی سپی."

نیشانچی گوتی:

"ئهو بزنانه هی خدر نین."

"ئهی چی، واته خدر بزنه ههوت رهنگیه کانی دهخوات، شیره که یان دهخواته وه، خدر چی لهوانه دهکات، چی له پیسته که یان دهکات، جلویه رگیان لیدروست دهکات و دهیانپۆشیت، له مووه که یان رهشمال دروست دهکات و دهچیتته ژیریوه وه لهوی دهخه ویت؟"

"من ئەمانه نازانم، ئەگەر زۆر هەزرت لێیە بزانیته برۆ له گهڵ ههزرهتی خدر سلاوی خوا ی لیتیت قسه بکه."

"جینگای له کوئییه بچم قسهی له گهڵ بکه، جینگاکه ییم نیشان بده."

"کەس بە جیبی ئەو نازانیت. ههزرهتی خدر به سواری ئەسپه بۆزه که یهوه به سههر رووی ده ریاکان

ئه سههر و ئه سههر دهکات."

"له هیچ جینگایهک ناوه ستیت؟"

"ناوه ستیت."

"ناخه ویت، ناخوات، ژنی نیه؟"

"ئهو زاهد و پیاوچاکه. ئەو کهسانه ی له نیو ده ریا گرفتاری به لایهک دهن ده ریاز دهکات. گهوره کائمان به ئیمه یان نه گوتوه داخۆ ئەو دهخه ویت یان ناخه ویت، نان دهخوات یان ناخوات، مالتی ههیه یان نیهتی، له شوینیک داده نیشیت یان دانانیشیت. به پروای من ههزرهتی خدر سلاوی خوا لیتیت له بههشتدا ده ژیت. ئەو کهسانه ی له بههشتیشدا بژین خواردن ناخۆن. ئەگەر نان و ئاو بخۆن و بخۆنه وه بههشت بۆگهن ده کهن. خوا بۆچی ئاده می باوکمانی که له خاک دروستی کرد له بههشت وه دهرنا؟"

"خۆی ئەو چیرۆکه ده زانیت. منیش به شیکی ئەو چیرۆکه لهو بیستوه. ئەو چیرۆکی ئەو

مرۆفەش که گولی جاویدانی دۆزیبووه وه ده زانیت."

"نیشانچی به فیزیکه وه گوتی منیش دهیزانم."

حهسهنی راکردو گوتی: "مسۆگهر چیرۆکه کهی تۆ له گهڵ هی ئەو جیاوازه."

"ئه گهر بتهویت بزانی چیرۆکه کهی من چۆنه بهمشپوهیه، هه کیمیك دهرمانی هه موو دهردانی دۆزیبووه، دوا جار دهچیتته دواى بهدهستهتیهتانی دهرمانی جاویدانی. رۆژنیک له قه دپالئی کیوئیک لهین دارچناریك خهوتبوو که خه بهری بۆته وه سهیری کردوه هه زاران هه زار گول بهرامبهری سهریان دهرهیناوه. به کیك له گوله کان هاتۆته قسه و گوتویه من دهرمانی جاویدانیم. پیاوه که خیرا بۆ لای گوله که چووه، به سههر گوله که دا داها تۆته وه، گوله که ئه وهنده بریقه دار و دره وشاوه بووه که رۆشانییه کهی بۆته مایه ی ئه وه ی کابرا چاوه کانی بنوو قیبت، چهند ساتیک دواتر چاوه ده کاته وه ده بیبت گوله که تیکه لئ گوله کانی دیکه بووه له جی خۆی نه ماوه و رۆشیتوه."

حهسهنی راکردو ناهیکی قوولئ هه لکیشا:

"هه میسه ههر ئه وا ده بیبت، ئه و کهسه ی که ئه سپی کویر ئوغلۆی تیمار کردوه ئاوی ژیا نی دۆزیبوته وه، له و ناوه ده داته قیرات. بۆ لی کردنی په رو بالئ ئه و که وانه ی که کویر ئوغلۆ راوی کردوون داده نیتته نیو ئه و ئاوه. که وه مردووه کان زیندوو ده بنه وه وه له شه قه ی بالان ده دن و ده رۆن. کویر ئوغلۆ ده لیت ئه وه ئاوی ژیا نه، ئیستا ئیدی قیرات به نه مری ده می نیتته وه، به هه له داوان راده کاته لای کانی که ده بیبت کانی بۆته هه زار کانی."

له و ماوه یه دا بز و کار یله کان که له زنا ره کان دابه زیبوونه خوارئ هاتبوون له ده وری ئه واندا باز نه یان به ستبوو و چاویان بری بووه ئه وان.

"خۆزگه یه کیك له و کار یلانه مان سه رده بری و له سههر په نگری دارزه ی تونان ده مان برژاند و ده ما خوارد."

"کهر به کافر، مه گهر ده کریت سه ری کار یله ی خدر بهر دیت و بخوریت؟"

"خدر ئه م بزنا نه ده خوات؟"

"ده ردی تۆ خواردنی ئه م کار یلانه یه. ئه و هه موو ماوه یه من بۆ خواردنی کار یله کان دیتته

ئیره؟"

"من تۆم هی نایه ئیره که دره خته کانت نیشان بدهم. تۆ گویت له بانگی که له شیران بوو؟"
"بیستم، ئه مه چ په یوه ندیه کی به بز نه کانی خدر وه هیه؟ گوئ بگره چیت پی ده لیم، ئه گهر ده ست له بز نه کانی خدر بدهیت، خدر چاوه کانت کویر، گوئی هه کانت کهر، قاچه کانت فه له ج ده کات، پاشان

ئاوارەو دەربەدەرت دەكات، دواى ئەوەش ھەلتەدەگریت و دەتباتە نێوەراستی ھەوت دەریایان و لەوێ فریت دەداتە نێو زارى گەورەترین ماسى.

"ببینە، نیشانچى، ئەگەر ئەوکارە بکات بپوێژدانیم لەگەڵدا دەكات. خدر بەو گەورەییەو چۆن دەتوانیت لەبەر خواردنى بزنیكى رەفتاریكى وا خراپم لەگەڵدا بکات؟ سزاو تۆلەى خواردنى بزنیك؟ خوا رینگە دەداتە كەسێك كە ستمیكى وا لە كەسێكى دیکە بکات و بچیتتە بەهەشتەكە یەو رینگە پینادات، واتە خدر ئەمە نازانیت؟ دەزانیت. من بە سالان لەنێو دەریا ماومەتەو، ئەوەندەم ماسى خواردوون كە خۆم بوومەتە ماسى. بە سالان بەنێو دەریاكاندا گەراوم، گویم لە دەنگى كەلەشیران نەبوو. ئیستاش كە گویم لیبوو و دەمەوێت خۆشحال بێم خدر...؟"

نیشانچى سەرى نابوو بەر خۆى، رۆچوو بوو فكران. ئیدی هیچى نەگوت، بەلەمە بچوو كە كەى كە لە لیوار بوو برده نێو دەریا، سوار بوو. ھەسەنى راكردووش بە دوایدا چوو. بەرەبەیان لەگەڵ بانگى كەلەشیران دوورگەمان بوو دوورگە و گوندمان بوو گوند.

